

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennytte forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

KJØBENHAVNS DIPLOMATARIUM.

S A M L I N G

A F

DOKUMENTER, BREVE OG ANDRE KILDER

T I L O P L Y S N I N G O M

KJØBENHAVNS ÆLDRE FORHOLD FØR 1728.

U D G I V E T

V E D K J Ø B E N H A V N S K O M M U N A L B E S T Y R E L S E S O M S O R G

A F

O. NIELSEN,

Dr. phil., Arkivar ved Raadstuearkivet.

S J E T T E B I N D.

KJØBENHAVN.

I K O M M I S S I O N H O S G. E. C. G A D.

THIELES BOGTRYKKERI.

1884.

Nærværende sjette Bind indeholder forskellige Dokumenter fra 1368—650, slutter sig derpaa til femte Bind med Uddrag af Sælandske Legnelser fra 1660 og til tredie Bind med Uddrag af Sælandske Registre fra 1668; fra sidstnævnte Aar meddeles Uddragene af Registrerne sammen med Uddragene af Tegnelserne indtil 1682.

April 1884.

Udgiveren.

1.

23 Juni 1368.

Beretning om Indtagelsen af Kjøbenhavns Slot 16 Juni 1368 af Hansestæderne,
esterat Byen 2 Maj var bleven ødelagt (se II. 10).

Salutatione premissa. Wisset, das uns das hus zcu Koppin-haven an dem vrytag nach sente Vitus taghe geantwert ist in sülchir vorwörde, daz alle, dy uf dem huse waren, sülden abgen mit behaldenem lybe und gute, unde sulden varen uf ir gut, velich do zcu sin scwischen [hir unde] sente Michels tage; wan sente Michels tag cömet; uf welche syte sich das meiste teil des riches von Denmarken denne keret, do sullen sy och by blyben. Vortmer des von Mekel-burge marschalk unde grave Hinrikes marschalk unde unser eyn teil, di zcum rate gesworen hatten, quemen uf das hus unde vunden in eyner kisten vil schönes dinges von des königes silberen tavelgesmyde, als von kannen, becken, silbernen vassen, an schalen unde schusseln: n eyner andirn kisten vunde wir ustirmase schöne ornat von syden stücken, das zcu hochcziten zcu der kirche gehört; in eyner tunnen unde wir sin stechgesmyde, daz zcu synen rossen gehort, unde in iem kelre vunde wir von anseen by 3 lesten wachs. Ouch so wart ins zcu wissen von her Petir Gruben unde Olf Bernersson unde von len andirn, die doruffe gewest hatten, di wir zcu gaste hatten geteten, das vil gutis von ankern unde von schifgeczöwe bevallen were. Von disem gute süllen di von Mekelburg unde grave Hinrik di helste cabin von bete weyn, unde di gemeynen stete di andir helfte. Ouch surde wir des eyns, das hus zcu halden bis zcu sente Johannis aghe, so lange das der tag zcu Lubek vorgangen is; waz do denne getedinget wirt, ab man daz hus sal brechen adir nicht, do sal das y blyben. Unde wir haben di habene al zcugesenket. Ouch so abben mich die houbtlüte von Pruzen gekoren, zcu Lubek zcu varen f den tag, scu vorhören, waz do getedinget wirt. Her Hartwig Pul s wol zcu Lubeke kommen. Ouch wisset, das di von Valstirbudten

hatten genomen eyn schif von Danczk; das sulde habin gesiglet uff den Geland; der vruchtlüte hatten sy ein teil gevangen unde eyn teil tot geslagen. Do wir von Campen (læs: Koppinhaven) sigeltén, des suntagis, do nome wir in das schif wider, unde haben das zcu-Lubeke gebracht. Ouch so hab ich wol vornomen von dem von Mekelburg unde von syme rate, das das arlöuge zwischen dem konge von Norwege unde dem coufman wol sulde berichtet werden, ab man des begerte. Vortmer so hat greve Claws von Holczsten gewunnen eyn hus, das heist Coldingen und lyet in Jütland. Datum Lubek vigilia sancti Johannis baptiste.

Herman von Dülmen.

Requiratis a capitaneis de Campen de superfluo puntgeld:
et de navibus perditis, si que reperte sunt.

Item de palgelt.

Meddelt af Dr. Karl Koppmann med tilhørende Undersøgelser efter en Papirs-afskrift i Stadarkivet i Thurn i Festgabe für Prof. W. Crecelius 1881.

2.

30 Juli 1494.

Kvittering til Henneke Jensen til Sandager for Landgilde af Bøndergods, tilhørende St. Jostes Alter i Vor Frue Kirke.

Alle mendh, thette breff see eller høre læses, helser ieg Anders Jenssen presth, canich i Køpenhaffn, ewindelige meth Gwdh. Kendes ieg meth thette mith opne breff myg at haffue wppebareth aff hederlig oc welbiurdig man Hæneke Jenssen, boende i Sandager gard i Fyøn, v lødig march danske penninge, hwilke han mig aff rætthe plectug war till aarlig skyld paa sancti'Jostis altheris vegne i Køpenhaffn aff thet gotz, som han i wäre haffuer aff capitell i Køpenhaffn, som thee breff wtwise, som hand ther paa haffuer, wedh dagh oc thiidh, som han them plecthig er wt at gifwe. Thij ladher ieg hanum qwit oc frij foor thette her aars landgylde for mig oc alle, hwo thee helst ære, paa fornefnde alteris vegne, som ieg æn nw i wäre haffuer, oc tacker iegh hanum for godh betalning. In cuius rei testimonium-sigillum meum presentibus est appensum. Datum Roskilde in crastino-beati Olaui regis anno domini mcd nonagesimo quarto.

Orig. paa Perg. tilhørende Oldnordisk Museum. Seglet fattes.

3.

10 Maj 1501.

Skøde paa en Gaard paa Vestergade.

[Morten] Jenssen kallis Schrifuer, byfoget i Køpnehaffn, Anders . . . . ., borgemesther, Erland Jonssen kalles Snare, raadmmand, oc Henningh Nielsen, schrifuer i zamestæd, vidne aar thusende

fæmhundredæ vppa thet første, mandagen næst effther sancti Johannis dagh ante portam Latinam, at hæderlig Kvinde Karinæ Pæders skødede til renlivet Mand Hr. Jespær Isaachssen i Birkerød, hendes kære Broder, sin Rettighed i en Gaard paa Vestergade vesten ved Smedegade(?) og norden ved Wømbestrædith, østen næst op til den Gaard, som ligger til Andvordskov Kloster, og vesten næst op til Jesper Krafses Jord i S. Clemens Sogn osv.

Det 4de Segl er bevaret. Meget mutileret Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

4.

31 Marts 1503.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Johannes Johannis, ciuis Haffnensis, annammer i Leje af Kapitlet »curiam ecclesie beate Marie virginis Haffnensis, in parrochia beati Petri in plathea Nørregade vulgariter dicta, in eius occidentali parte juxta bodas tres eiusdem ecclesie ad aquilonem sitam, ad dies meos, vxoris mee Botilde, quam modo habeo, et liberorum nostorum de nobis jnuicem progenitorum«, for en aarlig Afgift af 3 Skilling Grot. Vidner: Sigerus Mathie og Johannes Nicolaj. Datum anno domini md 3 feria sexta proxima post dominicam letare secula.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

5.

14 Maj 1504.

Gavebrev paa en Gaard i Kjædmangergade til Jomfru Marie Alter i Vor Frue Kirke.

Jegh Hans Nielsen, perpetuus vicarius till Jomfru Maria althære i wor Froæ kirckæ vdi Kiøffmanhaffn, och Hans Teckeler, borgher i Kiøffmanhaffn, giøre vittherliigh for allæ, som nw ære eller kommæ skullendes, ath paa thet ath Guds tienestæ skall formeres och thess ydhermere wppæholdes vdi forskreffnæ Jomfru Maria kiircke, Gudh, hans velsignedæ modher Jomfru Maria, allæ Guds helgenæ, oss, wore slækthingæ tiill hielp och trøsth och wore forældhres och allæ cristnæ sielæ tiill roo och lyssæ, thi haffue wij vdi the helge treefollugheds naffn tiill samme Guds tienestæ wppæhollelsæ meth wor godhæ frij velyæ och berodh hw och met Hans Teckelers kære høstruæss Botiilldss raadh och samtøcke giffueth, skøth och affhendh och meth thettæ wort obne breff giffuæ, skødhæ och affhændhæ tiill ewinneliigh eyæ eyæ skullendes fran oss och wore arffuinghæ och tiill Jomfru Maria altheræ mith paa gwlfueth standhendes i forskrefnæ Jomfru Maria kiirkæ vdi Kiøffmanhaffn een wor gaardh, grwndh och bygningh liighendes vdi Kiøffmanhaffn i Kiødhmangher gaadhen mellom Jerghen Kockss gaardh och een ødæ jord, som herer her Dänitz Haacks arffuinghæ

tiill, och vdi lenghæ fran Rossengordhen och intiill gaadhen och vdi bredbæ, som han nw forefnnen är, mett all saminæ gôrds retthæ tilligelssæ, inthet vndherthageth, meth saadhant skeell och forordh, ath hoo, som vicarius eller cappelan är till sammæ forskrefnæ Jomfru Maria altheræ, han skall huert aar giiffuæ tiill forskrefne Jomfru Maria kiirckæ vdi Kiøffmanhaffn een skelingh groth j jordhskyldh, som hoffuith breffueth ther om vduisser och jnneholler, och sammæ skelingh groth skall være vdgiffuen altiidh ath aldher senestæ then fredagh nest for sancte Michels dagh, och ther tiill meth skall han hollæ eller hollæ ladhæ hueerj freedagh een læssæn messæ pro defunctis scilicet Requiem for oss, wore forældrææ och allæ cristhnæ siellæ, Gudh tiill loff och them tiill hielp och trøsth tiill ewiigh tiidh, och skall och saa forskrefnæ vicarius eller cappelan giiffuæ ad capitulum vicariorum iijj skelingh groth for twennæ anniversariis huærth aar timeliigh aarss tiill godhæ redhæ vdh at giiffuæ, effher som paa eskeess eller tiill siigess osv. Vidner: Pædher Thruethsen, borgemesther i Kiøffmanhaffn, docthor Pædher, radman ibidem, mesther Hoghen och her Pædher Jepsen, vicarij udi Kiøffmanhaffn, och Pædher Jonsen, byyfoghet i sammestedh, ath the henghæ theres indseglæ hoss wore indseglæ nedhen fore thettæ worth obne breff, som giiffueth och skreffueth är vdi Kiøffmanhaffn then tiisdagh vdy gangdagene aar effher Gwds byrdh md quarto.

4 Segl hænge under, Nr. 3—5 fatten. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

6.

13 April 1510.

Magistraten skøder en Grund paa Rosengaarden ved S. Gertruds Kirke til St. Knuds Gildebag.

Alle the, som thette breff forekommer, hellse wij borgemestere och raadt i Køpnehaffun ewindelige meth Gudt och gøre witterligt for alle, som nu ære eller komme skulle, meth thette wort opne breff, ath wij alle endrechtelige pa Køpnehaffuns byes wegne haffve vndt och tillstædt och meth thette wort opne breff vnnæ och tillstedæ, ath een Københaffuns byes jordh och grundh pa Rosen-gardhen, liggedes nordhen nest op till then Køpnehaffuns byes jordh, som nw her Thyge, som capellan er till sancte Knutz altare, her effher vti boe skall, och søndhen nest op till then øthe jordt, som Køpnehaffuens by tillhører, som ligger nest op till thet strædhe, som løber vdt meth sancte Gertruds kircke, maa och skall bliifve och være til sancti Knudtz laugh, skyldig 1 £(?), huilchen forskrefne jordh, som ær ij syn bredhe pa then vestre endhe ij syndher och ij nør fra then jordh, som forskrefne her Thyge med indhegnet haffver,

siw och tiuge siellenske alne, bредen paa then østhre ende fra then øthe jordh, som Kiøbenhaffuns by tillhører, som løber vth met thet strædhe imood sancti Gertrudis kirkе och ind paa then jordh, som Anders Schrifuer aff byen i leye haffver, siw och tiughe alne, item ij syn lenghe imellom badhe stræden sæx och thrysindsthiwe alne, och kennes vi os osv. Giffuet i Køpnehaffn anno domini mdx lœwer-daghen nesth effter sancti Antonii dagh.

Afskrift fra det 16. Aarh. i Store Fuglede Præstegaard »af Raadstuens gamle pergamentz breffe«.

7.

13 Maj 1510.

Magistraten pantsætter en Gaard ved Amagertorv for en Sum Penge til Byens Befæstning.

Wii borghemestere och raad i Køpnehaffun gør wittherligt och kennes meth thette wort obne breff os pa Købnehaffuns byes wegne aff en reth witterlig gield skyldig ath wäre erlig och reenliffueligh man doctor Peder Skotte j Købnehaffn thw hundrede march danske penninghe, som han os aff eeth ræth wenligt och kiærligt laan lanth haffuer, for hvilcke ij^e march wij hannum till forwaringh panth sætter och meth thette wort opne breff vtj pant sette then Køpenhaffuns byes gard, jordh och grund, som nw vnghe Oleff Bagher vtj boor i forskrefne Køpeuhaffun, liggendes weth Amaghe torge j sancti Nicolaj soghn j sammestedtz, at haffve och beholle meth all hans rette tillhærelse, saa lenge at han forskrefne sum penninge allsammen ighen aff os fangendes wordher, och bepligte wij os meth thette wort opne breff forskrefne her doctor at fornøyge och betale thill gode reedhe the forskrefne ij^e ¶ nu till thenne poskedagh nest tilkommendes wthen noghre lenghre fortøffningh vtj nogher maade. Thill hwes ydermeere bewiis, withnesbiurdh och fasteedt her om, at szaa i sandheedit er och saa wti alle maade wbrødelighen holles skall, som forskreffvet staar, haffve wij ladet trøgt wordt byes intsigle nedhen for thette wordt opne breff. Giffvet i Køpnehaffun aar effter Gudtz biurd thusende fem hundrede paa thet thyende, mondaghen nest fore sancti Erici regis et marfyris dagh.

Afskrift fra det 16. Aarh. i Store Fuglede Præstegaard »aff Raadstuens gamle pergamentz bog«, med Overskrift: »Thette breff ær thet. som borghemestere och raadt landte aff Doctor Peder Skotte vtj stor trangh thill Københaffuns byes behoiff till fastheet modt the lybske«.

8.

15 Nov. 1510.

Magistraten pantsætter en Jord i Højbrostræde for en Sum Penge til Byens Befæstning.

Wij effterskrefne Hans Bøgebinder, Oleff Atzersøn, borghemestere, doctor Pedher, Jeppe Niellsson, Mauens Laurenssøn, Matthias Busk, Hans Claussøn, Niels Kock, Per Jonsson, Moens Saxen, Per

(Oluf?) Jonssen och Per Kempe, radhmen i Køpnehaffun, gøre witterligt och kennes medt thette wort opne breff, at wij alle endregtelige haffue annammeth, fanget och vppeboreth aff fornumstigh men Jeppe Niellssen, raadmand i Køpnehaffun, och Hans Bynghe, borgher vti Malmoghe, pa Hans Kortes børns weghne, Clare och Beate, theris fuldmectige werie och formyndere, thry hundrede marck danske penninge, som nu i Danmarck genge och geeffwæ ære, som the os pa Køpnehaffuns byes wegne wti wor store trangh meth vndsæth haffue, for hvilche forskrefne ijē marck wij thennom hafve solth och affhendt och meth thette wort opne breff selie och affhende fra Køpnehaffuns by till forskrefne Clare och Beathe och theris arffuinghe for forskrefne sum penninge, som kom thil then bygning, som wi haffue ladet bygt omkringh Køpnehaffuns by, een Køpenhaffuns byes jordh och grundh i forskretne Køpenhaffun liggendes pa thet østre hiérne weth Høghbroo strædhe och nw Willum van Bommell vti boor, at haffue, nydhæ och vpbaere arlige aars hves landgille, som han arslige aars renthe kan, effther forskrefne Willum van Bommels leye breffs lydelse, som hand aff os ther pa haffuer, och i saa modhe till vdt(!), fult och alt wedderkøb forskrefne gard ighen at købe sancti Michaelis dagh strax nest kommendes om thw aar therhest epther for forskrefne swm penninghe, som forskrevet staar. Item naar som skeer, tha skall forskrefne gardh, jordh och grwndh være och komme qvith och frii til Kiøpnehaffuns by ighen vthen all hinder, giensiellsæ eller nogher ræthgangh vtj nogher modhe osv. Giffvet i Køpnehaffun aar effter Gutz byrd mdx fredaghen nest effter sancti Martini dagh.

Afskrift fra det 16. Aarh. i Store Fuglede Præstegaard •aff Raadstuens gamle Pergamends breffve•.

9.

20 Jan. 1511.

Thlingsvidne om Skøde til Helligaands Kloster af en Gaard paa Nørregade.

Alle the, som thette breff forekommer, helsze wij Jens Lau-rensen, byfoget i Køpnehaffn, Hans Bogebirder, Oleff Atzersen, borgermesther, Mattis Busk, radhmandh, oc Henningh Nielsen, borgere och schrifftwere i szammestedt, ewindelige meth Gudh. Gøre wij wittherlight, at aar effter Gudz byrd mdxi mandagen sancti Fabiani et Sebastiani dag pa Køpnehaffuen bythingh fore oss och manghæ thingmend, then dag thing søgendes, war schicket fornumstigh man Per Jensen, radtman i Køpnehaffn, hwilken som meth lowligh thingzslydh gaff, skette ock oplodh fraa sigh och alle synæ arffuinge ock till then Hæliandz closter i Køpnehaffn till ewindelige øye een hans gordh, iordh ock grundh i forskrefne Køpnehaffn liggendes, østen

weeth Nørregade, synden nest then gordh, som Boo Athesen fordom vti bodhe, oc nordhen nesth then gordh, som Morthen Schriffuer uw vti boor, i wor Frwæ soghen herszammestedz osv. Her pa beedes broder Hans Libbert, som pa forscrefne then Hæliandz closters vognæ ock lowlige fick eeth vwillight thingzwithne aff tesze xij efterscrefne dandemend, som ære Hans Fryeman, Knwth Dhaa, Mattis Kleyn-smyth, Oleff Werckmestere, Anders Bryggere, Hans Mortensen, Jens Skyndere, Johan Guldsmith, Søffrin Remsnydere, Oleff Dyrlingh, Jørgen Libbertsen ock Mattis Persen, borgere i samme sted, hwilke xij forskrefne dandemend alle eendregtelige effter fogedens besafningh vtginghe oc meth lowlig thingslyd ighen jndkomme och alle eendregtelige wythnede pa theres gode thro, siell och szandheet, ath the hørde och szaghe samme dag, at forscrefne skodhe szaa gik och foor jnnen iij thugstocke pa Køpnehaffuen bytingh vtj alle made, som fore er rørdt. Thet withne wij forscrefne meth wore jntsegle nædhen for thette breff hengedes. Giffluit som forscreffuit star.

5 Segl. De 4 første have Skjolde, hvori Bomærker. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

10.

1511.

Lejebrev paa en Gaard i Færgestræde.

Claws Kock annammer i Leje af Vikarerne ved Vor Frue Kirke »theres capitels hws oc grwndt ligendes vti Feriæstredet, østen wd met adelgaden, som Anders Ærlantsen vti bode«. Han skal bygge et nyt Hus ud til Gaden, hvor det gamle Hus staar, 2 Loft højt og muret mellem Stolper, takt med Sten, inden et Aar, og give aarlig Landgilde af 6 ½ lybsk. Vidner: Oluff Bager og Hans Jespersen. Giffwett vti Køpnehaffn løffwerdag nest for Roskilde marckeet aar effther Gwdz byrdt twssindæ fæmhwndret paa thet ellefftte.

Seglene fattes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

11.

10 Juni 1512.

Om Brydning af Kalksten paa Saltholmen.

Cristiern mett Gwdz nade rett arffuing till Norgis riige, vd-waldt koning till Danmarck oc Sverige, hertug etc. Vor gunst tillforrn. Wij bede gerne, atw viltt fly oss enn skwdhe fwldt mett kalckesteenn ther viidh Saltholmen meth thet aller første, och swodann køb ther paa, som wor kiære herre fadher haffwer, ther gør tw oss synderligen till villie meth och villett gerne meth teg forskylde. Beffallendis etc. Gwdz legomess dag aar etc. indxij vnder wortt signet.

Os elskelige Esge Bildhe, wor kiære herre faderss embitzmand paa Køpnehaffn.

Orig. i Danske Saml. i Geh. Ark. Nr. 371 a.

12.

Omtrent 9 Juni 1513.

Lejebrev paa en Gaard i Kødmangerboder.

Gerid Geridssen, perpetuus vicarius ved S. Diensse Alter i Vor Frue Kirke, overdrager i Leje til Jep Andersen, hans Hustru Annæ Mattiszedotter og deres Arvinger »en forskrefne altheres gard oc grwnd ligendes i Kødmangerboder, som hand nw selff i boera, for en aarlig Landgilde af en lødig %. Vidner: perpetui vicarii Mag. Haquinus Pellessen, Mag. Petrus Johannis og Jacobus Petri. Datum... Primi et Feliciani martirum anno domini millesimo quingen-tesimo tredecimo.

Seglene flettes. Meget mutileret Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

13.

11 Juni 1514.

Lejebrev paa en Gaard paa Gammeltorv.

»Olluff Mattsøen Grydestøber, burger wdj Kiøbnehaffn», annammer i Leje af Rektor, Doktorer og Universitetets Læsemestere »en samme Vniuersitetis gaard och grund, som jeg nw selffwer wdij boer, liggendis paa Gamle torrig her ij byen paa dett høerne norden wd mett Wommebadstwe stræde och synden wdh mett Westregade, som Peder Gryddestøber nest til forn breff paa haffde», i sin, sin Hustru Anne Olufsdatters og deres ægte Børns og Arvingers Livstid paa saadanne Vilkaar, »at wij forskrefne gaard schulle bygge och forbedre, besunderlig ett steenhws two loffthe høigt wd tiill ael-gaden eller och, hwem det icke formwer, eth merckeligt hws mwred emellom stolper, med anden god kiebsteds bygningh indhen wdij gaardhen, mett steentagh», for aarlig Afgift af 13 %. Hvis Gaarden skal sælges, skal »thend, som same gaard och bygning eyger, schall først tilbiude syn neigste sleigtinge heer wdij Kiøpnehaffn, om the thend kiøbe eller panthe wille; haffwer hand icke sleygt heer wdij Kiøpnehaffn, tha schall hand thend tilbywde syn neygste swaager her sammested» og dernæst Universitetets Forstandere og Læsemestere. Vidner: Rasmus Kiedelsmed, raadmand, Sewren Paaske och mesther Lawris Bøssestøber. Giifwed wdij Kiøpnehaffn hellig trefoldigheds syndag aar epther Gwdz byrdt md x iiij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

14.

10 Nov. 1514.

Lejebrev paa en Gaard ved S. Nikolaj Kirke.

»Clauss Reeff, borgher wti Købnehaffn», annammer i Leje af Kapitlet »en wor Frwe kirkis gaar och grundh ligendis vtj forskrefne

København vtj Sancti Nicolaj soghen vtj thet lille stredhe vesthen wedh kirken paa thet hørne, som løbber tiill thet lille Ferestredhe«, i sin, sin Husfrue Johannes og deres Børns levende Tid for aarlig Leje og Landgilde af 3 %. Vidner: Iwer Fergemand og Hans Bagher. Datum Haffnis in profesto beati Martini confessoris et pontificis anno domini md x iiiij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

15.

11 Nov. 1514.

Lejebrev paa en Gaard ved Strandstuen.

•Hans Bryggere, bwrger wdh Køffuenhaffn« annammer i Leje af Kapitlet »en wor Froe kirckis gord och grwndh ligendis wdhij wor Froe sogen sønden vd med Strandstwen paa eth hyrne, som løber østher och westher«, i sin, sin Hustru Marines og deres ægte Børns Livstdid. De skulde vedligeholde den under godt Stentag og give 8 % aarlig i Leje og Landgilde. Vidner: Per Bagher og Per Pilegaard. Anno domini millesimo quingentesimo decimo quarto, ipso die beati Martini confessoris.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

16.

27 Okt. 1516.

Thingsvidne om Gavebrev til de 5 Vunders Alter i Vor Frue Kirke af en Gaard paa Vestergade. Jfr. IV. Nr. 341.

Thingsvidne af Bythinget, udstædt af Kristoffer Diricssen, Byfoged, Lasse Hanssen og Peder Anderssen, Raadmænd, at Hr. Jesper Isickssen af Birckerwdh, Vikarius i Vor Frue Kirke, skødede »thill the hellie fem vunders alttere, som han nw sielff vicharius er till, huilckitt alttere som er vti forskrefne vor Frowe kircke vppa then syndre side nere ved tornitt, en hans federnne gordh, jordt och grund, som hans kære fader Ysick Verckmestere, Gwd hans siell nade, [ibode], liggendes vppa Vestregade synden ved allgaden, østen nest optill Oluff Verckmesters gordh och vesten nest optill Anderscow klostres gordh vti sancti Clementtis sogen her sammestedz«. Dateret tusinde fem hunrede paa thet sextende mandagen soin vor apostolorum Simonis et Jude aftten.

Det første Segl flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

17.

29 Sept. 1522.

Afladsbrev for dem, der besøge S. Jørgens Alter i Vor Frue Kirke.

Lagho, dei et apostolice sedis gracia episcopus Roschildensis, constare volumus vniversis, nos annuam dedicationis diem altaris

beati Georgij martiris in dominicam proximam ante festum beati Michaelis archangeli aut, si festum aliquod tunc comciderit, in aliam diuinorum vacacionem, ad eiusdem altaris possessoris instantiam ac ob alias racionabiles causas animam nostram ad id monentes, transmutasse, itaque perpetuis deinceps temporibus celebrandam statuisse. Omnibus igitur et singulis vere penitentibus contritis et confessis, qui dictum altare causa deuocionis visitauerint, missas, predicaciones seu alia diuina officia coram eodem altari audierint, celebrauerint aut celebrari fecerint, his etiam, qui orationem dominicam, salutacionem angelicam alias deuotas oraciones ob reuerentia patronorum eiusdem altaris flexis genibus dixerint, et qui ad dicti altaris ornamenta melioranda manus quomodolibet porrexerint adiutrices, de omnipotentis dei misericordia ad beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi quadraginta dies indulgentiarum de iniunctis eis penitentiis misericorditer in domino relaxamus. Datum in curia nostra episcopali Haffnensi die beati Michaelis archangeli anno domini millesimo quingentesimo vigesimo secundo, nostro sub sigillo.

Seglet hænger under. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

18.

17 Dec. 1522.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Hans Mortenssen, Abbed i Ringsted Kloster, overlader i Leje til Jens Thomesen og hans Hustru Boeld »en wor oc closters gord paa Nørregade norden nest op til Hermand Roloffs gord« for aarlig Leje af 10 ». »Nar vii eller closters bud thiid kommer, tha schulle vii qwit oc frii nydhe thett høyer hwss oc stolden, om behoff giøres«. Datum in monasterio nostro Ringstedensi feria quarta post Lutie virginis anno domini millesimo quingentesimo vigesimo secundo.

Seglet fattes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

19.

April (?) 1523.

Frederik I. spørger Henrik Gøye, om han vil formene ham Landgangen i Sælland.

Wii Frederich etc. helse ether oss elskelige Henrick Gøye, mester Hans Krawfse oc huo som houitzman ere offuer thet resegetüg oc landesknechte, som nw vtj Selandt forsambledt er, kerligen met Gudt oc wor nade. Vider, kiere venner, ath oss er vithindis wurdet, thet ij ere tilskicket aff hogborn furste koning Crestern etc. at skulle formene oss landgangen vtj Selandt, som er. eeth ledmodt aff wort rige Dannemark, wii aff oss elskelige Dannemarkis rigis radt til koret oc vdwoldt ere, thii ere wii alworlig begerendis aff ether, ij vele skrifue

oss ethers meninge ther om, sa wii wiide, huar till wii oss forlade
skulle oc effter rette moge. Befalendis ether Gudt.

Udateret Koncept i Geh. Ark.

20.

24 Juni 1524.

Om en Gaard paa Nørregade tilhørende St. Jørgens Alter i Vor Frue Kirke.

Vij Frederick mett Guds nade vdtwoldt koning osv. helsze
ether Anne Powels dotther kierlige mett Gud oc wor nade. Vidher,
att thenne breffuiszere oss elskelige her Hans Gwnderszen, vicarius i
Køpenhaffn, haffwer werett fore oss, att hand haffuer tiilltall till ether
fore en gordtt paa Nørregade, som i nw i være haffuer oc herrer
tiill sanctj Jørgens althere i wor Frwe kircke i Køpenhafn, soin hand
sier oc ether selff i ydermere berette kand. Thij bethe vij ether oc
biwde, atthij rette eter epter at møde for oss oc oss elskelige Dan-
marcks riiges raad ther om nw paa mandag nest kommandes mett
hues breffue oc bewiissning, i haffue ther paa at sware forskrefne
her Hans, hues hand haffuer ether tiill at thale i thend sag, oc tha
lide oc vndgelle hues ther om low oc rett er, oc lader thett inge-
lwnde. Giffuitt paa vortt slott Køpenhaffn sanctj Hansze dag natui-
tatis aar etc. mdxxijj vnder vortt signett.

Kongens Segl er paatrykt. Orig. paa Papir i Geh. Ark.

21.

3 Maj 1525.

Søren Norby opfordrer Kjøbenhavns Indbyggere til at slutte sig til Christiern II's
Parti. Jfr. I. Nr. 236.

Venligh helssen meth Gudh. Tacker jegh eder dannemendt,
raadt, borgemestere oc menighedh alle sammen for all ære och dydt,
i haffve migh bevisdh fran then tidh, jegh førsth kom i konningh
Hanszis och konring Cristierns tienniste oc siden jegh bleff till mandz,
och till nw. Tha maa i dannemendh vide alle sammen, ath jegh
udsende myn formarssk i aar Otte Andersen till Købnehaffn och till
sye koningh Frederick och Danmarcks rigis raadh huldkaff och
mandskaff meth mith obne besegilde breff och antvorde hannom slotz-
logen paa Visborgh sloth och stadh paa myne och alle the gode
karlis vegne mig tiente paa then tidh, dogh meth saa skiæll, ath the
schulle migh oller myn fornefnde formars paa myne vegne antvorde
och betale guldh, selff, penninge, hves jegh udlagdh haffde påa kon-
ningh Cristierns och Danmarcks krones beste, tha jegh bestollidh vor,
iddermer en Gullandh kwnne rentthe, hvilken paa forskrefne guldh,
selff och penninge then tidh løpp paa fem moll hundridh tusindh
gillen, som jegh udlagt haffde och kostidh paa femten hundridh

landzknecte och 200 regsener Danske och Tidske for kosth och fetalie och anden dell, som jegh behoff hadde ath holle Visborgh sloth och stadh meth till Danmarcks krone's beste, ther till meth sodant beskeedt, ath forskretné konningh Frederick och Danmarcks rigis rodh schulde giffve migh liffz breff paa forskrefne Visborgh sloth, stadt och alth Gullandt myn tidh udh nide och beholle, som konningh Cristiérs pante breff lider, handh migh ther paa giffvedh haffver, och ther till kosth och fetalie helth aar eller halth alder mynste, krudh och lodh till forskrefne Visborgs sloth och stadh vedh macht och lige ath holle meth. Paa hvilke forskrefne samme konningh Frederick och Danmarcks rigis raadh antvordede min forskrefne fodermarssk Otte Anderssen slotzlogen igen till fornefnde Visborgh sloth och stadh, tesligesth loffvede migh sloth och mere forleningh her utii Danmarck till alle the gode karle, tha hoss migh wore, ath lenne flere och icke fere, thy landet Gullandt kunne icke till recke for then skildt, thet bleff uttarmidh och forderfvidh i fornefnde bsstollingh, meth hvilke sloth och forleningh jegh meente migh ath forbædre och icke forarge, och effter thy jeg schulle offver giffve then tienniste, jegh haffde keyser Karll och konning Cristiern till sagdh och sye en anden here tienniste, buldkaff och mandskaff, tha vilde jegh ingen aff myne tiennere, som tha hoss migh vore, offver giffve, uden holler tage flere till migh och icke fere, effther sodan iddermere forleningh, migh tha udloffvede. Sammeledis loffuede the migh all myn opretningh och betalingh igen guld, self och penninge och kostingh, som forscreffvidh staar, och goffve mig sith obne breff och indzegle paa alle tesse forscrefne stöcker och article ukrenckelige holde och fuldkomme, aff hvilket jegh inhet fanget haffver uden logen och bedragerii, blick och papyr, hvilket mith folk icke vilde migh lenger tienne for, och nw offver alle tesse stöcke i then herre dagh sidsth i Malmøe stodh besluttede the och offverlade mig ath beswyge och forraade i saa mode, ath konningh Frederick och Danmarcks rodh goffve konningh Gøste och the Tidske macht och befalingh meth breff och segill modh the breff och indzegle, the migh till forn paa Visborgh sloth och stadh och alth Gullandh giffvedh hadde, ath tage mig oc alle myne tiennere vedh hallsen oc sette migh och thennwm paa then steedh, som jegh aldrigh eller myne tiennere skulde nogen umage gøre, och setthe her Anders Bilde paa Visborgh igen eller en anden, hvem them tictes ath være till fredz meth, hvilket jegh inhet aff visthe, før konningh Gøste sende migh samme breff oc indzegle meth grewens van der Høye marskalk, som hider Josth Kaadys, och Staffen

Sasse och en anden herre mandt aff Sverige. Siden jegh fornam, ath jegh saa forrodh oc sold vor oc myn oc myne tienneres hals sammeledis borth bebreffvidh vor, screff jegh keyser Karll, konningh Cristiern, konningh Fernando oc dronningh Elisabet till alle tesse stöcke och sende thennom copier aff breffven, som konning Frederick oc Danmarcks rodh haffde gifvedh konningh Gøste och Hensze stæder paa myn hals, och lodh thennem forstaa tesse forskrefne falske stöcke och forrædelsse, the migh i sodanne mode giorth hadde. Saa haffver nw keyser Karll, konningh Cristiern, konningh Fernandus och droningh Elisabeth migh till screffvidh oc meth breff oc indzeagle fuldimacht gifvet i Danmarck, Sverige och Norge paa konningh Cristierns vegne meth biscoper, herrer, ridder, riddermendtzmendt, køpstædemendt och menigh almw ath gøre och skicke oc blifve giorth lige som the selfve till stæde wore, och saa jegh inthet skulde formoo migh aff borgemestere, raadh och menighedh i Købnehaffn och Malmøe en gode och got, hvilket jegh en nw setter myn lyedh till effther hans naadis scriffvelsse, och haffver jegh en nw hos mig forskrefne herris keyser Karls, konningh Cristierns, konningh Fernandi och dronningh Elisabetz sendinge budh hoss migh, thy beder jegh eder, atii scriffve migh till strax uforteffvidh igen, hvadh heller i vele være konningh Cristierns frynth eller fyende oc alle the gode herris och myne paa theris vegne effter then macht, the migh meth segilde breff gifvedh haffve, oc effther then macht, som the till migh paa theris vegne her effther forskickendis vorder, hvilket eders breff, som i migh nw till scriffvende vorde, jegh vill meth theris samme budh, keyser Karls, koningh Cristierns, konningh Fernando och dronningh Elisabetz, sende meth thet snariste, och haffver Hans Myling och flere borgere och købsvenne aff Købnehaffn seth migh viszen och godh føre paa there ære och rædelighedh, atii schulle strax gifve migh scriffvelsse, svor och breff igen, hvadh i her till gøre vele, meth thette samme mith budh ubehindridh her till Landzkronæ for alle. Saa schulle i och vide, ath jegh vill aldrigh være konningh Frederick huldh eller tro for then store falkhedh och swigh, handt och Danmarck rodh migh i sodan mode, som forscreffvidt staar, giort haffver, och effther thy the icke haffve holliidh migh the stöcke och article, som the migh loffvede meth breff och indzeagle, och inthet fanget aff guldh, solff eller penninge, kosth, fetalie eller krudh eller nogen anden dell, som jegh nogen opretning kwnne faa igen aff for alth myn kostningh, jegh haffver udh lagdh for Danmarcks krones beste, uden thet jegh haffver songidh aff koningh Cristiern allene, tha er jegh konningh Frederick eller Dan-

marcks rodh inthet heller plictigh igen. Och haffver nw stoer skoth gongid offver alth Danmark, som i och andre købstæder oc flere fattige mendh udlagdh haffver, och orden gaar saa, ath jegh scall hanum haffve [i] myn betalingh, ther haffver jegh inthet fanget aff, tha tacker jegh eder saa storligen, som jegh haffde fongidh them, och haffver mith folk eller tienere tagidh nogidh fran eder eller eders borgere, tha vill jegh lade migh findis velvelig till paa vor kæriste, naadige herris vegne, saa ath thet scall icke blifve theris skade. Her meth eder Gudh och ridder sancti Jørgen befallindis. Screffvidh i Landzkrone hellige kors dagh invencionis anno etc. 1525 under mith indzegle.

Søffren
Norby
ridder.

Meddelt af Prof. Dr. D. Schäfer i Jena efter en samtidig Afskrift i Arkivet i Lybek.

22.

5 Maj 1525.

Kjøbenhavns Svar til Hr. Søren Norby. Jfr. Nr. 21.

Velbirdigh mandh och strength ridder, her Søffren Norby,
sendis thette breff.

Her Søffrenn, som i scriffve oss till, ath høgboren første konningh Cristiern haffver screffuidh eder till, atii schulle inthet andett formode eder aff oss en gode och goth, hvilkett vy ey haffve loffvedh eller till sagdh forskrefne høgboren første konningh Cristiern eller eder effher then opscriffvelsse, som vy haffve screffvidh hans naade, tha schulle i ey formode eder andett aff oss en som then ene uwens och obenbare fyende formoder sigh aff then anden, som er pyll och lodh, som uwänner och fyender pleye ath dele meth hveranden, effter vor idderste macht och formwe, som i forskildet haffve aff stormectiste høgborne første konningh Frederick, vor alder kæriste naadige herre, verdiige fædre, strenge, eddele ridder och gode mendh Danmarks rigis raadh oc aff oss fattige undersotte. Datum Købnehaffn fredagen efter hellige torsdagh invencionis anno domini 1525.

Borgemestere, raadh och menigh
almwe i Købnehaffn.

Meddelt af Prof. Dr. D. Schäfer i Jena efter en samtidig Afskrift i Arkivet i Lybek.

23.

23 Avg. 1525.

Lejebrev paa en Gaard paa Vestergade.

Johan Vrne Ridder og hans Husfrue Anne Rønnessdotter annamme i Leje af Kapitlet »een wor Frues kirckes gardt och grundt, ligendis i fornæfnede Kiøpnehafn vtj sancti Clemetz sogen westen nest

abbedenss gardt aff Soer oc østen nest Walindzbecks kirckis gardt for en aarlig Landgilde af 10 %. Vidner: Anders Hallager og Per Truelssen. Giffuit i Kiøpnehaffn vigilia Bartolomei anno domini mdxx quinto.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

24.

II Septb. 1525.

Klage til Kongen over den Behandling, Lybekkerne have vist Engelbret Fincke.

Høgborne første och mectige herø, her Frederick, meth Gudz naade Danmarcks, Venders och Gotters konningh, wdvaldh konningh till Norge, hertuch i Slessvigh, Holsten, Stormern och Ditmersken, grewe i Oldenborgh oc Delmenhorsth, wor aldir kærisme naadigiste here.

Jhesus.

Wor idmige, plictige, underdannige tro tienniste, eder naadis hegmetighed nw och altiidh forscreffudit meth Gudh. Stormectiste, høgborne første, alder kæriste, naadigiste here. Werdis eder naadis hegmetighedh at vide, ath wor kære metbroder Engelbrith Fincke haffver ladit oss forstaa, ath hand lodh sith schiff løffwe till Ræbel nw i vinter meth køpmantz ware; och thet kom well frem, ther thet schulle. Paa hiem regsen igen tha bleff thet tagidh och indførth for Gullandh i en fry feligh dagh och tidh wden skieell, skildh och brøde. Nw haffwe the Lubske løffvidh samme schiff och godz indfor Lubeck. Saa haffve tesse effterscreffne Engelbrith Fincke, Mathies Johanssen och Hans Budmager, eders naadis borgere her samme stædz, væridh for oss och beditt them saa sandeligen Gudh hielppé och alle Gudz helgen meth theris opracte fingre, ath the haffde thette effterscreffne godz paa samme schib, førsth Engelbrith Fincke XIII schippund II lispunkt kabellgarn, IIII halfwe fadh meth hør och hamp, II^c flieszen, j^e vogenskudh och j^e daler. Item Mathies Johanssen eth spyledh fadh, tw halfwe fadh hør, VII schippundt VIII lispunkt cabelgarn. Item Hans Budmager tw helle fadh och IIII halfwe fadh hør och hamp. Och k[ærisme] her, flere aff eder naadis borgere och køpmendh i byen, som haffve och godz paa samme schiff, som icke haffve væridh for oss, som thenne breffvissere, eders naade bode thet och andet, hvor ther om er iddermere beretthe kand. Thy er wor idmige bøn till eder naadis hegmetighedh, ath eders naade will werdis for Gudz skildh och lade scrifve till the gode herrer borgemestere och raadt aff Lubeck for eder naadis fattige undersotthe, saa ath the maa faa theris schiff och godz igen, som saa er them fran kommidh wden skildh och brøde, som the løffve paa theris rette biæringh och wiste-

them ingen frucht, fare eller sintzskaff i noger mode. Her meth eder naadis høgmectighedh liff, siell och stadt Gudh almectiste hefallindis till ewigh tidh. Screffvidh i Køpnehaffn mondagen efter jomfru Marie dagh nativitatis anno domini MDXXV.

Eder naadis fattige, tro, horssome undersotthe, borgemestere och raadh i Køpnehaffn.

Meddelt af Prof. Dr. D. Schäfer i Jena efter Originalen i Arkivet i Lybek.

25.

12 Dec. 1525.

Skrivelse fra Magistraten i Kjøbenhavn til Magistraten i Lybek ang. Engelbret Finckes Sag. Jfr. Nr. 24.

Den ersamen wnde vorszinnigen heren borgemeyster unnde raadtmand der stadt Lubeck, unszenn besunderen guden frundenn.

Jhesus.

Unszenn vruntlikenn grott tovorn. Erssamen unde vorsictigenn, besunderenn gunstigen guden vrunde. Iwer werdiicheyt schall wetenn, dat vor wns, dar wy na gewontliker wiss to rade vorgaddert, zo erschenenn de ersamen vorsictigenn Mathies Janszon, unsze borger, wnde hefft wns to erkenne gefwen, wo dat he etlike goder in Engelbret Finckes wnsze leve rade mebroders schip hefft, alszo quam van Gotland unde na Lubeck, alszo de hantscrefft inneholt, de bringer deszes breves Wdger Janszon, ergenante Mathies Janszon broder, by sick hefft. Dar wmma ys wnsze vruntliken bede unde begere an jw ersamen, woll wiszen herenn, dat gy so woll welen doen wnde wesze ergenante Wdger behulpelick, dat he dat goett kregen mach. Erssamen, woll wiszen unde forsictigen, benemede goden vrunden, hyr inne doet dat beste, alszo wy jw gantzliken dar to betrwen; wy wele des to allenn tyden an jw ende den jwen wedder wmma vordenen, wor wy konnen edder mogen. Hyrmede jw dem almectich Gode befolen to ewygenn tydenn. Gescrevenn to Copenhagen wp sancte Lucie virginis awent int jaar xv^c unnde xxv.

Borgemeyster wnde radt-manne der stadt Copenhagen.

Meddelt af Prof. Dr. D. Schäfer i Jena efter Orig. i Arkivet i Lybek. Brevet har Paaskrift: Recepimus sabbati 30 mensis decembris 1525.

26.

24 Juli 1527.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Kapitlet overdrager i Leje til Morten Lagho, hans Husfrue Karine Persdatter, deres Børn og Arvinger »en wor Frue kirckiss

stenhwss, gardt och grundtt, ligendis i Kledeboder synden vtt mett allgaden, østen nest byss stenhuss gardt, byskriffueren Jørgen iboer, westen nest wor Frue alteris stenhwss gardtt i sancti Nicolaj kircken i sammestedt, Jørgen Jenssen i boer, oc the selfwe nw i boer, for aarlig Leje og Landgilde af 16 ™ osv. efter Formularen IV. Nr. 386. Haffnis vigilia beati Jacobi apostoli anno domini millesimo quingentesimo vigesimo septimo.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

27.

6 Maj 1527.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Kapitlets Lejebrev til Rasmus Mickelsen, hans Hustru Anne Knudsdatter og deres Børn paa »en Wor Frwes kirkes gardt og grundt, som hør till sancti Povels altere ther sammestedtz, liggendes paa Nørregade vti sancti Peers sogn, norden nest optill then gardt, Jenss Perssen nw i boer, oc synden nest then gordt, Jenss Amage nw i boer« osv., for aarlig Leje og Landgilde af 10 ™. Datum Haffnis die Johannis apostoli ante portam Latinam anno domini md vigesimo septimo.

Seglet flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

28.

4 Dec. 1527.

Lejebrev paa en Gaard tilhørende Vor Frue Kirke.

Clawss Reff, borger i Kiøbnehaffn, annammer i Leje af Kapitlet »en wor Frue kirckis gardt, Nielss Hanssen nw i boer oc |som ieg selfwe nw i boer(!)«, i sin, sin Hustrus og Arvingers Livstid efter den 12 Sept. 1524 vedtagne Formel, se IV. Nr. 386, for aarlig Leje og Landgilde af 6 ™. Vidner: Oluff Jenssen og Lavris Brygger. Datum Haffnis die Barbare virginis anno domini mdxx septimo.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

29.

4 Dec. 1527.

Lejebrev paa en Gaard i Færgestræde.

»Rasmus Schreder« annammer i Leje af Kapitlet »en Hellig Korssis alteris gardt og grundt vdj wor Frwe kircke sammesteds, ligendis i Feriestredett, østhenn vdt mett algaden, norden nest Gudts Legomss lofts gardt i forskrefne wor Frwe kircke, Jesper Oelssen nw i boer, och som ieg nu selfuer i boer« i sin, sin Hustrus og deres Arvingers Livstid efter Formularen i K. D. IV. Nr. 386 for aarlig Leje og Landgilde 11 ™. Vidner: Anders Laurissen og Oluff Bager. Giiffuitt i Kiebnehaffuen sancte Barebraa jomfruess dag aar efther Guds burdt tussinde femhundretth tiuffue po thett siuffuende.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

30.

16 Jan. 1528.

Lejebrev paa en Gaard i Suderboderne.

Kapitlet lejer til »Mattis Schrifuer, borger i Leckoo«, hans Hustru og Arvinger »en wor Frue kirckis gardt oc grundt ligendis i Swderboderne synden vtt mett allgaden, østen nest then stenhwss gardtt, ther ligger till Scomager alterett i sammestedt, oc vesten nest oc forskrefne wor Frue kirckis gordt, Kiæld Scomager nw i boer«, for aarlig Leje og Landgilde af 12 & efter Formularen i IV. Nr. 386. Datum Haffnis die Marcelli pape et martiris anno domini millesimo quingentesimo vigesimo octauo.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

31.

4 Feb. 1528.

Vidnesbyrd om Afgisten af en S. Peders Kirke tilhørende Gaard paa Nørregade.

Alle mendt, thette breff seer eller herer lesses, helse wij effterskrefne Ditleff Smither, cantor oc sogneprest till sancti Peerss kircke i Kiøpnehaffn, Rasmus Kiællesmedtt, Jenss Perssen, kirkeverge till samme kircke, Jenss Truelssen oc Nielss Perssen, borgere oc sognemendtt ther sammestedts, ewindelig mett Gudt oc giøre vitterlictt for alle mett thette vortt obne breff, att aar eftter Guds byrdt tussinde femhundrett tiwfue paa thet ottende, tiisdagen nest effher sancti Blasij dag, ther regenskab giort var paa forskrefne sancti Perss kirckes vegne i menige sognemendz nerwærelse, som ower samme regenskab till stede vore, fram gick hederlig mandt her Hanss Gwnderssen, vicarius till sancti Jørgenss altere i vor Frue kircke sammesteds, mett nogre viidtne paa en gordt ligendes paa Nørregade, som aff rette sculle here till samme hanss altere, oc var begieerendes, att wij ville here samme hanss viidtne paa samme gardt. Tha frem gick erlig qwinne Elnæ Hennings, borgerske i Kiøpnehaffn, oc lagde handt paa bog oc sagde paa siell oc sandingen, att thett er henne vitterlictt, henness modersøster Tyre Hanss Sierssens, huess siell Gudt nade, gaff forskrefne alteres vicario, swortte her Hanss, huess siell Gud nade, paa forskrefne alteres vegne en lødig marc till jordskyldt, oc till mere fastheedt att saa vor i sandheedt, sagde samme Elne, at hwn lontæ samme syn modersøster i syn trang samme lødig marc ett aar att vdgiffue till jordskyldt till forskrefne altere. Sagde hwn seg oc at ville tilstaa samme ordt, huor hwn kalless i rette. Tesse ordtt stadfeste hederlig mand Hanss Matssen, borger her sammesteds, att thet er hannem oc vitterlictt, att samme jordskyldt gaffs aff then samme gardt till fornæfnede altere, huilckedt hand haffde tillfoern viidtnett for capitell her i Kiøpnehaffn. Att saa

er viidtnett for ooss i alle mode, som forskreffuet star, begiænde(!) wij mett wore ingsegle træktte neden for thette vortt obne breff. Giiffuet Kiøpnehaffn aar oc dag, som forskreffuett stander.

5 Segl pastrykte. Orig. paa Papir i Geh. Ark.

32.

17 Marts 1528.

Lejebrev paa en Gaard paa Gammeltorv.

Jeenss Brwn annammer i Leje af Kapitlet »en wor Frwe kirckis steenhwss gardtt oc grwndt liggendis norden wedth Gamble Torffue i sancti Peerss sogen østen nest sancte Barebraa jomfrues alteris i sancti Nicolai kircke sammestedts gardt, westen nest op til wor Frwe kirckis gardt, Jørgen Scredet nw i boer, oc som ieg self nw i boer« for en Leje og Landgilde af 6 £ efter Formularen i IV. Nr. 386. Vidner: Rasmus Kiellesmed, Raadmand, og Jep Anderssen. Datum Haffnis die beate Gertrudis virginis anno ab incarnatione domini millesimo quingentesimo vigesimo octauo.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

33.

17 Avg. 1528.

Befaling til Hr. Johan Urne om at særg for, at de tydske Købmænd nyde det tydske Kompagni efter Rigens Raads Doms Lydelse. Jfr. I. Nr. 243.

Frederich mett Gudss naad Danmarkis, Venders oc Gotters koning, wdwold koning till Norig. Vor sønderligh gwnsth tilforn. Kiere her Johan. Gifve wii ether kierligen til kende, att wii haffve forfareth, atth ther schall were noghen tretthe emellum wore kiere wndersatthe wdi wor stad Køpinehaffn oc thee Tyske køpmendh aff stederne, som ther lygge oc haffve theris handlingh, om thet Tyske companie. Oc haffwe wii tilforn mett oss elskelige Danmarkis riigis raadh wdgiffvet en dom ther paa, som oss elskelige borgemester oc raad wdi forskrefne wore stad Køpinehaffn beschreffwet haffve. Thii bethe wii ether kierligen, attii calle dem for ether paa bode szyder mett then dom wii ther om udgiffvit haffve och schicker thet szaa, att the Tyske køpmend nyde theris companie effher same doms lydelsze. Ther gøre oss sønderlighen till wilge mett; befallendis ether Gwdh. Screffwett paa vortt slott Gottorpp mandaghen nest effher wor Frwe dag assumptionis aar etc. mdxxvij wnder vortt singnet.

Meddelt af Prof. Dr. D. Schäfer i Jena efter en Afskrift i Arkivet i Lybek.

34.

28 April 1529.

Lejebrev paa nogle Boder i Lasse Bjørnsens Stræde.

Laurits Anderssen annammer i Leje af Vikaren til Calendarum Alter i Vor Frue Kirke »thee hans forskrefne alteres boder ligendes

i Lasse Biernssens stræde ... wdt thill algaden i sancti Perss sogn norden nest Oluff Cristiernssens boder oc sønden for Studijstrædett osv. efter den alm. Formel IV. Nr. 386 for Leje og Landgilde af 15 %. Vidner: Anderss Bryger og Albrett Karlssen. Giffuet i Kiebne-hafn sancte Vitalis martiris dag [aar efter] Gudts byrdth twssinde femhwndreth tywffwe paa thett niendhe.

Meget mutileret Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

35.

22 Maj 1529.

Lejebrev paa en Gaard i Vestergade.

Maw[r]its Hanssen Smedt annammer i Leje af Hr. Seweren Kock, Prokurator til S. Lucii Alter i Vor Frue Kapel i Kjøbenhavn, en same alteres gardt oc grundt ligendes i Vestergade synden vdmett algaden paa ett hyrnæ, østen nest samme alteres gardt, Jenss Mwnck nw i boer, oc som wi selffwe nw i boo«, for aarlig Afgift af 12 %. Vidner: Rasmus Bager (det andet Navn er udslettet). Datum Haffnie sabbato proximo ante dominicam Trinitatis anno domini millesimo quingentesimo vigesimo nono.

Séglene fattes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

36.

1529.

Skøde paa en Gaard i S. Clemensstræde. Jfr. IV. Nr. 407.

Tingsvidne om Skøde fra S. Olufs Alter, som staar paa den søndre Side i Vor Frue Kapel i Jomfru Marie Kirke, til Rasmus Kelle-smed, Kirkeværge til S. Peders Kirke, paa denne Kirkes Vegne paa en forskrefne sancti Oluffs alteres gaard oc grundt ligendes i sancti Clemintzstræde, vesten for sancti Peders gaard oc østen for Jep Swerfeyere, som kalles Vommehadstuen«.

5 Segl hænge under. Mutileret Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

37.

4 Juli 1529.

Brev paa en Bod i Vingaardstræde.

Kong Frederik I. giver Per Clawssenn og hans Hustru Livsbrev paa en af de Boder, som Mester Anders Glob lod opbygge paa Kongens Vegne og som ligge sønden fra Hr. Albret Raffnsborgis Ridders Gaard og norden fra den Kronens Gaard, de kalde Hr. Bentzs Gaard; det er den østerste Bod næst Muren ved Østerport og den yderste af hine Boder; de skulle nyde den uden al Afgift eller kgl. Tynge mod at forbedre Boden og holde den ved Hævd. In castro Haffnensi dominica post festum visitationis divæ virginis Marie. Relator Hr. Jahan Vrne, Ridder.

Frederik den Førstes danske Registranter ved Erslev og Mollerup S. 219.

38.

27 Okt. 1529.

Lejebrev paa en Gaard paa Hjørnet af Nørregade og Gammeltorv.

Anderss Jeuszen annammer i Leje af Kapitlet •en vor Frue kirckes gardt oc grundt ligendes paa thet hyrnæ, som mandt gaar aff Nørregade till Gamble Torffue, vesten vdt mett algaden mett thet stenhwss tw lofft hegt jmwrett aff grundt oc kæller vnder, som ieg selfuer i boer», for 10 ¶ aarlig Leje og Landgilde osv. efter Formlen IV. Nr. 386. Vidner: Sewrin Poske og Lauris Nielssen. Giffuett i Kiøbnehaffn sanctorum Symonis oc Jude aften aar eftter Guds byrdth twsindse femhwndret tiwffue paa thet niendhe. •

Af Seglene ere Nr. 1—3 bevarede. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

39.

25 Nov. 1529.

Lejebrev paa en Gaard paa Gammeltorv.

En Ridder, hvis Navn er udfaldet, annammer i Leje af Hr. Niels Heye, perpetuus Vicarius til S. Christophori Alter i Vor Frue Kirke en Gaard paa Gambletorff(?) for aarlig Afgift af 10 ¶. Vidne verdige herre her J[achim] Rønnow, wdualdt biiskopp till Roschilde. Giiffuit wdj Køffuenhaffn sancte Catharine martyris dagh aar eftther Gwdz [byrdt] tusende femhwndrete tyughe poo thet nyende.

Seglene fattes. Meget opløst Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

40.

1530.

Overenskomst om Gudstjenesten i Vor Frue Kirke.

Item skall saa holdes vdj vor Frowe kircke vtj Køpnehaffn, som her eftther følliger, saa lengæ till ther gjoris en andhen skickelsæ om.

Item skall oc maa chanickeren oc prestern vtj forskrefne kircke læsse och sywngc oc siige latinske messer, som the haffwe giortt till thenne dag.

Dog att then euangeliske predicker skall predicke ther Gutz ord och siige ther danske messer om søndagen.

Item skall oc ingen canicker eller prester vtj Kiøffwenhaffn forkorttis vtj theris jordskyld eller rentthe.

Item skall oc ingen canicker eller prester offwerfaldes, vforrettes vdj Køpinhaffn vdj noger mode.

Item skall oc ingen canicker eller prester gyøre nogen mytteri eblant almwgen vtj noger mode emod Gudz ord.

Item haffuer och nogen prest nogen forlænings breff paa nogen leen, tha skall hans renttæ jcke fran ham tagis, enthen hand leffwer her vtj Kiøpnehaffn, szom borgeren haffue att forlæne; nar the prester dør oc affgaar, som saaden(!) borgeres forlening haffwer, maa borgeren

liggæ oc forwndæ samme ræntte till anden Gutz tyeniste, hvor them tykis.

Optegnelse paa Papir, ikke underskrevet eller forseglet, i Geh. Ark. Knudsens Joakim Rønnov S. 164.

41.

14 Okt. 1531.

Lejebrev paa en Gaard i Kødmangergade.

Bertil Christiernssen kiøtmanger, børger i Kiøbnehaffn, án-nammer i Leje af Kapitlet »en wor Frue kirckis gardt oc grundt, ligendes i Kiøtmangergaden østen vdtt mett gaden i wor Frwe sogn emellom then gardt, ther ligger till Psalteren, Karine Mattises breff po haffuer, oc sancte Giertrudz capelss gardtt, ther hør till degen-dømmett sammestedtz, vnge Mickil nw i boer oc som Mickill Barsse-beck, huess siøll Gudt nade, breff po haffde, efter Formularen IV. Nr. 386, for en aarlig Leje og Landgæld af 7 %. Vidner: Hans Folmerssen og Jeenss Brygger. Datum Haffnis die Calixti martiris anno domini mdxxx primo.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

42.

22 Juli 1532.

Lejebrev paa en Gaard i Vestergade.

Lasse Anderssen Smedt annamer i Leje af Hr. Sewrin Oelssen, perpetuus Vicarius til S. Lucii Alter i Vor Frue Kapel »een fornæfnde hanss altheres gaardt liggendes paa Westregadhe i sancti Clementis sogn østen op tiill byess rænnæ oc westhen næst op tiill een andhen sancti Lucii altheres gaardt, som Bænckt Jenssen nw wtij boer« osv. efter Formlen IV. Nr. 386 for aarlig Leje og Landgilde af 10 %. Vidner: Jenss Pærssen, Rasmus Kellesmid, Raadmænd. Datum Haffnis die sancte Marie Magdalene anno domini mdxxxij.

Det første Segl er bevaret. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

43.

3 Okt. 1532.

Niels Tøndebinder Kvittering for Betaling for Mel til Kongens Krigsfolks Fornedenhed.

Jeg Niels Tønnebyndher, borghere wti Køpnehaffn, kendis meth thette mith opne breff ath haffue anammeth aff Niels Ffryss, her Andhers Byldes schriffuere, halff trediesinnetiwæ marc ffor x tønner meld, som Knwdt Gyldenstierne, electus tiill Otthens stegt, Moghens Gildenstierne, heffuitzman paa Aghershusz, Niels Lycke, Regnolth wan Heydherstorff køftthe megh aff for Aabslo tiill wor kieristhe nadige herris och righens krygk[s]folck nytthe och behoff, som thet breff wdwiser, the megh ther paa gaffue. Tiill yttermere witnesbyrd tricker [jeg] meth signete nedhen paa thette mith opne breff. Screffuit

wdti Køffnehaffn torsdaghen nesth effther sancti Mickels dagh anno et cetera mdxxxij.

Udenpaa: Niels Tønnebindher i marck for x tønner mell. Orig. paa Papir i Geh. Ark. med Seglet pastrykt.

44.

18 Okt. 1532.

Lejebrev paa Strandbadstuen.

Hans Wincke, burgher och byfoyth wdti Køpnehaffn, annammer i Leje af Kapitlet »en woer Frwes kirckes capitels gaard och grwndt, som kaldes Strandtbastuen, lighendes i thet strædhe, som kaldes aff sammæ bastwe Stranbastwe strædeth, syndhen neesth woer Frwes kirckes bodher, som Elzebee Mylings breff paa haffuer, nordhen neesth och capitels gaard, bodher och grundt, som lith[ilje] Jens N., bryggher, breff paa haffuer och som Hans Bastwmand nw i boer« osv. efter Formularen IV. Nr. 386, for en aarlig Leje og Landgæld af 12 ¼. Vidner: Lasse Jenssen og Rasmus Keldesmedt; Raadmænd. Giiffuit wdtj Køpnehaffn sancti Luche ewangeliste dagh, aar effther Gudtz byrdt twsindhe femhundredrede tredywe och thw.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

45.

1 April 1533.

Lejebrev paa en Gaard vesten for ny Raadhushave.

Jeenss Anderssen screder, borgere i Kiønnehaffn, annammer i Leje af Kapitlet »tree wor Frwe kirckis boder, gaardt oc grwndt mett awelgarden oc haffuen, som hoer til samme boder, ligendes i thett stræde westen for thett ny Raadhws haffue i sancti Clementz sogen oc synden nest her Holger Wlfstandz gardt, hand fick aff apostolorum altere i forskrefne wor Frue kircke till maglaw, oc som Lauris Greerssen nw i boer«, at beholde i Leje i sin, sin Hustru Odes og 2 af hendes Børn Erik Jensens og Kirstine Jensdatters Livstid, som hun havde af tidligere Ægteskab med Jens Nielsen, efter Formularen IV. Nr. 386, for en aarlig Leje og Landgæld af 10 ½. Vidner: Knwtt Daa og Oluff Christiernssen. Datum Haffnis die beate Marie Magdalene anno domini millesimo quingentesimo trigesimo tertio.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

46.

13 ell. 20 Juli 1533.

Lejebrev paa en Gaard i S. Clemensstræde.

Knudt Gyllensterne, lensmandt till Nykiøping, og hans Hustru Fru Citzelle Wlfstandt annamme i Leje af Kirkeværgerne til S. Peders Kirke, Seffren Poske og Lavris Nielsen »en sancti Peders gordt oc grundt, liggendis i sancti Clemends stræde i sancti Clemends sogen

wd tiill allgaden oc norden oc westen op tiill myn jordt oc sendor
op tiill burgemesters jordt i Roskiilde, mett all forskrefne gordtz rette
tilhørelsse i lengen oc breden, som her effter følger: tiwge oc halff-
setthæ alne i sendor oc i nør op i gorden bredt, lengen aff øster oc
y wester er halfftrydiesindziuge alne op till burgemesters iordt, breden
aff sendor oc y nør vd tiill gaden er treduge alne, lengen aff øster
oc y wester er halfftrydiesyndtziuge alne tiill myn jordt», for aarlig
Leje og Landgilde af 8 %. Vidner: Rasmus Kellesmedt, raadmandt,
oc Rasmus Bagger. Giiffuitt vdj Kiøpenhauffn sancte Margrette vir-
ginis dag anno mdxxxij.

Afskrift i Diplomatariet i Geh. Ark.

47.

16 Sept. 1533.

Lejebrev paa en Gaard i Kødmangergade.

Per Jensen annammer i Leje af Hr. Jeep Peersen »prior vi-
cariorum oc biiscops Vincentij wiisze oc sande procuratore til com-
passionis beate Marie virginis altere i wor Frue kircke«, »en samme
alteres gardt oc grundt ligendes i Kiødmanger gaden østen vdt mett
gaden i Wor Frue sogn, sendor nest then gardt, Oluff Daass eftther-
leffwerske frue Gwendell i pantt haffuer, norden nest Jehanne Albrecht-
gardt, Hanss Kock nw i boer, som ieg nw selffue i boer oc Torckilld
Brygere meg wiigtte oc oploedtt, mett all syn rette tilligelse vtij
lenge oc brede, mett then jordt, som forskrefne Torckild Brygere gaff
ther till, som ligger nederst i haffuen, for aarlig Leje og Landgilde
af 11 %. Vidner: Jeenss Morthensen og Jørgen Bagere. Datum
Haffnis die Eufemie virginis martiris anno domini millesimo quingen-
tesimo trigesimo tercio.

Det andet Segl flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

48.

20 Dec. 1533.

Lejebrev paa en Gaard i S. Clemensstræde.

Matthijs Esbørnssen annammer i Leje af Kirkeværgerne til
S. Peders Kirke, [Søren] Paaske og Lavrids Nielsen, »en sancti Perss gord
oc grwnd liggendis i sancti Clemetz strede i sancti Clemetz songhen,
østen wdt meth adillgadhen, nordhen oc westhen optill Knud Pedhers-
sens iord oc sondhen optill ... borgemesthers iordh wdj Roschildh,
meth al forskrefne gordz oc grwndz rette tilhørelsse i lenghe oc
bredhe, som her effter folgher: xxij alne aff sondher oc i nør wppe
i gordhen bredh, lengden aff østher oc i westher er lj alne optil
borgemesthers iordh, bredhen aff sondher oc i nør wdtil gadhen er
xxx alne, lengden aff østher oc i westher er lj alne optil Knud

Pedhersens iordha, for aarlig Afgift af 8 %. Vidner: Rasmus Bagere og Jens Pedherssen. Datum Haffnie xij calendaras januarij anno incarnationis Christi 1533.

Afskrift i Diplomatariet i Geh. Ark.

49.

19 Avg. 1534.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Greerss Nielssen Daarswendt annammer i Leje af Kapitlet »en wor Frue kirckis gordt oc grwndt ligendes po Nørregadhe østen vdt mett gaden i wor Frwe sogn, norden nest apostolorum alteris gordt, Metthæ Peer Bageris breff po haffuer, sønden nest then swdwestiste røst till forskrefne Nørregade, oc som Margrethæ Reebslaerss, huess siæll Gudt nade, siidst breff po haffde«, efter Formularen IV. Nr. 386, for en Leje og Landgilde aff 12 %. Vidner: Powil Brygger og Rasmus Brygger. Datum Haffnis die Magni martiris anno domini mdxxxiiij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

50.

31 Avg. 1534.

Vidnesbyrd om Opgørelsen af et Mellemværende mellem Niels Stemp og Abbedissen i Maribo.

Jeg Yørgen Stemp, borger i Køuenhaun, gør alle wytterlycht och kendes met tette myt obne bref, ath jeg nerwerrendes hos war, at myn broders Nyls Stamps fwulmyndyge bud anamede al ten del, som abedysen af Marybo hannwm scyldych war for regenschaf och gel, som tennum y lang tyt ymellem hauer weret, sa hun eller nogen hynnes effterkommere abedysse y Marybo er hannwm eller hans aruynge yntet skyldych, men blef ham afbetaalt for al gel och regenschaf. At sa er y sanhet, som forscrenet star, trycker yeg Yørgen Stemp myt ynseyl neden for tette myt obene bref. Gyuet y Køuenhaun mandagen nest efter sancty Bertolomey dach mdxxxiiij.

Afskrift i Diplomatariet i Geh. Ark.

51.

29 Nov. 1534.

Lejebrev paa en Gaard i Klosterstræde.

Rasmus Jørgenssen scredere annammer i Leje af Kapitlet »en wor Frue kirckis gardt oc grundt ligendis i Closterstrædett østen weedt gaden i wor Frue sogn, norden nest oc wor Frue kirckis gardt, Mester Symen Bardskier breff po haffuer, synden nest then gardt, Heyne Guldsmedt nw i boer, oc som beskedhen mandt Jenss Lauritsen, screder, meg nw soldt oc opladett haffuer« efter Formularen i IV. Nr. 386, for aarlig Leje og Landgilde af 10 %. Vidner: Jens Lauritssen

og Oluff Christiernssen. Datum Haffnis vigilia beati Andree apostoli anno domini mdxxxiiij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

52.

22 Jan. 1535.

Grev Christoffer skænker Niels Stemp en Gaard i Kjøbenhavn.

Wii Christoffer, mett Guds naade greffue wtii Oldenburge oc Delmenhorst, gøre alle vittherliggt, att wii paa høgborne førstis koning Christiens, wor kiere herre frendis oc wore egne wegne oc saa aff wor sønderlig gunst oc naade haffue nw wndt oc gifftuitt oc mett thette wort obne breff wnde oc gifflue oss elskelige Niels Stemp, wor borger wtii Roskilde, then jord oc anpartt wtii then grwnd, som hans bygning oc hus paa stor wthii Køpenhaffn, huilcken gaard som her Knud Gyllenstiern, som war electus till Otthense, kiepthe aff her Jehan Rantzow, saa at forskreffne Niels Stemp oc hans arfwinge then samme jord schulle nyde, brughe oc beholde for frii eyendom till euigh tiid. Thii forbiude wii alle osv. Gifftuitt wtii wor kiøbstad Roskilde sancti Vincentii dag aar etc. mdxxxv wnder wort signet.

Relator Georgius Kock, proconsul Malmogensis.

Afskrift i Diplomatariet i Geh. Ark. af Orig. i Arkivet paa Rosenholm 1761. Udenpaa stod: Greffue Christoffer haffuer gifftuitt Niels Stemp het stycke jord, som het stenhus stander paa i wor gade i Køpenhaffn.

53.

20 Juni 1537.

Fuldmagt til at oppebære Husleje af Kapitlets Gods paa Laaland.

Vii Vincentius Kampe, bispoc, giøre vitterligt for alle med detthe vort obne breff, att vii nu haffue fulmectig giortt thenne breffuisere Beynt Koch, borgere i Maribo, at vdtkreffue huusleye oc henne vp at bære aff the thre gaarde, som ligge tiill vaar prebendæ i vor Frue kirkæ i Køpinghaffn till vor Frue alteræ, som her Kønicke, prouest i Roschilde, haffde nest for oss, oc att han maa giiffue quittanzer paa dett, som han vppebær. Att saa i sandhett er, vidtne vii met vortt signett neden for dette vort obne breff. Giiffuidt i Maribo odensdagen nest for sancti Joannis Baptiste dag anno domini mdxxx septimo.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. efter Orig. paa Sorø Akademi 1750.

54.

14 Sept. 1537.

Om Maribo Klosters Gaard paa Vestergade.

Vii efftherscreffne Lauritz Jenssen, Rasmus Keelesmedt, Thomes Brygher, rodemendt i Kiøbinghagen, oc mesther Faddher giør witther-

ligh for alle medh thette worth obne breffh, at wi haffue offuer werith och besieth en gardt, ligendis paa Westhergadhe nest østen til then gardt, som mesther Faddher iboer, och nest westhen til then gardt, Rasmus Keelesmedt i boer, huilke gardt Anne Grydestebersz nu iboer oc ligher till Mariboe kloster, huilke forskrefne gardt wi haffue offuerweyeth och wordereth aff fuldmyndughiidt oc macth paa beggi siidher effther the ordt, som erligh oc welbyrdiigh mandt Nils Fickissen til Sanbye osz tilsagd haffuer paa conuentz wegne i Mariboe, saa haffue wi offuerweyeth oc wordeth forskrefne gardt paa begge sidher for 600 marche danske penningh, som giille och gefue er, huorledis thi selfuer ydhermere kan forligis therom, thet ladhe wij thenuom bodhe fordragis oin. Att saa er ganghen och farith, som forscreffuit stander, thet wynne wij meth wore indzegler tryckendis nedhen paa thette worth obne breff. Giffuith i Kiøbinghagen fredagh nest effther wor Frue dag natuitatis aar mdxxxvij.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. efter Orig. i Sørø Akademis Arkiv 1758.

55.

9 Okt. 1537.

Lejebrev paa en Gaard paa Vestergade tilhørende Herstedvester Kirke.

Per Nielsen Prest, borger i Kiøpnehaffn, og hans Hustru tilstaa at have annammet i Leje af Dr. Ditlev Smyther, Kantor til Vor Frue Kirke, Sognepræst og ret Formand paa samme Kantordoms Vegne til Herstedvester sogn »en samme Herstædhe wester kyrckis gordt, liggendes paa Westregadhe norden vdtiil algadhen østen op til then gordt, Matz Judhe nw y boer, och westhen nesth op till samme kyrckis gordt, som Niels Haaer smedt yboer, som lille Lasse Jenssen nw yboer« for aarlig Leje af 12 %. Vidner: Lauris Jenssen Raadmand og Lille Lasse Jenssen. Giffuitt och schreffuitt i forskrefne Kiøpnehaffn sancte Dyensse dagh aar effther Gutz byrdt mdxxxvij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

56.

2 Dec. 1537.

Om noget Gods, der tilhørte en Borger i Vismar, hvilket var blevet taget ved Kjøbenhavns Overgivelse 1536.

Vnsern grus alzeyt zuoor, lieber Hans Wist, das wir haben eueren breff entpfangen, in welchem ir geschriven hebt, wie ir vnsern mitburgen eynen mit namen Jurgen Hoffman etlich gut habet vff zu heben gegeben, welches ir afft vnd dick von in geeschet hebet, vnd doch gleichwol habet ir es nicht kunden wieder kriegen vnd der halben begeret ir von vns, das wir in wolten anreden, vff das ir das euere mocht wieder kriegen ane allen schaden. So sollt ir wissen, das

wir haben in für vns gehabt vnd haben in angesprochen des selbigen guts halber, wie ir vns geschriben habt, so hat er vns solch ein antwort gegeben, wie ir auch aus seynem eygenen breffe wol verstehen weret, den er euch itzundt schribet, das alsbalt die stat Koppenhagen ist vffgegeben worden, da hat Kn. Mat. ein gebet lassen aus geben, das ein itzlicher burger oder burgerin, die in der stat woneten, der etwas vff zu heben hetten, welches eynem zu gehoret, ve des grauen diener wer, der solde es alsbalt vff dem slosse hinff bringen, vnd welcher das nicht thuen werde, der solde leib vnd gut verlorn haben. Als balt er aber das gehört hatte, ist er hin gegangen vnd hatte angezeigt, da er etlich gut hat auff zu heben, welches euer war, hat auch darneben angezeigt, das er des Ouerlackers gut hatte vnd hat auch fluchs das gut, das dem Ouerlacker hat zu gehört, von sich vff dem Slosse gegeben, euers aber hat er Jakop Rantzau überantwort, welcher zu der zeyt hauptman war vff Krogen, von Johan Rantzaus wegen, den es war in also von K. M. beuolen, das er es in solt überantworten. Ir weret alle belegenheyt aus seynem eigen briffe wol verstehen weret, welchen er euch itzundt schicket, hie meget ir euch nach richten, da mit seyt Got bevolen. Datum zu Koppenhagen den suntag nach Andree apostoli dag anno 1537.

Burgemeister vnd Rat zu Koppenhagen.

Brevet er skrevet til Hans Sachs i Vismar, der siden klagede til Kurfyrsten af Sachsen over, at han var bleven fangen i et Slag og var siden givet fri, men kunde nu ikke faa sit Gods igen, som han havde overgivet Jørgen Hofman. Herom er Brev fra Kurfyrsten til Kongen fra 1540. Samlingen Sachsen i Geh. Ark. 1540.

57.

15 Feb. 1538.

Lejebrev paa en Gaard i Kødmangergade.

Rasmus Hansen og Hustru Bouild Hemmingsdatter annamme i Leje af Hr. Jeip Anderson, perpetuus vicarius til S. Johannis apostels oc euangeliste altere i Vor Frue Kirke »en forscrefne alteris gardt oc grwndt, som ieg nw selff iboer wdi Kiødmangerstrædet, norden nest vp tiill then gardt, Kistinæ Jep Bageris iboer, oc synden nest vp tiill Resurrectionis alteris boder«, for aarlig Afgift af 8 %. Vidner: Niels Thomeson og Anders Nielson. Giffuit i Kiøbenhaffn fredagen nest effter sancti Valentini martyris dag aar effter Guds byrdt 1538.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. efter Originalen hos Provst Bützov 1757.

58.

2 Juli(?) 1538.

Brev til Fru Sofie Krummedige, Eske Billes, om Opførelse af en Gaard.

Mynn ydmige, plectuge, wnderdanige, willige, tro thieniste ethher altiidt tiilforn sendt mett wor herre. Kiere frwe, maaj wide, att

grwndwollenn vnder thett hwssz her wdj byenn er alt reede oc fodenn mwrett, oc haffwer thet weritt reede xiiij dage siiden, oc maaj wide att hwssitt er komit her tiil byenn oc siiger temmermendenn, att gaaffle temeritt ligger vdj Halmstede igenn mett alt andiitt tember, som han schwle holle vppaa tiill hwssitt, oc haffwer han ingen leycte eller leycthesom ey heller bord eller raffthe, som han scall stroø lofftt mett, før han setther spær paa, oc siiger han, att myn herre haffwer thet alt sammen vdj Hallandt bestyrtt, hwor y thervdinden betenkendes worde, om samme temermendt her holle scall saa lenge, att thet andit hwssins tiilbehorung kommer fran Hallandt oc hijdt eller oc ieg scall lade thenum fare hiem, nar the haffwe vpsatt thet tember, som kommet er; ther som ieg scall thet her kiøbe, tha er thet megiit dyrt, tha beder ieg ethter gerne, attj wille schriiffwe meg ith vist swar vppaa. Kiere frwe, then stenn, som ieg haffuer her vp mwritt, haffwer ieg lent her y byen, oc kanndt ieg icke nw meere bekomme hwercken tagstein eller mwrstein. Sammeledis gaff myn herre meg tiilkendne, att Lawrenss Christiernssen aff Juthlandt schwle hijdt komme mett nogenn kalck oc icke endnw kommen er, tij beder ieg ethter, attj vell giør oc schriiffwe hanum tiill, att thet snarlige framkomme, att kalcken maatte bliiffwe støbt, men someren er, oc begærer Peder Saxen syne penninge her y byen, om ieg banum forneige scall. Kiere frwe, som y schreeffwe meg tiill, att ieg schulle sende j seck hwmble oc ij tonner salt, j tonne siildt tiill Wallen, thaa maaj wide, att then første her aff løber oc till Bostede eller andennsteds, som beleylegt kandt were, will ieg sende thet aff stedt. Kiere frwe, haffuer ieg nogiitt malt liggedes, som i schrifwer meg tiill, att schulle kiøbe salt for, tha maaj wide, att her maa inthet malt vdforis oc ey heller ville Hollendere losse her, vthen the kwnde faa theres lad igenn, men dog solde de salt her tiill byenn for gwld oc iackimdal. Thersom ethter töckes gott were, tha vill ieg selghe thette malt for gwld oc kiøbe ther salt for tiill att bespyse gaardenn meth, thij beder ieg ethter gerne, attj wille schriiffue mygh ther itt swar vppaa, oc beder ieg ethter gierne, attj wille schriiffue Nielz Pedersen tiill, att han er meg behelpelig tiill thenne bygningh meth hwes han kandt affstedkomme oc mett vogne att age tember vp. Kiere frwe, giiffwer meg altiitt ethers vilge tiillkiende, vill ieg meg ther vdinden bewise, som en tro thienere bør att giøre; nar Gud vill, ieg tiill ethter komme, schulle y vell formercke, att icke myn skilidt scall fyndes eblant nogett forsemitt blifwer. Her

mett ethher befallendes. Schreffuit i Kiøbnehaffn vor Frwe dag anno
mdxxxvij.

Jens Oluffsoen.

Orig. paa Papir bl. Danske Selskabs Papirer.

59.

11 Juni 1539.

Overdragelse til Kongen af en Gaard i Højbrostræde.

Jeg Jacob Lemmecke, Kon. Matts. tiill Danmark, myn naadigste herres, wndt arste, bekender mett thette mytt obne breff, at ieg nv mett myn gode wilge haffuer igen anduordett och wpladett forskrefne Kon. Matt. myn naadigste herre mytt hus wdj Høgebrostrede liggendes wdj Køpenhaffn, och haffuer Hans Kon. Matt. nw ladett meg ther fore igen giffue wed Hans Naades rentemester Jachim Beck myne wdlagde penninge, nyhundrith marck danske, som ieg haffuer wdlagt och poo samme hus bekostet osv. Screffuet i Otthens onsdagen nest epter corporis Christi aar etc. mdxxxix.

Jacob Lemmecke.

Seglet er paatrykt. Orig. paa Papir i Geh. Ark.

60.

13 Dec. 1539.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Rektor, Doktorer og Universitetets Læsemestre overdrage i Leje til Hans Hanssen, remesnider, og hans Hustru Margaretæ Mattzdatter og deres Børn og Arvinge »een Vniuersitetens gaard oc grwndt, som hand nw selfuer i boer, liggendis her i byen wdj Klædeboerne norden wdmel algaden, vesthen nest then gaard, Dioniss Remesnider [iboer] och østhen nest then gaard, Peder Remesnider nw wdj boer«, for aarlig Leje og Landgilde af 14 %. Giffuit i Kiøpnehaffn sancte Lucie jomfrues dag aar mdxxxix.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

61.

21 Dec. 1539.

Lejebrev paa en Gaard paa Vestergade.

Esgi Offuessen annammer i Leje af Universitetet »een samme Vniuersitetis gaardt och grundt, som jeg nu selfuer wdj boer, heer wdj byen paa Westergade liggendes, sunden negest vdtmet aellgaden, westen negest vptiill thendt gaardtt, Oluff Werckmester nu vdj boer, østen negest thendt gaardt Peder Jude vdj boede«, i sin Hustru Bodil Svensdatters og deres 3 Børn Jørgen Esgesen, Kirstine og Ingeborg Eskesdatters Livstid for aarlig Leje og Landgilde af 6 %. Vidner: Lauritz Jenssen, raadtmandt, og Anders Jenssen paa Gammeltorv.

Giffuit vdi Kiøpnehaffn sancti Thome apostoli dag aar effther Gudtzs byrdt mdxxxix.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

62.

28 Jan. 1540.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Wolther Symenssen annammer i Leje af Universitetet »een samme Vniuersitetis gaardt och grundt, som ieg nu selffuer vdi boer her vdi byen vdj Kleedeboerne liggendes, norden vptill aellgaden, vesthen negest thendt gaardt, Hanss Bunttmager nu besidder, och østen negest thendt gaardt, Hans Pederssen nu vdi boer«, i sin Hustru Anne Ottessatters og deres Arvingers Livstid for aarlig Leje og Landgilde af 12 %. Vidner: Hans Kumyn og Hans Kupper. Giffuit vdj Køpnehaffn otthensdagen nest effther sancti Pauli conuersionis dag aar effther Gudtzs biurdt mdxl.

Afskrift i Gl. kgl. Samling i Fol. Nr. 727. Brevet er fornyet otthensdagen nest fore Thomæ apostoli dagh 1542, men Lejen er her sat til 9 X.

63.

28 Jan. 1540.

Lejebrev paa en Gaard i Raadhusstræde.

Jep Pederssen, mwrere, annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetis gaardt oc grundt, som ieg nw sielffuer wdi boer her wdi byen wdi Raadehusstrede liggendis, sønden nest then gaardt, Anders Lagenssfader nw besidder, och norden nest then gaardt, Thomas bysuedt nw wdj boer«, i sin, sin Hustru Bouildt Jensdatters og deres Arvingers Livstid for aarlig Leje og Landgilde af 10 %. Vidner: Jens Raffn og Peder Sadelmager. Giffuit wti Kiøbenhaffn Othensdagen nest effther sancti Pauli conuersionis dagh aar effther Gudtz byrdt mdxl.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

64.

14 Feb. 1540.

Lejebrev paa en Gaard i S. Pedersstræde.

Peder Laurentssen annammer i Leje af Universitetet »een samme Vniuersitetis gaardt och grundt, som ieg nu selffuer vdj boer heer vdj Køpnehaffuen, liggendis vdj sancti Pedersstrede paa thendt næsse siide vptiill aellgaden, westen vptiill Jep Anderssens boeder och østen negest vptiill Seuerin Paasches boeder« i sin, sin Hustru Ursula Jensdatters og deres Børns og Arvingers Livstid for en aarlig Afgift ef 6 %. Vidner: Peder Trugelssen og Anders Perchmentmagere. Giffuit vdj Køpnehaffn sancti Valentini martiris dag aar effther Gudtzs byrdt mdxl.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

65.

24 Feb. 1540.

Lejebrev paa en Gaard i Vestergade.

Claus Jenssen, kleynsmedt, annammer i Leje af Universitetet »een samme Vniuersitatis gaardt oc grundt, som jeg nu selfuer vdi boer, liggendis her i byen paa Vestergade, sunden vdmct aelgaden, vesten nest then gaard, Peder Jwdhe, salig met Gud, wdj boede, oc østen nest then gard, Peder Fynbo nw besidder«, for en aarlig Leje og Landgilde af 13 ¼. Vidner: Olöff Matzen, Grydestøber, og Hans Jørgenssen, keldesmedt. Giffuit Kiøpnehaffn sancti Matthie apostoli dag aar etc. mdxl.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

66.

24 Feb. 1540.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Mattis Anderssen annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitatis gaardt oc grundt, som jeg nu self vtj boer her i byen, liggendes vtj Skoboderne vesten nest vptiill then gardt, Birgittæ Morthens oc østen nest vptiill then gardt, Niels Jacobssen nw vtj boer« i sin, sin Hustru Anne Knudsdatters og deres Arvingers Livstid for en aarlig Leje og Landgilde af 13 ¼. Vidner: Jens Mortenssen og Christiern Jeipsen. Giffuit i Kiøpnehaffn sancti Matthie apostoli dag aar etc. mdxl.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

67.

7 April 1540.

Lejebrev paa en Gaard ved Gammeltorv.

»Bodiilldt Nielssdaatther, Anders Lauritssens efftherleffuerske, burgerske heer vdj Køpnehaffn, Lauritzs Olssen, burger her samme stedtzs, met min kere hustruff Marine Andersdaatther, som jeg nu haffuer, beggis wore eygtte børn, thesligeste Marine Hanssdaatther, forskrefne Marine Andersdaatterss seerlestis barn« annamme i Leje af Universitetet »een samme Vniuersitet gaardt och grundt, som ieg Lauritzs Olssen, forskrefne Bodilddt Niellsdaatherss suaager, nu vdj boer, liggendiss heer vdi byen, norden vp tiill Gamle Taarri, westen neigest thendt gaardt, Jenss Hanssen Guldsmedt vdi were haffuer och mester Hanss van Halle bardtsker nu vdi boer, och østen neigest thendt gaardt, Jyrgen Skredder nu besidder«. »Furst vdi leyngen fraa gaden aff sundder och vdj nøer till Rasmus Baghers gaardt 73½ alne, item vdi breygden tiill gaden aff øster och vdi wester 8 alne. Fremdeles gardtzromet norden neigest vptiill gadehuset vdj

breygden 8 alne. Och er thendt gangh, at huilckendt mandt gaar vp vdi gaarden emellom Peder Skouges och Jyrgen Skreders gaarde, $2\frac{1}{2}$ alne och ith quoter vdj breygden. Ther tiill mett offuen for gangen er breygden paa thett jordtzmon, paa huilcket bruggersset bygd er, met gaardtzromet aff øster fraa Thomes Skynders gaardt och tuert offuer vdj wester tiill Lauritz Nielssens gaardt $21\frac{1}{2}$ alne, och er samme bruggers vdi sin leynde paa thendt westre siide vdt medt forskrefne Lauritz Nielssens bruggers $12\frac{1}{2}$ alne, item paa thendt norre ende op vdj gaarden vp tiill Rasmus Bagherss gaardt aff wester och vdi øster $21\frac{1}{2}$ alne, item vedt thendt østre siide vdigaardden aff nær fraa Rasmus Baghers gaardt vdt met Thomes Skynders huss och vdj sunder tiill Peder Skouges baghers $18\frac{1}{2}$ alne». De skulde give aarlig Leje og Landgilde af $12 \frac{1}{2}$. Vidner: Christiern Jenssen Scrifuer oc Clemint Reynoltssen. Giffuit vdi Køpnehaffn othenssdagen neigest effter quasi modo geniti sondag Gudtzs aar mdxl.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. Fol. Nr. 727.

68.

26 Maj ell. 28 Avg. 1540.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Rasmus Hansen Bager, hans Hustru Gyde og hans Broder Mogens Hansen annamme i Leje af Hr. Mogens Nielsen, Vicarius til Helligtrekongers Alter i Vor Frue Kirke, en Gaard i Skoboderne, hvilken Gaard hans Fader Hans Moenssen opbyggede, for aarlig Afgift af $14 \frac{1}{2}$. Vidner: Hans Mogenssen, myn kiere fader, Mogens Hansen, myn kiære broder, oc Mattis Bager, myn kiere swoger. Giffuit i Køpnehaffn sancti Augustini dagh vnder Gudts aar mdxl.

Seglene flettes. Mutileret Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

69.

23 Juni 1540.

Lejebrev paa en Gaard i Vraaen.

Birgittæ Morthens annammer i Leje af sin kære Broder Hr. Peder Henricsen, Vikar til Seniorum Alter i Vor Frue Kirke, »en hans vicariæ residentz, hwss oc haffue, ligendis vdi Vroen nest vp til myn moders gärdt, som myn broder Lauritz Henricsen vdi boer«, at nyde i sin, sin Datter Ingeborg Oluff Jacobsens og deres Børns Livstid, for aarlig Afgift af $10 \frac{1}{2}$. Vidne: Oluff Jacobsen, burge mestere. Giffuet i Kiøpnehaffn sancti Johannis Baptiste aften aar etc. mdxl.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark efter Orig. i Vor Frue Kirkes Arkiv 1750.

70.

12 Marts 1541.

Lejebrev paa en Gaard paa Rosengaarden.

Laurens Jenssen annammer i Leje af Universitetet •en forskrefne Vniuersitets gard oc grwnd, liggendes her i byen paa Rosen-garden, tuert offuer fra Karinæ Anders Wlffs gard oc emellom her Mattis Erickssens oc Niels Jacobsens garde• for sin, sin Hustru Luciæ Andersdatters, hendes Søn Mattis Boosens og deres Arvingers Livstid for aarlig Leje af 16 ƒ. Vidner: Seuerin Paasche og Morthen Smed. Giffuet i Kiøpnehaffn sancti Gregorij pape dag aar etc. mdxlj.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

71.

12 Avg. 1541.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Hans Kupper annammer i Leje af Universitetet •en forskrefne Uniuersitatis gardt och grwndt liggendis her i byen i Schoboerne, østen nest then gardt, Lauris Henricssen, oc vesten vptill then gardt, Peder Jwde vtj boer•, i sin, sin Hustru Karinæ Jensdatters og deres Arvingers Livstid for en aarlig Leje af 14 ƒ. Vidner: Lavris Hen-ricssen og Peder Jwde. Giffuet i Kiøpnehaffn fredagen nest efter sancti Laurentij martyris dag aar etc. mdxlj.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

72.

5 Sept. 1541.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Hans Kumin annammer i Leje af Universitetet •en forskrefne Vniuersitatis gardt oc grwndt, liggendis her i byen wtj Klædeboerne, som ieg selff nw vtj boer, sunden wd till allgaden, vesten vptiill then gardt, Lauris Jacobssen, och østen nest then gardt, Christiern Skomager vti boo• i sin, sin Hustru Claræ Mikkelsdatters og deres Arvingers Livstid, for aarlig Leje og Landgilde af 22 ƒ. Vidner: Hans Kupper og Christiern Skomager. Giiffuit i Kiepnehaffn sancti Bartholomei apostoli dag aar etc. mdxlj.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

73.

9 Okt. 1541.

Lejebrev paa en Gaard paa Gammeltorv.

Clement Reynoltssen annammer i Leje af Universitetet •en Vniuersitetens gardt oc grundt, som ieg nu selfuer vtj boer, som er ett stenhwss, tuo lofft høyt, met sytt gardtzrwm oc en bood, tuo bindinger hwss, mwret emellom stolpe forwden gaardtzrwm, liggendes her i byen østen langs wdmel Gamle taarge oc tiill allgaden, synden

nest then mester Morthens bood, som Hermyn Lykendorp nw besidder, vesten fra then gard, Mogns Saxen vtj boer, oc norden nest then bood, som ligger till sancti Jacobs vicariæ for aarlig Leje og Landgilde af 16 %. Vidner: Anders Jenssen og Hans Hanssen remmesnider. Giiffuet i Kiøpnehaffn sancti Dionysij dag aar etc. mdxlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

74.

23 Dec. 1541.

Lejebrev paa en Gaard i Kødmangerstræde.

Karine Mattiszes annammer i Leje af Universitetet »en samme Vnuuersitetis gaardt oc grundt, som iegh nw sielff wdj boer her wdj Kiøpnehaffn liggendis wdj Kødmangerstræde, østen wdt medt adell-gaden, nest norden wp till Bartill Kødmangers gaardt oc sønden wp till then gaardt, Jep Green nw udj boer« for aarlig Aftift af 10 %. Vidner: Christiern Schriffuer, Hans Fønboo og Anders Brøgger. Giffuit wdj Kiøpnehaffn fredagen nest epther [sancti] Thomæ apostoli dagh aar epther Guds byrdt mdxlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

75.

4 April 1542.

Lejebrev paa en Gaard i Vandmøllestræde.

Anders Nielsen Bager annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniversitetes gord oc grundt, som Christiern Tranne nu wdj boer heer wdj Kiøpnehaffn, liggendis y Vandmøllestreede, neest sønden vp till then gordt, Ingeborge, Anders Hoffuedtz effherleuerske, wdj boer, oc norden wp til then boelig, Jens Leessøe wdj boer osv.« i sin, sin Hustru Citze Laurisdatters og Arvingers Levetid for aarlig Aftift af 10 %. Vidner: Søffren Paaske, Oluff Grydestøffuer og Hans Tryne. Giffuit wdj Kiøpnehaffn tiisdaghen nest epther palmesøndag aar epther Gudz byrd mdxlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

76.

4 April 1542.

Lejebrev paa en Gaard i Vandmøllestræde.

Jep Nielssen i Hesieberig annammer i Leje af Universitetet »en samme Vuiuersitetis boedt, liggendis wdj Wandmøllestreede heer wdj Kiøpnehaffn, som ær then nordeste boedtt wdj then nørre ænde aff the boder, som Las Jenssen paa sin høstrus wegne arffuede effher Lass Nielssens høstrue, hwilcken boedtt Lauris Nielssen epther syn første høstrues dødt gaff sin broderdotther . . . . ., som ær myn dotthær, mett forskrefne hans høstrues arffuinges wilge och samtycke,

som ær wdj længe fraa gaden aff øster oc y westher tree oc tiuffue siælandske alne», for en aarlig Afgift af 2 $\frac{1}{4}$. Vidner: Lauris Jenssen Raadmand og Søfren Paasche. Giffuett wdj Kiøpnehaffn tiissdagen nest epher palmesøndag aar epher Gudz byrdt mdxlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

77.

19 Juni 1542.

Lejebrev paa en Gaard paa Amagertorv.

Christoffer Dirickssen annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniversitetis gardt och grundt, som ieg nw sielfuer wdj boer, her wdj Kiøbihaffn, liggendis paa Amagetorrigh, norden wp tiill adellgaden, nest westen wp tiill Hans Schrifuers gaardt och østen wp tiill Jahanne, Anders Laurissens gaardt« i sin, sin Hustrus og Arvingers Levetid for en aarlig Afgift af 15 $\frac{1}{4}$. Viduer: Hans Jenssen, stadz scriffuer wdj Kiøbihaffn, Herman Weygger og Lauritz Guld-smedtt. Giffuett wdj Kiøbihaffn mandagen nest fore sancti Hans Baptiste dagh aar effther Gudz byrdt mdxlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

78.

20 Juli 1542.

Lejebrev paa en Guard i S. Nikolajstræde.

Jacopp Tomeson annammer i Leje af Værgerne for S. Nikolaj Kirke Byfoged Jesper Olufsen og Niels Lestemager »en sancti Nicolai jord och grund ligendis wti sancti Nicolai stræde synden till adell gaden och westen nesth then sancti Nicolai kirckis jord, som Henrick Tomeson, kalles Lange Henrick, aff forskrefne kircke nw wtj leye haffuer« for aarlig Afgift af 6 $\frac{1}{4}$ »wti sodan mynt, som thræ marc kand gield j rins gylden«. Skreuet wti Køfnehaffn then torsdagh nest fore sancte Jacops dagh anno domini 1542.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. efter Orig. i S. Nikolaj Kirkes Arkiv.

79.

24 Juli 1542.

Skede paa en Gaard i Læderstræde.

Wij effterschreffne Jesper Olssøn, byfogeth i Køpnehaffn, Oluff Schrifuer, borgemester, Lauritz Jenssen, Rasmus Nielssøn, raadt-mendt, och Hans Jenssen, byschrifuer i samme stædt, giøre alle witterligt meth thette worth opne breff, ath aar effter Guds byrdt mdxlij mandagen, som Jacobi apostoli aften paa faldt, paa Kiøpnehaffn byting wor skicket fore oss och mange dannemendt menige borgere och almuge, som then dag ting søgte«, Oluff Hanssen, som kalles bundtmager, paa kgl. Sekretær Henrik Holks Vegne, »oc wdi

loffligt tingsliudt skete fran forskrefne Henrick Holck och alle hans arffuinge till beskeden mandt Rasmus Hanssen brygger, borger her sammestædtz, paa erlig oc welbyrdigh mandtz Axell Wrnes weigne, konninglige Majestatis secretheer, oc till alle hans arffuinge en gord oc grund, liggendis wdj Læderstrædeth østen nest op till her Tyge Krabbes gordt oc westen nest optill Karine Peder Kempes huss oc bolig, huicken gord oc grund forskrefne Henrick Holck kiøpte aff her Pretbern Podebusk» osv.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark.

80.

28 Avg. 1542.

Lejebrev paa en Gaard paa Hjørnet af Klosterstræde og Fisketorvet.

M. Symen Bardskier annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetis gaardt och grundt, som ieg nu sielfuer wtj boer, liggendis her wdj Kiøbihaffn paa then hiørne wdj Closterstrede tuertt offuer fraa Birgitte Morthens gaardt och nest westhen wp till Apo-thecherens gaardt« i sin, sin Hustru Annas, sin Søn Philipus og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 10 ™. Vidner: Niels Jacobssen og Christiern Skomagher. Giffuitt wdj Kiøbihaffn mandagen nest effther Bartholomei apostoli dag aar etc. mdxljiij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

81.

9 Jan. 1543.

Lejebrev paa en Gaard i Klosterstræde.

Anders Guldsmedt, borgher i Kiøghe, annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetz gaardt och grundt, som Rasmus Guldsmedt, borger i Kiøbihaffn, wdy boer, liggendis wdy Kiøbihaffn wdj Closterstrædet, nest sønden wp till Hans Beggermagers gaardt och norden wp till then gaardt, Hegne Guldsmedt nu wdj boer« i sin, sin Hustru Marine Jensdatters og deres Arvingers Livstid. Vidner: Rassmus Guldsmedt og Kortt Byermandt. Giiffuitt wdj Kiøpnehaffn tiisdagen effther hellige tree konger dagh aar effther Gudz byrdt mdxliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

82.

5 Feb. 1543.

Lejebrev paa en Gaard i Vestergade.

Claus Kledensmedt annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitets gaardt och grundt, som ieg nu sielfuer wdj boer her wdj Kiøpnehaffn, liggendis paa Vestergade, sønden wdt medt adell-gaden, nest westen then gaardt, Peder Jwde, salig mett Gudt, wdj bode, och østen nest then gaardt, Peder Fynbo nu besidder«, i sin,

sin Hustru Anne Jensdatters og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 10 £. Vidner: Seueren Paasche og Hans Tryne. Giffuit wdj Kiøpnehaffn mandagen nest effther kyndelmesse aar effther Guds byrdt mdxliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

83.

6 Feb. 1543.

Lejebrev paa en Gaard i Vandmøllestræde.

Lauritzs Jنسen Raadmand annammer i Leje af Universitetet »fire forskrefne Vniuersitetis boeder, liiggendis her wtj byen wtj Wandmøllestrædet, neest sondhen op till then boedt, som Jep Nielssen wtj Heeslebierge paa syn dotthers wegne wtj wäre haffuer, och norden op till Mwncke gorden» for aarlig Afgift af 4 £. Vidner: Rasmus Keldesmedt Raadmand og Oluff Grydestøber. Giiffuit wtj Kiøbnehaffn neeste tiisdagen effther wor Frue dhag purificationis, aar effter Guds byrdt mdxliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

84.

16 Marts 1543.

Lejebrev paa en Gaard paa Østergade.

Jacob Perlesticker annammer i Leje af Dr. Christiern Morsing og Morthen Schrifuer, Kirkeværger til Vor Frue Kirke »en samme wor Frue kierckes hus och boligh, som iegh nu sielfuer wdj bor her wdj Kiøbihaffn, liggedes paa Østergade szender wdt meth adelgaden, nest westen wp till then boligh, Boe Sielandzfar wdj boer, och østen wp till then husz, Bartill Hwasz nu wdj wäre haffuer. i sin, sin Hustru Buolde Jakobsdatteris og deres Arvingers Livstid for en aarlig Afgift af 8 £. Vidner: Anders Haldaggher, borgemester y Kiøbihaffn, Rasmus Kiellesmedt, Lawritz Jنسen, rademendt ibidem, och Christiern Schrifuer, borgher ibidem. Giffuett wdj Kiøpnehaffn fredagen effther Gregorij dag aar etc. mdxliij.

Seglene fattes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

85.

3 Juni 1543.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Henrick Smaaswendt annammer i Leje af Universitetet »en same Vniuersitets gaard oc grwndt, som ieg nw sielfuer wdii boer, her wdii Kiøffnehaffn liggedis paa Nørregade, østhen fraa adelgaden, sønden negst then gaard, Tyge Offwerskiær y boer, och norden negst then gaardt, Michel Brygger wdii boer» i sin, sin Hustru Bodil Jepsdatters og deres Arvingers Livstid for en aarlig Afgift af 12 £.

Vidner: Oluff Christiernssøen og Jens Hanssøen. Giffwedd wdj Kiøffnehaffn then anden syndag negst effther hellig trefoldigheds syndag aar effther Gwds byrdt mdxliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

86.

2 Dec. 1543.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Jens Hanssen Gwldsmedt annammer i Leje af Universitetet en samme Vniuersitetis gaardt och grwndt her wdi byen og liggendis paa Nørregade fraa thend synder siidhe wed rendhen och till then gamble Bispgaardt, som nw kaldes Studiigaardtt, och myn salige hestrwes fader Thommes Brygger hertill wdy bodhe«, i sin, sin Hustru Marine Thommesdatters og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 15 %. Vidner: Powel Hanssen och Oluff Scrifflere, mine kiere borgemegsthære. Giffwed wdij Kiøffnehaffn aduent sondag aar effther Gudz byrdt mdxliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

87.

1543.

Overenskomst om en Gaard paa Nørregade.

Niels Marquordssen till Braade, webnere, vidner, at eftersom Hr. Knud Rud til Vedby har undt og forlenet ham og hans Hustru Daarithy Nielssdatter i deres Livstid al den Del, som tilkom ham paa sin Hustru Daarithy Bølles Vegne, der var Niels Marquordsens Næstæskendebarne, »vdy then gaardt vdy Køpnehaffn, liggendess paa Nørregaaede, soin Karine Joensses nw vdtv boer, szom bispoc Nielss Skaffue gaff till waer Herriss opfarelsis altere y wor Frwe kyrcke mett mere godtz«, saa skulde Gaardens Anpart efter deres Død straks igen komme til Hr. Knud Rud og hans Arvinger. Desuden under han ham og hans Arvinger al den Del, som var tilfalden hans Søn Niels Nielsen efter sin Moder og Modermoder i samme Gaard, som var tilfaldet ham og hans Barn i Arv. »Thesligeste halffdelen aff allt then andtppartt, som meg oc samme myn kære søn tilkommitt ær aff allt andett altere godtz vdj kiepsteder oc paa landzbyer, huor thet helst ligger, som mig ij saa maade epter Kong. Maytz, waar kiere n. herris recesses lydelsse nw kommett ær och wtj arffewwiiss tilfaldett æra. Vidner: Hr. Oluff Rosenkrantz til Walløe met flere welbyrdige mendz indtseygle, som ær Albertt . . . .

Slutningen fattes, alene Aarstallet ses. Afskrift i Dipl. i Geh. Ark.

88.

9 Feb. 1544.

Pantebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Henrick Smiaasuendt pantsættær Universitetet for 100 £ danske rede Penge, »som nw løber ij daler xxxij jochimsdaler oc een marck«, »een myn boedt, liggendis paa Nørregade paa thend syndre siide wdi mit egit hues, ieg selff ij boer, wd till gaden«. Vidner: mester Claus Perlesticker og Jens Hansson Guldsmedt. Schreffuit ij Kiøpnehaffn neste løffuerdagh effther purificationis Marie anno domini mdxliij.

8 Tage før Viti et Modesti Dag 1545 pantsatte samme Mand til Universitetet for 200 £ sin Gaard og Bygning paa Nørregade. Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

89.

22 Feb. ell. 1 Avg. 1544.

Skede paa en Gaard i S. Pedersstræde.

Lutze Glentzes, Hans Glentzes effterleuerske, skeder Claus Erickson sin Rettighed »i then myn gord liggedes i wor Froue soghen i sancti Peders stræde«. Vidner: Lavrentz Jenson, rodtmand, Clemed Skryffuer, Markus Reff, Meckel Skryffuer, Eszbern Nyelsson. Skreffuet i Køffnehaffn sancti Peders apostoli dagh anno domini mdxliij.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. efter Orig. hos Provst Bützov 1757. Efter en Paategning angik Skødet Nr. 2 i St. Pedersstræde.

90.

23 April 1544.

Lejebrev paa en Gaard ved Stranden.

Marcus Pannecock annammer i Leje af Universitetet »en Vniuersitetis gaard och grwnd, som jeg nw selff wdj boer her ij Kiøpnehaffn, liggendis wed Stranden emellom Mattis Lampe nest østen och Bwoyle Winckes, Jens Kammersuends effterlefuuerske, nest westhen i sin, sin Hustru Kierstine Svendsdatters og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 12 £. Vidner: Niels Tønnebindher, Kortt Fincke, megster Simen Rode, megster Hans Barskier, mester Claws Goderatt, mester Hans Fiilther. Giffwed wdij Kiøbnehaffn sancti Georgii dag anno domini mdxliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

91.

23 April 1544.

Lejebrev paa en Gaard i Studiestræde.

»Philippus Nielssen, byefogedens thiener her y Kiøpnehaffn paa Kongel. Mayt.'s wor kieriste nadigste herris weghne« annammer i Leje af Universitetet »en same Vniuersitetis boed, liggendis heer i byen paa den nørre side i Studiestrede emellom Lawris Malere nest westhen och lille Sewren Brygger nest østen och strecker sig wdij

leyngen paa the øster och westher sidher ij sønder och nørre mett gaards och haffue rom med tiillsammen xljj sielandske alne eth qwarther, item breyden paa thend nørre endhe emod Eiler Rønnows haffwe xj sielandske alne eth qwarther, item paa thend syndher endhe till alegaadhen ix alne och halffandet qwarther i sin, sin Hustru Sitze Nielsdatters og deres Arvingers Livstid for aarlig Husleje og Landgilde af 4 £. Vidner: Hans Glar, Anders Jenssen og Jens Raffn. Giffued wdij Kiøpnehaffn sancti Jørgens dagh aar epther Gwdz bywrd mdxluiij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

92.

8 Juni 1544.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Anne Peder Knwdsens annammer i Leje af Universitetet »een samme Vniuersitetis gaardh och grwnd, liggendis her wdi byen paa Nørregade, westhen wp till alegaden, synden nest wptil thend gaard, Powell Brygger wdii boer, och norden nest then gaard, Seweren Nielssøen nw besidder, wdii leynghe aff øster fraa aelgaden och wdii westher tiill her Jens Jenssøens haffwe halffsiugendesindestiuge halffanden alne ett halft quarther oc two fingers bretth, och wdii breygde tiill aelgaden aff synder och wdii nørre fiorthen alne och tre fingers bretth, mitt wdii gaarden halffnittende alne oc tre fingers bretth, nedderst wdii haffwen sytthen alne, ett fingers brett mindher, i sin, sine Sønner Povl og Peder Pedersens og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 20 £. Vidner: Niels Clawssøen, Hans Folmersøen, Sewren Nielssøen og Oluff Jyde Skomager. Giifswed wdij Kiebnehaffn hellig trefoldigheds syndag aar efter Gudz byrdt mdxluiij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

93.

28 Okt. 1544.

Overdragelse til Universitetet af Hr. Jep Heyes Kannikeresaidens.

»Jeip Heye, cantor tiill Roschilde domkircke», overdrager Universitetet »min canicke residentz mett alle syne rette tilliggelse, som hederlig och høyglerd mand, doctor Cornelius Hamfert, Kong. Maytz. medicus, nu wdii boor, dog wndertagen alle the fem booder wd tiill gaden mett theris gaardzrom, synden nest wp tiill samme myn canickerresidentz, tesligest leerhwed, mitt schriiffwerkammer paa thend nørre kielderhals, meth thend lille parth aff jordkielderen, indgang aff kirkegaarden tiill samme hws, gaardzrom och prøweth, wde och indhe, som thett nw norden op tiill forskrefne residentz bøgt och indplancked er, huilcke forskrefne fem booder, leerhws, schryffwer kammer,

kiælder och præwetth mett gaardzrom jeg wdii min liiffstiidt meg reseruerett haffwer. Istedenfor den Jordleje af 6 Daler, han hidtil havde oppebaaret, fik han Bispetienden af Jwlege Sogn i Sømme Herred. Vidner: Powell Hanssøen og Oluff Schrifffwere, borginestere. Giiffwed ij Kiøbnehaffn sanctorum apostolorum Simonis et Jude dag aar mdxliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

94.

1542—1650.

Den ældste Del af Skydeselskabets Broderbog.

Dett danssche Companies Broder Bog her wdi Kiøbenn-haffn, huor wdi findis anteignitt alle Companie Laugs Brøder, dieris Naffn som sig vdi den Hellig Træfoldinghedszlau gaffuer inladitt siden mand schreff effter Christi biurd 1542, huilcken Bog er rennueritt och fornyett paa menninge Laugsbrøders Bekostning den 29 february mand schreff aar 1623.

C. 3. Anno domini 1542 er den stormechtige høybaarnne Først och Herre Konning Christian den tredie, wduaalde Konning och Herre till Dannemarck och Norges Cronne etc., bleffuen broder i den Heligtræfoldinghedszlau i det danssche Companie her wdi Kiøbenn-haffen med en deell Adells Personner, finndis paa den anden side anttegnottt.

Samme aar och daug 1542 er dise effterschreffne adels-personner bleffuen laugs brødre med Hanns Kongl. Maitt.

Her Mougens Giøæ, hoffmester. Her Jahan Friis, candtzeller. Her Mogens Gyldenstierne, rider. Her Peder Skram, ridder. Her Tygge Krabbe. Her Esche Bildde. Her Anders Bilde. Werner Pasberig. Albrigg Gyøæ. Biørn Wlfstandt. Børre Throlle. Herluff Throlle. Peder Godsche. Jacob Beck, renntmester.

Anno 1543 er disze effterskreffne adels personner bleffuen laugsbrøder wdi dett danssche companie.

Laug Brade, marschalck. Jørgen Brade. Peder Oxæ. Otte Brade. Henndrick Holck. Erick Podbusche. Christoffer Huitfeldt.

F. 2. Anno domini 1556 haffuer den Stormechtige Høybaarnne Først och Herre Konning Fredrick den Anden, wduaaldt Konning till Dannmarck och Norges Cronne etc. sig indladet at werre en Broder

vdi den Helligtræfoldighedtzlang i det dannsche Compani her wdi Kiøbenhaffen, med en deell Adelspersonner, finnes paa den anden side anntegnitt.

Samme aar och daug 1556 er disze effterschreffne adells personner bleffuen laugs brødere med Hans Kong. Maitz.

Corfditz Knudsen Wllefeldt. Jens Thrudsen, marschalck. Hanns Skogaardt. Laug Brock. Erick Walckenendrup. Niels Thrudsenn. Albrtt Oxxe. Moridtz Pobusch. Eiller Grubbe. Arrild Wgerup. Marckus Rønno. Jacob Skogaardt. Peder Knudtzsen Gyldenstierne. Jacob Knusen Wlefeldt. Olluff Moridtzsen. Benndix van Anefeldt. Erick Lycke. Erick Wgerup. Maanus(!) Pederson. Anders Bing. Christoffer Munck. Albrtt Mus. Christoffer Monsen, slodtzfogitt.

Anno 1573 er disze effterschreffne personner bleffuen brøder wdi den Helligtræfoldighedtzlaug i dett dansche Companie.

Morten Wensterman, slodtzherre. Doctor Pouell Madtzen, superintendent. D. Hanns Frandtszen. D. Knubertt. D. Hanns Phillipuszen. D. Anders Lembuig. D. Casparus Paszell. M. Hanns Thommeszen. M. Rasmus Kattholem. M. Hanns Guldsmed. M. Anders Kiøgge. M. Jacob Suendszen. M. Niels Huidt. M. Anders, slotz-prest. M. Pouell Thommeszen. M. Jacob Madtzenn. H. Hanns Lauritzszen. H. Jens Matzenn. H. Søffren Kieldszen, i Store Hedinge. Christoffer Stuerszen, Licenciatus.

Anno 1576 er bleffuen laugs brødere i dansche Companie.

Christen Windt, slodtzherre. Arild Olsen, admirall. Markus Hees, borgemester. Hanns Olluffsen, borgemester. Jørgenn Pedersen, borgemester. Jacob Skrifuer, borgemester. Simmen Suerbek, borgemester. Niels Pederszen. Christoffer Moenszen, raadmand. Peder Simmenszen, raadmand. Claus Rytter, raadmand. Hanns Dirickszen, raadmand. Johann v. Giellen, raadmand. Albrtt Albrittszen, raadmand. Olluff Morttennszen, raadmand. Rasmus Pederszen, byefouget. Søffren Byeschrifuer. Niels Lestemager. Henndrich Struckmand. Frandtz Lauritzszen. Arield Hack. Olluff Hammer. Madtz Skrifuer. Villumb Aputhecker. Pouel Mynter. Rethekardus Hoffmann. Olluff Hendrickszen. Christoffer Brender. Claus Bogferer. Knud Lindegaardt. Jacob Throellszenn. Jacob Mauritzszen. Madtz Boeszen. Madtz Wingaardt. Ander[s] Pouellszen. Giertt Pederszen. Christen Michellszen.

Franndtz Ibszenn. Bertell Stinger. Børgge Aaggeszen. M. Hans Heiszell. Niels Madtzszen, borgemester y Malmø. Gregers Nielszen. Niels Globbe. Michel Erbou. Anders Madtzszen. Christoffer Pouelsen. Eneuold Clauszen. Lauritz Oelszenn. Frandtz Søffrennszen. Hanns Pouelszen. Peder Lauritsszen. Niells Pederszen den gamell. Suend Olszenn. Rasmus Falstring. Hendrich v. Møszen. Olluff Kannpter. Hendrich Stratmand. Hanns Thuesszen. Niels Paasche. Søffrenn Søffrennszen. Børe Pederszen. Peitter Schiffuermandt. Sande Sønderszen. Suend Kuldt. Michell Ibszen. Jørgen Pederszen. Olluff Rytting. Anders Christennszen. Charstenn Rytter. Jørgenn Pederszen. Hendrich Slytter. Pouell Fridtz. Dirick Hannszen. Peder Hanszen Schrifuer. Hanns Anderszen. Hanns Kemmerer. Jens Wibbe. Thruels Frandtzszen. Fendrich Søndag. Jørgen Bendtszen. Eggertt Staldknegt. Niels Jacobszen Schrifuer. Albrtt Christennszen. Mortten Pannekopf. Jacob Lauritzszen. Hanns Reinholdtszen Follschench. Hendrich Wden. Søffrenn Annderszen. Anders Ibszen. Olluff Pederszen. Jespper de Suarthe. Lauritz Schrifuer. Madtz Pederszen. Jens Moennszen. Lauritz Stockholem. Christenn Hannszen. Hendrich Anderszen, schrifuer. Peder Jørgennszen, schrifuer. Jespper Skammellszen, winthapper. M. Giertt Bøssesøffuer. Jens Willadtzszen, skrifuer. M. Rolluff Arckelimester. Lauritz Hannszen, skipper. Hanns Jørgennszen. Niels Kremmer. Lauritz Skoning. Jørgen Føenboe. Berndt Thornmesth. Jørgenn Møller. Jørgenn Michellszen, skrifuer. Kortt Suckerbager. Laurendtz Bendicht. Giertt v. Demether. Anntonius Jørgennszen. Peder Jørgennszen. Hanns der Hundt Aputhecker. Hanns Dall. Christenn Christennszen. Jacob Lauritzsenn. Erick Clemendszen. Rasmus Suendszen. Hanns Pederszen. Jørgen Kydd. Lauritz Ibssen. Hanns Annckerszen. Hanns Stolcher. Dinus Pederszen. Frederick Struck. Berthell Struck. Johann Clemedszen den gamell. Christoffer Graathop. Bonne Hannszen. Olluff Madtzszen. Christenn Aalborig. Madtz Pouellszen. Peder Munck Jacobszen. Andreis Kraall. Anders Floreszen. Hanns Jacobssen. Morttenn Thorgelang. Lauritz Kieldszen, brøger. Hanns Annderszen. Jens Brunn. Annders Nelauszen. Peder Hues. Knud Annderszen. Christoffer Suendszen. Peder Dinuszen. Peder Skollmager. Niels Rannders. Niels Jennszen. Niels Christennszen. Hanns Møenboe. Hanns Pederszen, skrifuer. Jens Hannszen, skrifuer. Axell Jennszen. Arnoldns Sangmester. Madtz Barszæ. Niels Søffrennszen. Albrtt Hannszen. Peder Jennszen. Michel Wogmer. Peder Rode. Lauritz Anderszen. Michell Pederszen, schrifuer. M. Bertell. Jens Kieldszen.

Berndt Buckmand. Lauritz Morttenszen. Gregers Jenszen. Christenn Pedersen, skriffuer. Lauritz Kalingborig. Hanns Raffen. Niels Lauritzen. Michel Lange, tholder. Hanns Harttmand. Jacob Thøning, schriffuer. Simmen Nielszen, schriffuer. Hanns Meckelborig, schriffuer. Peder Paasche. Claus Roluff. Madtz Hannszen.

Anno 1578, Pinntze drick, er disse effterschreffne bleffuen laugs brødre wdi dett dansche Companie.

Knudt Hannson, kremmer. Jens Jørgennszen. Søffren Madtzsen. Christen Stratmand. Jens Christennszen. Peder Leeg. Jens Lauritzen Mønboe, prior. Jørgenn Tholleszen. Hanns Pederszen. Johann Carnileszen.

Anno 1579 er disse welbiurdig mend bleffuen laugs brødere.

W. Peder Munck, admirall. W. Lauritz Krusze, admirall. W. Lauritz Krusze den wnge. W. Erick Gierttsen.

Samme aar wdi Pinntze drick 1579 bleff effterschreffne personner laugsbrødre paa Raadhusitt, aarsagen att den Rysche gesandt paa den tid var indlodserit i det dansche Companie.

Jens Skøtte, raadmand. Niels Søfrennszen. Jørgen Bønszinge. Peder Frandtszen. Franndtz Godske. Madtz Michelszen. Søffren Struckmaud. Søffren Anderszen, schriffuer. Jens Lauritzsen Ryther. Christenn Christennszen paa Toldboden. Peder Jenszen. Hanns Simmenszen, rentschriffuer. Jørgen Thommeszen, schriffuer. Annttonius Folmerszen, schriffuer. Anders Hannszen, schriffuer. Niels Christennszen. Madtz Lampe. Frandtz Jacobszen. Niels Lundebeck. Jens Baldiszen. Hanns Bertellszen. Hanns Pommeritzsze.

Anno 1580 wdi Julle drick er bleffuen laugsbrødre.

Madtz Baldtzserszen. Hanns Raffen den wnge. Johann van Deldenn. Jacob Hedenn. Hanns van Andrup. Johann Jelleszen. Jacob Meier. Jahann Simmenszen. Niels Jenszen.

Wdi Pinntze drick 1580.

Lauritz Meckelborig. Hanns Mickellszen. Berndt Skuldt. Daniell Lauritzsen. Jens Lauritzsen. Barebard Pape, rostmester. Hanns Junge. Frederick Michellszen. Giertt Busch von Brunsig.

Marckus Doren. Peder Graathop. Hanns Annderszen. M. Mattias Festenou. Jacob Thregaardt.

Anno 1581 wdi Julle drick er diesze welbiurdige mendt bleffuen laugs brødre wdi Companiett med en dell borger.

Anders Dreselberig, rentemester. Christenn Wind den wnge. — Henndrick Steen. Hanns Thistedt. Lauridtz Hannszen. Claves Pommeritz. Hendrich Rogentien. M. Iffuer Stub. M. Hanns Dirickszen. Werner Brede van Lyubeck. Hendrich Rosennszen. Peder Madtzszen. Hanns Jørgennszen. M. Niels Krag. Annders Michellszen, schrifuer. Søffrenn Lauritzszen.

Samme aar wdi Pintze drick 1581.

Christen Mickellszen. Hanns Middeler, kremmer. Jenss Munck. Marckus Jørgennszen. Annders Kydt.

Anno 1582 bleff disze effterschreffne welbiurdig mendt med endeell aff borgerschabett laugsbrødre wdi Companiett till Julle drick.

Wildhjelm Dreselberig. Enuold K[r]jusze. Lauge Wrnne. Jacob Wonsen. — Christen Jørgensen. Mortenn Christenszen. Olluff Knudszen. Jenss Luckesenn. Niels Søffrennszen. Niels Annderszen. Niels Ericksen. Jacob Winnek. Hendrich Olszen. Olluff Jørgennsen. Marckus Jenszen, schrifuer. Rasmus Thranne. Thøgger Annderszen.

Samme aar 1582 er bleffuen laugs brødre wdi Companiett thill Pinntze drick.

Henndrick Brockennhues. Niels Grubbe. Peder Bagge. Jahann Brockennhues. Erick Dreselberig. — Orbarnn Grott. Hellmer Rode. Lauritz Annderszen, skrifuer. Olluff Pegaw. Jespper Hannsenn, skrifuer. Moenns Michellszen. Peder Søffrennszen, tougett. Lauritz Mickellszen. Niels Annderszen, skrifuer. Hendrich van Fyrenn. Siguort Pederszen.

Anno 1583 wdi Julle [drick] er bleffuenn laugsbrødre i Companiett.

Johann Eigendorff. Hanns v. Deuennther. Daniell Thellimand. Peder Moennszen. Axell Berndtszen. Jørgenn Granhoffuer. Christoffer Thommeszen. Johann Gaaszen. Hanns Hollehusen. Johann Albridtz. Jacob Annderszen. Jørgenn Søffrenszenn. Johann Badscher. Dauitt Staffennszen. Hendrich Gønthersberig. Peder Staffenszen.

Samme aar 1583 vdi Pintze drick er effterschreffne welbiurdig mendt sampt en dell borgere bleffuenn brødre wdi Companiett.

Stenn Madtzønn. Morten Skinckell. Erick Munck. Folmer Dreesenberig. Knudt Bilde. — Jacob Brennder. Rasmus Holdst, ridefougett. Niels Lauritzsen. Christoffer Lauritzsen. Hanns Hannszen, wrtekremmer. Hendrich van Neszøe.

Anno 1584 laugs brødere wdi Julle drick.

Peder Kragge. Søffrenn Jennszen. Thommas Wden. Christenn Lundt. Johann Jacobszen. Hanns Joennszen. Jørgenn Bobertt. Wallter Klerck winthapper. Christenn Lauritzen. Pouell Gyldenn. Berndt Skyermand. Claus Hannszenn.

Laugs brødere wdi Pintze drick anno 1584.

Anders Jacobszen, skriffuer. Las Hermannsdæn. Olluff Stab. Casper v. Coridtz. Willumb Søffrennszen Campe. Hanns Olluffsen. Hermand Borgraff. Madtz Knudszen. Laurentz Klandriann.

Anno 1585 wdi Julle drick er bleffuen laugsbrødre wdi Companiett.

Albritt Pederszen. Hanns Lampe van Lyubeck. Frannetz Wden. Carstenn Hoyer, kremmer. Fiett Ertmand. Moridtz Friek. Jacob Jennszen. Daniell Heesz. Dirick Møller. Hermand Linge. Moenns Jennszen. Olluff Jennszen. Anders Baldtzserszen. Jesper v. Thrier. Jahann Bubbertt. Engelbricht Hendrichszen, wrtekremmer. Jacob v. Thunde, apoteker. Claus Jørgennszen, skriffuer. Falenntin Suerin, rytter profos. Jeronimus Zuche(?) v. Nørenberig. Hanns Ollszen Darum, byeskriffuer.

Anno 1585 wdi Pinntze drick er bleffuen laugs brødre effterschreffne welbiurdig mend i Companiett.

Henndrick Gyldenstierne. Annders Grend. Peder Dreszelberig. Henning Reffuen Klaa. Peder Bradde. — Hanns Lund aff Kiøge.

Julle drich anno 1586 er bleffuen laugsbrødre.

Pouell Nielszenn. Lauritz Møller. Bernnt thor Skyer. Christenn Hammer. Mortten Lyndicke. Peder Annderszen wed Stranden. Hermand v. Deldenn. Peder Femdtsken, apoteker. Frederich Willumbszen. Gregggers Banng. Peder Olluffszen. Hanns Pederszen

Holdst. Melchior Skrifuer. Hanns v. Hambborigh. Thommas Hannszen, rideougett.

Wdi samme aar till Julle drick er welbiurdig mend bleffuen brødre.

Christoffer Rosengaardt, slottzherre. Peitter Riedtz. Caspar Mildenitz. Caspar v. Meissenborg.

Penntze drick anno 1586.

Dyrinng Ramell. Reinholdt Anreff. — Jergenn Matzszen. Søffrenn Søffrennszen, skipper. M. Hanns v. Steinnwinckel. Thommas Jørgenszen, slottzskrifuer. Johann v. Deuennther. Baldtszzer Jacobszen.

Julle drick anno 1587 laugs brødere er bleffuen wdi Companiett.

Hendrick Waldkierck. Abraham Ortte v. Anthorff. Caspar Schøn, apotheker. Christenn Søffrennszen. Jacob Johanszen, skipper. Hendrich Olthoff. Effuert Brun. Jost Distellerer. Christoffer Nielsen. Johann Mallgin. Annders Graatop. Niels Jenszen. Jacob Lemming af Lubeck. Christoffer Pederszen. Hanns Søffrennszen, skipper. Jacob Mauritzszen.

Pindtze drick 1587.

M. Hanns Aalborig. Lauritz Pederszen, brøger. Claus Erickszen. Arildt Børgeszen. Frederich Folmmer. Sølfuester Franck. Annders Jenszen, skrifuer aff Randers.

Julle drick anno 1588 er brøder wdi Companiett.

Madtz Halde. Arnoldus Throst, wrtekremmer. Otte Christennszen, skrifuer. Joachim Paszou, wrtekremmer. Her Inguor Olsen, i Kongens Lyndbye.

Wdi samme Julle drick 1588 welbiurdig mendt.

Christoffer Walckenndorp till Glorup. Holger Gagge till Fredsleff. Børge Trolde till Troldholm. — D. Annders Kragge.

Pintz och Julle drick anno 1590 er bleffuen brøder i Companiett.

Strange Madtszen. Hening Prall. Daniell Lyderszen. Willumb Habersack. Annders Hannsen Helsingør. Jacob Jacobszen Holdst.

Frederich Foggell v. Kønszberig. Bendigt Benndtszen. Jacob Brun. Dittmer Duffuenack. Henndrich Struckmand. Niels Madtszen. Peder Anderszen Randwlff. Jens Pederszen Aalborg. Peder Tommeszen v. Island. Dinus Mickellszen. Jørgen Munck Jacobszen. Annders Lauritzszen Lolick. Niels Pederszen, brøger. Søfrenn Ingemandt, skriffuer. Thommes Stiennhues. Berndt Friling. Hanns Leidemandt. Henndrich Wentrup.

Pindtze drick anno 1591 er effterschreffne personner bleffuen laugs brødre i Companiett.

Welbiurdig mendt Erick Wonnson, admirall. Ditleff Holck. Frantz Brockenhues. Jens Mogenson. — D. Claus Teophilus. D. Annders Christenszen. M. Hanns Rasmuszen. M. Lauritz Skauboe. Hanns Low. Hanns Berredtz, slodtsfougett. Niels Hannszen, skriffuer. Hanns Rogge. Hanns Holdst, byeskriffuer. Hanns Jenszen, skriffuer. Hermen v. Harme. Charstenn Fouett, cantzlij skriffuer. Loduig Weynner, cantzlij skriffuer. Hanns Paust, enspayer.

Anno 1592 er disze effterschreffne personner bleffuen brødre i Julle drick i Companiett.

Sølfuester Beesche. Lauritz Hannszen, studjfogett. Jelle Jahannszen. Giertt Møntter. Caspar Castrup, K. M. aputhecker. Johann Etting, K. M. winskenck. Jonnas Jenszen, skriffuer. Hening Gerloff, enspayer. Karll Christennszen. Mortten Hoffgreffue. Ernst Dide. Cornelius Johanszen, skipper. Hanns Bang. Mortten Adriansen, skipper.

Julle drick 1593 er bleffuen brødre.

Peder Linndegaardt. Mattias Kalckhoff, apoteker. M. Hanns Reyszen. Mougens Bertellszen, prior. M. Jonn Jacobszen, predickandt.

Pindtze drick 1593.

W. Erick Wasbiurdt. — Niels Simmenszen. Daniell Jacobszen. Michell Stien. Hans Dinuszen.

Anno 1594 thill Julle drick er bleffuen brødre i Companiett.

Hendrich Møszener. Hanns Bilde. Naffne Simmenszen. Knudt Marckurszen, siden borgemester. Hanns Pipper. Thorbenn Jenssen, skriffuer. Niels Jensen, skriffuer. Hanns Madtszen, brøger. Niels Ollsen. Mickell Christensen Wibbe, siden borgemester. Peder Munck

Jacobsen den wnge. Simmen v. Saell. Lauritz Jørgensen. Per Knudszen Wibbe. M. Anndreis paa Hollmen, K. M. smed. Peder Kolding, ridefougett. Jacob Isermandt v. Brunsuig. D. Giellius Johanes Saderius. M. Johanes, thydske predickandt. Jespper Prindtzlow.

Anno 1595 till Julle drick er bleffuen laugsbrødre.

D. Thommes Fincke. Jørgenn Jensen, brøger. Hanns Brun. Morten Boringholem. Jens Christennsen, candzellers tiener. Gabriell Madtzen. Søffrenn Jespersen. Lauritz Lolick. Heinn Grott. Giert Hermanndsen, skrifuer. Jacob v. Offenberig. Dirick Rustmester. Giertt Jennis. Hanns v. Møsen. Rasmus Joensen. Asuerus Jubeler. Borekortt Gertsen. Fabyann Linnow. Johann Skyrmandt. Albritt Clausen. Peder Windinge.

Pinndtze drick anno 1595 laugs brødre.

Hanns Simmensen aff Bergen. Christoffer Hannsen. Anders Meyer aff Gotlandt. Mortten Kraall. Knud Bendtsenn aff Laugholm. Knud Pedersen aff Gottlandt. M. Giertt Contrafeier. Adam Bædicker. Johann Therborig. Johan Beck. Adrian Adriannsen. Hendrich Fyrenden wnge. Jens Andersen, hører. Mattz Christensen aff Wesby. Hanns Møllengraff. Franneck v. Achen. Isack Corridtz.

C. 4. Anno 1595 den 26 juny vdi Pinndtze drick haffuer woris allernaadigte herre och prinndtz hertug Christian den fierde, wduoldt herr oc konning till Danmarck och Norges cronne etc., naadigst indtraaditt och bleffuen broder wdi den Helligtræfoldighedtz laug i dett dannelsche Campanie her wdi Kiøbenhafn. Gud gifue Hans Naade lenge at leffue oc regiere, saa dett kunde komme Gud till loff och ere och sine fatige wndersater till trøst och glede.

Samme aar og daug 1595 er disze effterschreffne adels personner bleffuen laugs brødere med Hanns Førstlige Naade hertug Christian den 4.

Henndrick Leckie. Jørgen Brockenhuz. Jacob Rosenkrantz. Apidtz v. Grønberig. Niels Gyldenstierne. Styring Boell.

Anno 1595 den 26 junij vdi Pinndtze drick er den høyaarnne først och herre hertug Wldrick, bispot till Suerin, naadigst indtradet oc bleffuen broder wdi den Helligtræfoldighedtzlaug i dett dannelsche Companie etc. her wdi Kiøbenhaffen med effterschreffne adells personer pa den anden side att were antegnitt. (Findes ikke.)

Anno 1596 wdi Julle drick er dise effterschreffne personner bleffuen brødre i Companiett.

Peder Holdst. Peder Simensen. Reinholdt Remertsen. Jenss Jennsen, skolmester. Knud Pedersen, brøger. Hans Pedersen, wrtekremmer. Mattias Hannsen. M. Franndtz, skolmester. Christen Hansen Wibbe. Mellekor Hannsen, brøger. Baldtzser Berndtz. Thias Johannsen, skipper. Jacob Clausen, skrifuer. Dauidt Pedersen. Søffrenn Niellsen Islender. Peder Mickellsen. Mogens Niellsen. Johann Johannsen, skipper. Hanns Kierwrtt. Hendrich Becker. Peder Klerck. Peder Anndersen, siden borgemester.

Anno 1604 denn 28 maij till Pindtze drick er dissze effterschreffne welbiurdige mend saa well som aff de høylerde med en deell aff borgerschaffuett bleffuen laugs brødre i Companiett.

Lauritz Ebbesønn, slotzherre. Knudt Rudt. Annders Bilde. Axell Galtt. Otte Brade. Tagge Todtt. Melchior v. Læwen, ridder. Jørgen Skiell. Kield Krabbe. Gierloff Nettelhorst. Dittloff Rantzow. Holger Lindenow. Niels Krag. Mogens Wlfeldt. Hans Thest aff Norge. Otte Skiell. Jenss Juell. Christian Manddiuell. Jochim Byllow. — M. Hanns Staffennsen. M. Kortt Axselsen. M. Hanns Jennsen. M. Claus Hannsen. M. Niels Clausen. M. Hanns Bang. M. Hanns Knudsen. M. Christenn Hansen Ribber. Rasmus Islennder. Christen Ericksen. Werner v. Clewen. Morttenn Wedtzling. Iffuer Pouelsen, siden borgemester. Hanns Offuerberig. Niels Federsen. Suend Benndsen. Christenn Pedersen. Thommas Lorick, siden raadmand. Jørgenn Andersen. Knud Jørgennsen. Thobbias Lutterback. Hendrich Meins. Hanns Ertmaadt. Hendrich Thommesen. Lyder Stadtz. Hanns Stiennsen. Jacob Adtzersen. Rasmus Olsen, redersuend. Henndrich Berner. Bertell Hassellhorst. Jesper Brunsuig, jernkremer. Dirick Henndrichsen. Hendrick Jacobsen. Hanns Korttsen. Lauritz Friis. Jenss Jørgennsen. Albritt Lauritzen.

Anno 1605 er bleffuen i Julle drick brødre i Companiett.

Jørgenn Brade. Keie Seist. Oluff Pederssn till Rysnis. — Annders Nielsen Katt. Johann Giellesen den wnge. Peitter Reimis. Moridtz Christensen, byeskrifuer. Christenn Ringkiebing. Pouell Rømmeller. Giertt Frølick. Rennholdt Piphering. Hanns v. Nortthusen. Hanns Malmthauer. Christoffer Anndersen. Hermand West. Verner Kloumand. Peder Carllsen, siden raadmand. Abraham Car-

nillesen. Christoffer Jacobsen Munck. B. Christen Albrittsen. Thommes Børgesen. Hanns Buck af Kiøge. Mortten Nielsen. Hanns Nielsen af Bergen. Thagge Anndersen. Lauritz Knudsen. Johann Thorneken. Hermand Heggerfeldt. Lauritz Wurm. Thorckulus Suerlender. M. Hanns Badsker. Jeronimus v. Beuerlaj. Nickulaus de Frundt aff Bergen. Mortten Morttenssen, kremmer. Moridtz Bøye. Søffrenn Anndersen, bædicker. Peder Simmensen. Franndtz Christennsen. Hanns Pedersen, brøger. Lukas Hannsen. Willumb Hannemand. Dirick Hannemand. Ludullphus Engellstedt. Niels Nielsen, brøger. Pouell Jennsen. Madtz Frandsen. Johan Tripp aff Malmøe. Espen Nielsen, brøger. Knud Christoffersen, skriffuer.

Anno 1605 Pinndtze drick er bleffuen laugsbrødre udi Companiett.

Dirick v. Annefeldt. Asmus v. Annefeldt. Frederick Reidtz. Mogens Giøe. — Reinnholdt Hannsen Foldhench, borgemester. Rasmus Christennsen. Christiann Skammelssen, K. M. winskienck. Knud Pedersen, wrtekremmer. Claus Pouelsen, B. M. aff Odeuold. Simmen de Frøndt. Jacob Anndersen aff Landezkronne.

Anno 1606 er bleffuen laugs brødre wdi denne Julle drick i Companiett.

D. Linnhart Meissener. Olluff Jørgensen Oxsekop. Niels Thrudsen, guldsmed. Erich Niellsen, brøger. Jørgen Dittmersk. Thommas Sprag aff Lunden i Engeland. Lauritz Hannsen Weiell. Jørgen Prydtz, guldsmed.

Pinndtze drick anno 1606 er bleffuen laugsbrødre wdi Companiett.

Madtz Pouellsen, renteskriffuer. Annders Ollsen, skriffuer. Jens Bertellsen, skriffuer paa Gudland. Hanns Godtzler. Kortt Seplinn, foreær. Baldtzser Jennsen, ridefouget. Peder Bertellsen, skriffuer. Claus Winndt aff Rodstock.

Helligtræfoldighedtz sœndag 1606.

W. Giertt Brysche til Estrup. — Nickulaus Swabbe, møntemester. Simmen Buskmand. Jacob v. Dermøll. Peder Kolding. Christoffer Diricksen, renteskriffuer. Knud Nielsen, brøger. Adam von Nachusen aff Westfalen. Christian Hunius. Jochim Smedt.

Anno 1607 er indtagen att were laugsbrødre i Companiett.

Knud Hesselberig. Peder Jennsen, kremmer. Dirick Peittersen. Jeronimus Garben. Johann v. Hamb. Lodwig Jacobsen. Enuold Christensen. Niels Michellsen. Christenn Thørckildsen. Rasmus Rasmuszen. B. Simmenn Suerbeck. M. Jacob, bygmester. Niels Jennsen, skriffuer.

Penndtze drick, angick den 31 maiy aar 1607, er bleffuen
brødre.

Niels Mickellsen paa Nørregade. Engelbritt v. Ahe till Lyubeck. Lauritz Poske. Hanns Lauritzen, brøger. Borekortt Giellgetter. Willum Koster. Powell Paullus Paganus. Jørgen Lauritzen. Søffrenn Søffrennsen, skriffuer. Claus Kondewin. Peder Holdst, captein. Peder Brennder. Cortt Johannsen. Mortenn Niellsen Thunge. Jacob Jennsen. Søffren Jensen Frost. Barttulomeus Schinfeldt, bygmester. Pouell Jennsen paa Studigaarden. Daniell Ottesen. Jacob Hannsen. Mortenn Søffrensen. Giertt Zacharisen. Hendrich Skattenberig. M. Christenn Lumborig.

Anno 1608 Julle drick.

W. Gunndi Lannge.

Anno 1609 wdt Pinndtze drick er bleffuen laugs brødre
wdi Companiett.

Iffuer Giøe. Ott Ranntzsow. — Otte Guldsmed. Jørgen von Feling. Lauritz Jennsen. Lauritz Nielsenn. Thobias Rosenndall. Jens Nielsen. Peitter Kniphoff. M. Pouell Badtsker. Madtz Dauittsen. Jens Pedersen, brøger. Jens Anndersen. Hans Pedersen, brøger. Jens Pedersen. B. Claus bager aff Kiøge. Calus Johannsen. Madtz Hannsen, Kong. Maits. winskienk. Peitter Raæse. Lauritz Marekursen.

Julle drick anno 1609 er bleffuen laugsbrødre i Companiett.

Laueritz Lindenow. Hanns Seefeldtt. Axell Rosennkrantz till Ørup. Bernnt van Hagensonst, giest. — Peder Madtzen. Johann de Molinn. Thønnis Elsmand. Connrad Reber. Frannetz Egertsen. Gregers Hannsen. Hanns Heningsen. Peder Jacobsen, B. Carsten Rickorttsen.

Anno 1613 wdi Julle drick er bleffuen laugsbrødre i dett
dansche Companie her i Kiøbenhaffn.

Jacob Mickellsen, tolder, nu borgemester. Johann Mumme. Jacob Pedersen, kiøbmand. Jacob Clausen. Giellius Peittersen. Jens

Rasmusen. Jens Anndersen. Jens Christennsen, brøger. Peder Christennsen, breger. Jørgen Meinner, baldmester. Claus Lauritzsen. Jacob Nielsen. Dirick Badsker, siden raadmand. Niels Jacobsen. M. Hendrich, badsker. Jens Loduigsen. Peder Pedersen Lembuig. Niels Jacobsen, broger. Niels Munck, tholck. Annders Niellsen, wrtekremmer. Dirick Eigenhoff. Johann Skuldt. Bertell Johannsen. Esaias Flisker, apotecker. Niels Jennsen Brun, wnderfougett. Peder Nielsen, slodtzskriffuer. Dirick Balck. Mattias Clausen, guldsmed. Peder Madtzen Flecke. Hanns Thrægaard, guldsmed. Boe Bernttsen, renteskriffuer. Moritz Frick. Johann Christiann. Cortt van Busche. Peder Ollsen, skriffuer. Henndrich Hellmersen, brøger. M. Christoffer Badsker. Johann Renttorp. Wellum Peittersen, skipper. Adam Kromb. Johann Friis. Lambritt Berndtsen. Eskild Nielsen. Peder Morttensen, skriffuer, siden raadmand. Andreis Bindtzwinger den wnge.

Wdi Pinndtze drick anno 1614 er disse effterschreffne adels personner med en deel aff borgere bleffuen laugsbrødre wdi dett dansche Companie.

Christian Fries, slodtzherre paa Kiébenhaffns slott. Otte Bradde Pedersen. Tønne Fris. Christenn Thommesen. Adam Bylow. Keie Rantzow. Jørgenn Ernst Ormb. Reinholdt Heidensdorp. Christoffer Giøe. Ernst Normanndt. Sigwortt Beck, rentmester. Hans van Smalkall, slodtzfogitt. — D. Olluff Oremb. M. Jespper Rasmusen Brockmand. M. Elias Isenberich.

Samme Pinndtze drick 1614.

Niels Hannsøn Föllskench, raadmand. Jesper Buckmand. Carstenn Rickartsen. Christenn Nielsen, brøger. Johan Post, guldsmed. Christoffer v. Norden. Hanns Lauritzen, kiøbmand. Christenn Nielsen, kremmer. Peitter Musfeld. Lauridtz Clemmendsen. Hanns Star. Peder Jennsen, kiøbsuend. Eigebrecht Walthersser. Nickulaus Eigebreigt. Annders Pedersen Botger(?).

Anno 1614 wdi Julle drick er bleffuen laugsbrødre wdi Companiett.

Jørgenn Daa.—M. Hermand Nielsen. M. Woluffgang. M. Danekort. D. Frederich Pedersen. Jørgen Pouellsen. Jens Therstennsen, renteskriffuer. Peder Pouellsen. Jacob Osarinn. Daniell Senckler, schiffbøger. Henndrich Blommer aff Amsterdamb. Peder Pedersen Kiébenhaffn. Hanns Frick. Hendrich Dreier. Jens Munck, captein. Niels Gierttsen. Lauritz Hemmingsen. Lauritz Mus. Recheartt Johannsen, K. M. winskienck.

Anno 1615 wdi Julle drick er bleffuen laugsbrødre wdi
dett danssche Companie.

Stien Willumbsen, admirall. Iffuer Wiinndt. Adolf Frederic
Graaboe. — D. Casper Berttelsen. D. Jørgenn Fyring. Lauritz Moennsen,
byefougett. Henndrich Thygesell. Palle Pedersen. Mortten Morttensen,
kremmer. Daniell Rottke. Jørgenn Daniellsen. Hendrich Meier.
Madtz Hannsen. Thommes Borstrup. Peitter Payde, cimicus. Hanns
Jenssen Ribber. Claus Soll, scrifuer. Franndtz Søffrennsen.

Anno 1616 wdi Julle drick er bleffuen laugsbrødre i
Companiett.

Henndrich Biskop. Jacob Pedersen, brøger. Mougenns Wil-
lumbsen. Jenss Brun. Christenn Nielsen, bogfører. Christenn
Andersen, skipper. Eskild Jennsen. Smidt Luttenandt. Christian
v. der Schlusse. Johan Holdst aff Helsingør.

Anno 1617 Julle drick er bleffuen brødre i Companiett.

Mickell Pedersen. Niels Pedersen, wrtekremmer. Moenns
Bertellsen. Annders Lauritzsen, skipper. Rasmus Stienkamp. Hanns
Francke. Johann Johannsen. Søffren Kier, K. M. tiennere. Hans
Nielsen, brøger. Niels Jennsen, byeskrifuer. Jens Pedersen, wrte-
kremmer.

Anno 1619 er beuelgitt aff welluise borgemester och raad
att maa indskrifues.

Bendt Jørgennsens naffen.

Wdi Julle drick 1620 er disze effterschreffne personner
bleffuen lagsbrødre wdi dett dansche Companiett.

Peder Bilde. Henndrick Holck. Jenss Juell. — Johann Her-
mandsen. Jørgen Gosbrogh. Stien Pedersen, guldamed. Albrtt
Jørgennsen Skot. Thommes Madtzen. Hanns Brockerup. Pouell
Mortennsen, skrifuer. Hanns Jensen Fønboe. Hanns Mandicksen.
Lauritz Pedersen, skrifuer. Lauritz Bendsen, kiøbsuend. Søffrenn
Rasmussen, renteskrifuer. Peder Joensen Skøtt, renteskrifuer. Christenn
Bendtsen. Jørgenn Berndtsen. Jenss Jennsen i Kiegge. Christoffer
Lauritzen Bring, slodtzskrifuer paa Mallmøehues.

C. 5. Anno 1622 den 11 juny i Pinntze drick er hans førstlige
Naade, høybaarne først och herre hertug Christian den 5, wdwaldt
prindtz till Dannmarck och Norges cronne etc., bleffuen broder wdi

den Helligtræfoldighedtz laug wdi dett dannsche Companie her wdē Kiøbenhaffen med en deell adells personner, finndis paa den anden-side anntegnitt.

Samme aar och daug 1622 er disze effterschreffne adels-personner bleffuen laugsbrødere med hans førstlig Naade-hertug Christian den 5.

Wolff van Buckuoldt, hoffmarschalck. Niels Fries, secretarj.. Wendtzell Rotkierck, staldmester. Maltij Juell. Jørgen Wrnne. Axell Arønfeldt. Jørgen Munck. Jens Høgh. Eiler Holck. Mogens Kaas. Jørgen Krusze. Otte K[r]usze. Casper Bockuoldt. Corfides Rosenkrandtz. Mannderup Duee. Jørgen Søfeldt.

Anno 1622 wdi Pinntze drick er bleffuen laugsbrødre wdi Companiett.

Jørgenn Jenssen, raadmand. Willem Dop. Johann de Willumb.. Christoffer Ifsuersen. Lauritz Hammer, skrifuer. Peder Gagellmand.. Biørn Bendtsen. Finnd Nielsen. Johann Wøst. Suedert Eigerttsen. Jenss Anndersen.

Anno 1626 wdi Pinndtze drick er bleffuen laugsbrødere wdi hans førstlige Naades hertog Christians prindtz hanns-neruerelse, som følger.

Christoffer Wrnne, rentemester. Hanns Wrne. Pros Knudtzson.. Stie Pors. Daniell Bild. — Lauritz Eskildsen, K. Maitz. byefouget. Christoffer Tronner. Boldeuin Blanckefortt. Johann v. Delden. Jørgenn Bødicker. Antonis v. Deldenn. Lauritz v. Møllengraa. Steffen Søfrennson. Phillip Theitenhammer. Jacob Madtzen. Hanns Lorick. Olluff Madtzsøn, brøger. Hanns Gielfoes. Niels Michelsen Rømmitt.

Anno 1627 threde Posche daug vdi hanns førstlige Naades hertug Christian den 5. hans neruerelse haffuer welb. Otte-Kruse giort sitt papegoy giestebud i dett dannsch Companiæ.

Siguordt Wrnne, H. F. N. C. J. Mogens Pags paa Rodschille gaard. — Hendrich Rosenmeier. Lauritz Michellsen Ribber. Jacob Pedersen, renteskrifuer. Rasmus Hannsen Munck.

Anno 1629 wdi Julle drick er disze effterschreffne personer bleffuen laugsbrøder wdi dett dannsche Companiæ.

Steffen Rode. Jacob Jacobsen, skrifuer. Simmen Naffnesen. Niels Aagesen. Willum Willumbsen. Mogenns Nielsen, borgem-

Niels Hannsen, foget paa Island. Hans Thørckildsen. Peitter Grønnig, Kong. M. mønter. Charsten Iffuersen. Hans Jespersen. Knudt Søfrennsen Leigh. Jacob Jensen, tømmerskriffuer. Michell Andersen. Mortten Pedersen Riber. Peder Heldt, skriffuer. Weide Jensen, skriffuer. Niels Søfrennsen, tiener Boldeuin. Jens Poske. Johan Wibbe. Nicolaus Holem, kock. Peitter Clausen, skipper aff Flensborig. Rasmus Christensen, skriffuer. Olluff Willadtzen. Jens Thommesen, skriffuer. Niels Willumbsen, raadmand. Christoffer Suinck. Hanns Lydersen, captein. Hendrick Fris, kiebmand. Knud Christensen, skriffuer. Hermand Holdstein, skriffuer. Jens Skuldt. Jesper Skouff. Dirick Oremb. Gregers Jørgensøn. Sander Hansen, skriffuer. Christen Jensen Beck. Hendrick Heittmand. Hans Jensen Kiøbenhaffen. Michell Søfrennsen Leigh. Peder Nielsen, skrifffuer aff Guldland. Florendtz Reinnertsøn. Sallemor Sarttor. Willum Johansen. Hanns Jørgensøn, beridder.

Anno 1630 den 26 decembris er disze effterschreffne personner bleffuen laugsbrøder vdi dett dannsche Companiæ.

Hyllebrand Jørgensen, stadtzskriffuer. Dirick Christoffersen. Jensens Jensøn Skiøtt. Christoffer Bremmer. Madtz Jørgensen Gramb. Andreis Hoppenner. Hans Hogennsøn. Niels Jørgensen, skriffuer. Jens Pouellsøn Neststed. Anders Michelsen. Anders Suendsøn aff Norge.

Den 27 decemberis i samme drick.

Siguort Fris, renteskriffuer. Knuth Woremb. Peitter Theske. Jensens Rasmusen, brøger. Anders Lauritzen, brøger.

Anno 1631 den 1 januari. Nytt-Aars dag ad afften.

Jonnas Heinmarck, Kongl. Maitz. tolder. Anders Hannsen, bager. Rasmus Egibeck. Biørn Nielsen.

Den 2 januarij.

Peder Pouelsen, brøger. Annders Nielsen, brøger. Søfrenn Christensen, skriffuer.

Anno 1631, Helligtreikonger afftenn, ehr disze effterschreffne adells personer och annde aff borgeskaffuet bleffuen laugsbrødere.

W. Claus Daae. W. Thyge Brahe. W. Jochum Beck. W. Staller Kaas. W. Peder Wibbe, K. M. agent. — Docter Claus Blom.

Lauritz Knudsøn, skrifuer. Erick Christensen, skrifuer paa Thrøgeuelde. Claus Barstrup. Jacob Andersen, kiebmand. Peder Pedersen, raadmand. Søffren Søffrennsøn. Johan Stienkoll. Hans Jensen, tolder till Gelockstad. Bendt Katt. Johan Hegerfeld. Christoffer Hansen. Hans Rasche. Jacob Bastian.

Efftorschreffne personner er bleffuen laugsbødere vdi denne Julle drick anno 1634, den 26 decembris.

Niels Olluffson, Kong. Maitz. forualdter paa Hørsholem. Olluff Pedersen, færig souget paa Islaand. M. Christian Badsker. Hans Aarndtsøn, kiebmand paa Fereø. Dauuid Klagges, Kongl. Maitz. bygningsskrifuer. Christenn Pedersen, skrifuer paa Riberhues. Hendrick Stiennkoll, Islandtz kiebmand. Peitter Otto, kiebmand. Hans Stimebuck, seiermager. Frederich Rostrup, skrifuer paa Studigaarden.

Nyt aars afften i samme drick 1634.

Bartollomeus Hogennøn. Albritt Badsker. Hanns Sellemmer. Jens Boiesen, tholdskrifuer. Jenns Anndersøn, skrifuer paa Kaliborig. Niels, skrifuer paa Kalløe. Anders Hansen, skrifuer paa Koldinghuus. Henigh Skøtt, skrifuer paa Trundhimbsgaard. Peder Pedersen, wrtekremmer. Jørgenn Bøffueke. Niels Lauritzsen Wedeløff, brøger. Michell Sackerisøn, brøger. Jens Petersøn Skombøll(?). Olluff Anndersøn, færig skrifuer paa Gulland. Jacob v. Hamb. Lauritz Heselberig, brøger. Peder Andersen, borgger. Peder Pedersen, slodtzskrifuer. Niels Rasmusen Moskier. Thommes Andersen, skrifuer paa Haldsted closter i Lolland. Claus Pouelsen, borger i Christianstad i Skone.

Anno 1637 wdi Julle drick er disze effterschreffne adels personner och borgerskaff bleffuen laugs brøder i det danske Companiæ.

W. Niels Trolle. W. Jørgen Rosønkrandtz. W. Melckor Oldeland. — Ernst Prieker, captein. Hans Knudtzøn, captein. Giødert Bram. Lauritz Madtzsen, skrifuer. Rasmus Jenøn Hellekande. Hendrich Jensen, brøger. Christen Lauritsøn paa Amager. Frederick Frederiksøn, pellesticher.

Anno 1638 den 26 decemb. anden Julle dag er dise adelig personner bleffuen laugsbrødere udi det Helligtræfolding-laug i det danske Companiæ.

Welb. her stadholder Corfids Wlfeldt. Gabriell Laxmand. Biøn Wlfeldtt. Jochum Beckh.

Samme Julle drick 1638.

D. Otte Sperlingh. B. Hanns Nichelsen. Michell Søffrennsen, raadmand. M. Søffren Pedersen, skolmester. Johan Bram. Willum Fyrenn. Hanns Jensen i Christianshaffuen.

Trede Julle dag 1638.

Peder Christensen Andt. Iffuer Kier. Sackarias Giertsøn. Thommes Nielsen, skrifuer paa Studigaard. Francke Giertsøn.

Nyt aars afften 1639.

M. Thomes Bang, profesor. M. Erick Olsen, profesor. M. Brønholdt Suendsen, bispop paa Island. Jacob Pedersen, souget. Aarrntt Dyszell. Niels Olluffsøn, skrifuer och souget paa Møen. Hening Lauritzsen.

Annden Julle dag 1639 er dise effterschreffne personer bleffuen laugsbrødre vdi dette Helligtrefoldighedtz laug i dette Companiæ.

Hanns Nansen, raadmand. Niels Søffrensen, renteskriffuer. Johann Garmand. Johann Runckell. Christenn Andersenn. Rasmus Andersenn. Simmen de Hennig.

Tredie Julle dag 1639.

Jørgenn Morttensen, guldsmed.

Nyt aars afften 1640.

Mortenn Michelssen, prouiantskriffuer. M. Chrestian Madtzsen, slodtzprest. Hendrick Jacopsen. Jørgenn Mattisenn. Baldser Qundeuinn. Petter Orttmand. Chresten Kieldssenn.

Helligtre konger afften 1640.

Johann Funck. M. Simmen, capelan till den thydske kiercke. Jenss Jensen, forstander i Warthou. Claus Walter.

Anno 1642 dend 26 decemb., som war anden Julle dag, ehr bleffuen broder.

Høybaarne først och herre hertug Mauritz till Saxsen, Gyllick, Kleuen och Berch, landtgraffue till Dyringen etc.

Anno 1642 den 26 decemb, som war anden Julle dag, ehr disse adelige personner bleffuen laugss brødere wdi Helligtræfoldigheds lang i det dansche companiæ.

Erlig och welb. mand Hanebal Seehsted, statholder wdi Norge. Erlig och wel. mand Hans Sigfred van Lytechow.

Er indkommen anden(!) Julle dag dend 27 decembr.

Erlig och welb. mand Knud Wldfeldt, Kongl. Maist. marskalk. Erlig och welb. mand Niels Wind, slottzherre paa Kiøbenhavns slott. Erlig och welb. mand Hanns Blom, Ko. Ma. overskenk. Erlig och welb. mand Ahrrent von der Kulow, Kongl. Maj. staldmester. Erlig och welb. mand Abraham von Platow. Erlig och welb. mand Rubbert van Binewitz. Erlig och welb. mand Otte Brackenhuss. Erlig och welb. mand Otte Kragh.

Thredie Julle dag dend 27 decemb. er disse effterschreffne indkommen:

Borgem. Falck Olsenn i Slangerup. Marthyrin Depon, Ko. Ma. hoffqvartermester. Willumb Pedersenn Trælund. Jørgenn Thimiahn. Hanns Dreyer. Mouritz Dreyer.

Nytt aarss afften anno 1643.

Erlig och welb. mand Rudolph v. Bünau. Erlig och welb. mand Hans Stybolt. Erlig och welb. mand Kield Krag. Erlig och welb. mand Otte Puwisk. Erlig och welb. mand Hermand Kaas. Erlig och welb. mand Henrick Bielke. Erlig och welb. mand Peter Riidtz. Erlig och welb. mand Lauritz Below. Erlig och welb. mand Jørgen Friitz. Hæderlig og høylerd mand doctor Niels Pouelsenn, professor. Hæderlig og høylderde mand doctor Christiann Stougaard, professor.

Hellig thræ konger afften.

Annders Poffuelsenn.

Søndagen negst effter.

Erlig och welb. mand Niels Parssberig.

Anno 1629 wdi Juledrick er høybarne første oc hertug Uldrich, arffuing till Norge, bleffuen broder i den hellig Threfoldigheds laug vdi det danske Companie i Kiøbenhaffn met effterschreffne adels personer, som findis paa den anden side antegnit.

Samme aar och dag 1629 ere disse effterscreffne adels personner bleffuen laugsbrødre vdi det danske Companie.

Frandtz Randtzow, stattholder. Jørgen Wind, rentemester. Stien Beck, rentemester. Mogens Sehested. Niels Krabbe. Lauge Bilde. Erick Pors. Axel Juel. Thomas Dyrre. Axel Gyldenstiern. Christian Gynter van Walckenstein, capt. leutenant. Christian Wldrich Gyldenløwe.

Anno 1628 den 2 octobris er holden adellsteffne vdj dett danske Companiæ her vdj Kiøbenhaffn, och da vdj samme adellsteffne ehr erlig och welachte mand Christoffer Munck forløffuitt fra sitt oldermandskaffs embeditt, och i hans sted igien att betiene lauget for en oldermand ehr aff borgmester och rad och menige laugsbröder, som paa den tid war tillstede, sambtœckt Peder Madtzsen, och samme tid skød forskreffne Christoffer Munck sit skodtzmaal, om nogen wiste hannem at beskyldé for det allerringste hans forseelse eller wlempe, hvortill bleff suaritt aff dennem samptlig ney och tackett hannem for flittig och god opuaring i alle maade.

Samme tid bleff Giertt Hermansen forløffuett fran sitt skafferembede och i hans sted igien laugett att betiene for skaffer Lauritz Bendtzsen, och iliggemaade fick ligge saa gott itt skodtzmaall som Christoffer Munck.

Samme daug døde Christen Christensen, Companiæ tiennen, och vdi hans sted Companiæ igien at betiene for degen den danne-mand Hendrick v. Beckh. Gud gifue til lække.

Anno 1630 den 2 decembris haffuer Companiæ lauget werritt forsammelit vdi welluise borgemester och raadtz neruerelse med samptlige Companiæ brödre, som paa den tid war till stede, vdi Lauridtz Bendtzsen schaffers regenschabs forhør. Da ehr aff borgemester och raad, saa well som aff de 12 danneinend, som haffuer werit offuer regenskab, med samptlige laugs bröder beuilget, att effterdi Thommes Lorick, raadmandt, haffuer nu paa femb aars tid tieunt lauget for en oldermand, er hand fra samme sin oldermandtz besteling aff samptlig bröder igien forløffuet, och i hans sted igien forordenitt erlig, wis och wellacht mand borgemester Renholdt Hansen, och vdi Lauridtz Bendtzen skaffers sted laugett igien at hetienne for skaffer erlig och wellacht mand Hans Thorckildsen.

Anno 1630 2 decembris er Tommes Lorck, radmand; forløffuet fra oldermandskabet j det danske Compani laug, efftersom hand udi femb aar haffde forestaaet; same dag udi Thommis Lorchis sted bleff Reinholt Hansen, borgemestør, vdkoret at werre oldermand udi dett danske Compani, huelken besteling hand forwaltet till sin døde dag. Imedertid ware skaffuere Lauritz Michelsen och Hans Torkelsen, bleff forloffuet arr(!) anno 1644. Effter borgem. Regenholt Hansens afgang err Niels Hansen, radmand, forordenet at werre oldermand i dette danske Compani, och under hanem werret skaffuer Jens Skiotte, Anders Hoppener, Hans Hagesen till arr 1650, och siden Rasmus Munch och Niels Rasmussen Mosker till anno 1664.

Dog imedelertid fra 1650 och til 1664 er ingen sambfund aff brøderne hulden, huor offuer brøderskabet nesten er bort død huad borgerskabet belanger.

Anno 1650 tredie Juledag att afften haffuer den stormechtige høybaarne første och herre konning Frederich den tredie, wduald konning til Danmarck oc Norgis crone, sig inladit at vere en broder vdi den Helligthrefoldigheds laug i det danske Companie her i Kiøbenhavn med en deel adels personer, paa den anden side antegnit.

Samme aar oc dag 1650 tredie Jule dag afften.

W. her Jochim Gesdorff, statholder. W. her Hendrich Rantzou. W. her Chey von Alefeldt. W. Olluff Brochenhus. W. herr Christian Fris. W. Holger Vind. W. Niels Banner. W. Olluff Rosenkrannz. W. Jørgen Daa. W. Jochim Philip Barsdorff. W. Knud Vrne. W. Manrup Brache. W. Cristian Vrne Crestoffersen. W. Sten Hundorff. W. Cristian Urne Jørgensen. W. Jørgen Waltersen, oberst leutenant. W. Jørgen Ridtz. W. Preben v. Aanh. W. Adam Hendrich Pentz. W. Matis Budde.

Fortegnelse paa laugs brødre aff den borgerlig stand, som till brødre vdi det danske Companie om Jule drick, som der er holdet anno 1650, annamit er.

Hermand Turiszen, raadmand. Hendrich Isacksen, raadmand. Bartollemeus Pedersen. Hans Nummensen. Jacob Eyllerdsen, slodtzskriffuer. Ahrent Berendtsen. Leinert Klauwmand. Johan Banemand. Ditleff Widt. Jacob Houw. Peder Mortensen Riber. Nieltz Tolder aff Christiania. Jacob Søffrensen aff Christiania. Poffuell Kober-smidt. Thomas A:fleck. Detleff Sueilund. Ifuer Jacobsen. Mickell Fromb. Jacob Jacobsen. Luckas Hansen. Clemend Boysen. Mag. Chresten Ostenfeldt. Jenss Søffrensen. Chresten Poffuelsen. Hans Nielsen. Hans Johansen. Hans Peitersen Klein. Hendrich Jensen. Anders Nielsen, slodtzschriffluer paa Helsingborg slott.

Orig., der er fortsat til Nutiden, opbevares hos det kgl. Skydeselskab.

Lejebreve paa Huse paa Østergade og i Lille Kongensgade.

Jacob Perlesticker og hans Hustru Mette Nielsdatter annamme i Leje af Vor Frue Kirkeværger »sex forskrefne wor Frue kyrkes husse och bolige, liggendis her y Kiønehaffn, the try paa Østher-

gade sønder wdt mett adellgadhen och de andre try twertt emodt wdt til Kongens stræde, som ligger begge partie nest østhen wp tiil Hans Rosboris gaardt och westen wp til Niels Michelsens hus, som handt och haffuer aff wor Frue kyrcke osv., for aarlig Afgift af 42 £. Vidner: Knud Kemppe, Raadmand, Per Olssen og Willom Apotecker. Datum Haffniæ die purificationis Marie anno domini mdxlv.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

96.

3 Maj 1545.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Lauris Jacobssen annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetis gaardt och grundt, som jeg nu sielfuer wdj boer, heer wdj Kiøpnehaffn, liggendis wdj Klædeboerne paa hiørnet østhen nesth wpp tiil then gaardt, Hans Kumyen wdj boer, och nordhen negest wpp tiill then gaardt, Hans Fucks nu besidder«, i sin, sin Hustru Margretthe Dauidtzdotthers og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 20 £. Vidner: Lauritz Henricssen og Knudt Kremmer. Datum Hafnie dominica Cantate anno domini mdxlv.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

97.

8 Juni 1545.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Henrick Smaasvendt pantsætter Universitetet for 200 £ sin Gaard paa Nørregade, som han selv ibor, saaledes at han aarlig yder Universitetet 20 £. Vidner: Jens Hanssen Guldsmed og mesther Klaus Perlesticker. Skreffuitt i forskrefne Kiøbnehagen otthe daghe for Viti et Modesti martyrum anno domini 1545.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark.

98.

24 Juni 1545.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Peder Jenssen, Kannik, hans Hustru Elsebey og deres Børn og Arvinger annamme i Leje af Mester Jens Terning, Kannik og Apostelaltrets Prokurator i Vor Frue Kirke »en forskrefne apostolorum alteris gardt oc grundt, liggendis i wor Frwe sogen i forskrefne Køffmenhaffn paa Nørregade, norden nest op till then sancte Trinitatis alteris gardt, som Hans Kandestøber nu vdj boer, och synden nest op till forskrefne apostolorum alteris gardt, som Mette Peder Bageris breff paa haffuer och Jep Bryggere nu vdj boer« for aarlig Leje og Landgilde af 12 £. Vidner: Anders Bryggere og Oluff

Folmerssen. Giffuet i Køffuenhaffn sancti Hans metsommers dag anno domini mdxlv.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

99.

5 Avg. 1545.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Marquardt Tidemandt til Hellerup och høffitzmand paa Holbeck annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetis gaardt och grundt, som iegh sielfuer nu wtij wäre haffuer, liggendis her wtj Kiøbnehaffn paa Nørregade nest nordhen wp tiill then gaardt, som Jens Otzing, smedtt, nu ij boer, och sønden wp till Rasmus Guldsmedtz gaardt, som boer ij Klosterstræde med en Bod ud til Gaden, i sin, sin Hustru Fru Karine Jullersdotthers og deres Arvingers Livstid for aarlig Jordskyld af 12 %. Vidne: Joachim Beck, kgl. Rentemester. Giffuit och schreffuit wdj forskrefne Kiøbnehaffn otthensdagh for S. Laurentij dagh anno domini mdxlv.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

100.

4 Okt. 1545.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Universitetets Lejebrev til Oluff Tygesen og hans Hustru Sitze Clemmetzdotter paa »en Vniuersitethens gaardt och grundt, som hand nu sielfuer wtj boer, met tuende boder, liggendis her wty byen paa Nørregade, westhen tiill adellgaden, norden till Olluff Murer och sønden nest wp tiil Matz Skreder, mett alle samme gaardtzs rette tilliggelse, som er y lengen tuo och fyresindtztyffue alne och breygden wdtt tiil gaden er otthe och tredue alne, breygden neder y gaarden er fem och tredue alne och thry quartheer« osv. for en aarlig Afgift af 17 %. Giffuit wtj Kiøbenhaffn die Francisci confessoris anno domini mdxlv.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

101.

4 Okt. 1545.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Oluff Tygissen annammer i Leje af Universitetet »en same Vniuersitetis gordt och grund, som jeg nu sielfwer vdj boer, met twenne boer her wdj Købnehaffn, legendis paa Nørregade, vesten tiill algaden, noerden op tiill Oluff Murer oc synden op till Matis Skreder, mett alle samme goerdtz oc boders rette tiilleggelsse, som er wdi lenge tho och firesinstiwffue alne och breigden vdt tiil gaden er othe oc trædøfwe alne, breygden nedder ij gaarden fem och trædøfwe

alne oc tree qwarter« i sin, sin Hustru Sitze Klæmensdotthers, deres ægte Børns og hendes Søn Rasmus's og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 17 %. Vidner: Niels Claussen oc Anders Yffuerssen, brygger. Datum Haffniæ die Francisci confessoris anno domini mdxlv.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

102.

19 Okt. 1545.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Borgmestere og Raadmænd unde og i Leje lade paa Jomfru Marie Alters Vegne i S. Nicolaj Kirke til Knudt Kremer, hans Datter Kirstine og deres Arvinger »en forskrefne Jomfrue Maries Alteris stenhusse gaardt, jordt oc grundt, som forskrefne Knudt Kremmer nu selff wdj boer, liggendis wdj Klædeboderne, westen nest optill thend steenhuss gordt, som ligger till sancte Marie Magdalene altere i wor Frue kyrcke her sammestædts, och østen nest op till thend stenhuss gordt, som wor Frue kyrcke tillhörer och nu Ingefredtt Hans Bagers wdj boer wdj wor Frue sogen her sammestædts« for en aarlig Afgift af 12 %. Giffuit och schreffuit i Kiøpnehaffn mandagen nest effther sancti Lucie ewangeliste dag anno etc. mdxlv.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. af S. Nikolaj Kirkes Arkiv.

103.

9 Dec. 1545.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Kort Biermandt og Niels Biermandt annamme i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitethens gaardt och grundt, som jeg forskreffne Korth Biermandt nu sielfuer wdij boer, liggendis her wtij byen ij Schoboeerne, nordhen wdt tiill adellgaden, østhen nest borgmester Peder Jørgensens gaardt och westen nesth Philippus Siinenssens gaardt« osv. i deres, deres Hustruer Marene Erichsdotthers og Boildt Rasmusdotthers og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 16 %. Vidner: Peder Jørgensen Borgmester og Niels Lestemager. Giffuet wdj Kiøbnehaffn otthensdagh neygst efter S. Nicolai episcopi dagh aar effter Guds byurdt mdxlv.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

104.

29 Jan. 1546.

Lejebrev paa en Gaard i Kedmangergade.

Jens Klemmidzen annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitatis gaardt och grundt, som jegh nu sielfuer wdy boer, ligendes her y Kiøbnehaffn wdy Kiedmangergadhe, østhen wdtt tiill aelgaden, søndhen negsth Erick Matzens gaardt och norden negsth

frue Hele Peer Marswins« for aarlig Afgift af 9 %, Vidner: Lauris Effuertsen og Niels Hammer. Giffuett wdy Kiøbnehaffn fredaghen negst effther sancti Pauli apostoli dagh aar efter Gudtsz byurdtt mdxlvj.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

105.

21 Junii 1546.

Skede paa en Grund i Vingaardstræde.

Tingsvidne af Bytinget, udstedt af Jesper Olssen, byfoget, Lauris Jنسсен, Rasmus Kellesnet, Knudt Kempen, raadtmedt, och Hans Jنسßen, byschrifuer, Aar mdxlvj mandagen nest epther Hellig-trefoldighetz sondag, at Niels Hansser, som kaldis Lestemager, Kirke-værge til S. Nillaus Kirke, med fuld Magt og Befaling af menige Sognemænd skødede fra Kirken til Borgmester Pouel Hanssen »en sancti Nillaus kyrckis iordt och grundt, som tilforn wor en residentz till sancte Barbare althare wdj forskrefne sancti Nillaus kyrcke, lig-gendes østen nest op till thend boleg, som meester Anders Skiffbygger nu wdj boer, oc westen nest optill Anne Per Willatssens boder, sønden for thend gade, som løber heden till Wyngorden».

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. af Nikolaj Kirkes Arkiv.

106.

24 Marts 1547.

Skede paa en Gaard paa Nørregade.

Peder Syundtzen annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetis gordtt och grundtt, liggendis her wdj byen paa Nørre-gade, westen wdtt tiill aaellgaden, norden nesth wp till Grimmer Bagher och synden paa hiørnett wp tiill then stredhe, szom kallis then gamle Rodthwsstredhe«, i sin, sin Hustru Barbra Nielsdotters og deres Arvingers Livstdid for en aarlig Afgift af 16 %. Vidner: Oluff Schrifuer, borghemester, och myn kiere hestrwe fader Niels Jacobszen. Giiffuett wdy Kiøbnehaffuen wor Frwe afften annuncia-tionis anno domini mdxlvij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

107.

26 Marts 1547.

Lejebrev paa en Gaard i Vraaen i Skoboderne. Jfr. Nr. 69.

Byrgitte Henricksdotter, Peter Henricssen Vicarius og Lauritz Henricssen annamme i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetis gaardt och grundt, liggendis her wdj byen y Schaabuoder wdj Vroen, synden vdt tiill aadelgaden, vesten nest op tiill then gaardt, Hans Kupper y buodhe, och østen op tiill then residentz, som liiger tiill S. seniorum alter, och strecker seg wdty lengen tiill Broleggerstredhe«

osv., for aarlig Afgift af 12 ¼. Vidner: Oluff Schrifuer, burge-mesther, och Niels Jacobsson. Giiffuitt wdj Kiøpnehaffn sabbatho Judica anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

108.

26 Maj 1547.

Skede paa en Grund i Pilestræde.

Claus Albretsen, kallis Gock, annammer i Leje af Nikolaj Kirkeværger »en sancti Nicolai kircke jordtt och grund, liggendis vdj Pilestrede vdi forskrefne sancti Nicolai sogen«, for en aarlig Afgift af 3 ½. Vidne: myn kiere suoger Jørgen Hoffmandt. Schreffuit y Kiøbenhavn torsdagen for pintzdagħ aar mdxlviij.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. efter Orig. i S. Nikolaj Kirkes Arkiv.

109.

12 Juli el. 11 Jan. 1547.

Lejebrev paa en Grund i Kødmangerstræde.

Jesper Ollofsen, byfogd, og Niels Lestemager udleje som Kirkeværger for S. Nikolaj Kirke til Johan Pottemager »en sancte Nicolai kirckis jord och grund, liggendis wti Kødmangerstrede, westen for aldelgaden(!) och norden nest Johan Feyermagers (Seyermagers?) gord« for aarlig Afgift af 5 ½. Vidner: Poell Hansen, borgemester, Herman Wegere og Jep Baggere. Skreuet wti Købnehaffn then tisdag nest epter sancti Kanuti dagh anno domini 1547.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. efter Orig. paa Rosenholm 1761.

110.

25 Juni 1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Christiern Torchilseu, doctor oc lesemester ij Kiøbnehaffns Wniuersitet annammer i Leje af Universitetet »en jord, gardt oc grundt, liggendis paa Nørregadde, nest synden opp tiill her Jep Heyes gardt oc norden opp tiill Tygge Offuerskierris gardt«, for aarlig Afgift af 6 ½. Vidner: Dr. Hanss Machabeus og Mester Niels Lese-mester. Giiffuiit ij Kiøbnehaffn mandagen effter sancti Johannis dag anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

111.

19 Juli 1548.

Vidnesbyrd om en Have mellem S. Pedersstræde og Studiestræde.

Jesper Olsen vitterligør, at »thend tiid erliige quinde Carine Luchusses solde meg hendes gardt, som hun hade, liggendis y Studij stræde, som var fem vegge rom, tha beholt hun i igien quit oc frie vbeskorne tiill seg oc sine arffuinge thend hawe, som hører tiill

samme gardh, som stræcker seg aff sønder oc i øer fra bryggersedt oc ind y sancti Peders stræde, oc er samme hawe vdj sin rette breyd paa thend søndre ende aff øster oc y vester langs mett bryggersedt xij sielindske alne oc j corter, breyden paa thend øerre ende emodt sancti Peders stræde aff øster oc i vester er xj sielindske alne oc j corter, lengden paa samme hawe aff sønder oc i øer fra bryggersedt, ther som tagdrøbit slepper, oc jndtill Sancti Peders stræde er lxxxij sielindske alne». Vidner: Rasmus Keldesmedt, Raadmand, og Mattis Scrifuer. Screffuit oc giffuit y Kiøbnehaffn theind torsdag nest fore Marie Magdalene aar mdxlviij.

3 Segl. Orig. blandt Danske Selskabs Membraner.

112.

4 Avg. 1548.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Morthing Jago annammer i Leje af Universitetet »en jord, gard och grundt, ligendis i Klædeboderne sindhen wt mett algaden, østen nest byes stenhuss, westen nest wor Froue altaris stenhussgardt ij sancti Nicolai kircke», for aarlig Afgift af 10 %. Vidner: Per Jenssen, skredere, och Henriick Guldsmidt. Giffuit wdi Kiøbnehaffn løffuer-dagen forre sancti Lauertij dag anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

113.

21 Avg. 1548.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Jens Henningsen annammer i Leje af Universitetet »en jord, gaardt och grundt, liggendis i Skoboderne, norden vd mett algaden, nest op tiill then gaardt, Per Jørensen, borgemester, nu i boer», for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Per Jørgenssen Bryggere och Mons Werckmester. Giifuit wdj Kiøpnehaffn tiisdagen fore sancti Bartholomei dag anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

114.

21 Avg. 1548.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Niels Jacupssen annammer i Leje af Universitetet »en jordt, gardt och grundt, ligendes vdj Skoboderne wed then øorre sijdhe aff gadhen, westen nest then gardt, som Knud Daa ij bodhe osv., for en aarlig Afgift af 7 %. Vidner: Christiern Skoomagere och mester Claus Flyuerck. Giffuit wdj Kiøbnehaffn tiisdaghen forre sancti Bartholomei anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

115.

21 Avg. 1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Østergade.

Skipper Knud annammer i Leje af Universitetet »en jord, gaard och grundt, liggendis paa Østregade vdi sancti Nicolai sogen, østen nest op tiill thend jord och bolig, som Longe Jøen fordom vdj bode, och westhen op tiill her Aagge Andersens gaardt« for en aarlig Afgift af 7 %. Vidner: Mickell Hiull og Skipper Anders Jespersen. Giffuit vdj Kiøpnehaffn tisdagen for sancti Bartholomei dag anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

116.

22 Avg. 1548.

Lejebrev paa en Gaard i Strandbadstuestræde.

Peder Nielssen annammer i Leje af Universitetet »en jord, gaard och grund, liggendis i Strandbadstuestredit tuert offuer fra samme bastue, westhen vd medt algadeu i wor Froffue sogen«, for aarlig Afgift af 12 %. Vidner: Hans Perssen, brygger, och Matz Scrifuer. Giffuit i Kiøpnehaffn onsdagen for Bartholomei dag anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

117.

25 Avg. 1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Oluff Tygissen annammer i Leje af Universitetet »en jordt, gardt och grundt, ligendis paa Nørregaadhe, westen tiill algaden, norden op tiill Oluff Murere och synden nest opp tiill Mattz Skredere« osv., for aarlig Afgift af 15 %. Vidner: her Søffren Anderssen och Per Syellintzfader. Giffuit wdj Kiøbnehaffn løffuerdagen nest effther sancti Bartholomei dag anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

118.

31 Avg. 1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Margrete Jenss Amagis datther annammer i Leje aff »her Søffren Andersen, vicarius, oc Oluff Tygesen, borgere och kirkeuerie tiill vor Froue kirke, paa en jord, gardt oc grundt, liigendis paa Nørregaadde, westen wiid gaaden, norden nest then gardt, ther liiger tiill sancte Lucie alter, synden nest vor Froue kirkis gaardt«, for Afgift af 9 %. Vidner: Niels Clausen og Niels Bagere. Giffuit vdii Kiøbnehaffn anno domini mdxlviij neste fredag effther sanctj Bartolomei dag.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

119.

4 Sept. 1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Oluff Folmersen annamer i Leje af Vor Frue Kirkeværger »en jordt, gardt och grundt, ligendis paa Nørregadhe wdt tiill algaden, norden opp tiill wor Frouis kirkiiis gardt oc grundt, som Anders Liske nu ij boer, oc synden opp tiill Hanss Folmersens gardt«, for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Niels Clausen og Pouell Brigere. Giiffuit ij Kiøbnehaffn tisdagen nest forre natiuitatis [Marie?] dag anno domini mdxlviij.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

120.

10 Sept. 1548.

Lejebrev paa 8 Boder i Kødmangerstræde.

Karine Pouels annamer i Leje af Universitetet »en iordt, gardt och grundt, som otte boder paa bigt er, ligendis ij Kødmangerstrædhet, synden tiill Rosengardhen och østen tiill sancti Moghens gardh«, for en aarlig Afgift af 12 %. Vidner: hendes Søn Jøren Hanssen, Jens Hanssen, guldsmid, og Per Mickelssen. Giffuit wdj Kiøbnehaffn mandagen efther wor Frwe dag anno domini mdxlviij.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark.

121.

13 Sept. 1548.

Lejebrev paa en Gaard i S. Pedersstræde.

Citze Peder Grimestøbers annamer i Leje af Kirkeværgerne til vor Frue Kirke »en jordt, gardt och grundt, ligendes wdii sanctj Peders stredde, nest østen tiill Vniuersitetis boder och westen opp tiill Hanss Glensis gardt«, for aarlig Afgift af 8 %. Vidner: Lauris Bøssestøber og Morthing Gryddestøber. Giffuit wdii Kiøbnehaffn torsdagen nest efther Marie natiuitatis dag anno domini mdxlviij.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

122.

10 Okt. 1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Anders Liiske annamer i Leje af Universitetet »en jord, gord oc grund, ligindis paa Nørregade, norden nest Tøger Kniffue-smids gord, synden nest Oloff Folmerszens gord, som løffuer fra adelgaden oc vender paa Joachim Beckis jord, som ieg nu selff i boer«, for aarlig Afgift af 12 %. Vidner: Oloff Folmerssen og Niels Claussen. Datum Haffniæ 10 die octobris anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

123.

12 Okt. 1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Gammeltorv.

Mattis Claussen, borgemester, annammer i Leje af Universitetet »en jordt, gaardt och grundt, ligendis paa thett hørne paa Gamle torrig, nest op tiill mester Claus Bardskeer«, for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Niels Tonessen och Jacop Wincke, myne kere naboer. Giffuet vtj Køpenhauffn fredagen nest epther sancti Dionisij aar epther Gudz byrd mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

124.

12 Okt. 1548.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Kort Matzen og Jens Matzen annamme i Leje af Universitetet »en jordt, gord oc grund, som wore kere fader oc moder vtj bode, liggendis i Skoboderne, norden vdt mett allgaden nest op till then gordt, Henning Schomagere fordom vtj bode«, for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Mattis Clausen, borgemestere, Nils Tonnessen oc Jacob Winck. Giffuit oc screffuit i Køpenhaffn fredag nesth epther sancti Dionisij dag aar epther Guds byrdt mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

125.

2 Nov. 1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Østergade.

Sitzelle Roszenkrandtz, her Erick Krommedigis eptherleffuerske, annammer i Leje af S. Nikolaj Kirke »en forskrefne sanctj Nicolaj kyrckis gordt oc bygningh, ligendis paa Østregade her ij Køpnehaffn, østen nest op till Per Olsens gordt oc westen nest op till Bouill Winckis gordt, norden wedt allgaden«, for aarlig Afgift af 14 %. Vidner: her Otthe Krompen till Høgby, min kiere verge. Giiffuit oc screffuit i Køpnehaffn fredagen nest epther alle helgen dagh anno mdxlviij.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark. efter Orig. i Nikolaj Kirkes Arkiv.

126.

5 Dec. 1548.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Ingefredt Lauridsdotter, Hans Perssens, kallindis Bagers, effterleffuerske, annammer i Leje af Universitetet »en jord oc gord oc grund, ligindis i Klededeboene, vesten nest Knud Kremers gord oc østen Oloff Henricssens gord, met thet stycke jord synder op til samme gord«, for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Hans Komin, Volter Simenssen oc Anders Liiske. Datum Haffnie 5 die decembris anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

127.

21 Dec. 1548.

Lejebrev paa et Hus paa Østergade.

Niels Michilszen annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger »en forskrefne vor Frue kirkes huss oc bolig, ligendis paa Østergade, østen nest Jacob Perlesticker oc vesten nest Clemyn Nielszens huss, som løffuer fraa Østergade oc vdi Kongisgade, som ieg nu selff iboer«, for aarlig Afgift af 6 %. Vidner: Mester Hans Gaas og Oloff Henricszen, sognemend i forskrefne vor Frue sogen. Datum Haffnie 21 die decembris anno domini mdxlviij.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

128.

1548.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Jeg Niels Clauszen, borgere wdii Kiøbnehaffn, giør alle wittherligt mett thette mitt obne breff, att effther bodde gestlige oc wersliige effrighedt haffue nu effther wor kierre nadige herris oc konings befalling taxeret oc sett wor Froue kirckis jorde oc gaarde her ij Kiøbnehaffn for ett redeligt oc skieligg landgieldt, saa kiendis jeg meg ock alle mynne aruinge att haffue fangiit breff aff erlige oc fornemstige mendt her Søffren Andersen, wiicarius, oc Oluff Tiigeszen, borgere oc kirkeuere tiill wor Froue kirke, paa en jordt, gardt oc grundt, ligendis paa Nørregadde, westen paa gaaden oc synden for then gardt, som Rassmus Brigere wdii boer, ock norden nest hoss then gaardt, szom Powell Brigere wdii boer, ock strecker enden østen paa her Jens Jenszens haffue«, for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Pouell Hanszen, borgemester, oc Oluff Scrifuer, sammeledis borgemester. Giiffuit wdii Kiøbnehaffn anno domini mdxlviij.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

129.

1548.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Hanss Comin annammer i Leje af Universitetet »en jordt, gardt oc grundt, ligendis ij Kledeboderne, synden wt mett algaden, westen nest then gardt, Lauris Jacupssen paa hiernit ij boer, oc østen nest then gardt Christiern Skomager førre ij bodde«, for aarlig Afgift af 18 %. Vidner: Knud Kremere og Lauris Jacupssen. Giiffuit ij Kiøbnehaffn anno domini mdxlviij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

130.

2 Jan. 1549.

Lejebrev paa en Gaard i Kødmangergade.

Niels Hamer annammer i Leje af Universitetet »en jord, gord oc grund, ligindis i Kødmangergaden, norden nest Bertil Kødmangers oc synden nest Lauridz Gundersons gord, som Lauridz Hanssen, kødmanger, nu iboer«, for aarlig Afgift af $7\frac{1}{2}$ %. Vidner: Knud Kempe, raadmand, og Pouel Nielssen. Datum Haffnie altera die circumcisionis domini anno mdxl nono.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

131.

9 Jan. 1549.

Lejebrev paa en Gaard ved Stranden.

Pouel Nielssen annammer i Leje af Universitetet »en gard, ligindis vedt Strandhen, tuert offuer for Niels Pouelssens gord, østen nest Per Jenssen borgemesters gord oc vesten nest Claus Huidz sønners gord, som Dancker Pouelssen nu i boer«, for aarlig Afgift af $15\frac{1}{2}$ %. Vidner: Chresten Scrifuer oc Hans Komyn. Datum Haffnie 9 die januarij anno domini mdxl nono.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

132.

23 Jan. 1549.

Lejebrev paa en Gaard i Raadhusstræde.

Anne Thomesses, Thomes Bysuendz efterleffuerske, annammer i Leje af Universitetet »en jord, gord oc grund, ligendis i Raadhvsstrede, paa then østre side vdt till adelgaden, synden nest op til then gord, Jens Raffn othe, oc norden nest op till Jens Michelsens gord«, for aarlig Afgift af 5 %. Vidner: Hans Kompe oc Lauredz Jacobssen. Datum Haffnie 23 die januarij anno domini mdxl nono.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

133.

9 Feb. 1549.

Lejebrev paa en Gaard i S. Clemensstræde.

Suend Jenszen, Bager, annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger »twenne boder, ligendis her i Kiebnehaffn vdi sancti Clemends stræde, østen til adelgaden, norden nest optil the bode, Knud Persen Gyldenstierne køpte aff Gertrud Per Olszens, synden nest optil Vor Frue kirkes jord, som Gregoris Hanszen paa bode, vesten op till en andhen forskrefne Knud Perszens gord, hand køpte aff Jens Skreder«, for aarlig Afgift af 8 %. Vidner: Laurids Effuerszen, bryger, oc .... Matszen, bager. Datum Haffnie 9 die februarii anno domini mdxl nono.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

134.

10 Feb. 1549.

Skøde paa en Gaard i Skoboderne.

Kortt Matssen, født ij Køpnehaffn, sælger efter sine Forældres salige Afgang til Universitetet »en gaardt, ligendis ij Kiøpnehaffn ij Skoboderne, westen op til Rasmus Falster, skomager, oc østen tiill then gaardt, soin Symen Dugesuendt nu ij boer«. Vidner: Claus Først og Baltzer Bogefører. Schreffuedt ij Kiøpnehaffn then x februarij anno mdxlii.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

135.

14 Feb. 1549.

Lejebrev paa en Gaard paa Gammeltorv.

Lauritz Olssen annammer i Leje af Universitetet »en jord, gord oc grund, ligindis norden op til Gameltorri vdi forskrefne Købnehaffn, vesten nest then gord, som liger til sancti Nicolai kircke, østen then gord, Søffren Salmager i wäre haffuer, Marin Jørgens nu iboer, som er i syn lenge fraa gaden aff sønder oc i nor til Rasmus Baggers gord lxxiiij alne, vdj breden till gaden aff øster oc i vester viij alne, item gordzromet norden nest op til gadehusset vdj breden viij alne, oc er then gang, aff huilcken man gaar op i gorden mellom Per Skous oc Søffren Salmagers gord, iij [alne] oc eth quarter vdj brede, ther til met offuen for gangen er breden paa thet jordzmon, paa huilket brygerset bygt er, met gordtzromet aff øster fra Thomes Skinders gord oc tuert i vester til Oloff Hamers gord xxij alne, oc er same bryggers i sin lenge paa then vestre side vt medt forskrefne Oloff Hamers brygers xij alne. Item paa then ørre ende oppe vdj gorden til Rasmus Baggers gord aff vester oc i øster xxij alne, vedt then østre siide vdi gorden aff nor fraa Rasmus Baggers gord vd medt Thomes Skynders huss oc vdj synder til Per Skows baggers xvij alne« for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Søffrin Poske oc Oloff Hamer. Datum Haffnie 14 die februarij anno domini mdxl nono.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

136.

15 Feb. 1549.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Anne Peder Knudsens, hendes Sønner Per Pederssen og Pouel Pederssen og dennes Hustru Marine Søffrinsdotter og deres Arvinger annamme i Leje af Universitetet »en Vniuersitetens jord, gord oc grund, ligindis i forskrefne Kiøbnehaffn paa Nørregade, vesten op till adelgaden, synden nest op till then gord, Pouel Bryger nu vtj boer,

oc norden nest then gord, salig Søffrin Nielssen i bode, som er i syn lenge aff øster fraa adelgaden oc i vester til her Jens Jonssens haffue halffsiwendesindstiwe halffanden alne j quartir och ij fingers brett, oc vdi brede till adelgaden aff synder oc vdj førthen alne oc tre fingers brett, mitt vdj gorden xviiiij alne oc tre fingers brett, nederst vdj haffuen sytten alne eth fingers brett mindre», for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Hans Folumersen og Oluff Simonsson. Datum Haffnie 15 die februarii anno domini mdxl nono.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

137.

26 Marts 1549.

Lejebrev paa en Bod ved Nørreport.

Jep Pedersen annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger en boo, ligendes vesten Nørreport i forskrefne Købnehaffn vd mod byss Vold, østen nest Pouel Brygers boder, oc liger samme bo i then gord, myn moder, nu salig met Gud, tilforne ibode, oc er samme boo i syn brede aff øster oc i vester vdt mod byss Vold vij alne, oc breden paa then syndre endhe strecker seg ind paa thet huslenge, som staar inde i gorden oc slipper thære oc er vj alne brett aff øster oc i vester, lengen paa samme bodt oc jord aff før oc i sønder er xxj alne oc eth quarter: for aarlig Afgift af 2 %. Vidner: Mickel Bryger oc Per Smedt. Datum Haffnie 26 die martij anno domini mdxl nono.

De 2 første Segl fattes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

138.

3 Maj 1549.

Vedtægt om fremmed øl.

Anno 1549 den tredie dag maij bleff thenne skich om tyst øll oc andett fremeth øll sambtycht aff konninglige Maiestatt.

Er nu epther Kong. Mats. bewilling sambtycht, at xij borgere, som holde almyndelige herbergere her wdj Kiepnehaffn, paa thet at the thess willigere skulle være met gode staldtrom at holde huer epther syn formuge, oc huer aff them skulle henge tegen wdt epther gammel wyss. The mwe nu holle tyst øll fallt oc andet fremet øll, som her efter følger, ij tønder oc potter, oc ingen anden, oc selge samme øll inden huss oc wden huss, fuldt maade oc gott øll, som købet settes aff borgemester, raadt oc kongens foget, som tiden er till. Sammeledes mue thesse forskrefne xij mendt oc saa selge gode mendt tyst øll wdj tonne tall och haffue fire alb. for theres wimage offuer tre march.

Rostocks øll er nu satt tønnen iij marck oc potten v d. Sundest øll er sat tønnen iij marck oc potten j alb. En godh potte Pryszing j sk. Pott Hamborger øll x d. Potte Israels øll ij alb. Barst øll, tønnen ij marck oc ij s. oc potten j alb. Kackebille skal sættes epther leyglighedh, naar hun hidh kommer, x d. Pott Emstøl x d. Brunsvigs momæ, potten ij alb. Och hvis andet slags fremmet øll, hidt kommer, at sættes epther leyglighedt.

Huo, som fører tyst øll hidt till staden, som ycke er aff forskrefne herbergeer, handt skall lade wraget och opschibet oc leggett ij kellere oc selge forskrefne herbergeer oc ingen anden, vden sønderlig forløff.

Huo her emodt giøre, bøde første gang x marck till kongen oc staden, anden gang xx marck, tredie gang xxx marck; findis och nogen her offuer wlydig at være, tha skall hand straffis som thend, syn here oc koning whørsom findis.

Item skall forordineres fire borgere, som skulle prøve och smage allt thet tyst øll, hidt kommer, thett, her got er, at bliffue oc thet, som wragis, skal bliffue ij skibet oc udtføres igien.

Item skulle the samme iij borgere haffue for theris wimage, som tyst ølet smager eller wrager, iij alb. for lesten.

Findis ocsaa at wragerne szee egennom fingre met nogen for wildt skyldt oc theres brøst saa findes, bøde tiill kongen oc staden huer gang x marck, och skulle the sætte theris mercke paa huer tønne, som her opskibes och kiendes for gott øll.

Huo, som findes at forplompe tyst øll oc wragerne kunne kiendet, eller andre erlige borgere ther til tagne, bøde huer gang x marck tiill konningen och staden.

Thenne skick haffuer K. Mats. beuilget.

Johan Friis.

Bleff thenne forskrefne skick lest for thendt menige mandt thendt 3 dag maij aar 49 vt supra bode paa Raadhuset oc paa Tingett.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark.

139.   3 Maj ell. 14 Sept. 1549.

Lejebrev paa en Gaard i Højbrostræde.

Mester Hans Bentzsche eller Mester Hans af Jernhytten, hans Hustru og Arvinger annamme i Leje »en sancti Nicolaj kirkes jordt och grwnd wdj allis woris liiffs tiid, then ene efther then anden, som før laa tijl sancti Brandani altere, aff erlige, velfornumstige mendt Jesper Oluffsen, raadmand her wdj Kiøpnehaffn, och Niels

Lestemacker, borger j sammestædz, oc met menige sognemendtz fulbordt, velie oc sambtøcke, liggendis paa dett vestre hyrne wdj Høygebrostræde, væsten veed algaden, synden nest thet hws, som Hermand Struchmand tilhører oc nu sielfuer wdj boer, huilcke forskrefne jordt er wdj syn rette lengdh aff sønder oc ij nor langs vdmedt Høygebrostræde føretwyge siælandsche alne trij corttyr iij fingers brett, breden paa den sønder ende emodt Høygebro aff øster oc ij vester er halff fiortende sielandske alne ett fingers brett, breden paa then nørre ende vdmedt Hermyn Struchmandts gaard er tywge oc iij sielandske alne«, for aarlig Afgift af 24 %. Vidner: Hermyn Veyer og Jepp Matzon. Giffuit och schreffuit Hellikorsses dag aar twsinde femhundrede føretyuuge paa niende.

Afskrift i Geh. Ark.

140.

21 Maj 1549.

Lejebrev paa en Gaard i Skomagerboderne.

Jep Anderssen annammer i Leje af Universitetet »en jord, gord oc grund, ligendis i Scomagerboene, vesten nest Kield Scomagers gord oc østen nest Per Judes gord, som jeg nu selff i boer«, for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Niels Jacobssen og Anders Liiske. Datum Haffniæ 21 die maij anno domini mdxl nono.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark.

141.

22 Maj 1549.

Lejebrev paa en Gaard i Vandmøllestræde.

Hans Brondby annammer i Leje af Universitetet »j jord, gord oc grund, ligendis i Vandmøllestræde paa hynret, østen op till her Oghe Bradis gord oc norden vedt then gordt, mester Adam otthe«, for en aarlig Afgift af 8 %. Vidner: Anders Hallager, fordom borgemester, oc Niels Jacobssen. Datum Haffniæ 22 die maij anno domini mdxl nono.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark.

142.

29 Maj 1549.

Vedtægt om de Husarme.

Anno 1549 wor herres hemelfarts aften bleff sambtycht aff borgemestere oc raadt, neruerendes forstander ij hospithalet met prior oc kongens foget, om syuge oc hussarme, som her epther følger.

Først om hussarme bleff saa beslut, at iij achte dannemendt aff huer sogenn, som wor wdj wor Frue sogen: Oluff Jacopsen, møller, Morthen Grydestøber, mester Lauris Matssen, Christiern

Schriffuer. Wdj then Helligandz sogen: Oluff Christiernssen, Jep Anderssen, Hans Komyn, Suendt Jenssen. Wdj sanctj Nicolaj sogen: Lauris Effuertssen, Jep Matssen, Henrick Abbell, Henrick Struckmandt, huilke alle forskrefne xij dannemendt welwillige wedtoge aff borgemestere oc raadts begiering at wäre the hussarmes besorger oc met theris helligens edt wedtoge att wille verge thenn, som the wilde værit bekiednt for Gudt.

Bleff oc saa samptycht, at the xij mendt skulle delis tiill att gaa met the arme theris taffle y wor Frue kyrcke om othensdagen. Først aff wor Frue sogen aff forordineret mendt iiiij maaneth, szaa aff thend Helligandz sogen aff forordineret mendt iiiij maaueh oc siden framdelis wdj sancti Nicolaj sogen ligerwiiss.

Sameledes aff the same xij mendt ocsa at delis till the hussarmes taffle y alle kyrckerne om sondagen oc andre tider epther sedtwane, oc thesse forskrefne taffle pendinge skulle wäre alleneste tiill the hussarme.

Item ephtertj at Kong. Mat. wor aller kieriste naadigste herre will ocsaa haffue the arme theris taffle att gaa paa slottet, saa bleff thet beslutt, oc sønderlig nar Kong. Mat. eller nogen gode herrer er ther, att en aff forstanderne skulle gaa ther paa slottet met hospitalens taffle oc en aff the hussarmes tillywnsmendt skulle gaa met the hussarmes taffle, oc hues saa giffuis tiill the arme, thet deles halffdelen tiill hospitalet oc anden halffdelen till the hussarme.

Aff the forskrefne xij dannemendt for the huusarme bleff samptycht mester Lauritz Matsen aff wor Frue sogen, Oluff Christiernsen aff then Helligandz sogen oc Lauritz Effuertssen aff sanctj Nicolaj sogen at wpbære huess the hussarme giffues enthen penninge, korn, fettallie eller jordegodts oc dele igen, huor nøtterfteligen er, epther alle forskrefne xij danemendz samptycke.

Bleff ocsa samptycht, at thersom nogen ij Hospitalet liggendes bleffue saa till sindz, wilde wdt igen, paa thet at hand kunde komme ij deling met the hussarme, tha skall thet hanum ycke till stædes, men wige her aff staden.

Nar ocsaa nogen stædt eller seng-bliffuer ledig ij Høspitalet, tha skulle forskrefne xij mendt for the hussarme met sognepresten wdj then sogen oc forstanderne oc theres epterkomere haffue macht at offuerweyge, huilken aff the hussarme mest fornøden er ther ij stæden at indlegge.

Schulle ocsaa forskrefne xij mendt for the hussarme haffue en flitig opseende, att føre menniske oc tryglere oc føre kerlinger oc

føre wnge folch, som gaae wdtaff en wane oc lære thenum tiill at betle, ycke her trygler y staden; huor som findis, att giffuit borge-mestere oc raadt eller kongens foget tilkiende, oc ther fore er thet nytteligt, at the husarme theris naffn beschriftis alle y eth register, som skulle vpbere Guds almosse, oc end sønderligen eth register paa the andre aff staaderne, kierlinger, arme, siuge, som skulle gaa omkringh oc thage Guds almesse.

Item er oc sambtycht two fogeder aff staaderne, som skulle tillkesses aff forskrefne xij mendt, huilke som kunde atware thenum, om nogle findes, som ycke bør at gaa omkringh oc wpbare Guds almesse, oc huor saa findes, tha skall thend strax mett spott forwiisses aff staden till thet stædt ij by eller herrit, som thend hiemme hørde, epther Kon. Mat. recessis ludelsze.

Danske Samlinger i Geh. Ark. Nr. 72 b.

143.

31 Maj 1549.

Lejebrev paa en Gaard i Skomagerboderne.

Jep Anderssen annammer i Leje af Universitetet »en jord, gord oc grund, ligendis i Scomagerboerne, vesten nest Kield Scomagers gord oc østen nest Per Judes gord, som ieg nu selff iboer«, for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Niels Jacobssen og Anders Lüiske. Datum Hafnie 31 die maij anno domini mdxl nono.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

144.

3 Juni 1549.

Lejebrev paa en Gaard i S. Pedersstræde.

Mester Hans Gaas annaminer i Leje af Universitetet »en gard och grund, ligendis i sancti Pedersstræde, synden vdt medt gaden, som er i syn lenge vd till gaden en oc ferretiwe Selандz alne, vesten Helligtrekongers alters residentz, som Knud Heyes moder nu i boer, østen nest sancti Christophori alters residentz, som Niels Buck nu i boer«, for aarlig Afgift af 7 %. Vidner: Per Scrifuer i Suinborg oc Anders Lyske, borger i Købnehaffn. Datum Hafnie 3 die junij anno 1549.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

145.

28 Juni 1549.

Lejebrev paa en Gaard i Vandmøllestræde.

Jens Michelssen annaminer i Leje af Universitetet »en jordt, gardt och grundt, liggendis wdj Wannmøllestrredit, østen wdmett algaden, sønden nest wor Froue kirckis bodder, Thomes Bisuend ij

bodde, och norden nest sancti Ericks kongs altaris gardt, Per Judhe ij bodde», for aarlig Afgift af 8 $\frac{1}{2}$. Vidner: Semin(!) Bygh og Hanss Nielssen. Giffuet ij Kiøpnehaffn fredagen nest efther sancti Johannis dag anno domini mdxlix.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

146.

22 Juli 1549.

Skøde paa en Gaard i Skoboderne.

Skøde fra Michell Michelsen i Liunge, hans Hustru Apolonie og Vrsula Michelsdatter til Hans Sandersen paa deres Ret til »thendt voris federne oc møderne gardt, liggendis her ij Kiøbnehaffn ij Skoboderne ij Heligesthus sogen, som forskrefne Hans Sandersen selfue ij boer, norden nest optiill Andris Skottis boliig oc sønden nest vptill Lauritz Jacobsens gardtt« osv. Vidner: Walter Symensen, Hans Komyn og Christoffer Ibsen, skomager. Screffuit oc giffuit ij Kiøbnehaffn sancte Marie Magdalene dag aar mdxlix.

Seglene flettes. Orig. blandt Danske Selskabs Membraner.

147.

9 Jan. 1550.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Jacob Hansen annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger »en vor Frwe kirckes bocdt, som ieg nu sielfuer vtj boer, liggendes paa Nørregade tuert offuer fra vor Frwe kircke, vesten til adelgaden oc nest sønden till then gaardt, som Pouil Bager nu vti boer, oc norden till then gaardt, Jens Broleger vtj boer, met hus, bygning oc gaardzrom, vtj lenge oc brede, oc er neder som then nu bygdt, indhegnit oc forfundet er, och frij indgang till brønden vtj adelgaarden, efter thet gamble breffs lywdelse», for aarlig Afgift af 6 $\frac{1}{2}$. Vidner: Jens Broleger og Oluff Kiempe.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

148.

16 Jan. 1550.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Oluff Tygessen annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetis gaardt oc grundt, som jeg nu sielfuer vtj boer, liggendis paa Nørregade vesten till adelgaden, nest norden op till then gaardt, Niels Kock vtj boer, oc synden op till Per Kockis gaardt, mett trenne boder« for aarlig Afgift af 18 $\frac{1}{2}$. Vidner: Niels Claussen og Peder Smedt. Giffuitt vtj Kiøpinghaffnn torsdagen nest for S. Antonii dag aar mdl.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

149.

13 Junii 1551.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Walther Symenssen annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetens gordt och grund, som jeg nu selff wtj boer, liggendis her wtj Kiøbenhaffn wtj Klædeboderne, østhen then gordt, Lauritz Toffelmager nu vtj boer, oc westen op til Matz Tolders gordt och norden nest op til aelgadhen«, for en aarlig Afgift af 7 %. Anders Hallager og Hans Kumiin. Giffuit wtj Kiøbenhaffn 13 junij anno domini mdlj.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

150.

7 Dec. 1551.

Lejebrev paa en Gaard i Vandmøllestræde.

Jacob Laurissen annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger »en samme wor Frue kirckes gordt och grundt, som jegh nu selffuer wdj boer, liggendis her i Kiøpnehaffn i Wandmøllestedeth øesthen wdmeth aelgaden, synden nest op till then gordt, Boil Michelsdaatter i boer, och norden op till the bodher, som Jens Krutze i were haffuer«, for aarlig Afgift af 5 %. Vidner: Mesther Lauritz Bøsse-støber, raadmand, og Peder Skou. Datum Haffnie 7 decembris anno domini mdlj.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

151.

8 Dec. 1551.

Lejebrev paa en Gaard i Vandmøllestræde.

Boild Michelsdotther annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger »en samme wor Frue kirkes gordt och grundt, som jeg nu selffuer wdi boer, liggedes her i Kiøpnehaffn i Wandmøllestedet østen vd met algaden, synden the boder, som Sander Skotte er forsuar till, oc norden nest op til Jacob Lauritzens gordt«, for aarlig Afgift af 5 %. Vidner: Niels Tommesen og Hans Hersk, minne formyndere och metborgere. Datum Haffnie 8 decembris anno domini mdlj.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

152.

17 Dec. 1551.

Lejebrev paa en Gaard mellem Stranden og Læderstræde.

Roidker Kempe annammer i Leje af Universitetet »een samme Vniuersitetens gordh och grundt, som jeg selffuer wdj boer, liggendis her wdj Kiøpenhaffn wd met Stranden, østen langs op till theth strede, som Niels Tommessens wdj boer, och westen then gordt,

som Lavritz Hanssen nu besidder, huelken gordt ther strecker sig fraa Strandgaden och indtill Lederstredet vdj lengden«, for aarlig Afgift af 15 %. Vidner: Anders Godtske, raadmandt, och Niels Tommesen. Datum Haffnie 1551, 17 decembris.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

153.

10 Jan. 1552.

Lejebrev paa en Gaard paa Vestergade.

Hans Rosborgh annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetz gaard oc grundt, liggendis her wdj Kiøpnehaffn paa Westregade, som Jeppe Smedt nu wdj boer, østen Peder Tykesens gordth och westen Simen Judes gordt«, for en aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Morthen Grydestøffuer og Christoffer Platener. Datum Haffnie 10 die januarij anno domini mdlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

154.

27 Jan. 1552.

Lejebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Marine Greersses annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetz gordt oc grundt, liggendis her wdj Kiøpnehaffn paa Nørregadhe, som Jens Skomager nu wdj boer, østen vdmel aelgaden, norden then gardt, Jep Brygger nu wdj boer, synden op till thend sudueste røsth til wor Frwe kirkegordt«, for en aarlig Afgift af 9 %. Vidner: hendes Husbonde Didrick Hanssen, Dr. Christiern Torkilssen og Mester Hans Lange, Borger. Datum Haffnie 27 januarij anno domini mdlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

155.

23 Feb. 1552.

Lejebrev paa en Gaard østen for Vor Frue Skole.

Dorethe Søffrensdaatter annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetz gordt och grundt, som jeg nu selffluer wdj boer, liggendis her ij Kiøpnehaffn, østen wor Frue Schole, norden vdmelt aelgaden, østen nest op till then gord, som Niels Skredere nw wdj boer, och westen then gordt, Lauritz Rimsnider nw bessider«, for aarlig Afgift af 6 %. Vidner: Peder Jørgenssen og Danckuor Pouelsen. Datum Haffniae 23 februarij 1552.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

156.

23 Feb. 1552.

Pantebrev paa en Gaard paa Nørregade.

Hans Berneckow till Eldinge og Hustru Mette Oxe annamme i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetz gordt och grundt, liggendis her wdj Kiøpnehaffn paa Nørregade, østen vdmeth aelgaden, norden nest Collegii hause och synden nest optill thett Skinde strede«, for en aarlig Afgift af 8 %. Vidner: Niels Clausen og Anders Bryggere. Datum Haffnie 23 februarij anno mdlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

157.

25 Marts 1552.

Lejebrev paa en Gaard i Badstuestræde.

Chrestiern Tørckelssen, doctor wdj Kiøpnehaffns Vniuersiteth, annammer i Leje af Universitetet »en samme Vniuersitetens gaardt oc grundt, liggendis her wdj Kiøpnehaffn wdj Badstuestredet, østen vdmeth aelgadhen och kalles Strandbadstuen, som Temme Badstuemandt nu wdj boer, norden Hans Bryggers gordt och synden thend gordt, som Niels Jenssen nu wdj boer«, for aarlig Afgift af 8 %. Vidner: Dr. Johannes Machabeus og Dr. Albertus Knoppert. Schreuit wdj Kiøpnehaffn ipso die annunciationis Marie anno domini mdlij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727. Sammesteds Lejebrev af samme Dag paa en anden Gaard i Badstuestræde, vesten ud med Algaden, sønden op til den Gaard, Peder Syndergade ibor, og norden op til den Gaard, Mads Lampe har i Værge og Knud Mogensen ibor, for aarlig Afgift af 3 %.

158.

1 Avg. 1552.

Lejebrev paa 2 Boder ved Gammeltorv i Lille S. Clemensstræde.

Rasmus Nielsen annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger »en jordt oc grundt, som tuenne buoder paa bygde ere, som ieg selffue paboyer, liggendis her vdj forskrefne Kiøbnehaffn vesten Gamble Torg i thet lille sancti Clementzstrede, vesten nest op till thet sthenhus, som Claus Kleynsmedt nu ij boer, østen nest Lauritz Jensens gaardt aff Ramløse«, i sin, sin Hustru Eline Oluffsdatters og deres Arvingers Livstid for aarlig Afgift af 3 %. Vidner: hans kære Svoger Claus Kleynsmedt og Mattis Scrifuer. Screffuit oc gifftuit ij Kiøbnehaffn sancti Peders dag ad vincula anno domini mdlij.

Seglene fattes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

6*

159.

2 Nov. 1552.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Jacob. Brochenhus tiill Nackebølle og Fru Szusanne Bølles-datter annamme i Leje af Universitetet »en samme Wniuersitetens jordtt, gordtt och grundtt, som nw ligger tiill Doctor Christierns Torchilssens vicaridom, lesemesther wdj forskrefne Wniuersitett, wttj Schoboerne, norden vdmett allgadhen och østen thendtt gordtt, som Anders Raffnsøn nw vttj boer, och westen Oluff Schrifffuers borghemesthers gordtt, som Peder Schrifffuer nw vttj boer«, for aarlig Afgift af 14 %. Vidner: Mesther Hans Lauritzen, canick vdj Roskylldhe, och her Søffren Andersson, vicar vttj Kiøbenhaffn. Datum Olborighus onssdaugen nest epther alle helligens daug annaa(!) domini tusinde fem hundritt halftredesinstøffue oc thu.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

160.

30 Nov. 1552.

Skøde paa en Gaard i Kødmagergade.

Jørgen Brade til Woldseø (Waløsze) skøder til ærlig og welb. Mand Peder Oxe til Gisselfeldt »en inyn gaard, liggendes wdy Køffwenhaffn wdy Kødmagheregaden, nest op till thet stredhe, som gaar til Helligestus, thwertt y mod frue Ydhes portt paa then enne sidhe op till samme gaard y samme stredhe och saa longtt op y gennom til frue Anna her Jehan Wrnes bodher tager, och paa then anden sidhe liggendes op till Wp Baggers gaard wd till gadhen«. Vidner: Pouell Hanssen, Oluff Skrifffuer og Per Skrifffuer, Borgmestre. Datum Mallmøe sancte Andriise apostoli dag anno domini mdlij.

Det første Segl flettes. Jørgen Brades egenhændige Underskrift findes paa Brevet. Orig. paa Perg. i Geh. Ark. Sammesteds Peder Oxes Overdragelsesbrev paa samme Gaard til sin Broder Eskil Oxe til Løgismose, dateret mandagen nest epther vor Frue dag visitationis anno etc. mdlij.

161.

2 Feb. 1553.

Skøde paa en Gaard i Klosterstræde.

Gabriel Pedersen, skräder, skøder til Hr. Lauritz Nielsen, Sognepræst til Tornby Kirke paa Amagelandt, sin Gaard »liggendis her y Kiønehaffn y thendt Heligandtz sogen y Closterstræde paa thendt vestre side till adellgaden, sønden nest op till Oluff Michelssen skredderis gaardt oc norden nest op till Birgitte Morthen Hadelers gaardt«. Vidner: Peder Jensen, Jens Mortensen og Jørgen Bager.

Screffuit oc gifuit ij Kiøbnehaffn jomfrue Marie dag purificationis aar etc. mdliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 717. Sammestede Tingavidne om samme Skede, dateret Mandagen efter Pauli conversio 1555.

162.

3 Feb. 1553.

Lejebrev paa en Gaard ved Nørreport.

Lauritz Pedersen annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger en samme wor Frue kirckes gordt och grundt, som jegh nu selff wdj boer, liggendes her wdj Kiøpnehaffn westen Nørreporh vdmel Wolden, østen den boligh, som Augustinus Bossen wdj boer, och westen Jacop Klockers gordt osv., for aarlig Afgift af $3\frac{1}{2}$ ℥. Vidner: Niels Bagere, Lauritz Pilegordt og Hans Folmersen. Haffniæ 3 die februarii anno domini 1553.

Det første Segl. flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

163.

24 Feb. 1553.

Lejebrev paa en Gaard paa Vestergade.

Lauritz Matzen, Kon. Maitz. bøssestøber, og hans Hustru Gøye Jensdotter annamme i Leje af Universitetet en samme Vniuersitetes jordt, gordt och grundt, liggendis her i Kiøpnehaffn paa Westregade, synden vdmel aellgaden, westen then gordt, som Niels Perssen, snicker, wdj boer och østen priors gordt aff Anderskou. Vidner: her Søffren Anderssen, vicarius, och Rasmus Nielssen, radmandt. Skreffuit i Kiøpnehaffn sancti Mathie apostoli dagh anno domini mdliij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

164.

13—18 Marts 1553.

Lejebrev paa en Gaard i Klosterstræde.

Peder Michelsen og hans Hustru Sitze Siuersdøter annamme i Leje af Universitetet en forskrefne Vniuersitetis jordt, gaardt och grundt, som jeg nu selff wdj boer, liggendis her wdj Kiøpnehaffn wdj Klosterstredet, østen vdmel aelgaden, synden Lauritz Brodersens gordt och norden then gordt, Rasmus Guldsmedt nu wdj boer, for aarlig Afgift af 11 ℥. Vidner: Oluff Christiernssen og Lauritz Broderssen. Haffniæ die Lucie(?) post dominicam letare anno 1553.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

165.

16 Marts 1553.

Lejebrev paa en Guard i Vandmøllestræde.

Jacop Lauritzen annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger en forskrefne wor Frue kierkes gordt och grundt, liggedes her i Kiøpnehaffn i Wandtmøllestedet østen vdmel aelgaden, synden nest op till the boder, som Sander Skotte i were haffuer paa sin hustrues børns wegne, och norden nest optil min gordt, som jeg nu self vdi boer, vdi huilken gordt Boild Matz Bryggers tilforn wdj bode och [jeg] effther hindes død haffuer kiøft aff hindes arffuinge», for aarlig Afgift af 5 %. Vidner: Christiern Schrifuer och Søren Paaske.
 Datum Hafnje 16 martij anno domini indliij.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

166.

19 Marts 1553.

Lejebrev paa en Gaard mellem Stranden og Læderstræde. Jfr. III. Nr. 35.

En Mand, hvis Navn er afrevet, men som maa være Arild Hake, annammer i Leje af Hr. Bertill Pedersen, Vicarius til S. Christoffers Alter, en Jord og Grund, som Margrete Rølings paabor, i S. Nikolaj Sogn ved Stranden østen nest Niels Stamps gaardt, som nu Anne Niels Stamps ij boer, oc vesten nest Per Dringelbergs gaardt, som nu Anders Knudsen ij boer, hvilcken gaardz oc grundz rette lengde strecker seg aff sønder oc ij nor fra thet stræde, som løbber langs met Stranden, oc indtill Læerstrædit, bredden vdt met adelgaden ved Strandens aff øster oc i vester er halffanden oc tiuge sielindske alne oc tuo fingersbrit, breidden aff øster oc i vester y Lærstrædit er tiuge sielindske alne oc ith findersbret(!), for aarlig Afgift af 12 %. Vidner: myn kiere broder erliig mandt Jesper Brochman, erchidegen ij Aarhus, oc Lauritz Mulie, raadtmandt. Screffuit oc giffuit ij Købnehaffn sondagen passionis aar mdiij.

Seglene flettes. Meget mutileret Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

167.

9 April 1554.

Kgl. Tilladelse for Penther Neruinger til at overdrage en Gaard ved det danske Kompagni (I. Nr. 275) til Niels Juel og Christiern Munk.

Wij Christian osv. giøre alle witterligt, ath os elskelige Niels Juell till Astrup, wor mandh och thienner, haffuer bereth for oss, huorledis atth oss elskelige Chriistiern Munck, wor mandh och thienner, och handt haffue wdlagtt en sum daller fore Penther Neruinger, sadellmager, och ephertij handh icke kunde affstedtt komme atth betalle thenum samme sum daller, haffuer handtt opladith till for-

skrefne Niels Juell och Chriistiern Munck thett liiffsbreff, som for-skrefne Penther Sadellmager och hans hustru haffue aff oss paa en gaardtt wdj wor stadt Kiøpnehaffn. Hvilket stadsfæstes. Kollinghus mandagen nesth epther søndagen misericordia aar mdliij wnder wortt siigneth.

Seglet flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

168.

10 Okt. 1554.

Beretning til Kongen om Slotsbygningen og deslige.

Stormegtiige høgborne furste, alder kieriiste naadige herre och koning, giiffuer ieg etthers naade gandske ydmyglichen tiikende, att wdj neste forledne dage bleff meg y sandheds tiill widindis, huorledis att for Landtzkrune bleff nogedt salthedt øzekiødt och gresøxne wdskiibedt paa nogle skuder, actede ther medt adt Tydklandt, och fortij ieg icke haffde hørt thett forbud att werre wpgiiffuedt, som Etthers naade tiilforne haffuer ladett wdgaa mett etthers naades Kong. Matts. brefse om huning, gresøxne och salthet kiødt, tha lodt jeg strax en aff etthers naades jacter løbe thiidt for Landtzkrune att tage saadant forbudett godtz och førre thett hiid paa en rett, och dog befallede jeg mitt budt paa jacten først att forespørge seg hos tholleren, om handt haffde etthers naades bref eller befalling thet att wdstede, huilckedt hand icke haffde, och dog alliguel haffde hand giiffuedt thennum loff att førre thet wdt och thagedt ther aff tholdt, for huer oxe xx β, for huer tønue salthedt øzekiødt xx β och giiffued thennum ther paa siitt tholdbreff, saa epther att samme jact kom hiidt tiilbage mett ix gresøxne oc iij lester salthet oxe kiødt och kiøpmendene ther hos, som thet haffde wdskiibedt, tha lodt ieg strax borgemesthere och raadt her y byen komme tiill meg och raadsloug mett thennum, tha kom wij saa offuer ens, att epther thij tholleren haffuer giiffuedt kiøpmendene loff saadant godtz att wdskiibe och tagedt aff thennum tholdt for samme godtz, tha maatte thennum forløffuis att segle mett skuderne och hues andett godtz, the haffde inde, och att ieg schulle annamme baade øxne och kiødett, thij thet er besynderliig the parther, etthers Kong. Matts. forbud om lydendes er, huilcked ieg paa Etthers naades wegne anammet haffuer paa rette och kiøpmendene erre tiilfundne att tiiltalle thollerens fore theres skade, eptherthij att the haffue hans bref, huilckett ieg ey andett thorde endt schriiffue etthers Kong. Matt. tiill om samme leyghedt och ydmyglichen er begierindes Etthers Kong. Matts. welge

att wiide, huorledes ieg ydermerre schall skicke meg mett samme sag epther etthers naades welge.

Allernaadigste herre, eptherthij att ieg tiilforne haffuer fangett etthers Kong. Matts. schriiffuse, att etthers naade well haffue thett sper affbrudett offuer Jomfrwammeritt och offuer Cappelen fran thet ny husz, som nw er wpsatt, och indtiill thendt ny kiöckengaffuell, och att etthers naade agter samme bygning att forheye och anderledes att forthage end som tiilforne, huor tiill thet well behoff giøres att bestelle y thiide, huor mandt thes tiil behoff kandt bekomme mursten och kalck y foraadt thett meste mueliggert er, thij att her er nu gandske ringe mursten tiill offuers aff aldt thendt mogle, ieg haffde y foraadt och anderstedtz ladett hente hijdt, thesliigeste seluff ladett brende y aar, thersom att Etthers Kong. Matt. weszelig well, att samme bygning schall gaae for seg, tha haffuer jeg paa Etthers Naades egen gode tycke och welbehage ladett wptegne ett regiister, som ieg sender Etthers Naade her indelugtt, om mursten och kalck, om Etthers Kong. Matt. well thett saaledes eller anderledes bestellett haffue, och ieg gandske ydmygeligen er begierindes Etthers Kong. Matt. schrefftligem andsuar tiilbage mett thet første och breffue tiill thennum, som thet bestelle schall, paa thett att huer kunde wiide seg ther epther att rette och wdj gott foraadt lade age wedt tiill Teglgarden och lade graffue leer och bestille ther tiill andett, hues mandt nøtorfteligen behøffuer tiill saadant arbeyd och att thedt drifnuendes kunde gaae for seg paa foraariidt, saa att Etthers Kong. Matt. weste at bekomme wesselig saa møgen mursten och kalck, att mand paa someren, nar som att mand alderbedst haffde samme bygning forhand, icke tha schulle fattes enthen mursten eller kalck. Jeg well for min anpart paa Etthers Naades wegne bestelle myn Teglgaaardz wercke wforsømeligen, ther som att ieg hellers maa beholde Teglgården wdj tiilkomedes sommer. Ydermere werdes Etthers Kong. Matts. att wiide, ther her er nogle aff Etthers Naades hoffsinder mett therres folck och wedt lxxx heste haffuer werrett her syden y somer, the kom huer mett Etthers Naades Kong. Matts. schriiffuse att vnderholde thennum; ther som att Etthers Kong. Matt. well haffue thennum liggedes her y winther offuer, tha well ther møgett hø, haffre och strølse forspiises tiill thennum, och ieg saae gierne, thett Etther Naade mett Etthers Matts. folck gandske hoffsinder wiilde kome hijdt paa foraaritt och att ieg tha kunde haffue nogett gott foraadt paa hø, haffre och strølse til Etthers Kong. Matt. och hoffsindernis heste, att meg icke schulle for møgett snartt fattes och

ey werre att bekomme y saadan suack foderthidt, som her er y landett, om Etthers Naade wiilde ther for werdes tiill at lade giiffue meg ett schreffstlig suar, huor epther ieg meg rette schall, om samme hoffsinder schall blifue her eller och ey. Aldernaadigste her, nest min welige thro thienistes forplegting well ieg nu och altiid haffue Etthers Kong. Matt. thend almectigste Gud befalladt. Schreffuet paa Etthers Naades slott Kiøpenhaffn anden onsdag epther sanctj Dionisi dag 1554. Etthers Naades Kong. Matts. ydmyge plectige troe tiinnerre
Peder Godske.

Orig. paa Papir i Geh. Ark.

169.

7 Dec. 1554.

Lejebrev paa en Gaard i S. Pedersstræde.

Dr. Christiern Morsing, Professor, annammer i Leje af Universitetet •en Vniuersitetens jordt, gordt oc grundt, liggendis wdtj sancti Peders stræde, norden op till aelgaden, westen op till een wor Froe kirckis bodt, som Jens Michelssen, tømbermandt, nu wtj boer, østen op till thet lille stred, som mandt kaller her Hans(!) Jonssens stræde, oc synden op till thet lille stræde, som løber op fran S. Peders kircketorn», for aarlig Afgift af 12 %. Giffuit oc schreffuit ij Kiøbenhaffn thend 7 dagh decembris anno domini 1554.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

170.

6 Juni 1555.

Lejebrev paa 2 Boder i lille Færgestræde.

Matz Lampe og Hustru Marine Nielsdatter annamme i Leje af Vor Frue Kirkeværger •two wor Froe kirckis boder, liggendes wtij thet lille Fergestræde, synden nest thet hus, som fru Ernegaardt nu ij hende haffuer, oc østen nest thend gaardt, som Lauridz Matsen nu y hende haffuer, som ere y theris rette lengde aff synder oc y ør paa thendt westre siide wdt till samme stræde een oc tiuge alne, item lengden paa thendt østre ende inde y gaarden er oc een oc tiuge alne, breden paa thendt syndre ende er meth gaardsrummitt nij alner oc eett quarter, breden paa thendt ørre endne er halff siuende alne oc eett halfft quarteer wden tagdruffit, fortij att ther er indhet gaardzrum till thendt eene boedt», for aarlig Afgift af 3 %. Vidner: Hans Wale og Henrick Feldten. Giffuit oc schreffuit y Kiøbenhaffn thendt vj junij anno domini mdlv.

3 Segl. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

Dom over nogle fremmede Kræmmeres ulovlige Udsalg.

Anno mdlv thend løffuerdag nest efter sanctæ Luciæ uirginis dag wore borgemestere och raadt i Kiøbenhaffn for Kiøbenhaffns slot paa Toldboden kallitt, thisligeste nogre fremmede kremmere, som haffde klagitt offuer stadsens kemnere for nogit pant, som hand haffde tagitt fran thennom, for the icke wille vdgiffue theris rettighedt, huilcket kremmerne meenthe med wrette, och wor ther thillstede paa Kong. Maitts. vegne erlige och welbyurdige mendt Peder Gotsche, Kong. Maietz. embitzmand thill Kiøbenhaffns slott och Krogen, och Jens Vlfstandt, Kong. Maietz. marschalck, som wore beschicke aff Kong. Maiett. at forhøre samme sagh effter forgemelte kremeris klage for Kong. Maitt. for forskrefne theris frantagitt pant. Och som samme kremmere beklagitt thennom, att the icke haffde andet wist, end the motte staa her i staden att sellge theris kram Kongl. Maiett., Hans Naadis dronningh, adelen her vthj riget, borgere, bønder och alle, ehuo som kiøbe willde vthj støcker, halffue støcker, ladt och quinthijn, och meenthe thennom ther medt inthet att haffue sig forbrott, ithet the haffde vdgiffuit forskrefne stadtz kemnere theris pund peber nogre vgger siden vthi forledne herredage. Ther thill suarede borgemestere och raadt, att som stadtzens kemnere war kommen thill thennom och beklagitt sigh, at benefnde kremmere icke wille vdgiffue theris peber effter gammiell wijsz, thisligeste att the solde vthj ladt och quintin indenbyes follch och vden, huo ther kiøbe wilde, emod priuilegierne, tha haffde borgemestere och raadt befalitt stadtz kemnere, att hand schulle gaa thill forbemellte kremmere och forbyude thennom att widere handle, førend the komme vthj rette med hannom, och well forstode, att samme kremmere ther offuer haffde thennom beklagitt for Kong. Maytt., oc ther hos beuijste borgemestere och raad nogre article aff priuilegierne, som lyuder om liggere i Kiøbenhaffn, the som selge i lod och quintin, att thennom bør att schatte therfore som andre borgere, thisligeste att ingen kremmere motte vdestaa med sin kram lengre end tre dage och the vthi lang tid haffde staaid alle Kiøbenhaffns suorne kremmere och borgere thill schade och affdregt, huilcket samme fattige kremmere haardeligen beklagitt haffde, och begerede therfore, att effterdi forskrefne fremmede kremmere haffde staaet Kiøbenhaffns borgere thill schade emod forbud, at the tha enten motte schatte ligesom Matz Lampe och andre haffde giort for hues the haffde brugt theris handel och kremerie, eller wige andenstedtz. Ther thill suarede forskrefne kremmere

och vndschyldit thennom, att the icke aff uiste, att theris kremere handell wor thend menige borgere kremere thill schade, och effter lang tiltale och giensuar begerede the naade och ingen rett oc sagde sig herudinden at were forførde. Tha toge forgemelte Peder Gotsche och Jens Vlfstand saggen thil fordrag emellom borgemestere och raad och forskrefne kremere, saa att forskrefne kremere, effterdi the bekiender sig att haffue vret giort, schulle bøde for saadan theris forseelse j daler thill kongen och byen, och huer kremere giffue dog borgemestere och raad theris rettighedt, it pund peber effter gammel seduane. Och att forskrefne fremmede kremere schulle her effter holde thennom wed effterschrefne wilkore, som ere, att the fem kremere, som haffue gyldenstycke, bliant och sidenkram, schulle the alleniste holde fal for Kong. Maytt., dronningen, Danmarcks rigis adel, fruer ochjomfruer, vthi støcketall, vthi lodt och quintin, och borgerne vthi Kiøbenhaffn motte the sellge vthi støcketal, dyssiner och hallfue dyssiner, men ellers ingen anden, bonde eller borgere, inden byes eller vden, att selge nogitt aff theris kram, och huo ther blifuer brædigh offuer befunden, bøde effter Kiøbenhaffns privilegier, men the andre tho kremere med Brunsuigs kram, the sellge Kong. Majett., Danmarcks adell och hoffmend theris kram och ingen anden. Ther offuer bleffue borgemestere och raad och bemellitte kremere wenligen forligte, och kremerne thilsagde borgemestere och raad theris rettighed thendt stundt the motte haffue loff att staa med theris kram. Thenne forskrefne beslutning giorde forskrefne tuende gode mend Peder Gotsche och Jens Vlfstand, tiltroid och befallit aff Kong. Maiett. i thenne forgemelte sagh aar och dag vt supra.

Afskrift i Dipl. i Geh. Ark.

172.

II Maj 1556.

Lejebrev paa en Gaard i Klædeboderne.

Laurits Ipssen annammer i Leje af Universitetet »en Uniuersitetens jordt, gaardtt och grundtt, liggendis y Klædeboerne paa den sønder siide wdtt till allgaden, westen wp till dhen gaardtt, Oluff Henrichssen nu yboer, och østen op till Anders Mattissens gordtt, som Welats Skomager nu yboer, diisliigeste oc en liiden gordt, som strecker seg wdtt till Gammell torff, som er opbygdtt paa en øde jordtt, som laa till forskrefne gaardtt, norden næst optil Søffren Byggis gaardtt, som handtt selff nu yboer, oc sønden nest optill Bodill Tyndebinders gaardtt, som Matts Schriiffuer nu yboer«, for aarlig Afgift af 16 ™. Vidner: Laurits Mullye og Torbern Jenssen, raadt-

mendt. Giiffuett oc schreffuett y Kiøpnehaffn mondagen nest for wor Herres himmelfartz dag anno mdlvij.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

173.

14 Juni 1556.

Lejebrev paa en Gaard i Skoboderne.

Rasmus Pedersen Schomagere annammer i Leje af Universitetet »een Vniuersitetens jord, gaard oc grund, liggendis y. Schoboderne, norden vd mett algaden, nest op till erlig oc welbyrdige mand Andreæ de Barbye gaard, som hand nu selff y boer», for aarlig Afgift af 9 %. Vidner: Jep Anderssen og Oluff Glob. Giffuit, oc skreffuit den 14 dag junij anno domini 1556.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

174.

29 Juni 1556.

Lejebrev paa en Gaard paa Vestergade.

Peder Tichessen annammer i Leje af Universitetet »een Vniuersitetens jord, gaardt och grundt, liggendis paa Westergade paa thet østre hørne hois thet lille strede, ther løber aff Westregade och hender S. Clemitz kircke, och westen nest Hans Rosborgis gaard, paa then sondre side aff gaden», for en aarlig Afgift af 8 %. Vidner: Jens Keldesmedt och Simen Nauffnssen. Giffuit y Kiøbenhaffn mandagen nesth effter S. Hans Baptiste dagh anno domini 1556.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

175.

3 Juni 1557.

Skøde til Kongen paa en Gaard ved det danske Kompagni. Jfr. Nr. 167.

Niels Juell til Astrup og Christian Munck til Thagerup skøde til Christian III for 200 Daler al deres Ret i en Gaard, »som ligger paa thett hørne nest westen huos thet danske Kompenij, som Hans Kong. Matt. Petther Norueger och hans høstrue Katrine liifsbreff paa giffuett haffuer och Hans Kong. Matt. siden oss ther paa naadeligen giffuet hagde», idet de første havde overladet dem deres Livsbrev for 200 Daler, de betalte Klavs van der Wisk til Omslaget. Giffuett och schreffuitt wdj Kiøpnehaffn then tredie dag wdj junij aar mdlvij.

Begge Segl hænge under. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

176.

5 Septb. 1557.

Lejebrev paa 4 Boder paa Østergade.

Enuoldt Claussen, hans Hustru Kirstine Pedersdaatter, Michell Greygerssen og hans Hustru Gørffuell annamme i Leje af Universitetet

•fire Vniuersitethz boder, liggendis paa Nørregade, vesten vdt till allgaden, synden op till her Hanss Vnysses gaardt och norden nest op till Melchior Schredderis gaardt», for aarlig Afgift af 14 £. Vidner: Michell Bagere oc Oluff Gloff, schomagere. Schreffuit y Kiøbenhaffn then sempete dag septembbris anno domini 1557.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

177.

24 Dec. 1557.

Lejebrev paa en Gaard ved Gammeltorv.

Anders Mattsen annammer i Leje af Universitetet »en Vniuersitetens jordt, gaardt och grundt, som er eett steenhwss, tuo lofft høytt mett gaardzrum och en boed, tuo bindinger huss, muritt emellom stolpe, foruden gaardzrum, liggendis her vtj Kiøbenhaffn, østen langs yd mett Gamble taarge, norden nest op till Mattz Lampis bod, som Jacob Anderssen, skreddere, nu vtj boer, och synden nest op tiill mester Mortens boedt vtj Kledeboderne, som Peder Anderssen nu y boer», for aarlig Afgift af 16 £. Vidner: Niels Tomissen og Christiern Schriffuer. Schreffuitt y Kiøbenhaffn juleaffthen anno domini 1557..

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

178.

31 Jan. 1558.

Lejebrev paa en Gaard i Vandmøllestræde.

Anders Morthensen annammer i Leje af Universitetet »thuende Vniuersitetz boder, liggendes y Wandmøllestrædett østen wdtt tiill allgaden, norden op till Jacop Lauritsen och sønden op tiil Hans Hollst, metth hwsz, bygning och gordzrom, wdy lenge och brede, oppe och neddre, som er aff sønder och ij nær breden paa thend westhere ende halffsøthende allne eth halfftt quarther, lengden aff østher och ij wester er thrediuge en halff alen ett halfftt quarther, item breden paa dhen østhre ænde aff sønder och y nær er sexten allne halfanditt quarther», for en aarlig Afgift af 6 £. Vidner: Søffren Brwsse och Jacop Lawritzssen. Giiffuit och schreffuit ij Kiøbenhaffn mandagen nest epther conuersionis Pauli anno mdlvii.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

179.

15 Maj 1558.

Skede paa en Grund i Kødmangerstræde.

Skede fra forskellige Borgere i Lund og Malme til Ridder Hr. Magnus Gyldenstjerne paa »then westre ende aff then wor gords jord oc grund, wij haffue wttj Kødmangerstreditt, liggendis wttj København, westen gaden oc sønden optill benefnde her Magnus

Gyllenstiernis egen gord oc grundt, som strecker seg aff øster fram
forskrefne wor gords iordtt oc grundt oc wester wppaa intil salige
her Anders Biilldis haffue, iord oc grund, førretiuge oc fiire alne, oc
paa then østre ende fram forskrefne her Mogenss eigen gord oc grundt,
battemageren eiger oc iboer, halffottende alne oc ith halfft quarter,
paa then westre ende emellom forskrefne her Mogenss oc samme
hattemagers iord syw alne, paa thett skønneste maalde paa alle
sider» osv. Giffuitt oc schreffuit wthj Mallmoe then 15 may anno 1558.

3 Segl flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

180.

27 Juni 1558.

Lejebrev paa 4 Boder i Vandmøllestræde.

Rasmus Vincentius annammer i Leje af Universitetet »fire Vniuersiteets boder och grundt, liiggendis y Lærstrædett, sønden wdtt tiill allgaden, westen op tiill priors gordtt, østen for Wandmøllestrædett, och er breden paa dhen westhre ænde aff sønder och y nor tyuge halffanden alen eth quarther, lengden paa dhen syde wdtt till allgaden aff østher och i westher er tyuge fire alne eth quarther, breden paa dhen østre ænde aff sønder och y nor er tyuge halffemthe alne, item lengden paa dhen sønder siide bag y gorden aff østher oc y westher er twyge otthe alne, mynder two fingers breddt«, for aarlig Afgift af 12 $\frac{1}{2}$ $\%$. Vidner: Søffren Brwsse oc Christiern Schrifuer. Giiffuett oc schreffuitt y Kiøbnehaffn mandagen epther Johannis Bap-
tiste anno 1558.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

181.

17 Juli 1558.

Lejebrev paa en Gaard i Strandbadstuestræde.

Jesper Olssen, borgemester, annammer i Leje af Universitetet en Wniuersitez jordtt, gaardtt och grundt wthj Strandbadstustrædett liggendis, norden opp tiill Badstuen oc synden tiill then gaardt, som Jergen Pedersen, skreddere, nu wthj boer, och er forskrefne gaardtz lenge oc brede aff synder i nor wdt tiill allgaden emellom fornænde Jørghen Pederssen oc Badstuen halfftiugende alen ett halfft quarter oc tuu fingers brett, aff øster i vester paa then side opp tiill Badstuen paa then syndre siide tuo och trædiughe alne, paa then østre ende opp tiill Jens Mylings gaardt wtaff synder oc i nor sytten alne halffandet quarter, paa thenn norre siide opp tiill Jørghen Pedersens gaardt aff øster i westre halffierde oc trædiughe alne», for en aarlig Afgift af $4\frac{1}{2}$ $\%$. Vidner: Christiern Weyere, raadtmændt her i byen,

och thesligest min suoger Knudt Lindegaardt. Giffuedt i Kiøbnehaffn
then xvij julij aar mdlvijj.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

182.

1558—1784.

Fortegnelse over Magistraten.

Thette efftherschreffne er antegnit for enn hugkomelsse om borgermestere och raad her vdi Kiøbenhaffn fraa anno 1558 och saa fremdelis effther Guds willie.

Anno 1558 paa Sct. Andreæ apostoli afften for Jull, tha war Anders Godske, Jesper Oluffsen och Mickell Schrifuer borgemestere.

Rasmus Kieldesmid, Lauris Mulle, Arild Hake, Mester Lauris Bøssesteber, Lauris Matzenn, Christen Weiger oc Oluff Hamer raadmend, oc efftherthi ther war ekonn iij borgemestere, tha bleff same dag Mas Schrifuer oc Claws Perlesticker sett till raadmend, saa the [ere] xij tilhobe vdi raadit.

Jurgen Pederssen war samme tiid byfogit.

Peder Pederssen bleff vdj same winter byschrifuer effther thend gamble Hanns byschrifuer, som tha for sin skrøbelighed skyld aftackit sinn beffaling.

Anno etc. 60 torsdagen, som war thend xv dag februarii, tha døde Rasmus Kiellesmid raadmand.

Anno etc. 61 thend onsdag, som war thend 9 julii, tha bleff Mickell Schrifuer aftackit sin borgermesters beffaling, oc paa thend same dag om effthermiddagen bleffue Anders Knudsen Schriuer och Hans Mortennsen sæt til tuenue borgermestere paa slottit udaff her Johan Friiss, cantzler, paa Konn. Mait. wegne.

Anno 1563, thend natt nest for jull afften, tha døde Christenn Weiger, raadmand.

Anno 64, thend sidste dag martii, som war paa langfredag, tha døde Claws Perlesticker, raadmand.

Anno 64 mandagen, som war thend viij maj, bleff Rasmus Willomssen set til byfogit paa tingett vdaff slotzherren Jens Trudsenn, och Jørgen Pederssen bleff aftackit, som war tiillforne byfogit.

Anno 64, thend 25 maj, tha døde Hans Mortenssen, borgermester.

Anno 64 torsdagen, som war thend 29 junii, tha bleff Marcus Hess, Jørgen Pederssen och Christen Ibssen set til raadmend, alle iij paa en dag.

Anno 64 thend søndag, som war sct. Dionisii aftenn, tha døde Christen Ibsen, raadmand.

Anno 64, thend 18 octobris, tha døde Peder Pederssen, som war byschrifuer.

Anno 64 thend mandag, som war thend 30 octobris, tha bleff Claws Rytter byschrifuer, som haffuer schrefruitt thette, och same dag suor hand sinn ed, Gud giffue tiill lække och salighed.

Anno 65, thend 2 juli, tha døde Lauris Matzsenn, raadmand.

Anna 65, thend 10 julij, døde Anders Godske, borgermester.

Anno 65 onsdagen, som war thend 7 nouembris, tha bleff Arild Hake och Marcus Hess set tiill borgernestere paa Raadhusit vdaff slotzheren Jens Trudsen y kongens naffn.

Anno 65 mandagen, som war thend 19 nouemb., bleffue Hans Olssen, Christoffer Mogenssen oc Lauris Olssen alle iij kaarit till raadmend.

Anno 67, thend 25 martij, tha bleff Jesper Olssen aftackit sin borgermesters beffaling for hans allerdoms och skræbeligheds skyld.

Thend 16 dag maj vdj samme aar, som war fredag nest for pingsdag, tha bleff Knud Pederssen Schrifuer set tiill borgermester vdj Jespers sted, thett gjorde slotzherren Biørn Anderssen i Kon. Maitz. naffn.

Anno 67 mandagen, som war thend 2 dag junij, bleff Bernt thor Westen set tiill byfogit vdaff slotzherren Biørn Anderssen, och Rasmus Willomissen, som hagde werit byfoget, bleff aftackit.

Anno 67, onsdagen thend 25 junij, tha døde Lauris Mule, raadmand.

Anno 69, mandagen thend 9 maj, tha bleff Bernt thor Westen byfogitt paa tinge vdaff slotzherren Biørn Anderssen aff sin byfogett embid aftackit, och Jacop Søffrenssen Schrifuer bleff strax paa Kon. Maitts. wegne indsatt att were byfogitt. .

Anno 1569, thend x dag maj om aftenen, tha døde Knud Pederssen Schrifuer, borgermester.

Anno 69, thend 6 junij, tha jndførde Jochim Beck, renttemester, Jurgen Pederssen oc Hans Olssen, raadmend, att sidde och were borgermestere, Jurgen Pederssen vdj Arild Hacks sted, som same tid bleff aftackit aff hans borgermesters beffaling, och Hans Olssen vdj salig Knud Schrifuers sted.

Anno 1569, thend 6 septembris, tha bleffue Peder Syffuenssen, Hans Dirickssen oc Mickell Nielssen indsatt vdj raadmends sæde oc gjorde theres raadmends ed.

Anno 1569, den 25 octobris, da bleff Lauritz Olssen affattackit aff sin raadmands befalning effter hans begiering och döde 28 dag martij anno 1571.

Anno 1569, den 25 octobris, da soer Claus Rytter, byescriffuer, hans raadmands eed oc bleff kaarit til raadmand.

Anno 1570, den 20 januarij, da bleff Oluff Hammer, kemmener, affattackit aff hans raadmands befalning.

Samme dag bleff Hans Diricksen kemner i det sted.

Anno 1570, den 6 februarij, da bleff Johan von Gellern kaarit til raadmand oc soer sin raads eed.

Anno 1570, den 10 aprilis, da bleff Wolff Reting byscrifuer oc suor sin eed, oc samme tid bleff Claus Rytter, som tilforne vaar byscrifuer oc haffde suorit raadmands eed, indsats vdj raadmands sede.

Anno 1570, mandagen den 10 julij om aftonen emellom 5 och 6, döde mester Lauritzs Bøssestøber, raadmand, och bleff om onsdagen der effter begrafuit vdj wor Frue kirke.

Anno 1572, mandagen then 3 martij, bleff Albritt Albritsen kaarit til raadmand och sett vdj sin raadmandtz sede.

Anno 1572, fredagen then 14 dag martij, bleff Matzs Scrifuer, raadmand, affattackit aff sit raadmandtz embede for sin aalderdom och skrøbelighedtz skyld.

Anno 1572, onsdagen then 21 dag maj, bleff Anders Knudsen, borgemester, affattackit sin borgemesters befalning for hans skrøbelighedtz skyld.

Anno 1572, then 11 dag julij, bleff Jacob Sørensen, byfogit, sett til borgemester aff slotzherren Morthen Wenstermand paa Kon. Mtz. wegne.

Samme dag bleff Rasmus Perssen strax paa Kon. Mtz. wegne satt til byfogit paa Raadhusit och siden ochsaa satt til byfogit paa Kiøbinghafns byeting.

Aar mdlxij, then xv dag decembris, bleff Niels Persen kaarid till raadmand och sætt vdj sitt raadmandtz sæde.

Aar mdlxij, then xxij dag aprilis, bleff Peder Siundsen kemner vdj thett stedt, Hans Dirichsen waar tilforne, och giorde Hans Dirichsen sitt regenskaff klartt tilforne, saa hand bleff byen intedt skyldig.

Aar mdlxij, thend xvij dag septembris, bleff Mogens Torbernse aff borgemestere oc raad indkalldett och befaledt byeskrifueriett vdj Wolff Rettins stedt paa wiidere beskeedt och giorde saa sin eedt thend x dag decembris wdj samme aar.

Anno 1575, thend 8 dag maij, døde Mogens Torbernsen byskriffuer.

Aar 75, thendt 30 maij, bleff Oluff Morthensen byskriffuer, som thette haffuer schreffuidtt, och giorde sin eedt samme dagh.

Anno 1576, thend 8 nouembris, tha døde Hans Diterichszen, raadmandt.

Anno 1577, thend 6 februarij, bleff Simon Suerbeck kaaredt till raadmandt oc giorde sin raadtzs eedt.

Anno 1578, thend 9 nouembris, kalditt Gud aldmechtigste Hanns Oluffssen, borgemester, fran thenne werden til thet euige liiff.

Anno 1579, thend 26 januarij, bleff Simon Surbeck, raadmand, borgemester effter salig Hans Oluffsen, och holdt Kon. Maitts. rentemester welbyrdige Christoffer Walckendorff hanom sin eed for och satte hanom vdj borgemesters seede.

Anno 1579, thend 29 januarij, bleff Olluff Morthensen kaaridt till raadmandt och haffde beggi bestillinger thill 5 octobris anno 1579.

Anno 1579, thend 5 octobris, bleff Seffren Chrestinsen byeschrifuer, som thette haffuer schriffuidt, och giorde sin eedt same daig.

Aar 1580, thend 1 februarij, tha døde Jørgen Pedersen, borgemester.

Aar 1580, fredagen thend 19 februarij, bleff Niells Pedersen, raadmand, borgemester vdj salige Jørgen Pedersens stedt, och holt Kon. Maitts. rentemester welbyrdig Chrestoffer Walkendorff hannom sin eedt fore och satte hannom i borgemesters seede.

Same aar, fredagen thend 13 majj, bleff Rasmus Pedersen aftackit aff sit byefogderij och Chrestin Chrestinsen sat till byefogit igien aff welbyrdig Chrestin Vindt till Lydom, høffitzmand paa Kiøbenhaffn slot.

Same aar, thend 7 julij, kalldet Gudt almechtigste Peder Siuindsen, raadtmandt.

Anno mdlxxxj, thend 27 junij, bleff Børge Pedersen kaaredt till raadmandt och giorde sin raadtzs eedt.

Same aar, thend 18 julij, bleff Oluff Matzen raadmandt och giorde sin eedt.

Aar 1582, thend 6 octobris, kalled Gud almectigste salig Johan v. Gielder.

Aar 1583, thend 11 martij, kalled Gud Simon Surbech, borgemester.

Aar 1583, thend 8 aprilis, bleff Henrich v. Mæsen kaaredt till raadmand vdj thet sted, Johan v. Gielder vdj war, och giorde sin eedt.

Anno 1583, thend 15 aprilis, bleff Chrestoffer Mogensen effther hans bøn och begiering oc for hans alderdoms skyld aftackett aff hans raadtmandtz befaling.

Aar 1583, thend 17 maij, bleff Michell Nielsen, raadmandt, borgemester effther salig Simon Surbech, och K. Maitts. raadt och rentemester velb. Chrestoffer Walkendorff foreholt hannom sin eedt och satte hannom i borgemesters seede.

Aar 1583, thend 18 maij, som var anden dagen effter Michell Nielsen var bleffuen borgemester, tha kaldet Gud Niels Pedersen, borgemester.

Same aar, thend 5 augusti, bleff Albert Chrestinsen kaared till raadmandt och giorde sin eedt.

Same tid bleff Jørgen Kydt och kaared till raadmand och giorde sin eedt.

Aar 1584, thend 14 aprilis, bleff Christoffer Mogensen, om huilken her tilforne er rørdt, borgemester effther salig Niels Pedersen, och holdt K. Maitts. och Danmarcks rigis raadt och rentemester welbyrdig Chrestoffer Walkendorff hannom sin eedt fore och satte hannom i borgemesters seede.

Anno 1584, thend 27 aprilis, bleff Chrestin Chrestinsen afftaket och forløffuet aff sitt byefogderie och Albert Pedersen bleff satt till byefoget igien.

Aar 1584, thend 28 augustj, bleff Claus Rytter, raadmand, borgemester effther Michell Nielsen, som war borgemester, och K. Maitts. och Danmarkis rigis raad och rentemester velb. Chrestoffer Walkendorff hanom sin eed foreholdt och satte hanom i borgemesters seede.

Same aar, thend 7 septembris, bleff Anders Kroigmager kaared till raadmandt och giorde sin eedt.

Anno 1584, thend 30 dag septembris, bleff Seffrin Christiern-søn, byeschrifuer, forløffuit aff samme bestilling effter hans bøn och begiering.

Thend 28 octobris giorde Hans Oelsen sin eed till borgemester och raad for byeschrifuer oc schreff thette samme daug.

Anno 1585, thend ....., bleff Albrit Pedersen forløffued aff sit byefougerij, och bleff Jørgen Bendzen byefouget vdj hans sted igien och anamed suerddet paa Kiøbenhaffns byeting thend 19 aprilis och sad thing same dag och satte Jacob Schrifuer, borgemester, hannom epter erlig och welbiurdig mand Christoffer Valkendorff till Glorups hans befalling vdj Kong. Matts. naffn.

Anno 1585, thend 6 dag augustj, bleff Hans Dall karet till raadmandt och samme dag giorde hand sin eedt.

Anno 1586, thend 12 dag aprilis, bleff Niels Søffrensen kaared till raadmand och giorde sin eed.

Anno 1586, thend 18 dag aprilis, bleff Hans Oelsen Darum quit ved hans byeschrifueri.

Forschreffne dag bleff Morten Torchilssen, fordum renteschrifuer, byeschrifuer her sammestedtz och giorde sin eed.

Anno 1588, thend 15 aprillis, bleff Jens Skøtte kaaredt till raadmand och giorde sin eedt.

Anno 88, thendt 19 dag junij, bleff Hans Holst byeschriiffuer her vdj Kiøbenhaffn efter Morten Torckildsen och pa same dag giorde sin ædt.

Thend 16 aprillis anno 89 døde Claus Rytter, borgemester, ewellom xij och j slet epthermiddagen.

Anno 1589, thend 5 dag maij, thaa bleff Albert Albertsen och Børge Pedersen, raadtmand, sadt thil borgemestere, Albert Albertsen vdj Markus Hessis stedt och Byrge Pedersen vdj afgangan Claus Rytters stedt, och giorde thj theris ædt for dj gode herrer Danmarkis regierings raad, som ere Nils Kaas, candzeller, Jørgen Rosenkrandzs och Christoffer Walchendorff, paa Kiøbenhaffns slott.

Thend .. dag maij anno 89 bleff Markus Hesz, borgemester, forløffuit aff dj gode herer Danmarkis rigis regieringsraadt her efter adt maa were leddig och frij for sin borgemester embde.

Anno 1589, thend 13 maij, bleff Peder Munck Jacobsen vdkarit thil raadtmand och same dag giorde hans edt.

Anno 1590, fredagen thend 6 februarij, bleff Jørgen Bendtsen vdkaerit thill raadtmandt och same dag giorde hans ædt.

Thend 5 augustj paa heredagen j Kolding paa Koldinghus giorde Oluff Morthenszen sin borgemester eed for Niels Kaas, Jørgen Roszenkandtz oc Christoffer Valckendorff.

Anno 1590, onsdagen thend 30 dag septembbris, bleff Søren Christiernsen, fordum byeschrifuer, vdkaarit thill raadtmandt och same dag giorde hans ædt.

Samme thiid giorde ieg Thorbern Jenssen ochsaa byeschrifuer eed for borgemester och raad och min bestilling indgick 5 octobris.

Anno 90, thend 5 octobris, bleff Hans Holst, byeschrifuer, quidt och forløffuedt aff hans byeschrifuerie och same dag kom Thorben Jensen effher mig vdj same bestilling.

Anno 1590, thend 26 octobris, døde Marchus Hesz, fordomb borgemester, och bleff hederlig vdj Helligesthus kircke begraafuit

thend 28 octobris. Offuer hans liig predicket sogneherren M. Joen Jacobssøn. Texten war Jobs j capit. Hans alder sagdes att were 64 aar.

Anno 1591, thend 4 februarij om aftenen, ther klocken wor otte slag, døde Byrge Pedersøn, borgemester, och bleff hederligen vdj Nicolaj kircke begraafuen thend 7 februarij. Offuer hans liig predicket sogneherren M. Jens Gødissøn. Texten war Dauidis 13 psalm. Hans alder sagdes att were 47 aar.

Thend 15 maij forskreffne aar bleff Christopher Mogenssøn for hans alderdombs skyld forløffuit aff hans borgemesters bestilling effter hans egen flittige oc daglige begier aff E. W. Niels Kaas, Peder Munck och Jørgen Rosenkrantz, K. M. regierinde raad.

Same dag formidag døde Niels Seuerinssøn, raadmand, och bleff begraafuit vdj Hillig gesthus kircke 17 maij.

Thend 27 maij forskrefne aar saad Peder Munck Jacobssøn først i hans borgemester sede, effter att hand 22 maij for Kong. May. regierinde raad paa Kiøbnehaffns slott hagde giord sin eed.

Thend 31 maij saad Erick Clemindsøn først i sit raadmandtz sede effter att hand — maij war korit oc giortt sitt eed.

Anno 1591, thend 31 maij, bleff Jacob Brun kaarit thill raadmand, giorde same dag sin eed oc strax søgte sit sede.

Tend 3 julij døde Hans Dall, raadmand, och bleff begraafuit vdj Nicolaj kircke 5 julij.

Thend 17 septembris saad Seuerin Christensøn først i hans borgemester sede, effter att hand thend 15 septembris for Kong. Maytz. hoffmester erlig welbiurdig Hack Vlfstand hagde giordt sitt eed paa Kiøbnehaffns slott, neruerindes Corffidtz Weffert oc Bred Randtzoug, Danmarcks rigis raad.

Thend 4 octobris bleff Jens Wiibe kaarid thill raadmand, giorde same dag sin eed oc strax søgte sitt sede.

Same dag bleff Matz Hanssøn kaarid thill raadmand, giorde sin eed oc i lige maade strax søgte sitt sede.

Anno 1593, thendt 17 januarij, bleff Thorbern Jenssen forløffuet aff sitt byeschrifuer embede och jeg Knud Marquardsen indthraad same dag i bestillingen igien och haffuer soerit borgemestere och raad min eed thendt 5 januarij nest tillforne.

Anno 1594, thend 20 julij, døde Jens Wiibe, raadmandt, och bleff begraafuen vdj Helligiesthus kircke mandagen thendt 22 julij ther effter.

Anno 1594, mandagen thendt 28 octobris, døde Matz Hansen, raadmandt, och bleff begraafuen vdj Helligiesthus kircke thendt 30 octobris ther nest effter.

Anno 1594, mandagen thendt 23 decembris, døde Albert Albertzen, borgemester her i Kiøbenhaffn, och bleff begraftuen vdj S. Nicolaj kircke.

Anno 1595, S. Matthiæ dag, som var thendt 24 februarij, bleff Oluff Matzen, som var raadmandt, borgemester effter salig Albert Albertzen, och holdt velbyrdig Jørgen Rosenkrantz hannom eeden fore paa Kiøbenhaffns slott. Sad handt først vdj borgemester sæde thendt 27 februarij ther nest effter.

Anno 1596, oensdagen thendt xj februarij, bleffue Christen Albertzen och Niels Hanssen kaaren till raadmendt och giorde thieris eedt.

Anno 1596, mandagen thendt 13 septembris, døde Seffren Christinsen, borgemester, som haffuer leget paa sin siugeseng och vnderthiden gaaid i huset met sin siugdom siden nyeaars dag sidst forleden, och bleff handt begrauffuen vdj Helliggiesthus kircke thendt 15 septembris ther nest effter.

Anno 1596, thendt 17 decembris, soer Knud Marquartzen sin raadmandtz eed och søgte sitt sæde fredagen then 10 junij anno 1597.

Anno 1597, fredagen thendt xj martij, bleff Jacob Brun, raadmandt, forordnet till borgemester, och holdt velbyrdig Christoffer Valckendorff till Glorup, Danmarkes riges hoffmester, hannom eeden for paa Kiøbenhaffns slott, och bleff hand same dag satt vdj sitt embedis sæde paa Raadhuset.

Anno 1597, thendt 7 februarij, fick Peder Andersen befaling aff her hoffmester erlig och velbyrdig Christoffer Valckendorff att vere byefoget vdj Charsten Rytters stedt och thendt 9 dag maij ther nest effter soer handt her hoffmester paa Kiøbenhaffns slott vdj the fire borgemesteres neruerilse.

Anno 1597, thendt 7 dag junij, bleff Christoffer Andersen byeskriffuer i Kiøbenhaffn och giorde sin eed.

Anno 1598, tisdagen thendt 24 januarij, ypkom welbyrdig Christoffer Valckendorff till Glorup, Kong. Matts. och Danmarkis riges hoffmester, och flere gode mendt med hannom her paa Raadstuen, och tha bleff Jacob Brun tilltalet och emod hannom førdt widnisbyrdt paa nogen ordt, hand haffuer taldt till bemelte her hoffmester, som var, att salig Kong. Matt. met vrett haffde afftuongen Hans Mynther xx^m daler, och tha befaledede her hoffmester forskrefne Jacob Brun, att hand skulde forholde seg vdj sitt hus till wider beskeedt, efftersom ther vdj raadstuebogen videre beskeedt findis.

Anno 98, then j maij, døde Albert Christensen, raadmandt.

Anno 98, fredagen thend 20 octobris, bleff Christen Albertzen, raadmand, efter Kong. Matts. breff, som her hoffmester Christoffer Valckendorff hannom offuer antuored, forordnet till borgemester vdj Jacob Bruns stedh och giorde her hoffmester sin eed paa Kong. Matts. vegne her paa raadstuen och bleff strax satt vdj borgemester sæde.

Anno 99, thend 22 maij, bleff Jacob Breder raadmandt och giorde sin eedt.

Anno 1601, thend 2 avgusti for middag, døde Jens Schøtte, raadmandt, och bleff begrauffuen vdj vor Frue kircke 3. dagen ther nest effter.

Anno 1602, thend 4 februarij, giorde Michell Wibe sin raadmandtz eed och samme dag søgte sitt sæde.

Samme dag och thidt bleff Christoffer Andersen, byeschrifuer, kaaret till raadmandt och giorde sin eedt.

Anno 1602, thend 12 junij, døde Erich Clementzen, raadmand, och tredie dag ther effter hederligen bleff begrauffuen vdj sancti Nicolaj kircke.

Anno 1602, thend 16 septembris, bleff forskrefne Christoffer Andersen, raadmand, forlæffuit aff hans byeschrifuerie och da først søgte sit raadmands sæde.

Samme dag bleff ieg Mauritzs Christenssen kaldet till at were byeskrifuer vdj forskrefne Christoffer Andersens sted oc strax giorde min eed.

Anno 1605, fredagen den j martij wed 7 slet om formiddag, døde Jørgen Bendsen, ældste raadmand, och bleff begrauffuen tredie dagen derefter i S. Nicolaj kircke.

Anno 1605, om naten wed it slet effter den 6 octobris, døde Niels Hanssen, ældste raadmand, oc bleff tredie dagen der effter hederligen begraaffuet i wor Frw kircke.

Anno 1606, løuerdagen den 8 februarij, bleffue Iffuer Pouelsen oc Rasmus Nielsen Islender kaarit till raadmend oc strax giorde deris eed.

Mandagen den 10 feb. giorde Mogens Michelsen sin raadmands eed oc strax søgte sit sæde.

Anno 1606, sondagen den xj maij wed 9 slet om aftenen, døde Oluff Mortzensen, ældste borgemester, och bleff tredie dagen hederligen begraaffuit i wor Frw kircke.

Anno 1606, oensdagen den xj junij, bleff Knud Marquartzen, ældste raadmand, forordnit till borgemester, och holdt erlig welb.

Breide Rantzow, statholder oc Danmarckis riges raad, hannon eeden fore paa Kiøbenhaffns slott vdj velbiurdige mends Enuold Kruse och Sigwort Beck, K. M.'s rentemesteris, saa och de tre borgemesteris neruerilse, och bleff hand samme dag sat vdj sit embedis sæde her paa Raadhusit.

Anno 1606, den 16 junij, bleff Peder Andersen forleffuit aff sitt byefogderie, hand nu paa tiende aar haffde forestaad.

Samme aar oc dag bleff Anders Michelssen forordnit till byefoget i forskrefne Peder Andersens sted oc giorde sin eed for her statholder erlig velbiurdig Breide Rantzow paa Kiøbenhaffns slott vdj slotsherrens velb. Lauritz Ebbesens saa oc de fire borgemesteris neruerilse, och bleff hannon strax dereffter leffuerit suerdit paa Kiøbenhaffns byeting aff forskrefne Lauritz Ebbesen, huor borgemestere och raad sambtigen och ware tillstede.

Anno 1606, den 17 junij, giorde forskrefne Peder Andersen sin raadmands eed och strax søgte sit sæde.

Anno 1608, den j feb. wed femb slet om morgenen, døde Oluff Matzen, borgemester, och bleff fierde dagen hederlig begraftuit i wor Frw kircke.

Anno 1609, fredagen den 28 aprilis, bleff Michell Wibe, raadmand, forordnit till borgemester vdj forskrefne Oluff Matzens sted och giorde sin eed for her statholder erlig welbiurdig Breide Rantzow vdj de thre borgemesteris næruerilse. Bleff samme dag sat vdj sit embedis sæde her paa Raadstuen.

Anno 1611, den 16 octobris wed femb slet om morgenen, døde Rasmus Nielsen, raadmand, och bleff tredie dagen hederlig begraftuit i wor Frw kirke.

Anno 1613, sondagen den xj aprilis wed femb slet om morgenen, døde Peder Munck Jacobszen, ældste borgemester, och bleff tredie dagen hederlig begraftuit i Helligeisthus kircke.

Anno 1613, thiisdagen den 18 maj, bleffue Simon Surbeck, Matias Hanssen och Thomas Lorick kaaret till raadmend och giorde deris eed.

Anno 1615, mandagen den 20 februarij, bleff Iffuer Povelsøn, raadmand, forordnet till borgemester wdj hans hustroes faders Peder Munck Jacobsen borgemesters sted och paa Kiøbenhaffns slott giorde sin eed for her statholder erlig welbiurdig Breide Rantzow wdj her cantzellers erlig welbiurdig Christian Friises saa och de thre borgemesteres nerværelse och bleff samme dag sat vdj sit embedes sæde her paa Raadstuffuen.

Anno 1615, den j maj, bleff Mauritz Christensen effter hans begiering formedelst hans siugdom forløffuet aff byeschrifuer embet, som hand nu paa trættande aar haffde forestaaed.

Samme aar och dag bleff Thorbern Jensen, forдум byeschrifuer, igien antaget i forskrefne bestilling, effter at hand den 3 aprilis nest tilforne haffde giort sin eed.

Anno 1615, mandagen thend j maij, som er Philippj Jacobj dag, antangitt jeg Thorbern Jensson, effter welagt Mouritz Christensen, byeschriuers bestilling nu igien att betiene, effter jeg neste forleden 4 aprillis haffuer soeritt borgemestre och raad min eed och thilforne anno 1593, thend 17 januarij, aff samme bestilling erlig oc well effter min begier daa bleffuen forløuitt.

Anno 1615, thend 8 junij, døde Anders Michilssen, byfouget, om formidag klocken ringit tolff och bleff hederlingen vdj Helligestus kircke begrauitt 11 junij vdj hans 54 aars alder. Offuer hans liig predicket M. Hans Bang, texten wor 121 pslm. Kand eractis, att hand samme bestilling hagde bethiendt vngefer 9 aar.

Anno 1615, thend 17 julij, bleff Lauritz Mogenssen byfougitt effter forskrefne afgangan sal. Anders Michilssen, och leuerit slodtzherren erlig velbiurdige Keie Randzou hannum byfougdis sedwanlige werge paa thingit j borgemestere och raadtz neruerilsse, effter forskrefne Lauritz Mogenssen thend 14 julij nest thilforne hagde giord sin æd thill erlig welbiurdig Breide Rantzou, stadholder paa Kiønnehaffns slott, vdj raadstuen ther samestedt.

Anno 1616, thend 2 aprillis, som wor thridie paaske dag, om aftenen klocken wor emellom otte och ni, døde Christen Albrightssen, eldste borgemester, oc bleff sondagen ther effter hederlingen begravfuen vdj S. Nicolaj kircke vdj hans alders 49 aar. Texten war aff Esaia j cap.

Anno 1616, den j octobris, bleff Torbern Jensen aff byeschrifueriet entledigett och Niels Jensen Colding kaldet thil samme bestilling, giorde sin eed och der wdj samme dag indtraadde i bemelte Torbern Jenseons sted.

Anno 1617, den 24 novembris om aftenen wed 4 klockeslett, døde Christopher Andersen, raadmænd, och bleff hæderlingen begravfuet i S. Nicolaj kircke den 27 novembris der nest effter.

Anno 1618, den 3 janvarij, døde Mogens Michelsen, raadmænd, och bleff hæderlingen begravfuet i S. Nicolaj kircke den 7 janvarij nest følgendis.

Anno 1618, den 19 janvarij, bleff Peder Andersen, raadmænd, forordnet thill borgemester wdj salig Christen Albertzens borgemesters sted.

Samme aar, den 5 avgustj, bleff Peder Charlsen kaaret thil raadmand, giorde sin eed och strax søgte sitt sæde.

Anno 1619, den 8 janvarij, bleff Strange Matzon kaaret thil raadmand, giorde sin eed och søgte strax sit sæde.

Anno 1620, den 28 februarij, bleff Niels Jensen Colding aff byeskriffueriett entlediget, och Niels Hansen Folschench till same bestilling bleff kaldett, giorde sin eed och i bemellte Niels Jensens sted indtraadde.

1620, den j maij, bleff Lavridtz Monsen forløffuett aff sitt byefogderj, hand paa temte aar haffde forestaataet.

Samme dag bleff Lauritz Hansen forordnett till byefoget i forskrefne Lavridtz Monsens sted och giorde sin eed for her cantzeler welb. her Christen Fris paa Kiøbenhaffns slott wdj slotzherrens wellb. Keig Randtzows saa och borgemestrenis neruerrelse och strax der effter er hannom aff forskreffne Keig Randtzow leffueret suerdett paa Kiøbenhaffns byeting, huor borgemester och raad och da samptlig ware tillstede.

Anno 1620, den 19 julij om morgenend wed 6 slett, døde borgemester Peder Andersen och bleff hæderlig begraftuett wdj Hellig Geisthus kircke den 23 julij nestfølgendis.

Anno 1621, den 4 augusti om efftermiddag, der klocken war itt slagen, døde Strange Madtzen, raadmand, och bleff hæderlig begraftuett i wor Frue kircke den 7 augusti.

Anno 1622, den 17 februarij, er Ifuer Pouelsen, borgemester, med en hastig och heftig siugdomb angreben, der klocken waar 4, om anden dagen den 18 februarij wed 3 slett effter middag wed denne thimmelig død bortkalldett, den 22 februarij hederlig er hans salig liig vdj wor Frue kircke begraftuett.

Den j martij samme aar ere Simen Surbeck och Mattis Hansen, raadmend, forordnet thill borgemestere wdj Peder Andersens och Ifuer Pouelsen, fordum borgemestere her i staden, deris sted, och haffuer giort deris borgemester eed for strenge her cantzeler welb. Christen Friis thill Kraggerup, som skede paa Kiøbenhaffns slott formiddag samme dag.

Eodem die er tagen thill raadmend och giort deris eed Jørgen Danielsen, Claus Johansen, Niels Hansen, byeskriffuer, Lauritzs Mogensen, førige byefougid her i staden, och Jørgen Jensen, som [er] kommen fraa Rodskild.

Den 8 martij er Matzs Hansen, førige K. M. bygningskriffuer for Kiøbenhaffn slot, bleffuen kaldet och forordnet till byeschrifffuers

bestilling vdj Niels Hansen, förlige byeschrifuer och nu raadmand, hans sted, gjorde samme dag sin eed for weluise borgemester och raad och vdj samme bestilling strax indtraade.

Anno 1622, den 17 augusti wed 8 slet om afften, døde Lauritzs Mogensen, raadmand, och den 21 augusti hederlig begraftuett vdj Helliggesthus kiercke.

Anno 1624, thend 30 martij, som waar thridie paaskedag, wed 4 klockeslett efter middag, er Mickell Wibe, borgemester, hastelig henrøcht aff denne elendig werden, efterat hand alle thre helligdage haffde weret vdj kierken thill heigmesse och hørt Gudzs ord, och thridie dagen, forskrefne den 30 martij, vdaggett thill hans bygnings pladtzer vdj Christianshaffn paa Amagger och da igien indkommen vdj hans eget huus. Hans salig liig bleff den 4 aprilis dernest efter med stor freqventz aff rigens raad, adell och w-aeddelen ledsaget thil S. Nicolaj kiercke och der sammestedtzs vdj chorett hederlichen nedsatt och begraftuett vdj hans alders 58 aar.

Thend 20 martij anno 1625 bleff Madts Hansen Kolding, byeschrifuer, wed den timelige død til euig glæde aff denne elendige werden bortkaldet och den 28 ejusdem hederlichen wdi Sanct Nicolai kiercke begraftuen.

Anno 1625, dend 24 martij, bleff Hillebrand Jørgensen, förlige slotzschrifuer her paa Kiøbenhaffs slott, forordineridt till byeskrifuers bestilling och embede vdj afgangene Madtzs Hansen, förlige byeskrifuers, sted, och gjorde sin eed samme daug paa Kiøbenhaffns raadstue for welluise borgemesterre och raad, dog iche förend Philippi Jacobi daug dernest efter vdj bestillingen intraade, thi bemelltte Madtzs Hansens thiänner disimiderthiid skreff huis paa Raadstuffuen forrettit bleff.

Anno 1625, dend 4 maj, soer Jacop Michellsen, förlige thollder her for Kiøbenhaffns slott, Kong. May. och Kiøbenhaffns bye hulldskaff och throeskaff och bleff borgemester her vdj staden efter sal. borgemester Michell Wibe.

Anno 1626, dend j maj, bleff Lauritz Hansen fra byefoegidtzs bestilling entledigitt och forløftuitt och samme dagh tagen till raadmand och gjorde sin eed.

Eodem die bleff Lauritzs Eskilldtzen forordnitt till byefoegidt her vdj Kiøbenhafn vdj forskrefne Lauritzs Hansens sted och samme daug aff welb. Mougens Kaas till Frøstrup, slotzherre, leffueritt suerditt her paa byetingitt, huor borgemesterre och raad samtlige och da vahre tillstede.

Dend 29 februarij anno 1628 bleff Jacop Brender, raadmand, aff denne elendige werden wid dend thimelig død borrtkallditt och dend 3 martij hederligen vdj Helligiesti kirche till jorden bestedigitt.

Dend 2 martij 1628 bleff Matthiis Hansen, borgemester, aff denne jammerdall vid dend thimelig død till euig glede heden kallditt och dend 7 dernest effter vdj Helligiesti kircke christeligen och hederligen begraafuen.

Mandagen dend 28 aprilis anno 1628 om eftermiddagen vid 3 klocheslett paa Kiøbenhaffns raadstue giorde Reinholldt Hansen, Kong. May. fordum hoffmunsterskriffuer, sin raadmandzs eed och vdj samme sæde bleff indsatt.

Och dend 3 maj strax der effter bleff hand borgemester vdj afgangene Matthiis Hansens sted och sad først vdj borgemester sæde dend 6 maj dernest effter.

Thend 11 augustj anno 1628 bleff Lauridtzs Eskilldtsen fra byefoegitz bestilling enttledigitt och Poffuell Poffuellsen aff welb. Mougens Kaas, slotzherre paa Kiøbenhaffns slott, paa Kong. May. weigne vdj samme bestilling indsatt.

Thend 16 augusti sad Lauridtzs Eskilldsen først i sitt raadmandzs sæde, effter att hand dend 14 eiusdem nest tillforn haffde giortt sin raadmands eed.

Thend 5 octobris anno 1629 bleff Anders Oellsen, Kong. May. førige thollder her for Kiøbenhaffns slott, kaarritt till raadmand her vdj staden, giorde sin eed och samme daug sitt raadmandtzs sæde beklede.

Samme daug bleff Knud Jørgensen, ridefoegitt offuer Kiøbenhaffns len, forordnitt till raadmand her vdj staden, giorde sin eed och forskrefne daug sitt raadmands sæde først beklede.

Thend 19 augusti anno 1629 om midnat bleff Knud Marquartsen, borgemester, aff denne elendige grædedal wed den thimelig død til den euige glæde sal. hedenkaldet och den 23 augusti nest effter hederligen wdi sanct Nicolai kiercke begraafuen, och offuer hans lig prædicket M. Laurits Mortensson och wdi same prædicken den 25 konning Davids Psalme forklaridt.

Thend 17 septembris anno 1629 bleff Jørgen Danielsen, raadmand, borgemester wdi afgangan Knud Marquartsens sted och paa Raadstuen her for Slottedt for erlig och welbyrdig mand Frants Rantzou til Rantzouwholmb, Danmarkis rigis raad och Kong. Maitt. stattholder, giorde sin borgemester eed och same dag satt wdi borgemester sæde.

Thend 12 majj anno 1631 præsenterede her paa raadstuffuen Laurits Eskildsen, raadmand, och tilkiende gaff, att Kong. Maiett, woris naadigste herre, hanom naadigst til prouiantschrifuer att were haffde tilforordnedt, huorfore hand foraarsagedis sitt raadmands sæde att forlade, begierede derhos wenligen med wilge och wenschab att forløffuis, borgemestere och raad sampt och særdelis paa det høieste och wenligste betackndes.

Thend 1 junij anno 1631 aftackede Knud Jørgensen fra sitt raadmands sæde, wenligen begierendes, att borgemester och raad med wilge och wenskab wilde tillade, huilcket hannem ochsaa bleff tilladt med tacksigelse for ald god ombgengelse, midlertid hand her inden dørre væridt haffde.

Samme dag bleff Diderich Johansen Bardscher, fôrige borger, kaaridt til raadmand her wdi staden, giorde sin eed och same dag sitt raadmands sæde bekledde.

Wdi lige maade samme dag Peder Pedersen, Kong. Maiett. mentschrifuer, til raadmand her wdi staden forordnitt bleffuen, giorde sin eed och forskrefne dag sitt raadmands sæde først beklædde.

Thend 25 nouembris anno 1633 bleff Jørgen Jensen, raadmand, aff denne elendige werden wed den thimelig død bortkaldet och dend 29 nouembris hederligent wdi Hellig Geisthus kiercke til jorden bestædiget.

Den 14 majj anno 1634 bleff Jacob Pedersen, kiøbmand, boendis paa Nørregade, kaarit till raadmand her vdj stadden, giorde sin æed och samme dag sit sæde strax bekledde.

Forskreffne den 14 majj anno 1634 bleff Niels Willumsen vdj lige maade kaarit till raadmand her vdj stadden, giorde sin æed och sit sæde strax besad.

Thend 19 nouembris anno 1633 resignerede Hildebrand Jørgensen och bleff fra byeschrifuers bestilling forløffuit och entleddiget.

Thend 21 nouembris anno 1633 er jeg Peder Mortensen, fôrige byes kemner och borger, bleffuen kaldet och forordnet till byeschrifuers bestilling wdi Hildebrand Jørgensen, fôrige byeschrifuers, sted, giorde min eed for welwise borgemestere och raad och strax wdi bestillingen indtraadde.

Den 26 decembris wdi samme aar haffuer Gud aldermegtigste wed den timelig død aff denne jammerdal til himmelsche glæde bortkaldet Anders Oelsen, raadmand, och den 30 nest efter hederligent wdi Hellig Geisthus kiercke begraafuen.

Den 21 junij imellum klocken tolff och it slett om natten vdi nerwerende aar 1634 haffuer Gud allermechtigste wed dend timmelig

død aff denne jammerdal till sin himmelsche glede och herliged bortkaldet sal. Tommas Lorck, raadmand, effterat hand raadstuen vdi 21 aare haffde betientt, bleff den 28 nest effter vdi Helligeisthus kircke hederligen begraafuen.

Anno 1635, den 6 maj, epter Ko. Ma. befalning bleffue Peder Mortensen, byeschrifuer, och Michell Søffrensen, forstander i Warthoe, forordnede till at være raadmænd her i Kiøbenhaffn, giorde deris æed och deris sæde strax bekledd.

Eptersom ieg Søffren Christensen Colding, borger her vdj Kiøbenhaffn, nu paa threttan aars tid fra anno 1622 fra och till haffuer thiendt wid byeschrifueriet her sammestedtz, baade for dreng och vnderschrifuer, nemlig hoes min første sal. hosbund Madtz Hansen Colding, Hillebrand Jørgensen och forskrefne Peder Mortensen, da haffuer min gunstig øffrighed ladet mig saadan min lange thienniste gaatt adniude och mig nu sielff vuærdig formedelst Gudtz sønderlige forsiuffn till samme bestilling vdi forbemelte den dannemandtz Peder Mortensens sted kaldet, huorpaa ieg i dag, som er den 7 maj 1635, giorde min jurament.

Anno 1637, dend 10 septembris, døde sal. Jacob Pedersen, raadmand, vdj Balderup, som hand med sin hustrue och børn for dend da her vdj Kiøbenhaffn stercke grasserende pæst, vdj huilcken 5017 mennisker døde, opflytt waar, huis liig, dog med dend høye øffrigheden tilladelse, her vdførde bleff och dend 15 dito vdj wor Frue kierche hederligen begraafuet.

Samme forskrefne aar 1637, dend 7 decembris, døde sal. Eskild Jensen, byefougit, och dend 12 ejusdem vdj wor Frue kiercke her sammestedtz hederligen bleff begraafuet.

Och waar Mickell Søffrensen, raadmand, aff her stadholder, erlig och welbiurdig mand her Corfitzs Vlfeld till Egeskouff, ridder, Danmarckis rigis raad och Ko. M. befalningsmand offuer Mœns land, tilforordnet byefougdens bestilling indtill paa widere anordning epter bemelte Eskild Jensens dødelig afgang at forwaldte, huilcket hand och indtill dend 19 februarij 1638 continuerede. Da bleff Claus Raffn, ferrige byeschrifuer vdj Halmsted, epter welbemelte her stadholders anordning aff erlig och welbiurdig mand Niels Throlle till Throldholm och høigbemeldte Ko. M. befalningsmand her paa Kiøbenhaffn slott, her paa Kiøbenhaffns byeting vdj weluise borgemestere och raadtz neruerelse paa Hans Ma. wegne till byefougit vdj bemelte Eskild Jensens sted forordnet och indsæt.

Forskrefne aar 1638, dend 4 junij, bleff borgemester Jørgen Danielsen fra hans nu moxen paa threj aars tid lange continuerende siugdom wid dend timelige død naadeligen forløest, och hans liig dend 11 junij dernest epter till sit begrauffuse och souffue kammer vdj Helligeisthuus kiercke hederlichen bestediget.

Dend 16 julij giorde Hans Nickelsøn, færrige secreterer vdj Ko. Ma. thydske candzelj, sin raadmandtz æed her vdj Kiøbenhaffns raadstue.

Dend 17 dito waar welbemeldte her statholder Corfitzs Vlfeld selff personlig her paa raadstuen och bemelte Hans Nickelsen till borgemester, epterat hand æeden tilforne for hans welbyrdighed vdj raadstuen paa Slottet giordt haffde, vdj forskrefne sal. Jørgen Danielsens sted paa høigbemeldte Ko. Ma. wegne forordnede och indsatte.

Anno 1638, dend 18 septembris, hedenkallede Gud allermægtigste sal. Peder Carlsen, raadmand, udj hans alders 69 aar, och bleff hans lig dend 23 dito udj dend Helligaands kirche till sit huilested hederlichen ledsagit.

Anno 1639, dend 11 martij, giorde Christen Bendtzen och Hans Nansen, borgere och handelsmend her udj staden, huer sin raadmandtz eed och bleffue raadmend her sammestedtz.

Anno 1641, dend 25 maij, er sal. Michell Søffrensen, raadmand, wed døden affgangen udj hane alders $54\frac{1}{2}$ aar och udj wor Frue kirche dend 31 dito begraffuit.

Anno 1642, dend 5 julij, hedendøde Dirich Bardsker, raadmand, der hand 57 aar aldrende wor, och bleff den 12 ejusdem udj sancti Nicolai kirche hederlichen begraftu.

Dend 15 julij dernest effter bleff Christopher Hansen och deng 18 dito Find Nielsen, begge borgere och handelsmend hersamniestedtz, till raadmend her udj staden forordnede.

Anno 1644, deng 31 januarij, hedenoff sal. Simon Surbech, borgemester her udj Kiøbenhaffn, sædeligen udj Herren i sit alders 75 aar, och bleff hans liig dend 6 februarij dernest effter til sitt huilested udj dend Hellig Aandtz kirche med hederlig følge bestediget.

Den 6 martij dernest effter wor erlig welb. mand och strenge ridder her Corfitz Wlfeld till Egeskouff, Danmarchis rigis hoffmeester, raad och befalningsmand offuer Møens land, her paa Kiøbenhaffns raadstue och paa Ko. Ma. weigne udj affdøde sal. Simon Surbechs sted Hans Nansen, raadmand, effter forhergaande borgemestere och raadtz her inden dørene och Hans Ko. Ma. siden offuerleffuerede

votering, effter hand sin borgemester eed paa Kiøbenhaffs slottis raadstue haffde afflagt, till borgemester installerit.

Dend 15 martij kom Lauritz Eskildsen, epterat hand prouiant-skriффuer bestilling resignerit haffde, her vdj raadstuen och bleff raadmand igien.

Dend 25 augusti forbemeldte aar 1644 døde sal. borgemester Jacob Michelsen och dend 1 septembris dernæst effter bleff hans liig vdj wor Frue kierche hederlig begrauffuit.

Anno 1645, dend 30 januarij, waar erlig och welbiurdig mand Iffuer Wind till Grundet, Danmarchis rigis raad, her paa raadstuen och epter Ko. Ma. naadigste befalning erlig och welfornehme Christopher Hansen, raadmand, till borgemester vdj forskrefne sal. Jacob Michel-sens sted, epterat hand sin borgemester æed tilforne vdj Slottens raadstue præsterit haffde, indsatte.

Dend 3 februarij gjorde Henrich Friis, borger och handelsmand her vdj staden, sin æed och bleff kaarit till raadmand her sammestedz.

Eptersom thrætte och rættergang formedelst byens tiltagelse dageligen io mehere och mehere tilvoxer, saa at det byeskriffueren for wiitlöftig och besuærlig falder, self om mandagen paa tinget fra morgen till aften och siden fast dageligen her paa raadstuen foruden indfallende schiffter at opwarte, da er dend 10 julij neruerende aar dendne eptefølgende forandring derudinden giordt, at nu værende byeschrifffuer Søffren Christensen wed raadstuen och schiffter skall forbliffue och det betienne, skall haffue aarlig till løn 50 dlr., item 30 dlr. till huusleye och halffue parten aff huis der falder paa Slottet.

Samme dag bleff Peder Christensen And antagit skriффuer her till byetinget at være och om eptermiddagen borgemestere och raad derpaa sin æed gjorde, saa och med hannem foraffskedet huis wid tinget for schiøder, affkalder, wordeerseddeler, byettingsdomme, sextan mændz toug, thingswidner och ellers huis wid tinget passerer, at skall niude, dog skall hand aarlig giøre borgemestere och raad richtighed for schiødepenze som mannerligt, schall och, naar nogit paa kongens eller byens wegne forrefalder, enten naar skatter skall sættes eller andre mandtall gøreris, med sine folck tilhierge paa raadstuen att skrifflue, saawelsom och om nogen aff borgemestere och raad hannem nogit paa byens wegne befaler att skrifflue, det ochsaa att giøre, skall och haffue till aarlig løn aff byen halftrediesindziuffge slette daler och halffue parten aff huis som paa Slottet falder, saa som raadstuebogen om samme forandring ydermere indholder.

Dend 30 augustj 1645 opkom erlig och welb. mand Gregers Krabbe till Torstedlund, Danmarchis rigis raad och høigbemeldte Ko. Ma. befalningsmand paa Riberhuus, her paa raadstuen och epter Hans Ma. naadigste befalning Find Nielsen, raadmand, till borgemester vdj Reinholt Hansens sted, som aff Hans Ma. naadigst derfra forløffuit bleff, indsatte, epter at hand tilforne sin borgemester æd vdj Slottens raadstue giordt haffde.

Anno 1646, dend 25 septembris, døde s. borgemester Reinholt Hansen imellum elluffue och tholff om natten vdj hans alders 66 aar.

Anno 1647, den 15 septembris, Søffren Christensen, byeskrifuer, bleff effter hans anmoeding och begiering fra samme bestilling med wilge och wenskab forløffuit, effterat hand denne stads øfrighed och meenighed vdj bemelte bestilling paa trettende aars tid wel betient haffde.

Forbemelte 15 septembris Arent Berntsen, førig slotzskrifuer paa Warberg och nu borger her vdj Kiøbenhaffn, bleff igien kaldet och forordnit til byeskrifuer her sammestetz vdj forbemelte Søffren Christensens stæd och da strax for welwise borgemestere och raad afflagde samme bestilings sædwaniig æd.

1648, den 8 martij, Niells Willomsen, raadmand, henoff vdj Herren vdj Fredrichstad i Norge, huor hand paa hans hiembreigse fra hans sal. broders welb. Steen Willomsens begraafuelle war anlanged, och sammestetz hæderlingen til jorden bestæd bleff.

Den 13 aprilis Jacob Andersen, førig islandsk kiøbmand, och Hermand Turesen, offuerkiøbmand, begge borgere och handlingsmend her vdj staden, bleffue kaldede och till raadmend forordnede och indsatte, effterat de samme tijd for welwise borgemestere och raad afflagt haffde deris raadmands æd.

1648, den 4 augusti, er Christen Bentsen, raadmand, saligen i Herren henoffued och bleff begraafued vdj Hellig Geistis kircke.

Anno 1648, den 12 octobris, Hendrick Isacksen, førig accisse skrifuer, bleff til raadmand anordnit och indsatt, effterat hand sin raadmands æd afflagt haffde.

1651, dend 24 februarij, Werner Clawmand, førig offuer kiøbmand, bleff til raadmand anordnit och indsatt, effterad hand sin raadmands æd haffde afflagt.

1652, den 10 augusti, Hermand Turesen, raadmand, henoff vdj Herren och bleff begraafuen vdj Helliggiestis kircke den 17 dito vdj hans allders $47\frac{1}{2}$ aar.

1653, den 24 maij, er Peder Mortensen, raadmand, wed den timelig død sal. i Herren henkaldet och bleff begraftued i S. Nicolai kircke den 31 dito vdj hans alders 72 aar.

1654, den 21 decembris, Hans Michellsen, borgemester, hensoff saligen vdj Herren och wed en anseelig folkrijg forsambling och følge hæderligen begraftued vdj sanct Nicolai kircke den 29 decembris vdj hans alders 53 aar.

1655, den 18 februarij wed 11 slet om aftenen, Hendrick Frijss, raadmand, er vdj Herren sal. henkaldet och wed en anseentlig ledsagelse hæderligen begraftued vdj sanct Nicolai kircke den 25 febr. Hans alder 59 aar.

1655, den 23 aprilis, Peder Pedersen, førig Kong. Mayts. effuerst rentskriffuer, bleff til raadmand forordned och indsat, efterat hand tilforne hans raadmands æd for welwise borgemestere och raad afflagt haffde.

1655, den 25 aprilis, forbemelte Peder Pedersen, raadmand och förlige effuerst rentskriffuer, bleff aff erlig welb. mand och strenge ridder her Joachim Gerstorff, Danmarckis rigis hoffmester, raad och K. M. befalningsmand offuer Borringholmb, efter høybemelte Kong. Mayts. naadigst anordning och befalning tilsat och installerit at were borgemester her vdj staden, efftersom hand sin borgemester æd for welbemelte her rigens hoffmester paa Slotz raadstuffue afflagt haffde.

1655, den 29 maij, Morten Mickellsen, førig Kong. Ms. proviantskriffuer, Bartholomæus Pedersen, førig Kong. Ms. secretarius vdj det tyske cancelli, Lauritz Mickelsen Tunge, førig borger och indwaaner her i staden, bleffue til raadmænd forordnede och indsatte, efterat de da deris raadmands æd for welwise borgemestere och raad afflagt haffde.

1656, den 27 octobris, er Lauritz Mickelsen, raadmand, saligen i Herren hensoffuedt och bleff begraftuen vdj den Helligaands kircke den 1 novembris.

1657, den 7 februarij, er Werner Cloumand, raadmand, wed den timelig død saligen i Herren hensoffuedt och bleff begraftuen i S. Nicolai kircke den 13 febr. dernest effter vdj hans alders 49 aar 2 maaneder.

1660, den 27 martij, Hendrick Isacksen, raadmand, hensoff sal. i Herren och bleff begraftuen i Helligeistis kircke den — aprilis dernest effter vdj hans alders 65 aar.

1660, den 13 augusti, Claus Iffwersen, førig Kong. Mayts. byefoged her i Kiøbenhaffn, Hendrick Jacobsen, førig offuerformynder,

Willom Fiuren, feric borgere och indwaanere her i staden, bleffue til raadmend forordnede och indsatt, efterat de da deris raadmands æd for welwise borgemestere och raad afflagt haffde.

1663, den 14 julij, Find Niellsen, borgemester, hensoff saligen i Herren och bleff begraftuen vdj S. Nicolai kircke den 21 julij dernest effter vdi hans alders 70 aar.

1663, den 12 decembris, Peter Hollmer bleff wed Kong. Mayts. naadigst missive anordned at were raadmand her i staden.

1664, den 16 julij, Willom Fyren, raadmand, bleff wed den timelig dœd saligen i Herren hedenkalled och bleff begraftuen i S. Nicolaj kircke den 25 julij dernest effter vdi hans alders 61 aar.

1664, den 22 augusti, Peder Reesen, doct. och professor vdj Kiøbenhaffns Vniversitet, bleff effter Kong. Ms. naadigst willie och anordning aff welb. her Christoffer v. Gabell, stadholder, indsatt paa raadstuffuen att were borgemester her i staden.

1664, den 10 octobris, Christoffer Hansen, borgemester, bleff effter hans begiering aff Kong. M. naadigst bewilged fra hans borgemesters bestilling for hans alders och swagheds skyld entlediged.

1664, den 20 novembris, Niels Hansen, raadmand, hensoff saligen i Herren och bleff begraftuen i den Helligaands kircke den 27 dito vdj hans alders 77 aar 5 maaneder.

1664, den 8 decembris, Balldtzer Seckmand, feric skriffuer paa Kongl. Mayts. Klædecammer, Leonhard Cloumand, handelsmand och borger her i staden, bleffwe effter Kong. Ms. naadigst anordning och befalning aff welb. her stadholder Christoffer v. Gabel indsatte att were raadmend her vdi staden.

1665, den 13 februarij, Morten Mickellsen, raadmand, bleff wed den timelig dœd saligen i Herren henkaldet och bleff begraftuen i Holmens kircke den 24 dito vdj hans alders 63 aar.

1665, den 1 augusti, Titus Bullickius, feric general commissarius offuer kirckerne vdj Norge, bleff aff welb. her stadholder Christoffer v. Gabell effter Kong. Mayts. naadigst willie och anordning indsat at were borgemester her vdi staden.

1666, den 13 janvarij, Leonhard Cloumand, raadmand, hensoff sal. i Herren och bleff begraftuen vdj S. Nicolaj kircke den 19 janvarij vdj hans allders 47 aar.

1666, den 31 janvarj, Bartholomæus Pedersen, raadmand, er vdj Herren sal. hensoffued och begraftuen vdj wor Frue kircke den 9 februarij vdj hans alders 46 aar.

1666, den 15 februarij, Jens Bøyesen, færig Kong. Ms. tolder her vdj Kiøbenhaffn, och Hans Pedersen Klein, borger, kiebmand och formand for de 32 borgere, bleffue effter Kong. Ms. naadigst anordning aff welb. her stadholder Christoffer Gabel indsatte at were raadmend her vdj staden.

1667, den 26 augusti, Peder Pedersen, raadmand, hensoff saligen i Herren och bleff begraafuen vdj Helligeisthus kircke den 5 sept. dernest effter vdj hans alders 73 aar.

1667, den 12 novembris, Hans Nansen, præsident, hensoff sal. i Herren den 12 nov. och bleff begraafuen i Helliggiesthus kircke den 25 nov. dernest effter vdj hans alders 70 aar.

1667, den 13 decembris, Hans Pedersen Klein, raadmand, bleff wed den timelig dœd saligen i Herren henkalled och vdj Holmens kircke begraafuen den 23 dec. dernest effter vdj hans alders — aar.

1667, den 16 decembris, Jørgen Foeg, licentiat, Hans Pedersen Bladt, borger och handlingsmand her i staden, bleffue effter Kong. Mayts. naadigst anordning af Hans Excell. her stadholder Hr. Gabel indsatte at were raadmend her vdj staden.

1667, den 17 decembris, Petrus Bullickius, Kong. Ms. cammerraad och assessor i collegio status, bleff effter Kong. Ms. naadigst willie och anordning indsatt och aff Hans Excell. her stadholder Christoffer v. Gabel introducerit at were præsident her i staden vdj sal. Hans Nansens sted.

1668, den 22 julij, Jacob Andersen, raadmand, bleff wed den timelig dœd saligen i Herren henkalled och bleff begraafuen vdj Helligeisthus kircke den 31 dito vdj hans alders 70 aar.

1668, den 20 augusti, Johan Lehn, wijnhandler, borger her i staden, bleff effter Kong. Mays. naadigst willie aff Hans Excell. her stadholder Christoffer v. Gabell indsat at were raadmand her i staden.

1668, den 21 augusti, Jørgen Fog, licentiat, raadmand, bleff effter Kong. Ms. naadigst befalning aff Hans Excell. her stadholder Christoffer v. Gabell indsat at were borgemester her i staden.

1668, den 8 decembris, Hendrick Jacobeen, raadmand, hensoff sal. i Herren och bleff begraafued vdj S. Nicolai kircke den 18 decembris vdj hans alders —.

1669, den 21 janvarij, Frantz Joensen, færig slotzskrifuer paa Bahuus och indvaaner her i staden, bleff effter Kong. Ms. naadigst befaling aff Hans Excell. her stadholder Christoffer v. Gabel indsat at were raadmand her i staden.

1669, den 9 februarij, Jens Boyesen, raadmand, hensoff saligen i Herren och bleff begravfuen vdj Bremerholms kircke den 19 februarij vdj hans alders —.

1669, den 9 maij, Peder Pedersen, borgemester och assessor vdj Høyiste rätt, hensoff saligen i Herren och bleff begravfuen vdj S. Nicolai kircke den — maij dernest effter vdj hans alders 62 aar.

1669, den 3 junij, Biørn Jacobsen, førig ridefoged vdj Malmøe-huus lehn, bleff effter Kong. Ms. naadigst befalning aff Hans Excell. her statholder Christoff v. Gabel indsat at were raadmand her i staden, effterat hand tilforn den 10 martij sistforleden sin æd afflagt haffde, fra huilchen thid effter welbemelte her statholders andragende det skal ansees, ligesom Biørn Andersen da indsat war.

1669, den 1 novembris, Claus Ifswersen Rafu, raadmand, hensoff sal. vdj Herren och bleff begravfuen vdj S. Nicolai kircke den — novembris dernest effter vdj hans alders — aar.

1669, den 16 decembris, Jacob Eilertsen, slotzskriffuer offuer Kiøbenhaffns ambt, Arent Berntsen, förig bye- och raadstueskriffuer, bleffue effter Kong. Mayts. naadigst bewilling aff Hans Excell. her statholder welb. Christoffer v. Gabel indsatte och anordnede at were raadmend her vdj staden.

1670, den 3 janvarij, Morten Jørgensen Heider bleff effter Kong. Ms. naadigst breff och bewilling antaged och anordned at were bye- och raadstueskriffuer her i staden vdj Arent Berntsens sted, som derfra til raadmands bestilling effter Kong. Ms. naadigst breff war kaldet, och afflagde derpaa bemelte Morten Jørgensen Heider hans æd.

1671, den —, Peter Bülche, cammerraad och præsident, hensoff sall. udj Herren den 13 novembris och bleff begravfuen udj den Tydske sancte Peders kircke 4 decembris dernest effter udj hans alders 66 aar 2 maaneder og 15 dage.

1672, den 22 januarij, doctor Peder Resen bleff effter Kong. Mayts. hannem naadigst meddeelte bestallings breff indsatt at vere præsident her i staden udj sal. Peter Bülkes sted.

1672, den 22 januarij, Baltzer Seckmann, raadmand, bleff effter Kong. Mayts. hannem naadigst meddeelte bestallings breff forordnet at vere borgemester her i staden.

1672, den 29 januarij, Detmer Bøfche, kremer och formand for de 32 borgere, och Johan Høyer, förig Hans Mayts. hoffwinskenck, bleffue effter Kong. Mayts. naadigst befaling indsatte at vere raadmend her udj staden.

Anno 1675, den 21 septembris, borgemester Baltzer Sechmand

hensoff sal. vdj Herren og bleff begravuen vdj sancti Nicolai kirche den — october nest effter udj hans alders 69½ aar.

1676, den 9 majj, Hans Petersen Blat, forig raadmand, og Christen Andersen Duering, forig kong. commissarius, bleffue effter Hans Mays. allernaadigste willie indsatt aff her præsident Peder Resen til at were borgemestere her udj staden.

1676, den 8 junij, Bartholomæus Jensen, kiøbmand, bleff effter Hans Kong. Mays. hannem allernaadigste meddelte breff indsatt at were raadmand her udj staden udj borgemester Hans Petersen Blats sted.

Anno 1677, den 24 novembris, Bartholomæus Jensen, forrige raadmand, bleff effter Hans Kong. Maytt. hannem allernaadigst meddeelte breff indsatt aff her præsident Peder Ressen till at være borgemester her udj staden udj afgangne Hans Pedersen Blatt sted, som hensoff udj Herren d. 4 septembris nest forleden.

Hans Knudsen Lægaard, forrige offuerformynder her vdj staden, bleff i lige maade effter Hans Kong. Maytt. hannem allernaadigst meddeelte breff indsatt at være raadmand her sammestedtz vdj fornefnte borgemester Bartholomæus Jensens sted.

Anno 1679, d. 3 decembris, Iffuer Caspersen Schiøler, assessor udj commerce collegio och fordumb borgemester paa Christianshafn, blef iligemaade efter Hans Kong. Maysts. hannon allernaadigst meddeelte bref indsatt at være raadmand her sammestedtz udj afg. raadmand Biørn Jacobsens sted, som døde d. 11 octobris.

Anno 1680, d. 20 decembris, Bendix Mesen, færrige Kong. Mayts. proviantskrifver her udj Kiøbenhafn, blef effter Hans Kong. Mayts. hannem allernaadigst meddeelte bref af dato d. 27 novbr. udj samme aar indsatt at være raadmand her sammestedz udj afg. raadmand Frans Jonsens sted, som døde d. 25 novbr. udj nærwærende aar.

Anno 1681, den 10 januarij, Peter Musfelt, formand for de 32 mænd herudj Kiøbenhafn, blef effter Hans Kong. Mayts. hannem allernaadigst meddeelte bref af dato d. 31 decembris udj forleden aar af velædle och velb. Peder Rhesen, præsident her udj Kiøbenhafn, indsatt att være raadmand her sammestedz udj afg. raadmand Arndt Bernsøns sted, som døde d. 29 decbr. udj forgangne aar.

Anno 1681, d. 3 octobris, Claus Sohn, forrige Kong. Mayts. hoffkiøckenskrifver her udj Kiøbenhafn, blef effter Hans Kong. Mayts. hannem allernaadigst meddeelte bref af dato Fredericsburg den 27 aug. 1681 af velædle och welb. Peder Resener, præsident her udj Kiøbenhafn, indsatt att være raadmand her sammestedz udj Dithmer Bøfkes sted, som døde forleden den 26 augustj.

Anno 1682, den 3 martij, Hans Jensen Stampe, forrige offver-formynder her udj staden, blef effter Hans Kong. Maytts. hannem allernaadigst meddeelte bref af dato d. 21 febr. 1682 af velædle och velb. her præsident Ressener installeret paa Kiøbenhafns raadstue at være raadmand her i staden udj afg. raadmand Jacob Eylersens stæd.

Dito. Morten Nielsen, iligemaade forrige offuerformynder her udj staden, blef effter Hans Kongl. Maytts. allernaadigst hannem meddeelte bref af dato d. 21 febr. 1682 af velædle och welb. her præsident Resener installeret paa Kiøbenhafns raadstue at være raadmand her i staden udj afg. raadmand Johan Lehns stæd, som døde d. 4 jun. 1684(!).

Anno 1684, den 1 decembris, Claus Rasch til Raschenberg, assessor udj dend høyeste rett och commerce collegio sampt politiemester her udj staden, blef effter Hans Kong. Maytts. allernaadigst hannem meddeelte bref af dato d. 27 sept. nest forleden af velædle och welb. her præsident Resener installeret paa Kiøbenhafns raadstue at være borgemester her i staden udj afg. borgemester Titi Bulches stæd, som døde nest forleden udi aug. maaned, nemlig d. 9 aug.

Dito. Cosmus Borneman, professor udj Universitetet och for det aar rector magnificus, blef effter Hans Kong. Maytt. allernaadigste bref af dato d. 27 sept. nest forleden af velædle och velb. her præsident Resener installeret paa Kiøbenhafns raadstue at være borgemester her i staden.

Anno 1685, den 11 maij, Lauritz Andersen, Kong. Maytts. velbetroede renteskrisver, blef effter Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref af dato d. 5 maij 1685 af velædle och welbyrdige her præsident Resener installeret paa Kiøbenhafns raadstue at være raadmand her udj staden.

Anno 1685, den 14 maij, Johan Drøeg, en af de 32 mænd och fornemme handelsmand her udj staden, blef effter Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref af dato d. 9 maij nest forleden af velædle och velbyrdige her præsident Ressen installeret paa Kiøbenhafns raadstue at være raadmand her udj staden.

Anno 1688, den 16 julij, effterat retten var satt, opstod her raadmand Johan Drøeg for retten och lod læse Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref af dato 7 julij 1688, huorved hannem allernaadigst var tilladt ey at giøre wiidere opvartning ved raadstuen her i staden, udj allernaadigste henseende, at hans alderdomb och idelige svaghed hannem ey sligt tillader, mens dog allernaadigst bevilget for hans allerunderdanigste giorte tro tieneste, at hand her effter sin liifs tiid

skall niude den samme rang udj gang och sæde och dend samme løn af de raadstuen tillagde midler, som hand som raadmand hid til dags hafde nydt, och saasnart samme allern. bref var læst, tackede hand dend tilstædeværende magistrat for god omgiengelse och dermed tog afskeed och gick ud af raadstuen til sit hues.

Anno 1688, d. 25 julij, her raadmand Ifuer Caspersen Scheler lod iligemaade forkynde och læse Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref af samme dato och indhold som offvenskrefne her Johan Drøegs.

Anno 1688, d. 30 julij, Christen Westensøn, fordumb borgemester udj Odense, lod læse idag Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref af dato 3 julij, huorved hand allernaadigst blef bestallet at være raadmand her i staden udj afg. raadmand Hans Knudsen Lægaards stæd, som døde nestforleden d. 20 aprilis.

Anno 1688, d. 31 julij, Claus Ifuersøn, en af de 32 mænd her i staden, lod læse idag Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref af dato af 5 julij nestleden, huorved hand allern. blef bestallet at være raadmand her i staden udj forrige raadmand Ifuer Caspersen Schelers stæd.

Anno 1688, d. 1 augusti, Søfren Nielson, forhen raadmand udj Aarhues, lod læse idag Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref af dato 4 julij nestleden, huorved hand allern. blef bestallet at være raadmand her i staden udj afg. raadmand Bendix Messens stæd, som døde d. 3 junij nestleden.

Anno 1688, d. 7 augustj, Hans Nansen, Kong. Maytts. justitz- och commerceraad och assessor udj dend høyeste rett, comparerede idag paa Kiøbenhafns raadstue och gaff tillkiende, at hand var efter Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref allern. bestallet at være præsident her udj staden udj fordumb præsident Peder Resens stæd, som ved døden afgick nestleden d. 1 junij, och tog da første gang sit sæde som præsident.

1688, d. 9 augustj, Hans Trøner, en af de 32 mænd her i staden, lod læse Hans Kong. Maytts. allernaadigste bref af dato 6 julij nestleden, huorved hand allern. blef bestallet at være raadmand her i staden och i raadmand Lauritz Andersens stæd at antage Qvæsthusets forvaltning.

Jørgen Bøfke, en af de 32 mænd her i staden, lod læse Hans Kong. Maytts. allern. bref af dato 6 julij nestleden, huorved hand allern. var bestallet at være raadmand her i staden och i raadmand Johan Drøegs stæd at antage Quæsthusets forvaltning efter fundatzen.

13 aug. 1688, raadmand Claus Sohn lod fremsende paa raadstuen och lod læse Hans Kong. Maytts. bref af dato 7 julij 1688, huorved hand allern. var forskaanet at giøre wiidere opvartning ved raadstuen her i staden, udj allernaadigst henseende, at hans idelige svaghed hannem ey sligt tilladte med dend allerunderdanigste fliid, som skee burde, dog derhos allern. tilladt, for hans hid indtil allerunderdanigste giorte tro tieniste, her efter som tilforn at niude dend samme len af de raadstuen tillagde midler, saa vel som dend samme rang udj gang och sæde.

Anno 1690, d. 26 februarij, Anders Jacobsen, amptforvalter over Kiøbenhafns ampt, blef efter Hans Kong. Maytts. allern. bref af dato 4 februarij nærværende aar af velædle och welb. præsident Nanson installeret at være viceborgemester her udj Kiøbenhavn och saaledis samme dag tog første gang sit sæde paa raadstuen.

Anno 1692, d. 31 augustj, Johannes Christensen, kirkeværger till Christianshafns ny kircke och en af de 32 mænd, som efter Hans Kong. Maytts. allern. bref af dato d. 27 aug. 1692 var allern. anordnet at være raadmand her udj Kiøbenhavn, eftersom raadmand Johan Heyer for nogle faa dage siden ved døden var afgangen, blef af velædle och welb. her estatsraad och præsident Nansen i dag introduceret paa Kiøbenhafns raadstue och derefter tog første gang sit sæde.

Anno 1693, d. 22 majj, Jens Riber, offverformynder her udj staden och en af de 32 mænd, var efter Hans Kong. Maytts. allern. bref af dato 13 majj nestleden allern. anordnet at være raadmand her udj staden, efter som afg. Hans Trøner, raadmand, nyligens ved døden var afgangen, huorfor hand och idag er af welædle och velb. her estatsraad och præsident Nansen introduceret paa Kiøbenhafns raadstue och første gang tog sit sæde.

Anno 1694, d. 28 martij, Sigfrid Fris Dverig, hidindtil Kong. Maytts. secreterer udj det tydske cancellie, som efter Hans Kong. Maytts. allern. bref af dato 24 februarij 1694 var allern. anordnet at være viceborgemester her udj staden och efter sit senium at træde och betiene virklig borgemester embede, blef af welædle och velb. her estatsraad och præsident Nansen idag introduceret paa Kiøbenhafns raadstue och tog første gang sit sæde.

Anno 1694, d. 28 martij, Jørgen Sechmand, en af de 32 mænd her udj staden, som ved Hans Kong. Maytts. allern. bref af dato 17 febr. nestleden var allern. bestalet och forordnet at være raadmand her udj Kiøbenhavn, blef af veledle och velb. her estatsraad och

præsident Nansen introduceret paa Kiøbenhafns raadstue och der første gang tog sit sæde.

Anno 1697, d. 8 septembris, Albrecht Bartholin, vircklig secréterer udj det danske cancellie, som effter Hans Kong. Mayts. allern. bref af dato Kiøbenhafns slot den 7 aug. nestleden var allern. anordnet at være vice borgemester udj denne kong. residence stad Kiøbenhavn och effter sit senium at tiltræde vircklig borgemesters embede, blef af welædle och welb. her estatsraad och præsident Nansen idag introduceret paa Kiøbenhafns raadstue och dereffter tog første gang sit sæde.

Anno 1697, den 30 septembris, Christian Simonsens kongel. bestallning af dato 11 maj 1695, huorved hand var allern. besicket och forordnet at være raadmand her udj staden, blef allerunderdanigst fremlagt af welædle och welb. her estatsraad och præsident Nansen, huor effter velbemelte Christian Simonsen blef ochsaa indtegnet allerunderdanigst som raadmand her i staden.

Anno 1697, d. 4 octobris, Laurits Nielsen Fogh, en af de 32 mænd her udj staden och som forvaltningen ofver Qvæsthues midlerne hafver været betroet, er ved Hans Kong. Mayts. allern. bref af dato d. 8 junij nestleden allern. forordnet at være raadmand her udj Kiøbenhavn och blef denne dag introduceret paa Kiøbenhafns raadstue af velædle velb. her estatsraad och præsident Nansen och tog første gang sit sæde.

Anno 1698, den 6 julij, Jørgen Meulengracht, en af de 32 mænd her udj staden, er effter Hans Kong. Mayts. allern. bref af dato 28 maij nestleden allern. forordnet at være raadmand her udj Kiøbenhavn, effterat raadmand Søren Nielsen tilforn ved døden war afgangen, och blef idag introduceret paa Kiøbenhafns raadstue af velædle och velb. her estatsraad och præsident Nansen och tog første gang sit sæde.

Anno 1700, dend 22 aprilis, Mads Christensen, oberforster, er effter Hans Kong. Mayts. allern. bref af dato 28 novemb. 1699 allern. forordnet at være raadmand her i Kiøbenhavn, effterat raadmand Jørgen Bøfke tilforn ved døden var afgangen, og blef idag introduceret paa Kiøbenhafns raadstue af welædle og welb. her estatsraad och præsident Hans Nansen og tog første gang sit sæde.

Anno 1701, dend 19 janvarij, Jens Kuhr, Hans Kong. Majts. stempled papiirs forwalter, er effter Hans Kong. Majts. allern. bref af dato 4 janvarij anno 1701 allern. forordnet at være raadmand her udj Kiøbenhavn, dog ingen løn eller indkomst at niude, førend dend

bannem effter hans senium kand tilkomme, och blef idag introduceret paa Kiøbenhafns raadstue af weledle och welbr. her estatsraad og præsident Hans Nansen og tog første gang sit sæde.

Anno 1701, den 12 octob., Arfued Michelsen Edelberg, en af de 32 mænd her udj staden, som med Hans Kong. Mayts. allern. bref af dato 23 julij 1701 er allern. beskicket og forordnet at være raadmand herudj staden, blef af weledle og velb. her præsident Nansen introduceret paa Kiøbenhafns raadstue og da første gang tog sit sæde.

Anno 1702, d. 26 april, Hans Carstensen, kong. rendteskriver, som efter Hans Kong. Majts. allern. bref af dato Kiøbenhavn d. 18 martij 1702 war allern. anordnet at være raadmand her udj Kiøbenhavn, dog ingen løn eller indkomst at niude, førend dend hannem effter hans senium kand tilkomme, blef idag af weledle og welbyrdige her estatsraad og præsident Hans Nansen introduceret paa Kiøbenhafns raadstue og tog første gang sit sæde.

Anno 1702, d. 29 november, Jens Rostgaard, Kong. Mayts. ambtsforvalter, der effter Hans Kong. Mayts. allernaadigste breff af dato Kiøbenhavn d. 28 octobr. 1702 war allern. anordnet at være raadmand her udj Kiøbenhavn, dog ingen løn eller indkomst at nyde, førend dend hannem effter hans senium kand tilkomme, blef idag af weledle og welb. her estatsraad og president Hans Nansen introducerit paa Kiøbenhafns raadstue og tog første gang sit sæde.

Anno 1702, dend 13 decembr., Elovius Mangor, stads conducteur udj Kiøbenhavn, som efter Hans Kong. Majts. allern. bref og bestalling af dato 31 octob. 1702 war allern. anordnet at være tilligemed raadmand her sammesteds, dog ingen løn eller indkomst for samme raadmands tienneste at nyde, førend det hannem effter hans senium kand tilkomme, blef idag af weledle och welb. her estatsraad og præsident Hans Nansen introduceret paa Kiøbenhafns raadstue og tog første gang sit sæde.

Anno 1703, d. 12 decemb., Johan Bartram Ernst, cancelraad, som efter Hans Kong. Majts. allern. bref af dato Kiøbenhafns slot den 24 novemb. 1703 er allern. beskichtet at være vice borgemester her udj dend kongl. residence stad Kiøbenhavn og effter sit senium tiltræde virkelig borgemesters embede, blef af weledle her estatsraad og præsident Nansen introduceret idag paa Kiøbenhafns raadstue og derefter tog første gang sit sæde.

Anno 1705, d. 21 febr., Oluf Rømer, Kong. Mayts. justits- og cancelj raad, assessor j consistorio og mathematicus, som efter

Hans Kong. Majts. allern. bref af dato 24 janvarij 1705 er beskiced at være politjmester og borgemester her udj deng kongl. residence stad Kiøbenhavn, blef af weledle her estatsraad og president Hans Nansen introducerit idag paa raadstuen og der første gang tog sit sæde.

•Magistratens Vedtægtsbog. i Raadstuearkivet. De gudelige Ønsker ved hver Ansættelse ere udeladte. Sammesteds findes følgende Fortegnelse over Af- og Tilgang i Magistraten fra 1701—84.

Forandring udi raadstuen paa magistrats persohner, som baade ere indkomne og ved døden eller udi andre maader igien afgaaen fra aarets begyndelse 1701.

Indkomne:

Anno 1701. Den 19de jan. raadmand Jens Kuur. Den 12te octob. Adelberg senior.

Anno 1702. Den 26de aprilis raadmand Hans Carstensen. Den 29de nov. raadmand Jens Rostgaard. Den 13de dec. raadmand Elovius Mangaard.

Anno 1703. Den 12te dec. vice-borgemester Ernst.

Anno 1704. Den 4de aug. raadmand Simonsen.

Anno 1705. Den 21de feb. borgemester Oluf Rømer. Raadmand Christopher Iversen.

Anno 1710. Den 30te aprilis raadmand Key Klinge. Den 3 julii raadmand Matthia[s] Pedersen. Dito dato raadmand Jens Olsson. Den 16de octob. borgemester Eichel. Den 27de octob. borgemester Johannes Meller, raadmand Ædelberg junior.

Anno 1711. Den 14de octob. raadmand Bech.

Anno 1713. Den 28de aug. borgemester Meller blev en præsident.

Anno 1714. Den 15de jan. viceborgemester Berregaard. Den 9de aprilis raadmand Ogelbye. Dito dato raadmand Wroe. Raadmand Stuve vides ey vist naar jndkommen.

Anno 1717. Den 12te julij vice-borgemester Sidenborg.

Anno 1718. Den 12te feb. raadmand Høyer. Den 7de dec. vice-borgemester Wivet.

Anno 1719. Den 19de dec. raadmand H. Michelsen.

Anno 1720. Den 13de januarij raadmand Rosenberg. Den 19de jan. raadmand Michel Fieldsted.

Anno 1722. Den 4de feb. raadmand Christen Sørensen.

Anno 1723. Den 11te jan. vice-borgemester Brantz. Den 27de junij vice-borgemester Ratkens.

Anno 1724. Den 27de nov. præsident Schrader.

Anno 1725. Den 12te nov. raadmænd Schup, Giædsted, Burmester.

Anno 1726. Den 7de octob. borgemester Hemmerich. Den 14de dito borgemester Byssing.

Anno 1727. Den 21de julij raadmand Jens Lassøn. Dito dato raadmand Niels Hendrichsøn.

Anno 1728. Den 16de nov. borgemester Ramshart. Dito dato borgemester Worm.

Anno 1729. Den — raadmand Envold Falsøn. Den 17de octob. raadmand Raff & Herman Henrich Kønemann.

Anno 1730. Den 9de jan. raadmand Valeur. Den — borgemester Michel Worm kommen igien.

Anno 1731. Den 22de feb. borgemester og politiemester Torm. Den 12te martij vice-borgemester Evard Wium. Den 30te aprilis raadmand Hans Fog. Den 7de maji raadmand Gregorius Nielsøn, hvis brev er dog ældre end Fogs, og derfor i sæde og løn præfererer. Den 4de junii toeg raadmand Hillman stæd udi raadstuen. Den 28de octob. toeg borgemester Fischer stæd udi raadstuen, dog uden løn, førend hans senium efter borgemesterne kand falde, samme da at nyde, imidlertid nyder hand den forhen allernaadigst tillagde pension.

Anno 1732. Den 12te maji raadmand Edinger.

Anno 1733. Den 27de april indkom vice-borgemester Holmsted.

Anno 1734. Den 10de feb. raadmand Kieldsen. Den 5te april borgemester Ramshart igien. Den 19de dito raadmænd Klæcher.

Anno 1736. Den 5te octobris etatzraad Braem præsident.

Anno 1738. Den 19de dec. indkom Johan Jacob Hæsekier som raadmand.

Anno 1739. Den 17de julij vice-borgemester Michael Grøn, dog icke at vente løn af raadstuen. Den 28de novemb. raadmand Iwer Grøngaard.

Anno 1742. Den 11te maji raadmand Thomas Ziemer.

Anno 1745. Den 15de jan. raadmand Rasmus Holm og Stephen Heger. Den 26de feb. raadmand Hans Nicolai Nissen, blev raadstue-skriver 21de feb. 1749. Den 29de octob. justice-raad og vice-borgemester Peter Helt.

Anno 1746. Den 22de julij raadmand Abraham Falch. Den 14de octob. raadmand Hans Holst de Place.

Anno 1747. Den 16de junij geheimeraad Jacob Bentzon blev ober-præsident.

Anno 1749. Den 7de martij justice-raad og vice-borgemester Johan Christian Schröder. Den 28de dito raadmand Jens Gregersen Klitgaard og Søren Jørgensen. Den 10de maji raadmand Johan

Friderich Holmsted. Den 8de nov. vice-borgemester Christian Fedder.
Herman Hendrich Køneman, vice-borgemester.

Anno 1750. Den 11te sept. her geheimeraad Friderich Otte von Rappe, ober præsident.

Anno 1751. Den 5te feb. raadmand Johan Diederich Bechman. Den 18de junij Friderich Horn, borgemester og politie-mester, at succedere etatzraad Torm, hand toeg sæde i raadstuen d. 14de sept. 1761.

Anno 1754. Den 13de maji geheime raad og oberkammer-juncker von der Luhe oberpræsident. De sl. justitzraader og raadmænd Hans Fog og Gabriel Hilmand, vice-borgemestre den 28de junii 1754. Den 28de junii justitzraad og landsdommer Christopher Hersleb vice borgemester.

Anno 1755. 17 oct. David Johan Bærntz och Hans Munch, formænd for de 32 mænd, raadmænd.

Anno 1759. 12te jan. Johan Christoph Willebrant og Andreas Storp raadmænd.

Anno 1760. 23de maji Peter Casse raadmand.

Anno 1761. 29de maji Friderich Liunge og Johan Peter Suhr raadmænd.

Anno 1763. 30te nov. raadmand Gerhard Hofgaard, efter bestalling d. 25 martii 1758 og rescript af 20 maji 1763.

Anno 1766. 3 sept. vice raadmand general auditeur Wilhelm Borneman. 8 dito vice raadmand Andreas Johan Andresen.

Anno 1768. 1 janv. vice raadmand Matthias Lunding. 15 junii vice borgemester, etatzraad Caj Kock, efter bestalling af 8 aug. 1766.

Anno 1770. 10 janv. vice raadmand Morten Munch, efter bestalling af 29 dec. 1769. 28 sept. dhrr. etatzraader og raadmænd Hæseker, Nissen og Falck borgemestere. 21 nov. loed hr. etatzraad Fædder læse ober secretairens brev, dat. 30 dec. 1769, at hans søn Friderich Fædder, naar hand har reist uden rigs, skal blive raadmand nest efter Munch. 28 dito vice raadmand Balthasar Schiet, efter bestalling af 16 dito.

Anno 1771. 23 janv. kongl. rescript, at stads physicus skal som før tage sæde i magistraten. 8 feb. rescript, at hand bestandig skal have sæde, dog uden løn, men 400 rdl. af stadens cassa. 22 martii rescript, at hand skal ansees som virkelig raadmand og have sæde nest efter de, der ere i gage. 25 dito tog hand sæde.

3 april behagede Hans Kongelige Majestæt at udnævne et nyt raad, bestaaende af: hr. Ulrich Adolph, greve af Holstein, som ober-præsident. Hr. Justiceraad Rothe, som første borgemester. Hr. Johan

Peter Suhr, som anden borgemester. Hr. Mathias Lunding, som syndicus. p. t. værende stad physico hr. Svend Købke, hr. Hans Christian Bech, hr. Mathias Hundewadt, hr. Jørgen Thulstrup, som raadmænd. Hr. Christen Waage, hr. Michael Lange, som borger-skabets repræsentanter. Julii 1 toeg cancellieraad Mathiesen sæde i raadstuen som første borgemester.

Anno 1772. Feb. 12 blev læst kongelig allernaadigst bestalling, hvorved hr. conferentzaad Gothard Albrecht Braëm beskikkes til at være ober-præsident i Kiøbenhavn, dat. 6 hujus. Oct. 1 kongelig allernaadigst rescript, anlangende at magistraten i Kiøbenhavn nu og for det første skal bestaae af efterskrevnē personer: Ober-præsident: hr. conferentzaad Braëm. Virkelige borgemestere: hr. conferentzaad Schrødersee, hr. etatzraad Hersleb. Vice borgemestere: hr. etatzraad Hæseker, hr. etatzraad Falch, hr. Johan Peter Suhr, hr. Mathias Lunding. Virkelige raadmænd: hr. etatzraad Holmsted, hr. cancellie-raad Beckman, hr. Gerhard Hofgaard, hr. Johan Christopher Willebrand. Vice raadmænd: hr. Andreas Storp, hr. Peter Casse, hr. Friderich Liunge, hr. Morten Munk, hr. Balthasar Schiøtt, hr. Svend Købke, hr. Hans Christian Bech, hr. Mathias Hundewadt og hr. Jørgen Thulstrup. Dec. 16 vice raadmand Friderich Fædder, efter bestalling af 10de hujus.

Anno 1776. Sept. 30 vice raadmand Diderich Beckman, efter bestalling af 25 hujus. Oct. 2 vice raadmand Christen Waage, efter bestalling af 25 sept. Dito dato vice raadmand Michael Lange, efter bestalling af 25 sept.

Anno 1779. Febr. 17 cancellieraad Svenning Lange som vice raadmand efter bestalling af 10de hujus; død den 27de dec. 1800. Dito dato cancellieraad Jens Hansen som vice raadmand, efter bestalling af 10de hujus.

Anno 1781. Martii 5 vice raadmand Christian Poul Freese, efter bestalling af 21 febr. Maji 21 cancellie secreterer Just Henrich Voltelen som vice raadmand, efter bestalling af 16 hujus. Novb. 19 blev læst den etatzraad og hof-inspecteur Morten Hiorthøy under 7de hujus allernaadigst meddeelte bestalling at være borgemester her i staden, dog ikke at tiltræde embedet, førend han, efter etatzraaderne Hæseker og Suhr samt conferentzaad Lunding, kan nyde gage som virkelig borgemester.

Anno 1782. Julii 24 dhrr. justitzraader Hofgaard og Storp som vice borgemestere. Dec. 23 vice raadmand Aage Kaasbøll, efter bestalling af 8 novb.

Anno 1783. Jan. 6 toeg vice raadmand Olaus Baadh sæde i raadstuen, efter bestalling af 18 oct. 1782.

Anno 1784. April 5 justitzraad Ludvig Knap som vice raadmand, efter bestalling af 31 martii. Julii 12 toeg hr. conferenzraad Morten Hiorthøy sæde i raadstuen som borgemester, ifølge kongelig rescript af 2den hujus.

Døde og udgaaen:

Anno 1701. Den 21de maji raadmand Mads Christensøn.

Anno 1702. Den 10de aprilis raadmand Musfelt.

Anno 1703. Den 16de nov. vice borgemester Bartholin.

Anno 1705. Den 8de janv. borgemester og politie-mester Claus Rasch.

Anno 1706. Den 28de martij raadmand Ædelberg senior. Den 11te sept. raadmand Meulengracht.

Anno 1709. Den 26de aprilis raadmand Jens Riber. Den 6te maji raadmand Hans Carstensen.

Anno 1710. Den 23de martij borgemester Friis. Den 19de aprilis Ædelberg junior. Den 19de sept. borgemester og politiemester Oluf Rømer.

Anno 1711. Den 15de octob. raadmand Christian Meyer, førend hand tog sæde i raadstuen.

Anno 1713. Den 9de julii præsident Hans Nantzen.

Anno 1714. Den 8de feb. raadmand Mangaard. Den 1ste martij raadmand Iversen.

Anno 1715. Den 11te nov. raadmand Rostgaard.

Anno 1717. Den 5te maji borgemester Anders Jacobsen. Den 25de sept. raadmand Lauritz Andersen.

Anno 1718. Den 8de sept. vice borgemester Sidenborg.

Anno 1719. Den 13de feb. raadmand Jens Olssøn. Den 16de nov. raadmand Matthias Pedersen.

Anno 1720. Den 16de martij raadmand Ogelbye.

Anno 1721. Den 25de octob. raadmand Michelsen.

Anno 1722. Den 22de dec. borgemester Ernst.

Anno 1723. Den 18de junij raadmand Simonsen.

Anno 1724. Den 10de oct. præsident Meller.

Anno 1725. Den 17de junij borgemester Wivet. Den 14de oct. raadmand Høyer. Vice-borgemester Ratkens civiliter mortuus.

Anno 1726. Den 11te octob. raadmand Wroe.

Anno 1727. Den 17de martii raadmand Klinge. Den 30te junii raadmand Giædsted.

Anno 1728. Den 19de dec. raadmand og stadshauptmand Stuve.

Anno 1729. Den 2den martij etatzraad og borgemester Berre-gaard besicket til deputeret i Cammeret. Den 9de julii raadmand Rosenberg. Den 24de aug. borgemester Worm bleven amtmand i Norge. Den 30te aug. raadmand Schup. Den 11te dec. raadmand Lassøn.

Anno 1730. Den 23de nov. raadmand Sørensøn. Borgemester Ramshart, civiliter mortuus ved denne tiid.

Anno 1731. Den 22de feb. borgemester og politiemester Hans Hemmerich civiliter mortuus. Den 26de feb. borgemester Povl Brantz. Den 3die octob. commerceraad og viceborgemester Edvard Wium.

Anno 1733. Borgemester Fischer toeg afskeed den 6te maji og blev 3die deputeret udi sœ etatens general commissariat.

Anno 1734. Den 2den dec. døde raadmand Bech.

Anno 1735. Den 19de nov. døde raadmand Lauritz Fog.

Anno 1736. Den 26de martij døde etatzraad og borgemester Eichel. Den 20de sept. døde etatzraad og præsident Schrader.

Anno 1737. Den 18de januarij raadmand Rasmus Kieldsen i naade dimittered.

Anno 1738. Den 29de decemb. døde Jens Kuur.

Anno 1741. Den 3die janv. døde justice-raad, stadshauptmand og raadmand Michael Fieldsted.

Anno 1742. Den 20de janv. døde vice borgemester Michael Grøn. Den 24de nov. døde justiceraad og raadmand Nicolai Burmester.

Anno 1743. Den 15de aug. døde justice-raad og borgemester Michael Worm.

Anno 1744. Den 3die aug. døde justice-raad og borgemester Rasmus Byssing.

Anno 1745. Den 6te octob. døde justice-raad og raadmand Gregorius Nielsen. Den 9de dito døde justice-raad og vice borgemester Niels Henrichsen.

Anno 1747. Den 16de junij præsident, conferenzraad Christian Braem dimitteret.

Anno 1748. Den 8de julij døde justiceraad og borgemester Peter Ramshart.

Anno 1750. Den 11te sept. ober-præsident, geheime-raad Bentzon blev vice-stadtholder i Norge.

Anno 1751. Den 13de feb. raadmand Rasmus Holm død.

Anno 1752. Den 20de feb. døde etatzraad og borgemester Peter Helt.

Anno 1753. Den 10de aug. døde raadmand Stephen Heger.

Anno 1754. Den 22de april toeg ober-præsidenten geheimeraad von Rappe afskeed.

Anno 1755. 3 april døde raadmand Jens Klitgaard. 17 junii døde raadmand Iver Grønnegaard. 25 sept. døde raadmand Thomas Ziemer.

Anno 1756. 7 martii døde justitzraad og vice borgemester Hans Fog.

Anno 1757. 23 junii døde raadmand David Johan Bærntz.

Anno 1758. 5 feb. døde etatzraad og vice borgemester Anthoni Raff. 12 junii døde etatzraad og borgemester Friderich Holmsted. 6 sept. døde raadmand Søren Jørgensen.

Anno 1760. 18 dec. døde raadmand Hans Munch.

Anno 1761. 30 julii døde conferenzraad og borgemester Envold de Falsen.

Anno 1763. 19de janv. døde justitzraad og raadmand Johannes Edinger.

Anno 1764. 23 feb. døde etatzraad og ældst borgemester Erich Torm.

Anno 1765. 5 dec. døde etatzraad og viceborgemester Klöcker. 24 dito døde justitzraad og viceborgemester Hilmand.

Anno 1767. 25 dec. døde raadmand Andresen.

Anno 1770. 15 janv. døde raadmand de Place. 15 sept. døde etatzraad og borgemester Kock.

Anno 1771. 10 feb. døde etatzraad, borgemester og raadstue-skriver Hans Nicolai Nissen. 25 martii meldte ober-præsidenten hr. geieme conferenzraad von der Lühe, at det har behaged Hans Kongl. Maj. at entledige ham fra hans charge. Hr. justiceraad Rothe d. — junii beskikket til deputeret i det danske Kammer.

183.

1 Maj 1559.

Kræmmernes Skraa.

Wij borgemestere och raadmendt vdj Kiøbnehaffuen gør alle witterligt, att effter som erlige mendt wor kiere medborgere kremere her vdj byen haffue nu begeret aff oss att mue haffue en skraa, effter huilcken the kunde wide att rette thenem och at were och blifue effter thenne dag eth laug, huilcken same forskreffne skraa wij endrechteligen thennem vndt och sambygt haffue och lyder ordt fran ordtt, som heer effterfölger.

1. Item schall borgemestere och raadt met menige lagsbröders villie och sambycke sette oldermendt tuo erlige mendt aff lags-

brøedere, the som lauget ere nyttige, och the same tuo mendt schulle were oldermendt vdj tuo samfelde aar och icke lenger thermet besueris, vden the wille thet giøre med en goed frie willige, och naar the tuo aar ere omkommenne, tha schulle the forlosses och tuo andere vdj theris stedt egen.

2. Item huem, som bliffuer oldermandt, skall icke were forpligtet att giøre nogen omkostning ther for vdj lauget enten met madt eller ell.

3. Item huem, som will bliffue kremmer vdj Kiøbnehaffn epter thenne dag och gierne will were vdj lagidt mett kremerne, handt schall først bliffue borgere, och ther effter schal handt tree gange begere lagit aff oldermanden och alle brøedere, och thend fierde gang skall handt faa suar, och er thet saa, handt kommer udj laugidt, schall handt giffue borgemestere och raadt en ledemarck sølf, kongens fogit lige saa meget, tesligeste vdj lauget lige saa meget, ther till alle lagsbrøederne en halff amme rinschwin och ingheth ydermere beswerris met nogen koest for hans indtgang, vden hues handt selff will vdaff sin frie gode willige; handt schall och were en from, erlig, oprichtig mandt och haffue en erlig egtil hustrue och ther hoes gode bewisning, huare handt haffuer tilforrne weridt.

4. Item alle the, som boer her vdj Kiøbnehaffn oc bruge kramgotzs, dog her till dags icke haffue skattit met kremerne, men komme nu her effter och begierer lagidt, tha schulle the winde lagidt effter thenne skraaes liudelsze, dog benaadis epther oldermendts oc alle brøernes sigelsze.

5. Item maa alle kremer ij Kiøbnehaffn, som ere vdj lagidt, haffue falt alle haende kramgotzs och kiøbmanschab, Fenedis, Nørrenbergs, Franckfoerts, Vesters och Brunsuigs och saa hues ther giøres vdj Tydtschlandt, thet ath sellie for huer mandts tiltalle, dog vndertagit thet gots, som er emodt nogit merckeligt embede her vdj Kiøbnehaffn, meden vdj almendelig herredag maa vore borgere kremere haffue faldt sodant gotzs, som andre fremede och vdlendische vdj sadanne almindig herredag tilstedis at haffue fall, then stundt Kong. Maits. er her tilstede och saa lenge som the fremmede maa haffue thet falt.

6. Item ingen aff the frembede kremmere och landferdinge, som følger Kong. Maits. och hoffuit effter och alle tide ere her vdj staden, thend stund Konig. Maits. er her tilstede, maa icke sellie theris kramgodtzs som en borger vdj smaet spetzerie, vdj stycketall,

lodt och quintin vden silckestöcker, huert weedt sit naffn, och thet gotzs, som Konig. Maits., adelen och hofftienerne behoff haffue.

7. Item er tillat alle frembede kremere och landferdinge oc the, som boo her vdj riget, att bygge her paa gaden met theris kramgots och met fersche ware och staa vde vdj otte dage oc icke lenger, och thet engang om aarit, vden thet er om almindig herredag, tha staa the epther gammel seedwane, som forschreffuit staar. Huo, som lenger staar endt otte dage, ther er huilcken dag the bygger thend neste ottende dag ther nest effter, at bryde neder egien, vden thet er vdj almindig herredage, och handt bliffuer louffuelige tilsagt att wige aff och hand ey wiil, handt schall bøde effter borgemesters, fogedens och lagis sigelse, som er xx daler til borgemestere, fogeden xx daler oc lagidt lige saa møget til tree schiftes.

8. Item the frembede kremere, som staar hervdj staden, ij husenne, kieldere eller boer her met theris kram, som kaldis sambkiøbere, the mue icke sellie theris kramgoetzs wden vdj sambkiøb, som er vdj heele och halfue hunderit, i grøtken oc halfue grøtken, vdj deger och halfue degger, ij dyssin och halfue dyssin, ij støcker och halfue stycker, vdj pundt och halfue pundt och icke mindere. Huo ther giør emodt, haffue forbrut thet goetzs, handt saa selger, til koningen, staden och laugidt.

9. Item tesligeste om Nørrenbergs och Brunswigs godts, naal remmer vdj heele breff, och alt andet godtz vdj dyssinner och halfue dyssinner, ij gylden tall och icke vdj støcke tall.

10. Item er thet forbudet thendt frembede kremer att staa met oben winduer eller dørre met sin kram om onsdagen eller om løffuerdagen, effter gammell seedwaane, meden the skulle giffue borgemestere och raadt och byfogidt theris rettigheedt. Huo her emodt giør, haffue forbrut ther for x daller till tree schiftes.

11. Item maa ingeu frembidt kremer bygge eller staa vde met sin kram fiorten dage for eller fiorten dage effter the tree høytidige fester om aarit, som er juell, paasche och pintzedag, vden her er almindige herredage paa same aars tider. Huo her emodt giør, haffue forbrutt till koningen, staden och laugidt xx daller.

12. Item maa ingen fremedt kremer tilstedis att staa her lenger vdj staden mett sit kramgotzs endt till sanctj Andree dag oc icke lenger och drage saa vdaff landit, och icke komme egien inden wor Frue dag vdj faste, och tha met ferskt gotzs, thet er paa foraarit epter priuilegiens liudelsze. Huo ther emodt gier, haffue forbrudt thet godts, handt lenger holder till kiøbs.

13. Item maa ingen borger eller indbygger her vdj Kiøbnehaffn eller nogen anden haffue falt nogidt kramgodtzs, knapsack eller spetzerie, vden handt er ij lagidt. Huem ther emodt giør och er tilfaarne loulige adwaridt, handt haffue forbrudt thet kramgodts, som handt haffuer faltt, till koningen, staden och laugidt.

14. Item maa ingen staa om onsdagen eller om løffuerdagen paa Gammeltorg, Amagtorg eller andetstedts mett nogidt kramgots, ingthit vndertagit. Huem ther emodt giør och er tilfaarne loffuelige adwaridt, handt haffue forbrutt thet godts, handt staar met, til koningen, staden och laugidt.

15. Item maa ingen fremmedt kremere eller nogen anden gaa her paa gaden eller vdj hussene, hiemmelige eller obenbare, met kramgots eller andet gotz, som er kremerne anrørendes, som er knapsacke, sardug och alle haende slags lerridt och spitzerie, ingthet vndertagidt. Huem her giør emodt, haffue forbrudt thet godts, handt gaar mett, til koningen, staden och laugidt.

16. Item skall och ingen af kremmerne, som lagsbrødere ere, haffue masco pie i Tydiskland eller anden fremit stedtz, ey holder att handle met nogen fremit theris pendinge och gots, menige laugsbrødere til stor schade oc forderffuse, som oc er emodt stadtzens priuilegier. Huem her findes emodt at giøre, haffue forbrutt til koningen, borgemestere, radt och laugidt alt sadant fremit gots, som handt vdj slig maade forhandler.

17. Item schall ingen aff kremerne, theris lagsbrødere eller syster, tiltage seg nogen fremit theris gots at sellie, thet som kramen er anrørendes, meden huer schall haffue faldt oc sellie sit eget godts, som handt haffuer tilfarnne kiøbt, dog om ther blifuer nogit kramgodtzs offuerskreffwet eller sendt til nogen aff kremernes lagsbrødere eller søstere, som the icke tilfarnne haffue bestyredt eller forskriffuit, och thet schall sellies, tha schall mandt same kramgots først tilbiude oldermandt och alle brødere. Huo her emodt giør, haffue forbrodt sodant gods til kongen, raadit och laugidt.

18. Item om saa skede, att nogne vd aff kremernes lagsbrødere wilde offuergiffue kremmerlagidt, tha skall thet were hanum frit for, dog schall handt epter thend dag icke holde nogen kram falt, som hører til kremerlaugit, vden handt haffuer thet met kremernes miunde, som er ij laugidt. Huo her emodt giør, haffue forbrutt same kram till koningen, staden oc lagidt, oc thersom att sadan en mandt giffuer seg fremdelis vdj nogit laug her vdj Kiøbnehaffn, tha giør handt fyllesthe vdj thet lag, som therris skraa holder, huilcket laug handt

tilbedes, och effter ordinantzens liudelse, och ther met were trie for kremere lagidt.

19. Item om saa ware, at nogen kremeres lagsbrødere eller søstere haffue børn, enten nu fødde eller her effter føidde worder, och nogen the børn begierer kremer lagidt, tha schall thet bliffue thenem vndt quit oc frie, om the erlige och vberøchte seg skickede haffue.

20. Item om nogen kremere, theris lagsbrøeder eller søster, bliffuer encker och manden tager seg en quinde eller pige egen, som icke er nogen wore lagsbrøders eller søsters affkomme, som for-schreffuit staar, tha schall handt winde lagidt for hinde och aldeniste gifue for hindes indgang en tønde øll. Men om en enckequinde, som er søster, tager seg en mandt paa kremer handell och icke handt er aff brøders eller søsters affkomme, handt schall winde lagidt som en frembidt.

21. Item schall menige lagsbrødere holde lagssteffne tuenne tider om aarit vdj oldermands hus, thend første tadt sondagen nest effter paasche, thend anden paa sanctj Andree apostolj dag.

22. Item skall kremerne haffue vdj theris lag en bøsse eller skrin met lucke och laas, ther vdj att beware theris skraa och pri-uilegier met menige lagsbrøders pendinge, oc schall thend eldste oldermandt haffue same bøsse vdj forwaringe och en aff lagsbrøderne, som ther till bliffuer wdwoldt, haffue forschreffne bøsses nøgle vdj forwaring. Dog schulle the tuo brødere ingen tadt haffue magt same bøsse at obne, met mindere ther er tuo aff lagsbrødere hoes, som ther bliffuer til sett. Huilcken her emodt gør, schall haffue forbrut en tønde øll ij lagit och x marck till kongen och staden.

23. Item hues pendinge, kremere vdj frømtiden forsamblendes worder aff indgang eller brøde pendinge, skulle oldermandt haffue magt at bruge same pendinge til lags beste.

24. Item naar oldermandt will låde samblekalde brøderne for merckelige orsage skyldt, som lagit kandt paa komme, tha schall thet skee met theris bysidders willige och raadt, och huo som icke tha kommer ij oldermandtzs stue till steffne paa forsagt time, handt bøde viij skilling, vden handt haffuer loffuelig forfaldt. Och huilcken broder, som oldermandt lader tilsgige att kome for sig och handt icke kommer, bøde iiij skilling.

25. Item huem, som gør stim, bulder eller vliud i oldermandtzs tale vdj forsamlings hus, handt schall gifue brøderne en tønde øll, lige saa thend, ther anden arrer till vliudt.

26. Item skede thet saa, thet Gudt forbiude, att nogen aff kremerne theris lagsbrødere blifuer w-ens met huer andere, enten mett ordt eller gierninger, eller nogen aff thennem drager sit suerd, kniff eller andere waaben emodt sin lagsbroder, endog hand icke thermet gior hanum skade, skall handt giffue brøderne en tønde tydst øll eller dets werdt oc iij β vdj bøssen til the fattige.

27. Item skulle ochsaa oldermendene och menige brødere haffue magt att forlige alle sager met huerandere indbyrdes, hues thendt ene haffuer emodt thendt anden, mandrab, blodig och blaa vndertagen, thet schulle the giffue konig. fogit tilkiende.

28. Item huilcken kremers lagsbroder, som oprører nogen ting vdj ølsmall eller vdj edrugheedt, thet som tilfornne er forligt till en goeder ende, handt schall giffue alle brøderne 3 tønder øll och vdj bøssen en march dansche.

29. Item huem som steffner sin lagsbroder for nogen gieldt, før handt er forfuldt for oldermandt och alle brøderne, haffue forbrudt till lagit en tønde tydstøll.

30. Item findes ther nogne eblant kremerne theris lagsbrødere eller søstere, som vdraaber eller forkynder hues ther siges eller forhandles, naar the ere tilhabe vdj theris forsamlings hus, skall haffue forbrudt¹⁾

31. Item naar nogen kremers theris lagsbroder eller søster effter Gudts willige dør och aff gaar, tha schall oldermandt lade til-sige alle brøderne att følge same lige till sin leierstedt, och schulle oldermendt tilkeisze iij eller vj aff brøderne att bere same lig, huilcken thet negter och icke kommer, schall giffue vdj bøssen viij β, vden handt haffuer oldermandts loff met louflige forfaldt.

Och effterthj att thenne skraa er nu menige borgere aff kremerne vdj Kiøbnehaffuen effter alle theris alworlige begiere thenem och theris effterkommere till goede, trøst och bestandt bewilligt och samtyckt, tha haffue wij borgemestere och raadt samme skraa nu fuldbyrdt och stadtfest, dog wille wij alle tide fuldmagt haffue thend att forbedre och forandere theris laug och huer mandt till gode och gaffn effter tidzens leiligheid. Giffuit och skreffuit vdj Kiøbnehaffn santj Philippi et Jacobj dag, huilcket er thend første dag vdj maij maanet anno etc. 59.

Sambledis²⁾ adt eptherthj Wantsniderne haffuer en skraae och laug for thennom oc kremmerne en skraa oc laug for thenom, som

1) lagit(?). Sætningen er ikke fuldendt.

2) det følgende med andet Blæk.

haffuer werrit aff arrildtz tid, wdj saa maade, at wandtsniderne icke schulle udfalle i nogen handell, som kremmeriet er anlangendis, wdj mod kremernis skraaes indhold. Ther imod schulle icke krememerne(!) indfalle wdj wantsniders laug och holle klede fald eller oc selge wdj alne tall helle eller halfue stycker, som kand komme wantsniderne till affbrech i therris handell emod therris skraa i nogen maade, paa thedtt att ther skall ingen wlempe komme thennom emellom, men huer att blifue wed sin handell oc wandell, som thed sig bør.

Dog schall thed werre alle thennom wdj kremmerlauget fritt forre oc tillatt, att huer epther sin effne oc formuge maa kiøbe oc handle med alle slaugs groffue kiøbmandz waarre, med huaad naffn thed er eller werre kand, lige saa fridtt som therris medborgerre wdi wantsnider laug, wndertagendis klede, som forschrefuit staar.

Item skall kremmerne wdi kremmerlaugett nærrer oc bierge sig af therris egen handell och icke indfalde wdi nogen anden therris næring, som nogen af the andre skraar kand werre emod.

Item skall ingen broder wdi kremmerlauget wnderstaa sig att forlocke en anden broders dreng eller thend wdi thienneste tage, førind hand haffuer wdthientt sin tid, som hand haffuer sin hosbunde tilsgaet oc haffuer fran hannom sin goude affsked. Huo her emod gør, skall bøde xvij daller thill threnne skiffter, kongen, staden och laugett.

Item altt huis sagfald, som falder wdj forskrefne kremmerlaug, thed schall dellis thill threnne skiffter, kongen, staden och lauget.

Stadens Segl hænger under. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

184.

15 Sept. 1559.

Lejebrev paa en Bod paa Vor Frue Kirkegaard.

Jacop Vyllattzen, Klokker til Vor Frue Kirke, annammer i Leje af Vor Frue Kirkeværger paa sin, sin Hustru Karine Nielsdatters og deres Arvingers Livstid een wor Frwe kirckis boedh, liggendis paa forskrefne vor Frwe kirkegaard imellom Jep Bryggers gaard och thend boed, som sognedegnen wdy boor, huilcken boedh Mette Peder Bagers haffde breff oppaa y synn liiffstiid“, for aarlig Afgift af 3 %. Vidner: Oluff Hammer, Raadmand, og Cristiern Scrifuer. Giiffuitt oc schreffuitt y Kiønehaffn thend 15 septembris anno domini mdlix.

3 Segl. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

185.

25 Juli 1560.

Reces i Odense mellem Kongen af Danmark og de Vendiske Stæder. Dertil hedder det:

..... Die deutche Compagnie auf Falsterbo soll mit den priuilegiis wie bisshero pleiben, aber der misbrauch, das der kauffmann mehr bier dohin fueret, dan er zu seiner eigen noturft bedarfet, vnd es wider bey ganzen vnd halben tonnen vnd sonst verkauft, dardurch dan Kon. Maytt. accise verkurtzt wirdt, soll abgestelt werden.

Aber der angezogen companien halber zu Kopenhagen, Ellenpogen, Landzkrona vnd Ystedt soll es erstlich der companien halber zu Kopenhagen bey koning Friderici etc., hochloblicher gedechnus, ausspruch gelassen werden, das die deutschen, so zu Kopenhagen besessen, sollen in der denischen compania sein.

Weil dan die deutsche companie herunter massen in die denische transferirtt, zu dern sie ein zinshaus vnd burgerpflichtig gewesen ist, so dan die ledige deutsche gesellen nicht auf die erbawete denische compania gehen wollen, welche ihnen soll gegonnet sein, vnd ein haus kauffen oder mieten wollen, dorin sie ihre zusammenkunft vnd gesellschaft haben muegen, das wirdt ihnen gegonnet, kan auch, wie sich gebuert, bewiesen werden, das die deutschen leddigen kaufleutte das bemelte haus erblich erkauft haben, das soll angenomen vnd dorauff genedigster vnd pilliger bescheidt gegeben werden.

Also auch konnen die deutschen zu Ellenbogen, Landskrona vnd Ystedt heuser kauffen oder mieten, dorinnen sie ihre gesellschaft, wie gemeldt, haben muegen, soll ihnen gleicher gestaltt, wie zu Kopenhagen, gegonnet sein, doch sollen sie auf keiner compania bier oder wein auszapffen, noch sich einiger sonderlichen priuilegien anmassen, so sollen auch die heuser, die sie also, wie gemeldt, kauffen oder mieten, in burgerlicher pflicht vnd rechten pleiben.

Kan auch der kaufman mit den rathen in den stedten, do sie heuser, wie gemeldt, zu ihrer gesellschaft kauffen oder mieten, handlen, das sie jharlich ein genandts vor die burger pflicht von solchen heusern nemen wollen, dass lesset Kon. Maytt. auch geschehen.

Es will auch Kon. Maytt., wie auch ihre vorfahren gethahen, vorbehalten haben, hierin, so viel die angezogenen companien zu Kopenhagen, Elnpogen, Landzkrona vnd Ystedt belangtt, vermehrung, minderung oder veränderung nach gelegenheit zu thuen. .....

Afskrift i Diplomatariet i Geh. Ark.

186.

12 Avg. 1560.

Lejebrev paa en Vikarlegaard.

Hans Lambritsen forpligter sig til at give sin kære »Husherre« Hr. Lavrids 14 $\frac{1}{2}$ om Aaret, saa længe han lever og beholder Vikariet og Renten, men efter hans Død skal han ikke give mere end 9 $\frac{1}{2}$. Vidner: Jesper Olsen, Borgemester, og Mattz Scrifuer, Raadmand. Screffuit oc giffuit y Kiønehaffn thendt 12 dag augustj aar etc. mdlx.

Seglene flettes. Orig. paa Perg. i Geh. Ark.

187.

18 Okt. 1560.

Vedtægt om Fæstning af Tjenestefolk.

Anno 60 dennd 18 octobris bleff sambtycht aff borgemesterre, raad och kongens fouget, att huilcken mand, sam haffuer [nogen] tynd[e], pige eller dreng, och agter at beholle dennem lenger vdj sin thienist end det leyemaal, som de hannom tieniste [til]sagt haffuer, da schall de feste dennem vdj louglige tid, sancti Hans daug eller juell, och spørge drenom, om de ville fremdelis thienne hannon. Sper hand dem icke att eller fester drenom, da mue de tienne huem de ville. Item siger de nogen, quinde eller mand, tienniste och tager dieris Guds pendinge, da schal de vere plichtig til at gaa vdj dieris tieneste til timelig tiid, 8 dage effter tiden, paasche eller S. Michaelis dag, eller fly enn anden vdj dieris sted, som dennem nøges med. Siger de och thuende mend tieneste, [da skulle de holde den mand tieniste] dennem først feste, och giffue den anden heell lønn, sidst feste, [eller] fly hannon en anden vdj dieris sted eller forlige sig med hannon.

Afskrift i Ny kgl. Saml. i Kvart Nr. 674. Nogle udeladte Ord ere tilføjede efter Aalborgs Vedtægter fra samme Tid, hvori dette Stykke ordret er optaget til Esterlignelse i Aalborg, trykt i Saml. til jydsk Hist. og Topogr. II. 154—55.

188.

4 Okt. 1561.

Lejebrev paa en Gaard paa Østergade.

Peder Pederssen og hans Hustru Anne Jørgensdatter annamme i Leje af Universitetet »en Vniuersitetens jordt, gaardtt oc grundt, liggendis paa Østergade, oc er breden wd tyll adelgaden oc strecker seg aff østher och wthj westher tiuge och nij sielandtz alne, item lengden paa then westre side aff sønder oc wthj nor fraa hørnadt paa Østregade oc tijll Jørgen Seilleggers boder wdj Pilestredit tiuge oc three alne eth halff quarteer oc ett fingers bredt, itein lengden paa then østre siide op tiill Margrete Pomereningis gaardt aff sønder och

wthij nær tiuge och halffanden alne, item breden mytt egennom gorden paa then nærre ende aff østher och wthij westher er tiuge och otte alne», for en aarlig Afgift af $8\frac{1}{2}$ %. Vidner: mester Hans Lang, bartskier, Gert Remsnider oc Jørgen Baggere. Skreuidt ij Kiøbinghaffn den fierde dagh octobris aar efter Gudtz byrdt mdlxj.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

189.

4 Okt. 1561.

Lejebrev paa en Gaard i Pilestræde.

Jørgen Seilleggere og hans Hustru Anne Seffrensdaatter an-namme i Leje af Universitetet »en Vniuersitetz iordt, gaardtt oc grundt, liggendis vdij Pilestredit, oc er breden wdt tijll adelgaden aff sønder oc wthij nær tiuge oc siw alne eett quarteere, item lengden paa then nærre siide nest op till Holger Rosenkrantzis gordt aff østher oc wthij westher er tiuge oc otte alne, item breden paa then østre ende nest op tijll Margarete Pomerenings gaardt aff sønder och wtij nær er tiuge oc siu alne eett quarteere, item lengden paa then sondre side nest op tijll Peders Skrifluers jordtt aff øster oc vthij wester er tiuge oc otte alne», for en aarlig Afgift af $8\frac{1}{2}$ %. Gaarden havde tilhørt Margrete Vikarie. Vidner: Hans Kellersuend, Peder Hansen oc Jørgen Brygger. Skreffuit ij Kiøbinghaffn den fierde dag octobris aar efter Christi fødzell mdlxj.

Afskrift i Gl. kgl. Saml. i Fol. Nr. 727.

190.

1567 el. 1568.

Estergivelse af Jordskyld af en Gaard paa Amagertorv.

Wij borgermestere oc raadmend ij Kiøbenhaffnn giøre alle wit-terligt for oss oc wore effterkommere borgermestere oc raadmend her samestedz, att effterthi stormegtigste hogborne første oc herre her Frederich thennd anden osv. haffuer nu wid erlig och welbyrdig Peder Oxen till Gisselfeldt, hochbemelte K. M.'s oc Danmarckis rigis hoffmester, laditt giøre forbønn till oss paa erlig velfornumstig mandz Peder Hansen, H. K. M.'s renteschrifluers wegne, om the xviji marcks jordschylde, som pleyer aarligen att vdgifuis till Kiøbenhaffns stad aff thend jord och grund, som thend bygning paa staar, som forskrefne Peder Hansen mett hans kiere høstrue Appelonie Oluffsdotther er til-fallen vdj arffue schiffste, huilcken gaard er liggendis vdj sancti Nicolaj sogen paa Amager torff emellom thend gaard, Hans Bønssing, kremer, nu vdj boer, nest østen paa thend ene och Matz Lampis gaard nest westen, som Hinerich Søndag nu vdj boer, paa thend

anden side, och begerede, att same jordschylde motte hanom aldelis afgiffuis, tha formiddelst hogbemelte K. M.'s forbøn, som wij icke tvister eller kunde benegte, haffue wij alle endrechtelige beuilligit och sambtøgt och nu met thette wort obne breff paa Kiøbenhaffns stadtz wegne beuilliger och samtøcker, att forskrefne Peder Hansen, hans høstrue, børn och arfuinge mue och schulle her effter thenne dag haffue, nyde, bruge och beholle forskrefne Kiøbenhaffns stadz jordtt, grund och egendom mett ald thend friihed, retth och rettighed, som wij paa Kiøbenhaffns stadtz wegne haffue vdj thend bygning, som staar paa forskrefne jord oc grund, mett wid, lengd oc bred, op och neder, ligesom thend nu bygt, indhegnit och forfundene er, fraa Amage torg aff nor och til Lederstredit ij sønder osv.

Magistratens Vedtægtsbog Bl. 53. Af en Vedtegning ses det, at Grunden forдум var bebrevet Peder Hansens Hustrus Fader Borgmester Oluf Skriver.

191.

25 Juni 1568.

Om Sjælegaver og Fattiges Esterladenskab.

Vi Friderich dend anden osv. giøre alle witterligt, at effterdi forstanderen til de fattige huusarme udi wor kiøbsted Kiøbenhavn hafuer for os beret, at naar nogen udi deris testamenter til sielle-gafue eller i andre maader forordinerer eller gifver noget deris gods eller pendinge til de hunsarme, da understaar sig en part af deris arfvinger oc andre, som undertiden dennem arfue tilkiøbe, wille rygge saadanne testamenter oc at giøre de fattige huusarme forhindring paa huis dennem i saa maade gifuis. Da paa det sligt maa forekommis, wille wi, at her efter saa holdis skall, at huis som udi testamenter eller i andre maader de fattige huusarme gifuis oc forordineris, det skall dennem strax vrygeligen oc uden ald forhindring følge. Samme-ledis wille wi, at naar de fattige husarmis forstander annammer nogen ind udi sieleboderne for deris fattigdoms skyld eller ocsaa holder dennem andensteds i byen med huis almysse oc pendinge, som gifuis til forskrefne huusarme, da skall effter deris død huis klæder oc andet, de efterlade, blifue oc uddeelis iblant de andre fattige, som igien lefuer eller i deris sted kommandis worder, oc forbyde wi alle osv. Gifuet paa wort slot Friderichsbørg dend 25 junij 1568.

Afskrift i Raadstuearkivet.

192.

12 Nov. 1572.

Om Sjælegaver til de fattige Peblinge og Skolebørn.

Wi Friderich den anden osv. giøre alle witterligt, at effterhi wi ere komne uthi forfaring, at naar nogen uthi theris testamenter

gifuer oc forordinerer til sielegafve eller i andre maader af theris gods eller pendinge til fattige peblinge oc skollebørn udi wor Frue skolle udi wor kiøbsted Kiøbenhafn til hielp til skoe, klæder, papiir oc bøgger, tha understaar sig en part af theris arfuinger oc andre, som undertiden tilkiøbe dennem arfuen, saadanne testamenter oc dend dødis sidste willie at wille rygge oc til intedt giøre oc thermet forholder oc gører fattige skollebørn forhindring paa huis thennem i saa maade gifuis; da paa det sligt maa forekommis, wille wi, at dermed her effter saa holdis skall, at huis som nogen effter lougen udi theris testamente eller udi andre maader gifuer oc forordinerer fattige peblinge oc skollebørn udi forskrefne skolle af theris gods oc pendinge, det skall dennem strax uden ald forhindring eller giensielse urygeligen følge, oc skall de toe elste raadmend der udi Kiøbenhafn oc sognepræsterne der samnesteds indkrefue oc opberge, huad forskrefne peblinge saa skienckis oc gifvis, oc thet strax uddeeble til de peblinge oc skollebørn udi wor Frue skolle, som fattig oc wedtørfuende er oc ingen hielp hafue, oc skulle forskrefne toe raadmend oc sognepræster aarlig udi superintendentens og de toe eldste borgemesteris ofuerverelse giøre got oc clart regenskab for huis de, effter som forbemelt er, uppeberendis oc igien skiftendis oc uddeelendis worder, saa at det alt kommer fattige skollebørn til beste, oc thil inthet andet forwendis. Thi forbyde wi osv. Giffuit paa wort slot Coldinghuus den 12 dag novembris mdlxij.

Afskrift i Raadstuearkivet.

193.

1572 (?)

Skøde paa et Stykke af nuværende Gammelmynt.

Borgmestere og Raadmænd skøde »till erlig velbyrdig fru Mette Rosenkrantz till Valløff och hendes arffuinge een Kiøbenhaffns stadtz jord, grund och eyendom, som tillforne waar jt øde och for wandfloed och dyndt jt wbrugeligt stræde, ligendis wdj sancti Nicolaj sogenn emellom Anthonij strædet och Grønnegaden, østen for Madalene Arrildtz dotters, sallige meister Jacob Nielsens effterleffuerskes, boelige och westen for Jørgen Pedersens, Peder Jergensens sons, haffue, och er samme jord wdj sin rette brede fra Madelene Arrildtzs dotters leergaard och tuertt offuer till Jørgen Pedersens planckuerck aff wester wdj øster otte alne jt quartier, lengden fraa Grønnegaden op emod Myntergaardtz mur aff sønder wdj næør er treduge halffierde alne, breden på then næorre ende emod Myntergaardtz muer aff øster wdj wester er siuf alne tree fingers breedt« osv.

Magistratens Vedtægtsbog Bl. 62.

194.

28 Maj 1573.

Forordning om Tiggere.

Friderich dend anden etc. Wor gunst tilforne. Wiider, at wi
ere komne udi forfaring, huorledis at alle weigne udi kiøbstederne
her udi riget skulle were mange adtskillige staader oc trøglere, som
bede om Guds almysse, oc en part af dennem er karske oc helbrede,
saa de vel kunde fortiene deris brød oc de icke ligeuel wilde arbeide
eller nogensteds begiffue dennem udi tienneste, men af wane fra deris
første barndom deris næring oc underholding med trøgleri søgt oc
bekommet hafue, oc endog wor kiere herre fader, sal. oc høylofig
ihukommelse, udj Hans May. sidste udgisne recess haſuer giort dend
forordning, at slige trøglere, mands eller quindes personner, som
kunde taale at arbeide oc icke vare Guds almysse werdige, skulle
med tilbørlig straf af kiøbstederne forwises, formercke wi ligewel, at
forskrefne wor herre faders recess udi lige maade lidet eller inted
holdes eller efterkommis, efterdi at huor mand reiser her igienem
riget, befindes det, at fast alle kiøbstederne med saadanne tryglere
ere forfyldet. Tha paa det at forskrefne wor herre faders recess
maa blifue wed magt holdet oc saadanne stercke staadere, som taale
at arbeide, kunde blifue afskaffed, bede wi eder oc alworligen be-
fahle, at i aldeelis ingen trøglere tilstede der i wor kiøbsted Kiøben-
hafn at bede om Guds almysse, som karske oc helbrede ere oc deris
brød kunde fortienne, oc dennem noch med tilbørlig straf af byen
lader forwiise, och huilche, som for siugdom eller alderdom ere udue-
lige till arbeid eller ere aldeelis forarmet oc haſuer hiemme der udi
byen, dennem skulle giffuis nogen tegn, saa the kunde kiendis at
were saadan almysse werdt oc tilstedis at bede oc samble, huis got
folch dennem hielpe wil. Understaar sig nogen dersammesteds at
betle, som iche haffuer saadan tegn, dennem skulde i tilbørlig lade
strafe oc siden byen forwiise. Saa fremt at dersom eders forsømmelse
herudi findes oc med nogen seer igienem fingre, at wi da iche ofuer
eder skall lade straffe, som ofuer thennem, wore breffue oc befahlin-
ger iche ansee eller agte wilde. Hereffter i eder kunde wide at rette.
Skrefvit paa wort slot Drotningborg dend 28 maj anno 1573.

Afskrift i Raadstuearkivet.

195.

28 Juni 1574.

Magistratens Forpligtelse til at overholde de Bestemmelser, der indeholderes i Kongens
Gavebrev paa 10000 Daler til de Husarme af samme Dag (dette er trykt i Hofmans
Fundater X. 257—60).

Wy effterschreffne Marcus Hes, Jørgen Pedersen, Hans Olufsen,
Jacob Sørensen, borgemestere, Christoffer Mogensen, Peder Siundsen,

Hans Dirichsen, Michell Nielsen, Claus Rytter, Johan van Deller, Albrit Albritsen och Niels Pedersen, raadmend, giøre alle wittherligt och kiendes mett thette wortt obene breff for oss och wore effterkommere, borgemestere och raadmend her vdj Kiebinghafn, at efftersom stormeichtigste hogborne første och herre her Frederich thend anden, wor allernaadigste herre osv., haffuer os till throer hende offuerantwordit och till fulde leuererit(!) thij thwsinde gode och wforfalskede enckinde daler hoffuitstoen, huilcke forschrifne x^m daler hoffuitstoen hogstbemelthe Kong. Mat. med Hans Mts. yndersotthe aff addelen haffuer aff itt christlige betenckinde, Gud almechtigste till loff, priis och ære och the fattige huszarme mennische her vdj Kiebinghaffn, som nottorftige ere, till hielp, trøst och husualelse haffuer vndt och giffuit till en euige almyse, och haffuer hogstbemelthe Kong. Mat. therpaa ladit Hans Mats. obne breff och fundatz vdgaa, huorledis altingist ther med holdis skall tiill euig tid, effter som same fundatz wiidere ther om formelder och indholder. Tha beplichte wij oss och wore effterkommere borgemestere och raadmend her vdj Kiebinghafn aarligen her effter til euige tiid att wylle och skulle effter hogstbemelthe Kong. Mats. fundatzis liudelse forsiune och vdsette forschrifne x^m daler hoffuitstoell paa renthe enthen til nogen aff addelen eller och till gode, wisse, formuende och loffachtige borgere her vdj byen eller hoss os sielff och wore effterkommere, saa at theraff aarligen till gode rede skall giffuis fem hundredt wforfalskede gammell daller till renthe eller och fem hundredt daler vdj dansk mønt effter gode dalers werdt, och skall første aars renthe vdgiffuis halffparthen till sancti Mickels dag nu først kommandis och anden halffpartt till nest kommindis sanctorum Phillipi och Jacobi apostolorum dag och siiden altiid til euig tadt aar effter aar fortølliges effter fundatzens liudelse, huilcke forschrifne renthe pendinge wy beplichte oss och wore effterkommere borgemestere och raadmend her vdj Kiebinghafn aarligen til thend bestimpte tid, som forschrefuit staar, att fornøye och offuerantworde superintendenten her vdj Silland och thend første theologo vdj vniuersitetitt her sammestedtz med thend eldste aff borgemesterne her vdj byen och aff thenom ther paa att tage quitantz. Sameledis skulle wij och wore effterkommere borgemestere och raadmend were forplichtett icke att skulle vdsette nogit aff forschrifne hoffuitstoen på renthe enthen till addelen, nogen aff borgerne eller och til os sielff indbyrdis, vden att the thilforne setter os gode nøyachtige wisse pant och forwaringe, saa att houidtstoelen icke skall forkommis och renthen til betimen thid aarligen maa vdkomme, effter

som forskreffuit staar, och thersom saa skeer, thett Gud forbiude, att nogitt aff forskreffne hoffuidstoell forkommis eller formindskis eller och renthen aff forskreffne summa pendinge aarligen til bestimpte tider, som for er rørdt, icke vdkommer och blifuer fornøyet superintendenten, thend første theologo och thend eldste borgemester effter fundatzens indholdt, tha skulle wy och wore effterkommere borgemestere och raadmend her vdj Kiøbinghaffn were forplichtt ther fore at stande tilrette och inden sex sambfelde vger att giøre forskrefne superintendent och thend første theologo med the fattige husarmis tilforordinerede forstandere fyllest vdj woris och wore effterkommere borgemestere och raadmendtz beste och beleyligst godtz och eyendomme eller och aff woris byes beste herlighedt och indkompst och att skulle oprette all thend skade, forskreffne the fattige husarme her aff fange kand vdj nogre maade. Thesligeste wille och skulle wy och wore effterkommere borgemestre och raadmend med sognepresternis saa och superintendentens och thend første theologiraad och widschaff forordinere och tilskicke thuenne husarmis forstandere vdj huert sogen, the ther fromme, gudfræchtige och formuende ere, huilcke forstandere ther skulle effter superintendentens och thend første theologi saa och thend eldste borgemesters raad sammenkiøbe vdi tiide, nhar bedst kiøb er, weed, koell, meell och andit, huis thennom siønis at were the fattige husarme mest nytteligt och gaffnliggt, saa att the siden thet effter haanden och som nøden sig begiffuer, kunde egien vddeeble till the fattige husarme med hues andre pendinge, ther offuer blifluendis worder, efftersom thend fundatz, hogstbemelthe Kong. Mat. therom haffuer ladit vdgaa och os nu til hende er offuerantuordit, ydermere formelder och vduiser, huilcken forskreffne fundatz vdj sine ord, puncter och artickler, effter som nu vdj thette wortt breff forbemelt er och forskreffne fundatz os alffuorligen tilholder att skulle effterkomme, wy beplichte os och wore effterkommere borgemestere och raadmend her vdj Kiøbinghaffn vdj alle maade att wille och skulle holde och fuldkomme vnder Gudtz euige heffn, straff och wrede. Paa thenne forskreffne gaffue och thj twsinde daler hoffuitstøel och fem hundrede daler aarlige renthe haffue wy giffuit och hæseglett thrende obne breffue, liudendis som forskreffuit staar, aff huilcke thett ene er vnderdanigst offuerantuordit hogstbemelthe Kong. Mt. tilhende, thett andit findis hos superintendenten och the hoylerde vdj vniuersitetit her vdj Kiebinghafn och thet tridie hos sognepresterne och the husarmis tilforordinerede forstander her sammestedtz, och effterdji hogstbemelte Kong. Mt. med Hans Mts.

elskelige Danmarckis rigis raad oc fler aff addelen haffuer aff itt christligt betenckinde lagdt slig almysse til forschreffne widtørftige husarme, tha wylle och skulle wy och wore effterkommere borgemestere och raadmend were forplicht effter fundatzens liudelse att haffue grandgiffuelig vpseende med och giøre thend alffuorlig forordinge, att huesbettler, som fran attskiellige steder hid komme och omløbe paa gaderne, huer mand att besuere, blifue affskaffuitt och biem foruist till the sogner, the haffue hiemme, effther Kong. Mts. breffuis liudelse, thilforn ther om er vdgangitt. Thill ydermere wittnisbyrdt och bedre foruaringhe, att saa vdj alle maade wryggeligen holdis skall, haffue wy forschreffne borgemestere och raadmend her vdj Kiøbinghafn hengt wortt stadtzs signett neden for thette wort obene breff och huer med egen hand vnderscreffuit. Giffuit och screffuit vdi Kiøbinghaffn thend 28 junij aar effter Christi fødtzell mdlxxiiij.

Indført i en Vidsse af 9 Juli 1574 i Raadstuearkivet med Stadens paatrykte Segl.

196.

15 Avg. 1576.

Skøde til Prof. Niels Hemmingsen paa en Have. Jfr. I. Nr. 380, II. Nr. 403.

Wij borgemestere och raadmendt vdj Kiøbnehaffn kiendis och alle witterligt giøre for os oc wore effterkommere, att effter som stormechtige hogborne første oc herre her Frederich thend anden osv. nogen tiid forleden haffuer vndt och gissuitt hederligh oc hoglerdt mand docter Nils Hemmingszen, theologo her vdj Kiøbenhaffns Vniuersitet, balffparten aff salig Hans von Sleszigens haffue, her vden for staden liggendis, som hogborne K. M. oc kronen effter hans dødelig afgang tilfaldden er, och thett breff, H. K. M. hannem ther paa naadigst meddeeldt haffuer, formelder, att hand thend skall mue nyde for ewindelig eygedom, tha effterthj wij paa Kiøbnehaffns stads wegne formeene os medtt rette at tilkomme thend sedwanlige jordskyld, som aff samme halffue haffue alldtiid vdj forskrefne Hans von Sleszigens tiid vdgiiffuitt er, som er hallffierde mark och fire schillinge danske, som for myndtens forandring gienge ware, haffuer forskrefne Dr. Nils Hemingsen till minde ladett handle mett os, att wij samme jordskylldt medtt byesens rettighed aff eet liidett støcke jord, ther hos liggendis, som hand haffuer kiøbtt aff beskeeden mandt Oluff Thune, som er aarligen fire schillinge dansche, vden trette eller rettergangh godwilligen willde affstae, och wij tha, sønderligen for hochstbemelthe wor aldernaadigste herris breffs skyld och forskrefne D. Nils Hemingsen till willge ere mett hanom saaledis ther om till eens worden, att hand haffuer giiffuit oc fornøyged os paa Kiøbne-

haffns stadtz wegne tredtuige gamble daler for alld forskrefne jord-skyldtt osv. Oe er lengden, bode paa forskrefne haffue haffue och stecke jordt paa thend wester ende egenom jorden fran Hans Swers trommetters haffue oc til Haas Oluffsens borgemestess haffue aff sonder i nor tre hundrett hallffortende alne, lengden paa thend øster siide egenom jorden fran borgemesters Hans Oluffsens haffue och till Hans Swers trommetters haffue aff sonder i nor er trehundrett tiuffue allen ett quarter, breden paa thend norre ende vd til Hans Olsens borgemesters haffue aff øster i wester er halfsandett hundrett fire allne ett quarter, breden twertt offuer haffuen nest norden fran Jens Drawanters haffue och fran thend piill i gierdett vdj thend haffue, Mette Berlins tillhörde, och till thett ebletre, som staer i gierdett emellom Mette Hans von Slesigens och forskrefne doctor Nils Hemingsens haffue, aff øster i wester er ett hundrett fire alne thuo fingers bredt, breden tuertt offuer fran Mette Hans von Slesigens gierde och indtill mitt paa Jens Drawanters haffue och planckewerck aff øster i wester er hallftrediesindtziuge och hallfssiette alne, och breden paa thend sondre ende vdtill Hans Swers trommetters haffue aff øster j wester er fyrgetiuffue hallfssiuffuende alne ett quarter tho fingers bredt osv. Datum 15 augustj anno 1576.

Magistratens Vedtægtsbog Bl. 57.

197.

Feb. 1578.

Forpligtelse for den nederste Kapellan ved S. Nikolaj Kirke.

Jeg N. gør witterlig for alle med denne min egen handskrift, at effterdi hæderlig och welærde mand mester Anders Mariager och her Hans Skonning, prædichanter i S. Nicolay kierche her i Kiøbenhavn, och haffuer oppebæret och annamit mig, at ieg skall hielpe deunem udj dieris embede med skriftemaall at hørre och huis andet, dee mig udi prædicheembede tillsgigenes worder, daa bepligter ieg mig at vell være flittig och willig med huis thienneste, som mig aff dennem befallis, och gierne laade mig nøye med den løn, som dee mig loffuet hafuer, som er aff M. Anders femb gammelle daler och af her Hans femb daler, af kierchewergen femb daler och aff slottet xv daler, som M. Anders till sin wnderholling beuilget er, och hand mig for denne min thienneste opladet haffuer. Summa er xxx gamle daler, og dersom saa skeer, at dee penninge af slottet iche maa blifue, som dee paa Kong. May. naadigste behag beuilgit och tillagt er, daa vell ieg derudi staa mit egit efuentyr och wellwilligen werre till fridtz med dee andre fembten daler, som forskreffuet staar. Och

efterdi ieg iche kaldis paa denne tid till nogen wisse cappelan udi St. Nicolay sogen, daa bepligter ieg mig aldellis ingen kierche thien-neste at wille giøre udi derris sogen enten med siuge folch at besøge, med liig prædichen eller andet, wden ieg af dennomb helders dierris folch ombedis, paa det at dieris løn och besolding, wisse eller v-wisse, med offer heller andet aff den aarsag iche forminskes. At ieg dette i saa maader will holde, som forskrefuit staar, trycker ieg till yder-mehre windisbyrd mit zignet wnder denne min egen handtskrift, som er skreffuit i Kiøbenhafuen anno 1578 in februario.

Afskrift i Raadstuëarkivet med følgende Inledning: •Anno 1575 ellers weed det pas daa haffuer sognepresten till S. Nicolay kierche mester Anders Mariager och her Hans Skonning, cappelan sammestedz, begirret af sognemendene, at dee motte antage en medtiinner till wnder cappelan, huilchet och blef beuligt for det storre offuerløb, som dee haffde med Hollemens folch at skrefste och berette: Item wor ehr Hans Skonning en gammell och skrøbelig mand, waar bleffuen hees, saa hand iche lenger kunde sige meesse for alteret, daa skulle sognepresten och den offuerste cappelap sielf lønne derris medthiinner den wnderste cappelan•.

198.

29 Okt. 1578.

Landstingsdom, hvorved en Nævningeed i en Trolddomssag kendes ugyldig.

Wy effterschreffne Eybler Grubbe til Lydstrup, Danmærkis rigis cantzeler, Herluff Skauffue til Eskilstrup, landtzommere y Sieland, Eybler Kraffze til Eegholm, høffitzmand paa Korssør slot, Lauge Beck til Førsøff, Kong. Mats. befallingsmand paa Roskilde gaard, Christoffer Pax, høffitzmand paa Holbeck, kiendis och gørre witter-ligt for alle met thette wort obne breff, at aar effter Gudtz byrd 1578 oensdagen then 29 octobris waar her wdi Ringsted closter y rætte møtt for oss tuende aff the neffndnings mend y Kiøffuenhaffn, som erre Jens Krogemagere, formand for samme neffnd, och Hans Perssen ibidem. Da tiltalte ærligh och welbyrdigh Christopher Walckendorff till Gloerup, Kong. Mats. rentemester, thennum for then neffnds eed, the haffde suorit och affsagt offuer Marine Mogensis, borgersker ther samme stædtz, och meente welbyrdigh Christopher Walckendorff for thet første, at the widnisbyrd, som the haffue suorit effter, icke kunde findis saa nøygacktige, at theris eed kunde bliue bestandigh met samme widnisbyrd. For thet andit, at the icke haffue suorit och giort theris eed fyllist inden sex wger, effter recessen, och meente ther fore, at huæd widnisbyrd, som effter the sex wger suerit haffuer, icke burde heller at gielde for fyllist wdi samme sagh. Ther ymod berette forskrefne neffndningsmend, at the waare fattige bly-ferdige mend och forstode thennem icke megit paa, huad loug och

rætt waar, och wiste icke andit, end the haffde giort then deel, ræt waar, och icke heller andit wiste, end at the maatte hafft tagit thennum saa langt beraad wdi sagen, som the giort haffuer, met flere ord, thennum ymellum waare. Da lagde wy oss ther wdi och bade forskrefne Christopher Walckendorff, at hand wilde werre til fredtz met thennum; at the icke haffde giort theris eed inden sex wger, som recessen formælder, huilckit hand thennum och efftergaff, och hues theris eed eller toug er anrerendis, bleff saa til minde och rætte forligt, at forskrefne xvj mend skulle werre forpligtige inden sex wger at randsage then sagh paa ny och ther hoiss the widnisbyrd, som sagen kand werre anrerendis, grandgiffueligen offuerueyge och forfare, om the kunde findis sandruge at werre och icke hendis w-unner eller lætfertigdt folck, och giffue bedre ackt paa theris eed och toug, end the nu giort haffue, och ingen widnisbyrd indføre i sagen wden thennum, som sagen gielder paa, och y alle maade giørre thet, som the wille werre bekiende, och thersom ther er naagen, som wil sette borgen for quinden, da maa hun komme til borgens, saa lenge til the suorit haffuer, och then eed, som the suorit haffuer, ingen aff parterne at komme til skade wdi naagen maade, och therfore bør at werre mend lige gode y alle maade for then sagh. Til widnisbyrd haffue wy ladit trycke worre indsegle neden thette wort obne breff. Datum anno, die et loco vt supra.

4 Segl ere pastrykte. Orig. paa Papir i Raadstuearkivet.

199.

12 Marts 1579.

Om Tiltale til Nævninger, der ikke i rette Tid have afsagt Kjendelse i en Troldomssag.
Se Nr. 198.

Os elskelje borgemestere och raadmend wdj wor kiøbsted Kiøpnehaffn:

Frederich thend anden osv. Wor gunst thilforn. Wiider, at os elskelige Christopher Valckendorff thill Glorup, wor mand, raad och renthimester, haffuer vnderdanigst ladet berette for os, huorledis att en borger ther vdj byen weed naffn Mogens Fischer skall sig emod hanom paa wore wegne haffue beklagit, att hans hustru skall were besiget och beskyldet aff en weed naffn Jørgen Doblere att skulle haffue forgiordt hanom med troldom och att ther war thillnefnt xvj mend att schulle suerie om samme sag och samme xvj mend schulle haffue suorit forscrefne Mogens Fischer's hustru troldoms sager offuer, och ther forscrefne xvj mend møtte for landzdommer och flere gode mend vdj Ringsted och schnlle forsuare theris dom, thi forscrefne Mogens Fisker menthe, att samme xvj mend haffde suorit

wrett, først fordi att forscrefne xvj mend icke schulle saa grand-giffueligen haffue offuerweyet the windesbyrd, som the suore, effther som thenom haffde burd att giøre, och ther thill med haffde the emod wor reces icke suorit inden sex wgger, som thend formelder, och tha schulde thet haffue bleffuit forhandlit och giord wdj Ringsted thill minde och rett, att samme xvj mend schulle thage thend sag thil thenom egien och inden vj vgger dømme therpaa, som the wille for-suare, och att thet er nu paa tolffthe wgger och mere, siiden the wore thilfunden wdj Ringsted, att the tha inden vj vgger schulde fuldgiøre theris toug, och att forscrefne Christopher Valchendorff wed byfogeden haffuer ladet thenom thilsige, att the schulle fuldgiøre theris toug enthen thill eller fra, och the icke endnu haffue thet giordt, men stiller thenom emod wor reces ther vdj moduilligen. Och haffuer forscrefne Christofer Walckendorpf therfore paa wore wegne befallit byfogeden att thillthale thenom for theris bodtzlod och faldtzmoll, som hand ether sielff ydermere berette kand. Thi bede wij ether och wille, atthj med thet aller første retter ether effther, saasnart som sagen kommer vdj rette, och dømmer emellom byfogeden paa wore wegne och forscrefne xvj mend, huad heller the ere förfalden thill oss med theris bodtzlod, efftherthij the icke haffuer suorit och giortt theris toug inden vj vgger, som thenom burde, eller icke, och hues i emellom byfogden och forscrefne xvj mend for rette affsigendis worder, atthj thet gifuer begge parterne fran ether beschreffuit, som i wille andtsquare for Gud och were bekiednt for os. Ther med osv. Schreffuit paa vor gord Nygordt thend xij martij aar mdlxxix vnder wort signet.

Friderich.

Orig. paa Papir i Raadstuarkivet med Paategning, at det er overantvordet Borgmestere og Raad 17 Marts.

200.

16 Juli 1579.

Indenlandske Skibe skulle ligesaa vel som udenlandske angive sig hos Tolderen i Helsingør.

Til Borgmestere og Raad.

Wi Friderich thend anden osv. Wor gunst tillforne. Wider, att wi haffue for gott anseet, at wore egne vndersotte saa well skulle sette for Helsingør och gifue bescheedt hoss wor tolldere som vd-lendische, paa det att inthet fremmede guods skall forslais, huoraff oss bør nogen told och rettighedt. Thi bede wi eder och wille, att i nu strax lade sammenkalde eders metborgere oc thennom effter wor befalinge foreholder, att saa titt oc ofte de met deris skuder oc skib hender at komme vdi Øresund frem for wort slot Kroneborg,

at de tiltencker at sette och denom at angiffue hoss wor tolder samestedz oc wise deris sæbreff oc beskeed, de haffuer mett at fare. Men hues det icke skeer oc de deroffuer lide nogen skade, skulle de det haffue for hiemgield. Huor effter de denom kunde wide att rette. Ther mett osv. Schréffuit paa wor gaard i Roschildt then 16 dag julij aar mdlxxix vnder wort signete.

Afskrift i Raadstuearkivet.

201.

22 Avg. 1580.

Al Pantættelse og Skødning skal ske offentlig paa Bytinget.

Wi Friderich thend anden osv. hillse ether alle wore kiere, tro vndresaatte, borgemestere, raadmend och meenige borgere vthi wort kiøbsted Kiøbenhaffn euindeligen met Gudt och wor naade. Wider, at som wi komme vthi forfaringe, huorledis vthi kiøbstederne her vthi riget till diss er gangit fast vskickeligen till mett hues kiøbsteds guodts, borgerne hiemmeligen forpante, sellge eller bortschøde, saa att titt och ofste befindis, at en gaardt, huss eller eigendomme pantis eller sellgis tho eller tre steder, huor vdoffuer mange bedragis och lide schade, och till mett megen trette och venighedt deraff foraarsagis. Och paa thett saadan missbrug maa affschaffis, som hertill scheedt er hoss borgerne, mett guodtz hiemmeligen att pante eller selge, tha wille wi ether alle och huer serdeelis her mett strengeligen och alffuorligen haffue befallit, att huo som hellst aff ether effter thenne dag foraarsagis till att affhende eller forsette theris gaarde, huse och eigendomme enten till vnderpant, pant eller eigendomme, at i tha retter ether effter samme ethers guodtz till ethers byeting att affhende, thet were sig till vnderpant, pant eller eigendomme, och icke andensteds, och ther at gifuis beschreffuitt. Thersom nogen aff borgerne findis effter thenne dag her emodt hiemmeligen att vnderpante, pante eller selge eller schiøde noget theris godz, och thet icke scheer öffentlich till tinge, som før er rørdt, tha schall thett ingen mact haffue, men alldelis were dødt och magtløss och bøde theris falldtz-maall therfore effter lougen och priuilegierne. Wi wille och i lige maade her mett strengeligen och alffuorligen haffue befallit alle thennom, som till diss enthen haffue pantitt eller kiøbt nogre huse, gaarde eller eigendomme ther i byen och icke er giordt och scheidt till tinge, att i mett thet første gifuer thet ethers borgemestere och raad tillkiende, att the theynom ther effter forholde kunde; saa frampt ethers forforsømmelisse findis och nogen fanger schade ther offuer, i tha icke wille stande therfore till rette, som thett sig bør. Her effter sig

huer kand wide att rette och for schade att tage ware. Ladendis thett ingenlunde. Giffuitt paa jagten i Søeburg thend 22 augusti aar mdlxxx, vnder wort signete.

Afskrift i Raadstuearkivet.

202.

30 Junii 1581.

Om Sikring af den af Kongen og Adelen til de Husarme givne Kapital.

Wi Friderich thendt anden osv. giøre alle witterligt, att effter som wi Gud almectigste till loff och ære och fattige hussarme men-nischer och scholebørn till hiellp, trøst och forfremmelse mett nogen wore ellschelige rigens raadt och adell for nogen tidt siden haffue sckenckt och giffuitt forneffnde the fattige sammestedtz en summam pendinge, huilcken oss ellschelige borgemestere och raadmendt ther vthi byen till troer hende er offuerantuorditt att schulle fremdeelis vdsette paa rente hoss theris mettborgere och att tage therpaal næig-actige pantt och foruaringe, saa att forneffnde borgemestere och raadmendt ligeuell schulle staa therfore till rette, effter som fundatzen, therpaal giordt er, ythermere formelder och vduiser. Tha effterdij en partt aff borgemesterne sielff saa well som raadmendt och borgerne haffue tagit aff samme pendinge paa rente och the therfore haffue sett næigactige pant och foruaringe och paa thett att samme pant vti fremtiden for fattigdom eller andre aarsage schyldt icke schulle hiemmeligen sellgis, pantsettis eller affhendis eller vthi nogre andre maade foruendis till nogre andre, forneffnde hussarme och scholebørn till schade oc nachdell, haffue wi aff wor synderlige gunst och naade saa oc effter forneffnde borgemesteris och raadmendtz i Kiebenhaffn egen vnderdanigste begiering vndt oe tilladt och nu mett thette wort obne breff vnde och tillade, att thersom vthi fremtiden saadant sig vthi nogre maade kunde hende eller tilldrage, att nogen sig wille vnderstaa att vdsettis eller forpante till andre, thett were sig huo thett hellst were kunde, nogen the gaarde, huse, jorder eller eyen-domme, som nu for forneffnde de fattigis pendinge vdestaar eller her effter vdsettis till vnderpant och foruaringe, tha maa och schall thett alldelis ingen krafft eller macht haffue, men samme pantt eller foruaringe, forneffnde the fattige bebreffuede och forseiglede ere, the schulle forneffnde de fattige hussarme och scholebørn følge for alle, elhuo the helst ere eller were kunde, vden all emodsigellisse, till saa lenge samme pendinge blifuer næigacteligen thennom betalitt, bode hoffuitstoell och renthe. Dog wille wi, att huilcke aff wor vnder-saatte, borgemestere, raadmendt eller aff borgerne, som vthi saa

maade laaner och annammer till thennom paa rente aff forneffnde the fattigis pendinge, att hues foruaringe the therfore giøre, at the thendt schulle giøre öffentlich till byetinget, saa att huer kunde wide sig ther effter att rette. Thersom och forneffnde borgemestere och raad-mendt tager nogen foruaringe aff nogen paa forneffnde the fattigis pendinge anderledis end öffentlich paa byetinget, tha schall thett ingen mactt haffue. Och thersom och saa scheede, att nogre, som haffuer aff samme pendinge paa rente, ehuo the hellst ere eller were kunde, wedt døden affginge, tha maa eller schall theris arffuinge eller nogen anden inthett befatte thennom mett nogett theris effterladendis guodtz, førendt the, som raade for the fattigis pendinge, ere tilfredtz stillet och fornøiget for forneffnde pendinge, hoffuittstoell och renthe, saa the thennom først for all anden gielldt eller tilltale schulle betale. Dog skall the, som for samme the fattigis pendinge effter fundatzens lyudellsse raadendis worder, icke missbruge thette wort breff, theris egen gielldt ther mett att indkreffue eller thennem nogett pantt tillholde, mett mindre samme pendinge tillhøre the fattige och breffuene vdtryckeligen ther om formellder. Thi forbyude wi osv. Giffuit paa wort slott Friderichsborgh thend 30 dag junij aar mdlxxxj, vnder wort signete.

Afskrift i Raadstuearkivet.

203.

17 Juli 1581.

De Lavsskraer, der stride mod Recessen, skulle forandres.

Wi Friderich then anden osv. hillsse ether oss ellschelige borgemestere och raadt mendt vthi wor kiøbstedt Kiebenhaffn euindeligen met Gndt och wor naade. Wider, att wi aff mangfoldige klagemaall forfare, att thett gaar fast vbilligen till ther vthi byen mett huillcke handuercksfolck, som begere att komme ther vthi noget lang, vthi saa maade, att mange besuergis emoedt recessen bode mett mesterstøcke att giøre och mere end mett en gylden att giffue vthi laugett, førendt hand kand winde laugett, mest aff thend aarsage, att the andre laugsbrødre icke gierne lide the andre, som kunde nogett gott, men mett slig beschattelisse och anden paalegh vnderstaar sig thennom att fortrenge, huoroffuer her vthi riget befinder sig stor brøst for gott handuercksfolck oc mange gott folkis arbedt blifuer ther offuer vgiordt och forsemmitt. Tha effterdi ther paa engang er giordt en sckick oc ordning vthi recessen, att ingen schall were plictig att giøre nogett mesterstøcke, icke heller att giffue mere end en gylden vthi laugett, huilcken almindelige indschickelsse i ere

plictige att hollde oc icke lade forkrencke, wille wi ether her met befalitt och paalagd haffue, att i haffuer itt grangiffueligt indseende, at theremoed icke handles vthi nogre maade. Och hues sig befinde kandt, at nogett laug ther vthi byen kandt haffue forhuerffuitt wor stadfestellsse paa theris schraa, huorudinden wi oss haffue forbeholdit att forandre, huad oss gott och gaffnligt siunis, tha schall samme schraa effther thenne wor forbehollding inthett gielde, saa wiid then findis emoed recessen eller emoed billighedt, som kand were thend menige mandt ther vthi byen till schade och forhindring giort att were. Bedendis ether och wille, att i lader olldermendene huer mett sin schraa ther vthi byen komme for ether och samme theris schraaer igennom seer, och ther som ther findis noget i thennom, som er emoed recessen eller och som meenige mandt kand sig mett rette beklage att were forknippitt och forbunden emoed recessen, att i tha samme theris schraaer saa och wore confirmatzer, the ther paa haffuer, annammer till ether och giører thennom siden en schraa vthi huert laug, som lidelig och rett er och som icke er emoed recessen eller thend meenige mand till schade, och giffuer thennom samme schraa vnder byesens seigell beschreffuitt och siden vthi huert laug effter thenne wor befalingh alffuorligen forehollder olldermendene, att the thennom ther emoed icke forgriber vthi nogre maade, och hues the ther emod giørerdis worder, att i tha lade straffe ther offuer, som wedt bør. Findis ocsaa, att nogen klage vthi saa maade ythermere for oss kommendis worder, att nogen emodt recessens lyudellsse mett nogen laugs schraa besuergis, tha wille wi widett hoss ether och i therfore att schulle stande oss till rette, som the wore breffue och bud icke acte wille, huoreffter i ether kunde wide att forholde. Thi lader thett ingenlunde. Giffuitt paa wort slot Friderichsborge thend 17 julij aar mdlxxxj, vnder vort signete,

Afskrift i Raadstuearkivet.

204.

26 Okt. 1581.

Bestemmelse om Ringningen med Kongens Klokke i Vor Frue Kirke.

Wi Friderich then anden osv. giøre alle witterligt, att effter som wj nogen tadt forleden naadigste haffue beuillgett oss ellschelige borgemestere och raadmendt vthi wor kiøbsted Kiøbenhavn att motte bekomme och annamme en wor klocke till wor Frue kirkes behoff sammestedtz, som thend nu ther vthi kircken er oppehengdt och kallis Kongens klocke, tha haffue wi nu nadigste vndt och giffuitt och mett thette wort obne breff vnde och giffue forneffnde borge-

mestere och raadmend vthi Kiøbenhaffn forneffnde wor klocke till forneffnde wor Frue kircke, saa thend altid her efter vden all efftermaning, wederlaug och betaling schall følge och blifue hoss forneffnde kircke. Och wille wi her hoss borgemestere och raadmend vthi Kiøbenhaffn och kirckewergerne till forneffnde wor Frue kircke forelagdt och forbudit haffue, att the fornefinde klocke icke maa eller schulle lade ringe for nogett liig, vden therfore giffuis till kircken thij gamble daler, saa att thersom mett samme klocke skall ringes for nogett liig, were sig hues det wäre kandt, tha schall thend dødis arfuinge therfore giffue till kircken forneffnde thij gamble daler, effter som forschreffuitt staar, huilcke pendinge alleniste till kirckens nytte, behoff och fremtarff och icke till nogen anden brug schall foruendis. Forbyudendis osv. Giffuitt paa wort slott Friderichsborg thend 26 dag octobris aar mdlxxxj, vnder wortt signete.

Afskrift i Raadstuearkivet.

205.

19 Feb. 1582.

Skøde paa en Gaard i Skindergade.

Fornumstig mand Oluf Rasmussen, skomager, borger her i Kiebenhafn, wdj loulig tingsliud med haand och mund skiøte fran sig, sin hustru och beggis deris arsvinger til erlig, welagt mand Michell Nielsen, raadmand her sammestedz, paa erlig, welbyrdig mandz Christopher Walchendorphs til Glorups vegne en gaard med huus, bygning och gaardzrum, som forskrefne Oluf Rasmussen nu self i boer, liggendis vd til Skindergaden her i Kiøbenhafn norden for gaden, østen nest op til den østerste rist paa Vor Frue kierchegaard wed Skolen och vesten op til Apoloniæ Iulings wohnung osv.

Resens Afskrift af Raadstueprotokollen. Sammesteds et andet Skøde fra Værgerne for Hans Johansens Arvinger til Christoffer Valkendorf paa -en gaard med huuse blugning och gaardzrum, liggendis i Skindergaden her sammestedz norden for gadeu, østen nest op til Christoffer Walchendorphs egen gaard och vesten for den vohning, gamle Lauritz Remmesnider nu udj boer». Om disse Ejendomme giver Resen videre følgende Oplysning: »Aar 1582 hafver Christopher Walchendorph till Glorup, fordum Danmark's riges hofmester, kiøbt och lagt til vor Frue skole tou wohninger, som siden ere deelte i tre parter, liggendis i Skindergaden, østen for kirckeristen wed vor Frue Skoole. Paa denne gafve hafde velbemelte Valckendorph gifued sit bref och adkomst, men som det blef opbrent, da borgemester Oluf Matzens gaard aar 1596 ofvergick ildebrand, hafuer hans broder Erich Valchendorph vdgifuet et papirs bref den 22 febr. 1601, huilchet aar 1607 var i skooleforstanderens foruaring oc nu icke findis». Disse 3 Huse bortsolgtes 7 Jan. 1632 till Bogtrykker Salomon Sartor, der 28 Juli 1615 havde lejet det vesterste Hus »til sit træckeri och neringsbrug« og som fik Tilladelse til at ombygge det. Salomon Sartor, der gav Leje af 53 Sletdaler 3 X, købte alle 3 Huse for 1000 Sletdaler. Han solgte dem til Melchior Martzan, der sammenbyggede dem til et Hus, der i Resens Tid beboedes af Daniel Pauli (nu den vestligste Del af Skindergade Nr. 32).

206.

8 Marts 1582.

Om Undersøgelse af de Breve, som Kongen har givet Borgere paa Frihed for Byens Tynge.

Friderich thend anden osv. Wor synderlige gunst tilforne. Wider, att oss ellschelige borgemestere och raadmend vdi wor kiëbstadt Kiøbenhaffn vnderdanigst haffuer ladet giffue oss tillkiende paa meenige borgeris wegne, att the ere en ringe haab, ther schatter och schylder och att ther schall were mange bode handuercksfolck och andre vthi byen, som haffue aff oss benaadinge och friheds for schatt, wagtholdt och anden borgerlige och byes tynge, och en partt aff thennum ickun haffuer frijhed ad gratiam och en deell paa nogre aar, och beklage the thennom paa thett høigeste, att forneffnde handuercksfolck och andre, som haffue saadanne frijheder, bruger theris einbede och anden kiëbmandschaff och fratager denom theris neringe, och naar nogen schatt ther aff byen schall vdgiis, sidde the frie och all tynge och besueringe paa henger thennom allene. Tha paa thett att allting ther mett maa gange ligeligen till och icke all besueringen skall henge paa en ringe haab, beder wi ether och begere, att i lader borgemestere och raadmendt optegne saa mange ther vthi byen, wi haffue giffuitt frij breff, och att the forfarer, huem breffue haffuer ad gratiam och huem paa nogre aars tadt, och att i siden lader giffue thennem bescheedt, som haffuer breffue ad gratiam, att wi thennom her efter icke wille haffue forschaanit. Thisligeste, att ingen tillhollder sig friheds offuer the aar och thendt tadt, wi thennom haffue mett benaadet, men tilltencker att giøre och hollde tynge och besueringe lige wed the andre, dog att i hafue indseende mett, att inthett forhandles emoed wore breffue, och att the, som lader thennom bruge vthi wor daglige tienniste och ellers bør att were forschaanit, att thennom icke skeer for korit her vthi. Ther mett giøre j oss synderligen till willie. Schreffuitt paa wort slott Friderichsborge then 8 dag martii aar mdlxxxij, vnder wort signete.

Oss ellschelig, erlig och welbyurdig mand Peder Oxe till Gisslefeldt, wor tro mandt, raad och hoffmester.

Afskrift i Raadstuearkivet.

207.

22 Maj 1582

(23 Maj 1447)

Skydeselskabets Skraa.

og 15 Juni 1620).

Det danske Compagnies Laugs og Gilde Skraa, samtykt af Borgemester og Raad i Kiøbenhavn 1582.

Anno domini 1582 thend thisdag for vor Herris himmelfartsdagh waar denne efterskrefne skraa lest och sambthøckt aff borgemestere,

raadt och laugsens brødre i det hellige Trefoldighedts laug udi det danske Companie.

Och daa blef udnefnt 24 aff laugsens brødre at skulle beraadsla denom, om samme skraa skulle blifue ved sine ord, puncter och artickler, som dendt nu skreffuit och forklaret er, och da adspurde de 24 mændt gandske menige laugsbrødre ad, om de ville fuldkommelig sambtycke med denom, huadt de sagde om samme skraa. Da suarede de ja dertill, huad de 24 mændt sagde, det ville de icke benechte, men fuldkommelig sambtycke det. Hvilke mesteparten brødrene samme thidt thilstede waar.

Da indkomme de 24 mænd for borgemestere, raadt och menige laugsbrødre, sambtychte och sagde, at samme skraa ved sin fuldmacht at blifue, med alle sine ord, puncter och artickler, som forskrefuit staar.

Desligeste sambtøchte de ochsaa, at dend, som schiuder papegoyen af, schall slet ingen bekostning giere videre derpaa enten med viin, øll eller mad i nogen maade uden aldeneste at lade papegoy-stangen nedtage, och opsette papegoyen igien, som skraaen videre forklarer i det 51 och 52 artickell.

Thette bekiender vii effterskrefne 24 mendt, at saa er ganget och faret som forskrefuit staar.

Jeg Knudt Lindgaardt. Anders Krogmager. M. Thomas. Jens Skett. Peder Lauridzsen. Oluff Hendricksen. Niels Søffrensen. Niels Randers. Lauritz Christoffersen. Jacob Lauritzsen. Lauritz Kallunborg. Niels Schredder. Søffren Aargemester. M. Baldtzer. Olluff Kantor. Niels Hiulmand. Claus Buntmager. Lauritz Hanszen. Jens Brunn. Morten Pannekock. Hans Anckersen. Raszmus Sporemager. Jacob Thrægaardt. Bertel Bager.

Først om oldermendt.

Menige brødre schulle keisze thuende oldermendt, effter borgemesters, raadz och de gamble oldermendtz befallning, dendt ene en borgemester eller raadtmanndt, dend anden en borger, de som ere fromme, ehrlige mændt och laugit nyttige.

2. Huor lenge de schall være oldermendt.

Disze thuende schulle være oldermendt wdi thou sambfelde aar, och naar de thou aar er omkombne, da schall en aff denom forloszis, och keisz es en andenn wdi stedet, och atter effter thou aar schall dendt første forloszis och keisis en anden wdi hans stedt, wdi slig maade schall det schickis alt fremb och fremb.

3. Om handt icke will være oldermandt.

Huo som heldst, der keiszes thill oldermand och icke will være, och kand icke schellig wndschylde sig, hand giffue første gang thou thønder øll, saadant øll, som de da allmindelig dricke i Companiet, och være fri for samme befalning wdi thou aar; blifuer hand siden kaldet och icke will annamme samme befalning, da bøde fire thønder øll och være aldtid fri.

4. Om regenskab at giøre.

Naar nogen ny oldermannadt settis, da schulle de gamle oldermenndt giøre brøderne gaat regenskaffb, och schulle andtworde de ny oldermenndt deris registere med det, som laugit er tilforne, paa alle brødrenes vegne.

5. At ingen bygning schall byggis uden menige brødres sambtycke.

Naar laugit er kommen noget thilforne, da schall oldermanden ingen merkelig bygning bygge med laugsens pendinge, wden det scheer medt meenige brødres beuilling och sambtæcke.

6. Huem som giør oldermendene wliudt.

Huilken broder, som giør oldermendene wliudt eller giffuer hannom onde ordt och bander hannom, saa der er widne thill, och icke schicker sig effter oldermenndz befalning med dantz at føre eller andet, som lauget kand være thill ære, bøede en thønde øll i laugit och en mk. i bøszen.

7. Om fordantz med quinder och piger.

Huilken som fordantz fører och dantzer medt en erlige danne quinde, tha schulle alle de, som medt dantzer, icke dantze medt andre endt medt erlige danne quinder; thesligeste medt pigerne, thager handt en pige, da schulle de alle dantze med pigerne; huo anderledes giør, bøede 4 β for huer gang. Thesligeste huem, som thager fordantz i Companiet offuen eller neden i huszit medt quinde eller pige, handt schall dantze op adt huszit medt samme fordantz heller bøede $\frac{1}{2}$ thønde øll. Och huem, som thager nogen fordantz dendt anden fordantz thill thradz och dantzer hannom emoedt och det kandt hannom schieligen offuerbeuiszis, at hand giør det af hoffmoedt, dend som saadan hoffmoedt beviser, bøde derfor en tønde øll. Sammeledis naar fordantz schall føris med thordiszeller (ɔ: Fakler), schall ingen hustrw eller pige optagis af sædet, førend dendt hustrw eller pige er optagen aff de tuende personer, som dantzen schall føre. Thersom nogen det giør och de haffuer optagen nogen hustru eller pige for dend, som de haffue befalning aff oldermendene [och] schafferne at optage till fordantz, daa schall de thage samme persone fra hannom igien och

före dend till, som fördantzen schall haffue, och handt maa leede sig effter en anden.

8. Om indgangs pendinge.

Thendt, som broder vill bliffue, schall være ehrlig och være langit werdt och gifue til lauet for indgang x mk., och for hans huustru, [naar] hun bliffuer sester, ij mk. Och schall handt haffue thuende forloffuere for hans indgangs penge; och sauume indgangs pendinge schall betalis, førendt laugit regnts.

9. Om oldermendtz friheds.

Huer oldermandt schall wäre fri wdi aldt drick, som er juelt och pindzedag, for hans wmag och der till medt haffue tho fri giester huer aften.

10. Om überøgtet giest at biude.

Ingen broder schall maa biude nogen giest wden dend, som wberøchte dt och ærlig ehr, wäre sig mandt eller quinde eller pige; huo heremoedt gør, bøede j tønde øll. Och samme stundt, hannon tilsigis aff oldermendene eller schafferne, daa schall handt self samme sin giest følge wd aff Companiet wnder samme brøede.

11. Huo giest biuder, schall betale for huad hand bryder.

Huo nogen giest biuder, hand schall betale for hannon, som menige brødre det sambtøcht haffuer; dersom nogen findis at giøre heremoedt, bøede thill lauet 3 mk. och schall huer giest schriffues wed sitt naffn.

12. En broder maa ey biude anden broder till giest.

Schall ingen broder bede nogen thill giest wdi Companiet, dend som enten er eller haffuer veridt selfuer broder i Companiet, wden det scheer medt borgemesters och raadz och oldermendts med menige laungsbrødres sambtøche; huo heremodt gier, bøde derfor 1 thønde øll.

13. Huilken broder sig siger af lauet.

Huilken broder sig siger aff laugit wdi vrede och hastighedt och begierer langit igien, handt gifue dobbelt saa meget for sin indgang, som schraaen tørmelder for første indgang.

14. Om adeldrich och adelsteffne.

Naar oldermendene lader brødrene tilsige med nogen adeldrick eller anden thidt thill steffne, och kommer icke och icke lader heller forkynde sit forfaldt for oldermendene, handt bøede $\frac{1}{2}$ mk.

15. At betale sit elschudt.

Huer broder schall betale sitt elschudt, førend dricken bliffuer endt, eller gifue for første brøde dubbelt, anden gang tredubbelt,

thredie gang være langit saa nær, som borgemester och raadt och oldermenndene med menige brödre gaat thöckis.

16. Om broder at besøege laugit.

Att huilcken bröder, som er hiemme i byen och er wden sotte seng, schall besøege laugit. Men dersom hand det icke gør, da schall handt ligeuell giffue hans fulde öllschudt. Och dersom handt søger laugidt en dag, enten først wdi dricken eller sidst, da schall handt ligenuell giffue fuldt öllschudt. Och slet ingen halff öllschudt wdgiffuis efter denne dagh, men schall giffue fuldt öllschudt, huadt heller handt kommer heller handt icke kommer, om hand er i byen och wden sotte seng, eller thage eu godt afscheedt fra oldermendene och menige laugsbrödre, at hand icke lenger will være broder i lauget och holde lauget wedtlige.

17. Om beggere at spilde.

Huilcken broder, som spiller noget begger, om det scheeremoedt hans willie, bøde derfore 4 β. Men dersom handt gør det medt villie, da bøde derfore $\frac{1}{2}$ tønde øll. Thendt samme rett skal være om dendt giest, som indbydes, at huem, hannom indbyder, handt suare for hannom och bøde for hannom, for alt huis wschiell handt gør.

18. Huem som setter begger fra sig och spilder.

Desligeste om nogen setter noget begere med vilge hoes nogen och det blifuer spildt, da bøede handt $\frac{1}{2}$ β, som saa setter beger fra sigh.

19. Huo som spier och gør vreent i Companiet.

Huo som spier eller gør noget vreent i Companiet eller i Companiegaarden, handt bøede 1 tønde øll och til de fattige 1 mk. Men er det en giest, da bøede handt, som hannom indbøed.

20. Hülcken broder, som til blifuer sagt at skiencke.

Huilken broder, som till blifuer sagt at skiencke och icke kommer betimelige, giffue $\frac{1}{2}$ mk. Blifuer handt slet borte och haffuer ingen wdi sit stedt, bøde 1 tønde øll; will handt och leye en goed charli wdi sit sted, da er det hannom frit for och betale for hannom som for en giest. Desligeste huilcken broder, soni skiencker, efter at oldermanden haffuer opklappit, handt bøede $\frac{1}{2}$ mk. i bessen.

21. Om dobbell.

Schall och ingen doble med kort heller medt therning høigre end iiiij β och ey heller biude høiere end iiiij β, ey heller lenger doble, endt oldermanden tilsiger och opklapper, wnder iij mk. brøede. Men om nogen sig fordrister heremoedt at giøre, da schall oldermannet

haffue frii loff saadanne p  ndinge till sig annamme och offuerantworde
dennom schafferent til de fattigis behoff.

22. Om tieneste piger och tieneste drenge.

Ingen broder schall stede sin pige eller dreng lenger at være i
Companiet, end handt haffuer r  chtet sit   rende; bliffuer hand lenger
inde, da både hans hoszbondt 1 mk. udi bøssen.

23. Om kiiff och trette.

Huilcken broder, som begynder kiff och trætte i Companiet
eller i gaarden och gifuer nogen broder onde ord eller bander hannom
eller kaster hannom omkring, b  de 1 t  nde   ll i laugit och 1 mk.
till de fattige.

24. Huo som drager suerdt eller knif.

Huilcken broder, som drager suerdt eller knif med vred buff
i Companiet eller i Companiegaarden, b  de iiij t  nder   ll och 1 mk.
till de fattige.

25. Huem som slaer hin  nden med begger.

Huilcken broder eller giest, som slaer hinanden med begger
eller   ll udi sit ansigt eller andensteds aff wredt buff, b  ede $\frac{1}{2}$ lest
  ll och 1 mk. thill de fattige.

26. Om pust och kindhest.

Huilcken broder, som slaer hinanden pust eller kindhest eller
thager hannom ilde om n  szen wdi huszit eller i gaarden, b  de
iii thønder   ll och 1 mk. till de fattige.

27. Att broder suarer for giesten huad han bryder.

Huer broder, som haffuer nogen giest, som findis br  dig wdi
nogen disze forskrefne artickle, da broder att både for giesten, lige-
som hand haffde selft gjort det.

28. Huo lenger sidder end oppe er klappit.

Huo lenger will sidde i Companiet, end op er klappet och
efter at schienkerne haffue d  ris skienkekande, dendt samme b  de
1 thønde   ll. Men will schienkerne schiencke nogen medt sig aff deres
schienkekande, saa lenge hun varer, det scheer wden brøede.

29. Om   llsmagere.

De brødre, som tiltagis aff oldermendene at smage   ll till
Companiet, de schulle det villige giore; huo det icke giore will, b  de
1 tønde   ll, men kommer hand icke tillig, naar hannom tillsigis,
b  de iiij / till de fattige.

30. Om   ll at bære i gaarden.

Huilken broder, som bør noget   ll i gaarden wden oldermanntz
forloff, b  de iiij /.

31. Huo som bliffuer giestboden och bliffuer broder.

Huilcken, som bliffuer giestboden och bliffuer hannd broder, dend samme schall betale sit heele ølschudt, huadt heller handt kommer først eller sidst i lauget.

32. Huilcken som slaer begger eller glasz sønder.

Huilcken broder, som slaer beger, glasz eller noget andet dricke kar sønder i Companiet, giffue thou begger for itt kar igien, som hand sonderslogh, och i bøssen 1 mk.

33. Om vndsigelsze.

Huilcken broder eller broders giest, anden broder eller hans giest vndsigter i Companiet, saa att der er widne till, bøde 1 tønde øll och 1 mk. till de fattige, och schall hand sette borgen, at hand schall være hannom altingest wbewaret; will handt icke, da schall oldermendene tillsige brødrene saa lenge att hindre hannom, at handt bliffuer forwaret, till handt fanger itt andet sindt.

34. Huem som taller whoffscheelig.

Huilcken broder eller giest, som taller whoffschelige paa dannemendt, dannesuenne, dannequinder eller ehrlige piger, eller och lader sig wbequemmeligen see, enten for eller bag, bøede ij tønder øll och thill de fattige y bøszen 1 mk.

Thendt samme straff schall och være, om nogen suinger nogen quinde eller pige udi dantzen eller dantzer whoffscheilig medt dennom.

35. Om brøllup wdi Companiet.

Om nogen aff adelen begierer Companiet at giøre deris brøllup udi, schall giffue till laugidt xx daller.

Men dersom de begierer det at giøre giestebudt wdi, som icke er brøllup, giffue x daller.

Men dersom nogen wdenbyes mandt, som icke er aff adelen, begierde at giøre sit brøllup derudi, schall giffue 5 dlr.

Deszligeste dersom nogen borger eller boesiddendis mandt, som boer her i byen, som icke er broder, schall giffue iij daller.

Och huilcke aff disze forschreffne, som bruge Companiet i saa maade, som forschreffuit staar, schall andtuorde huszit reent och well writt igien, som det war tilforne, och bøede aldt schaden, som scheedt er i lauget.

36. Om de, som er schyldig till laugitt och iche will betalle.

Huilken broder, som noget er schyldig till laugitt och oldermendene legger hannom dett for at betalle, och hand icke will, da schall hand giffue ij mk., och alligeuel betalle gielden, som hand er schyldig till laugitt.

37. Om vaaben eller werge at bære till Companiet.

Ingen broder, broder suendt eller drengh eller giest schall bære waaben eller werge medt sig inden compagnieporten; det werge schulle de foruare; huem der icke will være lydige, handt giffue j mk. Giør handt nogen schade, da bøede iij dlr., konningens och stadzsens rett wforsømmitt.

38. Om broder tillsagt at forlige nogen sagh.

Naar oldermendene tilsiger nogle aff brødrene at forlige nogen sag, som laugit paa gielder, och de samme icke wille holde, huad der handlis och affsigis thennom emellom, dendt schall bøede j tønde øll for første gang, anden gang ij tønder øll, thredie gang wäre laugitt saa nehr, som alle brødre thyckis och wille.

39. Om de, som blifuer foruist aff laugit.

Huilken broder, som for nogen haande sagh blifuer wist aff laugitt och siden aff hoffmoedt dierffuis till at gaa derind igien, den samme schall ryllis aff laugitt paa en tønde. Dendt samme rett være och om snyltegieste.

40. Om weddie i Companiet.

Huadt som weddis i Companiet, det samme schall drickis i laugitt, alle brødre till beste. Desligeste aldt stecke øll och andet sligt.

41. Om schaffer och schriffueren.

Laugsschaffere dricke friit alle laugsdricke, och schall scriffueren haffue viij mk. till huer laugedricke, och dricke fri alle dricke.

42. Om att tage hunde medt sigh.

Ingen broder thage hunde medt sigh udi Companiet, for wreen-hedz skyldt; huem det giør, giffue 4 β i bøssen.

43. Om thieneste drenge.

Schall ingen drenge thillstedis at være andenstedz end i steger-sitt i Compani gaarden, och schulle der forbide deris hosbonde med deris løchter och haffue ildt och danstøll thill schellighedt. Huem som bryder, daa schall hoszbonden betalle effter skraaen.

44. Om de, der keises till skaffere.

Huilken broder, som keisis til schaffer och will icke thiene lauget efter alle brøres sambtøcke, handt giffue j tønde øll udi laugitt och i bøssen j mk., wdenn handt haffuer louglig forfaldt.

45. Brødrene schulle giffue giesterne rumb.

Alle brødre schulle giffue giesterne rumb paa benckene at sidde medt sig; huo det ey giøre will, bøede 1 mk.

46. At kiære sig først for oldermanden førend for fougden.

Huilken broder anden kierer for fougden for nogen sagh, som

scheer i Companiet, føerendt handt thilforne haffuer dendlt sagh beklaget och berett for oldermendene i Companiet, huo det gør, bøde j thønde øll udi laugidt och $\frac{1}{2}$ mk. i bøssen.

47. Om v-ærlig sagh at legge nogen till.

Huilken broder, som anden legger v-ærlig sagh till i Companiet och kand det ey beuisze, bøede $\frac{1}{2}$ lest øll och iij mk. i bøssen.

48. Om pappegoien att schiude till.

Huilcken thidt brødrene blifuer tilsagde aff oldermendene at schiude till pappegoien, da schulle de allesammen lade denom finde inden Companiet medt deris rør, well ferdige, huilcken som hiemme sidder och iche kommer, icke heller forkyndet oldermanden sit forfaldt, haffue forbrutt iij mk.

49. Om skienk till pappegoi-konningen.

Dendt, som schiuder pappegoien af, hannon schall schienckis en engelot wdt aff lauet, och de, som vingerne schiude aff, schall haffue for huer winge et smæcke saa gaatt som $\frac{1}{2}$ gylden.

50. Huo som schiuder threi schudt.

Findis nogen broder, som gaar wdt medt och iche schiuder 3 schudt thill pappegoyen, bøede 1 mk., wden handt er saa schrøbelig, handt icke gider.

51. Huad kongen schall oplegge y Companiet och om weddie.

Naar pappegoyen er afschiødt, da schall alle brødrene følge pappegoy-kongen til Companiet igien, och der schall opleggis for brødrene iij thønder gaat thydstøll aff laugsens øll, och huilke, som haffue weddit medt pappegoi kongen, de gifue hannon strax deris weddie, och schall oldermendene bestille øllit, før de gaa wdt, och beggere derhoes.

52. Om pappegoystangen neder att thage.

Huilcken, som pappegoyen afschiuder, handt wäre forpliktig at lade pappegoyen nedtagis paa sin egen bekostning och desligeste were forpliktig at leffuere pappegoyen i marcken om aaret derefter, och da lade reisze pappegoyen paa sin egen bekostningh.

53. Schall konningen wäre fri for øllschudt.

Schall och samme pappegoy konningh wäre fri for øllschudt wdi alle adeldricke och derhillmedt haffue thou fri giester medt fordantz, och schall handt wäre forpliktig at bære pappegoien retschaffen om sin hals i alle dricke eller bøde ij thønder øll och 1 $\frac{1}{2}$ i bøssen.

54. Om threi aar at schiude pappegoien.

Huilcken, som thry aar efter hinanden schiuder pappegoien aff, dendlt schall hannon affløsis efter sitt værdt.

55. Om thienistepiger.

Alle brødre schulle thilsige deris hustruer, att de ingen thienistepiger thage medt dennom thill Companiet, wden de som strax gaar hiemb igien. Giør nogen heremoedt, da schall hosbonden bøde $\frac{1}{2}$ £, ligesaas wdi maygrefføl.

56. Om maygræffue att ride may i bye.

Naar som schall ridis wdj may och keisis maygreffue, da schulle oldermendene en dag eller thow thilforne lade menige brødre thilsige thill steffne, och da endrechtelige beslutte, om der schall keisis maygreffue eller ey, at huer kand fly sig heste och andet, som hand dertil behøffuer.

57. At keysze maygræffue.

Naar brødrene ere wdredne och maygrefluenn schall keisis och gifuis krantz, daa schall borgemesterne med oldermendene och nogle aff de gamble maigreffuer ride fra haaben och keiszé maygrefluenn, och huilcken de gifue krantzen, handt wäre maygreffue, være sig raadtmandt, byfougit, borger eller suend, som icke haffuer werridt thilforne.

58. Huad maygreffue schall gifue.

Dendt samme, som tages thill maygreffue, schall gifue brødrene, naar oldermendene thilsige, $\frac{1}{2}$ læst gaat tydtsøll och med ingen anden ting besueris, vden at maye huszit och betalle begerne och spille-mendene och dend may, som indføris, och ey widere, wnder x £ brøde.

59. Huad maygreffue schall føris medt.

Schall Compagnie laugit ære dend, som maygreffue bliffuer, medt en gylden krantz paa sin hatt saa godt som thou daller.

60. Maygrefluen dricke friit i alle adelldrøch.

Schall och samme maygreffue dricke friit wdi alle adelldrøcke och haffue thou frii giester huer aftten, thill saa lenge der keiszis enn anden wdi hanns stedt, medt fordantz efter gammell seduane.

61. Om maygrefluens gilde.

Naar maygrefluen will giøre sitt gilde, da schulle brødrene, som ware wdredne medt, naar dennom thilsigis, alle møde med deres hustruer och døtre wdi danske Companiet att giøre dennom glade medt deris maygreffue.

62. Om Kongl. Mayt. vill komme wdi Companiet.

Dersom Kong. Mayt., vor naadigste herre, will forydmyge sig att komme thill samme aftendantz eller och menige brødre sambtøche at bede nogen aff adellen eller nogen aff de lærde mændt wdi Universitetet, daa schall dog maygrefluen indtet ydermeere besueris, endt

forschreffuidt staar, meden huadt anden omkostning, der scheer, schall regnis, naar steffne holdis, och betalis aff laugsens pendinge som i anden drick.

63. Om illebrand scheer nogen broder.

Item huilcken broder, som aff illebrandt, siøe och sandt eller nogen anden merkelig schade thilkommer, som handt icke kandt bedre, daa schall alle brødre komme hannom thill hielp, huer efter sin vilge, eller af bøssen, huilket oldermendene och brødre best siunis. Bliffuer och nogne aff brødre saa arm, at hand nødis thill at thigge, och dendt fattigdom icke kommer for hans forsemelsze schyldt, daa schall och alle brødre være plichtige til att komme hannom till hielp huer effter sin formuffue.

64. Huo som raaber wschielligen paa schiencker.

Huo, som raaber wschielligen paa schiencker med spotsche och haanlige ordt, bøde 1 $\frac{1}{2}$ i laugten.

65. At schriffue giesternis naffn paa itt zeddell.

Huilken af brødrene, som beder nogen giest, være sig enten mandz eller suendtz, quindis eller pigis person, dend samme broder schall være forpliktig at giffue schafferen samme giestis naffn paa et seddel, wnder j tønde øls brøde.

66. Om husit at drauffue.

Schall ingen mandt, som icke er aff adell, thendt will giøre brøllup wdi Companiet, drage Companiet eller brudehusit anderleddis endt effter gammel seduane; huemb det giører, bøede emoedt laugett $\frac{1}{2}$ iest øll och xl $\frac{1}{2}$ emoedt kongen och xl $\frac{1}{2}$ emoedt byen.

67. Om broder eller søster affdører.

Att naar nogen aff brødrene eller søsterne effter Gudts willie dører och affgaar, da schall tilsigis menige brødre och søstere en dag tilforne at møde wdi Companiet, førendt klocken slaer xij, och saa ordentlig gaa thilsammen thill dendt døede och saa følge hannom eller hinde thill sitt leyerstedt, fordi det er dendt sidste welgierningh mandt kandt beuisze sin broder eller søster wdi denne werden; huem icke møeder wdi Companiet, førendt xij slaer, thendt schall giffue xij β wdi bøszen eller giøre sin wndschyldingh hoes oldermendene.

Nærværende Gildeskraa er ikke til i Original, men i en Afskrift fra 1620 i Geh.-Ark. Denne er igen afskrevet i Ny kgl. Saml. i Kvart Nr. 688 c, der er Grundlag for Aftrykket i N. P. Nielsens Skrift om Helligtrefoldigheds Gilde udt det danske Kompagni 1836. S. 37—52. Da man 1620 organiserede Selskabet paany, samlede man en Fortegnelse over de ældre Medlemmer, hvilken her meddeles efter Orig. i Geh.-Ark.

Fortegnelse paacompanjbrøder, som nu leffuer och søger
laugett och ehr boesatt her wdj Kiøbenhaffen den 15 junij
anno 1620.

1574.

Cortt Suckerbager. Christen Christensen. Giertt Busk, pelle-
sticker. Hellmer Rode. Gamlé Hendrich Fyren. Peder Moenssen.
Peder Staffensen. Jacob Brender, raadmand.

1584.

Hermand Borgraff.

1586.

Peder Olsen, brøger.

1587.

Hendrich Woldkierk. Laug Jørgensen Kock. Lauritz Peders-
son, brøger.

1590.

Strange Mattzen, raadmand. Daniel Lydersen. Jacob Brun.

1591.

Peder Andersen, borgemester. Jens Olborigh. Hans Holdst.
Hermand van Hamb.

1593.

Dockter Hans Reysen.

1594.

Knud Marckursen, borgemester. Niels Jensen, schriffuer. Borge-
mester Mickell Christensen Wibe. M. Andris Bindtzwinger, smed
paa den store smede.

1595.

Mortten Boringholm. Jens Christensen, thystølsfører. Giertt
Hermandsen. Asuerus Jubbeler. Peder Windingh. Dochter Thomes
Fincke. Lauritz Christensen. Mortten Kraal. Wnge Hendrich Fyren.
Matts Gullandtzfar. Isack Koritz. Renholdt Seilleger. Gamle Matts
Hansen. M. Frandtz Skolemester. Niels Jegger. Thias Johansen.
Borgemester Iffuer Pouelsen. Christen Pedersen i Cantzelit. Thommes
Lorck, raadmandt. Knudt Jørgensen, ridefoget. Hans Erttmandt.
Hendrich Thommesen. Lyder Stadtz. Hans Stiensen, apotecker.
Hendrich Barnner. Jesper Steinback, Brunsuig. Mortten Thommesen.
Rasmus Olsen. Jacob Christensen, wrager. Dochter Cortt Axelsen. M.
Hans Jenssen. Giertt Frélick. Hans Nortthues. Hermand West. Werner
Klomandt. Peder Karllsen, raadmand. Christen Munck. Lauritz
Knudsen. Hermand Hegerfeldt. Renholdt Hansen. Adam Pigerou,
instrumentist. Christian Schamelsen. Knud Pedersen Wrtt[ekremer?].

Jens Christen[sen?] Grøen. Dirick Hannemandt. Niels Nielsen, brøger. Espen Nielsen, brøger. Dochter Linhartt Meisener. Jens Jespersen, rebslaer.

1606.

Lauritz Hansen Weiell. Mattz Pouelsen, Anders Olsen, renteskriuffere. Hans Godtzler. Jens Søffrensen. Nickulaus Suab. Peder Colding. Christoffer Diricksen. Jonnas Sackey. Hans Køning, gardener. Knud Hesselberig. Peder Jensen, kremer. Christen Thorckieldsen. Simmen Surbeck, raadmand. Mattz Niellansen. Niels Mickelsen, brøger. Hans Lauritzsen, brøger. Peder Holdst, captein.

1608.

Cortt Jahansen, schipper. Mortten Nielsen Thunge. Jacob Jensen i Krantzen. Giertt Sackarisen. M. Christen Lumborig.

1609.

Otte Guldsmed. Jørgen van Feling. Lauritz Nielsen, brøger. Jens Nielsen Sømbkremmer. Peitter Kniphoff. M. Pouell Badsker. Mattz Daudsøn, slotzschrifuer. Claus Jahansen. Matts Hansen, raadmand. Lauritz Hansen, byefouget. Peder Matzsen. Gregers Hansen. Hans Hindsen.

1613.

Jacob Mickelsen, tolder. Johan Mumme. Jacob Pedersen, kiebmand. Giellius Peittersen. Anders Søffrensen, bager. Jens Rasmussen, thystølsfører. Mickell Nielsen, wandmester. Jens Christensen, brøger. Peder Christensen, brøger. Jens Søffrensen, skreder. Claus Lauridtsen, brøger. Jacob Nielsen. Dirick Badsker. Niels Jacobsen. Mester Hendrich Badsker. Jens Loduigsen, brøger. Peder Pedersen Lembug. Anders Nielsen, wrtekremmer. Dirick Eigenhoff. Anders Willumsen, schomager. Rasmus Jespersen, kieldersuend. Bertell Glarmester. Esaias Fle[i]tscher. Niels Jensen, wnderfogit. Peder Nielsen skrifuer, nu i Ostindin. Jørgen Høyer, bundtmager. Mattias Clausen. Hans Thrægaard. Bohe Bernttsøn, rentschrifuer. Kortt von Busch.

1614.

Peder Olsen, skrifuer. M. Christoffer Bur, badsker. Willumb Peittersen. Peder Jacobsen, kieldersuend. Lambritt Berndtsen. Eskild Nielsen. Peder Morttensen. Andreis Bindtzainger den vnge. Niels Hansen. Jesper Buckmandt. Christen Nielsen, brøger. Jahan Post. Christoffer van Norden. Hans Lauritzen Kiøbenhaffn. Christen Nielsen, kremer. Hans van Smalekoll f. Peitter Musfeldt. Jacob Byg, bager. Peder Jensen Lindt. Nickulaus Eibebricht. Jørgen Pedersen, arckelij-

schrifuer. Anders Pedersen. Dochter Olluff Ormb. Dochter Jesper Rasmusen. M. Ellias Isenberigh. Jørgen Pouelsen. Jens Thestensen, rentschrifuer. Jacob Osarin. Daniell Sinckler, Kong. M. schiffbøger. Peder Pedersen, kiøbmand. Hans Frick, kremmer. Hendrick Dreier, k. Jens Munck, captein. Niels Giertsen. Lauritz Hansen Mus. Rickkortt Jahansen, K. Maitt. winschienck. M. Hermand Nielsen. M. Wolfgangangus. M. Danckortt Leyell. Dochter Frederich Pedersen.

1615.

Lauritz Moensøn. Hendrich Thygsell. Hendrich Gosmand. Mortten Kremer. Jørgen Danielsen. Matts Hansen, bygningsschrifuer. Thommes Borstrup. Dochter Casper Bertelsen. Dochter Jørgen Fyren. Peitter Payde, distelerer. Hans Jensen Riber. Claus Soll. Hans Hannebom, skreder.

1616.

Niels Mattsen, rebslar. Hendrich Biscop, schipper. Jacob Pedersen, brøger. Moens Willumsen. Jens Bruun, thystølsfører. Christen Nielsen, bogfører. Christen Andersen, skipper. Eskild Jensen.

1617.

Mickell Pedersen. Ernst Jørgensen, skreder. Niels Pedersen, wrtekremmer. Moens Bertelsen, skipper. Anders Lauritzen, skipper. Rasmus Stinkamp, guldsmed. Jahan Jahansen. Hans Jacobsen, kieldersuend. Søffren Kier Conter[feier]. Niels Jensen, byeschrifuer. Hans Nielsen, brøger. Jens Pedersen, wrtekremmer.

Summarum er tilsammen personer 213.

Fortegnelse paa wdenbys laugsbrøder, som endnu skulle leffue den 15 junij anno 1620.

Bertell Struck i Ribe. Hans Meckelborg. Jens Christensen. Hans Bertellsen. Peder Søffrensen.

1584.

Lauritz Hermandsen. Mattz Knudsen.

1595.

Anders Mejer. Knud Bendtsen. Knud Pedersen.

1596.

Peder Søffrensen. Hans Kierurtt. Hendrich Becker. Peitter Klerck. Hans Offuerberig. Niels Federsen. Jørgen Andersen. Hendrich Meins. Hendrich Jacobsen. Hans Korttsen. Lauritz Friis. Jens Jørgensen. M. Hans Staffensen paa Sor. M. Claus Hansen. M. Hans Knudsen. M. Christen Hansen. Pouell Romell, maler. Thønnis Berneson. Hans Buck i Kiøge. Hans Nielsen aff Bergen. Jeronimus van Beberley.

Nickulaus de Frøndt. Rasmus Christensen. Claus Pouelssøn. Jacob Andersen. Ludolphus Engellsted. Johan Thripp i Malmøe. Jørgen Døtmersk. Thommes Prage aff Lunden. Jens Berttelsen. Peder Berttelsen. Claus Wintt. Jackis von der Møllen. Adam van Nye-huus. Christen Orgenest.

1607.

Rasmus Rasmusen, Engelbret van der Aha van Lubech. Pouell Paginus Italianer. Jørgen Lauritzsen.

1608.

Søffren Jensen Frost. Jacob Hansen. Pouell Christensen, thystelsører. Thobias Rosendall. Claus Bager, borgemester i Kiøge. Jørgen Neeruicht jennspender. Jahan Skuldt, kremer. Jens Søffrensen. Jahan Christian. Jahan Renntorp. Adam Kromb. Jahan Friis. Ifuer Pedersen, skreder. Egebrett Wouterson.

1616.

Smidt Luttemandt. Christian van der Schlusse. Johan Holluff Helsingører.

Summa personer 66.

Fortegnelse paa companibrøder aff adell, som endnu skulle leffue den 15. junij anno 1620.

Anto 1682.

Wildhielem Dresselberg. Enuold Kruse.

1588.

Holger Gagge.

1591.

Ditleff Holck.

1595.

Jørgen Brockenhush. Lauritz Ebesen.

1604.

Knudt Rudt. Her Anders Bilde. Axell Galtt. Otte Brade. Thagge Thott. Hr. Jørgen Skiell. Gierloff Nettelhorst. Dittleff Randtzow. Holger Lindenow. Niels Krag. Hans Theest aff Norgge.

1605.

Key Sestedt. Christen Erickson. Dirick van Arnfeldt. Frederik Redtz. Asmus van Arnfeldt. Niels Gyldenstierne. Jørgen Brade. Giertt Brøske. Otte Skiell. Styring Boell. Jens Moensøn.

1607.

Jens Juel.

1608.

Gunj Lange.

1609.

Iffuer Giœ. Otte Randtzow. Lauritz Lindenow. Hans Siefeldt.
 Axel Rosenkrandtz. Berendt von Hagen. Her Christian Friis, cantzeler.
 Otte Brade Pedersen. Thonne Friis. Christen Thommesen.
 Adamb Byllow. Keye Randtsow. Jørgen Ernst Worm. Renholdt Heidendorff. Christoffer Giœ. Ernst Normand. Siguortt Beck,
 rentmester.

1615.

Stien Willumbsen. Iffuer Wind. Adolf Frederich Graaboe.

Summa hermend 50.

Geh.-Ark. Alev. fra Justitsmin. Arkiv Skab 14 Nr. 148.

I Ny kgl. Samling i Kvart Nr. 688 b. findes en Afskrift fra omtrent 1700 af det danske Kompagnis ældste Gildeskraa fra 1447, der siden Langebeks Tid neppe har været benyttet af nogen. Afskriften er meget maadelig, paa flere Steder uforstaalig, men indeholder dog saa mange Bidrag til det gamle Selskabs Historie, at den nedenfor bliver meddelt som Tillæg til den yngre Skraa. Bagefter findes en Fortegnelse over de ældste Medlemmer, der, uagtet en stor Mængde Navne vistnok ere fejl-skrivne, dog indeholder et og andet af Interesse.

In dem jarhe na Gottes geburd ein dusent vier hundert der nah in den seben ein vertigsten jarhe, da leet de oldermand Bernt Wagen¹⁾
 dett pergament buch ehn de art. schryven.

Statuta societatis Haffniensis.

Inner wor Herres aar tusinde fire hundrede fyretiufge paa det 7de aar dend tisdag nest for pintzedag var vi nærværende udi danske Compagnie i Khafn tilstede, som ere Evert Moltche a wapen, høvismand paa Khafns huus, Arild Kruse²⁾, Hendrich von Bergen³⁾, borgemester, Bertel Qvadzt, Hans Wat, Niels Jyde, Willum Schaaning, Niels Ebbesen, Niels Jepsen, Anders Schulte, Jep Pedersen, raadmænd, Jep Clausen a wapen, Hintze Hagemester⁴⁾, Bernt Wagen, Jens Tygesen a wapen, Grubbe, Jost Johansen, Bertel Lund, mester Johan, Claus Willumsen, Hans Otmarsen, Peder Svendsen og mange fleere brødre og lode læse vort skraa og randsage artikel fra artikel. Da finde vi det saa til een forbedrelse og laugsens⁵⁾ bestandelse blive skulde, som her effter skrevet stander:

1. Ingen skal vorde oldermand, uden hand er een beskeden dannemand, og hand skal være sat af foged, borgemester og raad og effter brødres samtyke og raad, som der udviises til.

¹⁾ Hdskr. har Wager.²⁾ Hdskr. har Kyse.³⁾ Hdskr. har Laren.⁴⁾ Hdskr. har Hofmester.⁵⁾ Hdskr. har landsens.

2. Huo, som keyses til oldermand og ey være vil, bøde een half lest øll til vide.

3. Item hvo, som broder vil vorde, hand give een rinsk gylden til indgang og søstere een let gylden, strax at betale.

4. Ingen broder maae byde anden giest end dend, som laved er værd, under 1 td. øll til vide og 2 $\frac{1}{2}$ vox.

5. Hvo, som giest byder, hand skal betale for hans giestebud, vorder hand flommen(!), at hand det icke gjør, bøde 1 td. øll.

6. Hvo, som byder dend til giest, som tilforn er udvelt, eller self villig haver undersagt lavet for nogen skyld, give 1 td. øll til vide eller verge sig self 3die, at hand det ey viste.

7. Hvo, som opsiger sit lav af vrede eller hastmodighed og overgiver det, vil hand igien have broderskab, da betale fuld indgang.

8. Alle brødre skulle give giesterne rum med dem paa benken, efftersom oldermanden tilsige; hvo det ey gjør, bøde 1 $\frac{1}{2}$ vox.

9. Brødre skulle søger deres lav inden disse 3 adeldricke, som er juel, fastelavn og pintzedag, eller hvilke brødre, som borte ere, give $\frac{1}{2}$ td. øll, uden hand haver lov af oldermanden eller beviise loflig forfald (tilfald), undertagen Knuds gildebrødre, som did gange.

10. Hvilke brødre, som og ere brødre i Tydsk Compagnie, de skulle dricke de 3 adeldricke, som er fastelavn, pintzedag og juel, een adeldrick udi Tydske Compagnie eller give half øllskud.

11. Hver broder skal sin adeldrick betale, inden adeldricken er drucken, eller betale dobbelt og 2 $\frac{1}{2}$ vox; hvo derimod gjør, hand skal icke være lavet nærmere end som alle brødre tycke.

12. Item skal hver oldermand have 2 fri giester hver dag i de 3 adeldricke for deres umage.

13. Skal hver broder følge broder eller søster til grave, der til vorder sagt, eller give een grott til vide og een $\frac{1}{2}$ vox; vorder hand advared at ofre til messen for dend døde og icke kommer, gielde dend samme vide.

14. Efters juel, fastelavn og pintzedag skulle vi venlig lade begange alle brødre og søstre, som af ere døde, og alle sydkende skulle ofre for dem til 3 messer hver tiid eller give 1 $\frac{1}{2}$ vox til vide.

15. Item naar een broder dør eller søster, da skal hand beganges af vort lav her i Khafn med messer og offer, som før er sagt.

16. Hvo, som spilder een skaal øll aff druckenskab i lavets huus, hand give 1 $\frac{1}{2}$ vox.

17. Hvo, som spyer i Compagniehuus eller i gaarden, give 1 td. øll og 4 $\frac{1}{2}$ vox, øllet til brøderne og voxet til messerne, eller vorde laved saa nær, som alle brødre tycke, om hand det ey gjøre vil.

18. Hvilken broder, som slemt gør inden gaarden, gielde det samme viide.

19. Hvilken broder, som lader sit vand inden lavets huus, give 1 td. øll til viide, og inden døren til salen, give 2 $\frac{1}{2}$ vox.

20. Hvilken broder til vorder sagt at skiencke og ey kommer timelig, gielde 2 $\frac{1}{2}$ vox hver tiid; var det saa, hand ey kommer og ey setter anden i sit sted, give 1 td. øll.

21. Hvilken broder, som skienker lenger end oldermanden tilsiger, give 2 $\frac{1}{2}$ vox.

22. Hvilken broder eller giest, som dobler inden Compagniehuus eller i salen, give 1 td. øll til viide.

23. Hvo, som anden omstøder af vrede i Compagniehuus eller i gaarden, give 1 td. øll til vide og 4 $\frac{1}{2}$ vox.

24. Ingen broder skal stæde sit bud eller barn lengere inden Compagniehuuset med sig, end dets ærinde er udrettet, under 1 td. øll og 2 $\frac{1}{2}$ vox til vide.

25. Hvilken broder, som gør oldermand ulyd, bøde 1 td. øll og 2 $\frac{1}{2}$ vox.

26. Hvilken broder, oldermanden giver onde ord i laushuus, brøderne andrørende, give 2 td. øll og 2 $\frac{1}{2}$ vox.

27. Hvilken broder, som begynder kif og trette og giver anden broder onde ord eller bremmer(!) hannem inden Compagniehuus eller i gaarden, give 1 td. øll til vide og 4 $\frac{1}{2}$ vox.

28. Hvilken broder, som drager sverd inden Compagniehuuset eller i gaarden af vrede, bøde $\frac{1}{2}$ $\tilde{\text{A}}$ vox og 4 td. øll eller være uden lavet, om brødre saa tycke.

29. Hvilken broder, som slaar anden broder beggere-øll eller skaal-øll inden hans andtleder eller og klæder af vrede, bøde $\frac{1}{2}$ læst øll til viide.

30. Hvilken broder, som anden broder kiere for fogden, førend hand det haver beret for oldermanden, give 1 td. øll til viide og 2 $\frac{1}{2}$ vox.

31. Hvilken broder eller giest slaaer sin broder pust eller kindhest eller tager ham ilde om hans næse, bøde $\frac{1}{2}$ læst øll til vide og $\frac{1}{2}$ $\tilde{\text{A}}$ vox til messerne.

32. Hver broder skal bøde inden alle disse fornefnte artikler

for sine giester, om de bryde¹), inden nogen tiid eller være saa nær lavet, som brødre tycke.

33. Hvo som lenger sidder inden Compagniehuuset end er skienked, efter det som oldermanden haver fortællled, bøde 1 td. øll, uden skienkeren haver ham bedet til deres skienchekande.

34. Hvilke brødre, som til vorde melte at kiøbe øll med oldermændene og det icke giøre, bøde 1 td. øll til brøderne, og kommer hand icke timelig, naar ham bud sendes, bøde 1 $\frac{1}{2}$ vox til messerne.

35. Hvilken broder, som skienker øll inden gaarden eller inden salen, uden oldermandens lov, bøde 4 $\frac{1}{2}$ vox, uden brødrerne sidde der ude og ey have rum inden huuset; giør det og nogen broders svend, hans hosbonde bøde derfor.

36. Hvilken broder giester byder og vorder hand broder første dagen eller anden dagen, gielde fuld øllskud.

37. Hvilken broder, som første dag dricker uden de 3 adel-drarke og ey vil komme siden til dend drick og ey haver loflig for-fald, hand giver fuld øllskud.

38. Hvilken broder, som trenger oldermanden af sit sæde, bøde 1 td. øll, eller nogen broders giest, bøde 1 $\frac{1}{2}$ vox.

39. Hvilken broder, oldermanden beder dantze og hand ey vil og er der ferdig til, bøde 1 $\frac{1}{2}$ vox til messerne.

40. Hvilken broder, som icke vil holde med lavet, om hand vorder tilsagt, men holder med anden mand mod vort lav, bøde 1 td. øll til viide.

41. Hvilken broder, som slaaer skaalen, beggere eller glas sønder af vrede inden laugshuuſ eller i gaarden, bøde 1 td. øll til viide og gielde lauet saa got glas, skaal eller beggere igien eller være saa nær lauet, som brødre vil.

42. Hvo, som ey bær liusen hellig legemes dag og vorder tilsagt, bøde 4 $\frac{1}{2}$ vox til viide.

43. Hvilken broder, til vorder sagt at bære pellet over Guds legeme og det ey giør, bøde 4 $\frac{1}{2}$ vox til messerne.

44. Hvilken broder, som giftes inden lands eller uden, giver lauet 1 td. øll for sin brudetønde, om hand vil nyde lauet, og dend skal betales, naar oldermanden tilsiger.

45. Hvilken broder eller broders giest anden broder eller hans giest undsiger, brødre andrørende, inden compagnies huus eller i gaarden, bøde 1 td. øll til viide og 4 $\frac{1}{2}$ vox til messerne, og dertil skal hand

¹) Hdskr. har byde.

sette borgen og komme for retten og pleye huer andre laugs rett; hvem oldermanden tilsiger og ham ey hielpe vil, bøde hver 1 td. øll til viide.

46. Hvilken broder, der ubeqvemmelig taler for jomfruer eller for gode qvinder eller lader sig ubeqvemmelig see inden laugshuus eller teer sig ubeqvemmelig med sin ende, bøde 1 td. øll.

47. Elvilke brødre, som begynde quldskab(!), raab eller ulyd i compagniehuus mod oldermandens villie, bøde 1 td. øll og 2 $\frac{1}{2}$ vox.

48. Naar nogen bødetønde eller brudetønde indlegges i Compagniehuuset, der skulle ingen brødre af dricke, uden de som betale det øllskud i dend neste adeldrick tilforn; men vil hand dricke, hand dricke for éen giest.

49. Hvilken, som brullup eller verdskab vil have eller giøre inden laugshuus, er hand broder, give 3 $\frac{1}{2}$ vox, er hand icke broder, give 6 $\frac{1}{2}$ vox og antvorde laugshuus reent og i saa gode maade, som før var.

50. Hvo som skyldig er til lauged og oldermand legger ham laugdag for og ey gielde vil, hand skrives af lauged.

51. Hvo anden kalder med statzsvend, førend hand haver ham kieret for oldermand, give 1 td. øll, og dend, som 14 dage legges for at betale og icke vil og lader sig kalde med byes bud, give 1 td. øll og icke være siden nærmere lauged, end som brødre tycke.

52. Hvo, som anden lægger uærlig sag til inden Compagniehuus og kand det ey beviise, bøde $\frac{1}{2}$ læst øll til viide.

53. Ingen brøder eller broders svend eller broders giest skal bære vaaben eller knippel i Compagniehuus eller i gaarden vider $\frac{1}{2}$ læst øll til viide.

54. Naar oldermand udviise dannemænd af lauged om nogen sag eller brøde, som laved er paarørende, hvilcken det icke vil holde eller giøre, hand skrives af lauged.

55. Hvilken, som vorder deelt af lauged og dervis i lauged at gaae igien med hoffart, hand skal roldes ud af lauged paa 1 tønde.

56. Hvo som veddes i laugshuus, det samme ved skal indlegges i laugshuus til alle brødres nytte, stinge øll og rede øll og hvad det helst er.

57. Hvilken som laugskriver er, hand skal dricke fri med sin hustrue i alle adeldricke, og dertil skal hand have 12 β lybsk hver aar til løn og skal hand skrive frit hvad lauget er anrørendes.

58. Hvo som ferdig er og er i bye og ey haver lofig forfald og icke rider efter may, naar ham tilsiges, bøde 4 $\frac{1}{2}$ vox og 1 td. øll.

59. Hvo som papegøyen afskyder, hand skal have een guld-ring, saa god som 2 rindske gylden, og hand skal give alle brødre 6 td. øll og dricke frit alle 3 adeldricke med 2 fri giester. Først hand der øll indlegger, da skal hand have 4 fri giester, qvinder og møer. Item hvor hand kommer i viinkielderen og finder sine brødre for sig, da skulle de betale første laug for ham. Item skulle alle brødre skyde til papegøyen under $\frac{1}{2}$ td. øll til viide, de føre ere og formuende, og hvor¹⁾ med sit eget armburst, de det formaae. Item skulle hver broder legge 2 engelske i hatten; hvo som skyder til papegøyen, førend han legger 2 engelske i hatten, hand haver een half td. øll til vide. Item skulle ingen skyde meere end et skud i de 3 første omgang under 4 grot til viide; stander papegøyen lenger, skyde siden saa tit hand vil. Men de, som vandføre er og icke formaaer at skyde, hand maae dricke med og give 2 engelske. Hvo som skyder med anden broders skud mod hans villie og vorder dermed flømmen(!), give 1 td. øll til viide.

60. Maygreven giver 6 td. øll og dricker frit alle 3 adeldricke og haver hver dag 2 giester fri, qvinder eller jomfruer.

Item naar oldermændene lader brødrerne tilsige at komme til stefne, som laved er auroronde, hvo som hiemme sidder og ey kommer til stefne og ey har lofig forfald, bøde 1 $\frac{1}{2}$ vox og 1 td. øll.

Nogle nyere constitutiones.

1. Anno 1504, da var Peder Truelsen²⁾, borgemester, Hans Bogbinder, borgemester, Jep Nielsen, raadmand, Peder Buntmager, Ole Atzersen, raadmend, Peder Bager olderman, Bent olderman, Skipper Peder, som var olderman nest tilforn, og Villum van Bomel og dertil meenige brødre, som søgte til fastelafn. De vare saa til eens, at ingen skal være broder uden dend, som er lauged værd, og alle ærlige folk, danne-mænd eller svenne eller danne-qvinder eller jomfruer, og ingen byde anden giest, end dend som lauged er værd, under 1 td. øll og 1 $\frac{1}{2}$ vox og de skulle være uden laug.

2. Anno domini 1514 mandagen efter S. L. dag fasten, da var udviiste 8 brødre af borgemestere og raad om danske compagnie og dend leye, som skulle gaae for brullup og gilde, da var det saa endrekkelig paalagt af borgemestere og raad og af meenige brødre, at hvilken broder, som skal giøre brullup, hand skal give 1 $\frac{1}{2}$ til leye af compagniet, og een udenbyes mand skal give 2 $\frac{1}{2}$, item gyllene skal give 12 β .

¹⁾ o: hver.

²⁾ Hdskr. har: Evertsen.

3. Anno effter Guds byrd tusinde fem hundrede open de femtende S. Mathises dag, som var om torsdagen i fastelafn, var der da samtykt og fuldbyrdt af borgemestere og raad og byefogeden i Khafn med alle laugsbrødres deres ja og villie i saa maade, at byesvenne, som nu ere og komme skulle, og fogedsvenne skulle holde eet nyt(?) til hver drick i danske compagnie, som er om juel og fastelafn, for S. Sørens billede, som staaer i dend nørre ende, som borgemestere og raad sidder, S. Søren til lof, hæder og ære, og skal hver byesvend for sig og fogedsvenne, naar de nys(!) kommer i byes og kongens tjeniste, men fogden skal give 1 $\frac{1}{4}$ vox til hielp inden een maaned strax.¹⁾

4. Anno domini 1519 torsdagen i fastelafns uge holdtes stefne udi danske compagnie, da blef saa samtykt af meenige laugsbrødre, at vilde smedesvenne, bagersvenne og andre embetsfolk dantze her i companiet om fastelafn, da skal de skienkes, og ey have nogen tønde øll af dør med dem, og at laugsfogden skal icke gaae omkring og beskatte brødrene, som hand her til giort haver, og var det fuldbyrdt af borgemestere og raad.

In dem jarhe nah gothes geburdt dusent fire hundret dar nah i dem akt und viertzigsten jarhe, da war die broderbuck begyndt.

Jakob Clausen, borgemester. Erik Jensen, borgemester cum uxore. Hans Madsen, raadmand. Villum Skaaning, raadmand cum uxore. Anders Skult, raadmand cum uxore. Gerlag Flor²⁾, raadmand. Berent Vagen, altermand. Dankert³⁾ Lange cum uxore. Elseke Jes Thikesen van vapen. Uxor Jep Brannep. Tillebak cum uxore. Thydike. Hr. Jens Pepeling. Bertel Lund cum uxore. Hans Ottesen cum uxore. Uxor Druge Thuses. Claus Niman cum uxore. Ditlef van der Born cum uxore. Ebbe Jenssen cum uxore. Esbern Bromsen. Wulf Hatt cum uxore. Brenniche. Jes Allesen. Mester Johan Brent. Hans Mache. Jordan Plisch cum uxore. Uxor Volles bekerske. Lauge Hans[en] cum uxore. Matsun. Uxor Per Eskelsen. Jens Clausen. Hr. Hans Petersen, canonicus. Hr. Niels Olsen, canonicus. Hr. Bent, canonicus. Hr. Anders Lange, canonicus. Doctor Knud, canonicus. Hr. Peder Hendriksen, canonicus. Hr. Oluf Basse, canonicus. Henrik Dad. Werner Guldsmed. Ebbert Guldsmed. Uxor Oluf Pantop.. Hans Buskholt. Hans Hutfilter. Hans Busenborg. Henning Dreyer. Dands. Peltzer. Vikmand. Johannes Ratchiære

1) I dette Stykke er sikkert mange urigtige Læsemaader.

2) Hdskr. har Gert lat Blar. 3) Hdskr. har Danskerb.

cum uxore. Berthel Jebsen cum uxore. Jes Mathisen. Thive Qvibas. Simon Kybou. Jens Syenborg. Cathrine Catorbs. Thore Isenach. Biørn Olsen Østebry. Jes Abrahamsén. Christen Becher. Uxor Michel Hægens. Jos Versen i Lauge Bunes gaard. Herman Schusselborg. Giertrud Verckmesters. Anders Lindenov, barsker. Hans Syrenbeegs. Thitiske Syrenbeegs. Per Svegr. Jep Schrøder, byfoged¹⁾. Hr. Hans Vichmansen. Jørgen Jensen, sutter. Espern Jensen, brøgger. Claus Evertsen. Per Nielsen inden Saltbor. Uxor Magnus. Hans Sasse. Thomas Jyde cum uxore. Hendrick Olsen cum uxore. Jacob Remsner. Herman Badsker. Hr. Jep Pedersen, canon. Roschildensis. Catrine Hofmester. Peder Overskierer. Jes Nielsen, byefoged²⁾. Bent Krabbe. Lesyn Spemagel, pelser. Thiis Murer. Peder Bendsen cum uxore. Mattis Skrøder. Hans Theilslager cum uxore. Hans Beyer, skomager. Lasse Mogensen. Peder Smed cum uxore. Oluf Worm cum uxore. Anders Jyde. Berthel Tytmand. Uxor Peder Jensen lille. Mag. Nielsen. Lasse Mogensen cum uxore. Hr. Claus von Hagen³⁾. Lasse Børresen. Jacob Bundtmager. Eggert Jensen. Jens Andersen, byefoged⁴⁾ cum uxore. Hr. Morten Worm Liunde. Hr. Jens Jensen, canonicus. Lange Joen. Bolt Thunge. Claus Andersen. Niels Pedersen. Hendrik Pedersen Skrøder. Oluf Pedersen Skrøder. Hans Kudskmand cum uxore. Reinert Guldsmed cum uxore. Peder Josepson. Uxor Hend. Salomon Jepsen. Morten Bys dyner. Pens. Murre. Radike Kok. H[ans] Hendrichsen cum uxore. Claus Bruse. Anders Pedersen Nør. Gryne Brun. J. Gremmingen Koldt. Anders Vender. Jes Jyde Hogensen. Hr. Hans Hertmandsen. Kyme Hermans. Hans Møller. Svend Nielsen. Jep Overskierer. Hr. Lochidz milos (miles). Jeppe Jensen Grydestøber. Lasse Nybye. Clement Lorent cum uxore. Niels Verkmester. Hr. Johan Bareth milos (miles). Jes Nielsen, kremmer hudehol. Helle Maboe. Hr. Ole Axelsen, ridder⁵⁾. Malte Bassel. Iver Smed. Poe Andvolsen. Peder Lassen, smed. Hans Nielsen, kok. Lasse Kruse. Hans Godske. Job Seelings. Mathias Jensen. Mathis Olsen. Vee Olsen, skibsmand. Oluf Hogen. Hermand Colner, guldsmed. Anders Povlsen, brygger. Lasse Skrøder. Jeppe Andersen, laugsboden. Skipp. Henningsen. Peder Friis Skriver. Hans Skrøder cum uxore. Anders Guldsmed. Oluf Frideriksen. Hans Ottesen. Karst. Overskierer. Jes Mikelsen sutor. Erhart Guldsmed. Jep

¹⁾ Var Byfoged 1432, 1460. ²⁾ Var Byfoged 1438. ³⁾ Claus Vammehagen var Kannik 1436. ⁴⁾ Raadmand og Byfoged 1465. ⁵⁾ døde 1454.

Vorpel. Hille Brant, buntmager. Simon Johansen. Klaus Kok. Mester Bernt cum uxore, organist. Anders Hansen Klik. Hans Gryner, tømmermand. Anders Sadelmager. Holger. Jens Skrøder vest. Peder Nielsen, skomager. Jens Olsen kastro. Povel Bentsen cum uxore. Per Samsen. Jes Knudsen cum uxore. Jakob Teilslager. Joens brygger cum uxore. Mathias Olsen unge. De hertuginne Sophia.¹⁾ Hans Jyde kopp. Hans Kopmand. Jes Hansen Katt. Palne Skomager Astes. cum uxore. Jes Kielsen. Hans Syderm. Jes Otbo. Jes Andersen i Bo Hapsens gaard. Niels Povelsen cum uxore. Hr. Mogens Ebbesen, ridder.²⁾ Hr. Joen Karlsen, ridder. Thore Glasmester. Albret von Anchær. Hr. Axel Bulsbak. Anne Mathis. Hermand Splith. Skip. Sabel. Hend. Vaanespok. Lasse Mure. Claus Camper, bødker. Lorentz Sasse. Hr. Jeppe af Østed. Jes Skrøder af Roskild. Bokert Chortssen. Vil. Henningsen. Jes Nielsen i Age-luns gaard. Thidke Berndsen. Hr. Johan Frille milos.³⁾ Adr. Svelle, kremmer. Herman Klockemager. Evert Skjere. Gert Kroplyn. Mathias Myndt. Hendrick Bundtmager. Anders Skrøder. Hans Kobber. Per Nielsen Snoe. Hr. Mathias Vatt. Gert Kannegeter. Hans van Hess. Kr. Jakob Vulf. Hendrik Vagel cum uxore. Market Bukholdt. Peder Nielsen, joderplesk. Mickel Juel, tholner. Ole Moensen, badsker. Bo Pedersen Vismer. Jakob Lassen. Hendrick Myer. Jes Helgesen sutor. Claus Harniskmaker. O Glasmester. Hans Tyrche. Jep Jensen Skrøder. Niels Knudsen. Jep Hekel. Hendrik Kok, stammer. Hendrik Vill. barsker. Geerhardus Skriver. Johan von der Durch. Job Kannegiter cum uxore. Hr. Hans Jensen. Hr. Per Alsen, Hr. Jens, riddere. Anders Nielsen bey den strand. Hars Vestling, ketelbøter. Mickel Peydse, smed. Lasse Olsen. Albert Skomager. Nicola Becher cum uxore. Per Jepsen i salt-boen. Albelt Jensen vester. Jep Hansen Kok. Hans Sander. Hans Brun. Hr. Hans Clausen. Jens Skrøder. Per Jepsen cum uxore. Lasse Nielsen dech. cum uxore. Aage Beker cum uxore. Bokert Beker. Hans Jepsen, kok. Peter Nyrenberg. Børge Hendriksen cum uxore. Jep Foged. Hr. Biørn Olsen, ridder. Simon Bødker. Claus Bødiker. Unser ge[n]e[d]ige fraw die kenninginnd. Hr. Aage Axelsen, ridder, hofmester⁴⁾. Hans Split. Peter Unger. Claus Lappe. Hr. Biørn Johansen⁵⁾, hr. Mogens Jensen⁶⁾, riddere.

¹⁾ Frederik I's Dronning (?).   ²⁾ døde 1481.   ³⁾ levede 1460.

⁴⁾ levede 1474; han var vel ikke Rigens Hofmester.   ⁵⁾ levede 1494.

⁶⁾ levede 1475.

Disse effterskrefne ere døde og afgangne af danske compagniet:
Konning Christopher.

Bertel Qvadz cum uxore	
Niels Eskildsen	
Vill. Brygger,	
Jes Jyde cum uxore	
Skip. Pelle.	
Hendrik Vagen	
Hendrik Hofmester	
Per Mogensen cum uxore	
Jep Svendsen cum uxore	
Hans Vadts	
Ebbe Jensen	
Povel Beyersen	
Jes Ottesen	
Anders Stuer	
Per Mikelsen cum uxore	
Jep Persen cum uxore	
Jep Brandt cum uxore	
Jep Ottesen cum uxore	
Hendrik von lorn	
Hendrik von Bergen	
Anders Lauritzen cum uxore	

raadmænd.

Per Jensen cum uxore. Ole Stub, cum uxore. Jepp Hagnag cum uxore. Jon Vat cum uxore. Hans Vat cum uxore. Hans Dolr. Josep Larsen Katt. Jacob milos. Melle Nak. Baltzer Aa cum uxore. Niels Grydestøber. Sidtze Vikmands. Herman Vikmand. Jep Persen Blokmand. Haagen Jensen etc. Tidtken Mund, bager. Ole Esborsen, brygger. Hans Kleinsmed.¹⁾

borgemestere.

208.

30 Maj 1582.

Skede paa en Grund i Grønnegade.

Borgmestere og Raadmænd skede til »erlig, forstandig mand Michell Lang (i Overskriften Michell von Kiemnidtz), Kong. Maitt.'s tholder, indwaaner her sammestedtz, hans hustroe Magdalene Arentzdoter och begges theris arfuinge, en Kiøbenhaffns stadtz iord och grundt, liggedes her sammestedtz, østen nest vptill hans egen gaardt vdj S. Anthonij strede, breden ther aff paa then norder ende er aate alne j quartier, lengden fra thend norder ende vdtill Grønegade er thiuge nij alne et quartier, jtem breden paa thend sønder ende vdtill Grønegade er nhij alne osv. Skreffuit i Kiønehaffn thend 30 majj aar mdlxxxij.

Magistratens Vedtægtsbog Bl. 63.

¹⁾ Det er en Selvfølge, at flere af disse Personer godt kunne have været Medlemmer af Raadet og at flere af de under Raadmænd nævnte maaske aldrig have været det, da Afskriften er saa elendig.

Der tildømmes Byen 2 Boder i S. Nikolaj Sogn.

Wi Frederich thend anden osv. giøre alle vitterligt, at aar 1582 thend 13 junij paa vort retterting paa vort slott Kjøbnehafn wdi wor egen neruerilse, ofveruerindis os elskelige Niels Kaas till Taarupgaard, wor cantzeler, Peder Gyldenstiern till Thim, Danmarkis rigis marsk, Peder Munck til Estuadgaard, wor amerall, her Jørgen Lycke til Offuergaard, ridder, Jørgen Rosenkrantz til Rosenholm, Biørn Andersen til Stenholt, Eyller Grubbe till Listrup, Danmarkis rigis cantzeler, Christoffer Vallckendorff till Glorup, wor rentemester, Steen Braade till Knudstrup, Jørgen Skram till Thielle, Manderup Parsberg till Hagisholm, her Christoffer, burchgraffue och frijerre van Dhono till Helne kiercke, Erich Hardenberg till Matterup, Hack Vlfstand till Hickeberg, Anders Bing till Smedstrup, Henrick Below till Spætterup, Axell Gyldenstiern til Liungby, Corfitz Viffert till Nes, Absalon Giøe til Kielstrup, Jacop Seefeldt till Visborg, Breide Rantzou till Rantzouholm, Henrich Braade till Vidksiøfle, Christiern Skiell till Fusingøe och Albrit Frijs till Harritzkier, vore throe mend och raad, for os vor skicket Hans Skienck, borger her vdj Kiøbnehaffn paa thend ene och haffde med vor steffning for os vdj rette steffnt os elskelige Christiern Christiernsen, byefougit her sammesteds, for en dom, hand nogen tiid siden forleden dømpt haffuer emellom hannom och os elskelige Claus Rytter, raadmand och byes kemmener her vdj forskrefne Kiøbnehaffn paa byens wegne om thuende boeder, liggendis vdj sanctj Nicolaj sogen her vdj forskrefne Kiøbnehaffn, vdj huilcken hans dom hand haffuer tildømpt forskrefne Kiøbnehaffns bye alletiid her epfter at schulle nyde och beholde forskrefne thuinde boeder quit och frij til euig tiid, endog hand meener sig samme boder arffueligen at werre tilfalden och med retthe at tilhøre, och therfore formeener forskrefne hans dom icke saa retferdeligen dømpt at verre, som thed sig bør, och hannom ther vdinden at skie vret. Thesligiste haffde forskrefne Hans Skienck vdj rette steffnt forskrefne Claus Rytther for samme dom, som hand formeener icke saa retteligen forhuerfluid och dømpt at verre, som thed sig burde och sig her vdinden at skee vrett, och vdj rette laugde forskrefne Hans Skienck forskrefne dom, vdgifuen her paa Kiebnehaffns byeting thend 6 nouembris anno 1581 aff forskrefne Christiern Christiernsen, byefougit, liudendes: eptherdi goede mend tilforn haffue dømpt, at Hans Skienck saa vell som Claus Rytther schulle louqligen føre thierris windisbyrd vdj forskrefne sag her inden thinge och siden ther vdj endeligen dømmis

och Hans Skienck icke haffuer fördt ydermere vindisbyrd end forbemeldte Peder Haffntorn och Peder Offuerskier, huilcke ickon eppter en mands vinde, som er gammell Giert Skreder, vundit haffue. Thesligiste it breff, at Lyder Jensen haffuer paantset Jens Jude en boe for j^cxx mark, haffuer och eskidt borgemestere och raads adkomme breffue therpaa och hand ingen anden breffue och beuising i thend sag kand føre, huilckit hannon dog tiid epther anden er forlaugdt och Claus Rytther ther emod haffuer beuis. Førsth at Hans Skiencks moder Metthe Hansdaatter haffuer vthuongit vdgiffuit husleye til Kjøbnehaffns bye aff forskrefne boeder vdj xxxij aar och byen thennom vdj saa lang tiid vkierd haffuer hafftt. Therhest at wnge Giert Schreder er witterligt, at forskrefne boeder hørde Hans Skiencks fader och moder aldielis intidt till. Thesligiste beuiste med Lyder Jensens breff og seigell, at Lyder haffuer haffdt forskrefne boeder i leye, vdgiffuit husleye ther aff till Kiøbnehaffns bye och ingen rettighed Lyder haffuer hafftt thennom at selge, pantsetthe eller i andre maade affhende, haffuer och beuisth med Kiøbnehaffns byes børnebog, at Hans Skienck er icke tilfaldit epther hans fader meere end it hundrit marck. Saugde hand therpaa saa aff for retthe, at Kiøbnehaffns bye bør her epther at nyde och beholle forskrefue thuinde boeder quit och frij till euig tiid, som samme dom videre formelder, och beretthe forskrefne Haus Skienck, at epterthj samme boeder haffue werrit hans forelderis tilforn och ere hannon franskommen, som hand meen vdj hans wmyndige aar och meden hand haffuer verrit vden lands, burde forskrefne Claus Rytther beuise huis adkoms breffue, borgemester och raad her sammensteds haffue paa samme boeliger, som hand vdj fire samfelde thing haffuer her til byethingit eskit epther tingsvidtnis liudelse. Huor emod forskrefne Claus Rytther beretthe, at borgemester och raad her vdj byen haffue samme boeliger wdj hwern oc hefd. Thersom hand nu kiender sig ther till nogen rettighed, tha bør hand vdj rette legge huis breffue oc adkomme hand ther paa haffuer, huor med hand will hannon borgemester och raad affvinde, ther till med haffue the xx vinthers heffd paa samme boeliger och meere epther recessen och nu er byen tildømpt paa thed nye, wor begierindis, hand wille vdj retthe fremlegge huis hand haffde, huor med hand formenthe samme byefoungdis dom at ville forspille, och setthe vel vdj retthe, om sainme boeder icke bør at fylge Kiøbnehaffns bye epther forskrefne doms liudelse. Thisligiste setthe forskrefne Christiern Christiernsen vdj alle retthe, om hand vdj samme sin dom findis at haffue vforlempit forskrefne Hans

Skienck i nogen maade och om hand icke for samme steffning bør quit och frij verre, med flere ord. Tha epther tiltaale, giensuar, breff, beuisning och dens sags leylighed och epherdj forskrefne Hans Skienck icke for os vdj dag haffuer beuist med breff eller seigell, at hand kand haffue eller tilholde sig nogen rettighed til forskrefne boeder, ey heller haffde nogit for os vdj retthe eller paaskudt, huormed hand forskrefne byefoungdis dom kand rygge eller til inthet giøre, wden aleniste nogen mundtlig beretning och ther emod er beuis, at forskrefne Hans Skiencks moder haffuer vdj xxxij aar sielluff giffuit leye aff forskrefne wonninger til borgemester och raad paa Kiøbnehaffns byes vegne och vdj saa maade findis ther loulig hefft paa forskrefne boeder och voninger epther recessen, saugde vij ther paa aff for retthe, at wij icke widste epther slig leylighed nogen tilfald, huormed vij forskrefne byefoungdis vdggifne dom kunde imod siige, men thend viid sin fulde macht dømme, och forskrefne boeder at fyllige forskrefne Kiøbnehaffns bye epther forskrefne doms liudelse angerlös och forskrefne Hans Skienck at igien giffue forskrefne Christiern Christiernsen hans beuislig kost och thering, hand i samme sag giort och lidt haffuer. Datum ut supra, nostro ad causas sub sigillo, teste Hilario Grubbe, iusticiario nostro dilecto.

Seglet hænger under. Orig. paa Perg. i Raadstuearkivet.

210.

4 Dec. 1582.

Skøde paa en Grund i Lille S. Clemensstræde

Borgmestere, Raadmænd og Stadens Kæmnere skøde til »erlig vellacht mandt Olluff Matzen, raadmandt her i Kiøbenhaffn, hans kiere hustroe Elizabet Jørgensdaater, beggis thieris børn och arff-uinge en Kiøbenhaffns stadtz jord, grund och egendom, for huilcken hand met rede pendinge haffuer betalet och forneiget os forskrefne Seuerin Flue och Hans HeningSEN paa Kiøbenhaffns stadtz vegne, liggedes vdj thet liden sanctj Clemens strede her sammestedtzs, norden for stredet, østen nest vp till thendt jord, Christiern Christiernsen, byefogit, aff os i leie haffuer, och vesten for Olluff Smedtz boder. Lengden paa same jord aff sønder i nor paa thend øster siids vdmet forskrefne boder er thiuge thre alone j qvartier, breden paa thend søndre ende vdtill S. Clemindtz strede er atthen alone ij fengersbredt, item lengden paa thend wester siide vdmet Chrestin Chrestinsens och Lauritz Kieldtzens jorder er xxj alone j qv., och breden mit vdj gaarden vp till thuenne boder er halfttiugende alone osv. for en aarlig

jordskyld af 4 Skilling. Skreffuit i Kiøbenhaffn thendt 4 decembbris aar mdlxxxij.

Magistratens Vedtægtsbog Bl. 63—64.

211.

29 Jan. 1588.

Raadmand Albert Christensen dømmes til at betale en Sum Penge, som afdøde Borgmester Knud Skriver havde været Byen skyldig. Jfr. II. S. 395, 400.

Wii borgemestere och raadmendt vdj Kiøpnehaufn giøre alle witterligt, att aar epfther Gudtz biurd mdlxxxvij mandagen thendt 29 dag januarij paa wortt raadhuus war sckickett for os erlig mandt Knudt Hansen, byes kiemmener hersamestedtz, paa thend ene, och haffde for os vdj rette ladett steffne erliig mandt Albrett Chrestensen paa thend anden siide, och da berette forskrefne Knudt Hansen, huorledes afgangene Knud Skrifuer, fordum borgemester herudj Kiøpnehaufn, haffuer for nogen forledne aare till seg annammit aff byens pendinge halffsembthe hundrett gamble daler, huorpaa hand for os vdj rette fremlagde en haandskrift, som forskrefne Knud Skriiffuer vdgiffuett haffuer, liudendes ord for ord som eftherfølger: Kiendes jeg Knudt Pedersen, borgemester i Kiøpnehauffn, med thette mitt obne breff, att Hans Oluffsen, raadmandt hersamestedtz, haffuer antuordett meg halff fembthe hundritt encke gamble daler effther borgemesteres Anders Skriiffuers, Arrild Hackes och Marckus Hesses befaling, huilcke forskrefne iiiij^{ct} daler forskrefne Hans Oluffsen skulle haffue leffuerett Pouell Fechtell, møntemester, paa regenskaff paa thend summa pendinge, Kiøpnehaffns bye er hannum skyldiig, och forskrefne Pouell Fechtell thennum icke wilde annamme aff hannum, vden thendt gandtske hoffuidtstoell och renthe haffde fuldtz adt. Till ydermere witnisbiurd haffuer ieg thrøcktt mit signethe her neden paa och med egen haand vnderskreffuitt. Datum Kiøpnehauffn sancti Michelsdag aar mdlxvij. Knudt Pedersen medt egen haandt. Och war forskrefne Knudt Hansen paa Kiøpnehauffns stadtz vegne begierendes, att forskrefne Albret Chrestensen forskrefne haandskrift nu fulgiøre och bethale wilde, huortill Albrett Chrestensen suaredে och sagde, att hues hand icke kunde beuiise same haandskrift att were bethaldt, tha wor hand offuerbødig thend at bethale wilde. Saa satte forskrefne Knudt Hansen vdj rette, om Albret Chrestensen burde strax att fulgiøre same haandskrift eller icke, och wor therpaa dom begierendes. Tha efther tiltall, giensuar, vdgiffuen breff, som nu paa thend thiid lagdes for os vdj rette, och thenne sags leilighedt, tha sagde wij therpaa saa aff for rette, at Albrett Chrestensen

bør att bethale och fuldgiøre forskrefne Knudt Skriiffuers vdgiiffne haandskrift, vden Albrett Chrestensen och Knudt Skrifffuers arfswinghe thet nøigachtige affbeuiise kandt. Till windnisbiurd haffue wij ladett tröcke wores stadtz secrett her neden fore. Giffuit och skriffuit aar, dag och sted, som forskreffuit staar.

Stadens Segl er pastrykt. Orig. paa Papir i Raadstuearkivet.

212.

16 Juli 1590.

Ordning af Stadens Styrelse under Magistratens Fraværelse paa Herredag i Kolding.

Aar 1590 den 16 jullj haffde borgemestere och raad ladet opkalde meenige borgere paa Raadhuset och dennom forholt, huor-ledis de acktet om en dag at begiffue dennom paa reigsen till den allmindelig herredag, som skall stande vdj Kolding, thill huilcken de alle och huer personlig med Kong Maitt.'s steffning ere citerit, och paa det vdj deres frauerilse alting med Kiøbenhaffns byes anliggendet leiglighed motte haffuis flittig acht och opseende, saa och borgerne oc meenigheden kunde wide, huem de vdj borgemestere och raads sted motte besøge om bistand, raad och vndsetning, om nogit vfor-seendis tillfald i en eller anden maade paa komme.

Bleff meenigheden tillkiende giffuet att were tillneffnd nogne dannemend aff borgerne, som paa saadan bestilling skulde giffues befalning, huis naffne strax vdj meenighedens neruerilse bleff oplæste och saa der effter paa Raadstuen jndkaldet, der sammesteds vdj velb. Ditleff Holekes, voris gunstige slotzherris, paahør deris bestilling, de i saa maade skulle forestaa, mundtlige foreholdet, huor paa de ware en skrifftlig instrux begierindis, der effter de des bedre kunde wide dennom at rette, och effterfolger fordj huis samme borgere skulle haffue at bestille, kortlig befattef.

Erick Clemendsen och Lauritz Offuerskier skulle haffue op-seende met portenern vdj den Østerport, huad for folck der jndlidis, och dersom nogne fremmede sendebud eller andre ankommer, skal portenern dennom følge till forskrefne dannemend, att de deris besked skule høre och wide och det frembdelis giffue slotzherren, forskrefne Detleff Holck, till kiende. Paa dett ingen saadan fremmet hiemmelig skall komme vdj eller aff byen och mand des bedre kand sig vdj denne tidt for skade forware, skal porteneren huer afften antuorde nøglen fra sig till forskrefne mendt och om morgen denom igien anname, att alting des richtiger kand tillgaa.

Lige saadan befaling skulle Jørgen Kyd och Christen Christensen haffue offuer Vesterport och portener.

Item Søffren Andersen och Gregers Bang offuer Nørreport och portener, eftersom her forbemelt er, huilcket och er alle thre portener bleffuet befalet och tillsagdt, at de her efter skulle rette denom och were forskrefne dannemend lydige vnder heigeste straff.

Item er oc berammet, at tuende aff forskrefne dannemend huer afften, naar wachten settis, skulle skiftis till at hoswere och med wachtmesteren haffue tillsiun, at wachten saa blifuer bestilled, som macht paa ligger, och at nogen aff de suoren borgere self personilgen waager met. I lige maade att der holdes wacht paa den Østerwold, som høyligen fornøden er, att det formeenis huer at jnd eller vdgaa efter sin wilge, herom er wachtmesteren gifuen samme beskeed, huor efter hand sig och rette skall.

Er oc til forordnet Carsten Rytter och Bernt Skult, som skulle paa byesens wegne haffue tillsiuffn met hauffneskriffueren, att der met ret tillgaard och skiftes till i huer halffdag at side hos hannom och huis pendinge der kommer, lade legge i den forvaring der tillskicket er. Item med broskipperen och huis anden tillfaldendis leighed sig wed Stranden kand tilldrage, enten met vlouglig kiøb imod privilegerne eller i anden maade, huorwed Kong. Maitt. och byen kunde skee forkort.

Item Jacob Lauritzen och Jørgen Bubbert ere befalet att skulle met forskrefne aate dannemend haffue acht och indseende vdj ald byesens ærinde och bestillinge, som tillfalder och her støckuis icke skriffuis kandt, och met raad och daad were huer andre bistandige, om nogit vforseendis paakomme, och naar som helst de behøffue at forsambles eller met den tillforordnet dannemand vdj byefogdens stedt Søffren Christensen noget haffue at raadslæ, da er denom bestillet det nye hus hoes winkielderen paa Gameltorg, och skall byes suennene were forskrefne dannemend hørige och lydige ligesom borgemestere och raadt selfue vdj huis de denom befaler, huilcket denom tillsagd och befalet er.

Schulle och byesuennene were rodmasterne følgachtig huer vdj det roermaal, de ere beskedne, att panté denom, som sig stiller modtwilligen och icke wille holde knegte, eftersom de taxeret ere, och ellers met gaderne och anden bestilling, som suennene ere befalet, skulle de ware paa, som de kunde well forsuare och icke wille straffes fore, huilcket er rodmasterne och desligest suennene foreholdit och befalet.

Och haffue forskrefne dannemend loffuit och tillsagdt att skulle och wille met ald windskibelighedt, efter deris eeds forpligt, j alle maade wide och ramme Kong. Maitt.'s och byesens gauffn och beste,

eftersom de andsuare wille, och om neden fôrdrer, att de vdj nogen denne deris paalagde bestillinge behoeffue forbemelte Detleff Holckes raad och bistand, haffuer den gode mand godwilligen loffuit at will paa Kong. Maitt.'s wegne dennom met beste fôrdre och raadföre. Actum ut supra.

Magistratens Vedtaegtsbog Bl. 121—22.

213.

1591—93.

Beretning om Magistratens Privilegium paa Accisen.

Anno 1591 thend 8 dag aprilis paa Kiøbenhaffns slott bleff offuergiffuit velb. Peder Munck och Jørgen Rosenkrandtz en suppli-catz saa lydendes:

Stormechtige hogbaarne første, aldernaadigste herre och koning sambt E. M. elskelige regerings raadt, velbyrdige strenge herrer! E. K. M. och st. giffue wij paa thet vnderdanigst tillkiende, huorledes vdj thet aar 73 haffuer en part voris affgangne metbrödre och nogen aff os till salig hoglofflig Kong. Maytt. vnderdanigst suppliceret och beklaged, at os ingen wis indkumst for voris store wimage och besuering war tillagdt, huor aff wij os holde kunde, som paa thind ydermere bleff ydmygst foregiffnit, och tha haffuer hogmechtigste Kong. Maytt.'s H. H., saadan voris leighed naadigst anseendes, os vndt och tilladt at motte lade vppebere och beholde aff huer amme wiin, som indføres och selges her i byen, en march danske, aff huer thønne tydstøll, som krugerske selger och vdthappe, ij β danske, och aff huer thønne danstell, som i lige maade krugerske vdthappe, j β danske, effter hogbemelte H. H. Kong. Maytt's thuende ther paa vdgiffne breffues lydelse. Huilcken naadigste bewillinge wdaff Hans Kong. Maytts. met thett thredie breff wider bleff bekréftiget anno 78, hues omstendighed same thrende breffue, huilcke tillstede er, wiider met føre. Och effter saadane kongelige breffues indhold haffue wij icke nydet och beholdet same accise lenger end till anno 80, men tha er bleffuen aff ther met och ingen wederlag igien bekommet. Och effterthj voris besueringe, wimage och forsomelse effter thønne sørgelige thidtz leighed icke er at ligne ved fremfarne aaringer, men dageligen jo meere forøges, at wij fattig mend fast inthet andet kunde achte eller vare end thet samme och voris egen brug och næring, huor aff wij os, vore hustroer, børn och folck skulde ved liige holde, saa och kongelige tønge, om, Gud forbiude, nogen paa komme, vdrede, sueckes och formindskes dag effter anden, huor offuer wij raader i borg och gield, os vdj lengden till største forderff och naadel,

saa haffue wij saadan voris store thrang, huilcken wij icke lenger kunde taale och wdstaa, verit høiglingen foraarsaged adt beclage. Begierindes gantz vnderdanigen, at wij effter saadan leighthed naadigst motte bliffue betenckte enthen met forskrefne accise, som os aldrade bebreffuit er, eller i andre maade afflagdt, effter E. M. och St. egen naadige villig och behaug for voris daglige store trælldom och forsømmelse, eller och met naade och gunst aff voris besuerlige thieniste forledskes, paa that wij icke aldelis skulle blifue arme och forderffued och voris fattige hustroe och børn, som os offuerleffne, liide nød och elendighed for voris skyldt, huilcket, theswer, alt for mange her till dags er vederfaren. Wij ville vnderdanist gierne, som wij thes plichtige ere, findes redebone at thienne E. M. och St. met liff och goidtz aff yderste formue. Wille hermet haffue E. M. och St. vdj thend aldmechtigste Gudtz naadige besköttinge till langwarigt fredeligt regiment oc ald thimelig och euig løcksalighed befaled, begierindes her paa et naadigt suar gantz vnderdanig. Vnderdanig och plichtwillige borgemestere och raadmendt vdj Kiøbenhaffn.

Paa forskrefne supplicatz bekome borgemester och raadt printzens breff paa wiin och tydstøls ciise at vppebære, saa lydendes:

Wij Christian osv. giør alle witterligt, at effterhj os elskelige borgemestere och raadmendt vdj vor kjøbsted Kiebnehaffn ingen wisse rente eller indkomst paa thieris embidtz och besuerings vegne skall vere tillagdt och thennom ther fore nogen thid siden forleden aff vor kiere her fader, salig och høigloflig ihuffkommelsse, naadigst er beuiget at vppebøre en march danske aff huer amme win, som indføres och selges her vdj byen, saa oc ij β danske aff huer thønne tydstøll, som her vdj byen wdj kander och potter tall vdtappis och selges, huilcken forskrefne benaading thennom oc siiden er bleffuen jgien fra thagen, vnderdanist begierendes, at thennom forskrefne benaading her effter for samme thieris wimage och besueryng naadigst motte giffues och beuiges. Tha haffue wij aff vor synderlige gunst och naade ondt och tilladt och nu met thette vort obne breff onde och tillade, at forskrefne borgemestere och raadmendt vdj vor kjøbsted Kiebnehaffn mue her effter lade vppebøre till aczise aff huer amme win, som indføres och selges vdj byen, en ¶ danske, sameledes aff huer thønne tydstøll, som krøgersker eller andre selger och vdtapper der wdj byen vdj kander eller pottetall, ij β danske, thill saa lenge wij anderledes ther om tillsigendes vorder, dog skall ther met icke vere meent huis wiin till vor egen nottorft eller vore vndersaater aff adell her vdj riget thennom tilforhandler. Thj bede wij och biude

alle wore vndersaate her vdj forskrefne vor kiøbsted Kiøbenhaffn, som win selge eller øll vdtappe, athj retter eder effter at giffue och forneige borgemestere och raad thenne forskrefne accise; saa frembt nogen befindes her vdinden falkeligen at handle, hand tha derfore icke vill stande till rette. Forbiudendes osv. Giffuit paa vort slott Kiøbenhaffn thendt 24 majj anno 1591. Wnder vort signet.

Thette Kong. Maitt.'s breff bleff leffuerit igien vdj cantzeliet paa Kroneborg, ther borgemestere och raad finge thet andet her effter registerede breff, som bode lyder paa the 400 daler tøndependinge och accisen.

Copia aff borgernis suplicatz till Printzen, offuergiffuit till Regierings raadt 24 junij anno 1591.

Stormechtigste herre, hogborne første, aldernaadigste printz och vduaalde koning. Ville E. K. M. naadigst verdes till at høre thenne voris ydmyge suplication. Wij fattige mendt, E. K. M. vndersaate, meenige borgere och indbyggere, som bygge och boe vdj E. M. kiøbsted Kiøbenhaffn, giffue E. K. M. vnderdanigst tillkiende, huorledes at frambfarne koninger vdj Danmarck, salig och hoglofflig ihuffkomelse, koning Christian thendt tredie saa vell som E. M. herre fader, salig och høiglofflig ihuffkommelse, haffue naadigst ondt och efterladt at vppebere till stadtzens bygning och befestnings behoff huis accise seduaanligen er giffuen aff win oc anden fremmed drick, som her vdj byen forciset er, huilcken ciise nu forleden maio thette nerverendes aar er bleffuen borgemestere oc raaadmend her vdj Kiøbenhaffn beuilget och efterladt, at the thend till thieris eget nytte och gauffn mue lade vppebere och beholde. Huorfore wij fattige mendt ere paa thet høigeste aff ned foraarsaget vnderdanigst at giffue E. K. M. thenne fattige byes leiglighed tillkiende, som ingen synderlig rente eller wis indkumst haffuer, vden nogen ringe jordskyld och husleige, saa och leye aff byesens vonge met reeberbane oc bleege-damme, som beløber sig vngeferlig ij^mij^cxl ¶ xj β, vdaff huilcken summa stadtzens daglige thiener lønnes och besoldes, giffues till rente aff huis byen er henskyldige, giffues till jordskyld och anden aarlige wisse vdgift ij^mij^cxxj ¶, saa blissuer en gandske ringe summa beholdendes, som er lx ¶ xj β, som lidet kand forslaa at holde byesens poster, render och gader met anden dagelig anliggende besuering ved lige met. Her foruden er hues dageligen, som schall forbedres paa damme, broer, weye, byesens huuse inden och wden byen, saa och wolde, mure och graffue, met ald anden byesens

befestning, som nu ligger øde och icke kand hielpes met thend fattige allmues macht, som boer vdj byen, thj byesens wacht och knechtehold, som wij fattige borgere wdgiffue aarligen, beløbber vngeferlig iij^m daler, ther till sidder byen i en stoer gield, som skall bethreffre iij^m daler och aldelis ingen forraad ther findes hos byen at betale met, och meest aff thendt aarsage, at byesens indkumst haffuer verit anlagt och hedenwendt paa wnyttige bygninger och bekostninge, som byen ingen gauffn eller fordeel haffuer vd aff, till sin store omkostning och skades vprettning. Huorfore er till E. K. M. voris gantz ydmygste och vnderdanigste bøn och begiering, at E. K. M. naadigst och gunstligen ville ansee E. M. byes fattige leighed och forwnde os samme winciise igien, at thend nu som tillforne motte till byesens befestnings behoff oppebærts och anlegges, thesligiste at thend ølliise, som nu nyelig er paalagt borgemestere oc raad till gauffn och profitt, motte igien affskaffis, thi byen her till dags icke haffuer vppebaaret saadan accise aff øll, endog byen haffuer verit met thend friihed priulegeret, paa thet wij fattige indvaanere kunde thes bedre holde E. K. M. byes wolde, mure och graffuer met anden byes anhengende tønge ved lige, huilcket ingenlunde aff voris egen formue skee kandt, wden aldene at E. K. M. will os fattige vndersaate met E. M. hielp och bijstand ther till befordre, E. K. M. till ære och riget till befestning, forhaabendes her paa et naadigst och gunstigt giensuar at bekomme. Disse E. K. M. vellgierninger met alle andre vill thend aldmechtigste Gud E. K. M. rigeligen och vell beløne och wij fattige vndersaate ville aldthid lade os befinde som thro och villige vndersaate met liff och goidtz sambt alt huis wij formaar, som wij kiendes os E. K. M. aldthid plichtig at vere. Wij ville her met haffue E. K. M. wdj thend aldmechtigste Gndtz beskermelse befalet, ønskendes E. K. M. en langwarig och løcksalig regimenter.

E. K. M. W. T. O. v. vndersaate meenige borgere och indbyggere vdj Kiøbenhaffn.

Borgemestere och raadz erklering paa forskrefne borgernes suplicatz.

Allernaadigste herre, printz och wduaalde koning sambt E. M. regerings raadt, E. V. gunstige herrer. Eftersom meenige borgere her i Kiøbenhaffn forgangen fredag haffuer offuergiffuet thieris suplicatz anlangendes thend accise, som os nu forleden maio er naadigst beuilget, met anden byesens leighed ther indholdes, huilcken er os tillskicket at skulle gifue voris erclering ther paa tillkiende, saa haffue wij vnderdanigst voris widskab her efter paa thet alder korteste fortegnit.

1. Först om accisen. Ther om er os witterligt saa och er beuisligt, at same accise vdj frembfarne salige kongers thiid hogloffig ihuffkomelse vnderthiden haffuer verit ved borgemestere och raad till thieris eget behoff for thieris thieniste och vndertiden lagd till byesens nyte och beste. Och efterthj thenne borgernes suplicatz foraarsages aff that kongelige breff, os nu seniste er beuilget paa forskrefne accise, tha indstiller wij thend leighlighed vnderdanigst till voris naadige herre och gunstige offrigheid, huorledes ther met her efter skall holdes, och thersom byen effter borgernes begiering skall haffue thend igien, at wij tha mue blifue betenkta met noget aff that, ther laa till raadstuffuen tillforne förend accisen for voris store wimage, som wij tillforne haffue beklaged, som wij kunde nyde wden klammer och thrette, thj wij haffue endnu aldelis ingen wincise bekommet, lidet eller meget, och en saare ringe ting aff offcisen, och that lille, wij haffue bekommet, er met vrangwillighed, banden och malededelse aff mange, huilcket met ald omständighed her saa korteligen icke kand beskriffues.

2. Till that andet, om byesens aarlig indkumst, huad thend belöbber, och huis ther emod er aarligen att wdgifue paa byesens vegne effter suplicatzens indhold, thendt leighlighed begiffuer seg ligerwiis, som borgerne beretter, at naar wdgiften tages fra indtegten, tha er en ringe beholdning byen tilbeste.

3. Om wackt och knechtehold, at ther paa wendes aarlig slig en stor summa pendinge, that er voris klage saa vell som borgernes, efftersom wij tillforn vnderdanigst haffue tillkiende giffuit, och er endnu voris gandske vnderdanigst begiering, om mueligt var, at en part aff aarsknechtene motte blifue forringet, thj that er thenne fattige meenighed till stoer tönge och besuering, som enckeligen er at höre huer løffuerdag, naar the forlegges, at stackarls folck, som inhet sielf haffuer, beklager seg ther wdoffuer met gredendes taare. Huad wachten belanger, ther wdinden ville wij berame thend lideligste middel, mueligt er, at ther mett skal billigen tillgaae.

4. For that sidste, om thend stoere gield, byen paahenger, och at aldelis ingen forraad findes, huor met thend kand blifue afflagdt, meest aff thend aarsage, at byesens indkumst skall vere anlagd och henwend paa wnyttig bygning och bekostning, byen till ingen gauffn eller fordeel. Ther till suares, at samme wnyttig bygning maa nafngiffues met huis wgauffnlig bekostning, ther paa er wend, saa ville wij vnderdanigst ther till suare och os erclere, at wij nest Gudtz hielp skulle findes vndskyldiget. Thend aldmechtigste Gud E. K. M.

och St. naadelig beware wdj et lecksaligt regiment och euig vellferdt.
E. K. M. och St. vnderdanige

Borgemestere och raadt i Kiøbenhaffn.

End en borgemestere och raadtz suplicatz till Printzen och
Danmarckes raadt.

Allernaadigste herre Printz och uduaalde koning sambt E. M. elskelige Danmarckes riges raadt. Voris gandske vnderdanige, ydmyge, villige, plichtige, thro thieneste aldthid redebonn. Effter som os kort thid forleden ved velbyrdig Arildt Huittfeld bleff befalet at skulle vptegne huis oss witterligt er, som haffuer verit lagt till Raadstuffuen, saa haffue wij ther om ladet befatte en kortt beskeed, som her effter følger.

Aar 1533 haffue borgenestere och raad her i Kiøbenhaffn bekommet bispernes och Danmarckes riges raadts breff och beuillinge at motte lade sette paa Middellgrund thieris sætender och therfore vppebære aff huert schib, ther igienom seiglet, en skillige pendinge, efftersom skibet var stoert till, ther aff holde same tønder ved liige, och thet øfrige beholde for thieris thieniste effter same breffs meere wduisniug.

Ther effter wdj thet aar 1537 haffue the wdj lige maade bekommet salig hogloflig ihuffkomelse koning Christian thend III's breff paa same thønne pendinge at vppebere.

Effter huilcke forskrefne breffues indhold befindes, at borgenestere och raad haffue vppebaaret och for thieris thieniste och wimage beholdet saadane thønne pendinge indtill thet aar 1557, som er vdj 24 aar, och var paa thendt thiid icke flere thønder at holde her paa strømmen end iij thønner, men nu ere the femb.

For huilcke thønner at holde borgenestere och raad er tillagd at skulle anamme huos tolderen i Helsingør aarligen ij^{ct} daler och tolderen vppebere same thønne pendinge. Och skeer vell vndertiiden, at forskrefne thønner icke kand wdredes øch bekostes till gauffns vnder j^{ct} daler vngeferlig, och naar the aftages, tha er thend øfrige rest ringe at acte eller regne, thj thend deelis vdj 14 parter.

Befindes ohsaa, at ther borgenestere och raad er bleffuen aff met saadane thønne pendinge, er the bleffuen wedderlagd met nogne bøndergaarde, som er Emendrup och Rosbeck, saa och haffd Wandmøllen, som nu er lagd till Slottet, aff huilcke the en thid lang vpbar skyld, landgilde och anden rettighed.

Eftterat borgenestere och raad bleff ther aff met, haffue the thønnom beklaged, och er saa endt och sambyckt aff salig hogloflig

ihuffkomelse koning Frederich 2 vdj thet aar 73 accise aff win, thydstell och danstell effter thenne Hans Mayts. breffues lydelse, som tillforne vdj voris suplicatz er berordt, huilcken accise wij icke lenger beholdt end till thet aar 1580, och tha bleff thendt lagd till bysesens befestning.

Siden thend thiid haffuer borgemestere och raadt seet thet saa an och paa thieris store skade och forsemelse vactted thieris bestilling, indtill nu forleden maio wij haffuer paa nye bekommet voris naadigste herres och konings saa oc E. Matz. velbyrdige regerings raadtz breff paa wincisen och tydstolscisen at mue vpbære, haffuer dog aldelis ingen wiincise bekommet och mett 15 daler tydstolscise, och effterthj meenige borgerskab vnderdanigst haffue supliciret, at byen vnderdanigst same accise aff wiin maa frembdelis beholde till hielp byen ved macht at holde och till thend store gield, byen paahenger, at afflegge, saa er voris vnderdanige bøn och begiering, at wij maa bliffue betenkt och afflagd for voris store treldom, schade och forsemelse, wij vdj voris mædsommelig bestilling lider, som møget større er och icke at lignes ved voris forfædres, och igien bekomme the thøndependinge, voris forfædre tillforne haffue haffdt, effterthj wij dog holder tønderne ved lige, for huis skyld same pendinge vptages, saa och staar wdj stoer effuentyr, om (Gud forbyde) nogen skibekome till skade for same tønders skyld, eller wij vnderdanigst begiere met gunst och naade at mue vorde forledsket, thj wij wden voris største forderfue icke kunde lenger saadane besuering taale och wdstaae, efftersom vdj voris tillforne offuergiffne suplicatz vider er indtaget, och saadan voris underdanigst begiering wdj naadigste och gunstige meening vptage, thj Gud kiende, wij ther till ere paa thet heigeste foraarsaged. Thend aldsomechtigste Gud E. K. M. och St. naadeligen beware vdj et løcksaligt regimente och euig velferdt. E. K. M. och St. vnderdanig ydmyge villige borgemestere och raad i Kiøbenhaffn.

Bekome borgemestere och raad herpaa et kongelige breff ord fra ord, som effterfølger, lydendes (Her følger det II. Nr. 556 meddelte Privilegium af 27 Juli 1591).

Siiiden at borgemestere och raad thette forskrefne Kong. Maitts. breff bekom, haffue tydstøls fører holdet saa stille heden och saa gott som inhet øll førdt, och thet som end bleff hiid indførd, haffue the huercken paa borgemestere och raadz acciseboe ansagt ey holder noget ther aff forciiset, huoroffuer borgemestere och raad haffue ladet thennom kalde for seg paa Raadhuset thrende gange, thennom formaned at skulle seg betencke, huad de giorde, i thet the sad K. M.

breff offuerhorige, huilcket en ringe ting huos thennom beskaffed, forthj the gaff fore, at the icke vare eens vdj thieris meening vnder thennom sielff. Endelig haffue borgemester och raad thennom paa thet sidste tilltaled for K. M. foged Peder Frantzen fredagen thend 10 septembris anno 91 for saadan vlydighed och hand thennom tha forlagde inden mandag nest effter at thale borgemestere och raadtz minde, eller hand paa Kong. Maitts. vegne ther offuer straffe vilde.

Om mandagen, som var thendt 13 septembris, kome nogne aff thennom paa Raadhuset, som var Seuerin Ladmager, Rasmus Jensen, Seuerin Borgemester, Peder Michelsen, Christoffer Hanssen, Jens Aalborg, Lauritz Laalick, Jens Thegersen och Henning Oluffsen, och forslöje middell, om borgemestere och raad noget aff Kong. Maitts. breff vilde lade falde, met mange ordt, och begierit end tha respit till oensdag nest effter, huilcket var thendt 15 septemb. Tha kome forskrefne mend igien paa Raadhuset met thieris skriftlig suplicatz och forsett paa alle tydstølsførers vegne, huilcken borgemestere oc raad tog till thennom wdj beraad indtill fredagen thendt 17 septembris, och tha vpcome igien Rasmus Joensen, Niels Randers, Hans Lauritzen, Hans Mønboe, Christoffer Hanssen, Bendt Raffn och Lauritz Lollick, huilcke haffde fuldmacht aff alle the andre at accordere met borgemestere och raadt, och bleff tha endelig besluttet, at paa thet borgemestere och raad ingen klammerj vill haffue for huis the i saa maade skulde vppebære effter hogbemelte Kong. Mayts breff, affsloig the halffparten aff sisen met saadan beskeed, at ølførerne aldelis ingen frij zedeler skulle føre till siiseboden, men rede pendinge en halff gulden aff lesten aff alt thet øll, som kommer inden bommen, ehuem ther aff kiøber, och huer skipper at skulle giøre klart met voris siise-skriffuer for huer lest, inden hand wdløbber, wden ald wdflugt eller bedrug. Huilcket forskrefne mendt ved thieris eedt lofuede och till-sagde paa alle tydstølsførers vegne richtig at vilde fuldkomme met ald willighed. Och alt huis øll, som er her indkommen, siiden borgemestere och raad finge thet sidste K. M. breff, skall i saa maade forciises, som begyndes vdj Michell Tholders bog thendt 31 julij och saa alt fort. Dog borgemestere och raad thennom frij forbeholdet, thersom the nogen suiig eller finantz befinder emod theune thieris beuilling, skall thendt tha icke lenger gielde, men siiden at staa paa Kong. Maitts. breff, hues thet indholder, och hues fremede, som hiid fører thieris eget øll, icke holder at skulle forstaaes och nyde thenne beuilling, men the at rette seg effter Kong. Mayts. breff.

(Dernæst følger Tydkølsførernes Forpligtelse af 6 Juli 1593, der er meddelt i II. Nr. 569, med følgende Bemærkning):

Thette forskrefne bref bleff tydstølsførerne igien offuerandt-uordet, thj the icke vilde thennom ther efter forholde, som raad-stuffuebogen therom vider formelder.

Magistratens Vedtægtsbog Bl. 123—27.

214.

1606—17.

Uddrag af Antegnelser ved Kjøbenhavns Kæmner- og Havneregnskaber 1606—17.

Efterschreffuenne puncter schal borgerne, som haffuer werritt offuerwerrendis Kiøbenhaffns byes regenschaffuer att forhøre, vddrage och forklare aff samme regenschaffuer.

1606—07.

Thømmer och steen, som ehr kommen aff de gamble boder bag Raadhusitt, skall forfaris, huor dett er henkommen.

$\frac{1}{2} \text{ } \frac{4}{5} \beta$ ehr leffuerit Niels Jensen schrifuer till 1 td. Rostocker øll till de mend, som haffue werritt offuerwerrendis regenschaffuitt att forhøre, kand icke patzere.

1607—08.

Eftersom udj neste forgangen aars regenschaffs indførsell aff borgerne, offuer regenschaffuitt haffuer werritt, ehr begierritt, at aff byens huse skulle oppebærris thi ley rigsmyntt, 34β lybsk till huer daller beregnitt, som udj neste effterfølgende aars regenschaff icke scheett eller effterkommitt ehr, schall forklaris. Christoffer von Norden holder sig frii aff hans boeder och hauffuer aarligen 8β .

Aff Swogellhusitt 6 $\frac{4}{5}$.

Frantzs Christensen Schrifuer haffuer kiøfft en gaard aff byen for 600 rdl., som hand selffuer iboer wid Gammell Fischerthorffuet, att forfare huad bewilling de derpaa hafft haffuer.

3 dlr. ehr gifftuet for en fiskerparck till dend elldste borgemesters brug och behouff att renovere, som icke aff byens indkompst maa bethallis.

Huis thømmer, som aftages aff gamble broer, att forfare, huor dett henkommer, och att giøre forklaring, huor megett deraff thienligt ehr, och huortill dett blifuer brugtt, och huis som icke thienligt ehr, kand sælgis till illdebrand.

50 dlr., som først er till indteggt och siden thill vdgifft schreffuen aff dend gaard Leckerbidschen, som schall forklaris aff huad aarsag pengene icke erre vdgifften.

$\frac{1}{2}$ dlr. ehr giften for byens iildspøyte att giøre och for

kaaber tillagtt och ehr icke formellt, huad samme spøyte haffuer weyitt, och siunis for dyre, som schall forklaris.

4 rdl., som ehr gifuen suennene till drickepenge for samme iildspeytte, som er for megitt, ey heller naagen bevis derpaa.

50 rdl. ehr gifuen for wognen till forskrefne spoytte och till raadhuusens arbeid, huorpaa schall gieris vnderschied, item Hans Swend 2 $\frac{1}{2}$ till drichepenge, ehr alltt for dyre.

2 dlr. giffuit Jacop Storm for byens render, hand haffuer hafft opsiun till.

34 dlr. 4 β gifuen for en jernkackellouffn med potter och alltt, som er opsatt paa raadstuffuen. 1 $\frac{1}{2}$ dlr. giffuit for samme kackellouffn att anstryge.

4 $\frac{1}{2}$ dlr. findis till indteggt udj Jacop Attzersens regenschaff for dend gammell kackellouffn, som er solltt, ehr alltt for ringge.

17 $\frac{1}{2}$ dlr. 1 $\frac{1}{2}$ 6 β ehr gifuen for en iern kachellouffn udj Stadtzs winkielder att opsette med potter och anden omkostning, som iche kand gaatt gioris, men dend, som haffuer profiten aff kiellderen, bør dett att bekoste.

1 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ ehr gifuen for nedler och gres att affslaas paa wolden emellom Nør- och Wester portt, bør dend att betalle, som gressitt behollder.

1 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ gifuen Christoffer Gadefoeggitt for pengge att indkreffue aff vdenbyes follck aff dieris heste och hopper, som haffuer gangit paa byens fellitt.

3 rdl. 1 $\frac{1}{2}$ ehr gifuen for kamppsteen att optage aff byens grauff wid Hiermer schandtzse, schall forfaris, huor samme steen ehr henkommen.

3 rdl. ehr gifuen for 1 td. Rostocker øll, som offuer regenschaffs forhør er bleffuen fordrukitt.

12 les thømmer, som er forbrutt wid Stranden, ehr udført for Østerport och der sammestedtzs henlagt, att forklare, huortill samme thømmer siden ehr bleffuen forbrugtt.

50 muursteen ehr forbrugtt till Weyerhusitt, som ehr kommen aff Theigellgaarden, kand icke gaatt gioris.

1608—09.

Att forfare om dend pladtzs, som Anne Jørgen Hendrichsens huus wid Hiermer schandze paa stoed.

Ehr gifuen 5 byesuende en byeswendtzs løn till forbedring, for di giorde dett hannom tillkom at giøre, kand icke godt gieris, fordi enhuer burde att giøre saa megitt de kunde.

9 rdl. gifuen Peder Lauridzen, porttener vdj Østerportt, till
itt aars husleye, schall forklaris.

17 dlr. 1 $\frac{1}{2}$ ehr bekostidt paa en staalld till marschallken,
som icke aff byens indkompst burde att betallis, men aff dend borger,
som forskrefne marschallck haffuer werritt indforærritt hoes.

30 dlr. ehr bekostidt paa Slagterboederne her uden for byen,
findis inthett der emod aff forskrefne boeder att werre oppebaaren
thill leye.

49 dlr. 1 $\frac{1}{2}$ 1 β ehr gifuen thrumbslagerne och piberne och
till anden omkostning under alle 4 fendlin paa sidste munstrung.

4 rosenabeller gifuitt vdj Candtzeliett for itt pergamentzs
breff till prindtzsens vdewelling, item secreterens dreng j dlr., som
icke giordis fornøden.

67 dlr. aff Johan Hugis hustrue, som er leye aff Leckerbidschen
och aff dett schur der hoes, schall forklaris aff huad aarsag de icke
er oppebaaren.

2 riis papir, byeschrifueren leffueritt, som icke bør, efterdi
hand betallis for huis hand schrifuer.

Rostocker øll betalltt till denom, som haffuer forhørt regen-
schaffuitt, som icke bør.

Hieronimus Garbis kiemner haffuer vdgifftt for 1 td. Rostocker
øll, som bleff oplagt for de mend, som forhørde hans regenschaff.

3 dlr. gifuitt for 1 td. Rostocker øll, som er oplagdtt for de
mend, som haffuer werritt offuerwerrindis, der Jacop Adzersen leff-
uerede Theigelgaarden fra seg.

1609—10.

Mickell Rendemester ehr dette aar mere gifuitt till løn end
nesto forgangen aar, schall forklaris.

Byesuendenes løn ehr forbedritt, skall eragttis her effter icke
att maa schee.

Dend wanding uden Westerportt ehr gandske dyre anslagen.

109½ dlr. ehr bekaastitt paa staallden udj Aufllsgaarden, som
er well megitt, och burde en att haffue sin waaning der hoes, som
kunde haffue opsiun till samme gaard, huis der udj nederbrydis.

7½ dlr. er betalltt byeschrifueren for naagitt att schrifue for
byen och haffuer dog sin løn.

4 $\frac{1}{2}$ 2 β ehr gifuitt en person att vaage offuer broen paa
Westergade, att dend icke schulle nederkiøris, burde att haffue werritt
slagen pelle for.

1 td. øll gifuitt de mend, som haffue werritt offuerwerrendis

paa Theigellgaarden, der inventarium bleff leffueritt. 1 td. Rostocker øll ehr ligesaa till vdgifft udj kiemnerens regenschaff, som er oplagt for de mend, som haffuer werritt offuerwerrendis regenschaffuitt att forhøre.

11 dlr. ehr gifuen for brendewid till Raadstuffuen, och theigell-gaardtzs wogn haffuer dett opagitt. Att forfare, om tillforn er naagitt vdgiffuitt for att opage och indberre, och bør Theigellgaardtzs wogn eller byens folck inttet att age eller bestille vden byen till nytte och gauffn och samme Theigellgaardtzs wogn och heste kand well brugis udj byens gauffn och beste och derforre icke udgiffue pengge.

78 dlr. ehr gifuen fendricher, thrumbslagerre och piberre saa och for øll till munstrungen, bør icke att patzere uden thrumbslagerens och piberens løn.

30 dlr. ehr udgiffuen och bekostitt paa en fendricks kledning, kand icke patzere.

20 dlr. gifuitt kiemneren for regenschaffuitt att lade giøre, thi kiemuers bestilling ehr hannem paalagt som en thynge och beswering att forestaa.

1 dlr. ehr gifuen till grimpenge for 4 Theigellgaardtzs heste, som icke bør att patzere och tillforn icke heller scheett ehr.

1610—11.

En aff borgemesterre haffuer kiøfft en partt aff Auffllsgaarden och ingen wurdering derpaa.

Ehr bewillgitt en aff stadtzs thienere dobbellt løn for en person.

4½ dlr. 1 ¼ er bekostitt paa ett cammer paa Weyerhusitt, som dennom sellff bør att bekoste, som deraff geneytt haffuer.

1 ¼ fordrnckitt med en thømmermand och bekom for hans arbeid en rigsdlr.

36½ dlr. 1 ¼ ehr bekostitt paa bullbroen, att forfare, huor dett gammell thømmer ehr bleffuen.

74½ dlr. 1 ¼ 4 β aff Leckerbischennitt och thett schur der hoes ehr till vdgifft schreffuen, som thillforn ehr till indegtt førرت.

3 dlr. gifuitt for messingschaaller att weye brød med, bør udj byens inventario indschrifuis.

2 ¼ gifuitt marckfoegderne till itt par schoe, maa lade sig nøye med sin løn och kand icke gaatt gioris.

11½ stdlr. 4 β effter borgemestere och raadtzs befalling ehr gifuen och forærritt 2 borgere aff Aabenraa till hiellp for illdebrands waade, dennom haffuer werritt paakommen.

131 $\frac{1}{2}$ 6 β ehr gifuen och betalltt till welb. Berendt Geist dend thiid hertzug Ernstis hoffmester, att lade forbygge paa Leckerbischennitt, der Hans F. N. sammested haffde sin losering, burde att betallis aff de borgere, som hand emidlerthiid kunde blifue losseritt hoes, att de for beswerringen dermed kunde befreiis.

6 dlr. gifuitt for td. øll, som offuer regenschaffs forhør ehr fordruckitt.

4½ $\frac{1}{2}$ gifuitt for strøe vrter till raadhusitt.

3 dlr. 6 β gifuitt Thomis Wagttmester till krud och lod att schiude hunde med paa wollden, som er for megitt.

1611—12.

Aff 400 rdl., som hoes Frandtzs Christensen staar paa rentte, annammis icke vden 5 dlr. aarligen aff huertt hunderitt, som bør att werre aff hunderitt arligen 6 dlr.

7 byens thienere ehr gifuitt løn, war ickun tillforn 6 personer, schall forklaris. Item forskrefne personer haffuer bekommitt 4 dlr. mere till løn end tillforn.

$\frac{1}{2}$ β er gifuen Madtzs Andersen, plidtzsfoeggitt, till dagløn, vanseett hand haffuer sin aarsløn.

1400 mursteen er forbrugt till schaarstenene vdj wagthuse nene paa wollden, att forfare, huor steenene ehre henkommen, der forskrefne schaarsteene igien bleffue affbrutt.

65 dlr. ehr till vdgift aff Leckerbischenitt och tillforn findis till indteggt.

11½ dlr. 4 β ehr gifuitt stadtzs spillemend Jacop Prigge och Christen Jensen thill $\frac{1}{2}$ aars huusleye, som icke kand gaatt gioris.

18 dlr. gifuitt for 6 td. Rostocker øll, som paa munstrungen med fendricken och befellingshebberne er fordrucken.

11½ dlr. 4 β gifuen Jens Jensen, theigellgaardtzs schrifuer, till husleye for dette aar fra paasche anno 1607 till aarsdagen anno 1608, som icke kand gaatt gioris, och nu i dette aars regenschaff først er till vdgift.

3 dlr. 38 β ehr gifuitt de 4 borgemesters thiinner for de haffuer pantthit for huseschatt och indkreffuitt pendinge aff hytter och boeder. vanseett de hafuer dieris løn och derforre icke kand gaatt gioris.

30 dlr. gifuen Peder Karlsen for en fendricks kledning.

12½ $\frac{1}{2}$ gifuen for en td. Rostocker øll, som er fordruckitt paa munstrungen.

5 $\frac{1}{2}$ 6 β gifuitt for sand och strøe vrter thill raadstuffuen.

26 $\frac{1}{4}$ ehr gifftuitt alle wognmend till 2 td. Rostocker øll udj dieris laug for adschillig arbeid.

8 dlr. ehr nu først dette aar gifftuitt scharpretteten for brendevid.

12½ $\frac{1}{4}$ gifftuitt for en td. øll, som offuer Theigellgaardtzs regenschaffs forhør er fordrukitt.

1612—13.

20 dlr. rester hoes Gude Gallde, som hand schall vdgifue, for hans bryllup hollttes paa Raadhuusitt, som schall indfordris.

1700 dlr. ehr annammitt aff krigsschatten widere end till Kong. May. er vdgifuen, schall forklaris och burde well lideligere en huer att haffue werritt paalagtt.

50 dlr. ehr giften Peder Andersen, raadmand, till en kledning, som icke kand gaatt gjoris.

Piberre och thrumbslagerre ehr giften huer 1 dlr. om dagen, ehr $\frac{1}{2}$ dlr. for megitt.

26 rdl. giften borgemester Peder Munck, som igien ehr giften till drickepenge vdj den storre Smedie for en nye portt, som ehr for megitt.

Byeschrifueren bekommitt 2 riis papir, bør hannom att gaatt gjoris, saa frembt hand inthett bekommer aff dennem, hand schrifuer forre.

1613—14.

Dend summa pending, Lauritzs Hansen, kiemner, er skyldig bleffuen paa hans regenschaff, schall forfaris, huor lenge hand denom hoes sig haffuer hafft udj behollding fra dend thiid, hand bestillingen quitt bleff, och till dend thiid, hand forskrefne penge fra sig leffueritt haffuer, thj dend vndskylldning hand giør udj regenschaffuitt, att hand ick førrend dend thiid haffuer giortt regenschaff, kand icke patzere, thj hand burde forskrfne pengge fra sig leffuere till neste effterkommende kiemner eller och vdj byens forwaring, som och med de andre kiemner att eragtté och aarligen dieris regenschaff att forhøre i det seniste 2 maneder effter dieris bestilling er endt, och strax att affbetalle huis de haffuer oppebaarritt och restandtzs att indkreffue inden hallft aar dereffter.

Schall gjoris en riktig jordbaag offuer byens huse, boliger och hauffuer, saa och en serdelis joerdbaag offuer hytter och boder, effterdj der paa aarligen scheer forandring, saa och huis byen haffuer paa rente, item och inventarium.

Bøder aff wognmend, for di icke haffue hollditt dieris gader rene, aff huer 3 $\frac{1}{4}$, er alltt for ringe.

Byens indkumpst shall beregnis fra rigsmyntt och till slett myntt och siden udgiffen att stillis paa slett myntt.

13 dlr. 24 β ehr bekostitt paa itt wagththus att hugge och opsette, och er icke formelltt, huor mange bindinger dett haffuer werritt.

1500 thagsten er kiøft, huer thusind for 11 rdl., som er 1 dlr. for megitt for huer thusind.

Ehr bekostitt en gandske haab paa en fischerkiiste wid Westerportt, att forfare, huorledis dermed ehr och huortill samme fischerkiiste brugis, och till samme kiiste ehr kiøft en gandske haab themmer aff Peder Andersen raadmand, som thillforn er ahntheignitt, bør her efter icke att schee.

Huis Rostocker øll, som fendricerne thillholder sig, schall giøris forordning paa.

7 rdl. betallt paa 7 vgers thiid for Key Randtzous heste hoes Lisebett Lodewigs och byen icke thillkommer att betalle, mens dend borger, som forskrefne Keye Randzou haffuer werritt indforærritt hoes.

Portneren tillkommer ingen betalling, for hand om natterthide lader nattmesteren vd aff portten, naar hand arbeider for byen.

Dett Rostocker øll, som di wurderingsmend haffuer bekommitt, kand icke patzere.

Huad Theigellgaarden belanger, vndertagendis byen kand haffue fordeell aff den och icke tabe derpaa, som udj dette aar scheett er, 159½ dlr., bør Theigellgaard att affschaffis, med mindre byen kand haffue fordeell deraff.

3 dlr. udgiffuitt for 1 td. Rostocker øll, som er bleffuen fordruckitt, der Theigellgardtzs inwentarium er bleffuen leffueritt.

1614—15.

Peder Andersen haffuer gifuen en aff sine waaninger, for hand kunde haffue sin gaard, som hand iboer, frii for jordskyld, burde inthet saadant att schee vden Kong. May. bewilling.

Byens jordskyld aff sal. her Candzelers haffue her vden byen haffuer byen alldielis mist, schall indforderis.

Vnderougden aff en partt sager, som hand opsøger och icke forthiis (ɔ: fordis, fremmes), bør hannom inthet aff.

Peder Jensen och Peder Christensen, slagtere, haffuer huer aff dennom gifuen 6 % for fallsch weggt, bør alldielis inthett att patzere, och derforuden bør de att straffis, som saadant aftingitt och derpaa dømbtt haffuer, och bør endelig udj alle saadanne sager, som er bagere, bryggere, slagtere, att gaa derpaa.

Brettis ochsaa, att slagtere tillnöder folkitt att kiöbe lamme-kiod med oxekiöd, schall gieris anden forordning paa.

Bryggere och bagere moe icke kiöbe korn med øffrighederne.

Adschillige leyermaal, som er scheett, ehr megitt ringe aftingitt, formelldis icke heller, om det haffuer werritt egtefolck eller ey.

Att eragtte, att byefogdens och kiemners sagefalld formindschis, siden vnderfoegden er kommen till bestillingen, saa dett siunis, de icke efterkommmer dieris bestilling som tillforn.

12 dlr. dette aar gifftuitt wagtschrifueren for werckitt paa Raadhusitt att stille och neste forgangen aar icke haffuer hafft vden 6 dlr. och er icke heller vden en wiser, schall forklaris, huorforre saadan løn hannom er forbedritt.

256 rdl. ehr bekostitt paa ñend huelltte broe wid sanct Jørgen, som er alltt for vbilligtt.

125 dlr. ehr bekostitt paa dend nye broe wid Wandhusitt, siunis alltt for dyre.

1 par hengsler paa en poerdtt till woldden, som ehr giortt, ehr ingen weggt paa.

1½ rdl. ehr betalldt for borgemester Christen Allbritzens dam udi Bleghauffuen att sette thørffue om, kand icke patzere, sammeledis for byens render, som er lagtt vdj forskrefne dam.

196 dlr. giften Thomis Lorick for 89 kasiacher till byens behouff, att erfare, om saadanne ehr vdgiften till fattige borgere och om de dennom siden igien haffuer betalltt och huor samme pengge ehr henkommen, och saa frembtt samme kasiacher icke er kommen till fattige borgere, da at forklare, huor de ehrre henkommen, dislist burde att specificeris, huor megitt klede thill huer war kommen och schrederlønnen dertill.

3 ort 8½ β gifftuitt Jens Nielsen, plidtzfouggitt, for gresgangs pengge aff borgernis queg att indkreffue.

3½ ort ½ β giften for en steffnebaag paa Raadstuffuen, som tillforn icke haffuer werritt.

50 dlr. ehr leffueritt mester Anders Smed paa dend store Smedie for arbeid, hand schall giøre till Raadhusitt, bør icke att patzere, førend di ehrre beraad paa, huad arbeid de wille lade giøre.

1615—16.

Borgemesterre och raad haffue solltt och affhendtt en waaning paa Gammellthorff, som icke bør vden øffrigheds bewilling.

12 dlr. ehr annammitt till rentte aff 200 dlr., som er aff di pengge, byen tillfalltt aff Karine Christoffer Mougensens guodtzs och

for Badstuffuen, som bleff solltt och først dette aar er till indteggtt, och schall gjoris vnderschied, huor megitt der er for Karine Christoffer Mougensens guodtzs och huor megitt for Badstuffuen.

16 wognmend, huer aftingitt for $1\frac{1}{2}$ $\text{\AA}$, for de icke haffuer hollditt gaderne reene, som er alltt for ringge, schall och forfaris, om de naagitt till Kong. May. gifruitt haffuer.

Findis en wid naffn Reinoldtt Hansen, som haffuer beliggitt thuenne, burde att werre forfaritt, om de tillforn haffuer werritt berygtidt eller ey och da att straffis effter recessen.

1 dlr. annammitt aff en, som boer udj Giert Frølichs kiellder, for hans kiellder stoed aaben under predicken, burde heyere att werre straffitt.

20 dlr. gifuen vnderfougdens thiener till løn.

Lønnen forhoyes aarligen och indkompsten der emoed ochsaa aarligen forringis.

Ehr bewillgitt aff borgemesterre och raad 1 td. Rostocker øll under huer fahne, schall haffuis i agtt. Sammeledis huer fendrich 30 dlr. till en kledning, bør icke att gaat gjoris, vauseett her er gaatt folck noch vdj byen, som haffuer formuffue att klede sig sellff.

53 dlr. Peder Andersen gifuen for sin hopmandzs bestilling, kand icke patzere, vanseett att en huer øffrighedsz person bør att lade sig bruge till den bestilling, hand er qualificerit till.

Ehr lagtt en nye rende emellum Knud Marquortzens boeder och byens boeder, bør att forklaris, om hand icke bør hallffparten att betalle.

9 $\text{\AA}$ bekostitt paa steenbroen vden Østerpordtt for borgemester Ifuer Poffuelsens huus, om hand icke sellff bør att holde dend wid lige, och burde att haffue mend opkreffuitt att siune, huor wiitt hannon tillkom samme bro att holde wid lige.

Gamble plancker aftagen aff dend lidet bullbroe inden Østerportt, schall forfaris, huor dett er henkommen.

Eett wagthuus opsatt wid Wandkonsten emod fremmedis andkompst, med huis befalling saadant scheett er.

Ehr bekostitt paa strøe wrter, kachelouffnen att ferdige, sand till Raadstuffuen, liull att thende iilld med, item røgellse och lawendell till Raadstuffuen.

27 dlr. leffueritt Matthiis Guldsmid till dend brynd vdj Graabygde att renovere, schall specificeris, huad som er kommen till samme brynd, och efftersom forfaris, att andre folck boendis nær

wid samme brænd haffuer och gifruitt naagitt till hiellp dertill, att forklare, huortill samme penge udj lige maade ehr anwentt.

25 dlr. gifruitt Bertill Michellsen fengsell slutter till itt aars len aff dett 50 dlr. byens anpartt och tillforn udj forschrefne regenschaff findis och 25 dlr., som Lauritzs Persen fengsell slutter haffuer bekommitt, och schall udj lige maade forfaris om husleyen icke er thuende gange indførtt.

Byen bør inthett att kiøbe aff øffrigheden, mens aff privatt borgere, och bør att kiøbis wid Stranden, som næreste och beste kiøb ehr.

Havnens Regnskaber.

1606—07.

130 $\frac{1}{2}$ gifuen Jens Lauridzen broekicker thill løn.

1607—08.

Giffuen och betalltt Herman Rode, som sellff war hauffnens forstander, for 8 thørre deller, styckitt 10 β, som er for megitt paa de thiider, och burde hand saa well som andre hauffnens forstandere icke att selge till hauffnen aff dieris egen wahre.

4 β ehr gifuen en aff stadtzsthienerne for en schude att arrestere, som burde icke att werre.

1608—09.

$5\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ till øll, som er fordruckitt paa Ziiseboden med fremmede folck, som der haffuer hafft att bestille.

1609—10.

9 tdr. oxsekiød ehr solltt for 24 dlr. myntt, som er thønden $2\frac{1}{2}$ dlr. 10 β, noch 9 fjerringer siild och 7 fjerringer kuller ehr solltt for 20 dlr., noch 3 tdr. kiød, tønden 3 dlr., som er alltt for ringe, och er icke formellett, till huem samme kiød och fischt er solltt.

Beløffuer hauffnens sagefald dette aar 61 dlr. 1 $\frac{1}{2}$ 5 β 2 alb., huor aff hauffnen haffuer bekommitt de 2 parter och hauffnefoegden dend 3 partt, schall forfaris, huem dend hauffnefoeggitt haffuer werritt och huad Kong. May. breff och bewilling derpaa ehr, att hauffnen och hauffnefoegden dett allsammen niuder och K. M. och byen ingen anpartt deraff bekommer.

Peder Munck Jacopsen, siseschrifuer, haffuer vnderschreffuitt indtegten och icke vdgiften, ey heller bewiser hoes regenschaffuitt offuergiffuen.

$7\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ thill øll fordruckitt paa ziiseboeden, naar hauffnens forstander haffuer hafft att bestille paa hauffnens weigne.

1610—11.

15 $\frac{1}{2}$ ehr allene dette aar till sagefalld paa hauffnens weigne

annammitt, huoraff hauffnen de 2 partter och hauffnemoegden den 3 partt bekommer.

921 dlr. 1 $\frac{4}{5}$ β ehr till vdgifft att werre leffueritt Isack Kandestoeffuer thill hauffnens behouff att vdgiffue, som hand seerdelis giorer regenschaff for, som icke tillforn haffuer werritt, och Peder Munck siiseschrifuer schulle staae for indtegten. Bør baade indteggt och vdgifft att were vnder hauffnens forstanders bestilling och hannon att staa saa well for dett ene som for dett anditt och bør hauffnens forstander regenschaffuitt att vnderschrifue.

156 $\frac{4}{5}$ β ehr gifuen for $5\frac{1}{2}$ tyltter 1 thre, 12 alne themmer, som formelldis till Grønegaard vden floden att werre brugtt, tyltten 7 dlr.

$1\frac{1}{2}$ dlr. gifuen for hauffne pengge att opkreffue, kand icke gaatt gioris, mens hauffnens schrifuer bør dett att opkreffue.

20 $\frac{4}{5}$ gifuitt fribytterre, som paa adschillige thiider haffuer roed Reinholld Seigellegger och Isach Kandestoeffuer udj Grønegaard till Kong. May. flode, der pellene der sammestedtz bleff nederbuckitt.

1611—12.

Dette aar ehr oppebaaritt aff fremmede schiibe, aff huer schiiffslest dregtig 8 β , schall forfaris aff huad aarsag sligtt scheett ehr.

$10\frac{1}{2}$ $\frac{4}{5}$ ehr till indteggt for en slump kiød, som er funden paa Møndrickebroen och ingen eyemand ehr kommen till, som kalldis sagefalld och er icke sagefalld, mens sligtt allene tillkommer Kong. May. och bør hauffnens forstander saadant att haffue udi agtt, naarsomhelst K. M. icke er tillstede.

1612—13.

200 dlr. ehr gifuen till straff for falsch tholld, som er ansagtt, att forfare om dett ehr och ansagtt paa Kong. May. Tholldboed, item om hauffnen haffuer nogen rettighed till samme sagefalld att oppeberre. Tilføjet: Kongens breff thillstede føres.

9 dlr. udj lige maade annammitt for brød, som er sollt, schall ligesaa derom forfaris. Tilføjet: Privilegierne vil vises.

36 dlr. gifuitt mester Fiitt for arbeid giortt paa Høigbroe, schall specificeris, huad arbeid dett haffuer werritt.

1613—14.

2 rdl. gifuitt for regenschaffuitt att renschrifue och forklare, kand icke patzere, thj siseschrifueren bør att schrifue.

1614—15.

Springepenge aff heste och øxsen haffuer icke werritt udj neste førige regenschaffuer, schall forfaris leyigheden derom, om dett ehr forsømmitt eller icke eller huorledis dett sig dermed haffuer.

For Morianen, som ehr affwunden åff grunden, huoraff giffuitt till en ligter 50 dlr., schall udj indtegen udj effterfølgende aars regenschaff eragtes, huad de deraff giffuer.

1615—16.

15 dlr. ehr betalltt for itt wrag at optage och hauffnen hallff-partten deraff tillkom, vanseett dend burde dett att lade optage, som samme wrag tillkom.

1 dlr. 4 β giffuitt Hendrich Struchmand for thømmer att optage wid Stranden, som icke bør, vanseett siiseschrifueren burde dett att anamme.

1616—17.

20 dlr. omthrentt ehr leffueritt Peder Munckis effterleffuersche widere end hans løn, schall forklaris.

Geh. Ark. Reg. 30. Afd. 1. Fasc. 4. Art. 1.

215.

5 Maj 1619.

Beskikkelse af en Forstander for Navigationsskolen.

C. IV. G. a. w., att wij haffue ahntaget och bestillet, saa och hermed ahntaget och bestille neruerendis Joris Carolus, styremand, for en lehremester och vnderuiisere for worre styremend, sæ- och schibsfolck, och schall hand vdj samme sin bestillingh och tieneste sig flitteligen, troeligen och wfortreden forholde och foruden nogen betalningh lære och vnderuiise alle wore enten styremend eller andre schibsfolck, baade vnge och gamble, som wii hannem ahnwiisendis worder och befalle lader, saa de kunde forstaa alle slags søekort, schibsinstrumenter, sæbøgger, sætiderne och alt andet, huis guode styre- och sæfarne mend bør att wiide och forstaa, och schal hand tho thimer for middagh och threi effter middagh samme wort folck vnderuiise, om formiddagen fra 8 slet till 10 slett, om efftermiddagen fra klocken er 12 till 3. Vdi de andre thimer om dagen maa hand sig siellff till fordeel vnderuiise huem hannem lyster, dog at hand de wort folck bestemte timer icke der med i nogen maade forsommer, och schulle de, [som] blifue hanneim befallet at lehre, tilforne at kunde læse och schrifue, kunde de icke regne, daa schal hand dennom det lehre. Och wille wii hannem for saadan hans tro och willigh tieneste aarlig, ald den stund hand vdj samme wor tieneste och bestilling sig lader bruge, lade giffue till besolding, hushyre och vnderholdning 300 rixdaler, saa och frii for kongelig och bergerlig schat och tynge, hulcken forskrefne hans bestilling schal begynde och ahngaa den 22 martij vdj neruehrendis aar och siden aar effter andet forfølgis,

emeden wi hannem vdj samme bestilling naadigst haffue will, bedendis och biudendis osv. Haffniæ 5 maij anno 1619.

Sæl. Reg. XVI. 425—26.

216.

10 April 1631.

Fattigordinans.

C. 4. G. a. v. Eftersom med Gudtz den allermectigstis naadige hjelp en ordinantz om fattige nu er berammitt, at derom forfattis nogle articler, som i dj fattiges bog er indførtt, daa paa dett saadan god ordning och skick med den samme gode naadige Gudtz hielp och bistand framdelis kand vnderholldis, haffuer viij naadigst for gott anseett saadant fremdielis ved dette voris obne breff att fuldbyrde och stadfeste, som effterfølger.

1. Først skulle samme vdj fattigbogen indførte artickler vrygge-
lig holdis, med mindre nogett der vdj effter tidens omstende och for-
nedenhed at forandre och forbedre, huilcken deris forandring da och
lige saa fuldt, som dette anordnett er, skall effterkommis indtill videre
betenkende och forbedring.

2. Dernest da shall borgemestere och raad befallit vere med
superintendentens och theologernes raad, naar nogett tuifflactigtt ind-
falder, saa och ellers aluorligen holde offuer den fattigis ordinantz.
Forbemelte geistlige och borgemestere och raad samptt sognepresterne
effter kircke ordinanten skulle huer halfue aar engang nemlig till
Philippi Jacobi fitteligen offuersee regenskaberne, till huilcken tid
dett fulde aars regenskab shall sluttis och forhoris saa och om ad-
ministrationen forspørgis, dernest Martini, till hvilcken tijd de allene
om regenskabets tilstand haffuer [at] forfare, saa och den gandske
handels administration, om dermed forholldis effter dj fattiges ordinantz,
saar och att huis offuerbliffuer, vddielis till fattige, siuge och hungrige,
rette huusarme, om nogen kunde vere, endog denne forordning saa
well eller mere om denom end løbe betlere meent er, huis och der
offuer indkommen kand forbliffue, det att anuendis till ett Pesthuus
capital eller vnderholld.

3. For dett tredie skulle sognepresterne herforuden en dag huer
vge troligen see till med, att alting rett administreris och huor mangell
findis, den angiffue.

4. For dett fierde, eftersom de fattige haffue en stor hoffuitstoel,
som och med Gudtz hielp dagligen forøgis, daa skulle borgemestere
och raad forordne en god, from, vederheftig dannemand blantt raadett,
som der offuer kand haffue omsorg, hollde rigtig bog och tilsee, att

renten huer aar i det fulde regenskab kand indføris. Belangende hoffuitstoelen att vdsette, daa effterdij byen staar derfore, haffuer b. och raad den med kemnerne paa rente att vdsette, efftersom di vide at vere uden skade, och som dj selff vill staa fore och suare till i alle maade.

5. For det femte, da skall der vere fire offuerforstandere, som forbemelte administration skulle forestaa och med raad och daad vere hin anden bestandige, och blantt andett skall den første holde den fulde regenskabs bog, saa den, naar aarett er vde, kand strax redeligen frembuisis om den gandske handell med fuld indteggt och udgiff, som det sig bør. Och skall hand for saadan stor vmag och tillsiu, som hand skall haffue nogen sinde huer vgedaug, bekomme till huer Philippi och Jacobi 200 specie daler till en foræring, huilcken hand saaledis skall tage till tacke, paa dett ingen skall veigre sig saadantt at vdstaae och intett der imod foruente sig.

6. Och paa dett saadantt dog icke skall blifue en altfor suært, skall hand altid haffue till sig en erlig, forstandig och troe mand till huusuertt, som skall haffue fuld indseende med spinden, veffuen och deslige, till indteggt och vdgiff att føre, saa och med huis andett, di fattige till beste extraordinarie i husett indføris eller och kiøbis skall, saa och med extraordinarie almisse, som efter huer tidtz leilighed kunde vere fornøden at vdgiffue; hans regenskab skall siden aff nestbemelte offuerforstandere till bog anammis och indføris; skall och samme huusuert i lige maade foræris aarligen 200 speciedaler, dog hand well ochsaa miere kunde fortiene, end och med andet, naar hand giør sligtt med troe och flid, som dett sig bør vdj anammen och vddelen, med ald beskedenhed agter fattiges gaffn och beste extraordinarie vdj alle maader.

7. Schulle dj tuende forbemelte haffue en god, troe, flittig skriffuer, som dj kunde bruge till ald fornødenhed och som di ville selff suare der till, som och skall haffue aarlig løn for sin daglig tieniste 100 speciedaler. Forbemelte tuende offuerforstandere och huusuertt skulle magtt haffue stoderefogder huer vgedag noget att beuilge, huilcke di och sig skulle tage och vduelle, saa och affsette, naar dj icke giøre huad dem bør; aff dennem kunde dj beuilge en en passelig lønn som armisfogde och en eller to noget ringere som hans suenne, huilcke di kunde bruge till execution, opsøgen, vdsørgen och att forfare, huad dj, almisse opberger, sigh ellers foretager, om di sunde eller siuge ere och deslige, som deris bestilling udkreffuer.

8. Aff di andre threj offuerforstandere skall en aarligen synderligen lade samle, huad dj fattige kunde bekomme aff skibene, som ankomme. Item effter begraffuelser. Dernest skall en bestille, att di fremmede bliffue och besøgte effter huer tijdtz leilighed, och dj fattigis bøsser icke bliffue forsømte, ey heller huis effter brøllupper kand becommis. Den tredie skall tillige med husvertern hielpe till indkiøb huis fornøden er till forraad och fordeell, som gaffnligst vere kand, och see till med dj fattigis huse, som fornøden.

9. Di forrige gamle eller vnderforstandere i sognerne skulle redeligen indkreffue huer quartal det som gifuis saa rundeligen aff sognemendene, och sligt med tafflepenge indføre till daglig udgift, saa vell som och huer quartals rest i kisten til husarmis fornødenhed och fremtarff, som det sig bør; her till skall sognepresterne saa vell formane och tilskynde disse vnderforstandere som deris sognemend, och skall borgemestere och raad och holde her offuer, som ved bør. Huor effter alle och huer vedkommer sig haffuer att rette. Giffuett Frederichsborg den 10 aprilis anno 1631.

Sæl. Registre XVIII. 571—72.

217.

19 Dec. 1633.

Taxering af Boder og Skur samt udenbys Jordskyld.

Effter som vi wnderschrefne hafuer bekommet voris gunstige øfrigheds, velwise borgemester oc raads skriftlig befaling, huilchen os tilholder, at vi med Peder Mortensen, stadtz kiemner, vdi alle roderne her vdi staden, huor hand os forewisendis worder, at schulle omgaae oc emod den gamble byens jordbog skulle conferere oc besigtige alle boder oc skuer, som for borgernis gaarde oc huuse biugt ere, sampt hafveromb her vden for byen, oc dersom nogle befantis at vere afbrøt oc ødelagte, da dennem at antegne, at de vdaf jordbogen kunde vdgøreris. Item dersom nogle boder eller skuer findis, som iligemaader kand vere afbrudt, at di af jordbogen kunde vdgøreris, saa vel som huis boder igien kunde vere opbiugt, at di for jordskyld kunde taxeris oc vdi jordbogen indføreris, saa der efter en richtig jordbog gøreris kunde. Saa hafuer vi samme voris befalling, saa vit mueligt war, efterkommet oc med den dandemand Peder Mortensen, kiembner, først her vdi byen vdi alle roeder omgaaet oc hafver antegnet alle boeder oc skuer, saa vel som alle vdblugninger, som nu findis, saa vell vden alle trei stadtzens porte, huis hafuer som nu findis indhegnet oc vdj brug ehre, richtigen antegnet, oc de, iche for jordskyld war sat, hafuer vi for en billig jordskyld taxerit. Belangende adt-

skillige, vi paa byens wegne vilde for woris gunstig øfrighed indgifve, anlangende noget Kiøbenhafns bye angelegende, kunde iche skee af den aarsag, enddeel af di 16 borgere ingenlunde vilde sig indstille, dette vi for woris gunstig øfrighed, welwise borgemestere oc raad, wilde hafve indstillet oc lade forståendige. Datum Kiøbenhavn dend 19 decembris anno 1633.

Øster qvorteer.

Nicolaj Møntmesters hustru af en boed vnder det hus, hun self i boer, xvij $\frac{1}{2}$. Christen Jensen tydstølsfører af en bod iiiij β .

Kongens gade.

Nicolai Eddingers Vintapper af 2 ny boder, som er vdbiugt ofuer rendesteenen, oc lofvede forskrefne Nicolaus self at vil gifve aarlig saa lenge det kan tallis ij $\frac{1}{2}$ viij β . Capt. Willum Efverdtsen af en boed vj β . Adam Kleinsmed af en boed iiiij β . Niels Herkock af en boed iiiij β . Schipper Søfren Nielsen af en bod iiiij β . Schipper Lucas Hendrichsen af en bod iiiij β . Else, schipper Hendrich Færøes, af en bod iiiij β . Margrette, Hermand Burggrafs, af j bod viij β . Christen Søfrensen kremer af en bod iiiij β . Peder Søfrensen høcher af en bod vj β . Jochum Langemach af en long boed j $\frac{1}{2}$. Jacob Pedersen kiøbmand af en boed, vnder det huus Christen Schreder i boer, vj β .

Wiingaards stræde.

Niels Ifversen bundtmager af en bod iiiij β . Rasmus Koch af en boed iiiij β .

Ved Stranden.

Anne, salig skipper Niels Malmøes, af en boed oc en kielderhals xij β . Capt. Ernst Prechel af en boed viij β . Jørgen Carstensen renteskrifver af en bod iiiij β . Mester Valentin af 5 store boder oc en trappe muret v $\frac{1}{2}$. Floritz Reinholtzen af 3 boder østen det grundmurede hus, som hand self iboer, iij $\frac{1}{2}$. Welb. Axel Arentfeld af 2 boder vij β .¹⁾ Christian Floer af en boed viij β . Nille, Jørgen v. Hambs, af 2 boeder j $\frac{1}{2}$.

¹⁾ Disse høsskrefne vare i dag den 2 sept. 1640 af Peder Mortensen, raadmand, forige kiembner, for welwise borgemestere oc raad opstefnede anlangende jordskyld af deris husis vnderskur, som vnder deris windver bygde ere, da blef til afskeed gifvet, at efterdi det er fri eyendomme oc de indstefnte med Ko. Ma. kiobt hafuer, blef di for jordskyld fri kiendte.

Kierchestræde.

Henrich Skrøder af en boed iiiij β.

Lille Fergestrede.

Bertel Glarmester af en bod iiiij β. Albert Bardtsker af en bod iiiij β. Hans Trægaard af en bod iiiij β. Marine s. Anders vrtekremmer af 2 boder viij β.¹⁾ Welb. Endwold Krusis arfvinger af hans boder omkring sin eyendom, tilsammen for iiiij dr.¹⁾ Johan Weyr af 2 driche boder oc en liden boed ij ¶. Noch af en krambod j ¶. Christopher v. Norden af 2 boder xij β. Sefren Bugge af 2 boder xiiij β. Knud Jørgensen ridefoget af en bod vnder Johan Mummes hus viij β. Margrette, s. Dr. Jørgen Fiurings, af 2 boder xij β. Noch af en bod viij β. En krambod oc en kielder hals ij ¶. Noch af en boed i Kierchestrede viij β.

Kiercke stræde.

Peder Achtskilling af 2 boeder xij β. Jørgen Kandestøber af en bod viij β. Peder Kieldsen af en bod viij β.

Østergade.

Casper Steenbach af 2 boeder j ¶. Jørgen Kandestøber af en boed iiiij β. Christen Murmester af en boed viij β. Johan Hegerfeld af en sandboed iiiij β. Lauridtz Nielsen af en boed, som tilhørde lange Mogens Bertelsen viij β. Casper Peslesticher af en sandbod iiiij β. Anders Pedersen ledertoger af en liden boed oc en kielderhals iiiij β.

Strand qvorter.

Hans Haumand af 2 boeder ij ¶. Noch af en boed i Høybrostrede, som en perlesticher i boer, j ¶. Berndt Pedersen af 2 boeder iiiij ¶. Dirich Christophersen af en boed ij ¶. Af en boed ved Høybrostræde paa byens grund j ¶. Peder Nielsen af 2 smaa boder ij ¶. Noch af en dricheboed ij ¶. Willumb Fiuring af 2 smaa boder ij ¶. Johan Fris af en boed ij ¶. Maren v. Hams af 2 smaa boder ij ¶. Lauridtz Hammer af en boed ij ¶. Kierst[en] s. Henrich Fiurings af en bod ij ¶. Johan Ettersen af en bod ij ¶. Vnder det ny Ostindiske huus, som Six Jacobsen i boer, en boed ij ¶. Vnder det ny Ostindiske Compagni huus, som Olluf Steen i boer, en boed j ¶. Vnder Ostindiske Compagniehus 2 smaa boder, som Frantz v. der Lippe oc Sefren Kremmers efterlefverske i boer, j ¶. Noch vnder Ostindiske Compagnihus, som Hendrich Adratt i boer, j ¶. Anders

¹⁾ Skal settis til rest vdi Peder Mortensens kiemners regenskab oc gjoris hannem got til widere betenckende.

Olsen af en boed vnder det huus, Villum Habersach i boede, ij $\frac{1}{2}$. Peter Motzfeld af en boed ij $\frac{1}{2}$. Noch af en driche boed iij $\frac{1}{2}$. Find Nielsen af 2 boeder iiij $\frac{1}{2}$. Christopher Hansen af en boed j $\frac{1}{2}$. Forskrefne Christopher Hansen er bevilget af borgemestere oc raad den brandmur vnder det ofverheng af det hus hand iboer, oc maa blifue bestaaende saalenge det gamble hus ere oc blifue bestaaendis, skall der af gifve aarligen af huer fag 4 β danske til jordskyld, ehr 4 fag huus, beløber j $\frac{1}{2}$.

Ledderstrede.

Anne Marchusdotter af 2 smaa boder xij β . Anders Olsen af en boed, som Vlrich Knapmager i boede, viij β . Peter Motzfeld af en boed viij β . Hendrich Dreyer af en boed iiij β . Vnge Hendrich Fiurings stackitverch oc kielderhals, v-loulig satt i gaden, nu nylig giort meer end en allen, oc bør at afskafis, men saa lenge det kand taalis at staae, da at gifve der af j $\frac{1}{2}$. Christen Jensen Bech af en boed xij β . Søfren Skreder i Hyskenstrede af en vdbiugningh iiij β .

Amager torff, sønder.

Esaias af 4 smaa boeder j $\frac{1}{2}$. Madtz Poulsen af 2 kramboeder j $\frac{1}{2}$. V. Oluf Rosenspars gaard af 4 boder j $\frac{1}{2}$. Johan Wøest af en kramboed xij β . B. Jørgen Danielsen af en lang boed viij β . Jørgen Olsen Kandestøber af en bod iiij β . M. Christopher af en boed viij β . Jesper Buchmand af en bod viij β . Else, Johan de Borgs, af en bod xij β . Willum Doppis 2 boeder j $\frac{1}{2}$. Hans Frich af en stoer boed ij $\frac{1}{2}$. Henrich Friis kremer af en bod ij $\frac{1}{2}$. Karen s. Isach Kandestøbers, af 2 boder iiij $\frac{1}{2}$. Henrich Isachsen kremmer af en bod j $\frac{1}{2}$. Matthis Braske af en bod paa Amager torf ij $\frac{1}{2}$. Noch af ij smaa boder ij $\frac{1}{2}$. Staphen Roede kiøbmand af 3 boder vj $\frac{1}{2}$. V. fru Lisabeth Sifver Bechis 2 boder ij $\frac{1}{2}$. Henrich Rosenmeyr af 4 boder vj $\frac{1}{2}$. Kiersten Docters af en bod i Høibrostræde ij $\frac{1}{2}$. S. Henrich Berners arfuinger af en leyebod ij $\frac{1}{2}$. Boldevin Blanchfordt af en lang boed vnder hans huus ij $\frac{1}{2}$. Anthone v. Delden af en lang driche bod iij $\frac{1}{2}$. Anne, Hans Holstes, af et schur, boder oc vdbiugning ij $\frac{1}{2}$. Peder Gagelman af en boed oc kielderhals iij $\frac{1}{2}$. Mariche, Jochum v. Holtis, af en boed, som Arent Kremmer i brug hafuer, ij $\frac{1}{2}$.

Store Ferge stræde.

Bartholomeus Haagensen af en lidet boed i Fergestrede, som Jens Vrtekremmer i boer, iij β . M. Peter Bardtsker af en boed oc en kielder hals ij $\frac{1}{2}$. Peter Apotecher af en kielderhals iij β . Anthone v. Delden af 2 boeder ij $\frac{1}{2}$. Boldevin Blanchfort af 2 boder

xij β. Henrich Berner af 2 leye boeder ij ¶. Kiersten, s. Dr. Jacob Hassenbartz af otte leyeboder om hindis vaaninger xvj ¶.

Snaris qvarter.

Ernst Schreder af en boed vijj β. Peter Matthisen af en boed vijj β. Hans Mandixsen af en boed vijj β. Anne, s. Giert Meyrs, af en liden bod iiij β. Birte Esbens af en liden bod iiij β. Anne, Giert Meyrs, af 3 boder i Magstrede vnder di murit huser ij ¶.

Compagnie stræde.

Hans Nansen af 8 wegerom vdbiugning à 4 β ehr ij ¶. Margrette, s. Doctor Jørgen Fiurings, af en boed vnder det huus, som Henrich Skolemester i boer, vijj β. Lauridtz Bentzen af en vrteboed vijj β. Michel Bager af en boed vj β. Fru Lisebeth, sl. Sifuert Bechis, af 4 boeder j ¶. Mette, s. Torsten Ifuersens, af 3 boeder ij ¶.

Brolegger stræde.

Michel Andersen af en boed iiij β.

Gammel torff.

Bjørn Bendtzen af en boed vijj β. Mogens Bøcher af en boed vj β. Niels Hansen brøger af en boed vj β. Jørgen Jensen raadmand af j bod vj β. Peder Madtzen af ij boder xij β. Karen, s. Ifver Poulsens, af 2 boder xij β. Kirsten, s. Knud Vrtekremmers, for 2 boder xij β. Jacob Pedersen brøger af 2 boder j ¶. Lauridtz Hesselberg af 2 boder xij β. Morten Pedersen Riber vijj β. Elline Fockis af 3 boder j ¶. Peder Christophersen af 5 boder ij ¶. Frandtz Brun en gamel oc en ny boe vijj β. Jacob Madtzen af en gl. boed iiij β. Tomas Lorch raadmand af en boed oc en kielderhals vijj β. Baltzer Feldbereder af en boed vijj β. Lisabeth, Peder Pedersens, af en bod iiij β. Peder Andersen schreder af j bod iiij β. Niels Vrtekremmer af en bod iiij β. Christen Bendtzen af en boed vnder s. Hans Jensens huus vijj β. B. Reinholt Hansen af 2 boder xij β. Morten Soll kremer af en bod vijj β.

Wester qvarter.

Farregaden.

Niels Vestergade af en bod iiij β.

Wandkonsten.

Hans Rasmussen brøger af en bod iiij β. Jacob Thimermand af en bod iiij β.

Gammel torff.

Hans Terchelsen af en bod x β. Fadder Schreder af 2 boder vijj β. Christopher Bremmer af 2 boder vijj β.

Store S. Clemens stræde.

Kiersten Nielsis af en bod iiiij β. Rasmus Kolding af en bod iiiij β.
Michel Brøgger gade.

Margrette, s. Dr. Jørgen Fiurings, af en bod vnder det huus,
som Anders Lauridtzen fisker i boer, iiiij β.

Ved Wester wold.

Peder Nielsen thimmermand sf en bod iiiij β. Anders Pedersen
fouget paa Islefmark af en bod iiiij β.

Gammel torff.

Peder Grønninger, Ko. Ma. møntmester, af 3 boder ij ¶.
Christen Bendtzen af 4 boder iij ¶. Her Peder ..... af en boed
vnder det hus Rasmus Rasmussen i boer, viij β.

Wester gade.

Frantz Mougensen af 2 boder xij β. Nicolaus Andersen Red-
ling af 3 boder xx β. Søfren Rasinusen, K. M. rentskrifver, af en
boed iiiij β. Søfren Buge captein af en bod vj β. Søfren Rasmussen
renteskrifver af en boed oc kielderhals vnder det hus, hand self i
boer viij β. Christen Jensen slagter af en bod viij β. Knud Worm
af en bod viij β. Rasmus Jensen bager af en bod iiiij β. Daniel
Giunge af en boed vj β. Hans Grydestøber af en boed iiiij β. Michel
Leeg af en boed iiiij β. Madtz Jensen bryger af en boed viij β.
Rasmus Pedersen høcher af en bod vj β. Jens Madtzen af en boed
iiiij β. Hans Poulsen af en boed iiiij β.

Nørre qvorther.

M. Blasius af 4 boder omkring hans eyendomb for iiiij ¶.
Lisabeth, s. Jens Søfrensens, af 2 boder j ¶. Apollone, s. Madtz
Villumse, af 2 smaa boder viij β. Maren, s. Hans Mortensens, af 2
boder j ¶. Margrette, s. Madtz Gullandtzfars, af 2 boder j ¶. Christen
Hansen schrifver af 3 boder ij ¶. Doct. Hans Resen af 2 boder ij ¶.

Store Lars Børnsens stede.

Hans Nichelsen, Ko. Ma. thydske cantzeler, af 2 boder j ¶.
Nørre gade.

Hans Jensen af en bod viij β. Mogens Nielsen af en boed j ¶.
Jens Clemensen af en boed viij β. Melchior Winchler af en boed viij β.

St. Peders stræde.

D. Claus Plum af en boed iiiij β. Anders Oelsen vesver af en
bod iiiij β. Niels Pedersen brøger af en bod iiiij β.

Lauridtz Børnsens stræde.

Niels Knudsen grynmænd af en bod vj β.

Nøre gade.

Den thydske kierchis forstanderis 5 boder langs ved muren iijj $\frac{1}{2}$. Christian Petersen af en boed, som Peder Hansen skreder i boer, vj β . Søfren Søfrensen af 2 boder j $\frac{1}{2}$. Morten Kraal af en boed viij β . Mette, s. Søfren Pedersens, af en bod viij β . Søfren Jensen af 2 boder xij β . Jacob Pedersen kiøbmand af 2 boder j $\frac{1}{2}$. Hans Lauridtzen i Virum af en bod iijj β . Jacob Vall af en boed vj β . Peder Pedersen høcher af en boed viij β . Hans Pedersen af en boed viij β . Oluf Hansen bryger af en boed viij β . Doctor Hans Resen af en boed vnder hans vaaning paa Nørregade vj β .

Gammel torff.

Peder Croneberg af en boed viij β . Jacob v. Din af en boed viij β . Christopher Trøner af en boed viij β . Noch til Nørregade viij β . B. Jacob Michelsen af en boed j $\frac{1}{2}$. Doct. Peder Pay af 2 boder j $\frac{1}{2}$. Jens Jensen skøtte af en bod j $\frac{1}{2}$. Lauridtz Eskildsen af 13 vegerome vdbiugning, huer vegerum 4 β , er iij $\frac{1}{2}$ iijj β . Hillebrand Jørgensen byskrifver af en bod viij β . Claus Kamp af 2 boder xij β .

Klædeboe qvorteer.

Rasmus Henrichsen schreder af 5 smaa boder omkring hans eyendom iijj $\frac{1}{2}$. Anders Rasmussen kremer af 2 smaa boder viij β . Jeronimus Hatstaferer af 2 boder viij β . Rasmus Høcher af en bod iijj β . Noch af den gamle boed viij β . Jens Oelsen thimmermand af en bod viij β . Christopher Vrtekremer af en boed vj β . Christen Haagensen af en bod viij β . M. Hans Seyrmager af en boed iijj β . Boye Lauridtzen af 2 boder xij β . Mester Anders Hegelund skolmester af en boed, som driches vdj, viij β .

Schindergade.

Henrich Vrtekremer af en boed iijj β . Berndt Sadelmager af en boed iijj β . Mougens Ifversen af en boed vj β . Lauridtz Bundtmager af en boed vj β . Peder Eskildsen høcher af 2 boder viij β . Anders Christen[sen] slagter af en boed viij β . Oluf Nielsen slagter af 2 boeder viij β . Noch af en boed vd til Caniche strede iijj β .

Caniche stræde.

Jacob Hatstaferer af en boed iijj β .

Rosengaarden.

Peder Tesk brøger af en boed viij β . Niels Andersen brøger af en bod iijj β .

Nære gade.

Bodil, Willum Doppis, af en bod viij β . M. Fitt thimmer-

mand af en bod viij β . Zidse Kedelsmeds af 2 boder xij β . Frantz Ibsen af 2 boder j $\mathbb{K}$. Maren, s. Lauridtz Krøger, af en bod iiiij β . Oluf Jørgensen Liungbye af 2 boder x β . Lauridtz Hansen grofsmed af en bod vj β . Anders Nielsen grofsmed af en bod vj β . Michel Sofrensen i Vartou af 3 boder j $\mathbb{K}$. Anders Pedersen bryger af en bod viij β . Peder Christophersen af en bod viij β . Doct. Thomas Finche af en bod vnder det hus, Madtz Aalkremer i boer, viij β . Arent Dysseler af 3 boder j $\mathbb{K}$. Peder Vrtekremmer af en bod iiiij β . Lauridtz Mus af 2 boder j $\mathbb{K}$. Maren Kandestøber af 2 boder xij β .

Frimands qvarther.

Amager torff, nære side.

Hendrich Rodkier af 4 boder omkring hans eyendom oc et kielderhals, som hand self iboer, ij dr. Remb Pedersen contrafeyr af en bod ij $\mathbb{K}$. Boldevin Blanchfort af en boed, som Matthis Cloumand i boer, j $\mathbb{K}$. Ingeborg, Matthis Hansens, af en lang drichebod ij $\mathbb{K}$. Anne, s. Claus Johansens, af en bod xij β . Adolph Fredrich Bødker af et karnat oc kielderhals vdbiugning iiiij $\mathbb{K}$. Werner Kloumand af 10 vegeromb vdbiugning, huer vegeromb 4 β , er iij $\mathbb{K}$. Jonas Redling vrtekremer af en bod viij β . Johan Dobbelsteen kremer af en bod j $\mathbb{K}$. Conradt Möhlengraf af en krambod oc en drichebod xxvij β .

Steenboderne.

Hendrich Dreyer af en bod i Stenboder, som en skomager i boer, viij β . Daniel Knudsen af 2 boder xij β . Capt. Jacob Isbrandt af en bod viij β . Jonas Hatstaerer af en bod iiiij β . Arent Dysseler af en bod, som Meinert Vrtekremer i boer, j $\mathbb{K}$. Madtz Poulsen af en bod, som Hermand Hatstaerer i boer, viij β . Maren, Frantz Schrifuers, af en bod viij β . Ifver Kier en bod vnder det hus, kandestøberen i boer, viij β . Noch af en lang bod vnder hans eget huus j $\mathbb{K}$. Borgemester Simon Surbech af en bod xij β .

Schoboderne.

Christopher Munch af 2 boder viij β . Hans Hanebom af 2 boder viij β . Jens Brun af en boed vnder hans leyevoning iiiij β . Dirich Kremmer af en bod viij β . Claus Cloumand af en bod viij β . Hans Haagensen af en bod viij β . Hans Helmer af 2 boder viij β . Anders Olsen raadmand af 2 boder j $\mathbb{K}$. Claus Frimand schreder af 2 boder vnder s. Michel Pottemagers gaard xij $\mathbb{K}$. Claus Bastrup af en bod vj β . Michel Kening knapmager af 2 boder xij β . Else, s. Christian Schammelsens, af 6 boder ij $\mathbb{K}$. Noch af en ny bod vj β .

Schindergaden.

Anders Olsen raadmand af 2 boder vnder hans leyewaaninger xij β. Troels Snedker af en boed iiij β. Oluf Willadtzen af en bod iiij β. Johan Wolchenberg apotecker af boder omkring hans huus...
Closterstrede.

Anne, s. Lanridtz Slagters, af en boed viij β. Sander Hansen af en bod viij β. Anders Michelsen af 2 boder viij β. Anders Michelsen bager af 4 vegeromb vdbiugning vnder det hus, Jens Kieldsen Schreder i boer, j ¶. Jørgen Carstensen renteskrifuer af fire vegeromb vdbiugning, saa lenge det kand taalis, j ¶. Anders Simelbager af 4 fag vdbiugning j ¶. Dirich Breidener schumager af otte vegeromb vdbiugning vnder tuende vaaninger, saa lenge det kand taalis, ij ¶. Michel Saxe schumager af 2 vegeromb vdbiugning viij β. Michel Jensen schumager af 4 vegeromb vdbiugning j ¶. Rasmus Christensen renteskrifuer af 3 wegeromb vdbiugning xij β. Niels Hansen raadmand af en bod viij β. Jens Pedersen af en bod viij β. Doctor Fredrich af 2 boder viij β. Noch af en ny boed vd til Graabred(!) vj β. Matthis Clausen af en bod viij β. Noch af en bod i Graabred viij β. Michel Houmand skomager af en bod iiij β.

Kiøbmagergade.

Bodell, Søfren Islanders, af en boed iiij β. Christen Schrifuer af en bod, som Rasmus Kleinsmed eyede, viij β. Abraham von Eigen guldsmed af en bod vj β. Maren Mayes af en lang bod viij β. Peder Nielsen renteskrifuer af 3 boder vnder hans vaaning, som Anders Fris tilhørde, j ¶.

Løffvestrede.

Johan Bram af 2 boder xij β. Velb. Otte Schiel af 2 boder xij β. Hans Lauridzen af 2 boder xij β. Ester .... af en lidet bod iiij β. Peder Michelsen bundtmager af en bod iiij β. Velb. frue Anne Basis af 2 boder vnder det huus, Ifuer Rafn i boer, j ¶. Jacob Plattenlaer af 9 vegeromb vdbiugning vnder tuende vaaninger, af huer veggeromb 4 β, er ij ¶ iiij β. Adam Badstuemand af fire vegeromb vdbiugning j ¶. M. Johan Borchorsen af fire vegeromb vdbiugning, som Ko. Ma. bøsemager i boer, j ¶. Jens Brun herritzfoget af 4 vegeromb vdbiugning j ¶. Ifver Gregersen af 6 vegeromb vdbiugning ij ¶.

Kiedmanger gade.

Peter Motzfeldt af en boed vnder det huus, Jens Paaske tilforn eyede, viij β. Mathis Schreders hustrue af en boed viij β. Noch af fire vegeromb vdbiugning j ¶. Jørgen van Delden af 2 boder j ¶.

Peder Stanniche glarmester af en bod viij β. Hans Christiernsen Schreder af j bod viij β. Hans Flatter schomager af en bod, som Jens Suertfeyer i boer viij β. Jacob Dreyer af en bod viij β. Noch af en vdbiugning vnder samme huus viij β. Anders Pedersen paa Nøregade af en boed vnder fordum borgemester Knud Marqvorsens huus viij β. Jørgen Matthiesen kremmer af 2 boder xij β. Jacob Bedtz dreyer af en boed viij β.

Kiødmanger qvortheer.

Claus Lauridtzen brøger af 9 wegeromb vdbiugning vnder hans huus, saa lenge det kand taalis, af huer vegeromb 4 β, ehr ij ¶ iiij β. Hans Pedersen Loumand af 2 boder viij β. Lauridtz Hammer af en lang boed vnder det huus, Birgitte, Mouridtz Byskrifvers, i boer viij β. Lauridtz Christensen skreder af j bod iiij β. Welb. Claus Daa af en bod j ¶. Velb. Tage Tot af en boed viij β. Steen Pedersen guldsmed af 2 boder j ¶. Morten Stafensen svertfeyger af j bod j ¶. Doct. Madtz, biscop i Lund, af en boed vnder det huus, Michel Pedersen hafuer tilhørt, viij β. Lauridtz Jensen grofsmed af en bod iiij β. Noch af en bod viij β. Mette, s. Hans Hintzens, af en bod xij β. Willum Klinchhammer schomager af 2 boder j ¶. 5 vege-romb vdbiugning, huer vegeromb 4 β, er xx β. Henrich Jacobsen af en drichebod viij β. Wolf Hansen skomager af en bod xij β. 4 vegeromb vdbiugning j ¶. Giert Hendrichsen skomager af en bod viij β. 3 wegeromb vdbiugning xij β. Johan Henrichsen bager af en bod xij β. 5 vegeromb vdbiugning xx β. Jørgen Jacobsen sko- mager af en bod viij β. j wegeromb vdbiugning iiij β. Dirich Pose-mentmager af en bod viij β. Noch 5 wegeromb vdbiugning xx β.

Øster-gade.

Magdalene, sl. Lyder Braskes, af hindis boder omkring hindis waaningh, saa lenge det kand tolis, iiij ¶. Dirich Posementmager af en bod vnder det huus, Tobias Schreder i boer, vj β. Noch af en bod, som mester Peter Bardsker i boer, iiij β. Jesper Rotkops arf-vinger af 2 boder vnder den store ny gaard, oc befindis at vere meget ofverbiugt, skal gifve aarligen saa lenge det kand taalis iij ¶. Welb. Christian Grubbe af en bod viij β. Karen, s. Gielles Skreders, af en bod iiij β.

Pilestrede.

Lauridtz Knudsen af en bod iiij β. Peter Kattis hustru af en bod iiij β. Noch af en ny bod viij β. M. Hendrich paa Amager torf af en bod, som Henrich Bøssemager i boer, iiij β. Claus Boch

timmermand af en stor bod j $\frac{1}{2}$. Michel Hansen renteskrifver af en bod viij β .

Silchegade.

M. Hans Steenwinchel af en bod viij β . Noch af en bod vdj Pilestrede xij β . Wedtzel Hansen skreder af en bod viij β .

Springgaden.

Torben Pedersens hustru af en bod j $\frac{1}{2}$. Schipper Oluf Stupkiøbing af en bod viij β .

Kiedmangergade.

Lauridtz Nielsen, som fick Kiersten, Rasmus Bødkers, af en bod viij β .

Møntergade.

Carsten Høchers af 2 boder xij β .

Wognmandgade.

Peder Nielsen seiglingsmand af en bod vj β . Helle Andersen timmermand af en kielderhals iiiij β . Pofvel Træcher af et bislag ofver rendesteenen iiiij β . Søfren Grymand af en boed iiiij β . Bertel Timmermand af et bislag ofuer rendesteenen, saa lenge det kand taalis, iiiij β .

Pilestræde.

Welb. Holger Rosenkrantzis gaard af en bod vj β . Maren Hennings arfvinger af en bod xij β . W. Efvert Tornbleser af en bod xij β . Oluf Hansen skreder af en bod iiiij β . Niels Jacobsen Holst af en bod xij β . Nicolai Møntmesters arfvinger af en dobbelt trappe langt ofuer rendesteenen, som Dauid Maar oc Ditlef Skreder i boer, viij β . Niels Bendtzen skreder af en boed iiiij β . Mathis Carlsen skomager af en bod iiiij β .

Øster gade.

Christopher Murmester af 3 boder omkring hans huus ij $\frac{1}{2}$. Claus Posemager af en boed xij β . Pofvel Mønter af 2 boder xij β . Jochum Plattenslaer af 2 boder j $\frac{1}{2}$. Anders Olsen raadmand af 5 boder vnder hans leyewaaninger xx β . Welb. Christen Tomesen af en bod oc et murit karnat viij β . Anne s. D. Jonasis arfvinger af 8 boder xvij β .

Summa jordskyld af boer, hytter oc skuer 95 dr. 2 $\frac{1}{2}$ 2 β .

Jordskyld aff hanffuerne her vden for byen for et heel aar.

Vden for Øster-portt østen for adelveyen.

Jacob Bastian af en haufve, som borgemester Ifver Poulsen tilforn eyede, gaf aarligen 12 β , oc nu hafver mist et styche af den, skal nu gifve aarlig xij β . Anders Olsen raadmand af en hauge,

som afgangen Herman von Delden tilforn eyede, oc gaf aarlig j. £ , oc nu hafver mist et støche af den, skall nu gifve aarlig j. £ . Marcus Radebant af en hauge, som Jacob Brun eiede, oc gaf aarlingen 14 β , oc nu hafver mist et støche af dend, skall nu gifve aarlingen xij β . Adolph Fredrich Bødker af en haufve, som Johan de Willim eyede, oc gaf aarlingen 14 β , oc nu hafuer mist et støche af dend, skal nu gifve aarlingen xiiij β . Noch Adolph Fredrich af en haufve, som tilhørde Henrich Berner, oc gaf aarlingen 18 β , oc nu hafuer mist et støche af dend, skall nu gifve aarlingen xvij β : Willum Efvertsen af en hauge, som tilhørde m. Hans Gardener, saa oc af et støche af Søfren Thømmermands haufve, gaf aarlingen 26 β , oc hafver mist et støcke af dend, oc skall nu gifve aarlingen xij β . Peder Søfrensen snedker af Jens Andersens Ploumands boder oc hafve, nu kiebt af Jens Pedersen, j. £ .

Sønden oc øster for adelveyen.

Søfren Pedersen thømmermand af det jordsmon, som Christeau Lundegaard tilhørde oc gaf aarlingen 8 β , oc nu hafver mist halfparten, gifuer nu aarlingen iij β . Margrette, doctor Jørgen Fiurings, af et støche jordsmon, som er blefven tilofvers af gl. Henrich Fiurings hafve viij β . Magdalene, s. Nicolai Møntmesters, af et støche ofver blefven hauge xij β . Hermand Wøest af Suogelhuspladtzen vdi marchen ij £ .

S. Anne strede.

Hans Frich af en hauge, som tilhørde s. Knud Marqvorsen borgemester, j. £ . Willum Fiuringh af en hauge, som tilhørde borgemester Christen Albritsen, xij β . Boldevin Blanchfort af en blegplatz, som Christopher Andersen tilforn eiede, xvij β .

I den brede gade fra marchen ned emod bysens graf paa den nøre oc vestre side.

Peder Carlsen raadmand af en hauge j. £ . Nille, Jørgen von Hambs, af sin hafve oc blegdåm, som tilforn tilhørde Bernt thor Skyer, gifuer iij £ . Boldevin Blanchfort af sin store haufve, som Christen Albritsen tilforn hafuer eyet, oc en part velb. Peder Munch, oc en part ellers i andre maader tilhobe samlet, gifuer aarlingen iij £ . Hans Nichelsen af sin haufue gifuer aarlingen ij £ . Hendrick Ratke af en hauge, som tilforn eyede Kiersten, doctor Jacob Hasenbartz, gifuer aarlingen ij £ iij β . Christoffer Ifversen af sin hauge, som Michel Wibe borgemester tilforn eyede, ij £ . Nicolaus Egbridt af sin hauge viij β . Hans Therchilsen schipper af sin hauge viij β . Albrit Bartskier af sin hauge, som tilforn hafuer eyet Lisebeth, Dirich Møllers, oc

gifuer aarligen xij β . Assverus Hummelchen af fordum her Jens Schønings hauge gaf aarligen 12 β oc nu mist halffarten, er nu sat aarligen for viij β .

Emod adelveyen.

Anne, s. Claus Johansens, af hindis hauge vd med adelweyen langs bysens grafver xx β .

Vdi det brolagde stræde for adelveyen, paa øster oc synder side,
vd til marchen.

Doctor Claus Plumbs haufve oc boder, som hand arfvede efter sin fader Peder Frantzen, huilchen tilforn hafuer werit fleere pladtzer, oc en part fri for jordskyld, strecher sig til begge streder, oc gifver af det som iche jordfrei er j $\frac{1}{2}$. Eske Bertelsens huus til begge streder med hafuen gifuer j $\frac{1}{2}$. Dirich Eigenhof posementmagers hauge, som tilforne eiede Hermand Borgraf, gifuer aarligen x β . Noch Dirich Eigenhof posementmager af en anden hauge, som tilforn eyede Else, s. Anders Hansens, viij β . Magdalene, s. Lyder Braskis, huus oc hauge vd til begge gader j $\frac{1}{2}$. Anne s. Hans Holstis haufve vd til bege gader xvij β . Peder Gagelman apotechers haufve, som tilforn eyede borgemester Christen Albritsen, gifver ij $\frac{1}{2}$. iiiij β . Peder Motzfeldtz hus oc hauge vd til begge gader ij $\frac{1}{2}$. iiiij β . Anders Olsen raadmands hus oc haufve, som tilforne eyede Margrete Apotechers, med en haufve, som hun sich af Snørte(!) Arent, oc nu er indhegnet vdi it, gifuer aarligen j $\frac{1}{2}$. xij β . Bodel, Willum Doppis, af tuende hauger emod marchen, som Jørgen Bubbert tilforne eyede, iij $\frac{1}{2}$. Anne, s. Giert Meyrs, af huus oc haufve, som Dirich Møller tilforn eyede xij β . Magdalene, s. Lyder Braskis, af en haufve, som Johan Mume tilforn eyede, viij β . Boldevin Blanchforts huus oc haufve vd til begge gader xxiiij β . Knud Jensen brøger af sine boder oc haufve, som tilforne eyede Karen, schipper Olnf Mønboes, xij β .

I det strede, som løber til Stranden, paa den sønder side.

Hans Michelsen af hans huus oc hafue j $\frac{1}{2}$. Borgemester Jørgen Danielsen af hans huus oc haufve j $\frac{1}{2}$. Hermand Wøestis haufve oc boeder, som Marcus Hess fordum tilhørde, ij $\frac{1}{2}$. Thomas Woldmester af hans huus oc hauge vd til begge streder, som tilforne eyede Hermand von Deldens arfvinger, ij $\frac{1}{2}$. Peder Mortensen af hans huus oc haufve, som tilforn hafver verit vdi thoe hafver, oc gifver aarligen j $\frac{1}{2}$. Jost Losekilds hafve, som velb. Mandrup Pasbjerg eyede, saa oc en haufve, som tilforn var Jost Losekilds egen haufve oc nu er vdi en, gifver j $\frac{1}{2}$. Johan Krytzmand steenhugger af en

steenhuger huus oc pladtz vden Øster port viij β. Claus Linnersens haufve, som tilforne eyede borgemester Michel Wibe, j ¶.

Østen for Ko. Ma. Seilhuus.

Johan Ettersen af en hauge, som hand bruger til hans garfverj, viij β. For en stoer vo(!) pladtz, Johan hafver ladet vdfylle af stranden, gifver aarligen till en kendelse viij β. Matthis Carlsen schomager oc threj andre schomagere af den haufve, som tilforne eyede Peder Aarsis, oc gaf aarligen 16 β, mens siden indtagen et stort støche af stranden, er nu sat tilhobe j ¶. Mette, s. Jens Thorstensens, af en haufve, som tilforne eyede Anders Hadding vefuer, oc gaf aarligen 5 β, oc siden er indtaget en stor pladtz af stranden oc vdfyldt, skal nu gifve aarligen x β. Johan Weyr af hans anden haufve oc boder, som tilforne eyede Hermand von Delden, strecher sig fra stredet oc neder til stranden, gaf aarligen ij ¶, men siden indtagen oc vdfyldt et stort styche af stranden, gifuer iij ¶. Per Gerber ledertoger af en hauge, som tilforn eyede Lauridtz Hermansen, gaf aarligen vj β, men siden vdfyldt oc indtagen en romb platz af stranden, gifuer nu j ¶. Anders Ledertoger af en haufve, som er vdfyldt oc indtagen en romb platz af stranden, gifver j ¶. Peder Nielsen snedkers huus oc hauge, som tilforn eyde Henrich Tychsel, viij β. Borgemester Jørgen Danielsen af en hauge, som tilforn eyde Henrich Tygsel, viij β. Hafuer borgemester ladet indhegne oc vdfylde en romb pladtz af stranden, gifuer aarligen viij β. Islandtz Companie huse oc reberpladtz vd wed stranden vj dr. Anders Pedersen af en pladtz vd ved Gammel Wartou neden ved stranden viij β. Hermand Wøest oc Johan Wøstis slibe melle paa byens grund, gifver aarligen j ¶.

Vden Wester port sønden for porten emod stranden.

Johan Bram af et støche jordsmøn, som tilhørde Niels Jensen skrifuer, xij β. Jens Krag brøger af en hauge, som tilforne eyede Henrich von Bremen, xij β. Hans Pop rotgeter af en hange, som tilforn eyede Cort Johansen, xij β. Noch forskrefne Jens Krag af en hauge, som tilhørde Henrich von Bremmen, xij β. Stefen Bager af en hauge, som tilforn eyede Peter Falster smed, iiiij β. Stephen Pedersen af tvende hauger, som hafver tilhørt Anders Grydestøber oc Madtz Nillausen bager, oc nu er vdi idt ij ¶. Claus Jacobsen wognmand oc Willum af en hauge, som tilforn eyede Mouridtz Christensen byskrifver, j ¶ v β. Noch af en hauge, som tilhørde tilforn Lauridtz Lauridtzen, xiiij β. Johan Bramb af en hauge, som hafver tilforn eydett Peder Olsen, gaf 30 β; en pladtz, som tilhørde Søfren Feldtbereder, gaf 14 β; en platz, som tillkomb Jens Christensen brøger,

gaf aarligen 12 β; oc en hauge, som tilhørde Anne Aagesdatter, gaf 8 β; er nu vdi ehn hafve, gaf aarligen tillsammen 4 ¼, oc siden hafver mist it støche af dend, gifver nu aarligen ij ¼.

Fra porten oc i vester sønden langs adel-weyen.

Karen, Ifver Pofvelsens, af et huus oc haufve, gaf aarligen 20 β, oc hafver mist et støche af dend, er nu taxerit for j ¼. Pofvel Møller af et huus oc hauge, som tilforn eyede borgemester Peder Andersen, j ¼. Jacob Meins hachelskier af en haufve, som tilforn eyede gammel Peder Jensen kremmer, viij β. Noch af en pladtz, som nu nyligen er indheignet af marchen oc hannem er bevilget af borgemestere oc raad, viij β. Af femb reberbaner vden Wester port, som hafver verit brugte her for byen, gifuer for huer til aarlig jord-skyld 2 ¼, beløber iij dr. Rasmus Jensen bager af en møllerbache ij ¼. Lauridtz Jensen bager af en møllerbache ij ¼. Anders Michelsen bager af en mellebache ij ¼. Simon Danielsen bager af en mellebache ij ¼. Pofvel Møller af en mellebache ij ¼. Ditlef Møller af hans mellebache ij ¼. Olluf Bager af hans mellebache ij ¼. Anders Simmelbagers mellebache ij ¼. Karen, Ifver Pofvelsens, af en indhegnede jord, som er paa biugt vd med adelgaden, gaf aarligen iiiij ¼, oc nu hafver mist et støche af dend, det øfrige er sat for iij ¼. Borgemester Jacob Michelsen af en jord westen der hos, som hand fich af byen til vederlaug for sin hauge, som tilforn laa nest vden porten, oc til befestningen afbrudt, oc paa den pladtz boederne vd-flet, disligeste paa afgangne Søfren Søfrensens vegne af den pladtz, hannem for sin afskafede haufve blef vederlagte oc borgemester Jacob Michelsen sig af hannem tilforhandlet hatuer, hafuer begge tilsammen for vj ¼. Noch borgemester Jacob Michelsen af en platz vd till reberbanen, som er indhegnet til hans anden haufve, ij ¼. Claus Hansen iligemaader af den jord, som tilforn eyede s. Lauridtz Hansen, oc hannem blef vederlagt for sin afbrudte pladtz, ij ¼ iiiij β. Noch Claus Hansen af et styche jord vd till reberbanen oc siden er indhegnet x β. Maren von Hambs af en haufve, som tilforn eyede Mogens Nielsen, som hannem oc blef wederlagt, j ¼. Noch forskrefne Maren von Hambs af et støche jord vd til reberbanen vj β. Jens Brun af en jord der hos, som tilforn eyede s. Mouridtz Byskrifver, som hand sig tilforhandlet af Hans Phillipsen bager, xxv β. M. Hans Christensen af en liden haufve, som tilforne eyede Hans Hiulmand, vj β. Lauridtz Pedersen Brendevin af en haufve, som tilforn eide Anne Henrich Helmers, xiiij β. Noch Lauridtz Pedersen af et støche jord, som tilforn eyede Jørgen Nording oc hannem blef vederlagt mod

et støche kaaljord, som hand miste til byens grafver, gifver xxvj β. Goris Spedker af et støche jord, som tilforn eyede Rasmus Bager, gifver aarligen xij β. Noch af et støche jord, som tilforn eyede Jacob Bing bager, gifver aarlige 20 β; noch af et støche jord, som strecher sig til reberbanen, gifver aarligen 12 β, er ij ¶. Anders Olsen raadmand af hans huus oc hafve iij ¶. Hans Mandixsen af hans boeder oc haufve v ¶. Madtz Jørgensen Gramb af hans store hauge v ¶. Marchus Radebandt af en øde haufve iij ¶. Anne Marchusdatters øde pladtz ij ¶. Peder Pedersen brøger af et støche sæde jord xx β.

Paa nørre side adelveyen.

Jacob Madtzen af en haufve, som tilforn eyede Rasmus Koldingh thømmermand, v β. Margrette, doctor Jørgen Fiurings, af en haufve, som tilforn eyede Hans Lesemand Ledertoger oc nu kiøbt af en limsiuder, j ¶. Johan Arendtzen i Pilestrede af en haufve, som tilforn eyede Niels Jensen skrifver, gifver aarligen ij ¶. Anders Nielsen skomager i Badstuestrede af en haufve, som tilforn eyede Jacob Nielsen, ij ¶. Anne Efversdatter af hindis hauge iij ¶. Rasmus Hansen Munch af hans hauge iij ¶. M. Baltzer Natmester af en hauge xij β. Anders Simmelbager af et støche jord, som Peder Madtzen førige kiemner for hannem oplod, xij β. Karen, s. Ifver Poulsens, af en haufve, tilforn eyde Peder Stephensen, xij β. Noch af et støche jord, som tilforn eyde s. Knud Vrtekremmer, vj β. End af et støche jord, som tilforn eyde Anne Anders Blegmånds, viij β. Anne Efversdatter af en hauge oc plaptz bag op till forskrefne Hesemanns hauge, tilforn eyde Hans Hansen skoemager, xiiij β. Velb. her cantzeler Christian Friis af en haufve, som tilforn eyede doct. Cort Axelsen oc mester Hans Kraft, iiiij ¶ iiij β. Noch her cantzeler Christian Friis af en hafve, som tilforn eyede Magdalena, s. Naufne Simonsens, 26 β, saa oc af et støche jord bag op till 14 β, er tilsammen iij β. Anne Marchusdotter af en haufue, som tilforn eyde Oluf Madtzen, gaf 2 ¶, noch af et støche jord bag op till gifuer aarligen 8 β, er tilsammen iij ¶. Niels Pedersen vrtekremmer af et huus oc haufve, som tilforn eyde Villadz Remsnider, ij ¶. Niels Glarmester af en haufve, som tilforn eide Jens Candzeler, xij β. Niels Mogensen Bryndbye af en haufve, som tilforn eide Lauridtz Bager, xiiij β. Karen, s. Jens Jespersens rebslaer, af en haufve xiiij β. Maren, Torben Jensens, af sin egen haufve, item af et støche jord af Johanne Hestemøllers haufve 4 β, med huis som er indtagen imod veien 6 β, er x β. Niels Ifversen bundtmager af en hafve, som tilforn eide Rasmus Jensen bager, ij ¶. Rasmus Jensen bager af lidet

støche jord iij β. Herløf Ericksen af sin haufve j ¶. Søfren Møller vognmand af hans hauge j ¶ ij β. Lauridtz . . . . af sin haufve, som tilforn eide Jacob Steenhugger, j ¶ ij β. Apellone, s. Madtz Nillau-sens bager, af en haufve med huus der till, nu kiebt af Hans Nielsen hiulmand, ij ¶. Assverus Homelchen oc Christopher Hansen paa Peder Andersen borgemesters arfvinger, af en hauge, som tilforn eide Jacob Wraal oc Essen Brøger, med huis der till er indtagen iij ¶ iij β. Maren, s. Torben Jensens, af en hauge, som tilforne eide Bertell Christensen, gifver j ¶ iij β. Anne Marchusdatter af sin egen hauge med fleere haufuer der til lagt iij ¶. Skipper Anders Lauritzsen af Melchior Brøgers haufue vj β. Anders Michelsen bager af sin hauge viij β. Anders Christen[sen] Slagter af sin hauge, som Niels Lauritzsen tilforn eide, viij β. Jochum Blomb bager af sin haufve, som tilforn eide Knud Brøger, viij β. Morten Kraal af en haufve, som tilforn eide Peder Hansen, viij β. Christopher Ifversen af en haufue, som tilforn eide Jacob Clausen tingskrifver, viij β. Karen, mester Peder Pedersens, af en hauge, som tilforn eide s. Strange Madtzen, iij ¶ ij β. Doct. Peder Pay af hans haufve, som tilforn eide Jens Grøn bager, xij β. Niels Jensen skrifver af et styche jord, som hand beholt af sin gamle haufve, oc ehre iblant Karen, sl. mester Pedersens. Madtz Joensen af hans hauge, som tilforn eyede Jacob Nielsen, viij β. Morten Kraall af hans haufve, saa oc af Mogens Nielsens hauge xij β. Mester Christopher Bardtskier af hans haufve, som tilforn eyede Knud Pedersen vrtekremmer, xiiij β. Maren, Pofvel Pergementmagers hustru, af en hauge xiiiij β. Pofvel Rasmussen af 2 smaa haufuer j ¶ ij β. Dirich Bardsker raadmand af Hans Madtzens hauge jx β. Noch Dirich Bardtsker af it støche af Anne, Peder Schrifuers, hauge jx β. Her cantzeler Christian Fris af en hauge, som tilforne eyde Peder Hollender, gaf aarligen xvij β; noch hr. cantzsler af en haufve, som tilforn tilhørde Lisbeth Peder Munchis, gaf aarligen iij β; noch hr. cantzeler af et støche jord, som hand fitch' af Anne Peder Schrifuers haufve, xj β, er ij ¶ j β. Hans Trægaard af sin haufve, som tilforn eyde Henrich Tychsell, iij ¶ iij β. En stoer blegepladts, som strecher sig fra Hans Trægaards hafve oc till vandens indløb i grafven, hafver Hans Maytt. i brug oc hafver Kiøbenhafns bye der af ingen jordskyld.

Vden Nøre port fra vandens indløb i grafven ved Jermers skantze
oc i nær omkring till Ko. Ma. hauffue.

Jacob Michelsen borgemester af en pladtz imod Pebling søen,
hannem er bebefret af byen, gifver aarligen ij ¶. Jacob Michelsen

borgemester af en blege pladtz, som tilforne eide Anders Bødcher, ij ¶. Jacob Michelsen borgemester af Henrich Rogentins, Lauridtz Jacobsen, Niels Jensen oc Peder Aalborigs haufver, som afgangne Christen Hammer indførde alle fire vdi ehn tilsammen, v ¶ iiiij β. Borgemester Jacob Michelsen af en haufve, som tilforn eide Albrit Clausen ledertoger, paa hiørnet emod den huelfvede muret broe vden Jermers skandtze xij β. Noch borgemester Jacob Michelsen af en haufve, som tilforn eide m. Baldtzer Bardtskier oc Niels Samsing; j ¶ vij β. Lucas Hammer farfver af en haufve, som tilforn eide her Peder Svendtzen, ij ¶.

Vdi det første strede norden den huelfvede broe, vden for Jermer skandtze, sønder side stredet i vester.

Jens Schreder af en lidet hange, som mester Hans Bang tilhørde, iiiij β. Her Niels Pedersen Spiellerup af en haufve, som mester Claus i Herføgle tillhørde, vijj β. Esaias Apotecher af en haufve, som er ichun et støche der af oc tilforn eyde s. velb. Mogens Vlfelds arfvinger, ij ¶. Esaias Apotecher af en haufve, som tilforn eide Knud Lindegaard, xxv β. Noch Esaias Apotecher af en hauge, som tilforn tilhørde Sander Hansen vefvers børn, xxvj β. Jens Andersen købmand af et støche af en haufve, som tilforn eide s. velb. Mogens Vlfelds arfvinger, j ¶. Noch en haufve oc fiskegrøft der nest op till, som Tobias Luterbach, tysk cantzeli forvalter, blef overdragen af sin hustrues fader Lauridtz Hansen brøger, j ¶ iiiij β.

Nøre side samme strede tilbage vdi øster.

Hermand Holst renteskrifuer af threj haufver, som tilforn eide Jesper Suendsen, Niels Seilleger oc Maren Suends, oc nu er vdi en haufve, j ¶ vj β.

Vdi det andet strede, norden for forskrefne bro, ved sønder side vdi wester.

Maren, s. mester Hermans, hauge, som tilforne eide af døde Christopher Scholeholder, oc blef der af mist et støche till byens befestning, gaf aarlig 23 β oc nu sat for xv β. Jens Hesselbierg af en haufve, som tilforn eide Hans Jensen, vijj β. Hans oc Espen af deris moders haufve xvj β. Jens Andersen købmand af 2 hafver, som tilforn eide Jens Rebslaar, xv β.

Strædet tilbage igien paa nøre side af øster vdi wester.

Madtz Olsen oc Anders Olsen af en hauge, som deris fader Oluf Jespersen tilforn eide, xij β, Skipper Laurids Mus af en haufve, som tilforn eide Maren, Frantz Jostsens, xij β. Steen Pedersen guldsmed af en haufve, som tilforn eide Niels Hansen raadmand, xvj β.

Mathis Braske af en haufve, som Giert Oserin tilforn eide, xijj β. Felix Rotgieter af toe haufuer, som tilforn eide Remmert Contrafeyr oc nu er vdi et, xij β.

Vdi det tredie strede norden for forskrefne ny huelfvede broe
paa sonder side i wester.

M. Ernst Møller schreder af de toe haufver, som tilforn eide Jens Søfrensen skreder, it støche jord af byens vden for, som af kiemner er sat for jordskyld, saa oc af Otte Guldsmeds haufve, oc er alle threi vdi it, gifver aarligen j ¶ x β. Noch m. Ernst Schreders plancheverch for sine vaaninger, opsat imellem Nørreport oc Soldatskandtzen, erbødet sig saa lenge det maa blifve bestaaendis mehre af boederne oc haufuen at ville gifve end tilforn, aarligen x β. Hans Therchelsen af en haufue, som tilforn eide Baltzer Blitecher, x β. Lauridtz Michelsen vrtegaardsmand af en haufue, som tilforn eide Jacob Meins hachelseskerer oc Jens Søfrensen skreder, xij β. Baltzer Henrichsen vognmand af en haufve, som tilforn eide Lauridtz Skreder, j ¶ vj β. Abraham Possementmager af sin egen, saa oc af en anden, Herman von Hamb tilhørde, ij ¶. Gregorius Petersen af en haufve, som tilforn eide s. d. Peder Vinstrup's arfvinger, ij ¶ iiij β.

Samme strede tilbage igien paa nøre side vdi øster.

Lauridtz Bendtzen brøger af en haufve, som tilforn eide Rasmus Mogensen, xxix β. Niels Blegmand af en hauge, som tilforn eide s. Peder Andersen borgemester, viij β. Hans Lambertsen guldsmed af en hauge, som tilforn eide Anders Christensen, vj β. Claus Lauridtz wrager af en hauge, som tilforn eide Mouridtz Christensens arfvinger, xx β. Christian Pedersen af en haufue, som tilforn eide Morten Mortensen kremmer, viij β. Boedel, s. Lauridtz Mougenses, af 2 haufuer, som tilforn eide Anders Møller oc Bodel Gregers Bangs, xx β. Johannes Woldenberg apotecher af tuende haufuer, som tilforn hafver tilhørt Rasmus Islander oc Hans Olsen, xxvj β. End gifver Johannes Woldenberg apotecher af tuende andre haufver, som velb. Henning Gøye eide, ij ¶ iiij β.

Det fierde strede norden for forskrefne huelfvede bro paa sonder
side stredet i wester.

Sidse, Niels Madtzens efterlefverske, af et lidet støche jord iiij β. Maren, s. Herman von Hams, af forдум Peder Michelsens haufve viij β. Matthys Clausen guldsmed af en haufve, som tilforn eide s. Jens Krags efterlefvede arfvinger paa Rosengaarden, xvj β. Geske, s. Henrich Waldkierchs, af en haufve viij β. Anders Olsen raadmand af en part af Hans Simonsen capteins haufve ij ¶. Geske,

s. Henrich Waldkirchs, af den øfrige pladtz, som tilforn eyde Jens Munch captein, xvj β. Hendrich Dreyer kremmer af en hauge, som tilforn eide Jonas Sacheus hadtstapherer, til huilche hand aldehne hafuer tilgangh paa nøre side i det fierde strede oc ellers ingen anden deris indgangh, gifver aarligen vj β. Oluf Hansen brøger af sin egen haufve xvj β. Mette, Rasmus Islanders, i det fempte strede af hindis haufve xvj β. Lauridtz Hansen smed af sin hauge, som tilforn eide Mathis Kleinsmed, vj β. Kiersten, Peder Sangers, af en hauge, som tilforn eide Dorete Blegqvinde, vj β. Hendrich Dreyer kremmer af en hauge, som tilforn eide Kirsten, Pofvel Brøgers, xiiij β. Noch Hendrich Dreyer af en hauge, som tilforn eide Jens Jensen sponemotmager, xx β. Gierdt Hermanssen af en hauge, som tilforn eide Karen, Søfren Aaremesters, vj β. Bodel, Søfren Islanders, af hindis hauge xvj β.

Det ny strede ret vdi wester fra Nøre port til Peblingesøen
paa sønder side.

Frantz Ibsen brøger af en hauge, som Maren, Anders Jydes, arvvinger tilforn eyde, gifuer xxiiij β. Giorild, mester Hans Jensens, af hendes boder oc hauge xxiiij β. Lauridtz Michelsen vrtegaardsmand af en hauge, som tilforn eide Margrete, m. Hans Bangs, xiiij β. Lauridtz Michelsen brøger af sin hauge xij β. Jost Grynmand af hans hauge, som tilforn eide Birte, Hans Lauritzens, v β j alb. Thue Wognmand af et huus oc haufve, som tilforn eide Birte, Hans Lauritzens, v β j alb. Jens Damb vnderfoget af hans huus oc hauge iiiij β. Noch af en stoer hauge hand kiøbte af Birte, Hans Lauritzens, v β j alb. Else, Christian Schammelsens, af hindis huus oc hauge xiiij β. Maren, Jacob Grynmands, af hindis hauge vj β. Anders Pedersen af hans hauge oc boder, som afgangen Madtz Frandtzen eide, xij β. Niels Søfrensen i Vterslef af en hauge, som tilforn eide Christen Lauridtzen vognmand, xij β. Madtz Andersen aaelkremmer af forдум Rasmus Thegelrenders hauge j ¶. Niels Hansen raadmand af 2 smaa haufuer udi een, saa oc af en lidet støche jord, hand sig tilforhandlet af Madtz Aaelkremmer, xx β. Jørgen Carstensen renteskrifuer af sin hauge, som tilforn eide Egert Buntmager, gaf ix β, saa oc af et lidet støche jord, hand sig tilforhandlet af Madtz Aalkremmer, 2 β, er tilsammen xj β. Oluf Nielsen slagter af en hauge, som tilforn eide sin fader Niels Jensen slagter, xij β. Borgemester Reinholt Hansen af sin haufve, saa oc af en støche jord, hand sig tilforhandlet af Madtz Andersen aaelkremmer, xxxj β. Morten Kraals haufve, som tilforn hafuer gifuet aarlig jordskyld 9 ¶ 12 β, er nu kiebt till et Pesthuus.

Forskrefne ny strede tilbage igien paa nere side til porten, nogre jorder vdlagt til dennem, som deris huuser oc haufuer hafver afbrudt til wolden oc befestningens behof.

Lauridtz Pedersen Hesselbiergh af hans haufve, som tilforn eide Jens Aalborg, xxijj β. Johan Erichsen af en hauge oc huuse, som tilforn eyde Henrich Thychsel, iijj ¶. Johan Albritsen vrtegaardsmand af en haufve, som tilforn eide Lauridtz Hansen Weyel, xxijj β. Mette, s. Rasmus Islanders, af hindes hauge j ¶. Eskild Jensen Ko. Ma. byefoget af sin hauge j ¶. Birte, s. Mouridtz byskrifuers, af hindis boder oc hauge xxvijj β.

Sønden langs adelweyen fra byens pladtz oc fortoug oc vd imod Peblingsøen.

Søfren Thimmermand af sin hauge, tilforn eyede s. m. Hans Aalborgh, ij ¶. Christopher Dirichsen af hans boder, som tilforn eyde Hans Jensen Riber, ij ¶. Jørgen Jespersen af hans huus oc hauge, som tilforn eide Hans Jensen Riber, xij β. Johan Albritsen vrtegaardsmand af hans huus oc hauge, som tilforn eide Madtz Brendevin, xij β. Maren, s. mester Hermandtz, af hindis hauge xxvj β. Ingeborg, s. Mathis Hansens, af den grundmurede gaard oc hauge ij ¶ ij β. Thomas Lorich raadmand af hans huuse oc blegepladtz iiij ¶. Jacob de Koch homelwrager af et jordsmon vdén for Pebling-søen, gifver aarligenv vj ¶.

Langs ved Peblingsøen norden adelveyen.

Knud Jørgensen ridefoget af hans hauge iiij ¶. Jacob Pedersen kiebmand af hans hauge iiij ¶. Anders Pedersen brøgger af hans blegepladtz iiij ¶. Jens Søfrensen Huid af hans hauge iiij ¶. Lauridtz Hammer af hans indhegnede haufve iiij ¶.

Wden for broen oc vandens indløb af Peblingsøen vdi Ko. Ma. haufve.

Anders Olsen raadmand af en hauge oc pladtz iiij ¶. Peder Pedersen raadmand af en platz iiij ¶. Michel Søfrensen i Wartou af en pladtz, som hand sig tilforhandlet af Niels Hansen raadmand, iiij ¶.

Norden for adelveyen oc westen for Kierchegaarden.

Haus Snedker af hans huus oc hauge, som tilforn eyde m. Hans Aalborg, vj β. Noch af det fiskewand oc grøft vden omkring hans huus paa byens grund, saa lenge det af øfrigheden kand taalis, iiij ¶. Eske Nielsen af en part af Anders Kielsmeds hauge, som tilforn eyde Maren Dauids, iiij β. Israel Skreder af hans hauge, som tilforn eyde Lyder Pottemager, xvj β.

Vdi det strede norost vd med den ny Kierchegaard.

Blinde Cornelesis tvende hauger, som hand hafuer paabiugt, xijj β. Christen Pedersen Hollender af en hauge, som tilforn eide Lauridtz Drager, xij β. Henrick Radtke af en hauge, som tilforn eide Hans Broleger, xij β. Claus Wedermad bryger af en hauge, som tilforn eide Anne, Poul Jacobsens, xij β. Jens Kieldsen slagter af en hauge x β. Peder Thygesen af en stoer hauge, som tilforu eide Anders Pedersen, gifver aarligent ij ¶ iijj β. Henning Knudsen af en haufve, som tilforn hafuer eied døfve Christen, x β. Rasmus Hansen møller af hans haufve, som hand self i brug hafuer, vj β. Jens Jensen skarnager af en liden platz iij β, Søfren Bundesen sandager af en hauge vj β. Knud Hansen, som var i Ko. Ma. haufue, af tuende haufuer, sam tilforn eide Rasmus Mortensen oc Terchel Møller, vijj β. Peder Nielsen skreder of en stoer kaalhaafue, som tilforn eyede Morten Badstuemand, xxx β.

Osten for adelveyen vdi sønder fra Ko. Ma. hauge.

Philip Dettenhammer af fire hafuer, som nu ere vdi et, som tilforn eyede Thrude Aaremester, Søfren Søfrensen, vnge Henrich von Fiuring oc borgemester Jørgen Danielsen, tilhobe for xxx β. Peder Madtzen brøger af hans boder oc hauge j ¶. Michel Andersen af fordum Kirsten, Michel Smeds, haufve xij β. Jacob Pedersen brøger af tuende boder med nogen gaardtzromb xij β. Af hans huus oc haufve, som var det gamle Pesthus, xij β. Mester Anders af en vaaning emod grafven vijj β. M. Oluf ganger (ɔ: Wolfgang) af en haufve, som en tid lang hafuer verit afbrøt oc nu igien indhegnet, xijj β. Fru Birgete Schafvis af en deel af Jacob Wals haufve v β. Karen, Jacob Wals, af den øfrige pladtz iijj β. Henrich Ratke af fordum Willum Køsters haufue xij β. Willum von Fiuringh miste et støche af hans haufve, gaf tilforn aarligent 3 ¶ 14 β, gifuer nu 2 ¶. Ko. Ma. mølle, som nu tilhører Lambret Galte grafver, Anders Pedersen oc Anne, Peder Lauridtzen grauers, iij ¶. De fattigis mølle iijj ¶. Lambret Berndtzsen af Jacob Grisis møllebach iij ¶. Madtz Nilausen af en møllebach iij ¶. Stafen Bager af en møllebach iij ¶. Abraham Møller af en møllebach iij ¶. Peder Krøger af en møllebach iij ¶. Henrich Hollender af en møllebench iij ¶. Jochim Blomb bager af en møllebach iij ¶. Jacob Pedersen af en mølle bach iij ¶.

Summa jordskyld af haufver vden for byen for et aar 101 dr. 6 β.

Actum Haffniæ den 19 decembris anno 1633.

Lauridtz Michelsen, egen haand. Christen Jensen, egen haand.
Peder Pedersen, egen haand. Olle Nielsen, egen haand. Steen

Pedersen, egen haand. Søfren Michelsen, egen haand. Matthis Clausen, egen haand. Anders Pedersen, egen haand. Matthis Carlsen, egen haand. Jens Søfrensen, egen haand.

Resens Haandskrift Kjøbenhavns Raadstue osv. S. 861—919.

218.

27 Marts 1633.

En Borger udvises af Byen.

Udskrift af Kiøbenhaffns raadstuebogh taarsdagen dend 27 martij 1633. Marcus Lensig, bødeker, och hans hustrue Anne Nielsdaater bleffue aff byens fengsell for retten fremstillet, och efftersom de aff naaboer och gienboer er beskyldet for et lefferdigts slemt ruffersk huus, de haffuer holdet langsommelig tid, soin dennem er offuerbeuiist, det de selffuer iche heller kundet benechte, er forskrefne Marcus Bødeker for saadanaabenhare, skammelig och forargelig husholding och leffnits bedrifft sagt fra sit borgerskab, huilchet thilforn witløftiger then 22 martij nest forgangen findis indført. Bleff dennem forrelagt deris gield at bethale och befalet inden paaske aften byen och byens frihed at rømme och entwige och aldrig mehre der lade dennem finde, saa fremt de iche vden ald naade skulde straffes til kaget.

Et læst Blad i Antegnelser til Kbh. Toldregnskab 1633 i Geh. Ark.

219.

17 Marts 1640.

Overenskomst mellem to Naboer om deres Tagdryp.

Wi epterskreffne Peder Pedersen, raadmand her udi Kiøbenhaffn, och Christopher Iffuersen, Ko. Ma. rendteskriffuer, indwohnner her sammestedtz, kiendes och hermed for alle witterligt gjør med dette woris obne breff, att efftersom ieg Christoffer Iffuersen wdi Peder Pedersen och hans affgangne hustrue salig Magdalenne Nielsdaatters huus her ibidem, haffuer ladet biuge min grundmuret huusgaffuell, noget fornær ind paa deris grund och der med deris tagdrob wdi saa maade forhindret, wdi huilcken bemelte Christoffer Iffuersens muret gaffuell forskrefne Peder Pedersens husis bielcker, thømmer, spær-uerck och andet oppe och nedre igjen ere indmurede och befattet och udi samme murede gaffuell ehr Peder Pedersen till wilge opdragten aff grunden en skorsteen, saauelsom thil begge deris huusis foruaring haffuer ladet legge en blye rende paa Peders huusis sperwerch, om huilcken indbiugning och taffdrobis forhindrelse denum er tuist emellom falden. Saa ere wi nu derom saaledes formedelst god wenskab och naboskab forænit och fordragen och effter denne daug wrygeligen schall holdes som eptersølger: Den muredt gaffuell schall altdid epter denne

dag were och blifue Peder Pedersens, hans arffuinge och effterkommere halffuepart, oppe och neder, wdi lengde, brede och tyckelse, som den nu forefindes, tilhorige, och hand den at giøre sig saa nyttig, som hand best kand, och naar hand eller hans arffuinger eller epterkommere wille bygge, da schall det were dennem fritt och wbehindret fore aff mig och mine arffuinger och effterkommere att indhugge bielcker i samme mur och denom med ancker igienom paa min side att feste, och dersom den murit gauffl iche befindes sterck nock att legge bielcker wdi och anchor igienom formedelst suichboffuer, da schall ieg Christopher Iffuersen, min arffuinger och effterkommere denom med en fuld mur at opfylde. Belangende den blye rende schall ieg och aldtid sielff holde wed lige och wandet till mig sielff indtage, som ligger paa hans tou fag huus, och naar hand eller effterkommere will byge, da ieg samme rende wbehindret att lade nedertage; wdi lige maader schall det och were bemelte Peder Pedersen frit fore bielcker wdi min windeltrappe at indlegge, naar hanom forneden gioris, saauit muren kand taale, dog stederne igien at lade tillmure och forferdige. Och der med schall ald wenighed om samme biugning vrygeligen och wigienkaldendes ganske were ophoffuen osv. Vidner: »Mester Blasius Møller, Christopher Bremmermand, Biørn Bendzen, Hans Haagensen, Hans Therckelsen, Iffuer Kier och Peder Christensen». Datum Kiøbenhaffn den 17 martij anno 1640.

Indsørt i et Tingsvidne af 10 Avg. 1640, der tilhører Oldn. Museum.

220.

1615.

Mandtal over Hovedskatten.

Mandtal oc forklaring paa denom, som haffuer wdgiffuit hoffuitskatt wdi Kiøbenhaffn wdi neruerende aar 1645.

Øster Quarter.

1. Melcher Oldeland, rendtemester.
2. Jesper Dunckell, K. M. postbud.
3. Laxmand Gyldenstierns gaard.
4. Peter Heil och hans høstrue, Peter Knutsen, Maren, piige, 1 rdl.
5. Peder Nielsen och hans høtru, Hans Jørgen, Lauridz Madzen, Maren pige 1 rdl. 1 ort.
6. Albret Schotte och hans høstrue, Hans Kudsk, Maren, Birgitte, piiger, 1 rdl. 1 ort.
7. Hans Abelsteen, K. M. trometer.
8. Lisebet Gotfrid Michelsens, Søfren Jensen, Anders Kudsk, Woldborg, Maren, Inger, piiger, 1½ rdl.

9. Beate Reinholt Thimmes hafuer et fri bref, 8 smaa faderløse børn och ingen formue.
10. Magdalene Myndters 1 ort.
11. Christen Jensen Schreder och hans høstru, Christen Christensen, Maren, pige, 1 rdl.
12. Knud Lauridzen høcher och hans høstrue, Maren, piige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Petter Lorendz, K. M. leudtenandt.
14. Lisebet Marcus Hesses, Anne, piige, $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Morten Sørg, K. M. wintaper.
16. Olle Katt och hans høstrue, Anne, piige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Johan Thomesen och hans høstrue Emicke, Johan Danckst, Jockum Fridwalt, Mette, Ingeborg, Margrete, piger, 2 rdl.
18. Jost Stapelow, Anne, piige, $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Gregers Hendricksen, Ørsell, Gregers $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Hening Lademager och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
21. Christen Jensens encke, Karen, piige, $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Johan Thiell skreder och hans høstrue, Jens Hansen, Bendt, piige, 1 rdl.

Kongensgade.

1. Nicolaj Edinger wintapper och hans høstrue, Lorendz Pouelsen, Hans Phillip, Gotfrid, Karen, Maren, piiger, $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Jens Jensen skreder och hans høstrue, Anne, piige, Jens Thomesen, Stefen Stefensen 1 rdl. 1 ort.
3. Gert Myndter och hans høstrue, Mathias, Hendrich, Gerdtze, Anne $1\frac{1}{2}$ rdl. $\div$ 1 ort.
4. Johan Engelbret snedicher och hans høstrue, Peder Hansen, Bertell Søfrensen, Anne 1 rdl. 1 ort.
5. Jacob Bullau glaser och hans høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Hans Bandtzer pidtzersticker och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Lenert Myndter och hans høstru, Marie, piige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Suend Giede skipper och hans høstrue, Anne Ollufsdæater, Anne, piger, 1 rdl.
9. Throels Hansen och hans høstrue fordreffuen.
10. Anne Mickelsdæatter encke, Else, Maren, piiger, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Berendt Olluffsen skiper och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Anthoni Kordtz, K. M. drabandt.
13. Claus Ladehoff prammand och hans høstrue, Anders Raffn, Anne, piige, 1 rdl.
14. Titus Lybeck snedicker och hans høstrue, Lorendz Wittinberg $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

15. Hans Simmensen schreder och hans høstrue, Jørgen, Andres, Catrine 1 rdl. 1 ort.
16. Søffren Jensen skrifuer K.
17. Adamb Brandenburg Smitt och hans høstrue, Jørgen Dobant, Andres, Morten, 1 rdl. 1 ort.
18. Captein Wellem Efferdtzen K.
19. Klement Hoffmand, Bertell Lodewick, trometer K.
20. Margrete Hans Reinckes K.
21. Datidt Etuer maller och hans høstrue, Stadtzins Adamb $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Bertell Detleff trometer K.
23. Niels Jørgensen skrifuer paa bryggerset.
24. Petter Riiber leutenant K.
25. Valentin blytecker, Dauid Hansen, Bertell, Kirsten 1 rdl.
26. Hans Kiøns thometers encke K.
27. Niels Pedersen skreder och haus høstrue, Morten, Guldbrandt, Inger 1 rdl. 1 ort.
28. Schipper Olle Jensens encke, Kiesten, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
29. Schiper Søfren Nielsens encke, Maren, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
30. Schipper Niels Olluffsen och hans høstrue, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
31. Schiper Chresten Keelsen och hans høstrue, Hans, Inger 1 rdl.
32. Lucas Hendrichsen, K. M. captein.
33. M. Suend, K. M. schibbyger.
34. Poull Baneckes encke, Biørn, Anders $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
35. Anders Madzen, K. M. renteschrifuer.
36. Evert Karstensen, K. M. captein.
37. Simen Schuester, K. M. drabant.
38. Zacharias Gerdzen, K. M. renteschrifuer.
39. Christen Kremmers encke, Thore, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
40. Arendt Dyszel, hans høstrue, Kisten, Anne, Maren, 1 rdl. 1 ort.
41. Hans Hopman, hans høstrue, Boel, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
42. Lauridz Rasmussen skreder, hans høstrue, Lauridz, Mickell, Inger, 1 rdl. 1 ort.
43. Mette Smidtz encke 1 ort.
44. Christen Tølløe skreder och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
45. Hendrich Knudzen, K. M. skibsskrifuer.
46. Peder Grydestøber, hans høstrue, Niels, Maren, Karen 1 rdl. 1 ort.
47. Jørgen Engel bager och hans høstrue, Jockim Hansen, Jockum Mickelsen, Maren 1 rdl. 1 ort.
48. Hans Pedersen och hans høstrue, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
49. Jens Søfrensen, K. M. renteskrifuer.

Nickolay kierckegaard.

1. Lisebet Papis encke, Anne Andersdaater, $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Her Jens Jacobsen capelan.
3. Jørgen Lautterup, K. M. capitein.
4. Claus Brandt, K. M. captein.
5. Madz Grafuer, kierckens tiennen.

Wingaardstrede.

1. Olle Suendsen prammand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Michell Jacobsens encke K.
3. Jens Fergemand och hans høstrue, Ane, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Niels Andersen, K. M. thimmermand.
5. Maren Hansis encke K.
6. Casper Bogfører och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

Vlkkegaden.

1. Erich Pedersen, hans høstrue, $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Lauridz Pedersen, K. M. skibstimmermand.
3. Peder Jørgensen skollemester gifuer till de høylerde.
4. Morten Christensen dreyer paa Holmen K.
5. Bendt Andersen, K. M. skibstømmermand.
6. Lauridz Andersen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Rasmus Lollick, K. M. thimmermand.
8. Morten Bædicker, hans høstrue, Johan, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Berendt Smid och hans høstrue, Christen, Jens, Margrete 1 rdl.
1 ort.
10. Jacob Moltman, Margrete.
11. Morten Morttensen, K. M. styrmand.
12. Jørgen Thering, K. M. styrmand.
13. Søfren Jørgensen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Pouell Bendtzen, K. M. schibsthimmermand.
15. Heelle Andersen, hans høstrue, Ingeborg, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Anders Jørgensen, wagt paa Holmen K.
17. Peder Kockis encke K.
18. Eskild Nielsen, K. M. skrifuer paa Holmen.
19. Jochum Raphan, K. M. skibstømmermand.
20. Heelle Andersen arckelimesters encke K.
21. Willem Willemsen, Maricke Willems $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Schiper Joen Gregersen, hans høstrue, Johanne, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
23. Hans Mickelsen, hans høstrue, Ellen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
24. Pouell Nielsen, K. M. styrmand.
25. Schipper Hans Jørgensen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

Wingaardstrede.

1. Jens Jensen Knap och hans høstrue, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort..
2. Hendrick Smid, hans høstrue och pige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Biørn Suendsen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Anders Jensen, K. M. rebslaaer.
5. Olle Pedersen, smid paa Holmen.
6. Anders Gregersen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Simen Pedersen, K. M. smid paa Holmen.
8. Søfren Andersen, K. M. tømmermand paa Holmen.
9. Anders Rasmussen, K. M. smid paa Holmen.
10. Schiper Lauridz Nielsen och hans høstrue, Anne, piige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Simen Wulff steenhuggers encke 1 ort.
12. Jens Jensen paa Holmen K.
13. Espen Pedersen schibstømrer K.
14. Olle Hansen baadsmand K.
15. Niels Castensen bæcker K.
16. Niels Pedersen dreyer paa Holmen K.
17. Christen Andersen dreyer K.
18. Poffuel Hendrichsen ligger K.
19. Jens Iffuersen prammand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Marcus Radebandt och hans høstrue, Peder Pedersen, Jesper, Mette, Waldborg $1\frac{1}{2}$ rdl.
21. Steen Beck rentemester K.
22. Thomas Andersen, K. M. renteschrifuer.
23. Jens Porttener udi Østerport fri.
24. Augustinus Smid K.
25. Schipper Jørgen Lollick och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
26. Anders Grims encke, Christen Christensen, Else $\frac{1}{2}$ rdl. $\frac{1}{2}$ ort.
27. Lauridz Gerdzen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
28. Jørgen Regelsen rendteskrifver vdi her Joest Høegs gaard.
29. Phillip Pedersen smid paa Holmen K.
30. Dirick Snedicker paa Holmen K.
31. Welb. Christoffer Vlffeldz gaard.
32. Magdalene Lyders encke, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
33. Michell Mulle schibsskrifuer K.
34. Thrued Knifsmid och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
35. Søfren Mickelsen smid K.
36. Hans Mickelseu smid K.
37. Søfren Pedersen smid K.
38. Hans Jørgensen smid K.

39. Hans Pedersen smid K.
40. Peder Bertelsen schibsskrifver K.
41. Jens Andersen bæcker K.
42. Niels Iffuersen bundtmager, Maren $\frac{1}{2}$ rdl.
43. Ett ledigt huus.
44. Niels Gudmandzen baadsmand K.
45. Simen Jørgensen tømmermand K.

Vd till gaden.

1. Moens Bækkers encke 1 ort.
2. Hendrick Brun leudtenant K.
3. Hans Spegell och hans høstrue, Catrine, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Claus Borchorst och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Mickell van Bergen och hans høstrue, Hans, Christen, schwenne, 1 rdl.
6. Hans Mathisen skreder, Søren, Ane $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Pouell Pedersen prammand och hans høstrue, Else, pige, 1 rdl. 1 ort.
8. Captein Olle Suendsen K.

Karen Iffuer Pouelsens gang.

1. Erick Jacobsen smed paa Holmen K.
2. Et ledig huus.
3. Captein Moens Dauidzens encke K.
4. Rasmus Mickelsen reersuend K.
5. Olle Pedersen thimmermand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Christen Hansen postbud K.
7. Hans Thomesen boesmand, Ingeborg $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Hans Andersen boesmand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Christen Mogensen kudsks encke K.
10. Jens Lauridzen skreders encke 1 ort.

I Hans Haugemands boer.

1. Lauridz Nielsen skibskrifuer K.
2. Lauridz Pedersen schibsschrifuer K.
3. Christen Ollesen fergemand och hans høstrue, Maren, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Maren Orbans encke 1 ort.
5. Gert Thiesen skreder och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Kiesten Lauridz Oelsens K.
7. Pouell Christensen maanidztiener.

I Anders Søffrensens gang.

1. Olle Hendricksen tømmermand K.
2. Dauid Knudzen tømmermand K.

3. Jens Lauridzen baadzman K.
4. Jens Jensen baadzman och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Hans Alsing styrmandz encke K.
6. Lauridz Marstrand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Schipper Rasmus Marstrands encke 1 ort.
8. Hans Madzen boedsmand K.
9. Giert Andersen baadzman K.
10. Hage Børesen baadzman K.
11. Gunder Suendtzen thømmermand K.
12. Niels Olluffsen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Anders Enwoldzen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Mickell Meyer borger och hans høstrue, Christoffer, Maren 1 rdl.
15. Zacharias Pedersen smid paa Holmen K.
16. Simen Nielsen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Jockim Jørgensen, K. M. trometer. .

I Jockum Thrometers gang.

1. Niels Malle baadzman K.
2. Rasmus Søffrensen smid K.
3. Fredrich Student.

Vd till stredit.

1. Schipper Johan Orik 1 ort.
2. Thomas Handtskemager och hans høstrue, pige, $\frac{1}{2}$ rdl 1 ort.
3. Jacob Kock K.

Swaldergaden.

1. Pouell Christensen tømmermand K.
2. Anders Thrometers encke K.
3. Frandz Christensen sandfører och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Suend Morttensen och hans høstrue, Johanne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Peder Odewold och hans høstrue, Thrine, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Christen Pedersen och hans høstrue, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Olle Jørgensen och hans høstrue, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Mathias Andersen 1 ort.
9. Schipper Anders Jensen och hans høstru $\frac{1}{2}$ ort.
10. Schipper Carsten Cornellisen K.
11. Schipper Peder Høeg och hans høstru, Randel, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Schipper Madz Madzen K.
13. Jørgen Bundtmager beretter at hafue betalt till Sigfrid Friis.
14. Martin Michelsen prouiantksrifuer.
15. Frandz Sillemand och hans høstrue, Kiesten, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Frandz Farenholdt 1 ort.

17. Jens Andersen boedsmand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Bendt Mickelsen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Gert Jørgensen schollemester fordrefuen.

Nickolaj kierckegaard.

1. Olle Andersen ligger K.
2. Jørgen Koch och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. M. Jens Schellerup parto.
4. Jens Klocker.
5. Johan Lorendz organista selff thridie.
6. Sal. herr Jacobes encke.¹⁾

Admiralsgade.

1. Karen sal. mester Mortens encke.
2. Hans Christensen skibsskrifuer K.
3. Iffuer Persen, smid paa Holmen .K.
4. Bertell Jespersen vngkarl 1 ort.
5. Mickell Seiglegger K.
6. Jens Boemslutter, hans høstru, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Niels Jørgensen, borgemester af Landzronne.
8. Engelskmand skibbygger K.
9. Claus Mickelsen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Judit Gorris Snedickers och hendes daatter $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Captein Ernst Prickell K.
12. Thomas Biørnensen och hans høstrue, Thomas, Maren 1 rdl.
13. Hendrich Schuldt, en fordreffuen mand.
14. Lucas Hammer och hans høstrue, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
15. Petannecken 1 ort.
16. Thomas Afflech och hans høstrue, Johan, Karen 1 rdl.
17. Inger 1 ort.
18. Jørgen Karstensen rendteskrifuer.
19. Captein Claus Holdst K.
20. Johan Boelmester K.
21. Hans Grott och hans høstrue, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Christen Andersens encke, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
23. M. Vallentin Sum och hans høstrue, Anne, Anders kudsk, Anne, pige, 1 rdl. 1 ort..
24. Frandz Rasmussen och hans høstrue, Inger, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
25. Søfren Rasmussen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
26. Peter Myndter och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

¹⁾ Vedfejet ved de 2 sidste: Er tilreigned at betalle i summarum.

27. Peter Bruens encke, Jesper, Inger, piige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Mette Flores, Thoer, Jørgen, Joen, Johanna, Johan Mickelsen och Henrich Skrøder $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
29. Captein Anders Andersen K.
30. Reinholdt Reinholdzens encke, Maren, Maren, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
31. Siffuert Friis rendteskrifuer.
32. Jacob Kock i kielderen, Maren, piige, $\frac{1}{2}$ rdl.
33. Else Christian Florises, Dirich, Haluor, Johanne, Kistine, piiger, 1 rdl. 1 ort.
34. Matthias Hansen och hans høstrue, Hans Olufsen, Claus, Bent, Kisten, Magdalena, Anne, Inger, Inger, piiger, $2\frac{1}{2}$ rdl.
35. Hendrick Attrad och hans høstrue, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
36. Niels Nielsen rendteskrifuer K.
37. Arendt von der Ende och hans høstrue, Kiesten, piige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
38. Captein Daniel Husum K.
39. Peter Thomesen, skriffuer paa Holmen K.
40. Knud Bertellsen till Matthies Hansens 1 ort.
41. Jacob Hansen och hans høstrue, Mette och Pernille 1 rdl.
42. Peder Mortensen raadmand och hans høstrue, Detleff Skreder, Clemend, Karen, Kiesten $1\frac{1}{2}$ rdl.
43. Maren Distellerer och hans høstrue, Inger, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
44. Ottneer Scholemester.
45. Schiper Peder Munck och hans høstrue, Kiersten, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
46. Michell Rostock och hans høstrue, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
47. Anne Trægaardz encke, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
48. Jørgen Skrøder prouiantmester K.
49. Jørgen Kock i Tugthuset K.

Lille Kierkestredes.

1. Schipper Anders Hysing och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Thomas Pedersen tømmermand K.
3. Johan Windter och hans høstrue, Boj, Anne 1 rdl.
4. Jørgen Werner och hans høstrue, Druede, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Bendix Thømmermand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Jørgen Michelsen skrifuer och hans pige $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Niels Andersen, fordrefuen af Laholm.
8. Lauridz Hansen och hans høstrue, Ingeborg, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Bendt Touesen (Tønesen?) och hans høstrue, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Leffinické encke, Margrette, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Rasmus Hansen skreder och hans høstrue, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

12. Bendix Bundtmager och hans høstru, Maren, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Karen Christen Terckelsens, en fattig siug pige 1 ort.
14. Jens Jacobsen och hans høstrue, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
15. Søfren Mickelsen, fordreffuen af Jylland.
16. Peder Hansen Riiber och hans høstrue, Maren, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Kielderen staaer ledig.

Wed Stranden.

1. Catrine Gerdz, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Effuert Funck och hans høstrue, Peder, Margrete, Karen 1 rdl. 1 ort.
3. Jacob Kesenich och hans høstrue, Claus, Maren, Anne 1 rdl. 1 ort.
4. M. Christian Balbierer och hans høstrue, Hendrich, Anne, Karen 1 rdl. 1 ort.
5. Jochum Rampe, hans høstrue, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Catrine Weyers, Jacob Brede, Jacob, Catrine, Lisebet, Jens, Maren, Apoloni 2 rdl.
7. Søfren Hoffmand, doctor von Jydland.
8. Hans Kallemeyer leutenant K.
9. Hans Ribolt och hans høstrue, Anne, Boeld, Susanna, piger, 1 rdl. 1 ort.
10. Hendrich Dyre, Ellen, Karen, Maren 1 rdl.
11. Jens Boysen och hans høstrue, Hans Pedersen, Hans Søfrensen, Clemend Boysen, Hans, Peder, Ellen, Mette, Kiersten $2\frac{1}{2}$ rdl.
12. Effert Nyekirch och hans høstrue, Maren, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Margrete docter Fyrens.

Store Kierkestrede.

1. Otte Selhors encke, Stefen, Enwold, Kiesten 1 rdl.
2. Jochum Feigas encke, Anders, Dorete, Inger 1 rdl.
3. Detleff Witt, Boell Detleff Widz, Maren, Hans Pedersen, Lauridz, Samuell, Jacob $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Jens Hansen roedmester sielf fierde 1 rdl.
5. Christen Lauridzen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Margrete Peder Kielsens, Mette, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.

Nicolay kierckegaard.

1. Willem Strange och hans høstrue, Sophie, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Jørgen Deutke och hans høstrue, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Jens Becker paa Holmen K.
4. Jens Trøelsen sandfører, Ingeborg $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Lorendz Viendt drabandt K.
6. En fordreffuen sadelmager paa sallen.

Store Kierkestredæ.

1. Rasmus Schomager och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Anders Desow och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Dorete Ellises, Birgitte, $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Detleff Høcker och hans høstrue, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Hans Jørgensen och hans høstrue, Gert, Paaske, Jacob, Hans von Husen $1\frac{1}{2}$ rdl.
6. Ett ledigt huus.

Amaggertorff.

1. Jacob Thimmermand och hans høstrue, Maren, Gundell, Anne 1 rdl. 1 ort.
2. Hans Hansen och hans høstrue, Birget, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Østergade.

1. Niels Pouelsen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Børre Schomager och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Roloff Lademager, hans høstrue, Gundel, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Niels Søfrensen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Effert Reekel, hans høstrue, Anne, Maren, piiger, 1 rdl.
6. Niels Smid paa Holmen K.
7. Carsten Pedersen och hans høstrue, Hans Andersen, Sidzel, Anne, piiger, 1 rdl. 1 ort.
8. Hans Befarth myndtersuend K.
9. Jørgen Hansen och hans høstrue, Karen, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Frändz Klyfer guldsmed och hans høstrue, Marcus, Søffuert, Anne, pige, 1 rdl. 1 ort.
11. Henrich Dollerup och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Pouell Første roedmester och hans høstrue, en suend och piige 1 rdl.
13. Henrich Folsted snedicker och hans høstru, Hendrich, Peder, Jens, Maren, piige, $1\frac{1}{2}$ rdl.
14. Jacob Gardener och hans høstræ, Hans, Vallentin, Lorendz, Niels Kudsk, Maren, Thrine, piiger, 2 rdl. 1 ort.
15. Lorendz Nielsen, weyer paa Holmen.
16. Hans Emb kobbersmid och hans høstru, Karl Rabsen, Samuel Nieman, Pouell, Jochim, Anne, Maren, Mariche, piiger, 2 rdl. 1 ort.
17. Jens Suertfeger, Peder Jensen, Niels, Christen, Jørgen, Christoffer, Sidzell $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
18. Johan Weber 1 ort.
19. Jochim Gandz høchers encke, Lisebet, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Maricke Marcusdaatter 1 ort.
21. Hendrich v. der Liip, weyer paa Holmen K.

22. Schipper Lorendz Pedersen bortrømbt.
23. Hendrich Puustech myndtersuend K.
24. Søfren Rye schreder och hans høstrue, Michell Søfrensen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
25. Hans Siboldt bundtmager och hans høstrue, Giertrud, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
26. Søfren Bundtmager, Anne, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
27. Magnus Kettelsen, byens spelmand self anden $\frac{1}{2}$ rdl.

Strand Quartier.

1. Baldtzer Condeuin och hans høstrue, 2 drenge, Henrich Jørgensen, Peder Moensen och Karen Mortensdaatter.
2. Cornelle v. Mander, enche, Dirich Lauridtzén, Jacob Jensen, Karen Christensdaatter, pige, 1 rdl.
3. Vdi M. Andreas Meyers huus: Kirstine Andersdaatter, Gottfred Møllersuend, Gerttrud Pedersdaatter, pige, 3 ort.
4. Peder Nielsen rendteskrifuer, Kirsten sal. Jørgen Fingerlings, Jacob Lille kieldersuend, Johan Hansen, Claus Halber, Anne Jacobsdaatter, Gerttrud Strangisdaatter, Gerttrud Jensdaatter och Dorette Andersdaatter 2 rdl.
5. Jacob van Hamb och hans høstrue, Inguord Danielsen, Inger Jensdaatter, Anne Ollesdaatter 1 rdl. 1 ort.
Wdi Jacob v. Hambs kielder, Mergrette Hillebrandtz 1 ort. Johanne Hillebrands 1 ort.
6. Lauridtz Hammer, Anders Hammer, Kirsten Hammersdaatter, Hans Rasmusøn, Jens Nielsøn, Kirsten Pedersdaatter, Anne Pedersdaatter och Hans Hammer 2 rdl.
7. Willum Fyren och hans høstrue, Johannes Krellinch, Gerttrud Hansdaatter, Anne Nielsdaatter, Susanne Nielsdaatter och Dorette Hansdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Mortten Pletzius och hans hustrue, Peder Lavridtzén, Karen Ollesdaatter, Dorete Rasmusdaatter, Anne Andersdaatter, Anne Werners, Ditmer Biørnsen.
I Morten Pletzius kielder: Anders Mortenson och hans hustrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. I Krapeis kielder: Knud Nielsen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl. Søfren Ibsen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl. Rasmus Søffrensen och hans høstrue, Birgete Nielsdater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Krapeis gaard: Derudj kejserlig resident.
10. Jacob Moeridtzzen, hans høstrue och Ingeborg Pedersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Lisbet Simen Hansens, Anne Lauridtsdatter, Kirsten Nielsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Borgmester Christoffer Hansen, hans høstru, Mickel Hansen

drengen, Thorben Monsen dreng, Lauritz kudsk, Karen Jensdatter, Inger Persdatter, Ingeborg Haagensdaater.

13. Petter Mudtzfeldt, Angenet Musfelt, Mathias Crougmand, Zacharias Haagensen, Karen Søffrensdaater, Boel Jensdater, Christen kudsk, Samson Michelsen til losament, Erich Søfrensen 2 rdl. 1 ort.
14. Find Nielsen raadmand, hans høstrue, Hans Pedersen studiosus, Søfren Jensen, Wolborg Jensdater 1 rdl. 1 ort.
15. Maren Madtdatter, Bartolomeus Jensen, Mickel Pedersen kudsk, Anne Jensdater 1 rdl.
16. Jens Mørck och hans høstrue, Inger Andersdaater.
17. Arndt Berndtsen, hans høstrue, Anne Gudmandtzdater och Margrete Mogensdater 1 rdl.
18. Captein Johan Farbis.
19. Johan Stenkul, hans høstrue, Hans Kellinghusen, Hans Wøes, Michel Beck, Thomas kudsk, Engel Tempetius, Mette Lauritzdater, Anne Daffwidtzdatter, Birgite Nielsdater, Lisbet kockepige 2½ rdl. 1 ort.

Leyerstrede.

1. Allexander Thregaard, hans høstru, Johannes Thregaard, Ellen Margrete Thregaard, Zibelle Thregaard, Sifvert Hafert, Kirsten Nielsdater 1½ rdl. 1 ort.
2. Thomis Bonnix, hans høstrue och Kierstine Lauritzdater ½ rdl. 1 ort.
3. Hans Rafn aff Ysted fordrefuen.
4. Peder Pedersen skreder fordrefuen af Ysted.
5. Dirich Lindewold skreder, hans høstru och Aalhed Dirichsdaater.
6. I borgemester Christoffer Hansens baghus: welb. Christoffer Mordmand captein.
7. Jørgen Roskild skreder, hans høstru, Kiersten Hansdaater, Søfren Thomesen, Niels Christensen, Claus Jensen, skredersuenne, Karen Christensdaatter.
8. Karll von Mander, hans høstrue, Phillip Ohm, Erich Barker, Ifsuer Rafn, Jens Lauridz, Christian Hubersen, Maren Steensdaatter, Ellen Pedersdaatter, Zibilla von For 2½ rdl.
9. Michell Throie schreder, hans høstrue, Niels Hansen, Gulbrandt Londreng 1 rdl.
10. Werner Thor Borig captein.
11. Henrich Leuin och hans høstrue, Else Knarke ½ rdl. 1 ort.
12. Michel Jørgensen schibsskrifuer.
13. Samuel Johansen, hans høstrue, Angeneta Samuelsdaatter, Maren Nielsdaatter 1 rdl.

14. Karen sal. mester Johan Borckersen skyder sig til di høylerde.
15. Anders Nielzen skreder, hans høstrue, Peder Jensen, Peder N., schredersuene, och Ane Nielsdaatter.
16. Hans Jan posemendtmager, hans høstrue och Jacob Goltzmanit $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Hendrich Kriidt, hans høstrøe, Elsebe Henricksdaater, Olle Jensen och Birgete Ollufsdaatter 1 rdl. 1 ort.
18. Jochim Schuldtschreder, hans høstrø, Karen Søffrensdaatter, Simon Seholdt, Peter Enuoldsen, Niels Nielsen, schredersuene, och Maren Moridzdaatter.
19. Madz Nielsen, fordreffuen af Hobroe.
20. Jacob Knacke bøsseskøtter.
21. Søfren Beck rendteskrifuer.
22. Johan Sehr schreder, hans høstrue, Rasmus Andersen, Lauridz Christensen, Søfren N. och Bodill Nielsdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
23. Peder Hansen rendteskrifuer.
24. Peder Wulff kremmer 1 ort.
25. Lauridz, fyrbøder paa Rendteriet.
26. En fordreffuen enckefrue aff Pommeren.
27. Gert Hiluardz glarmester, hans høstrue, Jens Nielsen och Anne Børisdaatter 1 rdl.
28. Dorette sal. Morten Møllers, Anne Jacobsdaatter, Christen Jensen, Jørgen Thrutman, Mickel Lunow, Christen Christensen kudsk, Birgette Rasmusdaatter, Anne Pedersdaatter 2 rdl.
29. Christen Jensen Bech, hans hustrue, Herman Christensen, Jens Michelsen, Jens Pedersen, Magdalena Nielsdaatter, Maren Michelsdaatter, Inger Olluffsdaatter, Christen paa Reberbanen 2 rdl. 1 ort.
Hyskenstrede.
1. Johan Wøest och Johanne Matiesdaater, Maren, Didrick Guldsmeds, Christopher Svencke, Karen Andersdaater och Anne Pedersdaater 1 rdl.
2. Jockum Thonne schomager, hans hustrue 2 ort.
3. Christian Roede, hans hustrue och Gunder Bendzdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. I Christian Roedis hus Hans Andersøn 1 ort.
5. Welb. Jens Gage schibscaptein.
6. Søfren Fiskebløder, hans hustrue och Maren Rasmusdaatter 3 ort.
7. Hans Sehusen aff Aalborg fordreffuen.
8. Jochim von Kleue, hans hustrue, Jochum Jørgensen och Anne Jørgensdaatter 1 rdl.

9. Anders Madtzen schreder, hans hustrue, Olle Christensen och Karen Christensdaatter 1 rdl.
10. Margrette sl. Jørgen Schreders, Morten Jacobsen, Maren Jepsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Jens Lauridzon bogfører, hans hustrue, Anne Rasmusdaatter och Maren Jensdaatter 1 rdl,
12. Zegud Nielsen fordreffuen aff Ydsted.
13. En presteencke aff Ydsted fordreffuen.
14. Claus Lubsin dreyer, hans hustrue $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Hr. Anders Wartous prest.
16. Casper Høffuer snedicker, hans hustrue, Christen Pedersen och Birgette Rasmusdaatter 1 rdl.

Åmagertorff.

1. Esaias Fleischer, hans høstru, Maren, Henrich Berners, Petter Jerendorff, Hénrich Krudzfeldt, Nicolaus Scharffenberg, Bendix Kampen, Maties Hansen, Christen kudscher, Gundell Pedersdaater, Johanne Haagensdaater, Karen Nielsdaater, Maren Jostdaatter och Ewa Sneiders $3\frac{1}{2}$ rdl.
2. Jens Christensen rendteskrifuer.
3. Welb. Christen Scheell.
4. Jockum Wulff, hans høstrue, Jacob Køn, Henrick Isacksen, Lamberdt Knudzen, Peder Jansen, Anne Jensdaater, Maren Pedersdaatter, Heiluigh Reem.
5. Welb. sal. Jørgen Winds frue Ingeborg Vlfstand.
6. Johan Ludwig och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Casper Grodt, hans høstrue, Adam v. Bergen, Nicolay Bostrup, Jockum Gerdztorff, Kiersten Andersdaatter och Anne Søfrensdætter $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Karen Andersdaatter, Peder Pedersen slodzskrifuer, Jørgen Hansen myndtskrifuer, alle i en gaard.
9. Cordt Henrick Mercker, hans høstrue, Herman Mercher, Lutgerus Sewerin, Maren Hansdaatter 1 rdl. 1 ort.
10. Peter Hauschen, hans høstrue, Ochswold Thuck, Lauridz Karstensen, Karen Boesdaatter och Kiersten Pedersdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
11. Hans Dreyer, Moridz Dreyer, Henrich Klan, Henrich Glede 1 rdl. Henrich Pape af Lundt i samme hus.
12. Christoffer Badsker, Hans Jacob suend och Maren Suendzdaatter. Kongens.
- Claus Thomesen och hans høstrue i kielderen $\frac{1}{2}$ rdl.

13. Sidze sal. Jesper Bockmand, Olle Bockmand, Birgitte Bockmandz-daatter och Mette Andersdaatter 1 rdl.
14. Henrich Dreyer der Junger, hans høstrue, Hans Casper, Maren Pedersdaatter, Anne Ollufsdæater 1 rdl. 1 ort.
15. Henrich Dreyer den eldre, Augustus Dreyer och Johanne Lauridz-daatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Soffia sal. Hans Mortensens, Helwig Johansdaater, Maren Søffrensdæatter, Mette Pedersdaatter 1 rdl.
17. Werner Klouman, hans høstrue, Zacharias Mogensen, Olle Andersen, Harmen Morckmand, Søfren Pedersen, Anne Bendtzdaatter, Maren Pedersdaatter 2 rdl.
18. Moridz Fricke, hans høstrue, Peter Fricke, Hans Wilhelmb Sreffue, Karen Nielsdaatter 1 rdl. 1 ort.
19. Hendrch Friis raadmand och hans høstrue, Willum Kloumand, Hans Jacobsen, Jakob Heviig, Hans Santum, Maren Lauridz-daatter, Sidze Mathiasdaatter, Bodell Ericksdaatter 2 rdl. 1 ort.
20. Johan Bøfke, hans høstrue, Agete Jacobsdaatter, Jørgen Hertzog, Johan Hertzog, Willem von Lun, Pernille Danielsdaatter och Thrine Haagendsdaatter 2 rdl.
21. Hans Herman Heister, hans høstrue, Anders Jessen, Maren Nielsdaatter och Bodel Pedersdaatter 1 rdl. 1 ort.
22. Zacharias Garbe, Henrick Hambrock $\frac{1}{2}$ rdl.
23. Lauridz Andersen af Hobroe fordreffuen.

Høybrostrede.

1. Matthias Brask, Lyder Brask, Gert Brask, Thrine Brask, Gabriel Brandt, Pouell Thomesen och Mette Rasmusdaatter 1 rdl. 1 ort.
2. Maria sal. Steffen Rodes, Magdalena Roede, Marie Roede, Henning Eliasen, Anders Ollesen, Anne Hartings, Inger Biørnsdaatter och Anne Brockmands 2 rdl.
3. Daniel Lus, Hartuig Moer, Cort Lades, Ingeborg Mortensdaater 1 rdl.
4. Luder Stüffken, hans høstrue, Henrick Rolluffsen Kruse, Karen Ollufsdæatter, Claus Ifuersen och Inger Søfrensdæatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
5. Harmen Isenberg, Elias Jacobsen, Keld Jensen och Anne Hansdaatter 1 rdl.
6. Margrete sal. Hendrick Rosenmeyers, Leonhart Klouman, hans høstrue, Karl Rosenmeyer, Jacob Hocke, Johan Henrick Wulff, Jørgen Adrian, Hans Bull, Daniell Kellinghusen, Peder Hansen kudsk, Christoffer Scheffer, Karen Carstensdaatter, Mette Larsdaatter, Inger Andersdaatter och Inger Nielsdaatter $3\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

7. Gerdt Collendal, hans høstrue, Olle Clausen, Peter Brun, Luder van Ort, Inger Madzdaatter, Jockim Pedersen $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Claus Hønnicke, hans hustrue, Thomas Biskop, Jørgen Smidt, Daniel Clausen, Thrine Pedersdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
9. Hans Hoffmand, Lisebet Hauemandz, Niels Hauemandz, Catrina Hauemandz, Peder Ibsen och Kirstine Jepsdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
Johan Ens af Helsingborg hos Hans Hauemand, fordreffuen.
10. Johan Bram, Johan Vorgt, Herinan Hollerfodt, Jørgen Christensen, Niels Pedersen, Kirsten Nielsdaatter, Inger Pedersdaatter och Anne Boesdaatter 2 rdl.
11. Pouel Pouelsen och hans hustrue, Johan Phillip, Else Hansdaatter 1 rdl.
12. Petter Gagelman, hans hustrue, Thore Pedersdaatter, Sinne Pedersdaatter, Else Jensdaatter, Søffren Søffrensen och Jens Hansen $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Rasmus Rasmussen och hans hustrue wdi Petter Gagelmunds kielder $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Joest Steemand och hans høstrue, Peter Holst, Johan Lorendz, Else Nielsdaatter, Kirsten Pedersdaatter.
Fergestrede.
1. Mester Peter Suan badtsker, Josua Eidels, Kirstina Schonfeldz $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Claus Wilde, hans høstrue, Kirsten Andersdaatter och Karen Pedersdaatter 1 rdl.
3. Anne Effuersdaatter, Johanne Oelsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Johan Hollender skreder, Haagen Johansen, Niels Jensen skreder-suend och Else Christendaatter 1 rdl.
5. Herman Heitman, han hustrue, Lisebeth Hermandsdaatter, Birgitte Joelsdaatter 1 rdl.
6. Kirsten Docters, Giertrud Laursdaatter, Bodel Jørgensdaatter, Anne Thorbensdaatter.
7. Lauridz Rasmusen wdi Margrette Rosenmeyers kielder 1 ort.

Snaris quarter.

Snaregaden.

1. Willem Willemsen, Anne Lauridsdaatter, Hendrick Pedersen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Karen Anders Oelsens, Dorette Jacobsdaatter, Anne Stefensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Niels Ebbesen tyghusskriffuer med sin høstrue, Kirstine Niels-

daatter och Maren Nielsdaatter, Karen Søfrensdaatter, Anne Pedersdaatter, Anne Lauridzdaatter.

4. Hans Mandixen med sin høstrue, hans sén, hans daatter, Peder drengen, Kiersten stuuspige, Maren stegerspige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Niels Gregorisen med sin høstrue fordreffuen fra Landzcrone.
5. Gert Borckerdzen med sin høstrue, Margrete Børkerdz, Mette Jespersdaatter, Morten Jensen och Dorete Nielsdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Anne Gert Meyers, Ellene Gerdzaatter, Kierstine Pedersdaatter, Maren Hansdaatter 1 rdl.
7. Christen Pouelsen udi cantzeliet med hans høstrue, Kierstine Nielsdaatter, Anne Pedersdaatter.

Wid Stranden.

1. Hans Jacobsen. K. M. skibsskrifuer.
2. Karen Frandz Prammandz 1 ort.
3. Christoffer Mickelsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Christoffer Børgeesen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

Magstrede.

1. Peder Andersen, hans høstrue och Kiersten Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Fer Peder, K. M. skibsskrifuer, med sin høstrue.
3. Bodell Børge Kornmaallers och Lene Børgesdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Lauridz Thønesen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Mogens Hansen med sin høstrue, fordrefuen af Landzcrone.
6. Herr Anders førige scholmester til Holmen.
7. Kierstine Simens, Maren Simensdaatter, Margrete Simensdaater, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Børge Hansen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Diderich Jehan Farber och hans høstrue och Lisebett Jacobsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Anne Bendz, fordrefuen aff Landzcrone.
11. Karen Fiskebløders 1 ort.
12. Gert Pipper, K. M. farber, Hans Piper, Cornellis Piper och Maren Pallisdaatter.
13. Henrich Grubbe och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Hans Lauterup med sin høstrue, fordrefuen af Flensburg.
15. Simen Jacobsen med sin høstru, af Ydsted fordrefuen.
16. Peder Henningsen och hans høstrue, Anne Jensdaatter, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Giertrud Pouell Prammandz och Inger Pedersdaatter, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Rasmus Johansen, hans høstrue och Anne Simensdaatter, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

19. Pernelle Lauridz Bendzens, Niels Lassen, Rasmus Søffrensen, Karen Jacobsdaatter 1 rdl.
20. Rasmus Munck och hans høstrue, Haagen Biørnsen, Jens Søfrensen, Jens Christensen, Ellen Knudzdaatter, Mallene Olles, Jens Pedersen, Jens Jensen 2 rdl. 1 ort.
21. Jacob Pedersen och hans høstrue, Mette Anne, Maren Stegerspige, Mergrete stuffpige, Jens Brøggersuend, Niels Vnderknegt, Knud Gaardreng 2 rdl.
22. Lauridz Jensen och hans høstrue, Kerstine Stegerspige, Kiersten Amme, Leene Andersdaatter, Lauridz Pedersen, Jens Pedersen, 1½ rdl. 1 ort.
23. Olle Rasmussen, hans høstrue, Peder Brygersuend och Alete Pedersdaatter 1 rdl.
24. Mette Hans Hansens, Niels Jacobsen, Lauridz Fisker, Asmond Fisker, Gundel Bendzdaatter, Karen Jensdaatter 1½ rdl.
25. Olle Nielsen med høstrue, aff Threlborg fordreffuen.

Knaderup Strede.

1. Thomas Thomasen och hans høstrue, renteriereskriffuer, och Margrete Jensdaatter.
2. Kirstine Jens Rebslagers och Mette Nielsdaatter ½ rdl.
3. Morten Søffrensen, hans hustrue, Kirstine Olluffsdaatter ½ rdl. 1 ort.
4. Suend Schammelsen och hans hustrue ½ rdl.
5. Johanne Reebslagers och Maren Christensdaatter ½ rdl.
6. Bodel Jensis, Hans Hansen, Mette Hansdaatter, Anne Hansdaatter och Kirstine Christensdaatter 1 rdl. 1 ort.
7. Niels Pallesøn och hans hustrue, Bente Madzdaatter ½ rdl. 1 ort.
8. Claus Clausen och hans høstrue, fordreffuen aff Landzcrone.

Snaregaden.

1. Christen Schreder, hans hustrue, Anders Hansen och Lauridz Andersen 1 rdl.
2. Hendrich Nix och hans hustrue ½ rdl.
3. Ebbe Murmester och hans hustrue ½ rdl.
4. Peder Pedersen raadmand, hans hustrue, Johanne Nielsdaatter, Ingeborig Jensdaater, Johanne Arendzdaatter, Bodild Lauridzdaatter och Niels Mortensen 1½ rdl. 1 ort.
5. Hans Jostsøn, thiner paa Provianthuset, hans hustrue, Karen Pedersdaatter och Dorette Pedersdaatter.
6. M. Ernst Skreder, hans hustrue och Ellen Jacobsdaatter ½ rdl. 1 ort.
7. Niels Bendtzen, Henrick Bendtzen och Kirsten Andersdaatter ½ rdl. 1 ort.

8. Christen Jacobsen, Peder Jensen $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Frederich Hansen, Jochum Johansen $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Hermand Thuresen, hans hustrue, Peder Christensen, Leene Jensdaatter, Maren Nielsdaatter 1 rdl. 1 ort.
11. Maren Studs, Anne Andersdaatter, Jens Nielsen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Leene Diderick Boskis, Helmer Diricksen, Maren Jensdaatter, Anders Jensen, Jens Lauridzen, Margrete Lauridzdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
13. B. Hans Nansen och hans hustrue, Maren Efferdzaatter, Else Johan Wøstis, Mickel Hansen, Maren Andersdaatter, Mette Jensdaatter, Anne Nielsdaatter och Niels Hansen 2 rdl. 1 ort.
14. Frederich Perellsticker, hans høstrue, Henning Jensen, Margrete Hansdaatter, Maren Nielsdaatter och Karen Jensdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
15. Claus Thiesen och hans høstrue, Kirstine Mortensdaatter, Hans Pedersen 1 rdl.
16. Peder Lauridsen och hans høstrue, Suend Hansen, Peder Matzen, Herman Gryner, Else Nielsdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
17. Vldrick dreyer vdi Tugthuset, hans høstrue, Aune Pedersdaatter, Lieber Biørn.
18. Iffuer Christoffersen rendteskriffuer, hans høstrue, Ellen Pedersdaatter och Thrine Clausdaatter.
19. Christen Lauridzen och hans høstrue, Joen Ottesen, Børge Oelsen, Zidzell Jensdaatter 1 rdl. 1 ort.
20. Hans Jacobsen, hans høstrue, Zidzell Pedersdaatter och Anne Thygesdaatter 1 rdl.
21. Hans Pedersen, hans høstrue, Lauridz Jensen, Gudmand Mogen-
sen, Anne Nielsdaatter, Johanne Ollisdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
22. Morten Knyter, hans høstrue och Maren Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
23. Wendzell Jacobsdaatter och Sara Seemandzdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
24. Jens Christensen, Henrich Brøgersuend, Peder Mickelsen, Inger Søfrensaatter och Maren Erichsdaatter 1 rdl. 1 ort.
25. Søfren Pallesen, hans høstrue och Maren Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
26. Truls Frost och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
27. Margrete huffinde, Anne Madzdaatter och Jacob Snedicker $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Margrete Ortmundz, Anne Poels, Else Ortmundz $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
29. Morten Pedersen, hans høstrue och Anne Andersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
30. Haagen Nielsen, hans høstrue, Karen Jensdaatter, Anne Lauridz-
daatter 1 rdl.
31. Mickel Thiide och hans høstrue, Hans Thiide, Engel tienstpige,
Maren Ebbesdaatter 1 rdl. 1 ort.

Wandmølle strede.

1. Maren Koches och Michel Powelsen $\frac{1}{2}$ rdl.
Compagniestrede.
1. Hans Alsing och hans hustrue, Margrete Nielsdater och Thrinne Gundersdaatter 1 rdl.
2. Madz Pedersen, hans høstrue, Mallene Hansdater och Olle Wnderknegt 1 rdl.
3. Niels Pedersøn och hans høstrue, Lauridz Brøggersuend, Hans Wnderknegt och Johanne Nielsdater 1 rdl. 1 ort.
4. Lauridz Michelsen och hans høstrue, Haagen Oelsen, Hans Oelsen, Margrete Madtzdater, Ingeborg Suendzdater, Dorete Hansdater och Enuold Gaarddreng 2 rdl.
5. Clemmend Ibsen och hans hestrue, Niels Jensen, Jesper Jensen, Albert Nielsen 1 rdl. 1 ort.
6. Jacob Andersen, hans høstrue, Jens Rasmusøn, Bertel Vnderknegt, Hans Heselberg, Peder Lauridzen, Maren Jacobsdater, Giertrud Pedersdater och Anne Hansdater 2 rdl. 1 ort.

Knaderup strede.

1. Christoffer Kur och hans hustrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Søffren Pedersen, hans høstrue och Anne Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Dirich Hermandsen, hans høstrue och Maren Søffrensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Lauridz Ibsen i K. M. tieniste, hans høstrue.
5. Suend Pedersen, hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Jacob Andersen, hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Terchild Lauridzen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Lucie Gunders, fordrefuen af Landscrone.
9. Jacob Friborg, K. M. drabant, hans høstrue, Anneke Jacobsdaater.
10. Peder Andersen, K. M. thiener, hans høstrue och Dorete Pedersdaater.

Compagniestrede.

1. Jacob Pedersen, Morten Brøgersund och Mette Jensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Jens Andersen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Peder Wilcken, hans høstrue och Birgitte Christensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Anne Endtmand, Bodell Hansdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Wichmand Bager, hans høstrue, Jørgen Kricker, Morten Tromp, Peder Christensen, Maren Hansdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
6. Reinholdt Roede, hans høstrue, Suend Pedersen och Maren Pedersdaater 1 rdl.
7. Søfren Knudsen vdi K. M. tieniste, hans høstrue och Mete Pedersdaater.

8. Baldzer Seckmand i K. M. tieniste, hans høstrue, Maren Jensdaater, Karen Ibsdaatter och Zidzell Pedersdaatter.
9. Bendt Lauridsen och hans høstrue, Niels Jensen, Peder Vnderknegt, Anne Lauridzdaatter, Anne Jensdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
10. Hans Numensen, skrifuer paa Holmen, hans hostrue, Karen Madzdaatter, Mette Christoffersdaatter, Karen Pedersdaatter, Christen Vognsued, Henrick Voyget och Hermen døengen.

Badstuestrede.

1. Steffen Roetgitter och hans høstrue, Hans Jensen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Hans Smelich och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Hans Snedicher, hans høstrue, Dorete Jensdaatter, Abraham Jensen 1 rdl.
4. Claus Carstensen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Egert Egertzen och hans høstrue, Peder Søffrensen, Anders Vnderknegt och Maren Pedersdaater 1 rdl. 1 ort.
6. Jørgen Snicker och hans hustrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Peder Riiber, hans høstrue, Peder Nielsen, Jens Andersen och Mette Jensdaater 1 rdl. 1 ort.
8. Michel Nielsen, hans høstrue, Søfren Morttensen, Lauridz Christensen, Rasmus Knudzen, Anne Ollesdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
9. Hans Nielsen 1 ort.
10. Anne Effert Oelsens, Gundell Biørnsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Christen Gudmandzen, hans høstrue, Anne Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Johan Pedersen och hans høstrue, Pouell Suendzen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Claus Carstensen, K. M. postbud, och hans høstrue, Kirstine Jensdaatter.
14. Peder Lauridzen, hans høstrue, Peder Nielsen, Hans Pedersen, Mette Lauridzdaatter 1 rdl. 1 ort.
15. Jørgen Koopmager, hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Madz Nielsen, hans høstrue och Maren Søffrensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Niels Pouellsen, K. M. postbud, hans høstrue, Mogens Norbag, Christine Norbag.
18. Hans Fergesen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Niels Tønnesen, hans høstrue, Rasmus Jeusen, Mørtens Jørgensen 1 rdl.
20. Geedske Aalborgs, Peder Lydersen, Hans Jespersen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
21. Zidzell Tønneses, Bendix Jensen och Giertrud Thomisdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Hendrick Fos och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

23. Jockum Edickebrøger, hans hestrue och Anne Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
24. Bodell Schoinager, hans hestrue, Ellen Bodelsdaatter.
25. Anne Anders Knudzens, Maren Søffrensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
26. Jens Oelsen och hans hestrue, Olle Skaaning $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
27. Karen Bertels, Kirstine Mogensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
28. Anders Andersen, hans hestrue, Jens Madzen och Maren Albrezdaatter 1 rdl.
29. Anders Nielsen, hans hestrue, Lisebet Jensdaatter och Kirstine Pedersdaatter 1 rdl.

Broleggerstrede.

1. Gregorius Arendzen, K. M. skibsskrifuer, hans hestrue och Margrete Jensdaatter.
2. Hans Grubbe, hans hestrue, Hans Morttensen, Jens Ifuersen och Kirstine Pedersdaatter 1 rdl. 1 ort.
3. Jacob Slangerup, hans hestrue och Anne Pedersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Endelesstrede.
1. Hans Pedersen skibsskriffuer, hans hestrue och Gundel Pedersdaater.
2. Pouell Pedersen skipper vdi K. M. tieneste, hans hestrue.
3. Inger Jensdaatter 1 ort.
4. Thiis Bødicker och hans hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Michell Tømmermand, K. M. tiener, och Kirsten Bendzdaatter.
6. Welb. Frederich Pasbierg hafuer udi sin gaard sit eget folck.
7. Søffren Jacobsen skibsskriffuer, hans hestrue och Maren Ericksdaater.
8. Ellen Persen, K. M. bøsseskøtter, och hans hestrue.
9. Østen Ellesen, Karl Baldzersøn, Jens Danielsen, Anders Jensen, alle vdi K. M. tieniste.
10. Rasmus Søffrensen, udi K. M. tieniste, hans hestrue, Maren Nielsis, Hans Brodersen, Niels Judesen, alle i K. M. tieniste.
11. Simen Thomesen, thiener paa Prouianthuset, hans hestrue.
12. Captein Christoffer Høyer, hans hestrue, Margrete Hansdaater.

Broleggerstrede.

1. Madz Madzen, hans hestrue, Søffren Jensen, Hans Carstensen 1 rdl.
2. Kirstine Plattenslagers, Maren Madsdaatter och Anne Erichsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Lauridz Rasmussen, hans hestrue, Peder Jensen, Bodell Andersdaatter, Zidzell Christensaatter 1 rdl. 1 ort.
4. Olle Nielsen, hans hestrue, Michell Jensen, Hans Pedersen, Karen Jensdaatter och Anne Pouelsdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.

5. Hans Ericksen, hans høstrue, Rasmus Hansen och Ingeborg Jensdaatter 1 rdl.

6. Jens Christensen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
Raadhustrede.

1. Olle Lauridzen, hans høstrue, Jens Bendzen, Jens Christensen och Anne Ollesdaatter 1 rdl. 1 ort.

2. Anne Hans Mickelsøns, Anne Pedersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.

3. Peder Falck tygmester, hans høstrue, Anne Jacobsdaatter och Maren Ibsdaatter.

4. Hans Andersen och hans høstrue, Jacob Søffrensen, Giertrud Søffrensdaater och Birgitte Jensdaatter 1 rdl. 1 ort.

Brolegerstrede.

1. Wulff Rauffn och hans høstrue, Margrete stufspige, Doretæ stegerspige, Thyre amme och Suend wogenmand, Zidzel auume $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

2. Hendrich Brøger, hans høstru, Madz Oelsen, Bendt Vnderknegt, Maren stufspige, Johanne Henricksdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.

3. Jochim Brøger och hans høstrue, Abraham børgersuend, Suend Vnderknegt, Anne Madsdaater och Anne Jensdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.

4. Johan Robering och hans høstrue, Thomas Brøgersuend, Christen Jensen, Jørgen Høyier, Bodell Andersdaatter och Johanne Ericksdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

5. Maren Eskis, Bendte Mortensdaatter, Anne Jochumsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

6. Lauge Thomesen, Maren Jensdaatter och Pouell Pedersen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

7. Anders Hoppener, Jens Andersen, Jacob Vnderknegt, Leene stufspige, Sinne stegerspige 1 rdl. 1 ort.

8. Mickell Nielsen, hans høstrue, hans daatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

9. Kistine Madzes och hindes daatter $\frac{1}{2}$ rdl.

Badstuffstrede.

1. Lisebet Madz Grams af Landzcrone.

2. Kirstine Gregersis, Anne Gregersdaatter, Anders Rasmussen och Maren Lauridzdaatter 1 rdl.

3. Hans Jacobsen och hans høstrue, Johan Vrgant, Mathias Suendzen och Maren Hansdaatter 1 rdl. 1 ort.

4. Hans Kirck dreyer och hans høstrue och Anne Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

5. Moridz Morttensen, Kistine amme och Mette Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Nye torff.

1. Anthoni Kleinsmid och hans høstrue, Jens Andersen och Dorete Hackens 1 rdl.

2. Biern Bendzen och hans høstrue, Maren Jespersdaatter och Anne Jensdaatter 1 rdl.
3. Johan Leen och hans høstrue, Anne stufpige, Johan Styffer, Madz Nielsen och Agate Suendzdaatter 1½ rdl.
4. Niels Hansen och hans høstrue, Vincentz Jensen, Bonde Thomesen, Torben Nielsen, Kistine Morttensdaatter, Karen Jensdaatter och Margrette Nielsdaatter 2 rdl.
5. Jens Tombell, hans hestrue, Anders Brøgersuend, Suend Vnderknegt och Kirstine Tygesdaatter 1 rdl. 1 ort.
6. Peder Christensen, hans høstrue, Peder Jensen, Jens Vnderknegt, Anne stufpige och Birgitte Jensdaatter 1½ rdl.
7. Willum Badsker, hans høstrue, suennen, stegerspigen, Matias Suart, Fredrich Smidt 1½ rdl.
8. Dr. Egidius vdi Karen Iffuers waaning.
9. Karen Iffuers, Maren Hansdaatter, Sinne Ollisdaatter, Maren stegerspige och Søfren wogenmand 1 rdl. 1 ort.
10. Peder Lauridzen, Ellene Jensdaatter, Maren Jensdaatter och Lauridz Jensen 1 rdl.
11. Jens Lauridzen och Karen Jensdaatter ½ rdl.
12. Maren Søffrensdaatter och Karen Jacobsdaatter ½ rdl.
13. Olle Andersen och hans høstrue, Christen Brøgersuend och Kirstine Jensdaatter 1 rdl.
14. Kirstine Knudz och Kirstine Pedersdaater ½ rdl.
15. Hillebrand Jørgensen, hans høstrue, Jens Brøggersuend, Niels Vnderknegt, Hans Nielsen, Hans Lauridsen, Johanne stegerspige, Kirstine Olsdaatter och Karen stufpige 2 rdl. 1 ort.
16. Lauridz Hesselbjerg, hans høstrue, Madz Lauridzen, Anders Brøggersuend, Niels Vnderknegt, Lauridz Kolle, Maren Jensdaatter och Ellene Pedersdaatter 2 rdl.
17. Morten Riiber, hans høstrue, Peder Mortensen, Niels Christensen Jon Vnderknegt, Maren Madsdaatter och Anne Christensdaatter 1½ rdl. 1 ort.
18. Peder Christoffersen, hans høstrue och Bendt Jensdaatter ½ rdl. 1 ort.
19. Christoffer Pedersen, Remmert Benhartzig och Johan Erenst ½ rdl. 1 ort.
20. Johan Hotstafferer, hans høstrue oc Antoni Krou ½ rdl. 1 ort.
21. Peder Bannick, hans høstrue, Niels Jensen, Lauridz Carstensen, Gundell Jensdaatter 1 rdl. 1 ort.
22. Titto Pedersen och Jens Rasmusen ½ rdl.

23. Anders Søffrensen rendteskriffuer, hans høstrue och Gundell Oelsdaatter.
24. Henrich Steenkull, hans høstrue, Claus Brøgersuend, Olle Vnderknegt, Mette Jensdaatter, Anne Pedersdaatter och Jens Hansen 1½ rdl. 1 ort.
25. Peter Otte, hans høstrue, Pouell Christensen, Ditleff Hansen, Lauridz Pedersen, Jens Wogenmand, Frederich Erichsen, Søfren Lauridzen, Thille Nielsdaatter, Birgitte Christensdaatter, Karen Gregersdaatter 2½ rdl. 1 ort.
26. Christian Weiner, K. M. cantzelies forwaldter, hans høstrue och hans folch anlangendis, da gaff Christian till suar, at hand dertill wilde suare for sin tilbørlig effrighed, naar behoff giordis.
27. Margrete Dysings, Johan Sohnov, Anek de Kockis och Wollborg Hansdaatter 1 rdl.
28. Bodell Lauridz Detleffsens, Jørgen Clausen och Woldborg Jensdaatter ½ rdl. 1 ort.
29. Rasmus borgemester af Aars.
30. Abgustus Foigd, K. M. cantzelies forwaldter, hans høstrue, Anne Suendzdaatter och Mette Pedersdaatter.

Skoebøederne.

1. Maren Feldtbereders, Nicolay Baldzersen, Hans Jensen, Anders Lees, Maren stufpige, Karen stegerspige, Apelone Baldzera 1½ rdl. 1 ort.
2. Gert Boldt, hans høstrue, Mogens Jensen, Jochim Hansen, Karen stufpige 1 rdl. 1 ort.
3. Rolluff Boldeuin och hans høstrue, Niels Hansen, Peder Piill, Vibbecke stegerspige 1 rdl. 1 ort.
4. Niels Maldtgjører, hans høstrue och Ellen Jensdaatter ½ rdl. 1 ort.
5. Hans Tesk och hans høstrue, Anne Christensdaatter ½ rdl. 1 ort.
6. Wulff Feldtbereder, hans høstrue, Christian Krafft, Jørgen Stangest, Johanne Christensdaatter, Ellen Thruelsdaatter 1½ rdl.
7. Hans Pedersen, hans høstrue och Kirstine Pedersdaatter ½ rdl. 1 ort.
8. Peder Andersen, hans høstrue, Kirstine Pedersdaatter, Terchell Michelsen, Jens Christensen 1 rdl. 1 ort.
9. Sifuert Bøcker, hans høstrue, Thiis Johansen ½ rdl. 1 ort.
10. Anne Peder Clausens, Lisabet Jacobsdaatter, Lisebet Hansdaatter, Apollone Christensdaatter, Wilem Danielsen, Clemend Rasmussen, Peder Suardz 1½ rdl. 1 ort.
11. Fredrick Rostorff och hans høstrue, Kirsten Henricksdaatter, Lyder Knudzen, Anne Mogensdaatter och Anders Wognsuend 1½ rdl.

12. Johanne Jens Pedersens och Kirstine Søfrensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Thomis Nielsen, hans høstrue, Peder Nielsen, Rasmus Vnderknegt, Anne Andersdaatter, Maricke Bertelsdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
14. Anders Mickelsen och Mette Hansdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Borgemester Reinholt Hansen, hans høstrue, Karen Reinholdzdaatter, Anne Reinholdzdaatter, Rasmus Nielsen, Suend Nielsen, Lisabet Jespersdaatter, Maren Andersdaatter och Inger amme 2 rdl. 1 ort.
16. Henrick Isacksen, hans høstrue, Henrich Henrichsen, Anne Nielsdaatter och Anne Jensdaatter 1 rdl. 1 ort.
17. Lauridz Bager, hans høstrue och Maren Ollisdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
18. Hans Jacobsen, hans høstrue, Trine stufpige, Karen stegerspige och Niels drengen 1 rdl. 1 ort.
19. Martin Schuldtz, hans høstrue, Christian Morttensen, Herman Enskirch, Magdelena stegérsprige, Ellene stufpige, Susana Maria och Pouell Torbensen 2 rdl.

Wester Quarter.

1. Sal. M. Wickmands høstrue.
2. Dauid Klaudi, K. M. bygningsskrifuer, med sin høstrue, Lauridz Nielsen, Heliug Pedersdaatter och Kirstine Pedersdaatter.
3. Jesper Pedersen med sin høstrue, fordrefuen, 3 thienistepiger och quindens moder.
4. Niels Honing och hans høstrue, Sidzel Nielsdaatter, Bodild Nielsdaatter, Engelbrett Oelsen, Olluf Suendsen $1\frac{1}{2}$ rdl.
5. Peder Andersen Engelman 1 ort.
6. Jens Huid och hans høstrue, Anders Oelsen, Anders Nielsen, Gye Espensdaatter, Zidzel Bertelsdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
7. Hans Lesping dreyer, hans høstrue och Karen Andersdaatter, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Cort Stenow snedicker med sin høstrue, tilhuse Lisebet Knotters $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Lauridz Hansen, K. M. reebslager, hans høstrue, Jens Lauridzen, Anders Andersen och Margrette Bertelsdaatter.

Grønnegaard.

1. Jacob Hansen skreder och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Niels Hellesen fergemand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Thrine Steffensdaatter encke 1 ort.
4. Pouell Bødicker, K. M., med sin høstrue.

Farfugaden.

1. Anders Møller kleinsmid och hans høstrue och Maren Pouelsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Niels Oelsen reebslager med sin høstrue, Maren Pouelsdaatter och Pouell Ibsen 1 rdl.
3. Jockum Cronneborg mønsterskriffuer och hans høstrue.
4. Jørgen Lauridzen skibslæutenant och hans høstrue, Maren Jensdaatter, pige.
5. Troels Haagensen fisker och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
Perlegaarden.

1. Erick Mogensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Axell Suendsen fisker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Ingwor Rollandsen, K. M. baadzman, och hans høstrue.
4. Olluff Christensen, K. M. baadzman, och hans høstrue.
5. Niels Nielsen, K. M. bøseskötter, och hans høstrue.
6. Jacob v. Fuhren och Helwig Andersdaatter, pige $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Carsten Thomeseu och hans høstrue, Siffuert Pedersen, Hans Pedersen, Margrete Pouelsdaatter, Kirstine Andersdaatter, Mette Christensdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Lauridz Pouelsen brøger och hans høstrue, Lauridz Christensen, Maren Jensdaatter, Karen Pedersdaatter, Anne Rasmusdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
9. Birgitte Niels Westergades encke 1 ort.
10. Steffen Guldmandsen brøger och hans høstrue, Jens Christensen, Inger Eskildsdaatter 1 rdl.
11. Peder Pedersen vrtecremmer och hans høstrue, Iffuer Nielsen, Maren Rasmusdaatter och Luse Ollufsdaatter 1 rdl. 1 ort.
12. Giertrud Niels Madzens encke, K. M. brefdrager.
13. Niels Pedersen skreder och hans høstrue, Heiden Nielsdaatter, Lauridz Søfrensen, Johanne Throelsen(!) 1 rdl. 1 ort.
14. Boe Knudsen, K. M. aarsknegt, och Anne Pedersdaatter.
15. Christen Mølhuger, K. M. Thyghus, och hans høstrue.
16. Peder Nielsen fordrefuen.
17. Nicolaus Farffuer med sin høstrue, Niels Nielsen, Karen Nielsdaatter och Elline Nielsdaatter 1 rdl. 1 ort.
18. Sophia Berendz encke och Bodild Hansdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Christoffer Flander enckemand och Bodild Hansdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Marquor Steenberg, K. M. drabandt, hans høstrue, Ingeborg Pedersdaatter och Anne Pedersdaatter.

Wandkonsten.

1. Bodild Willadzdaatter encke och Hans Pouellsen $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Søffren Jensen, K. M. reebslager.
3. Lauridz Boysen och hans høstrue fordreffuen och Bodild Hansdaatter.
4. Frandz Nielsen, K. M. captein, och en thienistepige.
5. Jorsan Wandtmager med sin høstrue, Haagen Ericksen, Johan v. Minen och Lisebet Dresels 1 rdl. 1 ort.
6. Simen Eillertzen med sin høstrue, vdj Walckemollen $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Johan How med sin høstrue och Zidzell Jensdaatter, fordreffuen.
8. Jacob Oelsen skipper med sin høstrue, Karen Jacobsdaatter, Anne Jensdaatter och Lauridz Posen baadzman 1 rdl. 1 ort.
9. Peder Juell brøger med sin høstrue, Olluff Pouellsen, Peder Søfrensen, Jørgen Juell, Anne Rasmusdaatter och Gundell Nielsdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Gudmand Olsen brøger med sin høstrue, Anders Mortensen och Anne Bendzdaatter 1 rdl.
11. Øster Mogensen, K. M. tømmermand, med sin høstrue.
12. Christen Jensen Wiig, K. M. tømmermand, med sin høstrue.
13. Christen Maller fisker, enckemand 1 ort.
14. Christoffer Iffuersen med sin høstrue, Jens Tomesen, Karl Christensen, Johanne Christensdaatter 1 rdl. 1 ort.
15. Suend Oelsen, K. M. tømmermand, med sin høstrue.
16. Jens Terckildsen maanidztiinner med sin høstrue.
17. Olluf Christensen, K. M. aarsknegt, med sin høstrue och Elline Mogensdaatter, pige.
18. Ammon Nielsen, K. M. baadzman.
19. Anders Pedersen fisker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Mette Hans Timmermandz encke 1 ort.
21. Jockum Bædicker med sin høstrue och Karen Søfrensdætter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Johan Christoffersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
23. Anders Bendzen med sin høstrue och Kirstine Pedersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
24. Maren Mickell Clausens fordrefuen.
25. Jens Jørgensen med sin høstrue, Maren Jensdaatter och Peder Amager med sin høstrue 1 rdl. 1 ort.
26. Christen Lauridzen med sin høstrue och Maren Nielsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
27. Christen Nielsen, K. M. liiger.

28. Jens Pedersen bombslutter med sin høstrue och Kirstine Pouelsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
29. Jens Suenske med sin høstrue och Maren Abrahamsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
30. Henrick Friis offuerskierer med sin høstrue och Bendte Poulsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
31. Johan Fester offuerskierer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
32. Søfren Schuldt, K. M. skibsskriffuer, med sin hestrue och Karen Jacob Mals, quindens moder, Anne Mortensdaatter, pige.
33. Thrine Hans Simenses och Magdalena Fallentins, hendes moder $\frac{1}{2}$ rdl.
34. Michel Kruse weffuer och hans høstrue, Pouell Bytter och Maren Ilansdaatter 1 rdl.
35. Hans Wedzel, K. M. rendteskriffuer, med sin høstrue, Jens Christensen, Adamb Skuck, Kirstine Suensdaatter och Katrine Skunkis.

Sønden Wolden.

1. Jørgen Bellemann offuerskierer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Jesper Lauridzen, K. M. tømmermand, med sin høstrue.
3. Pouell Kiøbenhaffn, K. M. baadzman, med sin høstrue.
4. Knud Johansen, K. M. timmermand, med sin høstrue.
5. Peder Eilertsen, K. M. fangefoeget, med sin høstrue.
6. Olluff Kierse, K. M. baadzman.

Farffuegaden i den nøre siide.

1. Søfren Jørgensen, K. M. timmermand, med sin høstrue.
2. Samson Torsen, K. M. timmermand, med sin høstrue.
3. Lauridz Søffrensen fisker med sin hestrne $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Hans Mulle, K. M. fyrbøder, med sin høstrue.
5. Bodild Ibsdaatter 1 ort.
6. Maren Svend Andersens 1 ort.
7. Anders Olsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Niels Pedersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Christen Skaboe med sin høstrue, Anne Christensdaatter och Kirstine Christensdaatter 1 rdl.
10. Christen Andersen, K. M. brøgersuend, med sin høstrue och Kirstine Christensdaatter.
11. Willem Clausen fisker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Pouell Rasmussen och hans høstrue, Suend Persen, Niels Persen, och Maren Hansdaatter 1 rdl. 1 ort.
13. Pouell Oelsen, K. M. bæcker, och Anne Christensdaatter, pige.

14. Peder Nielsen K. M. baadzman.
15. Biørn Møndrick med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Jens Nielsen fisker med sin høstrue och Birgitte Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Morten Stoppers epterleffuerske och Hening Witte $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Niels Hansen, K. M. slodzporttener, Karen Nielsdaatter och Kirstine Lauridzdaatter.
19. Erick Ericksen, K. M. ligger.
20. Niels Andersen fisker med sin høstrue och Anne Mortensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
21. Lauridz Pedersen med sin høstrue, Madz Lauridzen och Anne Lauridzdaatter 1 rdl.

Daniel Bundmagers gaard.

1. Gunder Andersen skibsleutenant med sin høstrue och Maren Christensdaatter.
2. Børge Suendsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Jacob Lauridsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Rasmus Lauridzen, K. M. bøseskötter, med sin høstrue.
5. Arendt Hellesen, K. M. baadzman, och Anne Hansdaatter, pige.
6. Cortt Oelsen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
7. Anders Andersen fisker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl..
8. Børe Børesen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Jens Fisker vngkarl 1 ort.
10. Steen Rasmussen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
11. Peder Andersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Knud Rasmussen, K. M. saugskierer, med sin høstrue.

Vd till Farffuegaden.

1. Suend Oelsen, K. M. dreyer, med sin høstrue.
2. Rasmus Lauridzen, K. M. plidzkarl.
3. Lauridz Torbensen, K. M. skibmand, med sin høstrue och Anne Laursdaatter.
4. Knud Wandkicker med sin høstrue och Inger Pedersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Morten Pedersen fisker med sin høstrue, Erick Jacobsen och Anne Nielsdaatter 1 rdl.

Hestemølle strede.

1. Hendrick Kock bager med sin høstrue, Claus Skicker, Peder Mickelsen, Thomas Christensen, Brix Brixsen, Giertrud Pedersdaatter och Ellene Andersdaatter 2 rdl.
2. Biergitte Jost Barsebecks encke 1 ort.

3. Peder Pouellsen Procurator enckemand, Bastian Nielsen och Anne Nielsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Peder Thomesen dreyer med sin høstrue, Anders Albretsen, Lybert Friis och Anne Pedersdaatter 1 rdl. 1 ort.
5. Dorete Peder Simensens encke 1 ort.
6. Søffren Kylling med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Marcus Skoeflicker med sin høstrue och Gunder Pedersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Christoffer Rasmussen med sin høstrue och 4 weffuepiiger $1\frac{1}{2}$ rdl.
9. Hans Vnger skoeflicker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Kirstine Jordemoders encke(!) 1 ort.
11. Bertel Olsen, K. M. timmermand, med sin høstrue och Maren Andersdaatter.
12. Pouel Nielsen, K. M. baadzman.
13. Adzer Jensen, K. M. boerer, med sin høstrue.
14. Suend Pedersen maanedztiener med sin høstrue.
15. Peder Klemendsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Lauridz Søffrensen brøger och Johanne Jensdaatter, pige $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Aage Søffrensen, K. M. styrmand, med sin høstrue.
18. Michell Søffrensen, K. M. wegter paa Slottet, och hans høstrue.
19. Jens Oelsen fisker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Niels Pouelsen fisker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
21. Michel Pedersen fisker och sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Suend Lauridzen brøger enckemand 1 ort.
23. Anders Rasmusen, K. M. smidsuend.
24. Peder Hansens epterleffuerske, Gunder Gundesen, Mattias N., Margrette Jørgensdaatter 1 rdl.
25. Jacob Nielsen af Randers fordrefuen, med sin høstrue, Kiersten Knudzdaatter och Bárbra Pedersdaatter.
26. Johanne Frandtzis encke och Mette Jespersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
27. Casper Pottemager med sin høstrue, Bendt Nielsen och Emerenz Mortensaatter 1 rdl.
28. Lauridz Bertelsen, K. M. skibs captein, med sin høstrue och Bodell Jensdaatter.
29. Henrich Westphallen snedicker med sin høstrue, Gudmand Is-lender, Karen Søfrensdaatter och Maria Haselt 1 rdl. 1 ort.
30. Hans Terckildsen med sin høstrue, 1 woxen daatter, 2 tieniste-piger och Madz Nielsen $1\frac{1}{2}$ rdl.
31. Fader Munch skreder enckemand, Maren Fadersdatter, Jens Jensen, Daniel Pedersen och Birgite Nielsdaatter 1 rdl. 1 ort.

32. Christoffer Bremmer med sin høstrue, Peitter Bremmer, Jens Jensen, Peder Jensen, 2 thienistepiger 1½ rdl. 1 ort.
 33. Olluff Hendrickksen med sin høstrue och 2 tienistepiger 1 rdl.

Suennegaden.

1. Thobias Smiid med sin høstrue, 2 smidesuenne, 1 leredreng, 1 tienistepige 1½ rdl.
2. Peder Søfrensen med sin høstrue och Bodild Audersdaatter ½ rdl. 1 ort.
3. Broder Pedersen med sin høstrue, K. M.
4. Søfren Bundesen slutter med sin høstrue, Karen Jensdaatter ½ rdl. 1 ort.
5. Hans Hoffmand snedicker med sin høstrue och Peder Christensen ½ rdl. 1 ort.
6. Blasius Kambmager med sin høstrue ½ rdl.
7. Tyge Jacobsen, K. M. styrmand, med sin høstrue.
8. Anne Ambrosius encke 1 ort.
9. Madz Morttensen med sin høstrue ¼ rdl.
10. Søfren Rasmusen, K. M. saugskierer, med sin høstrue.
11. Olluf Ibsen, K. M. saugskierer, med sin høstrue.
12. Jens Borer paa Holmen K. M., med sin høstrue.
13. Christen Breffdrager med sin høstrue ½ rdl.
14. Maren Niels Clausens encke och Lisebet Nielsdaatter ½ rdl.
15. Thord Hansen, K. M. baadzman.
16. Mette Peder Jacobsens encke, Anne Knudzdaatter och Jens Willerede ½ rdl. 1 ort.
17. Børe Therchelsen med sin høstrue, Abigell Pedersdaatter ½ rdl. 1 ort.
18. Niels Pedersen med sin høstrue, Karen Thomisdaatter ½ rdl. 1 ort.
19. Suend Børesen med sin høstrue, Kirstine Pedersdaatter ½ rdl. 1 ort.
20. Erich Vickmand weffuer med sin høstrue, 2 weffuersuenne, 3 weffuepiger 1½ rdl. 1 ort.
21. Niels Pedersen, K. M. kock, med sin høstrue och Bodild Jensdaatter.
22. Halwor Christoffersen, K. M. thimmermand, med sin høstrue.

Store S. Clemendsstrede.

1. Peder Harboe, K. M. skibskock.
2. Jørgen Andersen, K. M. plidzkarll, med sin høstrue.
3. Lauridz Pedersen kiøbmand med sin høstrue och Maren Jensdaatter ½ rdl. 1 ort.
4. Hans Jostsen slagter med sin høstrue, Mogens Nielsen, 2 slagtersuenne och 3 tienistepiger 2 rdl.

5. Mortten Baall bagger med sin høstrue och 3 tienistepiger 1 rdl.
1 ort.
6. Lauridz Tømmermand, K. M. scharsiant, med sin høstrue, Maren Hansdaatter och Cidzell Pedersdaatter.
7. Niels Bødicker med sin høstrue och Jens Hendricksen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Niels Kock med sin høstrue och Niels Nielsen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Anders Nielsen prammand med sin høstrue och Maren Lauridzdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Lauridz Knudsen skoeflicker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Bendt Andersen med sin høstrue, Anders Bentzen och Anne Nielsdaatter 1 rdl.
12. Michel Hacker snedicker och høstrue, Michel Borquordzen och en tienistepige 1 rdl.
13. Jens Murmester med sin høstrue $\frac{1}{2}$ dlr.
14. Christen Jensen, K. M. koch, med sin høstrue.
15. Morten Mortensen med sin høstrue, Hans Mortensen, Gregers Nielsen, Kirstine Laurisdaatter 1 rdl. 1 ort.
16. Morten Jensen hackelskierer enckemand och Anne Jensdaatter, pige, $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Kirstine Niels Fiskebløders och Birgitte Nielsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Peder Søfrensen, K. M. skibsskrifuer, med sin høstrue och Magdalena Andersdaatter.
19. Jørgen Andersen med sin høstrue K. M.
20. Anders Jensen, K. M. baadsmand, med sin høstrue och Karen Nielsdaatter.
21. Giertrud ebbelquinde, encke, 2 woxne døtterer $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Christen Nielsen skoeflicker med sin høstrue, 1 tienistepige $\frac{1}{2}$ rdl.
1 ort.
23. Jørgen Rasmussen med sin høstrue, Anne Jørgensdaatter, Maren Jensdaater, pige, 1 rdl.
24. Olluf Hansen høcker med sin høstrue, Karen Pedersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
25. Niels Pedersen slagter med sin høstrue, 2 slagtersuenne, Kierstine Pedersdaatter 1 rdl. 1 ort.
26. Peder Andersen slagter med sin høstrue, 2 slagtersuenne, 2 tienistepiger $1\frac{1}{2}$ rdl.
27. Niels Olsen prouiant(!) med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
28. Jacob Rasmussen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
29. Hans Pedersen, K. M. ligger.
30. Christen Åalborg, K. M. baadzman, med sin høstrue.

31. Pouel Pedersen murmester med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
32. Elling Eskildsen, K. M. bøsseskøtter, med sin høstrue och Anne Caspersdaatter.
33. Suend Andersen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
Hendrich Fyrens gaard.
1. Olluff Olsen med sin høstrue, Karen Olufsdaatter och Lauridz Andersen 1 rdl.
2. Aruit Haagensen, K. M. arckelimester, med sin høstrue.
3. Oluf Christensen høcker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Hans Mortensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Joen Pedersen, K. M. bøsseskøtter, med sin høstrue.
6. Michel Andersen, K. M. archelimester, med sin høstrue, Anne Mickelsdaatter och 2 tienistepiger.
7. Anders Jensen fisker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Joen Pedersen, K. M. bysseskytter, med sin høstrue, Anne Andersdaatter och 1 tienistepige.
9. Lauridz Pedersen, wagt paa Holmen, med sin høstrue.
10. Christen Madsen smid K. M.
11. Hans Lauridzen med sin høstrue och Mette Hansdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Peder Hare fisker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Niels Hansen Malmoe, K. M. tiener, med sin høstrue.
14. Lauridz Knudsen med sin høstrue, fordrefuen.
15. Lauridz Andersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Knud Rasmusen, K. M. skibsskrifuer, med sin høstrue och Thyre Jensdaatter.
17. Peder Jensen, K. M. baadzman, med sin quinde.
18. Anders Oelsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
Lauendelstredet.
1. Suend Amonsen, K. M. bysseskytter med sin høstrue.
2. Ellen s. Jenss Mickelsens encke, K. M. schipper, och Anne Frandtzdaater.
3. Anders Andersen med sin høstrue och Karen Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Hanss Stercke Fischer med sin høstrue och Kirstine Bendzdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Thomas Jenssen, K. M. mestermanz suend, med sin høstrue och Anne Pedersdaatter.
6. Nielss Anderssen, K. M. thimmermand.
7. Lauridz Skaboe med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Nielss Høeg schiper med sin høstrue och Inger Nielssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

9. Peder Anderssen, K. M. borer, med sin høstrue.
10. Joen Amensen fischer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Jenss Jenssen drager med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Nielss Knade med sin høstrue, Erich Joensen och Dore Andersdaater 1 rdl.
13. Anderss reebslagerstund K. M.
14. Clauss Christenssen med sin høstrue K. M.
15. Lauridz Esbensen reebslager K. M.
16. Lauridz Pedersen weffuer med sin høstrue och 2 weffuerpiiger 1 rdl.
17. Peder Bendtzen baadzman med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Jørgen Søffrensen, K. M. wogendreng, med sin høstrue.
19. Jørgen Anderssen, K. M. bysseschytter, med sin høstrue.
20. Jenss Jenssen, K. M. saugschierer med sin høstrue.
21. Lauridz Oelsen, K. M. schibstømmermand, med sin høstrue och Bodell Hanssdaater.
22. Søfren Christensen, K. M. bædicker, med sin høstrue.
23. Michell Søffrensen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
24. Erich Michelssen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
25. Nielss Jørgenssen, K. M. reebslager, med sin høstrue.
26. Joen drager med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
27. Frandz wagtmestere med sin høstrue, Anne Jenssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Jens Seffrenssen arbedzkarll med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
29. Christen Lauridzen med sin høstrue och Birgite Anderssdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
30. Niels Lauridzen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
31. Anders Olsen, Olle Pederssen K. M.
32. Jeppe Pedersen, Madz Jespersen K. M.
33. Jenss Lauridzen kleinsmid, K. M. capteis armes, och Maria Clausdaatter.
34. Niels Claussen fischer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
35. Anders Jacobssen, K. M. baadzman.
36. Elsse Albert fischers encke 1 ort.
37. Jens Pedersen med sin høstrue, fordrefuen.
Ebbe Murmesters gaard.

1. Tord Haagenssen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
2. Mogenss Søffrensen, K. M. bysseschytter, med sin høstrue.
3. Zacharias Fuxs med sin høstrue K. M.
4. Peder Pouelssen, K. M. baadzman.
5. Søfren Mickelssen, Ko. Ma. baadzman, med sin høstrue.
6. Nielss Lauridzen, K. M. baadzman, med sin høstrue.

7. Axell Jørgenssen, K. M. bøsseschøtter, med sin høstrue och 2 thienistepiiger.
8. Hans Willer bager med sin høstrue, Joen Dreffssen, Jenss Pederssen och 2 tienistepiiger 1½ rdl.
9. Børge Anderssen med sin høstrue ½ rdl.
Michell Brøgers gade.
1. Olluf Mulle, K. M. aarסקnegt med sin høstrue.
2. Jenss Rassmussen med sin høstrue ½ rdl.
3. Michell Jenssen med sin høstru och Leene Pedersdaater ½ rdl. 1 ort.
4. Anderss Pederssen med sin høstrue ½ rdl.
5. Olluf Hans Køs, K. M. tømmermand med sin høstrue.
6. Øster Mogensen, K. M. bøsseschøter, med sin høstrue.
7. Søfren Nielssen, K. M. baadzman med sin høstrue.
8. Anderss Laurdsen fischer med sin høstrue och Anne Jenssdaater ½ rdl. 1 ort.

Pølsse gaarden.

1. Jochum Frick, K. M. smid, med høstru.
2. Jens Andersen, K. M. baadsmand, med høstru.
3. Michell Nielssen, K. M. smid, med sin høstrue.
4. Palle Mickelssen, K. Ma. bøsseschøter, med sin høstrue.
5. Thord Nielssen med sin høstrue fordrefuen.
6. Lauridz Hanssen, K. M. smid, med sin høstrue.
7. Nielss Eschesen, K. M. tømmermand.
8. Heelle Pederssen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
9. Vlrich Christian. Kongl. M. ladehuger, med sin høstrue.
10. Iffuer Nielssen, K. M. bøsseschøtter, med sin høstrue.
11. Rassmus Rassmussen ballastfører med sin høstrue och Johanne Rasmussd. ½ rdl. 1 ort.
12. Jehan Hanssen, K. M. aarsknegt, med sin høstrue.
13. Nielss Tordsen, K. M. bøsseschøtter, med sin høstrue.
14. Lauridz Henningsen, K. M. reebslager, med sin høstrue.

Hellig Kaarsstræde.

1. Ernne Dirich timmermandz encke 1 ort.
2. Peder Knudssen, K. M. mestermand, med sin høstrue.
3. M. Nielss herrkock och høstrue och 3 tienestepiiger.
4. Jens Søfrenssen, K. M. schibskock. med sin høstrue och Gundell Michelsdaatter.
5. Paasche Pedersen, K. M. fangefoeget, med sin høstrue.
6. Lauridz Jenssen høcher med sin høstru och Karen Nielssdaatter ½ rdl. 1 ort.

7. Lauridz Pederssen høcher med sin høstru och Ingeborg Lauridsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Anders Madzen med sin høstrue och Karen Holgersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Olluff Jørgenssen høcher med sin høstru och Sidzel Clemendzaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Simen Ollfssen, K. M. murmestersuen, med sin høstrue.
11. Hanss Hass, K. M. timmermand, med sin høstrue.
12. Nielss Rassmussen Møller enckemand, Jacob mellersuend, Karen Nielsdaatter och Anne Jørgensdaatter 1 rdl.

Michell Brøggers gade.

1. Jenss Mortenssen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
2. Lauridz Jenssen, K. M. plidzkarll, med sin høstrue.
3. Margrete murmesters encke och Anne Andersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Jens Weiner, K. M. kleinsmid, med sin høstrue.
5. Nielss Joenssen baadzman med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Suend Tordssen, K. M. tiener, med sin høstrue.
7. Rassmns Christenssen, K. M. silckeweffuer, med sin høstrue.
8. Nielss Jacobssen, K. M. wognsuend.
9. Peder Suendsens effterleffuersche 1 ort.
10. Niels Jenssen, K. M. timmermand, med sin høstrue.
11. Joen Johanssen, K. M. schibskoch, med sin høstrue.
12. Jørgen Melquorssen, K. M., med sin høstrue.

Smechenborg.

1. Gunder tromslager med sin høstru, K. M.
2. Christen Laurdzen maanidztiinner med sin høstrue.
3. Jørgen Nielssen, K. M. plidzkarll, med sin høstrue.
4. Dorete Aagge Anderssens encke och Anne Pedersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Peder Anderssen brøger med sin høstru, Jens Pederssen och 2 tienistepiger, Kiersten s. Anders Laurssens $1\frac{1}{2}$ rdl.
6. Jens Madtzen murmester med sin høstru, Lauridz Søffrenssen och 2 tienistepiger 1 rdl. 1 ort.
7. Suend Sifuerden maanidztiinner med sin høstrue.
8. En gammel quinde, fordrefuen.
9. Peder Iffuerssen sckreder med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Anders Anderssen, K. M. skibskock, med sin høstrue.

Lille s. Clemendtz strede.

1. Niels Pederssen, K. M. reebslager, med sin høstrue.
2. Hans Haagenssen, porttener i tugthusset, och Anne Nielsdaatter.
3. Bendte Peder Holstis encke 1 ort.

4. Hans Lerche med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Bertell Anderssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Karen Søffren knapstøbbers och 2 piiger $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Anders ladehuger, K. M. paa thyghuset, och Anne Andersdaatter.
8. Madz Hanssen, K. M. ladehuger, med sin høstrue.
9. Peder Anderssen, Ko. M. baadzman, med sin høstrue.
10. Peder Christensen, K. M. byschøt, med sin høstrue.
11. Peder Nielssen, K. M. byschøt, med sin høstrue.
12. Knud Søfrenssen, K. M. beschøtt, med sin høstrue.

Synden Wolden.

1. Hannss Branndt med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Peder Nielssen tømmermand med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Anne Niels kalckeslaaers 1 ort.
4. Bodild Christen Tomesens encke och Inger Morttensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Hans Jochumssen kallundsmand med sin høstrue och Kiersten Anderssd. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Jens Pederssen, plidzkarll i thugthusset, med sin høstrue.
7. Niels Rassmussen, K. M. kock, med sin høstru.
8. Peder Skaboe fischer med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Lauridz Torssen, K. M. baadzman, med sin høstrue.
10. Michell Nielssen, K. M. bøsseschøtt, med sin høstrue.
11. Jørgen Hansen, K. M. bøsseschøt, med sin høstrue.
12. Niels Knudzen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Jacob Aarssknegt med sin høstrue K.
14. Olluff Nielssen, K. M. bøsseschøtt, med sin høstrue.
15. Jens Jacobsen, K. M. saugskierer, med sin høstrue.
16. Mathias Andersen, K. M. aarsknegt, och Karen Joestdaatter.
17. Jochum dreyer med sin høstrue och broder Claus $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
18. Søfren kleinsmid med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Elsse Jenssdaatter, Christensse Zacharissdaatter, Ingwor Pederssen med sin høstrue och Mette Pedersdaatter 1 rdl. 1 ort.
20. Madz Nielsen, K. M. bøsseschøtt.
21. Johan glarmester med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Anne Marstrandz encke, K. M. folch.
23. Suend Gudmandssen, K. M. saugscherer, med sin høstrue.
24. Albret Gaassmand med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
25. Jens Jenssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
26. Jens Nielssen Bads med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
27. Henrich, wagt paa børssen, med sin høstrue och Margrete Chri-stensd. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

28. Karen eble quinde enche 1 ort.
29. Peder Baadsted med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
30. Jens Hanssen, K. M. schibsschrifuer, med sin høstrue.
31. Johan Pederssen Falch med sin høstrue och Mette Ibsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
32. Hans Sparwardt bædicker med sin høstrue, Hans Kiøne, Maria Hansdaatter 1 rdl.
33. Jens Rassmussen murmester med sin høstrue och Margrete Nielsd. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
34. Birgitte Nielsdaatter encke och Johanne Nielsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
35. Daniell skreder med sin høstrue och Magdallena Mattiesdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
36. Michell Nielssen thimmermand och Maren Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
37. Christen Anderssen och hans høstrue, Michell Pederssen, Lauridz Oelssen och 3 tienistepiiger $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
38. Suend Mickellssen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
39. Christen Bendzen raadmand med sin høstrue, Nielss Christenssen och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
40. Hans Jacobssen høcher med sin høstru och Kiersten Jensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
41. Maren Peder Nissens och 2 tienistep. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
42. Christen Knudssen, K. M. schibsschrifuer, med sin høstrue.
Wester gade.
1. Anderss Mortensen med sin høstrue, Lauridz Nielssen och 2 tienistep. 1 rdl. 1 ort.
2. Maren s. Nicolay Reggels, Anne Christensdaatter och Anne Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Niels Christenssen med sin høstrue och Anne Søfrenssdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Rasmus Anderssen med sin høstrue, Peder Christensen och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
5. Chierstine s. Madz Christenssens och 2 tienistepiiger $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Isack murmester med sin høstrue, Jørgen Nielssen och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
7. Karen Søfren Rassmussens enche, Peder Søfrenssen, Elline Andersdaater och Marine Lauridzdaater 1 rdl.
8. Dauid Pederssen med sin høstrue, fordrefuen, och Margrette Nielsdaatter.
9. Hermand Christenssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

10. Anderss Pederssen med sin høstru, fordreffuen, och Johanne Pedersdaatter.
11. Søfren Pederssen kandestøber med sin høstrue och Elsse Christens-daatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Willum snedicker med sin høstru, Hendrich N. thimmermand-suend, Johanne Lauridzaater 1 rdl.
13. Simen Danielssen bagger med sin høstrue, Olluf Carstensen och Karen Nielssdaatter 1 rdl.
14. Søfren Nielsen schreder med sin høstrue, Maren Søfrensdaater och Anders Andersen 1 rdl.
15. Daniell Giønge medt sin tieniste quinde $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Nielss Rassmussen med sin høstrue, Kierstine Ollufsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Jens Zachariassen med sin høstrue, 2 thienistepiiger och Nielss Pedersen 1 rdl. 1 ort.
18. Lauridz Søffrensen brøger med sin høstrue, 2 brøgersuenne oeh 3 thienistepiiger $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
19. Hanst Block kleinsmid med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Hans Winberg med sin høstrue, 3 smedesuenne och Giertrud Jensdater $1\frac{1}{2}$ rdl.
21. Elline brøgers encke, Peder Nielssen, Niels Joenssen, Anders Amonssen och Inger Heellisaater 1 rdl. 1 ort.
22. Lauridz rembsnider med sin pige $\frac{1}{2}$ rdl.
23. Søfren plidzfoget enckemand, Anders Pederssen och 2 tieniste-piiger 1 rdl.
24. Michell Søfrensen Leeg med sin høstru, 2 brøgersuenne, 1 thienistepiige 1 rdl. 1 ort.
25. Madz Joenssen enckemand, 2 brøggersuenne och 2 thienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
26. Karen s. Ebbe Jenssens och 2 thienistepiiger $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
27. Nicolay pottemager och hans høstrue, 2 suenne och 1 tienistep. 1 rdl. 1 ort.
28. Pouell Pedersen och hans høstrue och Maren Christensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
29. Kirstine Hans Pouelssens 1 ortt.

Nøre quarter.

Nøre gade.

1. Niels Christenssen med sin høstru, Niels Bloch och Birgitte Jensdatter 1 rdl.

2. Peder Nielssen med sin høstrue, Birte Dauidzdaater, Anne Jensdaater och Boeld Escheldsdaater 1 rdl. 1 ort.
3. Giertrud s. Carsten Søfrens, Mette Søfrensdaater och Maren Jensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Olluf Hanssen kandstøber och hans høstrue, Karen Jensdaater, pige, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Pouell Christenssen med sin høstru, Peder Pederssen och Kiersten Jacobsdaater 1 rdl.
6. Jens Vdtzen skreder med sin høstru och Sidzell Bendzdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Jacob Oelssen med sin høstrue, Karen och Mette Olssdaater 1 rdl.
8. Hans Berendtsen med sin høstrue fra Ydsted, fordrefuen.

Doctor Laurtzis gaard.

1. M. Jørgen Paal badtschier med sin høstrue, Otte en suendt, Johan Kyell, Johan Anderssen och Mergrete Engellands $1\frac{1}{2}$ rdl.
2. Samuell felbereder fra Lund.

Anne Docters gaard.

1. Holger Ibssen schoeflicker och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
Studie strede.
1. Thie Søfrenssen och hans høstrue.
2. Angenete tilhusse, fra Landzcrone.
3. Herr Otte scholeholder.
4. Inger thrompetters 1 ort.

Ann Docter Caspers gaard.

1. Mette Jens sangers 1 ort.
2. Mallenne Laurdzis och Ludze Andersdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
3. M. Peder Spormandz residentz.

Docter Otte Sperlings gaard.

1. Anders bogbinder med sin høstrue, Kiersten Nielsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Phillip Borman, K. M. tydsche secret.

Anne Docter Erichs gaard.

1. Johan Melcher med sin høstrue, Catrine Johansdaater och Anne Søfrenssdaater 1 rdl.
2. Pouell Heningssen med sin høstrue, Christen Pederssen, Niels Jacobssen, Maren Jensdaatter, Ingeborg Andersdaatter och Maren Jensdatter $1\frac{1}{2}$ rdl, 1 ort.
3. Christoffer hotstafferer med sin høstrue och Anne N. dater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Store Laurdtz Børenssens strede.

1. Jens Jenssen smid, Jens Nielssen smid och Bendix tømmermand K. M.

2. Peder Gregerssen paa det ny brøgers.
3. Hans Hertuig, kudsch paa slottet.
4. Christian Haacher, K. M. carperal.
5. Morten Jacobssen 1 ort.
6. Lauridz Jenssen drafuer paa det nye brøgers.
7. Maren Jørgen porteners 1 ort.
8. Elsse Albredz muremesters 1 ort.
9. Margrete ofuerskerers 1 ort.
10. Inger N., fordrefuen af Ydsted.
11. Moens Tøstesen, K. M. baadzman.
12. Lauridz bøcher med sin høstru och Kiersten N. daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Anders Anderssen dreyer och Malleene Andersdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Malleene Adzersdaater 1 ort.
15. Christofer fergemand, Anders N. och Margrete Lauridzdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Peder Oelssen, K. M. tømmermand.
17. Willadz Nielssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Kiersten s. Søfren kremmers, en thydsche quinde, och Mette, en enche, tilhusse, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
19. Anne Christen slagters.
20. Cornellis Skreder K. M.
21. Anne Lauridzes 1 ort.
22. Peder Suendsen scholholder.
23. Olluf Bødecker och Jochum Brøger K. M. t.
24. Hermand Anderssen med sin høstrue och Sidze N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
25. Rassmus Kaae weffuer med sin høstru, Karen Pedersdaater, Maren Pedersdaater och Maren Nielsdaater 1 rdl. 1 ort.
26. Olluf Slagter med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
27. Anne Gregersis, Johane Gregersdaater och Maren Søfrenssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Mattias Wendzell, Ko. M. mucicant.
29. Berendt Brun snedicker och hans høstrue, Cort Willer och Bold Rassmussdaater 1 rdl.

Studistrede.

1. Valentin Dønicker och hans høstrue, Mette Jensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Jørgen Munck af Ysted, fordrefuen.
3. Jens Fischer med sin høstrue och Maren Søffrensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Anthonj Bager och hans høstrue, Jochum Heiss, Anders Nielssen, Aone, Maren N.dater och Thrine Asmundsdaater $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

5. Berte Carls och Dorete Poulsdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Jens Wogenmand med sin høstrue, Jens Jensen, Søfren Ibsen, Maren N.daater 1 rdl. 1 ort.
7. Niels Pedersen tømmermand och hans høstrue, och Boed Rasmus-dater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Adzer Pederssen, K. M. postbud.
9. Hans Bundtmagger, K. M. wagt.
10. Henrich Blencke wefuer med sin høstrue och Maren N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Dirich Klattenborg med sin høstrue, Jacob Oelsen och Thrine Stefensdaater 1 rdl.
12. Thomas murmester med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Anders Oelssen, K. M. dreyer.
14. Anders Wiborg soldatt.
15. Johanne Christensdaater, Immerendz Schrøder och Anne Jensis, er soldatt quinder.
16. Hans Madzen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Nielss Andersen bækker, K. M. suend paa det nye Brøgers.
18. Peder Smed paa Holmen.
19. Hans Nielsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Hanss Tysch wessuer med sin høstrue och Anne Christensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
21. Olluf Christensen wogenmand med sin høstru, Hans och Maren Christensdaater 1 rdl.
22. Jens Jenssen, tømmermand paa Holmen.
23. Niels Hofbroe, K. M. bøsseschøtter.
24. Christen saugscherer, K. M. t.
25. Søfren Christenssen kalchslager, K. M. bøsseschøtter.
26. Elsse Christens och Maren Laursdaatter $\frac{1}{2}$ rdl.
Wed Westerwold.
1. Niels Slagter med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Rasmus Smed, K. M. t.
3. Anders Sølfgrauer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Nielss Mus wogenmand, Søfren Jenssen, Elsse Christensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Monss Pederssen 1 ort.
6. Melcher Hanssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Jens Schamelssen wogenmand och Karen Rasmusdaatter p. $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Ingeborg Søren schipers 1 ort.
9. Niels Maallesund med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

10. Jens Pederssen, K. M. t.
11. Pouell Jenssen, plidzkarll paa Prouianthuset.
12. Niels Pederssen, K. M. t.
13. Jens Kock, K. M. t.
14. Knud Thomessen K. M.
15. Jacob, porttener i Westerport, med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Jens Kock, K. M. t.
17. Jørgen Ridzer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Pouell Thimmermand K. M.
19. Olluf Lauridzen, K. M. baadzman.

Studie strede.

1. Otte baadzman K. M.
2. Jørgen baadzman K. M.
3. Abraham Haagensen, K. M. baadzman.
4. Peder Ibssen S[k]officher med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Hans Christenssen plidzkarll paa Prouianthuset.
6. Peder Hanssen plidzkarll K. M.
7. Maren Laurses tilhusse 1 ort.
8. Inguor Jenssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Hans Jenssen kalchslager 1 ort.
- 10. Peder Søfrenssen, K. M. t.
11. Nielss Lauridzen Aallborg, K. M. t.
12. Christen Bøsseschøtter K. M.
13. Anders Pederssen K. M.
14. Niels Rassmussen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Suend Thrompeter K. M.
16. Otte Andersen K. M.
17. Claus Stoppesen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Peder Bøcker K. M.
19. Madz Knudzen soldat K. M.
20. Jens Mickelssen bødker K. M.
21. Anders Christenssen K. M.
22. Olle Knudssen, K. M. t.
23. Johanne, en encke, 1 ort.
24. Erich Thromslaer K. M.
25. Anderss Rasmussen K. M.
26. Hermand Hoffmester och hans høstrue och Elsse Søfrenssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
27. Asmund Schult wefuer och hans høstrue och Jochum Røpen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

28. Erich Aruedzen med sin høstrue, Jørgen N. och Leene N.daater 1 rdl.
  29. Rasmus Brøger med sin høstrue och Anne Nielsdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  30. Anne Pedersdaater och Anne Hansdaatter tilhuuse $\frac{1}{2}$ rdl.
  31. Johan tømmermand med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
  32. Madz Abrahamsen, K. M.
  33. Jørgen Dirickssen med sin høstru och Gert Dirichsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  34. Madz klocher paa slotet.
  35. Morten guldslaer med sin høstru, Matias Morttensenn, Katrine Daalssmand tilhusse 1 rdl.
  36. Hans Laurdzen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
  37. Johannes Aarelbur, Greiers N., Hans N. och Lisebet Jochumsdaater 1 rdl.
  38. Michell bogtræcker wedkomer de høylerde.
  39. Christen kudsch, K. M.
  40. Peder Simenssen sckolholder.
  41. Detleff Kømig med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
  42. Mergrete en enche af Landzcrone.
  43. Lauridz vrtekremmers høstrue, Kiesten och Karen Nielssdatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  44. Lauridz pottemager med sin høstru, Anderss Søfrenssen, Niels Gertzen och Bendte Hansdaater 1 rdl. 1 ort.
  45. Anne Gudmandz 1 ort.
  46. Niels N., K. M. t.
  47. Ituer Pedersen, paa det nye brøgers.
  48. Søren, Anders, Troels och Christen baadzman, K. M.
  49. Søfren tømmermand med sin høstrue, Berte Pedersdaater och Dorete Jensdaater 1 rdl.
- Mette Doctersgaard.
1. Søfren Søfrensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
  2. Anders Lyderssen, af Aars.
  3. Søfren knifsmid och hans høstrue, Lauridz Hanssen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  4. Thomas Ibssen schreder med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
  5. Peter Haache med sin høstrue, Anders Kern, Dauidt Paasche, Malleene Madzdaater och Margrete N.daater $1\frac{1}{2}$ rdl.
  6. Henning Brøger med sin høstrue och Mergrete N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  7. Henrich Balcke snedker med sin høstru, Morten Huit, Christofer N., Christen Isachssen, Christofer N. och Sophia N.daater $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  8. Christen Skreder med sin høstrue och Søfren Jenssen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Doctor Simon Paulj gaard.

1. Peder Mamon med sin høstrue och Anne N.datter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Peder Hanssen tømmermand och Maren Michelsdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Hanss Pedersen, K. M. musicant.
4. Frederich Gabrielssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.

Bispens gaardt.

Nøre gade.

1. Johan Runckell med sin høstru, Jørgen Hanssen och Clare Jørgensdaater 1 rdl.
2. Mogens Nielssen, Maren Monsdater, Karen Nielsdaater och Kiersten Nielssdaater 1 rdl.
3. Peder Anderssen med sin høstrue, Mette Christensdaater och Dorete Jorgennsdaater 1 rdl.
4. Melcher Winckler, Maria och Else Melchersdaater och Birgete Haagensaater, pige, 1 rdl.

S. Peders strede.

1. Hans Søfrenssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Anderss Jacobssen med sin høstrue och Birgite N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Claus Jespersen, K. M. tøm.
4. Ingeborg Michell Andersens 1 ort.
5. Peder Nielssen graffuer, di høylerde.
6. Dinis Glarmester med sin høstrue, Lissebet Dinessdaater, Hans Dinessen och Bold Nielsdaater 1 rdl. 1 ort.
7. Docter Claus Blommes gaard.
8. Dorete m. Wolffgangs gaard.
9. Jacob Maller med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Peder Koch med sin høstrue, Thrine Bertelsdaater och Gundel N.daater.
11. Anne Biørnsdaater, tilhusse, 1 ort.
12. Giertrud Anders Reiner 1 ort.
13. Niels Jenssen biulmand K. M.
14. Hans Ramb ridzer med sin høstrue, Mallena, Maria och Marta Hansdaatter och Catrine Jacobssdaater, pige, $1\frac{1}{2}$ rdl.
15. Johannes, kandter till den tydsche kiercke.
16. Johanes Nønich, K. M. mussicant.
17. Niels Knudzen paa Thyghusset.
18. Claus Claussen weffuer med sin høstrue, Jochum Kop och Ide Nielssdaater 1 rdl.
19. Christen Jacobssen bækker med sin høstrue och Birete Hansdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

20. Henrich Slagter med sin høstrue, Bente och Karen N.daatter 1 rdl.
21. Niels Anderssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Hendrich Høll bager med sin høstrue, Jørgen Leuendall, Jens Anderssenn, Catriana Henrichsdaater och Thrine Hansdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
Vdi gaarden boendis.
1. Hans N. och Knud Lauridzen, K. M. t., Hans Frøllich wefuer med sin høSTRU, Kiersten Christendaater och Dorte Ollesdaater 1 rdl. 2 ort.
2. Jens Michelssen, brøger paa det nye Brøgers.
Lille Lauritz Biørnsens strede.
1. Søfren Rassmussen med sin høstrue, Lauridz Ibssen och Maren Jensdaater 1 rdl.
2. Kiersten Anders bøchers 1 ort.
3. Jens Pedersen schoficher med sin høstrue 2 ort.
4. Røe Lauridz, K. M. ligger.
5. Christen Pederssen, K. M. ligger.
6. Angenete, en enche, 1 ort.
7. Thrine Henrichsdaater och Thrine Hansdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Niels, brøgersuend paa det nye Brøgers.
9. Anders Madzen kremmer och Kiesten Jepes $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Jens Anderssen wogenmand med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Peder N. 1 ort.
12. Hans Mouridzen K. M.
13. Madz Jacobssen med sin høstrue och Kiersten N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
14. Nielss Nielssen K. M.
15. Søfren timmersuend 1 ort.
16. Jep Lauridsen tømer K. M.
17. Christopher Johanssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
S. Peders strede.
1. Niels Pederssen med sin høstrue och Anne Nielssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Lauridz Slagter med sin høstrue och Birgite Lauridzdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Morten Beier wefuer med sin høstrue och Maren Christensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Olluf Børressen, K. M. t.
5. Christen Jenssen K. M.
6. Søfren Rassmussen med sin høstrue, Bendte Hansdaater och Johanne Søfrengssdaater 1 rdl.
7. Niels murmester med sin hestr $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Niels Anderssen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

9. Thomas Jacobsen 1 ort.
10. Henrich Hanssen weffuer, Anders Anderssen, Maren Gerssdaatter och Giertrud Laursdaatter 1 rdl.
11. Peder Dreyer och Christen Michelsen, K. M.
12. Knud Lindegaard med sin hestrue och Anne Madzdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Anders Jenssen, tømmermand K. M.
14. Anders Wilch weffuer med sin hestrue och Jacob Barner $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
15. Anne Jacobsdaater, en soldats kone.
16. Salue Olsen quartermester.
17. Morten Pederssen med sin hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Christen Jenssen med sin hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Eschild Bendzen tømer, K. M.
20. Madz murmestersuend i tugthusset.
21. Anne Pederssdaater, tilhusse, 1 ort.
22. Jacob Pederssen hofmesters kudschi.
23. Jens Christenssen murmestersuend sericant(?)
24. Suend Oelssen murmestersuend, med hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
25. Hans Bremmer skreder 1 ort.
26. Michell Kriigsmand paa prouianthuset.

Wed Westerwold.

1. Berendt kock, K. M.
2. Peder Kristenssen, K. M.
3. Dorete Christens och Inger Oelssdatter $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Stafen maller med sin hestrue, fordrefuen.
5. Peder Christensen med sin hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Hendrich brolegger med sin hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Michell N. tilhusse, K. M.
8. Rigerdze Peders 1 ort.
9. Lauridz Christenssen med sin hestrue $\frac{1}{2}$ rdl. .
10. Niels Suendssen Holmbou, K. M.
11. Eller, saugscherer paa Holmen.
12. Rassmus Pedersen, boerer paa Holmen.
13. Lauridz Jenssen, tilhusse K. M.
14. Suend, bøcker paa Holmen K. M.
15. Ifuer Pedersen, tilhusse K. M.
16. Terchell Gostessen, K. M.
17. Tore Kiøbenhaufn, K. M. t.

Jens Jensens woninger.

1. Thomas Anderssen med sin hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Karen Hans Oelssens 1 ort.

3. Morten hanschemager med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Niels Hansen, fordrefuen fra Landzcrone.
5. Christoffer Christoffersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Lauridz Lorendz, K. M.
7. Niels murmestersuend med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Josias Jostessen, K. M.

S. Peders strede.

1. Hendrich Valemtin med sin høstrue och Mette Andersdaater p. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Madz Anderssen, tilhusse 1 ort.
3. Peder Laurdzen dreyer med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Jens Koe med sin høstrue och Lisebet Hansdaater $\frac{1}{3}$ rdl. 1 ort.
5. Niels Pederssen, tilhusse K. M.
6. Mergrete Hans Wilches, Christofer Romedz, Johan Borckfred, Karen Michelssdaater 1 rdl.
7. Rassmus Jacobssen med sin høstrue.
8. Lauridz murmestersuend med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Berendt Berendtssen wefuer med sin høstrue och Hans Jensen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Hans v. der Heiden med sin høstru, fordrefuen.
11. Thruind Anderssen, K. M. rebslaaer.
12. Christen Laurdzen wefuer, med høstru, Gregers Tomessen, Hermand Bendixsen, Mergrete Thomessdaater p. 1 rdl. 1 ort.
13. Morten Linerdzen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Phillip Porss med sin høstrue, Kiersten Nielssdaater och Johanne Michelssdaater 1 rdl.
15. Lauridz Jenssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Peder Nielssen, hiulmand K. M.
17. Johan Alters gaard, K. M.
18. Karen Peder Moenssens och Kiersten Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Jørgen, smed paa Holmen tilhuse.
20. Giertrud, en enche 1 ort.
21. Rollandt Euerdzen med sin høstrue och Anne Rasmusdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Siffuert Nielssen med sin høstrue, Peder Jenssen och Birgete Nielssdaater 1 rdl.
23. Hans Pederssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
24. Niels Gregersen med sin høstrue och Gunder vnderknegt $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
25. Jens Iffuerssen med sin høstrue, Johanne Jenssdaater och Karen N.daater 1 rdl.

26. Lauridz Hanssen med sin høstrue och Mallene Baldzersdatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
27. Claus dreyer med sin høstrue och Rasmus Christenssen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Peder Pedersen, K. M.
29. Karen Mauridzdaater 1 ort.
30. H. Christen paa Skanør.
31. Peder Rassmussen, kudsch paa slottet.

Vdi Gangen.

1. Bold Jens Laurdzeus 1 ort.
2. Peder skøtte med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
Theilgaard strede.

1. Anders Jenssen møller med sin høstrue, Niels Hansen och Birgitte Suendzdaater 1 rdl.
2. Hans Dienst med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Jacob Wachenout, K. M. tromp.
4. Niels Alssen kalckslaaer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Boeld Christens 1 ort.
6. Jørgen Pederssen, K. M.
7. Christen Rassmussen paa det nye brøgers.
8. Pouell prammand med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Anders Holbeck, K. M.
10. Maren Christensdaater 1 ort.
11. Torbiørn Andersen, K. M. archelimester.
12. Anne Erichs mand K. M. fange.
13. Jørgen hiulman, tilhuse K. M.
14. Tomas Andersen, plidzkarll paa proniandhuset.
15. Søfren Jensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Jacob, bødker paa det nye brøgers K. M.
17. Peder Hanssen tilhuusse, K. M.
18. Hans N., K. M. t.
19. Lauridz breffdrager, K M.
20. Børe N:, K. M.
21. Alle Oelssen och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Johan N., fordrefuen fra Skaane.
23. Niels Hanssen wagt, K. M., Peder Suendsen tømer, K. M.
24. Jens Anderssen, K. M.
25. Christen brolegger med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
26. Ammes Thorssen, K. M.
27. Inger Pederssdaater 1 ort.
28. Hans Nielsen, K. M. baadzman.

29. Christoffer Michelsen, K. M. bædicker paa det nye brøgers.
30. Madz Nielssen wogenmand med sin høstrue och Kirsten Bendz-dater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
31. Peder bædker, K. M.
32. Anders Suendzen, K. M.
33. Lauridz Jensen, smed K. M.
34. Peder trompeter, K. M.
35. Søffren Dauidtsen, paa K. M. pram.
36. Peder Hanssen 1 ort.
37. Anders, i K. M. t.
38. Hans fougetsuend med sin høstrue, Johann och hans høstrue, Jacob och hans høstrue, byfogdens tienere.
39. Mattias bodzman med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
40. Michell Meyer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
41. Thrine tilhusse, fordreffuen.
42. Olluf, møller paa sloldtet.
43. Hans Søfrensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
44. Madz Nielssen, K. M. bodzman.
45. Kield Rekardusen fra Lundt.
46. Samuell Hofuener med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
47. Søffren seigleger, K. M.
48. Christen seigler, K. M.
49. Niels kock K. M.
50. Ingeborg Jensdaatter och Anne Christofferssdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
51. Adzer Pederssen tømer, K. M.
52. Johan Fyring schoficher med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
53. Lauridz aarssknegt K.
54. Christen bøsseschøtter, K. M.
55. Hans Anderssen, K. M.
56. Hans Anderssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
57. Bendt Anderssen, plidzkarl K. M.
58. Hans Jørgen, smid paa Holmen K. M.
59. Thrine Jørgens tilhusse 1 ort.
60. Carsten schibsschrifuer K. M.
61. Aalheit Nielses 1 ort.
62. Søfren Jenssen temmermand, K. M.
63. Søfren temmersuend tilhusse, K. M.
64. Kiersten Nielsses 1 ort.
65. Anderss saugscherer, K. M.
66. Anders bøsseschøtter, K. M.

Sti. Peders strede.

1. Dorete snedkers 1 ort.
2. Dorete Pouelssdaater tilhus 1 ort.
3. Christen Pederssen tømer, K. M.
4. Peder Andersen, snedeker fra Lund.
5. Peder Christenssen tømmersuend, K. M.
6. Hans Andreis formsneiders, de høylerde.
7. Maren Søfren schreders, Mouridz Skramb och Elsse Nielsdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Paasche snedker med sin høstru, Jacob Jensen, Jørgen Christoffer-sen, Mads Nielssen, Gert Hanssen och Inger Arffuedzdaater $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Jørgen Andern, fordreffuen fra Lund.
10. Boeld Nielsdaatter och Kiersten en encke $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Pouell Pederssen tømmermandsuend med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Joen Perssen tøm.suend med sin høstru tilhuse $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Peder Jensen slagtersuend med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Christen tømer och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Antoni bogtræcker, di høylerde.
16. Hyberf bogbinder med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

Laurs Legs strede.

1. Anders Jenssen aarsknegt.
2. Maren Laurdzes 1 ort.
3. Jochom Rom maller 1 ort.
4. Mergrete en encke 1 ort.
5. Giertrued kockis 1 ort.
6. Christen murmestersuend med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Knud Riiber, K. M. archelimester.
8. Mogens Isslender och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Jørgen maldtgører paa slottet.
10. Søffren tømermand, K. M.
11. Beendte Nielsses och Johanne Nielsdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Jens baadzman, K. M.
13. Christen Rassmussen wagt med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Morten snedker, K. M.
15. Olluff Suendssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Rasmus Pedersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Michell tømmermand med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Christen Anderssen och Leene Andersdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Lauridz dreyer, K. M.

20. Hans Sørensen tømer, K. M.
21. Lauridz Laurdzen tilhusse 1 ort.
22. Peder Pederssen borer K.
23. Peder Nielssen tømer K.
24. Peder Aalborg tømer K.
25. Morten Rassmussen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
26. Biørn Erichsen, tømermand K. M.
27. Jacob naallemager med sin høstrue och Anne Jacobsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Mette kludmandz, hendis mand hoes prinsen.
29. Barbra Pedersdaater tilhusse, hindes mand er soldat 1 ort.
30. Kiersten Nielsses 1 ort.
31. Lauridz koch tilhuse, K. M.
32. Christian Gerdzen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
33. Peder Gudmand med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

W e d wolden.

1. Christen Mottenssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Christen Thomessen, tømer K. M.
3. Lus Olles tilhus, manden fangen.
4. Lauritz Hendrichssen, sersiandt K. M.
5. Søfren trompeter, K. M.
6. Peter trompeter, K. M.
7. Johann Torssen bodzman K.
8. Sophia Michels tilhuse, manden soldat K.

Laurs Leegs strede.

1. Niels Nielssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Elsse Hans Lades och Karen enche $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Hans Bremmer schoemager med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Christen thømermand K.
5. Christen thromeslager K.
6. Christen Nielsen tømer K.
7. Hans Wildfanng K.
8. Rasmus thømer K.
9. Anderss keelssmed romormester.
10. Berte Krumkage och Pouel Mathissen $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Karen en encke tilhuse, fra Schone.
12. 4 sielleboder.

S. Peders strede.

1. Mette Kyllings, de høyerde.
2. Jochum Han med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

3. Terchell tømmermand, K. M.
4. Suend Jenssen och hanss høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Anders, K. M. baadzman.
6. Pouell maller med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Jacob Pederssen, prindzens lachej.
8. Peder Holdst tømmermand, K. M.
9. Erich smed, K. M.
10. Maren Rassmusses 1 ort.

Nøre gade.

1. Claus Christenssen grafuer till den tydsche kircke.
2. Peder Aaggessen tilhusse, fra Landzcrone.
3. Christoffer bodzman, K. M.
4. Hans schreder med sin høstrue, Peder Jørgenssen, Rasmus Haagensen och Karen Hanssdaatter 1 rdl. 1 ort.
5. Anne Recarduses fra Ydsted.
6. Maren s. Søfren Søffrensens, Tomes Andersen, Maren Pedersdaater och Birgitte N.daater 1 rdl.
7. Madz Laurdzen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Anders Hanssen med sin høstrue, Joen Joenssen, Christen vnderknegt och Inger Hanssdaater 1 rdl. 1 ort.
9. Christian Pederssen med sin høstrue, Lauridz Madzen och Moens vnderknegt och 2 piiger, bege Maren, $1\frac{1}{2}$ rdl.
10. Malleene s. Michell Suareses, Niels Nielssen, Michell Nielssen och Johanne Nielsdaater 1 rdl.
11. Suend Anderssen med sin høstrue, Peder Andersen, Hans Pedersen, Anne och Bendte Nielsdater $1\frac{1}{2}$ rdl.
12. Peder Tuessen med sin høstrue och Moges N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Peder HeningSEN och Jens Hanssen $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Thomas Jenssen med sin høstrue, Jens Christensen, Peder Jensen, Aage Nielsen, Morten Tomesen och Maren Madzdaater $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
15. Niels Christensen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Hans Fyring med sin høstrue, Niels brøgersuend, Anders vnderknegt, Laurdz kudsch, Wulff Gregerssen, Peder Christenssen, Ellen Anne, Anne Jensdaater, Birgite och Lisebet N.daater $2\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Niels Morttenssen med sin høstrue och Anne N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
18. Jacob Pouelssen med sin høstrue, Anders Oelsen, Biørn Vierssen, Karen Christensdaater och Anne Pedersdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
19. Christoffer dreyer med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.

20. Søfren Anderssen med sin høstrue, Jens Jenssen, Karen Thygesdaater och Birgite Nielsdaater 1 rdl. 1 ort.
21. Søfren Christenssen med sin høstrue, Ellen Søfrenssdaater, Willem Mattissen, Thomes Jacobssen, Bertel Søfrenssenn, Hans Perssen, Jens Knudzen, Jens Matiesen, Jens Anderssen brøgersuend, Jens Michelssen, Ingeborg stegersp., Kiersten Enerdzaater, Inger Hermandzdaatter och Karen Matiesdaater 3½ rdl. 1 ort.
22. Niels Pederssen med sin høstrue och Maren Pedersdaater ½ rdl. 1 ort.
23. Simen de Passes gaard.
24. Christofer possemendtmager med sin høstrue och Birgitte Knudzdaater ½ rdl. 1 ort.
25. Michell Marquorssen, Anders Nielssen, Anders Knudzen, Anne Christofersdaater och Maren Enuoldzdaater 1 rdl. 1 ort.
26. Jørgen Hanssen skinder med sin høstru och Mette Abrahamsdaater ½ rdl. 1 ort.
27. Peder Jespersen med sin høstrue, Anne och Johanne Pedersdaater 1 rdl.
28. Laurdz pottemager med sin høstrue, Hans König, Gunell Jensdaater och Anne Pedersdaater 1 rdl. 1 ort.
29. Hans Jespersen med sin høstrue, Lauridz Nielssen, Lauridz Oelsen och Karen Hansdaater, Mergrete Knudzdaater och Maren Michelssdaater 1½ rdl. 1 ort.
30. Ane Jensis, Peder Søfrensen och Johanne Thomesaater ½ rdl. 1 ort.
31. Lauridz smed med sin høstrue och Rasmus Jenssen ½ rdl. 1 ort.
32. Hans brefdrager med sin høstrue ½ rdl.
33. Pouell schoemager tilhusse, fordrefuen.

Klocher Høyen.

1. Ammen kock, K. M.
2. Lauridz Nielssen med sin høstrue ½ rdl.
3. Arfuet Biørnssen, K. M.
4. Thue Pederssen 1 ort.
5. Claus smed, K. M.
6. Rassmus bøsseeschötter K.
7. Fredrich hyre med sin høstrue och 3 hyre drenge.
8. Moens Hanssen reebslaer, K. M.
9. Aaxewad 1 ort.
10. Olluf Steenssen, K. M.
11. Niels N., K. M.
12. Johanne mallers 1 ort.

13. Joen baadzman, K. M.
14. Anne Jensdaater tilhusse 1 ort.
15. Andres Morttenssen, K. M.

Gammell torff.

1. Frue Ellen Blassius, Jørgen kudsch, Søfren Anderssen och Karen Andersdaater 1 rdl.
2. Adzelle Hansses, Hendrich Nielssen, Kiersten Jensdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Jochum v. Din med sin høstrue och Mette Laurdzaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Christoffer Thrøner med sin høstrue, Strange Trøner, Trine och Giertrud Christoffersdaater, Pouell Pouelisseu, Søfren Perssen, Anne Laurdzaater, Margrete Madzdaater, Christofer Strangess., Jens gaardreng och Maren Moridzaatter 3 rdl.
5. B. Jacob Mickelssens gaard.
6. Catrine s. Petter Paies, Åsauerus Pedersen, hans høstrue, Karen Søfrensdaater, Anne Thomesaater och Niels kudsch $1\frac{1}{2}$ rdl.
7. Johanne Baldzers och Maren Jensdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Lauridz Eschildssen med sin høstrue, Bendt Mickelssen, Knud kudsch, Birte Oelssdaater och Maren Pedersdaatter $1\frac{1}{2}$ rdl.
9. Jørgen Køning med sin høstrue och Karen Knudzdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Jens skøtte med sin høstrue, Giertrud Jensdaater och Inger Pedersdaater 1 rdl.
11. Christen Aggerup med sin høstru, Anne Christoffersdaatter, Maren N.daatter och Jens wogendreng 1 rdl. 1 ort.
12. Iffuer Hanssen, K. M. captein.
13. Hans Knudzen, K. M. captein.
14. Peder Laurdzen med sin høstrue, Mette Christensaatter, Anne Lorendzaater och Birgite Andersdaater 1 rdl. 1 ort.
15. Jacob guldsmed med sin høstrue, Kiersten Christensaatter och Buneuenturi Jacobssdaater 1 rdl.
16. Niels Laurdzen med sin høstrue, Marte Morttenssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Christian skreder tilhusse, fra Landzronne.
18. Erich Schou, fra Trelborg.
19. Lauridz Haagessen, der sammestedz fra.
20. Bertell Frélick smid med sin høstrue, Michell Dørschouf, Michell Heinsaat och Anne Pedersdaater 1 rdl. 1 ort.
21. Maren Christenn Spanifars och Mergrete Johannsdaater och en tienestepige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Margrete Laurdz bagers, Michell N. och Elsse N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
23. Peder Hesselbierg med sin høstrue, Hans N., Søffren N., Mar-

grete Olssdaater, Maria Erlandzaater, Heliug Erichsdaater,
Christian Hesselbierg till lossemendt 2 rdl.

24. Hanns Laaleke 1 ort.
25. Jacob Danielssen med sin høstrue, Kiersten Rasmusdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
1 ort.
26. Daniell smed med sin høstrue, Søfren Jenssen och Mallenne
Nielssdaater, Joen Nielssen sampt Hans kock med sin høstrue
 $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
27. Maren tilhusse, fra Ydsted fordrefuen.
28. Maren Anderssdaater, Suend Hansen, Morten Suendssen och
Birgite Moenssdaater 1 rdl.
29. Jørgen Jacobssen, Lissebet Joennsdaater, Johan Erichsdaater och
Berendt Wilde 1 rdl.
30. Peder Pouelssen med sin høstrue, Jørgen Pedersen, Jens Oelssen,
Gunell och Kiersten Thorsdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
31. Jacob Jordan med sin høstrue, Mattias Jørgenssen, Heinrich
Carsteunssen och Maricken 1 rdl. 1 ort.
32. Reinholdt karmager, Jens Christenssen, Madz Christenssen, Anne
Therckelsdaater, Mette Knudzdaatter, endnu en piige $1\frac{1}{2}$ rdl.
33. Søfren Anderssen med sin høstrue, Anders Pederssen, Jens
vnderknegt, Christen Anderssen, Anne och Maren Jørgenssdaatter
 $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
34. Mattias Brun med sin høstru och Maren Pederssdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Kledeboe quarter.

1. Rassmus Hendrichssen skreder selff 6 $1\frac{1}{2}$ rdl.
2. Bold Anders kremmers selff $2\frac{1}{2}$ rdl.
3. Thomas Jenssen selff 4 1 rdl.
4. Boeld Christen Andersens selff anden $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Dorete Jenss Ollufssens selff $2\frac{1}{2}$ rdl.
6. Berete vrtecremmer selff $2\frac{1}{2}$ rdl.
7. En quinde, fordrefuen af Landzcrone.
8. Madz Rassmussen selff 5 1 rdl. 1 ort.
9. M. Hans Steenbuck selff 4 1 rdl.
10. Anderss Beyer selff thredie $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. 1 mand af Flenssborg, fordrefuen.
12. 1 vngkarl tiener i Isslandz compagnie.
13. M. Søfren scholmester selff 5.
14. M. Jørgen corrector selff 2.
15. 6 hører och deris drenge.

Skindergaden.

1. Jørgen Holst self 5 holder sig under accademit.
2. Hans March udj Jørgens kielder self $3 \frac{1}{2}$ rdl 1 ort.
3. Salmon Sartors høstru self 7 vnder accademiet.
4. Lauridz remsnider self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Henrich vrtecremer self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Peder Jacobssen schreder self 4 1 rdl.
7. Henrich remsnider self 4 1 rdl.
8. Morten Schow bager self $6 \frac{1}{2}$ rdl.
9. Jørgen Strich perllesticker self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Berendt sadelmager self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Kiønne Mogens Iffuerssens self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
12. Michell Jørgenssen kornnmaaller paa prouianthusset, K. M.

Skindergaden.

1. Captein Jacob Andersen self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Lauridz Madzen høcher selff $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Peder Jenssen, af Jylland fordrefuen.
4. Maren Anders slagters self 4 1 rdl.
5. Rassmus slagter self 5 1 rdl. 1 ort.
6. Olle Nielssen slagter self 5 1 rdl. 1 ort.

Liden Canicke strede.

1. Peder Eschelssen remsnider self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Christen Jenssen slagter self 5 1 rdl. 1 ort.
3. Jens Kieldtzen slagter self 4 1 rdl.
4. Pouell bødicker self 4.
5. Christen Kieldsen self 2, fordrefuen. ·
6. Jens apotecker self $6 \frac{1}{2}$ rdl.
7. Dorete Carstenssdaater 1 ort.
8. En piige fra Jylland, fordrefuen.
9. D. Espen Nielssen medicus er vnder accademiet.
10. M. Hans Suan profesor vnder accademiet.
11. Peder Predall tiener vnder accademiet.
12. Margrete scholholders selff anden vnder prousten.

Sckinder gaden.

1. Joest Michell vrtekremmer self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
- 2. Kiersten Olle bogbinders self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
3. Jacob hotstafferer selff $2 \frac{1}{2}$ rdl.
4. Hans Heess dønnicker selff $2 \frac{1}{2}$ rdl.
5. Johan bogtrøchersuend self 2. Betalt till Melcher Martzen.
- 6. Christian bogbinder self $2 \frac{1}{2}$ rdl.

7. Goriss originist self anden, fordrefuen.
8. Anne sykone self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Thomas Johanssen self 4 1 rdl.
10. Johan dønicker selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl 1 ort.

Kiødmager gade.

1. Jens Søfrenssen brøger self 8 2 rdl.
2. Lauridz Søfrenssen schreder self 4 1 rdl.
3. Olle Jenssen schreder self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.

Store Kanickestrede.

1. Søfren Søfrenssen baadzman self 2 K.
2. Rodtcke Holst snedker self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Anne h. Pouels self 2 betalt til prousten.
4. Peder Hanssen snedker selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Elsse m. Peder Gestrupps selff 2 vnder accademiet.
6. Anne Nicolay Engelbrets self 5 vnder cantzeliet.
7. M. Johan Christoffersen self 4 vnder accademiet.
8. M. Jacob Fincke self 6 vnder accad.
9. M. Tomass Banck self 7 vnder ac.
10. Herr candzeller Christian Frisses gaard.
11. Regensen K. M.

Skidenstrede.

1. Peder Anderssen self anden $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Christen Nielssen self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Kiødmager gade.

1. Lauritz Jenssen kiøbmand self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Niels Nielssen brøger self 6 $1\frac{1}{2}$ rdl.
3. Anneken Hansen af Kiøge self 4, will iche betalle, foregifuer at betalle sin hofuetschat i Kiøge.
4. Morten dreyer self 2, K. M.
5. Niels Christensen smid self anden, fordrefuen.
6. Jens Gullandzfar snedicker self 4 1 rdl.
7. Jørgen Gast self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Erich N. baadzman self anden, K. M.
9. Anders murmester self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Anne bagers af Flensborg, fordrefuen.
11. Jørgen Pommern 1 ort.
12. Hans Drubin udj Jørgens huss self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

S. Giertruds strede.

1. Jens Christensen schibstøm. self 2, K. M.
2. Niels Nielsen schibstøm. self 2, K. M.

3. Christen bøcher self anden, K. M.
4. Christen Madzen smid self 2, K. M.
5. Hans Steenssen schibskoch self 2, K. M.
6. Anderss Jabobssen schibstømmermand K.
7. Jørgen Pederssen baadzman self 2, K. M.
8. Nils Pouelssen schibstømmermand K. M.
9. Søfren Pedersen schibstøm., K. M.
10. Joen saugscherer paa Holmen, K. M.
11. Peder Michellssen baadzman self 2, K. M.
12. Dauid Tomessen baadzman self 3, K. M.
13. Anders suinemand self 2, K. M.
14. Lauridz Jenssen maanidztiener self 2 K.
15. Torchild Jensen mursuend, K. M.
16. Anne Christen baadzmands encke, K. M.
17. Peder Lessøe baadzinand self 2, K. M.
18. Jørgen Hanssen self 3.
19. Peder Hanssen baadzman, K. M.
20. Jens Weste schibstømmermand self 2 K.
21. Olle Thomesen baadzman self 2, K. M.
22. Michell Nielsen schibstøm. self 2, K.
23. Peder Willemssen schibstømmermand self 2, K. M.
24. Ludze weffuers self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Rosengaarden.

1. Peder Teeske brøger self 6 1 $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Ertmand bager self 4 1 rdl.
3. Olle Jenssen brøger self 6 1 $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Rassmuss prammand self 2, K. M.
5. Baldzer trometer self 2, K. M.
6. Hans Pederssen schibsschr. self 3, K. M.
7. Gunder grafuer til H. Giestis self 2.
8. Vnder prousten.

Michell Wiibes gade.

1. Hans Evertzen baadzman self 3, K. M.
2. Rasmus Jenssen schibstømmerm. self 2, K. M.
3. Hans Pederssen schibsschr. self 2, K. M.
4. Rassmus dreyer self 2, K. M.
5. Christen Niesen schibstøm. self anden, K. M.
6. Peder kock poa Holmen self 2, K. M.
7. Olle Greiersen schibstøm. self 2, K. M.
8. Jørgen Jensen schibstøm. self 2, K. M.

9. Peder Pederssen kock self 2, K. M.
10. Peder borer paa Holmen self 2 K. M.
11. Amon Steenssen baadzman self 3, K. M.
12. Christen Lundt snedicker self 2, $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Morten vrtegaardzsuend, K. M.
14. Rassmus Lucassen baadzman self 2. K. M.
15. Baldzer schibskock self 3, K. M.
16. Niels Nielsen distelerer selff 3, K. M.
17. Nielss Ebessen i K. Lønport self 4, K. M.
18. Peder Hanssen cantzelijbud, K. M.
19. Abraham plidzkarll self 3, K. M.
20. Peder Nickell weffer self 4 1 rdl.
21. Hans Oelsen wogensuend paa brøggersit, K. M.
22. Poteck Lorendzis weffuersche self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
23. Morten wefuer self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
24. Birete Lindemandz guldsmed 1 ort.
25. Jochum snidcker self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
26. Hans Stuff guldsmed self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
27. Pouell Milcke weffuer self 4 $\frac{1}{2}$ rdl.

Rossem gaarden.

1. Anne Peder Christensens self 3.
2. Hans kleinsmed self 5, 1 rdl. 1 ortt.
3. Madz Laurdzen smed self 2, K. M.
4. Troels Pedersen self 3, K. M.
5. Claus Weedemand brøger self 6 1 rdl. 2 ortt.
6. Jens Hendrichssen af Skaane self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Peder Simenssen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Joen Rem self 2, fordreffuen.
9. Gudmand Madzen brøger self 5, 1 rdl. 1 ort.
10. Niels Andersen brøger self 5 1 rdl. 1 ort.
11. Anne Jens Windters self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.

I Anders Svertfeyers Gang.

1. Claus steensetter self 2, K. M.
2. Jers kalckslauger, K. M.
3. Bendte Laurdzis kudschis self, K. M.
4. Jacob perllesticher self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Peder Nielssen rostwogensuend self 2, K. M.
6. Jacob tømermand for i gangen.
7. Michell arbedzkarll self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Madz Christenssen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.

9. Peder Nielssen murmestersuend self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
10. Olle kudsch, tiener herr hofmester.
11. Rassmus bøsseschøtter self 2, K. M.
12. Peder Christenssen thømmersuend self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
13. Madz drauger self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
14. Christen bøsseschøtter self 2, K. M.
15. Christen Jenssen tømmersuend self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
16. Johanne Peder Christensens 1 ort.
17. Peder reebslauger self 2, K. M.
18. Jacob Sligt weffuer self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
19. Jacob weyer i Westerport self 2, mener at were frj $\frac{1}{2}$ rdl. Thil-reignid at betale.
20. Niels Christensen plidzkarll self 2, K. M.
21. Knud tromslager self 2, K. M.
22. Zidze Hans Madzens encke 1 ort.
23. Anne Olle baggers encke 1 ort.
24. Michell Graaemandz høstrue 1 ort.
25. Peder Laurdzen postwøgensuend, K. M.
26. Niels hiulmand self 2, K. M.
27. Niels Michelsen schreder self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Michell drauger self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
29. Karen Christens enche 1 ort.
30. Niels Christenssen kusch self 2, K. M.
31. Jens Søfrenssen arbedzkarll self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
32. Peder Laurdzen tømersuend self $2 \frac{1}{2}$ rdl.
33. Olle smid self 2, K. M.
34. Christen Laurdzen bøsseschøtter self 2, K. M.
35. Henrich rotgieter self 2, K. M.
36. Birgite Anders murmesters encke 1 ort.
37. Niels bogbinder aarssknegt self 2, K. M.

Peder Huidtfeldtz strede.

1. Madtz murmester selff $2 \frac{1}{2}$ rdl.
2. Jens Pederssen tømmermand self $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Jens Terckelssen Skaaninger self 2, fordrefuen.
4. Nielss Laurdzen hiulmand self 2, K. M.
5. Hans Pederssen selff 3, K. M. kieldersuen.
6. Bertell arckelimester, piige, hand self i Fyen.
7. Jens Pederssen skoeflicker selt $3 \frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Christen Jacobssen hiulmand self 2 K.
9. Jens Simenssen kudsch paa slottet, K. M.

10. Thomas Pederssen selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Kiersten Hans Pildzes 1 ort.
12. Christen Jenssen comfardj baadzman selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Haagen thømmermand selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Christen Lydersen drabante selff 2, K. M.
15. Søffren Laurdzen tømmermand selff 2, K. M.
16. Pouell Krag murmester selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Morten Jenssen selff 2 fra Skaane fordref.
18. Johan kalckslager selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Bertell Anderssen fra Jylland selff 2 fordreff.
20. Morten Pouelsen bøsseschøter selff 2, K. M.
21. Anders Nielsen skibskock selff 2, K. M.
22. Olle prammand 1 ort.
23. Thore Rasmusdaater i huse, gaar paa vold arbeid.

Vdi Niels Islanders Gang.

1. Søffren borer paa Holmen, K. M.
2. Michell Laurdzen arbedzkarll 1 ort.
3. Anne Michells 1 ort.
4. Olle Hansen plidzkarll selff 3, K. M.
5. Jost Jacobssen hiulmand selff 2, K. M.
6. Christen aarsknegt selff 2, K. M.
7. Lauridz plidzfougedt selff 3, K. M.
8. Maren Jenss weffuers selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Olle kock 1 ort.
10. Jørgen Hanssen tømmermand selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Sander Jacobssen schibstømmermand selff 2, K. M.
12. Maren Knud Pederssens selff 2, K. M.

I Willem Fyrens Gang.

1. Hans Hanssen tømmermand selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Enwold bødker, fordrefuen.
3. Steffen maller selff 2.
4. Bendt Suendtzen comfardi bodzman selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Christoffer N. bodzman selff 2, K. M.
6. Sossanna Dirich badstukonne 1 ort.
7. M. Christen schibsprest selff 2, K. M.
8. Jørgen Rasmussen thømmermand selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Jens Pederssen bøsseschøtter selff 2, K. M.
10. Jens Laurdzen smid selff 2, K. M.
11. Pouell Madzen kudsch selff 2, K. M.
12. Hans husstømmermand selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.

13. Hans Suendssen smid paa Holmen self 2, K.
14. Hans Madzen baadzman self 2, K. M.
15. Hans badstuemanden self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Ingeborg Søfrensdaater haffuer tient Jørgen Mattiasen och er siug.

Skiden strede.

1. Thorkild schibstømer self 2, K. M.
2. Pouell Jenssen thømermand self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Jørgen Nielssen thømmermand self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Isack Hanssen schibsschrifuer self 2, K. M.
5. Peder Thomesen self anden $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Anne Nielsses enche 1 ort.
7. Heelle Andersen plidzkarll self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Michell hiulmand self 2, K. M.
9. Jørgen Rassmusen wogenmand self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Jacob bogbinder self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Jacob handschemager self 2 fordreff.
12. Olle Pedersen kudscha paa slottet self 3 K.
13. Christoffer drabant, K. M.
14. Jens Søffrenssen plidzkarll self 2, K. M.
15. Hans Hermenssen slagter self 4 1 rdl.

Fiolstrede.

1. Niels Christoffersen wogenmand selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Søfren Isslandzfahrer self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Arffue Arffuesen tømnerm. self 2, K. M.
4. Søfren N. bøsseschøtter selff 2, K. M.
5. Espen bøsseschøtter selff 2, K. M.
6. Jens baadzman self 2, K. M.
7. Lauridz Jensen self 2, K. M.
8. Jørgen Oelssen schibstømmermand self 2, K. M.
9. Troels skinder self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Michell blytecker self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Lauridz drabant self 3, K. M.
12. Niels kock self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Willadz baadzman self 2, K. M.
14. Niels Slangerup schibstømmermand self 2, K. M.
15. Erich tromslager self 2, K. M.
16. Geedsche ebll konne, will indtet gifue.
17. Lauridz Pederssen smid self 2, K. M.
18. Christen Nielssen bøsseschøtter self 2 K.
19. Michell schibstømmermand, K. M.

20. Peder Anderssen selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
21. Henrich Paasche weffuer self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Jacob vrtekremmer self 2, K. M.
23. Jens Pedersen pottemager self 4 1 rdl.
24. Karen h. Hanssis enche self 3, prousten.
25. S. Peder skreders effterleffuersche 1 ortt.
26. Claus Foyg snitker self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ortt.
27. Adam smid selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
28. Berendt glarmester self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
29. Anthonj orginist self 2, tiener udj wor frue kiercke.
30. H. Christen prest self 2, prousten.
31. Christoffer bogbinder self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.

Schidenstrede.

1. Jens Laurdzen smid self 6 1 $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Niels Madzen schoeflicker self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Michell schibstømmermand self 2, K. M.
4. Niels Ebbesen schibstømmerm. self 3, K. M.
5. Dirich Worm self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Anders Predall eller prest self 2 vnder accademiet.
7. Morten Søfrensen huusmand paa det nye werch.
8. Nielss Boesen baadzman self 3, K. M.
9. Kiersten Andersis encke 1 ort.

Fiolstrede.

1. Hans Henning snedicker self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Stefen Anderssen bodzman self 2, K. M.
3. Kiersten Nielss Hanssens encke self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Jacob Haberman bogbinder self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Gert bildensnider self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Pouell schibstømmermand self 2, K. M.
7. Dorte grynkonne self 4 1 rdl.
8. Bertell Nielssen kudsch self 2, K. M.
9. Christeu arbeidzkarll self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Anne Søfren schreders self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Zidze Hans hiulmands encke 1 ort.
12. Peder Jenssen Sort 1 ort.
13. Anders blockedreyer self 3, K. M.
14. Peder Andersen blockedreyer self 2, K. M.
15. Niels Andersen bøsseschøtter self 2, K. M.
16. Hans Frick snideker 1 rdl. 1 ort.
17. Christen Marquorssen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.

18. Peder schoeflicker self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Melcher arbedzkarll self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Knud bøsseschötter self 2, K. M.
21. Niels bøsseschötter self 2, K. M.
22. Jens Pallessen selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
23. Dorete N. encke 1 ort.
24. Antonj snedeker 1 ort.
25. Madz weffuer self 4 1 rdl.
26. Michel Røpke bager self 6, er rodmester.
27. Mogens skolmester self 3, vnder prousten.
28. Inger Peder smidz self 2, K. M.
29. Nielss hiulmand selff 3 betalt $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
30. Simen mursuend 1 ort.
31. Christen liger i Nørreport meener at were frj.
32. Olle skoeflicker selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
33. Peder hattemager selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
34. Niels Jostsen liger i Nørreport, meener at were frj.

Nøregade.

1. Claus Karcke bager self 6 $1\frac{1}{2}$ rdl.
2. Niels Anderssen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Karen Gertis encke fra Jylland fordreffuen.
4. Christen høcker selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Niels Erichsen brøger self 4 1 rdl.
6. Zidze Frandz Ibssens selff 4 1 rdl.
7. Peder Bendzen selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Hans Jørgensen selff 5 1 rdl. 1 ort.
9. Anders Pouelsen selff 5 1 rdl. 1 ort.
10. Johan Jensen self 4 rodmester, mehner at were frj.
11. Christen Rassmussen selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Johan kobersmids enche och hendis søster, fordreffuen.
13. Hanss Pederssen Allerup selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
14. Hans Brun schoelleholder selff 2, prousten.
15. Søffren Laurdzen selff 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Rassmus schoeflicker selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Niels Adtzerssen brøger selff 5 1 rdl. 1 ort.
18. Hans Jensen Faaborg selff 5 1 rdl. 1 ort.

Nøregade.

1. Nielss Villumssen raadmand self 5.
2. Clauss Anderssen selff 5 1 rdl. 1 ort.
3. Ellen Hans Oelsens selff 2 $\frac{1}{2}$ rdl.

4. Iffuer Rafn selff 6 1½ rdl.
5. Anders Pedersen brøger selff 6 1½ rdl.
6. Niels Islender selff 2 ½ rdl.
7. Peder Hansen selff 2 ½ rdl.
8. Dorete v. Osede selff 4 af Flennsborg, opholder sig med sin effterberetning, aff docter Tomas Fincke.
9. D. Tohmass Fincke udj studigaarden, K. M.
10. D. Olle Wormb profesor med. accademi.
11. H. Søfren caplan till wor frue kiercke.
12. M. Olle Wind paa kierckegaarden, hoff predican.
13. H. Baldzer caplan till wor frue kiercke.
14. D. Hans Reesen docter t. vdj accade.
15. D. Niels Pouelssen docter t. vdj accademiet.
16. M. Erick Oelssen, sogne herre till wor frue.

Noch paa kierchegaarden.

1. Ingeborg Bøye Lauridzens selff 2 ½ rdl.
2. Anders grauer til wor frue, vnder vniuersitetid.
3. Jens klocher selff 4 ochsaa vnder vniuersit.
4. Bold contrafeiers selff 2 ½ rdl.

Paa Nøregaden.

1. Christoffer Flack selff 2 ½ rdl.
2. Simen de Hening till losement ibid. 1 ort.
3. Hironimos hotstafferer selff 3 ½ rdl. 1 ort.
4. Peter vrtekremmer selff 2 ½ rdl.
5. Niels Matthiesens effterleffuersche selff 2 ½ rdl.
6. Hans Pederssen skinder selff 4 1 rdl.

Frimandtz quarter.

Amager torff.

1. Henrich Radtke med sin høstrue, Christen Jenssen kieldersuend, Frantz Marchmand och 2 tienistepiiger 1½ rdl.
2. Albret Schouwert med sin høstrue, Hans Pedersen och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
3. Hans Holst med sin høstrue, Peter drengen och 1 tienistepiige 1 rdl.
4. Peter Holsthortst enckemand, Peder och 1 tienistepiige ½ rdl. 1 ort.
5. Ingeborg s. Mathies Hansens och 2 tienistepiiger ½ rdl. 1 ort.
6. Hendrich Biskop med sin høstrue, Suend Andersen, Niels vnderknegt, Olle N. och 2 tienistepiiger 1½ rdl. 1 ort.
7. noch Catrine paltekone i boden til gaden 1 ort.

8. Jochum v. Slesing brøger med sin høstrue, Johan Claussen, Christen Mogenssenn, Anders Nielssen och 2 tienistep. $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Niels Christenssen i Jochum v. Slesis boed 1 ort.
10. Knud Christenssen schr. paa cledekamerit K.
11. Magdallena Werner Cloumandz, Abraham Cloumand, Christian Zellige, 1 dreng, 2 tienistepiiger $1\frac{1}{2}$ rdl.
12. Catrine Jonas vrtecremmers, Dorete och Barbra Redlings, 1 suend, 1 dreng och 2 tienistep. $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Johan Dobbelsteen med sin høstrue, Niels Mogenssen, Claus Hanssen, 1 dreng och en tienistepiige $1\frac{1}{2}$ rdl.
14. En mand af Laugholmb, fardreffuen.
15. Mester Anders Hansen sogneprest.
16. Egert Doren kremer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Conradt Møllengraff med sin høtru, 1 søn, 1 daater, 1 suend, 2 drenge och 1 tienistepiige 2 rdl.
18. Tilhusse Peter Ville och Lauridz Kiøge.
19. Heellene bogbinders, 1 suend och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
20. Broder schoemager med sin høstrue, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.
21. Daniell Knudzen, Knud Hendrichsen, Kiersten Knudzdaater och 1 tienistep. 1 rdl.
22. Claus Becker kandstøber, 1 dreng och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
23. Dauid Mønicke skreder, 1 suend och 1 dreng $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
24. Jacob Jacobssen skreder, 1 dreng och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
25. Hans Pederssen knipelkremer med sin høstrue, 2 drenge och 2 tienistepiger $1\frac{1}{2}$ rdl.
26. Olluf Mus klocker till Hellig Giest.
27. Willum Trellund scholleholder med sin høstrue, 2 hører, 2 drenge och 3 tienistepiiger 2 rdl. 1 ort.
28. Iffuer Kier med sin høstrue och 2 tienistepiiger 1 rdl.

I Boeden.

1. Johanne swertfeigers och 1 daatter, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.
2. Cort Traps med sin høstrue, 2 suenne och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Ditmer Bøfcke kremer med sin høtru, 1 suend, 1 dreng och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
4. Werner Høyer med sin høstrue, 1 suend, 1 dreng och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
5. Nicolay guldsmed med sin høstrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Torben brøger, sin høstrue, 1 brøgersuen, 1 vnderknegt och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.

7. Ide Multerpasis encke, 2 dötterer, 1 suend och 1 tienistepige
1 rdl. 1 ort.
8. Rodtcke Bøninckhusen af Flensborg fordreff.
9. Nicolay Cloumand med sin høstrue, Christoffer Nieman, Hans Mattiessen, Bage Christoffersen och 3 tienistepiger 2 rdl.
10. Hans Haagensen med sin høstrue, 1 dreng och 2 thienistepiiger
1 rdl. 1 ort.
11. Hans Selmer med sin høstrue och 2 tienistep. K.
12. M. Morten badscher med sin høstrue, 1 suend, 2 drenge och
2 tienistepiiger 1½ rdl. 1 ort.
13. Bendte skreder med sin høstrue, 2 suenne, 1 dreng och 1 tie-
nistep. 1½ rdl.
14. Jacob Brun guldsmed med sin høstrue, 1 dreng, 1 tienistepiige
och sin høstrues moeder Maren Iffuersdaater 1 rdl. 1 ort.
15. En fremmit mand af Nyborg.
16. Niels Rassmussen med sin høstrue, 1 dreng och 2 tienistepiger
1 rdl. 1 ort.
17. Tilhusse Niels Windter och Christen Torbensen, er 2 vnge
karlle ½ rdl.
18. Jørgen Oelssen kandestøber med sin høstrue och 1 suend, 1 tie-
nistep. 1 rdl.
19. Bonauendters enche och 1 tienistep. ½ rdl.
20. Jørgen knapmagers enche, 1 suend och 1 tienistepiige ½ rdl. 1 ort.
21. Peder Jostssens huss øde och tillugt.
22. Detleff Hanssen Bryhans brøgere, Jordan Opermand, Madz
Pedersen, Olluf Børesen, Tord Anderssen, Niels Rasmussen och
2 tienistepiger 2 rdl.

Skindergaden.

1. Melcher Mardzen bogtrøcher er vnder de høylerde.
2. Harmen Hohatt skreders encke, Jørgen Hohatt och 1 tienistep.
½ rdl. 1 ort.
3. Tomas Brun schreder med sin høstrue, 1 lønnedreng och 1 tie-
nistepiige 1 rdl.
4. Harmen Burhorst hotstafferer med sin høstrue och 1 tieniste-
piige ½ rdl. 1 ort.
5. Hans Skall bogbinder med sin høstrue och 1 tienistepiige ½ rdl. 1 ort.
6. Peder Jacobsen schoemager med sin høstrue och 1 schomager-
suend ½ rdl. 1 ort.
7. Troels snedickers encke 1 ortt.
8. Tuende quinder fordrefuen af Aalborg.

9. Mette Olluf remsniders enche, hindes modersøster och 2 tieniste-piiger 1 rdl.
10. Søfren Nielsen i kielderen taper øll 1 ort.
11. Mergret s. m. Jespers.
12. Johannes Woldborg apotecker, Jost Gutbier, Pouell Thoermoller, Jacob Søfrin och 2 tienistepiiger 1½ rdl.
Klosterstrede.
1. Harmen Laurdzen slagter med sin høstru, hans moder Anne, 1 slagtersuend och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
2. Hans Tormand schreder med sin høstrue och 1 tienistepiige ½ rdl. 1 ort.
3. Vldrick knapmagers enche och 1 tienistepiige ½ rdl.
4. Hans Kordtssen skoemagger med sin høstrue och 1 tienistepiige ½ rdl. 1 ort.
5. Clemed Dall skoemager med sin høstru, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.
6. Anderss Hanssen bager med sin høstru, sin stifdaater Anne och 1 tienistepige 1 rdl.
7. Christoffer Dalmandz encke och 1 tienistep. ½ rdl.
8. Rasmus Pedersen schoemager med sin høstrue, Karen Rasmus-daater, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
9. Jens Kieldsen skreder med sin høstrue och 2 tienistepiiger 1 rdl.
10. Olluf Bendtzen med sin høstrue, 3 suene och 1 dreng 1½ rdl.
11. Pouell Roess skoemager och 1 tienistepige ½ rdl.
12. Carsten Oelsen schoemager med sin høstrue, 3 suenne och 1 tienistep. 1½ rdl.
13. Thomas sadelmager, som schal tiene herr Joest Høeg.
14. Detlef Lorendz schoemager med sin høstrue, 2 suenne och 1 tie-nistepiige 1 rdl. 1 ort.
15. Rassmus Erichssenss encke, 2 suenne och 1 tienistepiige 1 rdl.
16. Michell Sax skoemager med sin høstru, 1 suend och 1 tieniste-piigè 1 rdl.
17. Peder Laurdzen med sin høstrue ½ rdl.
18. Peder Weboe skoemager med sin høstrue, 3 suenne och 1 tie-nistep. 1½ rdl.
19. Christen Jensen schreder enckemand, 1 suend, 1 lønnedreng och 1 tienistep. 1 rdl.
20. Christen Ebbesen soret borgerschab her i staden 1 ort.
21. Lauridz Laurdzen schoemager med sin høstrue, 3 suenne och 1 lerdreng 1½ rdl.

22. Peter Rues skoemager med sin høstrue, 2 suenne och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
23. Kort kandestøber med sin høstrue, 1 suend, 1 dreng, 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
24. Herman Wulff snedicker med sin høstrue, sin daatter, 1 suend, 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
25. Michell Jenssen skoemager enckemand och sin daater, 2 suenne och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
26. Abraham schoemager med sin høstru, 3 suene och 1 tienistepige $1\frac{1}{2}$ rdl.
27. Karen Christen fyrbødres och hindes sön, Hans Christensen och 1 tienistep. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 crt.
28. Niels Hansen raadmand med sin høstrue, Jens Søfrensen vnderknegt och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
29. Claus Weboe schoemager med sin høstrue, 4 suene, 1 lerdreng och 1 tienistepiige 2 rdl.
30. Jens Pedersens encke och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl.
31. Hillebrand Pederssen med sin høstrue fordref.
32. Mette s. docter Niels Pouelsens.
33. Christen Michelsen bager, K. M.
34. I kielderen en vngkarll wed naufn Anders Borresen tapper øll 1 ort.
35. Augustinus skoemager med sin høstrue, 4 suenne, 1 lerdreng och 1 tienistepiige 2 rdl.
36. Jacob kandestøber med sin høstrue, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.
37. Jens Andersen schomager med sin høstrue, 3 suene och 1 tienistepiige $1\frac{1}{2}$ rdl.
38. Adam schoemager med sin høstrue och 2 suenne 1 rdl.

Skindergaden.

1. Hans Jørgensen berider med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Karen Henrich Hoppis 1 ort.
3. Peder Gregersen och Michell Munterach vnge kalle til losement $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Jørgen Lambregt bogtrøcher med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Lorendz orginist till Hellig Giestis kiercke med sin høstrue, 1 sön och 1 tienistepiige 1 rdl.
6. Lorendz Skrøders enche, orginist till den thydsche kierche och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Dorete Rasmus slagters, 1 suend och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

8. Harmen Jostsen slagter med sin høstru, 1 sén Jonas, 1 daater Bodell, Børge Nielsen och 1 tienistep. $1\frac{1}{2}$ rdl.
9. Anders Lund skreder med sin høstru och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Hanss Jørgensen perllesticker och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Frederich Gyndter thydsche secretarius.
12. Welb. frue Lissebeth herr Palle Rosenkrantzis gaard, jboer Claus Laurdzen wagtsch. med sin høstrue, sin daatter och 1 tienistep. 1 rdl.
13. Hanss Gertken snedker med sin høstrue, 1 lerdreng och 1 tienistep. 1 rdl.
14. Hans hattemager med sin høstrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
15. Joest Bønicke snidcker med sin høstrue, 1 suend, 1 lerdreng 1 rdl.

Kiedmager gaden.

1. Fredrich Fredrichsen riidefoget med sin høstrue, 1 kudsch, 1 dreng och 2 tienistepiiger $1\frac{1}{2}$ rdl.
2. Ageta(!) s. herr Berendz fôrige tydsche prest.
3. Welb. herr Fredrich Redzes gaard jboer Christoffer sadelmager med sin høstrue, 1 dreng och 1 tienistepiige 1 rdl.
4. Johan Andress kobbersmeds encke, 1 suend och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Bartellemeus bagger med sin høstrue, 1 suend och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
6. Abraham von Eigen guldsmed enckemand, sin daater Lea von Eigen och 4 tienistep. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Peder Blomme med sin høstru af Boringholmb.
8. Maren Boyes med 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Mergrete hukone af Skaane fordreff.
10. Jørgen Mortensen guldsmed med sin høstrue, 1 suend, 2 drenge, sin høstrues søster Magdalene Nielsdaater och 1 tienistepiige $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Løffstrede.

1. Henrich Eillertzen, K. M. schibs captein.
2. Peder Goresen captein fangen vnder Suenschen.
3. Jenss Tommessens brøger med sin høstru, sin søster, Maren Tommesdaater, 1 brøgersuend, 1 vnderknegt och 1 tienistep. $1\frac{1}{2}$ rdl.
4. Aswerus skreder roedmester och sin høstrue, 1 suend, 1 londrenng, 1 lerdreng och 1 tienistepiige $1\frac{1}{2}$ rdl.
5. Gabrielli Jacobsen, K. M. schibssch. boer i welb. Ifsuer Windz gaard.

6. Welb. herr riigens hoffmesters grd.
7. Herr Hendrich Huitfeldz gaard.
8. Herr Otte Scheels gaard, jboer Hans Lydersen, K. M. skibs captein.
9. I kielderen Jep Jensen tiänner paa Holmen, K. M.
10. Mette Thommisis encke, en son och 1 daatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
11. Anne Holgers encke och 1 daater $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Sammell Telcken schibsthrometer K.
13. Christen Tomesen med sin høstrue, 2 drenge och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
14. Peder Niesssen bundtmager med sin høstrue, 1 tienestepiige och en fremmit piige till lossemendt 1 rdl.
15. Welb. frue Anne Basis gaard, jboer Catrine Ifuer Raffns och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Lauridz Pouelssen med sin høstru, foget i Helsingborg lehn.
17. Herr Jørgen Kolding till Hellig Giestiss kiercke.
18. Welb. Fredrich Vrnis gaard, jboer Hans Jenssen hommellwrager med sin høstrue och sin daater Kiersten Hansd. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
19. Welb. Gabriell Krusis gaard, iboer Peter Fug dreyer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Olluf Koch, K. M.
21. Jacob plattenslaærer, K. M.
22. Adam bæstuemand med sin høstrue, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.
23. Berendt Wegner bøsemager, K. M.
24. Niels Erllanndtzen teltmagger, K. M.
25. Ifuer Gregersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
26. Lissebet af Lund fordrefuen tilhuse.

Kjødmager gade.

1. Jochum skoemagger med sin høstrue, Vinant N., Anders Persen, 2 tienistep. och 1 amme $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Jørgen Hansen guldsmed, enckemand, 2 store lerdrenge och 1 tienistepiige 1 rdl.
3. Henrich Køller møndtemester med sin høstrue, Trine och Annecke Nicolaydaater, 1 dreng och 1 tienistepiige $1\frac{1}{2}$ rdl.
4. I kielderen Hertwig hecker med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Willum Claussen skreder med sin høstrue, 2 suenne, 1 lerdreng och 1 tienistp. $1\frac{1}{2}$ rdl.
6. Hendrich Rideman med sin høstrue, 1 dreng och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.

Hellig Giestis strede.

1. Niels Knudzen fra Landzcrone fordref.
2. Dirich Willemsen schibstømmerm., K. M.
3. Jacob plattenslaaer med sin høstru.
4. Eiler Andersen liger paa Sloted, K. M.
5. Mickell Hartuig sinckelmager med sin høstrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Goris spormager med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Hans schersliper med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Pouell Pomick sinckelmager meb sin høstrue, 1 suend och 1 tie-nistepige 1 rdl.
9. Thrine s. Michell Hanssens och hindes tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Sidze Mortensdaater af Jyland fordreff.
11. Bertell Anderssen af Lund fordrefuen.
12. K. M. Børnehus, jboer fougden Peder Hendrichsen.
13. Hanss Søfrenssen, arbedzkarll paa K. M. nye brøgers.
14. Gressers nagelsmed paa Holmen, K. M.
15. Jørgen bøcker, K. M.
16. Conradt Bon fillehuger, K. M.
17. Nielss Christensen, K. M.
18. Jacob grafuer till Helligiestis kierche.
19. Hans Andersen ligger paa Slottet K.
20. Hans Bay weffuer i tuchthuset, K. M.
21. Johan Riboes encke, 1 suend och 1 drenng $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Johan kurffuemager med sin høstrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
23. Lambert Hanssen nagelsmed, K. M.
24. Goris Krøege wagt paa prouianth., K. M.
25. Jens Jostssen schibstømermand, K. M.
26. Lauridz Hansen høybaadzman, K. M.
27. Anders Laurdzen cofardj baadzman med sin hustrue $\frac{1}{2}$ rdl.
28. Anne Mortens encke med sin datter $\frac{1}{2}$ rdl.
29. Hans tromemager med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
30. Jørgen Ellemand laedemager, K. M.
31. Hans Merhoff schreders daatter Mergret Hansdaater 1 ort.
32. Hanss Halfardz tømmerm., K. M.
33. Peder Torsen bøseschötter, K. M.
34. Hans Sag tømmermand med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
35. Wulff Smidt skreder med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
36. 1 fremmit pige af Jylland tilhuse.
37. Bodeld Suenz enche och 1 tienistep. $\frac{1}{2}$ rdl.

38. Christen Ertmand schreder med sin høstru och 1 lerdreng $\frac{1}{2}$ rdl.
1 ort.
39. Jochum Hacker kleinsmid med sin høstru, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.
40. Jens hampebancker i tugthuset, K. M.
41. Paasche sinckelmagger med sin høstru, 1 lerdreng och 1 tienistepiige 1 rdl.
42. Jacob Brun seiermager med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
43. Henrick Luck hofsmed, K. M.
44. Henrich Hagemand snedker med sin høstrue, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.

Kiedmaggergade.

1. Hendrich Hagemandz gaard, jboer welb. Jørgen Arnfeldt.
2. Hans Morttensen skreder med sin høstrue, 1 suend Peder Bay,
1 stor lerdreng och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
3. Niels Hadsteen af Randers fordreff.
4. Peter Stanicke glarmester med sin høstrue och 1 stoer lerdreng
 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Jens Harboe skoemager med sin høstru och 1 tienistepiige och
3 suenne $1\frac{1}{2}$ rdl.
6. Hendrich kleinsmid med sin høstrue, 2 suenne och 1 tienistepiige
1 rdl. 1 ort.
7. Daniell Zelner med sin høstrue, K. M., 1 daatter och 1 tienistepiige.
8. Till losemandt 2 jtaliensche mussicanter.
9. Noch 1 docter af Nørenberg.
10. Jacob Ørn capelmester, K. M.
11. Niels Joensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. M. Hans Suidzer smed paa Holmen, en daater och 2 tienistepiiger 1 rdl.
13. Borcherdt guldsmed med sin høstrue, 1 daatter, 1 suend, 1 dreng
och 2 tienistepiiger $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
14. Welb. Christian Belows gaard, iboer captein Pouell Michelsen,
K. M.
15. Hans Hollender guldsmed och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Karen s. m. Peders, 1 brøgersuend, Niels Madzen, 1 wnderknegt
och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
17. Bastian Brems høstru och hindes moder Maria Schrams och
1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
18. Bendix musicant, K. M. tilhusse.
19. B. Jacob Dreyers gaard, jboer oberst Ruchout.

20. Jørgen Mattissen med sin høstrue, 2 kremersuene, 2 drenge, 1 kuds och 2 tienistepiger 2 rdl. 1 ort.
21. Jørgen Prytz med sin høstrue, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.
22. Dauid skoelleholder tilhusse 1 ort.
23. B. Hans Nickelsen med sin høstrue, Trine Gerdzaater, Sille Maria Christensaater, Anne Berentzaater, Peder Aagesen och Ingeborg Ollufsd. $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
24. Jens Morttensen sckreder med sin høstru, 1 suend och 1 tienistepiige 1 rdl.
25. Hans Graf skoemager med sin høstru, 2 suene, 1 lerdreng och 1 tienistepiige $1\frac{1}{2}$ rdl.
26. Andreas Kaall suertfeyer med sin høstrue, 2 dottere, Vrssle och Maria Andersdaater, 2 suenne, 1 lerdreng och 1 tienistepiige 2 rdl.
27. Jørgen Bøfcke kremmer med sin høstrue, 1 dreng, 1 tienistepiige och 1 amme 1 rdl. 1 ortt.

Kiedmager quarter.

Kiedmager gade.

1. Elsse Olluf Olsens, Bodild Ollufsdaater, Hans Oelssen, Magdalene O'lfusd., Peder Gundessen, Olluf Laurdzen, Johan Nielssdaater, Anne Søfrensdaater och Giertrud Pedersdaater 2 rdl. 1 ort.
2. Niels Laurdzen brøger med sin høstru, Bodild Nielsdaater, Peder, Jens och Karen Rassmusdaater, Peder N. $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Jens Lowman brøger, Thideman Adzersen, Børge Anderssen och Kiersten Nielsd. 1 rdl.
4. Anne Hans Mortenssens, Karen Hansdaater, Jenss Hanssen, Thomas Pedersen, Elsse Christensaater och Anne Madzdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
5. Hans Boyssen, K. M.
6. Peder Søfrenssen, Maren Peder Søfrensis, Peder Pedersen, Sidze Pedersdaater, Elsse Pedersdaater och Birgite Michelsdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
7. Claus Rafn byfoegit, K. M.
8. Anne Jacob Jørgenssens, Anders Olfsen, Aage Thorstensen, Anne Christensaater och Hilleborg Pedersdaater 1 rdl. 1 ort.
9. Herr Christen tugthusprest, K. M.
10. Welb. herr Claus Daais grd., bewohnes af adelsspersoner.
11. Jochum Dallerup med sin høstrue, Liessebet Christensaater och Anne Christensaater 1 rdl.
12. Peder Bing rendteschr. i herr Tage Tottis grd., K. M.

13. Anne Stehen guldsmidz, Anne s. Lauridz Hansens, Johan Wede, Thomas Jørgensen, Daud Hansen, Jens Clausen, Maren Jensdaater, Elsse Olufsdæter 2 rdl.
14. Mette Eschild Bertelsens och Maren Sueudzdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Hans spormager och hans hestrue, Margrete Dauidzdaater, Anders Michelsen, Lorendz Heldzner och Inger N. $1\frac{1}{2}$ rdl.
16. Leborius zadelmager med sin hestrue, Anders Halduorsen och Karen Hansda. 1 rdl.
17. Boye Jenssen i kielderen och sin hestrue och Kiersten Laurdzdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
18. D. Fabricius.
19. Welb. Hans Lindenows grd., beboer den selff.
20. Jochum Gardling skoemager med sin hestrue, Hans Ebeling, Claus Roes, Jochum Willums, Jens Hanssen Kolding, Christian Pfening, Mogens Knudzen, Kierstine Nielsdaater och Maren Nielsdaater $2\frac{1}{2}$ rdl.
21. Casper bager med sin hestrue, Claus Schonrogen, Olluf Hanssen, Anne Christensdaater och Anne Jensd. $1\frac{1}{2}$ rdl.
22. Jacob Petersen med sin hestrue, Pernelle Olluffsdaater, Maren Christensdaater och Sidze N. 1 rdl. 1 ort.
23. Christoffer Preiss 1 ort.
24. Jacob Laurdzen af Aalborg fordrefuen.
25. Niels Jensen af Randers fordrefuen.
26. Och en quinde wed nafn Maren, fordrefuen.
27. Mette Hanss Hindzens, Lorendz Hanssen, Anne Thygesdaater och Maren Andersd. 1 rdl.
28. Gouert Janssen med sin hestrue och Maren Hanssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
29. Antonj Heltrickel, K. M.
30. Rem contrafeier med sin hestrue, Margrete Remsdaater, Anna Catrine Remssdaater, Bendte Ollufsdaater 1 rdl. 1 ort.
31. Phillip Dittenhammer, Christoffer Heruick, Johanne Frandzdaater, Mergrete Jacobsdaater och Johan Sterche 1 rdl. 1 ort.
32. Jenss Harboe, K. M.
33. Herman Dorenkamp med sin hestrue, Jens Hanssen och 2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.
34. Jørgen Rudt bundtmager med sin hestrue och 2 tienistepiiger 1 rdl.
35. Rasmuss Jenssen med sin hestrue, Anne Mühlengerachts, Anne Jørgensd., Hans Mühlengeracht, Lauridz Christenssen, Johan Madzen, Peder Kudsch, Simenn Pederssen, Bodild Rasmus Jensens

moeder, Lucia Hansdaater, Lisebet Michelsdaater, Bodild Søfrensd.,
Anders Erichsen och Hans Christenssen $3\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

36. Peder Hansen rendteschr., K. M.
37. Hanss Lassen i kielderen med sin høstrue och Anne Bendtes $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
38. Jørgen Flenssborg skoemager med sin høstru, Herman Hessman,
Michel Holst och Inger Andersdaater 1 rdl. 1 ort.
39. Henrich Jacobsen med sin høstru, Anders Jensen, Victor Thim,
Madz N. och 2 tienistepiiger $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
40. Anne Gert skoemagers och Lissebet Olssdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
41. Dirich Eigenhoff posementmager med sin høstru, Suend Pedersen,
Oluf Laurdzen och 1 tienistep. 1 rdl. 1 ort.
42. Jørgen v. Husum med sin høstrue, Claus contreman, Jørgen af
Landzcrone, Anders Andersen, Frandz Andersen, Oluf Christenssen
och 2 tienistepiiger 2 rdl. 1 ort.
43. Willum Haselhoff med sin høstrue, Clara Haselhoffis och 1 tie-
nistep. 1 rdl.
44. Hans Lange och Lauridz Nielsen $\frac{1}{2}$ rdl.
45. Bendix Mortensen af Helsingborg fordreff.
46. Thrine possemendtmagers, Liscken Dirchsdæter, Thrine Dirichs-
dæter, Anders Ibssen, Rasmus Jensen och 1 tienistep. $1\frac{1}{2}$ rdl.
47. Maria Euert Danckleibes, Thrine Euertzdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
48. Nielss Auchessen med sin høstrue, Jørgen Kleia, Magdallena
Nielsd., Conrat Lindtworm, Anders Christofferssen, Inger Chri-
stenssdæter, Margrete Simenssdæter och Anne Thomessd. 2 rdl.
1 ort.

Østergade.

1. Kierstine Jacob Ørnis och Anne Søffrenssdæter $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Carsten Kock fordrefuen.
3. Albret v. Itzen, Henrich Møller, Eiler Arpsen, Johanne Jens-
dæter och Bendte Nielsdæter 1 rdl. 1 ort.
4. Rasmus kock med sin høstrue och Karen Tomesdæter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Samuell Meyer, K. M. apotecker.
6. Henrich Møller, K. M. tolder.
7. Anne Hans Nielssens 1 ort.
8. Peter Ruge skreder med sin høstru, Jens Nielsen, Niels Knudzen,
Hans Nielsen och Dorete Lauridzdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
9. Mette Jochum Beckers, Henrich Westphalen, Jochum v. Lybeck,
Lucas Gloubou och 1 tienistep. 1 rdl. 1 ort.

10. Claus Colman sckomager och sin høstru, Jørgen v. Gobe, Peter Sweede, Jacob Lauridzen och Catrine Clausdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
11. Christen Søfrensen skreder med sin høstru, Thomas Laurdzen, Jens Nielsen och Ane N. 1 rdl. 1 ort.
12. Henrich dreyer, Lissebet dreiers, Anders Wildt och 1 tienistep. 1 rdl.
13. Henrich Fønboe bøsemager och Maren Henrichs $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Albret Nielsen candzeliebud, K. M.
15. Niels smid' paa Holmen, K. M.
16. Morten glarmester, Else Mortens, Hans Hansen och Karen Eschild-daater 1 rdl.
17. Clauss Back tømermand, Bartolomeus Bach och Johane Laurdz-daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
18. Christen Tommesen, K. M. kock.
19. Michell Hansen rendteschr., K. M.
20. Dauid Woer i de fattiges huss.
21. Jørgen Witt kremmer och Jørgen Lemcke $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Olluff Søffrenssen de fattiges schr. selff anden $\frac{1}{2}$ rdl.
tilreignid at betalle i Sumarumen.

Silchegaden.

1. Anne v. Cøllens, Mergrete v. Cøllens, Margret Husums $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Maren snedickers 1 ort.
3. Margrete weffuers och Anne Pedersda. $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Pouell Albrecht snedicker med sin høstru, Catrine Henrichs-daater, Jens Anderssen, Jacob Søfrensen och Maren Pedersd.
5. Rasmus Rasmusen med sin høstrue, Maren Andersdaater, Sidze Christensdaater och Elline Jensdaater 1 rdl. 1 ort.
6. Steffen v. Esen med sin høstrue, Frandz Raue, Vlrich Henrichs, Bertrom Schopman, Apollone N. $1\frac{1}{2}$ rdl.
7. Samson thugthusweffuer, K. M.
8. Jørgen Rasch, K. M. lutenist.
9. Fredrich Andersen med sin høstrue, Johan Frandzen, Kiersten Hansdaater 1 rdl.
10. Hans Oelsen med sin høstrue, Anne Clausdaater och Woldborg Clausd. 1 rdl.
11. Willum Hornboldt maller, Edle mallers, Johan Willumsen, Hans Cøster, Augustinus Starch, Erenst Grothusen, Johane Laurdz-daater, Anne Aruidz 2 rdl.
12. Karen Rasmusdaater och Maren Søfrenssdaater $\frac{1}{2}$ rdl.

13. Catrine Steenwinckels, Anne Hansdaater, Sidze Johansdaater och Ingeborg Suendzdaater 1 rdl.
14. Wendzell Hansen skreder 1 ort.
15. Peder bogbinder, fordrefuen.
16. Rassmus murmester och sin høstrue och Bodild Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Lauridz snedicher med sin høstrue, Jens Søfrenssen, Jørgen N. 1 rdl.
18. Hans Pop, Maren Popis, Giertrud Hansis, Lisebet Hansdaater Hanss Jørgenssen och Maren Jensdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
19. Adamb murmester och sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
20. Jørgen Wegner snedicker, Magdalene snedickers $\frac{1}{2}$ rdl.
21. Pouel schibsschr., K. M.
22. Gotfrid maller med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
23. Ifuer Hansen drabant, K. M.
24. Rebera Stopers 1 ort.
25. Herman snedicker med sin høstru och 1 suend $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
26. Elene snedickers, Else Laurdzdaater och Karen Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
27. Johan Holst snedicker med sin høstrue och Sophia Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Peder Terchelsen, Maren Jensdaater och Maren Pedersdaater, Karen Christensd. 1 rdl.
29. Bodild knifsmidz, 1 suend och 1 pige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
30. Fredrich Andersen, K. M.
31. Jacob bøcker, Engelche bøckers, Peter Rafn $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Springgaden.
  1. Frandz Andersen brøger med sin høstru, 1 brøgersuend, 1 vnderknegt, Lucia Hanssdaater och 2 tienistepiger. $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  2. Willum Bremer med sin høstrue och Vlrich Audersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  3. Hanss hattemager med sin høstrue, 1 suend och 1 pige 1 rdl.
  4. Frandz Bouman med sin høstru, Jørgen Hertuigssen, Jochum Heilling, Suend Aagesen, Jens Niesen och 1 tienistep. $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  5. Pouell Hansen smid paa Holmen, K. M.
  6. Peder Jensen drauger med sin høstrue och Inger Jenssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  7. Rassmus Jensen tømmermand, K. M.
  8. Willadz Christenssen, K. M.
  9. Jacob Einerden drauger med sin høstru och Kiersten Bergesdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

10. Michell murmestersuend med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Hans Børgeresen tømer paa Holmen, K. Ma.
12. Hans Thrundhiemb drauger med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Lauridz baadzman, K. M.
14. Jacob liger, K. M.
15. Olle thømermand paa Holmen K.
16. Niels Ebesen drauger med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Erland baadzman, K. M.
18. Madz Pederssen thømmermand paa Holmen.
19. Anders thrometter, K. M.
20. Pouell Nielsen thugthuskudsch K.
21. Erich Madzen kudsch i tugthuset K.
22. Anders Madzen i byens Afuelsgaard, Søfren bæcker, K. M., er tilregnid at betale i summarumen.
23. Maren Rasmussdaater 1 ort.
24. Bendte Ollufsdaater och Johane Anderssd. $\frac{1}{2}$ rdl.
25. Christen Nielsen kudsch paa slotted.
26. Jens Christensen thømmermand paa Holmen.
27. Olluf Hanssen drauger, Mette Olluffs $\frac{1}{2}$ rdl.
28. Jens Nielsen tømermand med sin høstru och Karen N. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
29. Jacob kieldersuend, K. M.
30. Madz schoflicker fordrefuen.

Landemercke.

1. Lauridz sandfører med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Pouell tømermand med sin høstrue och Ellen Jenssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Christen tømermand, K. M.
4. Else Rasmussdaater och Kiersten Søfrensdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Jens Andersen tømer, K. M.
6. Hans Eschildsen, K. M.
7. Jens Rasmusen med sin høstrue och 1 tienistep. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Johannes Leman med sin høstrue och Maria Hansdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Sti. Giertrudsstrede.

1. Bartholomeus tømermand med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Niels Pedersen thømerm. paa Holmen.
3. Hans Spering tømermand med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Lauridz Jensen tømermand, K. M.
5. Suend kock, K. M.
6. Anderss Henrichssen i K tieniste.

7. Jens Jacobssen saugschierer, K. M.
8. Anderss Søfrensen maltgiører med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Jørgen trometer, i K. M. tieniste.
10. Rasmus Mastrop med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Welb. Henrich Rantzous gaard.
12. Henrich Lagemand med sin høstrue, Henrich Lageman, Herman Lageman 1 rdl.
13. David løgtemager med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Oxeuold kleinsmid med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Hans Dalbye fordrefuen.
16. Christen Madzen ligger, K. M.
17. Søffren maller med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Jens murmester med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Jacob Hanssen liger, K. M.
20. Niels Jørgensen, K. M.
21. Anne hoffuedkledekone och Giertrud Andersdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Peder possemendtmager med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
23. Kiersten Anders drauenters och Anne Andersdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
24. Peder Pederssen schibsschr., K. M.
25. Anne Anders Mortensens 1 ort.
26. Margrete Billefeldz, Margrete Billefeldz och Abbelle Billefeldz $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
27. Bertell tømmermand med sin høstru och Anne Høffcken $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
28. Inger waschersche, Sidzelle Hansdater och Maren Ollufsdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
29. Berendt knapmager med sin høstru, Birgite Tomesdaater och Anne Jensdaater 1 rdl.
30. Hans Pouelsen skreder med sin høstru, 2 suene och 1 tienistepige 1 rdl. 1 ort.
31. Peder remsnider med sin høstrue och Maren Michelssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
32. Anne Willadzdaater 1 ort.
33. Jenss Mathissen schibsschr., K. M.
34. Peder Anderssen med sin høstrue, Maren Laurdzdaater och Thrude Pedersd. 1 rdl.
35. Simen bøsemager med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
36. Henrich kleinsmid med sin høstru, 3 suene och 1 tienistepiige $1\frac{1}{2}$ rdl.
37. Jens Jespersen skreder med sin høstru, Christen Nielsen och Anne Michelsd. 1 rdl.

38. Jochum Blomb bager med sin høstrue, 2 bagersuene och 2 tienstipiiger $\frac{1}{2}$ rdl.
39. Hans Nielsen med siu høstru och Mette Christensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
40. Barbra Søfrens 1 ort.
41. Rassmus Madzen med sin høstrue och Elen Nielsdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
42. Madz Buck, K. M. drabandt.
43. M. Lenert murmester med sin høstru, Anders fischer och Anne Rasmusda. 1 rdl.
44. Baldzer Straalle mursuend, Appelonne Baldzers och Ane Søfrensdæater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
45. Mogens kock, K. M.
46. Morten Rasmussen smid paa Holmen, K. M.
47. Siguort Laurdzen saugschierer, K. M.
48. Hans Jensen thømmermand med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
49. Anderss Søfrenssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
50. Hans Grydstrup ligger paa slottet K.
51. Anders Nielssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
52. Jacob skreder aarsknegt.
53. Jochum broelever med sin høstrue, Carsten Bill och Malena Søfrensd. 1 rdl.
54. Erich bager och Elssebe Rasmusd. $\frac{1}{2}$ rdl.
55. Jørgen snedicker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
56. Jørgen Lange murmester med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
57. Søfren Michelssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
58. Moridz Anderssen med sin høstrue och Anne Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
59. Søfren Jensen med sin høstrue och Rasmus Jensen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
60. Simen Enderssen, K. M.
61. Espen dreyer, K. M.
62. Christen Oelssen aarssknegt.
63. Casper weffuer med sin høstrue, Jacob bædicker och Johane Nielsdaa. 1 rdl.
64. Thrine Berendz 1 ort.
65. M. Jørgen Rasmussen thømmermand med sin høstru och Anne Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
66. Anders Oelsen wogenmand med sin høstrue, Lauridz Jensen, Karen Olufsd. 1 rdl.
67. Niels Østergade med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
68. Kierstine Wolb 1 ort.

69. Niels Kock wogenmand, med høstrue, Niels wogendreng och
2 tienistepiiger 1 rdl. 1 ort.

Aabenraa.

1. Knud bøsseschötter, K. M.
2. Johanne dreyers, manden i K. tieniste.
3. Rassmus Pederssen wogenmand 1 ort.
4. Hans Slaberadz med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Anders Pederssen, K. Ma.
6. Jens Munck, K. M.
7. Giert bædicker, K. M.
8. Peder hulmand, K. M.
9. Niels smid, K. M.
10. Erich Erichssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Peder smid paa Holmen, K. M.

Hunde husset.

1. Peder hackelschierer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Niels Jensen, K. M.
3. Throels Hansen, K. M.
4. Søfren grafuer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Søfren plidzkarll, K. M.
6. Jørgen drauger 1 ort.
7. Søfrin smid paa Holmen.
8. Hans Rostocker, K. M.

Slipen.

1. Christen Anderssen med sin høstrue och Gundell Suendzdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Niels Hanssen, K. M.
3. Jacob kock, K. M.
4. Torckild Amundssen, K. M.
5. Anderss Jørgenssen, K. M.

Landemerch.

1. Kiersten Jacobs 1 ort.
2. Hanss Brandt bager med sin høstru, Morten, Mogens Moridzen, och Sidze Pedersdaater 1 rdl. 1 ort.
3. Hans Pederssen pottemager, Jørgen Petersen, Ertmand schreder, Bendt Nielsen och Birgitte Joeimb 1 rdl. 1 ort.

Springgade.

1. Rassmus Suendzen och Gedsche Wellumsd. $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Michell Fichter smid med sin høstru oeh Peder Hansen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Niels Søfrensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

4. Carsten Stephanssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Mogens baadzman, K. M.
6. Henrich Møller, K. M.
7. Peder Pedersen, K. M.
8. Jacob Giering med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Christoffer tømmermandzsuend med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Morten smid, K. M.
11. Jørgen Laurdzen, K. M.
12. Henrich møller med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Suend Ambørnssen med sin høstru, Maren Nielsdaater och Niels Ambørnssen 1 rdl.
14. Jens Brun, K. Maytz.
15. Melcher Lorendz med sin høstrue och 2 tienistepiiger 1 rdl.
16. Hans Ørn, K. M.
17. Michell maller med sin høstrue och Kiersten Laurdzdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
1 ort.
18. Bendte Nielssdaater 1 ort.
19. Knud Thruelssen, K. M.
20. Claus Clausen, K. M.
21. Lorendz Pouelssen, Anne Nielsdaater, Anne N. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Lauridz Jensen, Jørgen Hillebrandt, K. M.
23. Birgite Pederssdaater och Karen Pedersd. $\frac{1}{2}$ rdl.
24. Anders Behm, Catrine Anderssdaater och Ingeborg Simensdaater
 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
25. Franck Demandt, K. M.
26. Morten skollemester.

Møndtergaden.

1. Reinel Carstens, Engel Carstensdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Jørgen bøsemager med sin høstrue, Jochum Ruge och Karen N.
1 rdl.
3. Daniell handschemager med sin høstrue och Anne N. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Madz Fleck med sin høstrue och Maren Hansdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Kiersten slagters, Sidze plattenslaaer och Maren Jenssdaater
 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Anne Adolf mallers 1 ort.
7. Lissebet Anderses, Christofer pidzersticher och Kiersten Ollufs-
daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Anne Jørgen Skøffels och Thrine Pederssdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Hans Hansen liger, K. M.
10. Hendrich bødicher, K. M.

11. Pouell Meyer, K. M.
12. Jochum Brun med sin høstrue och Elline Mogensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Jochum Sirtzou bager med sin høstru, 3 bagersuenne och 2 tie-nistepiiger $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Wogenmand gade.

1. Niels Anderssen 1 ort.
2. Anders Jensen, Mette Andersis $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Mathies Linertzen och Dorete Mathisd. $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Anders Pederssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Lauridz Fischebeck, K. M.
6. Morten snedicher med sin høstrue, Christen Friise och Sidze Jespersdaater 1 rdl.
7. Herman v. der Heide med sin høstrue, Hans Weidzhoff och Dorete N. 1 rdl.
8. Christian Smase och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Christen Søfrensen fordreffuen.
10. Bendix weffuer med sin høstrue, Hanss Hansen, Peder Laurdzen och Elen N. 1 rdl. 1 ort.
11. Hans Laurdzen med sin høstrue och Karen N.daater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Anders Ostindifahrer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Thomas brefdrager, K. M.
14. Michell smid, K. M.
15. Jens Michelssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Jens kock, K. M.
17. Gundelle Peders 1 ort.
18. Thies tømmermand med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Hans Jordan med sin høstrue och Anne Simenssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
20. Madz Iffuerssen, K. M.
21. Heluig weffuers, Hans Seeman, Dirich Rein, Christen Thomesen, Maren Nielsdaater, Maren N. och Dorete Jacobsdaater $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Richert N., K. M. t.
23. Peder Jensen, K. M. t.
24. Madz lestemager, K. M. t.
25. Gunde Oelssen, K. M. t.
26. Christen thrometer, K. M. t.
27. Hans Pickseder, K. M. t.
28. Giertrud Caspers 1 ort.
29. Zacharias kandestøber med sin høstru och Elen N, $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
30. Hanss Helsingør, K. M.
31. Anne mallers 1 ort.

32. Jacob nagelsmid, K. M.
33. Jenss Hansen roedmester med sin høstru och Birgitte Ibsdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
34. Maren Peder Engellandz 1 ort.
35. Christen Munck med sin høstrue och Anne Michelsdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
36. Søfren Hanssen, K. M.
37. Henrich snedicher, K. M.
38. Heelle Hansen tømmermand med høstru och Maren Jepsdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
39. Torben trometer, K. M.
40. Amon schibstømmermand, K. M.
41. Madz Fleck med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
42. Margrete Hans Dyffels, Rein Axelssen och Karen Hanssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
43. Hans Pederssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
44. Christen Roschild med sin høstrue, Christen Christensen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
45. Dorete Jespers, fordrefuen.
46. Margrete Pouell drøchers och Maren Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
47. Hans Ostman weffuer med sin høstrue, Peter Lauckow och Anne Nielsdaater 1 rdl.
48. Johan Henrichsen, K. M.
49. Adamb Petersen, K. M.
50. Søfren wandtmager med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
51. Olluff Throld med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
52. Anders drauger med sin høstrue och Margrete N. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
53. Christoffer Søfrensen, K. M.

Brøndstrede.

1. Claus tømmermand och hans høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Jens kock, K. M.
3. Anne Mortens 1 ort.
4. Christen Christensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Søfren Jensen wagt, K. M.
6. Peter snedker och Hans Kritterup, K. M.

Bag Wolden.

1. Christen Michelssen, K. M.
2. Hans Laurdzen, K. M.
3. Henrich thrommeter, K. M.
4. Hans Holmb thømermand, K. M.

5. Paasche wandtmagers med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Peder holmbs smid, K. M.
Wogenmandgade.
1. Michell Friiss, K. M.
2. Jens stoper med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Laurdz bødker, K. M.
4. Morten Jensen med sin høstrue och Anne N. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Ponell Goldz med sin høstrue och Henrich Steenberg $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Hans schoeflicher med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Anders maller med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Hans Jacobsen drabandt, K. M.
9. Jørgen Wedsche med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Peder Krusse, Maren Jensdaater och Lucie Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
1 ort.
11. Heelle huemager med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Michel Wedfoeget, K. M.
13. Niels Laurzen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Anders Nielsen och Olluf Nielsen, K. M.
15. Anders temerm., K. M.
16. Angenete Mortens, Henrich Tomesen, Niels Andersen, Hans Hansen och Bold Pederssd. 1 rdl. 1 ort.
17. Søfren Schauboe, K. M.
18. Olluf Siffuerdzen, K. M.
Paa Mønten.
1. Jørgen dreyer, K. M.
2. Hans Holdterman, K. M.
3. Anders Brun, K. M.
4. Jens Jyde, K. M.
5. Christen bødicher, K. M.
6. Jens Christenssen, K. M.
7. Niels skoeflicher med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Elsse Thomesis och Sidze Jensdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Engelbret ritmager, K. M.
10. Slodzprest, K. M.
11. Anders Laurzen rendteschr., K. M.
12. Johan Hanssen, K. M.
13. Bertell snedicker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Clauss smid, K. M.
15. Simen murmester med sin hestrue och Thrine Lowes $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Henrich snedicker med sin høstrue, Pouell N. och Anders N. 1 rdl.

17. Hans Simenssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Marcus maller med sin høstrue, Jochum N., Echild N. 1 rdl.
19. Johan Fredrich, K. M.
20. Jens bødicher, K. M.
21. Boye wandtmager med sin høstrue, Peder Thrappe och Barbra Pouels 1 rdl.
22. Dirich Nielssen, K. M.
23. Niels offuerschierer, K. M.
24. Bertell snedicher, K. M.
25. Hans Odzen med sin høstrue, Gregers Jensen, Anne Rassmusdaater och Karen Jensdaater 1 rdl. 1 ort.
26. Jørgen Reinche med sin høstrue och Ingeborg Andersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Pillestrede.

1. Claus v. Dam, K. M.
  2. Michell Christenssen, K. M.
  3. Welb. Holger Rosenkrandzis gaard.
  4. Frandz Pedersen, K. M.
  5. Baldzer Eilerssen, K. M.
  6. Berendt Hofman med sin høstru, Hans smid, Hans Rener, Karen Hansd. 1 rdl. 1 ort.
  7. Azell smid, K. M.
  8. Knud maldtgjører, K. M.
  9. Anthoni Holtschind, K. M.
  10. Jens Jensen med sin høstrue, Anders Oelsen, Søfren N., Kiersten Andersdaater, Anne Hansdaater och Elsse Christensdaater $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  11. Olluff Rogentin med sin høstrue, Engell N. och Anne N. 1 rdl.
  12. Jacob thimmermand. K. M.
  13. Alexander N., K. M.
  14. Olluff Hanssen och Chierstine Christoffsd. $\frac{1}{2}$ rdl.
  15. Hans Tomessen med sin høstrue, Mergrete Pedersdaater och Maren Jensdaater 1 rdl.
  16. Christen Alchenbrecht med sin høstru, Pouell N., Peter N., Jochum N., Børge N., Anicke Christiansdaater och Karen N. 2 rdl.
- Antoniestrede.
1. Catrine guldsmidz, Jacob Lowe, Heicke N., Karen Jensdaater 1 rdl.
  2. Johan Vrun och sin høstrue och Engel Nielsdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
  3. Lauge Toinessen, Johan Lowe, Hans harpenslager, K. M. och Maren Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

4. Jochum Feige maller, Catrine Jochums $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Captein Jørgen Rader, K. M.
6. Jørgen schriffuer med sin høstrue och Karen Laurdzesdaatter $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Anne v. Esens och Catrine N. $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Johan Vlrich med sin høstrue, Giertrud Øldrichs, Peder N., Anders N., Margrete Jochumsdaater och Elsse Jochumsdaater $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Hans smid paa Holmen, K. M.
10. Bendt Andersen, K. M.
11. Rasmus smid K.
12. Niels smid, K. M.
13. Rasmus Michelsen, Erich Oelsen, Erich Suendsen, Tomes Børgesen, Niels schibsschr., Hans Throuelsen, K. M.
14. Daniell snidtcker med sin høstrue, Peder Jacobssen, Niels Bendzen, Axse møller och Johanne Christensdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
15. Daniell netler och sin høstrue och Thrine Jespersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Jochum kammemager med sin høstru och Nille Andersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Herr Peder skibsprest, K. M.

Grønnegade.

1. Peder Henrichsen, Erich Rundtbur K.
2. Jens Aboe, Anderss Pederssen, K. M.
3. Hans bundtmager med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl
4. Lauridz koch, K. M.
5. Lauridz schibskoch, K. M.
6. Karen Jensis encke, K. M.
7. Peder Pouelsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Anders blockedreyer, K. M.
9. Johan Kolberg, K. M.
10. Niels Jenssen, K. M.
11. Suster Lauridsenn, K. M.

Grøne gade.

1. Lauridz Jørgensen med sin høstrue och 1 tienistepige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Arued Aruedzen och sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Hans Pedersen, K. M.
4. Hans Andersen med sin høstrue, Anne Hans Opslows, Maren Ollufsdæater 1 rdl.
5. Suend Suendtzen, K. M.
6. Jens wegter, K. M.

*

7. Michell maller och sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Jacob Petersen, K. M.
9. Henrich smid, K. M.
10. Berendt smid, K. M.
11. Jørgen Laurdzen, K. M.
12. Niels dreyer, K. M.
13. Elias smid, K. M.
14. Anne Mogens och Gundel Rasmusd. $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Michel Aalborg och sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Espen Siffuerdz, K. M.
17. Christen Hansen 1 ort.
18. Morten Brühner med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Peder Lauridzen, Anders Torsen, K. M.
20. Elsse Peder bøseschøter, K. M.
21. Søfren Jensen, K. M.
22. Søfren Laurdzen.
23. Hans Kuur, K. M.
24. Hans Oelsen, K. M.
25. Anders Marstrand, K. M.
26. Elsse Hansis encke, K. M.
27. Peder Jensen, K. M.
28. Jørgen koch, K. M.
29. Christen Nielsen, K. M.
30. Hans Madzen, K. M.
31. M. Christen, fordrefuen.
32. Baldzer scherslip med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
33. Jens Nielsen, K. M.
34. Jenss wantmager i tugthuset.
35. Lauridz Knudzen, K. M.
36. Michell Engelbregt, K. M.
37. Rasmus Jacobsen, K. M.
38. Peder Friborg med sin høstru och Kiersten Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
39. Lauridz Oelsen, K. M.
40. Jørgen Sifuerzen, K. M. drabant.
41. Michell Thude med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
42. Jens Nielssen tømmermand, K. M.
43. Anne Jenss Mouridzens, K. M.
44. Rassmus Søfrenssen, K. M.
45. Christen Christenssen, K. M.
46. Kiersten Knudzen, K. M.

47. Søfren mursuend med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
48. Peder Christensen, Kiersten tømmermandz, Lisebet Carstens $\frac{1}{2}$ rdl.
1 ort.
49. Karsten tømmermand 1 ort.
50. Claus thømmermand och Thrine Clausis $\frac{1}{2}$ rdl.
51. Peder Haagensen, K. M.
52. Anders schoeflicher med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
53. Jacob murmestersuend och Karen Jacobsdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
54. Lauridz Andersen och Erich Jensen, K. M.
55. Margrete Bulle, Elsebe Bulle $\frac{1}{2}$ rdl.
56. Christoffer schoeflicher och Christoffer Jenssen $\frac{1}{2}$ rdl.
57. Christen bæcher, K. M.
58. Christen Jørgenssen, K. M.
59. Elsse sangers och Anne Nielsdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
60. Madz Dirichssen, K. M.
61. Michell mursuend och Engel Michels $\frac{1}{2}$ rdl.
62. Pouell mursuend, Saara Pouels $\frac{1}{2}$ rdl.
63. Morten Anderssen, K. M.

Grønne gade.

1. Jacob Iffuersen smid med sin høstrue, Anders nagelsmid, Erich Prudze, Peder Søfrenssen och Maren Hansd. $1\frac{1}{2}$ rdl.
2. Biørn Islender med sin høstrue och Mette Biørnsdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Johan Olsen, K. M.
4. Jacob Hansen, K. M.
5. Bendt Samson K.
6. Hans Frederichssen K.
7. Knud Hanssen, K. M.
8. Henrich Hanssen K.
9. Lauridz smidesuend, K. M.
10. Cort kleinsmid, K. M.
11. Hanss Christoffersen med sin høstru och Elsse Jørgensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Søfren Andersen, K. M.

Christen Bernekous strede.

1. Hans seigleger, K. M.
2. Hanss bager med sin høstru, 2 bagersuene och 1 tienistepiige
1 rdl. 1 ort.
3. Pouell schibsschr., K. M.
4. Lydtke snedicher med sin høstrue, 2 sneckersuene och 1 tieniste-
piige 1 rdl. 1 ort.

5. Peder koch med sin høstrue, Nielss Nielssen och Johan Erichssen 1 rdl.
6. Morten Søfrenssen och Christoffer Hanssen, K. M.
7. Her Meinert schiper med sin høstru och Dorete Mortensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Arendt cofardjbaadzman med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Asmus feldtthrometer, K. M.
10. Lisebet knapmagers 1 ort.
11. Jacob Laurdzen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Hans Last skreder, 1 skredersuen och 1 p. $\frac{1}{2}$ rdl 1 ort.
13. Erhart Vrban, Erich Iffuersen och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
14. Jørgen suertfeiger med sin høstrue, 1 suen och 1 tienistepiige 1 rdl.
15. Karsten mændter, K. M.
16. Hanss Chroneborg med sin høstrue, Jens Bertelssen och Maren Jacobssdaater 1 rdl.
17. Frederich bødker med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Jochum Dyffuels med sin høstru, Maren Andersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
19. Ølrich løgtemager med sin høstru, Hans N. och Susana Jørgenssdaater 1 rdl.
20. Anders Richerdzen, K. M.
21. Jacob Rassmusen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
22. Anders Thruelsen, K. M.
23. Frandz trometer, K. M.
24. Christian perlesticher i byens tieniste.
25. Anders Gregersen, K. M.
26. Olluf N., fordrefuen.
27. Lauridz Tisted med sin høstru, Maren Claus Flechis och 1 tienistepiige 1 rdl.

Antohnie strede.

1. Frandz tømmermand med sin høstru och Ane N. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Jost Hansen med sin høstru och Eline Clausd. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Gudmand Laurdzen, Agge Gudmandz och Ingeborg Pedersdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Anderss Pederssen med sin høstru och Ane Olffssdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Johan Henrichsen, Maren Laurdzdaater och Thrine Pouels $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Lauridz Pedersen, K. M.
7. Clemind Sebye med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Johan Tomesen och Hans Jacobsen tilhuse, K. M.

9. Albret Basow med sin høstrue, Kiersten Christoffers och Birgite Jensdaater 1 rdl.
  10. Arendt Bremer 1 ort.
  11. Captein Søfren Hansen, K. M.
  12. Karen boldmesters, Niels Pederssen, Dorete Nielses och Ingeborg Michelsdaater 1 rdl.
- Pillestrede.

1. Detlef Remmer med sin høstrue, Thomas Enwoldsen och Mette Clausdaater 1 rdl.
2. Michell Kraft, K. M.
3. Welb. Maldte Juels gaard.
4. Ifuer Børgesen, K. M.
5. Carsten Laurdzen guldsmed med sin høstru, 2 guldsmedsuene och 2 tienistepiiger 1½ rdl.
6. Frandz smid med sin høstrue, 2 smidsuene och 1 tienistepiige 1 rdl. 1 ort.
7. Hans Annemeller, K. M.
8. Jørgen Frederich, K. M.
9. Niels Bendzen med sin høstru och Anne Pedersdaater ½ rdl. 1 ort.
10. Anders Bendzen med sin høstru och Engel N. ½ rdl. 1 ort.
11. Esaias Schute, K. Ma. seigermager.
12. Berendt Hiluardz med sin høstru och Johan Johanssen ½ rdl. 1 ort.
13. Pouell, Holmens smid, K. M.

Østergade.

1. Karen s. Lauridz Beckers, 2 bagersuene och 1 tienistepiige 1 rdl.
2. Dirich Glasser med sin høstru ½ rdl.
3. Johan Meyer med sin høstru ½ rdl.
4. Clauss possemendtmager med høstruen, Engel Clausdaater och Margrete Claussdaater 1 rdl.
5. Jørgen snedicker, fordreffuen.
6. Thrine Pouell mændters, Birgitte Mogensdaater och Ane Henrichsdaater ½ rdl. 1 ort.
7. Jochum plattenslaer med sin høstrue, Hanss Hardewick, Jørgen Beckenstein och Sidze N. 1 rdl. 1 ort.
8. Jeremias sadelmager med sin høstrue, 2 sadelmagersuene och 2 tienistepiiger 1½ rdl.
9. Albret guldsmed med sin høstru, Sander Pedersen, Joen Halder sen och Margrete Clemidzdaater 1 rdl. 1 ort.
10. Fredrich suertfeiger, K. M.
11. Jochum Hesterberg scholmester.

12. Dauid Meyer med sin høstru och Thillige N. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Jacob Bare leudtenandt, K. M.
14. Anne m. Andresses, Dirich dreyer, Margrete Dirchis, Johan Radebandt, Peder Jenssen, Thrine Jacobsdaater och Mette Christensdaater $1\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
15. Maren sal. Jacob Rouers, Mette Jacobsdaater, Erenst Stige, Johan N., Bodild N. 1 rdl. 1 ort.
16. Peder Amonsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Clauss Isacksen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Mette Jacob Fostis, K. M., Erhart trometer, K. M.
19. Welb. Gunde Rosenkrandzis gaard.
20. Rassmus Andersen, K. M.
21. Jacob Dauidsen, K. M.
22. Hans smid, K. M.
23. Jacob Priidze med sin høstrue, Johan Priisse, Henrich Willumsen, Anne N. och Nille Andersdaater $1\frac{1}{2}$ rdl.
24. Jochum slodzfogidz gaard.
25. S. captein Ruberdz effterleffuersche, K. M.
26. Anne s. Clauss Skottis och Sophia Jacobsdaater $\frac{1}{2}$ rdl.
27. Lauridz Christensen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
28. Christoffer Suencke, K. M.
29. Dauid Dauidsen, K. M.
30. En captein, K. M.
31. Thomas Jørgensen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

Bag Østerwold,

1. Pouell Jenssen, K. M.
2. Torben Johansen, K. M.
3. Jenss Holbeck med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Gunde Andersen, K. M.
5. Christen Schaboe med sin høstrue och Karen Christensdaater $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
6. Lauridz Clausen, K. M.
7. Madz Erichsen, K. M.
8. Engelbret schibstømer., K. M.
9. Joen Jenssen, K. M.
10. Carl Joenssen, K. M.
11. Hagen Børgeisen, K. M.
12. Hans Børesen trometer, K. M.
13. Casper herberge, K. M.
14. Captein Hanss Jacobssen, K. M.

Register och forklaring offuer dennem, som haffuer vd-giffuet hoffuedschatten vden Østerport.

1. Adrian Hendrichssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Anders Pedersen med sin hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Lauridz Pedersen med sin hestrue och 2 tienistepiiger 1 rdl.
Jehan Weyers Boe.

1. Peder Jørgenssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Lauridz Andersen, K. M.
3. Niels Gangerup, K. M.
4. Jacob baadzman, K. M.
5. Anders Skult med sin høstru och 1 suen $\frac{1}{2}$ rdl 1 ort.
6. Haagen Joenssen, K. M.
7. Kield Pedersen, K. M.
8. Jochum Tøru med sin høstru och 1 tienistep. $\frac{1}{2}$ rdl 1 ort.
9. Hanss Mortenssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Peder Hanssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Henrich Carstenssen med sin høstru och 1 suen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
M. Hendrichs Boe.

1. Jochum Lepler med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Hans Hanssen med sin hestrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Claus Petersen med sin høstru och 1 tieuistp. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Jens Mortenssen, K. M.

Peder Mortensens hus.

1. Søfren Jenssen, K. M.
2. Jørgen Jensen med sin hestrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Clauss steltmager(!) med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Peder Skreder med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Maren Hansis enche 1 ort.
6. Hening steenhuger med sin hestrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Tomes steenhuger med sin hestrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Jacob Gusersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Rasmuss Christensen, K. M.
10. Jens hiulmand, K. M.

B. Hans Nichelssens boer.

1. Jochum Bandzer med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Margrete Dunckers 1 ort.
3. Lauridz pottemager med sin hestrue, 1 suen och 1 piige 1 rdl.
4. Poell Dønssen med sin høstrue och 1 p. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Johan Ertman, K. M.
6. Henrich Rutt med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.

7. Henrich Gerdzen och 2 tienistepiger $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
8. Daued Dauedsen med sin høstrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Herman Wøstiø boer.
1. Jacob Madzen, K. M.
2. Christen Christenssen, K. M.
3. Anderss Christenssen, K. M.
4. Daniell Jacobsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Jacob Henrichssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Johan scholmester.
7. Hans Laurdzen, K. M.
8. Christen Christenssen, K. M.
9. Christoffer rebslager, K. M.
10. Madz koch, fordrefuen.
11. Peder Pedersen. K. M.
12. Palle Pallesen, K. M.
13. Eua encke 1 ort.
14. Jochum Hansen, K. M.
15. Michell Schaanning och 2 quindfolch $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Tomas woldmester med sin høstrue och 1 piige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Bendt Jensen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Morten Nielssen, K. M.

D. Claus Blommis boer.

1. Bertell Andersen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Ertmand wefuer och 2 tienistefolch $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Dirich smid, K. M.
4. Jørgen smed, K. M.
5. Bendt Jørgenssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Heelle encke 1 ort.
7. Gert Tretta med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Peder Laurdzen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Morten Hendrichssen, K. M.
10. Margrete encke 1 ort.
11. Andres Ryssing, K. M.
12. Laurdz smed, K. M.

Hans Hauemands boer.

1. Hans Mortenssen med sin høstrue och sønen $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Casper tømmermand, K. M.
3. Jenss Christenssen med sin høstru och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
4. Peder Jenssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Niels Jenssen, K. M.

6. Christofer Bisterfeld med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Michell fischer med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Jens Madzen, K. M.
9. Laurdz Madzen, K. M.

B. Find Nielssens boer.

1. Niels smed, K. M.
2. Suend Pedersen, K. M.
3. Mogens Hanssen, K. M.
4. Stefen kudsch, K. M.
5. Casper maller enckemand 1 ort.
6. Jochum Henrichssen och 2 tienistefolch $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Casper Rapsoluer, K. M.

Peter Apoteckers boer.

1. Willer Claussen, K. M.
2. Anders thrometer, K. M.
3. Lauridz Pedersen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Jens smed, K. M.
5. It huss staar ledig.
6. Andres smed, K. M.
7. Henrich Pron och hans høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Anders Kiøge, K. M.
9. Madz kieldersuend, K. M.
10. Anders Block och pige $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Anne Andersis 1 ort.
12. Nicolaus Kønig med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Christen Søfrensen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Pouell Michelssen, K. M.
15. Anders Hals, K. M.
16. Anders smid, K. Maytz.

Anne Gert Meyers boer.

1. Henrich Oelssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Hans Roschildz, K. M.
3. Kiersten Henrichs 1 ort.
4. Samuell scholmester.
5. Johan Børessen och konen $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Madz Jenssen, K. M.
7. Erhart Brun och 2 tienistefolch $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Peter Muszfeldtz boer.

1. Hanss Salmon, K. M.
2. Nielss Pederssen med 2 tienistefolch $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

3. Søfren Ores, K. M.
4. Jens fergemand, fordrefuen.
5. Jørgen Madzen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Jehan bøsseschøtter, K. M.
7. Hans smed, K. M.

Lauridz Hammers boer.

1. Johan Mortensen och 3 tienistefolch 1 rdl.
2. Cornellis vrtegaardzman och 2 tienistefolch $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
3. Niels Madzen, K. M.
4. Christen blegmand med sin høstrue och 2 tienistepiiger 1 rdl.

Niels Nielssen Rulpis boer.

1. Morten Hendrichssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Erich Jenssen, fordrefuen.
3. Anders Tommessen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.

Michell smeds hauge.

1. Hans Pederssen med sin høstrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
- Peter Mussfeldtz boer.**
1. Laurdz Erlandzen, K. M.
  2. Lauridz Hanssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
  3. Claus Hans med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
  4. Trine encke 1 ort.
  5. Daued Saxen med sin høstru och tienistepige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

B. Find Nielsens boer.

1. Hans Tascke, K. M.
2. Thue kudsch, K. M.
3. Jochum Hansen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.

Dirich Smidtz boder.

1. Lauridz smed, K. M.
2. Jochum smed, K. M.
3. Pouel smed, K. M.
4. Jehan smid, K. M.

D. Claus Blommis boder.

1. Suend Dirchssen, K. M.
2. Jens bøsseschøtter, K. M.
3. Laurdz Lemb, K. M.
4. Carsten Nielsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Jacob saugscherer, K. M.
6. Engelbret cofardjbaadzman med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Guner thommermand, K. M.
8. Jørgen Nielsen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.

9. Jørgen tømmermand, K. M.
10. Simen cofardjbaadzman med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Niels Nielssen, K. M.
12. Jochum snedcher med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Michell tømmermand med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.

Jochum v. Holtens boer.

1. Suend smid, K. M.
2. Henrich smid, K. M.
3. Heelle Nielses enche 1 ort.
4. Tyes ledertoffuer med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Tamis Bæstrop, K. M.
6. Thrine Lauridzis och 1 tienistepige $\frac{1}{2}$ rdl.

Hendrich Jacobsens boer.

1. Thrine Dauidz enche och 2 piiger $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Suend Pallesen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Rasmus smed, K. M.
4. Laurdz Ysted och sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Peder dreyer, K. M.
6. Søfren dreyer, K. M.
7. Arue baadzman, K. M.
8. Jørgen tømmermand, K. M.
9. Børge Oelssen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Kiesten Børgis enche 1 ort.
11. Gert skreder med sin sønn $\frac{1}{2}$ rdl.

Hans Terckelssens bor.

1. Abraham Johansen med sin høstru och 1 tienistepige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
2. Christen Aars, K. M.
3. Sara Hennings 1 ort.

Johan Ettersens bor.

1. Peder Madzen sandager.
2. Suen Pedersen, K. M.
3. Rasmus cofardjbaadzm. med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Anderss tømmermand, K. M.
5. Jens Pedersen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Olle smed, K. M.
7. Søfren Olufsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Olle Draxholmb, K. M.

Henrich Ratckis boer.

1. Hans Nielsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Margrete Amens 1 ort.

3. Maren Rasmusis enche 1 ort.
4. Henrich böcker, K. M.
5. Jochum Grydso och sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Anders wogenmand med sin høstrue.
7. Christofer tømermand med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Anne Christens encke 1 ort.

Nelle Baldzers blegdamb.

1. Olle blegmand med sin høstrue och 2 tienistepiger 1 rdl.
Nicolaus mændtemesters boer.

1. Olle Olssen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Peder Pedersen, fordrefuen.
3. Hans tømmermand, K. M.
4. Rasmus schollemester.
5. Peder maller, fordrefuen.

Morten Pederssens boer.

1. Lusse enche, K. M.
2. Christen Oelssen, K. M.
3. Morten koch, K. M.
4. Mathies Krans med sin høstrue och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
5. Ogge Andersen, K. M.
6. Anders Obensen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Madz Hendrichsen med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Willem Klynehamer med sin høstru och 2 tienistepiger 1 rdl.
9. Karen Peders, K. M.
10. Haagen weffuer med sin høstru $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Hans Rychel med sin høstru och 1 tienistep. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Jochum Pallessen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Karen Mortenss enche 1 ort.

M. Suhms boer.

1. Jens tømmermand, K. M.
2. Søfren borer, K. M.
3. Gereman saugscherer, K. M.
4. Bendte Christoffers, K. M.
5. Michell baadzman, K. M.
6. Anders tømmermand, K. M.
7. Pouell Dirichsen med sin høstrue $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Maren Engels och 1 tienistepiige $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Thrine Abre Hanssis och 2 tienistep. $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Hans Tehes med sin høstrue, 3 tienistekarlle och 3 tienistepiiger 2 rdl.

Register och forklaring offuer dennem, som haffuer vd-giffuet hoffuetschatten vden Nørreport.

1. Elliass apoteckers damb.
2. Peder Morttenssen blegmand self 6 1½ rdl.
3. Marckus ledærtoger self 6 1½ rdl.
4. Jacob Snas self 3 1½ rdl. 1 ort.
5. Jens skreder self 2 ½ rdl.
6. Kield possemendtmager self 2 ½ rdl.
7. Knud Dinissen self 3 ½ rdl. 1 ort.
8. Hans Hansen self 3 ½ rdl. 1 ort.
9. Hans Himmelmand self 2 ½ rdl.
10. Matthias skreder self 3 ½ rdl. 1 ort.
11. Christoffer Hammell 1 ort.
12. Jørgen reffelager(!) self 2 ½ rdl.
13. Peder Jensen self 2 ½ rdl.
14. Jørgen Nielssen self 2 ½ rdl.
15. Lauredz(?) 1 ort.

Conradt possemendtmagers boeder.

1. Hans Hofgaard, K. M. t.
2. Peder Søfrenssen blegmand self 4 1 rdl.
3. Samuell brolegger self 2 ½ rdl.
4. Peder Mouridzen self 2 ½ rdl.
5. Jørgen knifschemager self 3 ½ rdl. 1 ort.
6. Niels Nielssen self 2 ½ rdl.
7. Knud Pedersen drager self 2 ½ rdl.
8. Mogens Suendssen self 2 ½ rdl.
9. Christen Michelssen self 2 ½ rdl.
10. Hans rendelegger self 2 ½ rdl.
11. Daniell Andersen, self 4 ½ rdl.
12. Jens Olffssen self 2 ½ rdl.
13. Jens brolegger self 2 ½ rdl.

Hendrich Dreyers huss.

1. Niels Søfrenssen, K. M. t.
2. Morten Houft, Hendrich Dreyers tiener.
3. Jens woldwagt self 2 ½ rdl.
4. Peder Clemendsen self 2 ½ rdl.
5. Claus Goridzen 1 ort.
6. M. Daniell self 3 ½ rdl. 1 ort.
7. Peder Pedersen, K. M. t.
8. Hindze sandager self 2 ½ rdl.

9. Peder Cantzelen self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Olle kudsach self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Jens wogenmand self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
12. Mette Christen Espens self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Birgitte Thues 1 ort.
14. Morten Rasmusen, K. M. t.
15. Michell piiber self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Boe Hanssen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Maren Frederichs self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
18. Jacob Hindze self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
19. M. Simon, K. M.
20. Claus hackelschierer self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
21. Jens blegmand self 6 $1\frac{1}{2}$ rdl.

Jehan Erichssens huss.

1. Lauridz Ifuerssen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Olluf Amager self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Erich Nielsen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Søfren saugschierer 1 ort.
5. Peder Ollufssen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Lauridz Godsche self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Søfren arbedzkarl, K. M.
8. Johan Walter self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
9. Anders sandager self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
10. Hans Christofersen, K. M.
11. Anders saugschierer self 4 1 rdl.
12. Mathias brøgersuend $\frac{1}{2}$ rdl.
13. Christen Ørn $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Bertell grafuer self 4 1 rdl.
15. Grgen Møller self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Peder Lauridzen self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
17. Karen ledertogers 1 ort.
18. Baldzer blegmand self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Bendt hiulinand, K. M.
20. Hans Mouff self 4 1 rdl.
21. Diderich hattemager self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
22. Hans sandager self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
23. Stefen Meyer self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
24. Maren Bertelsis self 4 1 rdl.
25. Lauridz grofsmid self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
26. Johan Frederich self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

27. Hans Nagell self 4 1 rdl.
 28. Michell Brendewin self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
     Jehan Erichsens boeder.

1. Niels Jyde self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Jehan Erichsen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
3. Johan Arendtsen self 4 1 rdl.
4. Christen blegmand self 6 $1\frac{1}{2}$ rdl.
5. Hendrich Rafn self 4 1 rdl.
6. Bent møller self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
7. Marcus møller self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Hans blegmand self 4 1 rdl.
9. Maren s. Hans sneckers self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
10. Jørgen møller self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Birete Horchens self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Sara Dirichis self 1 ort.
13. Esche sandfører self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
14. Carsten Morttensen self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
15. Hermand blegmand self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
16. Niels Gregersen self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.

Jens Huids boeder.

1. Olluf arbedzkarll, K. M.
2. Jens skreder, fordrefuen.
3. Peder Laurdzen, fordrefuen.
4. Peder Hansen, fordrefuen.
5. Niels Lyndbye self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Rasmus møller, fordrefuen.
7. Anne Rasmusis, fordreff.

Jens Kieldsns hus.

1. Jørgen slagter, fordrefuen.
2. Maren Clausdaater fordrefuen.
3. Hendrich Bertelsen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
4. Jens tømmermand self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
5. Anders brøgersuend self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Anders marckmand self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
7. Morten blegmand self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
8. Jens Jenssen self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
9. Peder wogenmand iche hiemme.
10. Pouell skreder self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
11. Peder Henningsen borte.
12. Walter weffuer self 4 1 rdl.

13. Maren Hennings self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
14. Lauridz knapmager self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Peder Søfrensen self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
Johan Funckis huss.
1. Jacob Skaaning self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
2. Lauridz Mortensen, fordrefuen.
3. Johan skoemager, fordrefuen.
4. Jørgen skreder, fordrefuen.
5. Olle Laurdzen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
6. Christen Andersen, K. M.
7. Anders bildensnider, fordrefuen.
8. Hans broleger, fordrefuen.
9. Jens dreyer, K. M. tiener.
10. Hans Jopson 1 ort.
11. Niels Laurdzen self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
12. Tidcke weffuer self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
13. Anne Ollufssdaater self 1 ort.
14. Pouell weffuer self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
15. Madz wandkicher self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
16. Christen arbedzkarll self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
17. Johanne kruerquinde self 3 $\frac{1}{2}$ rdl. 1 ort.
18. Frederich møller self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
19. Anders skreder, K. M.
20. Carsten tømmermand self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.
21. Peder Ollufssen self 4 1 rdl.
22. Jehan bøcker, fordrefuen.
23. Jost graffuer self 2 $\frac{1}{2}$ rdl.

Register och forklaring offuer dennem, som haffuer vd-giffuit hoffuitschatten vden Westerportt.

1. Nielss Madtzen och sin høstrue 3 $\frac{1}{2}$.
2. Christen wrtergaardz m. med sin høstrue 3 $\frac{1}{2}$.
3. Tydsche Clauss sandager for 4 personer 6 $\frac{1}{2}$.
4. Mumme Tomesen for 3 personer 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$.
5. Anders grydstøber med sin høstrue 3 $\frac{1}{2}$.
6. Peiter Petterssen 4 persoener 6 $\frac{1}{2}$.
7. Ingeborg s. Jens Kimbs enche 24 β .
8. Klare i borgemesters kroff 2 personer 3 $\frac{1}{2}$.
9. Jeannss i bommen och sin høstrue 3 $\frac{1}{2}$.
10. Anders wrtergaardzman i welb. hr. candtzelers haff 3 personer 4 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$.

11. Jocum møller 3 personer $4\frac{1}{2}$ ♂.
12. Ditleff møller och sin høstrue 3 ♀.
13. Hannss Brandt møller 3 personer $4\frac{1}{2}$ ♀.
14. Karen Nielsis encke 24 ♂.
15. Hannss Nielssen och sin høstrue 3 ♀.
16. S. Jochum Naugelss hustrue for sig och sin suend 3 ♀.
17. Søffren Tommesen och sin høstrue 3 ♀.
18. Clauss Naugel 4 personer 6 ♀.
19. Jochum Flashaffn och sin høstrue 3 ♀.
20. Nielss Christopherssen och sin høstrue 3 ♀.
21. Nielss Rasmussen och sin høstrue 3 ♀.
22. Boell Toerss for sig selff 24 ♂.
23. Michel møller och sin høstrue 3 ♀.
24. Marie Sprindtz 2 personner 3 ♀.
25. Pier hackelsschierer och sin høstrue 3 ♀.
26. Jørgenn bundtmager 3 personer $4\frac{1}{2}$ ♀.
27. Anders wogensuend, 4 personner, tuende huussfolch 3 ♀.
28. Karen hugers for sig 24 ♂.
29. Christenn Anderssenn och sin høstrue 3 ♀.
30. Rassmus hiulmandt och sin hustrue 3 ♀.
31. Och hussfolch tuende personer 3 ♀.
32. Peder Hanssenn och sin hustrue 3 ♀.
33. Madtz i bagerboden och sin hustrue 3 ♀.
34. Rasmus kalckeslar 4 personer 6 ♀.
35. Peder bogbinder och sin hustrue 3 ♀.
36. Bendt Jacobssen weffuer 3 personer $4\frac{1}{2}$ ♀.
37. Søffrenn Jenssen 4 personer 6 ♀.
38. Giert Friss 3 personer $4\frac{1}{2}$ ♀.
39. Peder Hammelman och sin høstrue 3 ♀.
40. Jennss Biørnsen 3 personer $4\frac{1}{2}$ ♀.
41. Arndt wandtmager och sin høstrue 3 ♀.
42. Jull Frandzen och sin høstrue 3 ♀.
43. Lauridtz Grubbe 2 personer 3 ♀.
44. Søffrenn Michelssenn 4 personer 6 ♀.
45. Madtz Christenssen 4 personer 6 ♀.
46. Hussfolch Christen Raffn 24 ♂.
47. Nielss Huide och sin høstrue 3 ♀.
48. Søffrenn Suendssen och sin høstrue 3 ♀.
49. Hannss Juncher och sin hustrue 3 ♀.

50. Anne Marquis for sig self 24 ♂.
51. Christenn slagter och sin hustrue 3 ♀.
52. Adtzer wandtmager och sin hustrue 3 ♀.
53. Jennss Wibbe och sin hustrue 3 ♀.
54. Ellenn Joest smidtz for sig 24 ♂.
55. Suend Boessenn och sin høstrue 3 ♀.
56. Lauridtz Søffrensenn och sin høstrue 3 ♀.
57. Lille Lauridtz och sin hustrue 3 ♀.
58. Peder Boende och sin hustrue 24 ♂.
59. Kierstenn bøchers for sig 24 ♂.
60. Olle Stijssen och sin høstrue 3 ♀.
61. Søffren Giede och sin høstrue 3 ♀.
62. Margrete slagters och sin dater 3 ♀.
63. Madtz drauffuer och sin hustrue 3 ♀.
64. Lauridtz Poelssenn och sin hustrue 3 ♀.
65. Lauridtz Brendewin 4 personer 6 ♀.
66. Peder bøcher for sig 24 ♂.
67. Willem murmester och sin hustrue 3 ♀.
68. Aage Hanssenn och sin hustrue 3 ♀.
69. Christian Gindter 4 personner 6 ♀.
70. Anders Nielssenn schoemager med 3 personner 4½ ♀.
71. Petter Collendt och siu høstrue 3 ♀.
72. Andreass Suartzkop 3 personer 4½ ♀.
73. Frandtz Fircko och sin hustrue 3 ♀.
74. Alff Hellesenn 3 personner 4½ ♀.
75. Nielss Gundersen och sin høstrue 3 ♀.
76. Bendt rembsnider och sin hustrue 3 ♀.
77. Rasmus Christenssen och sin høstru 3 ♀.
78. Jacob tømmermand och sin høstru 3 ♀.
79. Jacob i krogenn 5 personner 7½ ♀.
80. Jens pibers høstrue 24 ♂.
81. Lauridtz i bommen och sin hustru 3 ♀.
82. Giert Simmenssen och sin hustru 3 ♀.
83. Buold bleggequinde 3 personer 4½ ♀.
84. Jørgenn Krandtz och sin hustrue 3 ♀.
85. Nielss glarmester for sig 1 ♀ 8 ♂.
86. Christenn Nielssen och hannss pige 3 ♀.
87. Nielss sponnematen och hanss høstru 3 ♀.
88. Lauridtz Søffrenssen och hanss høstru 3 ♀.
89. Nielss Lauridtzen 4 personer 6 ♀.

90. Anne Vldrichs for sig 24 β.
91. Anne Pedersdaater for sig 24 β.
92. It par hussfolch 3 ¥.
93. Jenns Christenssen 6 personer 9 ¥.
94. Maren mellers 2 personer 3 ¥.
95. Thobias hatemager 3 personer 4½ ¥.
96. Jennss weffuer for sig 24 β.
97. Nielss Powelsen och sin høstrue 3 ¥.
98. Tommas Lauritzønn och sin høstrue 3 ¥.
99. Hannss Assmussen 3 personer 4½ ¥.
100. Birte tømmermandz encke 24 β.
101. Maren Cornellisis 2 personner 3 ¥.
102. Jørgenn Frisshammer och sin hustru 3 ¥.
103. hanss huuss quinde 24 β.
104. Boell Laursis for sig 24 β.
105. huuss folch, een quinde, 24 β.
106. Anders Pederssen sin hustrue 3 ¥.
107. Jacob Henrichsen sin hustrue 3 ¥.
108. Jenns Keyte och sin hustrue 3 ¥.
109. Jochum Jordan och sin hustrue 3 ¥.
110. Lauridtz Bendtssen och sin hustru 3 ¥.
111. Søffrenn Kier och sin hustrue 3 ¥.
112. Hanns Christenssen och sin hustru 3 ¥.
113. Mogens Nielssen 7 personer 10½ ¥.

Summa Summarum beløbber ald forskreffne hoffuidtschatt, som oppebaren er, pendinge 1555½ rigxdr. 1 ort.

Her til beregnit 4½ rdl., som er for ringe oppeboren aff 18 personner, som formentis at were frij och kunde paa Ko. Ma. [Rente-cammer] iche passere eller gottgioris. Gør saa tilhaabbe 1560½ rdl.

Aff forskreffne hoffuidschat er lefueridt vdi Ko. Maiets. rente-cammer efter trende quitanzer. Her paa hossbemeldte summa er lefuerett firre herr rentemesters wdgifftne quitanzer och findis nome-rered 1. 2. och 3. och 4. pendinge 1553½ rdl. 40 β.

Lignit och lagt jndtegten lmoed wdgifften blifuer borgemester och raad her paa schyldig penge vi rdl. 32 β.

Paa Kiøbenhaffuens byss wèigenne

Jenns Thommessen.

Original i Ministeriernes Arkiv. Jfr. J. Grundtvig, Meddelelser fra Rente-kammerarkivet 1877. S. 129—34.

Magistraten ansøger Kongen om Christianshavns Forening med Staden, om at det maatte forbydes Amagerne at udkiske Korn ved Sundby Færge, at Købmændene maatte faa et Lav, om mindre Frihed for fremmede Købmænd, om Forbud til Haandværkerne mod at gaa ind i andres Haandværk og om Forskaanelse for Indkvartering.

Stormechtigste høybaarne Første, allernaadigste herre och konning.

Eftersom dageligen fornemmis, at denne byes borgerskab joe mere och mere formiddelst nærings afftagelse wdj effne och formue forringis, somme sig her gandske fra byen des aarsage begiffuer och i dend sted med stackarle och fattige thilltager och formeiris, som dog huerchen kand wdstaae thynnge och besuerring, ey heller till nogen bestilling, som udj byen behoeffuis och endelig forneden giorris, kand brugis, mens erre meere andre gode borgere och indwohnner till thynge och besuerringh, saa at dersom saadant continuerer, da ehr denne byes stoere schade Eders Kong. May. och cronen till nachdeell deraff wisseligen at formoede. Da paa dett endnu udj thide denne byes och borgerskabs ruin kunde forekommis, och forbedring wdj næring och bierring foraarsagis, haffue wij os aller vnderdanigst epter dend fortrestning, Eders Ko. Ma. wed Hans Ezelentce Her riigens hoffmester, wdj Eders Mayts. egen neruerelse paa Frederichsborrig slott dend 31 janvarij allernaadigst os lod gifue, thill forristet nogle punchter paa Eders Ko. Ma. naadigste behag at opsette och Eders Ko. Ma. nu at andrage, som wij vnderdanigst formeene till byens och borgerskabets nærings formerelse och welstand blandt andre kand werre thienlige och gaffnlie, huilche erre som følger:

1. Eftersom at denne byes fornembste wellstand, nest Gud, vdj commersien, handell och wandell till lands och till wands bestaar, och at borgerskabet derved kand handthæffuis och huis indpass, aff andre derudj skeer, maa forhindris och affskaffis, huilchet altid her. haffuer fornembligen werrit wdj agt thaget och offuerholdet. Men eftersom at Christianshaffn, som vdj begyndelsen war sagt at skulde werre Kjøbenhaffns forwiiding och derforre en romb thid war vnder en jurisdiction med Kiøbenhaffn, bleff formiddelst sær friihed fra Kiøbenhaffn separerit, haffuer mand siden med huis vndersleuff och indpass vdj handelen af fremmide, borgerskabet till nærings suechelse, begaais, ey kunde hafft saadan inspection och thilsufln, som vell burde for jurisdictionens separerings schyld, da epterdj at Kjøbenhaffn och Christianshaffn ere nesten saa som en bye sammen och haffue eens och fellidtz næring och handell, saa at wdj huis næring Christianshaffn tiltager, det fragaar Kiøbenhaffn, huoroffuer end och offte

thrette imellum indwohnerne paa begge sider sig begiffuer. Derforre vnderdanigst bedis och begieris, att Christianshaffn, naar dieris be-willgede friiheds aar erre wdde, sambt huis hoes och omkring Børsen och wed Slotted er aff indwaanere besatt, maa worde incorporerit med Kiøbenhaffn, paa det des bedre inspection med fremmedes vtibørlig handell, som imoed priuilegierne och kongelige forordning fornembligen wed och omkring Børsen och med Ammagerland paa strømmen skeer, kunde haffuis, saa och veenigheid, som aff felliitz næring mellumb indwohnerne kunde foraarsagis, att forrekomme, anseendis, at Kiøbenhaffns friihed sig altid thillsorne vd till Amagerland haffuer strecked, denne byis haffn, som kaldis Grønnegaard, liggendis vd wed Amagerland, er end och en stor deell aff indtaget med vdi Christianshaffn, och er Kiøbenhaffns byes stoere affbrech och schade med nærings afftagelse och folchens herfra byen bortfløttelse wisseligen endnu widere at formoede, saa frembt de sær friiheder i Christianshaffn, wed och omkring Børsen och Slottet skall continuere och tiltage.

2. Hollenderne, som paa Amager erre boendis, driftue handel och wandel med vd och indskibningh, desligeste scheer och stoer handell med korn vdskibning och i andre maade wed Sundbye ferge, huilche begge deele er denne bye till merkeligt affbrech och skade, saa at kornhandelen, som her tilforne haffuer werrit och næring giffuidt, aff dend aarsag end och her aldeelis er frawendt, motte saadant naadigst worde remederit, saa och ellers widere paa middell kunde thenchis, huorwed kornhandelen her i staden kunde komme i floer och driftuis, schulde det vden thuiffl werre byen till stoer gaffn och goede.

3. Att kiøbmend, kremmere och wiinhandlere till handelens och næringens fortsettelse maa it laug naadigst bewillges med en eller thuende formend, olldermend eller offuer kiøbmend derudj, hoes huilche alle, som her kiøbmandskab bruge wille och dertill erre døchtige. dieris naffn motte lade anteigne, paa det dend vndersleuff, som aff andre begaais, nogenledis kunde derwed forrecommis och handelen wdj nogen goede och richtig skich kunde bringes, och at ey nogen indwohner, som ey er i dette laug, maa bruge kiøbmandskab her i staden, mens at handtwerchs follch, høchere, baadtzmend och deslige maa nære dennomb aff deris handtwerch och handteringh, med mindre de dieris handtwerch och førrig handtering forlaade och sig vdj kiømandz laug, om de erre det værdige, indgiffue.

4. Fremmede at werre friit dieris wahre at hiidferre och kiøbmandz wiis vdj gros, schippund och læster aff schibbene epter recessen at sellge och ey her i staden, i Børsen eller Christianshaffn

emoed recessen wahrene at oplegge, paa det hemmelige høcherie, børgerne i dieris næring till affbrech, dermed ey skall driftuis, ey heller giest med giest moed byens privilegier her i staden eller paa strømmen att handle. Will ellers fremmede dieris wahre til borgere, som erre kiøbmend, vdj factorie hiidsende eller leffuere for billig provision at forhandle, det at werre dennomb tillat och børgerne friit saadant godz at oplegge, inttil hand det kand forhandle, paa det fremmede ey skall behøfue dieris wahre igien at bortførre, naar de dennom ey strax kand selge, och en borgere deraff nogen næring och fordeel wed factorie kand nyde. Antager nogen borgere en fremmedis goedtz anderledis och det for sit eget angiffuer, da det at verre forbrudt.

5. Att Embterne maa nyde laugs friihed, saa at huo, som ey udj laug med dennomb ehr, maa ey udj dieris næring gørre dennomb indpass, mens at en huer epter gamble kongelige forordning maa nære sig aff sit embede och hondtering.

6. Att borgerskabet her udj staden naadigst fra soldatesquens indquarterings besuerring maa worde endtlediget och epter s. høyloflihg ihukommelse konning Christian 4. breff wdj fredz thiid for saadan indquartering naadigst forskaanis, anseendis Kong. Ma. hoffsinders indquartering sambt landzknechtis penge, huilche maanetlig till dem, som wed Slotted waage, vdgiifuis, falder indwohnerne mehere end besuerlig noch.

Bedendis paa det allerydmyligste, at Eders Kong. Ma. wdj kongelig naade denne worris vnderdannigste welmeente opteignelse wilde optage och dette sambt huis widre denne bye och borgerskabff kand werre till gaffn, allernaadigst offuerweye, betrachte och anordne, huorpaa wij aldelis inted thuiffle, mens erre Eders K. Ma. naadigste, goede och milde suar herom forhaabende. Eders Ko. Ma. wille wij vdj dend allermechtigste Guds beskermelse haffue befalet, ønskendis Eders Ko. Ma. it langwarigt, fredeligt och glædeligt regimente. Actum Kiøbenhaffn dend 17 julij anno 1650. Eders Kong. May. throe vndersaatter, borgemestere och raad sammestedtz.

Geb.-Ark. Alev. fra Kane. Arkiv Skab 9, 12. A.

Om Opmaaling af en Grund ved Enden af Østergade.

Til Gotfried Hofman.

Woris ingenieur Hofman hafuer at afmaale den plads, som inden canalen oc den gammel Østergade beliggendes er, nemlig fra hiornet af Østergade oc hen til de indtagne pladtzer udenfor afgangne h.

Christian Frises gaard, dog saa at gaden sin tilbørlig wide beholder.
Skrefuet etc. Hafniæ d. 21 junij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 784—85.

223.

21 Juni 1660.

Det forbydes Soldaterne at lade græsse i Engene ved Gammel Vartov.

Befaling oc forbud.

F. 3tius. Biude oc befale alle oc enhver vores soldatesqe til hest oc foedtz, saavelsom alle andre, hvo det vere kand, enten heste eller andet qveg udi hospitals enge wed gammel Vartoe at indlade eller græs der sammesteds at afslaa, hvor ved engene skade tilføyes kunde, under tilbørlig straf imoed den eller denneim, sig understaar her imod at giøre eller dette vores forbud ofvertræde. Skrefuet etc. Hafniæ d. 21 junij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 785.

224.

25 Juni 1660.

Om Afhørelse af Vidner om hvorledes Frederik Turesen har nedstukket en af sine Soldater.

Til Povel Tcherning.

F 3tius. Wor gunst tilforn. Wij bede dig oc naadigst ville, at du forhører vidnesbyrd, hvorledes det sig er tildragen, der den soldat af Friderich Turesen, stadtshauptmand, blef nedstucket. Derned etc. Befalendes etc. Hafniæ d. 25 junij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 787.

225.

26 Juni 1660.

Om Arbejde paa Christianshavns Fæstning.

Til dælleskrifveren.

Woris dæleskrifver Berthel Mask hafver at lefvere til os elske-lige Willum Lambrecht etc. 24 tylter bretter oc 24 bielcker, 18 alne lange, som til fæstningen paa Christianshafn skal forbruges. Skrefvet etc. Hafniæ d. 26 junij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 789.

226.

4 Juli 1660.

Stadsfæstelse paa Kaldelse af en Kapellan paa Christianshavn.

Til d. Hans Svane.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wiider, at vi naadigst tilfreds er, at den person, som til dansk capellan i vor kibsted Christianshafn er kaldet, maa der til worde ordineret. Der efter j eder underdanigst hafver at rette. Befalendes etc. Hafniæ d. 4 julij anno 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 802.

227.

5 Juli 1660.

Om Udlevering af Vaaben til Indbyggerne paa Amager.

Til Marcus Rothsteen.

Oberst lieut. offuer teyhuet, os elskelige Marcus Rothsteen hafuer at lade Hans Lauritzen, capitain paa vort land Amager, følgagtig were 80 musqveter til de af samme lands jndvaanere, som icke self gevehv hafuer, jmod bemelte capitains beviis, at de igien skal lefveres, naar paafordres, eller saa tilig landsaatterne sig self hafver gevehv forskaffet. Skrefvet etc. Hafniæ den 5 julij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 804.

228.

5 Juli 1660.

Opfordring til Bidrag til Fæstningsværkerne.

Til borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Wij bede eder oc naadigst ville, at j gjører eders beste, borgerskabet her i byen der hen at persvadere, at de noget til voldene oc fortificationens forferdigelse herpaa fæstningen godvilligen ville contribuere efter den proportion, som en hver tilforn hafuer holdet folckene i forleden sommer paa arbeidet. Dermed etc. Hafniæ d. 5 julij 1660. Ligesaadant it bref fisch d. Hans Svane om ministerio, Hans Boyesen om kongelige betiente, rector d. Johan Wandel om de høylærde, saa oc borgemestere oc raad paa Christianshafn oc rigens hofmester til adelen.

Sæl. Tegu. XXXV. 804—05.

229.

5 Juli 1660.

Om Udlevering af Fjæle til Kongevejen ved Emdrup Sø.

Til Gotfried Hofman.

Ingenieur Gotfried Hofman hafuer af material haufgen efter ansøgning at udlæane 50 hiulbaarer oc 12 tylter dæller til vores weys forferdigelse til Emdrup søe. Skrefvet etc. Hafniæ d. 5 julij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 805.

230.

7 Juli 1660.

Om Istandsættelsen af Kongevejen ved Emdrup Sø.

Til Johan Christoph von Kørbitz.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Eftersom en stoer deel vieres oc pæler forneden gjøres til vores vey ved Endrop søe med at reparere, da bede vi dig oc naadigst ville, at du den anordning gjører, at forskrefne riis oc pæler udi nest hosliggende skoufve, saa mange forneden gjøres, blifver hugget oc did forskaffet. Dermed etc. Hafniæ d. 7 julij anno 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 820.

231.

7 Juli 1660.

Stadfæstelse for Hr. Mathias Hillebrandt som tydsk Præst paa Christianshavn.

Til bispen.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wiider, at vi naadigst tilfreds er, at hæderlig oc vellærd h. Mathies Hillebrand maa confirmiris at maa vere tysh prædicant paa Christianshafn med saa shiel, at den tydske meenighed oc andre, som hans tieneste der sammesteds bruge ville, hannem saadan tilbørlig underholding self ville forshaffe, saa at vi ey videre udi fremtiden derom vorder mollesteret. Der efter j eder kand vide at rette. Befalendes etc. Hafniæ d. 7 julij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 820—21.

232.

II Juli 1660.

Om den danske Kapellans Prædiken i Christianshvns Kirke.

Til d. Hans Svane.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wij bede eder oc naadigst ville, at j den anordning gører, at Jens Hansen, som til danshe capellan i vor kiøbsted Christianshafn kaldet er, hver onsdag der sammesteds gører dansk prædicken oc kirketieneste, saaledes som her udi vor Frue kircke i wor kiøbsted Kiøbenhafn ugelig forrettes, saa oc aftensangs prædicken om sondagen der sammesteds. Dermed etc. Hafniæ d. 11 julij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 825.

233.

23 Juli 1660.

Om Oprejsning af en Vippe (Galge) paa Nytorv.

Til Claus Rafn.

Wores naadigste villie oc befaling er, at byefogden Claus Rafn med forderligste lader forferdige oc oprette en vippe paa ny torfve, hvor til vi hannem self ville lade forshaffe fornøden tømmer. Skrefvet etc. Hafniæ d. 23 julij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 842.

234.

28 Juli 1660.

Om Blaataarns Reparation.

Til Jens Lassen.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Wij bede dig oc naadigst begerer, at du til det taarns her paa vores residentzbygnings fornødenhed forshaffer jern for 100 rdl., desligest 1½ lest steenkul, hvilcket dig saaledes udi dine regenskaber paa behørige steder skal vorde gotgiort. Dermed etc. Hafniæ 28 julij 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 847.

235.

28 Juli 1660.

Om Befæstning af Vejen mellem Peblingsøe og Sortedam.

Til dæleskrifveren.

Dæleskrifveren Berthel Masken hafver at lade følge til at bruges imellem Peblingsøe oc Sortedam pallisade 40 styker spanske ryttere, tømmer 2 støcker, norske dæler 20 tylter. Skrefvet etc. Hafniæ d. 28 julij 1660.

Sæl Tegn. XXXV. 847.

236.

5 Avg. 1660.

Om Fuldmægtige til Herredagen.

Til borgemestere oc raad i Kiøbenhafn oc Christianshafn.

F. 3tius. Eftersom vi meenige ridderskabet i alt vort rige Danmarck hafver forskrefvet at møde her i wor kiøbsted Kiøbenhafn med de andre stender til den 8 sept. førstkommandes, da bede vi eder oc naadigst ville, at j iligemaade verer tiltenckt, tvende fuldmægtige af vor kiebsted Kiøbenhafn at udgiøre, saa oc til forbemelte tid oc med fuldmagt kand tilstede vere oc da i vores egen nærværelse at fornemne oc slutte om, hvis wi naadigst til fæderne landenes sickerhed oc beste agter at lade foregisue oc proponere. Dermed etc. Hafniæ d. 5 aug. 1660.

Ligesaadan bref fitch borgemestere oc raad i Christianshafn.

Sæl. Tegn. XXXV. 865—66.

237.

12 Avg. 1660.

Om Blaataarns Istandsættelse.

Til Jens Lassen.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Wij bede dig oc naadigst begiere, at du endnu ydermire til det taarns fornedenhed her ved slottet ville forskaffe jern for 1000 rdl., hvilcket vi dig, tillige med hvis du allerede der til forskaffet hafver, igien vil lade betale. Dermed etc. Hafniæ d. 12 aug. 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 881.

238.

15 Avg. 1660.

Om Korfits Ulfeldts Gods i Kjøbenhavn.

Til Jens Rothsteen oc Jockum Friderich Vind.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Eftersom vi erfarer, at Frandtz Speckhahns [hustru] shal hafue giort underretning paa noget goedtz, som gref Corfitz Ulfeld shal tilhøre, nemlig at der af en deel shal vere hensat udi mester Richart, capellan til vor Fru kircke her udi byen,

en deel til Kirsten sal. d. Mortens udi Studie-strædet oc en deel hos en pige tienende hos os elshelige Steen Reetz haus hustru, hvilcket goedtz fornefnte Frandtz Spechhahns hustru hafuer lovet j sit huus at lade indhente oc eder lefvere, da bede vi eder oc naadigst ville, at j samme goedtz af hende annammer oc forseigler oc til vores slotsfoget her paa slottet saavelsom det forige med riktig specification imod nøyagtig qvitering ofverlefvere. Oc hafver j fornefnte Frandtz Spechhahns hustru alvorligen at foreholde, at hvis hun enten self udi huuset noget af fornefnte gref Vlfeldz eller hans hustrues goedtz hafver eller oc veed, hvor det er henkommet, eftersom vi vise forsickring hafver, at det udi hendis giemne hafver veret, at hun det til kiende gifver, saafremt hun ey derfor tilbørlichen vil stande til rette. Desligeste hafver j oc saa de ofvenbemelte trende personer, som hun hafver angifvet, alvorligen at formane, at de iligemaade tilkiende gifver, om noget dennem videre er bewist om fornefnte gref Vlfeldz goedtz her i byen, hvor det shulde findes, om de enten det self hafver eller veed, hvor det er, saa fremt de det ey udi fremtiden ville ansvare. Dermed etc. Hafniæ d. 15 aug. 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 884—85.

239.

15 Avg. 1660.

Om Slotspræstens Boligs Istandsættelse.

Til rentemesterne.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wij bede eder oc naadigst ville, at j lader forferdige, hvis brøstfeldighed paa vores slotspræstes residentz findes kand oc at repareris fornøden giøres. Dermed etc. Hafniæ d. 15 aug. 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 887.

240.

16 Avg. 1660.

Om Indkvartering af Ryttere.

Til borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Wij bede etc., at j giører den anordning, at det commenderte rytterie, som anbefalet er hid ind at komme, bekommer fornøden qvarter her i staden indtil paa videre naadigst anordning, med forsickring, at det ey i fremtiden schal were borgerschabet præjudicerlig paa deris privilegier, men vil imidlertid lade giøre fornøden anordning til deris forpflegning oc underholding. Dermed etc. Hafniæ d. 16 aug. 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 888.

241.

23 Avg. 1660.

Om en Kvinde, der er druknet i en Brænd.

Til Jens Mouritzen.

Byefogden her i vores residentzstad Kiøbenhafn hafuer at lade den qvindes person optage, som nu nylig udi en brynd schal vere druchnet, saa hun der efter udi kirkegaarden kand begrafves. Skrefvet etc. Hafniæ d. 23 aug. 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 895.

242.

30 Avg. 1660.

Om Indkvartering i Korfits Ulfeldts Gaard.

Povel Tscherning.

Wj ere naadigst tilfredz, at os elschelige Povel Tscherning etc. maa indtil widere naadigst anordning med sine folch oc heste nyde logement oc stalderum udi Corfitz Vlfeldz gaard i Løvestredet. Forbydendes etc. Gifvet etc. Hafniæ d. 30 aug. 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 906.

243.

30 Avg. 1660.

Om Indkvartering af Ryttere.

Til borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Eftersom det commenderte rytterj er anbefalet, her fra at marchere oc tre andre compagnie ryttere sig igien at herind begisue, saa bede vi eder oc naadigst ville, at j gører den anordning, at samme trende compagnie ryttere indtil paa videre anordning bekommer fornøden qvarter her i staden, dog byens privilegier i alle maader upræjudicerlig. Dermed etc. Hafniæ d. 30 aug. 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 906—07.

244.

31 Avg. 1660.

Om Pengene i Kvæsthustavien.

Johan Christoph von Kørbitz oc borgemestere oc raad i Christianshafn.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Wij bede dig oc naadigst ville, at du gører den anordning, at de penge, som udi slots kircken udi de qvæstes taufle samles, lefveris til Gabriel Jacobssen, forstander paa qvæsthhuuset. Dermed etc. Hafniæ 31 aug. 1660.

Ligesaadan ordre fich borgemestere oc raad paa Christianshafn.

Sæl. Tegn. XXXV. 907—08.

245.

31 Avg. 1660.

Om Kvæsthustavlen i Vor Frue Kirke.

D. Johan Wandel.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom vi erfarer at de qvæstes taufie udi vor Fru kircke at vere afschaffede, saa bede vi eder etc., at de samme taufie endnu her efter som tilforn i kirken lader omgaa oc hvad der udi samles til forstanderne paa qvæsthauuset lefveris. Dermed etc. Hafniæ d. 31 aug. 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 908.

246.

6 Sept. 1660.

Om Indkvartering.

Borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wij bede eder etc., at j gører den anordning, at os elschelige general major Eckerichs, som med hos sig hafvende folch anbefalet er, at hid ind komme, bekomme fornøden qvarterer her i staden indtil paa videre naadigst anordning, som dog ey schal vere borgerschabet præjudicerlig paa deris privilegier. Dermed etc. Hafniæ d. 6 septembris 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 919.

247.

7 Sept. 1660.

Om Indkvartering i Christianshavn.

Borgemestere oc raad i Christianshafn.

F. 3tius. Wor guust tilforn. Wij bede etc., at j os elschelige Vlrich Friderich Gyldenlevs compagnie tilfoedtz, saa ogsaa os elschelige Steen Anderssen Bildes, vores stadz majors, compagnie der udi Christianshafn indqvarterer. Dermed etc. Hafniæ d. 7 septembris 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 922.

248.

8 Sept. 1660.

Eicherich Johan Lubbe besikkkes til Kommandant.

Borgemestere oc raad i Kiøbenhafn oc Christianshafn.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Eftersom vi naadigst hafver forordnet os elschelige Eicherich Johan Lubbes, vores bestalter general major oc oberst tilfoedtz, at vere commandant i vore fæstninger Kiøbenhafn oc Christianshafn, da ville vi eder saadant hermed til efterretning vide lade. Befalendes etc. Hafniæ d. 8 septembris 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 923.

249.

21 Sept. 1660.

Om Indkvartering i Christianshavn.

Borgemestere oc raad i Christianshafn.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Wi bede eder etc., at j udi stedet for de 2 compagnier, som af os elschelige oberste Qvitzous

regiment af Christianshafn afmarcerer, 2 andre compagnier igien, som kommer, inlogerer. Dermed etc. Hafniæ d. 21 septembris 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 939.

250.

6 Okt. 1660.

Om Plankeværket i Kongens lille Lysthave.

Berthel Masche.

Wores Dælleschrifver Berthel Masche hafver at lade wores gardener Hans Ibisch til plankvercket i wores liden lysthauge med at forbedre følgagtig vere efterschrefne tømmer, nemlig: en tylt beqvem pallisader til at schiere slaaer af i planckvercket, noch tj tylter af de ofverbelfne norske dæler, som der endnu er forhaande oc ey til anden brug tienlig ere. Skrefvet etc. Hafniæ d. 6 octobris 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 961—62.

251.

8 Okt. 1660.

Om Gudstjenesten i H. Trefoldigheds Kirke.

Rectori oc professoribus.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wil bede eder etc., at j den anordning gører, at kircketjenesten her efter udi Hellig Trefoldigheds kircke saasom udi de andre sogne kircher her udi staden forhandles, dog at studiosorum øvelser fremdelis som hid indtil blifver anordnede. Dermed etc. Hafniæ 8 octobris 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 966.

252.

9 Okt. 1660.

Udbetaling af resterende Løn til Kapellanen ved Holmens Kirke.

Rentemesterne.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wij bede eder etc., at j den anordning gører, at os elschelige, hæderlig oc vellerd h. Henrich Madtzen Wallensbeck, capellan til Holmens kircke her sammestedz, bekommer 100 rdl. paa sin resterende løn oc besolding. Dermed etc. Hafniæ d. 9 octobris 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 971.

253.

13 Okt. 1660.

Takkegudstjeneste for Kongens Arveregeing.

D. Hans Svane.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wij bede eder etc., at j lader giøre tilbørlig tachsigelse af alle prædickestolene her i staden oc Christianshafn, efterdi den grundgode Gud saaviit hafver lychsalig giort vores kongelige huuse, at vi med wores savel mands som qvinde linie af samtlige stenderne samdregteligen ere erckleret

for arfve konge her til riget, med flittig anmodning, at den samme gode Gud, som vercket saavel begyndt hafver, det endnu fremdeelis, til vores saavelsom vores gandsche huuses prosperitet oc rigernes velstand, udi goed enighed oc hiertens samdregtighed, hvor paa ey twifles, fremdelis af det heye til en goed oc lyckelig udgang ville velsigne. Dermed etc. Hafniæ d. 13 octobris 1660.

Sæl. Tegn. XXXV. 973.

254.

25 Okt. 1660.

Om Tilsyn med Fremmedes Ankomst.

Eckerich.

Wor gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at du dend anordning gører, at icke nogen her i staden indkommer enten till lands eller wands, med mindre de deris passer j portene eller wed tolboden frembwijser, at de fra vbefengde och sichere steder kommen ere. Dermed etc. Hafniæ 25 octobris 1660.

P. S. Du haffuer oc saa at lade de pallesader oc tømmer till de rostwogne at lade were følgatig, som anbefalet er, dennem derfra till de anbefalede steder at henføre oc nu udi Wartou er beliggendis.

Capt. Vit Jansen.

Woris naadigst etc. er, at capt. Vit Jansen flittig oc grandgiffuelig indseende haffuer, at ingen till wands her udi staden jndkommer, med mindre de deris passer frembwijser, at de fra vbefengde oc sichere steder kommen ere. Jligemaade haffuer hand sig at foresee, at hand icke med sin baad till nogen schib henroer, førend hand kand fornemme, at det fra sichere steder henkommen er. Dermed etc. Hafniæ 25 octobris 1660.

Sæl. Tegn. XXXVI. 10.

255.

28 Okt. 1660.

Om Indkvartering af Kongens Livregiment.

Borgemestere, raad i Kiøbenhavn.

Wor gunst tilforn. Eftersom een deel af woris lifregiment haffuer ingen quarteer her i staden, saa seer wij naadigst gierne, at j dend anordning gører, at de, som ingen quarteer haffuer, kunde bekomme quarteer, indtill at mand de middel kunde till weye bringe, at de sielf kunde forschaffe sig quarteer, huilcket dog ikke privilegiene schall præjudicere. Etc. Hafniæ 28 octobris 1660.

Sæl. Tegn. XXXVI. 11

256.

5 Nov. 1660.

Udskrivning af en Hovedskat.

Borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

Wor gunst tilforn. Eftersom det er for got anseet, at en hoffuit schatt schall vdgiffues af alle oc en huer her i staden, were borgemestere oc raad, kiøbmænd, kremmere, bryggere, baggere oc slactere, som wed middel oc formufue ere oc af borgemestere oc raad oc de 32 borgere eractes at kand det taale, nemlig huer mands person 4 rdl., deris hustrue en huer 4 rdl., huer deris barn 1 rdl. oc de, som ringere formuffue haffuer, saa som de worder sat fore. En encke, som formuffue haffuer, 4 rdl., huer deris børn 1 rdl., men de, som ringe formue haffuer, saa som de taxeris, huer kiøb- oc kremersuend, som tien for løn, 2 rdl., fremmede, som her i staden ligger oc handeler, huer 4 rdl., huer tieniste dreng oc tienistequindfolck eller pige 1 ort, brøgeris, bageris oc andre deris suenne huer 1 rdl. Thi er woris naadigst willie oc befalning, at i bemelte beuiledede hoffuitschatt her i staden, som forschreffuit staar, lader ind samble, saa at dend inden maanedsdag effter dette wor brefs dato kand were leffueret oc derfor imod tillbørlig quitering paa woris skatkamer richtighed giøre med rigtig mandtall oc specification paa alle personer, som bemelte hoffuitschatt vdgiffuet haffuer, haffuendis udi god act, at hermed ingen vnderslef scheer, oc at en huer uden persons anseelse vdi rede penge erlegger, huad hannem, som forschreffuit staar, at erlegge tillkommer, paa det at militien, till huis vnderholding samme skatt wij naadigst deputerit haffuer, deraf kunde pro quota betales oc woris kiere troe vndersaatter, vdi kiøbstederne saawell som paa landet, vdi dend jndquarterings betyngelse, huoroffuer de sig besuerger, wed dette middel nogenledis kunde worde lettet oc forlindret, indtill at consumptionen oc andre effter des paabud till bemelte militiens vnderholding kunde indkomme oc indsamblet worde. Etc. Hafniæ 5 novenbris 1660.

Ligesaadant bref vdgick till borgemestere oc raad paa Christianshaffn mutatis mutandis.

Sæl. Tegn. XXXVI. 27—28.

257.

7 Nov. 1660.

Om Tilsyn med Fremmede

Eckerich.

Wor gunst tilforn. Woris naaadigste willie oc befalning er, at du den anordning giører, at wagten wed tolboden jngen fremmede

personer her udi staden jndlader, mens dennem well examinere lade, huorfra en huer person kommer, oc de personer, som ere af condition, saa well som officerer wed deris nafn rigtig specificere lade oc deris logementer, huor de angiffue, at de herberge wille, antegner, saa oc med en huer tuende musqueterer schicker, for at fornemme, om de vdi deris angiffuende logement inddrager eller icke, huilcket saa well wed toldboden som wed portene her for staden schall observeres oc daglig paa jndkommende oc vdreisende med dez rigtig fortægnelse holdis oc huer aften her paa slottet os tilschickes. Etc. Hafniæ 7 novembris 1660.

Borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Woris naadigst etc. er, at j strax dend anordning gører, at rigtig worder angiffuet, huad for fremmede personer en huer her vdi staden i deris huuse haffuer, huilcket i os saaledis med forderligste vden ophold haffuer at tillschicke. Etc.

Liigesaadant bref fick borgemestere oc raad paa Christianshafn. Hafniæ 7 novembris 1660.

Sæl. Tegn. XXXVI. 31.

258.

21 Nov. 1660.

Søren Lavridsen besikkes til Kommissær ved Garnisonen.

Hr. Hanniball Seestet.

Wor synderlig gunst tilforn. Wjider, at wj naadigst haffuer antaget os elschelige Søfren Lauritzen till at were commissarius for soldateschen oc guarnisonen her i wor festning Kiøbenhafn beliggendis. Thi haffuer j, indtill paa woris naadigst ratification, med hannem at handle, huad hannem aarlingen till besolding derfore giffues schall, saa at hand derpaa wjdere bestallings bref kand bekomme. Etc. Hafniæ 21 novembris 1660.

Sæl. Tegn. XXXVI. 42.

259.

22 Nov. 1660.

Om Pæle i Kalveboderne.

Hr. Henrich Bielcke.

Wor synderlig gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at j strax gører dend anordning, at de pæle, som her i Kalleboen af jsen er bleffuen afbrutt, blifuer igien nedsatt som tillforne oc best eragtes kand. Etc. Hafniæ 22 novembris 1660.

Sæl. Tegn. XXXVI. 42.

260.

8 Jan. 1661.

**Gotfred Hofman besikkes til Inspektør over Damme, Vande og Kanaler ved Byen.
Borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.**

Wor gunst tilforn. Efftersom wj woris jngenieur Gotfred Hoffmann inspection offuer de her for byen liggende damme, wand oc canal naadigst committeret haffuer, da er woris naadigst etc., at j tillholder de folck, som wed samme damme oc canale af eder er forordnede, at de bemelte woris jngenieur Gottfred Hofman parerer, saawit samme wand angaar, oc efftersom allerede formedelst deris motwillighed stor schaede scheet er, da haffuer j at tillholde dennem, at de intet vden hans videnshab oc sambtycke derwed herefter arbeyder. Etc. Hafniæ 8 januarii 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 63.

261.

9 Jan. 1661.

Istandsættelse af Køgevejen.**Borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.**

Wor gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at j strax weyene jmellel dette oc Kiøge, det beste mueligt er, lader reparere, paa det wj paa woris forehaffuende reyse vden forhindring kand afsted komme. Etc. Hafniæ 9 januarii 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 63.

262.

11 Jan. 1661.

Om Afmaaling af en Skydeplads udenfor Vesterport.**Gottfried Hofman.**

Woris ingenieur Gottfried Hofman haffuer at afmaale Gabriel Boemand kleinsmid en plads wed Westerport langs vd wed graffuen paa en otte allen bred, som till een skiudebane tienlig kand eragtes, oc saadan afmaalings forretning paa wjdere woris naadigste ratification schriftlig fra sig at giffue beschreffuit. Skrefruit. Hafniæ 11 januarii 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 65.

263.

28 Jan. 1661.

Om Tilvejebringelse af Pæle til Rævshalen og Kalveboderne.**Bertel Masch.**

Woris dæleschrifuer Bertel Masch haffuer at lade følagtig were, som till Refshall, huor schuder oc baade kand igennem gaa, gjøres fornøden, 220 pæle, noch till Kalleboe 30 pæle. Skrefruit. Hafniæ 28 januarii 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 71.

264.

29 Jan. 1661.

Om en Strid mellem 2 Medlemmer af Magistraten paa Christianshavn og Hieronimus Kohl og dennes Hustru.

Jørgen Seefeld og hr. Henrich Bielcke.

Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom os elschelige Hans Sørensen borgemester oc Hans Johansen, raadmand i wor kiøbsted Christianshafn, for os underdanigst haffuer ladet andrage, huorledis de for nogen tid siden af Peter Lytzen oc Hieronymus Kohl, raadmend der sammested, saawellsom bemelte Hieronymus Kohles hustrue Maricke Kohls paa deris ære er schieldt, oc samme sag af bye fogden den 14 februarii oc 26 junij vdi sidst forleden aar 1660 till offuerdommer schall were henwjst, huorfore du underdanigst haffuer werit begierendis, at dennem commissarier i samme sag som offuerdommer naadigst bewillges maatte, thi er woris naadigst willie oc befalning, at j parterne paa een beleilig tid oc sted der udi fornefnte wor kiøbsted Christianshafn med forderligste for eder jndstefner oc vdi deris jmellemlwerende sag efster des befunden beschaffenhed endelig kiender oc dømmer, saa wit loug oc rett er, som j wille ansuare oc bekient were. Etc. Hafniæ 29 januarii 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 71—72.

265.

30 Jan. 1661.

Om Gadernes Renselse.

Hr. Jochim Gerstorff.

Wor synderlig gunst tilforn. Woris naadigste etc. er, at j vdi woris stats collegij forsambling proponerer ind sluttede forslag angaaende een maade oc direction, wed huilcken gaderne i denne woris residentz stad Kiøbenhafn hereffter lige wed andre well policerte steder kunde holdis reene, oc os bemelte collegij underdanigst betenkende om forskrefne forslag saa oc, huorledis slig nyttig oc fornøden anordning bedst indrettis kunde, forstendiger. Dermed etc. Hafniæ 30 januarii 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 72.

266.

10 Feb. 1661.

Borgmester Christoffer Hansen fritages for at være Medlem af Lovkommissionen.

B. Christoffer Hansen.

Wor gunst tilforn. Eftersom du dend 26 januarij sidst forleden haffuer med flere bekommet woris naadigste befalning anlangende lowens og recessens jgiennemseelse oc os underdanigst foredrager, at du ey formedelst huis forretninger, her wed raadstuen i woris residentz

stad Kiøbenhavn forefalder, saa lenge derfra mistis kunde, da ere wij naadigst tillfreds, at du forskrefne woris forige vdgifne befalning at effterkomme maa forschaanet were, huilcket wj dig till effterretning hermed wille forstendige. Befalendes etc. Skrefuit etc. Hafniæ 10 februarij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 74.

267.

18 Feb. 1661.

Bartskærerne maa ikke hindre Kongens Hosbarber i hans Rettigheder.

Borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

Wor gunst tilforn. Eftersom Georg Petri, woris hofbalberer oc chirurgus paa woris pesthuss, for os underdanigst haffuer ladet andrage oc beklage, huorledis batscherer her i staden hannem vdi de hannem af os meddelte privilegier, anlangende beckene at vd-henge, forhindring schall wille giøre, da er woris naadigste willie oc befalning, at i hannem wed forskrefne sine privilegier tillbørlien maintenerer. Etc. Hafniæ 18 februarij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 77—78.

268.

10 Marts 1661.

Om Amagerbros Sikring for Skade, der tilføjes ved at Skibe lægge til derved.

Johan Esmit.

Wor gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at du ingen schiberume af dennem, som wed dend lange Amager broe haffuer werit fortøyet eller broen schade tillføyet, lader igienem bommen udpassere imod broens opwarteris forbud, førend dend paa-budne straff oc broens tillføyede schades oprettning betalt er, saa frembt du det self ey wil betale. Etc. Hafniæ 10 martij 1661.

Eckerich.

Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du wagten vdi guarnisonen vdi wor kiøbsted Christianshavn strengeligen tillholder, at de wed sicker opwartning dag oc natt alleniste afwerger, huis schade dend lange Amager broe af schibsfolck formedelst schibes fortøyelsse eller i andre maader kand tillføyes, mens end oc wagten sielf at stande till rette, huis tyffuerj paa broen, eller wed huis dend tillhøre kand, begaais, saawellsom oc at forhindre dend schadelig fart oc strippen, som der effter besat wagt af vbekindte personer om nattetide scheer. Etc. Hafniæ 10 martij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 91.

269.

11 Marts 1661.

Om Tavlepenge til Kvæsthuset.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j lader leffuere till Gabriel Jacobsen, forstandere for quest oc siug huset her paa Bremerholmb, hues taufle penge, som udi Nicolai oc H. Geistes kierckerne befndes eller herefter intill wjdere naadigst anordning samblet blifuer (saa frembt at den prætenderende fordring for de hollandsche queste afbetalt er), huilcket hand till forskrefne quest oc siughuses fornøden brug haffuer at anwende. Etc. Hafniæ 11 martij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 92.

270.

12 Marts 1661.

Om Gadernes Renselse.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Wj tillschicke eder herhos en woris trycete forordning med hosfølgende patent anlangende byens gader reenlig at holde. Thi er woris etc., at j det paa tillberlige steder till alles efterrettning her i staden lader læse oc forkynde oc siden alffuaarlingen were, wercket med flid at befordre oc der offuer holde, soni wedbør. Skrefuit etc. Hafniæ 12 martij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 92—93.

271.

13 Marts 1661.

Væverne maa ikke hindre en fattig Væverske i hendes Haandtering

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Eftersom nerwerende Jens Matzen for os underdanigst clageligen haffuer ladet andrage oc tillkiende giffue, huorledis weffuerne her i staden schall formeene hans hustrue at weffue oc icke anseer hand at were en schrøbelig mand, som sit lifs brød ey sielf schall kunde fortiene eller i andre maader det wjde at erlange, huoroffuer hand med hustrue oc børn i største nød oc elendighed maa gerade, saa efftersom vj icke eragte billigt, at denne middel med alle schulde betages, huormed de deris lifsophold oc daglig brød fortiene kunde, da er woris etc., at j dend anordning gører, at forskrefne Jens Matzens hustrue ingenlunde af weffuerne formeent worder at weffue, saa wjt hun sielf med sine egne hender offuerkomme kand. Etc. Hafniæ 13 martij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 93.

272.

13 Marts 1661.

Kongens Plidsfogeder skulle have Udsættelse i Henseende til deres Gæld.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

Wor gunst tilforn. Huad Lauritz Pedersen oc Christoffer Søfrensen, woris plitz fougder, for os underdanigst haffuer ladet andrage oc beklage, kand i af hosfølgende supplication see oc erfare. Thi er woris etc., at j det saaledis midler, at de af deris creditorer icke med process for hastig offuerijlis, mens dilation giffues, jndtill de deris resterende betalning hos os kand erlange, vdi huilcken deris fordring hos os creditorerne pro quota kand sig forsickre, indtill wj, effterhaanden som middel tillstrekker, dennem kand afbetale, efftersom de ingen schade derfore schall lide. Etc. Hafniæ 13 martij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 93.

273.

24 Marts 1661.

Kristoffer Gabel maa afhænde sin Grund bag Børsen.

Christoffer Gabel.

Wor gunst tilforn. Wijd, at wj effter underdanigst ansøgning oc begiering naadigst tilfreds er, at du dend plads wed børsen, huorpaa du dend 28 octobris anno 1659 woris obne bref oc schiede bekommit haffuer, jgien maa selge oc afhænde till Casper Rolufs, jndwohner her sammested, dog saadant med alle de conditioner oc willkor, som bemelte woris forige vdgiffne skiede bref om formelder, at skee, saa frembt det schiede, som du derpaa giffuendis worder, schall nogen magt haffue. Etc. Hafniæ 24 martij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 99.

274.

27 Marts 1661.

Tilladelse for en Tjenestepige til at vies en Tirsdag.

D. Hans Suane.

Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, al wj naadigst tillfreds er, at een af Esaias Fleischers piiger maa førstkommende dend 30 aprilis, som jndfalder paa en thirsdag, wies vdi Hellig Gestes kiercke till froepredicken. Derefter i eder underdanigst kand wide at rette oc fornøden anordning derom giøre. Befalendes etc. Skrefuit etc. Hafniæ 27 martij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 101.

275.

3 April 1661.

Om en Grund ved Hvidere Mølle.

Joh. Ch. v. Cørbitz.

Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom Hermand Jeger sig dend stampe mølle plads wed Schouffhoffuit, som kaldis Huidoffuers

mølle, oc Nicolai Baltzersen feldbereder tillorne sted oc fest haffuer, haffuer tillforhandlet oc hand till des brug, som hand samme mølle bekommet haffuer, endnu ydermeere plads derhos schall behøffue, thi er woris etc., at j wed vuillige mend bemelte melleplads lader besigtige oc erfare, om huis meere jord der till kand, saa oc huor megit oc paa huad sted saadant vden andres præjuditz schee kand, oc derom vdførlig relation i woris cantzelie at indschicke. Etc. Hafniæ 3 aprilis 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 106—07.

276.

7 April 1661.

Nogle fremmede Vognmænd skulle udtages til Kongeægt.

Jens Moritzen.

Wor gunst tilforn. Woris naadigste etc. er, at du dend anordning gører, at alle huis wognemends wogne oc tillhørlige heste, som fra Helsingør eller andre steder hiidkommen ere oc nu her i staden findes, ey af porten vdkomme, førend wj saa mange deraf bekommer, som wj till woris forehaffuende reise till wort slott Frederichsborg forneden haffuer. Etc. Hafniæ 7 aprilis 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 110.

277.

16 April 1661.

Forbud mod Viser og Skandskrifter imod Svenskerne.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Efftersom os vgierne for øren kommer, huorledis adschillige schandaleuse wiser oc skandschriffter, digtede forrige konge i Suerrige saa well som oc dend suensche nation till beschemmelse, her i woris residentz stad Kiøbenhavn schall selgis oc vdi selschaber siungis, da er woris etc., at j paa raadhuset oc tinget her i byen lader afliuse oc forkynde, at ingen sig herefter maa eller schall vnderstaa, mod de imellem woris oc Suerriges crone oprettede pacta noget saadant, huorwed høystbemelte konges person oc dend suensche nation i nogen maade kan diffameris, at trycke eller trycke lade, langt mindre selge, kiebe eller sig derj deelactig giøre, saa frembt dend, som sligt giør, icke derfore will straffis som woris mandats offuertræder. Etc. Hafniæ 16 aprilis 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 112.

278.

24 April 1661.

Udvisning af en Grund udenfor Nørreport.

Gottfrid Hofman.

Woris ingenieur Gottfred Hofmand haffuer till Johan Merhof at vdwijse oc afmaale en platz vden Nørreport wed weyermøllerne

her for staden, som dend gamble fortification ligger, som it lidit hus kunde opsettes paa, dog paa de steder, huor det ey nogen forhindring for fortificationen kand komme, paa huilcken platz hand siden woris naadigste resolution widere haffuer at søge. Skrefuit etc. Hafniæ 24 aprilis 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 114.

279.

24 April 1661.

Om Gadernes Renselse.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Wj tillschicker eder herhos een woris trykte forordning, anlangende huis till renovation wercket her i staden offuer forige taxt af huer fag huus schall giffues. Thi er woris etc., at j det paa tillbørlege steder till alles effterretning her i staden lader læse oc forkynde, saa oc effter woris forige till eder udgangne befalning lade høyest angelegen were, derpaa at driffue, at wercket vden witlæftig forhindring oc ophold strax udi tillbørlig brug kand komme. Etc. Hafniæ 24 aprilis 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 114.

280.

4 Maj 1661.

Om Undersøgelse af de kirkelige Forhold paa Christianshavn.

Offe Schade oc d. Hans Suane.

Wor synderlig gunst tilforn. Huad os elschelige, hederlig oc wellerd hr. Rasmus Byssing, sogneprest i wor kiøbsted Christianshafn, for os underdanigst haffuer ladet andrage, kand j af hosfølgende hans underdanigste supplication see oc erfare. Thi er woris etc., at j der j bemelte Christianshafn effter forskrefne supplications jndhold anlangende kirchers, scholers oc de fattiges leilighed tillbørlien oc flittigen inquirere oc om des beschaffenhed eders schriftlig relation i woris cantzelie med forderligste indschieke. Etc. Hafniæ 4 maij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 120.

281.

7 Maj 1661.

Om Udvisning af Byggepladser indenfor Fæstningen til flere Urtegaardsmænd, hvis Haver udenfor Portene ere ødelagte.

Gotfred Hofmann.

Efftersom vrtegaardsmendene her i woris residentz stad Kjøbenhavn for os underdanigst haffuer ladet beklage, hureledis effterschrefne deris haffuer vdi forleden beleiringstid aldelis ere bleffuen ruinerede, nemlig vden Westerport Lauritz Hansen vrtegaardsmand hans haffue nest wed dronningens liggende oc till stranden ned streckende, Jacob

Henrichsen vrtegaardsmands hauge liggende imellem Wester oc Hielmes schantze. Vden Nørreport Henrich Folmer vrtegaardsmands haffue liggende tuert offuer for kirchegaarden, Jørgen Leonhart vrtegaardsmands hauge liggendis østen for kirkegaarden, Oluf Knus haffue liggendis wed Esaias Fleischers hauge. Vden Østerport jmellem Wartou oc Nørre Østerport(!) Morten Jensens tuende hauger. Clauss Schiers trende hauger, 2 vden Nørreport oc en vden Østerport oc Anders fogets haffue. Da befales woris ingenieur Gottfred Hofmand, at hand sig imod os vnderdanigst erklerer, paa hvad steder fornefnte vrtegaardsmand ordinarie byggepladser igien inden festningen bequemmeligst kand bekomme, oc samme sin erklering med forderligste i woris cantzelie at indschicke. Skrefuit. Hafniæ 7 maij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 124.

282.

9 Maj 1661.

Om Opmaaling af A. H. Pentzes Have ved Nyboder.

Gottfried Hofmand.

Woris jngenieur Gottfried Hoffmand haffuer strax at maale afgangne Adam Henrich Pentzes hauffue oc dertill liggende boder wed woris baadsmands boder, anlangende huorledis de vdi lengde oc brede findes, oc om de paa nogen af siderne de anordnede gader fornær kunde were, huilcket du saaledis schriftlig haffuer at gifue oc i woris cantzelie indschicke. Skrefuit. Hafniæ 9 maij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 126.

283.

4 Juni 1661.

Om Opmaaling af Ladegaardens Plads.

Gotfried Hofmand.

Woris jngenieur Gottfried Hofman haffuer at maale dend plads, som ladegaarden her for staden staaed haffuer, anlangende huor wit den vdi lengde oc brede begreben findes, oc saadan forretning med forderligste vdi woris cantzelie schriftlig at indleffuere. Skrefuit. Hafniæ 4 junij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 132.

284.

4 Juni 1661.

Om Udvisning af Jorder paa Ladegaardens Mark til dem, der have Haver imellem Sørne og Voldene.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiebenhafn.

Wor gunst tilforn. Eftersom wij icke tillsinds er, nogen huse eller waaning at wille haffue bestaaendis saa ner vnder festningen, at det kand were festningen præjudicerlig, mens at ald dend plads inden

for gammel Westerport saa oc paa denne side sørne oc inden for Wartou herefter schall blifue vbebygt, huorimod wj eyermendene, som nogen haffue eller anden platz inden for forskrefne district haft haffuer, till wederleg igien wille forunde saa megit paa dend gammel Ladegaardsmarck paa hin side søen, som de her inden for, som forschreffuit staar, mister. Thi haffuer wj naadigst anbefalet oss elschelige h. Axel Urup etc. oc Otte Powisch etc., en huer, som nogen egendomb eller plads inden for forskrefne steder haft haffuer, igien at vdwise saa megit jord og plads paa forskrefne ladegaard, som nogenledis till wederlaug mod det, hand her vnder festningen mister, kand eragtes. Huilcket j en huer, som wedkomnier, till effterrettning at forstendige lade. Etc. Hafniæ 4 junij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 133.

285.

18 Juni 1661.

Om Udstrækningen af Trinitatis Sogn.

Henning Qvitzou, Jens Rotsteen med flere.

Helse eder oss elschelige Henning Qvitzou, Jens Rotsteen etc., Peder Pedersen, borgmester, oc Clauss Rafn, raadmand i wor residentz stad Kiøbenhafn. Efftersom wi dend 14 junij vdi sidst forleden aar 1660 wed woris obne bref naadigst haffuer forordnit, huilcke husse, gaarde oc byggeplatzer, som schulde holde Hellig Trefoldigheds kircke her i staden for deris rette sognekircke, med alt huis ministerio oc kircken effter ordinantzen wedkommende ere, saa efftersom dog nogen jring oc tuistighed sig schall begiffue anlangende bemelte woris naadigste anordnings egendlig vdtydning, huad meenighed kircken specialiter bør tillagt at were, oc oss elschelige, hederlig oc høylerde rector oc professores, som jus patronatus til kircken naadigst forleent er, nu vnderdanigst hos os lader anholde oc begiere, at bemelte kircke een menighed maatte naadigst forordnis oc tilleggis af huis huusse oc gaarde, som siden stadens sidste forwidring formedelst de nye wolde ere bygde eller hereffter paa de platzer inden forskrefne nye wolde bebygt worder, formodendis saadant de andre sogner her sammesteds ey till nogen schade eller afbreck schall kunde geraade, efftersom ey wides schall, samme husse eller platzer nogle andre wisse sogner tillagt at were. Nemblig fra gamble Nørreport, begyndende paa Christen Jensen slagters nye gaard, indtill gammel Østerport oc fra gammel Østerport, begyndende fra stalmester Merlos gaard, huis som er paa dend wenstre haand langs vd indtill det første hiern af de nye boeder, som wender sig vd i mod Annæ Rotundæ kircke-gaard. Dissligeste fra samme hiørne lige vd till Qvitzous bolwerck

indtill gamble Nørreport igien, med alt huis inden forskrefne steder er begrebet, sampt woris haffuer oc Rossenborg, som tillorne haffuer ligget till dend nye kircke vden Nørreport. Thi er woris naadigste willie oc befalning, at j eder om forskrefne aasteders situation oc beschaffen-hed med fid erkyndiger oh derefter os med aller forderligste eders underdanigste oc fuldkomne schriftlig relation vnder eders hender oc zigneter gifuer oc i woris cantzelie indschicker, om j eragter, at for-skrefne till forskrefne Helligtrefoldighedskircke begierte platzer oc woninger kand samme kircke foruden de andre kircker her i staden deris præjuditz oc schade tillegges oc till een meenighed forordnis, efter bemelte woris forige vdgifne brefs meening oc intention. Giffuit etc. Hafniæ 18 junij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 138—39.

286.

24 Juni 1661.

Om Slejning af Volden ved Vartov udenfor Østerport.

Offue oc Jens Juel med flere af de andre stender.

Wor gunst tilforn. Eftersom wij naadigst for got anseer, dend gamble Wartous wold at lade sleffue, saa er woris naadigste willie oc befalning, at j paa wore wegne taler med adelstanden, som gaarde her i staden haffuer, at en huer af sin gaard en karl med hacke eller spade till at tillhielpe, samme wold at sleffue oc nedkaste. Etc.

Ligesaadan bref fick borgemestere oc raad i Kiøbenhafn oc Christianshafn at tale med borgerschabet, item rector at tale med professorerne, som residentz gaarde haffue, noch erkebispen med ministerio, noch Jens Lassen och Hans Hanssen [med vore] betiente. Hafniæ 24 junij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 142.

287.

5 Juli 1661.

Om Opmaaling af en Plads ved Staldmester Merles Hus.

Gottfried Hofmand.

Ingenieuren Gottfrièd Hofmand haffuer wed alne oc maal at afmaale dend platz vden for det huss, woris staldmester Merle i boer, som hand hannem anwisedes worder, oc saadan forretning forsuarligen schriftlig fra sig at gifue. Skrefuit. Hafniæ 5 julij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 153.

288.

6 Juli 1661.

Om Udvisning af en Plads istedenfor den, som Niels Juels Gaard er bygget paa.

Gottfred Hofmand.

Ingenieuren Gottfried Hofmand haffuer at afmaale Birgette Niels Willumbsns en platz wed Holsten oc Stormaru gaden her

inden festningen j steden for dend platz, han wed dend gaard, som oss elschelige Nielss Juel nu wdi boer, mist haffuer, oc saadan forrettning schriftlig fra sig at giffue. Skrefuit. Hafniæ 6 julij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 153.

289.

12 Juli 1661.

Om Forkyndelse af en Forordning om Renovation.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Wj tillschicker eder herhos jt trykte patent anlangende de, som ere vwillige at clarere, huis de efter woris forige forordninger till renovationswerckets fortsættelse her i staden bør at vdgiffue. Thi er woris etc., at j samme patent paa tillbørlige steder till alles efterrettning lader lesse oc forkynde oc siden befordre, at deroffuer bliffuer holdet som wedbør. Etc. Hafniæ 12 julij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 156.

290.

14 Juli 1661.

Om en Kommission til nærmere Bestemmelse af Trinitatis Sogn.

Hans Pedersen Klein, Nielss Aagesen.

Wor gunst tilforn. Eftersom os elschelige Henning Qvitzou etc., Jens Rotsteen, Peder Pedersen, borgemester, oc Clauss Rafn, raadmand her i wor residentz stad Kiøbenhafn, den 18 junij nest forleden haffuer bekommet woris naadigste befalning anlangende relation efter foregaaende granschning oc besigtelse at giøre, om huilcke husse, gaarde oc byggeplatzer Helligtrefoldigheds kircke her samme-steds som dend rette sognekircke wedkommende ere, oc wj nu naadigst erfarer, at presterne till Wor Frue kircke tillforne een radstuedomb haffuer forhuerffuet anlangende een deel, som bemelte Wor Frue kircke at søge schall tillkiendt were, vdi huilcken dombs vdgifuelse bemelte Peder Pedersen oc Clauss Rafn saa som med collega interesserede ere, da er woris etc., at j retter eders leilighed efter, oc vdi forskrefne Peder Pedersen oc Clauss Rafns sted tillige med bemelte Henning Qvitzou oc Jens Rotsteen eder i forskrefne commission at begiffue oc efter forskrefne woris forige derom vdgifne befalnings vdørflige formelding dend vden witleftig ophold forsuarlingen at till-endegiøre. Etc. Hafniæ 14 julij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 157—58. Lignende Befaling udgik 15 Juli til Casper Grot, Peder Jacobsen, Peder Juel og Vitoar Bøfke.

291.

17 Juli 1661.

Mikkel Piper paa Christianshavn faar Beskyttelseabrev mod sine Kreditorer.

Borgemestere oc raad i Christianshafn.

Wor gunst tilforn. Eftersom Michel Piper for os underdanigst haffuer ladet andrage, huorledis hand af sine creditorer schall anstrengis for een temmelig haab temmer, hand af dennem i forleden feide haffuer oppebaaret oc till woris residentz stadt saa well som Christianshafnss fornødenhed forstragt, saa er woris etc., at j det saaledis midler, at hand icke med process eller execution icke for hastig offuerjiles, mens dilation giffues, indtill hand dennem effterhaanden, som middeleen will tillstrecke, kand betale. Etc. Hafniæ 17 julij 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 161.

292.

2 Avg. 1661.

Forbud mod Forbindelse med Königsberg paa Grund af Pest.

Borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Eftersom erfaris, at pesten till Königsberg schall were antent, saa er woris etc., at j paa behørige steder her i staden lader forkynde, at ingen sig derhen begiffuer eller wahre derfra hidføre lade. Etc. Hafniæ 2 augustj 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 170.

293.

3 Avg. 1661.

Om Overenskomst mellem Jonas Trellund og det islandske Kompagni.

Greffue Rantzou, Jørgen Bielcke, Theodorus Lente oc Christoffer Gabel.

Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom der begiffuer sig jring oc tuistighed jmelleml det jsslandsche kompagnie her i wor kibsted Kiøbenhafn oc Jonas Trellund af Amsterdamb anlangende nogle hannem giffne privilegier der vnder landet, saa haffuer j compagniet at anbefale, de vd af deris middel tou eller trey fuldmagt giffuer af deris seniate bewinthebber sampt af participanterne, paa deris weigne fuldelig at giøre oc lade oc dem sampt bemelte Trellund for eder at kalde, giørendis eders flid till, om mueligt er, paa woris naadigste ratification saadan endelig slutning oc accord imellem at treffe med saadan moderation, saa at compagniets ruin saawellsom hans forderffuse kand forekommis oc forhindres. Huis i oc i saa maader forrettendis worder, det haffuer j till parterne vnder eders hender oc zigneter at giffue beschreffuen. Etc. Hafniæ 3 augustj 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 172.

294.

20 Avg. 1661.

Udskrivning af Baade til Sælhundejagt.

Jens Moritzen, byefogit.

Wor gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at du heraf staden forschaffer 12 store oc smaa baade med tillbehørige folck, som till selhund jagt kand behoffues, naar oss elschelige Chri-stoffer Lindenow det begierendis er. Etc. Hafniæ 20 augustj 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 176—77.

295.

17 Sept. 1661.

Om Brolægning mellem Kongens Lønport og Rosenborg.

Officererne oc jngenieuren paa woldarbeidet.

Woris naadigst etc. er, at woris jngenieur sampt alle andre officianter, som er offuer woldarbeidet wed Nørreport, lader woris laborant Nicolaus Holtz bekomme saa megen kampsteen oc sand, som kand behöffuis till en broe fra woris lønport oc till porten paa woris lysthauge, som schall were vngefehr ett hundrede allen vdi lengden oc vngefehr nj allen bred, oc det uden nogen ophold, saa oc jligemaade at were hannem herudi beforderlig, at saamelte broe, som høyt er fornøden, kand forserdiges, medens weirliget der till er bequemmelig. Skrefuit. Hafniæ 17 septembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 197.

296.

18 Sept. 1661.

Om Vognmændene paa Christianshavn.

Præsident med borgemestere oc raad.

Wor gunst tilforn. Huad wognmendene her i wor kiøbsted Christianshafn for os vnderdanigst haffuer ladet andrage, kand j af hosføyede deris supplication see oc erfare. Thi er woris naadigst etc., at j saadan anordning gjører, at wognmendene her i staden dennem ingen jndpas gjører vdj fragt at tage her fra byen till andre steder effter dend derom vdgangene forordning. Mens gade wognmendene haffuer en huer byes wognmend vdi sin egen bye vden nogen jndpas derom vnder at afholde, med mindre de sielf anderledis derom jndbyrdis kand foreenis. Gjørerdis derhos eders flid dennem saaledis imellem at accordere, saa wj for wjdere offuerløb kand were forschaanit. Etc. Hafniæ 18 septembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 198.

297.

22 Sept. 1661.

Natmanden skal tilholdes at nedgrave Aadsler i Jorden.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

Wor gunst tilforn. Woris naadigst etc. er, at j tillholder natmanden her i staden, vdi jorden at nedgraafue alt huis aadsel enten bester eller andet, huad det were kand, som hand heraf staden her-efter vdfører, vnder tj rixdalers straf, huer gang anderledis befindes, paa det saadan vreenhed icke paa marcken folck till afschye bliffuer liggendes. Huis beene, som allerede paa Amager af saadanne døde aadseler ere beliggendis, haffuer hand oc strax iligemaade vdi jorden at nedgraafue. Etc. Hafniæ 22 septembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 201.

298.

24 Sept. 1661.

Om Plankeværk omkring Kongens lille Have.

Bertel Masche.

Woris naadigst etc. er, at woris tømmerschrifuer paa Bremerholmb Bertel Masche lader till planckwercket vdi woris liden haffue effterschreffne tømmer følgagtig were, nemlig stolper af en lengde tømmer 68, noch af samme slags till stiffuer 34, jtem till recker eller slaaer af 16 alne tømmer 124 stycker, noch af de lengste oc beste fyrdeler till porten oc planckewerkit 90 tylt. Skrefuit. Hafniæ 24 septembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 203.

299.

25 Sept. 1661.

De tydske Militære maa troloves og vies af Sognepræsten ved S. Petri Kirke.

M. Daniel Pfeiffius.

Wor gunst tilforn. Wijder, at wj naadigst tillfreds er, at j, jndtill wj anderledis tillsigendis worder, maa troeloffue oc wje de af dend tydsche nation vnder militien her i staden, som det begierendis er. Dog haffuer j tillbørlig act oc indseende at haffue, at ingen vndersleff eller vrigtighed dermed begaaes, saa frembt j icke sielf dertill will suare. Derefter i eder underdanigst haffuer at rette. Befalendis etc. Hafniæ 25 septembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 203.

300.

27 Sept. 1661.

Tilsyn med at stjaalne Fisk ikke indsøres i Staden fra Kongens Fiskedamme.

Jens Moritzen.

Wor gunst tilforn. Eftersom oss underdanigst foredragis, huorledis woris fischedamme wed wort slott Friederichsborg bliffuer

megit bestaalet oc vdfischet oc fischene siden hid till staden till kiøbs schall komme, thi er woris etc.. at du i portene herfor staden lader haffue tillbørlig indseende, at ingen med fersch fisch oc carper, brassen oc carrutzer hereffter igienem porten indkommer, førend de rigtighed frembwijser, huor de samme fisch bekommit haffuer, paa det fuldkommeligen wides kand, at dend icke vdi nogen woris sør eller damme fischet er. Etc. Hafniæ 27 septembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 204.

301.

4 Okt. 1661.

Niels Juel skal lade Inventariet forblive i den Gaard, han hidtil har beboet.

Niels Juel.

Wor gunst tilforn. Woris naadigst etc. er, at du vdi dend gaard, du hidindtill beboed haffuer, lader forbliffue huis boeschab af kiedeler oc andet redschab, som samme steds, der du did indflytte, for dig befunden er. Etc. Hafniæ 4 octobris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 209.

302.

26 Okt. 1661.

Det forbydes indtil videre at brænde Brændevin.

Præsident, borgemestere oc raad.

Wor gunst tilforn. Efftersom wij naadigst erfarer, at af brendewins brendere en stor partj rug oc malt till brendewin at brende forbrugis, som j denne besuerlige tid ey bequemmeligen tilstedes kand, da er woris etc., at j dend anordning oc forbud her i staden lader giøre, at ingen nogen brendewjn, indtill paa wjdere anordning, af korn maa brende oc distillere, vnder riigets, maltets oc brendewins, som hos dennem findes, forbrydelse. Etc. Hafniæ 26 octobris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 221.

303.

28 Okt. 1661.

Om Undersøgelse af Vognmændenes Tilstand.

Stats collegium.

Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschicker eder herhos wognmændene her i staden saa well som af wor kiøbsted Nyborg deris vnderdanigste supplicationer, huorom j vdi collegio status haffuer at deliberere oc os derom med forderligste eders vnderdanigste betenkning till wijdere woris naadigste resolution haffuer at forstendige. Etc. Hafniæ 28 octobris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 221—22.

304.

9 Nov. 1661.

En fremmed Sognepræst maa lade sætte Bækken for Kirkedørene.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

Wor gunst tilforn. Wijder, at wij naadigst haffuer bewillget oc tillat, at oss elschelige h. Peder Christensen, sogneprest till Worbasse oc Greene sogner, maa for sin store armod schyld lade sette becken for kirckedørene her i woris residentz stad Kiøbenhavn og der jndsamle, huis gott folck hannem af christen medlidenhed will giffue. Derefter etc. Hafniæ 9 novembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 228.

305.

18 Nov. 1661.

Om Indbetaling af Penge til H. Trefoldigheds Kirke.

Fr. Elisabeth Augusta.

Wor gunst tilforn. Wijder, at wij naadigst till Helligtrefoldigheds kirkke herudi woris residentz stad Kiøbenhavn haffuer bewillget oc forundt alle de penge, som eders afgangne hosbunde af kirkerne vdi Kallundborg lehn haffuer oppebaaret efter hans derpaa till kirckerne vdgifne handschrifters formelding oc ellers anden riktigheit, som derpaa kand findes. Thi er woris naadigste etc., at i samme penge till rectorem academiæ her paa universitetet till forskrefne kirckes fornødenhed erlegger oc betaler. Etc. Hafniæ 18 novembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 235.

306.

25 Nov. 1661.

Om Planker til Christianshvns Befæstning.

Knud Walter.

Woris materialschrifuer Knud Walter haffuer at lade følge till woris planckewerck og anden arbeids fornødenhed i Christianshavn 800 legtesømb og ellers huis store sømb till planckewercket oc hængler till porten kand fornøden giøres. Skrefuit. Hafniæ 25 novembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 237.

307.

6 Dec. 1661.

Om Taxation af Navigationsskolen.

Albert Matthiassen.

Woris naadigste etc. er, at biugmesteren Albert Matthiassen strax wed dennom, som derpaa forstand haffuer, lader taxere oc wurdere, huis forbiugelse oc reparasjon som Bagge Wandel paa dend waaning (nemlig nr. 18), hand vdi schipperbodene her i staden j boede oc oss elschelige m. Niels Christensen Spend naadigst forundt er, haffuer werit foraarsaget at giøre oc bekoste, oc samme forretning

vdi woris cantzelj med forderligste schrifftligen at jndgiffue, som torsuarligen eragtes. Skrefuit. Hafniæ 6 decembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 248.

308.

6 Dec. 1661.

Statskollegiet skal undersøge, hvorledes de ny Privilegier kunne haandhæves.

Gref Rantzou.

Wor synderlig gunst tilforn. Wij tillschicke eder herhos tuende supplicationer fra oss elschelige præsident sampt borgemestere oc raad oc de 32 mend i wor residentz stad Kiøbenhafn, dend første anlangende huis, som vnderdanigst begieris at maatte mainteneris oc exciperis vdi de privilegier, som de andre stabelsteder giffuit worder, oc dend anden formeldende om formynderschab i forleden krigstid, huis jndhold i sielff wjdere kand see oc erfare. Thi er woris etc., at j vdi statscollegij forsambling paa wijdere woris naadigste resolution delibererer, anlangende huad anordning, paa huis de vnderdanigste begierendis er, best eragtes at giøres kunde. Etc. Hafniæ 6 decembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 247.

309.

II Dec. 1661.

Om Bilæggelse af Striden mellem Præsterne paa Christianshavn.

Johan Christ. von Kørbitz og d. Hans Svane.

Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom oss elschelige hederlig oc wellerd h. Rassmuss Byssing, sogneprest i vor kiøbsted Christianshafn, for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, huorledis h. Matthias Hildebrand, tydsche prediger der samme steds, en proustdomb imellem hannem paa den eene og bemelte h. Rassmuss Byssing paa dend anden side, som dend 22 martij afsagt er, schall haffue foraarsaget oc bemelte h. Matthias Hildebrand samme afsagde domb ingenlunde schall wille parere, huorfore bemelte h. Rassmuss denne woris commision till eder haffuer werit begierendis, thi er woris naadigste etc., at j retter eders leilighed efter forbemelte tuistige parter paa en beleilig tid oc sted med forderligste for eder at indstefne oc bemelte domb eder at foretage sampt derpaa tillige med andet meere, som forskrefne h. Rassmuss Ryssing imod h. Matthias oc hans kaldsmend kand haffue loulig aarsag till at proponere, at kiende oc dømme, som rette oc forsuarligt kand vere. Oc huis j vdi saa maade forrettendis worder, haffuer j vnder eders hender oc zigneter till de interesserede fra eder forsuarligen at giffue beschreffuet, som j will ansuare oc bekient were. Oc dersom en af eder for loulig forfald schyld icke

kand møde tillstede, da schall dend, som tillstede kommandis worde, fuldmagt hafue, en anden i dend vdebliffuendis sted till sig at tage oc denne woris naadigste befalning alligewell at fyldistgiøre oc effterkomme. Ladendis etc. Hafniæ 11 decembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 251—52.

310.

18 Dec. 1661.

Eleonora Kristines Vaaben skal udelettes i Helligaands Kirke.

Hans Nansen, præsident i Kiøbenhafn.

Wor gunst tilforn. Woris naadigste etc. er, at j dend anordning giører, at fr. Eleonores waabener, huor de vdi Helliggestes kircke her i staden findis, worder vdslettet eller nedtagit. Etc. Hafniæ 18 decembris 1661.

Sæl. Tegn. XXXVI. 255.

311.

1 Marts 1662.

Om Borttagelse af Krudt og andre Ting fra den gamle Nørreport.

Hans Schack.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at j lader anbefale oberstleutenant Wilcken oc Henrich Eggertsen at vdtage huis krud eller anden wahre, som de paa dend gamble Nørreport beliggendis haffuer, saa porten strax oc med forderligste kand rydelig worde. Etc. Hafniæ 1 martij 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 280.

312.

20 Marts 1662.

Om Tiltale til Borgmester Hans Sørensen og Raadmand Hans Johansen paa Christianshavn for Tilsideættelse af Respekt for Kongen.

Søfren Cornerup.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du werer tillstede, naar dend sag jmelleml Hans Søfrensen, borgmester, oc Hans Johansen, raadmand paa Christianshafn, paa dend eene oc h. Rassmuss Byssing, sogneprest, paa dend anden side, for woris høyesterett schall foretagis oc decideris oc der sammesteds woris kongelige interesse oc respect tillbørлиg i act at tage. Etc. Hafniæ 20 martij 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 295.

313.

30 Marts 1662.

Om Oprettelse af et nyt Islandsk Kompagni.

Jonas Trellund, nu werende i Kiøbenhafn, oc Hans Nansen.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Efftersom wij det hidindtill i denne woris residentz stad privilegerte islandsche compagnie nyeligen opheffuet haffuer oc wij jt nyt igien hersammested i detz sted at lade stiftte naadigst sindet ere, da er woris naadigst etc., at du it

vdferlig opsett till woris naadigste wjdere resolution forferdiger, huorledis du vnderdanigst formeener, at samme ny islandsche compagnie best her igien kunde oprettis, oc derhos oinstendigligen specificerer, hvad capital du vnderdanigst eracter sampt andre requisita till dets behorig stiftelse at forneden gioris. Etc. Hafniæ 30 martij 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 302.

314.

2 April 1662.

Om Undersøgelse af Jonas Trellunds Forslag til Skibsartens og Handelens Forbedring. Gref Rantzau, h. Hannibal Seested, Peter Retz, Cørbitz, Christoffer Gabel oc Henrich Møller.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Woris naadigste etc. er, at j oss elschelige Hans Nansen etc. communicerer huis forslag, som Jonas Trællund af Amsterdamb anlangende schibsbygning oc trafiquens tilltagelse her i wore riger oc lande giort haffuer, oc derpaas sær privilegier er begierendis, oc derfor at fornemme, om noget derudi findes, som denne byes commercier oc fremtarff sampt det gemeene beste kunde hinderlig were. Etc. Hafniæ 2 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 303.

315.

2 April 1662.

Om Jevning af den Plads, der er bestemt til Fisketovv.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3tius. Wor gunst tilforn. Efftersom dend plads, som till fischemarcket her i staden forordnet er, vforbigengelig beheffuis at jefnes oc slet giøres, saa see wij naadigst oc gierne, at j borgerschabet dertill kunde formaa, at de wille lade tillhielpe, samme plads at lade jeffne oc slette. Etc. Hafniæ 2 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 304.

316.

5 April 1662.

Blegdammene udenfor Voldene maa foreløbig tages i Brug.

Hans Schack.

F. 3tius. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at wij naadigst tillfreds er, at blegmendene her i staden maa vdi nuwerende sommer intill paa wjidere anordning blege lærit paa de forige sedwaanlige platzer dervden for woldene. Derefter etc. Hafniæ 5 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 305.

317.

8 April 1662.

Om Opmaaling af den runde Kirkes Plads.

Albertt Matthiassen bygmester.

Woris naadigste etc. er, at woris bygmester strax afmaaler dend plads, som dend runde kircke her i staden haffuer standet, saa

wjt samme plads oss tillhörige wed allen oc maal befindes vdi lengden oc breden, oc det schriftlig vdi woris cantzelie indleffuere. Skrefuit. Hafniæ 8 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 307.

318.

10 April 1662.

Generalüskalen skal tiltale 2 Medlemmer af Magistraten paa Christianshavn. Jfr. Nr. 312.

Søfren Cornerup.

F. 3tius. Wor naade tilforn. Woris naadigste willie oc befaling er, at du wed landslouw oc rett tilltaler borgemester oc raad sampt de af borgerschabet i wor kiebsted Christianshafn, for alle de poster, huorvdi de eracter sig imod woris kongelige høyhed at haffue forseet vdi dend sag imellem h. Rassmus Byssing oc forskrefne borgemester oc raad, haffuendis woris interesse tillbørlien vdi act. Etc. Hafniæ 10 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 308.

319.

12 April 1662.

Om et Tilgodehavende paa det danske Kompagnis og Bryggerlavets Vegne.

Christen Pedersen i Windekilde.

F. 3. Huad paa Trefoldigheds det danske compagnies saa-well som bryggerlaugs wegne her i woris residentz stad Kiøbenhafn for oss vnderdanigst andraget oc begieret er, kand du af hosfølgende deris supplicationer see oc erfare. Thi er woris etc., at du retter din leilighed effter, sielf eller din fuldmegtig hid till staden at begiffue oc sammesteds, saawijt rett oc billigt er, till deris prætentioner paa din hustrues wegne at suare. Skrefuit. Hafniæ 12 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 310.

320.

13 April 1662.

Om Udvisning af en Kirkegaard udenfor Nørreport og en anden udenfor Østerport.

Oberst Henrich Rüsse.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris naadigste etc. er, at du vdwijser oc afmaaler platzer till tou kirckegaard, en vden Nørre oc en vden Østerporte herfor woris residentz stad Kiøbenhafn, huor det best oc bequemmeligst were kand.. Etc. Hafniæ 13 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 310.

321.

18 April 1662.

Om Tavlepenge til den tredie Præst ved Petri Kirke.

Albert Itzen, Johan Lehn, Hans Morgener, Johan Drøg, forstandere till den tydsche kircke.

F. 3. Wor naade tilforn. Wijder, at wj naadigst tillfreds er, at dend person Christian Brehmer, som af dend tydsche meenighed

till 3die prest er kaldet, maa jndtill paa wjdere naadigst anordning niude huis penge i dend anden tafle i dend tydsche kircke kand blifue indsamlet, som afgangne h. Tarnowij encke hidindtill haffuer werit bewillget. Etc. Hafniæ 18 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 316—17.

322.

21 April 1662.

Om en Længang fra Slottet til Tæghuset og en Vej fra Slottet til Dronninggaarden (Dronningens Have).

Marcus Rotsteen.

Obersten offuer tyghusset, oss elschelige Marcus Rotsteen, haffuer af det tømmer, som wed bemelte tyghuss findes, paa bygmesterens bewjs at lade følge, saa wjt deraf till dend længang, som offuer slodsgraffuen schall forferdiges, behøffues oc fornøden giøres, dissligeste till woris wey herfra oc till Dronninggaarden till porte oc andet at forferdige j lige maade at lade følge femten stycker 18 allne tømmer oc trey tylter af de tycke fyer plancker. Skrefuit. Hafniæ 21 aprilis 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 318.

323.

1 Maj 1662.

Om en Klokke till Kastellet.

Marcus Rotsteen.

Obersten offuer tyghusset haffuer at lade oberste Rüsse følgagtig were, till at bruges i det nye castell, dend klocke, som staar wed wandet hos tyghusset. Skrefuit. Hafniæ 1 maj 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 325.

324.

14 Juni 1662.

Om Opmaaling af Herman Jægers Plads.

Præsident, bolgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor naade tilforn. Huad Hermand Jæger af Christianshafn for oss vuderdanigst haffuer ladet andrage, kand j af hosføyede supplication see oc erfare. Thi er woris etc., at j forordner 16 mend her af byen, som bemelte Hermand Jægers specificerede plads oc hafn efter woris h. faders høyloflige jhukommelse derpaa vdgifne schøde oc andre documenter kand afmaale oc besee, huormegit hannem deraf kand were frataugen, paa det alt confusion derwed kand worde forekommit. Etc. Hafniæ 14 junij 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 342.

325.

16 Juni 1662.

En Kommission nedsættes forat dømme i Sagen mod Christianshavns Magistrat og Borgerskab. Jfr. Nr. 318.

Erich Krag, Oluf Brochenhuuss, Christen Steensen oc borgemester Christen (Iffuer) Caspersen.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom dend sag imellem woris generalfiscal oss elschelige Søfren Cornerup paa dend eene oc borgemestere oc raad sampt interesserende borgerschab i wør kiobsted Christianshafn paa dend anden side er for woris høyeste rett till commissariers kiendelse henfunden, da er woris etc., at i retter eders leilighed efter, paa en beleilig tid oc sted vdi bemelte Christianshaffn samptlige wedkommende parter for eder at indstefne oc effter des befunden beschaffenhed dervdi endeligen at kiende oc dømme, saawit loug oc rett er, oc huis j vdi saa maade forrettendis worder, haffuer j de interesserende vnder eders hender oc zigneter fra eder at giffue beschreffuit, som j will ansuare oc bekient were. Ladendis etc. Hafniæ 16 junij 1662.

Sæl. Tegn. XXXVII 345.

326.

8 Juli 1662.

Om Opførelse af et Hus ved Drager Skibbro.

Johan Chr. von Kørbitz oc oberst Rüsse.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom toldbetienten paa Drageer Christian Simensen af oss vnderdanigst er begierendis, at hannein maatte tillades, jt huss oc werelse wed schibbroen paa dend øde liggende jord at opsette, med erbydelse, at hand aarlig deraf jordschyld lige wed andre will giffue, thi er woris naadigste willie oc befalning, at j hannem dersammesteds een byggeplads anwjser, dog paa de steder, huor det fortificationen (saa frembt der noget i saa maade er, i sin tid schall begyndis) ey till hinder komme kand. Etc. Hafniæ 8 julij 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 365.

327.

8 Juli 1662.

Om Istandsættelse af Vejen ved Hyltebroen.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom dend aldfare wey till Friederichsborg baade strax her vden for staden nogle steder saa well som lidet fremb beder paa dend lange steendam wed Hyltebroe befindis megit brøstfeldig, saa det falder dennem, som deroffuer schulle fare, besuerligt at fortkomme, thi er woris etc, at j dend

anordning gører, at bemelte wey tillbørligen med træ oc stenbroer sambt grøfter oc anden nødtorft vpaaancket worder ferdig giort, saawjt byens anpart sig strecker. Etc. Hafniæ 8 julij 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 366.

328.

29 Juli 1662.

Om Vurdering af det Hus, som Forstanderen for det gamle Sygehus (Kvæsthus) ibor.

Albertus Matthiassen.

Woris naadigste etc. er, at woris bygmester Albertus Matthiesen wed alne oc maall lader afmaale saa oc wed dennem, som der paa forstand haffuer, wurdere det lidet huss, som forstanderen for det gammel siugehuss i boer oc det tillører, oc saadan forretning schrifttigen i woris cantzelie med forderligste indschieke. Skrefuit. Hafniæ 29 julij 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 375.

329.

22 Sept. 1662.

Om Opmaaling af en Grund ved Boldhuset.

Albertus Matthiessen.

Woris bygmester Albertus Matthiassen haffuer at maale dend plads i Casper Rolufs gaardsrumb, som hand begierendis er, liggendis paa dend side imod provianthuset, saawellsom jt lidet stycke jord af hans gaards grund vd till gaaden jmod Boldhuset, som en deel af hans huss schall were paabiugt oc dog icke j hans forige schiøde indført, oc samme forretning med forderligste i woris cantzelie schriftlig jndleffuere, som forsuarligen eragtes. Skrefuit. Hafniæ 22 septembris 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 399.

330.

25 Sept. 1662.

Om en frugtsommelig Kvinde, der er i Slutteriet.

Jens Mouridsen.

F. 3. Wor naade tilforn. Wjid, at Rebecca Prals, som vdi sluteriet er anholden, for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, at hun schall rede fremmelig till barsel, saa at hun befrycter, at hun blant alle de folck, som der anholdne ere, schulle giøre barsel, huorfore hermed naadigst bewillges oc tillades, at hun enten der i sluteriet paa jt kammer for sig sielf maa forbliffue, huor hinde jld oc varme oc anden fornødenhed kand forschaffes, eller oc at hun saa lenge af sluteriet udladis oc vdi jt andit huss hervdi staden forwaris, huor hun saadan leilighed kand haffue, indtill hun haffuer giort barsel,

effter som det vdi sig sielf er christeligt, at hun vdi slige tillfelde, saawijt billigt er, forbielpis. Etc. Hafniæ 25 septembris 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 401.

331.

9 Okt. 1662.

Om Pæle og en Bom til Kastellet.

Bertel Masche.

Woris naadigste willie oc befalning er, at woris dælleschrifuer Bertel Masche lader følgagtig were till de pælle oc dend bom, wed castellet schall forferdiges, saa mange pælle oc wragmaster af dennem, som paa Bremmerholm ere, som er vngefehr 100 stycker. Skrefuit. Hafniæ 9 octobris 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 407.

332.

14 Okt. 1662.

Om Hugning af Fasciner ved Papirmøllen til Kastellet.

Joh. Chr. von Kørbits.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris naadigste etc. er, at j omrent wed papiirmøllen lader hugge saa mange fassiner, som oss elschelige oberst Rüse till castellets fornødenhed behof haffuer. Etc. Hafniæ 14 octobris 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 409.

333.

18 Okt. 1662.

Det forbydes indtil videre at brænde Brændevin.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor naade tilforn. Efftersom vj naadigst erfare, at af brendewinsbrendere en stor partj roug og malt till brendewin at brende forbrugis, som i denne besuerlige tid ey bequemmeligen tillstedis kand, da er woris etc., at j dend anordning oc forbud her j staden lader giøre, at ingen nogen brendewin af korn, indtill paa widere anordning, maa brende oc distillere, vnder rugets, maltets oc brendewinens, som hos dennem findes, forbrydelse. Etc. Hafniæ 18 octobris 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 411.

334.

29 Nov. 1662.

Om Fordeling af Stolene i Slotskirken.

Johan Chr. von Kørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom j tillforne har bekommit woris naadigste ordre oc befalning, huad rang wj jndtill paa widere naadigste anordning jblant wore ministros oc raad haffuer willet holdet, saa er nu woris naadigste willie, at dermed saaledes

jndtill paa wjdere naadigste anordning schall forholdis, oc at de saaledis, som effterfolger, vdj stolene i woris slotskircke fordeelis, nemblig vdj dend første stoel woris oberstattholder oc premierminister grefve Rantzauw, feldtherren Schack oc rigens skattmester h. Hannibal Seested, vdj dend anden stoel woris cantzeler Peter Reetz, rigens admiral h. Hendrich Bielcke, h. Christoffer Vrne oc h. Niels Trolle. Vdj dend tredie stattholderen i Norge h. Iffuer Krabbe, stattholder i Kiøbenhafn Friederich von Alefeld, cantzeleren i Norge Offue Bielcke oc j som rigens marschalch. Vdj dend fierde h. Hendrich Rantzauw, Gunde Rosenkrantz, Otto Krag oc h. Axel Vrup. Vdj dend femte Henning Paawisch, Jørgen Bielcke oc Offe Schade. Huilcket j de wedkommende haffuer at forstendige. Dermed etc. Hafniæ 29 novembris 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 431.

335.

4 Dec. 1662.

Om Tiltale til Skinderlavet.

Søffren Cornerup.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris naadigste etc. er, at du wed retten tilltaler schinderlæget for dend forseelse, som de i woris boder paa en woris liggere haffuer begangit, i det de hannem kleder haffuer frataagit, huorfore du haffuer i rette at sette, om de med saadanne groffue begangne forseelse icke haffuer forbrutt deris laugsrettighed. Etc. Hafniæ 4 decembris 1662.

Sæl. Tegn. XXXVI. 433.

336.

3 Jan. 1663.

Tilladelse til at opføre Skuespil paa Boldhuset.

Andreas Joachimj Wulff.

Wj ere naadigst tillfreds, at Andreas Joachimi Wulf her paa Boldhuset i staden comedier, tragoedier oc andre saadanne actioner oc leeg, jndtill wj anderledis tillsigende worder, maa anrette oc lege lade. Skrefuit. Hafniæ 3 januarij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 441.

337.

5 Jan. 1663.

Om Isning omkring Staden.

Joh. Christof von Kørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j woris hofbetiente paa wore wegne lader tilllige, at de, saa wjit os elschelige Friederich von Alefeld etc. dennem forewisendis worder, jisser for staden. Etc. Hafniæ 5 januarij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 442.

338.

8 Jan. 1663.

Om Afpæling af de ny Gader.

Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du lader afpæle gaderne effter dend ny af dig giorde afritzung paa de steder her i staden, huor gaderne forandris schall. Dereftter wj oss siden naadigst wille resoluere. Etc. Hafniæ 8 januarij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 443.

339.

18 Jan. 1663.

Om Falbydelse af medicinske Varer paa Slotspladsen.

Johan Christof Nebenlauw af Nürnberg.

Wj haffuer naadigst forvndt nerwerende Johan Christof Nebenlauw af Nürnberg, at maa med sine medicinische wahre staa her paa Slodsplatzten neden for Børszen oc dennem der selge oc falholde. Skrefuit. Hafniæ 18 januarij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 449.

340.

29 Jan. 1663.

Om Fordelingen af Gudstjenesten paa Christianshavn.

D. Hans Suane.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Effter som vdi woris kiøbsted Christianshafn en dansch capellan nyligen er bleffuen indsett, da er woris naadigste willie oc befalning, at med presterne oc kircketienisterne paa bemelte Christianshafn hereftter schall forholdis, som tillforne werit haffuer, førend samme danske capellan blef de andre tuende adjungeret. .... Etc. Hafniæ 29 januarij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 443—44.

341.

10 Feb. 1663.

Om Udvisning af Hus til Kapellanen ved Holmens Kirke.

Niels Juel.

E. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du lader oss elschelige, hederlig oc wellerd h. Jens Hansen, medtiner vdi guds ord till Holmens kircke, bekomme fornøden huuss oc waaning af de woris schipperboder, som befindes leddig at were oc hand till en residentz oc boelig haffue kand. Etc. Hafniæ 10 februarij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 455.

342.

20 Feb. 1663.

Magistraten maa indløse det pantsatte Gods i Roskilde Len.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiebenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wj naadigst haffuer be-willget, at j paa stadens oc magistratens wegne maa indløsse huis

jordegods, som fra Roschild lehn kunde were forpantet, oc det siden tillige med det andet, som beholdet war oc wj till bemelte Kiebenhafns stad oc des magistrat naadigst forærer haffuer till ewindelig eyendomb at maa beholde effter woris derpaa vdgiffne benaadningsbrefs wijdere indhold, oc wj nu kommer j erfaring, at oss elschelige Hendrich Müller etc. en stor andeel af bemelte Roschild lehns jordegods vdi pant haffuer, som sig till mange tusinde rixdaler andrager, huilcke sig aarlig med paalæbende rente oc rentes rente effter schiødes indhold formeerer, saa at det hannem der i leenet pantsatte gods i saa maade inden faa aar med alle sig self gandsche schall consumere oc vloßelig giøre, staden oc meenigheden till største schade oc nachdeel, oc effterdji wj af eders vnderdanigste foregiffuende naadigst fornemmer, at j for staden oc magistraten best oc gafnligst eracter, at j med bemelte Hendrich Müller kunde handle, at hand af samme sig forpantede gods noget wist till eyendomb wilde beholde oc det øfrige till eder oc staden igien cedere oc afstaa, er wj naadigst tillfreds med huis, som j saa maader mellem eder forhandlet worder om bemelte till Henrich Müller i Roschild lehn pantsatte gods. Derefter j eder kand wide at rette. Dermed. Hafniæ 20 februarij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 461.

343.

25 Feb. 1663.

Nicolaus Merle skal have en Plads anvist i Stedet for hans Gaard, der skal nedbrydes.

Friederich von Alefeld oc oberste Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom woris staldinester, oss elschelige Nicolaus Merle etc., erbyder sig, godwilligen at wille hans gaard afbryde, thi er woris etc., at j hannem i steden igien vdwijser en beleilig oc døgtig byggeplads. Etc. Hafniæ 25 februarij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 465.

344.

23 Marts 1663.

Bevilling for en Prokurator paa Christianshavns Byting og Raadstue.

Borgemestere oc raad i Christianshafn.

F. 3. Wor naade tillforn. Wijder, at wj naadigst tillfreds er, at Peder Willadzen maa lade sig bruge for procurator vdi sager der till Christianshafns byeting oc raadstue. Derefter etc. Hafniæ 23 martij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 478.

345.

28 Marts 1663.

Tilsyn med at Havnene ere forsynede med Bulverk og at de ikke opfyldes.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j lader haffue tillborlig indseende med haffnerne her vdi byen, at de for suarlingen med bulwercke worder forsiunede oc icke med sand eller anden vrenlighed, som nu erfaris at schee, worder forderffued eller opfylte. Etc. Hafniæ 28 martij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 481.

346.

28 Marts 1663.

Om Opmaaling af en Plads mellem Boldhuset og Provianthuset.

Seddel till bygmesteren.

Bygmesteren haffuer at maale dend platz, som er indlagt jmellel Boldhuset oc Provianthuset, oc saadan sin forretning i woris cantzelie med forderligste fra sig at giffue beschreffuit, som forsuarligt eragtis. Skrefruit. Hafniæ 28 martij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 481.

347.

30 Marts 1663.

Om Levering af Stager til Afpæling af de ny Gader.

Niels Juel.

Oss elschelige Niels Juel haffuer at lade leffuere till oss elschelige Henrich Rüse etc. it hundrede stager till de nye anlagde gader imod hans bewijss, at hand ligesaamange igien forschaffer. Skrefruit. Hafniæ 30 martij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 482.

348.

2 April 1663.

Om Istandsættelse af Landevejen til Roskilde og Køge.

Jørgen Retz, item præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom steenbroen paa alfar- oc landeweyen imellem dette oc wore kiøbsteder Roschild oc Kiøge, som wed Walbye begyndis, gandsche brøstfeldig schall findes, saa de reissende icke vden med største besuerlighed kand fortkomme, thi er woris etc., at du lader din fuldmegtig oc ridefogden (der i ambtet) sambt 4 af de eldste oc kyndigste mend af huer herrit møde her i wor residentz stad Kiøbenhavn d. 9 aprilis førstkommendis, saa de tillige med woris ridefogit offuer Kiøbenhafns ambt kand begiffue sig paa aastederne, samme steenbroers oc weyes brøstfeldighed at siune oc siden huer herrit dend part, som de stedse af arilds tid haffuer hold wed lige, at anwise, saa oc dennem wisse dag oc tid at fore-

legge, enten sielf eller wed broleggerne tillbørlien oc forsuarlien at lade forferdige. Etc. Hafniæ 2 aprilis 1663.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn fick ligesaadant it bref, NB dog dette schall udlades i det bref till præsident, borgemestere oc raad, som staar imellem disse tegne (der i ambted).

Sæl. Tegn. XXXVI. 484.

349.

2 April 1663.

Om Tilvejbringelse af Staldrum til fremmede fyrstelige Gæster.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor naade tilforn. Efftersom wij nogle fremmede fyrstelige personer med forderligste hid till staden forwentendis ere, som formodis en deel heste at medbringe, huilcket med staldrum at accommodere, som det sig bør, will falde for borgerschabet besuerlig, da er woris etc., at j Aufsgaarden dertill jmidlertid lader forordne, huor vdi de fleeste heste med stald forsiufnis kunde, oc till dend ende de der vdi befindende stalderum strax at reparere lade, saa de i god betiden kunde were i beredschab. Etc. Hafniæ 2 aprilis 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 485.

350.

2 April 1663.

Om Gærder til Kongens Gaard i Ny Hollænderby.

Johan Christof von Kørbitz.

F. 3. Woris rigens marschall oss elschelige Johan Christof von Cørbitz haffuer at lade hugge strax her i ambtets schouffue 400 staffue till at bruge till gierder wed en woris gaard i dend nye Hollænder bye her for woris residentz stad Kiøbenhavn oc siden dend anordning gører, at samme staffer strax did henført worder. Skrefuit. Hafniæ 2 aprilis 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 485.

351.

3 April 1663.

Om Afbrydning af nogle af Kongens Boder til Anlægget af de ny Gader.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j gører dend anordning, at de af woris boder blifuer afbrutt oc stenene saa well som temmeret deraf blifuer forwarit, som for de anbefalte gader schall wige. Etc. Hafniæ 3 aprilis 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 486.

352.

15 April 1663.

Synsmænd fra Christianshavn skulle syne, om Kjøbenhavns Gader ere rene.

Borgemestere oc raad i Christianshafn.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j otte mend der vdi byen forordner oc anbefaler, alle gader oc streder vdi huer quarteer her i wor residentz stad Kiøbenhavn strax at besigtige, om de ved renoverings karrerne saaledis ere reene giorde, at de tillbørigen kand passere, oc saadan deris forrettning vnder deris hender schriftt-ligen fra dennem at giffue, som de wille ansuare oc bekient were. Etc. Hafniæ 15 aprilis 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 487.

353.

17 April 1663.

Kongens Baadsfolk maa ikke gjøre Arbeide i Byen.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j haffuer tillbørlig indseende, saa oc dend anordning gører, at ingen af woris baadsfolck hos nogen her i byen, huo det oc were kand, noget arbeid forretter, saa at woris arbeid deroffuer schulle blifue forsømmitt. Etc. Hafniæ 17 aprilis 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 487.

354.

28 April 1663.

Tilladelse for nogle Persere til at falbyde deres Varer.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom wij naadigst erfarer, at nogle Persianer med deris ware hidtil staden er ankommene, da ere wij naadigst tillfreds, at de samme deris wahre her maa selge, effter at de trey dage tillforne jndwaanerne oc kiøbmendene her i staden ere tillbuden, oc huis de da icke deraf till kremerne her sammesteds selgendifis worder, maa de deraf her i staden vbehindret selge till huem, som med dennem kiøbe wille. Etc. Hafniæ 28 aprilis 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 496.

355.

28 April 1663.

Krudtbeholdninger maa ikke findes under Børsen.

Friederich von Alefeld general major.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom der schall were nogle kiøbmend, som schall haffue nogle centener krud vnder børsen her i staden, saa haffuer du dig derom med flid at erkyndige oc denem adware, at de det derfra tager oc andensteds i god forwaring, huor

det ingen schade foraarsage kand, lader henligge. Dermed etc.
Hafniæ 28 aprilis 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 496.

356.

20 Maj 1663.

Der skal udfærdiges Skede paa en Grund mellem Salvie- og Krusemyntegade,
Obr. Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom du haffuer anwijst oc
tillmaalt Jørgen Schlägel it styche jord oc plads bag de nye boder
beliggendis imellem Salvie- oc Krusemyntgaden oc anstøder lengden
till Salviegaden 57 allen, dend anden side till Krusemyntgaden
 $42\frac{1}{2}$ allen, item breden till boderne $37\frac{1}{4}$ allen oc dend hosstaaende
forderste brede $35\frac{1}{2}$ allen, da er woris naadigste willie oc befalning,
at du paa wore wegne forskrefne Jørgen Schlägel paa forskrefne plads
schiøde vdgifuer. Etc. Hafniæ 20 maj 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 500 - 01

357.

6 Juni 1663.

Bønderne paa Amager skulle age Gødning fra Møddingen ved Slottet til Rosenborg Have.
Johan Christof von Kørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris naadigste willie oc
befalning er, at jø gører dend anordning, at huer gaard paa wort land
Amager en dag effter helligdagene vdager 15 læss møg i wor hafue
Rosenborg af dend møding, som for wor stald her bag wort slott
København findes. Etc. Hafniæ 6 junij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 516.

358.

10 Juni 1663.

Om Udvianing af Plads til en Vejrmølle paa Volden.

Oberste Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du lader vdwijse
oc afmaale Christian Guntzel, woris tenorist, en plads her paa woldene,
som kand were bequem till en weyermølle derpaa at opsette
oc fortificationen vden hinder oc schade. Etc. Hafniæ 10 junij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 517.

359.

23 Juni 1663.

Bønderne i Frederiksborgh Amt skulle age Tækkehalm til Prinsessernes Gaard paa
Ny Amager.

Ordre till Frederichsborg bønder.

Woris etc. er, at samptlige bønder oc tienere vdi Frederichsborg
amt, huad heller de pantsatte ere eller icke, retter deris leilighed
effter, strax naar till siges, en huer at age et less teckehalm

till woris elschelige kiere børns princessindernis gaard her paa dend gamble Ladegaards marck for wor residentz stad Kiøbenhavn, saa oc dereffter paa tillbagereyssen en huer at tage less tillbage igen till bemelte Frederichsborg af woris capelmesters tøy. Tagendis her vdiinden ingen forsommelse. Giffuit etc. Hafniæ 23 junij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 524.

360.

26 Juni 1663.

Om Udvilning af en Grund i Stedet for en, der skal nedbrydes til Store Kongens-gades Udvidelse.

Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom oss elschelige Theodorus Lente, woris tydsche cantzeler, raad oc assessor i collegio status, formedelst dend nye Kongensgadis forwijdelse nogle af hans waaninger her vden for dend gamble Østerport schall afbryde, da er woris etc., at du hannem i stedit for, huis hand i forskrefne maader mister, tillmaaler af dend øde plads, som ligger østen jnellem woris cantzeler Peiter Retzis oc bemelte Theodori Lentes egen haffue, ti eller tolf roder vdi breden oc vdi lengden saa lang, som samme hans egen haffue er oc hannem tillhører. Etc. Hafniæ 26 junij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 526.

361.

13 Juli 1663.

Om Tilførsel af Gødning til Rosenborg Have.

Johan Smit.

Woris etc. er, at general directeuren offuer renoveringswercket her i staden, oss elschelige Johan Esmit, strax lader bortføre oc i woris hauge Rosenborg jndlegge alt det hestemøg oc anden vreenhed, som her bag wed slottet hos staldene oc paa andre steder deromkring findis. Dissligeste haffuer bemelte Johan Esmit dend anordning at lade giøre, at dereffter en gang huer vge continuerlig bliffuer bortført, huis som af saadan vreenhed findis. Etc. Hafniæ 13 julij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 537.

362.

14 Juli 1663.

Den tydske Præst paa Christiaushavn skal betjene Kongens Enspændere under Garden.

D. Hans Suane.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at oss elschelige, hederlig oc wellerd h. Matthias Hildebrand paa Christianshavn indtill paa wjdere naadigst anordning forsuarligten betiener woris enspender vnder guarden med brudewielser, børnedaaab oc andet, som hans bestilling wedkommer. Etc. Hafniæ 14 julij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 538.

363.

18 Juli 1663.

Om Afmaaling af en Plads ved Vandkunsten.

Hendrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom Peder Juel, jndwaaner her i woris residentz stad Kiøbenhavn, for oss vnderdarigst haffuer ladet anholde om it stycke firekanted jord oc plads paa wolden wed Wandkonsten, som schall were 20 eller oc 24 allen lang, nest ued dend plads, som wj tillforne oss elschelige Offe Schade etc. haffuer forvndt, da er woris etc., at du bemelte jord oc plads, saa frembt det ingen till præjudice kand were, till forskrefne Peder Juel lader afmaale, huorpaa hannem dereffter woris wjdere naadigste ratification schall worde meddeelt. Etc. Hafniæ 18 julij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 542.

364.

29 Juli 1663.

Om Laan af Senge og Sengeklæder til Kongens Gæster.

Johan Chr. von Kørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j lader tale med efterschreffne hustruer, nemlig præsidenten Hans Nansens, rentemester Hendrich Müllers, borgmester Christoffer Hansens, Ludwig Lorentzis, borgemester Peder Pedersens, doctor Casper Bartholini, Thomas Finckes oc Hans Hansens, at de till de forwentende fremmede førstelige personers ankomst oss wilde laane eller forschaffe 17 fransösche senge med kleder oc anden tillbehør till bemelte førstelige personer; item 11 andre senge, sampt huis der till hørerdis er, till at bruge till deris fruentimmer, hofmestere oc hofjunckere; dissiligeste herforvden 15 senge, som till kammertienier oc piger kand brugis, oc samme senge woris elschelige kiere gemalb dronningens hofmesterinde at tillstille, som dennem igien efter de fremmedis bortreysse vden schade schall fra sig leffuere. Etc. Hafniæ 29 julij 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 550—51.

365.

4 Avg. 1663.

Om Indkvartering af fremmede Heste.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j strax lader forfare oc derpaa offuerslag opsetter, huør mange heste j vdi eders oc byens auflsgaarde sampt hos borgerschabet kand indquartere oc herbergere, paa det betiden kand gieris derom tillbørlig anstalt, førend de fremmede førstlige personer ankommer, oc samme eders vnder-

danigste offuerslag haffuer j med forderligste till woris rigens eller hofmarschalck at lade offuerleffuere. Etc. Hafniæ 4 augusti 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 560.

366.

11 Avg. 1663.

Om Istandsættelse af Vejen udenfor Vester- og Nørreport.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j strax for de fremmede førstelige personers ankomst lader forferdige weyene vdenfor Nørre oc Westerporter, saawjt stadens frjed sig strecker, saa at de kand were bequem oc brugelig at fare offuer med woris store wogne oc caretter. Etc. Hafniæ 11 augusti 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 565.

367.

19 Avg. 1663.

Om Ed til Borgervæbningens Faner.

Friederich Turessen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du effter hos-følgende concept lader en huer fahnes officerer oc fendrikker saa well oc folcket vnder bemelte fane her i staden tillbørlien suære de nye fahner, naar de dennem offuerleffueris, saa oc lade vnderofficererne, effterhaanden som de j andres steder indsettis, jligemaade deris till-børlig æd effter bemelte concept aflegge. Dermed etc. Hafniæ 19 augusti 1663.

Kiebenhafns borgerschabs eed vnder de nye faner.

Jeg N. N. loffuer vnder denne fane at were hans Kongel. Maytt. min allernaadigste arffueherre oc konning sampt H. K. M. arffuehuss huld oc tro, dessen gafn oc beste af yderste magt oc formue forder oc fremme, schade oc forderf derimod hindre oc afwerge oc i denne min charge paa tog oc wagt mig effter H. K. M. stads-, wagt- oc brandordning saaledis anstille, som en erlig mand bør at giøre, oc saa wijt bemelte min charge vdkreffuer, saa som hielpe mig Gud oc hans hellige ord.

Sæl. Tegn. XXXVI. 571—72.

368.

25 Avg. 1663.

Om Oprettelse af en Brandordning.

Hans Schack, Friederich von Alefeld, commandant, item Hans Nansen oc Friederich Turessen.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j en forneden oc tienlig brandordning her i staden paa voris naadigste ratification opsetter. Etc. Hafniæ 25 augusti 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 577

369.

2 Sept. 1663.

Om Udvisning af en Plads til Slagterboder for det lille Slagterlav.

Oberste Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du till woris ratification till det lidet slagter laug her i woris residents stad Kiøbenhavn lader vdwijse oc afmaale en bequem plads, huor de deris slagterboede kand lade paabygge oc deris wahre dervdi for de kiøbende fallholde. Etc. Hafniæ 2 septembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 581.

370.

2 Sept. 1663.

Om Borgerskabets Parade ved Kurfyrstinden af Sachsens Ankomst.

Friederich Thuressen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du dend anordning gør, at borgerschabet her vdi staden lader sig finde i gevehv, paa dend dag hindes kierl. churfyrstinden af Saxen her i staden indkommer, saaledis at de begynder fra Westerport oc indtill oss elschelige h. Niels Trollis huusshørne, huor guarnisonen igien vedtager, oc naar hun er indkommen, om weyerligen saaledis findes, haffuer de paa Slödsplatsen her for slotted at opmarchere till at giffue salve. Iligemaade haffuer du oc at anordne it compagnie af borgerschabet dagligent at holde wagt her i staden, saa lenge de fremmede førstelige personer her forbliffuer, paa de steder, som commendanten, oss elschelige Friederich von Alefeld etc., dig anwisedis worder. Be-falendis etc. Hafniæ 2 septembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 581.

371.

12 Sept. 1663.

Om Bolig for Kapellanen ved Holmens Kirke og Holmens Skolehus.

Gabriel Jacobsen, kirchewerge till Holmen.

F. 3. Wor naade tilforn. Efftersom wij dend 9 februarij 1660 efter woris derom vdgangne schiøde allernaadigst till vnderpant for jt tusinde oc ti rixdaler haffuer forvndt oss elschelige, hederlig oc høylerd m. Niels, sogneprest till Bremerholms kirche, tuende waaninger vdi woris schipper boeder beliggende, huoraf dend eene haffuer werit forvndt een af holmens capellaner till sin residentz oc dend anden till Holmens scholehus, oc wij nu naadigst tillsinds ere, forskrefne tuende waaninger fra bemelte mester Niels till forskrefne brug igien at indfrje oc dertill tagis af de penge, som afgangne Niels Olufsen befindis woris Holmens kircke at were schyldig bleffuen, thi er woris etc., at du strax hos Lodwig Lorentz, woris consumptions forwalter

her vdi wor residentz stad Kiøbenhafn, annamer 1000 rdl. for det, som hans formand kircken kand were schyldig bleffuen, som forberørt, huilcke du igien till forskrefne mester Niels jnden 5te Michelsdag førstkommendis betaler oc dermed, saa wjt det bedrage kand, indfrjer ofte anrørte tuende waaninger sampt woris derpaa vdgifne schiede, oc efftersom it altan vdi scholehuset, siden det hannem till vnderpandt er bleffuen forvndt, schall were bekostet, saa haffuer du hannem oc saa derfore af kirckens middel at betale 40 rdl. oc lade dig af hannem derfore tillbørigen quitere. Etc. Hafniæ 12 septembbris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 588.

372.

15 Sept. 1663.

Om Istandsættelse af Knippelsbro.

Borgemester Iffuer Caspersen.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du werer tilltengt, dend lange broe jmellem Kiøbenhafn oc Christianshafn strax at lade reparere, huorfore du af samme broes middel dend paagaaende bekostning igien haffuer at tage. Etc. Hafniæ 15 septembbris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 590.

373.

15 Sept. 1663.

Hofkøkkenskriveren maa forlods udtage af den Fisk, der føres til Staden.

Tolderne for Kiøbenhafn.

Woris etc. er, at woris toldere her for woris residentz stad Kiøbenhafn lader ingen fischere med fisch igien nem bommen hertil staden passere, førend woris hofkiøckenschrifuer af dennem saa mange fisch haffuer bekommit, som hand till woris fornødenhed behøffuer. Derefter etc. Hafniæ 15 septembbris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 590.

374.

16 Sept. 1663.

Om Renselse af de Gader, hvorigennem Processionen skal foregaa ved Prinsessen af Sachsens Ankomst.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wij naadigst haffuer anbefalit general renoveringsdirecteuren Johan Esmitt dend anordning at giøre, at de gader, huor borgerschabet her i staden schall staa i gewehr, naar de hidforwentende fremmede ankommer, strax worder reen giorde, da er woris etc., at j tillbørlig jnspection lader haffue, at saadant vden forsommelse scheer. Etc. Hafniæ 16 septembbris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 592-93.

375.

19 Sept. 1663.

Om Brolægning af Store Kongengade.

Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du med det første vden ophold offuer alt tillbørlien med steen oc anden tillbehøring lader brolegge den nye Kongengade kaldet, huorfore du betalningen af en huer platzis eyermand vdi formelte gade haffuer at lade dig betale, 1 rdl. for huer fafn, saa wjt en huers quota for hans fortog kand tillkomme. Mens saawjt Baadsmensbodernis anpart sig der i gaden kand beløbe eller oc saa de pladsers fortog, som ingen eyermand tillkommer, derfore wille wj dig sielf iligemaade, som forschreffuet staar, for huer fafn betale lade. Etc. Hafniæ 19 septembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 595.

376.

22 Sept. 1663.

Om Vogne til at føre de fyrstelige Gæster til Frederiksborg, og Udlejning af Tinfade til Kongen.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom wj tillsinds er, offuer morgen med de fyrstelige her werende personer oc deris suite at wille begiffue oss till wort slott Friederichsborg, saa er woris etc., at j giører eders beste, hos borgerschabet her vdi staden at forschaffe oss saa mange postwogne med tillbehørlige heste, som mest mueligt er, oc derpaa woris hofmarschalck, oss elschelige Christoffer Seested, i morgen en rulle tillschicker till effterrettnings, huor mange bekommis kand, oc at en huer kand anwjisses, huem hand føre schall. Iligemaade haffuer j till kandstøffuerne her i staden, at de forschaffer bemelte woris hofmarschalck saa megit tinn for betalning till leye, som de mest till weye bringe kand. Etc. Hafniæ 22 septembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 596.

377.

2 Okt. 1663.

Om Betænkning i Statskolleget af et Andragende fra Borgerskabet.

Gref Rantzauw.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschicker eder her hos jt oss elschelige borgemestere oc raad sampt een deel af de 24 mend paa borgerschabets wegne hervdi woris residentz stad Kiøbenhavn deris vnderdanigste indleg, huis jndhold j sielf haffuer at fornemme. Thi er woris naadigste willie oc befalning, at i samme jndleg med forderligste vdi statz collegij forsambling proponerer oc oss be-

melte collegij betenkende oc meening derom vnderdanigst forstendiger.
Etc. Hafniæ 2 octobris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 600—01.

378.

12 Okt. 1663.

Om Vogne og Heste til de fyrstelige Gæsters Afrejse.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom de her werende fremmede færstlige personer oc deris suite agter at begiffue sig offuer morgen, som er dend 14 octobris, herfra oc paa hiembreisen igien, saa er woris naadigste begiering, at i giører eders beste, hos borgerschabet her vdi staden at forschaffe till samme reisses fortsettelse saa mange døgtige wogne med tillbehørige heste, som mest mueligt er oc till weye bringes kand, oc derpaa woris hofmarschalck, os elschelige Christoffer Seested, i morgen en rulle till effterretning tillstiller, huor mange bekommis kand, saa at en huer kand anwijses, huem hand føre schall. Etc. Hafniæ 12 octobris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 605.

379.

12 Okt. 1663.

Om Parade af Borgerakabet, naar de fyrstelige Gæster rejse bort.

Friederich Turessen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at du dend anordning giører, at borgerschabet her i staden lader sig finde i gewehr dend dag, deris k. churfyrstinden oc churprindzen af Sachen herfra bortreisendis worder, paa de steder, som woris forige naadigste ordre till dig omformelder. Etc. Hafniæ 12 octobris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 605.

380.

6 Nov. 1663.

De ny Gadeanlæg maa ikke være til Hinder for den islandske Reberbane.

Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris naadigste etc. er, at du vnderrettning om de nye gaders afritzning herinden festningen fra dig beschreffuen gifuer oc samme gader saaledis ordinerer, at dend der vdi liggendis reberbane oc des tillbehørige plads oc bygning ey forhinderlig worder. Etc. Hafniæ 6 novembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 616.

381.

12 Nov. 1663.

Ingen Varer maa komme hertil fra Amsterdam og Hamborg, hvor der er Pest.

Tolderen for Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wij kommer vdi erfaring, at pesten till Amsterdamb oc Hamborg grasserer, da er woris etc.,

at j haffuer tillbørlig indseende med, at ingen, som fra de steder med nogen wahre tillschibs ankommer, vorder tillsted, nogen wahre at fortolde eller sielf fra schibet at komme, førend wj sielf derom worder forstendiget. Etc. Hafniæ 12 novembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 618—19.

382.

12 Nov. 1663.

Forholdsregler mod Pest.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom wj kommer j erfaring, at Poffuel Gottlander oc hans søn wed døden hastig schall were afgangen, saa at det er at befrykte, at de af pest schall were død, saa er woris etc., at j dermed lader haffue tillbørlig indseende oc saadan forordning derimod giører, at huset, som de ere vdi døde, betimeligen worder tilluct, saa at ingen wijdere dervdi indkommer, end som dervdi allerede ere. Dersom oc nogle dervdi siuge befindes, da haffuer j saadan anordning derom at lade giøre, at nogle wisse personer, som icke till andre vdkommer, worder anordnet, som dennem med mad oc anden fornødenhed kand forsiune oc opwarte, paa det i tide kand forekommis wed alle muelig middel, at saadan smitsom singdomb her i staden icke schulde tage offuerhaand. Etc. Hafniæ 12 novembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 619.

383.

13 Nov. 1663.

Om Udførsel af Okse- og Kohuder.

Staats collegium.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Huad schoeinagerne saa-wellsom garberne her i staden hos oss vnderdanigst haffuer ladit andrage oc begiere anlangende forbud paa raa oxe- oc koehuders vd-førsel, kand j af hosfølgende deris supplicationer wjdere see oc erfare. Thi er woris etc., at j till woris naadigste wjdere resolution oss eders vnderdanigste betenkende om forskrefne deris begiering med forderligste tillstiller. Etc. Hafniæ 13 novembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 620.

384.

17 Nov. 1663.

Om Opsættelse af Delene af Korfits Ulfeldts efterlignede Billeder.

Jochim Waltpurger.

Woris slodsfogit Jochim Waltpurger haffuer at lade det afslaget hoffuet af Corfitzis effigie opsette paa raadhusits eene gaufl her i staden, saa at det wender vd imod Loeffuestrede. Giffuit etc. Hafniæ 17 novembris 1663.

Iligemaade haffuer du oc wed scharpretteten at lade paa en paale henhenge de fierde parter af kroppen, huer paa sin bulwerck, nemblig en paa det bulwerck wed Westerport, en wed Nørreport, en wed Østerport oc en wed porten paa Christianshavn. Actum ut supra. Haanden haffuer du oc saa paa raadhuset at lade sette.

Friederich von Alefeld, commandant.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijd, at wj haffuer anbefalit woris slodsfogit Jochim Waltpurger, ved scharpretteten paa fire af bolwercherne her om festningen paa en pale at lade ophenge det parterede Corfitzis effigie, nemblig en fierde part deraf paa bulwercket wed Westerport, dend fierde part paa bulwercket wed Nørreport, dend fierde part paa bolwercket wed Østerport oc dend fierde part wed porten paa Christianshavn. Det wj dig till vnderrettning wille wjde lade. Befalendis etc. Hafniæ 17 novembris 1663.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijder, at wj haffuer anbefalit woris slodsfogit Jochim Waltpurger, at lade det afslagit hoffuit af Corfitzes effigie opsette paa en af gaffuelene her paa stadens raadhuss, saa at hoffuedit wender imod Løffuestredet. Det wj eder till efferrettning wille wjde lade. Etc. Hafniæ 17 novembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 621.

385.

21 Nov. 1663.

Om Undersøgelse i Statskollegiet af et Andragende fra Slagterlavet.

Stats collegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Huad paa slagterlaugets vegne her i wor residentz stad Kiøbenhavn for oss vnderdanigst andragis, anlangende huem som vdi deris laug begierer at komme, kand j af hosfølgende supplication wjdere see oc erfare. Da er woris etc., at j till woris wjdere resolution oss eders vnderdanigste betenkende anlangende forskrefne slagterlaugets begiering med forderligste forstendiger. Etc. Hafniæ 21 novembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 624.

386.

7 Dec. 1663.

Om Udslettelse af Korfits Ulfeldts og hans Hustrus Navne og Vaaben i Kirkerne og paa andre Steder i Staden.

Jochim Waltpurger.

Woris slodsfogit Jochim Waltpurger haffuer at lade strax vdslette vdi Helligiestis saawell som vdi St. Peders kircker oc alle

andre steder her vdi staden Corfitzes oc hans hustrues nafne oc waabener, huor de findis. Skrefuit. Hafniæ 7 decembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 629.

387.

10 Dec. 1663.

Om Gudstieneste en Time før den sædvanlige Tid.

D. Hans Suane.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j gører dend anordning, at gudstienisten vdi sognekirckerne her vdi woris residentzstad Kiøbenhavn i morgen blifuer en time, førend samme ordinarie pleyer at schee, begyndt oc en time iligemaade før endet. Etc. Hafniæ 10 decembris 1663.

Sæl. Tegn. XXXVI. 631.

388.

12 Jan. 1664.

Om Vedligeholdelse af Borgerskabets lille Vagt.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom wij kommer j erfaring, at der schall were nogen missforstand imellem eder oc stadsübersten oss elschelige Friederich Turessen anlangende nogle poster vdi dend hannem nogen tid siden giffne jnstruction, huilcken wij naadigst wille, at hand vdi sin anbetroede stadsüberstes bestilling effter des indhold schall effterleffue, anseendis, at nu adschilligt her i staden forefalder meere end tillforne at forrette, eftersom samme denne woris residentzstad er nu oc saa bleffuen en grändze-stad oc festning, huorfore oc till des bewaring større fliid oc omsorrig vdkeffuis, mend huad civile-statens her samme steds er anlangendis, tillkommer eder hereffter som hidindtill at forrette dend liden wagt, som j formeener icke well at kand afschaffis, ere wij naadigst tillfreds, at j maa anordne, paa huad maneer i best eracter, det af samtlige borgerschabet at kand schee, dog at de nu oprettede compagnier icke derwed adschillis eller bringes i confusion, saa at dend eene meere end dend anden derfra exciperis. Dog haffuer j af de penge, som af borgerschabet till bemelte liden wagt vdgifues, at forordne aarlingen thoe hundrede rixdaler, eller huis wjdere till trommeschlagernis vnderholdning oc anden fornøden vdgift hos regimentets compagnier her vdi staden behøffuis. Men huis, som her i staden wijdere med toug, wagt, brandordningen oc andre militarische sager iblant borgerschabet forefalder, dertill haffuer bemelte woris stadsüberster at suare effter allerede hans i hende haffuende jnstructions jndhold, eller oc huorledis det oss hereffter kand behage at befale, huorvdi saawellsom alt andet hand eders

assistance behøffue kand, huis hannem befalet bliffuer eller samme hans bestilling kand wedkomme, j haffuer hannem at were behielpelig. Dereffter etc. Hafniæ 12 januarij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 5—6. Et lignende Brev udgik til Oberst Frederik Turesen.

389.

21 Jan. 1664.

Simon Croneberg besikkedes til Stadskaptejn.

Friederich Turessen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du tilforordner Simon Croneberg till at were captein i Kiøbmager quarteer ber i staden i afgangne Johan Stichwands sted. Dereffter etc. Hafniæ d. 21 januarij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 12.

390.

17 Feb. 1664.

Om Oprettelse af en Kro i Ny Amager.

Johan Christof von Kørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at wj naadigst tillfreds er, at Dirich Johansen i nye Amagerby maa alleene samme steds holde kroe oc øl fall. Dog schall hand tilltenckt were, sligt vden alt klagemahl oc for billig betaling for en huer, som det behøffuer, at holde oc effterkomme, saa frembt hand denne woris be-naading agter at nyde. Etc. Hafniæ 17 februarij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 27.

391.

17 Feb. 1664.

. Slagterne maa ikke købe Kreaturer paa Amager.

Toisaniet de Beaufort.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du dend anordning gjører, at ingen slagtere eller deris folck enten af Kiøbenhavn eller Christianshavn tillstedis, paa Amagerland at vdkomme anlangende kiøb eller forprang at giøre, mens huo, som af landsens jndbyggere sig enten kalfhue, lamb oc desslige tillforhandle wille, haffuer saadant paa offentlig torff eller market at søge, efftersom wj oss slige jnd-kommende wahre, for dend priss marketsgangen er eller andre giffuer, først wille haffue forbeholden at lade kiøbe till woris hofhaltungs fornødenhed, huoreffter det øfrige paa de forordnede steder selgis kand. Etc. Hafniæ 17 februarij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 28.

392.

25 Feb. 1664.

Om Afgift til Renoveringsværket.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j borgerschabet her vdi staden tillholder, sig effter woris naadigste om renoveringswercket vdgangne forordninger at rette oc forholde, saa pengene, som till paasche er forfalden, sampt restantzerne vden wjdere ophold strax kand worde betalt. Iligemaade haffuer j oc at anbefale alle de, som icke haffuer betalt for deris heste oc queg, at de det sielfuer inden 8 eller 14 dage i det lengste i woris elschelige kiere gemahl dronningens haffue wed reberbahnen vnder straf lader bortføre. Etc. Hafniæ 25 februarij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 35.

393.

18 Marts 1664.

Om Forlig mellem Præsterne paa Christianshavn.

Erchebispen.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Huad h. Rassmuss Bys-sing etc. for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage oc berette, kand j af hosføyede hans vnderdanigste supplication wjdere see oc erfare. Thi er woris etc., at j parterne med forderligste for eder fordrer oc dennem enten vdi mindelighed foreener eller oc der vdi endeligen kiender oc dømer, at wj for deris clagemaal oc supplicationer vdi bemelte sag i frembtiden kand worde forschaanit. Etc. Hafniæ 18 martij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 49.

394.

16 April 1664.

Om Brolægningen af det ny Fisketorv.

Generalmajor Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Voris naadigste willie oc befalning er, at du strax oc med forderligste forsuarligen lader brolegge dend nye her i staden Fischemarket, huorfore dig for en huer fafn vdi firckant schall betalis en rixdaler. Dereffter du dig vnderdanigst haffuer at rette. Skrefuit. Hafniæ 16 aprilis 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 62.

395.

20 April 1664.

Beskikkelse af en Byfoged i Christianshavn.

H. Johan Christof von Cørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom wj haffuer an-tagit oc tillfordnit *Samuel Tomaessen at were byefogit i wor kiøbsted

Christianshafn, da haffuer j hannem med forderligste i samme bestilling at indsette. Etc. Hafniæ 20 aprilis 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 68.

396.

25 April 1664.

Om Forlig mellem Præsterne paa Christianshavn.

H. Johan Christof von Cørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom der begiffuer sig tuistighed oc jrring imellem dend dansche oc tydsche prest paa Christianshafn, da er woris naadigste willie oc befalning, at j tillige med oss elschelige, hederlig oc høylerd d. Hans Suane etc. parterne for eder indsteffner oc dennem om deris imellem werende tuistighed enten i mindelighed foreener eller ved endelig domb, som forsuarligt kand were, at schille oc till bemelte parter, huis j saa maade forrettendis worder, vnder begges eders hender oc signeter giffuer beschreffuit. Etc. Hafniæ 25 aprilis 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 66—67.

397.

13 Juni 1664.

Om Genopelskning af Skoven paa Amager.

H. Johan Christof von Cørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at woris naadigste etc. er, at j tillholder bønderne paa wort land Amager vdi gammel Hollænderbyen, at de en grøfft, 3 allen bred oc 2 allen dyb, omkring schoufmarcken, saa wjt dend sig haffuer strectet, schall opkaste, saa intet queg vdi dend kand indkomme. Siden haffuer de samme jord oc plads at oppløye till at saa agger[n] der vdi, saa der kand igien blifue en schouf opelschet. Dissligeste wille wj hermed haffue alle bønderne oc jndbyggerne vdi forskrefne Amagerland alffuorligen befalit, at de deris fart oc weye der paa landet, inden høsten begynder, forferdiger, som det sig bør, oc it huert sogn sin anpart at reparere, naar de derom worder tillsagt. Iligemaade haffuer j ocsaa ridefogden offuer woris ampt Kiøbenhavn at befale, at hand tillholder bemelte woris tienere, de were sig pandsatte eller vforpantede, at de opgraffuer en wandgrøfft, som gaar fra Harrestrup igennem Issle-marck neder till Wandlesse till Langvodswang, saa wandet kand haffue sit løb engen vden schade, oc det alt at forferdige saa louligt, som det af arilds tid werit haffuer, inden tillkommendis høst. Etc. Hafniæ 13 junij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 92—93.

398.

13 Juli 1664.

Om Nedrivning af Korfits Ulfeldts Gaard og Oprejsning af hans Skamatøtte.

Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Du haffuer strax dend anordning at giøre, at dend gaard her i staden, vdi Løffuestredet beliggendes, som tillforn haffuer tillhørt Corfitz, vden ophold worder slettet, oc alle de huse, som derpaa nu staar eller till samme gaards plads henhører, blifuer afbrutte oc gandsche der fra platzen bortført. Oc naar bemelte plads saaledis wed husenis afbrydelse, som forschreffuit staar, er jeffnit lige ved gaden, saa haffuer du derpaa at lade opsette dend vdi dommen anrørt pyramis eller schandpille oc derpaa lade vdgraffue de ord oc bogstaffuer, som wj dig herefter wille forstendige lade. Etc. Hafniæ 13 julij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 111.

399.

13 Juli 1664.

Beskikkelse af en Stadskaptejn.

Friederich Turessen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du tillforordner Anders Borris till at were capitain i st. Annas quarteer her i staden j afgangne Jørgen Willamsens sted. Etc. Hafniæ 13 julij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 111.

400.

14 Juli 1664.

Om Udvisning af Grunde i den ny By.

Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijd, at woris etc. er, at du de platzer her inden Kiøbenhafns nye fortification, som icke efter derpaa vdgiffne schiøders indhold endnu befindes at were bebygt, till andre, som derpaa strax bygge wille, vdwiser oc afmaaler. Etc. Hafniæ 14 julij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 114.

401.

20 Juli 1664.

Om Betaling af Gæld til Christianshavns Skole.

Jens Mouritzen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom Jacob Jensen, tolder i wor kiebsted Prestoe, dend 19 augusti anno 1661 er tillfunden at stille nøyagtig caution for huis capital oc rente, hand efter sit vd-giffne bref till scholen i wor kiebsted Christianshafn schyldig er, saa scholen oc des forstandere kunde were schadislessholden, oc forskrefne Jacob Jensen efter samme dombs jndhold sig ey endnu rettet haffuer,

da ere wij naadigst tillfreds, at du forskrefne Jacob Jensen her i staden maa arrestere lade, indtill hand scholen efter forskrefne dombs indhold nøyagtig caution stiller oc forschaffer. Etc. Hafniæ 20 julij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 118.

402.

23 Juli 1664.

Om nogle Borgersønners Optagelse i Sorø Skole.

Jørgen Rosenkrantz.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at Lauritz Christensen, jndwohner vdi woris residentz stad Kiøbenhafn, hans sønner, nemlig Christen, Gottfried, Rassmus oc Lauritz Lauritz sønner, vdi Soer schoele indtagis oc med tillbørlig education oc vnderholdning lige wed andre scholebørn dersammesteds at forsiunis. Etc. Hafniæ 23 julij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 121.

403.

3 Avg. 1664.

Om den ny Præstegaard til Holmens Kirke.

Gabriel Jacobsen.

F. 3. Wor naade tillforn. Efftersom wij tillforn naadigst haffuer bewillget, at sognepresten till Holmen maatte schifte waaning med woris snedicker m. Adolf, da haffuer du af hannem schiøde paa samme waaning, som hand till presten afstaait haffuer, at anname oc hannem igien paa kirckens wegne paa dend bannem offuerdragene waaning oc presteresidentz schiøde at giffue. Etc. Hafniæ 3 augusti 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 130.

404.

6 Avg. 1664.

Om Konrektorens Indtægter ved Vor Frue Skole.

Erckebispen.

E. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom afgangne m. Gregers Christensen, forige conrector vdi skolen her i wor residentzstad Kiøbenhafn, for sig ingen lifsarffuninger haffuer effterlatt oc hans vdarffuninger ey af skolen noget meriteret haffuer, da er woris etc., at j dend anordning gjører, at hands successor in officio vdi hans sted, m. Jørgen Hammer, till dend løn strax forhielpis, som till samme conrectors bestilling deputeret er. Dissligeste ere wij naadigst tillfreds, at j med de hannem af scholen for krigens tid af eder oc scholens forstandere bewillget 400 rdl. till scholens oc disciplernis befordring oc nødterftighed maa sielf ydermeere disponere oc anwende vden

nogen forskrefne m. Gregers Christensens vdarffuingers prætension i nogen maader. Etc. Hafniæ 6 augusti 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 131—32.

405.

19 Avg. 1664.

Om Lister over Fødte og Døde.

Erckebispen.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschicker eder herhos en project, huoreffter wj naadigst tillsinds er, vgentlig en lista at lade forkyndige, paa det wjdes kand, huor mange her vdi wor residentz stad Kiøbenhafn saawell som Christianshafn imidlertid fœdis oc begraaffuis. Thi er woris etc., at j med forderligste dend anordning gører, at en huer sogneprest sammested sammesteds enhuer løffuerdag formiddag en rigtig specification vnder sin haand fra sig gifuer paa, huor mange af huer gade eller strede, vdi hans sogn liggendis er, vgen igienem af mandfolck eller quindfolck worder begraaffuen, saa oc af huad siugdomb eller tillfald, saa wjt derom wides kand, at de bortdøde ere, jtem huor mange drenge eller pigebørn jmidlertid føde eller christnet ere. Oc paa det herom diissbedre vnderrettning haffuis kand, haffuer j capellanerne, klochere oc andre wedkommende at tillholde, sognepresterne deris kundschap, saa ofste paaeschis, vden ophold at meddeele. Huilcken forskrefne specification woris bogtrycker huer løffuerdag formiddag betiden schall tillstilles, som effter foromrørte project med dend at trycke sig vden ophold haffuer at rette saa well som deraf een deel exemplaria samme dag vdi woris cantzelie at indlefure. Etc. Hafniæ 19 augusti 1664.

Friederich von Alefeld, commandant.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du officererne offuer miliéen her i staden tillholder oc anbefaler, saadan anordning at giøre, at de till sognepresten vdi it huert sit sogn, som deris vnderhaffuende folck findes, en rigtig specification huer løffuerdag formiddag god betiden deris hender fra sig gifuer, anlangende huor mange af bemelte deris vnderhaffuende vgen igienem dœr, oc af huad sygdomb eller tillfald, saa wjt wides kand, baade mandfolck oc quindfolck, saa well som oc, huor mange drenge- oc pigebørn imidlertid ere føde oc christne. Etc. Hafniæ 19 augustij 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 339—40.

406.

24 Avg. 1664.

Om Forholdet mellem Præsterne i Christianshavn i Henseende til Betjening af Enspænderne i Garden.

D. Hans Suane.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom j dend 14 julij vdi nest forleden aar 1663 haffuer bekommit woris naadigste ordre, dend anordning at giøre, at oss elschelige, hederlig oc wellerd h. Matthias Hildebrand vdi Christianshafn indtill paa wjdere anordning voris enspender vnder guarden ued brudewjeler, børnedaab oc andet, hans embede wedkomb, schall betiene, da er woris etc., at dermed hereffter worder forholdit, som j andre wore kiøbsteder brugeligt er, oc at sognepresten, h. Rassmus Byssing, ligesom andensteds sin tie-niste, som haunem inden oc vden kircken wedkommer, indtill wj derom anderledis lader tillsige, forretter. Etc. Hafniæ 24 augusti 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 142—43.

407.

29 Avg. 1664.

Om Fortegnelse over Føde og Døde i Garnisonen.

Friederich von Alefeld.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom du tillforne haffuer be-kommit woris naadigste ordre anlangende en riktig specification vgentlig paa de, som fødis oc begraffuis vnder guarnisonen her vdi staden, till sognepresterne vdi en huer sit sogn at schulle offuer-leffueris, oc icke egentlig wjdes kand, om alle de, som vnder guarnisonen regnis, vdi sognerne ere beliggendis, saa haffuer du dend anordning at giøre, at en riktig specification till oss elschelige, hederlig oc høylerd d. Hans Suane etc. huer leffuerdag god betiden her efter worder leffuerit paa alle de, som vgen igennem af sygdom eller anden tillfald dør af guarnisonen, were sig enten till hest eller till fods, enten de i Castellet eller vden fore ere beliggendis, were sig mand- eller quindfolck, saa well som oc huor mange børn iblant guarnisonen huer vge worder fød, were sig pige- eller drengebørn. Dereffter etc. Hafniæ 29 augusti 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 345.

408.

3 Sept. 1664.

Urenigheden af Gaderne skal føres til Dronningens Have.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j dennem, som vreenigheden af gaderne her i staden vdfører, tillholder at vdage vdi woris elschelige, kiere gemahls dronningens haffue, huis de af

gaderne vdsører, efftersom der j langsommelig tid ey nogit effter forige ordre didfert er. Etc. Hafniæ 3 septembris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 150 - 51.

409.

12 Sept. 1664.

Slotsfogeden Jokum Waltpurger faar det Hus i Studiestræde, som har tilhørt D. Otto Sperling.

Johan Steenkull.

F. 3. Wor naade tilforn. Efftersom wij naadigst haffuer forvndt oc giffuit woris slotsfogit Jochim Waltpurger dend waaning i Studijstrede, som d. Otto Sperling haffuer tillhørt, da er woris naadigste willie oc befalning, at du samme huus, med huad dertill hører, effter det brefs indhold, wij forskrefne Jochim Waltpurger derpaas giffuet haffuer, strax lader leffuere oc følgagtig were. Etc. Hafniæ 12 septembris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 154.

410.

25 Sept. 1664.

Brosten fra Gamle Kongevej skal føres til Prinsessernes Gaard i Ny Hollænderby.

Tomas Holck.

Woris naadigste willie oc befalning er, at ridefougden Tomas Holck ved ambets bønder lader opbryde dend steenbroe paa dend gamble kongewey, som træbroen tillforne haffuer werit, fra dend gamble gaard oc till Isslef marck, oc samme steen till prinessernisgaard i dend nye Hollænderbye at henføre lade. Skrefuit. Hafniæ 25 septembris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 160.

411.

29 Sept. 1664.

Christianshavns Borgerskab skal paradere ved den engelske Gesands Ankomst.

Borgemestere oc raad i Christianshavn.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j dend anordning gjører, at borgerschabet der i Christianshavn staar i gewehr paa de steder, som woris hofmarschalck, oss elschelige Christoffer Seested, derom eder tillforne vnderrettning giffuendes worder, naar dend hid forventende engelsche gesandte ankommer, oc i tillforne af forskrefne woris hofmarschall adwaris. Dissligeste haffuer j oc at anordne, at dend plads fra Jochim Irgens gaard oc jndtill dend lange broe wed børsen till samme tid worder reengiort. Etc. Hafniæ 29 septembris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 163.

412.

10 Okt. 1664.

Underfoged P. Jørgensen maa vies i Huset. (Se om ham Bircherods Dagbøger S. 256).

D. Hans Suane.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at wj naadigst tillfreds er, at Peder Jørgensen, vnderfougit hervdi woris residentz stad Kiøbenhafn, oc Maren Anders daatter maa, effter foregaande troloffuelse oc sedwannlig lyssning af predicestolen, hiemme vdi huset tillsammenwjes, dog at kirchen, skolen oc andre vedkommende formedelst denne woris benaading intet afgaar. Dereffster etc. Hafniæ 10 octobris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 171.

413.

22 Okt. 1664.

Om Reparation af Løngangen.

Tomas Holck.

Woris ridefogit Tomas Holck haffuer wed bønderne her paa lehnet at lade hidføre 200 less lær oc sand till woris løngangs reparation, saawellsom bønderne at tillholde, strax at opgraffue 300 linde treer oc till oss elschelige Antonj Pestel, woris staldmester, at leffuere. Skrefuit. Hafniæ 22 octobris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 176.

414.

24 Okt. 1664.

Forholdsregler mod Samkvem med dem, der komme fra Holland, der er befængt med Pest.

Hr. Hans Schack.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom wj kommer vdi erfaring, at atschillie passagiers, baadfolck oc andre, som fra de med pest befengte steder i Holland hidkommer, sig imod woris vd-gangne forbud oc befalning schall vnderstaa, fra schibene med deris wahre her omkring wed strandsiden at i land begiffue, haffuer j dend anordning at giore, at ved rytterne langs søekanten i act tagis, at ingen fra schibene i land kommer, oc dersom nogen enten fra Am sterdamb eller andre steder, som med pest befengte ere, betredis i land at komme, da haffuer du, folckene med wahrene at anholde oc baadene sig bemegtige eller i stycke hugge, effter som samme woris forbud ved dend hollandsche her werende resident oc saa er tillkiende gifuet. Etc. Hafniæ 24 octobris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 179—80.

415.

8 Nov. 1664.

Undersøgelse af et Forslag om Gadernes Brolegning og Renholdelse.

Statscollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Huad præsident, borgemestere oc raad vdi woris residentz stad Kiøbenhavn anlangende om gadernis brolegning oc reenholdelse her i staden for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, kand j af hosføyede deris forslag wjdere see oc erfare. Thi er woris etc., at j forskrefne igienem seer oc oss eders vnderdanigste schriftlig betenkende till wjdere woris naadigste resolution med forderligste derom tillstiller Etc. Hafniæ 8 novembbris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 185.

416.

18 Nov. 1664.

Den Gødning, der udføres af Staden, skal føres til Dronningens Have og den ny Vej imod Stranden.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j dend anordning giører, at huis møg, som her af staden vdføres, worder forbj ført dronningens haufge oc wed siderne hos dend nye giorde wey imod stranden henlagt. Etc. Hafniæ 18 novembbris 1664.

Sæl. egn. XXXVII. 190.

417.

16 Dec. 1664.

Om Oprettelse af et Garveri.

Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Huad Jochim Wieland oc Rassmus Fischer for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, kand du af hosføyede supplication see oc erfare. Thi er woris etc., et du dennem en plads vdwjiser, huor de jt garberj kand oprette i steden for dem, de mist haffuer; oc huis dend i bemelte supplication specificerte plads icke till nogen anden allerede er vdwijst, ere wj naadigst tillfreds, et de samme plads bekommer. Etc. Hafniæ 16 decembris 1664.

Sæl. Tegn. XXXVII. 203.

418.

7 Jan. 1665.

Gødning fra Gaderne skal føres til Kongens Have.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j dend anordning lader giøre, at alle borgerwogne, wognmend oc scharnagers wogne, som fører scharn af gaderne, werer tilltenkt, samme scharn i woris hauge at føre oc det der at legge paa de steder, som det dennem af

fougden i bemelte woris hange blifuer forewijst. Etc. Hafniæ 7 januarij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 213.

419.

9 Jan. 1665.

Om Isning omkring Staden.

H. Johan Christof von Kerbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschicker eder herhos copie af woris obet bref anlangende jissning her omkring staden. Thi er woris etc., at j paa tillbørlige steder till deris effterrettning, som det wedkommer, lader læsse oc forkynde. Etc. Hafniæ 9 januarij 1665.

Ligesaadan bref fick erkebispen, rector oc professores, jtem h. Henrich Bielcke, rigens admiral. NB. Præsidenten, borgemestere oc raad er det original obet bref tillschicket.

Sæl. Tegn. XXXVII. 213.

420.

17 Jan. 1665.

Om Bolig for Kapellanen ved Holmens Kirke.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at wj naadigst tillfreds er, at af Holmens kirckis middeler maa repareris de høy-nødwendige brøstfeldigheder, som sig vdi oss elschelig, hederlig oc wellerd h. Lauritz Hansen Grønbech, capellan till samme kircke, hans huus, hand nu beboer, kunde befinde. Dissligeste maa hand oc hans effterkommere capellaner till bemelte kircke samme huus frjt beboe oc nyde. Dereffter etc. Hafniæ 17 januarij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 215.

421.

25 Jan. 1665.

Statskollegiet skal afgive Betænkning om en paatænkt Forordning om de ny Gader.

Statscollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschicker eder herhos en concept till en forordning anlangende gader oc bygning her i staden. Thi er woris etc., at j till woris naadigste resolution oss eders vnderdanigste betenkende deromb med forderligste forstendiger. Etc. Hafniæ 25 januarij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 218.

422.

27 Jan. 1665.

Magistraten skal afgive Betænkning om et Forslag til en Politiforordning.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wj tillschicke eder herhos jt project af en forordning, som till woris residentzstads Kiøbenhafns bedre

ordre oc god policie at befodre er anseet. Thi er woris etc., at j tillige med woris fabricq. oss elschelige Jan Jansen etc. samme project flittig igienuem seer oc oss eders vnderdanigste betenckende till woris naadigste wjdere resolution tillstiller, huorwift j eragter, samme project practicabel at were, oc om j befindet, at dend i nogit effter dend intention, huortill den sielfuer oc er henseet, kand forbedris. Etc. Hafniæ 27 januarij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 219.

423.

16 Feb. 1665.

Om Betænkning over en Anægning fra Skomagerne.

Stadscollegio.

E. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschicke eder herhos en supplication, som een deel skomagere her af staden vnderdanigst for oss haffuer ladet indleffuere. Thi haffuer j at dilibererere, om j deris begering saa billig eracter, at dend dennem naadigst kand bewillges, oc oss derom eders vnderdanigste betenckende till wjdere naadigste resolution at tillstille. Etc. Hafniæ 16 februarij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 229.

424.

28 Feb. 1665.

Om Kaldelse af en Præst til Helligaands Kirke.

D. Hans Suane.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj haffuer naadigst be-willget, at med prest till Helligiestis kald at kalde maa endnu till søndag førstkommandis opstaa, saa at da, effter oss elschelige præsident, borgemestere oc raads vnderdanigste begiering, en person sig samme dag derpaa kand lade høre. Dereffter etc. Hafniæ 28 februarij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 234.

425.

14 April 1665.

Om Forebyggelse af Tiggeri.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wj komme vdi erfaring, huorledis ey alleene mengden af atschillige slags bottlere her vdi staden dagligen tilltager, mend end oc at mange huse schal findes, huorvdi scharnsfolck sig opholder oc stor lettferdighed begaar, da er woris etc., at j strengeligen tillholder staderfogderne her vdi staden, at de offuer alt holder gaderne reene for betlere, i huor som helst de findes, eller oc huis samme staderfogder saadant icke fitteligen effterkommer, j dennem da tillbørlichen lader straffe; jligemaadc at j

tillholder wagtmesteren, at hand, saa tit behof gjoris eller nogen disslige vschickelighed fornemmis, till sig tager af raadstuewagten oc flitteligen randsager alle horekipper oc suspect huuse her i staden, vnder huad jurisdiction dee oc monne werre, som der vdi boer, tagende der vdaf alle letferdige quindfolck, som der befindis, med huicke j siden, efter rettmessige kiendelse, alffuorligen haffuer at forfare. Oc dersom wagtmesteren hervdi schulde findis forsommelig eller wagten paa raadhustet, naar de derom anmodis, hannem icke schulle wille folgagtig were, j da de schyldige tillbørlichen lader straffe. Etc. Hafniæ 14 aprilis 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 254—55.

426.

17 April 1665.

Om Forlig mellem Præsterne paa Christianshavn.

Erckebispen.

F. 3 Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom nogen tuistighed imellem oss elschelige h. Rassmus Byssing, sogneprest i Christianshafn, paa dend eene oc h. Mathias Hildebrand, tydsche predicanter samme steds, paa dend anden side, nogen tidlang werit haffuer, oc oss elschelige Friederich von Arnstorf nu for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, at bemelte prester till eninghed oc forligelse schall were geneyede, saa frembt de om saadant alffuorligen anmodit worder, da er woris etc., at j forskrefne tuende prester for eder fordrer oc eders fid anwender, dennem om deris imellem werende stridighed i wenlighed fuldkommeligen at foreene, saa at de herefter roligten vden wjdere forargelse leffue kunde. Dermed etc. Hafniæ 17 aprilis 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 256.

427.

22 April 1665.

Vandrenderne maa ikke overskæres for Besætningens Skyld, førend der er lagt andre.

Henrich Rüse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Huad participanterne vdi det øster quarteer, her i woris residentzstad Kiøbenhavn, for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, anlangende dend store schade, deris hoffuitrender tillføytes offuer den fortification i woris castel, kand du wjdere af hosføyede supplication see oc erfare. Thi er woris etc., at du dennem, som vdi castellet paa fortificationen ere, tillholder, at de forskrefne hoffuitrender icke beschadiger, førend bryndemesteren andre hoffuitrender paa bequemme steder haffuer lagt. Etc. Hafniæ 22 aprilis 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 260.

428.

5 Maj 1665.

Om en Stol i Holmens Kirke til Kammeraad P. Bulche.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom wj effter vndr-danigst ansægning oc begiering naadigst haffuer bewillget woris cammerraad, oss elschelige Peiter Bulche, sampt hans arffuinger en stol vdi Bremerholms kircke paa pulpitued tuert offuer for predichestolen, paa dend side woris stol er opsatt, da er woris etc., at j tillholder kirckewergerne Gabriel Jacobsen strax at lade samme stol ryddelig giøre oc en trappe till opgangen sampt anden snidkerwerck, stolen oc steden till en bequemmelig zierath, oc af kirchens jndkompst for-ferdige. Huorimod benefnte Peiter Bulche eller hans arffuinger 6 slette daler aarligent till forberørte Bremerholms kircke effter egen-erbydelse schall erlegge, som samme kirches forstandere huert aar i rette tid haffuer at oppeberge oc kircken till regenschab at føre. Etc. Hafniæ 5 maij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 265—66.

429.

8 Maj 1665.

Der skal opføres et nyt Slagterhus ved Slottet.

Christoffer Seested.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j tillholder woris hofslagtere Nielss Olufsen at nedbryde det gamble slagterhuus her for slottet oc it nyt igien effter woris bygmester Albertus Matthiassen hans anordning at opbygge. Dermed etc. Hafniæ 8 maij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 268.

430.

26 Juni 1665.

Urenlighed fra Gaderne skal føres til Mogens Frises Have i Store Kongensgade.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j de wognmend, som gaderne her i staden reene holder, saawell som borgerwogne, som vreenlighed af deris gaarde eller fortog vdfører, lader anbefale, vdi oss elschelig Mogens Frijs etc. hans haufge vdi nye Kongengade at vdføre, huis vreensel de af gaderne saawellsom deris gaarde, som forscreffuit staar, vdførerendis worder, oc det paa de steder der i haffuen henlegger, huor det dennem anwjes. Etc. Hafniæ 26 junij 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 297.

431.

1 Avg. 1665.

Hans Tesk skal aflevere Kongens Grynmølle.

Woris etc. er, at Hans Tesk woris grynmølle med des tillbehør till Bastian Jacobsen vdi oss elschelige Albertus Matthiassen, woris

bygmester, hans nerwerelse strax fra sig leffuerer. Skrefuit. Hafniæ 1 augusti 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 315.

432.

II Avg. 1665.

Om Forholdsregler mod Pestsmitte fra England.

Friederich von Alefeld.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wij kommer vdi erfaring, at pesten till Lunden i Engelland schall grassere, saa er woris etc., at naar nogen folck eller wahre fra bemelte Londen eller andre steder i Engelland, som mand weed inficeret at were, hid till staden ankommer, du da dennem, paa beste oc föyeligste maneer mueligter, foreholder, at de sig fraholder, enten ware eller folck i byen at lade indkomme, med mindre de deris quarantaine, som j andre riger oc lande vdi saadanne tider brugeligt er, wille holde, bewisendis dennem vdi forfaldene tillfelde alt heftighed, om de her beliggendis forblissuer oc sig icke herfra strax paa andre steder begiffuer; oc schall wore egne vndersatter eller andre fremmede, som allerede her ere, sig oc saa entholde fra alt omgiengelse med schibe, folck eller wahre, som fra jnficerede steder ere komne. Mens herued schall icke were meent, at de engelsche schibe eller folck, som fra andre steder vdi Engelland rigtig bewijss medfører, ingen jnfection at were, jo schall were vbehindret tilladt at trafiquere oc handel her i riget at drifue. Dog haffuer du dig imod en huer i alle tillfelde med forsuarlig beschedenhed at comportere, saa ingen sig offuer ond medfart skal kunde haffue aarsag at klage. Huilcket du her sammesteds till alles effterretning haffuer at forkynde oc publicere. Etc. Hafniæ 11 augusti 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 324—25.

433.

II Avg. 1665.

Om Slusernes Forbedring ved Langvaddam.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at j fra Bremerholm till slusernis reparation oc fornødenhed wed Langewads dam b lader følgagtig were effterschrefne memorialier(!), nemblig 10 stycker groft egetømmer, 9 alne lange, 9 tol tycke oc 11 tol brede; 8 stycker, 8 allen lange, 11 toll bred oc 9 tol tyck; 7 stycker, 9 alne lange, 10 tol tycke oc 11 tol brede; 2 stycker, 11 alne lange oc 11 tol fiirekantig tycke; 20 stycker, 4½ alne lang, 9 toll tycke oc 11 toll bred; saa oc 4½ tylter ege-

plancher, 10 allne lang, 14,15 toll bred oc 3½ tol tycke. Etc. Hafniæ 12 augusti 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 328.

434.

15 Avg. 1665.

Om Johan Braems Gave til S. Petri Kirke.

Anders Nielsen Bøgwald, toldschrifuer j Helsingør.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom for oss vnderdanigst andragis, huorledis renten af de 2000 rdl. capital, som afgangne Johan Braem till St. Peders kirche her vdi woris residentz stad Kiøbenhafn haffuer legeret till presteenckers vnderhold dersamme steds oc nu hos oss elschelige m. Bartholom Bartholinum, professor her vdi universitetet, ere bestaaendis, icke saa rigtig erleggis, som det sig bør, bemelte kirche sampt de wedkommende till største nachdeel oc schade, da er woris etc., at du forneffnte kircke oc encker for forskrefne capital, som bemelte m. Bertel af din hustrue schall were betroet, schadesløss holder, paa det kircken oc enckerne wjde kunde, af huem de renten rigtigen kunde annamme, oc at capitalen vformindschet kand forbliffue, eller oc at dend gandsche capital med forfaldene rente till kircken oc dend brug, dend legerit er, maa worde erlagt, huorimod dend tydsche kirckis forstandere sig till de wedkommende forschrifue, at forskrefne legatum schall tillbørlienoc i alle maader efter testatoris anordning worde anwendt oc de derfore schadesless holdet. Etc. Hafniæ 15 augusti 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 329.

435.

19 Avg. 1665.

En Udbygning, der er til Hinder for Indkørslen til Frederik Turesens Gaard, skal nedrives.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom os elschelige Friederich Turessen etc. for woris høyeste rett schall haffue produceret bewissliged imod huis af hans wederparter er fremblagt anlangende dend vdbiugning, som schall præjudicere indkiørselen till hans gaard her i staden, wj end oc woris forordning om vloulig vdbiugninger hersamme steds at afschaffis for kort tid siden oc effter samme processes første angang haffuer ladet vdgaa, da er woris etc., at j dend anordning gører, at saawjt af formelte vdbiugning, som formeenis, hans jndkiørning hinderlig at were, strax eller med forderligste worder afschaffit. Etc. Hafniæ 19 augusti 1665..

Sæl. Tegn. XXXVII. 335.

436.

14 Nov. 1665.

Magistraten maa handle med Erkebiskop Svane om det til ham pantsatte Gods i Roskilde Amt.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wij tillforne naadigst haffuer bewillget, at j paa staden oc magistratens wegne maa indløsse huis jordegods, som fra Roschilde ambt kunde were forpanted, oc det siden tillige med det andet, som beholden war oc wij till bemedle Kiøbenhafns stad oc des magistrat naadigst foræret haffuer, till ewindelig eyendomb at maa beholde, effter woris derpaa vdgiffne brefs wjdere indhold, oc wij nu kommer j erfaring, at oss elschelige, h. oc h. d. Hans Suane etc. en deel af bemedle ambts jordegods vdi pant haffuer, som hand eder will sig till eyendomb afhandle, till huilcket at indløsse j ey nu midler schall wjde, da effterdj wij effter bemedle erkebispens vnderdanigste angiffuende naadigst fornemmer, at j formedelst saadan beschaffenhed tillbøyelig er, med hannem at handle, ere wij naadigst tillfreds med huis, som j saa maader imellem eder forhandlet worder om bemedle till erkebispen i Roschilde ambt pandtsatte gods. Dereffter etc. Hafniæ 14 novembris 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 387–88.

437.

14 Nov. 1665.

Borgmester Christoffer Hansen maa gjøre Indførsel i en Gaard.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Huad oss elschelige borgemester Christoffer Hansen her vdi woris residentz stad Kiøbenhafn for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, kand j af hosfølgende hans vnderdanigste supplication wjdere see oc erfare. Thi er woris etc., at j werer hannem behielelig, at hand Margrete afgangne Henrich Biscops gaard effter dend sidste taxering af 16 mend, d. 25 octobris sidst forleden scheet, vden alt ophold effter dend afsagde domb niuder oc bekommer, saafrembt hun hannem icke tillbørlien med rede penge eller i andre maader contenterer, dog at hand fra sig legger huis penge, som gaarden høyere end hans tillkrauf kand bedrage. Etc. Hafniæ 14 novembris 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 388.

438.

15 Nov. 1665.

Om Oprettelse af et Tobaksspinderi.

Hendrich Møller.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wij tillforne naadigst haffuer privilegeret Marcus Selcke, jndwohner her vdi wor residentz

stad Kiøbenhafn, sammested saawellsom i Christianshafn jt toback spindewerck at maatte stiftte oc anrette oc det paa thi aars tid fra samme privilegij dato at beregne forvden nogen andens indpas alleene nyde oc bruge, oc wj naadigst erfarer, at vdi woris vdgangne thold-rulle intet schall were specificeret, huad till told af huis blader, som till bemelte tobacks brug giører fornøden, naar de hid indfører, giffues schall, da er woris etc., at du tholderne her for staden beordrer, at de af huer skaalepund af huis blader, som bemelte Marcus Selcke till forskrefne tobackwercks brug fra fremmede steder hid indfører, en schilling dansche vdi told oppeberger. Etc. Hafniæ 18 novembris 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 392.

439.

19 Nov. 1665.

En Kudsk, der har undsagt sin Husbonde, sættes til Arbejde paa Bremerholm.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom en person wed naffn Oluf Oelsen, forige kudschi hos oss elschelige Strange Trøner, jndwohner her i woris residentz stad Kiøbenhafn, er tilldømpt at stille borgen eller borge for sig sielt, formedelst hand bemelte Strange Trøner trued oc vndsgaet hafuer, da er woris etc., at j forskrefne Oluf Olufsen paa Holmen till at arbeide annammer. Dermed etc. Hafniæ 19 novembris 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 394.

440.

21 Nov. 1665.

Kurfyrsten af Sachsen skal befordes af Roskilde Amt, der er tillagt Staden.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3 Wor gunst tilforn. Efftersom hans kierl. churprintzen agter sig med det første herfra vdaf riget at begiffue, da er woris etc., at j werer bemelte hans kierl. beforderlig med fornøden heste oc wogne af Roschild ambt, saa at hand vden ophold med sin suite effter hans willie kand frembkomme. Etc. Hafniæ 21 novembris 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 395,

441.

16 Dec. 1665.

Skarn fra Gaderne skal føres til Rosenborg.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j dend anordning giører, at de borger- eller andre wogne, som skarn af gaderne vdfører, det hereffter vdi woris haufge wed Rosenborg paa de steder, huor det anwist worder, aflegger. Etc. Hafniæ 16 decembris 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 413.

442.

27 Dec. 1665.

Om Oplydning i Kastellet.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom wij forneden eracter, een andeel jord vdi wor castell Friederichshafn vdi en hast at faa indført, saa er woris etc., at j borgerschabet her i staden paa wore wegne saadant forstendiger, at wij ey paatuifler, at en huer, som heste oc wogne haffuer, nu strax paa warende gode føre med huer wogn i bemelte castel jo lader jndføre 20 gode less møg eller i mangel af meget jord, som dennem schall vdwijses oc leffueris paa wognene af de soldater, som dertill af oss elschelige Friederich von Alefeld etc. forordnet worder, huilcket de med wogne eller sleder haffuer vdi bemelte castel at vdføre lade oc leffuere paa de steder, som dennem af oberstelieutenanten i castellet anwijst worder, som en huer for saa mange less, som i saa maader vdaget worder, tillige med proviantmesteren Otto Gutfeld haffuer at afschriffue. Etc. Hafniæ 27 decembris 1665.

Sæl. Tegn. XXXVII. 417.

443.

8 Jan. 1666.

Vidjer skal leveres af Roskilde Amt til Rosenborg Have.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j vdi Roschild ambt lader skiere oc i woris haufge Rosenborg leffuere otte less piile widier, som sammested ere tienlige till at binde med. Etc. Hafniæ 8 januarij 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 425.

444.

23 Jan. 1666.

Om Portpenge af Renovationsvognene.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom wij naadigst haffuer tilladt woris jtzige renoverer her i staden Nicolaj Gosau at maa nyde, huis wed Christianshafns port till renoveringswercket oppebergis, saa haffuer wij dend anordning giort, at j derimod maa lade anname, huis i saa maade dertill wed Nørreport giffues, eftersom j tillforne derom saawell som for det restantz med oss elschelige Johan Esmit saaledis haffuer werit forenet. Derefter etc. Hafniæ 23 januarij 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 435.

445.

17 April 1666.

Om Staldrum i Byens Avlsgaard til Kongens Heste.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j gører dend anordning, at staldrum i auflsgaarden her i staden worder forferdiget, saa at woris wognmester sine heste der kand haffue, efftersom wij de stalde, som hand nu haffuer her for wort slott Kiøbenhafu, till anden brug behøffuer. Etc. Hafniæ 17 aprilis 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 483—84.

446.

21 April 1666.

Om Skandsekurve til Kastellet.

Eiler Holck.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du af schoffueneder vdi ambted lader forferdige 200 store skandskurffue, pelene 5 allen høye oc gierdet 2 allen, saa at pelerne paa huer ende blifuer $1\frac{1}{2}$ allen frij. Iligemaade haffuer du oc saa at lade sammenbinde 500 store fassiner, saa lange som buschene ere dertill at bekomme, oc huer 3 gang med widier ombundne. Siden haffuer du begge deele paa en bequem sted wed stranden at henlegge lade, saa de derfra till wands kand hidføres. Etc. Hafniæ 21 aprilis 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 487—88.

447.

5 Maj 1666.

Om Restancer af Bønderne i Ny Hollænderby.

H. Johan Christof von Cørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom wij naadigst erfarer, at af de resterende penge oc vdgifft, som bønderne j dend nye Hollænderbye war schyldig oc till wore elschelige kiere børns princessernis gaards forferdigelse schulle anwendis, endnu jt tusinde rixdlr. schall were vbetalt, da er woris naadigste willie oc befalning, at j dend anordning gører, at forskrefne resterende penge vden lengere ophold till forskrefne brug erlagt oc betalt worder, huilcket saaledis vdi ambtets regenschab paa tillbørlige steder schall passere oc got gøris. Etc. Hafniæ 5 maij 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 491—95.

448.

21 Maj 1666.

Holmens Provst og Præster skal herefter staa under Tilsyn af Sælands Biskop.

D. Hans Suane.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at woris naadigste willie oc befalning er, at Holmens proust oc prester schall hereeffter

staa vnder eders inspection ligesom alle andre prouster oc prester her i staden oc stifted. Dereffter j eder vnderdanigst haffuer at rette, huilcket j oc de wedkommende paa wore wegne haffuer at forstendige. Befalendis. Hafniæ 21 maij 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 501—02.

449.

5 Juni 1666.

De, der have maattet afbryde deres Huse ved Holmens Laage, skulle have Pladser i Mogens Frises forrige Have.

Jan Jansøn.

Woris jngenieur Jan Janson haffuer at vddeeles deng gandsche plads her i staden, som wj oss elschelige Mogens Frijs etc. afhandlet haffuer, mellem dennem, som sidst ere befalede at afbryde deris pladzer wed Holmens loege, saa at en huer af dennem af same plads bekommer effter proportion saa megit, som de nu mist haffuer paa de pladzer, de afbryder, oc at de derhos adwaris, at de werer tilltenct, gode oc forsuarlige kiobsted biugninger paa alle sider af gaderne at bygge oc opsette, saa frembt de samme pladzer, som de nu bekommer, agter at niude oc beholde. Skrefuit. Hafniæ 5 junij 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 505—06.

450.

17 Avg. 1666.

Beskikkelse af en Stadskaptejn.

Friederich Thuressen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du forordner Johan Drøg till at were capitain i Michel Rabkes sted. Etc. Hafniæ 17 augusti 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 552.

451.

8 Sept. 1666.

Om Syn paa Kastellet.

H. Hans Schack, h. Axel Vrup oc Friederich von Alefeld, commendant.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j vden forhaling forseyer eder till woris castel Friederichshafn oc der nøye oc med største fljid grandscher oc besigtiger huis bygning, husse oc vaaninger dervdi giort er, saa oc werckene, festningen oc fortificationen j sig sielf med dets tillhørende. Oc paa det j dette dis bedre oc foyeligere forrette kunde, haffuer j med eder at tage woris bygmester, mester Albertus Matthiassen, sampt tuende af de beste muurmestere oc tømmermend her af byen saa well som oc saa woris elschelige kiere sons, printz Christians, jngenieur .... Krüger; oc naar j saaledis alting paa det nøyeste haffuer grandschet oc besig-

tiget, da haffuer j oss om dets beschaffenhed fuldkommeligen oc vd-førlichen eders vnderdanigste relation at giøre, huad nyt j eracter, oss elschelige Henrich Rüse etc. effter sine med oss oprettede contracters indhold oc formelding at haffue forferdiget, oc huad j formeener, hannem icke endnu effter samme sin forpligt at haffue fuldbragt oc effterkommit. Etc. Hafniæ 8 septembris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 580—81.

452.

13 Sept. 1666.

Om Indretning af et Kammer ved Tøjhuset til en Tiger.

Knud Walter.

Materialschriftueren Knud Walter haffuer at lade følge till it cammer at lade ferdig giøre wed wørts tøghuss till det did an-kommene tigerdiur, 150 fire tomb semb. Skrefuit. Hafniæ 13 septembris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 589.

453.

17 Sept. 1666.

Om Opførelse af et Vaghthus paa Amagertorv til Borgerwagten.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j giør dend an-ordning, at en corps des gardes till borgerwagten paa Amagertorf med forderligste worder opbiugt. Dermed etc. Hafniæ 17 septembris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 584.

454.

6 Okt. 1666.

Om Udvisning af en Plads i Ny (Store) Kongensgade.

Jan Jansen.

Woris jngenieur Jan Jansen haffuer at vdwijse oc tillmaale Andreas Jørgensen, norske postmester oc jndwohner her i staden, j steden for dend plads, hand vdi Borgergaden haffuer mist, en anden bygningsplads, liggendis i nye Kongensgade jmellel Johan Grembergs oc Stats Warenholts platzer, som endnu schall were vbetagen. Skrefuit. Hafniæ 6 octobris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 612.

455.

8 Okt. 1666.

Om Mursten til Kongens Bryggers oc Krudtaarnet paa Nørreport.

Niels Andersen.

Tøyhusschritueren Niels Andersen haffuer at lade følge till woris brøggerhussis fornedenhed firetusinde hollandsche muffer, oc till krudtaarnit paa Nørreport nj tusinde af samme steen. Skrefuit. Hafniæ 8 octobris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 611—12.

456.

8 Nov. 1666.

Om Reparation af Sprejter.

Rotgieter.

Woris rotgieter haffuer strax at lade forferdige de speiter, som vdi seeniste ulyckelig jlidebrand er kommen till skade. Skrefuit. Hafniæ 8 novembris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 638.

457.

18 Nov. 1666.

Borgerskabet skal paradere 20 Nov.

Friederich Turessen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijd, at woris etc. er, at borgerschabet her i wor residentz stad Kiøbenhafn schall were vdi gewehr paa thissdag førstkommandis, nemblig dend 20 novembris, god betieden wed 7 klockeslett om morgenens. Hafniæ 18 novembris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 642.

458.

17 Dec. 1666.

Om Gamle Nørreports Indretning til Krudtaarn.

Marquor Rotsteen.

Woris oberste offuer tyghuset, oss elschelige Marquor Rotsteen, haffuer endnu at lade følge till det arbeids fornødenhed paa gammel Nørreport, som schall were jt krudtaarn, sex tusinde jt hundrede hollandsche muffer for vden de 9000, som tillforne er giffuet ordre paa oc icke er nock; item till en kackeloffen i cantzeliet 300 af samme mufte; saa oc at strygge fugerne till med i bemelte taarn thou tønder Segeberger kalck. Skrefuit. Hafniæ 17 decembris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVII. 654.

459.

2 Jan. 1667.

Om Stridigheder mellem Kommendanten paa Christianshavn og et Medlem af Magistraten.

Marquor Rotsteen oc Nielss Rosenkrantz.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom sig nogen tuistighed begiffuer imellem commendanten vdi wor kiøbsted Christianshafn oc Hieronymus Kohl, raadmand dersamnesteds, da er woris etc., at j parterne saawellsom widnissbyrdene i sagen strax eller med forderligste for eder indsteffner, des beschaffenhed erfarer oc widnerne wed deris eed forhører. Huoreffster j oss eders vnderdanigste relation till wjdere woris naadigste resolution haffuer at tillstille. Dermed etc. Hafniæ 2 januarij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 1. Tidligere var et lignende Brev af 17 Dec. 1666 udstædt til de samme Personer og Axel Urup.

460.

31 Jan. 1667.

Om Løn for Bagge Vandal som Navigationslærer.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijd, at wj naadigst haffuer antagit oc forordnet oss elschelige Bagge Vandel till at holde navigationskole hervdj woris residentz stad Kiøbenhafn for alle oc enhuer saawell af wore egne styremend, sæe oc baadzfolck som andre, som vdi seefarten will vnderwjsis; huorfore wj hannem till aarlig løn, beregnet fra sidst forleden Michaelis, haffuer bewillget fire hundrederixdaler for woris egne folck, som forschreffuit staar, at lere alle-slags søekorter, schibsinstrumenter, søebøger, søetider oc alt andet, huis goede styre- oc søefarne mend bør at wjde oc forstaae, som hannem aarlichen schall betalis af woris søestattis middel. Thi haffuer j hannem derfore vdi rullen at lade indschriffue. Dermed etc. Hafniæ 31 januarij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 19.

461.

13 Feb. 1667.

Klokkeren ved Slotskirken er fritaget for borgerlig Tynde.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijder, at wj naadigst tillfreds er, at Jens Thuesen, klocker till kircken paa wort slott Kiøbenhafn, maa effter woris naadigste hannem gifne benaadingsbref endnu fremdelis herefter som tillforne were frij oc forshaanet for alle woris oc stadens paaleg oc vdgifter, saa lenge hand ingen borgerlig næring bruger. Derefter etc. Hafniæ 13 februarij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 35.

462.

15 Feb. 1667.

Beskikkelse af en Stadskaptejn.

Friederich Thuresen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du forordner oss elschelige Cordt Mercher till at were captein i afgangne Albert Dysseldorf's sted. Etc. Hafniæ 15 februarij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 36.

463.

16 Feb. 1667.

Om Forligelse mellem Præsterne paa Christianshavn.

D. Hans Suane, m. Michael Henrichsen, h. Hieronymus Buck oc m. Christian Brehmer.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschicker eder herhos nogle breffue angaaende dend tuistighed, som falder imellem oss

elschelige m. Rasmus Büsing, sogneprest paa Christianshafn, oc h. Matthias Hildebrand, tydsche predican dersammested. Oc saasom wj saadan meenigheden høyest forargelig venighed gierne wille haefue afschaffet oc forhindret, da er woris etc., at j parterne for eder lader kalde oc eder om sagens egenlig beschaffenhed omstendeligen erkyn-diger oc oss dereffter eders vdførlig relation vnderdanigst tillstiller. Etc. Hafniæ 16 februarij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 37—38.

464.

11 Marts 1667.

Om Planker til Kongens ny Damme udenfor Østerport.

Eyler Holck.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du der vdi amb-tets schoffue lader hugge fornøden bøgetreer till 32 plancher, en huer 7 eller 8 allne lange eller lengere, item eegetræe till tuende muncke, som schall were to stæcher firekanted slinget, huer 16 foed lang oc 3 eller 4 quartere vdi firekant, huilcke forskrefne plancher oc temmer du saaledis, som forbemelt er, haffuer at lade hugge, slinge oc saug-schiere oc dereffter wed woris nye damme her vden for stadens Øster-port med forderligste at leffuere. Huilcken bekostning dig saaledis vdi ambtets regenschaber paa tillbørlige steder schall blifue got gjort. Etc. Hafniæ 11 martij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 55—56.

465.

14 Marts 1667.

Om Fasciner til Fæstningens Fornødenhed.

Eiler Holck.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du vdi ambtets schoffue strax lader hugge oc forschafe till woris residentz stad Kiøbenhafns festnings brug oc fornødenhed ti tusind bund risis, huer sex eller otte foed lange oc en half alne in diametro oc bunden mit omkring med it baand. Etc. Hafniæ 14 martij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 57.

466.

16 Marts 1667.

Landevejen fra Valby lægges om ad Nørreport, medens der arbejdes paa Fæstnings-værkerne ved Vesterport.

Rigens marschalch.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at land-weyen fra Waldbye her hid till stadens Vesterport worder forlagt offuer forige ladegaards march till Nørreport, imidlertid her paa forti-

ficationen for Westerport worder arbeydet. Dermed etc. Hafniæ 16 martij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 58—59.

467.

22 Marts 1667.

De Fisk, der optages af Gravene udenfor Vesterport, skulle sættes i Kongens ny Damme.

Niels Rosenkrantz.

F. 3 Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du vbehindret lader woris fischer Nielss Grøn med sine hos sig haffuende folck opfische huis fersch fisch, som wed afstichningen vdi graffuerne vden for Westerport kunde forekomme oc af woris hofmarschall, oss elschelige Christofer Seested, etc. till woris nye damme der med at besette fornøden kunde eragtis. Etc. Hafniæ 22 martij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 64.

468.

23 Marts 1667.

Om Træ til Porte, Bomme og Led ved den ny Landevej til Nørreport (se Nr. 466).

H. Johan Christof von Cørbitz.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j af woris schoffue, huor det beleiligtst oc mindst till schade schee kand, lader hugge eegetreer till otte stolper, huer 6 allne lange, oc toe tylter temmer till stiffuer, 3 a 3½ allne lange, som schall forbrugis till huis porte, bomme oc leede, paa woris wey imod Roschild schall brugis oc anrettis formedelst landeweyens forandring hid till staden, imedens fortificationens arbeid paastaar. Iligemaade haffuer j oc derforvden till bemelte arbeyde at lade kiøbe 4 stycker 20 allne fyttemmer med en half tylt steenlegter, som saaledis i ambets regenschaber paa tillbørlige steder schall worde got giort. Hafniæ 23 martij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 64—65.

469.

26 Marts 1667.

Om en Klokke til Brug ved Fæstningsarbejdet.

Marquor Rotsteen.

Obersten offuer tøyhuset, oss elschelige Marquor Røtsteen, haffuer at lade oss elschelige oberste Niels Rosenkrantz følgagtig were en klocke, som hand begierendis er till at bruge hos det fortifications arbeide her vden for Westerport, saa lenge samme arbeid paastaar; men siden, naar arbeidet ophører, schall bemelte klocke igien paa tøyhuset leffueris. Skrefuit. Hafniæ 26 martij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 68.

470.

2 April 1667.

Om den Gæld, der paahviler Hannibal Sehesteds Gaard paa Købmagergade.

Jens Mouritzen.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom Hans Knudsen paa sin egen oc samtlige jnteresseredes weigne for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, at een oc anden, een deel for arbeids løn, een deel for leffuerede materialier saa oc for afhendede platz, till afgangne h. Hannibal Seested en considerabel summa, till hans huses bygnings fornedenhed anwendt, hafde at prætendere, med vnderdanigst begiering, at paa det de, som i saa maade effter hosfølgende hans vdgiffne fortelnelse hafde at fordré, icke schulle komme tilkort, saawell som oc bemelte Hans Knudsen sielf, huis haand oc bewjss paa hans afgangne husbondes wegne een deel af dennem haffuer at fremwissse, icke deroffuer schulde geraade i witløftighed, bemelte h. Hannibal Seesteds huus, vdi Kiøbmagergaden beliggende, icke maatte tillstedis at pantsettis eller afhendis, førend de samtlige for deris rettmessige fordring kunde, saawjt rett oc billigt er, worde fornøyet, da er woris naadigste willie oc befalning, at du indtil paa wjdere woris naadigste anordning icke tillsteder nogen pandte eller afhendelse skiøde paa bemelte vdi Kiøbmagergaden beliggendis huss oc gaard till tinge at aflæssis eller paaschriffues. Huoreffter du dig etc. Hafniæ 2 aprilis 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 73—74.

471.

19 April 1667.

Den murede Galge paa Nytorv skal flyttes udenfor Vesterport til de sælandske Soldaters Lejr.

Jens Mouritzen.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du lader dend galge, som staar paa Nyetorf (i Overskriften: Amagertorf) her i staden nedertage oc igien vden for Westerport hos de siellandsche soldaters leyser opsette, paa huad sted dertill vdwjst worder. Huis bekostning de derpaa anwender, schall dig vdj dine regenschaber paa tillbørlige steder worde got giort. Etc. Hafniæ 19 aprilis 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 96—97.

472.

26 April 1667.

Om Maal paa Bendix Grotschillings Grund.

Jan Jansen.

Ingenieur Jan Jansen haffuer at maale det huus oc waaning wed wor haufge Rosenborg, som woris kunstdreyer Benedix Grot-

schilling nu i brug haffuer, anlangende huorwijt det med dertill behør vdi lengden oc breden med allne oc maal streckendis er. Skrefuit. Hafniæ 26 aprilis 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 105.

473.

3 Maj 1667.

Om Grunde paa Slotspladsen ved Løngangen.

Jan Jansen.

Ingenieuren Jan Janson haffuer wed sielandsche alne oc maal at maale, huorwijt till de huuse oc wohninger paa slodsplatzen nest op till woris løngang kand forvndes vdj lengde oc brede for en huer waaning i serdelished af dend jordsmon bag samme huuse tuert igiennem Løngangen oc vdtill dend nye wey eller gade, som schall anleggis der vden fore. Skrefuit. Hafniæ 3 maij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 116.

474.

3 Maj 1667.

Ingen maa bruge af Vandet i Møllekanalen.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wij tillsinds er, till woris brøgers oc andre steder indtill paa wjdere ordre sielf at wille lade bruge det wand vdi dend canal imellem Westerport oc woris løngang, da er woris etc., at j dend anordning gjører, at ingen imidlertid enten med thuetten eller anden vreenlig brug i samme canal sig lader befinde, vnder tillbørlig straf. Etc. Hafniæ 3 maij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 116—17.

475.

4 Maj 1667.

Udvisning af Grunde paa Slotsholmen ved Løngangen.

Cammercollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at wij naadigst haffuer forvndt oc giffuet Georg Winckler, woris laassesmid, de tuende waaninger paa Slodsholmæ wed woris løngang, som hand sielf saawelsom Agatius spormager nu i boer oc med indehaffuende smedisteder ere wunderede tillsammen for 670 rixdaler, dog med saadan condition, at hand gandsche schall quitere oc afstaa alt hans resterende løn oc besolding, som hand indtill denne tid saawellsom for nerwerende aar hos oss med rette haffuer at fordre oc prætendere. Thi er woris etc., at j saaledis, som forschreffuit staar, samme hans fordring paa woris skattkammer lader afschrifue oc vdslette. Etc. Hafniæ 4 maij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 117.

476.

17 Maj 1667.

Om Opfyldning af Rundelen udenfor Rosenborg.

Jan Jansen.

Ingenieuren Jan Jansen haffuer at lade opfylde dend rondeel wed wolden nest for woris haufge Rosenborg oc dertill at tage af dend jord, som endnu er tilloffuers paa gen. maj. Ruses platz, som dend runde kircke staait haffuer. Skrefuit. Hafniæ 17 maij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 124.

477.

3 Juni 1667.

Om Indkvartering

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j forschaffer oss elschelige obristleutenant Johan Liebreich, rittmester Ratlauw oc rittmester Grass med deris vnderhaffuende campagnier, huer till 125 ryttere sterck oc alle trej campagnierne vngefehr 400 heste till-samnen, standquarteer her vdi staden indtill wjdere naadigst an-ordning. Etc. Hafniæ 3 junij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 137.

478.

22 Juni 1667.

Om et Hus i Skidenstræde.

Friederich Poggenberg.

Eftersom wij tillsinds er at forvnde woris spormager Agatius en af woris waaninger i Skidenstredet nest op till dend gaard, som afgangne greffue Rantzauw tillorne tillhørde, at boe vdj i stedet for dend waaning wed længangen, hand nu i boer, da befnis hermed woris tolder Friederich Poggenberg, at hand till førstkommendis st. Hansdag lader opsige dend, som boer paa huilcken af bemelte waa-ninger i Skidenstredet, som forskrefne Agatius spormager formedelst sit handwerck tienligst er at bewaane. Skrefuit. Hafniæ 22 junij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 149.

479.

27 Juli 1667.

Den Del af Korfits Ulfeldts Billede, der er opsat i Rundelen ved Vesterport, skal flyttes.

Jens Mouritzen.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du dend anordning gører, at Corfitzes fierdingdeel paa dend pæl vdi runddeelen wed westerport worder tilligemed pælen nedtagen oc paa det sted hensatt, som dig af oberste Nielss Rosenkrantz anwijst worder. Huis bekost-ning, du derpaa anwender, schall dig i dine regenschaber paa till-børlige steder worde got giort. Etc. Hafniæ 27 junij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 152—53.

480.

3 Juli 1667.

Murlavet skal levere 10 Svende til Befæstningsarbejdet.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j strax lader tillsige murmesterlauget her i staden, at de forskaffer tj døgtige murmestersuenne, som sig till at arbeide for betalning haffuer at angifue hos den murmester, som arbeidet her for staden at forferdige haffuer betinget, oc at de hos hannem, indtill samme arbeide worderfuldferdiget, forbliffuer. Etc. Hafniæ 3 julij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 169.

481.

16 Juli 1667.

En ny Skat udskrives til Befæstningen.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom till dend begyndte høy-nedwendige fortification at forferdige endnu meere penge behøffuis, da, paa det bemelte høyest nyttig werck vden forsommelse kunde fortsettis, er woris etc., at forvden dend forige af husene till bemelte fortification vdgifne grundschatte j endnu ydermeere en procento af huer der i staden liggende huus effter dend sedwaanlige derpaa giorde taxt oc matrickel lader forde oc oppebære oc dennem, som vdj leye waaningen boer, tillholder endnu en termin saa som tillforne at betale oc erlegge. Oc haffuer j dend anordning med største flid at giøre, at bemelte penge till 1 septembris nu førstkommede kand vfeilbarligen være indsamblet oc vdj beredschab. Huoreffter etc. Croneborg 16 julij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 181.

482.

16 Juli 1667.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j de fra Cronneborg kommende toe hundrede mand sampt medwærende officerer, nemmelig en captein, en leutenant, tre cornetter, fire sergeanter, sex corporaler, saawellsom oc de fra Nachschouf kommende hundrede mand sampt de hoswærende officerer, en leutenant, tre sergeanter, trej corporaler, standquarteer forskaffer oc beschicker. Dermed. Croneborg d. 16 julij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 181—82.

483.

21 Juli 1667.

Om Skatten til Befæstningen.

Christen Pedersen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du lader affordre af woris geistlig eller werdslig betiente, som effter hosfølgende resistance endnu befindes at restere, med huis de effter woris forige vdgifne bref till Kiøbenhafns fortification tillkommer at vdgiffue, eller dennem wed retten søger eller tilltaler, som sig icke strax med betalning effter din anmodning indstiller. Oc pengene, som du af samme restantz bekommer, haffuer du till oss elschelige Otte Paawisch etc. at leffuere. Etc. Hafniæ 21 julij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 186.

484.

24 Juli 1667.

Hans Stenvinkel skal antage en Lærling i Billedhuggerkunst.

Hans Steenwinckel.

Woris bildthugger Hans Steenwinckel haffuer at antage Nicolaj Simonsen oc hannem bildhuggerkunst forsuarligen lære. Skrefuit. Hafniæ 24 julij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 190.

485.

26 Juli 1667.

Om Mageskiste mellem to Ejendomme i Skipperboderne.

Admiralitetet.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom oss elschelige Hans Hansen, forwalter offuer wore lande Laaland oc Falster, hos oss vnderdanigst haffuer ladet anholde oc begiere, at wj hannem wille forvnde till eyendomb en woris waaaning, nemblig nr. 26 liggendis her i staden vdi Laxegaden med des biugning oc begrif, saa som dend nu forefindes, jmod en hans waaning vdj Humeregaden med des rette tilleggelse, som hand oss j steden igien will vdlegge, da er woris etc., at j eder om samme vaaningers beschaffenhed erkyndiger, oc naar j eragter, at oss tillbørlig fyllest oc wederleg scheer, haffuer j derpaa fuldkommen schiede oc mageschiffte paa wjdere woris naadigste ratification at slute oc forferdige. Etc. Hafniæ 26 julij 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 194.

486.

1 Avg. 1667.

Om en bortleben Læredreng i Børnehuset og Opstilling af 2 Skildvagter der.

Niels Rosenkrantz.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at du dend anordning gierer, at den weffuerdreng, som for kort

tid siden af børnehuset vdi Christianshafn schall were bortløben oc sig af captein Møllers lieutenant ladet antage, jgien fra compagniet løsskommer, oc i bemelte børnehuss, sin lære at fuldende, indstilles. Dissligeste haffuer du oc, effter woris forige befallning de tuende skildtwagter igien at lade bestille, som wed forskrefne børnehuus, nemlig dend eene for wed huset oc dend anden bag wed plancke-wercket, got obacht for tiufue kunde haffue. Etc. Hafniæ 1 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 205—06.

487.

3 Avg. 1667.

Om Takkefest for Freden mellem Holland og England.

Niels Rosenkrantz sampt commendanterne i festningerne.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom freden jmellem hans kierlighed kongen i Engelland oc de herrer generalstater af de forenede Nederlande med deris allierte wed dend allerhøyestes bistand er bleffuen sluted oc accorderit, saa er woris naadigste willie oc befalling, at du derfore lader(!) gang lessne styckerne herom festningen, dend samme dag som tacksigelse af predichestolene i kircherne derom worder giort. Etc. Hafniæ 3 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 207.

488.

13 Avg. 1667.

Om Udskrivning af Mursvende til Arbejdet ved Vesterport.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j till det arbeids fornødenhed for Westerport tillholder oldermanden for muurmesterne hervdj staden, strax oc vden ophold at forscharfe effterschrefne muurmestersuenne, som sig strax derpaa schall forseye for betalning at arbeyde, nemelige Troels Steffensen i Fiolstrede, Christen Olufsen, Hans Bentsen, Herman Baltersen, Peder Mortensen Ferch, Torben Olufsen, Lauritz Pedersen, Jens Jespersen, Erich Suendsen oc Niels Boessen. Etc. Hafniæ 13 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 214.

489.

15 Avg. 1667.

Godigørelse for Borgmester Hans Nikkelsens afbrudte Huse ved Østerport.

Cammercollegio.

F. 3. Wor synderlig gnnst tilforn. Wijde maa j, at wj effter vnderdanigst ansøgning oc begiering naadigst haffue bewillget Anne, afgangne borgemester Hans Nichelsens, jt hundrede rixdaler aarligen hindis lifstid at niude oc oppeberge till widerlaug for de huusse oc

vaaninger wed Østerport, hun esfter woris befalning haffuer ladet nedbryde. Thi er woris etc., at hun for de bemelte hinde naadigst aarligen hindis lifs tid forvndte jt hundrede rixdaler vorder assigneret vdj tolden her for woris kongel. residentz stad Kjøbenhafn. Huor-efter etc. Hafniæ 15 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 217.

490.

22 Avg. 1667.

Den Murmester, der arbejder paa Kammen ved Vesterport, skal ikke afstaa Svende til andet Arbejde. (Jfr. Nr. 488)

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom Matthias Søfrensen, muurmester, som woris arbeid anbetroet er, for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, at de muurmestere, som paa Kammen wed Westerport arbeyder, schall fratake hannem sine suenne, saa woris arbeyde der-efuer forsommis, da er woris etc, at j. dend anordning giører, at bemelte Matthias Søfrensen sine suenne igien bekommer, saa oc at hannem ey her esfter hans suenne i saa maade fra woris arbeyde betagit worder, mens at oldermanden saa mange andre suenne forskanner till kañmens forferdigelse, som bemelte Matthias igien bekommer. Etc. Hafniæ 22 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 229.

491.

26 Avg. 1667.

2 Mursvende, der ere i Arbejde ved Kongens Bibliothek, maa ikke udskrives til andet Arbejde. (Jfr. Nr. 488.)

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom j. woris nylig vdgangen befalning ere indførde tuende muurmestersuenne ved nafn Niels Boyesen oc Peter Frick at schulle møde daglig paa woris arbeid wed fortificationen, da saa som same suenne allerede ere i woris virchelig arbeid wed bibliotequet oc de derfore ikke kand mistes, haffuer j. oldermanden oc samtlige muurmestere at tillholde, at de andre i offuenbemelte tuendes steder strax forskanner. Etc. Hafniæ 26 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 230.

492.

27 Avg. 1667.

Børnehusets Gods maa sælges.

Kiøbenhafns fattiges directeurer.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at wij esfter eders egen vnderdanigste ansøgning oc begiering naadigst tillfreds er, at

huis gods, som wj børnehuset paa Christianshafn naadigst haffuer tillagt, maa igien selgis oc afhendis, till huem oc huad stands personer, det lyster at kiøbe for dend prijss oc werd, som j det bemelte børnehuss till gafn oc beste kand selge oc afhende. Etc. Hafniæ 27 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 234.

493.

27 Avg. 1667.

Om Vandfaldet i Ny (Store) Kongensgade.

Jan Jansen.

F. 3. Wor naade tilforn. Huad Andreas Jørgensen, norske postmester, Thomas Holck, Johannes Matzen, Andreas Salingen, Bartholomæus Jensmer oc Rassmus Christensen, jndwaanere her i staden, for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, anlangende gadens brøstfeldighed oc wandfalde forhindring vden for deris gaarde oc biuge-pladzer vdi dend nye Kongensgade, kand du wjdere af deris herhos følgende supplication see oc erfare. Thi er woris etc., at du forskrefnegader besigtiger oc derhos anordner, huor vandet sit fald og løb bequemmelig oc med rette bør at haffue, saa oc dennem et wisse maal efter waterpasset meddeele, huor høyt gaden maa leggis, paa det altingeste dermed rigtig oc continuerlig bestandighed kunde haffue. Etc. Hafniæ 27 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 234—35.

494.

27 Avg. 1667.

Om Hofslagterens Gæld til Magistraten.

Christoffer Seested.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom Niels Olufsen, woris consumptionsforwalter oc hofslagter, effter woris hofrettis domb er tillfunden at stille magistraten her i staden nøyagtig caution eller sielf borgen bliffue, for huis.hand dennem effter bemelte dombs jndhold schyldig er, thi er woris etc., at du dend anordning gjører, at samme hofrettis domb effterkommit worder. Etc. Hafniæ 27 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 236.

495.

27 Avg. 1667.

Fortegnelse skal optages over Beboerne i Nyboder.

Admiralitetet.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom det haffuer behaget Gud allermegtigste, oss med Engelland fred igien at forleene, oc wj dog en wiss antal af søefarne folck vdi aarlig tieniste nøwendig behøffuer, som vj gjerne saa, vdj woris egne dertil bygte huusse

sambtligé knude logeris, thi er woris etc., at i straxen offuer bemelte huusse, oc huis dervdj findes, en riktig jnventarium lader forfatte, saa oc wed nafn specificerer, huem nu dervdj boer, saawellsom huor mange i it huert huus (ved numer anteignet) boe oc logeris kunde, oc det allerforderligste vdj en kort oc riktig extract till oss indleffuerer. I haffuer oc sambtlig en riktig designation at indgiffue, huad materialier nøwendig till woris folchis og flosis vnderholding behoeffuis oc ey nu vdj forraad findes, huis annamelse saawellsom vd-giffelse med sambtligé eders ordre oc widenschab, saa at regenschab for saa wjt bør af huis, som till en oc anden vdgiffuis, kand giøres. I schulle oc stedse, førend i nogen kost eller andre ruller vnderschrifuer, holde riktig munstring oc da saadanne saawellsom alt andet till woris tieniste paa Holmen eller wed floden (som wj will collegialiter schall foretagis) af eder sambtligé vnderschriffues. Etc.
Hafniæ 27 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 236—37.

496.

28 Avg. 1667.

Om Penge for Slotskirvens Blok til Børnehuset.

Johan Jeger.

F. 3. Woris etc. er, at woris slodsfoget Johan Jeger lader till børnehuset her paa Christianshavn paa forstandernis ansøgning de penge, som vdj woris slodskirche her i wor residentz stad Kiøbenhafn indsamblis vdj dend sidste anrettede fattigis taufle. Skrefuit.
Hafniæ 28 augusti 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 242—43.

497.

6 Okt. 1667.

Vejen til Kjøbenhavn skal gøres i Stand til Kongens Ankomst.

Hugo Lytzou.

F. 3 Wor gunst tilforn. Eftersom wj nu med forderligste agter, oss tillbage igien till woris kongel. residentz stad Kiøbenhafn at begiffue, da er woris etc., at du dend anordning giør, at woris vey strax vden forhaling worder tillbørlien forferdiget oc med god luckelse forwarit. Huilcket du med største flid vden forsømmelse haffuer at forrette. Etc. Glychstad 6 octobris 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 255.

498.

26 Nov. 1667.

Om Udvisning af en Grund ved Løngangen paa Slotsholmen.

Jan Jansen.

Woris jngenieur Jan Janson haffuer wed sielandsch alne oc maal vdj lengde oc brede at tillmaale woris kleinsmid Georg Winck-

ler saa megen jordsmon tuert igienem oc bag woris Løngang, som
hannem i sær effter woris forige ordre wed de tuende hans wohninger
paa Slodsholmen (hvorpaa hand woris skiøde allerede bekommitt
haffuer) kand forundes. Skrefuit. Hafniæ 26 novembris 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 266.

499.

5 Dec. 1667.

Valby Birks Bønder skulle age Gødning fra Kongens Stalde til Kongens Køkkenhave.

Thomas Holck.

Woris ridefoget offuer Kiøbenhafns ambt Thomas Holck haffuer
strax at bestille Wallbye birches bønder herind med deris heste oc
vogne till at age saa megit mæg fra woris stalde her wed slottet vdj
woris køchenhaufge, som dersammesteds fornøden giøris. Skrefuit.
Hafniæ 5 decembris 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 279.

500.

7 Dec. 1667.

Om Jagt paa Røvere i Sæland. (Jfr. 5 Bind S. 771).

Lehnsmendene i Sielland.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom wij kommer vdj
erfaring, huorledis atschillige vanartige løssgiengere oc tienistefolck
sig schall haffue her vdj wort land Sielland sammenrottet oc med
vebned haand røffuerj oc andre voulige gierninger begaa, da till-
sigt i tide at forekomme oc tillberlingen at straffe, er woris etc., at
j med allersterste flid, oc paa dend beste oc tienligste maade schee-
kand, lader vdj eders anbetroede ambt vdforsche, huor saadanne-
personer er at finde, dennem paagribe, fengsle oc effter loulig for-
huerffuede domb straffe, som vedbør oc en huers forseelse er till.
Oc paa det sligt desto bedre i werck stillis kand, haffuer wij naadigst
beordret oss elschelige Niels Rosenkrantz etc. saawellsom oc Jean
Paulj etc., wed deris vnderhaffuende officerer oc folck eder at assi-
stere, naar j det begierendis worder. Schulde nogen af offuenbemelte
sammenrottede personer, naar de bliffue angrebit, stille sig till vern
imod dennein, som commanderit worder, sig dennem at bemegtige,
oc deroffuer, naar de sig ey vilde lade tage, bliffue enten saarit
eller dødit, da ligge hand paa sin gierning, oc dend eller de, som
hannem i slig occasion saarit eller dødit haffuer, vere ey schyldig
nogit derfore at lide. Etc. Hafniæ 7 decembris 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 280—81.

501.

20 Dec. 1667.

Om Stadfæstelse paa Færgemændenes Privilegier.

Statscollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschiche eder her-hos en supplication fra fergemendene her i wor residentz stad Kiøbenhafn anlangende confirmation paa deris laugsartickler. Thi er woris etc., at j deroffuer dilibererer oc oss eders vnderdanigste betenkende om samme deris begiering till wjdere woris naadigste resolution till-stiller. Etc. Hafniæ 20 decembris 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 293.

502.

24 Dec. 1667.

Afdøde Livgardisters Standarter skulle ophænges i Christianshavns Kirke.

Borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom for oss vnderdanigst andragis, huorledis j, naar nogen af woris lifguardie ved døden afgaar, schall formeene samme afdødis standarter vdj kircken der i Christianshafn at ophengis, thi er woris etc., at j saadant herefter tillsteder oc de vedkommende hervdjnden aldelis ingen hindring gører. Etc. Hafniæ 24 decembris 1667.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 299—300.

503.

2 Jan. 1668.

Om Arv efter Anne Emb.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Huad Johan Thim, jndwaaner her i staden, for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage imod afgangne d. Jacob Schwabs stifdaatter Anne Emb, som sig sin stiffaders effterlatte middel beretter at were testamenteret oc dog ingen riktig bewjss derom fremwijsser, jtem om arrest paa hindis person, saa frembt hun sig nogit af bemelte d. Schwabes formue bemegtiger eller allerede bemegtiget haffuer, kand j wjdere af hosfølgende supplication see oc erfare. Thi er woris etc., at j forskrefne Johan Thimb effter bemelte sin supplications formelding imod forskrefne Anne Emb, saa-wjt lands louw oc rett gemes er, till endelighed forhelper oc beforderlig vorder, saa hannem paa sin egen oc sydschinds wegne, huisrett oc billigt er, wederfares. Etc. Hafniæ 2 januarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 304.

Vinhandlernes Privilegier.

Kiøbenhaffns winhandlerlaugs privilegier.

F. 3. Giøre alle witterligt, at efftersom wi naadigst for gott oc raadsombt haffuer befundet, winhandlerne her i woris residentz stad Kiøbenhaffn til deris nærings forbedring behörige friheder och privilegier fremdeelis at forleene och det tilforn indrettede winhandlerlaug, saawiit det endeel woris jdtzige souuerain arffue regierung iche er gemes och eendeel til anden misbrug och inconvenientzer kunde giffve anledning, at forandre, da haffver wi dennem naadigst forundt och gissuet, saasom vi dennem oc hermed naadigst forunde och giffue effterschreffne privilegier, som følger:

1. Om oldermand, hossidder och laugsschrifuer at anordne.

Schal udi dette laug være en oldermand oc toe hoessiddere, och schal dertil aff samtblige laugsbrødrene nogle aff de forstandigste vdwelgis och præsident, borgemestere oc raad foreslaaes at samtæche och ordinere. Hvo, som dertil worder vdvalt och samtæcht, schal vden nogen moedsigelse och vndschylndning saadant antage och lauet med raad oc daad forestaa och des beste søge och forfremme, saaviit mueligt er. De schal och haffve en laugsschrifver af laugsbrøderne, som dertil kand være beqvæm, hvilcken alt, hvis udj lauet passerer, rigtig til effterretning schal antegne.

2. Om oldermandens forloff, regenschab och inventari leffvering, jtem hoessidder igien at være oldermand oc andre til hoessiddere i stedet at vdvelgis.

Naar een haffuer været oldermand udj tou aar, maa hand derfraa forløffvis, med mindre lauet hannem lengere begiærer och hand det fremdeelis betiæne vil; och naar oldermanden forløffuis, schal een aff hans hoessiddere, hvilchen præsident, borgemestere och raad dertil ordinerer, være oldermand igien och saa een aff laugsbrøderne, som der til er tienlig, igien at tages til hoessidder. Och schal dend oldermand, som saa afftræder, forpligt være, rigtig reede och regenschab at giøre sambt inventarium paa alt, hvis hand paa lauetz vegne anammet och udj andtvordt hafft haffver, fraa sig til hans effterkommende oldermand at leffvere, som det sig bør.

3. Om een laugskiste och des forhold.

Hoes lauet schal være een laugskiste med tvende laase for, hvor til oldermanden schal haffue dend eene nøggel och schrifveren dend anden; vdj samme kiste schal forvaris lauetz privilegier, articuler, bøgger, regenschaber, penge, de fattigis bøsse och lauetz

indseggel. Samme kiste schal altid være staaende udj oldermandens huus och ey obnis, vden oldermanden, hoessidderen och schriffleren sambtlig erre tilstæde.

4. Naar amtstefne eller sammenkomst maa holdis.

Oldermanden och hoessidderen maa, naar wi saadant sielf naadigst anbefalendis vorder, eller ochsaa naar magistraten her i staden sligt til fornøden forretning befinder at behøffvis, holde almindelig amtsteffne och sammenkombst. Ellers maa oldermanden och bisidderen samlis for at bilegge hvis stridigheder, som imellom dennem self kand falde och iche i nest effterfølgende articel erre exciperede.

5. Oldermandens och hoessidderens respect och lydighed, noch om laugsbrødnis discretion imoed hinanden och deris straff, som giør bulder, jtem hvilche sager fraa lauet schal henvisis.

Sambtlig laugsbrøderne schal holde oldermanden och hoesidderen udj tilbørлиг respect och ære och være dennem, saaviit lauet angaar och articlerne formelder och medfører, hørrige och lydige, saa och med goed discretion dend eene laugsbroeder med dend anden, naar de erre forsamlede, sig forholde. Hvo sig herimod forseer eller sig med vqvems ord eller gierninger, banden eller bulderj lader finde, straffis effter fire laugsbrødnis, som aff oldermanden dertil vdnæffnis, deris sigelse; dog hvis som ære och lempe angaar och ey udj lauet bileggis kand, eller hvis som øffrigheden er vdj interesseret, det forfølgis och ordeelis paa tilbørлиг stæder.

6. Hvo som ey møder, naar tilsigis.

Hvo som effter oldermandens befaling tilsagt vorder at møde och ey sig indstiller til det klocheslett, tilsagt vorder, effter Hellig Geistis kloche at regne, hand giffuer til straf for it quarteer, hand for sildig kommer, een ¼, for een halff time 2 ¼, for een heel time $\frac{1}{2}$ rdl., for tou heele timer 1 rdl.; hvo som vden loulig forfald slet borte blissver, giffue toe rdl., halffparten til lauet och halffparten til de fattige.

7. Hvilche lauet schal tilsige.

Tuende aff de yngste laugsbrødre, som sidst udj lauet indkomme, dend eene een rinsch, den anden en frandsch winhandler, schulle pligtig være, laugsbrøderne, naar oldermanden det befaler, at tilsige; nemlig rinschinshandler de, som med rinschin handler, och frandschinshandler de, som handler med frandsch wiin, wäre sig med lig at følge, eller hvad ærinder paa woris, byens och lauetz veigne kand forefalde och forrettis schal.

Findis de, som tilsige schal, dertil v-willig, bøde hvergang 4 rdl., mens blifver enten dennem siug eller er vdj loulig forfald, daa dend, som nest for hannem vdj lauget indkommen er, saadant at forrette, intil dend anden igien tilpas blifver och det sielff forrette-kand, som det sig bør.

8. Anlangende hvo i lauget maa komme.

Ingen maa eller schal enten i lauget anammis eller tilsteddis, handel eller tapperie med nogen slags viin at bruge, vden de først fremviser rigtig lærebreff, at de fasbinderhandwerch lært haffver, der-nest at de hoes een eller anden aff winhandlerne her udj staden haffver tient udj tre aar, frra dend tid at regne, at de med deris lærebreffs fremviisning haffver beviist, handverchet at haffve lærdt, och imidlertid sig schichelig och vel forholdet, jtem der effter borger-schab vundet och 1000 rdlrs. capital udj formue haffver. Hvormed iche schal være meent jndfædde winhandleris børn, som sig paa samme handverch och handel beflittet haffver, dog at de iligemaade med lærebreff beviser, at de handtverchet haffuer lært, saa vel som och at de borgerschab tager.

9. Hvad til jndgangspenge i laugett schal gifuis.

Hvo som i lauget kommer, schal til detz fortsettelse och vnderholding giffue trediffue rixdlr. til jndgang.

10. Fremmede maa ey vin vdhöche och tappe eller i ammer her fra riget føre, mens til winhandlerne her i staden och de, som iche tapper, det forhandle eller igien bortføre eller oplegge.

Ingen fremmed maa tilstædis, nogen slags wiin her i staden at vdhöche, vdtappe eller vdj ammer herfrra til andre stæder i riget bortføre och selge, mens pligtig være, saadan vin enten udj støchfade, piber eller oxhoffueder (och iche ringere fustage) strax aff skibene at forhandle til winhandlere och andre, som ingen tapperi bruger och med dennem kiøbe vil effter dend priis, de best om foreenis kand, eller vnder des forbrydelse strax herfrra bortføre, medmindre dend fremmede samme vahre effter hvis forordning, wi enten allerede derom haffuer vdgiffuet eller her effter lader publicere, vil oplegge.

11. Toldere och toldindspecteurers jndseende med hvis win, som opleggis eller aff schibene selgis.

Och paa det wi i woris told och rettighed iche schal forvrettis eller winhandlerne nogen schade eller nachdeel tilføyes, i det fremmede deris vin her oplegger, daa schal woris tolder och toldinspecteurer, som nu ere eller her effter kommandis worder, hermed være paalagt och alworligen anbefalet vnder straff, som vedbør, flittig och

nøye jndseende at haffve, at ingen svig eller vndersleb begaaes med hvad, som i forskrefne maade opleggis eller sider deraff forhandles, item at ey noget aff skibet i mindre fustage selges, end i næste forrige capitel ommeldis, och endeligen at det, som iche forhandlet vorder, igien vdschibes. Mens belangende huis, som aff fremmede opleggis, schal schee paa deris egen risque och omkostning, jndtill det forhandlett eller igien vdschibet vorder.

12. Fremmede fri for lastpenge aff huis winhandlerne selgis.

Naar nogen fremmed, som paa reeden med win ankommer och aff sine vahre til winhandlerne her i staden soldt haffuer och riktig er fortoldet och foracciset, da schal dend fremmmede aff samme solte goedtzis losning for lastpenge fri være.

13. Inted brendeviin i heele eller halffue anchere at indføreris.

Eftersom och erfaris, at stoer vndersleb och besuigelse udj woris told och rettighed begaais, saavelsom och, at winhandlerne i deris handel och næring indpas scheer ved brendevins jndførsel i smaa støcher, daa wille wi hermed alworligen haffue forbuddet, at aldeelis intet brendewiin udj heele eller halffue anchor enten aff fremmede eller nogen schibsfolch til lands eller wands maa indføreris her i staden, vnder samme wahris fortabelse, om nogen med saadant betrædis.

14. Een wiinhandler maa ey handle med rinsch och frandsch wiin tillige.

De wiinhandlere, som handle ned rinsch wiin, schal och maa ingen handling haffue med frandsch wiin enten i stoere eller smaa partier eller i hvad maade, det schee kunde. Ey heller maa de, som handle med frandsch wiin, bruge handel med rinsch wiin enten i stoere eller smaa partier, som før er rørt, i nogen maade; mens en hver pligtig och forbunden være, ved een næring at bliffue, dog de andre sorter aff wiin sambt fremmed øl dennem begge vformeent, tillige med at handle.

15. Hver winhandler jchun att haffue een tappekielder.

Och paa dett winhandlerne, dend eene saa vel kan haffue næring som dend anden, da maa ingen haffue eller holde meere end een tappekielder, medmindre at dend eller de, som herimod befindes at giøre, iche derfor vil stande til rette, efter øffrighedens kiendelse, och som forseelsen er til.

16. Ingen, som iche er i lauget, maa tappe wiin.

Ingen, som ey udj lauget er, maa, vnder goedtzis fortabelse och anden wilckorlig straff vdtappe nogen slags vin eller fremmed

drich, hvad naffn det och haffue kand, fremmed øl vndtagen, oc saa viit vdj dend 19 articel iche forbydis.

17. Anlangende ret maal oc maade.

En hver, som udj dette laug er, schal handle oprigtig oc med ret kiøbmandsmaal vdmaale oc tappe. Hvo herimod befndis at giøre, schal alvorligen straffis och sin laugsfrihed haffve forbrudt.

18. Ingen maa lade wiin oinberge(!) til at falbiudes.

Ingen wiinhandler maa selff eller ved andre sin vin ombære til at fal biude, ey heller een andens kiøbmand giøre aßpendig. 'Hvo sig derimod findis att forsee, straffis effter øffrigheden her i staden deris sigelse, dog ingen formeent prøffve aff vin at sende til hvem, som begiærer at kiøbe.

19. Ingen aff handwerch maa giøre wiinhandlerne indpas i deris næring; jtem om andre, som vil tappe wiin, brendewiin och øl.

Efterschreffne aff borgerschabet och jndvohnerne her samme steds, nemlig kiøbmend, silche-, klæde- och vrte-kremmre, jtem skippere, guldsmidde, barberer, skomagere och de, som andre handtvercher enten i laug eller embede eller vdenfore bruger, schal eller maa iche tilstædis, wiinhandlerne i deris næring med wiin eller brendeviin at handle eller vdtappe jndpas eller forhindring at giøre i nogen maade; mens de øffrige aff borgerschabet saa och gastgebere, som tapperie vil bruge och sig der aff nære, schal forpligt vere, paa ingen anden steder deris wiin at købe end hoes hvilcken aff wiinhandlerne her i staden, som de derom best kand med foreenis. Dog schal ingen hermed være formeent, til sit egett huusis fornedenhed wiin at indkiøbe, naar deraff til at selgis ikke igien vd-tappes. Ey heller schal de aff jndvohnerne, som med øl och brendevin at schencke och selge sig hidindtil haffuer næret och ey andet haffuer lært, iche være formeent, herefter sig deraf at nære, paa det dennem iche inmiddel til deris vnderholding betagis schulle, dog at brendeviinen, effter som før er rørt, hoes wiinhandlerne tagis.

20. Stadskielderen anlangende.

Stadtzkielderne och des frihed schal vdj disse articler være vndtagen, saa at hvilchen wiinhandler, som samme kielder aff magistraten her sammesteds vorder forvndt, maa dend, forvden sin egen, vbehindret bruge och holde.

21. Om kiøb paa wiin och taxt aff øffrigheden.

Ingen, som udj lauet er, maa forbiudis at gifue gott kiøb paa sine wahre eller foreschrifffuis, hvor meget hand dend fremmede for sine wahre gifue schal, medens schal være een hver frit fore, at

søge sin fordeel i kiøben och selgen, som hand best kand. Dog schal president, borgemestere och raad aarlig sette en wis priis paa winen, som hid indtil haffuer været sædvanligt, hvor efter de, som i pottes tal vdselge, sig schal haffve at forholde.

22. Anlangende laugsbrodrene om fremmede och andre, som imoed articlerne handler.

Hvilchen laugsbroeder, der fornemmer och kommer udj forfaring, at nogen, som ey er vdj lauet, imoed disse woris dennem naadigst giffne priilegier handler med vin eller och fremmed med fremmede handler, da schal hand strax oldermanden derom adware, at hand det byfogeden kand tilkiende giffue, som derom kand inquirere lade och offver voris naadigste mandat holde. Saa fremtb nogen laugsbroeder her udj findis forsømmelig eller med nogen dølger, hand straffis derfore efter magistraten her i staden deris sigelse.

23. Hvo anden vndsiger.

Hvilchen laugsbroeder eller svend hinanden truer eller vndsiger och det beviislig gjoris, bøde der før til lauet een rdl. och der for vden stille borgen at være dend anden v-bevaret vden saa viit long och rett medfører.

24. Om andens tiæner ey at tage i maschopi eller affspendig gjøre.

Dersom nogen en andens thienere i tiænistre eller madschabi antager eller fra sin hosbonde, i hvad maade dett schee kand, vden hosbondens willie och widschab affspendig gjør, da schal dend, som i saadant befindis, straffis, første och anden gang efter president, borgemestere och raad her i staden deris sigelse, scheer det tredie gang, da sin laugsfrihed at haffue forbrudt och derforuden 20 rdl. til lauet och fire rixdaler til de fattige at vdgiisse.

25. Om svend eller dreng, som kommer i tiænistre.

Naar nogen karl eller dreng hos nogen laugsbroeder udj tiænistre ankommer och med sin hosbund foreenet vorder, da schal saadant udj laugsbogen strax indtegnis, och maa hand ey lauet nyde, førend hand sin tid efter sin forpligt haffuer vdtient och sig efter woris naadigste priilegie erligen forholdet.

26. Enchers frihed.

Naar nogen laugsbroeder ved døden affgaar, da schal det være hans effterlatte hustrue frit fore winhandelen at bruge (om hun det begærer), saalenge hun sig iche i egteschab med dend person begiffuer, som iche udj tre aar, efftersom for er meldt, paa handtverchet tient haffuer.

27. Lig at følge.

Naar nogen laugsbroeder, hans hustrue, børn eller thienere ved døden affgaar, da schal sambtlig laugsbrædrene forpligt være, dend affdædis lig til sit leyersted at følge, med mindre hand nogen loulig vndschyldning haffuer, vnder en rdlrs. straff til lauet och een halff rdl. til de fattige.

28. Hvorledis med boder schal forholdis, som i lauet giffuis.

Huis boder, som laugsbrædrene for deris forseelse til lauet blifuer tilfundet at giffue, schal de strax til oldermanden paa lauetz vegne erlegge och betale, som det ved schrifueren rigtig specificered til bogs schal lade føre och derfore laugsbrædrene aarlig goed reede och regenschab giøre. Och hvis, som da aff vdgiften blifuer beholden, schal oldermanden strax paa rente imoed goed forsichring vdsette och som sin egen gield forrestaa och svare til, paa det, naar nogen aff laugsbrøderne, deris hustruer eller børn formedelst vlychelig tilfald vdi armoed eller til agters kunde geraade, dennem da deraff noget tilhielp til deris vnderholding kand giffues.

Besluttning.

Forschreffne articler och privilegier haffuer wi saaledis bemelte wiinhandlerlaug samtoet och bevilget, hvoreffter de dennem haffuer at rette och forholde och aldelis ingen vedtægt vnder dennem sielff vden voris villie och samtoche at optage, widere end herudj befatted er, dog os forbeholdet, samme laugsarticler at forbedre eller forandre, eftersom wi eragter gaffnligt kand være.

Thi biude och befale wi president, borgemestere oc raad sambt byfogeden her i staden, som nu er eller hereffter kommandis vorder, at de offuer forschreffne articler holder och vinhandlerlauet udj dessen handthævelse assistere, och forbyde alle och eenhver etc. Haffniæ d. 7 janvarij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 5—16.

505.

7 Jan. 1668.

Privilegium til Oprettelse af et Værtshus udenfor Vesterport.

Peder Hansen Corsør.

F. 3. Giøre alle witterligt, at wi effter vnderdanigst ansøgning och begiæring naadigst haffuer beuilget och tillat, saa och hermed beuilge och tillade, at Peder Hansen Corsør, jndvohner her i wor residentz stad Kiøbenhaffn, maa paa it hannem tilhørende venge her for staden vden for Westerport, strax ved Pesthuusett med dend eene ende beliggende, lade opbygge huuse med værelser, cammere

och staldrumme, som til it kroe och giestehuus for de weyfarendis och reigsendis kand vorde beqvem, och der udj alle och een hver, som did ankommer och det begiærendis vorder, med fornøden logement och vnderholding forsiune. Dog schal samme kroug och giestehuus schichelig och tilborligen holdis och de weyfarendis for billig kieb, paa hvis de til nødterft behøffuer, vel accommoderis. Herhoes er hannem och saa effter vnderdanigst ansøgning och begiæring naadigst bevilget, at hand vbehindret her aff staden maa lade vd-føre hvis giødning, som hand paa hans til samme huus tilliggende venge behøffuer. Forbydendis etc. Haffniæ d. 7 janvarij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 16—17.

506.

9 Jan. 1668.

En Vejrmølle i den ny Stad maa blive staaende.

Jens Pedersen, møller.

F. 3. Giøre alle witterligt, at efftersom dend veyermølle, afgangne Hans Oelsen møller haffde ved voris cantzelers os elschelige Peder Reetzis hauffge imoed st. Annæ broe, er for nogen tiid siden formedelst voldens anretning dersammesteds paa dend voris pladtz och sted, som dend nu staar, forandret och hensatt, daa haffver vi, effter forskreffne Hans Oelsens efftermands Jens Pedersen, møllers, herom vnderdanigst ansøgning och begiæring, naadigst bevilget och tillat, saa oc etc., at benelte weyermølle maa blifve bestaaendis paa dend pladtz, som dend nu staar och opsat er, indtil woris tiænistis fornødenhed det anderledis fordrer och vdkreffver. Forbiudendis alle och een hver, dis imidlertiid derimod etc. Haffniæ d. 9 janvarij 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 23—24.

507.

16 Jan. 1668.

Om Udfærdigelse af et Kort over de ny Pladser bagved Slottet

Henrich Ruse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijder, at woris naadigste willie oc befalning er, at du en rigtig cart oc afstick lader forferdige for de vnderdanigst supplerende langs ved dend nye canal vdj det nye werch bag wed woris slott her i Kiøbenhaffn, huoreffter en huer, som bygge will, sin platz kand vdwjses och siden derpaa woris egen schiøde vnderdanigst haffuer at søger. Etc. Hafniæ 16 januarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 313.

508.

18 Jan. 1668.-

Enken efter en Mand, der faldt i Belejringen, maa lade sætte Bækken for Kirke-dørene.

Else Hans Nielsens.

Wi haffver naadigst bevilget, at Else afgangne Hans Nielsens-her i staden, hvis husbonde vdj it vdfald i forleden beleirings tiid med fleere er omkommen, saa och derforvden deris huus och vohning hervden for tillige med andre affbrent och ruineret, maa lade sette bechen for kirchedørene her i wor residentz stad Kiøbenhaffn for alle- och een hver, som aff christen medlidenhed hender noget dervdj giffve ville. Gifvet etc. Hafniæ d. 18 janvarij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 33.

509.

25 Jan. 1668.-

Skøde paa en Grund i Borgergade.

Jørgen Becher, vnder lifeguarden.

F. 3. Giøre alle witterligt, at wi naadigst haffver vndt, skiedt och affhendt och nu hermed etc. til Jørgen Becher vnder voris lifeguarde och hans arffvinger it støche iord til een byggepladtz, liggendis her inden festningen udj Borgergaden imellom Jochum Wrnnis och Søffren bagers pladtz, strechendis sig udj alne och maal som følger, nemlig udj bemelte Borgergade 32 siellandsche allen bred, jtem bagtil ligesaa bred 32 allen, noch den syndre side 78 allen lang. saa och den nordre side ligesaa 78 allen. Imoed hvilchen forschreffne pladtz bemelte Jørgen Becher een sin hoes os paa $35\frac{1}{2}$ sldlr. belændis (som vi til afgangne Jørgen Hoppe, voris forrige betiente ved Andtvorschouff, for resterende besolding haffver schyldig været och siden til hannem aff bemelte Hoppis enche er transporterit) effterlat och affstaait haffuer. Thi maa och schal forschreffne Jørgen Becher och hans arffvinger forberørte pladtz, jord, grund och eyendomb, effter som dend nu befunden och affstuchen er, niude, bruge och beholde for tri och evindelig eyendomb, dog schal han forplicht være, for sin apart gaderne at lade forferdige, broleggé och dennem siden wed magt och lige holde, som det sig bør, paa hans egen bekostning. Derforvden maa och forschreffne Jørgen Becher eller hans arffvinger iche biuge nogen bygning vd paa gaden intil rendesteenen, mens hvem i saa maader vil haffve skuur, vdybygninger eller subuur for sit huus, hand schal dermed wige ind paa sin egen grund, saa at gaden, som er ordinerit, beholder sin brede v-behindret. Disligesteschal forschreffne Jørgen Becher være pligtig, paa samme pladtz och

grund inden trende aars forløb at lade bygge och opsette goed kiebstediugning och dend siden ved lige och magt holde, som det sig bør, effter dend naadigste anordning, byen til beste allerede herom giort er eller herefter gioris schulle, vnder pladtzens fortabelse. Thi forbiude vi etc. Hafniæ d. 25 janvarij 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 35—36.

510.

27 Jan. 1668.

Om Vagternes Besættelse af Borgerskabet.

Friederich Turesen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom guarnisonen her i staden i morgen, som er dend 28 januarij, er befalet at schall munstres, da er woris naadigste willie oc befalning, at du imidlertid vagten ved borgerschabet lader forsiune, saa at alle posterne med borgerschabet indtill samme munstring er holden, besatt vorder. Etc. Hafniæ 27 januarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 317—18.

511.

30 Jan. 1668.

Om Maal paa Pladsen bagved Slottet.

Jan Jansen.

Ingenieuren Jan Jansen haffuer med alne och maal at afmaale oss elschelige Hugo Lutzow oc Friederich von Arnstorff etc. dend plads bag wed woris stald nest hos de nye husse, som woris overschenck nu lader opbygge, oc det fra gaden oc till dend nye canal. Skrefvit. Hafniæ 30 januarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 323.

512.

31 Jan. 1668.

Artikler for Murlavet.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wj tillschicke eder herhos nogle artickler, huoreffter wj wille at muurmesterlauget saawellsom muurmestersuenne her vdj staden sig schulle rette oc forholde. Thi er woris etc., at i same artickler till en huer vedkommendis vnderrettning lader læsse oc forkynde oc dennem dereffter till bemelte muurmesterlaug oc suenne at offuerlesfuere oc derhos alworligent at foreholde, sig dereffter at rette. Etc. Hafniæ 31 januarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 324.

513.

2 Feb. 1668.

Fri Begravelse i Holmens Kirke.

H. Henrich Bielcke.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at wj naadigst tilfreds er, at afgangne Jan Jansens liig maa vdj Holmens kirche herudj wor residentz stad Kiøbenhavn vden betalning begraffuis. Derefster etc. Hafniæ 2 februarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII 323.

514.

8 Feb. 1668.

Om Nedbrydning af et Batteri ved Slottets Stæde.

Helmut Otto von Winterfeld.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du lader fra woris ridestald till kudschestalden her for vor slott Kiøbenhavn nedbryde dend der imellem staaende brystevær oc derved liggende batterie oc i forwaring till dig anname huis jord saawellsom muur oc kampesteene, som derpaa findes, till at forbruge till dend nye bygning, som wj dig naadigst haffuer anbefalet at lade opsette wed bemelte woris ridestald. Iligemaade haffuer du oc saa at antage dend plads liggendis bag wed dend brystwær, saawijt som dend dig anbefalede biugning sig schal strecke, till at lade anlegge derpaa en haufge till same bygnings zierat oc prydelse. Etc. Hafniæ 8 februarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 334—35.

515.

10 Feb. 1668.

Om Skat til Befæstningen.

Kiøbenhavn.

F. 3tius giøre alle witterligt, at eftersom dend nu begynte oc til denne woris kongelige residentz stadz befæstning oc deraf hengende almindelige landsens trygheed allerede saa wel anlagde fortification, som wij af sær omhue for denne byes sicherhed oc beschirmelse haffuer os alworligen forretagit med jffuer at lade fortsette, for uden huis anordning allerede giort er, endnu ydermeere store penges middeler udkreffuer, haffuer wij for nødwendig eragtet, at alle oc en hver, af huad stand oc condition de vere maa eller kand, were sig adel eller u-adel, geistlige oc wersslige, vore ministri, hoff-, kriigs eller civil betiendter sambt meenige borgerschab och andre, som boer her udj bemelte woris residentz stad eller huuse oc wohninger der haffuer, med een billig assistenz tilhilper, samme voris residentz stad tilbørlien at lade fortificere, anseende, det een huers particulier interesse iche ringe ochsaa er angelegen, saa at iche alleeneste een-

hver proprietarius her j staden, ingen aldeelis vndertagen, som for-schrefuit staar, som sielf huuse eller wohning her j staden hafuer eller eyer, schal til fortificationens fortsettelse vdgiffue af huer gaard eller wohning, som hand j saa maader her eyer, femb procento effter dend taxt, som samme hans huus eller wohning af os, effter woris nu sidst forleden 8 februarij udgangene befaling forordnede commis-sarier, er taxeret for. Mens de, som j leyede gaarde eller wohninger boer, schal endochsaa foruden de femb pro cento, som huusets eier-mænd gifuer effter grundschatten af deris eget, oc foruden noget j huusleyen derfor at korte, udgiffue saa meget, som dend fierde part sig kand bedrage af huis, som samme huus eller wohnings eiermand effter grundschattens taxt, som forschrefuit staar, udgiffuer. Oc de, som i boder eller kielder til leye boer, schal iligemaade, af huis samme boer oc kiedere taxeris for, erlegge dend fierde part. De, som oc frj residentzer for deris bestillinger eller j andre maader niuder, bør iligemaade dend fierde part, ligesaauelsom de, der j leyede gaarde boer, af dend sum at gifue, saauit femb pro cento sig kand bedrage af den grundschat, som eenhuers residentz er taxerit for. Saa at aldeelis ingen herfor, huo det oc vere maa, her inden for woldene boendis, for denne vdgift worder forshaanet, efftersom de alle herudinden merchelig ere interesserede; hvilchet udj effter-schrefne maade af alle oc een hver schal affordres til femb terminer, dend første mit j aprilii, dend anden j majo, tredie j iunio, fierde j julio oc endelig den fempte oc sidste j augusto, hvilchet paa alt til hver termin rigtigen oc u-feilbarligen schal erleggis, imod tilbørlig quitering lefueris til woris general kriigs commissarium oc assessorem udj kriigss collegio, os elschelige Otte Paawisch etc. Dersom oc nogen imod forhaabning, hvo det oc vere maa eller kand, med noget af sit contingent, som før er meldet, befindis at tilbage staae oc icke til huer af forschrefne terminer det wil udlegge, da schal det strax wed execution søgis effter dend af os derom til præsident, borge mestere oc raad her j staden udgifne forordning oc da til bemelte woris general kriigss commissarium lefueris, saa det altsammen uden ringeste restantz oc inden dend sidste termins udgang kand rigtig indbekommis. Huoreffter alle oc een hver, som wedkommer, sig u-feilbarligen haffuer at rette oc for schade at tage wahre. Giluit etc. Hafniae dend 10 februarij anno 1668.

Om Skat til Oprettelse af en ny Nattevagt.

Kiøbenhafn.

F. Stius gjøre alle witterligt. Eftersom samtblige præsident, borgemestere oc raad udj woris kongelige residentz stad Kiøbenhafn paa meenige byes wegne for os vnderdanigst haffuer ladet andrage, at borgerschabet blandt andre tynger endoc med den store oc lille wagt at holde wed liige høyligen ware besuærede, da haffuer wij af sær kongelig naade oc bewaagenhed til dette woris troe borgerschab naadigst beuilget oc tillat, saa oc hermed indtil paa naadigste widere anordning etc., at de hereffter for dend store wagt at holde oc deraf følgende besuæring oc bekaastning maa vere frj oc forschaanet, oc wille wij deris poster igien j deris sted med dend her udj byen beliggende guarnison sielff tilbørlig lade besette oe forsiufne. Oc eftterdj den sær naadigste genegenhed, med huilchen wij denne stadz borgere ere bewaagen oc tilgedaan, os til gemyt fører, at saasom alle de herudj byen byggende oc boende samtblige liige meget derudj ere interesserede, at dend almindelige gadefreed oc sicherhed om natten fra tiufuerj, rob, wold, mord oc slig u-dedische gierninger kraffteligen blifuer erholdet oc handhesuet, saa haffue wij iche billigt eragtet, at borgerschabet alleene schulde besuæris med dend lille wagt at holde. Oc er derfor woris naadigste willie oc befaling, at hereffter alle oc een hver, af huad stand oc wilkaar de vere kunde, adel eller u-adel, geistlig eller wersslig, ja endoc alle woris egen kongelige betiendte, aldeelis ingen undertagendis, som her j byen bygger oc boer, schal tiltengt vere, aarligen at gifue 12 ß dansche af huer hundre rixdlr., huusene eftter woris nu seeneste udgangene befaling worder taxerit for, huilche penge woris præsident, borgemestere oc raad aff alle oc een hver siel'eyere, proprietariis, saauelsom oc de, huilche for leye udj hause, boder eller kieldere boendis ere, hafuer at indkræfue oc indfordre udj tuende terminer, dend halfue part fioften dage for paasche och dend anden halfue part fioften dage for Michaelis, oc der ud af holde toe oc tredisue døgtige oc werafftige karle, som under wagtmesterens direction oc opsiufn sig udj sær korteer haffuer at fordeele oc allewegne gaderne herudj byen om natten at igienemgaae, ald u-lempa oc schade paa gaderne saauelsom udj huusene at styre oc afwerge. Oc wille wij samme persohner udj woris beschyttele hermed hafue taget, saaledis at om nogen sig imod dennem, naar de j saa maade paa wagt j woris oc byens forretning omkring gaar, modtwilligen opsetter oc forulemper

oc fanger derofuer schade, da were bemedle wagt derfor j alle maade angerløes. Hvorefster alle oc een hver wedkommende sig vnderdanigst hafuer at rette oc for schade at tage ware. Gifuit etc. Hafniæ dend 10 februarij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 117—18.

517.

12 Feb. 1668.

Kun Borgerne maa bage og brygge for Garnisonen.

Kiøbenhafn.

F. 3tius giøre alle witterligt, at wij udj henseende til borgerschabet her udj woris residentz stad Kiøbenhafn deris imod os befunden troe tienneste, saa oc woris til dennem særdelis hafuende kongelig naade oc bewaagenhed naadigst hafuer for got anseet at forbyde, saasom wij oc hermed strengeligen oc alworligten forbiude, at ingen her udj staden eller Christianshafn, were sig af huad conditioen oc stand de were kand, uden borgerschabet aleene sig herefster schal understaae eller tilfordriste, for nogen af de her udj guarnisonen liggende inquaterede eller til fortificationen oc festningen at forferdige udschrefne soldater enten at bagge eller brygge, langt mindre sligt fra landet eller andenstedz til forprang hid at indføreris oc forhandlis, medens saadan næring hoes voris eedsorne skatteborgere hersammedstedz aleene at forbliffue. Dog schal præsident, borgemestere oc raad tilforpligt were, saadan anstalt at giøre oc derhoes flittig indseende haffue, at bemedle soldater oc andre kiøbende oc selgende med saa gode wahre, vecht och maal for saa billig een priis begegnis, at ingen sig med billighed deraf schal hafue at besuærge. Thj forbiude wij etc. Hafniæ dend 12 februarii anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 118—19.

518.

12 Feb. 1668.

Beskikkelse af en Byfoged paa Christianshavn.

Dauid Spormand.

F. 3tius giøre alle witterligt, at wij naadigst hafuer tilschichet oc forordnit saa oc hermed etc. os elschelige Dauid Spormand til at vere byefoget udj vor kiøbsted Christianshafn, oc schal hand vere os som sin absolute souveraine arffuekonge oc herre huld oc troe, voris oc voris kongelige arffuehuusis gafn oc beste søge, wiide oc ramme, schade oc forderf aff yderste magt, efne oc formue hindre, forrekommee oc afwerge oc ellers, som een oprigtig byefoget egner oc vel anstaar, sig tilberligen schiche oc forholde effter dend eed, hand os derpaa giort oc aflagt hafuer, saasrembt hand samme bestilling agter at

niude, oc under straff som vedbør. Oc schal hand for samme sin bestilling niude det samme, som forrige bye-fogder dersainmestedz- tilforne hafft hafuer, saa oc ligesom hans formænd tillige derforuden were birchefoget paa Amager oc derforuden niude, huis de forrige birchefogder der paa landet nødt och hafft hafuer. Thj. forbiude wij alle oc een hver etc. Hafniæ dend 12 februarij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 119—20.

519.

12 Feb. 1668.

Borgerskabet forskaanes for den store Vagt.

Friederich Turesen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijd, at wij naadigst haffuer for-schaanet borgerschabet her i staden for dend store wagt at holde. Thi er woris etc., at du samme wagt paa alle de steder, dend holdis, afschaffer. Dereffter etc. Hafniæ 12 februarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 340.

520.

12 Feb. 1668.

Hans Munich maa nedsette sig som Smed.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijde maa j, at wij naadigst haffuer bewilget oc tilladt, at Hans Munich, smid, maa sig her vdj woris residentz stad Kiøbenhafn nedsette oc forskrefne sin smedehandwerck ligesom andre smide her i staden vbehindret fortsette oc bruge, naar hand tillforne sit borgerschab har tagit. Thi haffuer j dend anordning at giøre, at bæmelte Hans Munich strax vdj smidelaugt worder indtagen, forden nogit derfore till indgang vdj lauget at giffue eller sit mesterstycke tillforne at giøre. Dereffter etc. Hafniæ 12 februarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 140—41.

521.

14 Feb. 1668.

Beskikkelse af en By- og Raadstueskriver paa Christianshavn.

Hans Anderssen.

F. 3tius giøre alle witterligt, at saasom wij naadigst haffuer beschichtet oc forordnet Hans Anderssen til at were bye oc raadstue-schrifuer udj vor kiøbsted Christianshafn, saa oc bircheschrifuer paa vort land Amagger, saa schal hand oc samme sine bestillinger ved-kommende forretning oc dertil hørende jndkombst oc rettighed j alle maade lige som hans formænd niude oc haffue oc helles were os som sin absolute souveraine arffuekonge oc herre huld oc troe, woris oc woris kongelige arffue huusis gafn oc beste søge, wiide oc ramme,

schade oc forderf af yderste magt, efne oc formue hindre, forekomme oc afwerge oc ellers, som een troe oc oprigtig bye oc raadstue sambt bircheschrifuer eigner oc vel anstaar, sig tilbørlig schiche oc forholde effter dend eed, hand os derpaa giort oc aflagt haffuer, saafrembt hand samme bestilling agter at niude, oc vnder straff som vedbør. Thj forbiude wij etc. Hafniæ dend 14 februarij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 122.

522.

15 Feb. 1668.

Beskikkelse af Borgere til at taxere Stadens Huse.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j anordner fire dygtige borgere vdj huer quarteer, som woris dend 8 februarij sidst forleden, till huusse oc vohninger her i staden at taxere, forordnede commissarier vdj samme deris commissions forretning kand assistere. Etc. Hafniæ 15 februarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 347.

523.

18 Feb. 1668.

Bartskærernes Lavartikler.

Kiøbenhafns bartscherlaugs articler.

Bardtschierne.

F. 3tius giøre alle witterligt, at efftersom wij naadigst for got oc raadsambt haffuer befunden, til bardtschiererne her j woris residentz stad Kiøbenhavn deris nærings forbedring med behørige friheder oc privilegier fremdeelis at forleene oc det tilforn indrettede bardtscherlaug, saauit det een deel denne voris itzige souveraine arfueregierung iche er gemes oc een deel til anden missbrug oc inconvenientzer kunde gifue anleding, at forandre, da hafner wij den nem naadigst forundt oc gifuit, saasom wij den nem oc hermed naadigst forunde oc gifue effterschrefne privilegier.

1. Hvormange mestere udj Kiøbenhavn oc Christianshavn schal vere, jtem om hoffbalberer.

Schal hereffter vere tij welfornemme mestere her j staden oc toe j Christianshavn tillige udj it laug, som bardtscherembedet kunde vel Forrestaaee. Oc schal de toe udj Christianshavn ligesauel udstaaderis examen oc giøre mesterstøche saasom dj andre udj Kiøbenhavn. Dog wille wij os forbeholden hafue woris hoffbalberere med laugets rettighed, naar wij tilsindz vorder, herforuden at pravigere.

2. Hvo udi lauet maa komme, jtem om mesterstøche oc giestebud.

Naar nogen af disse bardtschere dør oc afgaar, da schal mand eller svend, som udj hans sted embedet begierer, were erlig oc

u-berygted oc for bisidderen, oldermanden oc meenige laugsbrødre med sit egte breff beuiise, sig af erlig forældre at were føed. Der-nest schal hand hafue sit lærebref, endelig schal hand udj Kiøbenhafn aff facultate medica udj nogle af de eldste mestere deris nerwærelsse examineris, oc naar hand døgtig er befundet, schal hand sit mester-støche effter gammel brug u-straffeligen giøre, sit borgerschab louligen winde oc gifue saa for sin jndgang j embedet os trej rixdaler, til byen trej rixdaler oc j laugets bøsse til embedet femb rixdaler.

3. Hvem lauget maa opdrages til.

Om nogen mestere eller afdøde mesteres effterlatte hustruer wille deris embede oc frihed selge oc afhende, schulle de giøre det med bisiddernis, oldermandens oc meenige laugsbrødres villie oc sam-tøche oc til de personer afhende, som effter foregaaende examen schichelig oc døgtige ere udj deris konst oc anden vilkaar, effter som forschrifft staar.

4. Enchen eller it af hindis børn niuder lauget.

Hvilchen af fornefnte mestere, som afdører oc lader effter sig hustru oc børn, da schal samme hans hustrue maa bruge embedet oc holde derpaa gode forfarne svenne, paa huis døgtighed oldermanden oc de andre mestere, som j lauget ere, indtet med billighed kunde hafue at siige, oc det ald dend stund hun sidder u-gift oc schicher sig erlig oc vel, sig oc sine faderløse børn tilgode; oc effter hindis død schal it aff hindis børn eller neste arffuing arfue fornefnte laugs oc embedis frihed.

5. Enchernis suenne at examineris.

Naar nogen bardtscherenche effter sin hosbundz afgang wil feste sig suenne udj sit werchsted, schal hun det giøre for det gandsche embede med oldermandens oc brødernis sambtøche, paa det samme suenne diss flittigere kunde blifue examinerit, om de findis saa forfarne, at de nogen verchsted kunde Forrestaae, paa det hindis patienter for deris u-schicheligheds schyld iche schulle blifue for-sømmed. Hvilchen enche herimod giør, schal bøde, saa ofte det scheer, trej goede daler.

6. Lauget at møde tilstæde, naar tilsiiges.

Schal meenige laugsbrødre, naar wij det self naadigst anbe-falendis vorder, eller ochsaa naar stadens magistrat sligt til fornøden forretning befinde at behøfues, oc oldermanden dennem om laugets bestilling at for handle tilsiiger, møde oc komme tilstæde eller bøde huer til lauget, for hver gang hand ude blifuer, een rixort, vden hand er udj loulig forfald.

7. Hvo som iche er oldermanden liudig, naar u-eenigheid paakommer.

Om der kommer u-eenigheid iblant laugsbrøderne oc oldermanden bør at holde fred under deris faldzmaal; huem da giør ofuer oldermandens bud oc iche holder freed, schal bøde for huer gang trej daler.

8. Om bulder och u-bequems ord j laugets forsamling.

Oc paa det samme møder des schicheligere maa forrettis, da schal ingen laugsbroder maa giøre nogen bulder eller u-liud med traadzen eller banchen paa bordet, vnder een marchs bøder til lauget, oc dersom nogen taler grofue eller u-høflige ord, suerger, bander eller lèchter anden j saadanne møder och embedets forsamlinger, schal bøde for huer sinde otte schilling dansche. Item huem hinanden u-bequemmelig med scheldzord ofuerfalder oc paa æren schielder, som hand iche kunde got giøre eller louligen beuiise, schal, foruden huis bøder hand til os oc byen er med forfaldet, bøde til embedet een rixdaler oc til de fattige een %. Truer eller undsiger nogen laugsbrøder eller svend huerandre oc det beuilsig giøres, da dend schyldige forpligt vere at stille dend hand truer tilbørligen borgen effter privilegierne at were hannem u-bewaret, uden huis med loug oc ret schee kand.

9. Hvad sager i lauget oldermanden oc laugsbrøderne med bisidderen maa forliige.

Schulle oldermanden oc laugsbrøderne med deris bisidderis widschab oc sambtoche myndighed hafue at forlige huis trette oc u-eenighed brederne indbiurdis imellem kommer, vndertagen det gielder paa ære oc lempe, eller der scheer blodwinde(!), hvilche sager schulle forhandlis for deris tilbørlig øfrighed, præsident, borgemestere oc raad oc fogden.

10. Hvem, som andens suend eller dreng forlocher.

Findis nogen mester eller bartschers enche, som embedet wed suenne er tillat at bruge, som hemmeligen locher eller fester dend eene dend andens suend eller dreng, dend bøde derfor trej rixdlr. oc ligewel miste dend suend eller dreng, hand sig tillochet hafuer.

11. Hvo som gaar paa anden mesters baand.

Hvilchen bartscher, som witterligen gaar paa nogen hans embedesbroders bond oc hans patienter uden hans villie oc widschab forbinder oc ellers, schal bøde derforre saa meget, som hand aff samme schade kand fortienne, med mindre sligt effter patientens egen begiering oc med hans samtoche scheer.

12. Om læredrenge, som antages.

Om nogen mestere vil antage oc lære nogen dreng bartscher-embede, schal hand det giøre med oldermandens oc meenige laugs-brødres widschab oc samtoche, oc schal samme dreng neyagtig beuiise, sig af erlig forældre at were egte føed. Siden schal hand tienne-paa embedet for een læredreng udj trej samfulde aar.

13. Om læredrenge, som hafuer uttient.

Naar een læredreng hafuer uttient sin lære, som forschrefuit staar, schal det hannem forreholdes af gandsche embedet, at hand-sig mod dennem schal forpligte at wandre paa sit embede j fremmede-lande udj 4 aar, paa det hand dissbedre kand blifue brugt oc vnder-wiist j lægekonst, saafrembt hand wil hafue tienneste hoes nogen-bardschere udj Kiøbenhafn.

14. Billig bardscherløn anlangende.

Oc schulle disse bardscheere saauelsom deris effterkommere findis billig med deris bardscherløn oc deris patienter u-billigen iche besuerge.

15. Fuschere.

Findis nogen, som imod bartscheerlaug oc embede fuscher, forbinder eller heeler nogen saar eller schade hemmelig eller aabenbare, maa sig vere huem det vere kunde, jngen undertagen, oc det dennem kand ofuerbeuiisis, schal bøde derforre, saa ofste hand dermed betrædis, 12 rixdaler.

16. Anlangende fremmedes wahre, som nogen med udstaar, først at proberis.

Schal jngen herefter udstaae eller udflye deris wahre inden Kiøbenhafns oc Christianshafns wclde oc portene, førend deris teriach, pulwer, olie oc huis de hafuer at selge, som medicin konster er an-rerendis, blifuer proberit oc beseet af decano facultatis medice med oldermanden oc nogen aff embedesbrøderne, oc dersom deris wahre findis gode, da effter forregaaende forloff dermed at udestaae paa 8 eller 14 dags-tiid. Mens dersom noger falschheed hoes deris wahre befindis, schal dennem forbiudis at udflye eller selge dennem nogen mand. Hvo herimod giør, schal bøde huer gang sex rixdaler.

17. Steenscherer anlangende.

Schal oc jngen steensnider eller landfarer sig maa understaae, nogen at antage oc med jndwortis eller udwortis medicin curere, vden hand tilforn har oplat sig for doctoribus udj lægekonst oc de hannem dulig oc bequem dertil kiendt haffuer. Findis nogen herimod at giøre, bøde derfor 12 rixdaler.

18. Slagsmaal, naar nogen forbindis, at tilkiende gifue.

Naar nogen slagssmaal scheer udj Kiøbenhafn oc Christians-hafn oc bardtscherne tilkaldes at forbinde dennem, som saaret ere oc schade hafuer faaet, da schal dend mester, som derom besøges, gifue byefogden eller kiembneren det hemmeligen tilkiende, naar hand hafuer forbunden første baand, paa det jngen slige sager schulle dølgis oc woris saauelsom stadens sagefald forsommis oc underslaaes, saafrembt hand iche schal hafue forbrut, saameget hand aff samme schade fortienner.

19. Sagefaldspenges deeling.

Oc schulle alle de sagefaldzpenge, som udj bartscheerembedett effter disse forskrefne artichler biudis oc vdgifuis, deelis udj trende parter, til os, byen oc embedet, huer lige meget.

20. Om fremmed suenne, som geschienck hoes mesterne begierer, oc mesternis forhold mod suennene, med meere etc.

Naar nogen bartscheer suend her til staden ankommer oc begierer mesternis oc laugets rettigheid, som kaldes geschench, paa enn dags tiid eller trej effter deris egen frj villie, da schal samme bartscheersuend sig først for oldermanden angifue oc da for hannem med original eller loulig oc rigtig vidimerede copie aff hans lærebrefue beuiise, at hand samme bartscheerkunst loulig lært hafuer, oc dersom hand tilforne tient hafuer oc her igien agter sig hoes een mester at begifue, da schal hand med kundschap oc widnissbiurd fra dend mester, som hand sidst tient hafuer, bewiise, hvorledis hand sig der anstillet oc forholdet hafuer oc fra hannem med wenschab forløfuet er. Derimod schal oc mesterne mod suennene sig tilberlig forholde oc dennem ej imod deris willie opholde, naar rette reisetiid er, eller rigtig kundschap weigre, naar de det begiere, mens dem saadant uden bekaastning meddeele, som det sig bør.

Beslutning.

Forskrefne artichler oc privilegier hafue wij saaledis bemelte bartscherlaug samtægt oc beulget, hvoreffter de dennem hafue at rette oc forholde oc aldeelis ingen wedtægt under dem sielf uden woris eller stadens øfrighedz willie oc samtæche optage, widere end herudj befalet er, dog os forbeholdet, samme laugsartichler at forbedre eller forandre, effter som wij eragter, gaufligt kand were. Forbiudendis etc. Hafniæ dend 18 februarij anno 1668.

524.

22 Feb. 1668.

Udskrivning af Fortifikationsskat af Christianshavn.

Christianshavn.

F. 3tius giøre alle witterligt, at efftersom dend nu begyndte oc til denne woris kongelige residentz stadz befestning oc deraf hengende almindelige landsens trygheed allerede saauel anlangende fortificationen, som wij af sær naadigste omhue for denne byes sicherheit oc beschiermelse hafuer os alworligen forretaget med jfuer at lade fortsette, foruden huis anordning allerede dertil giort er, endnu ydermeere store penges middeler udkrefuer, hafuer wij for nødwendig eragted, at alle oc en hver, af hvad stand oc condition de vere maa eller kand, were sig adel eller u-adel, geistlig eller wersslige, wore ministri, hof, kriiggss eller civil betiente sambt meenige borgerschab oc andre, som boer udj vor stabelstad Christianshavn eller huuse oc woninger der hafuer, med een billig assistenz tilhilper, samme voris residentz stad tillborligen at lade fortificere, anseende det een hver particuliers interesse iche ringe ochsaa er angelegen, saa at iche alleeneste een hver proprietarius i bemelte Christianshafn, ingen aldeelis vndertagendis, som forschrefuit staar, som self huuse eller wohning der hafuer eller eyer, schal til bemelte fortifications fortsettelse udgisue af huer gaard eller wohning, som hand j saa maader der eyer, femb pro cento effter dend taxt, som samme hans huus eller wohning udj sidste grundschat er taxeret for. Mens de, som j leyede gaarde eller wohninger boer, schal endochsaa foruden de 5 pro cento, som huusets eyermænd gifuer effter grundschatten af deris eget, oc foruden noget j huusleyen derfor at korte udgisue saa meget, som dend fierde part sig kand bedrage af huis, som samme huus eller wohnings eyerman sig bedrage af dend grundschat, som forschrefuit staar, udgisuer. Oc de, som i boder eller kieldere til leye boer, schal iligemaade af huis, samme boder eller kieldere taxeres fore, erlegge dend fierde part. De, som oc frj residentzer for deris bestillinger eller j andre maader niuder, bør iligemaade dend fierde part ligesaauelsom de, der j leyede gaarde boer, af dend sum at gifue, saauit femb pro cento sig kand bedrage af dend grundschat, som een hvers residentz er taxerit for, saa at aldeelis jngen herfor, hvo det oc vere maa, inden for voldene boendis, for denne vdgift worder forschaaonet, efftersom de alle herudinden merchelig ere interesserede; huilchet udj effterschrefne maade af alle oc een hver schal affordres, til femb terminer, den første mit in aprilii, dend anden in majo, tredie in junio, fierde in iulio oc endelig dend femte

oc sidste j. augusto; huilchet saa alt til huer termin rigtigen oc u-feilbarligen schal erlegges oc imod tilbørlig quitering lefueris til woris general kriigs commissarium oc assessorem udj kriigs collegio os elschelige Otto Powisch etc. Dersom oc nogen imod forhaabning, hvo det oc vere maa eller kand, med noget af sit contingent, som før er meldet, befindis at tilbage staae oc iche til huer af forschrefne terminer det will udlegge, da schal woris borgemestere oc raad udj bemelte wor stabelstad Christianshafn det hoes de seendregtige lade affordre oc til bemelte kriegss commissarium lefuere, saa det altsammen uden ringeste restantz inden dend sidste termins vdgang rigtig kand indbekommis. Dissligeste schal oc fornefnte borgemestere oc raad magt hafue, hoes alle oc een hver, høye eller lauge, geistlige eller wersslige, woris egene kongelige betiendte endochsaa, uden vnderscheed eller nogen persohns anseelsse, som iche dend endnu resterende grundschat betalt hafuer eller oc hereffter j bemelte nye paalagde grundschat, prinsessindestyer oc anden slig huusene paalagde vdgifter at betale oc erlegge sig seendregtig oc vrangwillig beuiiser, saadant wed execution, namb oc vurdering söege. Til huilchen ende och een pandtewogn schal j beredschab hafuis, at huis j saa maade wed bemelte execution taget worder, der kand paaleggis oc omferis, de halstarrige til spot oc forhaanelsse. Hvorefster indtil wij anderledis tilsigendis worder, alle oc een hver, som wedkommer, sig u-feilbarligen hafuer at rette oc for schade at tage vare. Gifuit etc. Hafniæ den 22 februarij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 184—36.

525.

27 Feb. 1668.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tillorn. Woris etc. er, at j de fra vor festning Nachschouf kommende hundrede mand med nogle gefridere sampt en capitain, en leutenant, tou sergianter oc 3 corporaler, item fra wor festning Croneborg 200 mand oc nogle gefridere, saa en capitain, 1 lieutenant, 2 fendricher, 4 sergianter oc sex corporaler effter dend rullis formelding, som paa forschrefne folck frembwijst worder, standquarteer forschaffer oc beschicher. Etc. Hafniæ 27 februarij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 359.

526.

9 Marts 1668.

Skede paa en Grund paa Slotsholmen.

Carl Henrich von der Osten obr. lieutenant.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du wed allne oc maal oss elschelige Hugo Lytzow etc. oc Friederich von Arnsdorf dend plads bag wed woris stald fra de nye husse, som woris oberschench, oss elschelige Helmuth Otto von Winterfeld, nu lader opbiuge, dend eene side imod slotted, ligesaawijt som bemelte oberschench nu jndtager oc bebygger, oc wed dend anden side imod prindzens stald indtill dend gade, som der imellem schal were, oc wed dend tredie side gandsche vd at till det nye casteel (ɔ: canal). Etc. Hafniæ 9 martij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 371.

527.

10 Marts 1668.

Om Indhegning og Renligholdelse af Grundene i den ny Stad.

F. 3tius giøre alle witterligt, at efftersom wij erfarer, huorledis adschillige, som voris schiøder paa biugepladzer her inden festningen naadigst meddeelt er, samme pladzer endnu iche hafuer indhegnet eller gaderne broelagt efter schiødernis oc andre voris til byens beste derom velmeente udgangene forordningers indhold, i huor høylig bemelte schiøder oc anordninger dennem end dertil under platzernis fortabelsse oc anden straff forpligter, da wille wij endnu ydermeere hafue budet oc befalet, saa oc hermed strengelig oc alworligen byder oc befaler alle oc een huer, som ej deris pladzer allerede hafuer ladet indhegne eller deris gader oc fortog brolagt, at de tiltengt werer, saadant med allerforderligste udj nu tilstundende sommer uden widere ophold oc forsommelse at lade schee; især delished at de, som pladzer hafuer j Gottesgade, som gaar fra wolden wed Nørreport langss voris lyst- oc kieckenhaufue hen wed det store nye torffue ned til stranden, saadant u-feilbahr inden førstkommede sancte Hansdag midsommer effterkommer. Oc dersom nogen imod denne voris befaling fremdeelis findis effterladen oc offuerhørig, da schal de uden widere adwarsel samme deris pladzer samt derpaa standende biugning hafue forbrut. Dog om noget derpaa biugt er, det schal alleene efter billighed wunderis, pladzerne oc des jndhegning u-agted j alle maader. Gade fogderne schal ochsaa af stadens effrighed strengeligen paaleggis oc befalis, flittig tilsiun at hafue, at dend store vederstygelig u-humskheed kunde afschaffis, som adschillige pladzer oc gader, jsynderlighed wed voris lysthaufue dagelig med for

u-reeniges. Til huilchen ende de, som af bemelte gadefogder j saa maade antastis, schulle straffis i halssjernet. Eftersom oc angifuis, at nogle planckewerckerne for deris pladzer wed femb eller fleere alne paa gaden udsetter, deris naboyer, som hafuer binget oc ret alne oc maal hafuer, til schade oc fortræd, da befallis hermed dennem, som pladzernis eyer, at de saadanne planckewercker (medmindre de formedelst biugning ere udsatte oc enten allerede paa grundwold til biugning begyndt eller strax begyndis schal) ind paa deris dem tilhørende oc forundte grund lader flytte oc sette inden fiorten dage, efter at de derom aff deris naboyer eller stadens betiendte adwaret worder, saafrembt de iche wille, at planckerne schal vorde nedrefuen oc til priis gifuen. Hvorefster alle oc een huer vedkommende sig vnderdanigst hafuer at rette oc for schade at tage vare. Giffuit etc. Hafniæ dend 10 martij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 145—46.

528.

12 Marts 1668.

Om Optagelse i Tømmerlavet uden Mesterstykke.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijder, at wij naadigst haffuer be-willget oc tilladt Hans von Maintz, temmermand, boendis her i staden ved voris haufge Rosenborg, at maa vdi themmermendslauet indtages, forvden nogit derfore till indgang vdi lauet at giffue eller mester-stycke at giøre, saa at hand sit temmermandshaandwerck ligesom andre temmermend her i staden maa bruge. Etc. Hafniæ 12 martij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 376.

529.

14 Marts 1668.

Om Murernes Mesterstykke.

Stats collegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Huad muurmesterlauet her i woris residentz stad Kiøbenhavn hos oss vnderdanigst haffuer ladet ansøge oc begiere, anlangende at huo sig i deris laug vill jnd-giffue oc vorde mestere, schulle sin døgtighed med afritz oc andet muurmesterhandwercket vedkommende tillorne bewijsse, kand j wjdere af deris herhos følgende supplication see oc erfare. Thi er woris etc., at j till wjdere woris naadigste resolution oss eders vnderdanigste betenkning anlangende deris begiering forstendiger. Etc. Hafniæ 14 martij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 379—80.

530.

21 Marts 1668.

Tilladelse til Oprettelse af en Fægteskole.

Wolf Christoffer Kratz.

F. 3. giøre alle witterligt, at wi effter vnderdanigste anmodning oc begiering naadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at Wolf Christopher Cratz maa her udj vor residentz stad Kiøbenhavn holde fegteskolle for alle oc een huer, som sig udj slig kunst i alle slags gewehr saavel som udj fannesvingen lyst hafuer at exercere oc efue. Forbiundendes alle oc enhuer herimoed etc. Hafniæ d. 21 martij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 152.

531.

30 Marts 1668.

Skøde paa Grunde paa Slotsholmen.

Hugo Lützou.

F. 3. skøder Hugo Lützou til Bachendorf, vor mand, tiänner oc besallingsmand paa vort slot Anderskouf, oc hans arfuinger effterskrefne stæcke jord oc pladz, liggedes paa Slodzholmen hersamme-steds, streckendes sig i alne oc maal som følger, nemlig dend side imod voris elschelige kiere sœns printz Christians ridestald langs dend nye gade, som der imellem anleggis schal, 106½ alne, item udj breden imod slotted 28 alne, men til canalen 30 alne bred, huilchen brede dog ickun 20 alne tilbage langs dend nye gade schal continuere. Huilchen forskrefne pladz, jord, grund oc eyendomb, efftersom dend nu forfundene oc afstucken er, forskrefne Hugo Lützou oc hans arfuinger, saaledes som forskrefuit staar, maa oc schulle hafue, niude, bruge oc beholde for frj evindelig eyendomb. Doeg schal forskrefne Hugo Lützou forpligt vere, for sin anpart gaderne at lade forferdige oc broelege oc dennem siden ved magt oc lige holde, som det sig bør, paa sin egen bekostning. Derforuden maa oc forskrefne Hugo Lützou eller hans arfuinger icke biuge nogen biugning ud paa gaden indtil rendesteenen, mens huem i saa maade vil hafue schuur udi biugninger eller svibuar for sit huus, hand schal dermed vige ind paa sin egen grund, saa at gaden, som er ordineret, beholder sin brede u-behindret. Dissligeste schal bemelte Hugo Lützou vere pligtig, paa samme pladz oc grund inden trej aars forlæb at lade biuge oc opsette godt kiebstedbiugning oc dend siden ved lige holde, som det sig bør, effter dee naadigste anordninger, byen til beste allereede giort er eller hereffter gioris schulle, under pladssens for-tabelsse. Thj forbiude ej alle oc en huer, i huo som heldst de erre-

eller vere kunde, forskrefne Hugo Lützou herimoed etc. Hafniæ-dend 30 martij anno 1668.

F. 3. skøder Friderich von Arnstorf til Ofuergaard, voris bestalter oberst ofuer voris lifeguardie, oc hans arfvinger efterschrefne støche jord oc pladz, liggendes paa Slodzholmen hersammesteds, streckendes sig i alne oc maal som følger, nemlig lengden imoed voris oberschiencs, os elschelige Helmut Otto von Winterfelds, pladz 114 alne, item i breden imoed slotted imellem begge pladzer $32\frac{1}{2}$ alne, mens imoed dend ny canal imellem atterbemelte begge pladtzer udj breden $60\frac{3}{4}$ alne. Huilcken etc. Hafniæ d. 30 martij 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 157—58.

532.

30 Marts 1668.

Om et Stolestade i S. Nikolaj Kirke.

Friderick von Arnstorf.

F. 3. giøre alle witterligt, at wj eftter vnderdanigste ansøgning oc begiering naadigst hafuer forundt oc bevilget saa oc etc., at os elskelige Friderick von Arnstorf etc. maa nyde oc beholde den part udj den begrauelsse udj Randers saa oc det stoelestade udj sancte Nicolai kircke her i staden, som afgangne Frantz Løcke oc fr. Lisseebeth Brock tilforn schal hafue haft oc tilhørt, saavigt som os derudj kand tilkomme. Forbiudendis etc. Hafniæ'dend 30 martij 1668.

Sæl Reg. XXVII. 159.

533.

3 April 1668.

Om Indkvartering paa Christianshavn.

Borgemestere oc raad i Christianshafn.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j de fra wor festning Nyborg kommende 200 mand med nogle gefridere sampt en captein, en leutenant, toe fendricher, fire sergeanter oc 6 corporaler eftter dend rullis formelding, som paa forskrefne folck frembwijst worder, standquarteer forschaffer oc beschicker. Etc. Hafniæ 3 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 398.

534.

7 April 1668.

Om Cort Adelaers Gaard paa Christianshavn.

Carl Henrich von der Osten.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efttersom oss elschelige Cort Adeler etc. for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, huorledis hand formeener sig icke at haffue vdj possession alt, huis dend gaard oc plads vdj Christianshafn, som hand vdj boer, med rette tillhører,

da er woris etc., at du samme gaard oc plads paa nye afmaaler, paa det des beschaffenhed riktigern erfaris kand. Etc. Hafniæ 7 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 402—03.

535.

8 April 1668.

Om Oprejsning af 2 Galger. Jfr. V. S. 763, 777.

Jens Mouritzen.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom dend røde gallie, som stod paa Nyetorfue, er nedbrut, da er woris etc., at du en anden gallie igien lader hugge oc opsette paa huilcken plads her i staden, dig derom anwijst worder. Oc huis bekostning, du derpaa anwender, schal dig i dine regenschaber paa tillbørige steder got gøreris. Etc. Hafniæ 8 aprilis 1668.

Jens Mouritzen.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du paa huilcket sted vden for Christianshafns volde paa wort land Amager, som dig af oss elschelige oberst Niels Rosenkrantz vdwijst worder, en galge lader hugge oc opsette. Oc huis bekostning, du derpaa anwender, schall dig vdj dine regenschaber paa tillbørige steder worde got giort. Skrefuit. Hafniæ 8 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 404.

536.

9 April 1668.

Børnehusets Forhold skulle undersøges.

Statskollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wij tillschiche eder her-hos nogle opsette puncter anlangende børnehusets forhold i Christianshafn, huis indhold j deraf wjdere kand see oc fornemme. Thi er woris etc., at j med forderligste deroffuer delibererer oc oss eders vnderdanigste betenckende till wjdere woris naadigste resolution till-stiller. Dermed etc. Hafniæ 9 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 407.

537.

10 April 1668.

Om Anlæg af en Oliemølle paa Christianshavn.

Hans von Alefeld, Marquor Rotsteen, Steen Hondorf, oberste Arnstorff, Johan Steenkull, Matthias von Westen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom wij for nogen tid siden haffuer bewillget oss elschelige Herman Jeger, jndwohner vdj Christianshafn, nogle ollie møller paa sin egen grund vdj sin baggaard at lade opbiuge, da er woris etc., at j eder till forskrefne plads oc sted begiffuer, des beschaffenhed besigtiger, om j eragter, at saadanne

ollie meller kand were omkring liggende naboer vden nogen fare for
jildebrand. Dermed etc. Hafniæ 10 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 407.

538.

13 April 1668.

Udskrivning af en Skat til Vagthold paa Christianshavn.

F. 3. giøre alle witterligt, at wi effter borgemestere oc raads saavelsom borgerskabets i Christianshafn deris underdanigste ansøgning oc begiering naadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at de herefter oc indtil paa videre naadigste anordning for dend store wagt at holde oc deraf paafelgende besvering oc bekostning maa verre fri oc forskaannet. Oc efftersom alle oc en huer derudj byen boende lige meget derudj ere interesserede, at den almindelig gadefred oc sickerhed om natten fra tiufuerj, raab, vold, mord oc desslige u-de-dische gierninger blifuer entholdet oc ophefuet, saa hafue vj iche billigt eragted, at borgerskabet alleene skulle besværgis med dend hiden vagt at holde. Thj er voris naadigste villie oc befalling, at alle oc een huer, af huad stand oc vilckor de vere kunde, adel eller u-adel, geistlig eller werdslig, ja endoc alle voris egne kongelige betiente, aldelis ingen undertagen, de som der i byen bygger oc boer, schal tiltencht vere, aarligen at gifue 12 β danske af huer hundrede rixdlr., huussene effter voris sidst udgangne befalling ere taxered forre, huilcke penge borgemestere oc raad af alle oc en huer, sielfeyere oc proprietarijs saavelsom oc de, huilcke for leye udj husse, boede eller kieldere boendes erre, hafuer at lade opkrefue oc indfordre udj tuende terminer, dend halfue part 14 dage for paaske oc dend anden halfue part 14 dage for Michaelis, oc deraf holde sex døgtige oc vergagtige personner, som under borgemester oc raads direction oc opsiufn schal stande oc alle veigne gaderne derudj byen om natten at igiennemgaa, ald u-lempa oc skade paa gaderne saavelsom i huussene at styre oc afverge. Oc ville vj samme personer udj voris beskyttelse hermed hafue tagit, saaledes at om nogen sig imoed dennem, naar de i saa maade paa vagt i voris oc byens forretning omkring gaae, modvilligen opsetter oc forulemper oc fanger derudofuer skade, da vere bemelte vagt derfore i alle maader angerlos. Hvorefster alle oc en huer vedkommende sig underdanigst hafuer at rette oc for schade at tage vare. Gifuet etc. Hafniæ dend 13 aprilis anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 165—66.

539.

13 April 1668.

Om Indplanking af den Plads, hvorpaas den runde Kirke stod.

Corfitz Trolle.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du strax lader indplancke saa megit af dend platz, som dend runde kircke haffuer standet paa bag ved woris haufge inden grøften, som till det anbefalede fornøden gøreris. Etc. Hafniæ 13 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 410.

540.

15 April 1668.

Løsagtige Kvinder skulle indsættes i Børnehuset.

Directeurerne for børnehuset i Christianshavn.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wijder, at wj naadigst haffuer anbefalet oss elschelige Jens Mouritzen, byefoget her i worresidentz stad Kiøbenhavn, at hand de besoffuede quindispersoner, som her i staden findis oc ey haffuer middel till deris bøder effter recessen at vdgiffue, vdj spindhustet vdj wor kiøbsted Christianshavn schulde leffuere, at de der kunde arbeide oc tiene for deris bøder paa nogen wiis tid, indtill de bøderne kunde haffue aftient. Thi haffuer j saadanne quindispersoner, naar de der leffueris, at lade anname, at de der kunde arbeide oc tiene, indtill j eragter, at de bøderne kunde haffue aftient. Etc. Hafniæ 15 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 411.

541.

20 April 1668.

Afmaaling af hvad Hr. Niels Trolles Gaard skal miste paa Grund af en ny Gade.

Carl Henrich von Osten.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du lader afmaale oc anwijse, huormegit af afgangne h. Niels Trolles gaard formedelst dend nye gade schal afbrydis, effter dend derom giorde afstickning. Dermed etc. Hafniæ 20 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 417.

542.

22 April 1668.

Om Oprettelse af en ny Reberbane.

Statscollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wij tillschicke eder herhos en supplication fra oss elschelige Daniel Knopf, anlangende dend af hannem oprettede reberbane, huis jndhold j deraf wjdere kand see oc fornemme. Thi er woris etc., at j deroffuer med forderligste delibererer oc oss eders vnderdanigste betenckende derom till wjdere naadigste resolution tillstiller. Etc. Hafniæ 22 aprilis 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 419.

543.

28 April 1668.

Skede paa 2 Grunde paa Slotsholmen.

Andreas Wilcken.

F. 3. skøder Andreas Wilcken, oberstlieutenant ofuer voris arfuggeri, och hans arfuggeri effterskrefne støcke jord oc pladz liggende bag det huus oc vohning, hand nu i boer ved Slotsholmen her udj vor residentz stad Kiøbenhafn, streckendes paa alle sider udj lengde oc brede som følger, nemblige breden nest jefnsides op til hans nu paaboende pladz fra dend gade eller vey, som schal gaa imellem samme pladz oc dend nu werrende gamle canal oc hen til Jørgen Winckler kleinsmeds vohnings hørne, er $40\frac{3}{8}$ alne; item lengden nest op til bemelte Jørgen Wincklers nye pladz, strecher sig fra hans paaboende vohnings hørne igienem dend gamle Løngang 6 alne oc siden tuert ofuer til dend nye gade, som schal gaa langs dend nye canal, som deruden forre schal anleggis, $38\frac{1}{2}$ alne, huilcket er tilhaabe $44\frac{1}{2}$ alne; nock i breden derfra langs samme nye gade oc hen til bugten, huor gaden schal ombose, imellem forskrefne Andreas Wilchens pladz oc bemelte dend nu værende gamle canal, $53\frac{1}{2}$ alne. Dissligeste i lengden fra forskrefne bugt imellem bemelte gamble Løngang 6 alne, oc igien ind til forskrefne Anders Wilchens forrige pladz oc wohnings ende tilhaabe $9\frac{1}{2}$ alne. Huilken etc. Hafniæ d. 28 aprilis anno 1668.

Georg Winckler.

F. 3. skøder Jørgen Winckler, voris kleinsmed, oc hans arfuggeri effterskrefne støcke jord oc pladz, liggendes bag det huus oc vohning, hand nu i boer ved Slotsholmen herudj vor residentz stad Kiøbenhafn, streckendes sig paa alle sider udj lengde oc brede effter alne oc maal som følger, nemblige dend side, som ligger nest jefnsides op til bemelte huus oc vohning, hand nu iboer, strecker sig fra oberst lieutenant Andreas Wilchens pladz paa dend eene oc til Jacob Jenssens rustmesters plads paa dend anden side 24 alne. Item lengden paa dend side ved Jacob Jenssen fra hans gamle pladtis hørneskil, igienem dend gamle Løngang (6 alne) oc tuert ofuer til os elschelige Helmuth Otto von Winterfeld, voris oberschiencks, platz, tillhaabe med løngangsmuurene 44 alne; noch derfra langs bemelte Vinterfelds plads indtil bugten derpaa enden 17 alne; item fra samme bugt langs den nye gade, som skal gaa jefne ved dend nye canal, som deruden forre schal anleggis, oc hen til Andreas Wilckens pladtis hørneskil, er $12\frac{1}{2}$ alne; dissligeste fra samme Wilckens hørneskil oc tilbage igien igienem Løngangen (6 alne) til forskrefne

Jørgen Winchlers egen nu paaboende vohnings hørne, tilhaabe 44½ alne. Huilchen etc. Hafniæ d. 28 aprilis anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 178—80.

544.

28 April 1668.

Skede paa 3 Grunde paa Slotsholmen.

Niels Anderssen, Jacob Jenssen, rustmester, oc Mickel Anderssen.

F. 3. skøder Niels Anderssen, voris tøyhuusschrifuer, oc hans arfuinger effterskrefne støcke jord oc pladz, liggendes bag det huus oc vohning, hand nu iboer ved Slodzholmen sammested, streckendes sig paa alle sider udj lengde oc brede effter alne oc maal som følger, nemblige dend side, som ligger nest op til bemelte hans huus oc vohning, hand nu i boer, i breden fra Jacob Jenssen rustmesters plads paa dend eene oc til Mickel Anderssen, voris sætøigmesters, plads paa dend anden side, er 13 alne; item i lengden paa dend eene side ved bemelte Mickel Anderssens nu paaboende pladtzis-hørneskiel (6 allen) igienem den gamle Løngang oc tuert ofuer til os elskelige Helmut Otto von Winterfeld, voris oberskiencks pladz, tilhaabe med muurene 23 alne, nock derfra langs bemelte Winterfelds pladtz oc hen til hiørnet af bemelte Jacob Jenssens, rustmesters, pladz er 15½ allen. Dissligeste i lengden paa dend anden side fra samme Jacob Jenssens pladtzis hørneskiel oc tilbage igien igienem Løngangen (6 alne) til forskrefne Niels Anderssens egen nu paaboende vohnings hørne, tilhaabe 30½ alne. Huilcken etc. Hafniæ dend 28 aprilis anno 1668.

Ligesaadanne skiøder udgick til effterskrefne paa een huer sin plads, beliggendes som følger, nemblig:

Jacob Jenssen rustmesters plads.

Dend side, som ligger nest op til bemelte hans huus oc vohning, hand nu i boer, i breden fra voris kleinsmeds Jørgen Winchlers plads paa dend eene oc til voris tøighuusschrifuers Niels Anderssens plads paa dend anden side, er 23½ alne, item lengden paa dend side ved bemelte Niels Anderssens nu paaboende pladz, fra hans hørneskil igienem dend gamble Løngang (6 alne) oc tuert ofuer til os elschelige Helmut Otto von Winterfelds voris oberschienckes pladz, tilhaabe med muurene 30½ alne, nock derfra langs Winterfelds pladz oc hen til hiørnit af bemelte Jørgen Wincklers plads er 26½ alne, dissligeste i lengden paa dend anden side fra samme Jørgen Wincklers platzis hørneskil oc tilbage igien igienem Løngangen (6 alne) til forskrefne Jacob Jenssens egen nu paaboende wohnings hørne, tilhaabe 44 alne. Huilcken forskrefne pladz etc. etc. etc.

Mickel Anderssen voris sæe tøigmesters plads.

Dend side, som ligger nest op til bemelte hans huns oc vohning, hand nu iboer, er i breden fra Niels Anderssen tøighuusskrifuers pladz paa dend eene oc til dend pladz, Bertel trompeter paaboer, paa dend anden side 11½ alne, jtem lengden paa dend side innod bemelte Bertel trompeter fra det huusses hierneskel, hand bewohner, igienem dend gamle Løngang (6 alne) oc tuert ofuer til os elschelige Helmut Otto von Winterfeldt voris oberschiencks plads, tilhaabe med muurene 16½ alne, nock derfra langs bemelte Winterfeldz plads oc hen til hiernit af bemelte Niels Anderssen tøighuusskrifuers pladz, er 14 alne. Dissligeste atter i lengden paa dend anden side fra samme Niels Anderssens platzis hierneskil oc tilbage igien igienem Løngangen (6 alne) til forskrefne Mickel Anderssens egen nu paaboende wohningshiørne, tilhaabe 23 alne.

Sæl. Reg. XXVII. 180—82.

545.

6 Maj 1668.

En forarmet Kvinde maa sætte Bækken for Kirkedørene.

Maren afgangne Jacob Pederssens.

F. 3. giøre alle witterligt, at wi effter vnderdanigste ansøgning oc begiering naadigst hafuer bevilget oc tillat, saa oc etc., at Maren afgangne Jacob Pederssens her udi vorris residentz stad Kiøbenhavn (som sit huus oc gaard her udenfor staden i forleden beleyringstid hafuer mist, foruden at hendes bossbunde af fienden mordiske viis er blefuen drebt, oc deroefuer med sine smaa børn i armod oc elendighed geraaden) maa lade sette bechen for kirkedørene udj kiebstederne her j riget for alle oc een huer, som af christen medynck henderudj noget giffue ville. Forbydendes etc. Hafniæ d. 6 maj 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 187.

546.

8 Maj 1668.

Om Udgang og Tagdryp paa en Gaard i Løvstræde til Ulfeldts Plads.

Henrick Gøde.

F. 3. giøre alle witterligt, at wij effter underdanigste ansøgning oc begiering naadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc hermed bevilger oc tillader, at os elschelige Henrich Gøde, voris bogtrycker, maa ved dend gaard i Løffuestredet her i voris residentz stad Kiøbenhavn, som hand nu iboer, sambt de trende derhoes liggendes smaa vohninger oc een sig tilforhandlede øde plads hafue frj tagdraab, vinduer oc vdsigter, samt udgang med forneden indkierssel oc frj fortoug ud til dend pladz, huor torfuet der vesten forre er anlagt, oc det med.

lige rettighed som andre huusse imoed een frj gade eller torf kand hafue. Forbydendes etc. Hafniæ dend 8 maij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 189.

547.

8 Maj 1668.

Om Overslag til en Stald for Livgarden.

Otto Paawisch.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom wij tillsinds er, en stald for woris lifguardie at lade opbygge, huis bekostning effter hosfolgende copie af det derpaa gjorde offuerslag beløber 457 rdl. 40 ß, da er woris etc., at du samme penge till oss elschelige Friederich von Arnstorf etc. till forskrefne biugnings anrettelse lader leffuere. Etc. Hafniæ 8 maij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 433.

548.

9 Maj 1668.

Om Opsættelse af Exekution paa Morderen Peder Ørløs. (Jfr. Femte Bind S. 771.).

Hugo Lytzou.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom wij af din vnderdanigste berettning erfarer, at Peder Ørløs, som till galgen for sit tyffuerj schall were dømbt, effter dommen vdj pinselen schall haffue bekiednt, mord at haffue beganget, da er woris etc., at du med executionen till gallien lader indholde, indtill hans begangene missgierninger nemere blifuer effterforschet oc wed endelig domb paakiendt, om hannen høyere straf, end dend offuer hannem allerede ergangne domb medfører, effter lands loug kand tillkomme at vdstaa. Etc. Hafniæ 9 maij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 435.

549.

18 Maj 1668.

Dronningens Have udenfor Vesterport overlades til Græsning til Christoffer Gabels Hustru.

Fru Armegaar.

F. 3. giøre alle witterligt, at wi naadigst hafuer bevilget oc forundt, saa oc etc., at os elschelige fr. Armegaar von Badenhof, Christopher von Gabelss til Bauelsse, maa udj neruerende aar niude dend pladz uden for Westerport her for wor residentz stad Kiøbenhavn til gressning eller høe derpaa at lade høste, som tilforn hafuer verit hendes kierl. woris elschelige kiere gemahl dronningens haufue. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 18 maij 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 192—93.

550.

18 Maj 1668.

En Mand optages i Guldsmedlavet uden Mesterstykke.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijder, at wj naadigst haffuer be-willget oc tilladt Michel Ebel, guldsmed, at maa sig her vdj staden nedsætte oc i guldsmedlauget indtagis, forvden noget derfore till indgang vdi lauget at giffue eller mesterstycke giøre, mens sit guld-smidhandwerck, saawijt hand leert haffuer, her i staden vbehindret at bruge. Etc. Hafniæ 18 maij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 437.

551.

19 Maj 1668.

Undersøgelse af et Andragende fra Garverne.

Statscollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Wj tillschicke eder herhos en supplication med nogle hosfølgende articler, som mesterne af semisch oc weissgerber handwercket her i staden vnderdanigst er begierendis, at dennem naadigst maatte forvndis, huis jndhold j wdjere deraf kand see oc erfare. Thi er woris naadigste etc., at j till wdjere resolution oss eders vnderdanigste beten-chende anlangende forskrefne deris begiering med forderligste forstendiger. Etc. Hafniæ 19 maij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 441.

552.

27 Maj 1668.

Om Eftersøgning af den undslupne Forbryder P. Ørløs.

Hugo Lytzouw.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wj erfarer, at dend fange ved nafn Peder Øreløss, som der paa vort slott Anderschouf var anholden, igien schall were lesskommen, da er woris etc., at du ridefogden tillholder, med største flid at giøre sit beste, forskrefne Peder Øreløss at opspørge oc med forneden folck oc betiente antaste lade, huor hand betrædis kand. Till huilcken ende du skarpretteten haffuer at befale, med sine folck at medfolge, som forskrefne fange till sig kand anname oc till execution i forwaring holde. Etc. Hafniæ 27 maij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 449.

553.

27 Maj 1668.

Om Frihed til at brygge Bryhan.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom Lauritz Hansen oc Peder Skrøder, jndwaaner her i staden, sig for oss vnderdanigst haffuer

Haderet beklage, huorledis dennem af Bartholomæus Jensmer effter it woris den 19 aprilis vdi nest forleden aar 1667 hannem gifue bref schall formeenis bryhan at brygge, da saasom samme woris vdgifne bref icke formelder, hand alleene saadan bryhans bryggerj schulle bruge, wille wj ey heller haffue det derhen forstandet, at andre saadan næring derved schulle forbydes. Dereffter etc. Hafniæ 27 maij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 449.

554.

1 Juni 1668.

Om Skøde paa en Grund bag Slottet i det ny Værk.

Carl Henrich von Osten.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at du vdj lengden oc breden afmaaler for oss elschelige h. Jørgen Reitzer, secreterer i woris tydsche cantzelie, dend platz her bag slotted inden for de nye anlagde vercker, till at biuge paa, som er signeret 26, saa at hand dereffter voris naadigste schiøde derpaa kand bekomme. Etc. Hafniæ 1 junij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 454.

555.

7 Juni 1668.

Johan Heideman faar Brev paa Oppebørsel af Portpenge imod at vedligeholde Portene og Brolægningen paa de offentlige Pladser.

Johan Heideman.

F. 3. giøre alle witterligt, at wj naadigst haffuer bevilget oc tillat saa oc hermed etc. os elschelige Johan Heideman, voris hafne inspector her i voris kongelige residentz stad Kiøbenhafn, at maa hereffter fra dette voris brefvis dato annamme oc oppeberge lade dend hid indtil os elschelige borgemester oc raad her udj staden forundte vognepenge, saaledes at hannem schal gifues een skilling danske af huer ind at byens trønde porter her saauelsom paa Christianshafn indkommende fragtevogen, huer reisse de fra eller til byen gør, saauelsom af alle bøndervogne, ingeu undtagen, huem de oc tilhører, huer gang de til torf oc i byen med fragt eller less kommer. Huor imod hand schal tiltæncht vere, dend ny Westerport oc den nu der gjorde træ- oc steenbroe (undtagen fundamentet) wed lige at holde samt foedstøkerne neden til med plancker at beklæde, saa at ingen uhümskhed i grafuen nedfalder, sampt armene paa vindelbroen med kaaber at belegge saauelsom de andre tuende porte oc broer herfor Kiøbenhafn med dend paa Christianshafn (effter at de først er paa nye opbygt oc opflyd) iligemaade undtagen fundamentet wed goed hefd oc magt forsvarligen at holde; dissligeste revelinerne inden oc

uden til med steenbroe oc reenlighed wed lige at holde, saa oc fligtig
agt paa giffue, at icke byens grafuer med v-reenlighed blifuer opfyldt.
Fremdeelis schal hand oc lade forhøye oc omlege voris slotzplads
med nye steenbroe, huor fornøden gieris, saaledes at vandet kand
hafue dessbedre fald, samt gaden paa bersspladzen for Holmens
kircke indtil kammen ved Nytorf, saa oc de andre publique pladzer,
nemmelig Gamble, Nye samt Amager torf, effter voris derom tilforne
udgangne forordning, udj tilbørlige reenlighed lade holde, saa fremt
hand denne voris benaading agter at nyde. Oc saasom til sligt
werck, reparacion oc vedligeholdelsse, som bemelt er, forbenefnede
Johan Heideman vil foraarsagis forlag oc forskud at giøre, da paa
det hans arfuiuger, om hand ved døden afgick, kunde for saadan
forlag oc forskud vere schadessløsholden, hafuer wj naadigst bevilget
oc tillat saa oc hermed etc., at bemelte Johan Heidemans arfuiunger
effter hans dødelig afgang samme benaading til saadan forlags er-
statning maa beholde oc frembdeelis med samme vilkor niude, indtil
wj anderledes herom tilsigendes vorder. Forbiudendes etc. Fredrichs-
borg dend 7 junij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 202—04.

556.

13 Juni 1668.

Bevilling til at brygge Bryhan og Mumme.

Clemmend Lambretssen.

F. 3. giøre alle witterligt, at wj effter vnderdanigste ansægning
oc begiering naadigst hafuer bevilget oc tillat, saa oc hermed be-
vilger oc tillader, at Clemmend Lambret, voris toldbetiente oc ind-
vaanner her i staden, maa bryge bryhan oc mumme sammested. Dog
schal hand derimod pligtig vere, samme bryhan oc momme
goed oc u-straffelig at brygge oc effter det kieb selge, som aarlingen
af præsident, borgemestere oc raad sammesteds derpaa settis, oc
ofuer dend priis icke til nogen at afhende, saafrembt hand denne
voris benaading agter at nyde. Forbydendes etc. Hafniæ dend
13 junij 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 204—05.

557.

15 Juni 1668.

Stadsætelse paa Beskikkelse af en Stadslæge.

D. Casper Collichen.

F. 3. giøre alle witterligt, at efftersom hoes os underdanigst
ansægis oc begieris voris naadigste confirmation paa efftersølgende os
elschelige præsident, borgemestere oc raad her j staden deris til os

elschelige, hæderlig oc høylærd d. Caspar Kollichen gifne bestalling, liudendes ord effter andet som følger: Præsident, borgemestere oc raadmend udj dend kongelige frj rigs- oc residentz stad Kiøbenhavn giøre witterligt at hafue forordnet oc antaget, saasom wj hermed etc. hæderlig oc høylærd mand Casparem Kollichen medicinæ doctorem oc practicum til een physicum oc ordentlig medicum i denne stad, udj huilcken hans officio hand schal forpligt vere, denne stads beste i alle maader effter sin profession oc bestillings gemes at søge oc med samptlige apotekerne her j staden hafue flittig indseende oc foruden dend general visitation, som hand med hofmedicorum, professorum oc hersamnestseds practicerende medicinæ doctorum deris hielp oc udj deris nerverelse, huer half aar giøre en particulier visitation, om alting sig ret, oc som det sig bør, forholder. Hafuer hand oc derhoes flittig tilsiufn at hafue, at recepterne stedtze lidelig taxeris oc af apotekerne selgis, saa ingen derudj imod billighed besuergis, alle empirici, quacksalber oc deslige, som understaae sig nogen at curere eller recepter udgifue, som deris profession ey vedkommer, imodstaa oc hindre, huorudj hannem af magistraten ald tilbørlig assistenz erviises schal. Ved bartske ambted udj denne stad schal hand, naar nogen ung mester examineris, hoes være oc ellers hafue indseende med, at een huer af bartske, huis dennem vedkommer, iagttaer oc ey giør medicis practicis nogen indgreb i deris curer, mens alleene, med huis deris profession vedkommer, dem befatter; samt om nogen sig derimod schulle forgribe, skal hand tiltengt vere, slig disordre magistraten at tilkiendegifue. Fremdeelis schal hand udj grasserende siugdomme saauelsom udj pæst tid (huilcken Gud dog naadeligen afvende ville) vere oc blifue tilstede her j staden oc sig imidlertid ey nogensteds herfra begifue oc meddeele dem hielp oc raad, som det begierer, dog at een huer patient hannem for sin møye tilbørlig belønner. Hafuer d. Casper sig end oc hoes magistraten at anmeldte oc forlof erlange, naar udj sunde tider hannem kand tilfalde aarsag, paa nogen tid af staden at udreyse. For saadan welbemelte d. Casper Kølhs bestilling, besuerring oc opvartering vel billigen hannem strax en aarlig pension af staden tilleges schulle, men effter at byens itzige middels tilstand det ey kand taale, skal dog dertil med tiden forblifues tiltengt, oc det saasnart stadens vilkor det kand medføre. Meden naar effter Guds villie suage eller smidsomme siuges tider kunde indfalle, da schal strax fra dend tld hannem aarlig visse pension af stadens kiemner gifues oc betalles, saa lenge slig suage tider varer, bereigned 200 rixdr. aarlig, foruden huis

hannem især som forberørt gifues for huis cur oc opvartering, hand een huer isærdellished beuiisende vorder. Udj alt forskrefne samt alt andet forskrefne hans bestilling kand medføre oc gemes vere, hafuer welbemelte d. Cassper Kølck sig troligen oc fligtigten(!) at forholde, oc derudj sit embeds pligt saaledes at observere, som hand agter at forsuare oc det hannem sielf til ære oc respect kand geraade. Huilcken bestilling fra dato skal angaa oc saaledes continuere, saa lenge welbemelte d. Casper Kølich samme bestilling tilbørigen forvalter oc betiennen. Des til vitterlighed under woris herunder trøgte stadz secret. Kiøbenhavn den 19 februarij anno 1668. Da wille wij forskrefne bestalling udj alle des ord, clausuler oc puncter, efftersom dend herofuen indført findes, naadigst hafue confirmerit oc stadfest, saa oc hermed etc. Forbydendes etc. Hafniæ d. 15 junij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 205—07.

558.

16 Juni 1668.

Nedsættelse af en Kommission i Anledning af en Fordring af Borgmester Hans Sørensen paa Christianshavns Borgere.

Jonas Trælund oc Hermand Jæger.

F. 3. Wijde maa j, oss elschelige Jonas Trælund etc. oc Hermand Jæger etc., at efftersom oss elschelige Jens Jensen Wissing oc Anders Borres, jndwohner her i wor residentz stad. Kiøbenhavn, dend 9 martij sidst forleden hafuer bekommet woris naadigste befalning anlangende nogen fordring, Christianshafns byes borgerschab for woris høyeste rett i nest forleden aar effter regenschab oc commissariers revision schall were tilltenct borgmester Hans Søfrensen oc med jnteresserede at betale, oc nu paa bemelte borgerschabets wegne iligemaade om denne woris naadigste commission till eder vdj forskrefne sag vnderdanigst ansøgt oc begiert er, thi biude oc befale wij eder, forskrefne Jonas Trælund oc Hermand Jæger, at j retter eders leilighed effter, tillige med forskrefne Jens Jensen oc Anders Borres eder vdj forskrefne commissions forrettning at begiffue oc parterne effter bemelte woris vdgifne befalnings indhold at atschillie. Oc huis j vdj forskrefne maade forrettendis worder, haffuer j samptlig vnder eders hender oc zigneter fra eder at giffue beschreffuit, som j wille ansuare oc bekiendt were. Mens dersom nogle af eder formedelst loulig forfalde schyld oc til dend berammede tid oc sted møde kunde, da schall de, som tillstede kommer, hermed fuldmagt haffue oc anbefalet were, andre i de vdebliffuendis sted till sig at tage oc denne

woris naadigste befalning alligewel fyllestgiøre oc effterkomme. Landevis det iugenlunde. Giffuit etc. Hafniæ 16 junij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 464.

559.

22 Juni 1668.

Om Optagelse i Murmesterlavet.

Muurmeestere i Kiøbenhavn.

F. 3. giøre alle witterligt, at paa det denne voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn altid isærdelished med goede oc døgtige mestere af muurmesterhandvercket diissbedre kand vorde forsiufnet, os sielf oc alle dennem, som biugninger eller muurarbeide agter at lade opsette oc anrette, til nytte oc gafn, oc icke nogen formedelst mesternis wankundighed i saa maade skulle lide skade, da hafuer wij naadigst for got anseet at forordne, saa oc hermed etc., at ingen hereffter udj bemelte muurmesterlaug maa eller skal for mester indtages, som icke tilforn sin døgtighed udj huis afritz, deeling oc ofuerslag, som til samme handverck henhører oc behøffuis, beuiist hafuer oc i saa maade er saa ferdig befunden, som en goed mester bør at vere, oc forsuarligt eragtis. Doeg schal icke herunder vere meent eller begreben de muurmestersuenne, som nu deris læraar allerede hafuer fuldendet oc dog icke om slig afritz oc deeling af deris mester er blefuen vnderviist. Hvorefster een huer vedkommende sig vnderdanigst hafuer at rette oc forholde. Gifuet etc. Hafniæ den 22 junij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 210—11.

560.

29 Juni 1668.

Udskrivning af Beklædningsgjenstande i Sælland til de Soldater, der arbejde paa Kjøbenhavns Befæstning.

Niels Rosenkrantz.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du alle proprietarier vdj wort land Sielland forstendiger, woris naadigste willie at were, at de tillholder en huer deris leg strax at forstrecke soldaterne her paa arbeydet till schoe oc skiorter oc anden fornødenhed 4 slette daler, huilcket i soldaternis [løn] och siden schall worde got giort. Etc. Hafniæ 29 junij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 480.

561.

30 Juni 1668.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bagved Slottet.

Jens Ollufssen Kiøbenhavn.

F. 3. skøder Jens Ollufssen Kiøbenhavn, lieutenant ofuer artigleriet, en plads liggedes her inden festningen udj det ny an-

lagde verck bag slottet ofuer dend nye canal udj dend gade, som gaar ligefra slotzpladtzen til dengt nye vold oc udj carted er i tvende pladzer bestaaende, signerit med no. 56, strechendes sig i alne oc maal som følger, nemblig dend side, som ligger op til den gade imod synden, $40\frac{1}{2}$ siellandsche alne, item dend side imod østen $30\frac{1}{2}$ alne, nock dend imod norden befndes af lige maal som den synder, saa oc dend side imod vesten ligesom dend imod østen. Huilcken etc. Hafniæ den 30 junij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVIII. 217.

562.

5 Juli 1668.

Om nyt Forher over P. Ørøs. (Jfr. Nr. 552.)

Rigens marschalch.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom Peder Ørøss nu fragaar sin forige bekiendelse, da er woris naadigste willie oc befalning, at i dengt anordning giør, at hand igien vorder piinligen forhørt vdj oss elschelige h. Hugo Lytzow etc. sampt slodsfogdens og riidefogdens offuerwerelse, oc hafuer ridefogden samme hans bekiendelse beschreffuen at tage. Dermed etc. Friederichsborg 5 julij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 482.

563.

14 Juli 1668.

Om Skøde paa en Have med Lejehuse.

Jens Mouritzen.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom oss elschelige Matthies Hass etc. effter afgangne Jørgen Adrian Wichmann, forдум jndwohner her i staden, oc hans hustrue Marie Meyer en deris haufge oc hosliggende leyevoninger sammesteds, som dengt mestbiudende paa auction ordentlig sig schall haffue tillforhandlet, da er woris etc., at du paa rettens wegne forskrefne auctionerede eyendomb effter sedwaanlig schiødis stil oc brug forskrefne Matthias Hass tillschiøder, naar derfore tillbørleg fornøyelse oc betalning scheet er. Etc. Hafniæ 14 julij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 487—88.

564.

17 Juli 1668.

Privilegium for 2 Lesmede.

Peter Easback oc Hans Winberg, leesmidde i Kiøbenhavn.

F. 3. giøre alle witterligt, at eftersom Peter Essback oc Hans Winberg leesmedde, indvaanere her i voris residentz stad Kiøbenhavn, for os underdanigst hafuer ladet andrage, huorledes imod voris dend

12 aprilis 1650 til Christian Alchenbrecht oc bemelte Hans Winberg udgangne bref mange tydsche høelear eller skiereknifue schal hid indførts, huorofuer befrygtes, os iche alleeniste i vorris deraf paabudne told oc rettighed besuigelsse tilføyes, mens endoc bunden, som dennem behøfuer at kiøbe, ofte med saadanne ware bedrages oc til schade kommer, da hafuer vj nu naadigst for got anseet at bevilge oc befalle, saasom wj oc hermed bevilger oc alvorligen befaller, at aldeelis ingen høelear eller skiereknifue, som nogen fra andre steder til vort land Sielland wil indbringe, maa eller schal til andre pladsser udj same provincie føris end hid til vorris residentz stad Kiøbenhavn oc voris kiøbsted Corsør allene efter begge steders stabelrettighed. Oc paa det des sicherligere wides kand, om saadant goeds er saa dygtig oc oprigtig, som det sig bør, schal det af den, som af een huer bemelte steders øfrighed dertil beschickes, paa vorris toldboeder der-sammesteds stempler, saauel det allereede indført er, som det her efter indført blifuer, med det stempel, som dertil forordnet worder, førend det enten udj dusintal eller støckviis paa marcheder eller nogen andre steder her i vort land Sielland igien maa bortselves, forhandles eller hoes nogen findes; dog maa icke noget stemplis, førend ved toldseddel beviisses, at det tilforn rigtig fortoldit er. Huis leer eller schiereknifue, som aar oc dag ofuer blifuer beliggendes u-solt, schal atter om foraaret igien paa nye stemplis. Betreffes nogen imod dette worris forbud at giøre eller fortrædelig findes, da schal samme vare, som i saa maade betrædes, aldeelis vere forbrut oc confisqverit til fire lige schiffter, nemlig dend eene til os, dend anden til ded steds øfrighed, huor slig forseelsse begaaes, dend tredie til de fattige oc den fierde til den, som saadant angifuendes vorder. Thj biude oc befalle wj præsident samt borgemestere oc raad oc alle andre vedkommende her i vort land Sielland, som dette voris bref forkyndiget vorder, at de herofuer holder som wedbør, oc forbiude alle oc een huer etc. Hafniæ den 17 julij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 228—29.

565.

17 Juli 1668.

Om en Kontrakt med Kongens franske Bogbindere.

D. Peder Scavenius oc Hans Mule.

F. 3. Wor gunst tilforn. Eftersom woris frandsche bogbindere sig vnderdanigst beklager, at de icke for dend nu med dennem betingede pris lengere vden deris største schade kunde arbeyde, da er woris etc., at j med bemelte bogbindere en contract opretter oc en

viss priis betinger, for huilcken de hereffter vden wjdere vndschyldning alle slags bøger, i huad format de oc ere, haffuer at indbinde, tagendis i act, at contracten saaledis med dennem gjoris, som j oss mest till fordeel at vere eragter, oc at de dog vden schade kunde were. Etc. Hafniæ 17 julij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 493.

566.

20 Juli 1668.

Skøde paa en Grund ved Frederiksholms Kanal.

Andreas Wilchen.

F. 3. skøder Andreas Wilchen, voris bestalter obrist leutenant ofuer artigleriet, oc hans arfninger it stycke jord oc hørneplads til een byggested, ligendes her inden festningen udj det nye anlagde verck bag ved woris forrige lengang ofuer dend nye canal udj dend gade, som schal gaa lige fra Gammeltorf oc langs dend nye canal, bestaaende i fire pladsser, udj carted antegnet med nr. 28, 42 oc 43, strekendes sig udj alne oc maal som følger, nemlig dend forriste breede mod canalen imod østen $30\frac{3}{4}$ siellandsche alne, jtem dend lengde ind udj gaden, som gaar hen til dend nye vold imod norden $79\frac{1}{2}$ alne, nock er dend bageste brede imod vesten lige saa bred som dend forriste, saa oc dend lengde imoed synden dend først bemalte lengde liig. Huilchen etc. Hafniæ den 20 julij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 232—33.

567.

20 Juli 1668.

Om Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Johan de La Hay oc Hans Hoppe, møller.

F. 3. skøder de La Hay, voris bestalter maior ofuer voris lifregiment tilfodz, oc hans arfninger it støcke iord til een biugeplads, ligendes her inden festningen udj det nye anlagde verck bag slottet, signeret udj carted med nr. 62, strekendes sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden ud til gaden imod synden $19\frac{1}{2}$ siellandsche alne, jtem lengden imod vesten 68 alne, nock breden imod norden er dend forreste brede lig, saa oc lengden mod østen dend første bemalte lengde lig. Huilcken etc. Hafniæ d. 20 julij 1668.

Ligesaadan it skiede sich Hans Hoppe, møller i Christianshavn, med indgang saaledes: »Wij Frederick den tredie etc. gjøre alle witterligt, at wij naadigst haffuer undt, schiedt oc afhendt oc nu hermed etc. til Hans Hoppe møller, indvaaner i Christianshavn, oc hans arfninger 5 pladsser dog udj een bestaaende, signerit med nr. 50, 51, 54, 55 oc 36 udj carted, ligendes her inden festningen udj det nye anlagde verck bag slottet, til een byggeplads, strekendes sig udj

alne oc maal som følger, nemlig dend side ud til gaden langs wolden mod vesten til $70\frac{1}{4}$ siellandsche alne, item dend side imod norden hen ad den gamle mælegraf $64\frac{3}{4}$ alne, nock dend imod østen 68 alne, saa oc dend side imod syden 45 alne etc. Det øfrige effter ordinarie stiil ligesom forskrefne Johan de La Hays.

Sæl. Reg. XXVII. 233—34.

568.

21 Juli 1668.

Afstaaelæ af Bageriet i Nyboder.

Peter Carstenssen.

F. 3. giøre alle witterligt, at efftersom Povel Meyer for os underdanigst hafuer ladet andrage, at hand for at redde sig fra sine creditorer hafuer verit foraarsaget til at afstaae oc ofuerlade dend hannem paa bageriet udj de nye boder naadigst forundte bevilgning til Petter Carstenssen, med vnderdanigste begiering, wij bemelte Peter Carstenssen samme frihed paa bagerie udj bemelte nye boeder naadigst bevilge vilde paa same maade, som hand det effter voris d. 8 novembris anno 1658 derpaa gifne bref niudt oc hafft hafuer, da hafuer wij effter vnderdanigste ansøgning oc begiering naadigst bevilget oc forundt, saa oc hermed etc. bemelte Peder Karstenssen, at ingen enten bager herudj voris kongelige residentz stad Kiebenhafn, hækere eller andre hannem udj sin næring med brød at bage udj forskrefne vaanninger eller til forprang at udselge maa indpas giøre. Thj ville wij forbudet hafue saa oc hermed alvørlichen forbyder forskrefne bagere eller oc andre forprangere, i huo de end oc ere eller vere kunde, bemelte Peder Castenssen herimod nogen forfang at giøre, med mindre de vil hafue forbrødt brødet, huormed de i saa maader betrædes, oc ellers stande tilrette som vedbør. Huoreffter een huer, som vedkommer, kand vide sig at rette oc for schade at tage vare. Dog schal forskrefne Peder Carstenssen derimod vere forpligt, dennem som udj voris nye vaanninger boer, med forneden oc velbaget brød for billig priis at forsiufne, saa at ingen med rette aarsag schal hafue derofuer at klage, saafrembt hand denne voris benaading agter at nyde. Gifuet etc. Hafniæ d. 21 julij anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 235—36.

569.

25 Juli 1668.

Om Exekution paa Peder Ørøs. Jr. Nr. 562.

Hugo Lytzow.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris naadigste willie oc befalning er, at du fra Bremerholmb oc det blaa taarn lader anname Peder Øreløss oc Oluf weffuer oc dennem til Anderschow henføre oc der-

sammested, effter deris egen bekjendelse, domb ofuer dennem hende oc execution dereffter at schee. Etc. Hafniæ 25 julij 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 504.

570.

27 Avg. 1668.

Skøde paa en Grund i Nyboder.

Hans Ossevaldt, corporal.

F. 3. skøder Hans Ossevaldt, corporal under oberst lieutenant Henrich Harlofs compagnie, oc hans arvinger it stycke jord til een byggeplads, liggendis her inden festningen udj de nye boder j Løve-gaden, streckende sig udj alne oc maal som felger, nemlig dend side op til gaden mod østen tyve oc fire siellandske alen, jtem imod synden ved Holsteen Pedersen høybaadsmands vaaning tyve oc een alen, noch bag imod væsten tyve oc fire alen, saa oc imod norden op til Peiter Blysetzes iligemaade høybaadsmands vaaning tyve oc een alen. Hvilcken etc. Hafniæ dend 27 augustj anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 626—27.

571.

7 Sept. 1668.

Beskikkelse af en Rektor ved Christianshavns Skole.

Johan Winicke.

F. 3. giøre alle witterligt, at wj naadigst hafuer tilschicket oc forordnet, saa oc hermed etc. neruerende hæderlig oc vellærd Johan Winecke til at vere rector scholæ i vor kiøbsted Christianshavn, saafrembt hand effter forregaaende examen oc ofuerhørelsse dertil døgtig befindes. Thj schal hand forpligt vere, samme sit embede med største flid oc windschibelighed at forrette, saauelsom sig udj lif oc lefnet tilbørlichen schicke oc forholde, som det een retsindig rector scholæ i alle maader vel anstaar. Item huis hannem af superintendenten (som paa voris veigne jnspection med skollerne hafuer) til bemelte scholles nytte oc gafn blifuer forrelagt oc beordret, hafuer hand sig i alle maader tilbørlichen effter at rette, oc maa hand for saadan hans embede oc bestilling nyde oc oppeberge huis indkombst oc rettighed, hannem med rette bør oc hans formand for hannem hafft oc nydt hafuer. Forbydendes etc. Hafniæ d. 7 septembris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 246.

572.

7 Sept. 1668.

Skøde paa Grunde i det ny Værk bag Slotet.

Hans Hanssen, proviantschrifuer, Fredrick Werdelman oc major Robert Colnet.

F. 3. skøder Hans Hanssen, forvalter ofuer vore lande Lolland oc Falster, oc hans arfuinger it stæcke jord til en byggepladz, liggendes

herinden festningen bag slotzholmen udj det nye anlagde verck, antegnet udj carted med nr. 29, streckendes sig udj alne oc maal som følger, nemblig udj breden ud til gaden imod synden 29 siellandsche alne, jtem udj lengden imod vesten langs Fredrick Werdelmans plads 68 alne, nock bag wed udj breden imod norden iligemaade 29 alne, saa oc atter udj lengden imod østen langs obrist lieut. Möllers platz 68 alne. Huilcken etc. Hafniæ 7 septembris anno 1668.

Ligesaadant it skiøde fick Fredrick Werdelman same dag d. 7 septembris saaledes:

F. 3. skøder Fredrick Werdelman, indvaanner herudj voris residentz stad Kiøbenhafn, oc hans arfninger it støcke jord til een byggeplads, liggendes herinden festningen bag slodzholmen udj det nye anlagde verck, antegnet udj carted med nr. 31, streckendes sig udj alne oc maal som følger, nemblig udj breden ud til gaden imod synden 29 siellandsche alne, jtem i lengden mod vesten langs major La Hays plads 68 alne, nock bag wed i breden imod norden iligemaade 29 alne, saa oc atter i lengden mod østen langss oss elschelige Hans Hanssen ambtforvalters pladz 68 alne. Huilcken etc. Det øfrige effter ordinarie stiil ligesom nest forskrefne schiede.

Nock bekom major Robert iligemaade saadant it schiøde dend 11 septembris nest effter daterit, som følger:

F. 3. skøder Robert Colnet, major ofuer voris artiglerie, oc hans arfninger een hørneplads til it biugested, liggendes herinden festningen bag slotzholmen udj det nye anlagte verck, udj carted antegned med 13 oc 19, streckendes sig udj alne ok maal som følger, nemblig udj breden imod dend gade, som schal gaa ned af Raadhusstrædet fra nordvest hen til sydost 34 siellandsche alne, jtem i lengden udj dend gade hen ind ad dend nye wold fra nordost imod sydwest $79\frac{1}{2}$ siellandsche alne, nock breden bag wed obrist lieut. Möllers plads saa oc dend anden lengde op til obr. Rossenkrantzis plads er de forrige sider i lige lengder, lige wiide eller paralell. Huilchen etc. Det øfrige effter ordinarie stiil.

Sæl. Reg. XXVII. 247—49.

573.

12 Sept. 1668.

Om Regitze Grubbes Gravsted i Vor Frue Kirke.

M. Rasmus Winding.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du lader borttage de Ruders steen af oss elschelige fr. Regitze Grubbe hindis graff vdj wor Frue kircke her vdj staden oc sætter hinde bemelte graf vdj

saadan en stand, som dend fantis, da dend af tuende adelsmend sidste gang blef besictet. Etc. Hafniæ 12 septembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 524—25.

574.

15 Sept. 1668.

Skøde paa en Grund paa Slotsholmen.

Carl Henrich von Osten.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wij naadigst haffuer be-willget oss elschelige Vincentz Jochim Hahn etc. at maa lade indhegne dend plads her bag ved Slotted paa Slotsholmen ligefor Hans Olufsen's gaard, imellem woris hofschyters stald paa dend eene oc dend haufge, Peter Kalthof haffuer ladet indhegne, paa dend anden side, da er woris naadigste willie oc befalning, at du samme plads lader maale, huor wijt dend effter siellandske alne oc maal befindes. Etc. Hafniæ 15 septembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 528.

575.

22 Sept. 1668.

Skøde paa en Grund i Klærkegade.

Morten Jenssen.

F. 3. skøder Morten Jenssen urtegaardsmand, indvaaner her udj vor residentz stad Kiøbenhafn, oc hans arfuinger it stycke iord til een bygeplads, liggedes her inden festningen strax ved voris haufge, streckendes udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden for til hen ad Clercke-gaden fra nordvest til sudost $40\frac{1}{2}$ siellandsche alne, jtem udj lengden fra nordost til sydwest $79\frac{1}{2}$ siellandsche alne, nock er breden bag til (som støder til dend gade, som wed dend nordost side fra voris haufge nedløber) dend forrige brede lig, saa oc dend anden lengde (som til Jochum Scheel, woris elschelige kiere printz Christians urtegaardsmands [grund] henløber) dend først bemelte lengde liig. Huilcken etc. Hafniæ 22 septembris 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 256—57.

576.

23 Sept. 1668.

Kvæsthuset skal flyttes til Børnehuset.

Erich Krag, Jens Lassen oc Hanss Hansen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Efftersom wij til Holmens fornøeden-hed naadigst behøffuer det sted, som questhuuset nu er, oc for-standerne vdj de fattiges huusse paa Christianshafn hår erkleret sig, at de nocksom kand tage imod de queste, som nu findis, saa frembt de capitaler, som till questhuuset er lagt, vorder till de fattigis huusse anwendt, saa er woris etc., at j till de fattiges forstandere offuer-

leffuerer alle de capitaler oc indkombster, som till forskrefne questhuss er gifuet oc lagt saa well som oc de sengesteder med klæder oc andet nødvendigt inventarium oc boschab, som for de queste vdj bemelte questhuss findes. Etc. Hafniæ 23 septembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 542—43.

577.

23 Sept. 1668.

Om Hjørnegrunden mellem Østergade og Kongens Nytorv.

Niels Rosenkrantz.

F. 3. Wor gunst tilforn. Wijd, at wj naadigst tillfreds er, at du maa lade indplanche oc bebygge din gaardsplads i Østergade liggende effter dend afstichning, son woris jngenieur derom giort haffuer, nemblig fra det synderhierne af bemelte plads vd till det store nye torffue, rett huor dend forige afbrendte biugning har standen, er grundlinien winckelret fra Østergade af bleffuen indtagen, huorfore samme linie vdj lengden paa 74 alne fra nordhiørnit vd til forskrefne torffue fra dit der allerede haffuende planckwerck paa 9 allne er indwiget, mens fremmer i lengden 10 alne lenger, som støder op till woris rentemesters, oss elschelige Henrich Møllers planchwerck, nemblig i dend forskrefne brede vd till torffuit 10 siellandsche alne, noch langs bemelte Henrich Møllers planchwerck $13\frac{1}{2}$ allne, saa oc dend tredie side, som støder op til din egen platz, 9 allne. Der-effter du dig vnderdanigst haffuer at rette. Etc. Hafniæ 23 septembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 543.

578.

23 Sept. 1668.

Om Malerier i Kongens Gaard i Kannikestræde.

Peter Schumacher, canc. raad, cammer secret., archivario oc bibliothecario, oc Frederich Poggenberg, tolder.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at i strax forføyer eder till woris gaard vdi Kannickestredet, som woris hofcontrafeyer Lambert von Hagen nu boer vdj, oc, førend hand bortreisser, med eders zigneter forsegler, huis kammere hand behøffuer till schilderier oc andet hannem tillhørende gods, saawellsom de kaaberstycker, wj hannem laant haffuer, at giemme oc forware vdj. Etc. Hafniæ 23 septembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 543—44.

Trinitatis Kirke faar Hovedgaarden Søndergaard i Fyn.

Kiøbenhafns høylerde.

F. 3. giøre alle witterligt, at efftersom oss elschelige, hæderlig oc høylærde rector oc professores her udj voris universitet i woris kongelige residentz stad Kiøbenhavn for os underdanigst hafuer ladet andrage, huorledes wj ved voris naadigste obne bref dat. 18 novembris 1661 hafuer gifuet oc forundt til H. Trefoldigheds kircke her i voris residentz stad Kiøbenhavn alle de penge, som afgangne h. Hans Lindenou af kirckerne i Callundborig ambt hafde opbaarit, effter derpaa til kirckerne udgisne handschrifters formelding eller anden riktighed, som derpaa fandtes, oc wj siden naadigst for got hafuer anseet, at befalle ved woris naadigste missive dat. 4 aprilis 1665, at bemelte professores her i woris universitet icke schulle paa bemelte kirckes veigne noget af bemelte Callundborg kirckers haffuende eller tilstaaende middeler eller indkomster lade opberge eller annamme, førend forskrefne kirckers egen brøstfeldigheds reparations bekostning tilforn blef afkortted oc got giort. Huilcken woris naadigste willie oc befalling underdanigst at effterkomme bemelte professores i voris universitet hafuer til voris kircke commissarium ofuerlefuered Syndergaards hofuedgaard med noget tilliggende bøndergoeds, liggedes i vort land Fyen, som bemelte professores wed oss elschelige voris cantzelers oc tvende andre voris raads oc goede mends mediation paa voris naadigste ratification af oss elschelige fr. Elisabeta Augusta afgangne h. Hans Lindenous, effterdij bemelte fr. Elisabet Augusta icke hafde penge til at aflegge gielden med, bekommed hafde til fuld betalling, for huis bemelte h. Hans Lindenou til forskrefne kircker schyldig befantes effter derpaa gifne skiødes formelding dat. 22 julij 1662, med hosføyede underdanigste bøn oc begiering, at saasom bemelte Trinitates kircke nu sielf storligen behøfuer hielp til atschillige brøstfeldigheder saauelsom kirckens betienters løn oc underholding, huortil end foye indkombst hafuer oc er geraaden i een anseelig gield, vj da naadigst ville forunde bemelte Trinitates kircke forskrefne gaard oc goeds til Philippi Jacobi dag 1669 til dens egen store fornødenhed at nyde, da effterdij vj end oc af bemelte voris kircke kommissarij Johan Plum hans underdanigste erklæring erfarer, at om vj effter voris til bemelte Trinitates kircke een gang gjorde gafue naadigst vilde bevilge bemelte kircke, igien sit goeds til førstkomende Philippi Jacobj anno 1669 sielf at niude, da kunde dog vel bemelte Kallundborg ambtes kircker med tiden naa deris fulde

reparation oc frembdeelis vedlige holdes, hafue vj af sær kongelig gunst oc naade bevilget oc tillat, saa oc hermed etc., at rector oc professores udj woris universitet maa forskrefne Syndergaards hofuedgaard med tilligende bøndergoeds paa Trinitates kirckes veigne igien til Phillipi Jacobij 1669 annamme oc det nyde, bruge oc beholde til forskrefne kirckes gafn oc nytte effter derpaa den 22 julij 1662 gifuen schiedes formelding, huilcket skioede wj oc hermed udj alle sine ord, puncter oc clausuler naadig wille hatue ratificerit oc stadfest, som wj det wed dette woris obne bref ratificerer, fuldbiurder oc stadfester. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 8 octobris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 257—59.

580.

13 Okt. 1668.

Om en Bryggergaard paa Slotsholmen.

M. Andreas Zøebotcher.

F. 3. giøre alle witterligt, at wj effter vnderdanigste ansøgning oc begiering naadigst hafuer bevilget oc tillat, saa oc hermed etc., at dend gaard, som Andreas Søbøtker hafuer ladet byge paa Slots- holmen her i vor residentz stad Kiøbenhafn, imellem Hans Pederssen Blat, raadmand her i staden, hans gaard paa dend eene side oc Johan Hoyer, voris wiinschienck, hans gaard paa dend anden side, maa werre een bryggergaard oc nyde de samme privilegier oc friheder, som andre bryggergaarde her i staden nyder oc hafuer. Dog ville wj naadigst, at hand, eller huem samme gaard besider, schal tiltengt vere, dend tilbørlig accise oc rettighed til os rigtigen at udgifue af huis de, der i gaarden forhandlendes er, handterendes vorder, oc sig ellers i alle maader effter de artichler, som om bryggerlauget oc des gaarde forordned erre eller her effter forordned vorder, rette oc forholde, saafrembt de denne voris naadigste bevilling agter at niude. Forbydendes etc. Hafniæ d. 13 octobris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 259—60.

581.

15 Okt. 1668.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Fridrick Pogenberg.

F. 3. skøder Fridrick Pagenberg, tolder her for woris residentz stad Kiøbenhafn, oc hans arslinger it stycke iord til en biugeplads, liggendes herinden festningen inden det nye anlagde verck her bag slottet ved dend nye canal oc udj carted anteigned med nr. 7, streckendes sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden for til gaden ved slodzstranden fra nordvest til sydost $30\frac{3}{4}$ siellandsche

alne, jtem i lengden fra nordost til sydwest $79\frac{1}{2}$ alne, nock dend bageste brede fra sydost til nordvest er lige saa bred som dend forreste brede, saasom oc den anden lengde fra sydwest til nordost langs obr. lieutenant Wilchens plads, som gifuer dend første bemelte Jengde. Huilcken etc. Hafniæ dend 15 octobris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 263—64.

582.

17 Okt. 1668.

Skøde paa en Grund paa Slotsholmen.

Vincentz Joachim Hahn.

F. 3. skøder Vincentz Joachim Hahn etc. oc hans arfuinger it støcke jord til een biugeplads, liggendes paa Slodzholmen bag slotted her udj vor residentz stad Kiøbenhafn, streckendes sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj lengden til gaden imod nordvest tvert ofuer for Hans Olluffssens vohnings plads $35\frac{1}{2}$ siellandsche alne, jtem i breden imod nordost ved docter Pouel Moths stalderumb 10 alne (dog saaledes at fiire alne heraf for bemelte docter Moths stalderum paa gaden ofuer schyder), nock er dend bageste lengde sydostwertz langs slotsgrafuen ligesaalang som bemelte dend fordeste lengde, nemblig $35\frac{1}{2}$ alne, jtem dend anden brede sydwest op til woris cammerpages stald er ligesaadan dend første bemelte brede, nemblig 10 alne. Huilcken etc. Hafniæ dend 17 octobris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 267—68.

583.

20 Okt. 1668.

Skøder paa Grunde i det ny Værk bag Slottet.

Thommes Thomessen oc Hans Thomessen.

F. 3. skøder Tomes Thommesssen, voris oberrentescrifuer, oc hans arfuinger it støcke jord til een biugeplads, liggendes her inden festningen udj det nye anlagde verck bag slottet i Slodsgaden oc udj carted antegned med nr. 67, streckendes sig udj alne oc maal som følger, nemblig udj breden i Slodsgaden fra nordost til sydwest 38 siellandsche alne, jtem i lengden fra sydost til nordvest $61\frac{1}{2}$ alne, nock dend bageste brede op til Hans Thommessens plads 38 alne, oc dend anden lengde langs ved oss elschelige Jens Lassens plads $61\frac{1}{2}$ alne. Huilcken etc. Hafniæ dend 20 octobris anno 1668.

Ligesaadan skiøde fick Hans Thomessen samme dag paa een plads, liggendes herinden festningen udj det nye anlagde verck bag slotted i dend ny Westergade oc udj carted antegned med nr. 68, streckendes sig udj alne oc maal som følger, nemblig udj breden i dend nye Vestergade fra sydwest til nordost 38 siellandsche alne,

jtem fra nordwest til sydost langs med os elschelige Jens Lassens plads 21½ allen, nock dend bageste brede op til Thommes Thoinessens pladz 38 alne oc dend anden lengde fra sydost til nordwest hen til nye Westergade 21½ allen. Huilcken forskrefne pladz, jord, grund oc eyendom etc.

Sæl. Reg. XXVII. 268—70.

584.

24 Okt. 1668.

Om Indrettelse af en Bryggergaard i Ny Kongensgade.

Bartholomæus Jenssmer.

F. 3. giøre alle witterligt, at wij effter vnderdanigste ansøgning oc begiering naadigst hafuer bevilget oc tillat, saa oc hermed etc., at dend gaard, som Bartholomæus Jenssmer hafuer ladet biuge oc nu i boer i dend nye Kongensgade her i vor residentz stad Kiøbenhavn, maa vere en bryggergaard oc nyde de samme privilegier oc friheder, som andre bryggergaarde her j staden nyder oc hafuer. Doeg wille wij naadigst, at hand, eller huem samme gaard besidder, schal tiltengt vere, dend tilbørlig accise oc rettighed til os rigtigen at udgifue af huis de derj gaarden forhandlendis eller handterendis vorder, oc sig ellers i alle maader effter de artichle, som om bryggerlauget oc des gaarde forordnede ere eller her effter forordnet vorder, at rette oc forholde, saa frembt de denne voris naadigste bevilling agter at nyde. Forbydendes etc. Hafniæ dend 24 octobris 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 274—75

585.

24 Okt. 1668.

Beskikkelse af en Bartskær ved Børnehuset.

Jørgen Peterssen Ørsted.

F. 3. giøre alle witterligt, at wij naadigst hafuer tilschicket oc forordnet, saa oc hermed etc. Jørgen Peiterssen bartscher, indvaaner her i wor residentz stad Kiøbenhavn, til at were chirurgus hoes de quæste paa børnehusset udj vor stad Christianshavn. Vdj huilcket hans embede oc bestilling hand sig troelig oc oprigtig schal lade befinde, saa ingen med billighed sig derimod schal kunde hafue at beklage, saa frembt hand icke derfore vil stande tilrette som vedbør. Oc schal hannem for samme sin u-mage oc besværing af de middel, som til de quæstes vuderholding forordnede ere, til løn oc besolding om maanneden gifues otte rixdr. Bydendes oc befallendes forskrefne quæsthusses forstandere oc huem, som ofuer des indkomst hafuer at raade, som nu er eller her effter kommendes vorder, at j bemelte Jørgen Peiterssen Ørsted forskrefne løn oc besolding, saaledes som

forschrefuit staar, maanetlig oc udj rette tide lade erlegge oc betalle, ey giørendes hannem forhindring derpaa i nogen maade. Gifuet etc. Hafniæ d. 24 octobris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 275—76.

586.

2 Nov. 1668.

Beskikkelse af en Byfoged paa Christianshavn.

Erick Pederssen Grøn.

F. 3. giøre alle witterligt, at wi naadigst hafuer tilschicket oc forordnet, saa oc hermed etc. Erick Pederssen Grøn til at vere bye-foget udj vor kiøbsted Christianshæfn. Oc schal hand vere os som sin absolute souveraine arfue konge oc herre huld oc troe, voris oc voris kongelig arfuehuusses gafn oc beste søge, vide oc ramme, schade oc forderf af yderste magt, efne oc formue hindre, forekomme oc afverge, oc ellers, som en oprigtig byfoget eigner oc vel anstaar, sig tilbørligen schicke oc forholde effter dend eed, hand os derpaa giort oc aflagt hafuer, saa frembt hand samme bestilling agter at nyde, oc under straf som vedbør. Oc schal hand for samme sin bestilling nyde det same, som forrige byefogder dersammesteds tilforne hafft hafuer, saa oc ligesom hans formend tillige derforuden vere bircke-foget paa Amager oc derfor nyde, huis de forrige bircke-fogder der paa landet nydt oc hafft haffuer. Thi forbiude vj alle oc een huer herimod etc. Hafniæ d. 2 novembris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 278.

587.

3 Nov. 1668.

Beskikkelse af en Portner ved den ny Vesterport.

Peder Oelssen.

Wii hafuer naadigst antaget neruerende Peder Ollufssen til at vere portener ved dend ny Vesterport her for staden. Dereffter de vedkommende sig vnderdanigst hafuer at rette. Gifuet etc. Hafniæ den 3 novembris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 279.

588.

3 Nov. 1668.

Om Oprensning af en Grøft i Dronningens Have.

General major Ruse.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du giører dend anordning, at dend grøft, som gaar imellem woris oc woris elschelige kiere gemahls dronningens haaffuer, straxen ved de soldater, som vnder dit regimente ere, bliffuer ryddelig oc reen giort, saa at vandet dervdj kand haffue sit frj løb. Etc. Hafniæ 3 novembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 566.

589.

4 Nov. 1668.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

F. 3 skøder Simon de Petkum etc. oc hans arfuinger it stöcke jord til een bygeplads, liggendes her inden festningen bag slottet udj det nye anlagte verck, antegnet udj carted med nr. 70, streckendes sig udj alne oc maal som folger, nemblig udj breden for an ud til Slodzgaden fra sydwest til nordost 57 siellandsche alne, item udj lengden fra nordvest imod sydost 63 alne, nock denc bageste brede fra nordost imod sydvest hen til Møllebacksgade fra sydost mod nordvest 16 $\frac{1}{2}$ alne, nock fra samme Møllebacksgade igien hen indvertz, nemblig fra sydvest imod nordost 17 $\frac{1}{2}$ alne, saa igien der fra til Slodsgaden saasom fra sydost imod nordvest 47 $\frac{1}{2}$ alne. Huilchen etc. Hafniæ dend 4 novembris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 279–80.

590.

9 Nov. 1668.

Om Indretning af Kongens Ride- og Kuskestald.

Cammercollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j saadan anordning gører, at woris ride- saawellsom kudsche stald effter woris oberstaldmesters auwjisning strax bliffuer forferdiget paa samme maneer, som wores elschelige kiere gemahls dronningens befindes at were. Herforvden haffuer j oc at forordne, at steenbroen for woris kudschestald indtill bryggerhuset bliffuer optaget oc siden igien jefn lagt, paa det weyen til bryggerhuset kand bliffue des bedre oc mage-ligere. Etc. Hafniæ 9 novembris anno 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 573.

591.

16 Nov. 1668.

Om Skomagerlavets Forhold til Accisen.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at saafrembt skomager lauet icke will bequemme sig till at indgaa de villkaar, woris acciseforpachter dennem effter eders dend 28 septembris sidst forleden vdstede afsigtis formelding tillbudget haffuer, j da endeligen effter woris dend 7 maj anno 1661 vdgangne forordning kiender oc dømmer. Etc. Hafniæ 16 novembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 577.

592.

21 Nov. 1668.

*Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.***Fridrick Henrick Holstein.**

F. 3. skøder Fridrick Henrick Holstein, voris bestalter oberst leutenant til hest oc oberfiskmester, oc hans arfsuinger it stycke iord til een biugeplads, liggendes herinden festningen udj det nye anlagte verck bag slotted, antegned udj carted med nr. 22, streckeades sig udj alne oc maal som følger, nemblig udj breden foran ved Løngangsgaden fra nordost imod sydwest 29 siellandsche alne, jtem udj lengden fra sydost mod sydwest langs oss elschelige Hans Hanssen ambt-forvalters pladz 68 alne; nock er den bageste brede dend forriste liig, saa oc dend anden lengde dend første riktig liig. Huiilcken etc. Hafniæ den 21 novembris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 288.

593.

24 Nov. 1668.

*Privilegium for Tobakspinder Marcus Selche.***Marcus Selche.**

F. 3. giøre alle witterligt, at efftersom os elschelige Marcus Selcke, borger oc indvaarer udj voris residentz stad Kiøbenhafn, for os vnderdanigst hafuer ladet andrage, huorledes hannem, imod det af os paa tobacspinderiet naadigst meddeelte privilegium, tid effter anden merkelig præjuditz oc indpas schal tilføyes, i det her fast meere hemmelig endaabenhare, saaue� igienem stadsporterne som for bommen tobac worder practicerit oc indført i største mengde, huoraf os icke alleene voris toldrettighed eluderis oc afgaar, mens end oc forskrefne Selche udj sin handel, næring oc brug lider stor afbreck oc forgiefues omkostning. Huorfore vj hermed effter saadan hans vnderdanigste ansøgning naadigst ville hafue budet oc befallet, saasom vj oc hermed alvorligen etc., at ingen, det vere sig indlendische eller fremmede, maa effter denne dag her til Kiøbenhafn eller Christianshafn hemmelig elleraabenhare indføre eller indføre lade, forhandle eller forhandle lade nogen u-spundne tobacblader eller andet, som forskrefne voris Marckus Selche naadigst meddeelte privilegier kand hindre i nogen maader. Mens dersom effter denne dag af nogen, som enten her inden riiget paa andre steder med voris privilegio naadigst kand vere benificerit, eller oc fremmede, som slig tobac forsvegen agter her at indføre, voris toldrettighed och priuilegium dermed at eludere, da hafuer vj bevilget oc tillat, saasom vj oc hermed naadigst etc., at det schal stande forskrefne Markus Selche trit fore, same

toback oc ware, huor oc naar de her inden stadens frihed betrædes kand, at lade paagribe oc ved forregaaende process eller domb confiscabel nyde oc beholde. Doeg schal hand derimod forpligt vere, samme toback af u-villige mend udj rettens middels neruerelse at lade taxere oc wordere oc os den tilbørlige told deraf at gifue, som hand vnderdanigst agter at forsuare. Och dersom de, som med slige vare hafuer at handle oc fare, erre priuiligerede, da miste sit privilegium; huis icke, da straffes som for andet u-lofligt oc ellers i andre maader stande til rette som vedbør. Forbydendes etc. Hafniæ den 24 novembris 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 290—91.

594.

2 Dec. 1668.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Jens Lassen.

F. 3 skøder Jens Lassen, voris admiralitetsraad oc landsdommer udj vort land Fyen, oc hans arfuinger it stycke iord til een biugeplads, liggedes her inden festningen udj det nye anlagte verck bag slotted, antegned udj carted med nr. 44, streckendes sig udj alne oc maal som følger, nemblig udj breden ud til Slodsgaden fra nordost til sydwest 38 siellandsche alne, jtem udj lengden fra sydost til nordvest langs Thomes Thomæssen oc Hans Tommessens plads 123 alne, nock udj breden i dend nye Westergade 38 alne, saa oc udj lengden fra nordwest til sydost 123 alne. Huilcken etc. Hafniæ den 2 decembris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 301—02.

595.

9 Dec. 1668.

Om Borgmester Hans Sørensens Forskud paa Christianshavns Vegne.

Borgemestere oc raad i Christianshafn.

F. 3. Wor naade tilforn. Huad oss elschelige borgmester Hans Søfrensen for oss vunderdanigst haffuer ladet anrage, anlangende huis ophold hannem gieris till sin betalning at erlange for huis forschud, hand paa Christianshafns byes wegne giort haffuer, efter commissariers forretning oc høyeste rettis dombs jndhold, kand j af hosfølgende supplication wjdere see oc erfare. Thi er woris etc., at j dend anordning gører, at forbemelte commission oc høyeste rettis domb efter woris dend 13 junij anno 1663 vdgangne forordning med forderligste effterkommit worder. Etc. Hafniæ 9 decembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 586.

596.

12 Dec. 1668.

Om Regnskabet for Grundskatten.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn oc Christianshafn.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at j med forderligste oc inden juleaften førstkomende till woris krigsbogholder Matthias Hass leffuerer de resterende penge, som j af grundschatte her i staden, saa well for hyrlingerne som selfeyerne, haffuer indsamblet. Mens regenschabet paa husene, huoreffter de ere oppebaarne, saawell af eyendommene som af hyrlingerne, haffuer j paa woris skattkamer med forderligste at indleffuere med rigtig fortægnelse derhos paa alle dennem, som samme schatt motwillig tillbage holder. Etc. Hafniæ 12 decembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 589—90.

597.

15 Dec. 1668.

Væverne i Nyboder maa ikke gjøre Stadens Vævere Indpas i deres Næring.

Admiralitetet.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Huad samblige væffuere her vdj woris kongelige residentz stad Kiøbenhafn for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage anlangende stor indpas, dennem vdj deris næring gioris af atschillige voris tienere oc andre, som sig hos dennem vdj woris husse, de Nye Boder kaldet, opholder, kand j af hosfølgende deris vnderdanigste supplication wjdere see oc fornemme. Thi er woris etc., at j dend anordning giører, et bemelte væffuere af dennem, som j bemelte woris Nye Boder ere, ingen forfang vdj deris næring vnder prætext af voris tienerijs frjhed scheer jmod recessen oc derom giorde forordninger, paa det bemelte væffuere ingen billig aarsag schall haffue, sig offuer dennem at beklage. Etc. Hafniæ 15 decembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 593.

598.

23 Dec. 1668.

Om Betaling for Tømmer tilhørende Helligaands Kirke.

Cammercollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j med Casper Groot, borger oc jndwaaner her vdi staden, lader giøre afreigning for huis tømmer, hand vdj sidste beleiringstid forstragt haffuer, huoraff een deel hannem, een deel Hellig Giestes kiroke hersammesteds schall tillhøre, oc for samme fordring capital oc rente, saawjt deraf hannem med billighed kand tillkomme, giøre bemelte Casper Groot paa sin egne oc bemelte kirkes wegne vdleg vdj huis jordegods, som till gieldens betalning er destineret. Etc. Hafniæ 22 decembris 1668.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 599.

Om Istandsættelse af Dæmningen ved Langvadsdam.

Roschild ambts bønder.

F. 3. giøre alle witterligt. Eftersom wij naadigst erfarer, huorledes demningen ved Langevads damb formedelst vandets ofuerfleldighed er saa gandsche brøstfeldig, at dend derofuer udschyllis oc forderfuis eller gandsche bortgaar, med mindre dend i tide strax repareret vorder, da paa det saadan schade uden lenger forsommelsse kand forrekomes oc til des ydermeere vitlæftigere bekostning oc reparation sparis, som ellers derpaa ville foraarsages at anwendes, wille wij hafue budet oc befallet saa oc hermed strengeligen oc alvorligent etc. samtblige Roskilde ambts bønder oc tiennere, som hafuer part i forskrefne demning at forferdige, at de uden ald undschylding verer tiltengt, u-feilbarligen til dend 4 janvarij nu førstkommendes med deris heste oc wogne ved bemelte Langewadsdamb at møde och des demning, saaviiit deris part angaar, med riis, tang oc grus at opfylde sambt med pæle forvare, som de ville ansuare oc bekiednt vere. Ladendes det ingenlunde, under tilbørlig straf som vedbør, om nogen herudj findes forsommelig. Gifuet etc. Hafniæ dend 28 decembris anno 1668.

Sæl. Reg. XXVII. 318—19.

Privilegier for Mag. Jørgen Ejlersen.

M. Jørgen Eylerssen.

F. 3tius giøre alle witterligt, at wij naadigst hafuer bevilget oc tillat, som wij oc hermed etc., at os elschelige, hederlig oc høylerd m. Jørgen Eylerssen, professor herudj vor residentz stad Kiøbenhavn, som schollen her sammesteds paa 28 aars tid nu hafuer betient, maa her effter fra ald skole oc liig tieniste, som hannem kand falde besværlig, naadigst forlefuis at werre forschaanet. Dog ville vj, at hand som rector honorarius scholens direction oc inspection hereffter som hidindtil opvarter oc forrestaar. Oc eftersom bemelte Jørgen Eylerssen udj forige besuærlige beleyring oc kriigs tider til scholens fattige disciplers vnderholding adschillige forstrekninger af egen midel giort hafuer oc endnu dagligen dertil gierer, hand oc derforuden til skollens des flittigere opgartning een vicarium eller subrectorem effter voris eigen naadigste bevilling vnderholder, da hafuer vj hannem af syndelig gunst oc naade undt oc bevilget, at hand derinod maa nyde oc beholde huis liigpenge hos skollen til denne dag kand vere i

beholding, saa oc at hand for sin person, medens hand skollen forre-staar oc betiennen, maa nyde oc beholde halfdeelen af huis penge for liigtienniste her effter kand falde, dog at hand derimod for sin persohn afstaar til scholen dend voris tiende af Fanefjord sogn paa voris land Mœn, som hand ellers pro officio nydt hafuer, oc for den scholen aarlig rigtighed giøre effter ded kiøb, som kircketienden af forskrefne sogn kircken blifuer til regenschab ført. Mens huis forskrefne Jørgen Eylerssen skollen sielf villig schulle begiere at quitere, maa hand for sin lange oc skolen beviiste flittige tienniste sin lifs tid nyde dend fierde part af huis penge, der enten for dag eller natte begrav-uelse ved skolen, effter hand dend quiterer, kand falde. Dog at hand derimod de fattige skollebørn, som sielf ingen middeler hafuer, med fornøden scholebøger oc papiir nødtørfteligen forsufner. Thj biude vj hermed oc alvorligen befaller alle vedkommende, bemelte m. Jørgen Eylerssen herudj at hielpe, fordre oc beschierme oc aldeelis ingen hinder eller forfang udj nogen maade herudj at giøre eller foraarsage. Vnder vor hyldest oc naade. Gifuet etc. Hafniæ 4 janvarij 1669.

Sæl. Reg. XXXVII. 323—25.

601.

5 Jan. 1669.

Skøde paa en Grund i Frederiksborggade.

Nicolai Holst.

Giøre alle witterligt, at vj skøde Nicolaus Holtz, voris distil-lator, jndvohner her j voris residentz stad Kiøbenhavn, oc hans arfvingsr it støcke jordsmon til en biugepladz, ligendes her i festningen wed Fredricksborggade inden for Nørreport vdj dend gamle byes graf imellem forskrefne Nicolai Holsts oc afgangne Peder Juls hørnehuusse, strekendes sig udj alne oc maal som følger, nemblig i breden for til i forskrefne Fredricksboriggade tou(?) siellandschæ alne, jtem udj lengden imellem forbemelte Nicolai Holtzis egen oc afgangne Peder Juel deris pladtzer halftrediesindztiufue oc tou siellandsche alne. Huilcken etc. Hafniæ 5 janvarij 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 325—26.

602.

19 Jan. 1669.

Om Udlæg i Hans Johansens Gaard paa Christianshavn.

Borgemestere oc raad i Christianshavn.

F. 3. Wor naade tillforn. Efftersom j tiilforne de dato dend 22 octobris 1668 haffuer bekommit woris naadigste bref, at dend gaard vdj Christianshavn, som afgangne Hans Johansen tillhørte, maatte ved de forordnede auctionsdirecteurer auctioneres oc selgis, till huem derfore mest wilde byde, dog Strange Trøner, eller

huem ellers wed pant eller i andre loulige maader deri ware betrigede, at nyde huer effter sin prioritet oc rettighed betalning vdj huis rede penge, gaarden kunde auctioneris fore, oc nu for os vnderdanigst andragis, at placaterne tuende gang om forskrefne gaards auction schall were opslagene oc dog ingen kiøbmand till samme gaard sig schall haffue ladet finde, da haffuer j at lade giøre Strange Trøner vdleg i forskrefne gaard, saawijt hans rettmessig fordring sig kand bedrage. Etc. Hafniæ 19 januarij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 610—11.

603.

20 Jan. 1669.

Om Ophjælpning af Manufakturerne.

Andres Werner.

F. 3. giøre alle vitterligt, at efftersom voris troe vndersaatte Anders Wern hafuer vnderdanigst giort forslag, at finde de middeler, huorledis manufactur verckerne bequemmeligen kand indrettis, tiltage oc ved magt holdes her i vor residentz stad Kiøbenhavn oc vor festning Fridericia foruden nogen voris bekostning eller indtraders afgang i nogen maade, huor imoed hand vnderdanigst er begierendis at niude dend kiendelsse eller festepenge, som de personner self villigen vil udgifue, som begierer oc agter at niude dend næring oc friheder deris lifues tid, af huilcke næring manufacturens vnderholding findes oc til veye bringes, da hafuer vj effter hans herom vnderdanigste ansøgning oc begiering naadigst bevilget oc tillat, saa oc hermed etc., at bemelte Anders Wern (saa frembt verckets indrettelsse worder af os practicabel eragted) forbemelte festepenge oc kiendelsse, som forskrefne personer i saa maader godvilligen vdgifue ville, maa niude oc samme penge enten self eller ved sin fuldmægtig annamme oc opberge lade. Disligeste hafuer vj naadigst bevilget bemelte Andres Werner at maa indsette oc forordne saa mange personer i samme brug oc næring, som dertil tienlige oc nødvendige eragtes, huilcke hand self hafuer at bestille uden nogen voris omkostning. Forbydendes alle och en huer, hannem herimod, effter som forskrefuit staar, nogen hinder eller forfang at giøre eller giøre lade. Vnder vor hyldest oc naade. Gifuet etc. Hafniæ 20 janvarij 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 351—52.

604.

24 Jan. 1669.

Om Undersøgelse af Lavsartiklerne.

Stats collegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris naadigste wilie oc befalning er, at j alle de om laugene her vdj woris kongelige residentz

stad Kiøbenhafn forfattede artickler, saæwell de, som allerede hos eder haffuer verit ventileret oc igien nem seet oc icke endnu er bleffuen af oss vnderschreffuit, saa oc de andre tillsammen, som endnu ey for eder været haffuer, oc dennem med flid offuerweyer, at de paa dend maade kand worde indrettet, som denne woris absolute oc souueraine arffueregering kand bequemme oc helles till handels oc nærings befordring her vdj staden gafnligt eragtis. Oc haffuer j herom eders vnderdanigste betenkende till wjdere woris naadigste resolution med forderligste at indstille. Etc. Hafniæ 24 januarij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 613.

605.

26 Jan. 1669.

Om Opførelse af Kongens Ridehus.

Cammercollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j med forderligste med Clauss Byssing her i staden accorderer, at hand sig paatager, it ridehuss till woris tieniste at lade bygge oc forferdige effter dend astichning oc afritz, som oss elschelige Helmuth Otto von Winterfeld etc. haffuer ladet wed woris bygmester Effuert Jansen giøre, huortill bemelte Clauss Byssing behørlige materialier haffuer at forschaffe, saa oc handvercksfolckene at betale oc platzen for bemelte ridehuus at lade broelegge, huorfore j hannem assignation hos gen. toldforwalteren syndenfields i Norge, Daniel Knopf, haffuer at giffue, saa hand aff thunde lasten dersamests riktig betalt bliffuer, paa det samme bygning med forderligste kand worde forferdiget. Etc. Hafniæ 26 januarij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 613—14.

606.

27 Jan. 1669.

Om Isning i Gravene.

Friederich Turessen.

F. 3. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du dend anordning giør, at underofficererne ved huer compagnie strax tillsiger jndwaanerne her i staden huer vdj sit quarteer, at de schicker nødwendig folck, een af huer huus, till at lade jisse oc vecke i graffuerne her rundt omkring stadens volde, oc at oberofficererne imellemstunde flittig jndseende dermed haffuer, at det vden forsømmelse flittigen vorder effterkommit. Etc. Hafniæ 27 januarij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 614—15.

Skøder paa Grunde i det ny Værk bag Slottet.

Jørgen Reitzer.

F. 3. skøder Jørgen Reitzer, secreterer udj voris tydske cantzelj, oc hans arfuinger it støcke jord til en biugepladz, liggendis herinden festningen udj det nye anlagte verck bag voris bryggerhuus ofuer dend nye canal, antegnet udj carted med nr. 26, strekendes sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden imoed østen langs dend gade ved canalen 33 siellandske alne, item udj lengden imoed synden $79\frac{1}{2}$ alne, nock er dend brede imoed vesten saa oc dend lengde imoed norden lige saa langt strekendes som dend forige brede oc lengde. Huilcken etc. Hafniæ 28 januarij anno 1669.

Hans Thomessen.

F. 3. skøder Hans Thomessen, voris renteskifuer, oc hans arfuinger it støcke iord til en biugepladz, ligendes herinden festningen udj det nye anlagte verck bag slottet, antegnit udj carted med nr. 68, strekendes sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden ud til den ny Vestergade fra sydvest til nordost 38 siellandske alne, item fra nordvest til sydost langs med os elschelige Jens Lassen landsdommers platz $61\frac{1}{2}$ alne, nock dend bageste brede op til Thomes Thomessens platz iligemaade 38 alne, saa oc dend anden lengde fra sydost henad nordvest til dend nye Vestergade $61\frac{1}{2}$ allen. Huilcken etc. Hafniæ d. 28 janvarij 1669.

Simon de Petkum.

F. 3. skøder Simon de Petkum, voris raad oc præsident udj commerciecollegio, oc hans arfuinger tuende biugeplatzer, liggende herinden festningen udj det nye anlagte verck bag slotzholmen, hulicke oss elschelige Friderich von Ahlefelt etc. oc Morten Schinckel etc. til des hafuer antaget oc nu til bemelte de Petkum fra sig ofuerlat, saa end oc en liden dertil stødende platz, som alle udj carted med numeris 3, 4 oc 73 erre merckede oc nu udj en platz afmaalet, strekendis sig tilsammen udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden for ud til Slotzstrandens gade fra nordvest imoed sydost $61\frac{1}{2}$ siellandske alne, dissligeste udj lengden fra nordost imod sydvest $79\frac{1}{2}$ alne, dernest udj breden bagtil fra sydost henad nordvest til dend nye Vestergade $92\frac{1}{2}$ alne, item en brede langs samme nye Vestergade fra sydvest imod nordost $19\frac{1}{8}$ alne, nock hen indvertz fra nordvest imoed sydost $30\frac{3}{4}$ alne, saa oc endelig igien hen til Slotzstrandens gade, nemlig fra sydvest imoed nordost $59\frac{5}{8}$ alne. Huilcke etc. Hafniæ d. 28 janvarij 1669.

608.

4 Feb. 1669.

Skede paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Mathias Hasse.

F. 3. skøder Mathias Hasse, voris krigsbogholder, indvaaner her udj vor residentz stad Kiøbenhavn, oc hans arfuinger en hiørnepladz til it biuggested, liggendis herinden festningen udj det nye anlagte verck bag Slotzholmen, antegnet udj carted med nr. 27, streckendes sig udj alone oc maal som følger, nemblig udj breden for ved slotzstranden fra nordvest imod sydost 33 siellandsche alone, item udj lengden fra nordost til sydvest langs os elschelige Jørgen Reitzers pladz 39 $\frac{3}{4}$ alone; noch ligner breden bag til af denne platz dend forige brede, saa oc dend anden lengde (som strecker sig langs Bryggerhusgaden) dend først bemelte lengde riktig lig. Huilcken etc. Hafniæ d. 4 februarij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 367—68.

609.

17 Feb. 1669.

Paalæg af en Skat til Befæstningen.

Kiøbenhavn.

F. 3. giøre alle vitterligt, at efftersom den nu begynte oc til denne voris kongelig residentz stads befestning oc deraf hengende almindelige landssens tryghed allerede sauel anlagde fortification, som vj af sær naadigst omhue for denne byis sickerhed oc beskiermelsse hafuer os alvorligen foretaget med jfver at lade fortsette, foruden huis anordning allerede dertil gjort er endnu ydermeere store pengemiddeler udkrefuer, hafuer vj for nødvendig eragted, at alle oc en huer, af huad stand eller condition de verre maa eller kand, vere sig adel eller u-adel; geistlige oc verdsslige, vore ministrij, hof, krigs eller civil betiente sambt meenige borgerskab oc andre, som boer herudj bemelte vor residentz stad eller husse oc vohninger der hafuer, med en billig assistenz tilhielper, samme voris residentz stad tilbørligen at lade fortificere, anseende det en huers particulier interesse icke ringe ocsaa er angelegen, saa at icke alleeniste en hver proprietarius her i staden, ingen aldeelis undertagen, som forskrefuit staar, som sielf husse eller voning her i staden hafuer eller eyer, skal til fortificationens fortsettelsse udgifue af huer gaard eller vaaning, som hand i saa maade her eyer, femb pro cento effter dend taxt, som samme hans huus eller vohning ved de af os effter voris nu sidst forleden aar den 8 februarij udgangne befalling forordnede commissarier er taxeret for; men de som i leyede gaarde eller voh-

ninger boer, skal end oc foruden de femb pro cento, som husets eyermend gifuer effter grundschaten, af deris eget oc foruden noget i huussleyen derfore at korte udgifue saameget, som dend fierde part sig kand bedrage af huis, som samme huus eller vohnings eyermand effter grundskattens taxt, som forskrefuit staar, udgifuer. Och de, som i boeder eller kieldere til leye boer, skal iligemaade, af huis samme boer oc kieldere taxeris fore, erlege dend fierde part. De, som oc fri residentzer for deris bestillinger eller i andre maader nyder, bør iligemaade dend fierde part ligesauel som de, der i leyede gaarde boer, af den sum at gifue, saa viit femb pro cento sig kand bedrage af dend grundschat, som en huers residentz er taxerit for, saa at aldeelis ingen herfor, huo det oc vere maa, her inden for voldene boendes, for denne vdgift vorder forskaanet, efftersom de alle herudinden merckelig ere interesserede. Huilcket udj effterskrefne maade af alle oc en huer skal affordris til femb terminer; dend første midt i martio, dend anden i april, tredie i maio, fierde i iunio oc endelig dend fembte oc sidste i iulio. Huilcket saa alt til huer termin riktigten oc ufeilbarligen schal erlegis oc imoed tilbørlig quitering lefueris til oss elschelige Otto Povisch etc. Dersom oc noegen imoed forhaabning, huo det være maa eller kand, med noget af sit contingent, som for er meldet, befindes at tilbage staa oc icke til huer af forschrefne terminer det vil udlegge, da schal det strax ved execution søgis effter den af os derom til præsident, borgemestere oc raad her i staden udgifne forordning oc da til bemelte voris gen. krigs commissarium lefueris, saa det altsammen uden ringeste restantz oc inden dend sidste termins udgang kand indbekommis. Huoreffter alle oc en huer, som vedkommer, sig u-feilbarligen hafuer at rette oc for schade at tage vare. Gifuet etc. Hafniæ d. 17 februarij 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 376—77. Et lignende Brev udgik til Christianshavn.

610.

17 Feb. 1669.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Henrick Rüsse.

F. 3. skøder Henrick Rüsse etc. oc hans arfuinger it stæcke jord til en bygeplads, liggendis inden festningen udj det nye anlagte verck bag Slotzholmen herudj vor residentz stad Kiebenhavn, antegned udi carted med nr. 1, streckendes sig udj alne oc maal som ølge nemlig udj breden for ved Fisketorfuet eller Slotzstranden fra nordvest til sydost 34 siellandske alne, item udj lengden fra nordost til sydvest langs os elschelige obr. Niels Rossenkranzes platz 79½ alne.

Noch ligner breden bagtil, som støder op til Rassmus Munckes platz, deng forige brede, saa oc er deng anden lengde, som iligemaade strecker sig langs Rasmus Munckes platz, deng først bemelte lengde lig. Huilcken etc. Hafniæ d. 17 februarij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 379—80.

611.

27 Feb. 1669.

Om Tømmer til Kongens Ridehus bag Slottet.

Cammercollegio.

F. 3. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom wij sielf behøffuer deng platz her bag slotted till jt ridehuus, som wij tilforne oss elschelige Hugo Lytzauw etc. schiedt hafde, oc bemelte Hugo Lytzauw till jt huses opbyggelse paa samme pladz en deel tømmer allerede tillforne till stedet schall haffue forschaffet, forvden huis hand fra Norge dertill ydermeere forwentendis er, som hand ey nu schall kunde lade forbygge, da er woris etc., at j deng kiøbmand, som schall leffuere tømmer till det ridehuus, som wij paa bemelte platz ville lade opbygge, tillholder, saa megit af bemelte Hugo Lytzauws tømmer for betaling at antage, som till ridehusets bygning brugelig er oc behøffuis. Etc. Hafniæ 27 februarij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 632.

612.

2 Marts 1669.

Skøde paa en Grund i Løngangstræde.

Steffen Meyer.

F. 3. skøder Stephan Meyer, bartscher oc indvaaner her udj vor residentz stad Kiøbenhafn, och hans arfuinger it støcke iord til en bygeplatz, liggendis inden festningen her i bemelte vor residentz stad Kiøbenhafn udj det nye anlagte verck bag Løngangen, ret paa deng gamble vold, hen ofuer imoed de armis huus (Wartou kaldet) antegnet udj carted med nr. 52, streckendes sig udj alne oc maal som felger, nemblig udj breden imod norden hen imoed bemelte Wartou, huor nu møllegrafuen oc hernest i en gade schal forandris, 19½ siellandske alne, jtem udj lengden mod østen 68 alne, saa oc igien i breden mod synden 19½ alne, oc udj lengden mod vesten 68 alne. Huilcken etc. Hafniæ d. 2 martij 1669.

I Margen: NB dete schiede er siden forandret och paa nye vdgaard deng 21 julj 1675. Sæl. Reg. XXVII. 399—400.

613.

4 Marts 1669.

Opmaaling af en Grund ved Enden af Vestergade.

Carl Henrich von Osten.

F. 3. Wijd, at wj effter din vnderdanigste giorde erklering oc afritzning naadigst tillfreds er, at Jens Skuutz, feldtbereder, maa nyde dend platz for enden af Vestergade her vdj staden, som hand vnderdanigst gører ansøgning om. Thi er woris etc., at du ved alne oc maal hannem derpaa fuldkommen maaleseddel vnder din haand meddeeler, huoreffter hand wjdere om woris naadigste schiøde kand anholde. Dereffter du dig etc. Skrefuit. Hafuiæ 4 martij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 635—36.

614.

4 Marts 1669.

Tilladelse til at opføre en Mølle paa Volden ved Vesterport.

Carl Henrich von der Osten.

F. 3. Wijd, at vj effter din vnderdanigste erklering naadigst tillfreds er, at Hans Hop, meller i Christianshafn, maa effter vnderdanigst ansøgning oc begiering vdj dend nye nest ved itzige Vesterport paa dend sydost side beliggende oc med en half cavalier forhoyede rundeel her for staden nyde saawijt platz, som till en veiermølle derpaa at opsette fornøden gioris oc icke volden hinderlig befindes kand. Thi er woris etc., at du samme platz ved alne oc maal afsticker oc hannem vnder din haand schriftlig meddeeler, huoreffter hand wjdere woris naadigste bref oc bewilling derpaa kand søge. Dereffter du dig etc. Skrefuit. Hafniæ 4 martij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 636.

615.

8 Marts 1669.

Alle, der bruge borgerlig Næring, skulle deltage i borgerlig Tygne.

F. 3. giøre alle witterligt, at efftersom præsident, borgemestere oc raad her i vor residentz stad Kiøbenhavn for os vnderdanigst hafuer ladet andrage, huorledes borgerschabet sammesteds stor indpass, næringssueckelsse oc afbreck schal tilføyes formedelst adschillige handel med kram, heckerj, krohold, handtvercksarbeyde oc andet, som af en deel drifuis, der dog frihed for alle borgerlig besværing prentenderer, alleene under schin at de enten erre udj voris egen adelig eller militarische tienniste oc beschiermelsse, da som vj eragter, saadant imoed de udj den til vorris betiente anno 1661 den 23 novembris gifne privilegie ommeldte conditioner at stride, hafuer vj naadigst for got anseet oc billigt befunden at anordne oc befale saa oc etc., at alle oc en huer her i staden boendes, saauel voris eigne

betiente som andre, vere sig huad iurisdiction de end undergifne ere, som borgerlig handel oc næring bruge, i huad maade det vere kand, schulle tiltengt vere, effter saadan deris næring oc brug til ald dend pligt oc borgerlig tynde, saauit en huer vedkomme kand, at suare, som borgerschabet her sammesteds allerede paalagt er eller frembedellis paalagt vorder, doeg heruuder icke forstanden dem, som vj i sær udj huer laug til sinds vorder at sette. Huor effter alle etc. Gifuet etc. Hafniæ d. 8 martij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 406—07.

616.

9 Marts 1669.

Bogbinderne maa sælge indbundne Bøger paa alle Markeder.

Kiøbenhafns bogbindere.

F. 3. giøre alle witterligt, at vj effter underdanigst ansøgning oc begiering naadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at bogbinderne her i voris residentz stad Kiøbenhavn maa udj kiøbstederne udj vore riger Danmark oc Norge, Christiania oc Trundhiemb undtagen, paa alle almindelige marckeder deris indbundene bøger selge oc afhende, doeg Christian Cassuben oc andre udj deris tilforn af os forundte boghandel hermed v-forkrencket. Dissligeste hafuer vj oc naadigst for got anseet, dend anordning at giøre, at ingen, som bogbinderhandverck, som det sig bør, hafuer lært och icke borgerschab her i staden eller Christianshafn taget hafuer, maa tilstedes, bemelte handverck sammesteds at bruge, doeg de, som for os selfuer arbeider, undtagen. Thj forbide vj etc. Hafniæ dend 9 martij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 407.

617.

10 Marts 1669.

Skøde paa en Grund ved Enden af Vester-gade.

Jens Skuutz.

F. 3. skøder Jens Skuutz, feldbereder, oc hans arfuinger it stœcke iord til en byggeplads, liggendes inden festningen her udj vor residentz stad Kiøbenhavn for enden af Vester-gade ved Vestervold vngefer noget fra dend nye Vesterport, streckendes sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden fortil ved bemelte Vester-gade henimod synden 20 siellandske alne, jtem langs Voldgaden imod vesten 60½ alne oc fire tomme bred, noch udj breden bagtil imod norden 10 alne; saa oc giør dend fierde side mod østen igien hen til forbeneftne Vester-gade 60 alne. Huilcken etc. Hafniæ dend 10 martij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 410—11.

618.

16 Marts 1669.

Skøde paa en Grund i Ny Vestergade.

Peder Hanssen, kandstøber.

F. 3. skøder Peder Hanssen kandstøber, indvaaner her i vor residentz stad Kiøbenhavn, oc hans arfuinger it støcke jord til en bingeplass, liggendis herinden festningen udj det nye anlagde verck bag slotted, antegnet udj carted med nr. 71 oc 72, strekendis sig udj alne oc maal som følger, nemblig i breden for til dend nye Vestergade af nordost imoed sydvest 39 siellandske alne, i lengden af sydost imoed nordvest 61½ allen. Den bageste brede er ligesom dend forriste, saasom oc dend anden lengde dend forbeneftne lengde iligemaade rigtig lig. Huilcken etc. Hafniæ d. 16 martij 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 415—16.

619.

18 Marts 1669.

Om Udvisning af en Have istedenfor en ved Bremerholm.

Carl Henrich von Osten.

F. 3. Huad Fadder Olufsen Lorck af Mallmoe for oss vnder-danigst haffuer ladet andrage anlangende en haugeplatz ved Bremerholm, kand du af høsfølgende supplication see oc erfare. Thi er woris etc., at du hannem en anden plads, som saa megit kand være verd som forbemelte pladz, her inden festningen, huor det beleiligen kand schee, vdwijser oc tillmaaler, som hand istedenfor denne forschreffne kand tilltræde oc beholde. Derefter etc. Hafniæ 18 martij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 649—50.

620.

22 Marts 1669.

Skøde paa Charlottenborgs Grund.

Her Ulrich Friderich Gyldenløwe.

F. 3. giøre alle vitterligt, at vj af synderlig kongelig gunst oc naade hafuer bevilget oc gifuet saa oc nu med dette vort obne bref naadigst forunder, bevilger oc gifuer oss elschelige, erlig och welb. her Ulrich Friderich Guldenlew til Callæ, ridder, voris geheime oc statzraad, statholder i vort riige Norge oc ambtmann paa Aggers-huus sampt dessen vnderliggende ampter, oc hans rette lifs arfuinger dend støcke plads, jordfrj grund oc eyendomb, hvoraf afgangne woris general lieutenant Ulrich Christian Güldenlew en deel tilhørt hafuer, liggendis her udj voris residentz stad oc festning Kiøbenhavn langs ved voris skibsholm, fra det store nye torf oc neder til stranden oc efter siellandsche alne oc maal er begreben som følger, nemblig for imoed det stoere torf uden for Questhusset fra dend sted ved muuren

omkring Holmen, som nu slagterboederne staar, indtil hiøret af dend gade langs den udj voris general charte projecterede canal 126 allen, siden inden udj pladssen fra det yderste hiørn af bemelte questhuus lige ud til siden af pladssen langs canalen 34½ alne, dernest fra bemelte hiorn af gaden oc torfuit langs forschrefne canal igienem en befindende plads udj lengden 353½ allen, endtlig oc efftersom saaledis paa den eene side imoed canalen til detz behof paa dend gamble pladz jt stoer stycke fratas, da til samme afgangs erstatning, foruden huis samme pladz imoed torfuet tillegis, endnu dertil at følge oc forblifue huis uden for meere omrørté gamble pladz, saawiit den sig strecker imoed stranden langs ned indtil dybet, sig befinder oc kand indtages, saa som den af os paa forskrefne pladz vnderskrefne siær-charte saauelsom vdj hofuet- oc gen.-charten derom noteret vidre vduisser oc formelder. Thi hafuer wij forschrefne pladz, jord-frj grund oc eyendom udj lengden oc breden op oc neder, som den efter forbemelte maalning oc beskrifuelsse i alle maader begreben oc herudj indført er, med derpaa forrefindende huus, bygning oc tilbehør saa oc derudj befindende fersk vand sambt ald anden tilbehørige rettighed, inttet undtagen i ringeste maader, naadigst schiedt etc. til bemelte h. Vlrich Fridrich Güldenlew oc hans arfuinger til evindelig oc jord-frj grund oc eyendomb. Huorfor hand oc hans arfuinger dend, efftersom forskrefuit staar, maa oc schal hafue, niude, bruge oc beholde sampt selge oc afhende oc sig ellers med des bygning oc indrettelsse saa oc vdpæling oc indtagelsse indtil dybet udj stranden oc i alle andre maader saa nøttig giøre, som de sielf best ville, veed oc kand til frj oc evindelig eyendom. Oc kjendes vj osv. Doeg schal forskrefne h. Vlrich Fredrick Güldenlew eller hans arfuinger were forplichtet, paa samme pladz og grund at lade byge goed kiøbsted bygning, jligemaade for sin anpart gaderne at lade forferdige, brolegge og siden wed lige oc magt holde, som det sig bør, paa hans egen bekostning. Dissligeste naar bemelte h. Vlrick Fridrick Güldenlew eller hans arfuinger samme pladz med des tilbehør igien vildē selge oc afhende, da det os it fierdingaar tilforn først at tilbiude og presentere for en billig priis, oc som andre derfore ville gifue. Forbydendis alle oc en huer, hvorsomhelste de ere eller vere kunde, forskrefne h. Vldrick Friderick Güldenlew eller hans arfuinger herimod, efftersom forskrefuet staar, at hindre eller udj nogen maader forfang at giøre, vnder wor hyldest oc naade. Gifuet paa voris kongelige residentz Kiøbenhavn den 22 martij anno 1669.

621.

1 April 1669.

Tilladelse for en Mand til at optages i Drejerlavet uden Mesterstykke. .

Præsident, borgemestere oc raad i Kjøbenhavn.

F. 3. Vider, at wj naadigst haffuer bewillget, at Samuel Reinholts Engelschman maa vdj dreyerlaugten her i staden indtagis forvden nogit derfore till indgang udj laugten at giffue eller sit mesterstycke tillforne at giøre, saa at hand sit dreyerhandwerck ligesom andre dreyere her maa bruge, naar hand tillforne sit borgerschab har taget. Derefter etc. Hafniæ 1 aprilis 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 659.

622.

6 April 1669.

Skøde paa en Grund i Løngangsstræde.

Hans von Nagel.

F. 3. skøder Hans von Nagel, voris bestalter øfuerste lieutenant vnder det Rüssische regimenter, oc hans arsuinger fire støcker jord oc pladtzer til at biuge paa, liggendis herinden festningen udj det nye anlagde verck bag slotted, signeret med nr. 39, 40, 41 og 61, streckendes sig fortil i breden ved Løngangsgade af nordost til sydwest effter siellandzke alnemaal halffemsindstiuſue tou oc en half allen, item ved Møllebecksstrede (som saaledis tilforn er kaldet) eller imoed dend nye vold, formedelst det er en hiørneplads, fra sudost imoed nordvest, halffierdsindstiuſue allen oc trej quarter, nock fra sudvest imoed nordost jt hundrede tolf oc en half alne, saa oc fra nordvest imoed sydost indtil Løngangsstrede langs maior La Hayds pladz tredsindziufge oc otte alne. Huilcken etc. Hafniæ den 6 aprilis 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 430.

623.

6 April 1669.

Tilladelse til at sælge et Hus ved Klædekamret.

Baltzar Seckmand.

F. 3. giøre alle witterligt. Eftersom voris til Baltzar Seckmand, raadmand her i voris residentz stad Kiøbenhavn, udgifne skøde paa de fire fag huus vesten ved voris klædecammer hersammesteds iblant andet formelder, at naar samme fire fag huus schulle selgis, da de os først at tilbiudes, oc saadant nu af forskrefne Baldtzar Seckmand scheed er, da hafuer vj naadigst bevilget oc tillat saa oc etc., at hand forskrefne fire fag huus v-behindret maa selge oc afhende med lige saadan condition anlangende opbudet, som bemelte

voris forige til hannem udgifne skiede om formelder. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 6 aprilis 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 431.

624.

6 April 1669.

Tilladelse for en Bryggers Hustru til at drive Bryggeri.

Anne Pedersdatter, Claus Kierulfs.

F. 3. giøre alle witterligt, at eftersom Anne Pedersdatter Claus Kierulfs er indvohnerske her i staden oc boer i en af de forordnede brøgergaarde, jtem at hindes forige afgangne hossbonde var udj brøgerlauget sammesteds, da hafuer wj efter hindes herom vnderdanigste ansøgning oc begiering naadigst hevilget oc tillat saa oc etc., at hun lige sauel som andre brøggere her i staden v-formeent maa brøgge (v-anseet hendes hossbonde forskrefne Claus Kierulf icke tilstede er), saa lenge hun sig effter huis artichler, brøggerlauget allerede hafuer eller frembdelis aff os bekommendis vorder, forholder. Forbydendis etc. Hafniæ d. 6 aprilis anno 1669. .

Sæl. Reg. XXVII. 431.

625.

16 April 1669.

Hr. Anders Hjørring, Präst ved Vartov Hospital, faar Forbedring i sin Løn og faar Privilegium paa at udgive aarlige Traktater. (Jfr. Femte Bind Side 719).

Cammercollegio.

F. 3. Woris naade tilforn. Woris etc. er, at j dend anordning gører, at hederlig oc wellerd h. Anders Matthiessen Hjøring, prest till det almindelig hospital her i staden, bekommer huis løn oc besolding, som hand effter woris elschelige kiere h. farfaders, salig oc hoylofig ihukommelse, vdgifne benaading dat. d. 27 junij anno 1575 med rette haffuer at søge, saa oc derforvden hereffter 10 rix-dlr. aarlichen, som wj hannem till samme løns forbedring effter vnderdanigst ansøgning oc begiering, indtill wj anderledis tillsigendis vorder, naadigst forvndt haffuer. Derefter etc. Hafniæ 16 aprilis 1669.

H. Anders Matthiessen Hjøring.

Woris etc. er, at h. Anders Matthiassen Hjøring, prest till det almindelig hospital her i staden, vdsetter oc sammenschrifuer dend annorum secundi tractat, som hand allerede vdj concept fattet haffuer, saawelsom oc siden dereffter med samme aarlige tractater frembdelis at continuere, saaledis det uden censur kand giffues, naar det oss behager. Skrefuit. Hafniæ 16 aprilis 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 667.

626.

19 April 1669.

De af Kongens Betjente, der ikke drive borgerlig Næring, maa ikke besværes med Indkvartering eller andre Paalæg.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Efftersom for oss vnderdanigst andragis huis besueringer, som voris betiente her i staden af eder paaleggis, da er woris etc., at j dend allworlig anordning gører, at ingen af woris betiente, som icke borgerlig næring bruger oc oss naadigst priuiligerede ere, med jndquatering eller anden paaleg af eder graveret worder. Dereffter etc. Hafniæ 19 aprilis 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 669.

627.

20 April 1669.

En Murmester indtages i Lavet uden Indgangspenge.

Præsident, borgemestere oc raad.

F. 3. Huad Herman Baltzersen, muurmester, for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage anlangende huis besuering, hannem af muurmesterne schall paaleggis for at komme vdj lauet, kand j af hosfølgende hans vnderdanigste supplication wjdere see oc erfare. Thi er woris etc., at j dend anordning gører, at bemelte Herman Baltzersen (effterat hand borgerschabet tagit haffuer) vdj forskrefne muurmesterlaug foruden nogit derfore til jndgang i lauet at giffue indtagit worder. Dereffter etc. .Hafniæ 20 aprilis 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 669.

628.

20 April 1669.

Strid om et Hus mellem Peder Pedersen Lerche og Arent Berntsen.

Stygge Høg med flere.

F. 3. Wijde maa j Stygge Høg etc. oc Erich Rotsteen etc., at efftersom Peder Pedersen Lercke for oss vnderdanigst haffuer ladet andrage, huorledis nogen jrring oc tuistighed sig schall haffue begiffuet jmellem hannem paa dend eene oc Arnt Berntsen, raadstueschrifuer her i wor kongelige residentz stad Kiøbenhavn, paa dend anden side anlangende it huus, som forskrefne Arnt Berntsen for nogle aar siden schall haffue ladet bygge nest op till dend gaard, hand nu vdj boer, huilcket hand formeener, noget at were satt paa hans grundmured gaaf, saa oc paa hans sidehuses fundament saa nær, at det for nogen tid siden derpaa schall haffue trengt huset offuer en stolpe oc nogle bielcker istycker oc støre fare oc vlempe deraf med tiden schal were at befrykte. Thi er woris etc., at j med aller forderligste paa aastederne begiffuer, tagendis till eder, om behof gøris, af woris

muurmestere oc temmermend en af huer handwerck oc med dennem lader maale,aabne oc ellers alt, huis til aastedernis grundlig besigtelse oc sagens fuldkomne oplyssning fornøden kand eragtes, forrette og siden parterne derom enten vdj mindelighed foreene eller oc dervdj endeligen kiende oc domme, som billigt oc forsuarligt eragtis kand. Huis j oc vdj saa maader forrettendis vorder, haffuer j fra eder till parterne vnder eders hender oc zigneter at giffue beschreffuit. Dersom oc en af eder for loulig forfald schyld ey kand tillstede komme, da schall dend, som tillstede kommer, hermed fuldmagt haffue, en anden i dend vdebliffuendis sted till sig at tage oc denne woris naadigste befalning alligewell at fyllestgiøre oc effterkomme. Ladendis etc. Hafniæ 20 aprilis 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 669—70.

629.

20 April 1669.

Om Udlæg i Jonas Trællunds Bo for hans Gæld til Kongen.

Christen Pedersen; general fiscal.

F. 3. Woris etc. er, at du strax vden alt ophold søger vdleg oc betalning i Jonas Trællunds boe oc middel, huor det findes, for huis hand oss schyldig er, saa wj fremb for andre hans creditorer kand worde schadisless. Derefter etc. Hafniæ 20 aprilis 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 671.

630.

15 Maj 1669.

Privilegium for Apotheker Johan Gotfrid Becker.

F. 3. giøre alle vitterligt, at vi effter allerunderdannigste anmoedning oc begiering allernaadigst haffuer beuilget oc tillat saa oc etc., at Johan Gotfred Becher maa herudi voris residentz stad Kiøbenhafn anrette it fuldkommen apoteche, saa som it prævigeret apoteche bør at vere, oc derudi till forrefaldende nødtørft oc leilighed at præparere oc falholde medicamenta, composita, opiata, purgantia oc andre saadanne, disslige de siruper, conserva, condita, olea, ungventa oc emplastra, som enneste præpareris oc henhører in usum medicum, oc alle forskrefne species saa ferske oc goede, at de kunde passere, naar de ex facultate medica, som paa visse tider om aaret schee schal, blifuer visiterede, hafuendes derhoes udi agt, at hand udaf alle slags til rede hafuer, som paa it velbestilt apoteche bør at findis, naar hannem noget af medicis at componere oc præparere blifuer befallet oc paalagt. Doeg skal det icke hermed vere formeent materialisterne, krudkremmerne, distillatoribus oc andre at distillere och giøre de slags distillata, siruper, conserva oc condita udaf ribs

oc andet saadant, som til daglig spiisning oc andre gemeene brug henhører, ey heller bartskerne vere forbudet, io at maa giøre huis plaster, ungventa, som de til deris haandverck kunde behøfue, medens det at vere dennem en huer frit fore, doeg derhoes bemelte apoteker u-formeent, sligt at præparere oc giøre oc siden holde fal for dennem, der effter kunde spørge. Skal det oc vere hannem frit forre och v-behindret tillat, derhoes at maa holde alt huis de andre krudkremmère hersammesteds ex simplicibus, adschillige slags banqvæt, confect, candiceret oc andet saadant. Doeg schal hand derimod til-forpligt vere at selge en huer, huis hand af hannem kunde behøfue at kiebe, for en lidelig oc billig værd effter dend taxt, som af facultate medica her effter vorder sluttet oc giort, saafrembt hand disse hannem gifne privilegia agter at nyde, och ellers sig udi alle maader forholde effter de forordninger, som vj om apotekerne och dessen taxt allerede giort hafuer eller hereffter giørendis vorder. Thi forbyde vj etc. Hafniæ den 15 maij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 449—50.

631.

18 Maj 1669.

Privilegium for en Bryggergaard ved Nørreport.

Niels Anderssen Runckel.

F. 3. giøre alle vitterligt, at efftersom Niels Anderssen Runckel, indvaaner her i voris residentz stad Kiøbenhafn, for os allerunderdannigst hafuer ladet andrage, huorledes hand dend gaard, som hand nu iboer, liggendis ved Nørreport paa en øde pladz, hafuer ladet opbyge, som til een brøggergaard bequemmelig schal findis, med allerunderdannigste begiering, wj samme gaard til en brøggergaard naadigst privilegire ville, da hafuer vj allernaadigst beuilget oc tillat saa oc etc., at forskrefne Niels Runckel och hans effterkommere forbemelte gaard, som hand, effter som forbemelt er, hafuer ladet opbyge, til en bryggergaard maa lade fundere oc bruge oc derpaa nyde saadanne privilegier, som andre brøggergaarde her i staden nyder oc hafuer. Doeg ville wj allernaadigst, at hand, eller huem samme gaard besidder, af huis, som de der forhandlendis oc handterendis vorder, til os den tilbørlig accisse oc rettighed rigtigen schulle udgifue oc sig ellers effter de artichler, som om brøggerlauget och des gaarde alle-reede forordnede ere eller hereffter forordnet vorder, rette oc forholde, saa frembt de denne voris beuilling agter at nyde. Forbydendis etc. Hafniæ d. 18 maij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 452.

632.

21 Maj 1669.

Om Opførelse af en Vejrmølle ved Vesterport.

Hans Hoppe møller.

F. 3. giøre alle vitterligt, at vj allernaadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at Hans Hoppe møller, jndvohner i vor stabelstad Christianshavn, maa udj det nye bulverck ligendes paa dend sydost side nest dend nye Vesterport herudj vor residentz stad Kiøbenhafn, paa dend af voris oberst lieutenant Carl Henrich von Osten hannem tiluiiste plads een veyermølle ladé biuge oc opsette, som hand for sig oc sine arfusinger v-behindret maa nyde, bruge oc beholde. Och bedrager sig samme pladz udi alne oc maal som følger, nemlig at effter som en halff cavallier eller høyere wold i samme bulverck med tiden schal gjoris, saa schal samme mølle ungefer noget derfra paa dend synder side komme at staa oc hafue til mælbencken i dend middel linie 40 siellandske alne, saaledes at fra spitzen af bulwercket indtil midt vnder møllen gjør 50 alne och fra dend synder side af samme bulverck nemblig fra brystwehret indtil midt vnder møllen 32 alne. Dernest schal veyen eller dend frj fart til forskrefne mølle gjoris neden med fodden af volden langs dend synder side paa bulwercket, saa at gangen ofuen paa wolden ikke blifuer rørt. Doeg schal bemelte Hans Hoppe samme platz sielf, saauit hand fornøden hafuer, opfylde oc forhøye lade paa sin egen bekostning. Forbydendis etc. Hafniæ d. 21 maij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 453—54.

633.

21 Maj 1669.

Om Opførelse af Kongens Ridehus.

Clauss Byssing.

Woris allernaadigste etc. er, at Clauss Byssing strax eller med forderligste vden lenger ophold lader opsette oc forferdigte det ridehuss, som hand sig haffuer paataget at lade bygge, effter dend accord derom med hannem paa woris skattkamer giort er. Skrefuit. Hafniæ 21 maij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 687.

634.

23 Maj 1669.

Om Gennemskæring af Dæmningen ved Kanalen.

Rigens marschalch med flere.

F. 3. Wor naade tilforn. Efftersom vj till at rode bod paa dend vsunde stank, som af canalen her i wor residentz stad Kiøbenhavn kommer, haffuer for nødwendigt eragtet at lade wolden wed

bemelte canal igienem schiere, paa det wandet dervdj kunde forme delst frj løb af oc i stranden forfrisches, thi er woris etc., at du [woris ministros, raad, hofofficerer oc alle andre hofbetiente her i staden saawellsom Christianshavn, som wogne oc heste holde] anmoder, at en huer af dennem femb læss jord oc møg (som til demninger at slaa fornøden gioris) lader age oc paa de steder henføre, huor officererne, som de soldater commandere, huilcke werkit forrette schulde, det anordnendis worder. Derefter etc. Hafniæ 23 maij 1669.

Ligesaadanne breffue bleffue samme dag exped. till effterschreffne; dog blef de ord, som imellem disse forskrefne tuende tegn [] findis, for anderet oc i det sted satt, huis som hos en huer især paa effterfølgende maade findis antegnit.

Till h. Hendrick Bielcke [woris høye oc nedrige officianter oc betiente her i staden eller Christianshavn, som sig vnder woris admiraltet eller Holmens jurisdiction holder oc heste oc wogne haffuer] — borgemestere oc raad i Christianshavn [samblige borgerschabet her i staden, som heste oc vogne haffuer] — d. Johan Wandel [samptlige ministerium oc andre geistlige her i staden saawellsom Christianshavn, som heste oc vogne haffuer] — d. Christian Ostenfeld, rector oc professor i universitetet [samptlige professores oc andre, som sig vnder universitetets jurisdiction holder oc heste oc vogne haffuer].

Sæl. Tegn. XXXVIII. 689.

635.

3 Juni 1669.

Om Undersøgelse af Hospitalsforstanderens Forhold.

Kiøbenhafns fattiges directeurer.

F. 3. Huad Hans Nielsen, hospitalsforstander her i staden, for oss allervnderdanigst haffuer ladet andrage anlangende hans bestilling at beholde, kand j af hosfølgende supplication oc regenschabers extract wjdere see oc erfare. Thi er woris allernaadigste willie oc befalning, at j eder imod oss allervnderdanigst erklerer, om nogit af bemelte Hans Nielsen vdj forskrefne hospitalsforstanders bestillings forretning er begaaed, [huis] formedelst hand med billighed bør derfra at settis, oc samme eders erklering till wjdere woris naadigste resolution med forderligste i woris cantzelie indschicker. Derefter etc. Hafniæ 3 junij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 691.

636.

5 Juni 1669.

Skøde paa en Grund i Ny Vestergade.

Andreas Vilchen.

F. 3. skøder Andreas Wilchen, obr. leutenant wed voris artillerie, oc hans arfuinger it stecke jord til en biugepladz, liggendis

her inden festningen udi det nye anlagde verck bag slotted, antegnet udi carted med nr. 57, streckendis sig udi alne oc maal som folger, nemlig forud til dend nye Westergade imoed nordvest i breden $19\frac{1}{2}$ siellandsche alne, i lengden moed nordost $30\frac{1}{2}$ alne; dend bageste brede i sydost, som støder paa Simon de Petkums pladz, er lige saa bred som dend forriste brede, saa oc dend anden lengde lige som den forbemelte første lengde, som sig iligemaade langs bemelte Simon de Petkums pladz imoed sydvest strecker. Huilcken etc. Hafniæ d. 5 junij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 461—62.

637.

9 Junii 1669.

Om Fortsættelse af Bryggeriet ved Nyboder.

Jacob Sønnichssen brøger.

F. 3. giere alle vitterligt, at wi effter allerunderdannigste ansægning oc begiering allernaadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at Jacob Sønnichssen, brøger wed voris nye boeder her inden festningen, maa fremdelliis herefter saasom hidindtil niude oc fortsette huis næring oc brug med brøgerj, som hans hustruis fader afgangne Jørgen Jacobssen Lehnes saauelsom hand sielf hidindtil niudt oc brugt hafuer, saa lenge hand sig dermed tilberlingen oc uden billig klage schicker oc forholder. Forbydendis etc. Hafniæ d. 9 junij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 463—64.

638.

12 Junii 1669.

En Vejrmølle flyttes fra Helmers Bastion til en Plads ^{udenfor} Vesterport.

Mickel Bødicker.

F. 3. giøre alle vitterligt, at efftersom Mickel Bødicker, müller, foraarsagis sin haffte vejmølle paa Helmer bulverck her for vor residentz stad Kiøbenhafn (formedelst samme bulwercks forandring) at lade nedbryde, da hafuer vi allernaadigst bevilget oc tillat saa och etc., at bemelte Mickel Bødicker maa samme vejmølle uden for Vesterport i dend forrige forstad hersammesteds paa en plads strax ved det gamle verck, som om forskrefne forstad hafuer gaaet, och nordvertz ved dend Roskildische landevey ungefehr nogit fra it dersammesteds nu beliggende kroehuus igien lade biuge oc opsette oc dend for sig oc sine arfuinger ubehindret nyde, bruge oc beholde. Och strecher sig samme pladz udi alne oc maal som folger, nemlig imoed synden af forbemelte landevey 74 siellandske alne, item imoed vesten hen til det gamle verck 65 alne, nock imoed norden langs en dersammesteds ligende fiskeparck 74 alne, saa oc imoed østen ilige-

maade langs en fiskeparck 65 alne. Forbydendis etc. Hafniæ d.
12 junij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 466.

639.

16 Juni 1669.

Tilladelse til at bo i Vibenshus.

Jens Pederssen.

F. 3. giøre alle vitterligt, at wj effter allerunderdanigste ansægning oc begiering allernaadigst hafuer beuilget oc tillat saa oc etc., at Jens Pederssen, boendis i det huus wed voris wey herfra til Fridricksborg, som kaldes Wifuenshuus, maa samme huus udj sin oc sin hustruis lifs tid (eller saa lenge de dend tienniste oc schyldighed uden billig klage deraf beuiisser, som de med rette pligtig er) niude oc beholde. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 16 junij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 467.

640.

29 Juni 1669.

Tilladelse til at bebo et Hus i Laxegade.

Berent Anderssen skibscaptein.

F. 3. giøre alle vitterligt, at efftersom hos os allerunderdannigst ansøgis oc begieris voris allernaadigste confirmation paa effterschrefne bref, lydendis ord effter andet som følger: Eftersom hans kongl. mayt., voris allernaadigste herre oc konge allernaadigst hafde forundt Christine Wlettes it höystbemelte mayestetis wohning udi skipperboederne her ved Holmen udi Laxssestredet nr. 46, oc mayt. nu naadigst hafuer behaget, bemelte Christine Wlettes imoed berørte waanings afstaelsse til wedderlaug en deel penge af mayts. eget cammer aarlig at vil naadigst lade gifue, thi er höystbemelte hans kongl. may. allernaadigste villie oc befalling, at neruerende Bernt Anderssen, meer höystbemelte hans kongl. mays. skibscaptein, oftberørte huus maa bewohne. Det testere wi underskrefne. Datum admiralitetet dend 26 iunij anno 1669. H. Bielcke. adm. cav. Cort Adelaer. Niels Juel. Jens Lassen egen haand. Jørgen Biørnssen. Da ville vj forskrefne bref udj alle des ord, clausuler oc puncter, effter som der heroefuen indført findes, allernaadigst hafue confirmerit och stadfest saa oc etc. Forbydendis etc. Hafniæ dend 29 junij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII 474.

641.

13 Juli 1669.

Om Indførelsel i en Gaard paa Gammeltorv.

Jens Mouritzen.

F. 3. Huad Baraban, voris tapetmager, for oss allervunderdanigst haffuer ladet andrage anlangende huis forsichring, Siffuert

Floer hannem vdj sin gaard paa Gammeltorf her i stad'en beliggende, giort haffuer, kand du af hosfølgende supplication wjdere see oc erfare. Da haffuer wj effter bemelte Barabas herom allervnderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst bewillget, at hand i forskrefne gaard fremb for alle andre maa were berettiget, till huilcken ende du hanem oc dervdj saaledis tillbørlig jndførsel haffuer at giøre. Dereffter etc. Hafniæ 13 julij 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 717.

642.

14 Juli 1669.

Om Oprænsning af Ladegaardsaaen.

Rigens marschalch med flere.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom denne woris residentz stads høye fornødenhed vdkreffuer, at de graffuer, som jmelleml staden oc Langewads damp ere, strax oc betiden worder opfyldede oc renoverede, saa ey mangel paa wand till byens nødterfft schall haffuis, da er woris allernaadigste willie oc befalning, at du [woris ministros, raad, hofofficerer oc alle andre hofbetiente her i staden saawellsom Christianshafn] ansiger, at en huer af dennem en dygtig karl med schuffe oc spade forschaffer, som bemelte graffuer kand renovere oc opkaste paa de steder, huor saadant af woris jngenieur, Carl Henrich von Osten anwiises, oc det dagligen at continuere, jndtill saalenge saadant arbeyde forferdiget worder. Dereffter etc. Hafniæ 14 julij 1669.

Ligesaadanne breffue bleffue samme dag exped. till efterschreffne; dog blef de ord, som imellem disse forschreffne tuende tegn [ ] findis, forandret oc j det sted satt, huis som hos en huer især paa efftersølgende maade findis antegnet.

Till h. Hendrich Bielcke [woris høye oc nedrige officanter oc betiente her i staden eller Christianshafn, som sig vnder woris admiraltet eller Holmens jurisdiction holder] — Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn [samblige borgerschabet her i staden] — Borge mestere oc raad i Christianshafn [samblige borgerschabet der i staden] — d. Johan Wandel [samblig ministerium oc andre geistlige her i staden saawellsom Christianshafn] — d. Christian Ostenfeld, rector oc professor i universitetet [samblige professores oc andre, som sig vnder universitetets jurisdiction holder].

Sæl. Tegn. XXXVIII. 719.

643.

21 Juli 1669.

Om en Mølle i det østre Bulverk paa Christianshavn.

Hans Hoppe.

F. 3. giøre alle vitterligt, at vi allernaadigst hafuer beuilget oc tillat, saa oc etc., at Hans Hoppe, indvaaner i vor stabelstad Christianshavn, maa udj det øster bulverck ved Amagerport paa dend af voris oberst lieutenant Carl Henrich von Osten efter voris allernaadigste befalling hannem tilwiiste plads en weyrmolle lade byge oc opsette, som hand for sig oc sine arfuinger u-behindret maa nyde, bruge oc beholde. Och bedrager sig samme plads udj alne oc maal som følger, nemlig fra bulverckets spidze indenfor brøstverket indtil midt under møllen giør 58 siellandsche alne, fra huer side af wolden indvendig fra brøstvercket af til midt under møllen ved dend synder side 33 alne, oc ved dend nordre side ligesaa 33 alne; giør saa dend gandsche middellinnie i en runding til denne mølleplads, som hannem er tilmaalt, 40 siellandsche alne. Doeg schal bemelte Hans Hoppe samme plads sielf, saauit hand fornøden hafuer, opfylde oc forhøye lade paa hans egen bekostning. Forbydendis etc. Hafniæ dend 21 iulij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 485.

644.

21 Juli 1669.

Om Oprettelse af en Drikkebod ved Toldboden.

Hans Ruttenbach.

F. 3. giøre alle vitterligt, at vi efter allerunderdannigste ansøgning oc begiering allernaadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at Hans Ruttenbach maa paa dene side voris toldboed her for staden lade biuge en fielleboe vngefer ved Clemmend Lambretssens och derudj, indtil wij anderledis tilsigendis vorder, øl, brendeviin oc mad fal holde for en huer, som det til nødtørft begierer, imoed tilbørlig oc billig betalling. Doeg at saadan tapperj oc handel schicke-ligen oc uden billig klage holdes, saa frembt hand icke derfor vil stande til rette som vedbør. Forbydendis etc. Hafniæ d. 21 iulij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 486.

645.

22 Juli 1669.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Wigant Michel Becher.

F. 3. skøder Wigant Mickel Becher, wiinhandler oc indvochner her udj voris residentz stad Kiøbenhavn, oc hans arfuinger it støcke

jord til en biugepladz, liggedes inden festningen hersammesteds udj det nye anlagte verck bag slotzholmen, anteignet udj carted med nr. 8, streckendis sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden ud til slotzstranden fra nordvest til sydost $30\frac{3}{4}$ siellandsche alne, jtem udj lengden fra nordost til sydvest $72\frac{1}{2}$ alne, nock er breden bag til fra sydost imoed nordvest dend forige brede liig, saa oc ligner dend anden lengde sig rigtig med den førstbemelte lengde, nemlig strechendis sig fra sydvest til nordost langs med voris tolders Fredrick Pogenbergs platz. Huilcken etc. Hafniæ d. 22 julij 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 486—87.

646.

23 Juli 1669.

Skøde paa en Grund i Stormgade.

Lorentz Tuxen.

F. 3. skøder Lorentz Tuxen, voris hofmunsterschrifuer, indvohner her i vor residentz stad Kiøbenhafn, oc hans arfninger it støcke jord til en biugeplads, ligendis her inden festningen bag slodzholmen i det nye anlagde verck, som i carted med nr. 28 er anteignet, streckendis sig udj alne oc maal som følger, nemlig for ud til Stormgaden i breden fra sydvest til nordost $19\frac{1}{2}$ siellandsche alne, i lengden nordvest til sydost langs med Rassmus Munkes plads 68 alne. Dend bageste brede ligner dend forriste, saa oc ligner den anden lengde dend første benefnte lengde rigtig. Huilcken etc. Hafniæ den 23 iulij anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 287—88.

647.

1 Avg. 1669.

Om Konfiskationer til Fordel for Børnehuset.

Christen Pedersen, general fiscal.

F. 3. Eftersom directeurerne for børnehuset i Christianshafn for oss allervnderanigst haffuer ladet andrage, huorledis bemelte børnehuss i langsommelig tid intet schall haffue niudt af huis confis-
cation, det af oss tillagt er, saa er woris allernaadigste willie oc befalning, at du till bemelte børnehusets directeurerne des anpart af forskrefne confiscation, som enten allerede forfalder er eller hereffter forfaldestis worder, effter rigtig specification leffuerer. Derefter etc. Hafniæ 1 augusti 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 729.

648.

6 Avg. 1669.

Om Striden mellem Peder Lerche og Arent Berntsen om deres Huse. (Jfr. Nr. 628.)
Christoffer Parsberg, Offue Juel, Jens Lassen oc Hans Muule.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j eder till Peder Pedersen Lerkes oc Arnt Berndsns waaninger her i staden (som omtuistes at were huer andre for nær biugt) begiffuer, des beschaffen-hed med flid at besigtige oc erkyndige, oc derom eders allervnder-danigste vdførlig relation oc betenckende till wjdere sagens endelig paakiendelse for woris høyeste rett strax fra eder beschreffuen at giffue, som forsuarligt eragtis. Dereffter etc. Hafniæ 6 augusti 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 734.

649.

7 Avg. 1669.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Niels Rossenkrantz.

F. 3. skøder Niels Rossenkrantz etc. oc hans arfuinger jt stæcke jord til en biugeplads, liggendis her inden festningen i det nye anlagte verck bag voris ferrige løngang, antegnet udj carted med nr. 2, streckendis sig udj alne oc maal som følger, nemblig for ud til gaden, som gaar fra Gammel torf langs neder ved dend nye canal i breden moed østen 34 siellandsche alne, item i lengden imoed synden $79\frac{1}{2}$ alne, nock i breden imoed westen ocsaa 34 alne, oc i lengden imoed norden iligemaade $79\frac{1}{2}$ alne. Huilcken etc. Hafniæ dend 7 augusti anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 498—99.

650.

13 Avg. 1669.

Skøde paa en Grund ved Kongens Ridestald.

Helmuth Otto von Winterfeld.

F. 3. skøder Helmuth Otto von Winterfeld etc. oc hans arfuinger efterskrefne haugeplads, liggendis inden festningen hersamme-steds bag hussene af voris ridestald imellem saadan oc voris nye ridehuus befindende platz oc byggested, streckendis sig udj alne oc maal som følger, nemmelig strax bag huussene imoed østen 54 een fire deel siellandsche alne oc 5 tom, dernest dend eene side udj lengden imoed norden til Løwengang fra huussene indtil stranden 79 oc en half siellandsche alne, item breden ud til gaden til dend nye canal imoed sydvest 53 oc trej fire deel siellandsche alne, diss-ligeste dend anden side udi lengden af hafuen oc langs huussene indtil Slotsplatzen noch nordenwertz 113 oc een fire deel siellandsche alne 4 tom., jligemaade breden af biugestedet imellem wohn- oc voris

ridehuusse henad Slotzpladtzen imod østen 25 alne, nock lengden imod sydost hen ad voris ridehus indtil gaden 101½ siellandsche alne, saa oc breden imellem ridehuusset oc hafgen sydvest ud til gaden 66 oc een fire deel siellandsche alne 4 tom. Huilcken etc. Hafniæ den 13 augusti 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 500—01.

651.

14 Avg. 1669.

Skæde paa en Grund i Rigensgade.

Claus Langholt, snedicker.

F. 3. skøder Claus Langholt, snedicker, oc hans arfuinger en hørnepladz til it biugested, liggendis inden festningen udj voris nye boeder hersammesteds, streckendis sig udj alne oc maal som følger, nemblig ud til Rigensgade imoed nordvest 30 oc en otte deel siellandsche alne, jtem imoed nordost langs Jørgen Søfrensens pladz 30 oc fem otte deel alne, nock imoed sydost imoed Jens Anderssens platz iligemaade 30 oc en otte deel alne, saa oc imoed sydvest udj Kirkestrædet 30 oc fem otte deel alne. Huilcken etc. Hafniæ den 14 augusti anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 501—02.

652.

15 Avg. 1669.

Beskikkelse af en Raadstueskriver efter Arent Berntsens Død.

Morten Heider.

F. 3. giøre alle vitterligt, at wij allernaadigst hafuer tilschicket och forordnet, saa oc etc. Morten Heider til at vere raadstueschrifuer her udj voris residentz stad Kiøbenhafn oc retten sammesteds at betienne, naar itzige raadstueschrifuer Arnt Berntssen enten formedelst alderdom oc suaghed eller anden loulig forfald derfra er forhindret, mens effter hans død, eller om bestillingen før louligen ledig vorder, da dend fuldkommeligen at tiltræde oc for samme sin tienniste oc besværing nyde lige løn oc rettighed, som hans formand før hannem i alle maader nyt oc hafft hafuer. Thi schal hand etc. Hafniæ dend 15 augusti anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 502.

653.

17 Avg. 1669.

Ingen Lig maa begraves, førend Skolen faar sin Rettighed.

Samtlige klockerne i Kiøbenhafn.

F. 3. Woris etc. er, at klocherne til alle kircherne her i staden ey nogen graf lader graffue elleraabne till de liig, som om afftenen begravuis eller nedsettis, førend skolen sin rettighed effter

woris vdgifne benaadinger først bekommit haffuer. Dereffter de sig allervnderdanigst etc. Hafniæ 17 augusti 1669.

Sæl. Reg. XXXVIII. 738—39.

654.

31 Avg. 1669.

Bevilling for en Bager og hans Enke.

Jacob Sirtzou, bager.

F. 3. giøre alle vitterligt, at ej af særdeilis kongl. naade efter allerunderdannigste ansøgning oc begiering allernaadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at Jacob Sirtzou bager, jndvohner her i voris residentz stad Kiøbenhafn (saauel som hans hustru Maren Davidsdaatter Dannel, om hun hans død ofuerlefendis vorder), maa forskrefne bagerhandtverck ligesom andre bagere her i staden u-forhindret fortsette oc bruge. Forbydendis etc. Hafniæ dend 21 augusti anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 506.

655.

31 Avg. 1669.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Vigant Michel Becher.

F. 3. skøder Wigant Michel Becher, jndvaanner her i voris residentz stad Kiøbenhafn, oc hans arfuinger jt stycke jord til en bygeplads, liggendis inden festningen hersammesteds udj det nye anlagde verck bag Slotsholmen, antegnet udj carted med nr. 68 och 76, streckendis sig udj alne oc maal som følger, nemlig for til udj breden ved den nye Westergade imoed sydost $78\frac{1}{2}$ alne, jtem i lengden imoed sydvest $58\frac{3}{4}$ alne, nock bagtil udj breden imoed nordvest wed secreterer Engebergs plads 29 alne, nock imoed nordøest til bemelte Wigant Mickel Bechers dersammesteds tilforne hafuende plads $30\frac{3}{4}$ alne, dissligeste imoed nordvest imoed samme hosføyede plads $90\frac{1}{2}$ alne, oc for det sidste imoed nordøest derfra oc igien til dend nye Westergade 29 alne. Huilcken etc. Hafniæ den 31 augusti anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 510—11.

656.

31 Avg. 1669.

Om Afpæling af Pladser.

H. Hans Schack oc Christof von Gabel.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j woris jngenieur till eder tager oc strax lader afpæle, huor wijt platz inden byens wolde her vdj staden behøffuis at ryddelig gjøris oc vbebiugt forbliffue,

saa oc huad huusse till saadan platz at forwiide endelig will nedbrydis.
Dereffter etc. Hafniæ 31 augusti 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 746.

657.

16 Sept. 1669.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Lauritz Anderssen, renteschrifuer.

F. 3 skøder Lauritz Anderssen, voris renteschrifuer, oc hans arfuinger it stycke jord til en biugeplads, liggendis inden festningen bag Slotzholmen udj det nye anlagde verck sammested, antegnet med nr. 46 oc 47, strechendis sig udj alne oc maal som følger, nemblig udj breden foran op til Stormgaden imoed nordvest 39 siellandsche alne, jtem udi lengden imoed nordost 68 alne; nock er breden bagtil imoed sydost dend forrige brede liig. Saa oc dend anden lengde imod sydvest iligemaade dend førstbemelte lengde riktig liig. Huilcken etc. Hafniæ d. 16 septembris 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 516.

658.

16 Sept. 1669.

Skøde paa en Grund i Borgergade.

Carl Henrich von Osten.

F. 3. Wijd, at wj effter din allervnderdanigst erklering allernaadigst tillfreds er, at Jens Pedersen Graahede maa nyde saa wijt af dend tillagde gade imellem begge hans tillhørige pladzer, som samme platzer sig strecher oc hand deraf med rette kand tillkomme, tillige med det lidet stycke jord af samme gade, som bag Berndt Hillebrands plats er beliggendis. Thi er woris etc., at du forskrefne Jens Pedersen forneden maalbref paa forskrefne jorder meddeeler, huoreffter hand woris allernaadigste skiøde allervnderdanigst wijdere kand søger. Dereffter etc. Hafniæ 16 septembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 747.

659.

17 Sept. 1669.

Om Brænde til Prinessernes Gaard i ny Hollænderby.

Rigens marschalch.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du bønderne i dend nye Hollænderbye her for staden strengeligen tillholder, vden alt vndschyldning eller forsoemmelse till prinessernis gaard dersamesteds aarlig i rette tid at frembage dend anordnede brendewed, som der paa stedet schal forbrugis, saa icke mangel derpaa for deris schyld schall findes, saa frembt de icke derfore wille stande tillrette oc

straffis, som wedbør, om paaklagis. Dereffter etc. Hafniæ 17 septembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 748.

660.

17 Sept. 1669.

Skede paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Andreas Engberg.

F. 3. skøder Andreas Engberg, woris elschelige kiere sœns printz Christians secreterer, oc hans arfninger it stycke jord til en biugeplads, liggendis inden festningen bag slotsholmen udj det nye anlagde verck hersammesteds, antegnet udj carted med nr. 30, streckendis sig udj alone oc maal som følger, nemblig udj breden foran ved Løngangsgaden hen imod nordvest 29 siellandske alone, item udj lengden imod nordost langs oberst lieutenant Wilchens oc Fridrick Poggenbergs pladtzer $61\frac{1}{2}$ allen. Nock er breden bag til imoed sydost dend forrige brede liig, saa oc er dend anden lengde imoed sydvest iligemaade dend førstbemelte lengde rigtig lig. Huilcken etc. Hafniæ den 17 septembris anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 518—19.

661.

21 Sept. 1669.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Wijder, at wij allernaadigst haffuer for got anseet, at lade obr. leuten. Friederichs compagnie rytter her fra staden commandere oc derimod rittmester Wonsflets compagnie igien i stedet sammesteds at indlogeris. Thi er woris etc., at j till dend ende strax derom forneden ordre stiller. Dereffter etc. Hafniæ 21 septembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 749.

662.

22 Sept. 1669.

Betaling for Brolægning i Store Kongensgade.

Mogens Frijs.

F. 3. Eftersom Henrich Russe etc. for oss allervnderdanigst haffuer ladet andrage, huorledis hand for dine platzer vdj dend nye Kongensgade her inden festningen haffuer giort bekostning paa gaden at lade brolegge, da er woris allernaadigste etc., at du vden ophold tilltencht werer, hannem at afbetale, huis hand for same broelegning efter woris dend 19 septembris 1663 derom till hannem vdgifne befalning berettiget er. Dereffter etc. Hafniæ 22 septembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 751.

663.

23 Sept. 1669.

Betalung for Brolegning i Store Kongensgade.

Atschillige.

F. 3. Eftersom Henrich Ruse etc. for oss allervnderdanigst haffuer ladet andrage, huorledis hand for efterschrefne deris platzer vdj dend nye Kongensgade her inden festningen haffuer giort bekostning paa gaderne et lade brolegghe, nemblig Hans Teste, Lorentz Kreger, Mogens Zachariassen oc Didrich Kreir, da er woris etc., at forskrefne personer strax oc vden wjdere ophold till bemelte Henrich Russe afbetaler oc clarerer, huis hand for samme broelegning effter woris dend 19 septembris anno 1663 till hannem vdgangne befalning berettiget er. Skrefuit. Hafniæ 23 septembris 1666.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 751.

664.

30 Sept. 1669.

Om Arbejde i Prinsessernes Gaard i Ny Hollænderby.

Rigens marschalch.

F. 3. Wer naade tilforn. Woris allernaadigste etc. er, at du tillholder hussmendene i dend nye Hollænderbye, en huer at giøre en dags arbeide om vgen till printzessernis gaard oc haufge dersamesteds. Dereffter etc. Hafniæ 30 septembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 754.

665.

2 Okt. 1669.

Om Betaling for et Kongen tilhørende Hus ved Vestervold.

Cammercollegio.

F. 3. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j accorderer med Johan Heideman, anlangende huad hanneim billigen bør at betalis for det huus, hand till Jens Skutz feldbereder wed Westerwold her inden festningen haffuer ladet bygge, oc derfore hannem betalning vdi woris haufnepenge her for staden at decourtere oc gotgiøre, huorimod samme bygning oss alleene schall tillhøre. Dereffter etc. Hafniæ 2 octobris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 756.

666.

14 Okt. 1669.

Skede paa en Grund i Borergade.

Jens Pederssen Graahede.

F. 3. skeder Jens Pedersser. Graahede, jndvaaner her udj voris residentz stad Kiøbenhafn, oc hans arfuinger efterskrefne stæcke gadejord, liggendis her inden festningen, imellem begge sine forhen hafuer pladtzer, huor landeveyen til Helssingeør tilforn hafuer verrit (huilcket

formedelst gadernis forandring schal bebyggis) streckendis sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden imod norden ud til Borgergaden $13\frac{3}{4}$ siellandsche allen, jtem udj lengden mod østen langs bemelte Jens Pederssens forhen hafuende gammel pladz $57\frac{1}{2}$ alne. Nock continuerer det hannem af os allernaadigst bevilget lille stycke i denne linie bag Bernt Hildebrantz pladz 9 alne, in summa samblet linie $66\frac{1}{4}$ alne, dissligeste udj breden dito imoed synden $15\frac{3}{4}$ alne, saa oc igien udj lengden imoed westen langs denne oftbemelte Jens Pederssens nye plads eller op til det forhen kaldet gamle planckeverck $67\frac{1}{2}$ alne. Huilcken etc. Hafniæ dend 14 octobris anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 541—42.

667.

14 Okt. 1669.

Skøde paa en Grund ved Vandkunsten.

Rassmus Hanssen Munck.

F. 3. skøder Rassmus Hanssen Munck, jndvohner her udj voris residentz stad Kiøbenhavn, oc hans arfuinger it støcke jord til en biugepladz, ligendis inden festningen hersammesteds bag slotted udj det nye anlagte verck, nemlig ved Vandkunsten paa dend gamle vold, anteignet udj carted med nr. 64, streckendis sig udj alne oc maal som følger, nemlig udj breden foran ved Stormgaden fra sydvest imoed nordost $68\frac{3}{4}$ siellandsche alne, dernest fra nordwest imoed sydost langs Christian Becks pladz 34 alne, dissligeste fra nordost imoed sydvest langs gen. maj. Rüsses platz $39\frac{3}{4}$ alne, nock dito op til samme pladz fra nordwest imoed sydost 34 alne, jligemænde igien fra nordost imoed sydvest ud til obr. lieutenant Friderich Henrich Holstens pladz 29 alne, oc endelig igien fra sydost imoed nordvest hen til Stormgaden langs Lorentz Tuxssens platz 68 alne. Imellem disse bemelte linier blifuer med begreben hans der forhen hafuende staldplatz, som hand sig af afgangne Offe Skade hafuer tilforhandlet, oc en deel af denne linie omkring begriber oc formeerer, huis lengde oc brede befindis udj de skiøder, som hand hos os in anno 1657 dend 2 augusti oc anno 1663 den 23 novembris allervnderdannigst hafuer bekommet. Huilcken etc. Hafniæ 14 octobris 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 542—43.

668.

15 Okt. 1669.

Tilladelse til at opføre Boder paa Graabrødretorv.

Henrich Gøde, bogtræcker.

F. 3. giøre alle witterligt, at vi ejfter allerunderdannigste an-søgning oc begiering allernaadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc

etc., at voris bogtrecker Henrich Gede maa paa det hannem af os den 8 majj anno 1668 bevilgede fortoug ud til det nye torf eller pladtz westen for dend gaard oc wonninger i Løfuestrædet her i staden, som hand nu iboer oc tilhør, langs hoes samme huus oc vohninger nogle boede paa 3½ allen i breden oc sex allen i høyden frj oc ubehindret lade byge oc opsette. Forbydendis etc. Hafniæ d. 15 octobris 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 545.

669.

16 Okt. 1669.

Om en Strid med Snedkerlavet.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Huad Mogens Jacobssen, jndwaaner her i staden, for oss allervnderdanigst haffuer ladet andrage, anlangende huis hannem af snedicherlauget samesteds jmod eders vdgifne domb schall were tillføyet, kand j af hosfølgende hans allervnderdanigste supplication wjdere see oc erfare. Thi er woris etc., at j hannem jmod hemelte snedicherlaug vden witløftig ophold, saawijt rett oc billigt er, befordrer oc forhielper, saa hand icke schall haffue billig aarsage, sig wjdere deroffuer for oss at besuerge. Dereffter etc. Hafniæ 16 octobris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 761.

670.

19 Okt. 1669.

Krudtet skal føres fra Taarnet ved Vandkunsten til Kastellet.

Marquor Rotsteen.

Obersten offuer tøyhunset Marquor Rotsteen haffuer strax at lade det krud, som findis paa det taarn ved Vandkonsten, hersamme-steds vdj castellet henføre. Skrefuit. Hafniæ 19 octobris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 766.

671.

29 Okt. 1669.

Om Nedbrydning af Krudtaarnet ved Vandkunsten.

Francisco Giosepo Burrhi.

F. 3. Wijd, at wj allernaadigst haffuer bewillget, at du det taarn wed wandkunsten, som till des haffuer werit brugt till at legge krud vdj, maa lade nedbryde oc des materialier af steen oc andet till woris arbeide i woris haufge Rosenborg at lade forbruge. Dereffter etc. Hafniæ 29 octobris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 771.

672.

29 Okt. 1669.

Borgmester Jørgen Fog fritages for at svare til de Penge, som hans Formænd have haft under Hænder.

B. Jørgen Fogh.

F. 3. giøre alle witterligt, at vj effter allerunderdannigste an-søgning allernaadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at Jørgen Fog, borgemester her udj voris residentz stad Kiøbenhafn, oc hans arffuninger maa aldeelis vere frj oc forskaanet for at suare til huis u-myndiges arfueparter saauelsom byens indtegt, vdgift oc regen-schaber, som borgemestere oc raad dersammested kunde vedkomme at svare til, saaviit førend hand til raadmand eller borgemester for-ordnet blef, passeret er. Forbydendis etc. Hafniæ den 29 octobris anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 551.

673.

29 Okt. 1669.

Privilegium paa en Bryggergaard.

Johan Ulrich.

F. 3. giøre alle witterligt, at efftersom Johan Ulrich, indvohner her vdj voris residentz stad Kiøbenhafn, for os allerunderdannigst hafuer ladet andrage, huorledis hans gaard her udj staden schal vere bequem til een brøgergaard at indrette, med allerunderdannigste be-gierring, vj samme gaard til een brøgergaard naadigst priuiligere wille, da hafuer wi allernaadigst bevilget oc tillat saa oc etc., at forskrefne Johan Ulrich oc hans effterkommere forbemelte gaard, som hand, effter som forbemelt er, hafuer ladet opbyge, til en brøgergaard maa lade fundere oc bruge oc derpaa nyde saadanne privilegier, som andre brøgergaarde her i staden nyder oc hafuer, saa oc for sin egen persohn uden ald forhindring i brøggerlauget antagis oc annammes. Doeg ville vj allernaadigst, at hand, eller huem samme gaard besider, af huis, som de der etc. Hafniæ d. 29 octobris 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 551—52.

674.

16 Nov. 1669.

Om Opsættelse af en Vejrmølle paa Christianshavns Vold.

Carl Henrich von Osten.

F. 3. Wijd, at vj effter din allervnderdanigste erklering allernaadigst haffuer bewillget Bertel Jacobsen at maa bekomme platz i det andet nye bullwerck nest østen for Christianshafns port, huor hand en veiermølle kand lade opsette. Thi er woris etc., at du hannem same platz ved allne oc maal, oc huis derhos forneden

er i agt tagis, tillmaaler oc vdwjser, saa hand dereffter woris allernaadigste bref oc bewilling derpaa vjdere kand søger. Dereffter etc. Hafniæ 16 novembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 785.

675.

20 Nov. 1669.

Om Skomagerernes Udredning af Konsumtion.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Eftersom wij af eders allervnderdanigste erklering fornemmer, at skomagerne her i woris residentz stad Kiøbenhavn aldeles ingen billig føye oc aarsage haffuer sig at besuerge offuer dengen consumptions betalning, som af dennem effter woris derom vdgangene forordning fordris, oc at en deel sig modwillig i dets erleggelse anstiller, da er woris etc., at j de af benefnte skomagere, som sig fremdelis udj saa maader halstarrige oc effterladende beteer, med execution oc wedbørlig straff constringerer, deris behørlig contingent af bemelte consumption at vdgiffue. Dereffter etc. Hafniæ 20 novembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 785.

676.

22 Nov. 1669.

Om Opsættelse af en Krambod ved Acciseboden.

Carl Henrich von Osten.

F. 3. Eftersom wij effter dit effter woris allernaadigste befalning allervnderdanigste gjorde forslag oc erklering erfarer, at der schall were en liden platz wed Høybro nest ved woris accisebod hersamesteds, som en liden kramboed kand opsettis paa, da er woris etc., at du same platzis beschaffenhed wed allen oc maal afmaaler oc vdwijsser, saaledis som woris allernaadigste bref oc bewilling derpaa wjdere kand vdstedis. Dereffter etc. Hafniæ 22 novembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 786.

677.

26 Nov. 1669.

Om Forplejning fra Kiøbenhavn for en Indkvartering paa Christianshavn.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

F. 3. Woris allernaadigste willie oc befalning er, at i strax dend anordning gjører, at de tuende compagnier af lifregimentet, som i Christianshafn logerer oc Ludwig Holck oc Eiler Bielck ere capitaner fore, hereffter indtill wjdere allernaadigste ordre forpflegnings-penge her af woris residentz stad Kiøbenhavn tillbørlien bekommer, dog at de vdj samme deris quarteer i Christianshafn forbliffuer. Dereffter etc. Hafniæ 26 novembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 786—87.

678.

2 Dec. 1669.

Om et Kort over Kjøbenhavns Omegn.

Carl Henrichi von Osten.

Woris etc. er, at du dig i morgen forføyer til Embderup sœe, der at erwarte generalmajor Rusis ordre anlangende it cort at giere paa bemelte sœes situation oc beschaffenhed. Iligemaade hafuer du der effter forskrefne Rusij anledning it cort at forsatte paa situationen paa 2 miile udi circumferentz her omkring woris residentz stad Kiøbenhavn. Dereffter etc. Hafniæ 2 decembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 791.

679.

4 Dec. 1669.

Privilegium for et Bryggeri paa Christianshavn.

Herman Jegger.

F. 3. giøre alle witterligt, at efftersom Herman Jäger, indvaaner udi vor stabelstad Christianshafn, for os allerunderdannigst hafuer ladet andrage, huorledis hand tilsinds er, it brøgerj af Hamborger Rummeldeus oc andet blegt øl dersammesteds at lade anrette, da paa det hand same sit forrehafuende brøgerj des bedre kand fuldbringe oc udj continuerglig brug fortsette, hafuer vj effter hans herom allerunderdannigste ansøgning oc begiering hannem allernaadigst effterskrefne priuilegier forundt oc beuilget, nemlig:

1. Forschrefne Herman Jäger eller hans arfsuinger maa alleene forskrefne brøgerj udj tiufue aars tid hafue oc bruge, saa ingen anden imidlertid uden deris minde dennem derudj indpas eller forhindring med forskrefne slags øl at brøgge maa giøre i nogen maader, vnder ølets confiscation til Bremmerholmb oc deris brøgerredschap til dj arme.

2. Huis accisse oc rettighed, som af os allerede er paalagt eller fremdeelis brøggerier udj voris residentz stad Kiøbenhavn oc Christianshafn paalagt vorder, skal iligemaade af huis, som saaledis forbrøggis, paa tilbørlige steder riktig erleggis.

3. Forskrefne Herman Jeger eller hans arfsuinger, som samme brøgerj fortsetter, schal derforuden til byen 24 sletedlr. aarligent betalle oc derimod for ald anden vdgift oc besværing aldeelis verre forskaannt. Forbydendis etc. Hafniæ dend 4 decembris anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 574.

680.

6 Dec. 1669.

Privilegium paa Vinudskænkning i Boldhuskælderen.

Friderich Winterberg.

F. 3. giøre alle witterligt, at wi voris mundschienck Friderick Winterberg effter allerunderdannigste ansøgning oc begiering saa oc

for befunden troe oc flittig tienniste allernaadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at hand maa foruden nogen leyes betalling holde frj oc oben schienck udj voris boldhuuskielder her for vort slot Kiøbenhafn af allehaande slags wiin, vere sig af huad sorte det verre kand, saupt alle slags indlendiske oc fremmet øl for alle oc en huer, som det begierendis er, oc derhoes vere frj for ald borgerlig tynge oc besværing. Huilcken forskrefne frihed oc benaading hand saaledis udj hans lifs tid maa nyde oc hafue, dog vorris told, accisse oc anden saadan rettighed af forskrefne viin oc øl hermed u-forkrenket oc os i alle maader forbeholden. Forbydendis etc. Hafniæ den 6 decembris anno 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 576—77.

681.

9 Dec. 1669.

Om Opførelse af en Krambod ved Acciseboden.

Augustinus Merckeln.

F. 3. giøre alle witterligt, at wi effter allerunderdannigste ansøgning oc begiering allernaadigst bevilget oc tillat saa oc etc., at Augustinus Merckelen af Flensborg maa paa dend plads herpaæ Slotsholmen wed Høybroe nest op til voris accisseboed ligendis een kramboe lade biuge oc opsette, som hand u-behindret maa nyde, bruge oc beholde. Oc strecker sig samme pladz imellem bemelte Høybroe oc accisseboed i lengden sex siellandske alne oc i dybet eller breden femb alne. Doeg schal bemelte kramboed saaledis anrettis oc settis, et des nedslag icke lenger end lige effter reckvercket ved broen udgaard oc i saa maade med samme linnie ofuereens kommer. Mens saa frembt vi i frembtiden blef tilsinds bemelte plads til anden nytte at ville forordne eller bruge, da schal dend os igien u-behindret følge. Forbydendis etc. Hafniæ d. 9 decembris 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 578.

682.

11 Dec. 1669.

Om en Begravelse paa Holmens Kirkegaard.

Cosmond Mennus Engelskmands liig.

Wii hafuer allernaadigst bevilget at afgangne Cosmund Mennuss Engelskmands liig maa udj Holmens kirkegaard begrafuis. Gifuet etc. Hafniæ d. 11 decembris 1669.

Sæl. Reg. XXVII. 581.

683.

13 Dec. 1669.

Om Oprettelse af et Farveri for Børnehuset.

H. Johan Christof von Cørbitz.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom wij till børnehuset i Christianshafn des fornøden brug till jt farffueries anrettelse allernaadigst haffuer bewillget saa megen platz oc grund paa hin siide det fersche wand wed papiirmøllen paa weyen till Helsingør, som it huss kand byggis paa med nogen maadelig gaardsrum oc platz till forskrefne arbeide oc som en farffuer der kunde haffue fornøden at boe paa oc farffue, huis til bemelte børnehuss forarbeides, da er woris etc., at du bemelte børnehusses directeurer forskrefne stycke jord oc platz strax eller med aller forderligste till forschrefne brug lader vdwijssse, dog at det papiirmøllen vden alt præjudice, hinder eller schade scheer. Dereffter etc. Hafniæ 13 decembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 801.

684.

13 Dec. 1669.

Om Udvidelse af Børnehusets Bygning.

Directeurerne ofuer børnehuset.

F. 3. Wijder, at wij effter eders allervnderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst hafuer bewillget, at fra børnehuset i wor stabelstad Christianshafn oc till en nestliggende canal maa jt galerie vdbygges, oc det saaledis, at samme galerie kand komme at staa vdj breden af canalen formedelst frj vdløb i stranden. Dog at sligt kand were dend frj fart i gaden vden forhindring oc saaledis jndrettis, at i det ringeste der vnder toe store wogne bequemmeligen hinanden kand forbi passere. Dereffter etc. Hafniæ 13 decembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 801.

685.

13 Dec. 1669.

Skræderlavet skal levere Skrädersvende til at forfærdige Klæder til den tartariske Gesandt.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Woris etc. er, at j strax effter ansøgning forschaffer woris camertiener Andreas Zebotcher hos skrederlauget her i staden saa mange skredersuenne, som hand kand haffue fornøden till at forfærdige huis kleder, som wij till dend herverende tartarische gesandt oc hans folck allerede forordnet haffuer. Dereffter etc. Hafniæ 13 decembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 801—02.

686.

14 Dec. 1669.

Om Overtrædelse af Avktionsforordningen.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

E. 3. Huad Oluf Simensen, auctionsdirecteur her i staden, for oss allervnderdanigst haffuer ladet andrage anlangende dennem, som imod woris auctionsforordning sig schall haffue vnderstaaet, deris sampt vmyndiges middel oc formue at sellge oc afhende, woris rettighed sampt bemelte auctionsdirecteurs nytte oc jndkombst dermed at betage, kand j af hosfølgende supplication wjdere see oc erfare. Thi er woris etc., at j de vedkommende alworligen tillholder, samme auctionsforhandling ey ved andre at lade forrette end dennem, som woris allernaadigste bestallingsbref derpaa allerede haffuer. Etc. Hafniæ 14 decembbris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 804.

687.

15 Dec. 1669.

Om Tilsyn i Tejhuset i Henseende til Ild.

Marquor Rotsteen.

F. 3. Woris etc. er, at du strax ordinerer en heller to af tøyhussfolckene, som du for ædrue oc døgtige personer eracter, at de jefnlig om dagen här tilsiufn hos snedicherne oc dynicherne, at jngen vlycke af jlden kand komme, oc fornemmelig huer aftten were tillstede oc seer till, naar alle folckene gaar af arbeidet, at jlden blifuer gandsche vdsluct oc ingen sponer heller splinder af dem heller af temmermendsuennene oc soldaterne bortføris heller igjennem vindverne vdkastis, till huilcken ende alle handwercksfolckene schall gaa jnd oc vd af tøyhussporten, at wacten diss bedre kand haffue indseende med dem, om noget igjennem porten heller af vindverne i forskrefne maader forkommis. Huoreftter du allervnderdanigst haffuer dig at rette oc ingen forsemelse her i at tage. Skrefuit. Hafniæ 15 decembbris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 805.

688.

21 Dec. 1669.

Om Anvendelse af Fattigvæsenets Midler.

Cammercollegio.

F. 3. Wor naade tilforn. Eftersom baade af oss sielf saa-wellsom woris forfædre, høylofig jhukommelse, fremfarne konger offuer Dannemarck oc Norge, dissligeste oc saa helles af andre tiid efter anden considerable summer till de fattige her vdj staden er schiencket oc "giffuet, oc wi nu ere tillsinds, saadan anordning dermed at lade

giøre, at bemelte till de fattige gifne middeler paa det nytteligste oc gafnligste kunde vorde administreret oc forvaltet, manefacterne oc saa derhos till fremtarf oc tilltagelse, da er woris etc., at j af woris superintendent vdj Sielands stigt, præsident, borgemestere oc raad her vdj staden, saawellsom samptlige vedkommende tillbørlig rede, rigtighed oc regenschab for forschrefne till fattige gifne middeler fordre oc kræffue, saa oc derhos grandscher oc vndersøger, huor oc huorledis oc med huad sickerhed samme middeler ere vdsatte, oc huorvdj de ere bestaaende, paa det wj af eder fuldkommen vnderrettning kunde bekomme om bemelte sagers rette tillstand oc beschaffenhed. Oc haffuer j saa herom eders vdsørlige oc omstendlige erklering till wjdere woris allernaadigste resolution med forderligste allervnderdanigst at indstille. Derefter etc. Hafniæ 21 decembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 807.

689.

22 Dec. 1669.

Om Isning i Gravene.

Friederich Turesen.

F. 3. Woris etc. er, at du dend anordning giør, at vnderofficererne ved huer compagnie strax tillsiger jndwohnerne her vdj staden, huer vdj sit quarteer, at de schicher nødwendig folck, en af huer huus, till at lade jisse oc weche i graffuerne her rundt omkring stadens wolde, oc at capitainerne sielfuer flittig jndseende haffuer dermed, at det vden forsmømelse worder effterkommit, som de dertill wille ansuare. Derefter etc. Hafniæ 22 decembris 1669.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 808.

690.

4 Jan. 1670.

Magistraten forskaanes for at svare til de Midler, som dens Forgængere have haft under Hænder.

En deel af borgemestere oc raads middel i Kiøbenhafn.

F. 3. giøre alle witterligt, at wj effter allerunderdannigste an-søgning oc begiering allernaadigst hafuer bevilget oc tillat saa oc etc., at dr. Peder Reesen, borgemester her udj voris kongelige residentz stad Kiøbenhafn, oc hans arfninger maa aldeelis vere frj oc forskaanet for at suare til huis u-myndiges arfueparter saauelsom byens indtegt, udgift oc regenskaber, som borgemestere oc raad hersammesteds kunde vedkomme at suare til, saauit, førend hand til borgemester forordnet blef, passerit er. Forbydendis etc.

Ligesaadan brefve mutatis mutandis fick effterskrefne nemblig:

Præsidenten kammeraad Bülche, Titus Bülche, Baltzar Seckman, Hans Peterssen Blat, Johan Lehn, Frantz Jønssen, Biørn

Jacobssen, Jacob Eylerssen oc Arnt Berntssen. Hafniæ 4 januarij anno 1670.

Sæl. Reg. XXVII. 594—95.

691.

6 Jan. 1670.

Om Isning omkring Staden.

Friederich von Alefeld, commandant.

F. 3. Efftersom wij allernaadigst erfarer, huorledis der schall findes mangel for materialier till soldatesquet at jsse med heromkring festningen, da er woris allernaadigste willie oc befalning, at du till jthuer compagnie till forskrefne brug strax oc vden forsømmelse lader forferdige 20 øxer oc 10 baadshager. Oc haffuer wij allernaadigst beordret woris gen. kriigs commissarius Otto Paawisch bemelte øxer oc hacker, saawijt billigt er, at betale. Dereffter etc. Hafniæ 6 januarij 1670.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 814.

692.

11 Jan. 1670.

Om Privilegier for Bryggere, Brændevinsbrændere, Eddikebryggere og Mjødblændere.

Otto Paawisch oc Erick Krag.

F. 3. Wor naade tilforn. Wij tillschicke eder herhos nogle puncter, som Anders Wern haffuer opsatt till huis benaadinger, som bræggere, brendewiinsdistillerere, edickesettere, miødblændere ec andre schall were fornøden at haffue, huis jndhold j wjdere sielf kand see oc erfare. Thi er woris etc., at j udj præsidenten i commerciecollegio Simon de Petkums sampt Melchior Rotlings nerwerelse bemelte opsatte puncter foretager, dennem med flid igienنم seer, bemelte Anders Wern derom, saawijt nødigt eragtis, forhører oc dereffter en schriftlig relation forfatter till disto nermere oc snarere expedition i woris statscollegio effter dend ordre, bemelte statscollegium derom af oss allerede hår bekommit. Dereffter etc. Hafniæ 11 januarij 1670.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 816.

693.

15 Jan. 1670.

Befalingsmænd ved Borgervæbningen ere fri for alle borgerlige Byrder.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

F. 3. Wijder, at wij allernaadigst haffuer bewillget, at alle stadscapitainerne saawellsom lieutenanter, fendricher, sergeanter, corporaler oc gefridere offuer borgerschabet her i woris residentz stad Kiøbenhavn maa for alle borgerlig oc byes bestillinger werre fri oc forschaanet, saa lenge de forskrefne charge betiener eller wij sielf

derom anderledis befalendis worder. Dereffter etc. Hafniæ 15 januarij 1670.

Sæl. Tegn. XXXVIII. 819.

694.

31 Jan. 1670.

Om Udskrivning af Grundskat.

Kiøbenhafn anlangende grundskat.

F. 3. giøre alle witterligt, at eftersom etc. ligesom Nr. 609. Hafniæ d. 31 ianvarij 1670.

Sæl. Reg. XXVII. 618–19.

695.

13 Feb. 1670.

Under Garnisonens Edsaflæggelse skulle Vagterne besættes af Borgerskabet.

Obr. Friederich Turesen.

C. 5. Eftersom wij allernaadigst haffuer befalet, at guarnisonen her vdj woris kongel. residentz stad Kiøbenhafn i morgen, som er dend 14 februar, schall vdj eed tagis, da er woris naadigste etc., at du imidlertid vagten ved borgerschabet tillbørlien lader forsiunis, saa at alle posterne, indtill det offuerstanden er, med borgerschabet besatt worder. Dereffter etc. Hafniæ 13 februarij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 4.

696.

18 Feb. 1670.

Skøde paa en Grund i det nye Værk bag Slottet i Ny Vestergade.

Johan Auman urtekremmere.

C. 5. skøder til Johan Auman urtekremmer, jndvohner her j voris residentz stad Kiøbenhafn, og hans arfvinger it stycke jord til en byggeplatz, liggendis herinden festningen bag Slodzholmen udi det ny anlagde verch her sammestedz, indtegnet i carted med nr. 14, strechendis sig i allen og maal som følger, nemblig vid den ny Westergade imod sudøst udi breden tredue og siuf sielandske allen, item j lengden imod sudvest langs Peder Hanssøns kandestøbers platz trediesindstiuffve og halfanden allen, noch bag til imod nordvest udi breden tredue og siuf og $\frac{1}{2}$ alen, desligeste igen udi lengden imod nordost indtil den ny Vestergade langs Vigant Michel Bechers platz halftrediesinstiufue otte og trej fierdedel alen. Hvilken etc. Hafniæ d. 18 februarij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 5.

697.

18 Feb. 1670.

Skøde paa en Grund i Ny Vestergade.

Peder Svendssøn.

C. 5. skøder til Peder Svendsson brøger, jndvohner her etc., boendis paa det Nye torf, og hans arfvinger en hiørneplatz, liggendis

her inden festningen bag Slotsholmen udi det nye anlagde verch her sammested, andtegnet udi carted med nr. 66, strechendis sig udi alne og maal som følger, nemlig vid den nye Vestergade imod synden udi breden halftrediesindstiuve og ni sielandske alne, item imod vesten langs den nye vold fire og tredsindstiuve alne, noch imod norden halffierdiesindstiuve og femb alne og imod østen langs Peder Hanssøn kandestøbers platz og atter igen til den ny Vestergade trediesindstiuve og halfanden alne. Huilcken etc. Hafniæ 18 februarij anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 5—6.

698.

22 Feb. 1670.

Løste paa Raadmandsbestilling eller andet Embede.

Johan Heyer.

C. 5. giøre alle witterligt, at wij allernaadigst hafver bevilget og tilladt, saa og etc., at Johan Heyer, voris hof- og mund-vijnschienck, maa formedelst sin lange og troe tienneste frem for nogen anden niude og bekomme, hvilken af efterfølgende bestillinger først ledig vorder, raadmads bestilling her i Kiøbenhaufn, voris residentz stad, og tolders bestilling j voris kiøbstæder enten Ribe eller Kolding, dog voris elskelige kiere hr. faders salige oc høyloflige ihukommelse hans paa bemelte Riber tolderi udgisne exspectantzbref uforkrencket. Forbydendis etc. Hafniæ 22 februarij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 8.

699.

24 Feb. 1670.

Privilgium for en Skomager.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wijder, at wij allernaadigst haffuer bewillget, at Henrich Meincke, skomager, maa samme sit handwerck vformeent her i staden bruge med lige saadan frihed, som afgangne Johan Solder det i saa maade brugt haffuer. Dereffter etc. Hafniæ 24 februarij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 19.

700.

II Marts 1670.

Skede paa en Grund i Borbergade.

Jochim Worm.

C. 5. skøder til Jochim Worm, jndvohner her i staden, og hans arfvinger jt styche jord til en byggeplatz, liggendis her inden festningen udi Borbergaden, strechendis sig udi alen og maal som følger, nemlig udi breden for til ved bemelte Borbergade imod vesten fyretiusve og fire sielandske alne, jtem imod norden udi lengden

langs Rasmus Nielssens platz 78 alne, noch den bageste brede imod østen ligesaa bred som den forderste brede, saavel som den anden lengde imod synden strecher sig langs bemelte Jochim Worms tilforne hafvende platz og befindis ligesaa lang som bemelte forrige imod norden. Hvilcken etc. Hafniæ 11 martij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 16—17.

701.

12 Marts 1670.

Bevilling paa Dronningens Have udenfor Vesterport til Græsgang.

Frue Armegaard von Badenhoft.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij efter allerunderdanigste andsøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa og etc., at fru Armegaard von Badenhoft, Stech von Gatz (!) maa her efter, indtil vij anderledis tilsigendis vorder, fremdelis niude og bruge til græsning eller hœ den platz uden Vesterport her for voris residentz stad Kiøbenhaufn, som hænde vid voris elskelige kiere hr. faders salig oc høylofig ihukommelse hans bref dat. 18 majj 1668 allernaadigst hafver veret forundt. Hafniæ d. 12 martij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 17.

702.

15 Marts 1670.

Om Regulering af S. Gjertrudstræde.

Anders Pederssøn, klocher, kgl. stadfæstelse paa maalebrev af 15 martij 1670 paa byggeplads paa hiørnet af Rosenborggade og St. Giertrudstræde.

Eftersom Anders Pedersøn, klocher til Hellig Trefoldigheds kirche, naadigst er bevilget en byggeplatz, som er en hiørneplatz liggendis ud til Rosenborggade og til nye St. Giertrudstræde her j staden, efter derom Kongl. May. naadigste skiedes vidre formelding af dato Hafniæ 1655 den 18 junij, da eftersom ud til nye St. Giertrudstræde er en meget skæuf vinchel og gaar en bouft af Anderses gaardsrum til St. Giertrudstræde, som giør gaden meget sneufver paa den stæd, da hafver Anders Pederssøn underdanigst andholdet hoes voris allernaadigste herre og konge, som og sielf naadigst hafver været paa stæden og det sett, da paa det at gaden til St. Giertrudstræde kunde komme lige frem j snoer og vinchel, skulde Anders Pederssøn jndremme med sit planchverch mit paa sin platz 4 allen og it quarteer, som løber spitz af til begge ender, saa hafver ieg underskrefven det efter høy kongl. ordre og naadigste befalning maalet og forslaget, da befindes samme hiørneplatz at være meget skeuf, og paa det samme platz kunde komme udi en ret vinchel og

snor ligne fra hiørnet af Rosenboriggaden og til det hiørne i St. Giertrudstræde, da tilkommer Anders paa det hiørne ud til Rosenboriggade fra hans huusgauf og indtil adelgaden 12 allen, og strecher sig udi lengden til hiørnet udi nye St. Giertrudstrædet 11 allen, derfra igiennem Andersses platz til voughmendenis laugshuus udi lengden, er 32 allen og it quarteer. Hvilket ieg saaledis Kong. May. naadigste befalning hafver effterkommet og Anders Pederssen vidre derpaa at søge kongl. confirmation, detz til bekreftelse hafver ieg med egen handt underskrevfen. Act. Kiøbenhavn den 28 septembris anno 1669. Carl Henrich von der Osten, m. p. p.

Sæl. Reg. XXVIII 18—20.

703.

26 Marts 1670.

Om Ophævelse af Havnetolden.

Cammeroolegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Wijder, at wj effter allervnder-danigste ansøgning oc begiering allernaadigst haffuer for got anseet at opheffue oc indtill paa wjdere anordning at affschaffe dend af voris elschelige kiere h. fader salig oc høylofig jhukommelse aar 1665 dend 22 aprilis paabudne nye hafnetold, nemmelig 8 β danssche af huer lest schibets dregtighed af alle ind- eller vdgaardende schibe for-vden huis af schibene tillforne pleyede at oppebergis. Thi haffuer j till dend ende dend anordning at giøre, at denne voris allernaadigste villie paa behørige steder till de vedkommendes effterretning vorder tillbørlien forstendiget oc tillkiende gifuen. Dereffter j eder, indtill wj anderledis herom tillsigendes vorder, allervnderdanigst haffuer at rette. Skrefuit etc. Hafniæ 26 martij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 36 — 37.

704.

2 April 1670.

Om Flytning fra Amager til udenfor Nørreport af de Hytter, som Soldaterne havde brugt under Arbejdet paa Christianshavns Fæstningsværker.

Hr. Johan Christof von Cørbitz.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris allernaadigste willie oc befalning er, at du dend anordning giører, at oberst Niels Rosenkrantz bekommer thj bøndervogne med behørige heste till en huer af hans vnderhaffuende compagnier till at flytte de hytter med fra Amager oc hen vden Nørreport, som paa bemelte Amager ere brugte, jmeden arbeidet i graffuene omkring Christianshafn forrettedes. Dereffter etc. Hafniæ 2 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 39.

705.

6 April 1670.

Om Flytning af et Stokhus ved Helmers Bulverk.

Friderich von Alefeld, commandant.

C. 5 Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du det stockhuss, som staar vnder wolden ved Hielmer bullwerch oc formedelst jordens opkastelse paa wolden vbequem er beliggendis, strax lader nedtage oc paa it andet bequemmere sted opsette, huor fornøden giøris. Dereffter etc. Hafniæ 6 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 40.

706.

6 April 1670.

Den gamle Nørreport skal indrettes til et Krudtaarn.

Marquor Rotsteen.

C. 5. Efftersom oss berettis, huorledis buerne vdj dend gamble Nørreport ichun schall were en steen tyck oc såa suag müuret, at det vaar at befrycte, at naar det derhos liggende bullwerck gandsche bliffuer opfyldt, dend da af jordens tynge schulde indfalde oc breches, da saa som wj samme sted til jt krudtaarn wille lade bruge, er woris etc., at du dend anordning giør, at des buer stercker vorder vnder-müuret oc i tide till rette hiulpen, saa det hereffter till jt krudtaarn kand dygtig vere, till huilcken ende du oc fornøden muursteen oc kalck, af huis ved voris tøyhuss i beredschab findes, haffuer at tage. Dereffter etc. Hafniæ 6 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 40—41.

707.

II April 1670.

Om Nedbrydning af Huse mellem Vester- og Nørreport.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Huad for huusse oc vaaninger imellem Vester- oc Nørreport till fortificationens der begyndte verck at fuldsferdige behøffuis at nedbryde oc borttage, saawellsom oc huis platzer der imod igien dennem, som samme husse eye, kunde till wederlag vdwsse, kand j af hosfølgende copie af woris jngenieur Carl Henrich von d. Osten derpaa indgifne designation oc fortægnelse wjdere see oc erfare. Thi er voris etc., at j saadant eyermendene oc samptlige vedkommende till fornøden effterretning tillbørigen forstendiger oc betimeligen till-kiende gifuer, at platzen i tide kunde ryddelig giøres. Dog haffuer j først forbemelte imellem Vester- oc Nørreport beliggende huusse oc vaaninger ved forfarene tømmermænd oc murmestere, tuende af huer laug, vdj woris bygmester Hans Stenwinchel hans nerverelse

tillbørlien at lade taxere oc vurdere. Dereffter etc. Hafniæ 11 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 43.

708.

14 April 1670.

Under Garnisonens Mønstring besættes Vagterne af Borgerskabet.

Friederich Turesen.

C. 5. Eftersom wij allernaadigst haffuer befalit, at guarnisonen her vdj woris kongel. residentz stad Kiøbenhafn i morgen, som er dend 15 aprilis 1670, schall munstris, da er woris allernaadigste willie oc befalning, at du imidlertid wagten ved borgerschabet tillbørlien lader forsiune, saa at alle posterne, indtill det offuerstanden er, med borgerschabet besatt vorder. Dereffter etc. Hafniæ 14 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 46.

709.

23 April 1670.

Om Borgerskabets Parade ved Fredrik III's Ligbegængelse.

Friederich Turesen.

C. 5. Eftersom wij allernaadigst haffuer for gott anseet, woris elschelige kiere h. faders salig oc høylofig jhukommelse hans liig till dets nedersettsis sted vdj St. Lucij kirche vdj wor. kiøbsted Roschild dend 4 maji førstkommandis at lade henføre, da er voris etc., at borgerschabet her i woris residentz stad Kiøbenhafn paa samme dag vdj sorte kleder med jndvichlede faner oc offuerdragen spill oc gewehr saa tilig som dag lader sig bered finde, huilcke fra Østergaden offuer Amagertorffuet igienem Vimmelskaffted indtil Vesterport dennem paa begge sider i gewehr schulle stille oc vdj gewehr forbliffue, jndtill høystbemelte woris hr. faders liig er igienem passerit. Dereffter etc. Hafniæ 23 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 59.

710.

23 April 1670.

Om Nedbrydning af en Løngang mellem Provianthuset og Tøjhuset og af en Smedie ved Tøjhuset.

Marquor Rotsteen.

C. 5. Woris etc. er, at du lader nedbryde dend træløngang imellem Provianthuset oc Teyghuset. Iligemaade haffuer du oc saa at lade nedbryde det stycke muur paa Teyghusgaarden, som tillforne till en smede haffuer verit brugt, oc igien af huis steen oc kalck, som ved Teyghusset findis, atschillige handvercksfolckis vercksteder lader opbiuge. Huis arbeidsløn, som derfore schall vdgiffues, haffuer

du af de penge, som oss elschelige Otto Paawisch, woris general-
kriegscommissarius, schall leffuere, at betale. Dereffter etc. Hafniæ
23 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 64.

711.

25 April 1670.

Om Opførelse af en Stald ved Slottet for Prins Jørgen.

Clauss Byssing.

Clauss Byssing haffuer strax at lade nedbryde det gamble
huss, som staar imellem woris Brøgers her for wort slott Kiøbenhafn
oc Vognstalden dersammested, saa oc derpaa stedet igien lade op-
sette en stald till tiufge heste for hans kierl. woris elschelige kiere
hr. broder printz Georg, oc det saaledis, at windverne gaar vd till
strandæn, oc ellers effter dend anordning, som hans kierl. hofmester
Christian Günther von Osten derom giørendis vorder. Huorfore vj
bemelte Clauss Byssing tillbørlig betalning will lade giffue. Skrefuit.
etc. Hafniæ 25 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 65.

712.

30 April 1670.

Om Udlevering af Brød til de Soldater, der arbejde paa Volden.

Hans Hansen.

C. 5. Woris etc. er, at du dend anordning giører, at de
soldater, som her paa voldene arheyder, vdj nerwerende sommer be-
kommer forneden brød af voris provianthuss, saaledis som vdj nest-
forleden aar i saa maade scheed er. Dereffter du dig allervnderdanigst
haffuer at rette. Skrefuit etc. Hafniæ 30 aprilis 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 70.

713.

5 Maj 1670.

Skøder paa Grunde i det ny Værk bag Slottet.

Søffren Nielssøn oc Abraham Wæchter.

C. 5. skøder til Søffren Nielssøn, jndvohner her etc., og hans
arfvinger jt styche jord til en byggeplatz, liggendis her inden festningen
bag Slotzholt udi det nye anlagde verch vid den nye vold samme-
stedz, andtegnet udi carted med nr. 25, som er en hiørneplatz, stre-
chendis sig udi alne og maal som følger, nemblig udi breden imod
vesten langs gaden vid bemelte nye vold halftredesindstiuve og ni
siellandske alne, udi lengden imod norden vid Løngangsstrædet half-
fierdesindstiuve alne og otte, og atter igen i den lengde imod synden
langs Peder Suensøn brøggers platz halftrediesindstiuve og sex alne.
Hvilken etc. Hafniæ d. 5 maij 1670.

Ligesaadant it skiede fichi samme dag Abraham Vechter sammesteds paa it styche jord til en biugeplatz, liggendis her inden festningen bag Slotzholm udi det ny anlagde verch, andtegnet udi carted med nr. 24, strechendis sig udi alne og maal som følger, nemblig for and vid Stormstrædet imod nordvest udi breden nitten og en half siellandske alne, item udi lengden imod nordoust langs Lorentz Tyggesøns platz treisindstiuſve og otte alne, den bageste brede imod sydost ligesaa bred som den fordreste brede, saa og den anden lengde vid Lauritz Anderssøns platz er ligesaa bred som forskrefne første lengde. Hafniæ ut supra.

Sæl. Reg. XXVIII. 43—44.

714.

7 Maj 1670.

Tilladelse til at opføre en Vejrmølle paa Christianshavns Vold.

Bertel Jacobssøn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at wij allernaadigst hafver bevilget og tillat saa og etc., at Bertel Jacobssøn under voris lifguarde maa udi det norder ny bolverch paa Christianshavn nest vid canalen paa den af voris obr. lieutenant Carl Henrich von Osten efter voris allernaadigste befalning hannem tilvijste platz en vejrmølle lade biuge og opsette, som hand for sig og sine arfvinger ubehindret maa nyde, bruge og beholde. Oc bedrager sig samme platz udi alne og maal som følger, nemblig indvendig fra brystverchet af intil midt under mellen gør 50 siellandske alne, noch fra hver side af vollen saasom øst og vestlig iligemaade indvendig fra brystvehret af intil mit under møllen 46 alne — blifver fra mitlinien af rundingen til denne melleplatz 40 siellandske alne. Dog skal bemelte Bertel Jacobssøn samme platz sielf, saavit hand forneden hafver, opfyldé og forhøye lade paa sin egen bekostning, volden vden skade i alle maader. Forbydendis etc. Hafniæ d. 7 maij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 47.

715.

13 Maj 1670.

Om Reparation af den Gaard i Kannikestræde, som U. F. Gyldenløve bebor.

H. Vlrich F. Gyldenløffue.

C. 5. Wor naade tilforn. Wijde maa du, at wij allernaadigst tillfreds er, at du vdj woris gaard, liggendis vdj Cannichestrede, som du nu i boer, maa lade flye oc reparere, huis endelig reparation behøffer, oc huset helles effter din commoditets fornedenhed forfærdige lade. Huilcket dig saa effter riktig reigning igien schall got gjoris oc betales. Derefter etc. Hafniæ 13 maij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 73.

716.

16 Maj 1670.

Om Udlæg i Johan Steenkuls Gaard.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Huad Bartholomæus Jensen paa Clauss Condevins vegne for oss allervnderdanigst haffuer ladet andrage anlangende de otte mend, som paa raadstuen, Johan Steenkuls gaard till betalning at vdvurdere, schall vere opnefnede, maatte tillholdis, med same vurdering at forfare, kand j af hosføyede hans allervnderdanigste suppli-cation wjdere see oc fornemme. Thi er voris etc., at j tillholder bemelte 8 mend, sig i Johan Steenkulls huus at forføye oc der deris anbefalede forretning ved loulig vurdering rigtigen till ende føre. Dereffter etc. Hafniæ 16 maij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 74.

717.

17 Maj 1670.

Om Avktion paa en Have og nogle Huse i Studiestræde.

Jens Mouritzen.

C. 5. Wijd, at wj allernaadigst haffuer bewillget, at dend haufge oc vaaninger vdj Studijstrædet her vdj staden, som Marcus Silche haffuer satt voris oberschienck Helmuth Otto Winterfeld till brugelig paut imod en suma penges forstreckning, maa panthaffueren tillgode auctioneris oc selges, till huem derfore meest vill giffue, saaledis dog at en huer efter sin prioritets oc pandts rettighed deraf tillberligen betalt vorder. Dereffter du dig allervnderdanigst haffuer at rette oc herom fornøden anordning at giøre. Skrefuit etc. Hafniæ 17 maij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 74.

718.

20 Maj 1670.

Stadfæstelse paa en Forordning om Vognmændene.

Kiøbenhafns vognmend.

Kgl. confirmation af 20 maij 1670 paa Forordning af 17 januarij 1662 om Vogumandskørsel.

Sæl. Reg. XXVIII. 57—58.

719.

20 Maj 1670.

Skøde paa en Grund i Klærkegade og Adelgade.

Peder Bass.

C. 5. skøder til Peter Bass, borger oc indvaahner her etc., en hiørneplatz liggendis her inden festningen j den ny stad vid de ny boder, strechendis sig udj alne og maal som folger, nemblig imod nordvest vid Clerkegaden ubi breden tredufve siellandske alne, jtem

udi lengden imod sudøst ved Adelgaden halffierde sindztiufve og ni og en fierdedeel alen. Den bageste brede imod sudvest gør og 30 alne og den anden lengde imod nordvest langs Morten Jenssens urtegaardsmands platz holder og ligesaa 74½ allen. Hvilken etc. Hafniæ d. 20 maij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 58—59.

720.

28 Maj 1670.

Om Oprettelse af et Bundtmagerlav.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Huad Dauid Schwarts oc Rudolph Boldtevijn paa samtlige bundtmagerlaugets vegne her i woris residentz stad Kiøbenhavn for oss allervnderdanigst haffuer ladet andrage anlangende jt laug for dennem sielf hereffter at maa nyde, kand j af hosfølgende deris allervnderdanigste supplication wjdere see oc erfare. Thi er voris etc., at j oss med allerforderligste eders allervnderdanigste betenchning herom till wjdere woris allernaadigste resolution i woris cantzelie tillstiller, huorledis oc paa huad maneer bemelte laug best oc gaufnligt sommeligen indrettis kunde. Dereffter etc. Hafniæ 28 maij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 84.

721.

1 Juni 1670.

Om Bolig og Løn for Kapellanen ved H. Trefoldigheds Kirke.

H. Pouel Anderssen Holm.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij efter allerunderdanigste ansøgning og begiering saavelsom facultatis theologicæ gjorde erklering allernaadigst hafver bevilget og tillat saa oc etc., at til en voning eller residentz for h. Poffvel Anderssen Holm, capelan til Trefoldighedz kirke her etc., maa ved den norder ende af den liden kirke udi Regentzen tagis og atskillis saa meget, som til forskrefne residentz behøfvis saavelsom det derhoes liggende lidet styche jord til it gaardsrum dertil indrømmis. Og maa af samme residentz frj dør og udgang til gaden tilladis, dog dørene indentil imellem Regentzen og residentzen tilmuris og tilluchis, saa ingen vidre gang derigennem tilstædis eller skeer. Hvis bekostning, som til bemelte residentzis indrettelse andvendis skal, hafver oeconomus (som Regentzen af communitetetz indkomst pleyer at vidligeholde) saavit billigt er at giøre. Dissligeste efftersom bemelte paa sit embedes vegne studiosis baade j kirken og uden fore paa sotte og siuge seng maa betienne og dog derjmod hverken offer eller anden indkomst af dennem niuder, foruden at han ichun liden løn for sin bestilling hafver, da hafver

vij iligemaade allernaadigst for billig eragtet at tillade og befale, saa og etc., at enhver af bemelte studiosis maa og skal gifve forskrefne capelan for enhver offerdag udi de tou aar, som de udi academiet forblifver, otte skilling danske, som beløber sig tilsammens en half rixd., hvilke penge hannem saaledis af dennem gifvis og erleggis skal, naar depositien skeer og føren de inscriptionen bekommer. Forbydendis etc. Hafniæ d. 1 junij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 63—64.

722.

2 Juni 1670.

Fornyelse af Privilegiet paa Boldhuset (se Nr. 680).

Friderich Vinterberg.

C. 5. Kgl. confirmation paa benaading af 6 decembris anno 1669, nemlig at hand maa foruden nogen leyes betalning holde fri og aaben skiench udi voris Boldhuskielder her for vort slot Kiøbenhavn af allehaande slags vijn, være sig af hvad sorte det være kand, sambt alle slags indlendeske og fremmet øl for alle og enhver, som det begierendis er, og derhoes være frj for ald borgerlig og byens forretninger og bestillinger. Hvilken forskrefne frihed og benaading hand saaledis udi hans lifs tid maa niude og hafve, dog voris told, accise og anden saadan rettighed af forskrefne vijn og øl hermed u-forkrenchet og oss i alle maader forbeholden. Forbiudendis etc. Hafniæ den 2 junij anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 66—67.

723.

2 Juni 1670.

Forbud mod at Skibe lægge til ved Knippelsbro.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom daglig erfaris, huorledis den Langebroe imellem voris residentz stad Kiøbenhavn og Christianshaufn formedelst hvis skibe, som der tilleggis, iche ringe skade tilføyes, da ville vj hafve budet og befalet, saa og hermed strengeligen og alvorligen etc., at aldelis ingen skibe eller skiberumme vid fornefnte broe eller dens fundament maa ligge eller fortøye. Befindis nogen sig herimod at forsee, da skal den eller de, som dermed betrædis, iche alene betale hvis skade, som deraf foraarsaget er, medens endog som voris mandatz ofvertrædere tilbørlig stande tilrette. Hvorefster etc. Hafniæ den 2 junij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 71.

Om Brolægning af Kongens Nytorv.

Friderich von Alefeld.

C. 5. Eftersom wij allernaadigst wille woris nye Kongetorff her vdj staden vden wjdere forhal straxen haffue broelagt, saa er woris etc., at du vfortøffuet giør dend anordning oc lader alle de broesteen, som fra arbeidet kand mistis, sammenføre paa de bequeme steder, saa de siden enten med prammer eller vogne kand afhentis, saa oc sand af graffuerne lader opføre, huor det iligemaade siden kand bortferis. Oc haffuer vij præsident, borgemestere oc raad allernaadigst anbefalet, dertill fornøden foeringschab i wisse maader at forschaffe, saawellsom oc at anordne oc befahle broeleggerne, samme broearbeid for en billighed at giøre oc legge, huis bekostning af fortificationens midler siden schall betalis. Dog wille wij allernaadigst, at nogle wisse soldater schall hielpe broeleggerne platzen at jefne oc være till deris handlangere, dissligeste paa wognene at oplade sand eller steene. Herforvden haffuer du at tillforordne jngenieur'en, som schall haffue indseende, at samme broe blifuer saaledis lagt, at wandet kand haffue sin tilibørlig affald. Ellers huis steeue, som ved prammer kand hendtis, schall Holmens folck anwijses, huor de dennem kand tage oc aflegge. Huoromb wij iligemaade woris rigens admirall haffuer giffuet befalning, paa det samme broeleggelse diss snarere oc vden forhal kunde schee oc fortsettis, saasom wij allernaadigst wille, at du dig des befording iligemaade diss meere schall lade were angelegen. Huoreffter etc. Hafniæ 4 iunij 1670.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Eftersom wij allernaadigst wille woris nye Kongetorff hervdj staden vden wjdere forhal straxen haffue broelagt, saa er voris allernaadigste willie og befalning, at saasom woris commandant hervdj staden haffuer ordre till at forschaffe steene oc sand af arbeidet till torffuets broeleggen, da naar commandanten det paa wore vegne begierer, j da lader ansige en huer, som haffuer heste oc vogne, at de indfører nogle wisse læss sand eller steene, oc j synderlighed befaler bryggerne, vognmændene, renover wognene at forschaffe till torffuet, huis de ellers behøffuer af sand eller steene, saa oc at befale alle broeleggere her i staden, at de schall were forpligtet at broelegge samme torf vden forsmelle, naar commandanten det paa wore weigne tillsiger, huorfore hand dennem schall giffue af fortificationens middel en billighed for deris arbeide. Herforvden haffuer j alle dennem, som ved bemelte woris nye Kongetorff boer eller nogen platz

haffuer, paa wore vegne at tilllige, at en huer schall were tilltenckt, strax for sin platz, saawijt af woris jngenieurer forewijsis, at lade broelegge, dissligeste at lade bebygge vden wjdere ophold samme deris platzer med tillbørlig kiøbstedbiugning, effter dend jndhold oc vnder saadan straf, som deris haffuende schiøder om formelder oc tillsgier; ey paatuiflendis at en huer gør dervdj sin tillbørlig flid oc allervnderdanigst schyldighed, saasom det ey alleeniste er till byens egen nytte oc gafn, medens oc saa wij endelig allernaadigst wille, at dette vden nogen forhal strax vdj werck stilles. Huoreffter j sampt andre wedkommende sig allervnderdanigst haffuer at rette. Skreffuit etc. Hafniæ 4 junij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 90 92.

725.

6 Juni 1670.

Ansattele af en Vejmand i Langvaddamshus.

Rigens marschalch.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Jens Lauritzen vdj Langvaddams huss, soin war bestilt at tage vare paa porten for voris veye, nu ved døden schall were afgangen, da er woris etc., at du nerwerende Mads Søfrensen till same bestilling igien antager oc forordner. Derefter etc. Hafniæ 6 junij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 92.

726.

9 Juni 1670.

Tilladelse til Oprettelse af et Tobaksspinderi.

Friderich Christian Cantor.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij efter allerunderdanigste andsøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tillat saa og etc., at Friderich Christian Cantor, cornet under voris lifeguard, maa tillige med andre priligerede it tobachsspindeverch her j voris kongelige etc. indrette og fortsette med lige vilkor, som andre af oss iligemaade priligerede det nu niuder og bruger. Forbiudendis etc. Hafniæ 9 junij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 74.

727.

10 Juni 1670.

Skøde paa en Grund i Stormgade.

Clauss Jørgensson, renteskrifver.

C. 5. skøder til Claus Jørgensson, voris renterjskrifver, og hans arfvinger it støche jord til en byggeplatz, liggendis her inden festningen paa den gamle vold j det ny verchs udlegning bag Slotzholmen her j vor etc., andtegnet udi carted med numeris 48 og 49, strechendis

sig udi alne og maal som følger, nemlig udi breden foran ved Stormgaden imod nordvest 39 siellandske alne, item udi lengden imod nordøst langs voris renteskrifveris Lauritz Anderssens platz 68 alne. Noch er breden bag til imod sydost, som støder paa Simon de Petkums platz, den forige brede lijg, saa og er den anden lengde imod sydvest langs Stephan Mejers platz den førstbemelte lengde rigtig lijg. Hvilken etc. Hafniæ den 10 junij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 76—78.

728.

15 Juni 1670.

Kongen giver Baron de Goes Vederlag for hans Gaard paa Østergade.

Cammercollegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom baron de Gois hans huss, liggende paa Østergaden her vdj woris kongelige residentz stad Kiøbenhafn, icke nu lengere af hannem saa som en fremmed kand eyis effter dend forordning, som voris elschelige kiere h. fader salig oc høylofig jhukommelse d. 26 januarij anno 1667 giort haffuer, oc wj dog bemelte baron de Goes, vdj henseende till hans forige befundene tienstfærdighed, gierne i alle maader hervdinden ville haffue schadisløssheden, da er voris etc., at j dend anordning gier, at strax eller med allerforderligste fyldist oc vederlag for bemelte huss till bemelte baron de Goes vorder erlagt effter dend taxt, det er vurderet for. Huilcket wj hannem saa af sær kongelig gunst oc naade allernaadigst bewillget haffuer. Dereffter etc. Hafniæ 15 junij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 100—01.

729.

18 Juni 1670.

Tilladelse til at oprette et Tobakspinderi.

Robert Macculoch.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij efter allerunderdanigste andsøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget oe tillat, saa og hermed bevilger og tillader, at Robert Macculoch maa bruge tobachspinderj her j voris etc. saavelsom udi vor kiøbsted Helsingør tilliggemed de, som dermed allerede benaadede ere, og det ald den stund, hand oss den tilbørlig told oc rettighed af den indkommende og udgaaende tobach gifver, som andre privilegerte j saa maader allerede gifver eller her efter med rette gifvendis vorder. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 18 iunij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 86.

730.

20 Juni 1670.

Niels Rosenklands skal have Tilsyn med Brolægningen af Kongens Nytorv.

Niels Rosenkrantz.

C. 5. Wj tillschicke dig her hos rigtig copie af voris dend 14 junij sidst forleden till commandanten her i staden gen. major Friederich von Alefeld vdgifne ordre anlangende det Nye kongeors broelegning, da efftersom bemelte Friederich von Alefeld icke tillstede er, er woris allernaadigste willie oc befalning, at du udj hans fraverelse samme ordre strax oc vden forsømmelse efterkommer. Dereffter etc. Hafniæ 20 junij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 106.

731.

28 Juni 1670.

Om Vederlag for de Huse, der ere nedbrudte mellem Vester- og Nørreport.

Cammercollegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom præsident, borgemestere oc raad her i wor residentz stad Kiøbenhavn dend 11 aprilis sidst forleden haffuer bekommit voris allernaadigste befalning anlangende een deel huusse oc vaaninger jmelle Vester- oc Nørreport, som formedelst fortificationens werck der sammesteds schall behøffuis at nedbrydis oc borttagis, oc de nu hos oss paa de vedkommende borgerschabs oc andre jnteresserdis vegne allervnderdanigst haffuer ladet anholde oc begiere, at dennem derfore nogen vederlaug schee maatte, da er voris etc., at j effter dend vurdering, som fornefnte borgemestere oc raad paa forskrefne huusse oc vaaninger er anbefalit at lade sette, jt rigtig offuerslag lader giøre, anlangende huad en huer vedkommende i saa maade bør at nyde vederlaug fore, saa oc till wjdere voris allernaadigste resolution eders allervnderdanigste betenkende indstiller, paa huad maade i formeene, at de derfore paa beste maade bequemmeligst fornøyes kunde. Dereffter etc. Hafniæ 28 junij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 110.

732.

29 Juni 1670.

Morten Hejder faar Stadfæstelse paa sin Stilling som Raadstueskriver.

Morten Hejder.

C. 5. giøre alle witterligt, at vij til ydermehre confirmation paa voris elskelige kiere h. faders salig oc høylofig ihukommelse til Morten Hejder d. 15 augusti 1669 gifne bref allernaadigst hafver beskichtet oc forordnet saa oc etc. bemelte Morten Hejder til at være raadstueskrifver udi voris residentz stad Kiøbenhavn oc for samme

sin tienneste oc besværing niude lén oc rettighed, som hans formænd for raadstue skrifver bestilling niudt hafver. Thi skal hand være oss som sin absolute souveraine arfuekonning og herre etc. Hafniæ d. 29 junij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 96—97.

733.

29 Juni 1670.

Stadfæstelse paa et Skøde paa en Grund udenfor Vesterport (se III. Nr. 856).

Gabriel Boemand kleinsmid.

Kgl. confirmation af 29 junij anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 101—02.

734.

1 Juli 1670.

Maren Bloks (se Leonora Kristines Jammersminde) faar Ugepenge af Vartov Hospital.

Kiøbenhafns fattigis directeurer.

C. 5. Wijder, at wij allernaadigst haffuer bewillget, at Maren Blockis maa formedelst hindis lange tieniste, saasnart platz i hospitalet her i staden ledig vorder, niude af des indkombst for hindis opwartning till vnderholding om vgen en rixdaler, vanseet hun sig vden for hospitalet opholder. Derefter j eder allervnderdanigst haffuer at rette oc derom tillbørlig anordning stille. Skrefuit etc. Hafniæ 1 julij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 117.

735.

1 Juli 1670.

En Optagelse i Klejnsmedlavet.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wijder, at wij allernaadigst haffuer bewillget, at Jørgen Madsen, kleinsmid, maa vdj klejnsmidlauget her i staden jndtagis oc sit handverck samesteds som en anden mester bruge, saa frembt hand dertil dygtig befindis. Derefter j eder allervnderdanigst haffuer at rette oc derom fornøden anordning giøre. Skrefuit etc. Hafniæ 1 julij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 120.

736.

9 Juli 1670.

Skøde paa en Grund i Selvgade og Klærkegade.

Hans Rostgaard.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom Hans Rostgaard, ridefoget ofver Cronneborrig, for nogen tid siden efter voris elskelige kiere h. faders salig oc høylofig ikukommelse anordning eendel af hans platz liggedes j Selfgaden her i staden mist hafver, oc hannem

derfor ved den vester side af samme platz it støche jord igen er bleven tilmaalt, strechendis sig udi breden til begge gaderne 20 siel-landske alne og udi lengden j synder og nær imellem bemelte Sølgade og Klerkegaden 80 alne, da hafver vij etc. skiødt etc. til bemelte Hans Rostgaard og hans arfvinger forskrefne hannem igen udlagde støche jord etc., hvilket etc. Hafniæ den 9 julij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 122.

737.

11 Juli 1670.

Om Sten til Brolegning af Kongens Nytorv.

Rigens marschalch.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du tillholder bønderne paa vort land Amager, med deris heste oc vogne at age de steen till stranden, som ved Christianshavn ere beliggende, saa de der (naar tillsigis) i baader kand ladis oc till at broelegge Kongetorfsuet med hervdj staden henføreris oc forbrugis. Dereffter etc. Hafniæ 11 julij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 125.

738.

15 Juli 1670.

U. F. Gyldenløve faar Fundamenterne af de gamle Huse paa Kongens Nytorv.

Niels Rosenkrantz.

C. 5. Wijd, at wj allernaadigst haffuer bewilget, at oss el-schelige h. Vlrich Friederich Gyldenløffue maa nyde oc haffue de fundamentsteene, som hand formeener at schall were vnder jorden paa det nye Kongetorf, oc samme steene, huor de findis, opgraffue oc bruge lade. Dereffter etc. Hafniæ 15 julij 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 129.

739.

23 Juli 1670

Privilegium paa et Tobakspinderi.

Willum Willumssøn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij efter allerunderdanigste and-søgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa oc etc., at Willum Willumssøn af Amsterdam maa niude oc bruge tobach spinderiet her etc., ald den stund hand oss samme rettighed som andre gifver af hvis tobachsblade oc tobach, hand her ind eller ud af riget fører eller føre lader. Forbiudendis etc. Hafniæ 23 julij 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 143.

740.

1 Avg. 1670.

Bevilling paa en Slagterbod paa Slotspladsen.

Hans Hermandssøn, hofslagter.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij efter allerunderdanigste andsøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa og etc., at Hans Hermandssøn, hofslagter, maa holde en slagterboe her paa slotsplatzen, der af at selge. Og naar mangel ved hoffet motte forekomme, da det at undsette af samme boe for en billig betalning med got, sundt og fersk kiød, hvilket hannem ugelig igen skal afbetales. Og skal denne voris allernaadigste bevilling holdis, indtil saalenge vij anderledis derom tilsigendis vorder. Forbiudendis etc. Hafniæ 1 augusti anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 154—55.

741.

2 Avg. 1670.

Skøde paa en Grund i Ny Vestergade.

Rasmus Peterson, segelmager.

C. 5. skøder til Rasmus Petersson segelmager, jndvohner her etc., og hans arvninger it styche jord til en biugeplatz, liggendis her inden festningen bag Slotzholmen j det ny anlagde verch, andtegnet med nr. 58, strechendis sig udi alne og maal som følger, nemblig ved den ny Vestergade imod sydvest j breden $19\frac{7}{8}$ siellandske allen, item j lengden jmod sydvest $30\frac{3}{4}$ allen. Noch er den bageste brede jmod nordvest ligesom den foreste brede, saa og den lengde jmod nordvest ligesom den første bemelte lengde. Hvilken etc. Hafniæ d. 2 augusti 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 158—59.

742.

2 Avg. 1670.

Skøde paa en Grund mellem Adelgade og Rosenborg Have.

Carl Henrich von Osten.

C. 5. Eftersoin Frantz Ribolt, woris winschiench, jt stœcke af sin tillforne anwijste plads jmellel Adelgaden oc dend brede gade ved voris haufge Rosenborg (formedelst en spilbane, som paa samme brede gade schulde haffue verit anrettet) mist haffuer, da saa som bemelte brede gade oc plads siden ey dertill er brugt, haffuer wij allernaadigst bewillget, at forskrefne Frantz Ribolt saa wijt deraf till sin forige plads igien maa bekomme, som din derom till oss effuerleffuerede afritzning vdwijser. Thi ere wij allernaadigst tillfreds, at du hannem paa samme stycke jord tillige med forskrefne hans forige platz, som sig tillsammen schall streche i lengden 96 siel-

landske alne oc i breden eller dybet 69 allne, fuldkommen maaledseddel maa meddeele. Huorefter han siden widere voris allernaadigste skiede allervnderdanigst kand haffue at søge. Dereffter etc. Hafniæ 2 augusti 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 153.

743.

16 Avg. 1670.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Jean de la Hay.

C. 5. skøder til Johan la Hay, major under voris lifregiment tilfods, og hans arfvinger it styche jord til en biuggeplatz her inden festningen bag Slotzholmen j det nye anlagde verch, andtegnet med nr. 60, imod sin der sammestedz føhren hafvende platz, liggendis lige ofver gaden, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemblig udj breden for and ved Løngangsgaden imod nordtvest nitten og en half siellandske alne, item udi lengden imod nordost halftresindstuufve og nij alne. Noch er breden bag til imod sydost lijg med den første brede, saa og ligner den anden lengde imod sydvest den første bemelte lengde riktig. Hvilken etc. Hafniæ d. 16 augusti anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 174—75.

744.

18 Avg. 1670.

Skøde paa en Grund i Nyboder.

Carl Heinrich v. Osten.

C. 5. Woris allernaadigste villie og befaling er, at du den plads i de Ny boeder, som til Christopher Spistrup anno 1665 dend 21 januarij er bortskeød og nu stander øde, strax til Gert Brasch udwiser og afmaaler, at hannem dereffter siden voris allernaadigste skiede derpaa kand giffvis. Dereffter etc. Hafniæ d. 18 augusti 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 174.

745.

22 Avg. 1670.

Stadfæstelse paa III. Nr. 854.

Hans Pederssøn Blat.

C. 5. Kgl. confirmation af 22 augusti anno 1670 paa F. 3. bref af 22 februarij anno 1661 paa kroe j Valbye.

Sæl. Reg. XXVIII. 182—83.

746.

22 Avg. 1670.

Skøde paa en Grund mellem Adelgade og Rosenborg Have. (Jfr. Nr. 742.)

Frandz Riboldt.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom Frandz Ribolt, voris mundskiench, jndvohner her etc., formedelst voris haufgis Rosenborgs

forwidelse eendeel af sin platz her inden festningen (som da var udi lengden 96 alne og udi breden 69 alne) for nogen tied siden mist hafver, saa hafver vij hannem derjmod paa samme sted efterschrefne platz vdi lige størrelse med den forige igen allernaadigste skiødt etc., strechendis sig udi alne og maal imod sydvest ved Dronningens gade udi breden $48\frac{3}{4}$ siellandske alne, item j lengden jmod nordvest til den gade langs bemelte voris hauge $135\frac{1}{2}$, noch breden imod nordost iligemaade $48\frac{3}{4}$ alne og lengden imod sydost imod Adelgaden ligesaa $135\frac{1}{2}$ alne. Hvilken etc. Hafniæ den 22 augusti anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 183—84.

747.

23 Avg. 1670.

Stadfæstelse paa en Kro udenfor Vesterport. (Jfr. III. Nr. 1051.)

Jens Madsen, muuremester.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij til ydermere confirmation paa voris elskelige kiere h. faders salig og højlofig ihukommelse hans udgifne bref den 10 decembris anno 1667 allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa som vij og etc., at Jens Madssøn, murmester her etc., maa for sig og sine arfvinger paa sin egen jord uden Vesterport ved landevejen, strechendis sig nesten paa den sted, som Michel Wibes kroe stoed, og til byens jord imellem landevejen og Ladegaardens marchis gruft, bygge og opsette it huus til at holde kroe og tienlige logementer udi for de reisendis, saa at til nødtørftighed for penge øll og mad der kand bekommis. Thil hvilken ende de der maa brygge og bage, hvis til en kroe at holde behøfvis, saa og indlægge og udselge adskillige slags fremmede drich. Dog voris told, accisse og anden rettighed j alle maader uforkrænchet. Forbydendis etc. Hafniæ d. 23 augusti 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 184—85.

748.

23 Avg. 1670.

Skøde paa en Grund mellem Adelgade og Rosenborg Have.

Mette Ifver Kudsches.

C. 5. skøder til Mette Ifver Kudskes, jndvohnerske her etc., og hændis arfvinger it støche jord til biuggeplatz, liggendis her inden festningen, sydostvertz fra voris hauge, strechendis sig udi alne og maal som følger, nemlig udi breden for and ved Adelgaden imod sydost $34\frac{3}{4}$ siellandske alne, item udi lengden imod sydvest langs Frantz Ribolds platz $48\frac{3}{4}$ alne. Noch er breden bag til imod nordvest ud til gaden langs velbemelte voris hauge iligemaade 34 alne, saa og er lengden imod nordost langs afgangne m. Nielssis fordum sogne-

præst til Holmens kirke her udi staden, hans enchis platz ligesaa
48 $\frac{3}{4}$ alne. Hvilken etc. Hafniæ d. 23 augusti anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 185.

749.

31 Avg. 1670.

Skøde paa en Grund i Ny Vestergade.

Johan Jeger, slotzfoget.

C. 5. skøder til Johan Jeger, slotzfoget her sammestedz, og hans arvninger jt stæche jord og hørneplatz til en biugeplatz her inden festningen bag Slotzholmen j det ny anlagde werch, andtegnit med nr. 10, liggendis paa den synder side vid den nye Vestergade, strechendis sig j alne og maal som følger, nemblig udj breden ved Slotzstranden imod nordoest tredie og $\frac{3}{4}$ siellandsche alne, item j lengden jmod sydoest langs Simon de Petkums platz 39 $\frac{3}{4}$ allen. Noch er den bageste bredt imod sydvest ligesom den foreste brede, saa og den anden længde imod nordvest ved den ny Vestergade ligesom den første længde. Hvilken etc. Hafniæ den 31 augusti anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 200—01.

750.

12 Sept. 1670.

Stadfæstelse paa Bolig i Vibenshus.

Jens Pederssøn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij til ydermere confirmation paa voris elskelige kiere hr. faders salig og høylofig ihukommelses allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa og etc., at Jens Pederssøn, boendis j det huus ved voris vey her fra til Friderichsborg, som kaldis Vifvens huus, maa samme huus udj sin og sin hustruis lifs tid eller saalenge de den tienneste og skyldighed uden billig klage der af beviser, som de med rette pligtige ere, niude og beholde. Og hafver vij ydermehre der hoes allernaadigst bevilget og forundt, at hand den af oss allernaadigst deputerede kost fremdelis maa niude og beholde. Forbindendis etc. Hafniæ den 12 septembris anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 214.

751.

15 Sept. 1670.

Der skal gøres Undersøgelse om Pantisættelsen af Børsen.

Cammercollegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad Karen, afgangne Jacob Madsens paa Christianshavn, for os allerunderdanigst haffuer ladet andrage, anlangende børsens huus, som hendis afgangne høssbond anno 1647 er gifven till underpandt og forsichring imod 50000 rdl., som hand till voris elskelige kiere hr. fader och farfader, begge salige och

heylofflige jhukommelsser, haffver giort forstrechning, kand j aff hos-felgende copie aff hendis allerunderdanigste supplication videre see och erfare. Thi er voris etc., att j eder herom flittig erknydiger och os eders allerunderdanigste erklering till videre voris allernaadigate resolution lader fornemme. Derefter etc. Hafniæ 15 septembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 214.

752.

5 Okt. 1670.

Forordning om Defensions- og Saltskibe.

Defensions- og saltskibe.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom vij af sær kongelig forsorg for voris rigers og landers velstand hafve for got og nødvendigt erachtet, at til des veren og forsvaeer j alle fornøden tilfelde kunde, foruden voris egen ordinarie flode, visse defensionsskibe vorde tilveje-bracht, da hafver vij, til sligt desto fruchtbarligere j werch at stille allernaadigst besikhet og bevilget; saa som vij etc., at jblant andre kiebsteder her j vort rige Dannemarch voris residentz stad Kiøbenhavn's indbyggere, som fornefnte defensions-skibe udrede, med hvis saavel udlendiske som indlendeske participanter de til sig tagendis vorder, skulle imod it vist og saaledes qvalificerte antall af bemelte defensionsskibe, som følger, niude efterskrefne friheder og wilchor.

I. Bemelte redere skulle forskaffe inden it aars forløb og udgang fra underskrefne dato at regne, fijre defensions- eller orlogs skibe, nemlig tou store og tou smaa af den størelse, at de tou største kunde bequemmelig føre treduve og fire à treduve og sex stycher og de tou smaa tiuge og fijre à tiuge og sex stycher af saadan calibre, at det underste lag er otte à tolf pundiger og det øverste af proportionerlig størelse efter det underste, alle skibene efter hos-felgende sorter j det ringeste. Disse defensionsskibe skulle af ved-kommende provideris med behørige støcher af den calibre, før er meldet, fornøden folch og fuldkommen krigsudrustning, som skal vere i den beredskab, at de der med j trej maaneder eller j det ringeste it half aar, efter at skibene ere segelferdig bygte, kunde tilbørlijen og uden ophold j ald fornøden tilfelde eqvipperis.

II. De skulle og gifve deris revers, at de dette forskrefne ville præstere.

III. Og paa det vidis kand, bemelte skibe saaledis, som her ofven omstendeligen meldt er, bygte og qvalificerede at vere, da skulle de af hvem, vij dertil allernaadigst forordnendis vorder, censureris og ej for døchtige j saa maader passere, medmindre de af dennem derfor erkiendis.

IV. Skibene skulle vere voris egen vnderdaneres, hafve deris haufn og udredes her for voris residentz stad Kiøbenhaufn. Dog skal det Hollenderne og andre fremmede tillat. vere der j part at hafve, om de det begierer.

V. Matrosserne skulle vere af voris rigerss indfædde, j det ringeste de $\frac{1}{2}$ deelle eller $\frac{1}{4}$ deele deraf.

VI. Og skulle disse skibe for billig fracht, som andre resonnablement j lige tilfelde bekommer, lade sig bruge j voris tienneste, hvor og naar det j ufredstider behøfvis, og naar de hafver faret og veret brugt i fembten aar eller og kunde erachtis udøchtige, da skal andre døgtige j deris sted forskaffis.

VII. Det salt, som med bemelte skibe indføris, skal ey selgis højere end: en tønde spansk salt fembten à sexten march danske, en tønde fransk salt otte à nij march danske, en tønde Lyneborger salt fijre rixdaller, uden naar saltet formedelst krig eller nogen enten monopolische handel eller anden skinbarlig aarsag blifver paa de steder, hvor det falder, usædvanlig dyrt, da skal detz prijs af hvem, vij dertil authoriserendis vorder, og erfahrne kiøbmend modereris, og samme moderation for oss til vidre allernaadigste resolution oc ratification indstillis.

VIII. Herjmod skulle rederne niude effterskrefne friheder paa meerbemelte defensionsskibe. 1. Skal de niude hvis spansk salt, som med de største defensionsskibe indføris, lasten for fem rixdallers told, og det, som med de mindste føris, hver last for halfniende rixdallers told, fransk og schodsk salt for en tredie deel mindre, mens af Lyneborger salt skal de gifve 1 rixdaller told af hver tønde. 2. Og saasom defensionsskibene iche ere skichede til at føre Lyneborger salt, maa rederne dertil bruge andre beqvemme fartøyg, dog at iche schodsk salt ved slige fartøyg enten under Lyneborger saltes naufn j Lynenborger fadde eller ved anden undersleb vorder indført. 3. Rederne skal niude toldfrihed paa ald den krigsammunition, som til bemelte skibe behøfvis, og iche vidre. 4. For saa mange defensionsskibe af de største sorter, som rederne vidre ville tilvejebringe og holde, end j den første post meld er, skulle de niude hver lest førsel af salt jligemaade for fem rixdaller. Dog skal af Lyneborg salt iche gifvis mindre end en rixdaller told af hver tønde. 5. Skal alle voris underdanere, som paa samme skibe j wirchelig tienneste ere, vere frj for borgerlige besværinger saa som inqvarteringer og byesbestillinger. 6. Disse Defensionsskibe skulde niude det beneficium, at alle andre skibe skulle af brendevijn, vijnediche, alle slags fransk og spansk

vijen saavelsom tobach gifve & højere told end de. 7. Af ald det salt, som af andre end disse priviligerede defensions-skibe indførts, skal gifvis j told tou rixdal. af hver tønde, Lynenborg salt undtagen, hvor af hver tønde skal gifve til told tij march danske. 8. Naar meerbemelte defensions-skibe ere j voris virchelig tjenneste, da skal des redere vere tillat, imidlertid andre skibe til saltetts indførsel at bruge med lige frihed, som j ofvenbemelte puncter specificeret er. 9. Bemelte skibe skulle divideris j tresindstiuſve og fijre parter, dog at en person icke højere end fijre parter af bemelte 64 participerer. Derefter nu samblige vedkommende sig allerunderdanigst hafver at rette. Forbiudendis etc. Hafniæ den 5 octobris anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 275—77.

753.

8 Okt. 1670.

Skede paa Grunde i Løngangsstræde.

Friderich Vinterberg og Johan Hejer.

C. 5. skøder til Friderich Vinterberg, voris mundskiench, jodvohner her etc., og hans arfvinger it støche jord til en biuggeplatz, liggendis inden festningen hersammestedz j det nye andlagte verch bag Slotsholmen, andtegnet med nr. 32, strechendis udj alne og maall som følger, nemlig udj breden for and ved Løngangsgaden imod nordvest $29\frac{1}{2}$ siellandske alne 3 tom., item udj lengden imod nordøst langs secretair Engelbergis platz $61\frac{1}{2}$ alne, noch udj breden bag til imod sydost $29\frac{3}{4}$ alne $1\frac{1}{2}$ tom., saa og atter udj lengden imod sydvest langs Johan Hejers platz $60\frac{1}{4}$ alne. Hvilkene etc. Hafniæ den 8 octobris anno 1670.

Ligesaadant it skiøde sich Johan Hejer, vijnskiench, samme dag paa en platz j det nye verch bag slottet, andtegnet med nr. 59, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemlig udj breden for and ved Løngangsgaden imod nordvest $29\frac{1}{2}$ siellandsche alne 3 tom., item udj lengden jmod nordodst langs Friderich Vinterbergs platz $60\frac{1}{4}$ allen, noch breden bag til imod sydost $29\frac{3}{4}$ allen $1\frac{1}{2}$ tom., saa og atter j lengden jmod sydvest langs major Johan La Hays platz 59 allen.

Sæl. Reg. XXVIII. 280.

754.

20 Okt. 1670.

Medlemmerne af Magistraten fritages for at svare til Umyndiges Arveparter og Byens Ejendomme med Hensyn til hvad der er foregaet i deres Formænds Tid.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhauſn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij af synderlig gunst og naade allernaadigst hafver bevilget og tillat saa og etc., at samblige præsident,

borgemestere og raadmend her etc., nemlig Peter Bølche, d. Peder Resen, Titus Bølche, Jørgen Fog, Peter Holmer, Baldzer Sechmand, Hans Pederssen Blad, Frandz Joensson, Johan Lehn, Biørn Jacobssen, Jacob Eilersen og Arendt Berendtssen maa, efter voris elskelige kiere hr. faders salig og højlofig ihukommelse hans til hver jsær tilforne udgifne bref, for dem og deris afvinger aldelis vere frj og forskaanit for at svare til hvis umyndiges arfveparter saavelsom byens indtegt, udgift og regenskaber, som præsident, borgemestere og raadmend kunde vedkomme at svare til, saavijt deraf, føhren de til fornefnte bestillinger forordnet blefve, passerit er. Forbiudendis etc. Hafniæ den 20 octobris anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 298.

755.

20 Okt. 1670.

Om Udlæg i Dødsboet efter Hans Pedersen Klein.

Stadtzcollegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi skicher eder herhos en riktig copie aff præsident, borgemestere och raad her i voris kongelige residentz stad Kiøbenhafn deris allerunderdanigste supplication anlangende Hans Pedersen Kleins enche, som de paa hendis vegne allerunderdanigst er begierendis at maatte bevilgis tuende borgere at giøre udleg till hendis creditorer udj huis mobilier och andet, som findis udi sterbboet effter hendis salige mand, som i videre aff deris supplication kand see och erfare. Thi er voris etc., at i herom eders allerunderdanigste betenchende med forderligste till voris videre allernaadigste resolution indstiller, baade huad for beskeed i formeener paa denne bemelte Magdalene Hans Persen Kleins hendes sag saavellsom og helles udi andre deslige tillfeld till bemelte borgemestere och raad med billighed kunde og burde at giffues. Dereffter etc. Hafniæ 20 octobris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 290–91.

756.

28 Okt. 1670.

Skøde paa en Grund ved Frederiksholms Kanal.

Giert Meyer.

C. 5. skøder til Giert Mejer, jndvohner her etc., og hans arfvinger it styche jord til en byggeplatz, som hannem af Titus Bulch, borgemester her sammestedz, transporterit og ofverdragit er, liggendis her inden festningen j det nye anlagde verch bag Slottet, andtegnet udj chartet med nr. 17 og strechendis sig udj alne og maall som følger, nemlig udj breden ved Slodzstranden imod nordoest $30\frac{3}{4}$ siel-

landske allen, noch udj lengden imod sydoest ved Slodzgaden 39½ allen. Item er den bageste brede imod sydvest ved Lieutenant Jens Olufssøns platz lige saa bred som den forreste, og den anden lengde imod nordvest langs Simon de Petkums platz hen jmod Slodzstranden er lige saa lang som den forreste lengde. Hvilken etc. Hafniæ den 28 octobris anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 317—18.

757.

9 Nov. 1670.

Til den ny Nørreport maa anvendes Sten fra Burrhis Laboratorium i Kongens Have.

Friderich von Ahlefeldt.

C. 5. Wi haffuer effter din allerunderdanigste begiering allernaadigst bevilget och tilladt, at du till dend nye Nørreportis opbyggelse och forferdigelsse udi voris hauge maae lade nedbryde og afhendte den muur og [de] fundamentsteene, som af Bourrhi verck och forrehaffuende biugning derssammesteds endnu findis. Dereffter etc. Hafniæ 9 novembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 306.

758.

9 Nov. 1670.

Om en Model til den ny Nørreport.

Hans Steenwinchel.

C. 5. Woris bygmester Hans Steenwinckel hafuer till dend nye Nørreportis opbyggelse her i voris kongelige residentz stad Kiøbenhafn med forderligste at forfatte een zierlig model, paa huad maade samme port føyeligst udi nu tillstundende foraar kand blifue i verck satt och forferdiget. Hafniæ d. 9 novembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 306.

759.

14 Nov. 1670.

Om Oprettelse af en Bryggergaard i Strandstræde.

Clemen Lambertsson.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom Clemmen Lambertsson, voris toldbetiente her etc., hafver bekommitt voris elskelige kiere hr. faders benaadingsbref af dato den 13 junij anno 1668 at brygge mumme og bryhan her j staden, og det nu befindis af magistratens indlefverede allerunderdanigste erklering, at bemelte Clemind Lambertssøns gaard til en brøggergaard døchtig er, da hafver vij efter hans allerunderdanigste andsøgning og begiering allernaadigst bevilget og tillat, saa og etc., at hand og hans efterkommere paa den gaard, som hand nu j boer, liggedes ude ved Strandstredet, maa nyde samme privilegier, som andre brøggergaarde her j staden nyder og

forundt er. Dog ville vij allernaadigst, at hand eller huem samme gaard besidder etc. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 14 novembris 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 325.

760.

3 Dec. 1670.

Befaling om Benyttelse af Stadens Vejerhus.

Kiøbenhaufn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom præsident, borgemestere og raad her etc. for oss allerunderdanigst hafver ladet andrage, hvorledis endeel jndvohnere og handelsmend her j staden saavelsom og fremmede sig skal understaa, deris vahre, som paa stadzvejerhuset veyis burde, med deris egne vegte og j deris egne pakhuse eller skiberum at veye lade, da saasom derved en og anden merchelig undersleb de kiøbende, fremmede og ukyndige til skade skee kand, det og imod de af oss byen gifne og allernaadigst forundte privilegier og ald gammel brug saavelsom andre velbeskichede handel- og stabellstæders politie befindis at jmod stride, hafver vij allernaadigst for got eragtet at byde og befale, saason vij og med dette vortaabne bref aldvorligen og strengeligen etc., at ingen, vere sig fremmet eller jndbyggere, som med nogen saadan vahre handler, som med skippunds eller lisponds vegt veyis eller med stadztønder maalis bør, sig understaar, udj kiøb og sal, ind- og udskibning deris vahre andenstedz end paa stadzveyerhuus med stadzvecht og maal sambt de dertil forordnede stadzveyere og maalere at maale eller veyge lade. Hvo herjmod befindis at handle, stande derfor stadens magistrat tilrette og straffis, som vedbør. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 3 decembris anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 340—41.

761.

9 Dec. 1670.

Hans Knudaen Legaard udnevnes til Stadskaptejn.

Obriste Frideric Turessen.

C. 5. Woris etc. er, at Hans Knudssen Lægaard vorder forordnet till captein her udi staden udi den capteins pladtz, som nu seenist ved døden er affgangen. Derefter etc. Hafniæ 9 decembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 336.

762.

10 Dec. 1670.

Forordning om Gadernes Sikkerhed om Natten.

Forordning paa træch.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom for oss allerunderdanigst andragis, huorledis her etc. skal om nattetide saadanne store uskiche-

ligheder med tiusverj, slagsmal og andre dislige utallige usømmeligheder begaais, saa fast ingen mehre kand gaa sicher paa gaden om aftenen, da paa det at saadan disordre jtijde kand vorde forrekommet og engang for alle endeligen afskaffet, hafver vij allernaadigst for got eragtet at biude og befale, saasom vij og med dette etc., at alle løssgiengere og alle andre disslige personer, som ey udj nogens tienneste ere eller nogen tilbørlig rede og regenskab for deris forretning her kand vide at giøre, skulle tiltengt vere, strax efter at denne voris allernaadigste befalning vorder publicerit og forkyndt, sig her fra staden at forføye, og saa frembt de sig om nattetijder paa gaden lader finde og af patroullen vorder angreben, skal de strax paa Bremmerholm henføris. Og skal derforuden ey nogen, af hvad stand og vilchor de og vere kunde, efter Michelsdag understaa sig, om aftenen ester niij slet at lade sig finde paa gaden uden tent fachel eller liuss, og hvis nogen j saa maader andtræffis, skal hand strax uden nogen persons anseelse af patroullen udj it af de anordnede corps de guardes henføris, hvor hand skal forblisve, indtil hand faar gjort fuldkommen rede og regenskab for sig, hvem hand er, eller hvem hand tilhører. Og estersom adskillige ubekiedte og fremmede personer dagligen ind og ud reiser af fornefnte voris kongelige etc., da paa det at aldtting og der med kand hafve sin tilbørlige rigtighed, og vij ogsaa vijde kunde, hvem og hvad for personer sig her j staden opholder, hafver vij iligemaade allernaadigst for got befunden den andordning at lade giøre, at alle og enhver, adel og uadel, geisslige og versslige, j hvem de ere eller vere kunde, som bygger og boer her udj staden, ingen undtagendis i nogen maade, skulle tiltencht vere, under hundert rixdal. straf, til præsidenten, eller j hans fraværelse til den øverste borgemester, at indlefvere rigtig fortægnelse paa de personer, som hoes dennem enten allerede logerer eller her efter logerendis vorder, naar de ankommer og igien bortreiser, og derhoes specificerer deris naufne, vilchor og condition sampt ærinde, de her efter hafver at forrette, saavelsom og fra hvad sted og land de hidkommer. Og skal præsidenten eller j hans fraværelse den øverste borgemester hver morgen rigtig communicere med commendanten hvis fortægnelse hannem j saa maader tilskichis, saa hand dennem siden med de zeddeler, som hannem fra porten tilstillis, kand conferere og paa aldtting hafve god agt. Og saa som vij nu borgervachten paa nye for mehre sicherheds skyld paabuddet hafve, saa ville vij alle og enhver, af hvad stand og vilchor de og vere kunde, hermed alvorligen advahret og befalet haffve, at de endholder sig

fra at affrontere eller sig at imodsette eller j nogen maade at beleydige samme vagt. Fanger nogen deroover skade og vorder dræbt, da tage sig skade for hiemgield og ligge paa sine egne gierninger. Hvor efter etc. Ladendis etc. Gifvet etc. d. 10 decemb. anno 1670.

Sæl. Reg. XXVIII. 345—47.

763.

10 Dec. 1670.

Om Nattevagten.

Præsident, borgemestere och raad.

C. 5. Wiider, at vi effter eders eheet allerunderdanigste giordte forslag allernaadigst er tillfreds, at den af os allernaadigste paabudne borgervacht om natten maae saaledis anordnis och indrættis, at hundrede mand vorder tillholdt, huer natt dend at forrette, huilche och udi trende vachter saaledis maae affdeelis, at der vorder paa Gammeltorff paa raadhusset, der hoffuedvagten er, holdet een corps de garde, een paa Amagertorff och een udi dend bugt af Clareboderne paa Kiebmagergaden. Thi er voris etc., at j tilligemed stadsobristen, som vi sær befaling herom giffuet hafuer, den anordning giør, at det strax, och med allerforderligste skee kand, vorder i verch stillet. Dereffter etc. Hafniæ 10 decembris 1670.

Sæl Tegn. XXXIX. 340. Lignende Brev til Frederik Turesen.

764.

10 Dec. 1670.

Om Tilsyn med Fremmede og Rejsende.

Friderich von Alefeld, commandant.

C. 5. Woris etc. er, att du den anordning giører, at alle fremmede och reisende personer, i huem de och ere, sem hid till voris kongelige resisentz stad ankommer, vorder først tillholdt, førend de gien nem portene indladis, at giffue fra sig till dend aff officererne, som vachten hafuer, riktig specification paa deris nafne, huem de ere, huorfra de komme, och huor de agter logement at tage. Och dersom der da fremmede ere, som iche her i byen hiemme hafuer, at de da ved een eller tuende musqueterer vorder geleidet, for at fornemme, om de udi det af dennem angiffuede logement eller andensteds ind drager. Och hafuer du den anstalt at giøre, at denne voris allernaadigste befalning vorder saa vel ved portene her for staden som ved toldboden, som det sig bør, allerunderdanigst effterkommet, och du sielff helles paa alle indkommendis saadan riktig fortegnelsse till voris eegen allernaadigste effterretning at holde lade, som du det for os agter at forsuare og bekjentd vere. Wi ville og, at du af soldates qven forordner et fornøden corps de garde paa den store pladz

Kongstorset kaldet og den beordrer borgervachten at secondere paa alle forfaldene accasjoner, och naar fornedenheden det udkreffuer. Dereffter etc. Hafniæ 10 decembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 340—41.

765.

12 Dec. 1670.

Under Garnisonens Mønstring besættes Vagterne af Borgerne.

Friderich Turessen.

C. 5. Efftersom gvarnisonen her i staden i morgen, som er d. 13 decembris, er anbefalet at munstris, da er voris etc., at du imidlertid vagten med borgerskabet lader forssiune, saa at alle posterne med dennem, indtill samme mynstring er holden, besatt vorder. Dereffter etc. Hafniæ 12 decembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 341.

766.

13 Dec. 1670.

Burhis Laboratorium paa den runde Kirkegaard skal nedbrydes.

Marqvor Rotsteen.

C. 5. Woris etc. er, at du det huus, som Burhi hafde paa den runde kirchegaard, lader nedbryde och tömmerit saavellsom andre materialier till anden nyttig brug lader henføre och forvare. Dereffter etc. Hafniæ d. 13 decembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 342.

767.

28 Dec. 1670.

Om Gravningen af Nyhavn.

H. Henrich Bielche, Cort Adler och Niels Rosenkrantz.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom vi aallernaadigst tillinds er, till jndvaanerne her i voris residentz stad Kiøbenhafn deris nytte och gafn den forordnede hafn till det nye trosue udi tillstundende aar 1671 at lade forferdige, da er voris etc., att j voris obristl. och jngenieur van Osten till eder tager och des beschaffenhed, med alt huis dertill requireris, och huor sligt kand tagis, med flid betrachter och offuerveyer, och dereffter med præsident, borgemestere och raad sammesteds at conferere, anlangende paa huad maade bemelte canal paa begge sider och ved torffuet kand indhegnis och befestiges sampt gaderne broeleggis och underholdis; item om det aff byen eller af de grunde, som ligger nest canalen, skall bekostis. Och om huis j udi saa maade giørendis och forrettendis vorder, haffuer j os eders allerunderdanigste relation till videre voris allernaadigste resolution med forderligste at gifue. Etc. Hafniæ 28 decembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 360—61.

768.

29 Dec. 1670.

Skede paa en Grund ved Ravnsborg udenfor Nørreport.

Carl Henrich von der Osten.

C. 5. Huad voris viceskatmester os elskelige Holger Vind for os allerunderdanigst hafuer ladet ansøge anlangende it stycke engbond, liggendis uden for Nørreport for enden af hans haugepladtz fra den gamle volds hoffuitspitz indtill demningen, kand du af hosfølgende copie af hans derom indgiffne memorial videre see och erfare. Thi er voris etc., at du forskrefne pladtz ved alne och maal udi lengde och bredde tillbörlig afmaaler och bemelte Holger Vind dit maalebref derpaa udførlig till videre voris allernaadigste resolution med forderligste meddeeler. Derefter etc. Hafniæ 29 decembris 1670.

Sæl. Tegn. XXXIX. 362.

769.

7 Jan. 1671.

Om Levering af Uniformer fra Børnehuset.

Directeur ofuer børnehuset.

C. 5. Eftersom ofuersterne offuer de fire her udi riget sig befindende gevorbene regimenter mange klagemaal ofuer de af børnehuset forferdigede och dennem nu leffuerede soldaterkiorteler fremfører, da er woris etc., at j af klæde och baye lader giøre een wiss prøffue och den i voris kriegscollegio leffuere at forbliffue och efter samme prøffue sainmesteds oprette och slutte een vis fortningning, huor dyr och huormegit klæde och baye, och till huilchen tid til huær regiment skall leffueris. Och skulle j hafue tillsiun med, at efter indgangne villkor leffuering af børnehusets manufacturer rigtigen scheer, huor-imod j af ofuersterne, huer for hans regiment, betaling hafuer at anamme. Hafniæ d. 7 januarij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 368.

770.

10 Jan. 1671.

De Fattige faa Godtgørelse for de dem tilhørende Huse mellem Vester- og Nørreport, der ere nedbrudte paa Grund af Voldens Forandring.

Cammercollegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Hendrich Høyer, nu værende oldermand for de fattiges forstandere herudi voris kongelige residentz stad Kiøbenhafn, for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, huorledis at eendeel huuse, voninger och sielleboeder saavell ved Vestervold som ved Volden imod Nørreport, de fattige tillhørerdis, formedelst voldens forandring enten allerede ere afbrut eller og strax efter gjorde affpæling skulle afbrydis, da er voris etc., att j den

anordning gier, att de fattige bekommer igien i andre maader tillberlig erstatning derfore. Dereffter etc. Hafniæ 10 januarij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 373—74.

771.

11 Jan. 1671.

Om Betaling af den Aarpenge, der er bevilget Borgmester Hans Nikkelsens Enke for hendes nedbrudte Huse udenfor Østerport.

Cammercollegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j den anordning gjer, at Anna, afgangne Hans Nichelsens, vorder endnu hereffter hendis liffs tid aarlig riktig betalt den pension paa et hundrede rdl., som hende af voris elskelige kiere h. fader salig och høylofig ihuekommeisse tillforn allernaadigste bevilget var af tolden her udi voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn at oppeberge till vederlaug for de voninger, hun uden Østerport efter høystbemelte voris elskelige kiere h. faders allernaadigste villie og befaling hafuer ladet nedbryde. Thi hafuer i hende herpaa voris allernaadigste benaadingsbreff med forderligste at lade forferdige och os till videre underskrifuelse forestille. Dereffter etc. Hafniæ d. 11 januarij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 377—78.

772.

17 Jan. 1671.

Om Udarbejdelse af en Ordinans for Bryggere og Bagere.

Cammercollegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tillskicher eder herhos een project och ofuerslag, aff voris cammerraad og rentemester Hendrich Møller efter voris sær befaling opsat, brøgeriet och bageriet anlangende, paa huad maade det best och føyeligt kunde indrettis. Thi er voris etc., at j det med flid giennemsser, om nogit derudi till voris nyte endnu kunde være at forbedre eller at forandre, och hafuer j saa eders allerunderdanigste erklering och betenchende herom saavvellsom een project af een god och riktig brygger och bager ordinance at opsette och till voris videre allernaadigste resolution med forderligste at indstille. Dereffter etc. Hafniæ d. 17 januarij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 382.

773.

18 Jan. 1671.

Privilegium for en Broksnider og Okulist.

Laurentius Nicolaj Bruchschnieder.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij efter allerunderdanigste andsøgning og begiering allernaadigst hafuer bevilget og tillat, saa og etc., at Laurentius Nicolaj Bruchschnieder oculist maa sig udj voris

residentz stad Kiøbenhaufn eller hvilken kiøbsted her j riget, hannem self lyster, nedsette og udj fornefnte sin konst sammestedz saavelsom hvis andre her udj voris riger og lande, som hans tieneste behøfuer, sig lade bruge. Dog skal hannem derjmod vere forbuddet, barsker-handverchet sammestedz til afbrech at befatte sig med arm- eller beenbrud, ferske hugne eller stungne saar, saa og eyheller med at klippe eller rage. Maa dog efter hans egne patienters lejlighed bruge aareladen, medicin og cur, saa meget fornøden gjoris. Forbiudendis etc. Hafniæ den 18 januarij 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 377—78.

774.

23 Jan. 1671.

Om Grundskatten.

Aabet bref andlangende grundskatten j Kjøbenhaufn. Som Nr. 515. Hafniæ den 23 januarij anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 382—83.

Christianshaufn ut supra.

Sæl. Reg. XXVIII. 388—84.

775.

24 Jan. 1671.

Om Misbrug af Haandværkerne.

Commercie collegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom voris elskelige kiere h. fader salig och høylofflig ihuekommelsse hafuer verit sindit, ved god ordning at forekomme lade de inconvenientzier och missbrug, som hos handtvercksfolchene her i voris residentz stad Kiøbenhafn imod deris indstiftelssis rætte intention er i geraadet, saa at iche alleneste een huær, som deris forretning kand hendis at behøfue, derved incommoderis, mens endoch den, som nogit handverck tillbørlien forestaar och lært hafuer, forhindris ved u-tillbørlige vilkaar sig deraff at nære och andre for billighed dermed at betiene, och samme ved hans dødelig afgang er forhindret, thi er voris etc., att j till videre voris allernaadigste resolution os eders allerunderdanigste betenchende forstendiger, huorledis j erachter, at saadan misbrug kand best forekommis, till huilchen ende i alle laugsordninger haffuer till eder at lade anamme. Dereffter etc. Hafniæ 24 januarij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 386.

776.

27 Jan. 1671.

Skede paa en Grund ved Ravnsborg udenfor Nørreport.

H. Holger Vind.

C. 5. skøder fra oss og voris effterkommere konninger j Dannemarch til oss elskelige Holger Vind etc. og hans arfvinger it

stæche jord og grund, liggendis ved hans haugeplatz uden Nørreport her for voris etc., paa hin side den Soerte dam, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemlig fra demningen, som ligger imellum Peblingensøen og den Soerte dam langsthen med haugen, saasom af vesten imod østen indtil den gamle skandze 185½ siellandske alne, dernest udj breden af norden mod synden indtil spidzen af den gamle skandze 45½ alne. Disligeste igen udj lengden af østen imod vesten til forskrefne demning iligemaade 185½ alne, noch atter udj breden af synden imod norden langs demningen 45½ alne. Hvilket etc. Hafniæ d. 27 januarij 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 390—91.

777.

16 Feb. 1671.

Kommercekollegiet skal overtage Børsen.

Commercie collegio.

C. 5. Woris etc. er, at j af voris skattkammer till eder Børsen anammer och af den leye, som deraf aarlig kand opbergis, først dend nødvendig reparation derpaa lader skee, huorofuer j med voris bygmester hafuer at conferere, att alting tillbörlig och for saa nøye, som betinges kand, vorder forferdiget, saa och till eders collegio der forneden værelsser lader afdeele. Huad videre indkomst deraf kunde komme, hafuer j os allerunderdanigst at beregne. Herforuden hafuer j och at eftertragte, at kremerne atter paa Børsen bringis och boderne dersammesteds med profit bortleyes. Dereffter etc. Hafniæ d. 16 februarij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 426.

778.

17 Marts 1671.

Om Brød til de Soldater, der arbejde paa Voldene.

Cammercollegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j udi tide den anordning giør, at de soldater, som paa fortificationen her for voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn nu tillkommendis sommer skal arbeide, kand bekomme, saa lenge de udi bemelte arbeide forbliffuer, huer Dag 2 skaalpund brød. Dereffter etc. Hafniæ 17 martij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 455.

779.

20 Marts 1671.

Om Opførelse af et nyt Gæthus.

Poul von Klingenberg.

C. 5. Woris etc. er, at du strax den anordning giør, at et nytt Giethuus her i voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn till

voris tieniste vorder opbygget ongefehr efter dend maade ssom det, huilchet vi udi vor festning Glyckstad hafuer, huorfore du och fittig indsseende dermed skall hafue, at det med god, sterck och forsuarlig och till dend brug beqvem biugning vorder opfert och, med allerforderligste skee kand, forferdiget. Och paa det verchet uden forhaling kand fortsettis och biugningen i werck stilles, hafuer du at forskyde huis rede penge, som till bemelte biugning tillbörlien at forferdige kand behøfuis, og derimod igien din betalning tage udi huis middeler, som os af dend ostindiske reyss med skibet Ferræ kand tillkomme och tillofuers blifue, naar de ti tusinde rixdlr, som vi udi det ostindiske compagnie allernaadigst hafuer lofuet at indsette, tilforn paa behørige steder rigtig er erlagt, saavelssom ochsaa udi huis vi endnu med skibet Mageløs kand hafue at forvendte, och huis endelig endnu for det gamle Giethus her i staden (som med de dertill hørende pladtzer skall auctionneris och dend mestbydende forundis) kand indbekommis. Och om ssaa skeede, at obenbemelte dig allernaadigst till din betaling for bemelte giorde forstrechning och forlag anviiste middeler ey dertill skulle kunde tillstrecke, eller och om skibet Mageløs udi en eller anden maade nogen ulychelig hendelssse skulle tillslagis, ville vi dig och dine arfuiser udi alle maader derfore hermed allernaadigst hafue skadesløs holden och dig eller dine arfuiser for bemelte din allerunderdanigste forstrechning allernaadigst i andre maader tillbörlien fornøye lade. Derefter etc. Hafniæ 20 martij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 457.

780.

22 Marts 1671.

Om Forbedringer i Vandforsyningen.

Stats collegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom een deel borgerskab her af voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn for os allerunderdanigst här ladet andrage, huorledis vandet i deris brønde formedelst det nye anlagde fortifications verck gandske skall forgaae, saa de derofuer skall lide nød for vand, och derfor allerunderdanigst er begierendis at maae indlegge pompevand i deris gaarde fra Peblingesøen, thi er voris etc., at j voris jngenieur och andre i samme verck kyndige personer for eder fordrer for at tage af dennem een fuldkommen information, huorledis vandet her i staden i beste maade kand conserveris, at derpaa ingen nød eller mangel formedelst fortificationsvercket skulle foraarsagis. Hurom j os eders allerunderdanigste

betenchende till videre voris allernaadigste resolution haffuer at tilstille.
Derefter etc. Hafniæ 22 martij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 463—64.

781.

24 Marts 1671.

Andragende om Opførelse af et katholsk Gesandtskabskapel.

Stats collegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tillskiche eder herhos hans kierligheds kongen aff Francheriges her residerende ambassadeur extraordinaire hans indgifne memorial, anlangende at maae lade opbygge et huus her i staden med it catholske capel, og er voris etc., att j dett flittig ofuerveyer och herom eders allerunderdanigste erklering och betenchende till videre voris allernaadigste resolution med allersforderligste indstiller. Dereffter etc. Hafniæ 24 martij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 469.

782.

29 Marts 1671.

Privilegium for Sæbesyderiet.

Commercie collegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Wiide maa j, at vi effter eders eegit allerunderdanigste forsslag allernaadigst er tillfreds, at j med een person, som j dertill dygtigst erachter, paa effterskrefne conditoner om sæbesyderiet her udi voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn alleene accorderer, saaledis at det bemelte person tillige med tuende borgere her af staden (om nogen findis och dertill vederheftig erachtes) som begge med hannem for een halff deel skulle participere, skall tilladt være (naar hand sig tillforn afgangne Herman Jægers huus, som med behørige reedskab och materialier till saadant it verch er indretted och derfor till dend mest bydende skall ved auction selgis, haffuer tillforhandlit) her udi bemelte voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn udi de 5 første nestfølgende aar it sæbesyderie med grønt sæbe (som kaldes allmindelig hollandsk sæbe) at indrette och, saa lenge hand den forsuarligen lader syde, sin næring dermed bruge, som hand best veed och kand, dog med saa skæll och vilchor, at hand een fierding oliesæbe ey høyere end for 5 sldr. och een fierding transæbe ey høyere end 3 sldr. 1 ℥ selger, huilche begge slags skall af een døchtig kørmeester, som [i] dertill hafuer at forordne, fra hinanden adskilles, flitteligen effterseeis och tillbørlien wragis, saa och sæben udi loulig brendte och aff tillbørlig værende størrelsse tønder och fierdinger udsselgis. Och hafuer vi allernaadigst bevilget, at hand udi bemelte 5 første aar ey videre end een pro cento till

told skall gifue af huis materialier, som dertill nødwendig kand behøfis, nemlig pottaske, hampfrøe, hørfroe, røfrø och kaalfrø, olien deraff alleene undtagen, huilchen hand dog det første aar paa ssamme condition maae nyde och siden derpaa ey nogen toldfrihed hafue, men sielf tillforplicht vere, dend her udi riget at lade persse; och skall hand tilltencht være, ald hampfrøe och hørfroe, som her udi voris eegen lande voxer och hannem fall bydis, dennem, som det falbyder, effter dend priis, som i derpaa ved iuletider settendis vorder, att afkiøbe och till dennem igien, som paa foraaret det till deris sæd kunde behøfue, 4 β højere skeppen, end det paa indkiøbet satt var, igien at udsselge. Ald den sæbe, som i saa maader sydis, maae hand och hans arfuinger udføre till huad sted enten inden elle uden riget, dennem lyster, och ey meere told deraf gifue end 2 β fierdingen. Och ville vi imidlertid ingen toldfrihed paa huis sæbe, som aff fremmede lande kunde indføris, tillstede, mens dend, ssom dermed antreffis, hafue straff paa huer fierding med 50 rdl. och sæben confisqverit. Huorimod den, som paa forskrefne maader voris allernaadigste octroye paa bemelte sæbesyderie bekommendis vorder, skall derfore till eder selff erlegge och betale 300 rdl., huilchet j igien till it eller andet manufacturs oprettelsse effter eget allerunderdanigste tycke tillbørlien och forsuarlien hafuer at anvende. Naar j och med nogen herom paa forskrefne maader contraheret hafuer, skall j een project af den octroye, i saa maade gifues skall, opsette och til voris videre allernaadigste resolution indstille. Dereffter etc. Hafniæ 29 martij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 472—73.

783.

29 Marts 1671.

Om Undersøgelse af Knippelsbros Brøstfældighed.

Cammer collegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom voris commandant her udi voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn Frideric von Ahlefeldt for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage den store brystfeldighed, som skall være paa den lange Christianshafns broe, da er voris etc., at j derom med forderligste eder erkyndiger oc om des fornøden reparation tillbørlig anordning giør. Dereffter etc. Hafniæ 29 martij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 480.

784.

3 April 1671.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Woris etc. er, att i dend anordning giøre, at effterskrefne officerer och gemeene, som ere 1 major, 1 ritmester, 2 lieu-

tenanter, 2 corneter, 2 qvartermestere, 6 corporaler, 4 trompetter, 2 munsterskrifuer, 1 paucher och 200 ryttare, tillssammens 221 personer, bekommer dend 5 och 6 aprilis nestkommende udi tuende natter for dennem och deris heste her i staden hos borgerskabet frie huusleye oc standqvarteer. Derefter etc. Hafniæ 3 aprilis 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 486—87.

785.

10 April 1671.

Tilladelse til Forandring med Helligaands Kirkes Spir.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Eftersom kirchevergene till Helliggestes kirche her i staden for os allerunderdanigst haufuer ladet andrage, huorledis bemelte kirches taarn skall være saa megit brøstfeldig, at det daglig frycht och fare for at nedfalde, kirchen till stoer schade och ulyche, skall foraaarsage, huilchet de formeener i tide at kunde forekommis, dersom den øfuerste part af taarnet indtill hatten ofuer de øfverste huller bleff nedtagen, thi er vi allernaadigst tillfreds, saa frembt i erachter denne deris begiering kirchen fornøden och gafnlig at være, at obenbemelte part af taarnet indtill de øfuerste huller vorder nedtagit och taarnet igien i den sted med noget andet zieret. Huilchet j kircheværgerne till efterretning hafuer at forstendige och herom paa behørige steder fornøden anordning at giøre. Derefter etc. Hafniæ 10 aprilis 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 497.

786.

12 April 1671.

Skede paa en Grund i Løngangsstræde.

Hans Pederssøn Bladt.

C. 5. skeder til Hans Pederssøn Bladt, raadmand her etc., og hans arfvinger it styche jord til en byggeplatz, liggendis her inden festningen udj det nye anlagde verch bag Slodsholmen, andtegnet udj carted med nr. 77, strechendis sig udj alne og maal som folger, nemblig for and udj breden til Løngangsgaden imod nordvest 19½ siellandsche alne, udj lengden langs major La Hays pladz imod nordost 59 alne, bagtil udj breden imod sydoest til Peder Svenssen brøggers pladz 16 alne, noch igen udj lengden imod sydvest langs Søffren Nielssøn vognmands platz 58 alne. Hvilchen etc. Hafniæ den 12 aprilis anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 434—35.

787.

17 April 1671.

Beskikkelse af en Økonom ved Bernehuset.

Directeurerne ofuer børnehusset i Christianshavn.

C. 5. Wiide maae j, at vi allernaadigst haffue bevilget Niels Eskelssen Lercke at maae antagis til at være oeconomus ofuer børnehusset paa Christianshafn udi hans broders Laurids Eschilssens sted, ssom bestillingen for hannem opladt hafuer. Derefter etc. Hafniæ 17 aprilis 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 501.

788.

18 April 1671.

Skøde paa det gamle Gæthus i Pilestræde.

Cammer collegio.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom farvalteren ofuer voris træchte papiir Albret Heintz sig den gamle giethuus liggende udi Pilestredet her udi voris kongelige residentz stad for 2000 rdl. skal hafue tillforhandlet, da er voris etc., at j hannem derpaa voris allernaadigste skiede med forderligste lader forferdige och os till videre underskrifuelsse forrestille. Derefter etc. Hafniæ 18 aprilis 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 507.

789.

24 April 1671.

Under Garnisonens Mønstring besættes Vagterne af Borgerskabet.

Friderich Turessen.

C. 5. Eftersom guarnisonen her i staden i morgen, som er d. 25 aprilis, er anbefaled at munstris, da er voris etc., at du midlertid vagten med borgerskabet lader forsiune, saa at alle posterne med dennem, indtill samme munstring er holden, besatt vorder. Derefter etc. Hafniæ 24 aprilis 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 509.

790.

4 Maj 1671.

Skøde paa en Grund paa Christianshavn.

Carl Henrich von der Osten.

C. 5. Hvad Andres Bruman under voris lifgvarde for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, anlangende at vi hannem ville forunde een biuggepladtz liggendis i vor stabelstad Christianshafn tuert ofuer for det huus, hand iboer, kand du af hosfælgende copie af hans derom indgifne supplication videre see och erfare. Thi er voris allernaadigste villie och befaling, at du forskrefne pladtz ved alne och maal udi lengde och brede tillberlig afmaaler och bemelte Andres Bruman dit maalebref derpaa udferlig till videre voris aller-

naadigste resolution med forderligste meddeeler, saafrembt ey nogen anden befindis paa bemelte pladtz nogit skiede eller anden loulig adkombst brefue at kunde hafue. Dereffter etc. Hafniæ 4 maij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 516.

791.

18 Maj 1671.

Om Borgerskab for 2 Hollændere.

Præsident, borgemestere och raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Eftersom Pofuel Berentsen och Hendrich Tonnessen, begge hollandske skipper, for os allerunderdanigst hafue ladet andrage, anlangende huorledis de deris skibe och reders her udi voris residentz stad skall hafue, och derfore allerunderdanigst er begierendis, dennem borgerskab her sammesteds allernaadigst maatte forundis, thi er voris allernaadigst etc., at j bemelte skipper mod deris huldkabs och troskabs eeds afleggelsse borgerskab gifuer, naar de sig tilforn hafuer forplichtet, at de ssig her i staden vill nedersette och besidde. Dereffter etc. Hafniæ d. 18 maij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 524—25.

792.

3 Juni 1671.

Om Forbedring af Vandforsyningen.

Eric Krag, d. Scavenius, Thomas Finche oc d. Erasmus Bartholinus.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom for oss vnderdanigst andrages oc beklages den stoere u-rigtighed, som her udi voris residentzstad Kiøbenhafn med det springendis saavelssom pompevandet foreløber, i det at fornemlig det springende vand iche alleeniste mesten tvende gange om aaret, naar det er den største heede och om vinteren udi dend største frost, tager ende och mistis, staden iche till ringe fare och jndvaanerne till skade, mens endochssaa derforuden befindes undertiden, naar det springer, saa ilde luchtendis och stinchendis, ja saa udøgtig, at deraf singdomb skulle befrøgtes at foraarssagis, med mindre end at derpaa udi tiide blef raadet boed, thi hafuer j alle dennem, som med vandets indledning her i staden hafue at bestille, for eder at fordre och dets aarssag af dennem fornemme, saa och at conferere med een huer vandcompagnies directeurer her udi staden, huorledis saadan disordre med vandet best kand eragtes hereffter at forrekomme, till huilchen ende j och tillige med dennem alle sørne och vandrerne hertill byen med fliid hafuer at besigtige oc fornøden forslag gører till saadan anordning, huorved got och sundt springe saavelsom pompe vandet continuerlig och uden ophold her udi staden kand blifue ved magt holdet, med underdanigst forslag, huorledis

dammerne till vandet kunde repareris och aarligent ved lige holdes. Hvorom j till voris videre naadigste ratification udforlig project hafuer at opsette och forferdiges. Dereffter etc. Hafniæ d. 3 junij 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 534—85.

793.

25 Juli 1671.

Forordning om Renlighed i Havnen.

Forordning paa trach.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij til denne voris kongelige residentz stad Kiøbenhaufns og menige jndbyggeris gaufn og fremtarf sampt alle trafiqverendis beqvemmelighed udj sæfarten, som jblant andet ey ringe ved haufnens gode vedligeholdelse befordris, allernaadigst hafve for got anseet, effterschrefne forordning herom at lade udgaa.

1. Maa ingen her udj haufnene eller canalerne indtage eller skyde ballast, eyheller anden ureenlighed af deris skiberumme udkaste uden paa den dertil forordnede sted, nemlig imellum Christianshavn og floden imellum de tvende opsatte høye pælle med bænder ofven paa, og det udj pramme og baade effter den instrux, som haufnemesteren derom er gifuen. Hvo sig her jmod forseer, skal gifue af hvert skiberum under 25 lester 20 rixdal. og anden gang dobbelt, og skal samme penge til haufnemesteren lefveris. Forseer skipperen sig tire end tou gange, skal hand straffis paa kroppen udj ieren paa Holmen et aar. Og paa det at intet af ballasten, naar den udj skiberomme indkastis eller deraf igen udskydis, udj haufnen skulle falde, da skal til den ende enhver ballastførere haffve sit portseyll 6 allen lang og 6 allen bred. Forseer sig nogen herjmod, da skal hand første gang gifue 4 rixd. og anden gang 8 rixd. og tredie gang straffis paa kroppen udj ieren paa Holmen et aar. Ligesaadan portseyl som forberørt skal og de hafve, som indføre hvid eller anden sand, huilchen sand de ved Slotsbroen og ey andensteds skal opkaste. Forseer sig nogen herjmod, gifver hand første og anden gang lige beder som ballastførerne og tredie gang straffis som vedbør.

2. Ingen maa nogen ureenlighed af deris skiberom udkaste uden paa den forberørte forordnede sted, og skal sligt udj hafnemesterens ofverværelse hver tredie dag skee, og huo der betrædis, sig herjmod at forsee, skal forseelsen med penge betale, som udj foregaaende 1. punct er meldt, og ellers efter samme punct straffis.

3. Eyheller skal nogen vere tillat, noget skaren enten af husene, gaderne eller broerne at udkaste udj canalerne eller haufnerne. Hvo hermed betrædis, skal første gang gifue 4 rixdal., og anden gang

8 rixdal., som til haufnemesteren skal lefueris, og hvis tiennestefolch, som de forskrefne bøder ey betale kand, straffis paa kroppen, en qvindisperson udj. børnehusit og en mandsperson paa Holmen udj ieren et aar. Befindis nogen oftere herjmod at giere, straffis som vedber.

4. Maa eyheller nogen skiberom, store og smaa, hvem de og kunde tilhøre, ved den Langebroe jmellum Kiøbenhaufn og Christianshaufn eller dens fundament ligge eller fortøye.. Befindis nogen sig herimod at forsee, da skal den eller dee, som dermed betrædis, tilbørlig vorde straffet effter voris allernaadigste derom udgangene forordning, dat. den 2 junij 1670.

5. Ingen skiberom skal, hinanden til skade eller fortreed, udj haufnene eller canalerne indlegge eller fortøye eller hinanden, ved last at indtage eller udlosse, nogen hinder giere, under den tilføjede skadis betalning og straf som vedbør.

6. Og til at forrekomme ald uløchelig hendelse ved ildebrand, som voris flode og andre skiberomme ellers kunde tilføjis, da maa ey nogen paa deris her inden bommen fra toldboden, eftersom den anden som utienlig blifver afskaffet, liggende skiberomme enten kaage eller anden ild hafve, under højeste straf. Hvor effter etc. Hafniæ d. 25 julij anno 1671.

Sæl. Reg. XXXVIII. 486—88.

794.

12 Avg. 1671.

Om Mønstring af Borgerskabet.

Obr. Friderich Thuressen.

C. 5. Wor naade tilforn. Wiid, at voris allernaadigste villie och befaling er, at borgerskabet her i voris residentz stad Kiøbenhavn skall være i gevehv paa mandag førstkommandis, nemlig dend 14 augusti god betiden ved siuf klocheslett om morgen. Dermed etc. Hafniæ 12 augusti 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 598.

795.

22 Avg. 1671.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Robert Colnet.

C. 5. etc. skøder etc. til voris stych major Robert Colnet, jndvohner her etc., og hans arfvinger it styche jord til en byggeplatz, liggendis her inden festningen bag Slotzholmen udj det nye anlagde verch her sammestedz imellum Slottsgaaden og den nye Vestergade bag udtill volden, andtegnet med nr. 35 og 38 og strechendis sig udj

alne og maal som følger; nemlig udj breden til slotzgaden imod sydost $44\frac{1}{2}$ siellandske alne, noch udj lengden langs Voldgaden imod syvest $127\frac{3}{4}$ allen, item ved den nye Vestergade imod nordvest jligemaade udj breden $78\frac{1}{2}$ allen, og imod nortost, nemlig fra den nye Vestergade udj lengden indtil Slotzgaden langs Hans Thomessøns og Thomas Thomessøns platz, er 123 allen. Hvilcken etc. Hafniæ den 22 augusti anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 509.

796.

27 Avg. 1671.

Tilladelse til Opførelse af en Mølle paa Christianshavns Vold.

Carl Henrich von Osten.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad Hans Hop meller, jndvaaner udi vor stabelstad Christianshafn, for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage anlangende en pladtz, som hand till dend nordvest side ved sin eyedom begierer at maatte till vederlaug nyde mod den anden pladtz, som hand for fortificationens skyld mister neden for dend gammel vold, kand du videre af hosfølgende hans allerunderdanigste supplication see oc erfare. Och saasom vi af din derpaa allerunderdanigste giorde erchlering allernaadigst fornemmer, at naar den gammel vold sleiffis, bemelte Hans Hop da dend begierde pladtz nochsom kand forundes, da er voris allernaadigste villie och befaling, at du gører den anordning, at af bemelte gammel vold, saa viit fortificationen kand tillade, vorder sleiffet og af pladtzen udi lengde och brede blifuer Hans Hop igien udviist saa meget, som med rette befindis, at hand paa det andet sted mistede. Dermed etc. Hafniæ 27 augusti 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 608.

797.

6 Sept. 1671.

Indpæling af Grundene ud til Nyhavn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom viij til indbyggernis her etc. deris gaufn og beste saa og til trafiqvens desto bædre beqvemmelighed allernaadigst hafver for got andseet at lade en canal paa det store Kongetorff her sammestedz udi tilkommende sommer indskiere, da biude viij hermed og befale alle og enhver, der pladtzer haffver, som paa samme canal strecher, at de verer tiltencht, en hver inden sex ugers forløb effter denne voris forordnings datum for sin platz pæll og forverch at skaffe, med mindre de deris platzer til andre vill haffve forbrudt, som canalen paa de stæder, som dennem vedkommer, j deris stæd med slig nødvendighed ville forsiune. Og paa det herom forheden efterretning kunde hafvis, da skal en hver, som de derpaa

løbende platzer eyer, inden fornefnte 6 ugers udgang sig for voris commercie collegio andgifie og forklare, om og hvor megit hand indpæle vil og kand; og hvilche platzer da af eyermanden frastaais, ville vij hafve oss forbetholden, til andre med ofvenskrefne vilchor at offverlade. Ellers skal en hver, som paaleb paa stranden haffver, hermed allernaadigst være tillat, fra sin platz af at indpæle, saa meget hand vil, ud til dybet, dog at hand sig jligemaade inden forsagte termin forklarer, paa det, om hand sig iche her til skulle ville resolvere, samme grund da til andre j tijde kunde forundis, som den indpæle vilde. Hvorefster alle etc. Hafniæ d. 6 septembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 515—16.

798.

6 Sept. 1671.

Om nogle Ejendomme, der grænse op til Destillerer Niels Holsts Grund.

Præsident, borgemestere och raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad eendeel borgere her af staden imod Niels, distillerer herssammesteds, for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage och beklage anlangende nogle deris husse, som hand effter et voris salige h. faders høylofig jhukommelsse forhuerfuede schiøde prætenderer at afbrydes, kand j af hosføyede supplication videre see och fornemme. Thi er voris etc., at j eder med flid om denne sags beschaffenhed erkyndiger och os eders allerunderdanigste erklering till videre voris allernaadigste resolution tillskicher. Dermed etc. Hafniæ 6 septembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 620—21.

799.

7 Sept. 1671.

Borgernes Parade ved Landgrevinden af Hessens Ankomst.

Friderich Thuressen.

C. 5. Wor naade tilforn. Wiid, at voris etc. er, at borger-skabet her udi voris residentz stad Kiøbenhafn skall være i gevehrlangs gaderne, naar hendis kierlighed landgrevinden af Hessen etc. hid ankommer. Och saa snart hendis kierlighed paa slotted er indkommen, skall borgerskabet paa slotzpladzen være tillstede och gifue trei gange salve. Dermed etc. Hafniæ 7 septembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 622.

800.

8 Sept. 1671.

Peder Motzfeldt beskikkes til Stadschaptejn.

Friderich Turesen.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du forordner Peter Mosfeldt till at være captein udi afgangne Cordt Merqverts

sted vdi strandqvartærit her i voris residentz stad Kiøbenhafn. Dermed etc. Hafniæ 8 septembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 622.

801.

21 Sept. 1671.

Børsen skal igen indrettes til Kramboder.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom vij allernaadigst er blefven tilsinds at lade Børsen her ved vort slot Kiøbenhavn igen til den brug anvende, hvor til den engang er anlagt og funderit, da hafver vij allernaadigst for got eragtet at byde og besale, saasom vij og med dette vort aabne bref alvorligen etc. alle og enhver, som her etc. kramboder holder og hoss andre leyer, at de retter deris lejlighed effter, dennem her effter paa Børsen for leye at andtage eller og aarlig til dens vedligeholdelse af hver kramboe, som de udj byen leyer, 4 rixdal. at erlegge. Hvorefte de vedkommende sig etc. Hafniæ d. 21 septembris anno 1671.

NB. Denne forordning blef iche trøcht, mens allene skicket til borgemestere og raad, ved en missive at forkynde.

Sæl. Reg. XXVIII. 527.

802.

21 Sept. 1671.

Om Auktion paa Sæbesyderiet paa Christianshavn.

Borgemestere och raad i Christianshafn.

C. 5. Woris etc. er, at j strax och i det lengste inden 14 dage, effter at denne voris allernaadigste befaling vorder eder tillstillet, lader ved auction selge och till den mestbydende afhende afgangne Herman Jägers effterlatte huus med dend der i forraad værende olie och andre materialier sambt alle till sæbesyderiet hørende redskab, och det med saadan vilchor, at dend kiøbende vorder tillholdt, inden 24 timer derefter paa kiøbet 500 rdl. at betale eller sit bud at forlisse, och inden 6 uger derefter dend halfue deel, huor i de første 500 rdl. skulle kortis, och 6 uger derefter igien den sidste halfue deel at erlegge. Och hafuer j siden iligemaade med ald anden hans effterlatte lessøre at lade fortfare og de heraf saavelssom af hans huus og didhørende redskab indkommende middeler till creditorenes afbetaling og de umyndiges beste forsuarligen och tillberligen at anvende. Dermed etc. Hafniæ 21 septembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 627—28.

803.

21 Sept. 1671.

Kramboderne paa Slotspladsen afskaffes og Grunden ved Indgangen til Børsen skal ryddes.

Helmuth Otto won Vinterfeld.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du dend anordning gier, at alle de paa voris slodtzpladtz værende kramboder strax vorder afskaffet og dennem, som dem eyer, anbefalet, sig for voris commercie collegio at lade angifue, huor dennem anden pladtz och leilighed paa børssen skall vorde anviist for een billig leye, som till børssens vedligeholdelsse skall anvendis. Og saassom ved indgangen till børssen tuertofuer for Boldhusset befndes megen ureinlighed formedelst hestestalde, som der nu bygte ere, i den sted at smaae kramboer der samme steds beqvemmeligen kunde indrettes, er iligemaade voris etc., at du de vedkommende alvorligen tillholder, at de retter deris leilighed effter bemelte stalde och ureinlighed strax derfra at lade tage och pladtzen strax ryddelig at giøre. Dermed etc. Hafniæ 21 septembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 628.

804.

22 Sept. 1671.

Privilegium paa et Vandtmageri.

Commercie collegio og med- participanter.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom vij til voris rigers og landis fremtarf og ellers det gemene gaufn og beste at befordre eragter, at commerciernis og manufacturernis indrettelse og opkomst iche lidet forhielper, da haffve vij j denne henseende allernaadigst bevilget og tillat, saa og etc., at de af commercij collegio med deris participanter maa it vandtmagerj her etc. indrette og i verch stille, til dessen lycheligere fremgang og fortsettelse vij samme vandtmagerjes participanter med effterskrefne sær friheder benaadet hafver, nembligen:

1. Maa det dennem tillat være, af de vahre, som de saaledis lader forarbeide, være sig af klæde, droguet, bay eller andet deslige, at forselge j den qvantitet, dem best siunis, til alle og enhver, j hvem det og være kand, saavit det iche imod de sær tilforne til Børnehuset gifne og af oss den 21 martij aar 1670 allernaadigst confirmedede frjheder strider. Dog dersom bemelte Børnehuuss iche effter samme bresves formelding militien til lands og vands behørligen med de der udj specificerede vahre, saa vel hvad godheden som hvad prijsen angaar, forsiuner, skal det da iche være vandtmageriets participanter formeent, sligt at giøre.

2. Adt hvis gods, som her saaledis forarbeidet vorder og participanterne udaf landet eller imellem voris lande og provincier lader føre, maa 10 aar tid, fra denne voris octrojes dato at beregne, for ald paaleg og besværing, ved hvad naufn det og kand neufnis, aldelis vere frj og forskaanit.

3. Huset jligemaade, som her til samme manufatur og vandtmagerje bygt eller indrettet vorder, maa j de første 20 aar for ald paaleg, som paa gaarder og grunder lagt er eller her efter kand leggis, være befriet.

4. Mesteren saa vel som de svenne, som iche tilföhren ere borgere her j staden, og som boer j de af participanterne til samme vandtmageri destinerede vaaninger, maa, saa lenge de i participanternis tienneste forblifver øg intet andet end deris arbeide forretter, for ald borgerlig tynde være forskaanit.

5. Bevilger vij og allernaadigst, at participanterne maa giøre leverants til voris hoffstads fornødenhed, naar de deris vahre lige saa gode forarbeide og for lige saadan prijs lefvere, som de for contant selgis og her kiebis kunde. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 22 septembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 527—28.

805.

26 Sept. 1671.

Den franske Gesandt maa opbygge en Residens med en Kirke.

H. Hugo de Terlon.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij af sær kongelig gunst og bevaagenhed till oss elskelige h. Hugue de Terlon ridder, hans kierlighed kongen af Francherigs raad og her værende ambassadeur extraordinaire, udj henseende til hans hid indtil befundene vinskibelighed og ifver til voris tiennestis befordring efter bemelte h. Hugue de Terlons eygen allerunderdanigste andsøgning og begiering, for uden nogen andens intercession, hafver allernaadigst bevilget og tillat, som vij og nu her med etc., at bemelte h. Hugue de Terlon maa her etc. en pallatz eller residentz opbiugge lade med en kirche eller capelle derudj, huor det bemelte ambassadeur for sig og sine successorer sin religions frj og ubehindret exercits og øfvelse skal tillat og forundt vere, med behørig kirkegaard derhoss, dispensorendis herudinden af sær kongelig gunst og naade fra voris elskelige kiere h. faders salige og høyloflige ihukommelsis giorde forordning de dato den 26 januarij anno 1667. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 26 septembris anno 1671.

Følger nu h. Hugue de Terlon hans herjmod gifne revers: Hugues de Terlon chevalier etc. declare et s'engage etc. Ce septembre 1671. Le chevalier de Terlon.

Sæl. Reg. XXVIII. 530—31.

806.

28 Sept. 1671.

Om Oprættelse af et Kvægtorv udenfor Vesterport.

Statscollegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Huad Niels Olufssen for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, anlangende at et offentlig och almindelig oxe och qvægtorfv uden Vesterport her for voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn maatte forordnis och tillades, kand j af hosføyede allerunderdanigste supplication videre see och fornemme. Thi er voris etc., at j os eders allerunderdanigste betenckende herom till videre voris allernaadigste underskrifuelsse med forderligste tillstiller. Dermed etc. Hafniæ 28 septembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 637—38.

807.

29 Sept. 1671.

Gyldenløves Palais (Charlottenborg) fritages for Grundskat og andre Paalæg.

H. Ulrich Friderich Gyldenløve.

C. 5. giøre alle vitterligt, at viij af sær kongelig gunst og naade allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa og etc., at den hostel og de biugninger, som voris statholder og general udj Norge sambt obercammerherre etc. oss elskelige h. Ulrich Friderich Gyldenløu paa den nye platz, Kongtorff kaldet, ved den nye canal agter at lade opbygge, maa for grundskat og anden paaleg, som allerede er eller herefter kand vorde paalagt (princessinstyr undtagen) aldelis vere frj og forskaanit. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 29 septembris 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 531—32.

808.

18 Okt. 1671.

Om Afstaælse af en Strimmel af Regensens Grund.

Rector och professores i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad voris vice skatmester, os elskelige h. Holger Wind, for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, anlangende en lille strimmel af regentzaarden, som hand till sin gaards forbedring der i Canichestrædit høyligen skall behøfue, kand j af hosføyede supplication fuldkommeligere see og fornemme. Thi er voris etc., at efftersom regentsgaarden herved ingen skade skall tage og bemelte strimmel vell derfra uden dens skade kand mistis, j da samme strimmel till bemelte h. Holger Wind tillbørlichen

selger och afhender for saadan betaling, som j sambtlige best med
hannem kand om foreenis. Dermed etc. Hafniæ 18 octobris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 658—59.

809.

24 Okt. 1671.

Skede paa en Grund mellem Sollegade og Prinsensgade paa Christianshavn.

Andreas Brauman, cornet.

C. 5. skøder til Andreas Brümard, cornet under voris lifeguardie, og hans arfvinger it støche jord og hørneplatz til en biuggeplatz, liggendis udj vor stabelstad Christianshaufn, som den gamle demolerede vold med endeel af des grafver tilføhren værit hafver, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemlig forand udj breden til Sophiegaden imod nordvest $43\frac{1}{2}$ siellandske alne, udj lengden imod norden langs Johan Ludevigs arfvingers plancheverch $119\frac{1}{2}$ alne. Bag til udj breden imod sydøst ved Princensgade $52\frac{1}{2}$ alne, item fremdelis imod synden langs den nye Voldgade igennem den gammel grauf $76\frac{1}{2}$ alne, saa og endnu sydvestligere ved den nye Voldgade 54 alne. Hvilchen etc. Hafniæ den 24 octobris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 541—42.

810.

25 Okt. 1671.

Om Betaling til Baron de Goes for hans Gaard paa Østergade. (Jfr. Nr. 728.)

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j dend anordning gører, at till baron de Goes vorder de hannem i stedet for hans huus her paa Østergaden efter voris forige till eder d. 15 junij 1670 herom udstedde befalings formelding bevilgede penge til først-kommende Kieleromslag tillbørlichen erlagt og betalt. Dermed etc. Hafniæ 25 octobris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 662.

811.

6 Nov. 1671.

Om Festligheder ved Landgrevinden af Hessens Afreje.

Friderich Turesen.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at borgerskabet her udi voris residentz stad Kiøbenhavn skal være god betiden udj gevehrlang langs gaderne, den dag hendis kierlighed voris elskelige kiere frue moder landgrefuinden af Hessen etc. sin hiemreise herfra agter at tage och fortsette. Dermed etc. Hafniæ 6 novembris 1671.

H. Friderich von Ahlefeldt, commandant.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom hendis kierlighed voris elskelige kiere frue moder landgrefuinden af Hessen etc. med aller-

forderligste agter sig paa hiemreissen herfra at begifue, da er voris etc., at du den anordning giør, at saa snart velbemelte hendis kierlighed i Westerport ankommer, der da af de nestomliggende bolwercher vorder lessnet 27 stöcker. Och saassom vi hafuer anbefalet, at borgerskabet samme dag skall vere i gevehr langs gaderne, saa hafuer du och at lade infanteriet her i staden stille sig udj bataille paa kongetoruet och ellers deraf at lade giøre een heye fra slottzporten af till de steder, huor borgerskabet antager. Dermed etc. Hafniæ 6 novembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 667—68.

812.

8 Nov. 1671.

Om Indrettelse af Kvægtorve udenfor Vesterport og Amagerport.

Niels Olufssøn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom voris hoffslagter Niels Olufssøn sig for oss allerunderdanigst haffver ladet beklage ofver den store undersleb, som her etc. baade udj den af oss allernaadigst paa-budne accisses riktig erleggelse saavelsom ellers udj adskillige andre med forprang skal begaais, da hafver vij, til saadant dissbædre at forrekomme, allernaadigst for got eragtet at bevilge og tillade, som vij og med dette vort obne bref etc., at bemelte voris hofslagter maa her uden for Vesterport saa nær, som muligt er, ved vagten (som ald disordre skal tiltentcht være at forhindre) paa egen bekostning lade indhegne og forferdige it fæmarchet paa en platz, som hannem der til skal udvijsis, hvor da og ingen andenstedz aldt stoert qveg, som øxen, kieer og qvier, skal forhandlis og consumtionen der af j portene, føhren det indbringis, af den kiøbende erleggis. Paa lige maade skal og med hvis qveg, som fra vort land Amager hid indføris, forholdis, og paa en beleilig sted uden for Christianshaufns port it qvægmarchet holdis og accissen af hvis, som igennem porten kommer, betalis. Dog skal ingen her med være formeent, fæ eller qveg her j staden at indrifve, naar med accissen ichun efter seeniste udgangne consumptions forordning forholdt vorder. Og skal aldt andet smaa qveg, som paa vogne indføris, saasom kalfve, faar, lam, svijn og andet, komme paa axeltorfvene og dermed jligemaade efter bemelte consumptions forordning forholdis. Hvorefster etc. Ladendis etc. Hafniæ d. 8 novembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 547—48.

Udvisning af en Grund i Adelgade.

Carl Hendrich von Osten.

C. 5. Wiid, at vi allernaadigst till eyendomb hafuer bevilget Bendix Grotschilling een platz her inden festningen i den nye stad udi Adelgaden, imod det huus och vaaning, hand iboer, beliggendis. Thi er voris etc., at du hannem derpaa tillbörig maalebref meddeeler, huoreffter hand videre voris skiøde allerunderdanigst kand søge. Dermed etc. Hafniæ 9 nowembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 675.

Om Genopførelse af Mikkel Vibes Kro.

Niels Erlandssøn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at wij effter allerunderdanigste andsegning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa og etc., at Niels Erlandssøn voris teltmager, indvohner her j staden, maa paa den jord og platz her uden for Vesterport liggendis, som afgangne borgemester Michel Vibe og Jacob Michelssøn af voris elskelige kiere h. farfader salig og høylofig ihukommelse forдум allernaadigst haffver værit forundt og bemelte Niels Erlandssøn sig siden haffver tilforhandlet, biugge og opsette it huuss med tienlige logementer udj til en kroe og vertshuuss for de reisendis, saa og at der til nødtørftighed imod billig betalning øll og mad kand bekommis, hvor og maa indleggis og udselgis adskillig slags fremmed drich. Dog voris told, accisse og anden rettidhed j alle maader uforkrenket. Forbjudendis etc. Hafniæ d. 15 novembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 549—50.

Slottets Forsyning med Fisk fra Skagen.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Wiider, at vi allernaadigst hafuer bevilget, at den jagt paa trei eller fire lester, som Peder Hanssen, borgemester i vor kiebsted Skagen, agter at lade bruge till ferske og grønsaltedede fisk derfra till voris fornødenhed at hidføre, maae, saa tiit dend med slig lading indkommer, for last och broepenge, indtill paa videre anordning, være befriet och forskaanit. Dog at dermed, under skiberommits och godtsis fortabelse, ey andre vahre, end forschrefuit staar, under dette skin vorder indfert. Huor-

efter j eder allerunderdanigst hafuer at rette og paa behørige steder derom anordning at giøre. Befalendis etc. Hafniæ 16 nowembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 678.

816.

16 Nov. 1671.

Om Helligaandskirkens Sognepræsts Indtægt.

Cawmer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Huad mester Esaias Fleischer, sogneprest til Helligeistis kirche her i staden, for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage anlangende en genant, som sognepræsterne til Hellig Geistis menighed er forundt, hereffter som tilforn aarligent at maa nyde, kand j aff hosfølgende hans allerunderdanigste suplication wieder see oc erfaere. Thi er voris etc., at i hannem derpaa voris allernaadigste confirmation med foerderligst laeder forferdige oc os til videre vnderschrifuelsse forrestiller. Dermed etc. Hafniæ 16 nowembris 1671.

Sæl. Tego. XXXIX. 680—81.

817.

27 Nov. 1671.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere och raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j den anordning giøre, att effterskrefne officerer och gemeene, som ere tou ritmestere 6 heste sterch, tu lieutenanter fire heste, to corneter fire heste, to qvartermestere fire heste, sex corporaler sex heste, fire trompeter fire heste, och to hundrede gemeene ryttere to hundrede heste — bekommer for denneom och deris heste frie huusleye og standqvarter hos borgerskabet her udi staden udi denne tillstundende nat ofuer. Dermed etc. Hafniæ 27 nowembris 1671.

Sæl. Tegn. XXXIX. 687.

818.

5 (?) Dec. 1671.

Skede paa en Grund ved Christianshavns Vold.

Hans Hop, møller.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom Hans Hop møller, indvohner j vor stabelstad Christianshaufn, formedelst det nye fortificationsverch og gadernis forandring der sammestedz endeel af hans platz ved sin der hafuende veyermølle og vaaning afgaar, og vij allernaadigst hafver bevilget, at saa vit af den gammel vold, som fortificationen det kunde taale, skulle sleuffis, og hannem igen saa megit af platzen udvijsis, som med rette befantis, at hand paa det andet stæd mist hafde, da efterdj bemelte hans øfrige beholdene platz til den ende j efterfelgende maade paa nye afmaalt og forvidet

er, hafver vij allernaadigst skiedt og afhændt, saa og etc., til fornefnte Hans Hop og hans arfvinger samme nye anvijste jord og platz, som nu udj alne og maal er strechendis og begreben som følger, nemblig langs Sophiegaden til den nye Voldgade imod sydost udj breden 60 siellandske alne, item hen ad den nye vold udj lengden imod sydvest $9\frac{1}{2}$ alne, noch bag til langs den gade ved canalen udj breden imod nordvest jligemaade 60 allen, saa og atter udj lengden imod nordtost langs den gamle Voldgade indtil bemelte Sophiegade ligesom tilføren $9\frac{1}{2}$ allen. Hvilchen etc. Hafniæ d. 10 decembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 559—60.

819.

5 Dec. 1671.

Skøde paa en Grund paa Slotspladsen. .

Hugo Lutzou.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom oss elskelige Hugo Lutzou til Borchendorft for oss allerunderdanigst hafver ladet andrage, hvorledis hand sig haffver tilforhandlet den platz, som voris elskelige kiere h. fader hafde skiedet og forundt oss elskelige h. Vincentz Joachim Hahn, da hafver vij ogsaa efter allerunderdanigste andsøgning og begiering allernaadigst skiedet til bemelte Hugo Lutzou og hans arfvinger den forreste gade, saa og det skiefevæ hiernestæche der bag imod slotzgrafven, som efter oss elskelige obrist lieutenant von der Ostens opsett sig udj alne og maal skal streche fra afgangne Hans Olufssøns plancheverch ofver gaden imod det wognskuur, som afgangne doct. Poufvel Mot og hans hustrue til des der sammestedz haft haffver, fembteu og en half siellandske alne, imod norden langs samme vognskuur 19, imod nordvest bag mehrbemelte vognskuur sex og en half alen, imod nordost langs Peter Kalthofs plancheverch sex og en half alen, imod østen indtil vandet af slodsgrafven femften alen, imod sydost udj en krum linie langs slotzgraufven 50 alne, imod sydvest langs med pagernis stal og ofver gaden indtil fornefnte Hans Olufssøns plancheverch $21\frac{1}{2}$ alne, imod nordtvest langs med Hans Olufssøns plancheverch $35\frac{1}{2}$ allen, end og det stallerums platz, som fornefnte d. Moht og hans enche, eftersom før er rørt, der hafver niudt og brugt. Hvilche fornefnte plazter etc. Hafniæ d. 5 decembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 560—61.

820.

5 Dec. 1671.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Niels Pederssøn.

C. 5. skøder etc. til Niels Pederssøn, jndvohner her etc., og hans arfvinger it støche jord til en biuggeplatz, liggendis her inden

fæstningen bag Slotzholm udi det nye anlagde verch under det nr. 79, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemlig udj breden til Slotzgaden imod nordvest 26 siellandske alne, item udj lengden imod nordtost 47 alne; noch er breden bagved imod sydost breden forand lijj, ligesaa ligner den anden lengde imod sydvest den først bemelte lengde. Hvilchen etc. Hafniæ d. 5 decembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 561—62.

821.

21 Dec. 1671.

Skede paa en Grund paa Christianshavn.

Obr. lieutenant Diderich Busch.

C. 5. etc. skøder etc. til voris obrist lieutenant oss elskelige Didrich Busch og hans arfvinger it støche jord til en biuggeplads, liggendis udj vor stabelstad Christianshafn, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemlig til den gade ved canalen (Ofvergade neden vandet kaldet) imod sydost 41 siellandske alne, noch udj lengden imod sydvest til oss elskelige gref h. Hans Schachs plads 85 alne, item bag til udj breden imod nordvest til Kongengade jligemaade 41 allen, og igen udj lengden imod nordtost til capitain lieutenant Hans Froms pladz ogsaa 85 allen. Hvilchen etc. Hafniæ den 21 decembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 568—69.

822.

21 Dec. 1671.

Skede paa en Grund paa Christianshavn.

Capit. Hans From.

C. 5. etc. skøder etc. til Hans From, capitain lieutenant under voris lisguarde, og hans arfvinger en hørnepladz til it biuggested, liggendis udj vor stabelstad Christianshafn, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemlig udj breden til den gade ved canalen (Ofvergaden neden vandet kaldet) imod sydost 41 siellandske alne, item udj lengden imod sydvest til obrist lieutenant Didrich Buskes pladz 85 alen, noch udj breden bag til imod nordvest til Kongengade iligemaade 41 alen, og atter udj lengden imod nordtost til Sophiægaden neden vandet ogsaa 85 allne. Hvilchen etc. Hafniæ d. 21 decembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 567.

823.

21 Dec. 1671.

Skede paa en Grund i Adelgade.

Bendix Grotskillings.

C. 5. etc. skøder etc. til Bendix Grotskillings, indvohner her etc., og hans arfvinger it støche iord til en biuggeplatz, liggendis her

inden festningen udj den nye stad, tvert ofver for bemelte Grotskillings nu j boende vaaning, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemlig udj breden til Adelgaden imod vesten $40\frac{1}{2}$ siellandske alne, noch imod norden ret imod bemelte Grotskillings vaaning $28\frac{1}{2}$ alne, dito nordostlig langs Peder Niessøns plads atten og en half alne, item imod sydost langs afgangne præsident Bulchis platz $35\frac{1}{2}$ alne, og imod synden langs Arent Berentssøns plancheverch indtil Adelgaden igen $24\frac{3}{4}$ allen. Hvilchen etc. Hafniæ d. 21 decembris anno 1671.

Sæl. Reg. XXVIII. 567—68.

824.

12 Jan. 1672.

Om Stadens Forsyning i Krigstid.

Borgemestere och raad i Kiøbenhavn och Christianshafn.

C. 5. Vor naade tilforn. Efftersom wij allernaadigst hafuer for got befunden ihensseende till voris kiere troe Vndersaatters och i synderlighed till denne voris residentzstads saavelsom Christianshafns indvaaneris sicherhed, gafn och beste at lade anordne och indrette et perpetuerligt magazin och forraad, huoraf mand sig udi freds saavelsom i feide tider, naar nøden det udkrefuer, kunde betiene, thi er voris allernaadigste willie og befaling, at j tilligemed voris general kriegers commissarius os elskelige h. Otto Povisch etc. effterfølgende poster flitteligen observerer og allerunderdanigst effterlefver, saa ogssaa derom paa behørige steder forneden anstalt giører.

1. Wi hafuer allernaadigst resloveret, at et huert huus her udi staden uden forekiel effter dets størrelsse och beqvemlighed et vis quantum af rug eller malt skall tildeles och lefueres, huortill husssets eyerman och bevaanere altid skall suare och hafue tillbørlig indsseende, at det iche forderfuis eller forringis. Och paa det denne forraad af een deel gielbundne och vwederheftige iche skall forkommis eller och udi gield af deris creditorer borttagis, da skall saadan betroede magazin for alt pandsetning, gields udleg og wurdering være forskaanet og priligeret, saa ogssaa for ald anden pandt og gield udi samme huusse være prioritered, huorofuer j altid tilbørlig og flittig inspection skall hafue, saasom j det for os agter at forsuare.

2. Och paa det dette magazin altid maae forfriskes och ey forderfuis, ere wij allernaadigst tilfreds, at eenhuer af huis, hannem er betroed, maae enten selfv forbruge eller till andre et vist quantum aarlichen deraf forhandle. Dog saaledis at hand inden een wis og forelagde tid det igien med frisk korn erstatter, saa at mand om een

huers fulde qvantitet altid kand være forsichert. Vi wille och, at den anstalt giører, at j et huert huus, som dertill er beqvemt, endeligen een god bageroffuen altid er i beredskab, naar det kunde behøfuis.

3. J hafuer ochssaa een rigtig forteignelsse os allerunderdanlget at tilstille paa alle bryggere och de jndvanere, som selfv lader brygge udi deris huusse, paa det vi allernaadigst kunde vide, huad facit der kand giøres om, huormeget der paa een tid kand brygges eller bages, naar forneden giøres. Jligemaader skall j giøre een vis taxt, huor mange pund brød der kand bagis af een tønde rug, och huor mange tender ell der kand lefueris af een tønde malt, ssom j saaledis skall moderere, at een huer kand være uden skade, saa ochssaa hafue noget vist for ildebrand, humble och umagen. Och hafuer j herpaa till desto bedre effterretning rigtig bog at holde och huert qvarter for sig at optegne, huad anstalt tid effter anden om dette magazins verck blifuer giort, och tuende herom eenslydende bøger at forfatte, huoraf j den eene halfve skall beholde och den anden voris general krigs commissario ofuerlefuere till voris kriegscollegii fuldkommene effterretning. Hermed skeer etc. Hafniæ 12 januarij 1672.

Ligessaaan bref fich borgemestere och raad udj Christianshafn.
Sæl. Tegn. XL 15—17.

825.

22 Jan. 1672.

Beskikkelse af en Præsident, en Borgmester og en Raadmand.

Peter Resen.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij allernaadigst haffver andtagit og forordnet, saa og etc., oss elskelige Peter Resen, assessor udj voris høyeste rett, til at være præsident her udj voris kongelige residentzstad Kiebenhaufn. Thi skal hand være oss etc. Thi byde vij derfor hermed og befale samtblige borgerskabit og indvohnerne her samme stedz, at de bemelte Peter Resen for deris præsident agter og holder. Hafniæ d. 22 januarij anno 1672.

Baltzer Sechmand.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij allernaadigst haffver beskichtet og forordnet, saa og etc. Baltzer Sechmand til at være borgemester her etc. Thi skal hand være oss etc. Thi biude vij derfor hermed og befale samtblige etc. Hafniæ den 22 januarij anno 1672.

Ditmer Bøfke.

C. 5. giøre alle vitterligt. Efftersom ved Baltzer Sechmands forfremmelse til borgemesters bestilling en raadmands platz er ledig blefven, da hafve vij allernaadigst beskichtet og forordnet, saa og etc.

Dithmärr Boeffke til at være raadmand her etc. Thi skal hand være oss som sin etc. Thi biude vij derfor etc. Herforuden haffver vij allernaadigst bevilget og tillat, saa og etc., at fornefnte Dithmärr Boeffke og hans arfvinger maa aldelis være frj og forskaanit for at svare til hvis umøndiges arfveparter sambt byens indtegt, udgift og regenskaber, som præsident, borgemestere og raad kunde vedkomme at svare til, saavit deraf, føhren hand til raadmand forordnet blef, passerit er. Forbiudendis etc. Hafniæ den 22 januarij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 588—89.

826.

23 Jan. 1672.

Om Gadernes Brolegning.

Præsident, borgemestere och raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vi selfv dagligen fornemmer, huorledis gaderne her i staden gandske ere ruinerede, at mand iche well kand af sted komme, thi er woris etc., at j borger-skabet och jndvaanerne her i staden tillholder, een huer for sit fortog deris gader at jefne och broelegge, saa snart det for vinterens forhindring skee kand, under wilkorlig straf, som j dennem hafuer at paalegge, som i saa maader ofuerhørige findis, paa det denne woris allernaadigste befaling uden all ophold og forssemmelse strax allerunderdanigst blifuer effterkommet. Och saa frembt nogen af borger-skabet eller jndvohnerne befindes, som dette ey strax effterkommer, da hafuer j det kemneren strax at gifue tillkiende, at hand paa deris bekostning lader det giøre och siden udpante fra dennem, som broerne bør at holde ved lige, baade for broernis bekostning saavelsom for v-lydighed och for pandtebetienternis umage, huilchet pandt skall inden tvende dage indlössis eller være forfalden. Ellers hafuer j tillbörlien at holde ofuer een voris elskelige kiere h. faders salig och høylofig ihuekommelses udgangne forordning af dato d. 13 decembris 1664, saaledis ssom j det agter at forsuare. Dermed etc. Hafniæ 23 januarij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 30.

827.

30 Jan. 1672.

Om Opmaaling af en Grund ved Magastræde og Vandkonsten.

Carl Hendrich von Osten.

C. 5. Vor naade tilforn. Eftersom een deel borgere her j staden af os allerunderdanigst er begierendis een lidet plads ved siden af gaden fra Marckstredet ud till Vandkonsten at maae forundis, som du af hosføyede deris allerunderdanigste supplication etc., thi er

voris etc., at saafrembt du helles herimod intet hafuer at erindre, du dennem da derpaa dit maalebrefv lader bekomme, huoreffter de voris allernaadigste schiede hafuer at søge. Dermed etc. Hafniæ 30 januarij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 36.

828.

6 Feb. 1672.

Om Undersøgelse af Arent Berntsens Regnskaber.

Peter Scavenius med flere.

C. 5. Viide maae j os elskelige Peder Scavenius, Willom Lange, Erasmus Vinding och Thomas Fincke etc., at eftersom sig nogen irring och tuistighed skall begifue mellom os elskelige Hans Friis paa dend eene och Arendt Berntsen, raadmand her etc., paa dend anden side anlangende nog'en regenskabers stridighed saa og anden fording, som imellom dennem kand være, da er voris allernaadigste willie och befaling, at j retter eders leilighed effter, parterne for eder her etc. paa een beleilig tid at indstefne och dennem enten i mindelighed derom at foreene eller og ved endelig domb och sentence adskillis. Huis j og herudinden etc. Mens derssom nogle af eder for loulig forfald etc. Ladendis etc. Hafniæ 6 februarij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 43—44.

829.

6 Feb. 1672.

Om Skifte mellem Klaus Sohn og hans Søn Hans.

Peder Pederssen Lercke och Hans Hanssen, ambtsforvalter.

C. 5. Viide etc. Peder Pedersen Lerche etc. och Hans Hansen, forvaldter ofuer vore lande Laaland och Falster, at eftersom Claus Sohn, jndvaanere her etc., med forderligste agter at holde skifte och deeling med sin søn Hans Sohn, anlangende huis hannem effter sin afgangne moder arfueligen kunde tillkomme, da er voris etc., at j retter eders leilighed effter, till huilchen tid och sted samme skifte berammet vorder, som commissarier at være ofuerverendes tilstede, hafuendis tilbørlig udi agt, at de vedkommende paa begge sider, huis ret er, vederfares. Och dersom imellom dennem paa samme skifte nogen tuist och irring indfalde kunde, hafuer j dennem derom endten i mindelighed at foreene eller ved endelig domb och sentenz adskillis. Huis j etc. Mens derssom etc. Ladendis etc. Hafniæ 6 februarij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 44.

830.

8 Feb. 1672.

Privilegium paa 2 Tobakspinderier.

Johan Brandsted.

C. 5. giøre alle vitterligt, at viij effter allerunderdanigste andsøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa og etc., at Johan Bransted maa bruge tobachspinderj her j vor residentzstrad Kiøbenhaufn saavelsom udj vor kiebsted Helsingør tillige med de, som der med allerede benaadeede ere, og det aldt dend stund, hand oss den told og rettighed gifver af hvis tobachsblade og tobach, hand her ind eller ud af riget fører eller føre lader, som de priviligerte j saa maader gifver og med rette bør at giffve. Forbiudendis etc. Hafniæ den 8 februarij anno 1672.

Rebecca Hey.

C. 5. giøre alle vitterligt, at viij effter allerunderdanigst andsøgning og begiering allernaadigst haffver bevilget og tillat, saa og etc., at Rebecca Hayes maa bruge tobachspinderj her etc. saavelsom udj vor kiebsted Helsingør tillige med de, som dermed allerede benaadeede ere, og det ald den stund, hun oss den tilbørlige told og rettighed af den indkommende og udgaaende tobachsblade og tobach gifver, som andre priviligerte j saa maade allerede giffver eller her effter gifvendis vorder. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 8 februarij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 596—97.

831.

8 Feb. 1672.

Udvisning af en Plads i Havnen til Natterenovation.

Præsident, borgemestere och raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Vor naade tilforn. Viider, at vi allernaadigst hafuer bevilget, at nattmesteren till udførel maae, indtill vi anderledis tilsigendis vorder, anviises och anordnes saa viit af dend med pæle jndrømmede plads, her østen for staden lige for voris flode beliggendis, som dertil fornøden gjøres. Dog hafuer j samme plads med plancker och hamre saaledis at lade tilluche och tæt gjøre, at ingen vhumskhed i strømmen udleber. Derefter etc. Hafniæ 8 februarij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 45—46.

832.

22 feb. 1672.

Om Afregning med en vestindisk Skippers Enke.

H. Erich Krag med fleere.

C. 5. Viide maae j os elschelige h. Erich Krag etc., h. Jens Juel etc., P. Scavenius och Melchior Røtling, at efftersom os elschelige Hendrich Møller etc., Christopher Hansen, forige borgemester her, och

Hans Nielsen, raadmand udi vor kiebsted Aalborg, for os allerunder-danigst hafuer ladet andrage, huorledis ingen rigtighed eller endelig liqvidation skall være giort imellom dennem med flere participanter och afgangne Erich Nielsen Smids enche anlangende een reisse, forskrefne Erich Smid skall hafue giordt med et deris skib och udredning till Vestindien, da er voris etc., at j retter eders leilighed effter sambtlige vedkommende parter, een huer med sine behørige brefue och documenter, paa een beleilig tiid och sted for eder med forderligste at indstefne och da effter dets befundne beschaffenhed een liqvidation og bereigning dennem imellom at giøre, saa at een huer af dernem kand viide, huad den eene till den anden med rette kand hafue at erlegge och betale. Huis j og i saa maader forrettendis vorder etc. Hafniæ 22 februarij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 56—57.

833.

1 Marts 1672.

Bevilling paa Frederiksborrgades Anlæg.

Niels Rossencrandtz.

C. 5. Vor naade tilforn. Vi tillskiche dig herhos een af-stickning, huorefster vi allernaadigst hafuer for godt erachtet, at dend gade fra nye Nørreport (kaldet Friderichsborggade) skall gaae hen till Kiøbmagergaden. Thi er voris etc., at du saa mange huusse lader afpæle, som formedelst samme gades gang giøres fornøden at afbrydes. Dermed etc. Hafniæ 1 martij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 66—67.

834.

2 Marts 1672.

Om Afbrydelse af Huse til Frederiksborrgades Anlæg.

Præsident, borgemestere och raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Vor naade tilforn. Eftersom vi allernaadigst hafuer for got anseeet, at dend gade fra nye Nørreport, kaldet Frederichsborgsgade, skall gaae hen till Kiøbmagergaden och till dend ende os elskelige obrist Niels Rosenkrandtz anbefalet, saa mange huusse at lade afpæle, som till samme gades gang effter den hannem till-skichede afritzung fornøden giøres at afbrydes, da er voris etc., at j med de vedkommende i billigste maader accorderer, anlangende paa huad maade de for deris nedbrydte huusse och pladssers forliisning igien vederlag bekomme kand. Dermed etc. Hafniæ 2 martij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 67.

835.

12 Marts 1672.

Om Undersøgelse af Klagemaal fra Møllerne.

Stats collegio.

C. 5. Vor synderlig gunst tilforn. Huad sambtige møllerlauget her etc. for os allerunderdanigst klageligen hafuer ladet andrage anlangende den store fortred, de dagligen maae forvente sig udaf een och andens vrangwillighed, som hos dennem lader maale, saaoch deris egne tieneris och drengis fortredenhed, som i deris hosbonds fraverelse kunde (for derved at bringe deris hossbond i skade) antage meere till at maales, end acciseseddelen ommeldte, allerunderdanigst bedendis, at den, som imod forordningen dennem uvidende sig i saa maader forseer, da ochsaa derfore at maatte straffis, som j af hosfølgende deris allerunderdanigste supplication etc., da efterdi det er iche billigt, at dend uvidende for een andens forseelsse skulle straffles, er voris etc., at j dette med flid ofuerveyer och till videre allernaadigste resolution os eders allerunderdanigste betenchende tillstiller, paa huad maade j siunes, at bemelte mellere herudj kunde hielpes. Dermed etc. Hafniæ 12 martij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 83.

836.

13 Marts 1672.

Skøde paa en Grund ved Vandkonsten.

Jens Cron.

C. 5. etc. skøder etc. til Jens Henrichssøn Cron, indvohner her etc., og hans arvvinger til sin nu haffvende plads ved Vandkonsten, formedelst gadernis forandring, endnu it støche jordsmon til at biugge paa, som strecher sig udj alne og maal som følger, nemlig udj sydost henad Stormgaden ni og tiuge siellandske alne, item imod sydvest til Stephan Gudmandssøns platz atten alne og it qvarter, noch imod nordvest for Jens Crons itzige vaanhuis een og treduffue alne, og imod nordtost hen til Anders Søffrenssøns platz sytten alne og it qvarter. Hvilchen etc. Hafniæ d. 13 martij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 618.

837.

19 Marts 1672.

Stadsætelse paa Sukkerkompaniet. Se III. Nr. 925.

Henrich Møller.

C. 5. Kgl. confirmation paa F. 3. breff andlangende sucher-companiet af 19 augusti 1662. Hafniæ 19 martij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 620—21.

838.

19 Marts 1672.

Om Afmaaling af en Grund i Selvgade.

Carl Henrich von Osten.

C. 5. Vor naade tilforn. Viid, at vi efter allerunderdanigst anssøgning och begiering allernaadigst hafuer bevilget, at Christopher Herfurt, Jens Jenssen, Rasmus Rassmussen, Friderich Vinterberg och Jochum Scheel maae till eyendomb bekomme det styche iord, liggende nest ved deris forige platzer i Sølffgaden, huorom du dig, efter voris forige udgangne missive, imod os allerede allerunderdanigst erchleret hafuer och afrietzning derpaa indgifuet. Thi er voris etc., at du dennem een huer særdelis tillberlig maalebreff till videre voris allernaadigste skiødes erlangelsse derpaa gifuer. Dermed etc. Hafniæ 19 martij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 96.

839.

23 Marts 1672.

Skøde paa en Grund i Nyboder.

Niels Erlandssøn, teltmager.

C. 5. etc. skøder etc. til Niels Erlanssøn voris teltmager, indvohner her etc., og hans arfvinger jt støche jord til en biuggeplads, liggendis her inden festningen paa den vester ende voris Nyboder imellum Krusemyntgaden og Meirangaden, aff hvilchen plads den nordeste halfve deel tilforne anno 1664 til Maren Jacobs af general major Rüsse i stæden for den plads, hun da mist haffde, haffver værit anvijst og nu igien til fornefnte Niels Erlandssøn affstanden, men den syndre part hannem nu sielf tillagt, saa den gandske plads nu strecher sig tilsammen udj alne og maal som følger, nemblig imod vesten til Rijgens gade $34\frac{3}{4}$ siellandske alne, jmod norden til Meiran-gaden $19\frac{3}{4}$ alne, jmod østen til enden ved de nye murede boeder $37\frac{1}{2}$ alne og imod synden ved Krusemyntgaden $33\frac{1}{2}$ alne. Hvilchen etc. Hafniæ d. 23 martij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 622—23.

840.

26 Marts 1672.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Christian Gantzel.

C. 5. etc. skøder etc. til Christian Gantzel, voris hoffmusicant, og hans arfvinger it støche jord til en biuggeplads, liggendis her inden fæstningen udj det nye anlagde verch bag slottet, strechendis sig udj alne og maal som følger, nemblig foran udj breden til Slotsgaden imod nordvest 30 siellandske alne, j lengden imod nordost langs

Niels Pederssens plads 47 alne, noch bag til udj breden imod sydost til Simon de Petkums plads 21 alne, item igen udj lengden imod synden til Voldgaden $47\frac{3}{4}$ alne. Hvilchen etc. Hafniæ den 26 martij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 624—25.

841.

26 Marts 1672.

Om Arent Berntsens og Gert Meyers Tilgodehavende for Udredelse af en Kaper i Krigens Tid.

Cammer collegio.

C. 5. Vor synderlig gunst tilforn. Huad Arent Berntsen, raadmand her etc., och Gierdt Meyer, jndvohner hersammesteds, for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, anlangende huis anteignelsse dennem formedelst deris capers udredning i forleden krieg giordt er, med videre etc., kand j af hosfølgende supplication etc. Thi er voris etc., at j os derom eders allerunderdanigste betenchende till videre etc. Hafniæ 26 martij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 99—100.

842.

27 Marts 1672.

Udvisning af en Mølleplads udenfor Vesterport.

Niels Rosencrantz.

C. 5. Vor naade tilforn. Eftersom Hans Hoppe, møller, sin weyermølle, som staar imellom Westerport och forige Løngang, skall lade nedbryde och bortflytte, da er voris etc., at du hannem een beqvemm plads paa it sted uden Westerport, som kand vere fortificationen uden skade, udviiser, huorpaa hand samme mølle igien kand lade opbiugge. Dermed etc. Hafniæ 27 martij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 103.

843.

30 Marts 1672.

Alle Huse indenfor Sørerne skulle nedbrydes.

Obr. Niels Rosencrantz.

C. 5. Vor naade tilforn. Voris etc. er, at j dend anordning giører, at alle de huuse, som uden grafuene her for festningen och indtill sørerne findis opbygt, formedelst fortificationen vorder nedbrudt, och at samme pladser herefter vorder ubetygt. Dermed etc. Hafniæ 30 martij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 110.

844.

2 April 1672.

Skede paa en Mølleplads udenfor Vesterport.

Hans Hop, møller.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom Hans Hop møller, indvohner j Christianshaufn, formedelst fortificationens forandring her for

voris residentzstad Kiøbenhavn skal lade nedtage sin veyermølle, som staar paa den gammel vold ved Vandkonsten her inden festningen, da haffver vij allernaadigst bevilget og tillat saa og etc., at fornefnte Hans Hop maa paa den uden for Vesterport inden den yderste gamle vold synden ved Roskild landevej dertil j stædit udvijste plads forschrefne vejermølle igen lade biugge og opsette, som hand for sig og sine arfvinger ubehindret maa nyde, bruge og beholde, og strecher sig etc. langs veyen 60 alne udj breden og lige saa udj den ende imod synden, item udj den øster side imod festningen ligesaa, og den vester side 72 alne lang. Dog maa iche nogen stoer biugning eller huus til at boe udj paa bemelte plads opsettis, vidre end til veyermøllens brug allene behøfvis kunde. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 2 aprilis anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 634—35.

845.

2 April 1672.

Privilegium for et Luntespinderi.

Andreas Wolf og hans med participanter.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom Andreas Wolf for oss allerunderdanigst hafver ladet andrage, hvorledis hand jt lundtespinderj til voris flodis, milities og anden paafordrende fornødenhed her etc. agter at lade indrette og derfore dette voris allernaadigste frihedsbref for sig og dennem, som sig med hannem udj den der ved følgende bekostning vil indlade, er begierendis, da saasom ingen her j staden skal være, som for hannem med nogen voris sier tilladelse paa saadant spinderj er benaadit, haffver vij effter allerunderdanigst andsøgning og begiering allernaadigst bevilget og tillat, saa og etc., at forschrefne Anders Volf og de, som med hannem til dette verkis indrettelse j-holder, maa allene og ingen anden, under de herimod forarbeidede vahris forbrydelse, niude og haffve paa trej aars tid ubehindret frihed, lunter her j bemelte voris residentz stad at lade giøre, og som før er meldt til voris og andris fornødenhed at udselge. Hvorimod samme lunter, som saaledis her spindis, skal j alle maader være saa gode og dychtige som de, der j Holland giøris, og for den prijs afhendis, som de for rede penge af beste haand der kand indkiøbis. Helles skal bemelte Anders Volf og de, som med hannem j saa maader er udj fællistskab, tiltencht være, dette luntespinderj j det lengste inden 6 maaneder, effter at hand dette voris allernaadigste frihedsbref erlangt haffver, under sammes fortabelse at indrette og

tilbørlichen j verch at stille. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 2 aprilis anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 635.

846. . . . . 2 April 1672.

Om Undersøgelse af en Trætte om et Skæl mellem 2 Huse paa Slotspladsen.

H. O. Povisch, h. Erich Krag, Vitus Biering och Hermand Meyer.

C. 5. Vor synderlig gunst tilforn. Huad Peter Kalthof for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage anlangende den plads nest norden for hans huus, hand i boer, som hand formeener voris hofskreder Herman Veybert hannem till præjuditz skall ville lade bebygge, kand j af hosfølgende supplication etc. Thi er voris etc., at j eder om dets beschaffenhed med flid erkyndiger och os eders etc. Dermed etc. Hafniæ 2 aprilis 1672.

Sæl. Tegn. XL. 119.

847. . . . . 6 April 1672.

Privilegium for en Kirurg.

Daniel Surcou.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij af særdelis kongelig naade effter allerunderdanigst andsøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tillat, saa og etc., at Daniel Surcou, chirurgus, maa sig her etc. nedsette og bemelte sin kunst og handverch lige ved andre chirurgi og barskere sammestedz ubehindret bruge, saa frembt hand effter forregaaende examen dertil dychtig befindes kand. Dog skal hand udj samme sit embede sig trolig og oprigtig lade befinde, saa ingen med billighed sig ofver hannem kand hafve at beklage, saa frembt hand iche derfor vil stande til rette, som vedbør. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 6 aprilis anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 636.

848. . . . . 24 April 1672.

Beskikkelse for en Notarius publicus.

Magnus Kuhman.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij allernaadigst haffver beskichtet og forordnet, saa og etc., Magnus Cuhman til at være notarius publicus her etc. udj afgangne Adam Friderich Verners sted. Thi skal hand være oss etc. Forbiudendis etc. Rensborg. Hafniæ d. 24 aprilis anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 638—39.

Skøder paa Grunde ved Sølgade.

Christopher Herfart med flere.

C. 5. etc. skøder etc. til Christopher Herfart den ældre, voris hoffapothecher og indvochner her etc., og hans arffvinger jt støche jordsmon, som hand til sin allerrede hafvende haugepladz maa legge og lade indhegne, liggendis her sammesteds inden festningen paa den nordtlige side voris hauge Rosenborg, for enden af bemelte hans forige plads, strechendis etc. ved Sølfgaden imod synden 40 siellandske alne, item imod vesten langs Jens Jenssen Vissings plads $20\frac{3}{4}$ alne, noch imod norden til forschrefne sin egen plads 40 alne, saa og imod østen langs Jochum Schels plads 22 alne. Hvilchen etc. Hafniæ d. 7 maij anno 1672.

Ligesaadan it skiøde fich Rasmus Rasmussen, cantzeljeforvalter, ord fra ord paa it støche jordsmon jligemaade effter forschrefne beskaffenhed for enden af sin haugeplads sammesteds, strechendis etc. ved Sølfgaden imod synden $51\frac{1}{4}$ siellandsche alne, item imod vesten langs Rasmus Ibssens plads $16\frac{1}{2}$ alne, noch imod norden til forschrefne sin egen plads $51\frac{1}{4}$ alne og imod østen langs Fridrich Winterbergs plads 18 alne etc.

Sammeledis fich Jens Jenssen Vissing ligesaadant it skiøde paa it støche jordsmon for enden af sin haugeplads, strechende etc. ved Sølfgaden imod synden 60 siellandske alne, item imod vesten langs Fridrich Wiinterbergs plads 18 alne, noch imod norden til forschrefne sin egen plads 60 alne, saa og imod østen langs Christopher Herfurts plads $20\frac{3}{4}$ alne etc.

Iligemaade fich kongens mundskiench Fridrich Vinterberg ligesaadan it skiøde paa it støche jordsmon for enden af sin haugeplads, strechendis etc. ved Sølfgaden imod synden 38 siellandske alne, item imod vesten langs Rasmus Rasmussens plads 17 alne, noch imod norden til forschrefne sin egen plads 38 alne, saa og imod østen langs Jens Jenssen Vissings plads 18. Hvilchen etc.

Endelig fich Jochum Skeel ligesaadant it skøde paa it støche jordsmon for enden af sin haugeplads, strechendis etc. ved Sølfgaden imod synden 40 siellandske alne, item imod vesten langs Christopher Herfurts plads 22 allen, noch imod norden til forschrefne sin egen plads 40 alne, saa og imod østen langs Mads Hanssens plads $23\frac{1}{2}$ allen. Hvilchen etc. Hafniæ ut supra.

850.

8 Maj 1672.

Skøder paa Grunde ved Vandkonsten.

Stephan Gudmandssøn og Christopher Hering.

C. 5. etc. skøder etc. til Stephan Gudmandssøn brøgger, indvohner her etc., og hans arfvinger it støche jordsmon, som hand til sin allerede hafvende plads ved Vandkonsten hersammestedz formedelst gadens forandring maa lade indhegne, strechendis etc. ved Stormgaden sydost 19 siellandske alne, item imod sydvest ud til Brenstrædit $18\frac{3}{4}$ alne, noch imod nordtvest til sin forige plads 20 alne, saa og imod nordtost langs Jens Henrichssøns plads $18\frac{1}{4}$ alne. Hvilchen etc. Hafniæ d. 8 maij anno 1672.

Ligesaadant it skøde sich Christopher Hering, indvohner hersammestedz, ord fra ord, paa it støche jordsmon, som hand til sin allerede haffvende hørneplatz ved Vandkonsten sammesteds formedelst etc., strechendis etc. ved sydost til Stormgaden $18\frac{3}{4}$ alne, item imod sydvest til Børge Anderssøns plads $12\frac{3}{4}$, noch imod nordvest langs forskrefne sin forige plads $19\frac{1}{2}$ alne, og imod nordost til Raadhuusstrædit $8\frac{1}{2}$ siellandske alne. Hvilchen etc. Hafniæ ut supra.

Sæl. Reg. XXVIII. 643—44.

851.

8 Maj 1672.

Skøde paa en Grund i Selvgade.

Anders Olssøn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom Anders Olssøn, indvohner her etc., sig skal hafve tilforhandlet endehl af en hørneplads udj den nye stad her inden festningen, ud til Adelgaden og Sølgaden beliggendis, effter der om kiebe contracts indhold, som skal være udj breden til Adelgaden $16\frac{1}{2}$ siellandske alne og til Sølgaden j lengden 33 alne, item bag til imod voris hauge lige saa bred, saa og nest op til hans naboe Svend Joensøn ligesaadan lengde, som fehr er meldt. Mens saasom vij for kort tid siden de østen for voris hauge Rosenborg boendis indvohner formedelst den brede plads, imellum bemelte voris hauge og dennem befindis, allernaadigst haffver tillat, at de samtblige samme plads noget vidre imod voris hauge motte udbiuge, saa fornefnte Anders Olssøn derfore $15\frac{1}{2}$ alne udj lengden til bemelte sin forige grund niude kand, da haffver vij etc. skiødt etc. til fornefnte Anders Olssøn og hans arfvinger ald forskrefne plads, som sig udj siellandske alne og maal er strechendis som følger, nemlig imod østen til Adelgaden, udj breden $16\frac{1}{2}$ alne, imod norden til Sølgaden udj lengden $48\frac{1}{4}$ alne, imod vesten ud til bemelte voris

hauge ligesaadan brede som den første, og imod synden langs bemelte Svend Olssøns plads lige saa lang som den forige lengde. Hvilchen etc. Hafniæ d. 8 maj anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 644—45.

852.

28 Maj 1672.

Beskikkelse af Chr. Viborg som Byfoged.

Christian Wijborg.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij allernaadigst haffver beskichtet og forordnet, saa og etc. Christian Viborg til at være byefoget her etc. udj afgangne Jens Mouritzens sted. Thi skal hand være oss etc. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 28 maj anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 651.

853.

19 Juni 1672.

Andreas Pompe faar Privilegium paa Sæbesyderiet paa Christianshavn.

Commercie collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom Andreas Pompe paany af oss allerunderdanigst er begierendis, at saasom hand nu med stor bekaastning afgangne Hermand Jegers huus med huis redskab og materialier, som till sæbesiuderiets indrættelse behøfuis, sig ved auction hafuer tillforhandlet, hannem dend octroye, som j effter voris till eder d. 11 julii anno 1671 vdgangne befalning till viidere voris allernaadigste resolution for hannem hafuer at opsætte, med forderligste maatte meddeelis, thi er voris etc., at j bemelte octroy for hannem effter forskrefne voris derom tilforne till eder udgifne befalning uden ophold forsfærdiger og oss till viidere etc. Dermed etc. Hafniæ d. 19 junij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 153.

854.

25 Juni 1672.

Beskikkelse af en Stads-Fægtmester.

Hans Eller.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij effter allerunderdanigst etc. allernaadigst haffver bevilget og tillat, saa og etc., at Hans Eller maa være stadsfægtmester her etc. og frj fichteboed andrette og holde for alle og enhver, ind- eller udlændske, som udj samme konst lyst hafver sig at exercere. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 25 junij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 668.

855.

25 Juni 1672.

Om Udvisning af en Plads paa Christianshavn til en Kirke.

Gotfried Hoffmand, jngenieur.

C. 5. Woris etc. er, at du borgemestere og raad udj voris stabelstad Christianshaun en bequem pladtz udj samme voris stad uдвиiser, huorpaa de en kirche kand bygge, og dennem samme pladtz ved alne og maal udj lengde og brede tillbørlien afmaaler og dennem dit maalebref derpaa udførlien till viidere voris etc. Derefter etc. Hafniæ d. 25 junij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 156.

856.

4 Juli 1672.

Om Bebyggelse af Kongens Nytorv.

Træcht forordning.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij til at forrekomme den uordentlig biugningsmaade udj de biugninger, der paa Kongstorvet her etc. her-effter vorder opsat, allernaadigst haffver for got eragtet der om saaledis at anordne og befale, som vij og etc., at ingen, være sig hvem det være kand, maa paa bemelte torffve nogen huse eller biugning sette, som jo i det mindste befindis aff tou stoche j højden foruden kielder og til gaden med en brandtmuur opført, og det der hoss j agt tagis, at samme husse, saa vit muligt er, paa en maneer og effter en biugnings model effter voris stadsbiugmesters andleding biuggis. De, som og, forrige udgangne forordning uagtet, iche endnu haffver ladet deris pladzer bebiugge, skal uden nogen persoehs an-seelse strax haffve deris pladzer forbrudt, halffparten til oss og den anden halfve part til præsident, borgemestere og raad her udj staden eller og gandske pladzen være forfalden til hvem, som strax tilbørlien den vil bebygge lade, med mindre de sig skriffteligen ville forpligte og caution stille, inden aars og dags forløb sligt selff at ville effter-komme. Paa lige maade og maneer ville wij og, at det med Kongsgaden, item Dronningens og Nordregaden skal forholdis. Hvor med da byens bygmester skal haffve flittig indseende, at aldting her ud-inden effter denne voris alvorlige andordning vorder effterkommit. Derefter etc. Hafniæ d. 4 julij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 676.

857.

4 Juli 1672.

Skede paa en Grund i Adelgade og Sølvgade.

Jochum Erents.

C. 5. etc. skeder etc. til Jochum Erents, indvohner her etc., og hans arfvinger en hiørneplads til en byggested, liggendis her inden

fæstningen udj Adel- og Selfgaaderne, strehendis etc. udj Adelgaden 27 alne breed, item udj Selffgaden 71 alne lang, noch langs ved Lauritz Hansens og Mads Hansens pladzer $71\frac{1}{2}$ alne lang, saa og bag ved Jochum Schels plads $23\frac{1}{2}$ alne breed. Hvilchen etc. Hafniæ d. 4 julij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 676—77.

858.

13 Juli 1672.

Lolle Ages maa faa Borgerskab.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Lolle Ages af Wortum af oss allerunderdanigst er begierendis, at hannem borgerskab her etc. allernaadigst maatte forundis, da er voris allernaadigste villie og befaling, at j bemelte Lolle Ages imod hans huldkabs og troeskabs eeds affleggelse borgerskab gifver, naar hand sig tillforn hafuer forplichtet, efter recessens tilhold her at vil holde dug og disk og ellers som en anden borger till alle paafordrende borgerlige pligter allerunderdanigst at svare. Dermed etc. Hafniæ d. 13 julij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 168.

859.

16 Juli 1672.

Om Mursvende til Opsærelse af Gyldenløves Palais.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris allernaadigste villie og befaling er, at j dend anordning giøre, at voris biugmester Efvert Jonsen strax bekommer thi eller tolf af de dygtigste muuremestersvenne her i staden, som voris egit saavelsom voris statholders oss elschelige h. Uldrich Friderich Guldenlewes arbeide uden wiitleftig ophold imod billig betaling kand forfærdige. Dermed etc. Hafniæ d. 16 julij 1672.

Sæl. Tegn. XL. 169.

860.

29 Juli 1672.

Skøde paa en Grund paa Christianshavn.

Espen Nielsen, brøger j Christianshaufn.

C. 5. etc. skøder etc. til Espen Nielsen brøger, jndvohner udj vor stabelstad Christianshaufn, og hans arfvinger it støche jord til en byggeplads, liggendis dersammestedz inden festningen synden til hans egit huus og woning, strehendis etc. for til fra hans huus langs canalen paa Offvergaden neden vandet indtil hørnet af Sophiegaden 47 siellandsche alne bred, item langs Sophiegaden neden vandet 84 alne lang, dissligeste udj Kongensgade fra hørnet indtil hans egen

plads og bolig 45 alne bred, noch langs bemelte hans egen boeplads 84 alne lang. Hvilchen etc. Hafniæ d. 29 julij anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 686—87.

861.

10 Avg. 1672.

Skøde paa en Grund i Adelgade.

Svend Joensen.

C. 5. etc. skøder etc. til Svend Joensen, jndvohner her etc., og hans arfvinger it støche jord til en byggeplads, liggendis inden festningen hersammesteds udj den nye stad j Adelgaden op til sin der forhen haffvende plads henverdtz ved voris hauge Rosenborg, strechendis etc. udj længden bag til sin forige hafvende plads imod sydost $25\frac{1}{2}$ siellandske alne, dernest udj breden imod syvest til Mette afgangne Jffver kudskis plads $15\frac{1}{2}$ alne, noch atter udj lengden imod voris hauge Rosenborg nordtvest hen iligemaade $25\frac{1}{2}$ alne, saa og igen udi breden nordtostverdtz til Anders Olssøns plads $15\frac{1}{2}$ alne. Hvilchen etc. Hafniæ d. 10 augusti anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 689.

862.

12 Avg. 1672.

Afmaaling af en Plads udenfor Vesterport.

Gotfried Hofman.

C. 5. Hvad voris musicant Christian Gantzel hos oss allerunderdanigst hafuer ladet ansøge og begiere, anlangende at vi hannem et styche jordsmon og pladtz, liggendis uden Vesterport imellem Accisehuuset og kongeveien till Printzessernis gaard, allernaadigst vilde forunde, huorpaa hand dend veiermølle, som vi hannem ved Croneborg foræret hafver, igien kunde lade opssætte, kand du af hoss-følgende hans allerunderdanigste supplication viidere see og erfahre. Thi er voris etc., at du hannem samme pladtz ved alnemaal tillmaaler og hannem derpaa dit maalebref meddeeler, saa hand derefter voris alleruaadigste bref og bevilling derpaa allerunderdanigst kand søge. Dermed etc. Hafniæ d. 12 augusti 1672.

Sæl. Tegn. XL. 187.

863.

20 Avg. 1672.

Skøde paa en Grund i det ny Værk bag Slottet.

Peder Jensen.

C. 5. etc. skiøder etc. til voris renteskrifver Peder Jensen, jndvohner her etc., og hans arffvinger it støche jord til en biugge-plads, liggendis inden festningen hersammesteds udj det nye anlagde verch bag slottet, tvert ofver for voris brøggerhuus, andtegnet udj

det derofver forfattede cart med nr. 37, strechendis etc. for til canalen 35 alne bred, item ved den nordtlige side langs du Ponts plads 66 alne lang, noch udj den sydlige side 50 alne lang, saa og bag til 33 alne bred. Hvilchen etc. Hafniæ d. 20 augusti anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 695—96.

864.

9 Sept. 1672.

Skede paa en Grund i Torvegade til en Kirke for Christianshavn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at viij allernaadigst haffver giffvet og forordnet saa og etc. effterskrefne stœche jord og plads j vor stabelstad Christianshaufn til en kirchis biugning dersammesteds med dets tilhœrige kirchegaard at maa indtagis og andleggis, liggendis imellum de fordeste huusse og stranden ved enden aff den lille Torfvegade paa den syndre side, strechendis sig j breden for til imod den aaben plads j nordtost 74 alne, noch j lengden langs de nu værende forderste mod sydost 136 alne, item j breden jmod sydvest 74 alne og atter udj lengden j nordvest langs de nye designerte byggepladzer 136 alne. Hvilchen forschrefne plads og grund, saaledis som fehr er rørt, til bemelte kirche og des kirchegaards brug her efter ubehindret for frj eyendom evindelig skal følge. Dog skal kirchevergerne paa kirchens bekostning des anpart aff gaderne lade forserdig, brolegge og dennem siden ved magt og lige holde. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 9 septembris 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 701—02.

865.

9 Sept. 1672.

Om Betænkning af et Forslag om Vandledningerne.

Stats collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Vi tillschiche eder herhos et forslag, huoreffter saavel springvandet som pompevandet og brœndene her etc. formeenis i god tilstand ofueralt at skulde een gang for alle kunde bringes, huilchet forslag j med fliid hafuer at igienemsee sambt derom at deliberere og oss derefter eders allerunderdanigste betenkende till viidere voris allernaadigste resolution med forderligste at tilstille. Dermed etc. Hafniæ d. 9 septembris 1672.

Sæl. Tegn. XL. 208.

866.

7 Okt. 1672.

Om Vandrender igjennem Længangsgade.

Friherre von Vinterfeld.

C. 5. Vor synderlig gunst tilforn. Huad voris obr. lieutenant ved tœyhunset oss elschelige Andreas Wilchen med fleere for oss

allerunderdanigst hafver ladet andrage, anlangende at voris vandrender igienem Løngangsgaden her bag ved slottet maatte leggis, paa det de af samme vand saavelsom af dend rende, som ligger tvert under volden udaf byens grafue, kunde betienis, kand du af hossføyede etc. Thi er voris allernaadigste etc., at du rendemesteren og andre vedkommende herofer hører, og saa frembt fornemmis, at saadan vandgang føyelig og uden slottens og deraf dependerende huusis sampt voldens og grafvenis skade og mangel skee kand, og ellers intet derimod falder at erindre, du da dend andstalt giører, at bemelte obrist lieutenant med de andre interesserede, paa dend maade de derom-andholder, med forneden vand vorder betient. Dermed etc. Hafniæ d. 7 octobris 1672.

Sæl. Tegn. XL. 240.

867.

21 Okt. 1672.

Skøde paa en Grund i Grønnegade.

Claus Lorentzen selpop.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom Claus Lorentzen, jndvohner her etc., formedelst de ny gaders astichning foraarsagis, fijre vaaninger udj Grønnegaden hersammesteds at miste, saa haffver vij derjmod j stædet allernaadigst skiedt etc. til fornefute Claus Lorentzen og hans arfvinger en plads dersammesteds tuertfor, liggendis imellum hans egen boliger sambt Claus Iffversen og Hans Ribolts pladzer, strechendis sig for til fornefnte Grønnegade fra bemelte Claus Lorentz bolig og til Claus Iffversens plads j lengden 18 alne, item langs sine egne vaaninger 88 alne, noch langs bemelte Claus Iffversens og Hans Riboltz pladzer 89 alne it qvarter, saa og bag til j breden 3 alne. Hvilken etc. Hafniæ d. 21 octobris anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 727—28.

868.

6 Nov. 1672.

Tilladelse for Abel Katrine til at gøre Testament.

Abel Catharina affgangne Hans Hanssens.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom Abel Cathrine, afgangne Hans Hansens efterleffverske, hos oss allerunderdanigst haffver ladet andholde, at hænde allernaadigst motte bevilgis testament at giøre, og at samme testamente efter hændis død af alle vedkommende ureggeligen og uimodsigeligen motte holdis og effterkommis, da haffve vij effter saadan allerunderdanigst andsøgning og begiering allernaadigst bevilget og tillat, saa og etc., at bemelte Abel Cathrine maa offver hændis middel og formufve ved testament, codicil eller deslige for-

skriffuelsis maade, hvorved hændis sidste villie klarligen og tydeligen sees og vidis kand, saaledis disponere og derom slig anordning, som hun j saa maader j hændis lifve giørerndis vorder, efter hændis død aff hændis arffvinger og alle vedkommende saa ureggenigen og fuldkommen holdis, ligesom den her ord fra ord kunde haffve værit indført og aff oss j alle des ord, puncter og clausuler confirmerit og stadfest. Hvorfore viij og aff voris absolute, souveraine kongelig magt og myndighed herudinden vil haffve hænde dispenserit for ald, hvis udj louven, recesserne og udgangne forordninger herjmod kunde findis at stride. Dog at hvis udj det testament, som bemelte hændis afgangne mand for sin død giort haffver og aff oss er confirmerit, til kirchen, fattige og arffvingerne og andre eller til nogen anden brug findis forskreffvit, sambt og siette og tiende penge og ald anden oss herudinden tilkommende arffvesfalds rettighed forblifver j alle maader uforkrenchet. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 6 novembris anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 738—39.

869.

6 Nov. 1672.

Privilegium paa at brænde Tobakspiber.

Claus Bonnix.

C. 5. giøre alle vitterligt, at viij effter allerunderdanigst andsøgning og begiering allernaadigst haffver bevilget og tillat, saa og etc., at Klaus Bonnix, borger og indvohner her etc., maa allene for sig og sine arffvinger udj første 10 aar nyde den frihed, her j bemelte voris riger Dannemarch og Norge allehaande tobachspiber at lade brende og sin loulige næring dermed at bruge. Og haffve viij til samme manufacturs bædre fortsettelse endnu ydermehre bevilget, at hand maa ald den materia og jord, hand dertil behøffver, uden nogen told eller paaleg her lade indføre, saa og at alle de tobachspiber, som hand saaledis lader giøre og forserdige og med hans merche ere brendte, maa uden nogen tolds erleggelse eller anden paaleg i fornente 10 aar offver alt j voris riger j partier og gros udselgis og forhandlis. Hvorfore og tolderne skulle haffve fligtig indseende, at aff fremmede tobachspiber effter den nye toldrulle fuldkommen vorder fortoldet, paa det fornente Claus Bonnix, formedelst saadanne freimmede tobachspibers indførsel, udj deris udsal, som hand lader forarbeide, ey skal skee affbrech. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 6 novembris anno 1672.

Sæl. Reg. XXVIII. 739.

870.

13 Nov. 1672.

6 Jærnkanoner udleveres fra Bremerholm til Hjernestøtter for Nørreport.

Marquor Rodsteen.

Obristen ofuer voris teighuss oss elschelige Marquor Rodsteen hafuer at lade Lambert von Haven følgagtig være sex af de paa Bremmerholm beliggende nøgtige jernstøcher, som til hiernestøtter for Nørreport skal forbruges. Skrefuet etc. Hafniæ d. 13 novembris 1672.

Sæl. Tegn. XL. 285.

871.

18 Nov. 1672.

Om Forplejning af Heste, der bruges til Befæstningen.

H. Johan Christoph von Cørbitz.

C. 5. Vor synderlig gunst tilforn. Voris etc. er, at du gører dend anordning, at hossfølgende 10 heste (som paa fortificationsarbeidet heromkring festningen udj forgangen sommer hafuer været brugte) bekommer nødterftig foering og røgte udj tilkommendis vinter her udj ambtet, indtill de igien til forbemelte arbeids fornødenhed vorder affordrede. Dermed etc. Hafniæ d. 18 novembris 1672.

Sæl. Tegn. XL. 287.

872.

21 Nov. 1672.

Nedsættelse af en Kommission til at fastsætte Priser for Brød, Øl og Kjød.

H. Johan Christoph von Cørbitz, h. Otto Paavisch, h. Jens Juel, rentemester Müller, Friderich Turesen, Peder P. Lerche, d. Rasmus Bartholin, Peder Musfeld og Mouritz von der Thie.

C. 5. Vor synderlig gunst tilforn. Eftersom vi allernaadigst eragte, at een goed politie i stederne er fundament til alle jndbyg-gernis floer og velstand, og med commerciernis tiltagelse sampt manufacturers indrettelse forgiesuis at arbeides, naar de species, som til dend gemeene mands underholding høist fornøden ere, iche kand bekommis for een lidelig priis, da hafuer vi været foraarsaget dend anstalt at lade giøre, at ald ubillig handling, som indvaahnerne mest gravere kand og iche ringe hindring i ald handtering giør, betiimelig kunde blifue afschaffet. Til huichen ende vi allernaadigst eder hermed andbefaler, at j strax og uden ophold møder her paa brøggers laugs huus og der tillige med præsidenten og tuende andre af borgemestere og raads middel paa beste maader ofuerlegger, huorledis een liidelig taxt af kjød, øll og alle slags brød her kand settis effter landkiøbet paa vahrene og den consumption, som deraf gifuis, tagendes derhos vel i agt, at naar j med visse deputerede af slagterne, brøggerne og

bagerne hafuer confererit og dennem klarligen demonstrerit, huad deris gewinst imoed deris udgiffster sig kand beløbe og billig bør at være, j da opsetter en udførlig og netto reigning, huad bemelte species af ædendis og drichendes, være sig nu og hereffter, naar indkiøbet paa vahrene kunde stige heller falde, effter loulig vegt og maal sambt vahrernis godhed bør at gielde, med huis j vnderdanigst eragte i saa maader at kunde tiene til een goed og stadig politie her i etc. Kiøbenhafn og Christianshaun. Huoreffter vi siden een forordning til alles efterretning ville lade publicere. Serdelis schulle j tiltenchte være at udfinde saadan een maade, huorved ald undersleb og miss-handling kand forekommes, og huorledis j eragter, at de, som her imoed skulle ville handle, kunde uden viitløftig process stax exemplariter straffis, paa det, huis nu een gang vel kunde vorde indrettet, iche hereffter formedelst mangel af tilsuin og execution eller og formedelst nogens lemfeldighed og misbrug skulle til intet giøres. Huoreffter j eder allerunderdanigst hafuer at rette og denne commission uden nogen forsømmelse til ende at giøre sambt eders allerunderdanigste erklering til voris videre allernaadigste resolution under eders hender at indlefure. Dermed etc. Hafniæ d. 21 novembris 1672.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Vor naade tilforn. Vi tilschiche eder herhos een copie af een voris til oss elschelige h. Johan Christoph von Cørbitz etc., h. Otto Paavisch etc., h. Jens Juel etc., Hendrich Møller etc., Friderich Turesen, Peder Lercke, d. Rassmus Bartholin, Peter Mussfeld, Mouritz von der Tie allernaadigst udstedde befaling anlangende paa beste maade at ofuerlegge, huorledis een liidelig taxt af kiød, øll og alle slags brød her kand settis effter landkiøbet paa varene og dend consumption, som deraf gifuis, huis viidere indhold j deraf kand see og erfahre. Thi er voris etc., at j tuende af eders middel deputerer, tilligemed forschrefne af oss her til allernaadigst committerede forbemelte commission effter bemelte hosføyede copies viidere indhold at forrette. Dermed etc. Hafniæ d. 21 novembris 1672.

Sæl. Tegn. XL. 293—94, 297.

Udvisning af en Plads udenfor Vesterport.

Gotfried Hofman.

C. 5. Huad Hans Rasmussen, bøsseschiotter, hos oss allerunderdanigst hafuer ladet ansøge og begiere anlangende at vi hannem een pladtz udj dend gammel skantze eller paa een anden sted uden

Vesterport allernaadigst vilde forunde, huorpaa hand eet huus kunde lade opsette, kand du af hossføyede hans etc. Da saafremt du intet herimod hafuer at erindre, som denne hans begiering kand hindre, og ellers jngen derved præjudiceris, er voris etc., at du hannem endtend begierte eller een anden platz udviiser og tilmaaler og hannem dit maalebref derpaa meddeeler, saa hand viidere voris allernaadigste skioede og bevilling dereffter allerunderdanigst kand søge. Dermed etc. Hafniæ d. 4 decembris 1672.

Sæl. Tegn. XL 309—10.

874.

4 Dec. 1672.

Udvisning af en Plads paa Christianshavn.

Gotfried Hofman.

C. 5. Huad Johan Auman, jndvohner udj voris stapelstad Christianshaun, for oss allerunderdanigst hafuer ladet andrage anlangende een øde platz, inden Christianshauns porte beliggende, som hand til eyendomb og bebyggelse er begierendes, kand du af hossfølgende etc. Thi er voris etc., at saafremt intet herimod er at erindre, du hannem bemelte pladtz ved alnemaal udviser og siden maalebref derpaa meddeeler, saa at hand dereffter voris eeget allernaadigste schioede udj saa maader kand erlange. Dermed etc. Hafniæ d. 4 decembris 1672.

Sæl. Tegn. XL. 310.

875.

10 Dec. 1672.

Udvisning af en Plads paa Slotspladsen.

Gotfried Hofman.

C. 5. Huad Jacob Jensen Normand hos os allerunderdanigst etc., anlangende at vi hannem een pladtz bag ved hans i boende huus ved dend forrige Løngang, som hannem af voris obermarschalch oss elschelige h. Helmuth Otto friherre von Winterfeld skal være indrommet, til eyendomb allernaadigst ville fornde, kand du af hossfølgende etc. Thi er voris allernaadigste etc., at saafremt du intet herimod hafuer at erindre, som denne hans begiering med billighed forhindre kunde, du hannem samme pladtz ved alnemaal fuldkommen tilmaaler og hannem dit maalebref derpaa meddeeler, saa hand dereffter etc. Dermed etc. Hafniæ d. 10 decembris 1672.

Sæl. Tegn. XL. 318.

876.

4 Jan. 1673.

Skøde paa en Grund paa Christianshavn.

Peter Jensen capitain.

C. 5. etc. skøder etc. til Peter Jensen, capitain vnder woris liff regiment, och hans arfninger et støche jord till en bygge plads,

liggendis inden festningen udj woris stabelstad Christianshafn, strechendis etc. udj breden for till store Torfgaden 28 alne, bag til Mads porteners pladz udj breden 28 alne, udj Amager stredet i lengden 47 alne 3 quarter, och imod wolden, kaldet Portestredet, udj lengden 48 alne. Huilchen etc. Hafniæ den 4 januarij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 1.

877.

17 Jan. 1673.

Skøde paa den Plads paa Christianshavn, der tidligere var udset til Kirkeplads.

Johan Auman.

C. 5. etc. skøder etc. til Johan Åumann, jndvohner i wor stabelstad Christianshafn, och hans arfuinger jt støche jord till en byggeplads, liggendis jnden bemelte Christianshafns festning ud til torfuit, som tilforn till enn kirchis biugning hafuer verit vdualdt, mens en anden plads til samme kierche igien i stedet forordnet. Och strecker denne Johan Åumann forundte plads sig etc. udj breden for til torfuit 48½ siellandsche alne, noch ligesaa bred udj Printzens gade, nemlig 48½ alne, item langs med den store Torfuegade 92 alne, och udj lengden paa den anden side langs med Suend Mortensens plads ligesaa 92 alne. Huilchen etc. Hafniæ d. 17 janvarij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 2–3.

878.

30 Jan. 1673.

Befaling om Grundskatten.

Obent bref och paabud om grundskatten her j Kiøbenhavn. Som Nr. 515.

C. 5. etc. Hafniæ d. 30 januarij 1673.

Ligesaa j Christianshafn. Ut supra.

Sæl. Reg. XXIX. 12–13.

879.

4 Feb. 1673.

Privilegium paa et Saltværk.

Gotfrid Krøege.

C. 5. giøre alle witterligt, at wij effter allerunderdanigst etc. allernaadigst hafuer beuilget och tillat, saa och etc., at woris myntmester Gotfred Krüger och hans arfuinger maa paa tij aars tiid fra dette woris brefs dato at beregne allene nyde frihed, salt aff salt her etc. at giøre och imidlertiid til sig tage saa mange participanter aff jndvohnerne her sammested, som hannem self lyster och hand fornøden eragter. Til huilche allene och ey til nogen anden eller fremmed hand end och dette privilegium maa offuerdrage och transportere, dog saa at ingen i woris lande derved vorder forhindret.

Och paa dette salt, som vj och med toldfrihed, naar det af landet foris, vil hafue benaadet, ey for Lyneborg salt skal kunde vdgifuis, ville wj, ald vndersleb at forekomme, alvorligent hafue forbodet, det i saadanne tønder och fustager at maa selgis, som Lyneborger salt pachis udj, vnder straff og privilegiets forbrydelse. Forbydendis etc. Hafniæ d. 4 februarij 1673.

Sæl. Teg. XXIX. 17—18.

880.

4 Feb. 1673.

Om Taxation af Boldhuset.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom voris geheime raad og rigsmarskalck oss elschelige h. Johan Christoph von Cørbitz til Hellerup, ridder etc. af oss allerunderdanigst hafuer verit begierendis, at vi hannem boldhuuset med dend dertil liggende gaard, grund og eyendomb i hans resterende fordings betaling, saavit det kunde tilstreche, allernaadigst ville forunde, da er voris etc., at j bemedte Boldhuus med dend dertil beliggende gaard, grund og eyendomb tilbørlichen lader taxere og oss saa om dets verd sambt bemedte h. Johan Christoph von Cørbitz hans fordings beschaffenhed derimod eders allerunderdanigste erklering og betenckende til voris viidere etc. Dermed etc. Hafniæ d. 4 februarij 1673.

Sæl. Tegn. XL. 349.

881.

16 Feb. 1673.

Om Afstaaelse af et Stykke af Regensens Grund.

Rector og professores i Kiøbenhavn.

C. 5. Vor naade tilforn. Eftersom voris geheime raad og viceskatmester oss elschelige h. Holger Wind till Gundestrup ridder etc. af oss allerunderdanigst haffde væridt begierendis, at vi hannem eet støche af dend eene ende af regentzbiugningen, nest op til hans huus beliggende, som schall ungefehr være i lengden 9 siellands allen 2 quarter og 4 tom., for betaling efter u-villige mænds taxt og vurdering allernaadigst ville forunde, at vi af samme hans allerunderdanigste supplication fornemme, at j det personligen schal hafue besigtiget og befundet, at det iche alleene foruden regentzens schade, mens meere til dends gafn og beste vel schall kunde schee, heldst effterdie dend dog intet till dends aarlig reparation er tillagt, og ved samme styche huuses afhendelse een capital schal kunde tilveye bringis, som til dends aarl. vedligeholdelse kand brugis. Da er voris etc., at j hannem bemedte støche huus og tilherige grund efter forskrefne

befunden beskaffenhed for betaling afhender og schieder. Dermed etc. Hafniæ d. 16 februarij 1673.

Sæl. Tegn. XL. 360—61.

882.

26 Feb. 1673.

En Borger forskaanes i 3 Aar for Tiltale af sine Kreditorer.

Jochum Geistorph.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Jochum Geistorf, jnd-vohner her etc., for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, huorledis hand formedelst dend stoer skade, som hand schal hafue liid til søes udj seeneste feide tiid, saa oc ellers siden ved u-lyckelig jldebrand, sampt een deel hans debtorers misslighed saaledis schal were kommen tilbage, at hand nu iche saa rigtig kand holde sin credit, som hand gierne ville, oc sine creditorer fornøye oc tilfredz stille, j synderlighed dersom de alle paa een gang hannem om betaling ville anstrengt oc j saa maade selft hindre sig fra at faa fyldest oc fuldkommen betaling, som de ellers med tiid oc stund, naar de hannem respit oc dilation ville gifue, effter haanden kunde bekomme, da hafve wj allernaadigst beuilget oc tillat, saa oc etc., at forbemelte Jochum Geistorff maa paa trej aars tiid fra dette voris brefs dato at beregne vere frj oc forskaanet for alle hans udlendische creditorers, end oc saa de, som i vor stad Hamborg boe, deris krauf oc tiltale. Dog at hand fer oss elschelige præsident, borgemestere oc raad her udj staden først hanss bøger paa raadstuen fremuiiser oc sin bortschyldige saauelsom tilstaaende gield rigtig angisuer oc j saa maader beuiisslig gør, at det iche skeer for at bedrage hans creditoer, mens meere for at kunde des bedre oc føyeligere med tiid oc stund betalingen afsted komme oc svare en huer lige oc ret, saa at end oc saa hans udlendiske creditorer effter forskrefne trej aars forleb kunde blifue fornøyet for huis, de hoess hannem med rette hafuer at fordre. Thj forbiude wj alle oc en huer, særdelis rettens betiente og ellers samptlige vedkommende, hannem herimod indtill forschrefne trende aars forleb at hindre eller i nogen maade forfang at giøre, vnder wor hyldest oc naade. Gifvet etc. Hafniæ dend 26 februarij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 33—34.

883.

7 Marts 1673.

Om Underholdning for Kvæsthuset.

Stats collegio.

C. 5. Vor synderlig gunst tilforn. Huad directeurerne ofuer Børnehuuset herudj voris stapelstad Christianshaun for oss allerunder-

danigst hafuer ladet ansøge og begiere anlangende de fattige queste folchis underholdning, at bemelte Børnehuus, som dermed til sin store schade og ruin schall betynges, derfore maatte forskaanis, og de andentsteds forsørges, erbydendis sig derhos de forbemelte quæste folck tilkommende middeler med rigtig reignschab og forklaring tillige fra sig att lefuere, hafuer j udaf hossfølgende deris allerunderdanigste supplication viidere at see og erfahre. Thi er voris etc., at j oss derom eders etc. Dermed etc. Hafniæ d. 7 martij 1673.

Sæl. Tegn. XL. 378—79.

884.

12 Marts 1673.

En Grund i Løngangsstræde skal ligge ubebygget.

Giert Piper.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom wij af os elschelige Nielss Rosenkransis, Hans Knudsen Leegaardz oc Mouritz von der Tye deris allerunderdanigst giorde erklæring allernaadigst hafuer fornummen, at den største deell af den platz, som Giert Piper paa den ene oc Steffen Gudmandsen, Christopher Henningsen, Jenss Hendrichsen, Anders Søfrensen oc Børge Andersen, borgere oc jndwohnere her i staden, paa dend anden side ere i tuistighed om, skall med rette tilkomme Giert Piper effter afgangne borgemester Peder Pedersens til hannem derpaa udgifne skiede, som oc funderis paa it andet skiede, som woris elschelige kiere h. fader fader C. 4. høylofig ihukommelse till afgangne Johan Ettersen anno 1636 dend 23 maj hafuer gifuet, och Giert Piper dog erbyder sig, platz nu till oss oc stadens tieniste at wille aståaae, saa frembt den her effter ubebygt maa forblifue, da effter sagens saaledis befunden beskaffenhed hafuer wij allernaadigst beuilget oc tillat, saa oc etc., at denne omtuistede platz oc forhaug maa oc skall her effter u-bebygt til woris oc stadens tieniste forblifue, oc derfore dend fiellehytte, som nu paa platz findis opsat, skal straxen afbrydes, oc woris till andre vdgifne skieder paa samme platz her med casserit. Thi forbiude wij etc. Hafniæ d. 12 martij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 61—62.

885.

26 Marts 1673.

En Del af det forrige Kvæsthus paa Bremerholm maa nedbrydes.

Stath. h. Ulrich Fridrich Gyldenløve.

Wij hafuer allernaadigst beuilget, at oss elschelige, vellerd oc heyaarne h. Ulrich Fridrich Gyldenlewe, woris geheime raad, statholder oc general udj wort rige Norge, samt ober cammerherre etc., maa lade afbryde oc nedtage saaviit af woris wed Bremerholm staaendis

gammel questhuusis hørne, som dend uderste linnie af hans nye huusis flügel det treffer. Gifuet paa wort slott Kiøbenhavn dend 26 martij anno 1673.

Sæl. Reg. XXIX, 91—92.

886.

21 April 1673.

Skøde paa et Stykke af Klædekamret.

Herman Weiberg.

C. 5. etc. skøder etc. til Herman Weiberg, voris cammer tiener och hofscreder, oc hans arfuinger it fag huuss paa dend nordre side til de forrige hannem tilhørige fire fag af woris klæde cammer her sammested, strechendis sig udj breden af huuset $10\frac{3}{4}$ siellandsche alne oc j breden af faget $2\frac{1}{4}$ alne. Huilchet forskrefne fag huuss med des tilhørende jord oc grund forskrefne Herman Weigberg oc hans arfuinger maa och schall hafue, niude, bruge oc beholde for evindelig eyendomb med lige saadan condition oc vilkor, som woris elschelige kiere hr. faders salig oc høylofig jhukommelse d. 13 decembris anno 1659 paa bemelte forige fire fag huuss udgifne skiede i alle maader jndeholder oc om formelder. Dissligeste hafuer wj oc her hoes allernaadigst beuilget, at bemelte Hermand Weigberg oc hans arfuinger maa af sit ved bemelte klæde cammer nyelig opbygte huus paa den øster ende en frj wdgang till woris Slodzplatz paa 2 alne i breden hafue oc niude. Forbydendis etc. Hafniæ 21 aprilis 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 108.

887.

22 April 1673.

Skøde paa en Grund paa Slotspladsen.

Jacob Jenssen Nordmand.

C. 5. etc. skøder etc. til Jaceb Jenssen Norman, voris rustmester, jduohner her etc. oc hans arfuinger it kiilestøche jordsmon, som woris obermarskalch os elschelige her Helmut Otte von Winterfeld, friherre, ridder etc. fra sin platz til bemelte Jacob Jenssen til it portrom hoes sin forige allerede indlugte plads indrømmitt hafuer, liggendis for dend gammel Løngang ud til gaden ved canalen bag slottet her sammested, oc strecher sig udj alne oc maal langs bemelte voris obermarskalchs pladz 39 alne 3 quarter, item til gaden langs forskrefne canal $5\frac{1}{2}$ allen, noch langs Jacob Jenssens egen oc Jørgen Winchlers plads $40\frac{1}{2}$ alne. Huilchen etc. Hafniæ dend 22 aprilis 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 109—10.

888.

24 April 1673.

Om Betænkning om Bryggernes, Bagernes og Slagternes Forhold.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris allernaadigste villie oc befalling er, at huiss i udaf daglig brug oc erfarenhed til politiens forbedring udj bræggernis, bagernis oc slagternis laug formeener at kunde forandres, j os derom eders allerunderdanigste erklæring oc betenkende til videre voris allernaadigste resolution med forderligste tilstiller. Der med scheer etc. Hafniæ d. 24 aprilis anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 427—28.

889.

II Maj 1673.

Skøde paa en Grund ved Nyhavn.

Gotfrid Hofman.

C. 5. etc. skiøder etc. til woris jngenieur Gotfrid Hofman oc hans arfuinger it støche jord til een byggepladz, liggendis her inden festningen udj stranden nordost-wertz dend nye canal tuert ofuer for woris flode, strechendis etc. for til stranden saauelsom bag wed Ellen Jochum Dorns plads 36 alne udj breden, jtem paa baade sider 150 alne j lengden. Huilchen etc. Hafniæ d. 11 maij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 123.

890.

II Maj 1673.

Skøde paa en Grund i Adelgade.

Henrich Møller, borger i Kiøbenhavn.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Henrich Müller, borger oc jndwohner her etc., formedelst dend nye Adelgadis afstichning foraarsagis hans tilforne hafuende pladz her inden festningen at miste, saa hafuer wj der imod i stedet naadigst etc. skiødt etc. til fornefnte Henrich Müller oc hans arfuinger it andet støcke jord, liggendis her sammesteds nest hans egen oc hoes Anne Möllers huuse oc magister Hieronimus Buchs hauge, strechendis sig udj breden for til Adellgaden 21 alne och ligesaa bag mod woris hauge, jtem paa dend eene siide langs bemelte magister Buchs hauge 48 alne 3 quarter, och ligesaaledis langs Jacob Marcusens plads. Huilchen etc. Hafniæ d. 11 maij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 123—24.

891.

27 Maj 1673.

Skøde paa et Hus paa Slotsholmen.

Jacob Jensen Normand.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Jacob Jensen Nordmand, woris rustmester, jndwohner her etc., d. 27 martij anno 1660 hafuer

bekommit voris elschelige kiere h. faders salig oc høylofig jhukommelse panteschiøde jndeholdendis, at han til fuldkommen forsichring for fire hundrede oc halffierdesindstiuge rixdlr. resterende løn oc besolding for giorde tieniste allernaadigst er forundt det huus oc wohning, hand self i boer, liggendis her sammestedz paa Slodzholmen nest hos dend tilforne verende Løngang imellum det huus, som Agatio spormager da i boede, paa dend eene, och Niels Andersen tyghuusschrifuers wohning, hand nu i boer, paa den anden side, saaledis som samme pladz och waaning udj sin lengde oc brede udj høystbemelte voris salige her faders vdgifne panteschiøde udførlig findis jndført oc specificerit, da hafuer wj nu effter allerunderdanigst giorde ansøgning oc begiering af særdeelis kongelig gunst och naade (saa oc udj betractning forskrefne Jacob Jensens derpaa giorde bekostning, siden hand det til forsichring bevilget blef) allernaadigst etc. skiedt etc. til hannem oc hans arfuinger forskrefne huuss oc waaning med des tilhørige jord oc grund, saaledes som det udj bemelte panteschiøde tilforne forfattede alne-maal begreben oc forefundene er, oc for den samme summa penge, nemlig 470 rixdlr., som hand det allerede, efftersom før er rørt, til forsichring hafuer forundt værit. Thj schal forskrefne Jacob Jensen osv. Hafniæ d. 27 maj 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 130.

892.

4 Juni 1673.

Skøde paa en Grund, udenfor Vesterport.

Christian Gantzel.

C. 5. giøre alle witterligt, at wj allernaadigst hafuer bevilget oc tillat, saa oc etc., at woris musicant Christian Gantzel maa vden Westerport her for woris etc. paa dend hannem af voris jngenieur Gotfred Hofman paa den yderste wold der sammestedz tilviiste platz, som strecher sig fra den almindelig landevey indtill woris wey, en weyermølle lade biugge oc opsette, huilcken hand for sig och sine arfuinger u-behindret maa nyde, bruge oc beholde, oc bedrager sig samme platz udj alne oc maal som følger, nemlig fra alveyen indtil bemelte woris vey 160 alne lang oc fra forskrefne gamle wolds grafve indtil den liden grøft inden for wolden 42 alne breed igennem. Forbydendis etc. Hafniæ dend 4 junij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 135—36.

39*

893.

18 Juni 1673.

Om Nedbrydelse af nogle Huse i Adelgade.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad h. Jens Fisker, capellan til st. Nicolaj kirche her etc., for oss allerunderdanigst hafuer ladet andrage anlangende nogle gamle huuses nedbrydelse paa hans pladtz i Adeler gaden, som hannem udj sin forrehafuende bygning der samme-steds schal hinderlig vere, med videre etc., kand i af hossfolgende etc. Thi er voris etc., at j de vedkommende tilholder, deris paa bemelte pladtz staaende gamle huuse, effter derpaa giorde astichning oc hans hafuende schiødes formelding, udj ingenieurens neruerelse straz at afbryde oc stedet ryddelig giøre, saauelsom de pladtzer at indplanche, som dennem, istedet for huiss de mist hafuer, forundt er. Dermed etc. Hafniæ d. 18 junij anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 490.

894.

20 Juni 1673.

Om Indpælling og Bebyggelse af Grundene ved Nyhavn.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom wij allernaadigst for got hafuer eragtet, dend begynte canal paa Kongetorfruit her etc. endnu denne sominer at lade continuere, thj biude wi her med och befale alle och en huer, der pladzer hafuer, som paa bemelte canal strecker, at de wærer tiltencht, effter forige her om den 6 septembris anno 1671 vdgifne forordnings formelding, strax och wden lengre ophold, enhuer for sin platz pæl och forwerch at skaffe. Huor imod wij igien til de vedkommende allernaadigst vil hafue henstillet, deris platzer effter magelighed och leyliheden at opbygge, naar de dennem helles inden 20 aars forlæb i det lengste, vnder deris forbrydelse, med tilbørlig och behørig biugning forsiuner. Huoreffter etc. Gifvit etc. Hafniæ d. 20 junij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 141—42.

895.

27 Juni 1673.

Skøde paa en Grund i Adelgade.

Jacob Marqvorsen.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Jacob Marqvorsen, jnduohner her etc., formedelst gadens forandring hersammested sin plads maa afstaa, da hafuer wij j det sted igien etc. skiødt etc. til bemelte Jacob Marquorsen och hans arfvinger et andet støche jord til en byggepladz, liggendis her inden festningen nest wed hans gamle plads, strechendis etc. for til Adelgaden och bag mod woris hauge

atten siellandske allen bred, noch paa dend eene side langs med Hendrich Mellers anuiste pladz och ligesaa paa den anden side langs Peter Søfrensen suedichers pladz fyretiuge och otte alne trej quarteer lang. Hvilchen etc. Hafniæ d. 27 junij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 142—43.

896.

3 Juli 1673.

Nedsættelse af en Kommission til at afgøre Trætten mellem Naboeerne angaaende Grundene i det ny Værk bag Slottet.

Niels Rosenkrantz, Lambert von Haven, Thomas Walgesteen oc Gotfred Hofman.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad endeel indbyggere paa det ny verch her etc. for os allerunderdanigst etc., sig besuærgendis ofuer adtschillige, som ey alleeniste deris pladtzer icke bebygger, indhægner eller broelegger, medens end oc bemelte dennem forundte pladtzer med endeel temmer, saa oc grus oc steen saaledis forfylder, at deris naboe en frj oc bequem fart oc kørsel til deris gaarde oc bygninger deroffuer betages, kand j af hossfolgende etc. Thi er voris etc., at j med forderligste retter eders leylighed efter, paa en visse daug oc sted om vgen engang at komme tilsammens for at hære oc fornemme, huad dend ene naboe imod den anden kunde hafve at forregifve oc sig besværge anlangende sin bygnings fortsettelse, oc efter altingss befunden beskaffenhed os eders allerunderdanigste betenkende med forderligste tilstiller, huorledes i formeener, det kunde ordineris til det gemeene beste oc voris thieniste, saa at en huer uden sin naboes vrangvillighed eller forhindring foruden vitløftighed med sin bygning kand forkomme. Och paa det i kunde hafue des bedre vnderretning om alting, da hafuer j udj denne commission endnu at til eder tage voris cancelieraad os elschelige Simon de Petkum eller oc j hans forfald en af de bedste oc flittigste, som bygger udj forbemelte ny werch, som tillige med eder denne woris allernaadigste commission hafuer at fyllistgiøre oc effterkomme. Dermed etc. Hafniæ d. 3 julij anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 502—03.

897.

7 Juli 1673.

Skøde paa en Grund i Adelgade.

Gotfrid Hofman.

C. 5. Eftersom Sacharias Lemfort sig een pladtz udi Adelgaden ved voris hauge Rosenborg her udj staden schal hafue sig tilforhandlet, da hafuer vj effter allerunderdanigst etc. allernaadigst

beuilget, at bemelte Sacharias Lemfort maa det støche jord, som imellum samme pladz oc woris haufge er beliggendis, indtil bemelte voris haufge lade indplanche. Thi er voris etc., at du hannem paa bemelte imellum liggende pladzt, til widere voris schiøde derpaa aller-vnderdanigst at erlange, fuldkommen maalebref gifuer med saadan wilckor, som din allereede derom indgifsne erkleering videre formelder. Dermed etc. Hafnæ d. 7 julij anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 513—14.

898.

17 Juli 1673.

Privilegium for et Skydeselskab.

Wij Christian den femfte af gudz naade etc. giøre alle witterligt, at wj effter allerunderdanigst ansøgning och begiering allernaadigst hafuer bevilget och tillat, saa och her med, jndtil wj anderledis til-sigendis worder, bevilger och tillader, effterschrefne skiotterj paa denne maade, som følger, at maa jndrette, nemblig:

1. At mand sig paa de høye fester saa som paasche, pindtze och juledag fra slig skiotterie entholder.

2. Maa ingen skiotte sig understaa, tñj compagnie forsambling eller paa skydebanen at suerge eller bande eller j anden maade forfengelige eller bespottelige ord j deris mund føre. Dersom nogen der imod giør, bøde huer gang til de fattige, haud sig i saa maade forseer, fire schilling. Men dersom befindis, at nogen saadan lidelig straf ringe agter och sig ofste och groffueligen med suergen, banden och andre vnøttige ord lader høre, dend schal effter oldermandens, bisiddernis och skiettemesternis kiendelse straffis.

3. Jngen maa med hin anden klammerj eller skielderj begynde, enten paa ære eller gode nafn, ej heller med uquembs ord eller loyenstraffen hin anden tiltale eller j nogen maader med ord eller gierning huer andre injuriere. Mens om nogen strid eller irring imellum nogen af skiotterne kunde entstaa, da de saadant med beschedenhed compagniets eldste at andrage, som der udj, saavit ret befindis, schal skielne och domme. Huo her jmod giør, gifue, for huer gang hand sig saaledis forseer, fire skilling. Griber nogen til waaben, werie, eller helles giør handgierning, straffis effter oldermandens, bj-siddernis, schiettemesternis oc nogle af compagniens interesserede, som der til schal wdnefnis, deris sigelse eller och effter sagens beschaffenhed compagniet forvises, være sit gevehr forlystig oc woris oc stadens tiltale u-forkrenchit.

4. Ingen skiette maa røre, paagribe, besee, fra sit sted bortsette eller legge een andens geweर, under straf for huer gang 8 β, med mindre det scheer med dens bevilling, gewehrit tilhører. Scheer det af een fremmid, som uden for compagniet er, were lige straff undergifuен; vederfariis hannem ellers dero fuer nogen affront, hafue det for hiemgield oc som den, der ej er vorden kaldet.

5. Alle skietterne schulle schiude udj classer, saa som de afdeelt ere. Schiuder nogen uden hans ordning eller classe, dend samme hafue hans skud forbrut och bøde der foruden 6 β straf.

6. Jngen maa driche tobach, ansticke eller probere nogit krud udj schydstuuen, eller som mand bøsserne ladder eller reengører, ej heller enten jld eller brendendis lunte der hen lade bære, saa lenge anschydes, langt mindre sin bøsse j stuuen afschyde, under straf een march dansche, ald u-lyche at forrekomme.

7. Och eftersom druchenskab er en rod til alt ont och formedelst slig (særdeelis wed skietteriet) letteligen u-lyche kannd begaaes, j det et druchen mennische wed u-forsigtighed sig selff lige saa snart som en anden schade och u-lyche kand tilføye, da huo som befindes druchen at were eller sig, imidlertiid anschydes, med een drich ofuerlader, dend samme skall af de eldste strax forbydes dend gang med at schyde och dog pligtig were, sin qvotaen til gewinsten at udgifue, oc der foruden straffis første gang soin dend, der ej hafuer comparerit eller tilstede werit, anden gang dobbelt oc tredie gang compagniet forwises oc ey mere der under at lides. Setter sig nogen der imod, med hannem forholdis, som i den 2den post meldet er.

8. Naar skifuen er ophengt, schal wiseren strax dend der til ordinerede fane paa skifuepælen opstiche, och saa lenge fanen der paa staar, maa ingen til schifuen schyde, under een half rixdlr. straf.

9. En huer, naar hand første gang til schyden paaraabes, scha til schrifueren sine penge, huad ham pro qvota at legge kand tilkomme, betale, saauelsom om hand nogit tilforne kand were schyldig blefuen, och ej før at schyde tilladis. Scheer der ofuer ophold, gifue til straf 12 β och dog betale hans tilsatz, och hnis hand ellers schyldig kand were.

10. Slaar nogen bøsse feil, gifue første gang straf fire schilling, anden gang sex schilling, tredie gang 8te schilling och hafuer der med forbrut hans skud dend omgang. Naar af nogen haں bøsse hannem j skydhuuset uforuarendis afgaar, miste sit skud och bøde

for uforsigtighed fire schilling. Scheer der nogen schade, da hand self derfor at lide och stande til rette.

11. Naar nogen effter hans numer och ordning at schyde paaraabis och hand ej ferdig er, bøde 2 β, och dend, nest effter hannem paa rullen findes, at fremtræde och sin skud fuldføre. Er hand endda ej ferdig, naar dend nest effter hannem hafuer schut, bøde 2 β, och saa fremdeelis for saa mange personer paa rad, for hannem schyder, saa mange 2 schilling straf at gifue, huilchen straf hand til schrifueren schall erlegge, førend hand til schyden maa jndladi.

12. Dend, som til schyden paaraabis, schal, naar hand j schydehuuset indkommer, førend hand anlegger, trecke paa dend dertil forordnede kloche, at det lydelig høris kand. Forsømmer hand det, gifue derfor til straff toe schilling.

13. Alle skud, som iche gaar igienem skifuen, mens kuglen der udj blifuer besiddendis, schal ey af viseren numereris eller for nogen skud agtis. Dissligeste och om nogen kugle først motte gresse j jorden och dog siden slaa op igienem schiven, da naar saadant loulig kand beuisis, schal samme schud ej for nogen schud ansees, och endschønt den af viseren numereris, saa schal skrifueren der hoes alligeuel wed samme numer tegne: (gresset), paa det der om ingen tuistighed schal foraarsagis.

14. Naar nogen schud i schifuen treffer, schal wiseren strax med dend der til forordnede wisestoch stedet j schifven wise, huor kuglen giennem gangit er, och numerere, saa skrifueren det kand see och samme schud antegne.

Scheer nogen vnderslef eller forsømmelse endten hoess skrifueren eller viseren, da derfore at straffis effter sagens befinding och compagniets eldstis sigelse.

15. Hvo af skioterne, som noget motte j stycher slaa eller schade tilføye paa det, som samptlige compagnie tilhører, det were sig huad det were kand, schall forpligt were uden nogen modsigelse saadant strax paa stedet igien at betale og lade forferdige. Setter sig nogen der imod, hannem schal hans gewehr fratas oc ey at schyde tillades, førend hand derfore contentement giort hafuer.

16. Skall forordnis en oldermand och tuende bjsiddere, som af de fleeste stemmer dertil schal wdkaaris, huilche schal vere borgere boesiddendis her j staden. Oc schulle alle de ordentlige effter artichlernis(!) forvaldte dette skiotte compagnie paa meenige compagnie brödris wegne oc rigtig anteigne til jndtegt och udgift, hues som udj lauget worder indtagit och udgivet, huor wed de udj tou aar

schal forblifue, och naar oldermandens tiid er ude, da schal hand af dend eldste bisidder succederis oc saa en anden bjsidder igien af det gandsche compagnie effter de fleeste stemmer vduelgis, for huilche hand riktig regenschab udj schiettemesternis och 4re eller sex af skietternis neruerelse schal giøre.

17. Oldermanden och bjsidderne sampt schietmesterne schal alle schietterne, af huad stand oc condition de oc vere maa, som j compagriet erre, beuiise tilbörig respect oc lydighed och iche imod dennem paa skydbanen eller j deris forsamling med nogen obstinatsche u-høflige ord, gierning eller miner sig lade fornemme eller høre. Huo her imod giør, schal gifue til straf, for huer gang hand sig i saa maade forseer, een half rixdlr.

Mens schulle nogen formene, sig af oldermanden, bisidderne eller skiettemesterne imod artichlerne och behør at vere scheed forkort, stande hannem frit fore, saadant til videre decision for compagniets patron eller schietteherre at indstefne.

18. Naar nogen af compagniets interesserede worder tilsagt, til een visse tiid och klocheslag paa skydebanen at møde, da schal de forpligt were, til bestemte tiid dennem præcise at lade finde, under straf 4re schilling; blifuer de $\frac{1}{2}$ time vde ofuer tiden, gifuer 8 β; for en half time 1 γ och for en time 24 β. Er der begynt at schyde, førend hand kommer, maa hand ey tilladis, dend omgang at med-schyde, mens hafue foruden foregaaende straff sin skud forbrut. Blifuer nogen vden foregaaende lovlige vndschylding gandsche borte, gifue 1 half rixdlr. oc betale hans qvota af gevinsten ligesaa fuldkommen, som hand medschiet hafde, uden nogen modsigelse.

19. Er nogen forreist, siug eller j andre maader loulig forfald kand hafue, de samme hafuer det betimelig hoes compagniets eldste til approbation at anmeldte. Befindis vndschyldingen gyldig, da for udeblifuelsis straff frj at were.

20. Naar tilsigis med glatte bøsser at schyde, schal sig ingen vnderstaa, med reffelte eller haarreffelte bøsser at fremkomme til schifuen at schyde. Betreffis nogen, som der imod handler, hafue iche alleniste forbrut hans schud och gevinst, om hand noget wundet hafuer, saauelsom bøsen, men end och en half rdl. til straff och compagniet foruises. Alleeniste naar med reffelte bøser tilsigis at schyde, stande en huer frit fore at bruge hvad gewehr, hannem løster, glat eller reflet.

21. Maa ey heller 2de personer schyde af en bøsse, mens en huer schal hafue sin egen bøsse, som hand strax hoss oldermanden

schal fremuise och numerere lade, før end hand schyder, under straf fire schilling dansche. Befindis nogen her imod at handle, da bøde dend, som sin bøsse til en anden vdlaaner, trej ™ och sit schud, om hand end schiønt hafuer treffet, der wed forbrut. Sammeledis schal det och forstaais, om nogen sit gewehr med dobbelt eller tuende kugler ladder, da hans schud oc vere forbrudt oc bøde 2 ™ straf.

22. Ey heller maa tilstedis, een for een anden at schyde, mens en huer sig udj egen person schall jndstille, under straff som dend 18 articul omformelder. Hafuer nogen loulig forfald, saa hand udj egen person ey kand møde, hafuer hand det betimelig efter den 19 articuls formelding at angifue. Dog schal hand sit gewehr samt hans qvota til gewinsten fremsende och en af dend classe, hand vnder hører, ombede, for hannem at schiude, som saaledis maa tillades, mens ej nogen uden classen, langt mindre uden compagniet at tilstedis. Alleeniste om nogen af compagniet, som sin tilsatz betalt hafuer oc sine schud, samt huad derfore windis kand, til compagniet vil forære, da maa compagniets eldste der til af compagniet vdvelge oc ordinere for samme person at schyde, huo dennem lyster, compagniet tilbeste, som uden modsigelse schall passere.

23. Jngen maa sig paa skydbanen ved oldermandens eller schrifuerens bord lade finde uden de, som der til kaldet worder, vnder straff tou schilling. Ey heller maa nogen, som vden for compagniet er, were sig oc huo det vil, sig i skydstuen eller wed de borde, som schietternis gewehr rotwiis ligger, lade finde, saa lenge omschydies och gewinsterne uddeelt ere, under otte schilling straff eller høyere, om aarsag dertill gifuis.

24. Jngen schall vnderstaa sig at gaa til schifuen uden dend person, som der til blifuer commenderet at wiise. Men dersom saa scheede, at nogen formeente, dend forordnede schifueteegner iche ret wissde och der paa kunde hafue tuifl, da schall hannem af oldermanden eller bjsidderne beulgis een af skötterne til sig, som med hannem kand udgaa och forfare, om samme schud er rigtig. Mens dersom befndis, at wiseren hafuer wiist ret, da schal dend tuiflendis derfore bøde 8te schilling; hafuer wiseren v-ret, bøde 8te schiling.

25. Naar skötterne hafue afskut, schal uduises 4re aff skötterne och ingen anden, som kand afspasse skudene med en passer, saa at en huer scheer lige ret, och dersom nogen iche med deris kiendelse vil lade sig nøye, da schal oldermanden, bjsidderne eller skötmasterne med nogen af skötterne der udinden endeligen kiende oc der med en huer lade sig nøye.

26. Naar clasviss skydes, da hafuer oldermanden de 2de første classer at j agt tage, den eldste bjsidder de 2de nestfølgende, oc den yngste bjsidder de 2de sidste, oc staaende dennem frit for, vnder samme classer at medschyde, naar de deres qvotam til gewinsten erlegger, eller oc at lade blifue, om dennem behage. Dog om enten den eene eller dend anden af dem forfalde hafuer, maa de effter behag for huer andre med lige frihed opvarte, som bemelt er.

27. Om det sig saa tildrog, at den eene wille anklage den anden, oc samme klagemaal iche lovlig kunde beuises, da schall anklageren bøde derfore 8 β.

28. Til dette sketterj schall antagis oc lønnis en skrifuer oc en anden person, som kand ware paa skifuen oc wduise skudene.

29. Blifuer forskrefne skrifuer eller wiiser borte uden oldermandens eller sköttemesternis forlof oc iche kommer til ret bestemte tiid, huer sin bestilling at forrette, som det sig bør, da oldermanden och sköttemesterne derpaa at kiende.

30. Huo som dette compagnie werdig oc begierendis er, schal gifue til jndgangspenge j lauet 4 rdl., til schrifueren 1 % och til de fattige 8 β. Och hafuer de samme sig hoes oldermanden at angifue oc sig der lade jndschrifue.

Huoreffter de vedkommende etc. Gifuet etc. Hafniæ d. 17 julij anno 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 153—57.

899.

23 Juli 1673.

Skede paa en Grund ved Nyhavn.

Clemmen Lambertsen.

C. 5. etc. skiøder etc. til Clemmend Lambrecht, jndvohner her etc., oc hans arfuinger jt støche jordzmon til een byggepladz, liggendis inden festningen bag sin egen nu hafuende pladz, strechendis etc. for til jmod strømmen oc ligesaa wed enden af bemelte hans egen pladz 20 alne bred, jtem langs bemelte Marqvor Rodsteens pladz saauelsom paa dend anden side langs voris jngenieur Gotfred Hofmans plads 315 alne lang. Huilchen etc. Hafniæ d. 23 julij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 162—63.

900.

27 Juli 1673.

Skede paa en Grund paa Christianshavn.

Hans Hop Møller.

C. 5. etc. skøder etc. til Hans Hop Møller, jnduohner i wor stabelstad Christianshfn, oc hans arfuinger it støche jord til en

byggepladz, liggendis der sammestedz inden festningen wed dend store Torfuegade och Printzensgade, strechendis etc. for til den store Torfuegade udj breden fyretiefue och fire siellandsche alne oc udj dend anden ende ligesaa, item udj lengden langs Prindsensgade half-fierdesindsindziuge och otte alne lang, saa och ud til dend anden side ligesaa. Hvilchen etc. Hafniæ 27 julij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 164—65.

901.

28 Juli 1673.

Skøde paa en Grund paa Christianshavn bagved den gamle Kirkegaard.

Gotfrid Hofman.

C. 5. Huad Johan Auman, jndwaaner i vor stabelstad Christianshaufn, for oss allerunderdanigst etc. anlangende en øde pladz der sammesteds, bag dend gamle kirchegaard beliggende, som hand til ejendom oc bebyggelse er begierendis, kand du af hossfolgende etc. Thi er voris etc., at saa frembt ej noget derimod er at erindre, du hannem bemelte pladz ved alnemaal udwiiser oc siden maalebref derpaa meddeeler, at hand derefter voris eget allernaadigste skiede i saa maader kand erlange. Dermed etc. Hafniæ d. 28 julij anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 533—34.

902.

1 Avg. 1673.

Beskikkelse af en Stadskaptejn.

Friderich Turesen.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du forordner Jacob Kitzerou til at være capitain i afgangne Simon Grønbergs sted udj Kiøbmager qvarter udj woris residentz stad Kiøbenhaffn. Dermed etc. Hafniæ d. 1 augustj anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 540.

903.

6 Avg. 1673.

Jens Brok besikkes som Visiter ved Toldboden.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Wiider, at wj allernaadigst hafuer bestilt oc antaget Jens Broch til at vere visiteur her ved voris toldboed udj afgangne Clemmend Lambertzens sted. Thi hafuer j for hannem voris allernaadigste bestallingsbref derpaa tilbørlien at lade' forferdige oc oss til videre vnderschrifuelse med forderligste at forrestille. Dermed etc. Hafniæ d. 6 augustj anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 546.

Skøde paa en Grund ud til Søvgade og Dronningensgade.

Zacharias Lemfort.

Christianus Qvintus giøre alle witterligt, at wj etc. schieder etc. till Zacharias Lemfort etc. och hans arfuinger jt støche jord och pladz, liggendes her inden festningen imellem sin egen forrige hafuende pladz och langs woris hauge Rosenborg, huor af en deel ligger norden Dronningensgade och strecher sig jndtil hiernet af Rosenborg hauge udj Sølgaden tou hundrede och tolff alone i lengden, och tiufue 6 och $\frac{1}{2}$ alone i breden. Jtem dend anden deel er beliggendis synden Dronningensgade och strecher sig jndtil magister Hieronimus Buchs hauge och holder langs forbemelte voris hauge i lengden jt hundrede treduffue och 8te alone, dissligeste til Dronningensgade udj breden tiufue sex och en half alone och wed bemelte magister Hieronimus Buchs hauge tredufue alone. Huilchen forskrefne pladzt etc. for frj evindelig eyendom etc. Dog at de grafuer eller vandløb, som gaar omkring bemelte woris hauge Rosenborg, beholder sin fulde gang igiennem denne forbemelte pladz u-behindret i alle maader, saauel som samme grafver af pladzens eyere vnder dens forbrydelse tilbørigen ved lige holdis. Forbydendis etc. Hafniæ d. 7 augustij 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 172.

Skøde paa en Grund i Adelgade.

Peder Lauritzen, sandfører.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Peder Lauritzen, sandfører, jnduhner her etc., formedelst dend nye Adelgades astichning sammestedz hafuer werit foraarsaget, hans tilforne hafuende pladz at afstaae och sit huuss nedbryde, saa hafuer vj der imod i steden allernaadigst etc. skiedt etc. til forskrefne Peder Lauritzen och hans arfuinger it andet styche jord och byggepladz, som hannem i forige tiider er blefuen tilwiist, liggendis her sammestedz udj bemelte Adelgade tuert ofuer for sin gamle hafuende plads, strechendis etc. for til bemelte Adelgade och ligesaa bag til imod woris hauge Rosenborg udj breden fiorcen siellandsche alone, jtem langs Dronningensgade fyrgetyfue och otte alone och trej quarter udj lengden och wed dend anden side imod synden ligesaa. Huilcken etc. Hafniæ d. 21 augustj 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 177.

906.

8 Sept. 1673.

Skede paa en Grund paa Hjørnet af Sølvgade og Rigensgade.

Rassmus Jpsen, tømmermand.

C. 5. etc. skieder etc. til Rassmus Jpsen tømmermand, jnd-
uohner her etc., it støche jordsmon, som hand til sin allerede hafuende
plads maa legge oc lade jndheigne, liggendis her sammestedz inden
festningen paa dend norder side woris hauge Rosenborg vdj Sølff-
gaden, paa hiørnet wed Riigens gade oc for enden af bemelte hans
forige pladz, strechendis etc. for til udj bemelte Sølffgade saauelsom
bag til for hans egen plads 22 siellandske alne oc trej quarteer, jtem
udj Riigensgade, som oc paa den anden side langs Rassmus Rass-
muses plads, 26 alne oc et quarteer. Huilchen etc. Hafniæ d.
8 septembris 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 188—89.

907.

13 Sept. 1673.

Om Fremskyndelse af Arbejdet med Indpælingen af Grundene ved Nyhavn.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom vj kommer udj erfaring,
at forpælingen udj canalen ved Kongetorvet her udj staden icke
hafuer saa hastig fremgang, som fornødenhed udkrefuer, heldst fordj
at de vedkommende icke tager saa mange tømmermend, som dertil
vel behøfvis, da er voris etc., at j strax tilholder byens kiemnere,
tilbørlig indseende at hafve, at samme forpæhling uden lengere op-
hold scheer, och til samme arbeid forskaffer saa mange tømmermend,
som fornøden gioris, huilche af de vedkommende, som de arbeider
for, behørig dagløn schal gifvis. Dermed etc. Hafniæ d. 13 septembris
anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 568.

908.

21 Sept. 1673.

Borgerne skulle besætte Vagterne under Garnisoners Menstring.

Friderich Turesen.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom gvarnisonen her i staden
i morgen, som er dend 22 septembris, er anbefahlet at munstris, da
er voris etc., at du imidlertid vagten med borgerschabet lader for-
siune, saa at alle posterne med dennem, indtil samme munstring er
holden, besat worder. Dermed etc. Hafniæ d. 21 septembris anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 573.

909.

29 Okt. 1673.

Frederik Winterberg faar samme Priviliegium, som han har haft i Boldhuskælderen.
Fridrich Winterberg.

C. 5. giøre alle witterligt, at wj af sær kongelig naade allernaadigst hafuer bevilget oc tillat, saa och etc., at Fridrich Winterberg maa her etc., huor det hannem kand belejljigst falde, holde frj oc oben skiench for allehaande slags viin sampt jndlendisch oc fremmed øll for alle och en huer, som det begierendis vorder, med samme frihed, som hand j voris Boldhuuss kielder niudt oc hafft hafuer, dog iche til nogen widere consequence for andre. Huorimod hand schall tilitencht were, saadanne ware gode oc oprigtig at holde oc for billig pris selge oc afhende, saa oc uden nogen vndersleff den tilbørlig told oc accise samt anden voris rettighed der af erlegge, saa fremt hand denne woris benaading agter at niude. Forbiudendis etc. Hafniæ 29 octobris 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 208.

910.

29 Okt. 1673.

Om Forpagteren af Prinsessernes Gaard paa Ny Amager.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom Mathias Thomsen, forpagteren paa voris elschelige kiere søster, princessin Ulrica Eleonora, hendis gaard paa Ny Amager af oss allernaadigst hafuer verit forundt proviant til fire persohner, som hannem skall vere gifven, jndtil woris elschelige kiere søster princessin Wilhelmina Ernestina bortreiste, oc hand nu allerunderdanigst anholder, fremdeelis samme proviant at maa niude, thi er voris etc., at j med allerforderligste oss eders allerunderdanigste erkleering oc betenkende gifuer, huorledis bemelte forpagter i andre maader kunde hielpis oc i steden for ofuenschrefne proviant nogit andet niude, paa det woris elschelige kiere søster sine fulde forpagtningspenge dess bedre kand erlange. Dermed etc. Hafniæ d. 29 octobris anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 602.

911.

3 Nov. 1673.

Bønderne i Kjøbenhavns (Valby) Birk faar Udvisning af Hjulved.

H. Vincentz Joachim v. Hahn.

C. 5. Wor gunst tilforn. Viid, at wj effter allerunderdanigst ansægning oc begiering allernaadigst hafuer bevilget, at en huer af voris vgedagsbønder udj Valbye birch her for voris etc. maa i steden for de tvende less hiulved, som de forleden aar til deris vogne oc

plougs fornødenhed bekommet hafuer, her effter, indtil vj anderledis tilsigendis vorder, aarligen niude fire læs hiulved til forskrefne brug. Der effter du dig allerunderdanigst hafuer at rette oc herom fornøden anordning at giøre. Befahlendis etc. Hafniæ d. 3 novembris anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 606—07.

912.

5 Nov. 1673.

Skede paa en trekantet Jord ved Enden af Lille Strandstræde.

Gotfrid Hofmand.

C. 5. Wiid, at wj allernaadigst hafuer forundt Morten Hansen Mechlenborg, mestersmed ved Bremerholm, et stœche trekantigt jord liggendis paa hiørnet ud til liden Strandstredet her etc. til hans tilforhandlede byggepladses forbedring. Thi er voris etc., at du hannem derpaa fornøden maalebref til videre voris allernaadigste schiedes erlangelse meddeeler. Dermed etc. Hafniæ d. 5 novembris anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 607—08.

913.

25 Nov. 1673.

Vejen langs Børsens sondre Side afslukkes.

Commercic collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Vider, at wj effter eders eget allervnderdanigst herom gjorde forslag til at forrekomme den schade, som Børsen oc pachhuusene paa dend synder side formedelst steenbroens forkjørelse oc opbrydelse ved vognmænd och fasnveedsetterne foraarsages, allernaadigst er tilfreds, at j paa bemedle synder side lader sette tvende slaugbomme, een paa huer ende af børsen, oc dennem med laase forvare, saa at ey andre vogne end de, som til oc fra pachhuusene føre, der kand indkomme. Dermed etc. Hafniæ d. 25 novembris anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 621.

914.

26 Nov. 1673.

Jens Rostgaard (siden Raadmand) lyses i Fred.

H. Helmuth Otto friherre von Winterfeld.

C. 5. Wor gunst tilforn. Efftersom for oss allerunderdanigst er andraget, at Jens Rustgaard for det drab, som hand paa sin lowlig vey fra voris damme ved Hammermøllen i voris egit ærinde paa en persohn, som schal hafve værit udcommanderit at hafue tilsuin med bemedle melle, af tvungen nedverge schall hafue veret foraarsaget at begaae, er fridembt, da er woris etc., at du dend anordning giør, at offver hannem effter recessen fred liust worder, med mindre sagsøgerne

tilsinds ere, sagen paa behørige steder til videre appellation strax at lade indstefne. Dermed etc. Hafniæ d. 26 novembris 1673.

Sæl. Tegn. XL. 628—24.

915.

3 Dec. 1673.

Privilegium paa at forfærdige Kort.

Friderich Jacobsen och hans medjntressenter.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Fridrich Jacobsen for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, huorledis hand agter at indrette it verck, kort at giøre, med allerunderdanigste begiering, wj hannem derpaa voris octroye allernaadigst ville forunde, da hafue wj effter saadan hans allerunderdanigste ansøgning allernaadigst bevilget oc tillat, saa oc etc., at bemelte Fridrich Jacobsen oc hans medjntressenter maa bemelte kortverck her etc. med effterschrefne conditioner indrette.

1. Att hand oc hans medjntressenter i woris riger oc lande skall were boesiddendis.

2. Skall saadanne kort her etc. alleene oc ingen andensteds i voris riiger Danmarck oc Norge paa tolf aars tiid gjoris, ey heller imidlertiid nogen fremmede kort did indførts, vnder straf aff samme jndførde kortes confiscation.

3. Maa saa mange af samme kort, som aff woris lande vd-førts, toldfrj passere.

4. Skall samme kort vere af de finiste eller i det ringeste saa gode som Peter Meffarts kort, saa oc for bedre kioh selgis end de kort, som kommer fra andre steder. Oc paa det kremmerne j deris næring ey her ved nogen skade schulle tilføytes, da schall af jntressenterne ingen kort uden i gros selgis.

Oc skall forskrefne woris allernaadigste octroye sex maaneder fra dette woris allernaadigste brefs dato at bereigne begynde oc angaa oc saaledis forskrefne tolf aars tiid, oc indtil wj der om anderledis tilsigendis vorder, continuere. Forbiudendis etc. Hafniæ 3 decembris 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 284.

916.

4 Dec. 1673.

Om Udvisning af en Plads bag Børnehuset paa Christianshavn.

Gotfrid Hofman.

C. 5. Huad Hans Jensen Tombel, jndvaaner her etc., hoss oss allerunderdanigst hafuer ladet ansøge oc begiere anlangende een ede platz, liggendis i vor stabelstad Christianshafn bag Børnehuuset,

at motte forundes, kand du af hossfølgende etc. Da saa frembt intet findes, som denne hans begiering louigen kand hindre, er wj aller-naadigst tilfredtz, at hand forschrefne pladtz maa bekomme. Thi er vorris etc., at du hannem der paa fornøden maalebref til videre voris etc. Dermed etc. Hafniæ d. 3 decembris anno 1673.

Sæl. Tegn. XL. 628.

917.

4 Dec. 1673.

Det forbydes at bære Fakler paa Gaderne.

Forbud paa tryck.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom for oss allerunderdanigst er vorden beretted dend store fare, som wed fackelers missbrug for-medelst een och andens enten skiødesløsshed eller vanartighed her etc. lettelig kunde foraarsagis, da till saadant at forekomme hafver wj for got oc raadeligt eragted, alle saadanne tendte fachelers brug her effter at afskaffe, alvorligent och strengeligen her med befalende, at ingen, af huad stand eller condition de were kand, enten j bemelte woris etc. Kiøbenhafn eller Christianshafn her effter nogen tendte fackeler eller desslige obne oc bare bluss maa bruge eller bruge lade, mens j det sted, udj huad tilfelde nogen saadan liussning behøfuer, sig med tillugte løgter lade betiene. Fordrister sig nogen imod dette woris forbud, som 3 vger effter dette brefs dato skal begynde oc an-gaa, at giøre, da første gang med vilkaarlig straff effter sagens oc personens beskaffenhed at ansees, oc om tiere i saa maade betreffis, da at stande til rette som voris mandatz foragttere oc ofvertrædere. Huor effter etc. Gifvit etc. Hafniæ d. 4 decembris 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 285—36. (Forbudet sendes til Magistraten 16 Dec. Sæl. Tegn. XL. 638)

918.

8 Dec. 1673.

Skøde paa 2 Grunde ved Nyhavn.

Obr. Marqvor Rodsteen oc admirals Jens Rodsteen.

Chr. 5. etc. skiøder etc. til oss elschelige Marqvor Rodsteen til Elkier, voris bestalter oberst ofuer tøyghuuset, oc hans arfvinger it støche jord til en biugge plads, liggendis her inden Kiøbenhafns festning bag sin egen nu i boende gaard oc plads, strechendis sig langs den nye canal ved Kongetorfvit oc vd imod dets øster hofvet och ellers begreben udj alne oc maal som følger, nemblig vdj breden for til imod hofvedet oc ligesaa ved enden aff forschrefne sin egen plads 78 alne, noch udj lengden langs canalen 138 alne, saa oc paa den anden side langs Clemmind Lampregtes biuggeplads 135 alne,

jtem fortouget langs canalen 18 alne bred; ellers fra bemelte pladses hørne indtil hofuedet af canalen er en aaben plads 84 alen lang, huor fra fortouget sig imod woris vice admirals oss elschelige Jens Rodsteens platz skraat strecher. Huilchen etc. Hafniæ dend 8 decembris 1672.

Ligesaadant it skiøde fich Jens Rodsteen til Leerbech, vice admiral til søes, oc hans arslinger paa it støche jord til en biugge plads, liggendis her inden Kiøbenhafns festning bag sin igen nu i boende gaard oc platz langs ved Strandstredet, strechendis sig ud til strømen och begreben vdj alne etc. udj breden for til strømmen oc lige saa bag ved forschrefne sin plads 78 alne, noch udj lengden langs Strandstredet 134 alne, oc paa den anden side langs Ellen afgangne Jochum Dorns byggeplads 130 alne, jtem fortouget langs strømmen 18 alne breed. Huilchen etc. Det øfrige effter ordinarie stiil, som nest forskrefvit staar.

Sæl. Reg. XXIX. 236—37.

919.

18 Dec. 1673.

Privilegium paa Sæbesyderiet paa Christianshavn.

Andreas Pompe.

Chr. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Andreas Pumpe sig afgangne Herman Jegers huuss paa Christianshafn med sæbesyderiets behørige redskab oc materialier hafver tilforhandlet j dend allerunderdanigste tillid woris allernaadigste octroye at erholde, da hafver wj effter hans herom allerunderdanigst giorde ansøgning oc begiering hannem til samme werks desto bedre fortsettelse allernaadigst forundt oc gifuit, saa oc etc. effterschrefne friheder oc privilegier, som følger.

1. Maa bemelte Andreas Pumpe med samme indrettede sæbesyderj sin næring her i staden allene bruge, som hand best weed oc kand, saa lenge hand sæben forsuarligender syde oc hand 1 fjerding ollie sæbe ey høyere end for 5 sldr., oc 1 fjerding tran sæbe ey høyere end 13 ½ danske selger. Huilche begge slags schall af en døchtig kermester, som der til schall forordnis, fra hin anden ad-schillies, flitteligen effter sees oc tilbørlichen vrages, saa oc sæben i loulige brente oc af tilbørlig werende størrelse tønder oc fierdinger vdselgis, dog de w-forment, som vj wed woris ordre de dato 17 augustj 71 her j staden allernaadigst hafver tilladt, jt sæbesyderj at indrette, naar de der om tilbørlig ansøger oc om de fornøden conditionner och wilkor behørige octroye sig forskaffer.

2. Maa hannem oc tillat were, udj femb første aar ey widere end 1 pro-cento til told at gifve af huiss materialier, som der til nødvendig kand behøfvis, nemlig potaske, hampefrøe, ollien deraff allene vndtagen, huilchet hand dog det første aar paa samme condition maa nyde oc siden derpaa ey nogen toldfrihed hafve, mens self tilforpligt were, dend her udj riiget at lade perse. Oc schal hand tilltengt were, ald hampefrøe oc hørfroe, som her udj voris egen riiger oc lande woxxser oc hannem falbydes, dennem, som det fall byder, effter den priss, som af commercie collegio der paa ved juule tiider settendis worder, at afkiebe oc til dennem, som paa foraarit til deris sæd kunde behøfue, fire skilling høyre schieppen, end det paa jndkiebet sat war, igien att wdselge.

3. All dend sæbe, som j saa maader sydes, maa hand och hans arvlinger udføre, til huad sted enten jnden eller vden riiget dennem lyster, och ey mere told der aff at giffve end tou schilling fierdingen, oc jmidertid ingen toldfrihed paa huiss sæbe, som af fremmede lande oc andre steder kunde jndførvis, tilstæde, men den, som der med antrefes, were straffet paa huer fierding med halftred-sinstiuge rdl. oc sæben confisqueret.

Her imod schall forskrefne Andreas Pumpe effter woris allernaadigste forordning til commercie collegium straxen imod quitering erlegge oc betale trej hundrede rixdlr. Forbiudendis etc. Hafniæ dend 18 decembris 1673.

Sæl. Reg. XXIX. 241—42.

920.

8 Jan. 1674.

Om Udgifterne til Nyhavns Gravning.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom wij fornehmer, at omkostningerne paa den nye canal her udj staden saa høyt schal oplebe, at der endnu schal restere 2125 rdl. 1 $\frac{1}{2}$ 7 β , da hafuer j af huiss arf, som oss effter afgangne Peder Jensen renteschrifuer kand tilkomme, først oc forud at anamme bemelte 2125 rdl. 1 $\frac{1}{2}$ 7 β oc voris commerce collegio imod qivering at tilstille, som dennem siden til forskrefne brugs afbetalling hafuer at anvende. Dermed etc. Hafniæ d. 8 janvarij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 646.

921.

17 Jan. 1674.

Forbud mod Skydning og Kasten med Raketter.

Forbud paa trych om skyden oc racheter j Kiøbenhafn oc Christianshafn.

C. 5 giøre alle witterligt, at efftersom for oss allerunderdanigst er blefven andragit, huorledis her j woris etc. om nattetiide, oc effter tappestrig er slagit, tit oc ofste med skyden i huusene oc med raceter at lade flye adskillig misbrug schall begaais, huor vdfuer w-formodentlig v-lyche, fare oc anden v-lemppe motte foraarsagis, da paa det saadant tilbørlichen kand forekommis, ville wj alvorligen hafue befalet oc forbudet, saa oc hermed etc., at ingen, huo det oc kand were, maa om natte tiide eller om aftenen effter tappestrig skiude eller racheter lade udkaste. Och paa det her ofver desto bedre kand worde holdet, wille wj hafue anbefalet verterne udj husene, huor saaledis skiudis eller racheter vdkastis, at de saadant wden nogens anseelse till wagtene angifue, som dend schyldige strax skal afhente oc j corps de garden forvare, indtil de effter leyelighed vorder straffet som woris kongelige mandatz ofvertrædere. Skulle vegterne eller nogen anden sligt høre eller see, skall de oc det til wagten angifue, som huuset, j huilchet saadant skeet er, strax hafuer at søger, huor da och angifueren skal gifuis fire rdl. af verten, om hand iche lefverer dend, som sig i forbemelte maader forseet hafver, huilchen, naar hand tilstede stillis, de fire rdl. foruden den anden paafølgende straff skall betale. Huor effter alle etc. Gifvet etc. Hafniæ d. 17 januarij 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 248—49.

922.

19 Jan. 1674.

Skøde paa en Grund i Selvgade.

C. 5. etc. skiøder etc. til Jens Pedersen Graahed, jnduohner her etc., oc hans arfuinger jt obet och vjndheignet støche jord til en bygge plads, liggen dis herinden festningen udj Sølfgaden nest wed det støche, som øfrig er af de tuende pladser, huilche hannem aff woris elschelige kiere h. fader salig oc høylofflig jhukommelse tilskiødt er.. Och strecher sig det øfrige støche tillige med bemelte obne leddige under it fra Riigens gade langs med dend grøft aff general lieutnant frjherre von Rüssenstein plads oc lige saa langs Sølfgaden udj lengden hundrede oc tredufue alne, jtem er udj Riigens gade liige saa bag fyretiuge oc fem alne bred. Huilchen etc. Thi forbiude wj alle etc. Hafniæ dend 19 januarij anno 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 249.

923.

24 Jan. 1674.

Om Isning i Gravene.

Obr. Friderich Turesen.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris allernaadigste villie oc befalling er, at du dend anordning gør, at under officererne ved huer compagnie strax tilsiger indwohnerne her udj staden, huer udj sit qvarter, at de schiche nødwendig folch, en af huer huus, til at lade isse oc veche i grafuerne her rundt omkring stadens wolde, oc at capitainerne sielfuer flittig jndseende hafuer dermed, at det uden forsommelse flitteligen vorder effterkommet, som de dertil ville ansuare. Dermed etc. Hafniæ d. 24 januarij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 652.

924.

25 Jan. 1674.

Om Isning i Gravene.

Chr. 5. giøre alle witterligt, at efftersom høylig behøfvis, at graffverne her om festningen om winteren, naar de tilfrøssne ere, worder jset, oc guarnisonen samme jssning for des witløftighed skyld allene foruden byens hielp iche kand afstedkomme, saa er voris allernaadigste willie oc befaling, at en person af huer gaard eller huuss her udj staden, som inden woldene er beliggendis, uden vnderskeed huem gaarden eller huuset tilhører eller huo der udj boer, schall skaffis en døchtig person med en øxse eller anden døgtig instrument at jse med, som skal werre vdj beredskab at lade sig finde under dend capitain af borgerskabet, under huis quarteer huuset er beliggendis, oc naar aff samme capitain tilsigis, paa de tilfrøssne grafuer at jsse. Dog skall denne woris befaling iche dragis udj andet til videre consequens, end saa wit jissningen allene angaar, at en huer joe her effter som tilforn niuder paa sin gaard her j staden dend hannem forundte frihed. Huor effter etc. Hafniæ dend 25 januarij anno 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 252.

925.

2 Feb. 1674.

Om Isning i Gravene.

Obr. Friderich Turesen.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at stadtz compagnierne her i voris residentz stad med vechen eller opjissning i grafverne, dempning oc redning udj jldsnød, forsamling paa allarms pladtzerne, vogten oc anden slig schyldig tienniste sig schulle saalenge forholde effter voris elschelige kiere h. faders høylofig jbukommelses derom

allerede udgangne forordninger oc befallinger. Disligeste du sielf i den dermed hafvende bestilling effter samme befallinger oc din fericie instrux dig schalt rette, indtil wj anderledis derom tilsigendis vorder. Dermed etc. Hafniæ d. 2 februarij 1674.

Sæl. Tegn. XL. 656.

926.

3 Feb. 1674.

Skede paa en Grund i Store Kongensgade.

C. 5. giøre alle witterligt, at eftersom affgangne Daniel Hoffmand, forrige steenhugger, formedelst dend nye reviers jndretning ved Kongetoruit her etc. hafuer werit foraarsagit sine huuse oc waaninger at afstaa, da hafver wj der imod til wederlag allernaadigst undt, skioet etc. til hans effterlatte enche Jngeborg afgangne Daniel Hoffmands, jnduohnersche her sammestedz, oc hendis arfuinger een plads, som allerede er bebygt oc hun nu paa boer, liggendis udj dend nye Kongens gade synden for Anders Oelsens plads oc strecher sig udj alne oc maal som folger, nemblig udj breeden paa huer side 20 siellandsche alne, jtem udj lengden paa huer side 70 och 8te alne. Huilchen etc. Thj forbiude wj etc. Hafniæ dend 3 februarij 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 254.

927.

16 Feb. 1674.

Om Afledning af Vand fra Boldhusets Kælder.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom voris geheime raad oc rigs marschal oss elschelige Johan Christoph von Kørbitz etc. for oss allerunderdanigst hafuer ladet andrage, huorledis vandet sig nu en rum tid frem for i forrige tider i stor mengde udj kielderen under Boldhuset hafuer sancket, som schal lade sig ansee at komme deraf, at det vand, som sanckes paa den plads bag Boldhuset, der sammestedtz blifuer bestaaende oc formedelst dend lauge steenbroe ey der fra kand hafue sit løb, som det sig burde, befryctendis, at om der paa ey inden kort tid raades bod, fundamentet af Boldhuuset da der ofuer en v-bodelig schade ville lide, da er voris etc., at j forneden anordning giører, at forskrefne pladtz bag Boldhuset med nødwendig steenbroe med forderligste worder forhøyet oc med gode oc dýchtige render belagt, huor ved wandet endten vnder eller ofuen jorden der fra steden igienem porten oc ind i slodsgrafuen kunde ledes oc føres, saa at Boldhusets fundament ey der med nogen schade schulle tilføyis. Dermed etc. Hafniæ d. 16 februarij anno 1674.

H. Johan Christopf von Kørbitz.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Vid, at wj effter din allerunderdanigst ansøgning allernaadigst tilfreds er, at du paa forestaende for aar jt eller to lufft huller eller vinduver igienem muren af kielderen under Boldhuset paa dend side ud til den pladz bag Boldhuset beliggende maa lade bryde. Huilche lufft huller eller vinduver wj for dess bedre liussen i kielderen allernaadigst hafuer beulget, saaledis vpaaanchet stedtze at maa vedblifve. Huor effter du dig etc. Befahlendis etc. Hafniæ d. 16 februarij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 662.

928.

20 Feb. 1674.

Om en Konfiskationssag mod Markmand Holger Dønneke.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Huad Holger Dønich, jndwohner her etc., hoss oss allerunderdanigst hafuer ladet ansøge oc begiere, anlangende at vj igien allernaadigst ville frj gifue en pache med kram vare, som magistraten her i staden for hannem hafuer confisqveret, huilchen Rudolph Wolmer, consumptions controlleur i Vesterport, for nogen tid siden schall hafue ladet arrestere, formedelst at der ved ingen frj seddel var, der hand den fra Kiøge, huor godtzet schal vere kiøbt, hid ind i staden lod føre, kand j af hossfølgende supplication videre see oc erfahre. Thi er voris allernaadigste etc., at j oss derom eders allerunderdanigst erklering oc betenchende til voris videre allernaadigste resolution med forderligste tilstiller. Dermed etc. Hafniæ d. 20 februarij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 665.

929.

23 Feb. 1674.

Tilladelse til Opsættelse af et Gravmæle i Holmens Kirke for Hans Hansen og Abel Kathrine.

H. Henrich Bielche.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Viid, at wj effter allerunderdanigst ansøgning oc begiering allernaadigst hafuer beulget oc tilladt, at Abel Catharin afgangne Hans Hansens maa et epitaphium paa muuren uden for hendis afgangne mands begrafuelse sted udj Holmens kirche her i staden paa egen bekostning lade opsette. Thi hafuer du hende herudj tilbørlichen at bef ordre, saa frembt det helles kircken oc andre vedkommende uden hinder oc schade schee kand. Dermed etc. Hafniæ d. 23 februarij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 665.

930.

26 Feb. 1674.

Privilegier for Dronningens Skomager.

Henrich Meiniche.

Christianus Quintus giøre alle witterligt, at wj allernaadigst hafver antaget oc bestilt saa oc hermed etc. Henrich Mencke, jnduohner her etc., til at vere woris elschelige kiere gemahls dronningens skomager och j den consideration allernaadigst bevilger oc tillader, at hand imidlertiid for formyndershab och alle andre borgerlig oc byes bestillinger sammestedz maa vere frj oc forskaanet. Forbydendis etc. Hafniæ d. 26 februarij 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 266.

931.

10 Marts 1674.

Privilegium paa en Korduansfabrik.

Gødert Bram.

C. 5 giøre alle witterligt, at efftersom for oss allerunderdanigst er blefuen andraget, huorledis Gothard Bram af voris kongelige residentz stad Kiøbenhafn agter her sammesteds at lade indrette it cordevans manufactur, om hand woris allernaadigste octroye der paa paa visse aars tiid oc med visse der til tienlige wilkor allernaadigst motte erlange, da til manufacturens beste hafuer wj allernaadigst bevilget oc tillat, saa och her med etc., at bemelte Gothard Bram maa allene paa 10 aars tiid lade tilberede cordevan her j vort land Sielland oc de mestere oc svenne, hand der til hid indforschrifuer, fuldkommeligen oc u-behindret niude de beuaadinger oc friheder, som voris obet bref af dato d. 21 septembris anno 1671 witloftig om formelder. Huor imod hand oc sit cordevan got oc u-lasteligt hafuer at lade tilberede oc for en billig præs afhende under denne voris be-naadings fortabelse. Forbydendis etc. Hafniæ d. 10 martij 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 275.

932.

10 Marts 1674.

Privilegium for en Tobakspinder.

Clauss Blom.

Christianus Quintus giøre alle witterligt, at wj effter allerunderdanigst ansøgning oc begiering alleruaadigst hafuer bevilget oc tillat, saa oc etc., at Claus Blom, borger oc jnduohner her etc., maa fremdeelis, nu hans hustru Rebecca Hages, som paa it tobachspinderie voris allernaadigste beuilling d. 8 februarij 1672, paa hender allene liudende, hafde bekommitt, ved døden er afgang, efter forskrefne allernaadigste beuillings jndhold jligemaade bruge tobachspinderj her

j bemedle vor residentz stad saauelsom vdj vor kiebssted Helsingør tilligemed de, som der med allereede ere benaadeede, och det, ald dend stund hand oss den tilbørlig told och rettighed af de jndkommende oc vdgaende tobachsblade oc tobach gifuer, ligesom andre privilegerte i saa maader allcreede gifuer eller her efter gifuendis vorder. Forbydendis etc. Hafniæ d. 10 martij 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 275—76.

933.

12 Marts 1674.

Befaling om Grundskatten.

Obet bref om grundskats paaleg udj Kiøbenhafn.

Gifvet etc. Hafniæ d. 12 martij 1674.

Dito Christianshafn ut supra.

Sæl. Reg. XXIX. 278—89.

934.

18 Marts 1674.

Præsident Peder Resen faar Estergivelse af en Gæld til Kongen til Fremme af sit Værk Theatrum Daniæ.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Wiider, at wj udj henseende til dend stoere u-mag oc bekostning, som oss elschelige Peder Reesen etc. hafuer hafft med dend tractat, theatrum Daniæ kaldet, at faa sammen schrefuen oc fremdeelis til trychen expiderit, af sær kongelig naade allernaadigst hafuer beuilget, at hand maa være frj oc forschaanet for at betale de tou tusinde tou hundrede oc siuf oc halftrediesinds tiufve rixdlr. 5 & 12 β, som Niels Reesen, forrige fouget ofuer Sundhors fogderj i vort rige Norge, paa sine regenschaber for annis 1668, 1669, 1670 oc 1671 schyldig blifuer oc iche kand betalle oc der for nu hoss bemedle Peter Resen, som forlofuer for hannem, prætenderis. Dermed etc. Hafniæ d. 18 martij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 689.

935.

26 Marts 1674.

Om Bekostningen af Udgifterne til Gravning af Nyhavn.

Stadtholder Gyldenløwe.

C. 5. Wor synderlig gunst oc bevaagenhed tilforn. Wiid, at efftersom du dig allerunderdanigst erbyder (som vj aff voris commendant her i staden oss elschelige gen. major Rosencrantz hans beretning erfahrer) de tu tusinde rixdlr., som til dend nye canals forferdigelse ved Kongetorvet her i staden endnu resterer, at vil forskyde, saa ere vj allernaadigst tilfreds, at du samme forschud giører. Mens som vj anlangende de begierte lasthaune eller winterleyepenge ved samme

canal forefaldende, som voris rigs canceller grefven af Griffenfeld os allerunderdanigst hafde formeent dig der imod at kunde følge, nu kommer i erfaring, at det dermed den beskaffenhed hafuer, at nemlig desslige last oc vinterhafne penge paa toldboden her for staden betales oc denne voris kongelige residentz stad Kiøbenhavn oc dens magistrat til sær vdgifter fra arilds tid, saauelsom oc vdj voris seeniste udgangne toldordinance allernaadigst hafuer værit oc er tillagt oc der ofuer betagen, saa ville wj hermed allernaadigst hafue beuilget, at du din betalling for de ofvenbeinelte tu tusinde rixdlr., som du i saa maader forskiudendis vorder, igien maa søge udj een eller anden voris middel, som foruden nogen afgang i voris ordinarie intrader kunde findes, huor af du din fornøyelse for giorde forschud føyeligst kunde bekomme. Dermed etc. Hafniæ d. 26 martij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 695.

936.

26 Marts 1674.

Nogle hollandske Skippe forskaanes for Laste-, Havne- og Vinterlejepenge.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom de her for staden paa rehden med deris schibe liggende hollandske skippe, saauelsom den hollandske resident paa deris vegne, af oss allerunderdanigst hafuer verit begierende, at wj dennem af pur kongelige naade allernaadigst ville effterlade huiss last eller hafne oc winterleye penge, de af bemelte deris skibe kunde tilkomme at udgifie, da hafve wj af sær kongelig gunst oc naade allernaadigst beuilget, at bemelte her paa reden nu liggende schippere med deris schibe, som iche inden Reshaldz tønde hafuer losset eller laddet, maa, foruden nogen videre conseqventz endten for dennem self eller for andre i fremtiden, for ald last- eller hafne- oc winterleye penge denne ene gang vere forshaanet. Thi hafuer i derom fornøden anordning at giøre. Dermed etc. Hafniæ d. 26 martij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 695—96.

937.

30 Marts 1674.

Beskikkelse for en Notarius publicus.

Jens Harboe.

C. 5. giøre alle witterligt, t wj allernaadigst hafuer beskichtet oc forordnet, saa oc etc. Jens Harboe til at were notarius publicus her etc. udj afgangne Magni Cuhmans sted. Och schal hand were etc. Hafniæ d. 30 martij 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 286—87.

938.

31 Marts 1674.

Privilieglum for en Tobakspinder.

Mouritz Schøtz.

C. 5. giøre alle witterligt, at wij effter allerunderdanigst giørde ansøgning och begiering allernaadigst hafuer bevilget oc tillat, saa och etc., at Mouritz Schøtz maa her etc. et tobachspinderj jndrette oc til des fortsettelse tobachsblade lade jndføre, naar hand woriss told rettighed der af effter seeniste vdgangne told ordinantze betaler oc ellers v-straffelig god tobach spinder. Forbydendis etc. Hafniæ d. 31 martij 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 287.

939.

31 Marts 1674.

Privilegium for en Hatstafferer.

Jørgen Helmerhorst.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Jørgen Helmerhorst, hatstafferer her etc., hoess oss allerunderdanigst hafuer ladet ansøge oc begiere, at hand paa egen bekostning motte fremmede hattemagere her ind forschrifue oc dennem med alleslaugs haar oc vld, som der til forneden giøris, forsiune, saa de her for hannem alle slaugs fine oc grofue hatte vden nogen laugs forhindring kunde giøre, da hafue vj allernaadigst bevilget oc tillat, saa oc etc., at forschrefne Jørgen Helmerhorst maa saadanne fremmede hattemagere, mestere oc suenne, som fine oc grofve hatte kand giøre, her j woris riiger oc lande lade forschrifue oc jndkomme och dennem paa egen bekostning med arbeid oc des tilbehør forsiufne, saa de frj wden nogen laugs forhindring, saa lenge de gode oc dygtige wahre forarbeider oc for lidelig priiss afhender, for hannem maa giøre. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 31 martij 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 290.

940.

31 Marts 1674.

Om Betaling til Vandmesteren paa Christianshavn.

Christianshafns borgemester oc raad.

C. 5. Efftersom m. Rassmus Byssing, sogneprest til Christianshaun, tillige med Niels Sørensen, kiemner der sammestedtz, schal paa byens vegne hafve caverit for 840 sldr., som wandmesteren for sit arbejde oc anvendte bekostning paa byens fersche wand schal restere, da er woris etc., at j uden videre ophold strax den anordning gier, at vandmesteren, for huis hannem hoss byen i saa maade med rette kand restere, vorder fornøyet, saa frembt j iche her effter vil

suare til samme penge som til eders egen gield. Dermed etc. Hafniæ d. 31 martij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 705.

941.

27 April 1674.

Privilegium for Vinhandlerne.

Kiøbenhafns wiinhandlerne.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom wiinhandlerne her etc. hoes oss allerunderdanigst hafuer ladet ansøge oc begiere, at dennem allernaadigst motte tilladis at hafue opsiufn med dend wiin, som aff fremmede her opleggis oc iche strax af skibene selgis, da hafue wij allernaadigst for got oc tienligt eragted, at der med saaledis intil paa videre anordning schal forholdis, at ingen fremmede af tolderen tilstædis nogen viin her enten at oplegge eller igien vdføre, med mindre oldermanden for viinhandlerne, eller huem de paa laugets vegne dertil beskicher, er tilstæde for at hafue fuldkommen videnschab sauel om viinens qualitet oc quantitet, der af fremmede blifuer opplagt, som om dens, der igien blifuer vdført. Och paa det fornøden beviisslighed hoes tolderens regenschaber, som sligt forklare bør, herom kand hatves oc fremleggis, naar de paa woris skatcammer indkommer, schall een attest af meerbemelte wiinhandleris oldermand eller dend af deris middell der till beskichede person tolderen til den ende meddeelis oc der j specificeris tiden, naar viinen blef jndført, og tiden, naar den blef vdført, huor megit oc huad slags viin bleff vdført, fra huad sted den her jndkom, oc til hvad sted den igien udgick, jtem med huad skiberomme och aff huad skippere. Forbydendis etc. Hafniæ d. 27 aprilis 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 329—30.

942.

27 April 1674.

Om Tilsyn med Fremmedes Oplag af Vin.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom viinhandlerne her etc. hoss oss allervnderdanigst hafuer ladet ansøge oc begiere, at dennem allernaadigst maatte tilladis at hafue opsiun med den vin, som af fremmede her opleggis oc iche strax af skibene selgis, da hafve wij allernaadigst for got oc tienligt eragted, at dermed saaledis intil paa videre anordning schall forholdis, at ingen fremmede af tolderen tilstedis, nogen viin her enten at oplegge eller igien udføre, med mindre oldermanden for viinhandlerne, eller huem de paa laugets vegne der til beskicher, er tilstede, for at hafue fuldkommen viiden-

skab saael om viinens qvalitet oc qvantitet, der af fremmede blifver oplagt, som om dends, der igien blifuer udførdt. Oc paa det forneden beviisslighed hoss tolderens regnskaber, som sligt forklare bør, her om kand hafuis oc fremleggis, naar de paa voris skatcammer indkommer, schall en attest af meerbemelte wiinhandleres oldermand eller den af deris middel der til beskichede persohn tolderen til dend ende meddeelis oc der i specificeris tiden, naar dend blef udført, huor megit oc huad slags viin blef udført, fra huad sted dend her indkom, oc til huad sted dend igien udgich, jtem med huad schiberomme och af huad schippere. Der effter j eder allerunderdanigst hafuer at rette oc paa behørige steder derom forneden anordning at giøre. Befahlendis etc. Hafniæ d. 27 aprilis anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 721.

943.

29 April 1674.

Om Indretninger i Boldhusets Kælder.

H. rigens marskalch.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Viid, at vj effter din allerunderdanigst ansøgning oc begæring allernaadigst hafuer beuilget, at du foruden de tou luft huller, som wj dig d. 16 februarij sidst forleden hafuer tilladt at maatte lade bryde igennem kieldermuren under Boldhuset paa dend side imod Proviantgaarden, maa endnu derforuden sammesteds lade forferdige et lidet sted, huor folchene udj kielderen noget kunde astræde oc en dehl af vandet fra Boldhuustaget der udj hafue sit fald, dog at forschrefne beuilgede sted icke kommer lenger ud, end dit tagdraab er, saa oc at det saaledis anrettis med en rende vnder jorden, at voris pladtz ey videre derved incommoderis, end saa lenge sligt byggis och til fundamentet, saa viit forneden er, grafves, huoreffter det siden skal tilkastes oc jefnis. Dereffter etc. Hafniæ d. 29 aprilis anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 725.

944.

4 Maj 1674.

Om Godtgjørelse for Nedbrydningen af Vandmøllen ved Vesterport.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Huad Johan Baneermand for oss allerunderdanigst hafuer ladet andrage anlangende een hans ved Vesterport her for voris etc. beliggende vandmølle, hannem henved otte tusinde rixdlr. schal hafue kostet, men formedelst fortificationen vere blefuen øde oc v-brugelig, at hannem for saadan hans udstandne schade nogen vederlaug oc opreyssning allernaadigst maatte

forandis, hafuer j udaf hossfølgende hans allerunderdanigste suppli-
cation videre at see oc erfahre. Thi er voris etc., at j oss derom
eders allerunderdanigste erklæring oc betenkende til videre etc. Der-
med etc. Hafniæ d. 4 maij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 733—34.

945.

4 Maj 1674.

Om Opsæelse af Slagterboder ved Børsen.

Commerce collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Wider, at wj efter slag-
terne udj vor stabelstad Christianshafn deris allerunderdanigste an-
søgning oc begiering sampt eders derpaa allerunderdanigste giorde
erklæring, indtil vj anderledis tilsigendiss worder, allernaadigst hafuer
beuilget, at de slagterboeder langs muuren fra huellingen oc til dend
nederste ende af Børssens nedgang paa dend øster side tuert ofuer
for Holmens kiercke maa lade opsette oc deris vahre der udj selge
och forhandle. Dog at de der imod aarligen en visse oc tilbørlig
afgift til Børsens reparation der af gifuer, sambt muurens oc pladtzens
forderf med flid hindrer oc afverger. Thi er voris etc., at j med
bemelte slagtere anlangende forskrefne boeders jndrettelse oc aarlig
leye til Børsen accorderer oc handler. Dermed etc. Hafniæ d. 4 maij
anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 736—37.

946.

4 Maj 1674.

Udnævnelse af en Stadskaptejn.

Obr. Frederich Tursen.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du forordner
Claus Selfpop til at vere capitain i afgangne Jachob Kidzzeroes sted
udj Kiøbmager quarteer her etc. Dermed etc. Hafniæ d. 4 maij
anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 739.

947.

24 Juni 1674.

Under Garnisonens Mønstring besættes Vagterne af Borgerskabet.

Obr. Friderich Thuresen.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom guarnisonen her i staden
i morgen, som er d. 25 junij, er anbefalet at muntris, da er voris
etc., at du imidlertid vagten med borgerschabet lader forsiune, saa
at alle posterne med dennem, indtil samme munstring er holden, be-
sat worder. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 24 junij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 747—48.

Om Syn paa Bryggergaardene paa Christianshavn.

Kiøbenhafns magistrat.

C. 5. Wor gunst tilforn. Eftersom vj allernaadigst hafuer for got eragtet, at brøggerne paa Christianshafn indtræder udj lauet med brøgerne her etc., oc her til behøfvis en viss specification, huor mange af bemelte Christianshafns brøggergaarde der udj bør at indtagis, thi er voris etc., at saasom ey vidis, om alle de gaarder, udj huilche saadan næring der paa steden brugis, ere saaledis conditio-nerede, at de for loulige brøggergaarde kand eragtis, j sexten mænd, som tillige ere kiøbmend och brøggere, udnefner oc anordner til at siune oc besigtige alle de nu i brug værende brøggergaarde paa for-schrefne Christianshafn, om de med pladtzer, rum, ferskwand oc indkiersel ere saa belejlige, jtem med sterck muurede kiøller, skoor-steene oc kiedeler sampt saa stoere kar oc anden brøgeriets vdkrefuende tilbehør indrettede, at de for loulige brøggergaarde kand passere, oc i en huer af dem rumt trej pund malt, huer gang brøggis. Huilchen forklaring oc rigtig afsigt i da af dem hafuer at anamme oc i voris cancelie til videre voris allernaadigste resolution indleffvere. Dermed etc. Hafniæ d. 1 julij anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 749—50.

Privilegium paa et Sæbesyderi.

Hans Nielssens med flere privilegier.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vi efter allerunderdanigst and-søgning og begiering allernaadigst haffuer bevilget og tillat, saa og hermed etc., at efterschrefne borgere og handelsmend her etc., nemlig Hans Nielsson, Jacob Nielsson, Lorens Kreyer med interessenter maa et sæbesyderi her sammestedz lade indrette og der til nyde saadanne privilegier og friheder, som følger: 1. Maa de saavelsom Andreas Pompe med same indrettende sæbesyderie deris nering her i staden bruge, som de best veed og kand, saalenge de sæben forsvarlig lader syde etc. Herimod schal merbemelte Hans Nielson, Jacob Nielsson, Lorentz Kreyer med interessenterne til voris commerce collegium, dermed manufacturerne at undsette, trehundrede rixdaler strax imod qvittering erlegge og betale. Forbydendis etc. Hafniæ d. 8 augustj 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 381—82.

950.

13 Avg. 1674.

Privilegium for en Møller paa Christianshavn.

Svend Nielssen, møller paa Christianshaffn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at ej effter allerunderdanigst giorte andssøgning og begiering allernaadigst haffuer beuilget og tillat, saa og etc., at Svend Nielssen møller, jndvohner i voris stabelstad Christianshafn, maa, indtil vi anderledis tilsigendis vorder, holde tvende heste og en vogn til at udføre til og fra hans mølle, uden for bemelte Christianshafns port beliggendis, hvis fra voris provianthus samt de fattige i fornefnte Christianshafn udfører schall, saavelsom hvis andre der samesteds eller i voris residents stad Kiøbenhaffn paa forskrefne mølle vil lade maale. Dog schall forskrefne Svend Nielssen forskrefne sine heste og vogn ey til anden brug, end som forskreffuet staar, bortleye, vognmændene til indpas, saa frembt hand denne voris benaading achter at niude. Thj forbyde vi alle og en hver etc. Hafniæ d. 13 augustj 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 385.

951.

23 Sept. 1674.

Fritagelse i 3 Aar for Fortifikationsskat af en ny Gaard paa Nørregade.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom ej med sær forneyelse oc velbehag fornummet hafuer, huorledis en deel af voris kiere och tro borgerschab her udj staden, uanseeet dise tiders vanschelighed, dog lader sig af yderste effne være angelegen, denne voris kongelig residentz stad med god oc grundmuret bygning at zire, saa som det nu i siær om een borger her udj staden ved nafn Arff Michelsen Edelberg andrages, da hafve ej allernaadigst beuilget, at bemelte Arf Michelsen Edelberg maa paa trej aars tiid, oc hellis indtil ej anderledis tilsigendis vorder, for fortifications schatten af hans ny opbygde huus paa Nørregade at vdgifve vere fri oc forschaanet, uden videre conseqventz for andre. Dermed etc. Hafniæ d. 23 septembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 794—95.

952.

23 Sept. 1674.

Forbud mod at fyre i en Skorsten.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad Margrete Just Stobels her af voris kongelige residents stad Kiøbenhavn for oss allervnderdanigst hafuer ladet andrage anlangende een skoorsteen, hun begierer at

Vrsla Hans Svidtzers maatte forbydes at lade legge jld vdj, førend deris derom værende thuistighed af dend høyeste ret, huortil Vrsla eders d. 6 julij udj neruærende aar dennem imellem afsagde dom schal haffue ladet indstefne, vorder paakientd, kand j af hossføyede hendis allerunderdanigste supplication videre see oc fornemme. Thi er voris etc., at j forreholder bemelte Vrsla Hans Swidtzers formedelst v-lycbe, som ved samme skoorsteen maaite fororsages, ey jld der paa at lade giøre, førend thuistigheden ved voris høyeste ret endeligen vorder paakientd. Dermed etc. Hafniæ d. 23 septembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 795.

953.

14 Okt. 1674.

Om Laan af Senge til Slottet i Anledning af et fyrteligt Besøg.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom wij hans kierlighed voris elschelige kiere vetter hertug Ernst Günter med forderligste er hid forwentendis, da er voris etc., at j hoss borgerschabet femb eller sex senge imidlertid lader laane oc olftruen her paa slotted tilstiller. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 14 octobris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 807—08.

954.

15 Okt. 1674.

Christianshavn forenes med Kjøbenhavn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom hidindtil stor og daglig forvirring og confusion iche alleniste udj handelen og negotien, men endog udj handverchs laugene derofuer er foraarsaget, at voris residents stad Kiøbenhaffn og Christianshaffn effter situation saa nær combinerede steder ved sær privilegier, sær jurisdiction og sær magistrat haffuer veret adschilt og separeret, vj og derforuden erachte gansche usorneden, tvende under en wolds og fortifications begreff liggende og foreenede steder at vere med sin sær offrighed forseet. Thi haffue vj allernaadigst for got og gafnlig erachtet, herom saadan andordning at lade giøre, saa som vj og hermed den andordning vil haffue giort, at Christianshaffn schall herefter vere udj vor kongelige residents stad Kiøbenhaffn incorporeret og indliffuet, og at den paa Christianshaffn nu verende magistrat, som nu bestaar udj tuende borgemestere og een raadmand, gansche schall vere affschaffet og opheffuet, saa at bemelte Christianshaffn Kiøbenhaffns jurisdiction i alle tilfelde schall vere underlagt og bemelte borgemestere og raadmand saavelsom den der nu verende byefoget iligemaade fra deris bestillinger her med i naade entlediget. Dog udj henseende til begrebets vitlæftighed ville

vj allernaadigst en schichelig og vederheftig persohn igien til bye-foget samestedz haffue forordnet, huilchen udj de sager, som imellem jndvohnerne paa Christianshaffn og andre dertil hørende forefalder og til byetinget hører, hereffter som tilforn kand kiende og ellers, hvad hans bestilling vedkommer, forrette. Hvis domme og forretninger for os elschelige præsident, borgemestere og raad her i Kiøbenhaffn schal til paakiendelsse directe indsteffnis og der fra, om videre paakaldis, for voris heyeste ret indkomme. Same byefoget schall og for at vere ved haanden, naar hans hielp ved dag eller nattetide forneden gioris og begieris, paa Christianshaffn boe og residere. Wj ville iligemaade samestedz allernaadigst haffue beskichec og forordnet en sær byeschrifuer, som tillige med byefogden retten og andet, saavit en byeschrifuers bestilling vedkommer, kand betiene. Og paa det bemelte betiente kand desto bedre sammesteds haffue deris ophold, ville vj stedtze her effter til same byefogets og byeschrifuers bestillinger birchefogderiet og bircheschrifueriet paa Amag haffue annexeret og tillagt. Hvorefster alle etc. Ladendis det ingenlunde. Hafniæ d. 15 octobris 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 433—34.

955.

15 Okt. 1674.

Beskikkelse af en Byfoged paa Christianshavn.

Peder Villadsøn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vj allernaadigst haffuer tilschichet og forordnet, saa og hermed etc. Peder Villadsøn til at vere byfoget i Christianshaffn og birchefoget paa Amager. Thj schall hand vere os etc. Thi forbyde vj etc. Hafniæ d. 15 octobris 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 424.

956.

15 Okt. 1674.

Om Tinglæsning af Forordningen om Christianshavns Forening med Kjøbenhavn.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wj tilskichec eder herhoss eet voris aaben bref anlangende den forandring, vj med magistraten paa Christianshafn oc dets jurisdiction hafue for got befunden at giøre. Thi er voris etc., at j forbemelte bref oc forordning paa behørige steder til alles efterretning lader læse oc forkynde, saa oc eder sielf her effter hørsommeligen rette oc forholde, som i agter at forsuarer oc bekiendt vere. Dermed etc. Hafniæ d. 15 octobris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 814.

Om Foder til de Heste, der have været brugte ved Befæstningen.

Rigens marskalch.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at du gører den anordning, at hossfølgende 10 heste (som paa fortifications arbeidet her omkring festningen udj forgangen sommer hafuer verit brugte) bekommer nødtørftig foering oc røgte udj tilkommendis vinter her udj ambtet, jndtil de igien til forbemelte arbeids fornødenhed vorder affordrede. Dermed etc. Hafniæ d. 17 octobris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 814—15.

Kongen udredrer den halve Bekostning paa Opsærelsen af et nyt Slutteri.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom for os allerunderdanigst er blefuen andraget, huorledis slutteriet her i staden schal være saa gammel oc forfalden, at det iche meere schall staa til at reparere, mens af ny maa opbyggis oc bekostis, huor til effter hossføyede ofuerslag en summa paa nj hundrede siuf oc tiuge rixdlr. tou marck schal udkrefuis, oc saa som magistraten oc staden allerunderdanigst erbiuder sig, dend haffue deel der af at erlegge, hafve vj dend anden halfue part effter forschrefne ofuerslag der til allernaadigst villet schienche. Thi er voris etc., at j dend anordning gører, at bemelte halfue part, som wj j saa maader der til vil hafue forærit, med forderligste vorder lefveret, paa det biugningen formedelst dessen vdeblifvelse ey schal blisue opholdet eller forsømmet. Dermed etc. Hafniæ d. 21 octobris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 823—24.

Om Stadens Proviaantering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Vi hafve sær allernaadigst velgefahl oc behagelighed udj den omsorg oc omhyggelighed, wj udaf eders seenist til oss indgisne memorial forspørge eder at bære for denne voris kongelige residentz stad, at dend iche nogen mangel paa korns forraad schulle komme til at lide. Oc som vj indførselen af rug, huede oc salt fra fremmede steder hid at bef ordre all tienlig oc fornøden anstalt hafuer ladet giøre, saa er woris etc., at j ofuer alt her i staden hoss alle oc en huer, som her etc. bygge oc boe, uden underscheid, af huad stand oc condition de være kunde, den anordning

gier, at de, som meest formue hafue, stedtze aar ud oc aar ind verer tiltentcht, deris huuse med et heelt aars, oc de, som af ringere middel ere, med et half aars forraad i det ringeste, af salt, rug oc malt at forsiune. Dermed etc. Hafniæ d. 3 novembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 880.

960.

5 Nov. 1674.

Om Opdæmningen af S. Jørgens Sø.

Niels Rosenkrantz.

C. 5. Wor gunst tilforn. Woris etc. er, at du nu strax oc inden winter ved soldaterne, som her i garnisonen tilstede ere, lader opdemme St. Jørgenssø her for staden, saa at wandet, som der udj fra andre steder hafuer sit fald, kand sammesteds sauel til stadens som til fortificationens nøtte oc sicherhed samles oc forblifue. Oc som wj allernaadigst hafuer bewilget afgangne Christoph von Gabels arfuinger udj henseende til det dennem af voris elschelige kiere h. fader salig oc høylofig jhukommelse allernaadigst gifuen skøde alleene at maa niude oc beholde frj disposition ofuer fiskeriet i forbemelte søe, saa ville wj iche, at samme øe, naar dend engang er opdemmet oc med fisk besatt, maa uden deris tilladelse, som disposition ofuer fiskeriet hafuer, worder vdskaaren. Dermed etc. Hafniæ d. 5 novembris anno 1674.

Cammer collegio oc magistraten i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom St. Jørgens øe her for staden paa nogle aars tid hafuer veret indhegnet til en engbond oc i saa maade henwendt til en anden brug, end den altid tilforn verit hafuer, imod dend anordning, som af voris elschelige kiere h. farfader salig oc høylofig jhukommelse derom giort er, at bemelte øe tilligemed andre her for staden beliggende øer altid schulle vere oc forblifue byens graffuer, saa oc imod den almindelige stadens oc fortificationens nøtte, som v-omgengelig udfordrer, at bemelte øe igien med wand worder opdemmet, huor for wj oc allernaadigst hafuer ladet anbefale oss elschelige Niels Rosenkrantz til Holbygaard, ridder, samme øe nu strax oc inden winter at lade opdemme. Saa hafuer wj dog allernaadigst beuilget oc forundt afgangne Christopher Gabels arfuinger, udj henseende til det dennem af voris elschelige kiere h. fader salig oc høylofig ihukommelse paa samme øe allernaadigst meddelelte skiøde, at maa alleene beholde frj disposition ofuer fiskeriet i samme øe, saa oc att naar dend eengang er opdemmet och af bemelte Christoffer Gabels arfuinger med fisk

besatt, den da icke uden deris minde, som dispositionen ofuer fiskeriet hafuer, worder udskaaren, saa frembt sligt befindes at vere fiskeriet der sammestedtz til schade. Huilchet wj eder til effterretning herved hafver villet forstendige. Dermed etc. Hafniæ d. 5 novembris anno 1674.

Lige liudendis skal til magistraten her udj byen.

Sæl. Tegn. XL. 831—33.

961.

5 Nov. 1674.

Der skal gives Jordskyld til Staden af alle Grunde udenfor Vesterport.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris allernaadigste willie oc befalling er, at alle oc en huer, som enten allerede hafuer bekommet eller herefter bekommendis worder woris allernaadigste skiøde oc beuilling paa nogen pladtzer, som stadens grund tilhører vden Westerport, enten til wejermølle, skiude bane eller anden biugning at opsette, schal være tiltencht af samme pladtzer at gifue til staden jordskyld eller anden billig kiendelse, v-anseet derom i deris skiøde inted meldis. Dog hafuer i wel i agt at tage, at icke nogen her wed gisves enten aarsag eller lejlighed, sammestedtz nogen biugning at opsette, som fortificationen enten kand være fornær eller i andre maader præjudicerlig. Dermed etc. Hafniæ d. 5 novembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 833.

962.

9 Nov. 1674.

Om Opmaaling af Pladser i det ny Værk bag Slottet.

Gotfred Hofman.

C. 5. Eftersom woris stych major oss elschelige Robert Colnet hoss oss allerunderdanigst hafuer ladet ansøge oc begiere, at wj hannem allernaadigst ville forunde een pladtz teignet udj carted med nr. 34, liggendis i det ny anlagde werck bag slotted ved dend yderste ende af gaden langs canalen, lige ofuer for voris brøggerhuus, nest ved woris forrige renteskriuers afgangne Peder Jensens plads, da saa frembt intet her imod befindes, som denne hans begiering billigen hindre kunde, hafuer du hannem samme pladtz effter carted at vd-viisse oc der paa fornøden maalebref til videre woris allernaadigste skiødes erlangelße at meddeele. Dermed etc. Hafniæ d. 9 novembris anno 1674.

Gotfrid Hofman.

C. 5. Eftersom Detleff Müller hoss oss etc., at wj hannem allernaadigst ville forunde en plads, liggendis gandsche under vandet

i det ny anlagde werch i Breghuusgaden paa hiørnet westen ofuer for voris forrige rendteschrifuers Hans Tommesens huus, da saa frembt intet her imod befindes, som denne hans begiering billigen kunde hindre, hafuer du hannem samme pladtz at vdviise oc der paa for-neden maalebref til videre voris allernaadigste skiødes erlangelse at meddeele. Dermed etc. Hafniæ d. 9 novembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 835—86.

963.

17 Nov. 1674.

Udvisning af Fortov til en Gaard ud imod Graabredretorv og nuværende Kejsergade.

H. ober secreterer Schult.

C. 5. giøre alle vitterligt, at wij aff særdeles kongelig gunst og naade allernaadigst haffuer forunt og gifuet, saa og hermed etc. os elschelige Diederich Schult til Finstrup, voris ober secreterer og cantzelie raad, og hans arffuinger fem siellandsche alne jord til fortoung paa de tvende sider omkring hans gaard i Schindergaden her i staden liggendis, nemlig paa den syndre side ud til det nye andordnede Graabredre torffue med den derhos liggende og gaarden tilhørende u-bebøgte pladtz og paa den vestre side ud til den liden gade, som løber imellem Schindergaden og torffuet. Og paa det hemelte ubebøgte pladtz ved husset kand vorde desto realer at bebøgge, haffuer vi i lige maade allernaadigst bevilget, at den effter hussets linie maa indplanchis og dog beholde de 5 alne jords fortoung som offuenbemelt, hvilcke forskrefne forunte fein alne jordsmund paa mehrbemelte gaards syndre og vestre side fornefnte Diederich Schult maa med boeder og schuer, eller hvad hannem i andre maader best behager og nøtteligt erachter, lade bebøgge og tilligemed dets behørige jordsmon for sig og sine arffuinger til evindelig eyedomb til gaarde og platzer nyde og beholde. Forbydendis etc. Hafniæ d. 17 novembris 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 448.

964.

23 Nov. 1674.

Christianshavns Borgerskabskompagnier henlægges under Kjøbenhavns Borgervæbning.

Obr. Friderich Turesen.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom wij allernaadigst hafuer for got eragtet, Christianshafn med denne woris kongelige residentz stad Kjøenhafn at incorporere, saa er voris allernaadigste villie oc befalling, at du de tvende borger compagnier, som i bemelte Christianshafn findes, tillige med forskrefne voris kongelige residentz stadtz borgerschab og compagnier antager oc commanderer. Dermed

scheer wor willie. Befahlendis etc. Hafniæ d. 23 novembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 846.

965.

26 Nov. 1674.

Stadfæstelse paa Skøde paa to Grunde paa Købmagergade.

Fr. Elsse Pasberg.

C. 5. kgl. confirmation paa kiøbebref: Jeg Christopher Pasberg til Jungshoffuet, kongl. maytt. geheime og estats raad, vice cantzeler, vice præsident udj cancelie collegio og assessor udj collegio status, kiendis og hermed for alle vitterlig giør, at ieg med min fri villie og velberaad hue haffuer solt og afhent, saa og her med med dette mit kiøbebref aldelis selger og ashender fra mig og mine arffuninger til min kiere søster ærlig og velbyrdige frue fr. Elsse Pasberg salig Lauritz Vlteltz og hendis arffuinger tvende mine fri grunde og eyendomb her udj Kiøbenhaffn, liggendis ved Kiøbmagger gaden og Klareboederne. Den ene strecher sig paa den ene side fra Kiøbmagergaden og gansche op til Peder Videsens schreders huus og tet til min brantmuur, som gaar fra min staldgaard, og paa den anden side fra Kiøbmagergaden langs op ved Klareboedernes grund og tet op til min stald og staldgaards muur. Og schall den nye brantmuur, som staar langs op ved Klarebodenis grund, høre til forbemelte platz. Den anden platz ligger der nest op til ved enden af Klareboederne, som det underste aff et gammel huus paastaar, som begynder ved Kiøbmagergaden og gaar op til Klareboederne thet til Johan Steenbuch sneakers vaaning. For huilche forsckrefne tvende pladtzer, frj grund og eyendomb ieg Caristopher Pasbærg haffuer annnammet og opbaaret aff min kiere søster Elsse Pasberg fyllist og fuldkommen nøyachtig betalning, og kiendis fordj mig eller mine arffuinger ingen ydermere ret eller rettighed til eller udj forbemelte pladtzer at haffue medens min kiere søster fr. Elsse Pasberg og hendis arffuinger til evindelig eyendomb at nyde, bruge og beholde og sig saa nøttig giøre, som hun best ved, vil og kand, saavit forbemelte pladtzer sig i alle maade med rette strecher, saa og den brantmuur og det støche gammel huus, som paa same tvende platzer findis, u-kiert og u-klaget maa og schall tilhøre med ald den ret og rettighed, dermed følger og vere kand, hvorpaa ieg eller mine arffuinger til min kiere søster fr. Elsse Pasberg eller hendis arffuinger schall giffue, naar det aff mig begierendis vorder, fuldkommen og nøyachtig schiøde og richtig alnemaal paa lengde og brede aff forbemelte tuende platzer. Dersom ogsaa

scheede, som ieg ey vil formode, at forbemelte tvende platzer ved nogen proces eller rettergang eller i nogen anden maade blifuer vel-bemelte min kiere søster Elsse Pasberg eller hendis arffuinger, formedelst min eller mine arffuinger vanhiemmels brøst schyld, fra vunden, da loffuer ieg Christopher Pasberg for mig og mine arffuinger, inden 6 vgers forløb her effter at igien giffue og forschaffe bemelte min kiere søster Elsse Pasberg eller hendis arffuinger lige saa goede platzer eller og hende eller hendis arffuinger udj andre maader effter hendis goede nøye nøyachtig at tilfredz stille og betale. Loffuer ieg ogsaa for mig og mine arffuinger at holde min søster Elsse Pasberg og hendis arffuinger fri og kraffueløs for ald den grundschat og anden schat, som kand vere paabuden og restere med aff forbemelte tvende platzer, vere sig enten til Hans Maytt. eller til byen, i hvad naffn det haffue kand, intet undertagendis i nogen maade, til denne dag. Og loffuer ieg strax at lade den rendesteen, som gaar aff min stald-gaard og ud igiennein den ene platz, forandre, saa at den iche mere schall gaa der igiennem. Og ellers udj alt dette forschrefne loffuer ieg for mig og mine arffuinger, en for alle og alle for een, at holde min søster fr. Elsse Pasberg og hendis arffuinger herudj uden schade og schadisøs udj alle maader. At dette saaledis holdis og effter-kommis schall, haffuer ieg dette med egen hand underskreffuet og mit zignete her neden under trøcht saa og venligem ombedet min kiere broder erlig og velb. mand Envold Pasberg til Schabersøe, kongl. maytt. geheime raad, assessor udj collegio status og høyeste ret, saavelsom erlig og velb. mand Steen Hundorph til Rønneholt, kongl. maytt. kammer raad, ober rentmester, assessor udj cammer-collegio og befalingsmand offuer Numkloster, med mig til vitterlighed at underschrifue og forsegle. Datum Kiøbenhaffn d. 5 novembris 1670. Christopher Pasberg. Envold Pasberg. Steen Hundorff.

Da haffue vj bemelte kiøbebreff, effter som det her ofuen indført findis, allernaadigst confirmeret og stadfest, saaledis at efftersom udj voris høyeste rettis herudinden ergangne domb meldis, at voris geheime raad og justitiarius os elschelige h. Otto Paavisch til-børlig skiøde til offuenbemelte platzer til os elschelige Elsse Pasberg schulle udgiffue, da hvad heller same schiøde aff hannem giffuis eller iche, maa og schall forschreffne kiøbebreff holdis, vere og blifue hende og hendis arffuinger som et fuldkommen og nøyachtig schiøde paa begge platser i alle maader. Forbydendis etc. Hafniæ d. 26 novembris 1674.

966.

8 Dec. 1674.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wij trende compagnier til foedtz af det obristen Carl Henrich von der Osten betroede siel-landske regimenter, nemlig lif campagniet major Ewers og capitain Kahles campagnie, allernaadigst hafue beordret, d. 15 decembris førstkommendis i denne woris residentz stad at møde og garnison at holde, da er voris etc., at j forskrefne trende compagnier tilbørlig standquarteer hoss borgerschabet her sammestedtz lader indwiise. Dermed etc. Hafniæ d. 8 decembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 858.

967.

9 Dec. 1674.

Kvæsthusets Direktion gaar over til Admiraltetet.

Directeurerne ofuer Børnehuset i Christianshavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wij allernaadigst efter eders derom allerunderdanigst giorde ansøgning hafuer for got er-agtet, Børnehuset paa Christianshavn, som med de quæste baadsfolchis logemente oc vnderholding icke uden dets egen schade oc ruin lenger schal kunde betynges, fra samme baadsfolch at entledige oc befrie, thi er voris etc., at j til nu først kommende nyt aars dag efter eders egen erbydelse lader til voris admiraltet offuerlefure alle de Quæsthunset vedkommende midler oc capitaler med rigtig inventario oc tilbørlig forklaring, ligesom j det anammet hafuer. Dermed etc. Hafniæ d. 9 decembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 860.

968.

9 Dec. 1674.

Bønderne i Ny Hollænderby faa Estergivelse for et Aars Landgilde.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Huad meenige bønder udj Hollender byen uden Wester port for oss allerunderdanigst hafuer ladet andrage anlangende tvende aars resterende landgilde, som ambtschrifueren Anders Jacobson hafuer ladet søge denuem for oc de uden deris største ruin oc armod ey alt sammen schal kunde betalle, kand j af hossfølgende copie af deris allerunderdanigste supplication sampt woris geheime raad oc rigs marschalch stiftbefallingsmand oss elschelige h. Johan Christoph von Kerbitz etc. hans derpaa giorde erchlering widere see och fornehmme. Thi hafuer wij allernaadigst beuilget, at forskrefne bønder maa for det eene aars landgilde oc

afgiffst, huor med de en tid lang hafuer resteret, vere frj oc forschaanet. Der effter j eder allerunderdanigst hafuer at rette oc fornøden anordning her om paa behørige steder at giøre. Dermed etc. Hafniæ d. 9 decembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 859.

969.

15 Dec. 1674.

Hr. Anders Mathiesen Hjørring skal have sin Løn udbetalt.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j dend anordning giører, at h. Anders Mathisen Hjørring, prest til det almindelige hospital her i staden, bekommer huis løn oc besolding, som hand effter voris elschelige kiere hr. faders salig oc høylofig jhukommelse d. 16 aprilis 1669 til eder udgangne befaling med rette hafuer at sæge og vj hannem i saa maade, indtil vi anderledis tilsigendis worder, allernaadigst forundt hafuer. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 15 decembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 862.

970.

22 Dec. 1674.

Om Undersøgelse om hvem der er rette Ejer af den Grund paa Christianshavn, der er udlagt til Kirkepladsa.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad Peter Børtning for oss allerunderdanigst hafuer ladet andrage anlangende at maatte nyde tilbørlig betalling for hans sig loulig tilkiøbte fortoug i Christianshafn, huor paa borgerschabet sammesteds, effter deris d. 9 septembris anno 1672 der paa af oss allernaadigst forhuerfuede schiøde, en kirche schal ville lade opbygge, kand j af hossfølgende hans allerunderdanigste supplication see oc erfahre. Thi er voris etc., at j eder om des beschaffenhed med ald flid informerer oc os siden eders allervnderdanigste erklæring oc betenckende til widere allernaadigste resolution forderligst tilstiller. Dermed etc. Hafniæ d. 22 decembris anno 1674.

Sæl. Tegn. XL. 865.

971.

24 Dec. 1674.

Privilegium for en Tobakspinder.

Giert Tomessen Schröder.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vi effter allerunderdanigst gjorde andsøgning og begiering allernaadigst haffuer bevilget og tillat, saa og hermed etc., at Giert Tomessen Schröder maa her etc. et tobachspinderi andrette og til dets fortsettelsse tobachblade selff lade ind-

føre, naar hand voris toldrettighed deraff effter seeniste udgangne toldordinance betaler og ellers ustraffelig goed tobach spinder. Forbydendis etc. Hafniæ d. 24 decembris anno 1674.

Sæl. Reg. XXIX. 474—75.

972.

8 Jan. 1675.

Præsident P. Resen faar Toldfrihed for Papir til Trykning af Joh. Meyers Kort.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom oss elschelige Peter Resen etc. for oss allerunderdanigst hafuer ladet andrage, huorledis hand sig Mejeri tabulas geographicas ofuer Danmarch hafuer tilforhandlet, huilche hand til theatri Daniæ forøgelse oc stoere fuldkommenhed til trøchen agter at lade befordre, thi hafue vj effter hans herom giorde allervnderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst bevilget, at hand jt tusend riis papiir, som der til schal, toldfrj maa lade hid indføre. Huor effter etc. Dermed etc. Hafniæ d. 8 januarii anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 4—5.

973.

26 Jan. 1675.

Privilegium paa et Teglbrænderi i Ny Hollænderby.

Cornelius von der Veer.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij effter allerunderdanigst giorde andsøgning og begiering allernaadigst haffver bevilget og tillat, saa og her med etc., at Cornelius von der Veer maa til det hannem allerede tilføren aff oss allernaadigst bevilgede teigelbrænderies fortsettelse nyde og bruge en plads bag den nye Hollænderbye ved samme byes fællit, her for voris residentz stad Kiobenhaufn liggendis, som bønderne til hannem paa voris allernaadigste behag (imod 1 rixdlr. aarligen til hielp udj deris afgift) oplat og afstaait haffver, strechendis sig j lengden 460 alne og j breden 190 alne. Dog skal bemelte Cornelius von der Veer den forskrefne til bønderne udlofftvede rixdlr., efftersom for er meldt, aarligen tjl dennem riktig erlegge, saafrembt hand denne voris benaading agter at nyde. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 26 januarij 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 488—89.

974.

27 Jan. 1675.

Skøde paa 2 Grunde i Strandgade paa Christianshavn.

Greff h. Hans Schach.

C. 5. etc. skiøder etc. til oss elskelige h. Hans greffe aff Schach etc. og hans arffvinger effterschrefne tvende pladzer, liggendis

j Christianshaufn, strechendis etc. som følger, nemlig den eene jmellum Offvergaden neden vandet og Strangaden 200 alne bred og udj den sydvest side, item ligesaa udj den nordtost side nest obr. lieutenant Buskis plads 200 alne lang. Og den anden plads er liggendis lige ud for bemelte plads bar udj stranden jmellum Strangaden og for strømmen 200 alne bred og udj den sydvest side ligesaa, noch den nordost side langs den plads, som voris cancellij secreteerer Johan Moth allerunderdanigst haffver værit begierendis, 192 alne lang, hvis fortoug strecher sig ind til dybet, som it skib kand ligge ved. Hvilche etc. Hafniæ d. 27 januarij anno 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 489—90.

975.

3 Feb. 1675.

Skede paa 2 Grunde i Bryghusgade.

Robert Colnet.

C. 5. etc. skøder etc. til oss elskelige Robert Colnet, voris stych major, og hans arffvinger it støche jord til en biuggeplads, liggendis her inden festningen ved enden aff canalen tuert ofver for voris brøghuus, nest op til voris forige renteskrifvers afgangne Peder Jenssøns plads, og strecher sig i alne og maal som følger, nemlig for and til canalen 36 siellandske alne breed, udj den norder side langs fornefnte Peder Jenssøns plads 76 alne lang, udj den synder side 58 alne lang og bag ud jmod volden 34 alne breed. Hvilchen etc. Hafniæ d. 3 februarij 1675.

Ditleff Møller.

C. 5. etc. skøder etc. til Ditleff Møller og hans arffvinger jt støche jord til en biuggeplads, liggendis her inden festningen udj Brøghuusgaden paa den synder side tvert ofver for Hans Thomessens plads, og strecher etc. som følger nemlig for and til Brøghuusgaden 20 siellandske alne bred, udj østersiden bag ved oss elskelige Jørgen Reitzers plads indtil Maturin du Ponts plads udj lengden 66 alne og ligesaa paa den norder side nemlig 66 alne j lengden, item bag ved fornefnte du Ponts plads 20 alne j breden. Hvilchen etc. Hafniæ d. 3 februarij anno 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 493—94.

976.

10 Feb. 1675.

Om et nogle Borgere tilhørende Defensionsskib, der er købt af Kort Adelaer.

Cammer oc commerce collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Viider, at efftersom wij af [eders egen] deronaller underdanigst indgifne memorial allernaadigst

fornemmer, at det defensions schib, Spes kaldet, som endeel voris vndersaatter oc jndvohnere her etc. sig schal hafue tilforhandlet af voris general admiral oss elschelige h. Cort Adelaer oc voris vice admiral oss elschelige Jens Rotsteen, schal for it defensions schib paa 36 støcher vere kiendt dægtig, alligevel det efter den proportion, de schibe af den første sarter bør at hafue, udj lengden siuf foed siuf tom schal vere for kort oc udj viden en foed ti tom oc udj dyben trej fierdingdeel foed fattis, thi hafue vj efter saadan beskaffenhed allernaadigst beuilget, at bemelte schib, Spes kaldet, maa, u-anseet huiss det i saa maader i sin rette proportion fattis, for it defensions schib efter den første sarter passere. Hafniæ d. 10 februarij anno 1675.

Lige saadan it bref udgick samme dag til cammer collegio ord fra ord med dette, uden at j steden for de ord imellem disse tegn [] blef sat woris commerce collegij.

Sæl. Tegn. XLI. 24.

977.

24 Feb. 1675.

Om Stadens Forsyning med Brændsel.

Stigts befalingsmændene i Danmarch.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom oss allerunderdanigst er blefuen forredraget dend mangel paa brendeweед, som befrogtes med tiden at vil blifve saa vel for voris egit hof som for voris kongl. residentz stad i almindelighed formedelst skoufvene, huor fra mengden af saadan brendeweед pleyer at hid først, saaledis schal vere forhuggen, at de ey lenge schal kunde tilstrecke, thi er voris etc., at du ofuer alt her i vort land Silland med flid lader erfare, huor nogen steder nær ved siækanten kunde findes, som til torfveskier bequem kunde vere, oc siden sligt paa voris skatcammer til videre efterretning indgifuer, om der efter nogen anordning til det allgemeene gaufn oc beste i fremtiden at lade giere schulle eragtis forneden. Dermed etc. Hafniæ d. 24 februarij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 32—33.

978.

3 Marts 1675.

Om Bekostningen paa Udgravingen af Nyhavn.

Commerce collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom oss elschelige h. Ulrich Frederich Güldenlewe, woris statholder oc general i wort rige Norge, sig allerunderdanigst hafuer erbudet, de 2000 rixdlr., som til den ny canals forferdigelse ved Kongetorfvet her etc. endnu schal restere, at forschiude, da er woris etc., at j samme 2000 rixdlr.

anammer oc hannem derfor tilberlig qviterer, som j saa igien til dennem, som nogit for arbeide wed canalen eller i andre maader med rette kand hafue at fordre, hafuer at anwende oc betalle oc siden ved riktig regnskab paa behørige steder at forklare. Dermed etc. Hafniæ d. 3 martij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 38—39.

979.

8 Marts 1675.

Om Opsærelse af en Bod ved Skatkamret for en Bogbinder.

Helmut Otto friherre von Winterfeld.

C. 5. Wor gunst tilforn. Viid, at wj allernaadigst hafuer beuilget, at woris bogbinder Wolfgang Lamprecht maa effter hans herom allerunderdanigst gjorde ansøgning oc begiering forundes en plads for dend nordwest ende wed woris skat cammer til at bygge een boed paa, huor udj hand sit werchtøyg des nermere kand hafue ved haanden til at forrette det arbeide med, som hand for woris candtzelj oc skatcammer hafuer at giøre. Thi er woris etc., at du hannem en pladtz til bemelte boes opbyggelse ved voris slodtzfoget udj alne oc maal lader udviise, huor ded best oc bequemlig schee kand. Dermed etc. Hafniæ d. 8 martij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 40—41.

980.

8 Marts 1675.

Christianshavn har ikke længer noget særligt Vaaben.

Friderich Turesen.

Paa oberste Friderich Turesens supplication, anlangende huad waaben udj Christianshafns fafner maa indsettis, er effterschrefne resolution falden, neinlig, saasom Christianshafn er incorporerit udj Kiøbenhafn, saa kand den nu icke lenger hafue noget sær waaben. Huilchet paa Hans Maytz. weigne obristen her med til resolution forstendiges. Dat. cantzeliet for Kiøbenhafns slot d. 8 martij anno 1675.

Griffenfeld.

Sæl. Tegn. XLI. 41.

981.

29 Marts 1675.

Om Udredelse af Grundskatten.

Obet breff om grundskat aff Kiøbenhafn og Christianshaufn.

Hafniæ d. 29 martij 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 549—51.

982.

22 April 1675.

Fritagelse i 3 Aar for Fortifikationsskat af en ny Gaard paa Amagertorv.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wj med sær fornøyelse oc welbehag fornummet hafuer, huorledis een deel af voris kiere oc tro borgerschab her udj staden u-anseet dise tiders vanskelighed dog lader sig af yderste efne vere angelegen, denne voris kongl. residents stad med god oc grundmuret bygning at zire, saa som det nu i siær om en borgere her udj staden ved nafn Bartolt Hindrich Bischofp andrages, da hafuer vj allernaadigst beuilget, at bemelte Bartolt Hindrich Bischofp maa paa trende aars tid, oc hellis indtil vj anderledis tilsigendis worder, for fortifications skatten af hans nye opbygde huus ved Amagertorf at udgifue vere frj oc forschaanet, uden videre conseqventz for andre. Dermed etc. Hafniæ d. 22 aprilis anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 71.

983.

11 Maj 1675.

Bøsemageren paa Tøjhuset maa have flere Svende, end det ellers er Smedene tilladt.

Kiøbenhafns magistrat.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at j dend anordning gører, at bøsemageren paa voris tøyghuus Jørgen Jensen ey af smidde lauet her i staden blifuer hindret, fremfor andre saa mange dygtige suenne endten her sammesteds eller fra andre steder tiid efter anden at antage, som hand til voris nu anbefalede arbeide at forferdigende kand behøfue, indtil saa lenge samme arbeide forferdiget er; item at huiss suenne, hand imidlertiid til forskrefne arbeide bekommer, blifuer frj oc forschaanet til bemelte smiddelaug der forre j nogen maade at suare, saauel i meden de hoss hannem forblifuer, som naar hand dennem igien fra sig forløfuer. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 11 maij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 86.

984.

11 Maj 1675.

Om Borgerskabets Parade ved Frederik Turesens Begravelse.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j tvende af borgerschabetz compagnier paa tilkommende fredag, som er d. 14 majj, wed fire slet efftermiddag lader komme udj gewehr paa deris sædwantlige samlepladtzer med deris fahner, at følge afgangne Friderich Thursens woris stads oberstes liig, i huis begengelses ceremonier it af bemelte compagnier schal begynde oc det andet slutte oc begge paa

St. Nicolaj kirchegaard at gifue trende salver. Da andre capitainer hoes stads compagnierne schulle gaae ved begge siderne af liigkisten, huilchen af saa mange lieutnanter, fendricher oc sergianter schal bærvis, som dertil fornøden achtes. Dermed etc. Hafniæ d. 11 maij anno 1675.

Obr. Marquor Rodsteen.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at du tilkommendis fredag, som er d. 14 maij, imod aften wed 6 slet lader føre trende trepundiger metal canoner paa St. Nicolaj kirchegaard oc dermed effter afgangne Friderich Thursen vor stadtz oberstes begrafwelse tre gang fyre. Der med scheer wor willie etc. Hafniæ d. 11 maij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 87.

985.

II Maj 1675.

Udlejning af en Stenhuggerplads ved Holmens Kirke.

Johannes Franche bilthugger.

C. 5. kgl. confirmation paa contract. Eftersom m. Johan Franch bilthugger saa oc steenhugger, jnduohner her udj Kiøbenhafn, hafver bekommit hans Kongl. Mayt. woris allernaadigste herre oc kongis naadigste bref oc tilladelse, at hand for sin persohn alleene maa niude den plads ved Holmens kirche jnden stachitterne, saauit hanneim hidindtil effter oprettede contractis jndhold forundt er, dog med den condition, at hand saadan leye udgifver, som andre gifve wille, effter høystbemelt Køngl. Mayt. naadigste brefs widere jndhold, saa hafver ieg underschrefven Gabriel Jacobsen, kierchewerger til bemelte Bremmerholms kierke, med forskrefne Johannes Franch paa kierkens veigne oprettet efterschrefne contract, nemlig at Johan Franch schal gifve aarligen till kierchen tredufue rixdaler, huer daler til 96 β dansche beregnit, huor imod hand nyder dend pladz, som hans egen nu opbygde werksted staar paa. Huilchen werchsteds pladz er j lengden 14 allen oc j breeden 9 allen, oc boedens høyde bag til muuren 4 allen, saa oc den plads wden for werckstenen, saauit som hans liigsteene oc Gullandz blocksteene nu er liggende, dog alt paa den maade steenene at ligge oc henligge lade, saa at de trej portes opluchelse wed stranden, med pladz der hoes til sand og gods, kand hafve rumb til oplæg oc der at ligge, naar behof giøris, saa som det hiid indtil werit hafver, dessligeste jndkiørsel med wogners ind oc vd igienem de andre tuende porte paa stachitterne igienem pladzen fra oc til forskrefne trej porte ud til stranden, som sand oc andet gods opleggis oc ligger, huilchet m. Johan Franch iche j nogen maader maa

komme eller lade komme til forhindring. Skal oc were en frj gang med liig ind paa chors urtegaarden, item præsterne oc andre got folch at hafve gang fra den store kierke dør langs muuren hen til forskrefne chors urtegaards port, huilchen gang schall were langs muuren fire allen breed frj gang hen til forskrefne port. Dend forschrefne aarlig leye, nemlig 30 rixdlr., schal uden ald omstende udj rette tiide huer S. Michels daug aarlig her effter til kierckewergerne paa kierckens weigne erleggis oc betalis og saaledis continuere, imedens m. Johan Franch forschrefne plads oc leyliheden af kiercken nyder. Dog, det Gud forbyde, at saa motte tildrage, at hannem hans handtverck och næring formedelst kriig eller denne stads beleiring kunde vorde needlagt oc forhindret, saa hand dend ey imidlertiid kunde bruge, da schal hand i saadan tiid for leye vere forschaanit at udgivse. Huad steen, som opschifvis eller henlagt blifver, skal vere bul- oc pælewercket sambt stachiterne uden skade, oc der som nogen skade for detz schyld j saa maader skeer, da schal forskrefne Johan Franch stande derforre til rette oc strax betale eller lade forferdige. Detz til ydermere bekrefftuing, at det v-ryggeligen i alle puncter holdis oc effterkommis schal, hafver wij tvende eenslydende skriffter her om med egen haand underschrefuit oc forseiglet. Datum Kiøbenhafn St. Mickels dag anno 1672. Gabriel Jacobsen. Johannes Franche. Hafniæ d. 11 maij 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 595—97.

986.

20 Maj 1675.

Om nogle Aars Frihed for Grundskat af ny Bygninger.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenkafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wiider, at paa det de ny afstuckne øde pladtzer her etc. desto snarere oc føyligere kunde blifue opfyldte oc bebygte, wi allernaadigst hafuer beuilget, at de huuses biugninger, som der paa effter woris derom allernaadigst giorde anordning staden til zirat tilbørlichen blifuer opsat, maa vden forschiel, af huem de end oc bekostes, for alle grundshatter oc contributioner vere befriede oc forschaanede paa nogle visse aars tid effter biugningernes leilighed, saa som de grundmurede paa sex oc de andre paa trej aar oc siden effter ansøgning endda videre med naade ansee. Oc som wij med sær fornøyelse oc velbehag allerede fornummet hafuer, huorledis endel af woris kiere oc tro borgerschab her i staden, u-anseet disse tiders wanschelighed, dog hafuer ladet sig af yderste efne were angelegen, denne voris residentz stad Kiøbenhafn med goed oc grundmuret biug-

ning paa nogle øde steder at zire, da ville vj dennem, som ey endnu nogen frjhed derpaa af oss allernaadigst er gifuen, ailernaadigst bevilget hafue, paa trende aars tid for fortifications schatten af saadanne deris ny opbiugde huse at maa vere fri oc forschaanede. Huor om i paa behørige steder fornøden anordning hafuer at giøre. Dermed etc. Hafniæ d. 20 maj anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 95—96.

987.

28 Maj 1675.

Skøde paa en Grund i Sølvgade.

Gen. lieut. h. Henrich frjherre von Rüsenstein.

C. 5. etc. schiøder etc. til oss elschelige h. Henrich frjherre von Rüsenstein, herre til Bøflingé, Savars och Aberg, ridder, voris bestalter general lieutenant oc obrist ofver det trundhiemske regimenter til fods j vort riige Norge sampt assessor j krigs collegio, oc hans arfvinger et støche jord til en bygge plads, liggendis her inden festningen udj Sølgaden langs woris hauge, oc strecker etc. fra Jens Pedersen Graaheds plads op til woldgaden 198 siellandske alne, item fra bemelte Sølgade indtil bemelte frjherre Rüsensteins egen pladz 45 alne, noch langs forskrefne Rüsensteins plads 192 alne, dissligest langt woldgaden 47 alne. Hvilchen etc. Hafniæ d. 28 maj 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 616—17.

988.

1 Juni 1675.

Peder Villumsen faar Successionsbrev paa Byfogedembedet.

Peder Willumssøn Dichman.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vij allernaadigst haffver beskichtet og forordnet, saa og etc. Peder Willumssøn Dichmand til at betienne byefogets bestilling her etc., saa ofte den nu værende byfoget Christian Viborg formedelst alderdom og svaghed den ey sielf kand forrestaae, dog uden nogen løn derfor jmidlertid at prætendere. Mens efter fornefnte Christian Viborgs dødelig afgang, eller naar bestillingen j andre maader loulig ledig vorder, da bemelte Peder Willumssøn samme bestilling fuldkommen at tiltræde og betienne og des tilliggende indkomst og rettighed, ligesom hans formænd for hannem nødt og hafft haffver, at nyde og oppeberge. Thi skal hand etc. Hafniæ d. 1 junij 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 617.

989.

7 Juni 1675.

Om Fortovet til en Gaard i Skindergade. (Jfr. Nr. 963.)

Obersecret. Schult.

Vij haffver allernaadigst bevilget, at de huse og boder, som voris obersecreterer og cancellj raad oss elskelige Didrich Schult etc.

effter voris den 17 novembris anno 1674 hannem gifne skødes indhold haffver ladet opsette omkring hans udj Skindergaden beliggende gaard og tilhørende platz her i staden, maa blifve bestaaendis, saaledis som de nu opsat og bingt ere, uandseet samme huse skal være it qvarter lengere ubbiugget, end de femb alne fortog sig strecher, som hannem efster bemelte voris forige udgiffne skiødis indhold allerede tilforen allernaadigst forundt er. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 7 junij 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 622.

990.

9 Juni 1675.

Om Udvisning af en Grund ved Stranden udenfor Amalienborg.

Gotfrid Hofman.

C. 5. Huad Bagge Wandal, woris navigations skoeles directeur, hoss oss allerunderdanigst hafuer ladet ansøge oc begiere, anlangende at wj hannem een pladtz wille forunde, liggendis mesten under wandet nest op til woris admiraltets raad oc vice admiral os elschelige Jens Rodsteens pladtz uden for voris elschelige kiere fru moders enchedronningens huuse, paa den side langs stranden, huor wj een muur agter at lade opsette, kandst du af hossfølgende supplication videre see oc erfahre. Thi er woris etc., at saafrembt du indtet herimod hafuer at erindre, som denne hans begiering billigen kunde hindre, du da hannem samme pladtz ved rigtig alne oc maal udwiiser oc hannem der paa forneden maalebref til videre woris allernaadigste skødes erlangelse meddeeler. Dermed etc. Hafniæ d. 9 junij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 111.

991.

19 Juli 1675.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wj allernaadigst hafuer ladet beordre, at de hundrede geworbne sogne ryttere, som sig hos de fire compagnier af det siellandsche regiment her i landet befinde, med en del officerer her hiid schulle begifve, da er voris etc., at j dennem, saa snart de her ankommer, med tilbørlig stand- quarteer lader forsiune. Dermed etc. Hafniæ d. 19 julij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 116.

992.

21 Juli 1675.

Under Garnisonens Mønstring besættes Vagterne af Borgerskabet.

Borgmester Jørgen Fogh.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom guarnisonen her i staden i morgen, som er dend 22 julij, er anbefalet at munstris, da er voris

etc., at du imidlertid wagten med borgerschabet lader forsiune, saa at alle posterne med dennem, indtil samme munstring er holden, besat worder. Dermed etc. Hafniæ d. 21 julij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 117.

993.

21 Juli 1675.

Skøde paa en Grund i Stormgade (Løngangsstræde).

Stephan Meyer bardsker.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Stephan Meyer bartsker, indwaaner her etc., dend 2 martij anno 1669 hafver bekommel vores elskelige kiere h. faders salig oc høylofig jhukommelse skiøde paa it støche jord til en biugge plads, liggende her udi bemelte etc. inden festningen oc det nye anlagde werck bag forige løngang ret paa dend gamle vold her ofver imod de armes huus (Wartov kaldet) antegnet udi charted med nr. 52, som war baade for oc bag til udi breeden $19\frac{1}{2}$ alne. Mens som samme plads nu formedelst quarterets opfylding befindes at være $9\frac{3}{8}$ alne widere i breden end bemelte forige $19\frac{1}{2}$ alne, saa at dend gandske pladz nu befindes at være udi alne etc., udi breden imod norden til Stormgaden eller bemelte Wartov ofver $28\frac{7}{8}$ siællandske alne, jtem bag til Simon de Pethkums plads imod synden lige saa breed, jtem udi lengden imod østen langs Claus Jørgensens plads 68 alne, desligeste imod westen langs Hans Hoppes plads lige-saa lang, da hafve vi nu derfore paa nye allernaadigst skiedt etc. til fornefnte Stephan Meyer oc hans arfvinger ald forskrefne jord oc plads, saaledis som dend nu, effter som før er rørt, atter afstuchen og forefundene er, saa at hand oc hans arfvinger dend maa oc skal hafve etc. Hafniæ 21 julij 1675.

Sæl. Reg. XXIX. 642—44.

994.

29 Juli 1675.

Om en ny Grundtaxt for Christianshavn.

H. Corfitz Trolle med fleere.

C. 5. Wide maa j oss elschelige h. Corfits Trolle etc., h. Enwold Parssberg etc., Titus Bulche etc., Arendt Berendtzen etc., Peter Lützen etc. oc Hans Hop etc., at efftersom wij allernaadigst erfarer, huorledis dend taxt, som effter voris elschelige kiere h. faders salig oc høylofig ihukommelse dend 28 decembris anno 1667 udgangne befaling ofuer gaarde oc huuse i vor stabelstad Christianshavn til grundschatte paaleg giort er, huercken icke schal findes tilstede eller formedelst eyendommens ulige taxering oc huis forandring, ved biugningerne siden den tid er forfalder, lenger at kunde følgis oc

derforre forneden gøreris, at slig taxering paa nye igien foretagis, da er voris etc., at j eder strax uden forsømmelse paa aastederne begifuer oc alle de udj bemelte Christianshavn inden des woldes begreb beliggende huuse oc vaaninger, være sig huad stands personer, de oc tilhøre kunde, billigen oc forsuarligen taxerer, tagendis i lige maade tilbørlichen i agt stædernis (huorpaa bemelte huuse bygte ere) deris beleilighed til handel oc vandels fortsettelse oc der af forvendtende nærings oc baades beschaffenhed. Huilchet j udj saa maade med største fliid hafuer at effterkomme. Ladendis etc. Gifuit etc. Hafniæ d. 29 julij anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 181.

995.

7 Avg. 1675.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wij allernaadigst hafue befalet, at lif compagniet af dend siellandsche rosstienniste hid til Kiøbenhafn nestkommende tiisdag, som er d. 10 hujus, sig schal begifue oc her sammestedtz udj guarnison paa nogen tiid forblifue, da er voris etc., at j bemelte compagnie med tilbørlig standquarteer imidlertid lader forsiufne. Dermed etc. Hafniæ d. 7 augustj anno 1675.

Sæl. Tegn. XLI. 138.

996.

6 Jan. 1676.

Borgerskabet overtager Vagterne under Garnisonens Mønstring.

Jørgen Fogt, stadtz oberst.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom guarnisonen her i staden i morgen, som er d. 7 janvarij, er anbefalet at munstris, da er woris allernaadigste willie oc befaling, at du imidlertid vagten med borgerskabet lader forsiune, saa at alle posterne med dennem, indtil samme munstring er holden, besat vorder. Dermed etc. Hafniæ d. 6 januarij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 155.

997.

12 Jan. 1676.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 6. Wor naade tilforn. Voris allernaadigste willie oc befaling er, at j strax dend anordning gører, at fire compagnier af voris lif guarda til hest samt tilhørende officerer med tilbørlig stand-

quarteer, nemlig de trej her i woris etc. oc det fierde vdj Christians-hafn, forsiufnet worder. Dermed etc. Hafniæ d. 12 janvarij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 157.

998.

30 Jan. 1676.

Stadfæstelse paa et Gavebrev paa det halve af Johan Steenkuls Gaard.

Bartholomeus Jenssen, Claus Jacobsen oc Morten Nielsen.

C. 5. Kgl. confirmation paa bref: J dend hellig trefoldigheds nafn hafver ieg underskrefne Hans Johansen, wohrhafftig udi Kiøbenhafn, af egen fri willie oc welberaad hue ofverdraget oc foræret til mine kiere svogere oc søster sørn, erlige agte oc welfornemme mend Bartholomeus Jenssen, Claus Jacobssen oc Morten Nielsen for dend idelig omhue, u-mage oc opwartning, de for mig hafver oc hafft hafver, oc nu hermed fuldkommeligen forærer oe ofverdrager fra mig oc mine andre arfvinger til dennem, deris hustrue, børn oc arfvinger dend halfve del udi Johan Steenkuls gaard sampt des tilhørende beleylighed, frihed oc rettighed, wed hvad nafn det oc kand nefnes, ligesom mig dend efter min salige søster sørn Claus Condewiin arfveligen er tilfalden efter raadstue dom oc skiftebrefs widere indhold. Hvilchen halfve part udi samme gaard bemelte mine svogre oc søster sørn skal alle tre være lige deelagtig udi at hafve, niude, bruge oc beholde efter denne dag for evindelig eyendom, selge, afhende oc giøre sig det saa nöttig, som de best wed oc kand. Oc wil ieg Hans Johanssen, at denne ofverdragelse oc foræring iche skal komme disse mine svogre oc søster sørn efter min død udi arfve paa deris hustruers eller egne wegne til nogen præjuditz eller afkortning, mens udi det øfrige efter mig skal de tillige med mine andre arfvinger hafve sig deris arfve laad oc ret forbeholden. Dette er saaledes af mig wed goed fornufft oc min egen fri willie giort, sluttet oc hengifvet, oc maa de dette, imeden ieg lefver, eller efter min død, naar de wil, til tinge lade forkynde, paaskrifve, tings winde derpaa tage, oc om fornøden giores, confirmation derpaa søge oc forlange, oc skal af mig u-paa-anchet holdes, efterkommes oc u-ryggelig forblifve. Hvilchet ieg med egen haand bekrefster oc wenligen ombeder erlige, agtbahr oc fornemme mend Jacob Nielsen, Claus Reimer, borger oc indwaaner her j staden, med mig til witterlighed at underskrifve oc forseigle. Datum Kiøbenhafn anno 1675 den 10 junij. Hans Johanssen egen haand. Til witterlighed Jacob Nielsen. Til witterlighed Claus Reymers. Etc. Hafniæ 30 januarij 1676.

Sæl. Reg. XXX. 30—32.

999.

3 Feb. 1676.

Udvisning af Skydepladsen udenfor Vesterport.

Gotfrid Hofman.

C. 5. Huad Gabriel Bouman kleinsmid hoss os allerunderdanigst hafuer ladet ansøge oc begiere, anlangende at wj hannem voris skiøde paa saa viit af dend hannem allerede tilforn allernaadigste forundte platz ved schydebanen hoss den underste trenchement oc vold, vesten her for staden liggendis, som biugningen oc en lidet hauge der hoss sig strecher oc nu begreben oc forefundene er, for sig oc sine arfvinger allernaadigst forunde vilde, kand du af hossfølgende supplication videre see oc erfahre. Thi er voris etc., at saafrembt du eragter, saadan hans begiering uden festningens skade eller anden merchelig forhindring skee kand, hafuer dn forschrefne platz at afmaale oc til videre voris skiødes erlangelse hannem der paa tilberlig maale bref gifue. Dog hafuer du der hos at j agt tage, at schydebanens platz her ued w-beschaaret forblifuer oc her efter som tilforn til des exercitie af hannem ved lige holdes. Dermed etc. Hafniæ d. 3 februarij anno 1676.

Sæl. Tego. XLI. 170—71.

1000.

14 Feb. 1676.

Om Købet af Laboratoriets Plads paa Christianshavn.

Gen. krigs commissariatets oc sæe estats deputerede.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom wj allernaadigst hafuer afhandlet woris geheimeraad oc feldt herre os elschelige h. Hans grefue Skach til Skachsenborg etc. sin paa Christianshafn tuert ofuer for Tøyhuset beliggende oc nyligst opfyldte platz, saa som den nu forrefindes indplancket, med det der paa opsatte huus ofuer hofuedet for 3000 rixdlr., saaledis at bemelte h. Hans grefve af Schach schal korte baade udj extraordinaire styrer oc penges udgifter, som enten allerede paabudne ere eller endnu her efter paa biudes kunde, sambt den ordinaire matricul skat, indtil forskrefne summa hannem fuldkommen afbetaalt er. Oc saasom ej allernaadigst ville, at baade lands militien oc sæe estaten udi samme platz schall participere och huer dend halfe summa nemlig 1500 rixdlr. udj forschrefne paaleg oc skatter sig schal lade decourtere, thi er voris etc., at j derom med sæe estatens deputerede confererer oc der efter fornøden anstalt giører. Dermed etc. Hafniæ d. 14 februarij anno 1676.

Lige saadan en befalling blef exped. til sæe estatens deputerede samme dag at conferere med gen. krigs commissariatets deputerede anlangende det samme.

Sæl. Tegn. XLI. 179—80.

1001.

22 Feb. 1676.

Gensidigt Testament mellem Hans Pedersen Bladt og hans Hustru.

Hans Petersen Bladt.

C. 5. giøre alle witterligt, at eftersom hos os allerunderdanigst ansøges oc begieris woes allernaadigste confirmation paa forskrifvelse etc: Eftersom ieg Hans Petersen Bladt, raadmand her udi denne kongl. residentz og fri rigs stad Kiebenhavn, hafver, Gud være æret, med min kiere hustroe Marte Hansdaatter lefvet udi et kierligt oc christeligt egteskab til denne dag wed 30 aar, oc som ieg i rum tiid med siugdom oc svaghed hafver været belad, hvorofver ieg min handel oc kiøbmandskab iche self som tilforne hafver kundet opwarted oc tilseet, mens hafver betroed fremmede min handtering oc des imidlertiid til sæs lid stoer skade paa mange tussende rixdlr., indtil min søn Peter Bladt derudi er blefven underrettet oc erfaren, af des aarsag ieg i temmelig witloftighed er geraaden oc min bort skyldige gield iche uden min oc min hustrue cc børns store skade med reede penge kand aflegges, om ieg nu i min langwarig svaghed afgich, efterdi mine midler oc formue (som Gud være lovet formoedes sig langt ofver gilden at andrage) bestaar udi kiøbmandskab oc vahre, tilstaaendes gield, gaarde, boe, boeskab oc andet deslige, oc saasom ieg i langsommelig tiid som forbemelt med svaghed tiid effter anden hafver været angreben oc sengeliggende, oc ieg derofver nu meere end tilforne befinder mig skrøbelig oc afmattet, som ieg paa mine kreffter fornemmer min døds time iche at være langt borte, da eftersom ieg tillige med min kiere hustrue af yderste efne hafver stræbet oc været beflitted, at mine sønner (nest Guds hielp) wed flittig, goed optugtelse oc information ere komne saavit, at een hver dem j sær sig af deris henders gierning oc konst kand ernære, oc min eeniste kiere daatter wel udi egteskab er forsiunet, saa de nu en hver for sig wel kand lefve oc sig self wed goed forsiun ernære, hafver ieg for got oc raadeligst befundet til en oc anden u-lempa at forekomme, at min kiere hustrue effter min død iche skal være pligtig oc tilforbunden med mine børn at holde nogen registering, wurdering, schifte eller deeling i nogen maader, men min kiere hustrue effter min død at være beflitted, mine creditorer paa beste maader, oc som hun gafnligst

eragter, naar paaeskes, at tilfreds stille, fornøye oc befredige. Hvor-imod mine børn samtlige iche skal være min kiere hustrue imod hendes willie besverlig eller anmoedende, nogen schifte at holde effter min død, mens saadant, som forskrefvet staar, at beroe, indtil min kiere hustrues dødelig afgang. Hvilchen min sidste villie oc fuldkommen testament, som ieg med fuld beraad hue med min kiere hustroe Marthe Hansdaatter hafver sluttet oc indgaaet, samtlige mine kiere børn hafver sig at rette oc deris moeder, som lydige børn wel eigner, i ald høflighed at begegne, som de for Gud agter at ansvare. Hvilchet forskrefne ieg paa hans Ko. May. allernaadigste confirmation hafver oprettet oc sluttet, som ieg oc tillige med min kiere hustrue med egen hender hafver underskrefvet oc woes zigneter hostrogt oc wenligen ombedet erlig oc welforstandige mand Morten Heider, raadstueschrifuer her udi staden, med os til witterlighed at underskrifve oc forseigle. Actum Kiøbenhafn dend 14 junij anno 1675. Hans Pedersen Bladt. Marte Hansdaatter. Effter begiering til vitterlighed Morten Heider. Da wille wi etc. Forbiudendis etc. Hafniæ 22 februarij 1676.

Sæl. Reg. XXX. 72—74.

1002.

28 Feb. 1676.

Om Bispegaardens Istandsættelse.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom wij forneme, at bispe residentzen her etc. gandske schal vere forfalden oc brystfeldig, saa at dend endelig reparation behøfver, da er voris etc., at j samme residentz strax lader besigtige oc tilbørlienoc forsuarlien igien reparere. Disligeste hafuer j os eders allerunderdanigste erklering med forderligste der om at tilstille oc tienlig forslag at giøre, hvad midler j formeener, til bemelte residentzis aarlig vedliigeholdelse kunde leggis. Dermed etc. Hafniæ d. 28 februarij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 191.

1003.

13 Marts 1676.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du dend anordning giører, at de fire hundrede mand, som til voris flode forordnet er, saa snart de ankommedis vorder, forneden standquarteer her i staden bekommer, jndtil de paa bemelte woris flode blifuer vdcommanderet. Dermed etc. Hafniæ d. 13 martij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 203.

1004.

16 Marts 1676.

Privilegium paa et Tobakspinderi.

Samuel Furst.

C. 5te giøre alle witterligt, at vi effter allerunderdanigst ansøgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc etc., at Samuel Furst maa her etc. it tubach spinderie tilligemed deunem, som dermed allereede benaade ere, indrette oc til des fortsettelse tubachs blade self lade indføre, aldend stund oc saa lenge hand paa beherige stæder wores told oc rettighed effter seeniste udgangne told ordinance, af hvis hand deraf lader ind eller udføre, tilbørlien erlegger oc betaler oc ellers u-straffelig goed tubach spinder. Hvilchen tubach, saavel u-spunden som spunden, hand oc saa her sammesteds u-formeent maa selge oc afhænde, til hvem med hannem kiøbe wille. Oc saasom hand sig allerunderdanigst hafver erbudet oc paataget, vores armee med goed tobach af alle slags tilbørlien oc uden mangel at forsiune, til hvilchet at effterkomme hand forneden forraad maa forskaffe, da hafve wi, i henseende til dend bekostning hand derpaa forud maa giøre, ydermeere allernaadigst bevilget, at hand tubachs handelen ved wores armee alleene skal niude oc til dend ende een stapel i leyren eller j nerverelsen uden fore, hvor hand det sig self beleyligst oc wores armee til fordeel best eragter, maa lade sette (wor kiøbsted Helsingør allene undtagen, hvor wi nogle sær fem aars frihed paa tobachs handelen allernaadigst forundt hafver) oc maa ingen manqvementer (o: marketenter) eller andre endten paa marchen eller udi leyren nogen tubach under des confiscation oc anden wilchorlig straff fal holde eller udselge, med mindre de dend hos bemelte Samuel Først hafver kiøbt oc sig tilforhandlet eller oc er af dend tubach, som med hans merche stempled eller tegnet er. Hvorfore hand oc skal tiltengt være, altid goed, frisk tubach j forraad at hafve oc derpaa ey høyere priiss at sette, end som dend her i staden gielder oc selges, for uden naar wores armee kand være en ti miile herfra Kiøbenhafn, hand da 2 β danske meere end ordinarie for hver pund maa tage. Forbiudendis etc. Hafniæ 16 martj 1676.

Sæl. Reg. XXX. 100—02.

1005.

26 Marts 1676.

Skede paa en Grund i Lille Strandstræde.

Bagge Vandel.

C. 5. etc. skieder etc. til Bagge Vandæl, wores navigations skoeles directeur, oc hans arfvinger et støche jord till en byggeplads,

liggendes her inden festningen gandske under wand lige ud for wores elskelige kiere fru moeder enchedronningens huuse wed det lidet Strandstræde, som løber imellum bermelte huusse oc wores admiral os elskelige Jens Roedstens huus oc pladsser need i stranden, saavit vi formedelst dend nye canals skyld har ladet ind demme. Oc er strechendes udi alue oc maal som følger, nemblig foran til stranden i breeden tredufve alen oc lige saa bred bag til, jtem udi lengden langs det nye Strandstræde 70 allen oc ligesaa lang paa dend anden side. Hvilchen etc. Thi forbiude etc. Hafniæ 26 marti 1676.

Sæl. Reg. XXX. 108—09.

1006.

29 Marts 1676.

Om Undersøgelse om nogle anholdte Skibe.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wij kommer udj erfahrung, huorledis atschilig schibs redschab til de her for staden anholdne schiberomme hoss en del af borgerskabet oc jndvohnerne her samme stedtz udj forvaring schal vere oplagt, da er voris etc., at j strax med fliid lader inqvirere, hoss hvem noget af forskrefne skibs redskab findes, oc huor megit det er, oc huilche schibe det eigentlig tilhører, oc os derpaa saauelsom oc, huor mange folch ved huer af forskrefne schiberomme findes, en rigtig fortægnelse tilstiller, paa det vj fornøden anstalt om samme schiberommes udtachling betimlig giøre kunde. Dermed etc. Hafniæ d. 29 martij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 212.

1007.

31 Marts 1676.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at j dend anordning giører, at efterschrefne af vores militiæ fornøden standquarteer her etc. saauelsom Christianshafn indtil paa videre anordning bekommer, nemlig obr. Sicignon med fire compagnier samt regiment stabet, obr. Bibauw med fire compagnier saauelsom regiment stabet, dissligeste 3 compagnier af feldt artigleriets betiente oc 1 comgagnie pionniers. Dermed etc. Hafniæ d. 31 martij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 212—13.

1008.

3 April 1676.

Privilegium for en Bøsemager.

Kiøbenhafns magistrat.

C. 5. Wor naade tilforn. Wiider, at wij allernaadigst hafuer beuilget oc tilladt, at Jørgen Jensen bøsemager maa sig her etc.

nedsette oc forschrefne sit handverch her i staden ubehindret fortsette oc bruge, naar hand tilforn sit borgerschab tagit hafner. Thi hafuer j den anordning at giøre, at bemelte Jørgen Jensen strax udj smede-lauget vorder indtagen foruden noget derfor til indgang udj lauet at gifue eller sit mesterstøche tilforn at giøre. Dereffter etc. Hafniæ d. 3 aprilis anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 721.

1009.

4 April 1676.

Privilegium for en Hattemager.

Præsident, borgemestere oc raad.

C. 5. Wor naade tilforn. Wiider, at wj af sær kongl. naade allernaadigst hafuer bevilget, at Friderich Preiel hattemager maa sig her etc. nedsette oc forschrefne sit handverch her sammestedtz u-forhindret fortsette oc bruge, naar hand tilforne sit borgerschab taget hafuer. Thi hafuer j den anordning at giøre, at bemelte Friderich Preiel strax udj hattemager lauet worder indtagen foruden noget derfor til indgang udj lauet at gifue eller sit mesterstøche tilforn at giøre. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 4 aprilis anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 217.

1010.

8 April 1676.

Prins Frederiks Barber skal have samme Adkomster som Kongens egne Barberer.

Johan Günther Veigbers, prinds Friderichs barberer.

C. 5. giøre alle witterligt, at wi efter allerunderdanigst gjorde ansøgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc etc., at iche allene hvis drenge, som vores elskelige kiere söns prindz Friderichs barberer Johan Günther Veigbers udi barberer konsten oplærendes worder, maa oc skal udi barber ambteds protocol her i staden ind oc udskrifves, medens end oc fornefnte Johan Veigbers derforuden i alle maader at niude oc hafve ligesaadanne privilegier oc friheder, som wores egne barberer niuder oc hafver. Forbydendis etc. Hafniæ 8 aprilis 1676.

Sæl. Reg. XXX. 124—25.

1011.

11 April 1676.

Om Indledning af Vand i Kancelliraad Schults Gaard.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at j strax oc uden nogen ophold Bendt Knudsen, vandkicker her i staden, alworligen tilholder, at hand dend med voris obersecreterer oc candtzelj raad

os elschelige Diderich Schult til Findstrup oprettede contract, anlangende ferschwand i hans gaard at indlede, uden videre vflugt oc undschylding tilbørlichen oc louligen effterkommer. Huis iche, da hafuer j hannem derfor at straffe som wedbor. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 11 aprilis anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 228—29.

1012.

22 April 1676.

En Brygger paa Christianshavn optages i Bryggerlavet.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Vider, at ej efter allerunderdanigst gjorde ansøgning oc begiering allernaadigst hafuer beuilget, at Bendt Svendsen, borgere oc jndvaanere udj vor stabelstad Christianshafn, maa (naarsomheldst hand sin gaard der sammested saaledis indrettet hafuer, at dend ved v-villig siun til en brøgger gåard dygtig befindes) strax af eder udj lauet vorder anammet. Dermed etc. Hafniæ d. 22 aprilis anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 285—36.

1013.

22 April 1676.

Om Brochmands Senge i Vartov.

H. Enwold Parsberg oc Thomas Fincke.

C. 5. Wiide maa j oss elschelige h. Enwold Parssberg etc. oc Thomas Fincke etc., at efftersom for os allerunderdanigst er andraget, huorledis en stoer deel af de penge oc dend capital, som afgangne d. Jesper Brochmand, fordum bispoc ofuer Siellands stift, til Wartou hospital her udj staden oc de fattiges vnderholding schienchet oc foræret hafuer, imod fundatzens klare bogstafuer schal vere optagen og til anden brug henvendt, de fattige aldeelis til ingen nøtte, da paa det samme legatum med tiden icke schulle slet uddøe, er woris etc., at j retter eders lejlighed efter, hospital forstanderen Peder Munck med obligationerne paa forschrefne capital saauelsom med hospitalets documenter oc regnskaber, saa oc sambtlige vedkommende, paa en belejlig tid oc sted for eder at lade indkalde oc om sagen fittig inqvirere oc efter des befundne beskaffenhed dennem endten i mindelighed at foreene eller ved endelig dom oc sentenz adtskillie. J hafuer oc der foruden at tilholde de fattiges oldermand rigtige obligationer at fremviisse, paa huiss capital ofuenbemelte d. Jesper Brochmand til trende fattige enckers aarlige underholding aflagt oc gifuet hafuer, paa det der af kand erfaris, huorledis dermed tilgaard er oc de fattige i fremtiden icke derofuer schulle lide schade.

Huis j oc her udinden forrettendis worder etc. Mens dersom nogen af eder etc. Hafniæ d. 22 aprilis anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 236—37.

1014.

24 April 1676.

Der beskikkedes Stadshauptmanden en Adjutant og en Mønsterskriver.

Kiøbenhafns magistrat.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wij allernaadigst for got hafuer befunden stadshopmanden her etc. Niels Enwoldsen effter hans herom allerunderdanigste gjorde ansøgning at adjungere en adjutant, som borgerschabet kunde exercere, oc en munsterschrifuer, som dets ruller ved lige oc udj goed rigtighed kunde holde, da er woris etc., at j bemelte stadt hopmand en adjutant oc en munsterschrituer forschaffer, som i forrige tider scheed er. Dermed etc. Hafniæ d. 24 aprilis anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 240.

1015.

28 April 1676.

En Borgmesterenke nyder Naadensaar.

Mechtelle afgangne Baldzer Sechmans.

C. 5. giøre alle witterligt, at wi effter allerunderdanigste gjorde ansøgning oc begiering, saa oc af sær kongl. naade, allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc etc., at Mechtele afgangne borgemester Baltzer Sechmans maa niude oc bekomme et naadsens aar af præsident, borgemestere oc raads tillagde oc sædwaanlige indkomster, saasom hendes afgangne hosbond i lefvende lifve hafft oc oppbaaret hafver. Hvilchet er at beregne fra St. Thomas dag sidst forleden oc til bemelte aars dag udi nerwerende aar. Forbiudendes etc. Hafniæ 28 aprilis 1676.

Sæl. Reg. XXX. 149—50.

1016.

28 April 1676.

Om Renligholdelse af Graabredretorv og Kongens Nytorv. (Jfr. Nr. 555.)

Johan Heideman.

C. 5. Kgl. confirmation paa bref: Wi Friderich dend Tredie etc. tillader os elskelige Johan Heideman etc. at maa hereffter fra dette wores brefves dato annamme oc oppeberge lade dend hid indtil os elskelige borgemestere oc raad her udi staden forundte wogne penge etc. 7 junij 1668 under wort zignet Friderich. Da ville wi bemelte bref, eftersom der herofven indført findes, allernaadigst hafve confirmeret oc stadfest saa oc etc. Hvorimod bemelte Johan

Heideman effter egen ærbiudelsse end ydermeere skal forpligted være, det store Kongstorfe sampt Graabredre torf at reenholde, dog at en hver, i hvem det oc kand være, som paa samme torfve er boendes, self for sine døre reenholde eller oc med ham for en wis penge om aaret derom accorderer. Oc helles forbiudes hermed alwaarlingen, at ingen u-humskhed eller andet skarn oc u-reenlighed af hussene der omkring eller af hosliggende gader paa ofvenbemelte torfve ud-kastes, under straf som forrige derom udgangne forordning om melder. Hvorofver oc magistraten uden nogen persons anseelsse tilbørlichen hafver st holde oc meer ommeldte Johan Heideman herudinden med ald behørlig assistenz værer beforderlig. Forbiudendes etc. Hafniæ 28 aprilis 1676.

Sæl. Reg. XXX. 158—55.

1017.

28 April 1676.

Om en afdød Hustrus Gave til Manden.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Hendrich Krusse hos os allerunderdanigst hafuer ladet anholde om confirmation paa en gafve af 300 rixdlr., hannem af hans hustrue Maren Andersdatter udj hendis yderste oc adtskillige vidners neruerelse schal vere testamenteret, thi er voris etc., at j paaberaabte vidner ærligen examinerer, saa oc herom forskrefne Maren Andersdatters broder Henrich Andersen forhører, som berettis oc saa at hafue verit ofuerværrendis, oc saa derom eders allerunderdanigste betenkning til videre voris etc. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 28 aprilis anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 254.

1018.

4 Maj 1676.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at i den anordning gører, at oberst leutnant Müllers compagnie her i staden vdj dend af marcherede captein Spormands sted jgien standquarteer bekommer. Dermed etc. Hafniæ d. 4 maij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 265.

1019.

6 Maj 1676.

Om Udskrivning af Baadsfolk.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wij til voris flodis fornedenhed endnu endeel baadsfolch u-omgiengelig behøfver, thi er

voris etc., at j saa mange baadsfolch, som meest mueligt er, her af voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn oc Christianshafn strax forschaffer. Dog at de ey her til antagis, som paa de beslagne schuder oc schiberommé allerede er. Dermed etc. Hafniæ d. 6 maij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 269.

1020.

6 Maj 1676.

Om Opsættelse af en Galge ved Kastellet.

Byfogden i Kiøbenhafn Peder Willumsen.

C. 5. Woris etc. er, at du en half gallie strax lader hugge oc dend inden førstkomende mandag, klochen er siuf for middag, paa huilchen pladtz ved castellet her sammested, som dig af voris commandant i bemelte castel obr. Bylou der til anviist vorder, at lade opsette. Belangende huis bekostning derpaa anwendis, schal dig i dine regnschaber paa tilbørige steder got gøris. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 6 maij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 271.

1021.

8 Maj 1676.

Beskikkelse af 2 Borgmestre.

Hans Petersen Bladt oc Christen Anderssen.

C. 5. giøre alle witterligt, at wi allernaadigst hafver beskichec oc forordnet, saa oc etc. Hans Petersen Bladt til at være borgemester her etc. Thi skal hand etc. Gifvet etc. Hafniæ 8 maij 1676.

Ligesaadant et bref fitch Christen Anderssen, at være borgemestere j Kiøbenhafn, samme dato.

Sæl. Reg. XXX. 170—71.

1022.

8 Maj 1676.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at j dend anordning giører, at obrist lieutnant Friderich Wilhelm von Warenstedt med fire compagnier af oberst Maximilian Rosenkrantz's regiment her i staden standquarteer bekommer. Dermed etc. Hafniæ d. 8 maij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 271.

1023.

12 Maj 1676.

Om Indkvartering.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at j dend anordning giører, at fire compagnier af obr. Maximilian Rosenkrandsis regimeent

oc fire compagnier af oberste Cicignons regimenter standquarteer her i staden bekommer. Dermed etc. Hafniæ d. 12 maij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 278.

1024.

30 Maj 1676.

Om Indkvartering af Soldaterkvinder.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j dend anordning gører, at di soldater quinder, som her i byen med deris børn ere tilbage blefne (oc iche deris mend til schibs medfuldte) fornøden standquarteer her i staden ninder, jndtil deris mend igien tilbage kommer. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 30 maij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 288. Et lignende Brev udgik 3 Juni 1676. Smstds. 290.

1025.

1 Juni 1676.

Kongen laaner 6 Senge hos Borgerskabet.

Peder Willumsen, byfoget i Kiøbenhafn.

C. 5. Woris etc. er, at du din fid gører hos borgerschabet her i staden tillaans at forskaffe oc her paa slottet til voris ober marschalch frjherre von Winterfeld, eller huo hand der til forordner, lefuerer sex goede senge med reene lagen oc tilbehør til at bruge, saa lenge hendis kierlighed woris elschelige kiere søster princessinden af Saxsen (som nu hid forvendtendis er) her forblisver, huilche senge dig u-beschadiget igien schal vorde lefveret. Dermed etc. Hafniæ d. 1 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 288—89.

1026.

1 Juni 1676.

Om Levering af Sengeklæder til Kvæsthuset.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom ej udj stadige omhue for voris kiere oc tro vndersaatters frælsse, særdeles ej disse farlige tider, huor som helst voris flaade saa nær med voris fiende siunis at være engageret, at det uden hofvet action vel ey udfalder, der for særdeles allernaadigst considereret oc ofverveyet, huorledis for de ej slig fald forekommende qvedtsches gode varetegt kunde hafves betimelig forsorg, da saasom ej om deris værelse paa Qvedsthusuet allerede hafuer ladet giøre tilbørlig anstalt, men der hoss befindes, at det meest paa sengeklederne endnu ville fattis, som dog ej disse tider v-mueligt saa snart kunde bringis tilveye, som fornødenhed det kunde udkrefve, thi er voris allernaadigste etc., at j strax paa beste

oc bequemmeste maader er betencht, huorledis jndbyggerne her udj staden, geistlige eller versslige, ingen undtagen, af hvad stand eller condition de oc vere maa, godvilligen derhen kunde disponeris til at forschaffe oc lefvere efter egen inclination oc tilnegenhed til voris oc fædernelandets tienniste saa mange sengeklæder eller der til ud-krefvende middeler, som deris goede villie kunde tilsige eller de kunde med afsted komme, oc dønnem paa bemelte woris questhuus til samme brug v-fortøvet at lade lefvere. Ey tviflendis, jo alle oc en huer derudj særdelis considererer deris christelig pligt och medynck, som de billig bør at hafue imod dennem, som deris lif oc helbred saa goedvilligen opsetter til deris oc det algemeene beste oc frelse, at de derimod udj forekommende vlyche best mueligt kuude husvales oc udj agt tagis, særdelis oc denne voris derudj hafvende allernaadigst omhue kunde nyde, fuldkommen specification oc efterretning om sengeklæderne, lagen eller penge, huert i sær, som i saa maader jndkommer eller vdlofvet worder, hoss oss allerunderdanigst hafuer at jndbringe. Dermed etc. Hafniæ d. 1 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 289—90.

1027.

6 Juui 1676.

Bagere og Bryggere maa arbejde under Prædiken til Hærens Fornødenhed.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wiider, at enddog voris seeniste udgangne forordning icke tilsteder noget arbeyde eller anden handel enten om søndagen, eller saa lenge predicken forrettis paa de ordinari bede dage om onssdagen oc fredagen, at maatte forretages, saa hafver vj alligevel til disse tiders henseende for nødigt erachtet oc befunden, at bagerne oc brøgerne her etc. ey formedelst bemelte forordning hindres, at de io, naar paafordris, maa bage oc bryge, saa viit voris armees fornødenhed udkrefuer, saa lenge det behof gieris. Dog schal ey hermed vere tilladt, noget saadant eller andet arbeide paa de tvende endnu forestaaende extraordinarie bede dage, som dend 9 oc 16 junij førstkommendis efter voris derom udgangne patent holdes schal, at maa forretages, under dend der udj specificerte straf. Der efter j eder allerunderdanigst hafuer at rette oc her om fornøden anordning at giøre. Disligeste hafuer j oc bemelte brøgereg derhoss alvorlingen at tilholde, got oc sundt øll til armeen at brygge, som de vil forsuare. Dermed etc. Hafniæ d. 6 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 291.

1028.

6 Juni 1676.

Udskrivning af tomme Øltender. Pramme og Baade skulle holdes beredte til Hærens Brug.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiebenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom wij til forehavende transport en stoer andeel tomme øl tønder u-omgiengelig behøfver, huilche icke saa hastig kand forferdiges, som tiden oc fornødenheden det nu endelig udkrefuer, da er voris etc., at j strax eders yderste fliid anvender, os femten hundrede tomme øl tønder hoss borgerschabet, særdeelis hoss bryggerne saavel j Christianshafn som her i staden, det allersnarist mueligt er, at forskaffe oc til veye bringe, huilche j, saa snart de indkommer, paa Bremmerholm hafuer at lade lefvere, ey paa tuiflendis, at saa som det voris tieniste høylig magt paaligger, en huer sig io desto villigere herudinden lader finde. Her foruden hafuer j oc strax fornøden anordning at giøre, at alle pramme, store baade oc andet fartøyg, som udj haufnerne eller anden stedtz her for staden findes, med des folch oc ald tilbehør forferdigede i goed beredskab holdes, til huilchen tid oc sted vi allernaadigst derom videre lader tilsige. Der med etc. Hafniæ d. 6 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI 292.

1029.

6 Juni 1676.

Transportskibene skulle forsynes med Ballast.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiebenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom wij fornemme, at endeel af de her for staden liggende oc til transporten destinerede skiberomme alleeniste efter ballast schal tøfve, som de vedkommende beklager sig, ey at schal kunde bekomme, da er voris etc., at j strax alle ballast baadene oc andet der til tienlig fartøj her at staden, i huad nafn det oc hafve kand, med behørige folch beordrer, fornøden ballast til forskrefne skiberomme strax uden ald forsømmelse at hente oc føre, paa det transporten der udfuer icke schulle hindres, mens, som voris tienniste det udkrefuer, tilbørlienig befordinis. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 6 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 292.

1030.

14 Juni 1676.

Stadfæstelse paa Skydebanen udenfor Vesterport.

Gabriel Bouman.

C. 5. Kgl. confirmation paa bref: Præsident, borgemestere oc raadmend udi dend residentz oc fri rigs stad Kiebenhavn giøre

vitterligt, at vi effter deng kongl. bevilling, som Hans Ko. Ma. os
dend 5 novembris 1674 allernaadigst hafver meddeelt, at staden
jordskyld eller kiendelse maa niude af hvis pladzer, som uden for
stadens porte beboes, hafver forundt oc bevilget, saa oc etc. erlig,
agt oc welforstandig mand Gabriel Bouman en plads oc hosliggende
hauge rum, liggedes wester uden stadens Wester port inden for dend
yderste gamle tranchements wold, strechende sig i lengen oc breeden
effter ingenieuren Gotfred Hofmans alne maal som følger: af øster oc
j wester langs med lande weyen 103 allen, af sønder i nær langs
dend gamle trenchementz wold halfemtesindstyve oc tu alne, bag fra
skydebanen, saavit gaards rummet strecher, 52 allen, langs haufgen
60 allen, dend fierde side af haugen imod festningen 51 allen. Huilchen
forskrefne jordsmon, plads oc haugerom fornefnte Gabriel Bouman
oc hans arfvinger maa foruden nogen paaanche af os eller wores
effterkommere hafve etc. Dog at fornefnte Gabriel Bouman oc hans
arfvinger aarlig gifver til staden til jordskyld 4 rixdlr., som til stadens
kiemner, som nu er eller hereffter kommandes worder, til en hver
Michelsdag imod tilbørlig quitering skal erlegges oc betales, saafremt
bemelte Gabriel Bauman oc hans arfvinger samme plads oc haufge-
rum agter at niude oc beholde. Des til bekrefftning under wores
stads zeigel. Actum Kiøbenhafn dend 24 martij 1676. Da wille wi
etc. Forbiudendes etc. Hafniæ 14 junij 1676.

Sæl. Reg. XXX. 224—25.

1031.

17 Juni 1676.

Om en Dom over Borgmester Jørgen Fog.

Hans Jensen Stampe.

C. 5. Eftersom Peder Villumsen, byfoget her etc., formedelst
sit sandhedsz vidne at aflejge ej sit dommers embede i dend sag
anlangende Jørgen Fog kand betienne, da er voris etc., at du retter
din lejlighed effter, retten i denne sag udj byfogdens sted at betienne
oc derudinden effter low oc ret at kiende oc dømme, som forsuarligt
eragtes. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 17 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 304.

1032.

20 Juni 1676.

Om Maling af Korn til Hærens Brug.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom til voris armee een stoer
qvantitet af meel behøfuis, da er voris etc., at j mellerne saa vel
her i staden som uden fore alvorligent tilholde, stråx oc uden ald

ophold at maale, huis rug oc andet korn dennem af bagerne her sammestedtz til forschrefne brug vorder lefueret. Dermed etc. Hafniæ d. 20 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 306.

1033.

20 Juni 1676.

Der udskrives flere tomme Tønder og Skomagerne skulle sy Sko til Soldaterne.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom wij fornemme, at de effter voris forige til eder udgifne ordre fra borgerschabet her etc. lefuerede thomme tønder icke kand være nock til det, de schal brugis, mens endnu fleere i en hast behøfuis, da er voris etc., at j strax oc uden ald ophold dend anstalt giøre, at endnu 200 tomme thønder hoss de kongl. betiente saavelsom de geistlige her sammestedts ufortefuet forschaffes oc paa behørige steder lefveris. Sammeledis hafuer j oc den anordning at stille, at skomager lauget her i staden strax oc uden ald forsømmelsse udj forraad giøre ferdige 2000 par skoe oc det effter dend maade oc prøffve, som voris general krigs commissariat dennem lader tilstille. Dermed etc. Hafniæ d. 20 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 306—07.

1034.

22 Juni 1676.

Om Indkvartering af syge Soldater.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j dend anstalt giøre, at de syge soldater, som fra voris flode kommen er, goed oc fornøden qvarter bekommer. Dermed etc. Hafniæ d. 22 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 307.

1035.

23 Juni 1676.

Privilegium for en Tobakspinder.

Abraham Erichsen.

C. 5. giøre alle witterligt, at vi effter allerunderdanigst an-søgning oc begiering allernaadigst hafuer bevilget oc tilladt, saa oc etc., at Abraham Erichsen maa tillige med andre imod dend sedwaanlig tolds erleggesse, af hvis hand dertil uden lands fra hid ind lader forskrifve, her etc. et tobach spinderi indrette oc fortsette. Dog hvis allernaadigste brefve vi een oc anden i saa maade kand hafve med benaadiget i alle maade u-forkrenchet. Forbiudendes etc. Hafniæ 23 junij 1676.

Sæl. Reg. XXX. 247—48.

1036.

23 Junii 1676.

Skede paa en Grund paa Hjørnet af Stormgade og Raadhussstræde.

Gotfred Krüger, myndtmester.

C. 5. etc. skieder etc. til wores myndtemester Gotfrid Krüger oc hans arfvinger et støche jord til en bygge plads, liggendes her inden festningen paa hiørnet wed dend synder side af Stormgaden oc om dend wester side Raadhuuss strædet, hollende langs Stormgaden 43 alne 4 tol. oc lige saa bag til, jtem udi Raadhus strædet 34 alne 4 told, oc ligesaa bag til. Hvilchen etc. Thi forbiude etc. Hafniæ dend 23 junij 1676.

Sæl. Reg. XXX. 248—49.

1037.

27 Junii 1676.

Om Indkvartering af syge Soldater.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j dend anstalt gører, at de siuge af voris regimenter, som hid indtil der udj woris kongelige residentz stad deris qvarter nydet hafue, fremdeelis samme qvarter her efter som tilforn nyde oc beholde. Dermed etc. Skibet 3 croner paa reeden for Kiøbenhavn d. 27 junij anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 311.

1038.

14 Dec. 1676.

Om Forholdet mellem Hofbetjentene og Borgerskabet i Henseende til Isning og Vagt. H. Jørgen Bielche, h. Holger Vind, baron von Winterfeld, præsident Reesen, stadtzhauptmand Niels Enwoldsen oc stadtzcapitain Anders Knock.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom sig nogen disordre imellem voris kongl. hofbetiente oc borgerschabet her i staden anlangende vagt oc jissningen i disse besuerlige krigs tider schal begifue, i det bemelte voris hofbetienter allerunderdanigst formeener, at de i saa maader efter de dennem allernaadigst gifne privilegier bør at staae under deris egne forrestillede officerer oc visse poster anviesses, oc borgerskabet tuert imod ville hafve, at de i slige tilfælde stadens compagnier oc dessen officerer lige ved dennem schulle vere undergifne, da er voris etc., at j eder strax oc u-fortøffvet til en vis tid forsamlar oc med huer andre fitteligen ofuer veyer, huorledis j best eragter, at denne disordre betiden kand forrekommes oc det gemeene beste der imod efter tiidernis tilstand tilbørlichen fremmis, oc os saa derom eders allerunderdanigste udførlige betenkende til videre voris allernaadigste resolution med forderligste tilstiller. Dermed etc. Hafniæ d. 14 decembris anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 324.

1039.

26 Dec. 1676.

Peder Resens Testament.

Præsident Peder Reessen.

C. 5. Kgl. confirmation paa forskrifvelse: Jeg Peder Hanssen Reessen, præsident udi Kiøbenhafn, assessor udi collégio status oc dend høyeste ret, saa oc professor udi Kiøbenhafns universitet, oc ieg Anne Meyer, bemelte Peder Reetzens hustrue, kiendes hermed for os oc begges wores arfvinger samt alle wedkommende, da efftersom wi, Gud være lofvet oc æret, i tifve aar hafvsr lefvet tilsammen it kierligt egteskab oc ey nogen liffs arfvinger hår, saa har wi fri willigen oc welberaad udi tiide (efftersom døden er wis, men dødssens time u-wis) os med hver andre paa Hans Kongl. Maj. wores allernaadigste herres oc konges allernaadigste behag foreenet, indganget oc forafskeedet, saasom wi oc nu hermed fuldkommeligen indgaar oc afskeediger, at dersom ieg Anne Meyer først ved døden afgaar, da har bemelte min mand at gifve til min arfving Garlof Skröder, nu wohn haftig udi Hamborg, eller til hvem effter hans død mig skal arfve, it tusind rixdaler for dend arf, som effter min død kand falde, huorudi skal kortes, hvis ham er forstragt udi hans nød paa adskillige tiider effter hans haandskrifters bewiis oc widere indhold. Derforuden skal gifves jt tusinde rixdlr., til hvem ieg Anne Meyer før min død skriftligen er begierendes. Mens hvis ieg Peter Reessen før bemelte min hustrues død herfra kaldes, skal hun boen u-registerit oc u-besverget j alle maader, oc j hvad nafn det oc hafve kand, niude oc beholde, oc lade udi trychen fuldreede min atlantem Danicum sive theatrum Daniæ (hvor til kiøbstæderne ere nu alt i kaabber udstuchen oc dend største del af de figurer, som der tilhører, ere udi træ udskaaren, oc materien dertil, naar ieg dend endnu eengang har igiennum gaaet, er ferdig); skal oc saa strax effter min død opføres paa Kiøbenhafns universitez bibliotheca juridica, saa oc Danica Norvegica Islandica Svecica tilligemed deris skaber, tvende globis, mappis geographicis, virorum doctorum effigiebus oc andre tafler, hvorpaas skal findes en forteignelsse hos bibliotecæ catalogum. Hvilchet bibliotec med det tilhørende er hermed gifven til welbemelte universitetens bibliotech. Hvad mine libros misellaneos er anlangendes, skal de oc være gifven til samme bibliothec, saaledes at de, som findes paa universitetens bibliotech, skal selges oc for dem iuridische bøger kiøbes, hvilche med de ofverblefne af miselaneis skal settes j det sidste juridische skab. Men naar Gud os begge har henkaldet, hvad middel som da af løst oc fast kand befindes, hår begge wores

arfvinger da imellum dem at schifte oc deele, naar først ald witterlig gield, saa oc legata oc donationes af boen er betald. Oc efterdi dette testamente kand iche gielde noget uden Hans Ko. Ma. woes allernaadigste herres oc konges allernaadigste fuldbyrdelsse, er derfore vores allerunderdanigste bøn til woes allernaadigste konge, at hand dette wil bekrefte, saa oc herhos stadfeste hvis legata oc donationes, som wi herefter agter med Guds hielp at giøre oc gifve af it tach-nemmeligt herte til Gud for u-tallige bewiiste welsignalsser, beskier-melsser oc naader, baade til Guds nafns ære, saa oc til nogle fattige menniskers ophold oc til nogle fremtarf, om hvilche kand være goed forhaabning, at de med tiiden kand tienne gud, kongen oc fæderne-landet, paa det at saadanne legata oc donationes maa oc kand uden widere Hans Ko. Ma. allernaadigste confirmation effter vores død blive u-ryggeligen af woes arfvinger holdet oc effterkommet. Til witterlighed oc forsichring, at ald dette ofver skrefne er begge woes willie, hår wj dette med woes egne henders underskrifvelsse be-kreftiget. Kiøbenhavn dænd 1 novembris anno 1675. P. Reesen. Anne Meyers Peter Reessens. Da wille wi etc. Dog siette oc tiende etc. Forbydendis etc. Hafniæ 26 decembris 1676.

Sæl. Reg. XXX. 304—06.

1040.

28 Dec. 1676.

Om Forsending af Proviant til Landskrone.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom udj vor festning Lands-crone af dend proviant, som herhoss specificeret er, for penge ej er at bekomme, oc vi det endeligen strax behøfuer, thi er voris etc., at j uden ald ophold saadan forneden anstatt gjører, at saamegit proviant, som hossfølgende specification ommelder, strax ofuersørt oc der sammestedtz for dend samme priis, som ded her bekommis kand, oc for billig fragt oc risico selget oc afhendet vorder. Dermed etc. Hafniæ d. 28 decembris anno 1676.

Sæl. Tegn. XLI. 330.

1041.

9 Jan. 1677.

Bønderne paa Amager og ellers i Stadens Omegn skulle føre Kvæg og Foder til Kjøbenhavn.

H. Johan Christop von Kørbitz.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at du strax oc uden ald ophold dend anstatt gjør oc alle bønderne paa vort land Amager, saa oc saa som boer paa en 3 mile her fra voris

residentz stad Kiøbenhafn, ald deris queg oc fourage, indtet undtagen, her i byen indfører (builche de dog self schal beholde), huor imod de schal vere forschaanet at møde paa landværn, paa det de dessbedre dette kand ofuerkomme, saauelsom oc saa brende veden effter voris forrige allernaadigst befaling at hidfore. Dissligeste hafuer du med voris statholder, oss elschelige h. Jørgen Bielche, sampt præsident, borgemestere oc raad at conferere, huor samme quæg oc fourage best settis oc conserveris kand. Dermed etc. Hafniæ d. 9 januarij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 337—38.

1042.

28 Jan. 1677.

Om Indkvartering hos Hofbetiente og Gejstlige.

H. Helmuth Otto von Winterfeld, h. Niels Juel, h. Hans Bagger oc
d. Rassmus Bartholinus.

C. 5. Wor gunst tilforn. Efftersom disse besuerlige krigstider ey vil tillade, at voris kongl. betienter oc geistligheden her etc. effter de dennem allernaadigste gifne privilegier, saa gierne som ej det dog ville, kand være forschaanet, at de io borgerskabet noget udj dend extraordinaire standquarteer maa tilhielp komme, da er voris etc., at j med præsidenten her udj staden, os elschelige Peder Reesen, oc nogle af de 32 mend, som billetten giøre, eder forsamler oc med største flid delibererer, paa huad maade forschrefne standqvarteer her j Kiøbenhafn oc Christianshafn kunde modereris, saaledis at alle jndbyggerne, som gaarde oc ejendom eller oc frj residercer hafuer eller beboer oc her samme steds sig opholde, uden nogen exemption, bemelte standqvarteer udi denne krigs tid alleene kunde hielpe at bære, oc det effter taxten, som gaardene udj grundskats matricul satte ere, proportioneris eller oc saa, som j billigst eragte, at en huer effter fornødenhed til et extraordinaire standquarteer burde udj denne tid at contribuere oc borgerschabet dermed til hielp at komme. Thi naar Gud fredelig tilstand igien vil forlehne, ville vi, at det ved de en huer allernaadigst gifne privilegier uforanderlig dermed schal forblifue. Huilchen eders project oc forretning j udj pennen fuldkommeligen hafuer at forfatte oc oss i morgen til videre voris allernaadigste resolution allerunderdanigst at tilstille. Dermed etc. Hafniæ d. 28 januarij 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 344—45

1043.

12 Feb. 1677.

Alle Gaarde, der hidtil ikke have givet Fortifikationsskat, skulle taxeres.
**H. Otto Paawisk, h. Owe Juel, h. Holger Wind oc h. Christen Scheel
 med fleere.**

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at j retter eders leylighed effter oc tillige med os elschelige Peder Reesen, præsident her etc. oc assessor i collegio status oc høyeste ret, Rasmus Winding assessor i woris høyeste ret, Titus Bülghe assessor i woris høyeste ret oc borgemester i bemelte woris kongl. residentz stad Kiøbenhavn, noch doct. Christopher Schletter, mag. Christian Nold, doct. Cosmus Borneman professor udj universitetet her sammested, item Niels Envoldsen stadtzhauptmand her i staden oc Mouridtz von der Tie jndvaanere sammestedz, dissligeste Lorendtz Tuxen vice præsident i woris hof ret, Thomas Thomasen woris ober rendteschrifuer, Niels Andersen voris tøyhauusschrifuer oc Hans Hansen renteskrifuer eder strax paa en beleilig tid oc sted forsamler oc j deris ofuer-værelser, som j endten af handvercker eller andre borgere fornøden eragter, alle nyebygte u-taxerede gaarde, huuse oc biugninger her etc., i huor de ligger oc huem de oc tilhører, saa oc de frie residentzer, huor udaf hid til dags ingen fortification skat er udgifuet eller udj matriculen indført, med aller forderligste effter forrige grundtaxtis maade oc proportion tilbørlienoc forsuarlienoc taxerer. Huor paa j da een rigtig specification til os allerunderdanigst hafuer at indgifu. Dermed etc. Hafniæ d. 12 februarij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 352.

1044.

19 Feb. 1677.

Om Holmens Kirkes Tilgodehavende.

Lorendtz Tuxen.

C. 5. Woris etc. er, at du Gabriel Jacobsen, for saa viit ham paa Bremmerholms kierches veigne effter forrige kieldersuend afgangne Oluf Andersen oc hans hustrue udj sterhboet med billighed kand hafue at fordre, uden ophold tilbørlig udleg giør. Dermed scheer etc. Hafniæ d. 19 februarij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 366.

1045.

21 Feb. 1677.

Peder Resen fritages for at være Medlem af Fattigdirektionen.

Præsident Peder Resen.

C. 5. giøre alle witterligt, att vi effter allerunderdanigste ansøgning oc begiering af sær kongl. naade allernaadigst haver be-

vilgett oc tilladt, saa oc etc., at voris præsident her etc. os elschelige Peder Resen maa her effter i allernaadigst henseende til hanss besverlige embede være fri oc forshaanet for de fattiges direction her i staden, dog med den vilkaar, att hand først gører tilbørlig rigtighed for de fattiges doent indtill denne tid og siden aldeelis afstaar sin seszion i de fattiges huus. Hvorimod de andre tvende øfverste borgemestere effter fundatzen her effter schall tiltengt være, med de fattiges sager tilbørlig inspection att hafve. Forbiudendes etc. Hafniæ d. 21 februarij 1677.

Sæl. Reg. XXX. 340.

1046.

21 Feb. 1677.

. Fn Bryggerenke maa være i Bryggerlavet.

Hilleborg salig Søfren Clemmindssøns.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom Hylleborg afgangne Søfren Clemendssøns haver her etc. tilforhandlett sig en brøggergaard oc hun till att fyllistgiøre bryggerlaugetz privilegier haver disponered sin søn, som er studiosus, till att antage borgerschabet, oc samme hendes søn nu schall være til sinds, sine studia videre at fortsætte, da haver vi af sær kongl. naade oc i allernaadigste henseende, att sønnen haver giort bryggerlaugett fyldist, effter allerunderdanigst ansægning oc begiering allernaadigst bevilgett oc tilladt, saa oc etc., dog uden nogen consequence for andre, att bemelte Hylleborg Søfren Clemendssøns, som boer udj en brøggergaard, maa ocsaa være i bryggerlauget oc niude de samme privilegier, som andre bryggerencker her i staden niuder, oc hendes søn till sine studia dissbædre att fortsætte fra bryggerlauget være forløftett. Forbiudendes etc. Hafniæ d. 21 februarij 1677.

Sæl. Reg. XXX. 340—41

1047.

22 Feb. 1677.

Om Gjennemsyn af Peder Resens Frederik den Andens Krønike.

H. Owe Juel oc m. Rassmus Winding.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Efftersom os elschelige Peder Reesen etc. allerunderdanigst hafuer verit begierendis, at hannem nogle visse forordnede allernaadigst motte beskickes, som voris elschelige kiere h. far faders fader Friderich dend anden salig oc høylofig jhukommelses baade paa danske saa oc paa latin af hannem schrefne historier oc cronicke tillige med haunem self, førend de i trychen udgich, kunde igienem see oc der om conferere, til dend ende, at icke noget der udj schulde findes indført, som voris

naboer eller andre fremmede for hart kunde anrøre oc de sig i fremtiden schulle paastøde, da er voris etc., at j udj bemelte Peter Resens ofuerverelse bemelte cröniche for eder tager oc sambtige dennem effterseer oc ofuerveyer med saadan ffiid oc sindig efftertanche, at, som før er meldt, intet der udj vorder funden, som kand eragtes at vere fremmede eller andre fornær anteignet, oc huor udosuer dennem kunde gifves anledning sig i fremtiden med viitløftige repliqver eller i andre maader at besuerge. Dermed etc. Hafniæ d. 22 februarij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 368—69.

1048.

9 Marts 1677.

Beskikkelse af en Avktionsdirektør.

Carl Rodriguez.

C. 5. giøre alle witterligt, att efftersom Oluf Simonssøn, som auctions eller commissions handelen her etc. hafver forvalted, nu ved døden er afgangen oc Daniel Pauli, som derudj med hannem var interesseret, ey voris allernaadigste confirmation derpaa effter voris udgangne kongl. forordning haver bekommel, da hafve vj i deris sted igien allernaadigst beskichett oc forordnett, saa oc etc. Carlos Rodriguez, extraordinarius professor i det spansche, jtaliensche oc franske sprog udj voris kongl. universitet her i Kiøbenhavn, till att være alleene auctions directeur her sammesteds oc samme bestilling att niude med ligesaadan vilkor, som bemelte hans formænd den hid indtill niudt oc betient haver. Oc hafve vj af sær kongl. naade allernaadigst bevillget oc forundt hannem ligesom forskrefne Oluf Simonssøn att maa niude oc beholde de 2 pro cento, som af de 6 pro cento forvaltningens indkomst effter voris elschelige kiere h. faders salig etc. sub dato d. 15 octobris 1667 allernaadigst udgifne bref till voris bibliothéque schulle erleggis. Hvorimod hand oc schall forpligt være, os at tilkiøbe, forschaffe oc paa voris bibliothéque uden betaling att lefvere saa mange af de paa auctioner kommende bøgger oc materier, som vi iche allereede tilforn paa bemelte woris bibliothéque hafver oc os derfor allernaadigst kunde behage. Oc paa dett des bedre kand fornemmes, hvad j saa maader fattes, schall voris bibliothecarius under sin hand meddeele hannem en rigtig fortægnelse paa, hvis bøger udj voris bibliothéque nu findes. Hvorimod ferskrefne Carlos Rodriguez schall være tilholden, førend nogen bøgers auction holdes, altid en rigtig catalogum till voris bibliothecarium betimelig att overgivfe, som, effter att hand woris allernaadigste willie derom

hafver fornomett, schall udmerche oc hannem lade vide, hviss bogger os deraf allernaadigst behager paa voris biblioteque att schall lefveris. Dereffter bemelte Carlos Rodriguez sig allerunderdanigst uden for-sommelsse hafver att rette oc ellers i dett efrige med selgende oc kiøbende, som dett en erlig, tro oc oprigtig auctions directeur eigner oc vell anstaar, sig tilbørlien og forsuarlien schiche oc forholde, saa frembt hand denne voris benaadning agter att niude. Forbydendes. Hafniæ d. 9 martij 1677.

Sæl. Reg. XXX. 344.

1049.

22 Marts 1677.

Om Undersøgelse af Vartov Hospitals Tilstand.

H. Otto Powisk, h. Ofve Juel, doct. Hans Leth oc doct. Christopher Schletter.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Huad directeurerne for det almindelig hospital her etc. for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage oc begiere anlangende bemelte hospitals slette tilstand oc beskaffenhed, saa oc om commissarier til sligt, kand j af deris her hoss følgende supplication wiitleftigere see oc erfare. Thi er woris etc., at j eder, om huis bemelte supplication indeholder oc anleding gifver, j alle maader med fiid erkyndiger oc informerer, saa oc saa dets beskaffenhed examinerer oc der efter os eders etc. Dermed etc. Hafniæ d. 22 martij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 373—74.

1050.

2 April 1677.

Bevilling for en Lærredskræmmer.

Magistraten i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Viide maa j, at ej allernaadigst hafuer bevilget oc tilladt, at Lambertus van Thill maa sig her etc. nedsette oc negotien ligesom andre lerridtz kremmere her udj staden ubehindret fortsette oc bruge, naar hand tilforn sit borgerschab hafuer taget oc sig udj kremmerlauget indgifuet. Thi hafuer j dend anordning at giøre, at bemelte Lambertus van Thill strax, naar hand, som forskrefuit staar, borgerschabet taget hafuer, udj kremmerlauget frj vorder indtagen. Der efter etc. Hafniæ d. 2 aprilis anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 377.

1051.

24 April 1677.

Privilegium paa Sæbesyderiet paa Christianshavn.

H. Ulrich Friderich Gyldenlew.

C. 5. giøre alle witterligt, att efftersom os elschelige wel- oc hoybarne h. Ulrich Friderich Güldenlewe etc. af afgangne Andreas

Pompe, imod en summa penges forstrechning, till forsichring er udj pандt satt bemelte Andreas Pompe udj vor stabelstad Christianshafns beliggende huuſſe tillige med dett derudj forhandene sæbesyderie oc olie mellewercher, sambtt alle andre materialier, som til des fortſættelsſe tillige med den octroje oc privilegie, hand af os derpaa haft haver, da haver vj effter forskrefne hr. Ulrich Friderich Gyldenlewes herom allerunderdanigſt giordē ansøgning oc begiering allernaadigſt bevilgett oc tilladtt, saa oc etc., att hand paa forſchrefne Andreas Pompe af os d. 18 decembris anno 1673 derpaa allernaadigſt gifvett oc forundt er oc hand dereffter niudt haver. Hvilche forſchrefne privilegier oc friheder forbemelte woris stadholder oc hermed schall være tilladt oc forundt med liige condition, som først er rørt, till hvem hannem gott siunis, igien att transportere oc overdrage. Dog att derpaa wiidere woris allernaadigſte confirmation af dennem, som werkerne overdrages till, allerunderdanigſt søgeres. Forbiudendes etc. Hafniæ 24 aprilis 1677.

Sæl. Reg. XXX. 375.

1052.

12 Maj 1677.

Om Vagt og Isning,

Houptmand Niels Enwoldsen.

C. 5. Woris etc. er, at du dig anlangende vagt oc jissning af alle huse oc gaarde her udj Kiøbenhafn oc Christianshafn effter dend niende post udj dend dig allernaadigſt gifne instruction tilbørlien retter oc forholder. Dermed etc. Hafniæ d. 12 maij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 391.

1053.

22 Maj 1677.

Beskikkelse af en Notarius publicus.

Bendix von Møllengrachtt.

C. 5. giøre alle witterligt, att eftersom Jens Harboe, notarius publicus udj woris kongl. residentz stad Kiøbenhafn, sig samme sin bestilling hafver frasagtt, da have vj j hanss sted allernaadigſt beschichett oc forordnett, saa oc etc. Bendix von Møllengrachtt till at være notarius publicus j bemelte voris etc. Thi schall hand etc. Forbiudendes etc. Gifvett udj vor kiøbsted Landscrone d. 22 maji 1677.

Sæl. Reg. XXX. 393.

1054.

22 Maj 1677.

Undersøgelse om Ophavsmændene til et stort Opleb og Forebyggelse af lignende i Fremtiden.

Præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wj w-gierne hafue fornummet dend stoere tumult, som nogle af dend gemeene mand udj voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn for faae dage siden schal hafue begaaet, da er voris etc., at j, saaviit mueligt er, lader inqvirere, huem der til aarsag verit hafuer, paa det de uden ophold strengeligen, andre til afskye, kand vorde straffet. Oc saa frembt saadant her effter der i staden schulle passere, det samme da i agt tager, huor om j videre med voris canceller, os elschelige h. Friderich grefve af Ahlefeldt, oc med voris rigs marschalch, os elschelige h. Johan Christoph von Kørbitz, hafuer at conferere. Dermed scheer etc. Landtzcrone d. 22 maij anno 1677.

Niels Enwoldsen, stads hopmand.

C. 5. Eftersom wj ugierne hafuer fornummet dend stoere tumult, som nogle af den gemeene mand udj voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn for faa dage siden schal hafue begaaet, da er voris etc., at du, saa frembt saadant her effter der i staden schee schulle, dend anstalt da giør, at trommen blifuer rørt til at samle endee af borgerschabet, som slige u-rolige hofder iche alleene kand kraftigen imodstaa oc i saa maade deris onde forrehafuende at forhindre, mens end oc dennem i arrest at henbringe, paa det de af deris beskickede øfrigheder med tilbørlig straf, andre til afskye, kand worde anseet. Dog hafuer du woris canceller, os elschelige h. Friderich grefve af Ahlefeld, oc voris rigsmarschalch, os elschelige h. Johan Christoph von Kørbitz, det forhen at tilkiende gifue oc dig effter deris betenckende derom at conformere, saa oc, førend trommen blifuer rørt, voris der værende commandant det at forstendige. Dermed etc. Landscrone d. 22 maij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 397—98.

1055.

26 Maj 1677.

Om Forbedring af Vandledningerne.

H. Henrich Bielche, h. Johan Christoph von Cørbitz, h. Holger Wind, præsident Reesen, d. Rassmus Bartholinus, d. Cosmus Borneemann oc Arendt Berendtsen.

C. 5. Wør synderlig gunst tilforn. Eftersom wj megit vgierne maa fornemme, stoer mangel aar effter andet saa vel paa pompe

som springe vandet udj voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn, seerdeelis oc paa posterne oc brøndene paa gaderne, huor af en deel schal vere affeldige oc endeel gandske v-duelige, saa at staden med dends jndbyggere der udfuer iche ringe fare oc schade maa hafue sig daglig at frychte for, med mindre der paa i tide raadis boed, da er voris etc., at j alle dennem, som med vandets indleding her i staden hafuer at bestille oc ellers med posterne oc brøndene paa gaderne hafuer indseende, strax for eder til en viss tid lader kalde oc iche alleene des aarsag af dennem fornemmer, medens end oc, huorledis de der til lagde midler ere blefven anvendte oc udgifne. Siden hafuer j alting dette verch til nytte oc befordring med største fliid at besigtige oc der hoss grundeligen at ofuer veye, huorledis saadan u-lejlighed best kand forrekommis, oc ald fornøden anordning engang for alle igien giøris oc indrettis, huor ved got oc sundt saa vel springe som pompevand her udj staden stedtze kand blifve ved magt holden, oc ellers behørige poster oc brønde ofuer alt paa torfvene oc andre real pladtzer sambt ved kaarsgaderne opsat oc forferdiget, huor af jndbiuggerne udj jldsfare beleiligen kunde sig betienne, oc os saa om alting eders allerunderdanigst udførlig erkleering oc betenchende til widere voris etc. Dermed etc. Landscrone d. 26 maj anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 398—99.

1056.

8 Jun 1677.

Der skal løsnes Kanonskud paa Grund af Sejren ved Men.

Steen Andersen Bilde, vice commandant i Kiøbenhafn.

C. 3. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at du dend anordning giør, at støcherne paa voldene omkring voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn paa søndag førstkommendis efter høymesse tree gange vorder løssnede formedelst dend ynschelig oc fuldkommen seyer vinding, som Gud oss ofuer vore fiender udj seeniste sœeslag nest forgangen 1 junij med forlehnt hafuer. Dermed etc. Hofvetqvarteer ved Lund d. 8 junij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 401.

1057.

4 Juli 1677.

Der skal løsnes Kanonskud i Anledning af den ny Sejr i Køgebugt.

Obr. lieut. Steen Andersen Bilde, vice commandant i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Voris etc. er, at du dend anordning giør, at støckerne paa woldene omkring voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn paa søndag førstkommendis efter høymesse tre gange vorder løssnede, naar tachsigelse af predichestolene udj kircherne der

udi staden er scheed, formedelst dend ynschelig oc fuldkommen seyervinding, som Gud os nu atter ofuer vore fiender udj seeniste sœslag nest forgangen 1 julij med velsignet hafuer. Dermed etc. Hofvet-qvarterer for Malmœ d. 4 julij anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 414.

1058.

31 Jull 1677.

Der skal lesnes Kanonskud i Anledning af Sejren ved Marstrand.

Steen Andersen Bilde, vice commandant i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at tree gange tree støcher paa woldene omkring voris kongl. residents stad Kiøbenhavn vorder løssnede førstkommende søndag efter høymesse, naar tachsigelsse af predickstolene udi kircherne der udj staden er scheed, formedelst den glædelig seyervinding, som Gud voris vaaben ved Marstrands oc de fire der hoss liggende skantzers erobring hafuer med velsignet. Dermed scheer etc. Landtzcrone d. 31. juli anno 1677.

P. S. Vj ville oc allernaadigst, at du paa obenbemelte tid dend anstalt gør, at tre gang tree stycher paa voldene omkring Christianshafn worder løssnede. Christian.

Sæl. Tegn. XLI. 423—24.

1059.

27 Avg. 1677.

Om en Bevilling til Børnehuset.

Christian Pedersen, gen. fiscal.

C. 5. Wor naade tilforn. Viid, at wij effter allerunderdanigst ansøgning oc begiering allernaadigst hafuer beuilget, at børnehuset i Christianshafn maa fremdeelis nyde de tilforn allernaadigst forundte aarlig 300 rdl. imod consumptionens rigtige erleggelse paa behorige steder, af huis de der inde værende lemmer fortærer. Thi er woris etc., at du bemelte 300 rdl., baade huis der paa resterer, saauelsons her effter indtil paa videre allernaadigste anordning af Kiøbenhafns indkommende consumptions middeler til bemelte børnehuus aarlig lader erlegge oc betale, som saaledis imod tilbørlig quitering udj dit regenskab til udgift schal passere oc vorde got giort. Der med scheer etc. Hafniæ d. 27 augustj anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 430.

1060.

29 Avg. 1677.

Om Undersøgelse af Hospitalsforstanderens Bestyrelse af Vartov Hospital.

H. Otto Powisk med fleere.

C. 5. Wiide maa i os elschelige h. Otto Powisk etc., h. Enwold Parsberg etc., h. Christen Scheel etc., h. Holger Parssberg

etc., Rassmus Winding assessor udj woris høyeste ret, mag. Christian Nold professor theologiæ udj voris kongl. universitet i Kiøbenhavn oc mag. Henrich Borneman provst udj Sochelundtz herrit oc sognepræst til vor Frue kirche i bemelte voris kongl. residents stad Kiøbenhavn, at eftersom sig nogen thuitighed begifuer imellum os elschelige directeurerne ofuer det almindelige hospital her udj staden oc den der nu værende hospitals forstander Peder Hansen Munck anlangende hans bestillings administration, da er woris allernaadigste willie oc befaling, at j retter eders Lejlighed eftter, parterne for eder paa een belejlig tid oc sted at indstefne oc eftter sagens egentlig befundende beskaffenhed dennem om deris imellem værende tvistighed enten i mindelighed foreener eller ved endelig dom oc sentenz adskiller. Huis j oc i saa maader etc. Oc dersom nogle af eder etc. Ladendis etc. Gifuet etc. Hafniæ d. 29 augustj anno 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 434.

1061.

24 Okt. 1677.

Beskikkelse af en Raadstueskriver.

Christian Helt.

Giøre alle vitterligt, at wij allernaadigst hafver beschichet og forordnet, saa' og etc. Christian Pedersen Heldt till att werre raadstueschrifver her etc. vdi afgangne Morten Heyders sted og for samme sin tienniste att niude lige løn og rettighed, som hans formend for raadstueskrifuers bestilling nødt og haft hafver. Dog saa lenge Morten Heiders efterlefversche vdi enchestand hensidder, schall hand aarligen giſve hende der at vdi reede penge 200 rixdaller, mens om hun sig vdi egteschab paa nye indlader eller forhen wed døden afgaar, da schal hand bestillingen med sin fulde indkombst, som før er rørt, nyde og beholde. Thj schall hand etc. Forbydendes etc. Hafniæ dend 24 october 1677.

Sæl. Reg. XXX. 456.

1062.

23 Nov. 1677.

Bevilling for en Tobakspinder.

Lorentz Kreyer.

C. 5. giøre alle vitterligt, att wj efter allervnderdanigst gjorde ansøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tilladt, saa og etc., at Lorentz Kreyer, borger og indvaaner her etc., maa her sammesteds itt tubachs spinderj indrette og till des fortsettelsse tubachs blade sielf lade indføre, naar hand woris told-rettighed der af eftter seeniste vdgangne toldordinantz betaller og ellers v-lastelig, goed tubach spinder. Forbiudendes etc. Hafniæ d. 23 november 1677.

Sæl. Reg. XXX. 487.

1063.

10 Dec. 1677.

Om en Gave til Holmens Kirke.

Lorentz Tuxsen.

C. 5. Wijd, at vj engang for alle allernaadigst for got hafver befunden, at du strax lefverer til Gabriel Jacobsen de 100 rdl., som afgangne Oluf Anderssen hafver forærit til Holmens kirche, eftersom din allerunderdanigst erklering, som du derimod udj voris cancellie indgivvet hafver, ey saa gyldig eragtis, at dend derudj nogen hinder kand eller bør at giøre. Dermed etc. Hafniæ d. 10 decembris 1677.

Sæl. Tegn. XLI. 446.

1064.

7 Jan. 1678.

Beskikkelse af en Stads-Fægtmester.

Hans Henrich Eller.

C. 5. giøre alle vitterligt, at wij effter allerunderdanigst gjorde ansøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tilladt, saa og etc., at Hans Henrich Eller her effter alleene maa vere stads fichtmester her etc. og i saa maade frj fichteboed indrette og holde for alle og en huer, som løst hafuer, sig vdj samme koast at excercere. Dog dennem, som voris allernaadigste bref og bevilling paa fichtmesterj her j staden tilforn bekommet hafuer, dette u-præjudicerlig at verre. Forbiudendes etc. Hafniæ d. 7 janvarij 1678.

Sæl. Reg. XXX. 511—12.

1065.

28 Jan. 1678.

Beskikkelse af en Vejermester.

Jacob Biørnssen.

C. 5. kgl. confirmation paa bref. Præsident, borgemestere og raadmend vdi dend kongel. residentz og fri rigs stad Kiøbenhafn giøre vitterligt, at efftersom Kongl. Ma. voris allernaadigste arfve koning og herre os allernaadigst hafver forundt og bevilget, at vj de vnderschiedlige smaa bestillinger og tiennister, her i staden forefalde, med døgtige persoener, som dennem betienne kunde, maa forsiune og lade forrette, saa effter at nu en døgtig person paa stadens weyerhus behøfves, som med dend nu idtzige weyermester Gierdt Borchertssen Mejer kunde hafve tilssiun og goed indseende, saa at voris og stadens beste j alle muelige maader kunde søgges og befordres, da hafver wij dertill antaget og forordnet og nu her med etc. erlig, agt og velforstandig maad Jacob Biørnssen, at hand til førstkomende nyt aars dag 1678 samme bestilling tiltræder, dog med slig wilckor, att saa lenge Giert Meyer lefver, da hand sig ey med andet at befatte end

at holde mod hannem contrabog og voris og stadens gafn og beste vdj alle muelige maader at ramme og sæge og efter bemelte Giert Mejers død bestillingen i alle maader at tiltræde og antage med lige wilchor og rettighed, som da hans formand for hannem dend niudt og haft hafver. Des till bekrefstning vnder vores stads indseigl. Actum Hafniæ dend 22 october anno 1677. Da wille wj etc. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 28 janvarij 1678.

Sæl. Reg. XXX. 520—22.

1066.

21 Feb. 1678.

Om en Strid i Smedelavet.

Præsident. borgemestere och raad i Kiøbenhaufn.

C. 5. Wor naade tilforn. Hvad Mathies Sørenssen uhrmager og Hagæus Michelssen kleinsmed her i voris kongl. residentz stad Kiøbenhavn for os allerunderdanigst hafver ladet andrage og beklage, huorledis dennem af Peder Esbach grofsmed og Søren Anderssen klejnsmed med deris interesserede stor gevalt schal være vederfaret, i det de iche hafuer villet respectere den af voris høyeste ret confirmente magistratens dom, mens end det dennem og deris svenne laugs huuset for u-ærlige mænd forvist, kand j af hosfølgende riktig copie af deris allerunderdanigste supplication videre see og erfare. Thj er voris allernaadigste villie og befaling, at j eder om denne sags beschaffenhed med flid erkyndiger og supplicanterne, saa vit forsuarligt og lands lov og ret gemes er, til rette forhielper. Dermed etc. Hafniæ d. 21 februarij anno 1678.

Sæl. Tegn. XLII. 13—14.

1067.

16 Marts 1678.

Kommissairer beskikkes til at fuldbyrde Abel Kathrines Testamente i Henseende til det til de Fattige skænkede Gods.

Holger Parsberg og Andreas Engeberg.

C. 5. Wide maa j os elschelig Holger Parsberg etc. och Andreas Engelberg etc., at eftersom ej tilforn allernaadigst hafver anbefalet commissarier, som iblant andet schulle udlegge, hvis jordegoedz afgangne Abel Chatarine hafver testamenterit de siuf fattige her etc. saa og Øllegaard Hansdaatter, og bemelte commissarier en rum tid der ofver schal haffve været og dog ingen slutning derpaa giort hafver, formedelst de fattigis forstandere og bemelte Olegaard Hansdaatters verge iche ere forbemelte jordegodsis tilstand bekiente, og commissarierne ey heller noget derom schal være videndis, da er efters forskrefne fattigis forstanderes og os elschelige Nicolaj Brøg-

mands etc. deris allerunderdanigst giorde ansøgning og begiering voris etc., at j som commissarier, saa snart som det uden eders bestillings forsømmelsse schee kand, retter eders leilighed effter at begifve eder til alt det jordegodz, som bemedle Abel Chathrine til de fattige og Ollegaard Hansdatter testamente rit hafver, og det samme grandscher, besigtiger og forsvarligem imellem de fattige, Øllegaard och Nicolaus Brøgman, effter voris allernaadigste forordning, en hver sin anpart rigtigen udlegger og til liqviderer, og imellem de interesserende her udj fuldkommen endschab gører. Hvis og parterne nogen jrring og tvistighed imellem falde kunde, haffver j den nem enten j mindelighed etc. Og huad som j udi saa maader forrettendis vorder, hafver j til de interesserende under eders hænder og zigneter at gifve beschrefven, som j ville ansvare og bekiedt være. Dersom og een af eder etc. Ladendis. Hafniæ d. 16 martij anno 1678.

Sæl. Tegn. XLII. 32—33.

1068.

6 Maj 1678.

Skøde paa en Grund paa Kongetorvet.

Ellen Jochum Dorens.

C. 5. etc. schiøder etc. til Ellen afgangne Jochum Dorns her etc. og hendis arfvinger it støche iord till en bygge plads, liggendis her jnden festningen østen for dend ny canael ved Kongetorfvet, strechendis sig vdj alne og maall som følger, nemlig udj breden saavell for till strømmen som bag wed hindes egen plads tiuge og en alen, item paa dend anden side langss voris admirals os elschelige Jens Roedstens plads, saavelsom ligesa langss ingenieur Gotfrid Hofmans plads indtill hindes eget plancheuerch vdj lengden hundrede og tredufue alne. Hvilchen etc. Gifvet etc. Hafniæ d. 6 maij 1678.

Sæl. Reg. XXX. 685—86.

1069.

5 Juni 1678.

Om Undersøgelse af Retten til den Plads, der er bestemt til Christianshavns Kirke.

Cantzeler Ahlefelt og vice canceller Juel.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom den sag imellem os elschelige præsident, borgemestere och raad i vor kongl. residentz stad Kiøbenhafn paa dend eene og Peder Børtning paa dend anden side, anlangende een bemedle Peter Børtings fortogs pladz i Christianshafn, er af byefogden til voris høyeste ret henvist, formedelst der udi schal findis bref imod bref, item at bemedle præsident, borgemestere och raad self derudi interesseret ere, da hafver vi efter herom allerunderdanigst giorde ansøgning og begiering allernaadigst

bevilget, at forskrefne Peter Børtning som en norisch og vitfraboendis mand samme sag til videre paakiendelse for voris nu holdende høyeste ret maa lade jndstefne. Dereffter etc. Hafniæ d. 5 iunij 1678.

Sæl. Tegn. XLII. 53—54.

1070.

24 Avg. 1678.

Bevilling paa en Bryggergaard i Mikkel Bryggersgade.

Erich Nielsen, brøger.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom Erich Nielssen brøgger, indvaaner i voris kongl. residents stad Kiøbenhavn, for os allerunderdanigste hafuer ladet andrage, hvorledis hand af brøggerlauet sammesteds schall forhindres, brøggerfrihed till sin gaard i Michell brøgers gade (som hand sig hafver tilforhandlet) at niude, formedelst fersch pumpe wand iche der vdj er schaffed, som effter woris till lauet allernaadigste gifne priuilegiers tredie poestes indhold till paasche 1675 burde at hafve verrit effterkommed, saa efterdj wij af os elschelige præsident, borgemestere og raad her i staden deris allerunderdanigste indgifne erklering allernaadigste erfarer, bemelte gaard att verre en eldgammel brøggergaard, som altid med forneden brugelig brøndvand hafuer verrit og endnu er forsiunet, till med tilholder forskrefne laugsprivilegier gaardens forige eyemand Peder Andersen, pompevand alleene at lade indlegge, da hafver wi effter forbemelte beschaffenhed sampt forskrefne Erich Nielsens her om allerunderdanigste giørde ansøgning oc begiering allernaadigst bevilget og tilladt, saa oc her med allernaadigst bevilger og tillader, at forskrefne gaard frembdeelis som tilforn en brøggergaard maa forblive oc tilhørige priuilegier oc frihed niude. Dog schall hand effter egen erbiudelsse oc løfte bemelte pompevand der sammesteds indforschaffe, saa snart fredelig tider blifver oc behørige rende bekommes kand. Forbiudendes. Hafniæ dend 24 augustj 1678.

Sæl. Reg. XXX. 753—54.

1071.

21 Okt. 1678.

Takkebøn i Kirkerne for Stralsunds Erobring.

D. Hans Bager.

C. 5. Vor naade tilforn. Voris allernaadigste villie og befaling er, at du strax den anordning gør, udj alle kircher her etc. saavelsom Christianshafn, sampt i vor kiøbsted Helsingør og andre nest omliggende stæder, hvor det mageligen schee kand, førstkommende fredag, og udi de andre kircher j dit anbetroeede stift fredagen nest effter, som er d. 1 novembris, formedelst Stralsunds lychelig erobring

tilbørlig tachsigelse af prædichestolene vorder giort med tilbørlig lof-sang og inderlig bøn og paakaldelse, at dend allerhøyeste Gud voris og voris aliertes vaaben fremdeelis naadeligen vil velsigne. Derned etc. Hafniæ d. 21 octobris 1678.

Sæl. Tegn. XLII. 74—75.

1072.

9 Nov. 1678.

En Kommission nedsættes angaaende Vandforsyningen.

Mr. Henrich Bielche, hr. Johan Christoph von Cørbitz, hr. Holger Wind, præsident Reesøn, doct. Rasmus Bartholin, d. Cosmus Borneman og Arent Berentssen.

C. 5tus. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom vi fornemme, at j iche endnu schal hafve effterkommel voris til eder af dato d. 26 maij udj nest forleden aar 1677 allernaadigst ergangne befaling, anlangende at j med allerforderligste schulle hafve tilstillet os eders allerunderdanigste udførlig erklering og betenchende, hvorledes det best kunde anordnes, at mand altid got og sundt vand her udj staden uden mangel kunde hafve, med videre dendz indhold, da er voris etc., at j strax og uden nogen videre ophold samme voris allernaadigste befaling eder foretager og dend j alle maader tilbørligen effterlesver og fyllestgører. Derned etc. Hafniæ d. 9 novembris anno 1678.

Sæl. Tegn. XLII. 87.

1073.

9 Nov. 1678.

Bevilling paa en Bryggergaard paa Christianshavn.

Hans Anderssen, byeschrifver i Christianshafn.

Giøre alle vitterligt, at eftersom Hans Anderssen, byeschrifuer vdj wor stabelstad Christianshafn, for os allerunderdanigste hafuer ladet andrage, hvorledis hans gaard der sammested vden nogen anch og paaklage till brøgerhandel tilforn vdj brug verrit hafuer, saavelsom og af de 16 mænd (som anno 1674 effter voris allernaadigste befalling vare udnefnte, de i brug verrende brøgergaarde at besigtige) døgtig og bequem till en brøgergaard kiendt er, og dog iche de vores brøgerlauget her i vores kongl. residentz stad Kiøbenhavn allernaadigste meddeelte privilegier tillige med de andre brøgergaarde schall vere specificerit eller indssluttet, da hafuer wij, effter bemelte Hans Anderssens allerunderdanigste ansøgning och begiering saa og oss elschelig præsident, borgemestere og raad her i staden deris her om allerunderdanigste giorde erklering, allernaadigst bevilget og tilladt, saa og etc., at forskrefne gaard maa verre en brøgergaard og nyde de samme priuilegier, som andre brøgergaarde her j staden nyder og

hafuer. Dog ville wj allernaadigst, at hand eller huem, som samme gaard besidder, schal tiltencht vere, dend tilbørlig accisse og anden rettighed, som enten allereede paabuden er eller her effter af os paabudet vorder, rigtigen at vdgifue, af hvis de der i gaarden forhandlendes eller handtærendes vorder, og sig ellers i alle maade effter de artichle, som om brøgerlauet og des gaarde forordnet er eller fremdeelels forordnet blifuer, at rette og forholde, saa frembt de denne vores allernaadigste bevilling agter at niude. Forbydendes etc. Hafniæ d. 9 novembris 1678.

Sæl. Reg. XXX. 831—32.

1074.

18 Dec. 1678.

Opmaaling af en Grund paa Christianshavn.

Oberst Gotfred Hofman.

C. 5tus. Wor naade tilforn. Eftersom vj af din allerunderdanigste giorte, erchlering paa Mette Brødes indgifne supplication om een øde pladz, liggendes ved canalen j vor stabel stad Christianshaufn, som tilforn afgangne obr. Schørt schal hafue tilhørt, mens nu til os at være forfalden, allernaadigst erfarer, at samme pladz ligger langt fra volden og for dend schyld noch som kand bygges, da er fremdeelis voris etc., at du hende samme pladz afmaaler og derpaa fornøden maalebref til vjdere voris allernaadigste schiødes erlangelse meddeeler. Dog hafver du dig tilforn med flid at informere, om ingen anden dertil lovligen er berettiget. Dermed etc. Haffniæ d. 18 decembbris anno 1678.

Sæl. Tegn. XLII. 88.

1075.

18 Dec. 1678.

Om Tilladelse for en Skipper til at sælge sine Varer.

Præsident, borgemestere och raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Hvad schiper Peder Hansen, jndvaaner her etc., for os allerunderdanigst klageligen hafuer ladet andrage, anlangende bevilling at selge sine hidbragte vahre foruden forhindring af kiøbmandslauet, kand j af herhos følgende copie af hans allerunderdanigste supplication videre see og erfare. Thj er voris allernaadigste villie og befaling, at i hannem i alle maader til rette forhielper, saa vit det iche strider imod lands lov og ret og bemelte kiøbmandslaugets allernaadigst gifne privilegier. Dermed etc. Hafniæ d. 18 decembbris anno 1678.

Sæl. Tegn. XLII. 88—89.

1076.

21 Dec. 1678.

Om Opmaaling af en Grund i Ny Kongensgade (se Nr. 1078).

Gotfred Hofman.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Hans Frederich Sahling paa sin egen og afgangne Sophie Hennings, forдум indvaanersche her i staden, hendis børns veigne for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, og v-anseet dennem for rum tid siden en byggepladz ved forrige ingenieur Jan Jansson af een afgangne gref Friisis forige tilhørende hauge-pladzer hafver veret udviist til at opbygge deris huusse paa igien, som dend nye canals indløb dennem hafver for-aarsaget at needbryde, saa schal bemelte børn dog ey, formedelst adschillig tilføyede hindring og ophold, schiøde paa samme deris udviste pladz til des hafver bekommet. Thj er voris etc., at du dig om bemelte pladzes beschaffenhed med flid erkyndiger, og saa fremt iche befindes, den at være festningen til schade eller nogen anden derudj lovligen berettiget, hafver du samme pladz at udviisse og af-maale og de vedkommende derpaa forneden maalebref til videre voris allernaadigste schiødes erlangelse at meddeele. Dermed etc. Hafniæ d. 21 decembbris 1678.

Sæl. Tegn. XLII. 90.

1077.

7 Jan. 1679.

4 ny Medlemmer af Vandkommissionen beskikkes.

Hr. Otto Paavisch, Otto Scheel til Walløe, Morten Scavenius og doct. Jens Fos.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom vi dend 26 maj aar 1677 formedelst dend store mangel, som vi paa pompe- og spring vandet saavelsom og paa posterne og brøndene paa gaderne her udj etc. aar efter andet maa forspørge, allernaadigst hafver anbefalet os elschelige h. Henrich Bielche etc., hr. Holger Vind etc., Peter Reesen etc., Rasmus Bartholinus etc., d. Cosmus Borneman etc., og Arndt Berndtsen etc., til een vis tid for sig at lade kalde alle dennem, som med vandets indledning her udj staden har at bestille og med posterne og brøndene hafver jndseende, og iche alleene des aarsag, medens end og, hvorledis de dertil lagde midler er blefven anvendt og udgifvet, af dennem at fornemme, siden alting, som dette verch til nytte og befording kunde komme, med største flid at besigtige og derhos grundeligen at offverveye, huorledis foromrørte mangel best kand afhielpes og ald forneden anordning en gang for alle giøres, hvor ved got og sundt saa vell pompe- som spring vand her paa stedet

stedze kand blifve ved magt holden og ellers behørige poster og brønde ofver alt paa torfvene og andre real pladzer sampt ved kaarsgaderne opsat og forfærdiget, huoraf jndbyggerne sig udi ildsfare mageligen kunde betiene, og os saa derom deris allerunderdanigste udsørlig erchlering og betenckende til videre voris allernaadigste resolution med allerforderligste at tilstille, og de samme voris allernaadigste befaling iche endnn hafver fyllestgiort, da er voris etc., at naar offvenschrefne commission schal foretagis, j da eder hos bemelte voris der til forordnede indfinder og dend tillige med dennem j alle maader tilbørlien efterkommer. Dermed etc. Hafniæ d. 7 januarij 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 97—98.

1078.

16 Jan. 1679.

Skøde paa en Grund i Store Kongensgade.

Sal. Sophie Hennings arvlinger.

Giøre alle vitterligt, att wij etc. schieder etc. til afgangne Sophia Hennings, forige indvaanersche her vdi etc., hendis effterlatte børn og arvlinger og deris arvlinger it støche iord till en byggeplads, som afgangne Jan Janssen, forige ingenieur, till forskrefne afgangne Sophia Hennings anno 1666 dend 9de iunij hafver tilmalet, liggende her inden festningen vdi dend nye Kongens gade, og strecher sig indtil Borger gaden. Hvilchen plads og nu paa baade gaderne bebygt og af Hans Frederich Sahling i Borger gaden og Anders Sahling i Kongens gade beboendes er. Og befinder grunden sig vdi alne og maal begreben som følger, nemblig udi Kongens gade oc Borgergaden paa en huer side fembten alne breed, item paa dend synder side langs afgangne Bartholomeus Jensners plads, som nu Jost Kørning paa boer, saa oc paa dend nordre side langs Peter Bækers plads iligemaade paa en hver side jt hundrede halftredsindstiuge oc siuf alne lang. Hvilchen etc. Hafniæ d. 16 janvarij 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 27—28.

1079.

17 Jan. 1679.

En Vornet maa tage Borgerskab.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhaufn.

C. 5. Wor naade tilforn. Vider, at vi allernaadigst hafver bevilget, at Dirich Johansen, voris egen vornede, barnfød udj Røeofre her under Kiøbenhaufs ampt, som schal være vanfør og sverdtfeyer handtverch hafve lærdt, maa borgerschab her udj etc. niude og for voris vornede prætentio fri være. Huoreffster j eder allerunder-

danigst hafver at rette. Befalendis etc. Hafniæ d. 17 ianuarij anno 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 103.

1080.

21 Jan. 1679.

Præsten i Gentofte fritages for at yde Landgilde af sin Præstegaard til Vartov Hospital:

Magister Friderich Plum i Gientoffte.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom wij allernaadigst erfærer, hvorledis woes elschelige kiere hr. farfader, salig og høylofig ihukommelsse, formedelst Gentofte kalds ringhed schyld, for langsommelig tiid siden allernaadigst schall hafue befried og forschaaned des prestegaard for hvis landgilde, der af tilforn til det Almindelig hospital her i staden hafver verrit gifvet, og hospitallet der imod anden wederleg tillagt, da som idtige sogné prest magister Frederich Plums vilckor og indkombst herforuden schall vere fast ringere end hans formends, formedelst nogle iorde og enge bemelte prestegaard siden schall werre frakommen og anden steds henlagt, hafver wij efter forskreffne beschaffenhed og forskrefne magister Frederich Plums her om allervnderdanigste giorde ansøgning og begiering allernaadigst bevilget og tilladt, saa og etc., at hand ligesom hans formænd for forskrefne landgildes vdgift af bemelte prestegaard frembdeelis maa vere frj og forschaanet. Og wille wij hospitallet der imod anden wederleg allernaadigst forvnde. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 21 januarij 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 29—30.

1081.

10 Feb. 1679.

Privilegium for Kongens Bogbinder.

Wulfgang Lamprecht, bogbinder.

Giøre alle vitterligt, at wij allernaadigst hafver for gott anseet, at alle fremmede bogbinder-svenne, som ey af andre ere forskrefne og hid til voris kongl. residentz stad Kiøbenhavn ankommer og her at arbeide begierer, schal sig hoes vores bogbinder Wolfgang Lamprecht først anmeldte eller af oldermanden for bogbinder lauget fremfor alle andre tilbydes, om hand dennem til vores arbeids fornedenhed kunde behøve at bruge, førend de hoes andre mestere vdi bogbinder lauget til at arbeide angifvet vorder. Og hvis svenne hand i saa maader til arbeide bekommer, schal hoes hannem vnder lige saadan disciplin forblifve som andre svenne hoes mesterne vdi lauget, saa at hvilchen svend, som sig imod bemelte Wolfgang Lamprecht

motvilligen eller v-tilbørlichen ahnstiller, schal iche tilstedes hos nogen i lauet her i staden at arbeide, førepd hand sig endten med hannem lovliggen forligt hafver eller af lauet vdi forskrefne Wolfgang Lam-prechts eller hans fuldmegtiges nerverelse straffet vorder. Desligeste hvis drenge, som bemelte Wolfgang Lamprecht vdi lære antager, maa og af bogbinder lauet sammested ind og vdschrifues og efter lauetz rettighed og sedvaane i alle maader dermed at forholdes. Hvor efter oldermanden ofver bogbinder lauet her i bemelte vores etc. saavel-som bogbinder lauet sammested, som nu er heller her effter kommandes vorder, sig allervnderdanigst hafver at rette og forholde. Forbiudendes etc. Hafniæ d. 10 februarij 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 63—64.

1082.

14 Feb. 1679.

En Borger saar 3 Aars Moratorium for sine Kreditorer.

Lambertus von Thil.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom Lambertus von Till, indvaaner her vdi etc., for os allerunderdanigst klageligen hafver ladet andrage, hvorledis hand formedelst sæ schade og andre tilfelde saaledis schal verre kommen tilbage, at hand nu iche strax saa rigtig og saa hastig, som hand gierne ville, sine creditorer schal kunde fornøye og tilfreds stille, i synderlighed dersoni de alle paa en gang hannem om betalling ville anstreng og i saa maader self hindre sig fra at faae fyllest og fuld betalling, som de ellers med tiid og stund efter haanden kunde bekomme, naar de hannem respit og delation ville gifve, da hafver wj, efter hans her om allervnderdanigste giorde ansøgning og begiering, allernaadigst bevilget og tilladt, saa og etc., at hand paa trej aars tid fra dette vores brefs dato at bereigne maa verre frj og forschaanet for alle hans ind- og vdlendische creditorers krauf og tiltalle, paa det hand imidlertid desto bedre igien kand komme paa foede og søger dennem at contentere. Dog at dend med Johann Bøfcke af hannem oprettede contract efter hans egen er-bydelsse i alle maader ved magt blifuer. Og schall hand ellers bemelte hans ind- og vdlendische creditorer nøyagtig enten realem eller fide iussoriam cautionem stille, at naar de trej aar ere forløbne, hand da dennem vil betalle og fornøye, for hvis de hoes hannem med rette kand hafve at fordre, saa de imidlertid formedelst dette voris bref ei nogen schade hoes hannem kunde lide. Thj forbiude wj alle og en hver, særdeles rettens betiente og ellers samptlige vedkommende, hannem her imod, eftersom forskrefvet staar, at hindre eller vdi

nogen maader forfang at giøre. Vnder vor hyldest og naade. Gifvet etc. Hafniæ dend 14 februarij 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 67—68.

1083.

29 Marts 1679.

Om en Grund i Godtgørelse for Møllegravens Opfylding.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Pofvel Hansen og Christopher Grot med nogle andre fleere indvaanere her i etc. hos os allerunderdanigst hafver ladet ausøge og begiere nogen jordsmon til deris allereede hafvende pladsers forvielse og bygning imod dend bekostning, de paa mølle grafvens opfyldelse ved Vesterport giort hafver, og os elschelige Robert Colnet, voris obristleut. ved artigleriet, derom til os hafver indgivet sin allerunderdanigste erklering, hvorudj hand sig beraaber paa dend af os hannem allernaadigst paa bemelte omtvistede pladz gifne schiøde. Hvorimod forskrefne supplicanter allerunderdanigst formeener, at samme pladz efter gamle adkomst brefve, som de producerer, dennem tilforn schal hafve tilhørt. Thj er voris etc., at j med forderligste v-uillige mænd forordner, som samme pladz med fid kunde grandsche og besichtige og os derom deris allerunderdanigste vdsorlige betenchede til videre voris allernaadigste resolution med forderligst tilstiller. Dermed etc. Hafniæ d. 29 martij anno 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 143.

1084.

29 Marts 1679.

Bevilling til at bo i Fiskerhuset udenfor Østerport.

Johan Dantzer.

Wir Christian der fünfte, von gottes genaden könig zu Dennewarck, Norwegen, der Wenden vndt Gothen, hertzog zue Schleswig, Hohlsten, Stormarn vndt Ditmarschen, graf zu Oldenburg vndt Delmenhorst, thün kundt hier mit, das wir vnsern jäger Johan Täntzern das fischerhaus, auf vnsserm fischer-hoff auszer der Osterforte belegen, zu einer freyen wohnung aus sondterbahrer königl. gnade concediret vndt bewilliget haben, thun dasselbe auch hier mit also vndt der gestaldt, das er vnd seine liebste Franche Franschen ostindische Katt sambt ihren künftiegen leibes erben selbiege freye wohnung nebenst den darzu gehörendten kleinen gartten, freyen bier vndt weinschanck, vndt zu ein paar kühe weide genieszen mögen. Ferner soll er befügt sein, ein paar schiesz wändte vnd andere kleininkheiten zue lust dienendt daselbsten auf zu richten, auch zwene darbey verhandene

teiche gebrauchen. Gestalt wir dan auch erwehntem Johann Däntzern, so lange er im leben sein wirdt, zu einer iahrlichen pension zwey hundert reichsthaler allergnädigst zugeleget haben vndt wollen, dasz vnser ober zahlmeister ihm von dato an selbige gelder richtig vndt ohne fernere ordre erlegen vndt bezahlen solle. Vhrkundlich undter vnserer handt zeichen vndt secret insiegel geben auf vnserer königl. residentz Copenhagen dend 29 martij 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 180–31.

1085.

21 Maj 1679.

Om Indretning af Længangsstræde.

Hr. Holger Wind, hr. Otto Paavisch, Jochum Schach, Barthold von Bylow, Gotfried Hofman og Hans Jensen Stampe.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom Pofvel Hansen og Christopher Grodt med fleere jndvaanere, boendis udj Magstrædet her i etc., hos os allerunderdanigst hafver ladet ansøge og begiere, at dennem imod hvis bekostning, de paa möllegrafvens opfyldelse inden Vesterport her i staden effter voris allernaadigste befaling allereede giort hafuer, til eyendom maatte bekomme og nyde nogen jordzmon til deris allereede hafvende pladzers forvidning og bygning ved bemelte möllegraf, om hvis beschaffenhed ingenieuren, os elschelige Gotfreid Hofman, voris eldste gen. qvartermester, d. 7 novembris 1678, jtem os elschelige Jochum Schach, voris gen. major og commendant her i staden, tillige med bemelte ingenieur d. 2 februarij i nerverende aar 1679, saa og nogle af borgerschabet dertil anordnede mænd d. 24 aprilis sidst forleeden, effter voris allernaadigste befalinger, sig allerunderdanigst erchlæreret hafuer. Hvilche bemelte erchleringer sees, at det byen til gaufn og beste schal geraade, om en gade langs med ofuenschrefne supplicants baghuuse kunde giøres, og os elschelige Robert Colnet, voris obrest lieutenant, til des bedre freungang schal være ofverbødig, jt støche af sin derhos liggende hauge pladz dertil at afstaae. Da paa det meer bemelte supplicant imod deris paa fornefnte grafs opfylding giørde bekostning nogen vederlag kunde nyde, hafver vj dennem forskrefne begierte jordsmon allernaadigst bevilget, saavelsom for got anseet, forbemelte gade at lade anordne. Thj er voris etc., at j samptlige interesserende med forderligste for eder fordrer, aastederne besigtiger og derefter en huer saa meget jordsmon, som ret og billigt eragtes, til videre voris allernaadigste schiøders erlangelsse tillegger, saa og derhos gaden, huor den schal gaae (af saa stor brede, som pladzen kand taale)

afpæler. Desligeste hafuer j og derhos, eders allerunderdanigste benthning at gifue, anlangende paa huad maade best kunde forekommes, at den u-reenlighed, som saa meget paaklages, ey ydermeere der hen schulle føres. Og hvis j udj forskrefne maade forrettendis vorder, hafver j de vedkommende til underretning forsvarligen beschrefven at meddeele. Dermed etc. Hafniæ d. 21 maij anno 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 148—49.

1086.

21 Maj 1679.

Om Opmaaling af en Mølleplads udenfor Vesterport.

Gotfred Hofmand.

C. 5. Wor naade tilforn. Saasom vi, effter din sampt stadz kiemnerens her i etc. Hans Jenssen Stampes allerunderdanigste giorde erchlering allernaadigst hafuer bevilget, at Jens Cron, jndvaaner her sammestedz, maa bekomme en pladz uden Vesterport her for staden til at sette en veyer mølle paa, ligendis inden dend gamle forstadz vold, huor en mølle tilforn schal hafve standet, og samme pladz med behørige kiørsel eller møllevej fra steen broen og til stranden til forskrefne brug at niude, thj er voris etc., at du bemelte pladzes beschaffenhed til videre voris allernaadigste schiødes erlangelse med forderligste ved alne og maal specificerer og derpaa tilbørlig maaledseddel gifuer. Dermed etc. Hafniæ d. 21 maij 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 163—54.

1087.

21 Maj 1679.

Beskikkelse af en Hospitalsforstander i Vartov.

Cort Wachling.

C. 5. kgl. confirmation paa bestalling: Wj underschrefne, dend Hellig aands hospitals directeur[er] her vdj staden kiendes og her med vitterlig giøre, at wj efter Hans Kongl. Maytz. voris allernaadigste konge og arfve herres skriftlige aliernaadigste befalling, daterit Kiøbenhafns slot dend 28 maij 1678, hafver antaget, saa og her med antager og fuldkommen beordrer Cort Walchelin at verre hemelte hospitals og de dertil hørende lemmers sampt deris tillagde indkombsters forstandere. Thj schall hand her med vere forlofued, vnder sin forvaltning at annamme, hvis intrader stædet aarlig kand vere tillagt og med rette følge. Hvor fore hand os aarlig reede og regenschab till hver Phillipi Jacobj hafver at giøre effter hans reverses videre indhold. Hvorfore alle bemelte hospitals bønder og tiennere sampt alle andre vedkommende og en hver, som hannem for des sedvanlig indkombst hafver at suare, her med tilkiende givses, at de forskrefne

Cordt Walcheling, een huer paa sine steder, maa agte og ansee som dend, der tilbørlien er antaget och forordnet til forskrefne hospitals forstandere at verre, og de vnderhavende hannem dend pligtig lydighed at beviile vdi aldt det, som lovligt og rett er, under straf som wedbor. Til vitterlighed hafver wj dette med egne hænder vnderschrefvet og ladet hospital indseigl her vndertrøche. Actum Kiøbenhafn dend 6 martij 1679. H. Bagger. Titus Bulche. Christen Anderssen. Esaias Fleischer, etc. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 21 maij 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 160—61.

1088.

14 Juni 1679.

Beskikkelse af en Havnemester.

Michel Michelssen.

C. 5. kgl. confirmation paa bestalling etc.: Hans Kongl. Maytz. till Dannemarch og Norge etc. admiralitets collegium giøre witterligt, at wj dend 14 december vdi nest avigte aar 1678 hafver beordrett Hans Kongl. Ma. bestaldter fiscal ved sæe estaten Michel Michelssen, formedelst haufnmesteren capt. Povl Justssens u-paslighed og svaghed at have flittig opsigt og indseende med haufnene her for byen efter voris hannem om sit forhold i saa maader da meddelelte skriftlig ordres videre udviisning. Mens saasom bemelte fiscal Michel Michelssen, siden fornefnte capitainen Povel Justssen begyndte at forlade sengen og siuntes at komme sig noget igien, med haufn væssenet sig intet hafver befattet, og wj nu maa fornemme, at meer bemelte capitainen Povl Justssen ej meere er wed dend rørighed og helbred (foruden att hans høye alderomb hannem forbiuder) selfver persohnlig at kand i agt tage haufn-mester bestillingen, og huis der wed daglig forefalder, att forrette med dend jfver, flittighed og fyrrighed, som Hans Kongl. Maytz. tiennistes befordring og haufnenis conseruation det vdfordrer. Da paa det intet der vdjnden schal vorde forsømmett, hafver wj antagen og bestildt, saasom wj og her med paa høystbemelte Hans Kongl. Maytz. voris allernaadigste konges og herres allernaadigste behaug og videre ratification antager og bestiller meer bemelte Hans Kongl. Ma. fischal ved sæe estaten Michel Michelsen til at verre haufne mester her vdi Kiøbenhavn. Vdi hvilchen hans bestilling hand schall verre meer høyst bemelte Hans Kongl. Ma. som sin absolute etc., saa og huis hand saaledis i erfaring bringer, os straxssen vdi admiralitetet vden nogen vndseelsse tilbørlien aabenbahre og gifve tilkiende og ellers vdj samme sin bestilling sig forholde, som følger.

1. Schal hand effter dend anordning, som Hans Kongl. Ma. h. farfader, salig og høylofig ihukommelse, koning Christian dend fierde giort hafuer, tilligemed fiire af Hans Kongl. Maytz. skipper verre ofververrendes, naar tønderne her paa stremmen leggis, og i goedagt tage, att de ofver alt paa stremmene tilberlig og rett blifver lagde, saa at end og de største orlogs skibe magelig kand passere og hafue wand noch vnder kølen.

2. Schall hand og hafue vdi goed agt, att ingen her vdi hafnen eller canalerne indtager eller skyder ballast eller nogen anden v-reenlighed vdkaster af deris skiberomme vden paa dend dertil forordnede sted, nemlig imellom Christianshavn og floden imellom de tvende opsatte høye pæle med hænder ofven paa, og det vdj pramme eller baade. Huo sig her imod forseer, schal gifve af huert skibberom, som er under 25 lester, første gang 10 rixdaller, oc af de skiberomme, som er ofver 25 lester, 20 rixdaller, og anden gang dobbelt. Hvilche penge bøder schal leveris til haufn-mestern. Skeer det og, at nogen schipper sig der imod tiere end 2de gange forseer, da schal hand straffis paa kroppen vdi iern paa Holmen it aars tid. Og paa det at intet af ballasten, naar dend vdi skibberommene indkastes eller der af igien vdschydes, vdi haufnen schulde falde, da schal til dend ende en huer ballast fører hafve sit portseil sex allen lang og sex allen breedt. Og hvo sig her imod forseer, gifue første gang til straf 4re rixdlr., 2den gang 8 rixdlr., og 3die gang straffis paa kroppen vdi iern paa Hollmen it aars tid. Det samme er og at forstaae om de, som indfører huid eller anden sand, som schal hafue lige saadan portseil oc deris sand ved slotssbroden og ingen anden steds opkaste. Forseer sig nogen her imod, gifue første og anden gang lige bøder som ballastførerne og 3de gang straffes som wedbør. Og schal haufnemestern af de forberørte penge bøder selfuer hafue dend eene og de fattige dend anden halfue del, hvilche de fattiges penge vdi admiraltetz fattiges bøsse schall lefueris.

3. Naar nogen v-reenlighed, som forberørt, af schibberommene vdkastes, hvilchet hver 3die dag bør at schall schee, da schal haufnemestern der hoes verre tilstede og i agt tage, at det iche vden paa dend fornefnde tilforordnede sted vdi pramme eller baade didføris og leggis. Huem hand betreffer, sig her imod at forsee, schal betalle forseelssen med penge saasom i foregaaende 2det punkt melt er og ellers effter samme punct straffis.

4. Schall hand liigeviis hafue goed opsiufn og indseende, att intet skarn eller v-reenlighed vdkastes vdj canalerne eller haufnene

af huusene, gaderne eller broerne. Huo her med betreffis, gifue første gang 4 rixdlr., anden gang 8 rixdlr., huor af haufne mestern dend eene halfue part og de fattige den anden halfve part schal niude. Hvis tienneste tiunde, som de forskrefne penge bøder ej betalle kand, straffis paa kroppen, en quindes person vdi Børnehuuset og en mands persohn paa Holmen vdi iern it aars tid. Befindes nogen sig ofttere her imod at forsee, da straffis hand som wedbør.

5. Maa ej heller haufnemestern tilstede nogen skiberomme, store eller smaa, hvem de end og kunde tilhøre, wed dend Lange broe imellomb Kiøbenhafn eller Christianshafn eller dessen fundament at maa ligge eller fortøye. Befindes nogen sig her imod att forsee, efter at hand derom er advaret, da schal haufnemestern admiralitetet det straxsen tilkiende gifue, at dend eller de, som der med betrædis, tilbørlig kand vorde straffet effter Hans Kongl. Ma. her om vdgangne forordning af dend 2 iunij aar 1670.

6. Skal hand og hafue goed tilsiu, at ingen schibberomme hin anden til schade eller fortræd vdi haufnene eller canalerne indlegger eller hin anden, wed last at indtage eller udlosse, nogen hinder giør, vnder dend tilføyede skades betalling og straf som wedbør.

7. Til at forekomme v-løchelig jldebrand, som Hans Kongl. Ma. floede ellers kunde tilføyes, da maa haufnemestern ey tillade nogen paa deris her inden for bommen fra toldboen beliggende skibberomme enten at kaage eller anden ild hafue, vnder høyeste straf.

8. Vdj det øfrige shall fornefnte haufnmester v-brødelig sig rette effter Hans Kongl. Maytz. allernaadigste forordninger, som haufnwæssenet angaaende endten allereede vdgifven er eller her effter vorder vdgifuet, og udj samme sin bestilling sig vdj alle maader schiche og forholde, som det en erlig og oprigtig haufnmester og Hans. Kongl. Ma. tro tiennere wel eigner øg anstaar, og hand agter at forsuare och bekjendt verre.

For huilchen sin i saa maader hafuende v-mage og tieniste hand schall niude saavel sin forige tractement, hannem af Hans Kongl. Majestet for sin fiscals bestilling allernaadigst er bevilget, som og der foruden een huid af huer skibberommes angifne lestis dregtighed, som inden bommen for toldboden her vdi haufnene eller canalerne leggis, ofver hvilchet hand ingen med anden paaleg eller wdgift maa grauere, langt mindre nogen skibberom vden schiellig og vichtig aarsag ophold eller forfang giere vdj sin forehafuende seiladtz. Og schal saadan hans løn som haufnmester fra vnderschrefne dato

begynde at ahngaae. Datum admiraltetet i Kiøbenhavn dend 12 aprilis 1679. H. Bielche. Niels Juel. M. Roedsteen. Jens Rodsteen A. Gyldenspare. C. Bielche. Henrich Span, etc. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 14 iunj 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 202—07.

1089.

19 Juni 1679.

Om duelige Personer til Vagt.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhaufn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tilschiche eder herhos een voris allernaadigste giordte anordning anlangende vacht at holde her i etc., hvis indhold i deraf videre kand see og erfahre. Thj er voris etc., at j dend paa behørige steder til alles eftersetning strax lader læse og forkynde og imidlertid tilbørлиг opsigt hafver, at ingen endten meget gamble mænd eller vnge drenge, som hid tildags offte scheedt er, under borgerschabs compagnies antagis, mens at en hver, naar det anbefalet vorder og trommen roris, forschaffer een god fuld voxen karl, som schal, hver gang hand gaar paa vacht, forsees med sin tilbørлиг gevehv og mundering, saa som j det fornøden at være eragte kunde. Dereffter j eder allerunderdanigst hafver at rette og til dend ende ald fornøden anordning at giøre. Befalendis etc. Hafniæ d. 19 iunij 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 167.

1090.

19 Juni 1679.

Om Vagthold.

Obet bref.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom disse besverlige krigs tider og idtzige conjuncturer iche tillader oss, her vdj vores kongl. etc. nogen guarnison at holde, saa wj desto store mengde af borgerschab, till woris vagt at vedlige holde, nødvendigen behøfuer, da v-anseet wj wores kiere vndersaatter og indvanere her vdjnden gierne ville hafue forshaanet, ere vj dog, formedelst deris egen desto større sicherhed og denne voris kongl. residentz stads bedre og tryggere beschirmelse, blefven foraarsaget at anordne, saasom wj og her med, indtil wj anderledis tilsigendis vorder, allernaadigst anordner og en huer, saavel proprietarier som de, der hafve leiehusse og ere boendis her udi etc. og paa Christianshavn, schulle, naar dennem tilsiges og trommen roris, forschaffe en goed, døgtig karl paa vagt og stille hannem vnder det compagnie, vdi huis quarter eller gade dendgaard, huus eller vaahning, de i boer, ere beliggendis, vere sig

at samme gaard eller huus tilhøre os self eller voris høye og nedrige civil eller militair betiendter, høylærde, geislige og verdslige persoehuer, af huad stand eller condition de vere kand, ingen vndtagen i nogen maader, indtil bemelte denne voris kongl. residentz stad med guarnison igien vorder forsiunet, da wj vores egen kongl. betiendte sampt andre, som af os allernaadigst ere priuiligerede, saanelsom meenige borger-schab, efftersom guarnisonen forsterckes, for slig vagt at holde allernaadigst vilde hafue forlindret eller forschaanet, ey paatvilendes, at saa som dette angaar denne voris kongl. residentz stads almindelig conseruation og sicherhed, een huer sig derfor allerunderdanigst her udjnden desto villigere lader finde. Hereffter etc. Gifuet etc. Hafniæ dend 19 iunij anno 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 210—11.

1091.

17 Avg. 1679.

En Vejrmølle i Brøndbyvester maa flyttes til en Plads udenfor Vesterport.

Jens Kron i Kiøbenhavn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom Jens Cron, indvaaner her etc., for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, hvorledis hand vdj sin yields betalling en gammell veymølle, wed Brøndbye wester her i vort land Sielland staaendes, schal hafue maat antage, hvor til saa lidet og ringe maaling schal verre, at hand ej sin halfue rendte der af kand hafue, da hafue wj effter fornefnte Jens Cron's her om allerunderdanigste gjorde ansøgning og begiering allernaadigst bevilget og tilladt, saa og etc., at hand forskrefne sin weyrmølle maa flytte og her for bemelte vores kongl. residentz stad Kiøbenhavn uden Vester poert paa efterfølgende hannem af os dertil allernaadigst bevilgede og af voris ingenieur os elschelig Gotfred Hofmand wduiiste plads igien lade opsette. Og er samme plads liggendis inden dend gamble for-stads vold, huor en veymølle tilforn schal hafue standet, nemlig bag og synden ved Gabriel Boumans pladtz, langs med en graf inden bemelte gamble forstads vold, og er en trei hug, strechendes sig langs med bemelte graf imod volden hundrede tiufue og otte alne larg, item fra dends yderste puncht og op igien imod Gabriel Boumans pladtz hundrede och fembten alne lang, og langs wed Gabriel Boumans pladtz halfherdesindstiuffue og otte alne breed. Her foruden maa hand og til forskrefne mølle niude en mølle- eller kiøre vey ved dend øster side af bemelte Gabriel Boumans platz fra adelveyen og til fornefnte møllepladtz fyretiufue og sex alne i lengden og siuf i breden. Huilchen forskrefne afstucken mølle-pladtz og vey Jens

Cron og hans arfvinger til forskrefne brug v-behindret maa nyde og beholde, dog byens rettighed u-præjudicerlig, saa og, at saa vell imellom bemelte vey som møllepladtz og Gabriel Boumans pladtz holdes en graf eller rende, som paa halftredie alen afstuchen er, huor vdj vandet sit afføb fra adelveyen og til ofven bemelte gamble graf kand hafue. Dessligeste maa iche nogen stoer biugning eller huus til at boe udj paa bemelte pladtz opsettes, videre end till weyr-møllens brug nødvendig behøfves kunde. Forbiudendes etc. Hafniæ dende 17 augusti anno 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 218—19.

1092.

27 Avg. 1679.

Forordning om Vandledningen.

Forordning.

C. 5. giøre alle vitterligt, att eftersom wj v-gierne hafve fornemmit dend stoere v-rigtighed, som paa nogen tid hafuer vaaret her vdj etc. ved pompe og spring wandet, da hafve wj udj henseende til dend stoere fornødenhed, som til denne byes velstand og nøtte vdkrefvis, at hafve got oc ofverflødig vand, allernaadigste for got eragtet, denne forordning og befalling at lade udgaae.

1. Att efterdj ved byens pompevand findes dend største v-rigtighed och langt større end ved springvandet, da wille wj, at samme pompevand schal deeles vdi visse compagnier, fire eller fleere, og der ofver settis visse inspectores af participanterne self (ligesom det vdj springvandets compagnier brugeligt er), hvilche effter sær anordning alting der vdj schal forrette, eftersom de befinde det tienligt att verre.

2. Og efterdj det befindes, at siden anno 1662 resterer endnu hoes en og anden af participanterne en temmelig summa penge, som til samme pompevands vedligeholdelse vaar ahnbefallet at schulle vdgives, da schal alle og en hver, som niuder noget af dette pompevand og med des betalling enten for første indkiøb eller for de siden anno 1662 paalagde penge og afgifter endnu resterer, i huem det og verre kand, ingen vndertagen, vden ophold betalle til forige stadens kiemner Hans Stampe, imod quitering, samme deris restandtz inden førstkommende Michaelis og der hoes bevise deris adkombst og første indkiøb fra forbemelte tid at regne, saavit iche der om findes j kiemnernis regenschaber indført. Og schal alle og ej hver, som noget af pompevandets render niuder, inden samme tid angifue sit nafn hoes bemelte Hans Stampe, saa att hvis nogen der effter schulle

befindes at hafue nogen opstandere, haner eller deslige, huor af de af samme pompevand noget kand niude, da at hafue samme vand forbrudt.

3. Og paa det fersche vands opsiun eller direction kand stilles her efter vdj bedre schich og rigtighed, da hafue wj allernaadigst forordnet, saa og etc. visse deputerede eller hofuet directeurer, nemblig oss elschelig h. Henrich Bielche til Ellinge gaard, ridder, voris geheime raad, rigs admiral, præsident vdj admiraltetetz collegio, befallingsmand paa vort land Iisland og assessor i collegio status og høyesteret, hr. Johan Christoph von Kørbitz til Hellerup, ridder, voris geheime raad, rigs marschalch, stiftbefallingsmand ofver Siellands stift, amptmand ofver Kiøbenhafns og Roschilde ampter, saa og assessor j collegio status, høyeste rett og krigs collegio, h. Holger Wind til Harrested gaard, ridder, voris geheime og cancelie raad, vice skattmester og assessor i collegio status og høyeste rett, Peder Reesen, voris iustitz raad, præsident her i voris kongl. etc. og assessor i collegio status og høyeste rett, Albret Gyldenspare, voris general sœestats commissarius, admiraltetetz raad og præsident vdj vnder admiralitets retten, Peder Scavenius, assessor j collegio status, høyeste rett og cammer collegio, saa og procureur general, Titus Bulche, assessor j voris høyeste rett og borgemester j bemelte voris kongl. residentz stad Kiøbenhavn, Erasmus Bartholinus, assessor j voris høyeste rett, Willem Worm, assessor j voris høyeste rett, saa og voris historiographus og bibliothecarius, Morten Schauenius, voris iustitz secreterer, Bartholomeus Jensen, borgemester j forbemelte voris kongl. etc., dissligeste Hans Knudsen Leegaard, raadmand, saa og Hans Stampe, Tommes Oxsse, Claus Büssing, Peder Munch, Vigant Michel Becher, Cornelius Krusse og Johan Christensen, indvaaner her sammesteds. Hvilche visse tider om aaret og ellers saa tiit, som fornødenhed det udkrefuer, hafuer at komme til sammen, att deliberere om, hvis til springvandets, pompevandets og brøndenis vedligeholdelsse giøres fornøden, i synderlighed om sœernis og deris efter gammel skiel og tegn opstufning, demningernis, slusernis, grøternis och hofuet-rendernis conseruation, saavelsom og, at slige anordninger giøres og oprettis, saavel iblandt compagnierne og participanterne indbyrdes som imellem dennem og vandmesterne, som kand tiene oc geraade til det gemeene beste. Oc huis stridighed, der kunde forefalde, enten imellom compagnierne i almindelighed eller imellom participanterne indbyrdes og betienterne i særdeelished, der vdj schal de hafue magt at kiende og dømme, saa som de rett og billigt kand eragte, effter

et huert compagnies fundation og anordning, end og at fortfare med execution, huor fornøden giøres. Huor med en huer, af huad stand og vilchor hand verre kand, vden videre exception, forevending eller rettergang, schall verre fornøyet. Dog att it compagnies capital ej employeris til et andets reparation. Og huis noget schulle forefalde ud af saadan vigtighed, enten det schulle angaae dette vand verckis forandring anderledis, end det nu hefindes indrettet, eller nogen stoer omkostning maatte behøfues, det hafver de allerunderdanigst til vorris allernaadigste villie og resolution først at indgifue. Hvor effter alle og en huer vedkommende, indtil paa videre allernaadigste anordning, sig allerunderdanigste hafuer att rette. Gifuet etc. Hafniæ dend 27 augustj 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 233—36.

1093.

30 Avg. 1679.

Om Jonas Trellunds Gæld.

Magister Johannes Musculus.

C. 5. Giøre alle vitterligt, at efftersom os elschelig magister Johannes Musculus, hindes Majtz. voris elschelig kiere gemahl dronningens hof predican, for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, hvorledis hand dend bortrømpte Jonas Trellund 2000 rixdlr. schal hafve forstragt, hvor fore hand hannem vdj betalling en obligation hafde transporterit, som hannem udj nerverrende aar af voris høyeste ret, formedelst dend effter beviissning schulle vere betalt, frakient er, og som forskrefne magister Johannes Musculus ej noget til samme sin fordriings betalling schall wide at erlange, med mindre der kunde findes noget i it lidet forseiglet skrin, som bemelte Trellund hannem for nogle aar siden vdi forvaring schal hafue lefveret, da hafve vj, efter her om allerunderdanigste giorde ansøgning och begiering, allernaadigst bevilget og tilladt, saa og etc., at bemelte magister Johannes Musculus maa forbemelte hoes sig bestaaende skrin i arrest beholde, og saa frembt forskrefne magister Johannes Musculus ej af samme skrin for sin fordring fyllest kand bekomme, maa hand forskrefne Jonas Trellunds egen person sampt andre hans tilhørende middell og formue, hvor hand hannem eller samme middel j vore riger og lande antrette kand, og ingen tilforn lovlige vdj er prioritered, lade paagrike, arrestere og megtig verre, indtil hand for ald sin retmessig prætention endeligen og tilbørlichen tilfreds stillet vorder. Dog schal bemelte arrester, effter at de scheed ere, strax lovligen paatalles og ved domb forfølges. Thj biude wj her med og befalle alle og en huer,

som paa wores og rettens vegne i bemelte vore riger og lande, saavel paa landet som i kiøbstederne, hafver at giøre og lade og her med ahnmodet vorder, at de oftbemelte magister Johannes Musculus eller hans fuldmegtig, till dette vores bref at fyllestgiøre, ald muelig hielp og befordring bevisser. Og forbiude wj alle og en huer etc. Hafniæ dend 30 augustj 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 236—37.

1094.

1 Sept. 1679.

Om Latinskolens Indtægter af Begravelser og Vielser.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vi til os elschelige d. Hans Bager, superintendent ofver Sielandz stift, og samptlige assessores udj consistorio, hafver udstædt voris allernaadigste befaling angaaende eders egen til os allerunderdanigste indgifne supplication med hosføyede 32 mænds memorial om scholens rettighed af begraafvelser og vielsser, da er voris etc., at j dend tillige med bemelte superintendent og tilforordnede assessores udj consistorio, efter voris til dennem derom allernaadigste udgifne befaling, for eder tager, derom med fid delibererer og derudj eet vist reglement til voris allernaadigste ratification med forderligste gører. Dermed etc. Hafniæ d. 1 septembris 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 178.

1095.

8 Sept. 1679.

Om en Grund ved Kongens Skydehus ved den gamle Løngang.

Gotfred Hofman.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Jacob Norman af hans pladz bag ved dend gamle løngang her i staden formedelst voris der opsatte schydehuus fragaar en tree allen jord, da er voris etc., at du søger paa beste maader at handle med voris cancelie raad os elschelige Didrick Fiuren, friherre til Fiurendal, herre til Syndervang, at hand imod billig betaling ofuerlader os lige saa stort et stæche jordsmon af hans pladz dernest op til dend nordre side, som vi forenfnte Jacob Norman igien j stedet ville gifve. Hvorpaa, naar du paa vore vegne med bemelte Diderich Fiuren derom er forenet, du benefnte Jacob Norman din seddel ved alne og maal hafver at meddehle, at hand voris allernaadigste schiøde dereffter allerunderdanigst kand søger. Dermed etc. Hafniæ d. 8 septembris 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 182.

1096.

13 Sept. 1679.

Bevilling til Optagelse i Klejnsmedlavet.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad Madz Terchelsøn, kleinsmed, for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, anlangende at hand udj klein smeds lauget for een mester maatte antagis, kand j af hos-følgende copie af hans allerunderdanigste supplication videre see og erfare. Thj er effter smedielaugetz egen anleeding sampt eders derpaas fuldte dom voris etc., at j dend anordning gierer, at bemelte Mads Terchelssøn strax oc uden videre ophold eller forhindring udj smedielauget indkommer og derfore iche meere at gifve, end recessen om formelder. Dermed etc. Hafniæ d. 13 septembris 1679.

Sæl. Tegn. XLI. 186—87.

1097.

13 Sept. 1679.

Bevilling for en Bryggergaard paa Christianshavn.

Ambiørn Haagensen.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom Ambiørn Haagensen, brøger og indvaaner her j etc., for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, huorledis hans tilhørende tvende gaarde, vdj vor stabbelstad Christianshafn beliggende (som tilforn hafuer verrit i brøggerlauget her i bemelte vores kongel. etc. allernaadigste meddelelte priuilegier), er blefven vdelucht. Og som hand siden med stoer bekostning fersch pompevand i samme gaarde hafuer ladet indlegge og en af dennem med hvis, som til en brøgger gaard behøfues, saa og med en heste melle dertil ladet indrette, da hafuer wj, effter her om allerunderdanigste giorde ahnsøgning og begiering, sampt os elschelig præsident, borgemestere och raad, saa og bemelte brøgger laug her i staden, deris allerunderdanigste giorde erklering, allernaadigste bevilget og tilladt, saa og etc., at dend til forskrefne brygger brug indrettede och Ambiørn Haagensen tilhørende gaard maa verre en brøger gaard og nyde de samme priuilegier, som andre brygger gaarde her i staden nyder og hafuer. Dog ville wj allernaadigst, at hand eller huem etc. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 13 septembris 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 262—64.

1098.

13 Sept. 1679.

Beskikkelse for en Stadsmægler.

Lambertus Tadema.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom Lambertus Tadema er af os elschelige præsident, borgemestere og raad her i vores etc. an-

tagen til at verre stads megler sammested, da hafver wj, efter hans her om allerunderdanigste giorde ansøgning og begiering, havnem i forskhrefne sin anbetroede bestilling og forretning alternaadigst confirmert og stadfest, saa og etc., saa lenge hand sig der vdj efter magistratens gifne instrux i alle maader tilbørlien og forsvarligen schicher og forholder. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 13 septembris 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 275—77.

1099.

20 Sept. 1679.

Beskikkelse for en Notarius Publicus.

Henrich Tiemand.

C. 5. giøre alle vitterligt, at wj allernaadigst hafver beschichtet og forordnet, saa og etc. Henrich Tideman til att vere notarius publicus her vdj vores etc. i afgangne Bendix von Mellengrachts sted. Thj schal etc. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 20 septembris 1679.

Sæl. Reg. XXXI. 287—88.

1100.

5 Dec. 1679.

En Kommission nedsættes til at overveje et Forslag om Gadeløgter.

Hr. Holger Wind, Steen Hondorph, obr. Steen Andersen, Peder Scavenius, Erasmus Bartholin, Thomas Walgesteen, Lambert von Haven, gen. bygmester, og Hans Janssen Stampe.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Wii tilschiche eder her-hos et forslag, som Johan Huusman til os allerunderdanigst haffver ladet indgiffve, anlangende løchter paa gaderne her udj etc. at op-settis og indrettis, med de 32 mænd her sammestedz deris erchlering derpaa, hvis beschaffenhed j videre deraf kand see og fornemme. Og er voris etc., at j samme forslag og erchlering paa en vis tid her udj staden strax for eder tager og med fornefnte Johan Huusmand, om j det forneden eragte, derom nermere confererer og saa, efter at j det altsammen med flid hafver igienemgaaet og offverveyet, os jnden førstkommendis uges udgang eders allerunderdanigste udførlig betenchende, paa hvad maade j formeene, forskhreffne verch best at kunde indrettis, til videre voris allernaadigste resolution schriftlig tilstiller. Dermed etc. Hafniæ d. 5 decembris anno 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 202—03.

1101.

9 Dec. 1679.

En Præst giver Bøde fordi han har begravet to Katholikker.

Doctor Hans Bager.

C. 5. Wor naade tilforn. Wide maa du, at vj denne gang af sær kongelig mildhed og naade efter mag. Peter Møller, tydske prædicant j Christianshavn, hans herom allerunderdanigste giorde an-søgning og begiering allernaadigst hafver tilgivset og efterladt hannem hans forseelsse, hand ved tvende catolische religions forvandtes, nemblige afgangne Gisebrecht Henrich falcheneermesters og hans hustrues ligs begrafvelser, hafver begaaet, saa at hand derfor v-tiltalt maa forblive. Dog at du forholder hannein, hvad hand med samme sin forseelsse efter rettens gang billigen hafde fortient, og j det sted setter hannein udj en lidelig penges straf, til fattige præste encher at udgivfe, saa og ellers paa det alvorligste reprimanderer, med formaning og paakiendelsse, sig aldrig meere j saadan eller anden forseelsse at lade finde, saa fremt hand icke da ville ansees og uden ald naade straffis som vedbør. Derefter du dig allerunderdanigst hafver at rette og dend anordning at giøre, at dend imod hanneim formedelst forskrefne forseelsse allereede begyndte process strax vorder ophæfvet. Befalendis etc. Hafniæ d. 9 decembris 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 206.

1102.

24 Dec. 1679.

En Kommission nedsættes ang. den ny Kanals Istandsættelse og Vedligeholdelse.

Hr. Holger Wind, hr. Niels Juel, Otte Scheel, Peder Reessen, Hans Nanssen og Peder Bladt.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Wi tilskiche eder her hos copie af et til os allerunderdanigste indkommen forslag anlangende dend nye canal her j etc. dends nødvendige reparation og vedligeholdelsse, hvis beskaffenhed j deraf videre kand see og fornemme. Og er voris etc., øt j samme forslag strax efterseer og med flid ofverveyer, hvorledis saadant best kand skee, og os saa derom udførlichen eders allerunderdanigste betenchende til videre voris aller-naadigste resolution med allerforderligste tilstiller. Derined etc. Hafniæ d. 24 decembris 1679.

Sæl. Tegn. XLII. 207—08.

1103.

5 Jan. 1680.

Præsident Peder Resen faar Eneret til Udgivelse af forskellige Skrifter.

Peder Resen.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom os elschelig Peder Resen, voris iustitz raad, præsident her etc., saa og assessor i collegio

status og høyeste rett, hafver ladet trøche konning Frederich dend anden, salig og høylofig ihukommelsse, hans kreniche og endnu hafver for, her effter i trøchen at lade vdgaæ Atlantem Danicum, saavelsom och konning Voldemars iydsche low vdsat paa tydsch, disligest koniug Christophers stads-rett paa dansch og tydsch, saa og konning Christian dend anden hans recess, noch en tractat om elephant orden og en anden om danneborgs(!), da j allernaadigste henseende till dend stoere bekostning, samme vercher forud erfordrer, hafue wj, efter hans herom allerunderdanigst giorde ansøgning og begiering, allernaadigst bevilget och tilladt, saa og etc., at ingen anden end hand og hans arfvinger, eller hvem hand dett tilstaar, forschrefne bogger vdi 12 aars tid, fra enhver tractats vdgiuelsses dato at regne, vdi vore riger og lande j dett sprock, som tractaterne ere schrefne, enten vdi større eller mindre format, ey heller extraherit eller foruden kaaberstycker, maa tryche eller oplegge lade, langt mindre andensteds fra her wdj vore riger og lande indføre, distrahere eller tilfalds holde. Vnderstaar sig nogen her imod at giøre og med andre exemplarier deraf ahntreffes, end som med bemelte Peder Resens merche findes paateignet, schall iche alleeniste alle saadanne exemplarier vere forbrudte och forfaldne, halvparten till os og dend anden halfue part till meerbemelte Peder Ressen og hans arfvinger, medens end og de schyldige der foruden straffes som woris mandaters motvillige ofvertrædere. Hvor for atter bemelte Peder Reessen eller hans arfvinger schall hafue behørig tilssiun med, att forschrefne tractater med største flid og correct worder trøgte, og siden for it lideligt og billigt kiøb soldt og afhendte, saa frembt de denne woris benaading agter att niude. Forbiudendes etc. Hafniæ dend 5 januarij 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 323—25.

1104.

5 Jan. 1680.

Om Erhvervelse af en Universitetet tilhørende Gaard til St. Petri Kirkegaards Udvidelse.

Conrad Bierman, Henrich von Stochen, dr. Hans Bager og dr. Oluf Borch.

C. 5tus. Wor naade tilforn. Hvad st. Peders (eller dend tydsche) kierches forstandere her i voris etc. hos os allerunderdanigst hafver ladet ansøge anlangende een ved kierchen liggende curia academica, som os elschelige dr. Jens Bircheroed, professor paa voris universitet her sammestedz, nu iboer og de til bemelte kierckeagaards forviidelse, imod wederlaug effter u-partische mænds sigelse, er begerendis, kand j af hosfølgende copie af deris allerunderdanigste

supplication videre see og erfare. Og saasom vi dermed allernaadigst ere tilfredz, er voris allernaadigste villie og befaling, at j med forderligste tilsammen kommer og eders flid anvender, dennem om dette forskrefne saaledes imellem handle og accordere, at fornefnte kierche bemelte curiam academicam til des kierckegaard kunde bekomme og academiet derimod effter fundatzen med billig og forneyelig wederlag skadeles vorder contenterit. Dermed etc. Hafniæ d. 5 ianuarij anno 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 210.

1105.

9 Feb. 1680.

Om Frederik Turesens Testamente.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Vor naade tilforn. Efftersom vi af eders egen allerunderdanigst indgifne memorial allernaadigst komme udj erfaring, hvorledis voris forige stadtz obriste Friderick Tureson til st. Nicolaj kierche her i voris etc. schal hafve testamenterit eet tusinde slette daler, som til borgemestere og raad schulle lefveris til at udsettis hos staden paa rente til evig tid uden opsigelse med videre, samme testamente indeholder, da som med bemelte testamenterede gafve schal følge saadan vanschelige, haarde og fast u-muelige vilkaar, er voris etc., at j med ofvenbemelte afgangne Frederich Turesens arfvinger derom confererer og imidlertid til videre voris allernaadigste ratification saadan foreening gører, paa hvad maade dette best og billigst indrettes kunde, saa de vedkommende paa alle sider schadeslös og uden fare i fremtiden kunde være. Dermed etc. Hafniæ d. 9 februarij anno 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 225—26.

1106.

12 Feb. 1680.

Om Børsens Istandsættelse.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom vj allernaadigst komme udj erfahrung, huorledis Børsen her etc. i steden for dend brug, dend i begyndelssen schal hafue værit destineret til, nu meesten schal være øde, huor ud ofuer end oc saa de fleeste boeder sammestedtz schal bæfindis at være lædige, da hafue vi, i allernaadigst henseende til denne voris kongelige residentz stads desto støre ziirlighed sampt handelens ydermeere nytte oc fremtarf allernaadigst beuilget oc tilladt, saa oc etc., at alle de, som boeder paa bemelte Børs inden førstkommendis pindtzdag antage oc dennem self tilbørlien reparere vilde, schal dennem til st. Michels dag i nerværende aar uden nogen

afgift niude oc bruge. Huor imod ingen af dennem, som udselge noget ved alnemaal, her effter schal vere tilladt her etc. nogen kramboed at holde, med mindre de deris eegne huuusse hafue eller vil holde boed paa Børsen. Oc saa frembt nogen deris vahre her i staden i leyede kramboede hafuer och iche paa Børsen boed holde, schal gifue til samme Børsis ved lige holdelse aarlig 12 rixdr. Huilchet fra førstkommandis Michels dag schal begynde oc siden, indtil alle boederne paa bemelte Børs blifuer bort lejet, continuere. Huor effter alle etc. Gifvet etc. Hafniæ d. 12 februarij anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 364—65.

1107.

13 Feb. 1680.

Forordning om Vandforsyningen.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom vj allernaadigst komme udj erfahrung, huorledis her etc. stoer mangel paa fersch vand schal findis, huilchet, dersom det ey i tide blef forrekommet, til denne byes største nachdeel i lengden schulle vilde geraade, da hafuer wi af dend kongl. omsorrig, som wj til denne byes velstand og tiltagelsse dagligen bærer, allernaadigst befalet visse dertil deputerede med fid at ofuerveye alt, huis til samme wand væsens indrettelse oc conservation fornøden at vere eragtis kunde. Oc som vj af samme deris allerunderdanigste erklæring allernaadigst fornemme, huorledis adtschillge missligheder sauel ved vandets første indledning i byen som ved compagniernis deeling og forandring med fæstningen og gaderne schal være forfaldne, til huilchet at remedere een oc anden forandring baade inden og uden byen nødvendigen schee burdte, huorwed alle oc en huer, som spring eller pompe wand i deris gaarder, hafuer eller eyendomme begierendis worder, det for billig betalling bekomme kunde, da schal alle og en huer hermed vere advaret, at huo sine eyendomme med spring eller pompe wand forsyne vilde, schal sig strax oc inden 3 ugers forløb hoss Hans Jensen Stampe angifve, som een huers begiering hafuer i agt tage oc, effter voris der til forordnede ober directeurs got befindende, med een huer om samme vandets kiøb oc priis handle, effter stedetz situation oc een huers fornøden brug. Oc schal effter denne dag ingen meere antagis til at participere i vand compagnierne, langt mindre at understaa sig, nogle render uden loulig adkombst eller ober directeurernis willie oc samtyche fra gaderne eller andris huse til sine eyendomme at indlegge. Oc paa det om alle compagniernis beschaffenhed og en huer participants rettighed til vandet fuldkommen underretning hafuis kunde, da schal alle oc

en huer tiltæncht være, strax oc uden ophold for ober directeurerne at bevisse, huad adkomst hand til sit vand kand hafue, saa frembt hand det ellers fremdeelis vil niude oc ey ved 'dend forehafuende forandring ved renderne inden eller uden byen hafue renderne afhugne. Oc som vj u-gierne maa fornemme, huorledis en stoer deel endnu staar tilbage, med huis de saa vel for første indkiøb som for aarlig afgift for spring eller pompe vand burde lige ved andre at udgivfe, oc iche endnu effter ober directeurernis anordning oc rodemesternis sampt vnderfogdens paafordring hafuer villet rettet for sig, mens paaskyder, at de iche hafuer haft vand, huilchet nogle sig self hafuer at tilskrifve, efftersom formedelst deris pengis udeblifuelsse saadan mangel schal vere foraarsaget, andre velvillige, som deris quantum betalt hafuer, til største schade, saa advaris de endnu hermed alvorlig, at de vnder vandets fortabelsse deris resterende contingent strax betaler. Och ville wj, huor self eyere i de tider, de sig her i woris etc. i deris huuse oc gaarde self hafuer opholdt oc nogen restantz hafuer effterlat (huilchet de, der siden endten med dennem kiøft hafuer eller husene for leye besidder, icke kand paabyrdes at betale), at vnderfogden af voris tilforordnede ober directeurer schal anbefahlis, hoss dennem, der med saadan uden eller inden byes folch kiefft oc schiøde bekommet hafuer (om de noget paa huusleye eller kiebet at betale schyldige findis), da der paa for saa megit, som vand pengis restanzen sig bedrage kunde, loulig arest at giøre indtil betalingens termin oc det da endten af huusleye, rendte eller capital kand blifve clarerit. Oc schal sligt komme dem til afkortning, som det i saa maader paa sin formands og rette debtors vegne betale. I lige maade schal vnderfougen, huor self schyldener er død, hoss arfvingerne oc, om de ere u-myndige, hoss deris formyndere paa desslige restanzer giøre anfordring, oc huis de iche i mindelighed strax betaler, da der paa hoss dennem arrest giøre oc betimelig hoss ober directeurerne samme arrester til videre paatale gifue beschrefven. Mens huor arfvingerne findis self myndige oc huerchen af beuisser eller i mindelighed betaler, da schal vnderfougen dennem at pandte forlof hafve, huilchet pandt hoss rodemesterne i 3 uger til løssten schal blifue bestaaendis. Paa samme maade schal det med restantzers inddrifuelsse hoss de self schyldige forholdis, som hafuer soldt, førend de vandets afgift hafuer betalt, at de for samme krauf, saa frembt de iche med goede retter for sig, maa, huor de inden portene findis, schielige pandtis. Mens huor de schyldige endten ere forarmede bort døde oc ingen arf effterlat sig eller saa fattige befindis, at de iche

formaae, saadanne hidindtil forfaldne restantzer at betale, da schal vnderfogden oc rodemesterne deris schriftlige kundschab der om til ober directeurerne indlefuerer. Oc paa det desslige confusion oc u-rigtighed i fremtiden forrekommis kand oc disse intrader, som til det gemeene beste ere anseet og ingen dilation eller ophold taaler, til dend bestembte tid erleggis oc betalis kunde, saa anbefahlis hermed voris byfoget og andre betiente ved bytinget, at de ingen schiede maa til tinge udstæde eller læse lade, førend det af dend selgende vorder bewiist, ingen restantz for wandet paa samme ejendom at være. Gifvet etc. Hafniæ d. 13 februarij 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 365—67.

1108.

21 Feb. 1680.

Om Kirkernes Bidrag til Vandforsyningens Forbedring.

Kiøbenhafns høylærde, samt præsident, borgemestere oc raad i Kiøbenhavn med fleere.

C. 6. Wor naade tilforn. Eftersom vi af voris (til det fersche spring og pompe vands indrettelse og ved lige holdelse ved denne voris kongl. residentz stad Kiøbenhavn) forordnede hofvet directeurer, deris effter voris allernaadigste befaling derom allerunderdanigste til os gifne erchlering allernaadigst erfarer, hvorledis de midler, som til samme vand-verchs bekostnings afgangelse allereede findis, iche saa høyt importerer, som dertil udkrefvis, da som sligt lige saavel kirchernis her i staden som den gandsche byes gemeene almues velstand j allerhøyste maader interesserer, saa og at iblant andre gafnlig anordninger publiques opstandere eller pomper ved bemelte kiercher til almindelig nytte kunde blive opret og opsadt, og i serdelished, paa det nødtørftig wand des beqvemmeligere ved haanden hafves kunde, om kiercherne eller deris tilhørigne residentzer og omkring boende naboer nogen fare formedelst jldsswaade hendede at paakomme, da hafver ej effter bemelte hofvet directeurers allerunderdanigste giorde forslag iblant andet for got anseet og billigt befunden, at een huer kierche her sammestedz iligemaade af sin middel og jndkomst herudj assisterer og til hielp kommer, nemlig Vor Frue kierche med 500 rdl. og Trefoldigheds kierche med 300 rdl. Thj er voris etc., at j dend anordning giører, at samme penge af bemelte kierchers middel til forskreffne verches directeurer eller huo, de til des annammelse allerede forordnet haffver eller forordnet vorder, imod tilbørlig qvitering effter anfordring strax erlægt og betalt vorder. Dermed etc. Hafniæ d. 21 februarij 1680.

Ligesaadant bref udgich til præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn om 500 rdl. af Hellig Giesteskierche og st. Nicolaj kierche lige saa 500 rdl., hr. Henrich Bielche om 200 rdl. af Holmens kierche, jtem de eldste og forstandere til den tydsche eller st. Peders kierche 500 rdl. af samme kierche.

Sæl. Tegn. XLII. 237—38.

1109.

1 Marts 1680.

Om Tilsyn med ny Bygninger.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom wij allernaadigst er kommen udj erfahrung, huorledis adtschillige tuistigheder anlangende ny bygningers opreichninger saauelsom de gamles nedbrydelse her etc. oc udj vor stabelstad Christianshafn imellem de af jndbyggerne, som naboer oc gienboer ere, sig begisuer, huor ofuer een deel i vtløftig process oc penge spilde til deris egen største schade geraader, da til saadan u-lempa at forrekomme hafuer wij allernaadigst for got anseet at byde oc befale, saasom vj oc etc., at ingen tømmermand eller muurmester sig effter denne dag schal understaa, her udj bemelte voris etc. eller Christianshafn at nedbryde, allegge eller opriese nogen biugning, huusse, poerterumme eller skuur, førend byens kiemner tillige med de naboer eller gienboer, som saadant vedkommendis er, der om blifuer advaret oc till aastedet fordret, des beschaffenhed at efftersee oc erfahre, paa det om nogen dennem sig der ofver hafde at besverge, de det da udj tide kunde gifue tilkiende, huiss de der imod hafde at prætendere. Oc saa frembt nogen tømmermand eller muurmester befindis her imod at handle eller giøre, da hand iche alleeniste sin laugs rettighed, medens end oc sit borgerschab at hafue forbrudt. Huoreffter etc. Gifuet etc. Hafniæ d. 1 martij 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 384—85.

1110.

6 Marts 1680.

Om Undersøgelse af, om et Hus udenfor Østerport kan blive staaende.

Otto Scheel, Peder Reesen, gen. major Schach, obr. Stenn Anderssen Bilde, borgemester Titus Bulche og Gotfred Hofmand ingenieur.

C. 5. Wor naade tilforn. Huad Sidtzel afgangne hr. Anders Mathiesens for os allerunderdanigst hafver ladet andrage anlangende et lidet huus paa en grund biugt uden Østerport hen imod schibs kirchegaarden her for voris etc., som hende og hendis børn schal tilhøre og formedelst fæstningens deraf foraarsagende hindring at schulle nedbrydis, kand j af hos følgende copier af tvende hendis allerunderdanigste supplicationer og derpaa gifne erchleringer ud-

førligent se og erfare. Thj er voris etc., at j eder med forderligste paa fornefnte pladz begifver, dend med flid besigtiger og efterseer, om det derpaa staaende huus for fæstningens schyld endelig behøffvis at nedbrydis. Og saa fremt det u-forbegiengelig schee schal, om hun jche da eyendommen self kunde beholde, eftersom dend hende som en fattig præste enche tilhører. Hvorom j oss eders allerunderdanigste udførlige erchlering til videre voris allernaadigste resolution med forderligste hafver at gifue. Dermed etc. Hafniæ d. 6 martij 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 243—44.

1111.

6 Marts 1680.

Om Straf over dem, der have oversaldet Gregers Daa.

Peder Willumssen Dichman, byefoget i Kiøbenhafu.

C. 5. Eftersom vi maa fornemme, hvorledis 4 personer dog offentlig paa gaden her i staden sig schal hafve understaaet paa mordersche vijs at anfalde og blessere voris fendrich os elschelige Gregorius Daa, af hvilche een allereede schal være paagreben og arresteret, da er voris etc., at du dig strax og uden nogen ophold samme sag paa vore vegne alvorligen antager og dend efter gieste rettens anleding imod de vedkommende tilberligen og forsuarligen paatahler og udfører til en velfortient straf ofver dennem for saadan deris letsindige udedische gierning. Dermed etc. Hafniæ d. 6 martij anno 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 244—45.

1112.

9 Marts 1680.

Skøde paa Valby Kro.

Lauridtz Eskildsen.

C. 5. kgl. confirmation paa skiøde. Kiendis ieg mig Martha sal. Hans Pedersen Blattis, indvaanersche i dend kgl. residentz stad Kiøbenhafn, og hermed vitterligt gjør, at ieg af egen frj willie oc velberaad hue hafuer ofuerdragit, soldt oc afhendt, saa og hermed etc. frj mig og mine arfvinger til Hans Kongl. Maytz. velbestalter tolder her udj Kiøbenhafn, dend erlig, achtbahr oc velfornehme mand Lauridtz Eschildssen, hans hustrue, børn oc arfvinger, et mit vertz huus oc kroe, beliggende paa Valby gade her uden for staden i Sochelunds herridt, som min salige mand efter heylofig ihukommelse konning Friderich dend tredies allernaadigst beraadings bref af dato d. 22 februarii 1661 til dend reisendis høyfornøden commoditet hafuer ladet bygge oc opsette. Huilchet werdtzhuus oc kroe med des nu

paastaaende huuse oc biugning, inventarium paa steden, gaardtzrum oc hafue pladz, sampt ald anden des rette tilleg, saa som det nu biugt, begreben, jndhegnet oc forrefunden er, intet i nogen maade undtagen, meer ermelte tolderen Lauridtz Eskildsen, hans hustrue oc arfvinger for mig oc mine arfvinger her effter maa hafue, niude, bruge oc beholde oc dennem saa nettig giøre, som dj best ved oc kand, for fuldkommen ejendom paa liige condition, som min sahlighe mand det effter heyst bemelte Hans Kongl. Maytt. allernaadigst benaading hid til nødt oc haft hafuer. Kiendis der fore for mig og mine arfvinger, en for alle oc alle for en, ingen ydermeere prætention eller rettighed at hafue til eller udj forbemelte werdtzhus eller kroe effter denne dag i nogen maade, men der forre bekieder at hafue oppebaarit oc bekommit fuld forneyelse oc betalling effter voris foreening. Til huilchen ende ieg oc derimod Lauridtz Eschildsen in originalj hafuer ofuerlefuerit Kongl. Maytz. allernaadigste confirmation der paa af dato 22 augustj 1670, j huilchen sahlighe oc høyloflige ihukommelse Friderici tertii bref findis indført, saa oc andre dertil hørrige documenter til fuldkommen afstaelse i alle maader. Des til bekreffstelse, at saaledis som forbemelt rigtig holdis schal, hafuer ieg for mig og mine arfvinger, en for alle oc alle for een, dette med egen haand underschrefuit sampt mit zignet hoss trøgt og wenlig ombedet min kiere son Peter Bladt, assessor udj commercie collegio, dette med mig at vnderschrifue oc forsegle. Actum Kiøbenhavn dend 12 decembris anno 1679. Marta sahlig Hans Pettersen Blatis. Til witterlighed effter begiering Peder Bladt. Da wille wj etc. stadfester, dog saa viit at det iche strider imod landtz low oc ret. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 9 martij anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 389—91.

1113.

16 Marts 1680.

Bestemmelser for Avktionsforvalteren.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom imellem os elschelige præsident, borgemestere oc raad her etc. paa stadens vegne paa dend eene oc auctions forwalteren sammestedtz Carl Rodrigues paa dend anden side af woris dertil forordnede commissarier effterschrefne foreening med der hoss nogle foreslagne poster anlangende auctions verckets forretnings fremgang giordt oc opsat er, liudendis ord effter andet som følger:

Stormegtigste konge, allernaadigste herre. Efftersom eders Kongl. Maytz. allernaadigste befaling af dato d. 1 septembris anno

1679 er oss tilhende kommen med een copie derudj af velædle oc velviise præsident, borgemestere oc raad her udj dend kongelig residentz stad Kiøbenhavn deris allerunderdanigste supplication, huor udj de sig høyligen besuerger ofver auctions forwalteren her samme stedtz Carl Rodrigues, huorledis de v-myndiges goedtz iche med tilbørlig nytte oc fordeel kand auctioneris formedelst dend stoere bekostning, derpaa schal anvendis med auctions provision, j særdeelished saa viit huuse oc eyendomme angaar, effterdij bemelte auctions forwalter der af schal begiere 6 pro cento ligesom af boeskab oc løssøre, med videre des indhold, at wj dennem derfor for oss schulle kalde oc effter billigheden endten i mindelighed foreene eller, hvis det icke kunde schee, da et vist quantum determinere, huad forskrefne auctions forwalter i almindelighed af huuse oc eyendom sampt it huer slags godtz, som auctioneris, med rette bør at tilkomme, oc eders Maytt. siden voris allerunderdanigste betenkende til videre allernaadigste resolution tilstille, da til høyst bemelte eders Kongl. Maytz. allernaadigst befalling allerunderdanigst at effterkomme hafuer wj nogle gange haft parterne for os oc strax i begyndelsen foreholdt auctions forvalteren supplicationens indhold, huor til hand suared, at om end skioendt forordningen tillod ham at tage 6 pro cento, jche dissmindre hafuer hand dog laet sig nøye at tage af de fleeste huuse oc gaarde, som ved hannem er auctionerit, 4, 3, 2, $1\frac{1}{2}$ oc 1 pro cento, beklagede sig der hoes, at hafue haft mange auctioner for huuse, somme 2, 3, 4 gange, som dog iche er blefven soldt, huor for hand gandsche intet hafuer nødt, enddog hans vmage hafuer verit lige stoer. Huad løssøre oc andet, som blifuer auctioneret, sig anbelanger, da besuærgede hand sig, det ey ringere end for 6 pro cento at kunde forrette for de stoere omkostningers schyld, som hand bewiste, sig at maa giøre. Præsident, borgemestere oc raad paastod der imod, at saa frembt det fremdeelis der ved schulle forblifie, schulle det blifue de u-myndige til stoer schade, foregifuende, at dersom hand lod sig nøye med een billig salario, kunde det vere hannem med tiden gafnlig oc iche skadelig, thi i henseende til, at hand saa høyt prætenderer, maa mange lide schade oc omsider faa afschye der til, saa at samme verch, som dog i sig self, helst for de u-myndige, naar dermed paa billige maader handles, er heel nyttigt, maatte gandsche nedleggis, med fleere ord, parterne imellem faldt, huor effter wj paa een oc anden maade hafuer forsøgt, dennem i mindelighed at imellem handle, oc endeligen bragt det saa viit, at de paa følgende maade ere blefven foreenede, nemlig at auctions forwalteren Carl Rodrigues schulle

oppebere oc niude for huer huus, gaard oc eyendom sambt schiberrøm, som hand auctionerer oc blifuer soldt, $1\frac{1}{2}$ pro cento, mens naar de ved hannem iche selgis, da for hver dag, hand auctionen forretter, at nyde 2 rixdlr., huilche penge dog, dersom samme gaard oc eyendom siden af hannem blifuer soldt, udj forskrefne hans salario schal decorteris. Dernest schulle hand hafue for alle andre slags lessøre, ved huad nafn de nefnis kunde, 4 pro cento. Mens belangende bøggers auction, da i henseende til, at hand effter dend hannem af eders Kongl. Maytz. allernaadigste gifne bestallings indhold er forbunden til at lefuere eders Kongl. Maytz. bibliotecq huis bøgger, som paa auction her i staden kommer oc icke udj samme eders Maytz. bibliotecq findis, undskyldede hand sig, det iche ringere end for 6 pro cento at kunde giøre, med mindre eders Kongl. Maytz., som hand allerunderdanigst ombeder, ville allernaadigst effterlade samme prætention, da hand vilde være tilfreds med 4 pro cento. Ellers hafuer begge parter verit begierendis, dette verch til tienniste, om effterschrefne poster allerunderdanigst erindring motte giøris.

1. Til underslef at forrekomme, oc paa det auctions forwalteren sin salarium uden dispute kunde bekomme, holdtis for raadeligst oc gafnligst, at pengene for huis, som i saa maader selgis, blef kast udj en kiste, som hoes dend selgende burde at være i forvaring, oc at dend selgende hafde een nøgel der til oc auctions forwalteren en anden, oc dersom auctions forwalteren sig nogen af vahrene tilforhandlede, at hand da ligesom andre penge der for i kisten ligger.

2. At det var tienligt, at naar een heel boe schulle auctioneris, dend da, undertagen huis der af forud til dend afdødis begraafuele behøfvis, uforgiet ved rigtig registering under raadstueschrifuerens haand til auctions forwalteren lefueris, paa det de vedkommende ingen schade schulle lide ved de beste wahris forvexling eller udeblifuelse.

4. Dersom oc nogen af borgerschabet kunde fororsagis at søger auctions forwalteren for hans auctions forretning ved retten, da eragtes billigt, at hand saa viit suarer for magistraten her i staden.

At denne foreening saaledis paa eders Kongl. Maytz. naadigste ratification sluttet er, da er dend af magistratens ofuerværendis middel tillige med oss underschrefuet. Wj indstiller dog alting i dybeste vnderdanighed til eders Kongl. Maytz. egen allernaadigste villie oc dispensation oc forblifuer eders Kongl. Maytz. allerunderdanigste oc troeschylidigeste tiennere. Hafniæ d. 1 martj anno 1680. J. Wind.

O. Juel. E. Vinding. P. Scavenius. P. Resen. Titus Bulche.
Christen Anderssen. Bartholomeus Jenssen. Carlos Rodriguez.

Da ville wj forschrefne forretning udj alle des ord, clausuler oc punpter, efftersom den her ofven indført findes, allernaadigst hafue confirmerit oc stadsfest, saa oc hermed etc. Disligeste efftersom wj oc der hoss effter allerunderdanigste ansøgning allernaadigst hafuer for got anseet, at effterlade oc afstaae, saa som wj oc etc. dend prætention oc rettighed, vj til des hoes bemedle auctions forvalter Carl Rodrigues effter voris hannem allernaadigst gifne bestallings indhold hæft hafuer anlangende huis bøgger, hand (af de, som paa auction kommer) i voris bibliotecq frj indlefueere schulle. Thi schal forskrefne Carl Rodrigues der imod forpligt vere, her effter lige saa vel at lade sig nøye med fire pro cento for bøgger at auctionere som for andre løssøre, effter forschrefne med hannem der om gjorde foreenings indhold. Oc schal i det øfrige (saa vit der af ey her udj forandret er) i alle maader effter voris elschelige kiere h. faders, salig oc høylofig ihukommelse, d. 24 april 1661 her om udgangne forordning saauelsom voris til bemedle Carl Rodrigues allernaadigst udgifne bestallings indhold forholdes. Forbiudendis etc. Hafnæ d. 16 martij 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 405—9.

1114.

19 April 1680.

Om Undersøgelse af Vandvæsenets Sører.

Albret Gyldensparre, Erasmus Bartholin, Jens Foss, Gotfried Hofman,
Hans Stampe og Jørgen Dinessøn.

C. 5. Wor naade tilforn. Efftersom vi allernaadigst kommer udj erfaring om dend stoere mangel, som aar effter andet saavel pompe vandet som spring vandet her i voris etc., saa at hvis der ej j tide blef raadet boed paa, at sørerne, paa en deel steder moxen schal være tilgroede, igien kand vorde renoverede, demninger, sluser og ofverfald, som endten ere forfaldne eller og saa nedrige, at de icke kand holde dend menge af vand, som stadens nødtørftt formedelst fleere hofvet render, som schal hidleggis, det nu meere end tilforn udkreffver, kand vorde reparerede og forhøyede, saa og grøffterne, hvorved vandet hidledis, paa nye oprendzede, ville det v-fejlbartigen i sin tid geraade staden og dendz indbyggere til en v-boedelig schade, svechelse og fare. Thj er voris etc., at j strax, og med aller forderligste schee kand, udj alle wand compagniernis inspecteurers sampt voris ridefoegetz og nogle af de paagrendsende proprietariers ofver-

værelse, begisver eder til alle de sører, slusser, ofverfald, demninger og grøffter, hvorfra enten spring eller pompe vand kand hafvis, og hver sted i sær besigter og med flid ofvervejer dets mangel og fejl, og hvorledis det best igien kand hielpis, saa og hvor højt omkostningen, som paa materialers indkiøb, arbeidzlen og andet schal anvendis, sig vngeferlig schal kunde bedrage. Herforuden hafver j og med flid at grandsche, hvor højt vandet j Langevaads dam, Utterslef sœe, Emdrup sœe, Leer sœe, Peblinge sœe og Sortedam til stadens forraad, gafn og nytte schulle kunde opstøffvis; om det ved de gamle schel og vaterpas kand forblifve eller iche, og huer sted med alle sine beschaffenheder og omstendigheder rigtig specificere og os om alt dette, som forskrefvet staar, eders allerunderdanigste schriftlig og udførlig relation og betenchende til videre voris allernaadigte resolution med all erforderligste tilstille. Dermed etc. Hafniæ d. 19 aprilis 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 255—56.

1115.

21 Maj 1680.

Forordning om Gadernes Renovation og Brolægning.

Forordning paa træch.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom wij daglig erfarer dend stoere u-ordning oc u-schichelighed, som sig her etc. med gadernis, strædernis oc andre publiques pladsers reenholdelse oc broelegning daglig io meere oc meere tildrager, da paa det saadan missbrug oc u-ordning udj tide kunde afschaffis, broelegningen desto bedre i agt tagis oc gaderne af alle indbyggerne uden forskiel v-forbigiengeligen reen holdes, hafuer wij allernaadigst for got oc nødwendigt befunden, denne forordning herom at paabyde, saa som vj og hermed alvorligten og strengeligen paabyder oc befahler.

1. Schal alle gader oc stræder optages oc paa nye effter den der til af os allernaadigst tilforordnede fabrique-mesters oc ingenieurs sampt een af byens kiemners anordning, det snareste mueligt er, effter vaterpas omleggis. Oc schal ingen af indbyggerne være tilladt, self deris gader at lade brolegge, men det effter magistratens anordning forrettis paa eyemandens bekostning.

2. Broeleggerne schal effter denne dag ingen steenbroe eller rendesteene opbryde, omlegge eller forandre anderledis, end som dennem af de forbeneftne forrevises, under straf førstegang udj raadhus kielderen oc anden gang under deris borgerschabs oc laugs fortabelse. Oc schulle de alle vegne ligge rygsteene midt langs gaden,

at vandet til begge sider kand hafue fald der fra udj rendesteenene, saa frenbt de iche samme arbeide igien opbryde oc omligge ville paa deris egen bekostning oc der forudeu gifue til straf til de, som dermed hafuer inspection, tre ort oc til gadefogderne tre ort.

3. Findis nogle gader eller stræder forkørte oc u-ievne, schal de fornefnde tilforordnede den nem strax lade omlegge oc til rette fly. Dog schal det udj ejermandens nerværelse (som det schal betale) eftermaalis, oc schal broeleggerne gifues for huer faun stenbroe, tre siellands allen udj fire kandt, at legge oc tilbørligen forfærdige, tolf skilling danske oc ey videre. Skulle ejermanden findis fortrædelig oc ey strax betale, da schal kiemneren lade udpante fra hannem, iche alleeniste for broens bekostning, saauit det sig kand beløbe, men endoc derforuden for u-lydighed en rixdlr. til kiemneren oc for pandte betienternis umage tre ort. Oc paa det arbeidet ey formedelst mangel paa broeleggere schulle blifue forsømbt, schal magistraten saa mange forschaffe, soni de til dette verch nødig eragter.

4. Kiemnern schal aarlig til paasche oc til Michelssdag strax effter fløtte tiden forfatte udj huer qvarteren rigtig fortægnelse paa gader, stræder oc gaardene med deris nafn, som der udj boe, med huilchen fortægnelse gadefogderne huer udj sit quarteer schal gaae huus fra huus at fornemme, huo der vil med deris egne vogne lade gaderne oc deris gaarde reen holde, paa det at kiemneren kand ordinere visse vogen mænd oc sandaggere til visse gader, stræder oc gaarder. Oc schal deris nafne, som der self ville effterkomme, gadefogderne ofuer gifvis, at de kand til de andre, huor det behøfuis, hendte oc forskaffe uden ophold samme vognmænd eller sandaggere til gadernis, strædernjs oc gaardernis reenholdelse. Oc schal bemelte vognmænd oc sandagere forpligt være, huer paa sit hold huer morgen, saa tiilig stadtzpoertene opluckles, med heste oc en døgtig skarn vogn at møde, alt u-reenlighed at udkiøre oc til dend sted heden føre, huor kemnern efter tidens oc stædens leyelighed det ordinerer, paa det gaderne kand betiiden vere reene oc sandagerne iche andre udj deris kiørsel schal vere til forhindring, huilchet ved gadefogderne schal dennen: tilkiende gifvis. Huorforre schal betalis om sommeren de stoere vogne for huer læs tj schilling oc de smaa sex schilling; om vinteren fra Michelss dag til paasche de stoere vogne tolf schilling oc de smaa otte schilling. Findis ey for en mands dør eller udj hans huus fuld læs, schal det søgis hoess fleere, som naboeerne, enhuer effter sin andeel, betaler. Dersom nogen, ihuem det oc vere kand, befindes, skarnet andenstedtz, end det af kiemneren ordineret worder,

at bortlegge (med mindre nogen det paa sin egen grund vil bruge), schal dend, som der imod handler, det paa sin rette sted igien for-schaffe oc der foruden udj poerten eller paa Ny torf straffes udj hals jernit, uden nogen forschaansel eller forbøn. Skulle oc porternerne eller gade-fogderne med nogen see igien nem fingerne, schal de samme u-reenlighed paa sine tilbør-lige steder for-schaffe oc der foruden lige ved vognmændene straffes med hals jernet.

5. Vognmændene schal holde gode, sterche oc tætte vogne med goede gaufler for og bag effter det maal, her effter meldis. Først schal det store laugs vogne, som der til schal brugis, imellem for og bag gauflen være $3\frac{1}{2}$ allen i lengden, udj breden $4\frac{1}{2}$ quarteer ofven til og i bonden 3 quarteer, udj høyden $3\frac{1}{2}$ quarter; det lidet laugs wogne 3 allen imellem for og bag gauflen, breden ofven til 4 quarteer og i bonden $2\frac{1}{2}$ quarteer, udj høyden 3 qvarter, som alle schal med tvende jern baand vere beslagen under bonden, saa at scharnet, som der paa tages, inden oc uden byes ey stroes oc tabes langs gaden, førend det paa sin tilbør-lig sted henleggis. Findes nogen med bortførelsen saa u-forsiu-nlig, at hand skarnet paa gaderne oc andris fortoug spilder oc taber, da dersom hand det icke self strax igien bort schaffer, hafuer de klagende det at gifue kiemnern eller gade-fogderne tilkiende, som den schyldige effter beschaffen-heden enten udj halss jernet eller raadhuus kielderen schal lade straffe. Huorfore vognmændene eller sandagerne ey schal være forpligtet, meere at paalæsse end til dend øfuerste kant af vognene af det tørre oc af det bløde saa meget mindre, at det kand vel føris uden gadernis foru-reenelse, under straf som for er meldet. Antreffis effter denne dag nogen vognmand udj det stoere eller lidet laug med falsche eller u-loulige vogne til samme brug, da schal samme vogne uden al for-schaansel af gade-fogderne oc af porternerne i portene antastes oc udj auflsgaarden henføris, huor kemnern dem schal lade sønder hugge. Oc schal eyermanden derforuden gifve til gade-fogderne eller poer-tenerne, som hannem antaster, fire march. Befindis de med nogen at see igien nem fingerne, straffes første gang udj raadhuus kielderen oc anden gang at hafue forbrudt deris bestilling.

6. Huilchen vognmand paa sin ordinerede sted af kiemneren med heste oc vogn iche møder om morgen tiilig eller en anden udj sit sted at møde forskaffer, saa noget for-sommis, schal gifue første gang til straf tre ort. Formaar hand ey dennem at udgifue, straffis i kielderen paa vand oc brød. Skeer det anden gang, schal hand sit borgerschabs oc laugs rettighed hafue forbrudt. Findis hans heste

siden paa stadens felled, schal de vere forbrudt, effterdj hand ej dermed giør staden dend thieniste, hand pligtig er, huilche heste kiemnern hafuer til sig at anamme oc selge, staden oc sig til liige deeling. Oc paa det dermed desto ligere maa tilgaae, schal fire gange om aaret alle vognmænd oc sandagere, huer med sin skarn vogn, møde i stadens aufls gaard effter kiemnerns tilsigelse, som udj een af magistratens middel oc fire af de 32 mænds neruærelse dennem schal besigtige, og saa mange der iblant u-døchtige oc u-loulige befindes, strax paa steden uden nogen forschaansel sønder hugge.

7. Gadefogderne schal, huer udj sin part af staden, efftersom de ere til ordinerede, huer morgen tülig, naar det gryer ad dagen, gaae langs gaderne oc med een træschralle lade sig høre, tilsige oc advare jndvaanerne huer for sin dør, at de deris gademøg oc urensel lade tilhaabe feye oc strax endten ved de ordinerede sandagere bortschaffer eller oc udj deris gaarder inttager oc det saaledis, at naar det er dag oc stadens poerte ere aabne, ingen u-reenhed paa gader, stræder eller fortouger blifuer beliggendis. Vil nogen skaarnet med deris egne heste oc vogne bortføre, stande dennem frit fore, dog at huer sin vogn for oc bag med gaufl fieler lader forferdige. Thj findis nogen vogn paa gaden med skaarn, møg, gruus eller andet, som af vognene paa gaden kunde affalde, uden gaufl fieler, schal vognen oc hestene, huem de oc tilhører, af gadefogderne udj auflsgaarden henføris oc der forblifue, inttil kudschen eller vognkarlen hafuer lefuerit kiemnern toe march, huilche hand igien hafuer at lefuere til de gadefogder, som wognen i auflsgaarden haffuer ført. Findis nogen forsommelse, skarnet at lade bortføre, hafuer gadefogderne det at lade bortføre oc siden betallingen derfor at upante effter den tredie artickuls formelding. Med broerne paa kierchegaardene schal kiercheværgerne flittig hafue jndseende, at de lige som andre publiques stæder oc gader kand daglig være reen oc ved lige holden. Dog schal een huer, som paa kierchegaarden boer, holde reent paa sit fortoug. Skulle om morgenén findes døde hunde, katte, heste eller andet aadsel paa gaderne oc iche vides, fra huem det er kommen, schal gadefogden strax gifue natmanden det tilkiende, som det vden ophold wed sine folch schal bortføre oc ey nogen betaling derfor niude.

8. Huor rendesteenene, aabne eller tillugte, langs med gaden ud med huusene findes, schal huusets besiddere dennem huer dag udj morgenstunden, sommer oc winter, naar de feyer gaderne reene, lade aabne oc reenholde, dog v-reenigheden strax att lade bortføre, Huo

her imod fortræden oc effterladen findes, schal der for strax samme morgen, af huad stand de oc ere, ved gadefogderne pantes for een rixdaler oc dermed holdes paa dend maade, udj dend tredie articul findes. Oc som een deel deris gaders u-reenlighed, naar ofuerflødig regn falder, lader udfeye udj rendesteenene, huor med de forstoppes oc haufnen opfyldes, da ville vj det hermed alvorligent hafue forbudet. Findis nogen effterdags der udj, straffis første gang een rixdlr., anden gang dobbelt, halvparten til kiemnern oc half parten til angifueren, tredie gang udj hals iernet.

9. Jngen maa af sine huuse oc gaarde it eller anden slags u-reensel, jord, gruus eller noget andet, huad nafn det hafue kand, lade udbære oc ligge paa gaden, men til saadant at lade bortføre schal der bestillis ved gadefogderne de der til forordnede vognmænd eller sandagere, paa huis vogne moeg, gruus etc. schal, saa snart det udbæreris af gaardene, paa leggis oc bortføreris, saa frembt de, som dermed ertappis, ey der for af kiemnern vil tiltales oc gifue til straf første gang fire rixdlr. til lige deeling imellem kiemneren oc gadefogderne, anden gang otte rixdlr. til samme ende, tredie gang at tiltalis som voris mandaters modtvillige ofuertrædere. Men huis nogen af jndbyggerne vilde bygge oc iche hafuer gaardsrum, gruuuset at indkaste udj, da ville wj dennem allernaadigst tillade, gruuuset paa gaden at udkaste, dog ey meere, end huer aften kand blifue bortført, med mindre de ofvenskrefne straf vil være undergifven.

10. Jngen maa sig vnderstaae, med slag eller skields ord at u-forme eller forhindre gadefogderne, naar de pandter, under høyeste straf effter stadtzretten. Pandtet schal udj kiemneros giemme paa raadhuuset eller anden bequemme sted lefueris, huilchet pandt schal inden tre dage udlosses eller vere forfalden. Skulle oc nogen af gadefogderne ved vdpandtningen findes forsoemmelig, da schal samme gadefoget staae til aften med den spansche kappe, paa det sted af gaden, som ureenligheden findes, for huis aarsag vdpandtningen scheed er.

11. Befindes nogen ved nat eller dag af huuse eller kielderne u-reenlighed at udbære eller udbære lade oc det udj eller ved stranden, paa gader, publiques steder, torfve eller ved voldene, paa andris fortouger, kieldere oc trapper at kaste oc henføre, bøde derfor første gange toe rixdaler, anden gang fire rixdaler, skeer det tredie gang, straffis paa deris 40 march. Befindis nogen udj bøtter, balger, spande eller udj andre maader u-humschhed at udbære eller udbære lade oc saaledis som meldt er, henkaste, da huo saadant lader bestille, straffis

paa 40 march, oc dend sig det paatager oc forretter oc dermed betrædis, i huad folch det oc vere kand, straffis første gang i halss-iernit en heel dag, skeer det offtere, agtes for det folch, som falder natmanden udj bestillingen. Det samme schal oc forstaais om døde aadseler, stoere eller smaa, effterdi sligt ved natmanden oc hans gesinde bør uden byen paa de steder at nedgrafuis, som der til bestilt ere. Huad ofuen schrefne penge mult angaaer, schal de hafue, som saadanne personher udj saadan gierning antreffer oc angifuer. Oc effter som ved muure oc planchewercher, huor ingen ureenlighed fra eyermanden kand komme, stoer ureenlighed befindes, da naar det nu engang er bortført, hafuer gienboerne, som hafuer deris udgang derimod, siden at suare til, huis u-reenlighed, som der samles, koster at udføre.

12. Om vinter tider, saa uel naar det frys, som naar hastig tøe paakommer, schal huer holde sine rendeestene oc rister for sit fortoug ophugget oc oprømmet, saa vandet kand langs rendesteenene hafue sit frj flod oc icke stemmes, huor ofuer det naboerne kunde løbe i husene oc kieldere. Huo sligt forsømmer oc det ey, naar de af gadefogderne tilsiges, vil effterkomme, da hafuer de, som ofuer de gader satte ere, det ved plitzkarle at lade ophugge oc oprense, huilche af en huer, for saa vit som for hans fortoug giort er, schal betalis eller fra dennem vdpandtis, effter forrige tredie articuls indhold. Det samme schal oc forstaes om dennem, som sig, naar jis af gaderne ofuer alt schal ophugges, fortrøcher oc ey, som en huer for sig tilkommer, dernest vil forhjelpe. I huilchen tilfælde byfogden tillige med kiemneren hafuer at giøre saadan anstalt med jsens afbrydelse paa de stoere gader, at jsen alleene paa dend halfue gade først opbrydes oc strax bortføris, paa det paa dend anden halfue gade kand dissimidlertid være bequem oc u-behindret tilførsel oc kiørsel, oc naar dend første halfve gades jis er opbrødt oc bortført, at da dend anden halfue gades jis strax i lige maade opbrydes oc bortføres. Det schal oc ingen her effter være tilladt, naar stoer oc ofuerflødig sneefald kommer, paa gaderne at udbære oc legge, huis snee udj deris gaarder kand være falden, huerchen paa deris egne eller andris fortouger, mens om de ville være af med sneen, schal de lade vognen komme for dørene, som dend kand paa tage oc paa saadanne steder henføre, som dennem af kiemneren der til schal udvises. Forseer sig nogen herimod, straffis effter dend fierde artichuls jndhold oc maade.

13. Oc saa som een deel gader nu alle vegne med en stoer mengde u-reenlighed, som udj langsommelig tid er samlet, befindes at vere opfyldte, da ville vj hermed alle oc en huer, af huad stand de oc vere kand, alvorlig hafue anbefalet, at de inden fiorten dages forløb effter denne forordnings publication anvender mueligst flid, at deris fortouger, denne voris allernaadigste forordnings jndhold gemes, kand være reene oc skarnet bortført, under straf som før er meldt.

14. Jngen af noget skiberum, stoert eller lidet, pram eller baad, maa nogen ureenlighed af skraben eller sammenfeyelse udj canalerne udkaste eller paa landet, huor de ligge, opkaste, men det med deris baader henføre paa de stæder, huor skarn prammene henføre u-reenheden, under straf af een rixdaler af huer, som hermed antrefis, huilche schal deelis imellem angifueren oc hafnefogderne for dend tilsuin, de dermed schulle hafve. Huad u-reenligheden paa canalernes fortouger er belangende, schal en huer, som bolvercherne eyer, saa viit deris fortouger er, paa deris egen bekostning iche alleeniste holde fortougerne reene, men end och bolwercherne ved lige holde, at intet ureenlighed kand komme udj haufnen. Oc schal haufnefogderne hermed hafue frittig indseende under tilbørлиг tilrettestandelse. Findis nogen her udj forsømmelig, hafuer haufnefogden deris nafne magistraten at tilkiende gifve, paa det de vedkommende først i mindelighed kand derom ansøgis, oc dersom ey da strax oc uden ophold raades boed, da schal haufnefogden saadan brøstfeldighed lade reparere paa deris bekostning; vil eyermanden saadan bekostning ey godvilligen betale, da schal det ved raadstuedoms execution søges, under huad jurisdiction de oc vere kunde.

15. Jngen, i huo det oc er eller vere kand, schal her effter vere tilladt, nogen huid strøe- eller skure- sand med pramme, baade eller vogne her udj staden at indføre eller indføre lade, under fartøjets eller vognens fortabelse oc anden tilbørлиг straf. Skal det oc ey heller vere nogen tilladt at hafue render eller rør, huorved ureenlighed fra huusene kand leedis udj canalerne, men alle oc en huer, som slige render eller rør fra deris huuse hafuer, tiltænkt vere, inden tre maaneders forløb dennem at lade tilmuure. Skulle nogen her udj findes forsømmelig, da schal magistraten giøre dend anstalt, at det paa ejermendenis bekostning strax effter bemelte maaneders forløb vorder effterkommet.

16. Til stadtz portenis, torfvenes oc andre publiques steders reenholdelse skal af huer af byens poerte indkommende fragt vogne, huer reysse de fra eller til byen giér, saauelsom alle bønder vogne,

ingen undtagen, huem de oc tilhører, huer gang de til torf oc i byen med fragt eller læs kommer, udj stadtz portene gifues af huer vogn en schilling, som af stadtz kemnern, som nu er eller her effter af magistraten anordnet worder, opbærgis, oc stadtzportene, torfve oc andre publiques stæder oc pladtzer effter dend siufvende articuls maade der for reen holdes, oc dend ny Westerpoert oc dend der nu giorde træ- oc steenbroe, saa vel som de andre tvende poerte oc broer her for voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn, saauelsom dend paa Christianshafn, fundamerterne undtagne, ved lige holdes, fodstøcherne neden til med plancher beklædis, saa at ingen uhumschhed i grafven nedfalder, oc armene paa vindebroen med kobber beleggis. Huorfore kiemnern hafuer tilbørlig regnschab at giøre, oc huis da nogit kunde blifue til ofuers, hafuer magistraten det saaledis at anordne, at det til stadens gaufn oc beste blifuer anwendt.

Huor effter alle oc en huer, af huad stand oc condition de oc ere, som her udj denne voris kongl. etc. gaarde oc huuse enten self eyer oc besidder eller udj andre maader beboer oc niuder, sig uden nogen undschyldning allerunderdanigst hafuer at rette oc forholde, saa frembt de iche af voris general fiscal som voris mandaters motvillige ofuertrædere ville tiltales oc der forre tilbørlichen stande til rette. Saa oc hermed allernaadigst schal anbefalet vere, det, saa snart kiemnern det hannem tilkiende gifuer, uden ophold oc persohners anseelse at effterkomme. Her hoss ville wij allernaadigst oc alvorlichen hafue budet oc befalet, saa som vj oc hermed biuder oc befaler os elschelige præsident, borgemestere oc raad, saauelsom byefougen udj bemelte voris kongl. etc. oc alle andre vedkommende, som nu ere eller her effter kommandis vorder, at de ofuer denne voris forordning tilbørlichen oc alvorlichen holder. Gifvet etc. Hafniæ d. 21 maij anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 449—58.

1116.

25 Maj 1680.

Privilegium for en Bogtrykkerenke.

Dorthe Cassuben sal. Corfitz Lufftes.

C. 5 giøre alle witterligt, at efftersom woris bogtrycker Corfitz Luft ved døden er afgangen, da hafue wij effter allerunderdanigste ansøgning oc begiering af sær kongl. naade allernaadigst beuilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at hans effterlefuersche Dorothea Cassuben maa oc schal her effter som tilforn nyde oc beholde alle huis privilegier oc friheder paa bogtræcherj, som hendis afgangne mænd Jørgen

Gøde oc Corfitz Luft oc ellers hun self effter voris dennem af dato d. 20 decembris anno 1670, dissligeste d. 20 februarij 1677, saauelsom oc d. 15 maij der nest effter i samme aar 1677 oc dend 11 junij anno 1678 der paa allernaadigst gifne ere oc de det nydt oc betient hafuer, dog voris til os elschelige Thomas Walgenstein, voris forrige landtzdommer paa Gulland, allernaadigst gifne bref, af dato Kiebenhafn d. 19 martij 1680, her med i alle maader u-præjudicerit, saaledis formeldendis, at huem wj vdj afgangne Corfitz Lustis stæd til voris bogtrycher allernaadigst bestillendis vorder, schal gifue til bemelte Thomas Walgensteen saa megit aarligen for hans almanacher at maa treche, som een anden hannem i saa maader gifve ville, oc ellers med de tydsche at forholdis, som voris tilforne allernaadigst gifne brefue oc privilegier udj alle sine ord, clausuler oc puncter videre om formelder. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 25 maij anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 465—66.

1117.

31 Maj 1680.

Om Strid imellem Bagerne og deres Svende.

Hr. Johan Christoph von Cørbitz.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Woris allernaadigste villie oc befaling er, at du strax beordrer Hans Knudsen procurator til fuldmegtig for bager svenene her j voris etc., at hand dend sag imellem dennem paa dend eene oc bagerne her sammestedz paa dend anden side for voris høyeste ret, som er berammet udj samme sag nu førstkommendis onsdag, som er d. 2 junij, for billig betaling lovligen oc forsvarligen udfører. Dermed etc. Hafniæ d. 31 majj 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 285.

1118.

31 Maj 1680.

Om Bebyggelse af øde Pladser.

Kongl. Maytz. bref.

C. 5. giøre alle witterligt., at efftersom wj allernaadigst erfahrer, huorledis een stoer deel af dennem, som bygnings pladtzer her etc. saauelsom Christianshafn allernaadigst forundet oc tilskiødet ere, samme pladtzer iche endnu, effter woris saauelsom voris elschelige kiere h. faders sal. oc høylofig jhukommelse der paa til dennem allernaadigst gifne skiøders oc ellers videre der om vdgangne forordningers formelding, schal hafue ladet bebygge, da end dog at deslige pladtzer allereede effter bemelte schiøders oc andre derom giørde anordningers videre formelding, som vdtrøcheligen liuder, at saadant

inden tre aars forløb fra schiedets dato under pladtzens forbrydelse schee schulle, nu allerredede vare forbrudte, saa hafuer wj dog udj allernaadigste henseende til disse seeniste krigs tider, som mangel paa timmer oc andre til bygninger fornødne materialier hafuer kundet foraarsage, allernaadigst for got oc nødigt eragtet, saaledis her om paa ny igien at anordne oc befale, saa som vj och med dette voris obne bref alvorlichen oc strengeligen etc., at alle de, som w-bebygte pladtzer ejer oc i særdeelished de pladtzer, som ligger ud til nogen gade, uden nogen forskiel, huem de oc ere eller vere kunde, som slige pladtzer tilhører, eller af huem de dennem oc kand hafue bekommet, schal tiltentcht vere, jnden aar oc dags forløb fra denne voris allernaadigste forordnings publication dennem med goed oc forsuarlig kiebsted biugning at lade bebygge, eller pladtzen vden nogen videre vndschyldning eller forrevending strax at vere forfalden til huem, som dend tilbørlichen vil lade bebygge, efter forbemelte derom forrige udgangne anordningers indhold. Der effter alle etc. Gifuet etc. Hafniæ d. 31 maij anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 485—86.

1119.

31 Maj 1680.

Præsident Peder Resen fritages for Forretninger i Konsistorium.

Præsident Peder Reesen.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom os elschelige Peder Reesen, voris justitz raad, præsident i voris kongel. etc., assessor i collegio status oc høyeste ret, saa oc professor vdj universitetet her samme stedtz, for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, huorledis hand formedelst bemelte voris hannem anbetroede bestillinger oc andre allernaadigste paalagde commissioners forretninger iche udj consistorio academiæ tillige med schal kunde opvarte, som hand gierne wille, da hafver wj effter hans her om allerunderdanigst giorde ansægning oc begiering allernaadigst beuilget oc tilladt, saa oc her med beuilger oc tillader, at hand fra bemelte consistorii academiæ oneribus maa vere forlefvet oc forschonet oc dog niude decimas, distribut oc oc aldt andet v-visse, som i academiet falder. Huor imod hand effter egen erbiudelse med den af professoribus, som effter hannem er nerkest i collegio consistoriali at indtræde, hafuer at accordere, at hand sig hans partes paa tager, saa intet udj des forretninger der udotuer forsømmis. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 31 maij anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 487.

1120.

3 Juni 1680.

Om Straf for en, der har overtalt en Soldat til at bære et dødt Føl udaf Byen.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Hvad Alexander Nevonowschij, soldat under obr. Tettous regimenter, for os allerunderdanigst hafver ladet andrage og beklage, hvorledis Jens Møllers kone her j voris etc. hannem u-afvidendis schal hafve ofvertalt til at bære et dødt føll ud af byen, hvor udføver han schal være tagen i arrest og paa sin ære ilde angreben, kand j af hosfølgende copie af hans allerunderdanigste supplication videre see og erfare. Thj er voris etc., at j om samme sags beschaffenhed med flid inqvirerer og derefter saadan anordning gører, at slig grof styche tilbørlichen vorder straffet. Dermed etc. Hafniae d. 3 iunij 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 292.

1121.

5 Juni 1680.

Stadfæstelse paa et Mageskifte, hvorved den tydske Kirke faar en Gaard liggende paa dens Kirkegaard og Universitet en Gaard i Studiestræde.

Confirmation.

C. 5. giøre alle witterligt, at wij efter dengtyske kierchis forstanderis her udj staden deris allerunderdanigste ansøgning allernaadigt hafuer beuilget oc tilladt, saasom wij oc hermed etc., at voris universitet her sammestedtz maa, imod forneyelig vederlaug, lade forskrefne tydske kierchis forstandere oc meenighed tilkomme een bemelte universitets residentz, paa dend tydske kierchegaard beliggendis. Oc saa som forskrefne tydske kierche vniversitetet igien til wederlag lefuerer en gaard udj Studij stræde med ald sin tilleg, beliggende imellem Hans Petersens woning oc Trine m. Peder Munckes huus, da wille wij samme forhandling hermed allernaadigst hafue confirmerit oc stadsfest, saauelsom oc hermed allernaadigst anordnet, at bemelte uniuersitet samme gaard udj Studij stræde her efter schal hafue, nyde oc beholde med lige friheder, condition oc vilkor vdj alle maader som dend forrige residentz, huilchen universitetet efter voris allernaadigste beuilling oc tilladelse nu hafuer afstaaet, oc andre universitets residentzer hid indtil haft oc nydet hafuer, der hos oc saa allernaadigst tilsiger, at denne forhandling aldeelis schal vere oc forblifve foruden ald videre conseqvents oc effterfolge udj fremtiden, ey heller vere voris elschelige kiere her far-faders sahlig oc heyloligste jhukommelsis fundation oc forordning om universitetet tillagde goeds til præjuditz i nogen maade, oc ingen mageschiffte, være sig

paa huad maade det være kand, her effter ved universitetet nogen
sinde schal vorde tilladt. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 5 junij
anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 502—03.

1122.

6 Juni 1680.

Om den ny Kanals Istandsættelse.

Præsident, borgemestere og raad.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j alvorlig og
stregeligen advarer og tilholder alle og enhver, som huse og gaarde
ved dend nye canal herudj voris etc. eyer og besidder, at de v-forbi-
giengeligen tiltencht er, een hver for sit fortoug og forsvarligen at
lade reparere haufnen, hvor dend brystfeldig findis, og det inden nu
førstkommende Michelsdag. Saa frembt de herudj findis forsømmelig,
iche vil hafve deris pladzer forbrudt. Hvis nogen anden siden de af
os til bemelte canal at besigtige allernaadigst forordnede commissarier
schulle befindis, dend at lade reparere og ved lige holde, kand det
stande en hver frit for, til dennem sin regress at hafve. Dermed
etc. Hafniæ d. 6 junij 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 307.

1123.

6 Juni 1680.

Om Opførelse af Hovedvagten paa Kongotorvet.

Fru Abel Sandbierg og fru Berte Scheel.

Hans Kongel. Mayt. foruden den corps de garde, som Hans
Kongl. Mayt. self allernaadigst bekoster at lade flytte, gifver hertil
3 parter, h. Ulrich Friderich Gyldenløwe 3 parter, h. Henrich Bielche
rigs admiral 2 parter, h. baron Jens Juel 2 parter, Otto Scheel 2
parter, sal. h. general lieutenant Rosenkrantzis frue 2 parter, Albret
Gyldensparre 2 parter, h. raad Meyer 2 parter, secreterer Gijse
1 part, fru Abel Sandberg 1 part, Arnt Berndtsen raadmand 1 part,
Peder Jensen 1 part, Hans Tesch, Gerat Jelmer, Anna h. Jensis,
Christen Pederssen hiulmand 1 part, Peter Schwan 1 part, Johan
Koch 1 part, Lauridz Pedersen 1 part, Michel Nielsen og Torchel
Andersen 1 part. Til pladzen paa Kongotorfvet, som ej allernaadigst
hafver beordret os elschelige Gotfrid Hofman efter dend af hannem
giorde afridzung at lade forfærdige, behefvis vngefehr 560 rdl., hvoraf
os elschelig fru Abel Sandberg, h. Melchior Oldelands, hafver sin
andeel efter hosføyede opsat til voris commandant her udj etc., os
elschelige Jochim Schach, som ej allernaadigst hafver befalet, dermed
inspection at hafve, strax oc med allerforderligste schee kand at be-

tale, paa det at arbejdet ey der udføver schal vorde opholdt. Schrefvet paa vort slot Kiøbenhavn d. 6 iunij 1680. Christian.

Ligesaadan fortegnelse og underschrift af Kongl. Mayt. ord fra ord fitch fr. Berte Scheel, h. general lieutenant Niels Rosenkrantzes.

Sæl. Tegn. XLII. 310—11.

1124.

6 Juni 1680.

Om Bidrag af Beboerne ved Kongetorvet til dets Udsmykning.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom wij allernaadigst tilsinder, den corps de garde, som paa Konge torfvet her j etc. er bestaaendis, fra dend pladz, hvor den nu er, til en anden sted paa voris egen bekostning at lade forflytte og siden paa bemelte Kongetorff noget andet til stadens zirat og deris fornøyelse, som huuse og gaarde der sammestedz eyer, at lade indrette, til hvilchet at bekaaste vngfehrlig, efter giorde ofverslag, 560 rdl. schal behøfvis, da som wij ingenlunde paatvifler, at en hver sig jo her til godvilligen schal lade beqvemme, er voris etc., at j dend anordning gør, at de af borgerschabet, som ved bemelte Kongetorff, som for er meldt, boendis ere, vorder tilholt, deris contingent, saa wit en hver af dennem efter hos føyede fortegnelse kand tilkomme, til voris commandant her udj staden, os elschelige Jochum Schach etc., som wij allernaadigst anbefalet hafver, med samme verch tilbørlig inspection at hafve, strax og med forderligste schee kand at lefvere, paa det at arbejdet kand faa sin fremgang og ey, om betalingen schulle vdeblifve, som wij dog ej allernaadigst vil formode, derudofver vorder opholdt. Dermed etc.. Hafniæ d. 6 iunij 1680.

Udj dette bref blef lagt ligesaadan en schrift, som udj neste forige til h. Henrich Bielche og de andre lagt blef.

Sæl. Tegn. XLII. 311—12.

1125.

27 Juni 1680.

Om Betaling for Vandopstandere.

Obet bref.

C. 5. gjøre alle witterligt, at efftersom wij komme udj erfahrung, huorledis voris kongel. residentz stad Kiøbenhafns almindelige oc uden byes vand værcher heel brøtfeldige schal befindes, til huis reparation ingen nermere midler for haanden schal vere, end at alle vand compagnierne, som af sørne fellis nytte hafuer, hin anden til hielp kommer, da paa det de mangler, som meest magt paaligger,

endnu udj nerværende sommer kand vorde repareret, hafuer vj allernaadigst for got befunden at byde oc besale, saa som vj oc hermed etc., at alle oc en huer, som spring oc pompe vands opstandere udj bemelte voris kongl. etc. udj deris huuse, gaarde eller andensteds hafuer, ingen undertagen, af huad stand oc vilkor de ere eller være kunde, schal tiltencht vere, inden førstkom mendis 20 julij at erlegge oc betale effter anfording til huer compagnies jnspecteurer 2 rixdlr. af huer opstander, som de i saa maader hafuer, huilche dennem igien til Hans Stampe, som hermed anbefahlis, dermed tilbørlig indseende at hafue, imod qvitering schal leve. Befindis nogen her udj motvillig eller forsommelig, da schal en huer compagnies inspecteurer magt hafue, dennem at lade straffe som de, der paa v-loulige maade med vandet omgaais, effter een huer compagnies articlers videre formelding. Huor effter alle etc. Gifuet etc. Oldenborg slot d. 27 junij anno 1680.

Sæl. Reg. XXX. 506—07.

1126.

3 Avg. 1680.

Undersøgelse af en Grund ved Vandkunsten.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Hvad os elschelig obr. lieutenant Robert Colnet for os allerunderdanigst hafver ladet andrage og beklage, anlangende at hans naboer sig ey til nogen endelighed schal ville beqvemme om vederlag, for hvis hand af sin hafvende pladz formedelst en nye gades astichning miste schal, item at med samme gades iudretning, brolegning, rendesteen og andet vedkommende uden lenger ophold maatte til endschab forhielpis, med videre etc., kand j af hos følgende copie af hans derom allerunderdanigst indgifsne suppli cation udførlichen see og erfare. Thj er voris etc., at j eder tillige med os elschelig h. Holger Wind etc., h. Otto Paavisch, gen. major Jockum Schach etc., obr. Barthold Bylow etc., Gotfred Hofman etc., saa Hans Jensen Stampe, som iligemaade af os herom beordret ere, paa en belejlig tid strax eller med forderligste forsambler og da imellem de vedkommende, om hvis forschrefne Robert Colnet allerunderdanigst andraget hafver, at ligne og ellers j det øfrige uden op hold forsvarlig endelighed at giøre. Derned etc. Hafniæ d. 3 augustj 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 321—22.

1127.

12 Avg. 1680.

Om Undersøgelse af Børnehusets Tilstand.

Holger Parsberg, Villum Muhle og borgemester Bartholomeus Jensen.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom os elschelig Titus Bulcke etc. for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, huorledis hand med

stor u-mage og besværing Børnehusets direction j voris stabel stad Christianshafn fra anno 1676 saaledis schal hafve Forrestaaet, at manufacturerne derved schal hafve opnaaet en ynschelig fremgang, da er, efter herom allerunderdanigst giorte ansøgning og begiering, voris etc., at j retter eders lejlighed efter, bemelte Børnehuses tilstand med forderligste at efftersee, i huad stand det var anno 1676, der ofvenbemelte borgemester Bulck sig samme verch schal hafve paataget, og hvorledis det nu befindis med spisningen og manufacturerne at være indretted. Hvor om j os eders allerunderdanigste erchlering og betenchende til voris videre allernaadigste resolution med forderligste hafver at tilstille, saavelsom og om huis j eragter hannem for bemelte half fierde aars store hafde møye og v-mage og siden herefter aarligen med billighed at burde tilleggis, og hvor midlerne der til, uden nogen de fattigis indtraders formindschning, best og beqvemmeligst kunde tagis. Dermed etc. Hafniæ d. 12 augustj 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 328—29.

1128.

18 Avg. 1680.

Bevilling for et Væveri og Farveri.

Friderich Bøye.

C. 5. giøre alle vitterligt, at ej effter allerunderdanigst ansøgning oc begiering allernaadigst hafuer beuilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at Friderich Bøye maa sig her i woris etc. boesette oc samme-stedz camisoler eller nattrøyer, strømper oc andet saadant arbeide lade knytte oc forferdige oc til dend ende alle slags forneden vld oc silche der til imod dend sædvanlig tolds erleggelse hid forskrifue. Diss-ligeste maa hand oc der hos it farfuerj af alle slags høye oc andre ordinarie farfver lade indrette oc bruge. Dog schal dette voris obne bref ey vere dennem i vore riger oc lande, som grofue nattrøyer oc andet saadant verch forarbejder, til nogen hinder eller forfang i nogen maader. Thi forbiude ej etc. Hafniæ d. 18 augustj anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 546—47.

1129.

31 Avg. 1680.

Om Islandsættelse af Vejen til Toldboden.

Kiøbenhafns magistrat.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom det høyligen gioris forneden, at vejen ud til Toldboeden her udj etc., dend gemeene mand til tieniste, med forderligste vorder repareret og forfærdiget, da er

voris etc., at j strax den anordning gør, at en huer borger her j staden, uden nogen forskiel eller undskyldning, med allerforderligste lader did føre sex gode læs iord eller grus, saa og hver fisker- og bagelast baad did forscharfe sex gode baade sandgruus, og det inden tre ugers udgang, paa det forskrefne vey endnu før vinter kand blifve opfylt og ferdig giort. Dermed etc. Hafniæ d. 31 augustj 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 348.

1130.

1 Sept. 1680.

Om Indrettelse af en Brandforsikring.

Præsideut, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Hvad Giert Meyer, vejer her j voris etc., for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage og forslaae, anlangende visse societeters eller compagniers indrettelse til deris nyte og gafn, som af v-lychelig jlds-vaade nogen skade kuude tilføyes, kand j af hosfølgende hans allerunderdanigste supplication vitlæftigere see og erfare. Thj er voris etc., at j en fuldkommen brandstyrs ordning, saaledis som j eragter dend af os allernaadigst stadens og samptlige jndvaanernis nyte og gafn at kunde confirmeris, lader oprette, dend samptlig vnderskrifver og til voris videre allernaadigste approbation j voris dansche cancellie med allerforderligste indskicher. Dermed etc. Hafniæ d. 1 septembbris 1680.

Udj dette bref blef lagt copie alleene af Geert Mejers project til brandstyrs ordningen med hans derneden under paaskrefne suppli- cation, som hans egen haand staar under, og ingen fleere brefve.

Sæl. Tegn. XLII. 348—49.

1131.

7 Sept. 1680.

Om Portenes Aabning og Lukning.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tilskiche eder her hos copie af en af voris til commandanten udj voris etc. os elskelig Jochum Schach allernaadigst ergangne befaling, anlangende porterne der for staden om søndagene, fredagene og andre hellige dage paa visse tjder ataabne og tilluche. Efter hvis indhold j eder, saa vit det eder vedkommer, allerunderdanigst hafver at rette. Og forblive vi eder med ald kongelig hyldest og naade bevaagen. Befalendis etc. Fri- derichsborg d. 7 septembbris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 350—51.

1132.

13 Sept. 1680.

Om Brolægningen.

Hr. Henrich Bielche, h. Eiler Holch, præsident Peder Reesen, Willum Lange, Rasmus Bartholin, ingenieur Steenwinchel, Hans Stampe og Rasmus Hiortzhøy, stadzkemner.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom ej allernaadigst hafver forordnet og befalet, at steenbroerne udj alle gader og stræder her j voris etc. skal optagis og paa nye efter vaterpas omleggis, da er voris etc., at j med flid ofvervejer og betragter, hvorfra samme broleggelse best kunde anfangis, og hvor deng kunde endis, saa og derhos ordinerer udj alle gader og stræder forneden inercheteign, hvorefter baade vandfaldet ved siderne, saa og gaderne i ryggen skulle leggis, paa det med gadernis, broernis og vandløbets forandring med det første kand begyndis og siden j god skich til ende bringes. Dermed etc. Hafniæ d. 13 septembris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 356—57.

1133.

14 Sept. 1680.

Befalinger til Forebyggelse af Pest.

Facultati medicinæ j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom erfares, hvorledis pesten paa adskillige steder i Tydschland grasserer, og iche kand vjdis, om Gud allermegtigste kunde vere tilsindz, vore riger og lande for des mangfoldig synders skyld jligemaade dermed at hiemsøge, og derfore af christelig omsorg for vore vndersaatter raadelig eragtet, de middel, som j saa danne tilfelde tienlige ere, der imod i tide at brugis, thj er voris etc., at saasom iblant andre iche paa landet ofver alt findis medici, som den fattige saavelsom den rige kand betiene, hafver j eder med forderligste at forsamle og eders mening opsette, hvorledis j formeener, at fornefnte grasserende siugdom ved Guds naadige biestand best kunde forekommes, og dennem, som dermed kunde blifve besengte, til rette hielpis. Hvilchet j siden paa danske til alles efterretning paa træch hafver at lade udgaae, hafvendis udj acht, at herudjnden saa vel søgis dend fattigis som dend rigis beste, og iblant andet de middel foreskrifvis, som de fattige og kand megtig være og afsted komme. Dermed etc. Hafniæ d. 14 septembris 1680.

Jochum Schach, commandant j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom ej kommer udj erfaring, at pesten paa adskillige steder udj Tydkland skal grasse, da er voris etc., at du den anordning gører, at hvo, som her efter hid til

staden ankommer, vorder tilforn ved portene med flid examineret, hvorfra de komne ere, og ingen fra fornefnte steder tilladis her ind at komme, med mindre de med rigtige passer j porten eller ved Toldboden kand bevislig giøre, at de fra sicher og v-befengde steder ere komne. Dermed etc. Hafniæ d. 14 septembris 1680.

Hr. Henrich Bielche, rigs admiral.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Woris etc. er, at du voris schibs captein Anders Horndal, som ved bommen er forordnet, alvorligen tilholder ey at lade indkomme nogen fartøy eller vare, som fra de steder udj Tydskland, hvor pesten grasserer, hidkommer. Dermed etc. Hafniæ d. 14 septembris 1680.

Københafns magistrat.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tilskiche eder her hos en voris tregte forordning anlangende forbud at seigle eller trafiqvere paa de steder, hvor pesten grasserer. Thj er voris etc., at j dend her j staden tilborligen lader læse og forkynde, at ingen sig derhen begifver eller vahre derfra hidføre lader. Herforuden hafver j og den anordning at lade giøre, at ingen her j staden enten til vands indkommer, med mindre de med rigtige passer j portene eller ved Tholdboeden kand fremvise, at de fra sicher og v-befengde steder ere komne. Dermed etc. Hafniæ d. 14 septembris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 360—62.

1134.

21 Sept. 1680.

Om Istandsættelse af Vejen til Toldboden.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom det høyligen gjoris forneden, at veyen til Toldboeden her udj etc., dend gemeene mand til tieniste, med forderligste vorder repareret og forferdiget, da er voris etc., at j strax den anordning gjør, at en hver jndvaaner her udj staden uden forskiel eller undskyldning, af hvad standz personer de monne være, som hafver vogne eller ere af de middeler, at de kand leye vogne, med allerforderligste lader didføre sex gode læs jord eller gruus, saa og hver fisker og baglast baad did forskaffer sex gode baade sand-gruus, og det inden tre ugers udgang, paa det forskrefne vey end nu for vinter kand blisve opfyldt og ferdig gjort. Dermed etc. Hafniæ d. 21 septembris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 366.

1135.

25 Sept. 1680.

Bevilling paa en Bryggergaard paa Kjøbmagergade.

Claus Sohn.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vj effter allerunderdanigst ansøgning oc begiering, særdeles udj henseende til dend stoere sœschade, som Claus Sohn, jndvaaner her etc., paa adtschillige tider lid hafuer, allernaadigst hafuer beuilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at dend gaard, som bemelte Claus Sohn self iboer, liggendis paa Kiøbmager gaden imellem Hans Ditlef Schrøder bryggers gaard paa dend norder oc Johan Funckis gaard paa dend synder side, som med sine tilhørende huse, brønd oc gaarsrum effter u-villige mends siun til en goed brøgger gaards indrettelse tienlig oc dygtig er befunden, maa her effter vere en brygger gaard oc nyde de samme privilegier oc friheder, som andre brygger gaarde her udj staden nyder oc hafuer. Dog schal hand eller huem samme gaard etc. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 25 septembris anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 577—78.

1136.

25 Sept. 1680.

Bevilling for en Maler.

Laurs Oelsen.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vj effter allerunderdanigst ansøgning oc begiering allernaadigst hafuer beuilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at Lauridtz Olufsen mahler, naar hand sit borgerschab tilbørlig taget hafuer, maa u-molesteret i maler lauet her i voris etc. indkomme oc for malernis tiltale her sammesteds med sine folch sig nedsette oc sig med sit handwerch, som hand best veed oc kand, louligen oc forsuarligen ernære. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 25 septembris anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 578.

1137.

25 Sept. 1680.

Bevilling for en Kaaberstikker.

Johan Huusman.

C. 5. giøre alle vitterligt, at saa som Johan Huusmand, universitetits kaabersticher, for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, huorledis at svenne udj samme handverch fra andre lande med stoer bekostning maa her indforschrifuis, af aarsage, at ingen priviligeret kaabersticher findis, som de reysende svenne sig for kunde vide at angifve, da hafve vj effter herom allerunderdanigst giorde ansøgning oc begiering allernaadigst beuilget oc tilladt, saa oc her

med etc., at bemelte Johan Huusmand maa vere kaabersticher her udj voris kongl. etc., oc maa ingen suenne af samme handverch, som her udj byen agter at arbeyde, sig hos nogen anden end hos forskrefne Johan Huusmand angifue eller opholde, indtil fleere mestere med tiden hidkommer oc sig her nedsette kunde. Dog at Abraham Wogter udj det voris til hannem allernaadigst gifne privilegio ey der ved scheer nogen indpas eller forhindring i nogen maader. Huor imod forskrefne Johan Huusmand schal tiltentcht vere saadant eet kaabersticherje at indrette, som forsuarligt kand eragtis, oc alle oc en huer, som hans arbeid behøfuer, der ved kand schee fornøyelse, saa frembt hand ellers dette voris benaadings bref agter at nyde. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 25 septembris anno 1680.

U-affordret oc casserit.

Sæl. Reg. XXXI. 578—79.

1138.

28 Sept. 1680.

En Smed faar Tilladelse til at indtræde i Lavet.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris allernaadigste villie og befaling er, at j strax tilholder smede lauet her j etc., igien at forskaffe Johan Geertz von Preetz hvis hans verkstøg og redskab, som de hannem skal hafve ladet frataage, og ellers dend anordning giør, at hand, naar hand sit borgerskab tilbørlien taget hafver, u-molesteret j bemelte smedielaug indkommer, saa og tillades sig med sit handvereh, som hand best veed og kand, lovligen og forsvarligernære. Dermed etc. Hafniæ d. 28 septembris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 370—71.

1139.

28 Sept. 1680.

Om Nedrivning af Huse til Frederiksborrgades Indretning.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tilskiche eder herhos fortegnelse paa een deel huusse, gaarde og vaaninger, som formedelst een real gades jndrettelse fra Nørre port til Kiøbmagergaden her udj etc. u-forbigiengelig skal nedbrydis og borttagis. Thj er voris etc., at j huusenes eyermænd og beboere saadant til efterretning tilkiende gifver og eyermændene tilholder, strax og uden ophold huusene efter dend afpæling, som af ingenieuren Steen-Winchel nyligen udj stads kiemerens nerværelse giort er, at lade nedbryde. Hvorimod de deris betaling (efter dend taxt, som de paa Raadhuuset self hafver angifvet) af hvis grundskat, som j efterfølgende aar til denne og anden stadens

nytte skal vorde paabudet, nyde skal. Og hafver j dennem, som nu j huusene boer, i alle muelige maader at vere behielpelig, at de forneden huusværelse for billig leye til nu forestaaende vinter bekommer, som vj for dennem iligemaade af grundskatten igien skal lade betale. Dermed etc. Hafniæ d. 28 septembbris 1680.

Dend udj forbemelte bref ommelte forteignelse var saaledis liudendis: Anno 1680 d. 20 augustj hafver h. capitain og ingenieur monsieur Steen-Winchel udj begge stadz kiemners, nemlig Christian Beverlin og Søren Rasmussen Hiorthøye deris præsentz giort en astichning paa dend nye gade fra Nørre port og indtil Kiøbmager gade, og befindis inden forschrefne gades linie efterschrefne huuse, som til gadens jndrettelse vil rømmes af veyen, nemlig:

Paa dend vester side j Michel Vibes gade: Friderich Knudsen vinhandlers huus gaar slet bort, Bodeld sl. Madz Jørgensens huus gaar slet bort, Karen sl. Niels Olufsen muurmesters huus gaar bort, Hans Caspersen bogbinders thoë huuse gaar mesten bort. Paa dend østre side j Michel Vibes gade: Oluf Anderssen muurmester svend af hans huus et hiérne, Ellen sl. Jacob steenhuggers huus gaar bort, Mette sl. Børge Olsens huus gaar bort, Jacob Olsen muurmesters huus gaar bort, Christen Eggertsens huus gaar bort, Ebbe Bertelsen renlegers huus gaar bort, Jørgen Jensen Nebels huus gaar bort, Cornelius Christensen schibs tømmermands huus gaar bort, Peder Jensen visiteurs huus gaar bort, schipper Anders Olufsens huus gaar bort. Siden strecher denne astich sig schraaes vijs ofver: Karen sl. Oluf Jensens baggaard gaar bort, Johan Heidemands tvende leye vaaninger gaar bort, jt hiérne af Johan Kraagers vaanings gaards rum gaar bort, jt hiérne af Jørgen Christensen Baggers huus j gaarden gaar bort, Hans Knudssen Leegaard raadinandz brøggers gaard gandske bort.

Fornefnte huuse og pladzer befindis at staa inden eller imellem fornefnte nye gades side linie. Hafniæ ut supra. Som stadz kiæmner S. Rasmussen Hiorthøeg.

Sæl. Tegn. XLII. 371—73.

1140.

2 Okt. 1680.

Bevilling paa et Gæstgiveri i Ny Hollænderby.

Christen Eggertz.

C. 5. giøre alle vitterligt, at vj effter allerunderdanigste ansægning oc begiering sampt voris geheime raad, rigs marskalck oc stift befalings mand ofuer Siellands stift, os elschelige h. Johan

Christoph von Cørbitz til Hellerup, ridder etc. hans her om allerunderdanigst gjorde erklæring allernaadigst hafuer bevilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at Christen Eggertzen maa udj deng Ny Hollender bye her for voris kongl. etc. it vertz husu oc gastgæberj udj hans allereede der sammestedtz der til jndrettede gaard med mad, win, øl oc anden slags drich sampt logement saa vel for reysende oc veyfarende som for alle andre, det kunde begiere, alleene holde oc indrette lade. Dog at det udj bemelte Nye Hollender bye af os allernaadigst prævilegerede kroe ey der ved præjudiceris, saa oc at alting med bemelte gastgeberie skickeligen oc forsuarligen uden billig klage, effter recessen, som det sig bør, oc woris derom allernaadigst udgangne forordninger i alle maader forholdes. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 2 octobris anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 590—91.

1141.

2 Økt. 1680.

Magistratens Betænkning indhentes om Gadeløgter.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom ej allernaadigst for høy-nødvendigt eragte, at lychter med brennendis lius udj blifver anordnet at udhenge om afftenen for huusene langs ad gaderne her udj etc., da er voris etc., at j os eders allerunderdanigste betenchende til videre voris allernaadigste resolution med allerforderligste tilstiller, hvorledis j best formeener, at samme verch kunde indrettis og midler til dets indrettelse og ved lige holdelse til veye bringis. Dermed etc. Hafniæ d. 2 october 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 375—76.

1142.

2 Økt. 1680.

En Nordmand maa komme ud af Vartov Hospital.

Directeurerne for Vartoug hospital.

C. 5. Wor naade tilforn. Wide maa j, at vi efter allerunderdanigst ansøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget, at den studiosus fra vor kiøbsted Bergen, som paa nogen tid udj Vartougs hospital her j etc. hafver været anholdet, maa igien deraf udkomme og hans fader Mogens Pedersen tilstillis. Dog at faderen sin revers tilforn udgifuer, at fornefnte hans son sig ey herefter j voris riger og lande skal lade finde. Dermed etc. Hafniæ d. 2 octobris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 378—79.

1143.

7 Okt. 1680.

Haandværkerne i Tejhuset maa frit arbejde uden Lavets Indsigelse.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j strax tilholder smedelauget her j etc., igien at forskaffe Henrich von Sckee bøsemager og Jacob Nielsen kleinsmed, som vi fra voris tieniste allernaadigst forlofvet hafver, dog med saadan vilkaar, at de sig her i staden skal opholde, indtil saa lenge ej dennem igien j voris tieniste kand behøfve, hvis handvercks tøig og redskab, som de dennem skal hafve ladet frataage, og ellers dend anordning giør, at dennem og andre voris teighausbetiente effter dend anleeding, som recessen dertil gifver, vorder tilladt, udj deris roestunder, og naar de paa voris teighaus ej arbeider, med deris hænder hiemme udj huusene, dog uden nogen svenne eller drenge, at giøre, hvis en hvers handtverch vedkommer, og det siden forhandle og selge, som de best ved og kand, naar de med voris oberst ofver voris teighaus, os elskelig Lauridz Munch, hans seddel og attest kand bevislig giøre, at de udj voris tieniste er eller veret hafver. Dermed etc. Hafniæ d. 7 octobris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 379—80.

1144.

15 Okt. 1680.

Der skal gøres Prøve med Gadeløgter i visse Gader.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vi allernaadigst hafver for got befundet, paa det mand des bedre kand være viss paa, hvorledis det verch, med lychter for huusene langs ad gaderne her j etc. at udhenge, best og med mindst bekostning og vitleftighed kunde indrettis og ved lige holdis, dermed udj nogle visse gader en begyndelse at lade giøre, da er voris etc., at j strax, og med allerforderligste mueligt vere kand, giører den anstalt, at først en prøfve med samme lèchter udj Høybroestredet og siden j Kiøbmagergaden ligefrem til Nørre port og, om mueligt vere kand, langs ud med stranden fra hørnet af Naboeles stræde indtil det hørne ved Holmens broe vorder giort. Og hvis som til jndrettelse skulle udkrefvis, hafver j v-forståvet imellem alle dennem, som boer j bemelte stræde og gader paa beste maade at ligne og legge. Efter hvilchen ligning de vedkommende uden vnderskeed pengene strax paa eders anfordring under behørig execution skal betale. Derefter etc. Hafniæ d. 15 octobris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 384—85.

1145.

18 Okt. 1680.

Bevilling for nogle fremmede Skuespillere.

Nicolaus Løche.

C. 5. giøre alle witterligt, at effter som Nicolaus Løche for os allerunderdanigst hafuer ladet andrage, huorledis hand nogle goede comoedianter j vor stad Hamborg schal hafue sammen sancket, som hand hiid til voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn achter at ville føre, da hafuer vj j allernaadigste henseende til dend bekostning, hand foraarsagis fremdeelis der paa at giøre, effter hans her om allerunderdanigst giorde ansøgning oc begiering allernaadigst beuilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at hand iche alleene her i staden, huor hand sig tillige med dennem schal nedersette oc sig til dend ende hoss os elschelige præsident, borgemestere oc raad tilbørlichen angifue, medens end oc ofuer alt udj vore riger oc lande, huor det hannem lyster, med forschrefne hans comoedianter maa agere. Oc schal ingen andre comoedianter vere tilladt, hannem derudj nogen indpas at giøre. Huor fore hand oc schal tiltengt vere, schichelige oc v-berechtede personher der til at forskaffe, saa frembt hand denne voris bevilling agter at nyde. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 18 octobris 1680.

U-affordret oc igien casseret.

Sæl. Reg. XXXI. 607—08.

1046.

19 Okt. 1680.

Om Betaling af Karosseskat.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vj fornemmer stor efterladenhed hos dennem, som carosser her udj etc. holder og bruger, j det de iche endnu skal hafve betalt udj voris vest-jndiske compagnie hvis penge, som dennem efter voris af dato d. 3 martij sidst forleden derom allernaadigste udgangne forordning for samme carosser tilkommer at udlegge, da er voris etc., at j strax den anordning giør, at forschrefne carospenge ved roedmesterne hos de vedkommende her j staden uden ald forsømmelse blisver indfordret. oppebaaret og til bemelte voris vest-jndiske compagnie med behørig qvitering lefveret. Dermed etc. Hafniæ d. 19 octobris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 387.

1147.

19 Okt. 1680.

Om Istandsættelse af Landevejen mellem Valby og Langvaddam.

Hr. Johan Christop von Kørbidz.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom vj maa fornemme, at bønderne j Kiøbenhafns, Roskilde og Tryggevelde ampter,

som tilkommer at holde dend lange steenbroe igjennem Valdbye og til Langevadz dam paa landevejen ad Roskilde ved lige, skal hafve ladet dend saaledis forfalde og ruinere, at de reisende ej uden største fare deroover kand komme og derfor søger hen til kongevejen forbye Nye Amager, som for dend skyld blifver meget ond og fast ligesaa ubrugelig som fornefnte steenbroe, da er voris etc., at du alvorligent holder de vedkommende, strax og uden lengere forhaling forskrefne steenbroe tilbørigen at lade flye og ved broleggere, som derpaa forstand hafver, brolegge oc siden forsvarligen ved magt og lige at holde, under straf af execution, som de ofverhørlige og udeblivende u-fejlbartigen skulle hafve sig at forvendte. Dermed etc. Hafniæ d. 19 octobris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 387—88.

1148.

9 Nov. 1680.

Om Forebyggelse af Ildebrande.

Forordning paa træch.

C. 5. giøre alle vitterligt, at efftersom vj u-gierne maa fornemme, huorledis adschillige schadelige oc stoere ildebrande her i voris etc. opkomme, som meest af folchis u-achtsomhed oc forseelse schal foaarsagis, da som vi ingenlunde vil tilstæde, at saadant her effter schal v-straffet forblifue, om endschiøndt ingen vis straf i de vdgangne recesser oc forordninger paa en huer forseelsis maade befindis at være sat, hafuer vj høylig verit fororsaget, denne voris allernaadigste forordning til alles effterretning der om at lade vdgaæ for videre vlyche, saa viit det nest dend allermegtigste Guds bistand mueligt vere kand, at forrekomme. Thi biude vj hermed, saa oc strengeligen oc alvorligent befale alle oc een huer, huus sædre oc huus mødre, være sig af huad stand eller condition de være maa oc kand, her udj bemelte voris etc., at de self oc deris vnderhafuende tiuende oc tiennere, mands oc quindes personher, som j it huert huus er, varligen med ild oc lius omgaas, oc j synderlighed fittig oc skarp indseende hafuer, naar noget om natten eller dagen med maltgiøren, bryggerj, baggerj, slagterj, tvæt eller i andre maader schal forrettes, at da ingen schade der ved scheer. Befindis nogen forsetlig viis jlds vaade at fororsage eller der til anledning at gifve, da vden ald naade straffes paa lifuet oc der for uden erstatte hans naboer oc gienboer ald dend schade, som de for hans skyld i saa maader kunde lide paa deris ejendom oc anden middel. Oc de, som sligt af skødesløs- eller uagtsom-hed begaar, at straffes enten paa kroppen

eller paa Bremmerholm eller vdj tuchthuuset deris lifs tid. Herforuden ville vj endnu ydermeere alvorligen oc strengeligen forbudet hafue, at ingen her udj voris etc., i huo de er eller vere kunde, maa hafue udj deris huuse, enten til at selge eller i andre maader, meere end thi schaalpund krud, oc det paa deris loffte eller andre steder øfuerst udi deris huuse, til huilchen ende vj oc allernaadigst hafuer bevilget, at de, som krud selger, maa det udi voris egne kruud toerne lade forvare, huor de det, effter haanden som det kand bortselgis, kand lade afhendte. Skulle nogen her imod befindis at handle, da hafue forbrudt til voris quest huus et tusinde rixdlr. oc derforuden af voris general fiscal tiltalis som voris mandaters foragtere. Oc paa det at ingen sig med v-videnhed schal kunde vndskylde, da schal denne voris allernaadigste forordning ey alleene paa raadstuen offentlig oplæsis, men end oc af prædichestoelene udj alle kiercherne til froepredichen, høymæsse, tolfsprædichen oc aftensang forkynnis. Huor effter alle oc en huer etc. Gifuet etc. Hafnia d. 9 novembris anno 1680.

Sæl. Reg. XXXI. 632—34.

1149.

20 Nov. 1680.

Fundats paa Pumpevandet.

Fundation anlangende pompe-vandet udi Kiøbenhaffn.

Wj Christian den femte, aff Guds naade konge til Danmark oc Norge, de Wenders oc Gothers, hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn oc Dytmersken, greffe udi Oldenborg oc Delmenhorst, giøre alle vitterligt, at vi aff sær kongelig omhue, for at bringe denne voris kongelig residentz stads vand-væsen i nogen god oc bedre stand end hidtil oc at forekomme, saa viit mueligt er, videre klage oc misbrug dermed, allernaadigst haffver for got oc raadeligt eractet effterfølgende artickler som en velmeent fundatz til behørig effterretning for alle pompe-vandets compagnier her udi staden at lade udgaa.

1. Paa det her effter med alle participanter oc render i alle pompe-vands compagnier maa være disbedre tilsiuun, da er udi ethvert pompevands compagnie, ligesom i springvands compagnierne, effter vores allernaadigste forordning visse inspecteurer tilsatte, hvilcke med deris underhaffvende participanter, hvis naffne endten allerede i den skrifftlig forfattede deeling oc mandtal findis, eller om fleere her effter anrettis oc for betaling antages, flittig jndseende bør haffve, at denne fundatz aff participanterne indbyrdis paa den eene oc aff vandmesterne paa den anden side tilbørlichen vorder effterleffvet oc i act tagen, oc

skal inspecteurerne hver udi tre aar her ved continuere, med mindre døden gør forandring eller nogen samme inspection med ober-direc-teurernis samtycke godvillig lenger ville betienne.

2. Skal inspecteurerne oc deris effterkomere haffve flittig ind-seende hver i sit compagnie, at naar noget paa hoffvet-renderne flyis oc omlegges, vandmesteren da sligt forsvarlig med gode, dyctige, velborede render oc bøsninger uden ald ophold oc forsemmelse, effter instructionens formelding, forferdiger oc med hannem deroffver riktig contra-bog holde, hvor udi riktig specificeris oc nafn gifvis paa hvad stæder renderne uden byes, saavelsom under hvis fortove inden byes, vorder reparerede eller aff nye nedlagde, paa det fastighedens continuation der af effter haanden kand fornemmis; disligeste haffver de tillige med vandmesteren paa de forordnede haner at gifve god act, at de samme ofver alt læmpis oc dreyis, efter som vandet i sørerne oc hofvet-renderne formindskis eller formeeris, saa vit det til ethvert compagnies nutte oc tienneste skee kand.

3. Skal de bj-render, som fra hofvet-renderne i participanternis gaarder indført ere, stedse oc altid (med mindre directeurerne det anderledis vil bevilge) blifve i de gaarde, de nu i førte ere; hvilcke bj-render aff bemelte gaarders eyermænd oc effterkommere self skal holdis ved lige, oc om brøst paa kommer, uden forsemmelse ved de tilforordnede vandmestere, effter deris instruxis formelding, imod billig betaling repareris; men dersom nogen af participanterne med compagniets oc ober-directeurernis samtycke affstaar sit vand til nogen anden, da skal dend, som sig vandet saaledis tilforhandler, gifve til compagriet aff hver pompe-opstander 10 rixdaler til en kiendelse. Oc paa det participanterne, som nu ere oc her efter kommende vorder, kand haffve effterretning om hvilcke gaarde oc vaaninger der ere deelactige udi hoffvit-renderne, da skal inspecteurerne tillige med nogle aff participanterne sampt vandmesteren der offver riktig mandtal holde, saaledis at de nye naffne hos de gamle tid effter anden continuerlig indføris.

4. Ingen participant, i hvem hand oc være kand, maa af lyst, skødesløshed eller i andre maader sit vand spilde eller misbruge, eller nogen forandring med opstanderne eller pomperne foretage, mens lade dem blifve i den skick oc esse, som de af vandmesteren, effter ober-directeurernis oc inspecteurernis godfindende, ordineret oc sat vorder; oc dersom befindis oc bevisis, at nogen endten ved sig selff, sine folck eller andre, ved hvad paafund det nefnis kand, sin pompe-opstander lader underboere for at forandre sit pompevand til spring-

vand, eller fleere pomper at bruge, end hand sig loulig tilforhandlet hafver, eller i andre maader misbruger, bj-render i kieldorf eller hvor det være kand at aabne, skal derfor første gang giffve til straf 10 rixdlr., skeer det anden gang 20 rixdlr., mens skeer det tredie gang, da vandet aldeelis at hafve forbrudt, oc skal halffparten af slige boder til angiffveren oc den anden halfve part til compagniets casse være hiemfaldet, til hvilcken ende inspecteurerne tilligemed vandmesteren skal være omhyggelige for at inqvirere oc udforske hvor vandgangene ved bj-renderne falder, om der ved kunde findis nogen poster som ey er loulig kiøbte oc betalte, eller af det forfattede mandtal udeladte, oc sligt betimelig for ober-directeurerne andrage, at de endten effter fællidtz samtycke i compagniet for betaling kand forblifve, eller for misbrug vorde tillat oc afskaffede.

5. Iligemaade skal det oc være enhver participant formeent, vandet fra sin bj-rende til nogen anden gaard at lade legge, enten for penge, gunst eller gafve, under hvad skin det være kand, under sit vands fortabelse, med mindre hand derpaa bevilling fra ober-directeurerne hafver; oc paa det saadan oc deslige underslef oc misbrug saa meget dis bedre maa forekommis, skal inspectores tillige med vandmesteren i hvert compagnie hver fierding aar een gang, eller saa ofte nogen mistancke er paa færde, omgaa oc besicte, hvorledis en hver sig med sit vand forholder, oc der som da nogens brøst findis, da strax gifve det for ober-directeurerne tilkiende, paa det den skyldige for sin forseelse effter sagens beskaffenhed kand blifve anseet . oc vedbørlingen straffed oc vandet igien ført i rictighed; der som oc nogen veigrer sig den paalagde mulct, som forbemelt, i mindelighed at udgiffve, da skal hannem hans pompe-redskab saa lenge betagis oc hans opstander tilsluttis, indtil hand haffver retted for sig. Fordølger inspectores eller vandmesteren eller seer igennem fingre med nogen, da stande de derfor for ober-directeurerne til rette, efftersom de har anlofvit dette deris embede effter articlerne paa troe oc lofve, uden nogen persons anseelse, at forestaa. oc betienne.

6. Belangende vandetz aarlig afgift, saa vit en hver lige ved andre compagniers participanter med rette kand tilfalde at udgiffue, være sig i almindelighed til sœernis, slusernis, grøfternis oc demningernis conservation oc vedligeholdelse, eller i særdeelished til hofvitrendernis reparation oc forbedring, sampt vandmesternis oc deris folck oc svennes løn oc besoldning, da skal alle participanter her effter, under vandetz fortabelse oc afhuggelse, være forpligt samme afgift aarlig til tvende tjder, nemlig den 11 juny oc 11 decembris, imod

qvittering til inspecteurerne, hver i sit compagnie, at betale. Oc saasom vi allernaadigst haffver resolverit, at alle pompevands saavelsom springvands compagnier, endten de indeholder mange eller faa participanter, skal contribuere lige megit til hvis det allmindelige ettersiun oc affsigt aarlig udkreffver, thi skal hver compagnies inspecteurer være offverværende, naar soer, sluser, grøffter eller demninger aff ober-directeuren besictiges, paa det de, hver paa sit compagnies vegne, kand vide hvad der mangler oc hvad der til bør contribueris, at det betimeligen vorder indkreffved oc til veye bragt, dog forstaais her ved pompevandets saa vel som springvandets almindelige udenvercker, hver for sig, ligesom de haffver hver sine à parte soer, grøffter oc sluser.

7. Skulle hoffvit-renderne, som de nu befindis eller med tiden kand vorde forbedret, kunde formaa flere participanter at spise, da skal de, som der udi begierer at interessere, sig der om skriftlig hos ober-directeurerne angiffve, som der paa skal tage inspecteurnis, vandmesterens oc nogle aff de beste partipanterers erklæring, hvor efter da med den kiøbende paa compagnietz veigne skal accorderis om hvis hand for første kiøb skal erlegge, som for pompevand icke bør eller maa være ringere end 30 rixdlr., mens meere, efftersom stedets, brugets oc andre omstendigheder kand erfordre, oc hvis i saa maade soldt vorder, skal strax, som forskreffvit staar, inden der paa skiøde oc adkomst udstedis oc vandet indleggis, betalis oc til regenskab foris.

8. Skal samptlige participanter, naar de aff inspecteurerne ofver regenskab for compagniets indtegt oc udgift tilsigis at møde, være tilforpligt enten selff eller ved deris fuldmegtige sig til forelagde tid oc sted at indfinde, oc der om, eller hvis i andre maade paa compagnietz veigne kand forefalde at handle, deris betenkende meddeele, eller lade sig nøye med hvad de flerste aff de tilstede kommande slutter oc vedtager. Saa skal oc ingen aff participanterne maa undskylde sig for compagniet tienniste, ey heller maa nogen undslaa sig for at efterkomme hvis ober-directeurerne til vandetz nytte slutte oc vedtager.

9. Oc saasom alting udi en meenighed bør til det gemeene beste at være dirigeret og henvendt, da er (om saa skeede, det Gud naadelig forbyde, at nogen ilds vaade paa kom) for raadeligt eragtet, fare saa vit mueligt at afværge, at nøglerne til hanerne skal altid findis hos den eldste inspecteur i hver compagnie, paa det vandet ved vandmesteren med hast, saa snart storm klocken høris, kand sluttis oc til det sted hendrifvis, hvor ildebranden sig kand tildrage,

saa baade brandt-ordningen oc vandmesternis instrux i slige u-lyckelige hendeler af enhver vedkommende tilbørlien vorder observerit oc effterleffvit; til med effter som det gemeene beste endelig udkræffver, at der vorder fleere publique pompe-opstandere indretted, paa det mand i u-lyckelig ildebrand dis bedre kand hafve vand i beredskab, da er forneden eracted, at hvert pompevands compagnie, som icke allerede hafver 4 publique opstandere, skal strax hver paa de aabenbare steder, her efter formeldis eller dennem forejsis, forskaffe 4 publique pompe-opstandere, hvor med inspecteurerne oc vandmesterne hver i sit compagnie bør hafve god indseende, at de continuerlig, baade sommer oc vinter, holdis brugelige, hvor til alle de, som intet vand i deris huuse, gaarder eller pladser haffver, bør at contribuere.

10. Hver vandmester for sig bør med sine folck effter et hvert compagnies storlighed oc tilstand med en vis aarlig løn betalis, hvor om hver compagnies inspecteurer hafver med mesteren saaledis at contrahere, som de oc participanterne self godt siunis, oc begge parter kand være ved mact; hvor imod vandmesteren da efter instructionens formelding er tilforbunden, til renderne ofver alt sampt haner oc opstandere i et huert compagnie, som hand betiennen, god opsigt at hafve, oc hvor nogen brøst eller klage findis, strax der om advare inspecteurerne, oc det all erforderligst mueligt, hielpe alting igien til rette, under den pæn oc straff instructionen formelder; oc paa det vandmesterne, som nu ere eller her effter kommende vorder, hver for sig, kunde give ober-directeurerne, saa vel som inspecteurerne nøyactig forklaring om verckernis beskaffenhed, naar paa eskis, oc mestrene ey skal finde aarsage til at beskyldе hver andre indbyrdes for indpas eller fuskere for disordre, da skal det her med være alle participanterne alvorligen forbuden, ingen andre mestere eller svenne til deris render, opstandere eller pomper at bruge, end de som enten allerede ere antagne, eller her effter med hvert compagnies fornøyelse oc ober-directeurernes consens kand blifve antagen; hvorimod samme mestere med deris svenne alle oc en hver i deris anbetroede compagnier, med velvillig oc tro tienneste, sampt fittig opvartning ere forbundne; men skulle de oc deris folck sig der imod forsee, da kand den klagende sig der om hos inspecteurerne anmeldte, som vandmesteren første gang i mindelighed om hans skyldighed kand paa minde oc tildrifffe; hvis det ey kand hielpe, da hafver inspecteurerne sig der ofver hos ober-directeurerne at besverge, som effter voris allernaadigste medddealte comission, oc forseelsens leyliged, icke skal lade det ustraffet passere.

11. Oc udi betractning at vandmesterne tilforne (naar de med it compagnie om noget vist, for dets hofvet-renders aarlig ved lige-holdelse, har været for-accorderet) omsider inden aarets udgang haffver foregiffvet, med den oprettede accord paa sin side at være brøstheden, ja saa godt som med vandets forholdelse vist at tvinge inspecteurerne til, med dennem paa nye at accordere, under den prætext, at de rendernis tilstand oc beskaffenhed under jorden ey saa just har kundet penetrere, hvilket kommer deraf, at naar vandmesterne (staaende i slig accord oc stolende paa ingen tilsiun) siuncker oc nedlegger u-dyctige render oc bøsnings, ja flyer oc sticker det som intet duer, oc i saa maader u-trolig forretter deris gierning til deris egen profit oc participantenis skade; hvilcke inconvenientzer oc ulyeligheder, som verckerne der af tilvoxer, her efter saa viit mueligt at forebygge, for raadsomt er befunden, at ingen contracter her efter paa anden maade med vandmesterne maa indgaaes, end at der udi udtryckeligen skal formeldis, at inspecteurerne (hvad heller vandmesterne styckvis eller efter fortigning sit arbeyde betalt vorder) skal personlig være tilstede oc see, om de materialier, som brugis, oc aff vandmesterne forskaffis, ere saa dyctige som de bør at være, ey heller skal vandmesterne være forplighted at forarbeyde eller forbruge noget udyctigt, som inspecteuren kunde formeene at være got nock, oc om der om tviflis, skal de effter u-partiske mænds siun være ober-direc-teurernis dom undergivsen.

12. Udi tilfelde at tiden oc leiligheden skulle udfordre disse forskrefne articler i nogen maade effter gode forslag at forandre oc forbedre, da maa ober-directeurerne sig haffve forbeholden, fundationen der effter paa voris allernaadigste behag at reformere, saa viit det til alle interessenters gafn oc nytte skee kand. Hvor effter alle oc en hver vedkommende, indtil paa videre allernaadigste anordning, sig allerunderdanigst hafver at rette oc forholde. Gifvet paa vort slot Kiøbenhaffn den 20 novembris anno 1680. Under vort zignet.
Christian.

Sæl. Reg. XXXI. 647—55.

1150.

20 Nov. 1680.

Instrux for Vandmesterne.

Instruction for vandmesterne udi Kiøbenhafn.

Wi Christian dend femte, af Guds naade konge til Danmarck oc Norge, de Wenders oc Gothers, hertug udi Slesvig, Holsten, Stormarn oc Ditmersken, grefve udi Oldenborg oc Delmenhorst. Giøre

alle vitterligt, at eftersom voris deputerede eller hovvet-directeurer for det ferske vand herudi voris kongl. residentz stad Kiøbenhavn hafver paa voris allernaadigste behag, efter den tilstand vandvæsenet nu udi findis, for raadeligt eragtet tvende vandmestere, nemlig: Bendt Knudsen oc Johan Tatz at antage, hvilcke, saavelsom oc deris efter-kommere vandmestere, saa lenge de af noget compagnie begieris, indbyrdis skal lade sig finde eendrectige, omhyggelige oc villige udi alt hvis, som enten i almindelighed til det gemeene beste, eller i særdeelished til compagniernis gaffn oc nytte kand optenckis oc ud findis, saa at den eene icke skal giøre den anden indpas oc fortred, mens heller med raad oc daad assistere hin anden, oc den ene den andens underhavvende compagniers tarf oc fornedenhed i loulig for-fald oc forhindring til hielp komme, da ere vi med samme anordning allernaadigst vel tilfreds, oc ville at enhver af forskrefne vandmestere der foruden med ald troskab, fid oc vindskibelighed ufortreeden skal opvarte oc betienne sine underhaffvende spring- oc pompe-vands com-pagnier, efter hosfølgende puncters videre formelding.

1. Skal hver vandmester være tilforpligt at haffve flittig tilsiun oc opsigt med alle hannem anbetroede compagniers hoffvit render inden oc uden staden, at de stedse oc altid vorder vel tagne i act oc ved lige holdne, saa at participanterne formedelst hans forsømmelse icke nogen mangel, ophold eller skade tilføyes.

2. Oc som -hver vandmester paa sig oc sine svenne, efter fundationens tiende artichel, bør haffve en vis aarlig løn af hvert compagnie, som hand betiener, ligesom det falder vitleftigt oc hand med inspecteurerne oc participanterne self' billigen kand foreenes om, til den ende at mesteren oc hans svenne skal være plictige til at tiene compagniet, saa tit oc ofte renderne eller opstanderne hielp udkræfver; hvor imod mesteren oc hans svenne uden nogen undskyldning eller forevending, strax oc saa snart hand eller de faar bud fra inspec-teurerne (om det er paa hoffved renden) eller fra participanterne (om det er paa deris bi-render eller opstandere) bør lade sig finde, med saa mange andre arbeydsfolch som behøffvis, forsvarligen at flye brøstfeldigheden, hvor dend inden eller uden byes findes, oc icke der med ophøre eller aflade, førend vandet igien er kommen paa fart, saa fremt hand icke vil stande til rette for hvis skade, nogen ofver hans oc hans folckis forsømmelse kand tilvoxe, oc hvis der paa en tid skulle indfalde noget for fleere end it compagnie at bestille, da skal mesteren være tiltengt, strax at ordinere alting saaledis, at det eene compagnie ey formedelst det andet blifver opholt; oc til den

ende skal mesteren i det ringeste med fire dygtige mester-svenne stedse være forsiunit, samt plichts folch efter fornødenhed, at hand selff med nogle oc hans svenne med nogle, i slig tilfelde, efter it hvert steds fornødenhed kand fordeele sig, oc vindskibelig uden ophold, det allersnariste mueligt kand være, hielpe oc flye alting igien til rette.

3. Skal i det mindste een aff de fire svenné, som hver mester holder, kunde læse oc skrifve oc giøre sig saa perfect, at hand, om mesteren ved døden afgick eller i andre tilfelde blef forløvet, hannem igien i bestillingen kunde succedere, oc til den ende legge vind paa at sanke sig god videnskab oc effterretning om rendernis løb oc beskaffenhed.

4. Naar hoffved renderne vorder enten med nyt forbedrede eller flyde, da skal mesteren oc hans folck der om saa betimeligen advare inspecteurerne, at de kand see hvad der bestillis oc vide at arrestere hans regenskab, oc effter fundatzens anden oc elleffste artichler ved dag oc tid riktig specificere oc anteigne hvor lenge oc med hvor mange personer paa hver sted arbeydis, saa oc hvor mange alne ny render samt heele oc halffve bøsninger forbrugis, oc skal det være mesteren oc hans svenne under tilbørlig straf formeent, nogen hoffved render at nedlegge, soin icke baade er aff saa fuldkommen storlighed oc vide borede som det sig bør, nemlig otte alen lange i det ringeste oc i den mindste ende otte palm tycke, oc med tre nafre fem thaal viide borede; men naar vercket er ferdigt, skal compagniets inspec-tor (saa fremt det angaar hoffved renden) strax paa compagniets bekostning forskaffe, at gaderne, som for vandets skyld brydis, blitver forsvarlig igien brolagde, effter voris allernaadigste der om udgangne forordning; men hvis participanternis bj-render angaar, vedkommer een hver selff at bekoste.

5. Dersom inspecteurerne befinder det gafnligt, selff at forskaffe render oc bøsninger, da skal vandmesteren være plictig at bruge oc forarbeyde hvis dennem dyctigt oc fuldkommet leffveris; dog maa vandmesteren self lade renderne bore, saa forsvarlig som det sig bør, oc effter riktig opmaaling lade sig betale, saasom renderne falder viide oc lange, oc inspecteurerne selff best med hannem kand foreenes om.

6. Vandmesteren skal være plictig en gang hver fierding aar eller tiere, om fornøden gjoris, til inspecteurerne at irdleffvere riktig fortegnelse paa hand paa compagniets veigne har arbeydet ved hofved renderne, være sig nyt eller gammelt, oc derfore imod qvitering

lade sig effter billig opskrifft betale, oc got gjoris hannem for hver alen (som forbemelt fuldbored) hoffved rende af sit eget træ, gullands tømmer nyt at legge, fire oc tiuffve skilling danske, for en sterck dobbelt bøsnings fire oc tiufve skilling, for en enhelt dito tolff skilling, med mindre inspecteurerne det selff nøyere oc ringere kand betinge, mens vognleye oc plitzfolck betalis effter veyens lengde oc aarsens tid, saaledis som inspecteurerne det billigst oc nøyest kand erholde oc til veye bringe. Oc som vandmesteren nyder aff hvert compagnie sin visse løn for hoffved verckerne, saa skal hand uden videre prætention eller kraff, være sig for ny hoffved render at legge, de gamle at flye, publique opstandere at sette oc ved lige holde, med sit egit redskab være pliktig at ordinere oc fortsette alting uden nogen dagløn eller recompense, saa lenge noget ved hoffved vercket forrettis, men hver mestersvend at gifvis, naar de arbeyder, til dagløn vinter oc sommer, som sædvanligt er, en marck otte skilling. Hvis ellers i sær ved participanternis bj-render, pomper oc opstandere bestillis, derfor lader mesterne sig oc sine folck aff participanterne selff effter billig opskrifft oc voris elskel. kiere hr. faders sl. oc høylofig ihukommelse af dato d. 10 januarij anno 1668 allernaadigste udgiffne forordnings formelding aparte betale, nemlig om dagen tre marck, saa lenge noget forrettis.

7. Skal vandmesteren efter fundatzens indhold være forpligt, tillige med inspecteurerne, at hafve tilsiu med alle participanter i hans anbetroede vand-compagnier oc icke tilstede, fast mindre befordre nogen til sit vand anderledis at bruge, end afgningnen effter ret watterpas oc fundationens indhold medfører oc tillader; maa hand oc icke underboere nogens spring vands post oc nedflytte piben, eller giøre nogen forandring der paa, langt mindre nogen nye post for nogen opsætte, uden hand inspecteurerne her om advarer, som skal efftersee hvis i saa maade passerer, oc hvor nogen misbrug findis, da skal vandmesteren strax gifve inspecteuren i samme compagnie det tilkiende, at der paa kand raadis boed, oc forseelsen effter fundatzen straffis; saa skal hand ey heller understaa sig, vand i nogens hus, vaaning, haufve, fiskeparck eller gaard, enten fra hoffved renderne eller andris bj-render at indlegge, forinden det ved skjøde bevjsis, louligen paa sit tilbørlig sted at være kiøbt oc betalt, oc skulle nogen undersleff i saa maade ved vandmesterens forseelse begaais, da skal mesteren derfor tilbørlien stande til rette; mens skeer det af hans underhavende folck oc svenne, som sig her imod forseer (endog de intet

uden hans minde oc befaling for nogen bør forrette), da stande de derfor som for anden u-troskab til rette.

8. Hvor vandmesteren i sit underhaffvende compagnie kand befindes vand, uden loulig adkomst, allerede at være indlagt, da skal hand være skyldig til, strax at gifve inspecteuren det tilkiende, som slig undersleff ved ober-directeurens hielp oc autoritet forderligst har at remedere, oc maa vandmesteren icke med nogen herudi enten for vild eller venskab see igienem fingre, med mindre hand vil være lige straf-feldig ved den, der i saa maade har vist at til-practicere sig det, dem ey med rette tilkommer, oc naar nogen execution med vandets betagelse, være sig rendernis afhuggelse eller paa andre op-tenckelige maader, hos de der betalingen indeholder, skal foretagis, da skal hand oc hans folck sligt effter ordre paa deris bekostning, som det mister, strax naar det paaeskis forrette.

8. Hver vandmester skal i sine anbetroede compagnier tillige med inspecteurerne effter fundatzens formelding, holde riktig mandtal oc register paa it hvert compagnies participanters naffne, saaledis, at hand der paa under sin haand, naar paafordris, en riktig numereret rulle kand indlefvere, oc der i forklare, enten familierne boer for eye eller leye, samt hvad deris brug oc handteringer er, oc saaledis med inspecteurnis hielp aarligen fornye mandtallene, at de eldste naffne hos de yngste (for rictigheds skyld i lengden) u-forandret forblifver.

10. Skal vandmesteren drage omsorrig for, at de paa gader oc torfve publique brynde, spring- oc pompevands poster, som nu ere oc her effter kand blifve i hans underhaffvende compagnier, sommer oc vinter holdis i god skick oc at de persoer, som vorder tilsat dermed at haffve indseende, giøre deris embede med fid, saa at posterne formedelst forsommelse ey om vinteren tilfryser eller paa andre tider blifver lenger u-brugelige, end hand aff inspecteurne, i hvis compagnie saadanne almindelige brynde-, spring- eller pompevands poster findis, vorder anlagt, brøstfeldigheden, saaviiit hans haandverck vedkommer, at reparere, mens for at forekomme aldfare oc uleylighed, som ellers slige tilfelde oc mangel af vandet paa saadanne almindelige stæder kand foraarsage, da haffver vandmesteren med største ifver oc nidkierhed alle der til tienlige middeler om sommeren saavelsom om vinteren for billig betaling at ordinere.

11. Med nøglerne til hanerne skal vandmesterne i deris underhaffvende compagnier (om, det Gud forbyde, nogen u-lychelig ildebrand paakom) effter brand-ordningen oc fundatzen uden ald forsommelse

vide sig tilbørligen at rette oc hanerne saaledis dirigere, at vandet, saaviit mueligt, driftvis til det sted, hvor ilds-vaaden findis. Saa skal oc vandmesteren, hver med sine svenne, sig der begifve, oc saavelsom alle andre stadens oc meenighedens officerer oc tiennere ald muelig tienniste præstere, eller saa ofte behøffvis oc inspecteurerne nøglerne at bruge fornøden eracter, skal de lade sig finde villige oc u-fortredne til at hielpe oc bef ordre it hvert compagnie til det quantum, som de nu værende eller tilkommende hoffved render kand formaa at med-deele, oc strax der effter nøglerne igien paa det forordnede sted, nemlig den eldste inspector i hver compagnie, effter fundatzens for-melding lefvere.

12. Ingen vandmester maa sig nogen lang uden byes reyse eller fremmet arbeyde foretage, med mindre han der til har ober-directeurernis forlof oc i sin fraværelse i sit sted den ordinerer, som paa alting kand giffve nøye act oc forstaa hvis i slig tilfelde bør forrettis. In summa hver vandmester skal hermed være forpligt at afwærge alt det, som kand være hans underhaufende compagnier til præjudice, hinder oc skade, oc beflitte sig paa at alle oc en hver aff participanterne, uden nogen persons anseelse, kand effter fundationen oc aflagningen u-behindret nyde hvis de med rette tilkommer, oc saaledis forholde sig mod enhver, som en erlig oc troe vandmester vel eigner oc anstaar, oc hand effter denne instrux er tilforbunden at gjøre.

13. Skulle nogen, som i particulier kunde behefve vandme sterens tieniste oc arbeyde, hannem, naar hand sit arbeyde oc verck forsvarligent hafde forferdiget, sin fortiente løn oc fordring ville necte eller forholde, da skal inspectores hannem der til forhjelpe oc ved ober-directeurernis assistenz, om fornøden gjoris, beforderlig være.

14. Endelig oc for det sidste skal vandmesterne, som nu ere eller herefter kommende vorder, saa fremt de acter for mestere at passere, være obligerede oc tilforbundne at effterleffve oc rette sig effter denne instrux, saavelsom de fundationer, som findis hos de compagnier, hos hvilcke de giffver sig i tieniste. Men naar vandmesteren vil icke lenger continuere sia tieniste ved noget compagnie eller dets inspecteurer med participanternis consens hannem ey lenger begierer, da bør de hin anden der om tre maaneder inden aarets ud gang louligen at advare oc opsige. Hvorefletter de vedkommende indtil paa videre allernaadigste anordning sig allerunderdanigst hafver at rette oc forholde. Giffvet paa vort slot Kiøbenhaffn d. 20 novembris anno 1680. Under vort zignet. Christian.

1151.

23 Nov. 1680.

Om Betaling af Præstegaardenes Indløsningssummer til Børnehuset.

Bisperne i Dannemarch.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom os elskelig directeurerne for Børnehuset j vor stabel stad Christianshafn for os allerunder-danigst hafver ladet andrage, hvorledis de med prousterne oc præsterne, anlangende deris præstegaardz capital og rente, ey til nogen fuldkommen rigtighed skal kunde komme, hvorved de fattige iche ringe skade tilføyes, da til saadant at forekomme er voris etc., at du strax dine vnderhavende provster paa voris vegne alvorligen tilholder, at een hver vdj sit provstj til en vis tjd med allerforderligste til de fattiges forordnede fuldmegtige forskaffer rigtighed paa, hvis capitaler og rendte udj saa maade udaf præsterne, efter de til dennem derpaa gifne quiteringer og forfattede schrifters forretninger, kand være oppebaarne, saa og forklaring giører, hvor samme penge igien ere henkomne, paa det derudaf kunde efterforskis og vidis, hvor meget der igien resterer, og hos hvem saadant uestaaar, og da siden hos de skyldige paa de fattigis vegne kunde inddrifves. Dermed etc. Hafniæ d. 23 novembris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 413—14.

1152.

31 Dec. 1680.

Det forbydes at indføre Varer af Fløjel, Silke og Gyldenstykke.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vi allernaadigst er blefven tilsindz, adskillige manufacturer af fløyel, silche og gyldenstyche her j vore riger og lande at lade indrette, saa at her efter intet af sligt maa bæris uden det, som her j forskrefne vore riger og lande forarbejdes, er vores etc., at j advarer samptlige kiøbmænd og kremmere her j etc., at de fra dette voris brefs dato at reigne ey lader indføre eller forskrifve mere af slige vare, under varernes confiscation. Dog skal det ey være nogen formeent, hvis de j forraad hafver, at udselge, som de best veed og kand. Dermed etc. Hafniæ d. 31 decembris 1680.

Sæl. Tegn. XLII. 433—34.

1153.

4 Jan. 1681.

Om Nedbrydning af Udbygninger og Skur.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom dend daglig erfarenhed udviser, hvad for store wanheld, fortred og u-lemppe der følger af

vdbiugningerne paa gaderne her j etc., saa at det derfor heelt nedvendigt eragtis, at saadanne, helst j de snefre gader, vorder indtagne og gandske afskaffede, da er voris etc., at j strax lader advare og tilholde indbiuggerne, j særdelished dennem, som boer j Høybrostræde, Fergestræde, Klædeboerne, Nørre gade, Wester gade, Hvimmel-skafftet, Schoboderne, Slagterboderne, Klosterstræde og ved Nørre vold og enten boeder, schuure, bislage, trapper, kielderhalse, stacheter, avisere og andre deslige biugninger for deris huuse ud paa gaderne hafver, at de dennem til paaske førstkomende uden nogen vndskyldning lader nedbryde og borttage, saa at gaderne derfor aldeelis fri blifver og deris brede tilholder. Desligeste og at de lader dennem, som boer for leye j de kielder og boder, som denne forandring angaar, till forskrefne tjd udsige. Og paa det ingen af samme hyrlinger skal kunde staae paa, at de ey lovligen ere blefven udsagde, saa skal saadanne vdsigelser, om endskønt de en fior ten dags tid efter denne voris allernaadigste befalings forkydelse kunde skee, ligesaa gyldigen agtes og holdes, som de vdj rette tid kunde være skeedt. Dermed etc. Hafniæ d. 4 ianuarij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 3—4.

1154.

8 Jan. 1681.

Borgmester Bladts Enke faar Moratorium for sine Kreditorer.

Marte sl. borgmester Hans Pedersen Blates.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj ejfter allerunderdanigst giorde ansøgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at Martha, afgangne borgmester Hans Peterssen Bladtes, her j voris etc., maa paa fire aars tid, fra dette voris brefs dato at reigne, for alle hindis ind- oc vdlendische creditorers krauf oc tiltale være frj oc forschaanet, paa det hun imidlertid igien desto bedre kand komme paa fode oc søger dennem at contentere. Dog schal hun tilforne bemelte sine creditorer nøyagtig enten reallem eller fide iussoriam cautionem stille, at naar de fire aar ere forlebne, hun da dennem vil betale oc fornøye, for hvis de hos hende kand hafve at fordre, saa de imidlertid formedelst dette voris bref ej nogen schade hos hende kunde lide. Thj forbiude vj alle oc en hver, særdeelis rettens betiente oc ellers samptlige vedkommende, hende her imod, ejftersom forschrefvet staar, at hindre eller j nogen maader forfang at giøre. Vnder vor hyldest oc naade. Gifvet etc. Hafniæ d. 8 ianuarij 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 11—12.

1155.

8 Jan. 1681.

Om Gadernes, Broernes og Vandløbene Forandring.

Præsident, borgemestere oc raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tilskiche eder herhos copie af dend relation, som voris forordnede commissairer til os allerunderdanigst hafver indgivet, anlangende gadernis, broernis og vandløbets forandring og indrettelse her udj etc., hvormed ej allernaadigst tilfredz ere, j særdelished med vandløbet og dets affald, at det efter dend derudj forfattede fordeeling blifver indrettet. Og saasom ej allernaadigst ville, at dermed, det snareste mueligt er, paa tilstundende foraar skal begyndis, saa er voris etc., at j strax lader jndbiuggerne advare, st de betimeligen holder alting paa reede hænder og være bereed til at tage imod, hvis saadant it høit fornøden verch, som itl det gemeene beste er anseet, kand udkræfve. Dermed etc. Hafniæ d. 8 ianuarij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 4.

1156.

15 Jan. 1681.

En Borger benaades efter en Dom, efter hvilken han havde forbrudt sit Borgerskab og sin Næring.

Borgemestere og raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wide maa j, at ej efter allerunderdanigst ansøgning og begiering, sampt os elskelig Peder Reesen etc. hans allerunderdanigst gjorde intercession, af sær kongl. naade denne gang allernaadigst hafver bevilget, at dend dom, som imellem fornefnte Peder Reessen paa dend eene og Johan Nielssen, borger og brygger her j staden, paa dend anden side af os og voris høyeste ret d. 27 novembris j nest forleeden aar 1680 dømbt og afsagt er, lydendis iblant andet, at bemelte Johan Nielsen sit borgerskab og brøggerlaugs rettighed skulle hafve forbrudt, ey skal komme hannem til nogen hinder eller præjuditz i nogen maade, men hannem allernaadigt være tilladt samme sit borgerskab og brøggerlaug paa nye igien at maa vinde, dog med de vilkaar, at hand sig her efter saaledis skicher og forholder, at ingen sig j saa maader meere ofver hannem kand hafve at besverge, saa fremt hand iche andre til afskye exemplariter vil vorde straffet og tilbørlien sat til rette. Derefter etc. Hafniæ d. 15 ianuarij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 12—13.

1157.

15 Jan. 1681.

Sand maa intil videre føres gennem Portene.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wide maa j, at vi allernaadigst hafver bevilget, at hvit sand maa herefter, intil ej anderledis til-sigendis vorder, med vogne igienem portene her til staden indføris. Derefter j eder allerunderdanigst hafver at rette og herom fornøden anordning at giøre. Befalendis etc. Hafniæ d. 15 ianuarii 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 13.

1158.

2 Jan. 1681.

Bevilling paa Trykning af Bestemmelserne om et Brandkompani.

Giert Meyer dend ældre.

C. 5. giøre alle witterligt, at ej effter allerunderdanigste an-sægning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc bermed etc., at Giert Meyer tillige med andre hans medborgere her udj voris etc., naar de noget j sær, hvorved v-lychelig jldebrand kunde forekommis oc dæmpis, imellem sig indgaar oc slutter, maa hvis poster, de med hin anden j saa maade opsettendis vorder, v-be-hindret til fleeris effterretning lade tryche. Forbydendis etc. Hafniæ d. 22 ianuarij 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 33.

1159.

21 Feb. 1681.

Om Straf for de Soldater, som begaa Overtredelse paa Gader eller i Huise.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tilskiche eder hermed en rigtig copie af en voris ordre til commendanten her udj voris kongl. resi-dentz stad Kiøbenhafn, af hvilchen j kand see, huad straf de af gvarnisonen skal hafve, som herefter betrædis noget plynderje, tifverj eller anden insolentie enten paa gaderne, torfvene eller j folchis huuse her j staden ved nat eller dag at hafve forøfvet og begaaet. Og er voris allernaadigste villie og befaling, at dersom nogen løes-giengere eller andre, som stadens iurisdiction kunde være undergisne, j slige grofve forseelser antreffis, j da eder og med straf paa den nem ester dendz indhold j alle maader allerunderdanigst retter og forholder. Befalendis etc. Hafniæ d. 21 februarij 1681.

Forskrefne ommelte bref til commendanten, general major Juchum Schach (som hos krigssecreteren Harboe er expederit) liuder saaledis:

C. 5. Hvad præsident, borgemestere og raad her i staden anlangende de stoere og grofve insolentier, som dag og nat af gvar-nisonen baade j borgernis huuse saavelsom paa torfvene og j gaderne

jdelig forevis og begaaes, for os allerunderdanigst andraget hafde, kand du af hosfølgende copier videre fornemme. Og som vj ingenlunde vilde, at saadanne grofve forfvelsser, j sær her j voris kongl. residentz stad Kiøbenhavn, herefter j svang gaa, mens alting saaledis anordnes skal, at alle og en hver sicher og uden fahre ofver alt være maa, saa er hermed vores allernaadigste villie og alvorlige befaling til dig, at du for at forekomme alle slige v-sømmeligheder og videre ulempe ey alleene straxen lade tilsige, mens end og ofver alt med trommen 3 dage efter hin anden lader omslaae og advahre en hver af den her i gvarnisonen befindlige soldatesqve, at de ey paa gaderne om afftenen her effter til at forøfve nogen insolentier og j særdelished efter tappenstrich, efter woris forige derom giorde allernaadigste anordning, sig lader finde, med mindre de derfore exemplariter vil straffis. Og paa det voris allernaadigste villie desto bedre maa effectueres, ville vj, at du anbefaler gevældigeren, at hand med sine iustitz betiente om natten ofver alt skal patrollere og alle slige personer af gvarnisonen, som ved nogens huuse eller waaninger til tyfverij, klammerij eller andre insolentier at prøfve, paa friske gierninger antrefis, uden nogen persohns anseelse angribe, ofver dennem strax standrett at holde og execution uden ophold derpaa at j verch sette. De, som ej paa gierningen treffis, saa vel og alle andre løsgiengere, som sig maatte befinde foruden lychte eller skielig ærinde at hafue, skulle anholdis og paa behørige steder enten til hofved- eller borgervagten til videre examen lefveres. Og paa det at de stoere insolentier, som j lige maade om torfvedagene paa torfvene begaaais, maa forekommis og land manden og dend selgende saavel-som dend kiøbende og borgerskabet desto bedre imod ald u-lempe og ofver vold kand beskyttis, wille vj og allernaadigst, at du huer torfve dag paa torfvene slig en vagt under behørig officerers commando lader ordinere, som ej alleene en huer for ald j saa maade paakommende u-lempe kand beskierme, mens end og for hvis u-sømmelighed, som begaaes, stande til ansvar, om nogen klage derofver maatte indkomme. Herefter hafver du alvorligent at holde og det saaledis, som du agter at ansvare. Hafniæ d. 21 februarij anno 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 24–26.

1160.

4 Marts 1681.

Om Undersøgelse af en Plads paa Christianshavn ved Broen.

Gotfred Hofman.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom der skal falde nogen tvistighed imellem Seyer Erichsen, vnder foget i Christianshafn, paa

stadens vegne paa dend eene og Johannes Mooch, jndvaaner samme-stedz, paa dend anden side anlangende en eyendom og biugge pladz, liggendis j bemelte Christianshafn strax ved Langebroe paa dend vester side, som bemelte Johannes Mooch sig af afgangne Marie Carl von Manders skal hafve tilforhandlet, hvis fortoug ud til strømmen fornefnte Seyer Erichsen formeener, forbemelte Johannes Moock ej burde at tilladis til sin nytte oc brug at lade indhegne, da er voris etc., at du dig strax paa aastedet begifver og med flid efterseer, om meerbemelte Johannes Moocks forehafvende, med samme fortoug og pladz at lade indhegne eller bebygge, kand skee staden og festningen uden præjudice og skade eller ey, og os siden derom din allerunderdanigste betenchende til videre voris allernaadigste resolution med forderligste tilstiller. Dermed etc. Hafniæ d. 4 martij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 30—31.

1161.

4 Marts 1681.

Om Vandløbene udenfor Byen.

Hr. Johan Christoph von Corbidz.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom os elskelige samptlige voris committerede ofver vand væsenet her udj etc. for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, hvorledis her for byen ved Langvadzdam saavelsom og der uden fore formedelst dæmningernis efterkastelse oc ellers udj andre maader med wandlebet ey uden merchelig skade og nachdeel for stadens indbiuggere stoer v-rigtighed skal befindis, hvilchet du af hos følgende copie af deris til os allerunderdanigst indgifne relation videre kand see og erfare. Thj er voris etc., at du efter dend anledning, som de dertil udj bemelte deris allerunderdanigste relation gifver, dend anstatt gjører, at det udj dend skich, som det tilforn, og af arildz tid været hafver, til stadens nytte med forderligste bragt vorder. Dermed etc. Hafniæ d. 4 martij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 31.

1162.

5 Marts 1681.

Om Skifte efter Borgmester Christoffer Hansen.

Peder Willumssen, byefoget j Kiøbenhafn.

C. 5. Eftersom vj allernaadigst kommer udj erfaring, hvorledis skiftet efter sl. Christopher Hanssen, forige borgemester her j voris etc., som ved ordinaire rettens middel er begyndt at foretagis, efter lang tids forleb iche endnu skal være til ende bragt, hvilchet maaskee arfvingerne og deris formyndere til præjuditz j sin tid skulle

geraade, om dermed lengere skulle opholdis, da er voris etc., at du med forderligste saadan anordning gører, at samme skifte inden 6 ugers forløb j det lengste vorder til ende bragt og derover, tilbørleg schiftebref under arfvingernis og de vedkommendis hænder forfattet. Dermed etc. Hafniæ d. 5 martij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 85.

1163.

5 Marts 1681.

Tilsyn med Gadeløgterne.

Strange Helmer.

C. 5. Kgl. confirmation paa effterskrefne bestalling, liudendis ord effter andet som følger:

Præsident, borgemestere oc raadmænd udj dend kongl. residence oc frj rigs stad Kiøbenhafn giøre vitterligt, at efftersom Hans Kongl. May., voris allernaadigste herre oc arfve konning, os aller-naadigst hafver forundt oc bevilget, at vj de vnderskeedlige smaa stillinger oc tienister, her i staden forefalder, med døgtige persohner, som dennem betiene kunde, maa forsiune oc lade forrette, saa effter at Hans Kongl. May. allernaadigst hafver behaget at lade anbefale, at her udj staden udj gaderne skulle opsettis oc ordineris løgter, som om afftenen skulle liusse oc brende indtil beskichede tjder, oc til samme verches saa vel jndrettelse som allermeest des idelige oc flittige opvarnting behefvis oc er forneden een duelig oc flittig mand, som baade des beqvemme jndretning kunde ordinere, saavelsom oc senere hafve flittig jndseende, at saadanne løgter, naar de vare anordnede oc opsatte, kunde tilbørlien oppassis oc udj betimelig tjd betienis, oc de 32 stadens mænd os dertil j synderlighed hafver re-commanderet erlig oc velforstandig mand Strange Helmer saasom een national oc eedsoeren borger oc jndvaaner her sammesteds frem for nogen anden, da hafver vj hermed dertil anordnet, saa oc nu hermed anordner oc tilsetter bemelte Strange Helmer, at hand bemelte lygters directions bestilling skal forvalte oc betiene, saa lenge hand sig udj samme sin bestilling troligen oc flitteligen forholder effter dend instrucion, hannem siden effter verchets fuldkommen jndretning derom skal blive meddeelt, hvor da jligemaade om lennen effter bemelte verchs befundne beskaffenhed skal blive contraheret oc resolverit. Des til vitterlighed hafve vj dette med stads secret bekreftiget. Actum Hafniæ d. 21 februarij anno 1681. C. Helt, collegii senatorii civitatis Hafniensis notarius.

Da ville vj bemelte bestalling etc. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 5 martij 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 76—78.

1164.

12 Marts 1681.

Bestalling for en Stadsmeøgler.

Lambertus Tadema.

C. 5. Kgl. confirmation paa effterskrefne instruction, lydendis ord efter andet som følger:

Instruction, hvorefter stads meøler Lambert Tadema udj sin tilbetroede bestilling sig hafver at rette oc forholde.

1. Efftersom vj, præsident, borgemestere oc raadmænd udj dend kongl. residentz oc frj rigs stad Kiøbenhafn, hafver antaget oc bestillet, saa som vi oc nu hermed antage erlig oc velforstandig mand Lambertus Tadema, borger oc jndvaaner her j staden, til at være stads meøler herudj Kiøbenhafn oc et meøler cantor her sammestedz oprette med it udhengende bret, hvorpaa maa tegnis: meglers cantor. Oc hafver hand udj samme sin bestilling sig, som een flittig oc troe meøler vel eigner oc anstaar, at lade bruge udj alle de kiøbmandskaber, handlinger ob meglers forretninger her j staden, som hand vorder kaldet til, saavel imellem denne stads borgere oc jndbyggere som fremmede oc vdlendiske, oc dennem troligen oc oprigteligen at betiene udi hvis een hver hans tieniste behøfve kunde, være sig udj kiøb oc soll af kiøbmands oc kramvahre, huuse, eyendom, schibe oc deslige, desligeste med pengis omsettelsse oc for vexlinger, rente vexel oc bodmerj-penges sampt assurantsers forskaffelsse. Hand hafver sig oc at lade bruge, af hvem begieris, udj huusse oc gaarders hyre oc bortleyen, schibs befragtning, kiøb- oc kremmersvenne oc drenge at skaffe tieniste. Oc een hver, som hans tieniste til deris vahris forhandling lade søge, hafver hand oc med vindskibelighed oc med ald oprigtighed at betiene, at dermed een hver udj ofvenskrefne, det beste mueligt, kand vorde fornøyed. Hafver hand sig at lade være beflitted paa fornøden correspondentz med vdlendiske at underholde, derved hand kand erlange erfarenhed udj hvis til negotiens befording kand være tienligt.

2. Hafver bemelte stadsmeøler sig udj samme bestilling sampt lif oc lefnit ærbar, ædruelig, schichelig, tienstaglig oc velvillig at forholde oc lade finde, kiøbmænd oc andre, ham bruge, trolig betiene, hvis ham vorder befahlet eller fortroed, at holde j stilhed imellem de kiøbende oc selgende, ham først udkiske eller betinge,

udførlichen oc oprigtig at forstendige egentlig beskaffenhed af de vahre, som omhandlis skulle. Hand schal oc iche annamme tvende deris penge udj it kiebmanskab, vnder 5 rdls. straf, meden hand skal troligen betiene dend kiebmand alleene, som ham først tiltahler, saa lenge indtil samme kiebmand tilbørlig er contenterit. Men dersom hand iche samme kiebmanskab til ende vdfør oc sig derfra entslaar, schal hand ingen solarium derfor annamme.

3. Stadts meglernen hafver oc paa alle de kiebmandschaber oc andre forretninger, hand vorder brugt udj, at holde oprigtig bog oc registrering oc derudj specificere oc vdførlig forklaring, hvad oc hvor meget kiebes, selges eller handles, af oc til hvem, for hvad pris, med hvad vilkor oc conditioner, oc det oprigtig ved dag oc dato etc. Hvoraf hand de handlende, om begieris, hafver at med-deehle mundtlig relation eller schriftlig reigning oc effterretning, dog ey at betiene nogen god mands tiener eller v-myndige, deris hosbonder oc formyndere v-afvidende.

4. Forbemelte stads meglere hafver sig iche alleene aldeelis at endtholde fra alle v-lovlige handlinger oc kiebmanskaber, som imellem fremmede eller giest med giest kunde forefalde oc stride imod kiebmands oc kremmerlangs friheder oc artichle, meden sig oc hafver at lade være befliettet paa alt, hvis som negotien, samme laugs oc borgerlig næring kand være til schade, indpas oc forprang, at angifve, hindre oc forekomme.

5. Af alle slags kornvahre, om hvilche hand kiebmænd imellem handler, skal meglernen tage oprigtig prøfve oc dend hos sig j forvaring beholde, indtil kornet virchelig lefveret er. Hand maa dog iche uden eller inden byes modløbe de vahre, her til staden langveis indføris, deraf tage prøfve eller dermed giøre forprang, men det til torfved at indføris og selgis til meenige jndbyggeris beste oc fremtarf.

6. Hand skal sig oc iche self antage nogen parthj, meden alleene betiene dem, af hvilche hand blifver kaldet oc bestilt, hvor-udj oc ingen, som iche til meglér anordnet er, hannem skal hindre eller de handlende betiene, vnder tilbørlig straf. Schal oc ingen ved denne ordning være forbunden, meglér at bruge, men een hver, som vil, frit fore, sine egne handlinger oc ærende selfver ved deris egne tiener at forrette, som dem godt siunes.

7. Oc efftersom billigheden vdfordrer, at een hver niuder sit arbeids frugter, saa er oc herhos tilføyed een viss taxt paa meglers solario, saa at hand saavelsom de, hand betiener, kunde vide, hvad oc hvor meget for hver forretning annammis og udgivis skal, over

hvilchen pension hand intet videre maa fordre eller annamme, under 10 rdl. straf. Hvis hand j saa maade fortien, hafver hand alleene at nyde oc iche deele eller holde nogen meglers compagnie med andre, vnder paafølgende straf.

8. Hand hafver sig oc vel at forsee oc lade anligge, at erkyndige om de kiøbende oc selgendif conditioner, om de kunde være belastede med stoer gield, om schippere, som ville optage bodmerie pengé, iche ere forarmede, v-vederheftige. Eller oc om hand nogen anden bedrag eller mislighed enten hos schipperne eller hos nogen af de handlende kunde formerche, da hafver hand strax ej allene sig fra des videre vnderhandling oc megleri at entholde, medens end oc sligt de vedkommende gifve tilkiende, saa hand iche vidende anleeder eller fører nogen udj schade, vnder hans tienistis forbrydelse.

9. Oc paa det hand des oprigtigere uden egen nyttis mistanche kand betiene de handlende, det oc for negotien eragtis gafnligt, her saavelsom paa andre velordnede handelsteder at forholdis saaledis, at ingen meglér skal være tilstendet at bruge nogen kiøbmandschab eller derudj at participere. Hand maa oc iche udgifve penge paa bodmerie saavelsom oc ey bruge nagen factori self eller ved andre, hemmelig eller aabenbahre, vnder hans bestillings fortabelse.

10. Maa hand oc iche udj kiøben oc selgen ved meglér betiene nogen hans egne giester, som hos ham kunde lossere. Schal oc derhos være forbødet, al meglér sig at entholde paa sabbaths oc hellige dage oc ej af schibe eller huuusse da afhendte prøfver af korn eller andre kiøbmands vare, vnder fjaer rixdahlers straf.

11. Dersom megleren imod formoding skulle forfalde udj nogen forbemelte strafbøder, da hafver hand dem til de fattigis forstanderes oldermand paa de fattiges vegne inden 8te dage derefter at erlegge, saa fremt hand sin meglers bestilling iche vil vorde forbødet oc bøerne dog ved virchelig execution hos ham at søgis.

12. Megleren skal hafve sit cantor paa it beqvem sted, som kand være ved haanden, oc skal hand være der tilstede om sommeren fra paasket til Michelssdag om formiddagen fra klochen 7 til 8te oc fra 11 til 12; om vinteren formiddag fra 10 til 12 oc om eftermiddagen fra 2 til 3, een hver, hans tieniste behøfver, at betiene. Hand skal oc ofver alle hans forretninger holde rigtig protocoll, vedkommende oc j sær stridige poster til effterretning.

13. Ingen fremmet schipper, som her søger fragt, maa self fragt antage, men hafver sig hos stads priuiligerede oc af Hans Majt. confirmerede meglér oc ey nogen anden at angifve, som hannem ogsaa

strax skal betiene. Hvorimod hand sig igien for obligerer, ingen fremmede schippere at befragte, førend hand denne riigens jndvaanere fragt hafver præsenterit, til hvilchen ende hand det paa schipper laugs huus først skal gifve tilkiende, at een hver sig der kand forspørge, om nogen vilde fragten antage, paa det at pengene kunde blifve her udj riiget. Oc dersom da ingen af dette riigis indvaanere fragten vil antage, da schal hand hafve frihed, fragten til fremmede schippere at bringe, og derfore skal hannem betahlis for sit megljer af hver læst 4 β dansche oc af befragteren intet. Dog stande een hver jndlendisch schipper oc redere frj for, self sine schibe at befragte, jligemaade andre at fragte uden nogen meglers solario, naar hans tieniste iche behøfvis. Mens dersom saadanne schippere eller reedere, enten de ere jndlendiske eller udlendiske, lade sig betiene af megleren, oc de hannem derfor sit tillagde iche ville betahle, da hafver hand frihed, dennem derfor louligen til raadstuen at lade citere, og da at gaaes hvis ret er.

14. Af alle fremmede schippere eller kiøbmænd, som ville forhandle deris schib, goeds, kiøbmandskab, af hvad slags det nefnis kand, som hafver sig hos megleren angifvet oc af hannem begieret, deris schib eller goeds til dend meestbydende at forhandle, schal hand niude til solarium af dend, som selger, 1 procento oc af dend, som kieber, intet. Oc dersom nogen schipper eller kiøbmand gifver hannem ordre om deris goedtz at selge eller schibe at befragte, oc hand derom omløber oc bevisser at hafve giort sit beste, oc de imidlertid self eller ved andre forhandle deris vahre eller befragter deris schibe uden hans videnschab, da schal de være for obligerede at betahle hannem sit solarium saa fuldkommelig, som det ved hannem self hafde været forrettet, oc dersom de dennem derudj veigre, da hafver hand frihed, dennem til raadstuen louligen at lade citere, hvor gaaes hvis ret er.

15. Alle contracter, certepartier etc., som stads megleren opretter imellem kiøbmænd eller schippere, hvor ved enten et eller andet slags kiøbmandschab selgis eller kiøbis eller oc schibe fragtis eller befragtis, skal j stads meglerens bog strax anteignis, og naar de ere der anteignede, oc begge parterne udj meglerens nerværelse derom ere forligte til deris fornøyelse, og de paa kiebet eller sal hafve udgifvet fattigis penge, da schal saadant kiøb eller sal derefter for retten være gyldigt oc bestandigt.

16. Hvis videre udj handliugen oc hans meglers bestilling vedkommende kand forefalde oc til commerciens befordring kand vorde observerit oc herudj iche allereede angifved er, derom hafver hand

efter magistratens samt kiøbmænds og kremmerlaugs oldermænds deris ordre oc betenckende sig at rette oc forholde sampt ellers j samme sin bestilling sig lade troe, fittig, tienstvillig oc beskeeden finde, saasom det een oprigtig, god mand j saadan meenigheds tieniste oc bestilling vel eigner, anstaar oc hand agter at forsvere.

17. Følger herhos til slutning, hvorvit forbemelte Lambert Tadema saavelsom andre af magistraten tilordnede meglere hafver at nyde til solario for samme deris tienister oc forretninger, nemlig:

1. For pengis forvæxling oc omsettelse af hver 100 rdl. 8 β d.
2. Wexsel eller bodmerie penge at schaffe af hver 100 rdl. 1 ¶.
3. Penge paa rente at udvirche af hver 100 rdl. 3 ¶.
4. Huusse oc schibs kiøb at formidle 1 rixort.
5. Huuse at schaffe til leye 3 ¶ d.
6. Schibe at fragte eller befragte af hver lest 4 β.
7. Schibe eller andre kiøbmandschaber at selge 1 procento.
8. Tienere at for-schaffe tieniste 1 ¶.
9. Correspondentz brefve om udlendiske handling derfore betahle des postpenge.

Forskrefne artichle hafver vii saaledis befunden fornøden for stadens meglere oc gafnlig for de trafiqverende oc hans tieniste behøfende. Hvor effter de vedkommende sig kunde vide at rette oc ej meere til meglere penge annamme eller udgivfe, vnder straf som udj foregaaende siufvende post ommeldes. Dog alt paa Kongl. Majts. allernaadigste ratification oc forbehold disse artichle effter høysthemelte Hans Kongl. Majts. allernaadigste revision oc tidens lejlighed at for-andre. Dis til bekrefftning vnder voris stads jngcigl. Actum Kjøbenhafn d. 24 ianuarij 1681. (L. S.) C. P. Helt, collegii senatorii civitatis Hafniensis notarius.

Da ville vj bemelte instruction etc. Forbydendis etc. Hafniæ d. 12 martij 1681.

Sæl. Reg. XXXIII. 84—92.

1165.

17 Marts 1681.

Guldsmedlavet maa ikke hindre en Guldsmed udenfor Lavet i hans Næring.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vj dend 19 februarij anno 1680 allernaadigst hafver bevilget Claus Clausen Karl guldsmed at maa nedsette sig her udj etc. og sit guldsmed handverck ligesom andre guldsmede her j staden v-forhindret fortsette og bruge, naar hand tilforn sit borgerskab hafver taget, og hand nu for os aller-underdanigst hafver ladet andrage, at enddog hand strax sit borgerskab skal hafve vundet, blifver hannein dog de forneimste poster, hans

handtverch vedkommende, af guldsmedlauget forhindret og veigret, da er voris etc., at j strax tilholder bemelte guldsmedlaug, at de hannem udj alt lader nyde lige rettighed ved andre guldsmede j lauget og ingen forhindring imod det hannem af os derpaa allernaadigst gifne bref tilføyer. Dermed etc. Hafniæ d. 17 martij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 43.

1166.

18 Marts 1681.

Om en Overenskomst med Færgemændene her og dem i Malmø og Landskrone.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wi tilskiche eder herhos riktig copie af voris tilforordnede udj commercie collegio deris til os allerunderdanigst indgisne memorial anlangende fergemændene her udj etc.. som sig ofver de Malmees og Landzcrone fergemænd beklager, at de dennew deris næring skal betage, hvis indhold j deraf videre kand see og erfare. Og er voris etc., at j magistraterne j bemelte Malmø og Landzcrone derom med det all erforderligste tilskrifver og paa beste maader søger, med dennem saadant it expedient at finde og treffe, at begge slags fergemænd kand hafve fragt frem og tilbage og hafve lige næring. Og hvis j iche inden tre maaneders forløb saadant med dennem kunde ofvereens komme, da dend anstalt giør, at de fremmede færgemænd ingen fragt herfra bekommer, mens at de her, ligesom voris hos dennein, forhindris. Dermed etc. Hafniæ d. 18 martij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 43—44.

1167.

26 Marts 1681.

Bevilling for en Knivsmed.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wide maa j, at vj efter allerunderdanigste ansøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget og tilladt, at Hans Jørgen Coppenhagen, som knifsmed handverch skal hafve lært, maa, naar hand først sin borgerskabs eed aflagt hafver, udj smedie lauget her sammestedz indtagis. Dog skal hand pligtig være, lauget dend rettighed at giøre, som andre laugsbrødre efter recessen j saa maade pligtig ere. Derefter etc. Hafniæ d. 26 martij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 51.

1168.

29 Marts 1681.

De 12 Skibe, der først udkibe Varer herfra om Foraaret, fritages for Afgifter.

Cammer collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Wider, at vj allernaadigst hafver bevilget og tilladt de første 12 schibe, som aarliger først

vahre her fra Kiøbenhafn udschibe, som her ere oplagde, dend frihed, at de intet deraf j nogen maade gifve skulle, naar samme skibs redere først voris commercie collegio deris eed hafver aflagt, at de samptlige her j Kiøbenhafn hafver hiemme og skipperen med rigtig attest fra præsident, borgemestere og raad bevist hafver, at hand jligemaade her er boesiddende og hiemme hafver. Hvorefter j eder etc. Dermed etc. Hafniæ d. 29 martij 1681.

Commercie collegio.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom vj allernaadigst hafver bevilget og tilladt de første 12 schibe, som aarligen her fra voris etc. udskiber, som her ere oplagde, dend frihed, at de intet deraf j nogen maade skulle gifve, da paa det ingen vndersleb derved skee skal, hafver vi allernaadigst for got anset, at samme schibs redere skulle giøre deris æd for eder, at de samptlige her i Kiøbenhafn hiemme hafver, og schipperen med rigtig attest fra præsident, borgemestere og raad bevisse, at hand jligemaade er boesiddendis og hiemme hafver. Derefter etc. Hafniæ d. 29 martij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 58—54.

1169.

2 April 1681.

O. Rømer bliver Medlem af Kommissionen for Gaderne, Brolægningen og Vandvæsenet.

H. Henrich Bielche, h. Eyler Holch, præsident, Peder Reesen, Willum Lange, Rasmus Bartholin, ingenieur Steen Vinchel, Hans Stampe og Rasmus Hiortzhøye, stadz kiemner.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom j dend 13 september udj nest forleeden aar 1680 hafver bekommet voris allernaadigste befaling anlangende at ofverveye, hvorledis gaderne, steenbroerne og vandløbet her j voris etc. best kunde forandris og indrettis, med videre dendz indhold, og vj nu allernaadigst hafver anbefalet os elskelig Oluf Rømmer, voris mathematicus, til eder udj samme commision at træde og alting tillige med eder paa nye igien eftersee, om hand endnu noget videre derved kunde hafve at erindre, da er voris etc., at j tillige med hannem dend strax paa nye foretager og med største flid ofverveyer, om endnu noget derved til det gemeene beste kand være at forandre, og os da derom eders allerunderdanigste skriftlig og udførlig relation og betenckende tillige med hannem til videre voris allernaadigste resolution med forderligste tilstiller. Dermed etc. Hafniæ d. 2 aprilis 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 59.

1170.

7 April 1681.

Skøde paa Valby Kro.

Henning Hiort.

C. 5. Kgl. confirmation paa effterschrefne schiøde etc.

Kiendis jeg Lauridz Eskeldsen, Kongl. Majts. tolder her for den kongl. residentz stad Kiøbenhafn, oc hermed vitterligt giør, at jeg af egen frj villie oc velberaad hue hafver ofverdraget, soldt oc afhendt, saa oc hermed etc. fra mig, min hustrue oc voris arfvinger til erlig, agtbar oc velforstandige mand Henning Hiort, borger oc velfornemme handelsmand her udj staden, hans hustrue oc begge deris arfvinger et mit verdshuus oc kroe, beliggende paa Valbye gade her uden for Kiøbenhafn j Sochelunds herrit, som afgangne Hans Petersen Bladt, forдум velfornemme borgemester herudj staden, effter høy kongl. tilladelse til de rejsendis høyfornøden commoditet oc nattelager hafver opbygt oc ieg mig siden af hans effterlatte hustrue, erlig, dyderig og gudelskende matrone Marta sal. Hans Pettersen Blattis tilforhandlet hafver, effter hendis til mig af dato d. 12 decembris 1679 giſne kiøbebref oc derpaa allernaadigste meddelelte kongl. confirmation de dato d. 9 martij 1680 (i hvilchen fornefnte kiøbebref ord til andet jndført findis), des videre jndhold. Hvilchet verdshuus oc kroe, des nu paastaaende huuse oc biugning, inventarium paa steden, som bestaar j tvende smaa jern kachelofne, af hvilche een j hver stue er opsat, it langt schienchebord oc tvende lange benche j den daglige stue, samt udviste gaards rum, hauger med frugt-træer oc ald anden des rette tilleg, intet j nogen maade vndertagen, saa som det nu bygt, begræben, jndheignet oc forefundne er, meer ermelte Henning Hiort, hans hustrue oc arfvinger herefter maa hafve, niude, bruge oc beholde oc dennem saa nyttig giøre, som de best veed oc kand, for fuldkommen eyendom (saavit biugningen, inventarium oc krofriheden er angaaende) paa lige condition, som sal. borgemester Hans Petersen Bladt forhen oc ieg effter hannem effter kongl. allernaadigste confirmation hid til nødt oc hafft hafver. Kiendis derfor for mig oc mine arfvinger, een for alle oc alle for een, ingen ydermeere prætention eller rettighed at hafve til eller udj forbemelte verdshuus, biugning eller krofrihed effter denne dag j nogen maader, men derfore bekiender at hafve oppebaaret oc bekommet fuld fornøyelse oc betaling effter voris foreening. Til hvilchen ende ieg oc derimod Henning Hiort in originalj hafver ofverlefveret sal. borgemester Hans Petersens kongl. hannem allernaadigste meddelelte confirmations tilladelse paa kroen at bygge, af dato d. 22 augustj 1670,

sampt det mig gifne kiøbe eller afstaaelse bref oc derpaa allernaadigste meddeelte confirmation af ofven indførte dato til fuldkommen afstaaelse j alle maader. Des til bekreftelse, at saaledis, som forskrefvet staar, rigtig holdis oc efterkommis skal, hafver jeg for mig oc mine arfvinger, een for alle oc alle for een, dette med egen haand vnderschrefven samt mit zignet hostrøgt oc tienstvillig tilformaaet erlig, høyagtbare, velfornemme oc velforstandige mand Anders Jacobsen, Kongl. Majts. velbetroede amtschrifver ofver Kiøbenhafns amt, saavelsom Hans Jensen Stampe, ofverformynder oc fornemme handelsmand her sammested, dette med mig til vitterlighed at vnderschrifve. Actum Kiøbenhavn d. 11 martij anno 1681. Lauridz Escheldsen L. S. Efster begiering til vitterlighed Anders Jacobsen L. S. Efster begiering til vitterlighed Hans Jensen Stampe L. S.

Da ville vj bemelte schiøde etc. Forhydendis etc. Hafniæ d. 7 aprilis 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 117—19.

1171.

7 April 1681.

Om Bebyggelse af en Plads ved Langebro.

Albret Guldensparre, Christian Bielche, Henrich Span, Hofman og Oluf Rømer.

C. 5. Wor naade tilforn. Hvad Johannes Mooch hos os allerunderdanigst hafver ladet andrage og begiere anlangende at maatte bebiugge og efter egen villie sig nyttig giøre dend pladz, liggendis j Christianshafn strax ved Langebroe paa dend synder side, som hand sig af afgangne Marie Carl von Manders skal hafve tilforhandlet, kand j af hosfølgende copie af hans allerunderdanigste supplication videre see og erfare. Thj er voris etc., at j samme pladz med flid besigtiger og os derefter eders allerunderdanigste betenchende til videre voris allernaadigste resolution med allerforderligste tilstiller, om derpaa nogen biugninger kunde settis, foruden staden og dend gemeene nytte derved at præjudicere. Dermed etc. Hafniæ d. 7 aprilis 1681.

Sæl. Tego. XLIII. 61—62.

1172.

9 April 1681.

Om Privilegier for en Vinhandler.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom dend dom, som d. 17 februarij sidst forleden er gangen for voris høyste ret udj de sager imellem winhandlerne sampt een deel af win- og øll-tapperne her j

voris etc., iblant andet formelder, at Peter Pechel maa denne gang udj lauet antagis, da ville vj allernaadigst samme dom ej anderleedis hafve forstandet, end at hand jo herefter som tilforn sin næring med win og øll her j staden at udtappe og selge lige ved andre wintappere udj lauet v-behindret maa sage og fortsette, mens iche at hand, som hverchen hafver lærdt fasbinderiet eller tient her hos winhandlerne, efter privilegiernis formelding, j vinhandlerlauet skal indtagis eller noget paa laugetz rettighed, videre end som forskrefvit staar, hafve at prætendere. Thj er voris etc., at j strax derom fornøden anordning giør. Dermed etc. Hafniæ d. 9 aprilis 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 64—65.

1173.

11 April 1681.

Om en Optagelse i Tømmerlavet.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Peder Jensen, mester tømmersvend her j voris etc., for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, at u-anseet hand j nogle aar, saavel anno 1676 som siden derefter, ofte hafver begiert, udj tømmer mester lauet her j staden, imod billig udgift til samme laug efter recessen, at maatte indtagis, saa skal hannem dog til des sligt veret negted, da som vj allernaadigst erfarer, at fornefnte Peder Jensen tømmerhandverchet tilbøriligen skal hafve lærdt og for mester svend hos mestere self j lauet udj mange aar arbejdet, er efter hans herom allerunderdanigste gjorde ansøgning og begiering woris etc., at j dend anordning giører, at hand udj forskrefne tømmer mester-laug efter recessen uden videre forhindring strax annammet vorder. Dermed etc. Hafniæ d. 11 aprilis 1681.

Sæl. Tegn XLIII. 65.

1174.

15 April 1681.

Om en Optagelse i Smedelavet.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wide maa j, at vi efter allerunderdanigst ansøgning og begiering allernaadigst hafver bevilget, at Anders Anderssen, som klejnsmed handverch skal hafve lærdt, maa udj smedielauet her udj voris etc. indtagis, naar hand først sit borgerskab hafver vundet og ellers lige ved andre laugsbrødre lauet dend rettighed giør, som recessen i saa maader tilholder. Derefter etc. Be-falendis etc. Hafniæ d. 15 aprilis 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 69—70.

1175.

15 April 1681.

En Vinhandler maa brygge øl til sit Huses Fornødenhed.

Niels Pedersen, wijnhandler her j byen.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj effter allerunderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc hermed etc. Niels Pederssen, wijnhandler udj voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn, at hand herefter saa meget øl udj sit eget huus her sammestedz maa lade brygge, som hand for sin egen person oc til sit bords fornødenhed behøfver, saa lenge hannem ey ofver bevisis, at hand det udj potte- eller tønde-tall, enten inden eller uden huuset, til fremmede forhandler. Schulle hand imod forhaabning befindis, noget her imod at handle, bør hand, naar hannem saadant lovligen ofverbevist vorder, derfore ansees oc at være tilbørlig straf, effter langetz privilegier oc sagens beskaffenhed, vndergifven. Forbydendis etc. Hafniæ d. 15 aprilis 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 143—44.

1176.

16 April 1681.

Om Udsættelse med Bebyggelse af en Grund paa Frederiksholm.

Maria afgangne Jens Olufsens stuchcaptein.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj effter allerunderdanigste gjorde ansøgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc hermed bevilger og tillader, at Maria afgangne Jens Olufsens (forige stuch capitains) efterlefversche maa til hendis eyende pladses bebyggelse paa Frederichsholm her j voris etc. niude dilation udj tvende aar fra voris j nest forleden aar 1680 d. 31 may derom allernaadigste udgangne forordnings publication. Mens effter forskrefne to aars forløb dermed effter bemelte forordning igien at forholdis. Forbydendis etc. Hafniæ d. 16 aprilis 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 158.

1177.

16 April 1681.

Om Godtgjørelse for Nedbrydning af Huse udenfor Nørreport.

Præsident, borgemestere og raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Saasom vj voris gehejme raad og rentemester os elskelige Henrich von Støchen allernaadigst anbefahlet hafver, de borgere, hvis huuse ved Nørreport forleden aar afbrudt ere, efter billighed for samme huusse at contentere, saa er hermed voris etc., at j med dennem paa beste maade accorderer, eftersom vurderingen noget for højt skal være opsat, og j sær iche derudj benefnt eller decorterit springvands rettighed saavelsom materialier

og deslige andet, som een deel af dennem enten skal hafve afhendt eller sig j andre maader til nøtte ført. Hvis j og herudjnden med dennem sluttendis vorder, hafver j til ermelte voris geheime raad at lade lefvere, som siden om betalingen ald forneden og behørig anstalt v-forbigiengeligen hafver at lade giøre. Dermed etc. Hafniæ d. 16 aprilis 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 70—71.

1178.

14 Juni 1681.

Om en Optagelse i Murmesterlavet.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wide maa j, at vj allernaadigst hafver bevilget, at Hans Jacob Singer, muurmester og steenhugger, maa udj muurmester laaged her j voris etc. efter recessens anden bogs tredie capitul indtagis. Derefter etc. Befalendis etc. Hafniæ d. 14 junij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 95.

1179.

21 Juni 1681.

Om Læretiden i Tømmerlavet.

Anordning.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom for os allerunderdanigst er blefven andraget, hvorledis herudj voris etc. temmelig mangel paa tømmersvenne skal findis, saa at baade voris saa oc jndbyggernis herudj staden deris tømmermænds arbeide maa henligge oc blive for-sommet, da hafve vj effter herom allerunderdanigste giorde ansøgning oc begiering allernaadigst bevilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at hver mester udi tømmermands lauet j bemelte voris etc. maa paa fire aars tjd, fra førstkommendis st. Hans dag at regne, hafve udj lære tree drenge, hvilche, naar de deris lære aar hafver udstaaet, først om eet aar dereffter uden landz paa handtverchet, effter artichlerne, maa rejsse, oc iche, førend de saadant hafver fuldbyrdet, sig j egte-schab begive. Mens naar samme fje aar ere forløbne, da dermed siden at forholdis efter de dennem af os allernaadigste forundte privi-legiers videre formelding. Forbydendis etc. Hafniæ d. 21 junij 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 229—30.

1180.

25 Juni 1681.

Privilegium for en Brygger.

David Jensen.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj effter allerunderdanigste an-søgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc

hermed bevilger oc tillader, at David Jensen, jndvaaner her j voris etc., maa brygge bryhan her sammestedz oc deraf tappe oc udselge til een hver, som det begiere kunde. Dog at hand ey der vnder noget øll brygger, som brøgger lauet her j staden mod de dennem allernaadigste gifne privilegier udj deris næring kunde præjudicere. Saa oc at hand sig effter voris om consumptionen udgangne forordning j alle maader retter oc forholder, saa frembt hand ey derfor vedberlig straf vil være vndergifven. Forbydendis etc. Hafniæ d. 25 junij 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 245.

1181.

25 Juni 1681.

Forordning om Gadeløgter.

Forordning paa trøch.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj om lögternis indrettelse oc vedligeholdelse her udj voris etc. allernaadigst hafver for got befundet, effterfølgende artichler til een vis anordning at lade udgaae.

1. Skal løgterne giøris af kaaber, oc dersom de iche forsvarligen blifver giorte, skal de, som inspectionen ofver dennem hafver, dertil svare, oc naar nogen brøstsældighed dem paakommer, hafver de det strax at lade forfærdige paa de vedkommendes bekostning.

2. Forschrefne løgter skal opsettis paa anstrøgne stolper ofver alt her j staden paa visse anordnede steder, hvor ingen maa giøre dennem oc des stolper nogen schade j nogen maade, oc saa fremt nogen fordrister sig til, det at giøre, oc angribis, schal de, j hvo de monne være, straffes paa Bræmerholm j jern 3 aar. Oc dersom nogen findis j gierningen oc med gevehv setter sig op imod dem, som dem vil angribe, oc de blifver der ofver ihielslagen, ligger de paa deris gierninger, oc dend eller de, som det hafver giort, være derfore frj oc angerøsse.

3. Løgterne skal betalis oc vnderholdis effter dend deeling, som imellem stadens jndvaanere er giort, oc schal gaardens ejermant betale løgterne, men de, som boer j gaardene for leye elle frj, betale deris vnderholding.

4. Til een hver lechtes vnderholding schalaarlig til tvende terminer Michelsdag oc paasche gifvis af de vedkommende til hver termin 3 rdl. 2 $\frac{1}{2}$, som er aarlig 6 rdl. 4 $\frac{1}{2}$, oc til dennem, som opsiun med løgterne hafver, til hver termin een half rixdlr., hvilche de self hafver at lade indkrefve oc oppeberge. Oc schal magistraten ved

vnderfogden med vdpantelse uden nogen process dennem herudj til hiep komme, om nogen schulle findis forsømmelig eller motvillig enten til at betale lögterne eller deris vnderholding, naar det j rette tjd er blefven fordret.

5. Schulle de, som med lögterne opsigt hafver, findis for-sømmelige j deris forretninger, hafver magistraten dennem tilbørlichen at lade straffe, om de sig iche bedrer, mens anstiller de sig traadtzige oc motvillige, strax afsette oc enten to eller een, som dem siunis raadeligst oc gafnligst, jgien j deris sted indsette.

6. Lögterne schal de lade antende vinter oc sommer, naar solen gaar ned oc der iche om natten er maanschin eller paa de tjder om sommeren, naar fast ingen nat er, oc om morgenens med solens opgang igien lade udsluche oc dennem ellers, naar behof gioris, lade reene oc klare holde, som forsvarligt være kand.

7. Naar to, tre, fjre eller fleere ere om een lochte at holde oc vnderholde, da schal betalingen delis lige imellem dem, saa at een hver af en hver gaard skal gifve lige meget, vden nogen vndschylding eller forrevending, efftersom dend ene saavelsom den anden har lige meget gafn deraf.

8. Oc efftersom her j staden holdis af jndvaanerne gade vegtere om natten, da schal de samme om natten hafve flittig indseende med lögterne, at ingen giør dem nogen schade. Oc hvis det scheede, schal de det dend nermeste vagt tilkiendegifve, at de kunde vorde paagrebne oc sat j vagten til om morgenens, at de da derfor vedbørlichen kand vorde straffet.

Hvoreffster alle oc een hver etc. Gifvet etc. Hafniæ d. 25 junij 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 246—48.

1182.

25 Juni 1681.

Om en Kapital, der tilhører en Person, der indlægges i Vartov Hospital.

Kiøbenhafns fattigis directeurer.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vj til borgemestere og raad udj vor kiebsted Flensborg een voris allernaadigste befaling hafver udstædet, at de til eder, saa snart j derom anfordring giørendis vorder, rigtig skal lefvere, hvis af een persohn ved nafn Ludvig Clausen, som nu skal befindis her j byen, efter fader og moder der sammestedz skal være tilfalden, hvilchen arf hand formedelst een og anden svaghed ey skal være god for self at forestaae, saa tilskicher vj eder een copie af samme voris allernaadigst udgangne befaling, her

etter j hos de vedkommende om bemelte persons tilfaldne arfveparter betinelig ansægning hafver at giøre og derefter hannem af capitalernis aarlige indkomst udj Vartou vnderholde lade. Dermed etc. Hafniæ d. 25 iunij anno 1681.

Sæl. Tegn. XLII. 107—08.

1183.

25 Juni 1681.

Om Aflæggelse af en Prøve i Tømmerlavet.

Præsident, borgemestere og raad j Kiebenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vj tilforn allernaadigst hafver befalet, at Peder Jensen tømmersvend j tømmermænds lauet her j voris etc. efter recessen skulle indtagis, og vj af tømmermændz laugets til os allerunderdanigste indgifne supplication allernaadigst fornemmer, at hand ey skulle være dygtig at indtagis for mester j lauet, eftersom hand skal vegre sig udj sin præfve at giøre, da er voris etc., at j tilholder hannem, dog uden nogen vdgift j ringeste maader, sin præfve først at giøre, hvilchen, saa snart dend blifver ferdig, hand for eder og nogle mestere af lauet (som j dertil hafver at bestille) paa raadstuen hafver at fremvisse, og saa fremt dend v-straffelig befindis, at j da dend anordning giør, at hand siden, uden nogen pengis udgift j ringeste maader, videre end recessen tillader, strax j tømmermandz lauet vorder indtagen. Dermed etc. Hafniæ d. 25 iunii 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 108—09.

1184.

25 Juni 1681.

Om Haandværksmestrene ved Holmen i Forhold til Lavene.

Præsident, borgemestere og raad j Kiebenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vj fornemme, hvorledis voris arbeide, særligen ved Bremmerholm, mercheligen skal hindris og opholdis, og formedelst at handverchs mesterne her udj staden, fornemmeligen de af tømmermænds lauet, iche alleene skal veigre sig ved, naar noget af voris arbeide hastig skal forrettis, at forskaffe og laane paa en kort tjd saa mange svenne, som dertil nødvendigen udkrefvis, medens end og tid efter anden skal søger at drage til sig fra de mestere, som vircheligen i voris tieniste ere, hvis svenne de hos sig j voris arbeide kunde hafve, da er voris etc., at j strax den anordning giør, at naar, til it eller andet af voris eget arbeid og værch for os hastig at forfærdige, folch her af staden kunde behøfvis og eder af voris ved sæde estaten deputerede tilskichis een forteignelse paa, hvor mange svenne j saa maader kand forneden gioris, de

dennem da uden ringeste ophold følgagtig blifver, og at laugene sig aldeelis intet befatter med mesterne sampt deris svenne, som for os enten ved Holmen eller andenstedz arbeider, saa fremt de, sig heradg modtvillige herudj lader finde, iche ville ansees og straffis som vedbør. Derned etc. Hafnæ d. 25 junij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 109.

1185.

25 Juni 1681.

Om Nedbrydelse af et Hus til Gadens Udvidelse. Jfr. Nr. 1190.

Magistraten j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vj forleden vinter allernaadigst hafver bevilget Peter Esbach her udj voris etc., at det med hans huusis nedbrydelse indtil sommeren maatte henstaae, da paa det at saadant nu betimelig kunde udj verch settis og gaden udj fornefnte pladz udj een linie des bedre indrettis, er, efter bemelte Peter Esbachs derom allerunderdanigste giorde ansøgning og begiering, voris etc., at j hannem, saa snart hand eder derom ansøgendis vorder, strax visse mænd forordner, som pladzen kand besigte, og saavit hand der udaf bør indrømme, hannem afpæle, og siden dendz werdje, som hand j saa maader afstaar, taxere. Derned etc. Hafnæ d. 25 junij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 110.

1186.

28 Junf 16 1

Om Vandfaldet i Højbrostræde og Færgestræde.

Confirmation.

Anordning, hvor effter vandfaldene j Høybroestrædet oc Store Færgestrædet formedelst hans Kongl. Majts. allernaadigste befaling strax schal indrettes.

1. Eragtis raadeligt, at der paa begge sider af stræderne blifver lagt træ render af gode, sterche ege-plancher eller saufskarne Gullandz tømmer, hvilche render schal være 3 qvarter brede indvendig og 3 à 4 qvarter dybe, tillugte med saa sterche plancher, som skal leggis paa tver-jern, at mand sicher oc v-behindret derover kand kiøre oc rjde. Dog schal samme ofverdeele oc dechener saaledis leggis, at de, naar behøfvis, j hast kand obnis, for at rense rænderne, at vandet j stor regn eller tøfald iche schal blifve opholdt.

2. Oc paa det samme render effter fornødenhed kand blifve lige daned, da schal stadens kemner paa jndvaanernis bekostning lade dette forrette oc dertil antage handtverchsfolch saavelsom betinge materialier udj jndvaanernis ofverværelse, som, naar alting er fuld-

færdiget, hver sin andeel, efter deris fortougers storlighed oc deroferver billig forfattede regenschab, strax bør betale.

3. Schal der være imellem muuren eller huusenis fodstæcher oc til den jnderste kant af den jnderste rændesteen planche være 5 siellandz qvarter, som schal saaledis jefnt oc efter steen leggis, at folch oc vogne deroferver kand passere, oc at tagdraabet kand hafve fald til kisten.

4. Forschrefne 5 qvarter er tilladte for at giøre nedgang til kielderne med vilkor, at de saaledis med sterche jern beslagne trælemmere digtis oc tilluchis, at vogne v-behindret kand fare deroferver oc kielder halsene for u-reenlighed bevaris.

5. Til trappetrin oc avisere kand iche bevilgis videre uden for huusene end $2\frac{1}{2}$ qvarter, oc som dette er dend meeste magt paaliggende post j denne anordning, saa bør alting saaledis at indrettis, at der j Høybrostrædet ey blifver noget, som kand hindre kørselet paa $2\frac{1}{2}$ qvarter nær huusenis muur eller fodstæcher, mens Store Færgestrædet modereris det, eftersom gaden er smal oc bred til.

Eftersom denne forandring efter Hans Kongl. Majts. allernaadigste befaling er anset til gadernis forvidelse oc det gemeene beste, saa ville een hver af de vedkommende vide sig v-fortøvet her-effter at rette, saasom stadens kemner hermed tillige anbefalis, dette v-fortøvet til endskab at befodre som forbemelt. Datum Kiøbenhafn dend 27 iunij anno 1681. P. Resen. W. Lange. E. Bartholin. O. Rømer.

Hermed ere vj allernaadigst tilfreds. Schrefvet paa vort slot Kiøbenhavn d. 28 junij 1681. Christian.

Sæl. Reg. XXXII. 252–53.

1187.

28 Junii 1681.

Om en Grund ved Vestervold.

Præsident, borgemestere og raad i Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Asmus Klincker for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, hvorledis hand skal hafve tilforhandlet sig en haugepladz ved Vestervold, og imellem samme hauge og gadens afstichning skal ligge een v-bebiugt kilde (ɔ: kile) jord, hannem til største skade, formedelst tiufve paa volden kand see der ind og deroferver tage anleeding om natten hans middel og formue at bort stiele, da som j dend 26 septembbris anno 1678 eders dom den sag angaaende skal hafve udstædt, er voris etc., at j med forderligste

samme eders udstæde dom tilbørigen lader exeqvere. Dermed etc.
Hafniæ d. 28 iunij 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 117—18.

1188.

12 Juli 1681.

Om Tiende til Kirken paa Ny Amager.

Obet bref.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom for os allerunderdanigst er blefven andraget, hvorledis kirchen paa Nye Amager for voris kongl. residentz stad Kiøbenhafn schal være heel biugfeldig oc iche hafve de midler, hvorfor dend kand repareris oc vedligeholdis, hvilchet meesten del schal komme deraf, at dend iche som andre kircher j landet tiende nyder, da hafve vj effter slig beskaffenhed oc dend billighed, vj derudj befinde, allernaadigst bevilget oc anordnet, saa oc hermed etc., at bemelte kirche paa Nye Amager maa hereffter som andre kircher udj vort land Sielland nyde oc lade oppebære tiende af alle slags korn, som paa Ladegaardsmarchen der sammestedz saaes oc høstis. Til hvilchen ende vj oc hermed byde oc befale alle oc een hver uden nogen forschiel, som paa bemelte Ladegaardz march saaer oc høster, at de retter deris lejlighed effter, deraf till fornefnte kirche effter recessen tilbørigen at tiende oc iche nogen hinder eller forfang derudj at giøre. Vnder vor hyldest oc naade. Gifvet etc. Coldinghuus d. 12 julij 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 260.

1189.

30 Avg. 1681.

Privilegium paa at brygge Bryhan.

Henrich Jensen.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj effter allerunderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at Henrich Jensen, indvaaner her j voris etc., maa brygge bryhan her sammestedz oc deraf tappe oc vdselge til een hver, som det begiere kunde. Dog at hand ey der vnder etc. Forbiudendis etc. Frederichsborg d. 30 augustj 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 285.

1190.

17 Sept. 1681.

Om en Grundskat af en Gaard i Frederiksborggade.

Peter Brandt, camer raad.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at du til Peter Esbach, borger oc jndvaaner her udj voris etc., af nerværende eller tilkommende aars grundskat betaler 276 rdl. efter den vurdering og

taxt, som os elskelig præsident, borgemestere og raad her sammenstedz hafver ladet giøre af een deel af hans huuses biugning med tilhørende grund og pladz, som hand efter voris general qvarteremester os elskelige Gotfried Hofmans aspæling til gadens indrettelsse hafver maat afstaet. Dermed etc. Hafniæ d. 17 septembbris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 149.

1191.

1 Okt. 1681.

Om Hovedgadernes Regulering for Færdslen i Lighed med Højbroplads og Færgestræde.

* Præsident, borgemestere oc raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Woris etc. er, at j alle huusse oc eyendomme fra hiørnet af Landemerchet oc til hiørnet af Pustervig her j voris etc. med forderligste lader vurdere, hvad de billigen kand være værd, oc os derpaa een fuldkommen specification under eders hænder til videre voris allernaadigste resolution med forderligste allerunderdanigst tilstiller. Oc ville vj derhos allernaadigst, at j tillige med os elskelige Oluf Rømer, voris etc., her udj hafver til eder at tage og hannem til dend ende denne voris allernaadigste befaling at communicere, med flid ofvervejer, hvorledis Kiøbmagergade, Østergade, Steenboderne fra Heilig Giestis strede til Hvimelskaffet, Schindergade, Klædeboderne, dend norder side af Gammel torf og Vestergade paa begge sider, een deel for vandfaldet j gaderne, een deel for kørselen og ellers for ziirlighed for staden, naar fremmede ambassadeurer igiennem Nørre eller Wester port op til voris kongl. residentze skal føris, kunde indrettis paa dend maade, Høybrostrædet oc Færgestrædet allereede indrettede ere, oc os jligemaade derom eders allerunderdanigste forslag oc betenckende til videre voris allernaadigste resolution, det snareste mueligt er, tilstiller. Dermed etc. Hafniæ d. 1 octobris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 160.

1192.

15 Okt. 1681.

Om et falsk Lærebrev som Guldsmed.

Præsident, borgemestere oc raad j Kiøbenhavn.

C. 5. Wor naade tilforn. Efteisom vj d. 19 februarij 1680 oc d. 17 martij nest forleeden allernaadigst hafver anbefalet eder, guldsmed lauet at tilholde, Claus Claussen Karl udj deris laug at indtage oc derhos at lade hannem nyde lige rettighed ved andre guldsmede j lauet, oc vj af bemelte guldsmed laugs til os allerunderdanigst indgifne supplication allernaadigst kommer udj erfaring, hvorledis bemelte Clausen Karl skal hafve til practitioneret sig it

falsk oc leignagtig lærebref, hvilchet j af forskrefne deris til os allerunderdanigst ingifne supplication sampt hosføyede borgemestere og raads attest j Malmøe udførligere kand see og erfare, thj er voris etc., at j samptlige guldsmedlauget tillige med bemelte Claus Clausen Karl strax, oc med allerforderligste skee kand, for eder indstefner oc derudj forsvarligken kiender oc dommer, saaledis at dend endnu for deune voris nu holdende høyeste ret kand indkomme. Dermed etc. Hafniæ d. 15 octobris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 179.

1193.

28 Okt. 1681.

Bevilling paa Handel med gamle Klæder.

Nicolai Ekhof.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj efter allerunderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at Nicolaj Echof her udj voris etc. sig maa nedsette oc, naar hand sit borgerschab lovlig vundet hafver, sin handel med gamle klæder at selge v-behindret drifve. Forbiudendis etc. Hafniæ d. 28 october 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 347.

1194.

1 Nov. 1681.

Om en Optagelse i Tømmerlavet.

Præsident, borgemestere oc raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom Nicolaj Luft, tømmermandz svend, for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, at tømmermandene her udj voris etc. skal veigre sig udj, hannem udj tømmermandz lauget at intage, da er voris etc., at j tilholder hannem sin præfve med allerforderligste at giøre, hvilchen, saa snart dend blifver ferdig, hand for eder oc nogle mestere af tømmermandz lauget, som j dertil hafver at bestille, paa raadstuen skal fremvisse, oc saa fremt den v-straffelig befindis, da dend anordning giør, at hand siden, alt foruden nogen udgift j ringeste maader, videre end hvis recessen i slige tilfelde tillader, strax j bemelte tømmermandz laug vorder indtaget. Dermed etc. Hafniæ d. 1 novembris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 194—95.

1195.

5 Nov. 1681.

Om en Optagelse i Skomagerlavet.

Præsident, borgemestere oc raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Wide maa j, at vj efter allerunderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget, at

Jacob Rasmussen skoemager fra Helsingborg, maa, naar hand først sin borgerskabs æd aflagt hafver, udj skomager lauet her sammestedz indtagis. Dog skal hand pligtig være, lauet dend rettighed at giøre, som etc. Derefter etc. Befalendis etc. Hafniæ d. 5 novembris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 195.

1196.

8 Nov. 1681.

Forbud mod at ødelægge Vandvæsenets Sluser og Vandløb.

Forordning paa træch.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom for os allerunderdanigst er blefven andraget, hvorledis nogle onde oc v-gudelige mennischer sig skal hafve vnderstanden, at ruinere oc forderfve dend wand-sluse, her uden for voris kongl. etc. liggendis (Vandløse sluse kaldet), som voris directeurer for det ferske vand her sammestedz sig saa høyt hafver ladet vere angelegen, til samme vands conservation oc stadens største nette oc gafn at lade reparere oc forfærdige, da til saadan v-lejlighed hereffter j tjde at forekomme ville vj alle oc een hver vedkommende hafve advaret, som vj dennein oc hermed alvorligen oc strengeligen advarer, at dersom nogen, være sig hvo det være kand, sig vnderstaar eller tilfordrister, enten denne forschrefne eller andre til stadens ferske-vands conservation oc høyfornøden brug allereede anlagde sluser oc ofverfald eller de, som hereffter anlagt vorde kunde, at obne eller bryde demningerne for de derved lagde steene at blotte, grøffterne, hvor igienem vandet bør at have sit nedløb, at tilfylde, trærenderne at obne oc beskadige eller j nogen anden herudj ej specificerde maade til bemelte ferske vandløbs forhindring, afbrech eller schade, være sig hvorledis saadant schee kunde, sig noget v-tilbørligt at foretage, da schal dend eller de, som dermed antreffis eller befindis sig herimod at forsee, derfore vden ald naade straffis paa lifvet eller efter forseelsens maade j fengsel oc jern paa Bræmerholm deris lifs tjd. Oc paa det at ingen sig med v-videnhed skal vndschylde, da schal denne voris allernaadigste forordning udj alle omliggende kircher saavelsom paa tingene trende gange til allis effterretning offentlig læses oc forkyndis. Hvorefster alle etc. Gifvet etc. Hafniæ d. 8 novembris 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 356—57.

1197.

10 Nov. 1681.

Om Spildevandsrender.

Præsident, borgemestere oc raad j Kiebeuhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vj allernaadigst for got hafver befundet, med haufnens renovering her j voris etc. paa til-

komende foraar videre at lade fortfare, oc paa det vandet, det snareste mueligt er, af canalen kunde blifve udmaalet, ville ej med allerforderligste it bulverch tvert ofver canalen ofver for Holmens broe lade sette. Oc som fornøden eragtis, at haufnen vorder forskaanet for alle stadens vandfalde, saa at de til andre bequemmelige oc belige orter oc udfald henledis, saa lenge renoveringen continuerer, saa er voris etc., at j strax saadan fornøden anordning giør, at efter-skrefne poster uden ald ophold vorder indrettet oc forfærdiget, nemblig:

1. At alt det vand, som falder j canalen fra Nye broe, hvor demningen er, oc vesten derfra, blifver udledet langs ud ved dend nye hafn til det yderste ved strandbreden j Kalleboe, oc det enten ved grøster eller træ render, som det siunis mageligt.

2. At der blifver giort it andet hofved udfald af Grønne gade j Gothers gaden, hvorved dend største del af det vand, der falder ned j canalen imellem Veyr huuset oc Holmens kirche, kand udføris fra andre omliggende gader, det aller meeste mueligt er, ind j bemelte Gothers gade oc derefter nordost langs Konge torfvet.

3. At alt det øfrige wand, som iche ved forskrefne tvende aføb kand bortvendis, ved bedechte render langs canalen imellem Veyr huuset oc Holmens kirche oc atter derfra ved en af plancher vel conditionerit canal tvers ofver grafven langs slots pladzen oc dend gamle børs indtil synden for dend berammede demning deriveris oc henledis.

4. At alle andre j canalen under jorden indførte render tillige med betimeligen blifver tillugte.

J det øfrige hafver j oc strax de vedkommende at lade advare oc j voris nafn befale, at afpæle oc bebulverche beqvemme pladzer paa Christianshafn til udlosning, saaledis at hvis der af prammene lossis, iche af strand wandet igienem forvercherne skal kunde bortschøllis, saa oc de paa grenzende naboer oc andre vedkommende betimeligen at forelegge oc tilholde, een huer for sig at hafve j bereedskab gode, døgtige oc sterke materialier, paa det verchets forfærdigelse iche formedelest deris skyld eller af mangel paa noget skal tarderis oc opholdis. Dermed etc. Hafniæ d. 10 novembris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 203—04.

1198.

26 Nov. 1681.

Om Tilsyn med Vandrenderne.

H. Johan Christoph von Kørbitz.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Wi tilskiche dig herhos een voris trøgte forordning anlangende dennem, som wandsluser, dem-

ninger, grøster, render eller andre til det ferske vands conservation oc brug her til voris etc. anlagde vercher ødelegger eller beskadiger. Thj er voris etc., at du det paa alle tingene til allis oc een huers efterretning her udj Kiøbenhafns ampt strax lader læsse oc forkynde. Oc eftersom det høy magt paaligger, at Vandløse slusse frem for alle andre pompevands sluser med sær varetegt blifver forseet, paa det dend end oc derved for adskillige insolentier, som ellers derpaa letteligen maatte forefvis, dis bedre kunde bevaris, da eragter ej fornøden, at der til een aarvaagen oc tienlig persohn vorder bestilt, hvilchen du hafver at antage, oc paa det hand der ved slusen ideligen kunde boe oc god opsigt dermed hafve, hannem med nogle faa fag huus sampt it lidet støche kaal jord oc een vis aarlig løn paa participation bekostning at forsiune. Saasom ej oc allernaadigst erfarer, hvorledis ved voris ladegaard her for staden skal ligge een rende saa dyb under jorden fra Peblinge sœn, at dend om sommeren (naar ichun liden forraad af vand er) saa vel som formedelst hœbierung, som, til idelig frisk vand j nogle deromkring liggende parker oc grøster at holde, saaledis skal misbrugis, at stadens ferske vand derofver ofte forsvechis oc til saadant brug bortgaar, da er voris etc., at du paa voris vegne de vedkommende strengeligen oc alvorlig forstendiger, at saa fremt bemelte rende ydermeere blifver beliggende, maa oc skal dend ey videre eller anderledis under des forbrydelsse brugis end ichun til spilde vandet alleene at niude, saasom allereede derom af voris directeurer for det ferske vand vngefehr for toe aar siden paa vore vegne er blefven ordinerit eller fremdeelis ordinerit vorder. Dermed etc. Hafniae d. 26 novembris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 216—17.

1199.

26 Nov. 1681.

Forbud mod Forhandling af fremmede Silkevarer.

Forordning paa træch.

C. 5. giøre alle witterligt, at eftersom ej allernaadigst komme udj erfaring, hvorledis een del kremmere her udj voris etc. tvert imod voris allernaadigste forbud adschillige slags silchetøj uden told her ind j riiget skal indføre, oss iche alleeniste til merchelig afgang j voris intrader, mens end oc interessenterne udj det indrettede silche manufactur verch j deris handel oc dets forsettelse til største nachdeel oc schade, da hafver ej allernaadigst for got eragtet at biude oc befale, saasom ej oc hermed alvorlig oc strengeligen biuder oc befaler, at ingen kremmere eller andre, j hvo det end oc er eller

være kunde, her j voris etc. effter fem maaneders forløb, fra dette voris allernaadigste brefs dato at regne, maa andenstedz fra til sin egen brug lade forschrifte, ej heller have nogen slags silchetøy j deris huuse eller boeder at selge, uden hvis de interessenterne j silche manufactur verchet afkiøber eller self her j staden lader fabriqvere oc med it vist eller interessenternis stempel er stemplet. Hvo herimod befndis at handle, skal hafve forbrudt femb hundrede rdl. til angifveren, 500 rdl. til qvæsthhuuset oc 500 rdl. til Christianshafns kirche oc derforuden af voris general fiscal tiltalis som de, der crimen læsæ majestatis kunde hafve beganget, oc varene offentlig forbrendis. Oc ville vj herforuden allernaadigst hafve anbefalet alle voris egne betienter oc andre jndbyggere her j voris etc. for dennem self, deris hustruer eller børn, ej andre stoffer at bære end de, som her j staden vorder forarbejdede, vnder 200 rdl. straf til angifveren, 200 til qvæsthhuuset oc 200 rdl. til Christianshafns kirche. Dog hermed ej nogen formeent, hvis klæder de sig allereede kunde hafve ladet giøre, at forbruge oc opslide. Hvorefster alle etc. Giøvet etc. Hafniæ d. 26 novembris 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 366—67.

1200.

3 Dec. 1681.

Om Betalingen af en Gave til S. Peders Kirke.

Niels Simensen, præsident j borgretten.

C. 5. Eftersom st. Peders kirchis forstandere her udj etc. for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, hvorledis afgangne magister Johan Bremers afdøde hustrues arfvinger sig skulle veigre at udgivse de af fornefnte m. Bremer udj lefvende lifve udlofvede 400 rdl., half parten til bemelte kirche oc dend anden halfvepart til samme kirchis fattige, hvorudofver de foraarsagis, arfvingerne derfore ved landz lov oc ret at lade tiltale, da er voris etc., at du udj fornefnte mag. Bremers afg. hustrues sterbboe een summa penge paa 500 rdl. straxsen seqvestrerer, indtil saa lenge at saadan kirchens forstanderis paa sterbboen hafvende prætentioner ved landz lov oc ret kand vorde udført. Dermed etc. Hafniæ d. 3 decembris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 221—22.

1201.

5 Dec. 1681.

Om en Fortegnelse over hvilke Gader, der høre til Trinitatis Sogn.

Albert Guldenparre, Bartholomeus Jensen, d. Christian Nold, d. Cosmus Borneman, Peter Motzfeld, Peder Munch og Anders Rasmussen.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom præsterne til Trinitatis kirche her etc. for os allerunderdanigst hafver ladet andrage, hvorledis

dend af voris elskelige kiere h. fader sal. oc højlofig jhukommelsse Friderico tertio anno 1660 d. 14 iunij allernaadigst udgangne oc publicerte befaling, hvoraf eder herhos rigtig gienpart skichis, anlangende at alle de huusse oc gaarde, som tilforn vaare forordnede til den runde st. Annæ kirche, som ej allereede til andre kircher ere tagne, saavelsom alle dem, der sammestedz byggepladzer forundt ere eller her efter forunde vorde, enten de allereede der paa bygget hafver eller herefter byggendis vorder, skulle holde fornefste Trinitatis kirche for deris rette ordinaire sogne kirche, med alt hvis ministerij oc kirchen efter ordinancen vedkommer, iche til nogen virchelig effect er kommen, da er voris etc., at j v-fortøfved eder om de fornefnte pladzers oc gaarders lejlighed erkynder, deraf en rigtig specification under eders hænder oc zigneter til voris videre allernaadigste ratification inden dette aars udgang forfatter paa de gaarde oc pladzer, som endeligen til bemelte Trinitatis kirche henhøre oc svare skulle. Dermed etc. Hafniæ d. 3 december 1681.

Sæl Tegn. XLIII. 224—25.

1202.

3 Dec. 1681.

Om Prioriteten i en Ejendom.

Præsident, borgemestere oc raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom præsidenten udj voris borgret Niels Simenssen for voris høyeste ret allernaadigst er tildømt at niude prioriteten udj dend afvigte Lorentz Mohrs gaard, beliggende paa Kiøbmagergaden her etc., da er voris etc., at j hannem paa samme Lorentz Mohrs gaard, efter foregaaende v-villige mænds lovlig vurdering, eyendoms dom tilbørlig meddeeler. Dermed etc. Hafniæ d. 3 decembris 1681.

Sæl Tegn. XLIII. 227.

1203.

13 Dec. 1681.

Privilegium for 3 Stenhuggere.

Johan Leonhart, Peter Candi oc Mathias Neuhaus steenhuggere.

C. 5. giøre alle witterligt, at ej effter allerunderdanigste an-søgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at Johan Leonhart, Peter Candi oc Mathias Neuhaus steenhuggere maa samme deris steenhugger handverck, saa fremt de det tilbørlichen lærdt hafver, her j voris etc. v-behindret bruge oc fortsette. Dog schal de tiltengt være, deris borgerschab der samme-stedz først lovlig at vinde, om det ey allereede scheedt er, oc der-effter lige ved andre borgere til kongl., borgelige oc byes paaleg,

saavit dennem med rette tilkommer, at svare. Forbydendis etc. Hafniæ d. 13 decembbris 1681.

Sæl. Reg. XXXII. 375.

1204.

17 Dec. 1681.

Om Indbetaling af en Gave til S. Peders Kirke. (Jfr. Nr. 1200.)

Willum Vorm oc borgem. Bartholomeus Jensen.

C. 5. Wide maa j os elskelige Willum Vorm etc. oc Bartholomeus Jensen etc., at eftersom sig nogen jrring oc tvistighed imellem forstanderne til den tydske kirche her j staden paa den eene oc afgangne m. Johannes Bræmer, forige tydske hof prædichant, hans hustrues arfvinger paa dend anden side begifvet hafver anlangende it begrafvelse sted j fornefnte kirche, som bemelte magister Johannes Bræmer skal hafve betinget oc kirchen derfore med en honorable donation lofvet at betenche, thj er, efter fornefnte kirchis forstanders allerunderdanigste ansøgning oc begiering, voris etc., at j tillige med tvende andre commissarier, som fornefnte mag. Johannes Bræmers hustrues arfvinger paa deris side selv strax hafver at nefne oc tage, om de det begierendis ere, de vedkommende parter paa en belejlig tid oc sted, som j self dertil hafver at beramme, med forderligste for eder indstefner oc da dennem anlangende forschrefne tvistighed enten j mindelighed etc. Hvis j oc j saa maader etc. Oc dersom nogle af eder etc. Ladendis etc. Hafniæ d. 17 decembbris 1681.

Sæl. Tegn. XLIII. 236—37.

1205.

4 Feb. 1682.

Organisten ved S. Nikolaj Kirke bliver tillige Organist ved Holmens Kirke.

Johan Lorentz, organist til st. Nicolaj kirche j Kiebenhafn.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj allernaadigst hafver bestilt oc antaget, saa oc hermed etc. Johan Lorentz, organist til st. Nicolaj kirche her j voris etc., til at være tillige med orgelmester til Holmens kirche her sammestedz udj afgangne Wilhelm Creutzmands sted oc fornefnte bestilling at nyde med lige saadan aarlig løn oc rettighed, som bemelte Wilhelm Creutzman dend for hannem nydt oc hafft hafver. Thj schal hand være os etc. Herhos hafver vj allernaadigst bevilget, at naar hand iche self kand være tilstede j Holmens kirche, tienisten at forrette, maa hand dend, ligesom det hannem tilforn har været tilladt, ved een døgtig person lade betiene, dog alt som hand self dertil agter at svare. Forbydendis etc. Hafniæ d. 4 februarij 1682.

Sæl. Reg. XXXII. 440—41.

1206.

10 Feb. 1682.

Om Arveafgilt ved Skifter.

Byefogden, byeschrifver och andre rettens middel.

C. 5. giøre alle vitterligt, at eftersom byefogden oc raadstueskrifveren her udj voris etc. for os allerunderdanigst hafver ladet andrage oc sig beklage, hvorledis dennem mercheligen schal betagis dend rettighed, som de pleyer at nyde for deris forretninger paa hvis arfve schifter, der under stadens iurisdiction falder, j det at, hvor ingen børn eller lifs arfving kand være, forefindes gemeenligen testamenter imellem de vedkommende oprettede, som allernaadigst ere confirmerede, oc ellers paa een deel andre steder, som kand være af importance, tagis dertil imellemstunder commissarier, saa at de deroover fast ichun faar de schifter at forvalte, hvor lidet eller intet for dennem till belønning kand være at bekomme, da hafver vj efter slig beschaffenhed oc allerunderdanigste ansøgning oc begiering allernaadigst for got befundet at bevilge oc anordne, saa oc hermed etc., at omendschient bemelte voris byefoget oc raadstueschrifver sampt andre af rettens midler, som paa forskrefne arfve schifter oc des forretninger pleyer at være ofverværendis, iche som sædvanlig, formedelst allernaadigst confirmerede testamenter eller bevilgede commissarier, til des forvaltning schulle blifve fordræde eller brugte, schal forbemelte rettens midler dog alligevel udj deres bestillingers rettighed aldeelis intet der ved afgaae. Hvorefster alle oc een hver vedkommende sig allerunderdanigst hafver at rette oc ey at giøre dennem derudjnden hinder eller forfang j nogen maade. Vnder vor hyldest oc naade. Gifvet etc. Hafniæ d. 10 februarij 1682.

Sæl. Reg. XXXII. 442—43.

1207.

18 Feb. 1682.

Stævning til Kjøbenhavns Raadhus af Hofslagterens Enke.

H. Johan Christoph von Kørbidz.

C. 5. Wor synderlig gunst tilforn. Eftersom af it til os elskelige præsident, borgemestere oc raad her j voris kongl. residentz stad Kiøbenhavn skriftlig jndgifne krigs rets forhør erfares, hvorledis Anna afgangne Niels Oelsens, voris forige hofslagters efterlevverske, skal være angiven for adskilligt selv oc andet, som hun med nogle paa græbne tiufve skal hafve kiebt oc sig tilforhandlet, da som hendis personlig nærværelsse til rettens videre befordring j forskrefne sager endelig behøfvis, dog hendis forum ej her under stadens iurisdiction falder, hun oc derfor ej magistratens stefnemaal her j staden skulle

ville parere, er voris allernaadigste villie oc befaling, at du fornefnte Anne Niels Olufsens alvorligen anbefaler, sig her hid til denne voris kongl. residentz stad v-fortøfvet at begifve oc for retten her paa raadhuuset, naar oc saa tit det hende af magistraten anbefalet vorder, at comparere for at svare til, hvis paa hende j forskrefne maader allereede bekjendt er eller herefter bekjendt vorder. Dermed etc. Hafniæ d. 18 februarij 1682.

Sæl. Tegn. XLIII. 281.

1208.

18 Feb. 1682.

Forbud mod Lavenes Fastelavnsleben.

Præsident, borgemestere oc raad j Kiøbenhafn.

C. 5. Wor naade tilforn. Eftersom vj fornemme, at dend vahne, som handverchsfolchene her j staden hidindtil hafver været udj med deris kroer oc skildte aarlig ved fastelafns tider at for andre, stoer v-skichelighed hafver foraarsaget, oc der ved snarere ont end got kand stiftis, da er voris etc., at j samptlige laugene, som saadan ond vahne ved lige holder, strax alvorligen lader advahre, at de sig herefter derfra saavelsom oc fra al fastelafns løben gandske entholder. Dermed etc. Hafniæ d. 18 februarij 1682.

Sæl. Tegn. XLIII. 281—82.

1209.

21 Feb. 1682.

Kvæsthusforvalterne belønnes med Raadmændsembede.

Hans Jensen Stampe.

C. 5. giøre alle witterligt, at eftersom vj allernaadigst for got hafver befundet, voris Qvæsthuusets midler hereffter ved tvende borgere her j voris etc. efter dend instrux oc fundatz, som dennem allernaadigst schal vorde meddelt, at lade forvalte oc til een af dennem allernaadigst vdvalt os elschelige Hans Jensen Stampe, som sig samme forvaltning hafver at antage oc forsvarligen forestaae, da som hand for bemelte sin forvaltning af forschrefne Qvæsthuus middeler ingen løn schal nyde, hafver vj derhos allernaadigst beschichtet oc forordnet, saa oc hermed etc. bemelte Hans Jensen Stampe til at være raadmand her j fornefnte voris etc. oc derfore at nyde en raadmands løn, naar een af de nu værende raadmænd her sammestedz enten ved døden afgaar, eller een af deris bestillinger j andre maader lovligen lædig vorder. Thj schal hand være os etc. Udj særdeelished schal hand sig j alle maader rette oc forholde efter dend eed, hand os derpaa giort oc aflagt hafver. Hvorfore vj hermed byde oc befale samptlig borgerschabet her j staden, at de forbemelte Hans Jensen

Stampe for deris raadmand agter oc holder. Gifvet etc. Hafniæ d.
21 februarij 1682.

Morten Nielsen at være Qvæsthuusets midlers forvalter oc
raadmand j Kiøbenhafn. Hafniæ d. 21 februarij 1682.

Sæl. Reg. XXXII. 450—52.

1210.

21 Feb. 1682.

Forordning om Sæbesyderierne.

Forordning paa træch om sæbesyderier.

C. 5. giøre alle witterligt, at efftersom vj allernaadigst hafver for got befundet, at det j nestfølgende tie aar, fra nerværende tjd at regne, ved de tvende octroyerede sæbesyderier her j voris etc. Kiøbenhavn oc Cristianshafn alleene schal forblifve, da hafver vj allernaadigst for got eragtet, derom effterschrefne anordning at lade giøre, efter hvilche de, som med fornefnte tvende sæbesyderier ere privilegerede, oc deris arfvinger effter dennem j forskrefne tje aar, saa velsom de, som effter dend tjd af os allernaadigst kunde vorde privilegerede, sig j alle maader allerunderdanigst schulle rette oc forholde, nemlig:

1. Schal bemelte privilegerede være tilforpligtede, deres sæbesyderier oc oliemøller her j Kiøbenhavn eller Christianshafn udj dertil bequemme huuse saaledis at lade indrette, at de for jldebrand kand være forvarede.

2. Schal de self ald dend olie, som de til samme deris vercher behøfver, paa deris egne olie møller her lade slaae, saa oc den dertil fornøden tran af den, som vdj oc vnder voris egne lande virchis, forbruge oc ingen enten olie eller tran fra fremmede steder forskrifve eller lade indkomme, vnder bemelte olies eller trans confiscation. Hvorimod ald hamp, hør, roe- oc kaalfrø, saa oc potasche, som de til bemelte deris vercher kand behøfve, for told oc accise schal frj indpassere.

3. Sæben, som her gjoris, schal de forsvarligent lade syde, oc maa de een fierding god olie sæbe ey høyere end for fem slettedr. oc 1 fierding tran sæbe ey høyere end for tretten march dansche selge oc afhende.

4. Paa det oc bemelte sæbe kand fra anden fremmet sæbe kiendis, schal dend af een døgtig kermester, som magistraten dertil hafver at forordne, vrages, saa oc efftersees, om alle de tønder oc fierdinger, huorudj dend pachis, hafver deris tilborlig storelse, hvoreffster de da af forskrefne kermester med det dansche tegn, nemlig de tre løfver, schal merchis oc brendis.

5. Naar nn forbemelte sæbe saaledis er vragit oc brendt, maa dend j voris riiger, ferstendomme oc lande, told- oc andre importør frj oc exempt, fal holdis oc selgis, saa oc til fremmede steder af riiget vdføres.

6. Ingen fremmed sæbe schal hereffter j Dannemarch eller Norge indføris eller forhandles, vnder 60 rdl. straf foruden sæbens confiscation, oc hvem, som med sæbe udj vore riiger oc lande handler, schal være tilforplighted, af dend jndlandsche at kiebe, mens dersom det befindis, at noget schib, fra hvad sted det oc kand være kommen, nogen grøn sæbe paa voris strømmer j voris lande hafver losset, førend schipperen sit indehavende goedz paa voris toldboed hafver angifvet oc specificeret, schal schipperen foruden forige straf bøde derfor som for it offentlig bedragerj 100 rdl., jtem styrmanden oc høybaadzman den hver 50 rdl., for hvilche bøder schib oc goedz til vederpant forblifver, indtil betalingen erlegges.

7. Forschrefne prævilegerede shall oc være tiltengte, alt hør oc hampefrøe, som herudj riigerne voxer oc dennem fall bydis, at indkiebe oc betale efter dend pris, som voris commerce collegium derom ved juule tjder sættendis vorder, hvoraf de igien til landmanden, som den paa foraaret til sin sæd kunde behøfve, skeppen fire schilling alleene høyere, end dend ved indkiebøt er sat for, maa vdselge. Hvorefstter etc. Forbiudendis derhos etc. Hafniæ d. 21 februarij 1682.

Sæl. Reg. XXXII. 453—55.

1211.

25 Feb. 1682.

Prævilegium paa at brygge Bryhan.

Henrich Holst.

C. 5. giøre alle witterligt, at vj effter allerunderdanigste an-søgning oc begiering allernaadigst hafver bevilget oc tilladt, saa oc hermed etc., at Henrich Holst, jndvaaner herudj voris etc., maa brygge bryhan her sammested oc deraf tappe oc vdselge til een hver, som det begiere kunde. Dog at hand ey der vnder øll etc. Forbydendis etc. Hafniæ d. 25 februarij 1682.

Sæl. Reg. XXXII. 457—58.

Rettelser.

Under Korrekturen af Skydeselskabets Broderbog ere følgende Fejl undgaaede Udgiverens Opmerksomhed, paa hvilke han er gjort opmerksom af Hr. Gehejmelegationsraad Skrike, der længe har syslet med det nævnte Haandskrift.

S. 42 L. 12 f. o.: 29 february læs 23 february

- 43 - 4 f. n.: Rethekardus læs Rethckardus
  - 44 - 9 f. o.: Sannderszen læs Annderszen
  - — - 15 f. o.: Pannekopf læs Pannekopch
  - 46 - 12 f. o.: Middeler læs Meiddeler
  - — - 3 f. n.: Lennertt Gaaszen er glemt
  - 47 - 3 f. n.: Lyndicke læs Lyudicke
  - 48 - 10 f. n.: Halde læs Haldt
  - 49 - 15 f. n.: Etting læs Ettuig
  - 50 - 1 f. n.: (Findes ikke) gaar ud
  - 52 - 15 f. o.: Foldhench læs Foldschench
  - — - 3 f. n.: Dermøll læs der Møll
  - — - 1 f. n.: Hunius læs Hunins
  - 53 - 14 f. o.: Schinfeldt læs Schmfeldt
  - — - 8 f. n.: Hagensonst, giest læs Hagen. sonst giest (?)
  - 56 - 7 f. n.: H. F. N. C. J. opløses til Hans fyrstelige Naadis cammerjunker.
  - 58 - 2 f. o.: Barstrup læs Barstrup (?)
  - — - 12 f. o.: Stimebuck læs Steinbuck
  - — - 20 f. o.: Skombøll (?) læs Thombøll
  - 60 - 2 f. o.: marskalk læs hoffmarskalk
  - — - 4 f. o.: overskenk læs oberskenk
  - — - 4 f. o.: Hanns Blom læs Hanns (o: Henrik) Blom
  - — - 15 f. o.: Bünau læs Biinau
-